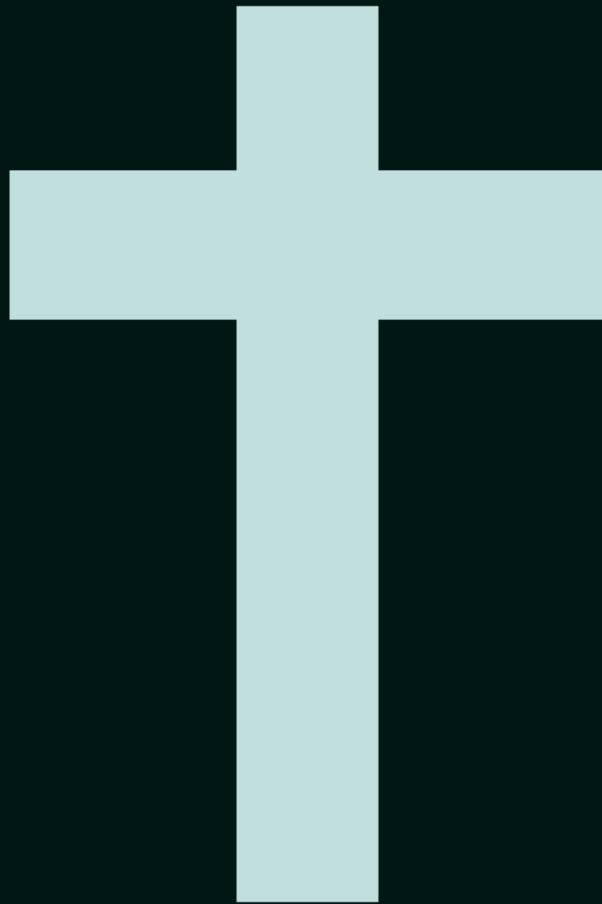

Anötö ndê Yom Lêñsêm
Wakuc

The New Testament in the Bukawa language of Papua New Guinea

Anötö ndê Yom Lêŋsêŋ Wakuc
The New Testament in the Bukawa language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Bukawa long Niugini

copyright © 2000 Lutheran Bible Translators Australia

Language: Bukawa

Translation by: Lutheran Bible Translators Australia

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2019 from source files dated 27 Nov 2018
545e5ca3-1e95-59e4-8380-93951e023cf7

Contents

FRT	1
MATYU	2
MAK	48
LUK	76
JON	122
APOSEL	156
ROM	199
1 KORIN	221
2 KORIN	243
GALESIA	258
EPESAS	266
PILIPAI	273
KOLOSI	279
1 TESALONIKA	284
2 TESALONIKA	289
1 TIMOTI	292
2 TIMOTI	299
TAITUS	304
PILEMON	307
HIBRU	309
JEMS	326
1 PITA	332
2 PITA	339
1 JON	343
2 JON	349
3 JON	350
JUD	351
REVELESEN	353
.	375
Yom ŋatô ŋahu	387

Anötö ndê Yom Lênsêm Wakuc
The New Testament in the Bukawa language of Papua New
Guinea
Nupela Testamen long tokples Bukawa long Niugini

Lutheran Bible Translators Australia
197 Archer Street, Adelaide
South Australia 5006

Anötö ndê Yom Lênsêm Wakuc

The New Testament in the Bukawa language
in the Huon Gulf area of Morobe Province,
Papua New Guinea

Translation by Lutheran Bible Translators Australia

© 2000 Lutheran Bible Translators Australia

Print publisher, 2000 by Lutheran Bible Translators Australia

Web version

2012, Wycliffe Bible Translators

www.Wycliffe.org

<http://pngscriptures.org>

www.ScriptureEarth.org

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons license (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works).

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Your are free to share – to copy, distribute and transmit the text under the following conditions:

- Attribution. You must attribute the work to *Lutheran Bible Translators Australia Inc.* (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- Noncommercial. You may not use this work for commercial purposes.
- No Derivative Works. You may not alter, transform, or build upon this work.
- In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you don't change any of the text or punctuation of the Bible.

Notice — For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok orait na lo bilong *Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works license*. Em i tok olsem yu ken givim kopi long narepela manmeri. Yu ken wokim kopi na givim long husat i laikim. Tasol, yu mas tok klia dispela samting i kam long <http://tokplesbaibel.org>. Yu no ken kisim mani na salim dispela. Yu mas givim nating. Na tu, yu no ken senisim Tok.

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela buk i stap long dispela sait i gat tok orait long usim wantaim dispela samting tasol. Sapos yu laik narapela tok orait, yu mas askim husat i papa bilong copyright long dispela ol piksa.

Sapos yu laik stretim samting i no orait long dispela tok orait, stretim tok, salim Buk Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela tok ples, yu ken askim mipela.

Olgeta tok orait na lo long tok ples English i stap long <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/legalcode>.

Sapos yu gat askim long dispela, plis askim mipela.

Matyu ndê ñawaê ñayham Yom whê ñawaê ñayham dindéc sa-nga

Matyu inj Yisu ndê ñgacsêñomi 12 si danj, ma inj ndê ñaê danj bu Liwai (Mak 2:14). Têñ ñamata-nga inj kôm gwelenj whinj gavman Rom-nga ma kôc mone takis-nga yêc lau Israel-nga. Ma tinjambu Yisu kêgalêmi inj sa ti ndê ñgacsêñom danj.

Matyu inj ñgac Israel-nga, ma inj to ñawaê ñayham dindéc gic inj dau ndê lau Israel-nga ñawaê. Inj to tu bu whê sa bu Mesaya nanj Anötö gic bata bu êñkinj têtj lau Israel-nga, nanj Yisu dau. Matyu kôc yom daêsam yêc lau Israel si buku dabunj (nanj dasam bu Yom Lêñsêm Akwa) bu puc yom nanj inj to pi Yisu, nanj dônj, ma bu tôc asê bu yom honj nanj propet akwa-kwa sêto pi Mesaya dau, nanj ñandô sa pi Yisu. Ma Matyu to yom daêsam pi yom nanj Yisu sôm ma kêdôhônj têtj lau, ma pi gêñ nanj inj kôm.

Ñawaê ñayham dindéc gic waê lau Israel-nga tawasê dom, magoc gic waê lau nom-nga honj. Ñahu bu Matyu to yom daêsam pi †Anötö ndê gôlinj (kingdom), ma whê sa bu Anötö tac whinj bu lau honj sêsôc inj ndê gôlinj ñapu, ma sêti inj ndê balêkoc. Tôm yom nanj Yisu sôm têtj lau Israel-nga, ma Matyu to yêc 4:17, nanj yêc bocdec bu:

Anötö ndê gôlinj mej kêpinj su. Bocdinañ anem daôm kwi ma ahu mêtê sac sinj.

Yisu ndê apai ñadênanj

(Luk 3:22-38)

¹ Yisu †Kilisi ndê apai si ñadênanj dindéc. Inj sa akêñ Dawid ndê, ma Dawid sa akêñ Abraham ndê.

² Abraham ndê atu inj Aisak. Ma Aisak ndê atu inj Jakob. Jakob ndê atui †Juda ti inj ndê asidôwai. ³ Juda gêm Tama ma injlu sêkwê balê lu asê, nanj Peres lu Sera. Peres ndê atu inj Hesron, ma Hesron ndê atu inj Ram. ⁴ Ram ndê atu inj Aminadab. Aminadab ndê atu inj Nason, ma Nason ndê atu inj Salmon. ⁵ Salmon gêm Rahab, ma injlu sêkwê Boas asê. Boas gêm Rut, ma injlu sêkwê Obed asê. Ma Obed inj Jessi damba. ⁶ Ma Jessi ndê atu inj Kinj Dawid.

Dawid gêm Betsiba, nanj munjnga ti Uria ndê awhê, ma Dawid lu Betsiba sêkwê Solomon asê. ⁷ Solomon ndê atu inj Rehoboam. Ma Rehoboam ndê atu inj Abaisa. Abaisa ndê atu inj Asa. ⁸ Asa ndê atu Yehosapat, ma Yehosapat ndê atu inj Yehoram. Yehoram ndê atu inj Usiah. ⁹ Usiah ndê atu Yotam, ma Yotam ndê atu Ahas. Ahas ndê atu inj Hesekeya. ¹⁰ Hesekeya ndê atu inj Manase, ma Manase ndê atu Amon. Amon ndê atu inj Josaya. ¹¹ Ma Josaya ndê atui, nanj Yekonaya ti ndê asii. Têtj Josaya ndê têtj lau Babilon-nga sêñgaho lau †Israelnga su, ma sêkôc ñac sa si sêndôc gameñ apa Babilon-nga gitôm lau gapocwalô-nga.

¹² Têtj ndoc lau Israel-nga sêmbo gameñ Babilon-nga, nanj Yekonaya kwê Sealtial asê. Tinjambu lau Israelnga sêmbo akêñ gameñ Babilon-nga sêmbo, ma Sealtial kwê Serubabel asê. ¹³ Serubabel ndê atu inj Abiud, ma Abiud ndê atu Eliakim. Eliakim ndê atu inj Aso. ¹⁴ Ma Aso ndê atu Sadok. Sadok ndê atu inj Akim, ma Akim ndê atu inj Eliud. ¹⁵ Eliud ndê atu inj Eleasa, ma Eleasa ndê atu Matan. Matan ndê atu inj Jakob, ¹⁶ ma Jakob ndê atu inj Josep. Josep gêm Maria nanj kôc Yisu, ñgac nanj sêsam bu Kilisi.

¹⁷ Bocdinañ, têtj Abraham ndê têtj ma mej têtj Kinj Dawid ndê têtj, Yisu ndê apangaci 14 sêmbo. Ma têtj Dawid ndê têtj ma mej têtj ndoc lau Israel-nga sêndôc Babilon, nanj inj ndê apai 14 tiyham sêmbo. Ma têtj ndoc lau Israel-nga sêndôc Babilon, e mej têtj ndoc Maria kôc Kilisi, nanj apai 14 tiyham sêmbo.

Yisu ndê dinda kôc inj

¹⁸ Yisu Kilisi dinda kôc inj ñaminj dau dec. Ñac sêhê inj dinda Maria têtj Josep su, magoc injlu sêmbo sêwhinj dau dom, ma sêlic bu Maria daê. Inj daê akêñ Ñalau Dabunj ndê.

¹⁹ Josep, nañ sêmasañ yom bu nem Maria, nañ ñgac gitên, ma bu kôm inñ maya sa dom, dec gauc gêm bu hu inñ siñ gelec.

²⁰ Inñ kôc gauc dinañ su, goc Pômdau ndê añela dañ hoc dau asê têt inñ ña mbê, ma sôm, “Josep, Dawid ndê apanyac, tôc daôm dom bu kôc Maria sa ti am nem awhê, bu ñalau Dabuñ dau kên balêkoc nañ mbo inñ ñatac ñalôm. ²¹ Maria oc kôc balê dañ, ma am oc sam inñ ndê ñaê bu †Yisu, ñahu bu inñ oc nem inñ ndê lau si yêc ñac si sac ñagêyô.”

²² Gêñ hoñ dinañ hóc asê ma bocdinañ Pômdau ndê yom nañ propet Aisaya hoc asê muñ su, nañ ñandô sa. Inñ hoc yom dau asê bocdec bu:

²³ Alic su nañ. Awhê akiñ dañ oc daê e kôc balêkoc ñgac dañ, ma ñac oc sêsam inñ ndê ñaê bu Imanuel. [Ais 7:14]

(Ñaê ‘Immanuel’ dau ñahu bu ‘Anötö mbo whiñ yac.’)

²⁴ Têt ndoc Josep tapo sa, nañ inñ kôm gitôm Pômdau ndê añela gic atu inñ, ma kôc Maria sa meñ mbo inñ ndê andu ti inñ ndê awhê. ²⁵ Inñlu sêmbo sêwhiñ dandi, magoc Josep gic ahê Maria mbo e gitôm inñ kôc balêkoc dau su. Ma inñ sam inñ ndê ñaê bu Yisu.

2

Lau tigauc sêñsalê Yisu

¹ Yisu dinda kôc inñ yêc malac Betlehem yêc gameñ Judia-ña, têt têt Kiñ †Herod gêm gôliñ mbo. Tinambu lau apa ñatô sêhóc asê Jerusalem. ñac lau tigauc tu sêñyalê tata-ña, ma sêmeñ akên gameñ ac pi-ña. ² Sêhóc asê ma sêndac, “Balêkoc nañ bu ti lau Israel si kiñ, nañ dinda kôc inñ yêc nde? Yac alic tata wakuc dañ pô yac mba gameñ dec kên puc yac bu inñ hóc asê su. Ma yac amên bu atoc inñ sa ti apôn hañduc têt inñ.”

³ ñac si yom dinañ kôm Kiñ Herod sô ma gauc gêm yom daêsam. Ma lau Jerusalem-ña hoñ boc-dinañ. ⁴ Goc Herod kêgalêm lau Israel si †dabuñsiga atu-tu ti lau nañ sêndôhôn yomsu, nañ sa sêpitigeñ, ma ndac ñac, “Mac nem †Mesaya dinda oc kôc inñ yêc malac bocke?” ⁵ Ma sêd inñ ndê yom ma sêsôm, “Inñ dinda oc kôc inñ yêc malac Betlehem yêc gameñ Judia-ña. Propet akwa dañ to yom pi inñ muñ su bocdec bu:

⁶ O malac Betlehem yêc gameñ nañ †Juda ndê toñ sêwêkaiñ. Malac atu-tu hoñ nañ sêyêc Juda ndê gameñ, nañ ñadañ hóc gêlêc am su dom, ñahu bu gôliñwaga nañ oc sa yêc am, nañ oc ti ñgac atu tu yob aneñ lau Israel-ña.” [Mai 5:2]

⁷ Herod ñgô yom hoñ dinañ su, ma kên ñac sêsa si. Goc inñ gic lau tigauc dinañ sa tiyham gelec, ma kip yom sa yêc ñac, bu bêt bocke tata dau meñ hóc asê ma ñac sêlic. ñac sic miñ yom hoñ têt inñ su, ⁸ ma inñ kêkiñ ñac bu sêtên malac Betlehem sêndi, ma sôm têt ñac, “Andi añsalê balêkoc dau, ma têt ndoc mac atap inñ sa, nañ goc ambu amên akên ñawaê têt aô bu aô dauñ waloc, ma watoc inñ sa.”

⁹ Lau dinañ sêngô Herod ndê yom su, ma sêsa si. Ma tata nañ sêlic su yêc ñac si gameñ ac pi-ña, nañ wê ñac gi e kalhac andu nañ balêkoc yêc, nañ ñahô solop. ¹⁰ ñac sêlic tata dau dec kôm ñac atac ñayham atu. ¹¹ Sêsoç andu dau si, ma sêlic balêkoc lu dinda Maria. Ma sêpôn haduc têt balêkoc dau ma sêtoc inñ sa. Goc ñac sêkac si talhi sa, ma sêkên si awalañ nañ ñaôli atu-tu têt inñ kaiñ gitôm gol, ma a ñakwi ñamalu ti gên ñamalu ñayham. ¹² Têt ndoc dinañ Anötö kên puc ñac ña mbê bu sêmbu sêtên Herod sêndi dom. Bocdinañ sêlhô sêsa señ dañ dau-ña dañ, ma sêmbu sêtên ñac si gameñ si.

Josep lu Maria ma Yisu sêsip Isip si

¹³ Têt têt lau tigauc dinañ sêhu ñac siñ su, Pômdau ndê añela dañ suñ mbê têt Josep ma sôm, “Herod kêsâlê balê dau bu ndic inñ ndu. Bocdinañ tisa, ma kôc balê lu dinda sa ma asip Isip andi. Ambo dinañ e tôm aô wakên puc mac.” ¹⁴ Josep ñgô añela ndê yom su, goc tisa têt ôbwêc dinañ ma kôc balê lu dinda sa, ma sêsip Isip si. ¹⁵ Ma ñac sêmbo gameñ dinañ, e Herod mbac ndu su. Ma ñalên dau dinañ dec Pômdau ndê yom nañ propet dañ hoc asê muñ su, nañ ñandô sa. Yom dau bocdec bu:

Aô kagalêm aneñ atuñgac sa akên gameñ Isip-ña meñ. [Hos 11:1]

Herod gic balêkoc dedec ndu

¹⁶ Têñ ndoc Josep kôc Maria lu Yisu sa sêsip Isip si, nañ Herod hôñ lau tigauc bu sêkênñ jawaê têtñ inñ pi balê dau. Magoc ñac sêmenñ dom, dec inñ kêyalê bu ñac sêñsau inñ, ma inñ tac ñandê atu. Goc kêkinñ inñ ndê lau siñ-nga sêtênñ Betlehem si, ma sic balêkoc ñgac dedec hoñ ndu yêc malac Betlehem, ma yêc gameñ ñamakê-nga whiñ. Inñ tap jawaê sa su yêc lau tigauc, pi bêc nañ tata hôc asê ñac-nga, ma bocdinañ ñac sic balêkoc ñgac dedec e gi tap ñac nañ si yala tilu, nañ hoñ ndu. ¹⁷ Ma tu dinañ-nga yom nañ propet Jeremaya to, nañ ñandô sa. Inñ to yom bocdec bu:

¹⁸ Lau sêtañ dañgibo atu yêc malac Rama.* Raket ndê lau wakuc sêtañ ñac si balêkoc nañ siñga su. Ma lau dañ sêtôm bu sênem malô ñac dom. [Jer 31:15]

Josep kôc Yisu lu dinda sêmbu sêmenñ

¹⁹ Tinjambu Herod mbac ndu, ma yêc Isip, Pômdau ndê añela hoc dau asê têtñ Josep ña mbê, ²⁰ ma sôm têtñ inñ, “Tisa ma kôc balê lu dinda sa, ma ambu atêtñ gameñ Israel-nga andi. Lau nañ sêkôm bu sêndic balê dau ndu, nañ hoñ sêmbac ndu su.” ²¹ Goc Josep tisa, kôc balê lu dinda sa, ma ñac sêmbu sêtênñ Israel si. ²² Tigeñ Josep ñgô bu Akelaus gêm gôliñ gameñ Judia-nga ô ðamba Herod su, dec töt dau bu mbu têtñ gameñ Judia-nga ndi. Ma Pômdau kêñ puc inñ ña mbê bu têtñ gameñ Galili-nga ndi. ²³ Goc ñac sêtênñ Galili si, ma sêndöc malac dañ ñaê Nasaret. Ma bocdinañ yom nañ propet akwa-kwa sêto muñ su, nañ ñandô sa pi Yisu. ñac sêto yom yêc bocdec bu, “Lau oc sêsam inñ bu ñgac Nasaret-nga.”

3

Jon, ñgac Kêku Lau-nga kêmasañ Yisu ndê señ

(Mak 1:2-8; Luk 3:2-17)

¹ Tinjambu Jon, ñgac Kêku Lau-nga hôc asê gameñ Judia-nga, ma gêm mêtê mbo gameñ sawa. ² Inñ sôm têtñ lau, “Anötö ndê gôliñ meñ kêpiñ su. Bocdinañ anem daôm kwi ma ahu mêtê sac siñ.” ³ Gêñ dau kêkuc yom nañ propet Aisaya hoc asê muñ su bocdec bu:

Ñamalac dañ ta yom mbo gameñ sawa, bocdec bu, ‘Amasañ Pômdau ndê señ tisolop.

Amasañ nem ñalôm bu akôc inñ sa.’

[Ais 40:3]

⁴ Jon sôc ñakwê nañ sêmasañ ña kamel ñamlichu, ma kic piñkap yêc inñ ñampêbalê. Ma inñ gêñ gêñ bambaliñ gitôm wakô ma lêp.

⁵ Lau daêsam sêsa sêtênñ Jon si. ñac lau akênñ malac atu Jerusalem ma malac hoñ yêc gameñ Judia-nga, ma lau nañ sêndöc Bu Jordan ñamakê. ⁶ ñac sêhoc si sac asê têtñ Jon, ma inñ kêku ñac yêc Bu Jordan. ⁷ Ma lau †Palêsai ti lau †Sadiusi daêsam sêsa sêtênñ gameñ nañ Jon kêku lau mbo, nañ si. Têtñ ndoc Jon gêlic ñac inñ sôm ñac bocdec bu, “Mac mboc ñatui mac! Tu sake-nga mac alhö amenñ? Mac akôc gauc pi Anötö ndê tac ñandê nañ lau propet sêkênñ puc yac bu oc meñ sa, dec gauc gêm bu amenñ ma aliñ sanju ñambwa, a? ⁸ Anğô! Akôm mêtê ñayham nañ töt asê bu mac am daôm kwi yomandô. ⁹ Ma asôm têtñ daôm dom bu, ‘Abraham apai yac, ma tu dinañ-nga Anötö oc kôc yac sa.’ Aö wasôm têtñ mac bu Anötö gitôm bu nem hoc hoñ dindéc kwi sêti Abraham ndê atui sêo mac. ¹⁰ A hoñ nañ sem ñandô ñayham dom, nañ kwahic dec Anötö kêñ ki ñamata têtñ ñawakac, ma inñ oc lêtñ su ma tuc pi ya ndi.

¹¹ “Aö wasôm têtñ mac hoñ bu ñgac dañ oc meñ êñkuc aö, nañ ndê ñaclai hôc gêlêc aneñ su. Aö ñgac ñambwa, gitôm dom bu wati inñ ndê ñgac akiñ tu wakenñ inñ ndê atapan-nga. Aö dec kaku mac ña bu ñambwa, nañ töt asê bu mac am daôm kwi su. Tigeñ inñ ñgac dau oc êñku mac ña ñalau Dabuñ ti ya. ¹² Inñ meñ bu êñsahê lau, gitôm ñgac nañ whê wit ñandô ti ñapa kôc, goc gic ñandô sa sôc andu gêñ ñandô-nga gi, ma tuc ñapa sip ya nañ sa ñapanñ, nañ gi.”

Jon kêku Yisu

(Mak 1:9-11; Luk 3:21-22; Jon 1:32-34)

¹³ Têtñ dinañ Yisu meñ akênñ gameñ Galili-nga ma hôc asê Jon yêc Bu Jordan. Inñ tac whiñ bu Jon êñku inñ. ¹⁴ Magoc Jon gic yao dau têtñ inñ ma sôm, “Am bu êmkuc aö, oc ñayham.

* 2:18: Rama - malac saunñ dañ nañ yêc kêpiñ Jerusalem.

Bocke dec am sôm bu aö wanju am?” ¹⁵ Tigej Yisu ô Jon ndê yom ma sôm, “Am tec dom. Kwahic dec am êmku aö, bu tanjuk lêj solop nanj Anötö kêmasanj gwananj su.” Yisu sôm su ma Jon gôlôc bu ênju inj. ¹⁶ Yisu gêlij sanju su ma pi akêj bu mej. Ma undambê kac sa, ma inj gêlic Anötö ndê Ŋalau sip mej gitôm balusi ma sac inj ŋahô. ¹⁷ Ma awha danj sa akêj undambê, nanj sôm bu, “Aö Atungac atac whinj-ŋga dau dindec. Aö gatisambuc inj ŋandô.”

4

*Sadaŋ kêtôm Yisu**(Mak 1:12-13; Luk 4:1-13)*

¹ Tinjambu Ŋalau Dabuŋ wê Yisu sa gamej sawa gi, bu †Sadaŋ êntôm inj. ² Yisu gêj gêj danj dom tôm acsalô 40 ma ôbwêc 40, ma tinjambu gêj yô inj ŋandô. ³ Ma têtj dinaŋ Sadaŋ hóc asê inj ma sôm têtj inj, “Am Anötö ndê Atu, a? Bocdinaŋ sôm têtj hoc dindec bu sênem dau kwi ti gêj danej-ŋga.” ⁴ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Mba! Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu, ‘Gêj danej-ŋga ŋambwa kêj lau sêndöc tali dom. Ŋac danja wambu yom hoj nanj Anötö sôm, dec ŋac oc sêndöc tali.’”

⁵ Goc Sadaŋ kôc inj sa pi malac dabuŋ Jerusalem gi, ma kêj inj kalhac †lôm dabuŋ ŋapoc lôlôc. ⁶ Ma sôm têtj inj, “Am Anötö ndê Atu, a? Bocdinaŋ pwê sip ndi. Am oc tisac dom, bu sêto yom yêc bocdec bu, ‘Pômdau oc êjkinj ndê aŋela bu sêyob am, ma sêpê am sa lôlôc bu am tinj gahim pi hoc danj dom.’” ⁷ Magoc Yisu sôm têtj inj, “Mba! Sêto yom danj tiyham yêc bocdec bu, ‘Êmsahê Pômdau am nem Anötö dom.’”

⁸ Goc Sadaŋ kôc inj sa, ma lu sêpi lôc baliŋ danj si. Ma gamej hoj nanj kinj nom-ŋga sem gôlij, ma kinj dau si awa ti gêj ŋayham-ŋayham hoj, nanj Sadaŋ têtj têtj Yisu. ⁹ Ma sôm, “Am bu pôn hamduc têtj aö ma nem akiŋ aö, goc wakêj gêj hoj dec sip am amam.” ¹⁰ Magoc Yisu sôm têtj inj, “Mba, Sadaŋ! Am kôc daôm sa ndi! Sêto yom yêc bocdec bu, ‘Pôn hamduc têtj Pômdau am nem Anötö, ma nem akiŋ inj tawasê.’” ¹¹ Têtj dinaŋ Sadaŋ hu inj siŋ, ma aŋela sêmej ma sem akiŋ inj.

Yisu gic hu ndê gwelej

¹² Tinjambu †Herod kêkinj ndê lau siŋ-ŋga si ma sêkôc Jon dôj, ma sêkêj inj ndöc gapocwalô. Ma têtj ndoc Yisu ŋgô ŋawaê, goc inj mbu têtj gamej Galili-ŋga gi. ¹³ Inj gi ndöc malac Nasaret dom, magoc inj gi ndöc Kapenaom, malac nanj yêc kêpiŋ Bugictonj Galili-ŋga. Muŋ-ŋga andô †Jakob ndê atu lu, Sebulun lu Naptali sêwêkaiŋ nom yêc gamej dinaŋ. ¹⁴ Ŋalêj dinaŋ yom nanj propet Aisaya to muŋ su, nanj ŋandô sa. Yom dau bocdec bu:

¹⁵⁻¹⁶ Ŋawê atu danj mej pô lau nanj sêndöc Sebulun lu Naptali si gamej nanj yêc kêpiŋ bugictonj, ma yêc Bu Jordan ŋamakê. Gamej Galili-ŋga dinaŋ sêsam bu lau apa si gamej, ma lau nanj sêndöc dinaŋ, nanj sêmbô tôm lau nanj ŋasec atu kôm ŋac ahuc, ma tôm lau nanj sêmpiŋ bu sêmbac ndu. Magoc kwahic dec sêlic ŋawê atu su. [Ais 9:1-2]

¹⁷ Têtj ndoc dinaŋ Yisu gic hu ndê gwelej nem mêtê lau-ŋga, ma inj hoc yom asê têtj lau bocdec bu, “Anötö ndê gôlij mej kêpiŋ su. Bocdinaŋ anem daôm kwi, ma ahu mêtê sac siŋ.”

*Yisu mbwêc lau hale tu sênjuc inj-ŋga**(Mak 1:16-20; Luk 5:1-11; Jon 1:35-42)*

¹⁸ Têtj bêc danj Yisu kêsêlêj mbo Bugictonj Galili-ŋga ŋamakê. Ma inj gêlic Saimon nanj ndê ŋaê danj Pita, lu asi Andru. Inju sêkêj wasanj sêmbô, bu injlu ŋgac sêkôc i-ŋga lu. ¹⁹ Goc Yisu sôm têtj injlu, “Amlu amenj anjuk aö, ma aö wakêj amlu ahê ŋamalac sêmej sênjuc aö, tôm nanj kwahic dec amlu ahê i.” ²⁰ Ma ŋagahô injlu sêtec si wasanj yêc, ma sênjuc inj.

²¹ Sêñsêlêñ si, ma Yisu gêlic Sebedi ndê atu lu, nañ Jems lu Jon. Sêndöc wañ sêwhiñ damba Sebedi, ma sêpô si wasañ kic sêmbô. Yisu mbwêc inlu bu sêmerñ sêñkuc in, ²² ma ñagahô inlu sêhu damba ti wañ siñ, ma sêñkuc Yisu.

Yisu gêm lau gêmbac sa

²³ Dinañ su, goc Yisu kêsêlêñ golom-golom malac yêc gameñ Galili-nga. In kêdôhôn lau mbo ñlôm wê-nga, ma gêm mêtê ñawaê ñayham pi Anötö ndê gôliñ. Ma in kôm lau ti gêmbac tidau-tidau hoñ ñayham sa. ²⁴ Ñawaê pi gêñ dau gêm gameñ Siria-nga hoñ ahuc, ma tu dinañ-nga lau sêkôc ñac si lau gêmbac hoñ sêtêñ Yisu si, ma in kôm ñac ñayham sa. Lau nañ sêhôn ñandê atu, lau ti ñalau sac, lau bôliñ, ma lau denñer ti mbolotê, lau ti ñawapac hoñ dinañ in gêm ñac sa. ²⁵ Ma lau daêsam sêsa si ma sêñkuc in. Ñatô sêmerñ akêñ gameñ Galili-nga, ma ñatô akêñ gameñ Dekapolis-nga.* Ma ñatô sêmerñ akêñ malac Jerusalem ma malac hoñ yêc gameñ Judia-nga, ma ñatô sêmerñ akêñ Bu Jordan ñadañga.

5

Yisu gêm mêtê mbo lôc

(Luk 6:20-23)

¹ Têñ bêc dañ Yisu gêlic bu lau daêsam sêñkuc in, goc pi lôc dañ gi. In ndöc sic, ma in ndê ñsêñomi sêtigasuc in. ² Ma in gic hu kêdôhôn ñac ma sôm,

³ “Anötö ndê mwasin gic waê lau nañ sêñgwiniñ dau yêc in anğô-nga. In gêlic ñayham bu kôc ñac sa sêmbô in ndê gôliñ ñapu.

⁴ Anötö ndê mwasin gic waê lau nañ sêndöc ti ñalôm ñawapac. In oc kôm ñac si ñalôm timalô.

⁵ Anötö ndê mwasin gic waê lau ti lêt malô ma yom malô. Bu ñac oc sêwêkain gameñ nom-nga sambob.

⁶ Anötö ndê mwasin gic waê lau nañ atac whiñ ndu andô bu sêsa lêt gitêñ eñ. In oc nem ñac sa sêti lau gitêñ ñandô.

⁷ Anötö ndê mwasin gic waê lau nañ tawalô lau. In oc tawalô ñac.

⁸ Anötö ndê mwasin gic waê lau ti ñalôm ñawasi. Ñac oc sêlic Anötö.

⁹ Anötö ndê mwasin gic waê lau nañ sêñsalê lêt tu sêmbô ti yom malô-nga. In oc sam ñac bu in dau atui awhê ma ñgac.

¹⁰ Anötö ndê mwasin gic waê lau nañ sêtap kisa sa tu sêsa Anötö ndê lêt gitêñ-nga. In gêlic ñayham bu kôc ñac sa sêmbô in ndê gôliñ ñapu.

¹¹ “Têñ ndoc lau sêkêñ kisa mac ma sêpu mac ti sêñgôliñ yom sac daêsam pi mac tu mac anğuc aö-nga, nañ ahêgo daôm dom. Bu Anötö oc êmwasiñ mac. ¹² Atac ñayham ma atisambuc, bu Anötö oc kêt ñaôli ñayham têt mac yêc undambê. Ma gauc nem bu ñalêt tigen, lau sêkêñ kisa Anötö ndê lau propet nañ sêmbô muñ su.”

Anötö ndê lau sêtôm gwêc so ma sêtôm ñawê

¹³ Ma Yisu sôm, “Dakêñ gwêc so sip gêt daneñ-nga bu dakôm gêt dau ñayham. Ma mac ambo lau nom-nga ñalôm atôm gwêc so. Tigen gwêc so bu ñamakic ñinga, oc dakôm ñamakic sa tiyham ñalêt nde? In tisac su, ma tambaliñ siñ ñinga, ma lau sêkwê dôn.

¹⁴ “Ma mac ambo nom atôm ñawê bu pô gameñ. Malac dañ bu yêc lôc, oc tôm dom bu siñ dau kwi. ¹⁵ Ma têt ndoc datuñ lam asê, oc tanğatöc ña suc ahuc dom. Tanğin sa bu ñawê pô gameñ hoñ. ¹⁶ Bocdinañ, akôm mêtê ñayham yêc lau hoñ anğô-nga, nañ gitôm mac nem ñawê bu pô gameñ. Ma lau oc sêlic mac nem mêtê ñayham, ma sêmpin Damam undambê-nga.”

Yisu sôm yom pi yomsu ma propet si yom

¹⁷ “Gauc nem dom bu aö gameñ tu wasen Anötö ndê yom nañ Moses ti lau propet sêto yêc, nañ su-nga. Aö gameñ tu wasen su-nga dom, tigen tu wakôm yom dau ñandô sa-nga.

¹⁸ Yomandô, aö wasôm têt mac bu undambê ti nom bu ñinga, magoc yom ñalhô sauñ dañ

* 4:25: Dekapolis - ñaê dinañ danem kwi bu ‘malac amanlu.’ Malac amanlu dinañ sêyêc Bugictoñ Galili-nga ñagameñ têt ac pi-nga.

oc niŋga yêc yomsu dom e aô dauŋ wandic dabiŋ gêŋ hoŋ. ¹⁹ Asa naŋ kêgili yomsu naŋ hêganônŋ gêŋ sauŋ andô daŋ, me kêdôhônŋ lau ŋatô bu sêkôm bocdinaŋ, naŋ ti ŋamalac waêmba yêc Anötö ndê gôliŋ ŋapu. Magoc asa naŋ danŋa wambu Anötö ndê yomsu, ma kêdôhônŋ lau ŋatô bu sêkôm bocdinaŋ, naŋ ti ŋamalac tiwaê yêc Anötö ndê gôliŋ ŋapu. ²⁰ Anŋô! Lau Palêsai ti fêkêdôhônŋ-waga yomsu-ŋga sêŋsahê ŋanŋa bu sêti lau gitêŋ, tigeŋ aô wasôm têŋ mac, bu mac bu ati lau gitêŋ ahôc gêlêc ŋac dom, dec oc tôm dom bu mac ambo Anötö ndê gôliŋ ŋapu.”

Yomsu dandic ŋamalac ndu-ŋga ŋahu

²¹ Ma Yisu sôm têŋ ŋac, “Mac aŋyalê yom naŋ Anötö kêŋ têŋ abaŋi bocdec bu, ‘Ndic ŋamalac ndu dom.’ Ma ‘Asa naŋ bu ndic ŋamalac ndu, naŋ oc tap ŋagêyô sa.’ ²² Tigeŋ kwahic dec aô wasôm têŋ mac, bu asa naŋ tac ŋandê têŋ ŋamalac daŋ, naŋ oc tap ŋagêyô sa gitôm iŋ naŋ gic ŋamalac ndu. Ma mac nem ŋagôliŋ daŋ sôm bu lau atu-tu sêmatôc ŋamalac naŋ sam ndê asidôwa bu ŋamalac gauc mbasi-ŋga. Magoc aô wasôm têŋ mac, bu asa naŋ sôm yom kaiŋ dinaŋ, naŋ gitôm bu tap ŋagêyô lambwam-ŋga sa.

²³ “Bocdinaŋ têŋ ndoc am bu lic om ma bu kêŋ nem da têŋ Anötö, ma bu gauc nem yom daŋ yêc amlu ŋamalac daŋ ŋasawa, ²⁴ naŋ goc hu nem da siŋ yêc alta ŋamakê ma sa ndi tap ŋamalac dau sa. Gêŋ ŋamata-ŋga amlu amasaŋ yom naŋ yêc amlu ŋasawa, goc mbu ndi ma kêŋ nem da têŋ Anötö.

²⁵ “Ma am nem tốp bu yêc ŋamalac daŋ, ma iŋ bu wê am têŋ ŋac êmatôc yom-ŋga ndi, naŋ êmasaŋ yom têŋ iŋ ŋagahô, têŋ ndoc amlu aŋsêlêŋ ambo seŋ. Ma bocdinaŋ ŋac dau oc kêŋ am têŋ ŋac êmatôc yom-ŋga dom. Bu mba, mboe ŋac êmatôc yom-ŋga oc kêŋ am têŋ ŋac yob gapocwalô-ŋga, ma iŋ êmbaliŋ am sôc gapoc-walô ndi. ²⁶ Aô wasôm yom ŋandô têŋ am, am oc ndôc gapocwalô ŋapaŋ e am ndic nem tốp hoŋ pacndê.”

Yomsu mockaiŋ-ŋga ŋahu

²⁷ “Ma mac aŋyalê yom naŋ Moses to bocdec bu, ‘Kôm gêŋ mockaiŋ-ŋga dom.’ ²⁸ Tigeŋ kwahic dec aô wasôm têŋ mac, ŋac daŋ bu tahê awhê daŋ e ŋalôm ŋagalac, naŋ gitôm iŋ kôm mêtê mockaiŋ-ŋga têŋ iŋ su, yêc iŋ ndê ŋalôm.

²⁹ “Am tanôm danŋa bu hê am têŋ sac, goc kip tanôm dinaŋ sa ma êmbaliŋ niŋga. Am tanôm daŋ bu niŋga, naŋ hôc gêlêc am tanôm lu yêc ma hê am bu kôm sac, ma tiŋambu Anötö kêŋ am sip ya lambwam-ŋga ti ŋamlic sambuc ndi. ³⁰ Ma amam danŋa bu tim am, goc tim kic ma êmbaliŋ niŋga. Amam daŋ bu niŋga, naŋ hôc gêlêc am mbo ti amam lu-lu ma kôm sac su, ma tiŋambu sip ya lambwam-ŋga ti ŋamlic sambuc ndi.”

Awhê lu ŋac sêhu dau siŋ dom

³¹ “Ma Moses to yom daŋ bocdec bu, ‘Ŋac daŋ naŋ gauc gêm bu hu nawhê siŋ, naŋ kêŋ bapia sêhu dau siŋ-ŋga têŋ nawhê, goc hu iŋ siŋ.’ ³² Tigeŋ aô wasôm têŋ mac, bu yom tigeŋ yêc bu ŋac hu iŋ nawhê siŋ, naŋ awhê dau kôm mêtê mockaiŋ-ŋga whiŋ ŋac daŋ. Ŋac daŋ bu hu nawhê siŋ ŋambwa, naŋ kôm iŋ ti awhê mockaiŋ-ŋga. Ma ŋac wakuc daŋ bu nem awhê dau, naŋ kôm mêtê mockaiŋ-ŋga* whiŋ.”

Dasôm yom tidônŋ goc dakôm ŋandô sa

³³ “Mac aŋyalê yom daŋ tiyham naŋ Anötö kêŋ têŋ abaŋi bocdec bu, ‘Yom bocke naŋ mac amatiŋ tidônŋ, naŋ akôm popoc dom,’ ma ‘Yom naŋ mac bu apuc dôŋ bu yomandô yêc Pômdau anŋô-ŋga, naŋ akôm ŋandô sa.’ ³⁴⁻³⁵ Magoc aô wasôm têŋ mac, bu asôm yom daŋ tu apuc nem yom dôŋ-ŋga dom. Asôm yom pi undambê me pi nom tu bu apuc nem yom dôŋ-ŋga dom, ŋahu bu Anötö iŋ undambê ti nom ŋadau. Ma asôm yom pi Jerusalem dom, bu Anötö kêyalih malac dau sa ti iŋ ndê kiŋ atu ndê malac. ³⁶ Ma asôm yom pi nem ŋagôlônŋ

* 5:32: Lau ŋatô gauc gêm bu yom dau ŋahu bocdec. Ŋac daŋ bu hu ndê nawhê siŋ ŋambwa, ma awhê dau bu mbo tawasê, dec lau ŋatô oc gauc nem bu iŋ nakweŋ hu iŋ siŋ tu iŋ kôm mêtê mockaiŋ-ŋga whiŋ ŋac daŋ, ma bocdinaŋ ŋac oc sêlic iŋ tôm awhê mockaiŋ-ŋga. Ma lau ŋatô gauc gêm bu yom dau ŋahu bocdec. Têŋ ndoc awhê dinaŋ nakweŋ hu iŋ siŋ, goc iŋ oc nem ŋac wakuc. Tigeŋ Anötö gêlic bu iŋ nakweŋ hu iŋ siŋ ŋambwa, dec iŋlu si yom sênem dau-ŋga gacgeŋ yêc. Bocdinaŋ awhê dau lu nakweŋ wakuc sêkôm mêtê mockaiŋ-ŋga yêc Anötö anŋô-ŋga.

dom, bu mac atôm dom bu akôm nem kêclauŋ daŋ tisêp me tiyec. ³⁷ Asa bu lôc bu kôm gêŋ daŋ, naŋ sôm 'Aêc, aô wakôm,' ma bu kôm dom goc sôm, 'Mba, aô wakôm dom.' Yom ŋatô bocke naŋ mac asôm tu apuc yom dau dôn-ŋga, naŋ meŋ akêŋ Sadaŋ ndê."

Daô sac naŋ sêkôm têŋ yac, naŋ dom

³⁸ "Ma mac aŋyalê yom naŋ Moses to bocdec bu, 'Ŋamalac daŋ bu ndic am tanôm tisac, naŋ ndic iŋ ndê ô. Ma asa naŋ tuc nem ŋalhôm daŋ dulu, naŋ tuc iŋ ndê dulu ô.' ³⁹ Tigeŋ aô wasôm têŋ mac bu akôm mêtê sac ô mêtê sac naŋ lau sêkôm têŋ mac, naŋ dom. Daŋ bu tap am sip alim andô daŋga, naŋ kêŋ daŋga bu iŋ ndic whiŋ. ⁴⁰ Ma ŋgac daŋ bu wê am têŋ lau sêmatôc yom-ŋga, ma iŋ tac whiŋ bu am nemlhi iŋ ŋa am nem gêŋ sauŋ daŋ, goc kêŋ nem gêŋ atu têŋ iŋ whiŋ. ⁴¹ Ma lau †Rom-ŋga si ŋgac siŋ-ŋga daŋ bu kac yom am bu hoŋ iŋ ndê wapa seŋ ŋasawa apê, goc hoŋ wapa dau êmsêlêŋ seŋ ŋasawa baliŋ whiŋ iŋ ndi. ⁴² Êmgamiŋ nem gêŋ têŋ lau naŋ sêteŋ gêŋ têŋ am, naŋ dom, ma daŋ bu ndac am bu nem iŋ sa ŋa gêŋ daŋ, naŋ puc dômwêm iŋ dom."

Atac whiŋ nem ŋacyo

(Luk 6:27-36)

⁴³ "Ma mac aŋyalê yom naŋ Moses to bocdec bu, 'Atac whiŋ nem lau meŋpaŋ am-ŋga,' ma yom naŋ lau sêsôm bocdec bu, 'Atac tec nem ŋacyo.' ⁴⁴ Tigeŋ aô wasôm têŋ mac bu atac whiŋ nem ŋacyo, ma aterŋ mbec tu lau naŋ sêkêŋ kisa mac-ŋga. ⁴⁵ Mac bu akôm bocdinaŋ, goc Damam undambê-ŋga oc sam mac bu iŋ atui awhê ma ŋgac. Iŋ dau kêŋ ndê ac pi pô lau sac ti lau ŋayham, ma kêŋ u gic lau gitêŋ ti lau naŋ sêsa lêŋ giso. ⁴⁶ Lau sac ma lau naŋ sêkôc takis-ŋga atac whiŋ lau naŋ atac whiŋ ŋac, ma sêtec lau naŋ sêtec ŋac. Mac bu aŋkuc ŋac si mêtê, dec tu sake-ŋga Anötö oc lic mac ŋayham? ⁴⁷ Lau sambuc sêtoc dau si asidôwai sa, magoc sêtec lau ŋatô. Bocdinaŋ mac bu atoc nem asidôwai tawasê sa, dec tu sake-ŋga Anötö oc lic mac ŋayham hôc gêlêc lau sambuc? ⁴⁸ Akôc gauc pi yom hoŋ dinaŋ, ma akôm mêtê solop eŋ, tôm Damam undambê-ŋga ndê mêtê."

6

Yom pi sakiŋ gitêŋ ŋatô

¹ Ma Yisu gic têku yom ma sôm, "Ayob daôm bu akôm nem sakiŋ anem akiŋ Anötö-ŋga tu bu lau sêlic e sêmpiŋ mac-ŋga dom. Mac bu akôm tu bu lau sêmpiŋ mac-ŋga, oc atap nem ŋaôli daŋ sa yêc Damam undambê-ŋga dom."

Mêtê dakêŋ gêŋ têŋ lau-ŋga

² "Bocdinaŋ têŋ ndoc am bu nem lau ŋalôm sawa sa, naŋ goc sêc gêŋ dau ahuc. Ndic dahuc taŋ bu kêŋ puc lau dom. †Lau sêtim yom lau-ŋga naŋ sêtoc dau sa, naŋ sêkôm bocdinaŋ yêc lôm wê-ŋga ti malac lôm, bu lau sêlic e sêmpiŋ ŋac. Yomandô aô wasôm têŋ mac bu lau si sêmpiŋ ŋac, dinaŋ ti ŋac si ŋaôli sambuc naŋ sêkôc sa su. ³ Tigeŋ têŋ ndoc am bu kêŋ gêŋ têŋ lau ŋalôm sawa, naŋ siŋ ma kêŋ gelec têŋ ŋac, ma yob bu lau daŋ sêŋgô ŋayom dom. ⁴ Bocdinaŋ am nem mêtê kôm yác lau-ŋga oc yêc siŋ dau. Ma Damam naŋ gêlic gêŋ naŋ yêc siŋ, naŋ oc kêŋ ŋaôli têŋ am."

Mêtê dateŋ mbec-ŋga

(Luk 11:2-4, 9-13)

⁵ "Ma têŋ ndoc am bu teŋ mbec, naŋ teŋ tôm lau sêtim yom lau-ŋga dom. Ŋac atac whiŋ bu sêteŋ mbec sêlhac lôm wê-ŋga ti seŋ ŋamakê, tu bu lau sêlic ma sêmpiŋ ŋac-ŋga. Yomandô aô wasôm têŋ mac bu lau si sêmpiŋ ŋac, dinaŋ ti ŋac si ŋaôli sambuc naŋ sêkôc sa su. ⁶ Têŋ têm am bu teŋ mbec, naŋ goc sôc nem andu ŋalôm ma sêc gatam ahuc, ma teŋ mbec têŋ Damam yêc malam naŋ lau daŋ sêlic dom. Ma Damam naŋ kêyalê gêŋ naŋ yêc siŋ dau, naŋ oc kêŋ ŋaôli têŋ am.

⁷ "Ma têŋ têm mac bu aterŋ mbec, naŋ aterŋ mbec baliŋ tôm lau sambuc dom. Ŋac gauc gêm bu mbec dau oc ŋandô sa tu ŋac si yom ŋalhô daêsam-ŋga. ⁸ Aŋkuc ŋac si gêbôm dom, bu Damam kêyalê gwananŋ su, gêŋ naŋ mac apônnda.

⁹ Bocdinañ atañ mbec bocdec bu:

Damañ, am nañ mbo undambê. Am nem ñaê lau sênem dabuñ mañ.

¹⁰ Mweñ ti lau hoñ si Pômdau. Kêñ lau danğa wambu nem yom ñapep yêc nom, gitôm yêc undambê.

¹¹ Kêñ yac mba gö têt ac dindec.

¹² Suc yac mba sac ñatôp kwi, tôm yac asuc lau nañ sêkôm sac têt yac, nañ si sac ñatôp kwi.

¹³ Yob yac têt lêtôm bu tap yac sa dom, ma têt ñgac sac Sadañ bu kôm yac ñayom dom.

¹⁴ Mac bu asuc lau nañ sêkôm sac têt mac, nañ si sac kwi, goc Damam undambê-ña oc suc mac nem kwi bocdinañ. ¹⁵ Magoc mac bu asuc lau si sac kwi dom, dec Damam oc suc mac nem kwi dom bocdinañ.”

Mêtê dahu gêt daney-ña siñ tu danem akiñ Anötö-ña

¹⁶ “Ma têt têt mac bu ahu gêt daney-ña siñ tu anem akiñ Anötö-ña, nañ akôm añôm andô masiñ-masiñ tôm lau sêtîm yom lau-ña sêkôm, nañ dom. Lau dinañ sêkôm añgô andô tisac, bu lau sêlic ma sêtîyalê bu ñac sêhu gêt daney-ña siñ ma tu dinañ-ña sêmpîñ ñac. Yomandô aö wasôm têt mac bu lau si sêmpîñ ñac, dinañ ti ñac si ñaöli sambuc nañ sêkôc sa su. ¹⁷ Bocdinañ têt têt mac bu ahu gêt daney-ña siñ tu anem akiñ Anötö-ña, nañ aliñ bu ma amasañ daôm ñapep. ¹⁸ Ma ñalêt dinañ lau danğ oc sêtîyalê dom bu mac ahu gêt daney-ña siñ. Tigeñ mac nem Damam nañ mbo siñ dau, nañ kêyalê gêt hoñ nañ yêc siñ dau, ma bocdinañ oc kêñ nem ñaöli têt mac.”

Tañsalê awa ñandô undambê-ña

(Luk 12:33-34)

¹⁹ Ma Yisu sôm, “Andic nem awa ti wapa sa lhac nom dom, bu sop oc neñ, ma u oc nôm gêt dau tibalê, ma lau kañ oc sênem kañ sa. ²⁰ Apo gêt undambê-ña sa ti nem awa ñandô, ma sop ti u oc señ su dom, ma gitôm dom bu lau kañ sêsôc sêndi bu sênem kañ. ²¹ Aö gasôm yom dinañ, ñahu bu gameñ bocke nañ mac nem awa yêc, nañ mac nem ñalôm ti gauc oc sap dôñ ñapañ.”

Ñamalac si tandô gitôm ya ñawê

(Luk 11:33-36)

²² “Ñamalac si tandô gitôm ya ñawê nañ tôc señ têt ñac. Bocdinañ mac nem tanôm bu wê mac asa lêt ñayham, goc mac nem ñamlic ñagêt hoñ oc yêc ñawê ñalôm eñ. ²³ Magoc tanôm bu wê mac asa lêt sac-ña, goc mac gacgeñ ambo ñasec ñalôm. Bocdinañ mac bu gauc nem bu ambo ñawê ñalôm, magoc asa lêt ñasec-ña, nañ dec ñasec gêm mac ahuc sambuc.”

Danem akiñ ñadau lu dom

²⁴ “Ñamalac danğ gitôm dom bu nem akiñ ñadau lu, bu iñ oc tec danğ, ma atac whiñ danğ, me sap danğ dôñ ma pu danğ. Ma mac bocdinañ, gitôm dom bu mac atoc Anötö ma awa nom-ña lu-lu sa ti mac nem ñadau.”

Dahêgo dauy dom

(Luk 12:22-32)

²⁵ “Tu dinañ-ña dec ahêgo daôm dom tu gêt aney-ña ti anôm-ña, me tu ñakwê asôc-ña. Anötö kêñ mac ambo tamli, ma gêt dinañ iñ gêt atu. Gêt daney-ña iñ gêt atu dom. Ma Anötö kêñ mac nem ñamlic ñagêt hoñ, ma gêt dinañ iñ gêt atu. Ñakwê asôc-ña iñ gêt atu dom.

²⁶ “Akôc gauc pi mbac. Ñac sêsô gêt dom, sêhoñ gêt ñandô ma sic sa sôc andu gêt ñandô-ña dom. Tigeñ Damam undambê-ña gôlôm ñac. Ma iñ tac whiñ mac ñamalac hêc gêtêc mbac hoñ su. ²⁷ Ma mac nem asa bu hêgo dau, dec oc tôm bu ndic têt ndê têt mbo tali-ña?

²⁸ “Tu sake-ña mac nem ñalôm ñawapac tu ñakwê asôc-ña? Akôc gauc pi ñaola ñayham nañ sêpo sêlhac kwanğ ñalôm, nañ sêkôm gweleñ ti sêmasañ ñakwê dom. ²⁹ Tigeñ

aô wasôm têtj mac bu Kirj Solomon inj sôc ñakwê ñayham andô, magoc inj ndê gôlônj ti ñawasi hôc gêlêc ñaola dinañ dañ su dom. ³⁰ O mac lau nañ akêñ whiñ gwalec, aŋgô! Kwañ ti ñaola nom-ŋga a sêlhac bêc daêsam dom, ma lau oc sêkêñ ya neñ su. Magoc Anötö kêtj gêtj dau ti ñadalô ñayham, ma yob ñapep. Ma bocdinañ aňyalê bu yom ñandô, inj oc yob mac, ma kêtj ñakwê têtj mac whiñ. ³¹ Bocdinañ ahêgo daôm dom ma asôm bu ‘Daneñ sake?’ me ‘Danôm sake?’ me ‘Dasôc ñakwê bocke?’ lec dom. ³² Lau sambuc nañ sêñyalê Anötö dom, nañ sêhêgo dau tu gêtj hoñ dinañ-ŋga, tigeñ Damam undambê-ŋga kêyalê su bu mac apônđa gêtj hoñ dinañ. ³³ Gêtj ñamata-ŋga akôm ñaŋga bu atap malam sa yêc Anötö ndê gôliñ ñapu, ma bu asa inj ndê lêtj gitêtj. Ma inj oc yob mac tu gêtj nom-ŋga-ŋga whiñ.

³⁴ “Bocdinañ ambo ti nem ñalôm ñawapac tu gêtj lañsê-ŋga dom. Ahu siñ yêc e lañsê dau hôc asê. ñawapac bêc tigeñ-ŋga nañ gitôm bêc tigeñ dinañ.”

7

Dapu lau ñambwa dom
(Luk 6:37-42)

¹ Ma Yisu sôm, “Alic lau sac ñambwa tu ñac si lêtj ti sakiñ-ŋga dom, dec Anötö oc lic mac sac tu nem-ŋga dom. ² Bu Anötö oc êñsahê mac tôm mac aňsahê lau, ma nem dôhôn mac nem lêtj ti sakiñ tôm dôhôn nañ mac am dôhôn lau si.

³ “Tu sake-ŋga am hêgo daôm tu gêtj golop sauñ nañ yêc nem asidôwa tandô, tigeñ gêtj golop atu nañ yêc am daôm tanôm, nañ gêlic apu? ⁴ Ma bocke am sôm têtj nem asidôwa, ‘Aô bu wakôc gêtj golop nañ yêc am tanôm, nañ sa.’ Tigeñ gêtj golop atu pôc daôm nem tanôm ahuc? ⁵ Am ñgac tim yom lau-ŋga! Kôc gêtj golop atu sa yêc daôm tanôm muñ e tanôm ñawa sa, nañ goc kôc gêtj golop sauñ dinañ sa yêc nem asidôwa tandô.”

Dayob Anötö ndê gêtj dabuñ ñapep

⁶ “Akêñ gêtj dabuñ têtj giam dom, bu oc sêkac dau kwi ma sêseñ mac. Ma ambaliñ nem gôlônj ñayham têtj bôc dom, bu oc sêkwê popoc.”

Anötö inj ñadau bu kêtj gêtj têtj yac-ŋga

⁷ “Ateñ gêtj têtj Anötö, dec oc akôc ñandô, aňsalê inj ti ndê lêtj, ma oc atap sa, ma bu amati gatam oc lêtj su têtj mac. ⁸ Bu Anötö kêtj gêtj têtj lau hoñ nañ sêndac inj, ma lau hoñ nañ sêñsalê inj ti ndê lêtj, nañ oc sêtap sa, ma ñac nañ sêmati gatam nañ oc lêtj su têtj ñac.

⁹ “Mac dambai aŋgô! Nem balê dañ bu teñ gö têtj am, dec am oc kêtj hoc têtj inj, a? ¹⁰ Ma bu teñ i oc kêtj mboc sac têtj inj, a? ¹¹ Mba! Mac lau sac, tigeñ atoc nem balêkoc sa ña gêtj ñayham. Magoc Damam nañ mbo undambê inj gitêtj eñ, ma oc kêtj gêtj ñayham-ñayham eñ têtj lau nañ sêteñ inj. ¹² Akôm mêtê ñayham têtj lau hoñ, gitôm mêtê ñayham nañ mac atac whiñ bu sêkôm têtj mac. Yom hoñ nañ Moses ti lau propet sêto, nañ hêganônj yac dakôm mêtê ñayham bocdinañ.”

Yom señ lu-ŋga

¹³ “Aňsahê ñaŋga bu atap gameñ andôc tamli ñapañ-ŋga sa, magoc aňyalê bu gatam gameñ dinañ-ŋga inj gatam sauñ. Bu gameñ andiñam-ŋga dê yêc, ma señ têtj gameñ dau inj señ atu, ma ñagatam atu bocdinañ. Lau daêsam sêsa señ atu dinañ, ma oc sêsôc gatam atu dau. ¹⁴ Magoc gameñ dandôc tañli ñapañ-ñ ga ñagatam inj gatam sauñ, ma señ têtj gameñ dinañ inj señ atu dom, ma lau daêsam oc sêtap sa dom.”

Yom pi propet tasanj

¹⁵ “Ayob daôm tu propet tasanj-ŋga. ñac sêtôm giam pôm nañ sêmpanj dau ahuc ña domba ñamlic, tu bu sêti gasuc domba-ŋga ma sêseñ ñac su. ñalêtj tigeñ propet tasanj oc sêtêtj mac sêloc tu sêñsau mac-ŋga. ¹⁶ Aňsahê ñac si lêtj dec tôm bu mac aňyalê bu ñac lau tasanj. ñalêtj tigeñ, yac dalic a ñandô ma taňyalê a dau bu ñayham me sac. Oc tôm dom bu dahiñ ñandô ñayham yêc a sac. ¹⁷ Yomandô! A ñayham sem ñandô ñayham, ma

a sac sem ñandô sac. ¹⁸ A ñayham ñaj gitôm dom bu nem ñandô sac, ma a sac gitôm dom bu nem ñandô ñayham. ¹⁹ Ma a hoj ñaj sem ñandô sac, ñaj oc sêlêj su ma sêtuc pi ya ndi, ma ya ney su. ²⁰ Bocdinaj ajsahê propet si lêj, ma ajsalê ñac bu propet ñayham me sac.”

Pômdau kêyalê ij ndê lau su

²¹ “Lau ñaêsam sêsam aö bu, ‘Pômdau,’ tigej ñac hoj oc sêtap gamej undambê-nga sa dom. Mba! Lau ñaj ñajga wambu Damarj undambê-nga ñapep, ma sêkôm mêtê tôm ij atac whij, ñaj oc sêtap undambê sa. ²² Têj Anötö ndê bêc êmatôc lau-nga, ñaj lau tasaj ñaêsam oc sêsôm têtj aö bu, ‘Pômdau, Pômdau! Yac ahoc yom asê atôm propet, ma atij ñalau sac su ma akôm gêtj ñalô ñaêsam am am ajsôm. Bocdinaj kôc yac sa.’ ²³ Tigej aö wasôm têtj ñac bu, ‘Aö kayalê mac dom sambuc mac lau sac. Alhö su yêc aö!’ ”

Yom gôlij pi ñgac lu ñaj sêkwê andu

(Luk 6:46-49)

²⁴ “Lau ñaj sêngô anej yom ma sêkôm ñandô sa, ñaj sêtôm ñgac tiguaç ñaj kwê ndê andu kalhac nom ñajga ma kêj hoc kêgapij alhö ñoj. ²⁵ Têj ndoc u gic e bu hêc, ma mbu puc ñadinda hóc pi andu ñaj, ñaj andu ñaj ku sa dom bu hoc kêgapij ñoj. ²⁶ Magoc lau ñaj sêngô anej yom ma sêkôm ñandô sa dom, ñaj sêtôm ñgac gac mba ñaj kwê ndê andu kalhac nom babalê. ²⁷ Ma u gic ti bu hêc, ma mbu puc ñadinda hóc pi andu ñaj, goc ku sa ma tisac sambuc.”

²⁸ Yisu gic bata ndê yom ñaj, ma lau hoj sêhêdaê tu ij ndê yom-nga. ²⁹ ñaju bu yom ñaj ij kêdôhônj têtj ñaj ñaj yom ti ñajlai, hóc gêlêc lau Israel-nga si kêdôhônjwaga yomsu-nga si yom hoj su.

8

Yisu kôm ñgac ti gêmback leprasi ñayham sa

(Mak 1:40-45; Luk 5:12-14)

¹ Yisu sip akêj lôc mej, ma lau ñaêsam sêjkuc ij. ² Ma ñgac ñaj ti gêmback fleprasi têtj ij gi, goc pônj haduc ma sôm, “Pômdau. Am bu tac whij dec gitôm bu am oc kôm aö ñajlic ñajasi sa.” ³ Yisu kêmatôc amba sa gi ma kêmasec ij, ma sôm, “Aö atac whij, dec wasôm têtj am bu ñajlic ñajasi sa.” Ma ñajahô ej gêmback hu ij sij, ma ij ñajlic ñajham sa. ⁴ Ma Yisu sôm têtj ij, “Am ñgô! Gêj ñaj kwahic dec hóc asê am, ñaj sôm asê têtj lau ñaj dom. Tigej têtj ñajbujsiga ndi, tôte ñaj têtj ij bu lic bu am nem ñajlic ñajasi sa su. Ma kêj ñaj tôm yomsu ñaj Moses kêj têtj yac. Ma ñajlêj ñaj lau hoj oc sêjsalê bu am ñajlic ñajham sa.”

Ñgac bata sij-nga ñaj kêj whij ñajga

(Luk 7:1-10)

⁵ Tinjambu Yisu sôc malac Kapenaom gi. Ma ñgac bata Rom-nga ñaj, ñaj gêm gôlij lau sij-nga 100, ñaj têtj ij gi ma ñaj ij bu nem ij sa. ⁶ Ij sôm, “Pômdau, anej ñgac akij ñaj ñaj ñaj. Ij yêc andu ñajaj ma kêsahê ñaj ñaj.” ⁷ Ma Yisu sôm têtj ij, “Aö oc waloc ma wakôm ij ñajham sa.” ⁸ Tigej ñgac bata ñaj ô yom ma sôm, “Pômdau, am ñgac ñaj ma aö ñgac apa, dec mayaj ñaj bu am sôc anej andu. Tigej aö kayalê su bu am ñgac ti ñajlai ñaj, ma bocdinaj dec am bu ñaj ñaj yom, goc anej ñgac akij oc ñajham sa. ⁹ Bu aö ñaj ñaj wambu lau ñaj si ñajlai hóc gêlêc aö ney, ma anej lau sij-nga ñajga wambu aö. Aö bu wasôm têtj ñaj, ‘Am ndi!’ goc ij oc ndi. Ma bu wasôm têtj ñaj, ‘Am mwej,’ goc ij oc mej. Ma bu wasôm têtj anej ñgac akij bu kôm gêtj ñaj, goc ij oc kôm.”

¹⁰ Yisu ñgô ñgac bata ndê yom ma hêdaê, ma sôm têtj lau ñaj sêjkuc ij bu, “Yomandô wasôm têtj mac, bu yêc lau Israel hoj aö gatap ñac si ñaj ñaj kêj whij ñajga gitôm ñgac Rom-nga ñaj, ñaj sa dom. ¹¹ Ajsô! Lau ñaêsam ñaj lau Israel dom, ñaj oc sêmej akêj nom ñaj ñaj hoj, ma sêtap mwasij ñaj sa yêc undambê sêwhij Abraham,

Aisak ma Jakob. ¹² Tigeŋ lau Israel daêsam naŋ gauc gêm bu sic waê bu sêndöc undambê, naŋ Anötö oc êmasuc ŋac su sêndöc gameŋ ŋasec-ŋga, ma sêtaŋ ti lhö êŋsiŋ pi dau.”

¹³ Yisu sôm yom dinaŋ têtj lau hoŋ su, goc sôm têtj ŋgac bata, “Am lhö mbu ndi. Aö oc wakôm am nem ŋgac akiŋ dinaŋ ŋayham sa, tôm am kêŋ whiŋ.” Ma têtj ndoc dau dinaŋ gêmbac hu ŋgac akiŋ dau siŋ, ma iŋ ŋayham sa.

Yisu kôm lau daêsam ŋayham sa
(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)

¹⁴ Tinambu Yisu têtj Pita ndê andu gi ma gêlic Pita lawawê gêmbac lic ŋandê atu ma yêc. ¹⁵ Yisu têtj iŋ gi ma kêmasac iŋ amba, goc gêmbac hu iŋ siŋ. Ma iŋ tisa, ma ndê gêtj daner-ŋga ma kêŋ têtj Yisu.

¹⁶ Têtj telha dinaŋ ac gi sip su, g oc lau malac-ŋga sêkôc lau daêsam naŋ ŋalau sac sêmbo ŋac si ŋalôm, naŋ sa sêtêtj Yisu si. Ma iŋ gic atu yom, goc ŋalau sac sêhu lau dau siŋ, ma iŋ kôm lau gêmbac hoŋ ŋayham sa.

¹⁷ ŋalêtj dau dinaŋ yom naŋ propet Aisaya sôm su naŋ dec ŋandô sa. Muŋ-ŋga iŋ to yom pi Mesaya bocdec bu:

Iŋ hôc yac neŋ ŋawapac tu nem yac sa-ŋga.

[Ais 53:4]

Lêtj taŋkuc Yisu-ŋga
(Luk 9:57-62)

¹⁸ Têtj bêc daŋ Yisu gêlic lau daêsam sêŋgihi iŋ ahuc, goc sôm têtj ndê †ŋgacsêŋomi bu sêlom bugictoŋ ma sêpi daŋga sêndi. ¹⁹ S êmasaŋ dau sêmbo ma kêdôhôn-waga yomsu-ŋga daŋ meŋ ma sôm têtj iŋ, “Kêdôhôn-waga, aö bu waŋkuc am, wawhiŋ am watêtj gameŋ bocke naŋ am oc ndi.” ²⁰ Ma Yisu ô iŋ ndê yom ma sôm, “Giam pôm si hocsuŋ yêc, ma mbac lôlôc-ŋga si ŋaic yêc, tigeŋ †ŋamalac ndê Atu dau ndê mala yêc bêc-ŋga mba.”

²¹ Ma sêŋom daŋ sôm têtj iŋ, “P ômdau, aö bu waŋkuc am, magoc gêtj ŋamata-ŋga aö wandi wambo wawhiŋ aneŋ lau e aŋsuhuŋ damaŋ su naŋ.” ²² Tigeŋ Yisu sôm, “Mba! Am bu gauc nem bu êmkuc aö, naŋ gêtj ŋamata-ŋga. Tec lau batê sêŋsuhuŋ lau batê.”

Yisu kôm bu ŋamponj timalô
(Mak 4:35-41; Luk 8:22-25)

²³ Yisu sôm yom dinaŋ su, goc pi waŋ daŋ gi. Ma iŋ ndê ŋgac-sêŋomi sêŋkuc iŋ ma sêpi waŋ sêwhiŋ. ²⁴ Sêlac si, ma mbu puc atu ma gêli bu ŋamponj sa gic sip waŋ, e kêpiŋ bu waŋ pac. Tigeŋ Yisu yêc bêc yêc waŋ. ²⁵ Dec sêtêtj iŋ si, sêuŋ iŋ sa ma sêsôm, “Pômdau, nem yac sa, bu yac oc dapac dandiŋaŋ.” ²⁶ Magoc Yisu sôm têtj ŋac, “O mac lau naŋ akêtj whiŋ gwalec. Tu sake-ŋga mac atöc daôm?” Goc iŋ tisa ma sôm yom ŋaŋga têtj mbu ti bu ŋamponj, ma gameŋ ŋaŋeŋ sa. ²⁷ Ma ŋac hoŋ sêhêdaê ma sêsôm têtj dandi, “Ei! Iŋ ŋgac kaiŋ bocke? Bu gêtj hoŋ sêsôc iŋ ndê yom ŋapu, ma mbu ti bu sêwhiŋ.”

Yisu soc ŋalau sac su yêc ŋgac lu
(Mak 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸ ŋac sêhêc asê bugictoŋ ŋadaŋga ma sêsôc lau Gadala-ŋga si gameŋ si. Ma yêc dindê ŋgac lu sêsa akêtj ôm sêhê-ŋga ma sêtêtj Yisu si. Iŋlu ŋgac lu naŋ ŋalau sac sêmbo iŋlu ŋalôm, ma sêkôm iŋlu sêti ŋgac pôm. Ma bocdinaŋ lau hoŋ sêtöc iŋlu ma sêmbo ahê iŋlu, ma iŋlu sêndöc ôm sêhê-ŋga ŋapaŋ. ²⁹ Têtj ndoc iŋlu sêhêc asê Yisu, naŋ ŋalau sac naŋ sêmbo iŋlu ŋalôm, naŋ sêmbwêc bocdec bu, “O Anötö ndê Atu! Am bu kôm sake têtj yac? Têm bu Anötö êmatôc yac-ŋga yêc dôn yêc. Ma bocke am kwahic dec mweŋ bu kôm yac ŋayom?”

³⁰ Bôc toŋ atu daŋ seŋ gêtj sêmbo ahê gameŋ naŋ ŋac sêlhac. ³¹ Goc ŋalau sac sêtetj Yisu bu, “Am bu soc yac su, naŋ kêŋ yac asip bôc ŋalôm.” ³² Ma iŋ sôm têtj ŋac, “Andi!” Goc sêhu ŋgac lu dinaŋ siŋ ma sêsôc bôc ŋalôm si. Ma bôc hoŋ sênti sêsip salic sac, sêsip bugictoŋ ŋalôm si, ma bu kô ŋac sêmbac ndu. ³³ Lau sêyob bôc-ŋga sêlic gêtj dau, goc sêlhô sêsa malac si, ma sic miŋ têtj lau malac-ŋga pi gêtj hoŋ dinaŋ, ma pi gêtj naŋ Yisu

kôm têtj ngac lu ti ñalau sac. ³⁴ Ma lau malac-nga hoj sêsa sêtêtj Yisu si, ma têtj ndoc sêlic inj, nañ sêteñ inj bu hu ñac si gameñ siñ.

9

Yisu kôm ngac bôliñ dañ ñayham sa

(Mak 2:3-12; Luk 5:17-26)

¹ Goc Yisu pi wañ gi ma gic bugictonj kic, ma têtj inj ndê malac Kapenaom gi. ² Ma lau gameñ dinañ-nga sêmbalañ ngac bôliñ dañ yêc sac dañ ma sêtêtj Yisu si. Inj gêlic bu ñac sêkêñ whiñ inj, dec sôm têtj ngac bôliñ dau, “Aneñ balê, atac ñayham sa. Kwahic dec aö oc wasuc am nem sac kwi.”

³ Kêdôhônwaga yomsu-nga ñatô s êngô Yisu ndê yom dau, goc sêsôm têtj dandi, “Ñgac dê ndê yom sac sambuc! Anötö tigeñ gitôm bu suc sac kwi.” ⁴ Yisu kêyalê ñac si gauc, goc ndac ñac, “Tu sake-nga mac gauc gêm yom sac yêc nem ñalôm? ⁵ Mac akêñ whiñ dom bu aneñ ñaclai yêc bu wasôm têtj ngac dau bu, ‘Aö wasuc am nem sac kwi.’ Bocdinañ aö wasôm têtj inj bu, ‘Tisa ma êmsêlêñ.’ ⁶ Ma têtj ndoc mac alic bu aneñ yom dinañ ñandô sa, goc añyalê bu Anötö kêñ ñaclai têtj ñamalac ndê Atu yêc nom, bu suc ñamalac si sac kwi whiñ.” Goc Yisu sôm têtj ngac bôliñ bu, “Tisa ma hóc nem mbô sa, ma lhô têtj nem andu ndi!” ⁷ Goc ngac dau tisa ma kölhö têtj ndê andu gi. ⁸ Ma lau daêsam nañ sêlic gêtj dau sêhêdaê ñandô, ma sêmpiñ Anötö nañ kêñ ñaclai bocdinañ têtj ñamalac.

Yisu kêgalêm Matyu bu êñkuc inj

(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹ Yisu kêsêlêñ gi ma gêlic ngac dañ ñaê Matyu nañ ndöc ndê mala kôc takis-nga. Ma inj sôm têtj inj, “Êmkuc aö!” Goc Matyu tisa ma kêkuc inj.

¹⁰ Tinambu Yisu gêtj gêtj ndöc Matyu ndê andu ñalôm, ma lau daêsam sêmeñ ma señ gêtj sêndöc sêwhiñ Yisu ti ndê ngacsêñomi. Ñac lau sêkôc takis-nga ti lau ñatô nañ lau Palêsai sêsam ñac bu lau sac. ¹¹ Ma lau Palêsai ñatô sêlic gêtj dinañ, goc sêndac inj ndê ngacsêñomi bocdec bu, “Tu sake-nga mac nem kêdôhônwaga gêtj gêtj ndöc whiñ lau sac dindê?” ¹² Yisu ngô ñac si yom dau ma sôm, “Lau nañ sêlic dau bu gêm bac mba, nañ oc sêñsalê dokta dom, magoc lau ti gêm bac oc sêñsalê dokta. ¹³ Gauc nem Anötö ndê yom nañ propet akwa dañ to yêc bocdec bu, ‘Gêtj atu nañ aö atac whiñ, nañ bu mac tamwalô lau, hóc gêlêc domba hoj nañ mac bu andic ndu ma akêñ ti da, nañ su.’ Andi ma akôc gauc pi yom dau e añyalê ñahu ñapep. Bu aö gameñ bu wañgalêm lau nañ sêlic dau bu lau gitêtj, nañ sa dom. Aö gameñ bu wañgalêm lau sac sa, bu sênem dau kwi ma sêsôc Anötö ndê gôliñ ñapu.”

Yao gêtj daneñ-nga-nga

(Mak 2:18-20; Luk 5:33-35)

¹⁴ Ma Jon, Ñgac Kêku Lau-nga ndê sêñomi ñatô sêtêtj Yisu si ma sêndac inj bu, “Bocke dec yac ti lau Palêsai akêñ bêc ñatô bu aneñ gêtj dom tu gauc nem Anötö-nga, tigeñ am nem ngacsêñomi señ gêtj tôm bêc hoj?” ¹⁵ Ma Yisu sôm têtj ñac, “Ñgac nem awhê-nga dañ bu êñgalêm lau sa sêmbo sêwhiñ inj tu sêneñ mwasiñ nem awhê-nga, dec oc tôm dom bu sêhu gêtj daneñ-nga siñ ma sêndöc ti ñalôm ñawapac têtj ndoc ngac dau mbo whiñ ñac. Mba! Ma bocdinañ aneñ ngacsêñomi sêmbo sêwhiñ aö ti atac ñayham, ma sêhu gêtj daneñ-nga siñ dom. Tigeñ ndoc oc meñ nañ lau oc sêkôc aö su yêc ñac, ma têtj têtj dinañ ñac oc ñalôm ñawapac ma sêñkuc lêtj dahu gêtj daneñ-nga siñ-nga.”

Yisu ndê yom gitôm gêtj wakuc

(Mak 2:21-22; Luk 5:36-39)

¹⁶ Ma Yisu sôm, “Yac dasi po wakuc pi ñakwê akwa nañ kic, nañ dom. Bu po wakuc oc hóc ñakwê akwa kic e tisac sambuc. ¹⁷ Ma têtj ndoc lau sêmasañ wain wakuc, nañ sêkêc sip bôc ñamlic wain-nga akwa dom. Mba! Ñac bu sêkôm, goc wain wakuc oc hóc ñamlic akwa kôc. Ma wain oc wê niñga, ma ñamlic dau oc tisac. Bocdinañ lau sêkêc wain wakuc sip bôc ñamlic wakuc, ma lu-lu oc sêyêc ñayham.”

*Yisu kôm awê lu ñayham sa
(Mak 5:21-43; Luk 8:40-56)*

¹⁸ Yisu sôm yom dinañ mbo, ma ñgac bata dañ meñ pôn haduc têt in ma sôm, “Aneñ atuñwê kwahic dec mbac ndu su, magoc am bu mweñ ma kêt amam sac in, dec in oc mbo tali tiyham.” ¹⁹ Goc Yisu tisa ma in ti ndê ñgacsêñomi sêwhin ñgac dau si.

²⁰ Sêñsêlêñ sêmbo, ma awê dañ tigasuc in kalhac in dômbwê ma kêmasec in ndê ñakwê ñadali. Awê dau hóc ñawapac gêm dac-ña ñapañ gitôm yala 12 su, dec ²¹ gauc gêm yêc dau bu, “Aö bu wamasec in ndê ñakwê ñambwa, dec oc kôm aö ñayham sa tiyham.” ²² Yisu kac dau kwi e gêlic in, goc sôm, “Aneñ bawê, atac pa su. Am ñayham sa tiyham tu am nem kêt whin aö-ña.” Ma têt ndoc dau dinañ awê dau ñayham sa.

²³ Ma tiñambu Yisu gi e hóc asê ñgac bata dau ndê andu, ma gêlic bu lau toñ atu sêmbo. ñatô sêyu gasuc ma ñatô sêtañ ti ñanta atu. ²⁴ Goc sôm, “Alhö su, bu bawê dau mbac ndu dom. In yêc bêc nañ yêc.” Magoc ñac sêmbwac in. ²⁵ Dec Yisu sôm bu sêsoc ñac sêsa sêndi, goc sôc gi kêm bawê sip amba, ma in tisa. ²⁶ Ma yom dau ñawaê tiapa sambuc yêc gameñ dinañ.

Yisu kôm ñgac tapec lu ñayham sa

²⁷ Dinañ su, goc Yisu kêsêlêñ gi. Ma ñgac tapec lu sêñkuc in ma sêmbwêc, “O †Dawid ndê Atu, tamwalô alu!” ²⁸ Magoc Yisu kêsêlêñ gi sôc andu dañ, dec ñgac lu dinañ sêtêñ in si, ma in ndac, “Amlu akêt whin bu aneñ ñaclai yêc bu wakôm amlu ñayham sa, me mba?” Ma inlu sêsôm, “Aêc, Pômdau!” ²⁹ Goc Yisu kêmasec inlu tandô, ma sôm bu, “Tu amlu akêt whin aö-ña, dec gêt nañ amlu andac, nañ oc ñandô sa.” ³⁰ Ma inlu tandô po asê. Goc Yisu gic yao inlu bu sêsôm gêt dau ñayom asê têt lau dañ dom. ³¹ Magoc inlu sêsa si, ma sêkôm in ndê waê sa e tiapa gêm gameñ dinañ ahuc.

Yisu kôm ñgac awa mba sôm yom asê

³² ñac sêsa si ma lau ñatô sêtêñ Yisu sêmeñ. ñac sêkôc ñgac dañ, nañ ñalau sac kôm in awa mba. ³³ Yisu soc ñalau sac sa awê gi su, goc awa mba dau sôm yom asê. Lau daêsam dinañ sêseñ amba ma sêsôm bu, “Yac dalic gêt dañ bocdec yêc Israel dom andô.” ³⁴ Magoc lau Palêsai sêsôm bu, “In kôc ñaclai yêc ñalau sac si ñadau Sadañ, dec tin ñalau sac su.”

Yisu tawalô lau

³⁵ Ma Yisu kêsêlêñ golom-golom malac atu ti sauñ. In kêdôhôn lau mbo lôm wê-ña, ma hoc ñawaê ñayham pi Anötö ndê gôlin asê. Ma in kôm lau ti gêmbac tidau-tidau hoñ ñayham sa.

³⁶ Magoc têt ndoc in gêlic lau daêsam nañ sêñkuc in, nañ tawalô ñac. ñahu bu in gêlic ñac sêtôm domba nañ si ñgac yob ñac-ña mba, dec giam pôm sêtê ñac salin-salin ñapañ. ³⁷ Goc in sôm têt in ndê ñgacsêñomi, “Gêt ñandô daêsam yêc ôm, magoc lau sêndic ñandô sa-ña daêsam dom. ³⁸ Bocdinañ ater mbec têt ôm ñadau bu êñkin lau gwelen-ña sêsôc in ndê ôm ma sêndic gêt ñandô sa.”

10

*Yisu kêyalin †aposel 12 sa
(Mak 3:16-19; Luk 6:12-16)*

¹ Yisu ta in ndê ñgac-sêñomi 12 sêtêñ in si, ma kêt ñaclai têt ñac bu sêsoc ñalau sac su yêc lau, ma bu sêkôm gêmbac hoñ ñayham sa. ² Aposel 12 dau si ñaê bocdec. ñgac ñamata-ña in Saimon nañ sêsam bu Pita, lu in asi Andru, ma Sebedi ndê atu lu Jems lu Jon, ³ P ilip ma Batolomeas, Tomas ma ñgac kôc takis-ña Matyu, ma Alpayas ndê atu Jems, Tadaus, ⁴ Saimon nañ sêsam bu ‘ñgac †Selot,’ ma Judas Iskeriot nañ tiñambu hoc Yisu asê.

*Yisu kêkin aposel 12 sêsa si bu sênem mêtê lau
(Mak 6:7-11; Luk 9:1-5)*

⁵ Yisu kêkiñ lau 12 dinañ sêsa si bu sênem mêtê, ma gic yomsu ñac bocdec bu, “Asôc lau apa ti lau †Samaria-ñga si malac dañ dom, ⁶ tigeñ gêñ ñamata-ñga atêñ domba Israel-ñga nañ sinja su, nañ andi. ⁷ Anem mêtê ma asôm têñ lau bu Anötö ndê gôliñ meñ kêpiñ su. ⁸ Akôm lau gêmbac ñayham sa, ma akôm lau ti gêmbac leprasi ñamlic ñawasi sa. Auñ lau batê sêtisa, ma asoc ñalau sac su yêc lau. Anötö kêñ ñaclai têñ mac ñaôli mba, ma bocdinañ anem lau sa ñambwa. ⁹⁻¹⁰ Ma têñ ndoc mac añsêlêñ andi, nañ gauc nem wapa señ-ñga dom. Añsêlêñ amam sawa, akôc mone dom, ampwic talhi dom, akôc ñakwê aô daôm-ñga ti atapa dom, ma ahôc tôc dom. Ñalêñ solop bu lau sêlôm lau nañ sem gweleñ mêtê-ñga ma sêpuc ñac dôn ña gêñ dinañ, nañ ti ñac si ñaôli ô gweleñ.

¹¹ “Malac bocke mac bu asôc andi, nañ añsalê ñamalac ñayham nañ toc Anötö sa ñapep, bu ambo awhiñ iñ e mac ahu malac dau siñ. ¹² Têñ ndoc mac api iñ ndê andu andi, nañ anem mbec iñ ndê lau ña mbec yom malô-ñga. ¹³ Ma ñac lau dau bu lau gitêñ, goc yom malô oc yêc ñac. Ma ñac bu lau gitêñ dom, goc mac nem mbec yom malô-ñga oc gacgeñ yêc mac-ñga. ¹⁴ Ma lau malac dañ bu sêkôc mac ti nem yom sa dom, goc ahu malac me andu dinañ siñ ma atoñ kop su yêc gahim. ¹⁵ Aô wasôm têñ mac bu têñ Anötö ndê bêc êmatôc lau-ñga, lau malac dinañ-ñga oc sêtap ñagêyô sac sambuc sa, hóc gêlêc ñagêyô nañ iñ oc kêñ têñ lau Sodom ti Gomora-ñga têñ têm ñambu-ñga, nañ su.”

*Yisu ndê lau oc sêtap kisa sa
(Mak 13:11-13; Luk 21:12-17)*

¹⁶ “A ñgô su nañ! Aô wañkiñ mac asa andi, atôm domba nañ sêsip giam pôm si gameñ. Bocdinañ akôc gauc ñapep ma akôm nem gweleñ, ma akôm mêtê ñayham eñ e lau dañ gitôm dom bu sêpu mac. ¹⁷ Ayob daôm têñ lau nañ sêkêñ whiñ aô dom, bu ñac oc sêkêñ mac atêñ lau sêmatôc yom-ñga andi, ma sêhi mac ña sö yêc ñac si lôm wê-ñga. ¹⁸ Tu mac añkuc aô-ñga dec ñac oc sêkêñ mac alhac gôliñwaga ti kiñ si añgô-ñga. Ndoc dinañ ti mac nem ndoc bu awhê aneñ yom sa têñ lau atu-tu dinañ, ma têñ lau akêñ gameñ hoñ, nañ whiñ. ¹⁹ Ma têñ ndoc sêkôc mac dôn, nañ ahêgo daôm dom tu yom asôm-ñga. Anötö oc nem mac sa tu asôm yom-ñga. ²⁰ Ma yom nañ mac bu asôm, nañ mac nem yom dom. Damam undambê-ñga oc kêñ iñ ndê ñalau puc mac dôn, ma hóc nem awham sa.

²¹ “Têñ ndoc ñawapac-ñga dinañ, lau nañ sêkêñ whiñ dom oc sêhoc si asidôwai sêkêñ whiñ aô-ñga asê bu sêndic ñac ndu, ma dambai oc sêkôm têñ atui boc-dinañ. Balêkoc oc sêli dau sa têñ damba ti dindai, ma sêkêñ ñac sêtêñ lau bu sêndic ñac ndu. ²² Ma lau sambob oc atac tec mac tu aô-ñga. Magoc asa nañ bu lhac ñañga ma hu aô siñ dom, nañ oc tap Anötö ndê mwasiñ nem iñ si-ñga sa. ²³ Ma lau bu sêkêñ kisa mac, goc ahu ñac si malac siñ ma atêñ malac dañ andi. Yom ñandô aô wasôm têñ mac! Mac nem gweleñ anem mêtê ñawaê ñayham-ñga yêc malac Israel-ñga hoñ oc pacndê dom, e ñamalac ndê Atu meñ sa tiawê.”

*Lau nañ sêñkuc Yisu oc sêhóc ñawapac gitôm iñ dau
(Luk 6:40)*

²⁴ “Kwapuc dañ oc hóc gêlêc gwalam akwa nañ kêdôhôn iñ, nañ dom. Ma ñgac akiñ oc hóc gêlêc iñ ndê ñadau dom. ²⁵ Kwapuc bu tôm ndê gwalam akwa ma ñgac akiñ bu tôm ndê ñadau, goc tôm. Lau sêpu gôlôwac ñadau aô ma sêsam aô bu †Belsebal, ma bocdinañ ñac oc sêkôm têñ ñadau ndê lau mac, hóc gêlêc su.”

*Atôc lau nom-ñga dom
(Luk 12:2-7)*

²⁶ “Magoc atôc daôm tu lau nañ sêkêñ kisa mac-ñga dom. Ñahu bu gêñ hoñ nañ lau sem ahuc, me yêc siñ dau, nañ oc meñ sa tiawê. ²⁷ Yom nañ aô gasôm têñ mac têñ ôbwêc, nañ asôm asê têñ acsalô, ma yom nañ aô gac yom sec têñ mac, nañ asôm tiatu alhac malac lôm. ²⁸ Atôc lau nañ bu sêndic mac ndu-ñga dom, bu ñac gitôm dom bu sêseñ mac gatôm su whiñ. Atôc lau dom, magoc atôc Anötö ma asôc iñ ñapu. Bu mba, goc iñ gitôm bu kêñ mac ñamlic ti gatôm lu-lu sêsip lambwam sêndi e sêniñga gacgeñ.

²⁹ “Akôc gauc pi mbac kecsoc nañ lau sêlic bu gêñ ñambwa. Tigeñ Anötö gêlic gêñ sauñ dinañ bu gêñ ñambwa dom, ma iñ bu lôc dom, dec dañ oc ñinga dom. ³⁰⁻³¹ Bocdinañ ahêgo daôm dom, bu Anötö tac whiñ mac hôc gêlêc mbac kecsoc daêsam su. Iñ kêyalê mac e pi sa, gitôm iñ sê mac nem kêclaun hoñ sa timala.”

Dasêc Yisu ahuc dom
(Luk 12:8-9)

³² “Asa nañ sôm asê yêc ñamalac añgô-ñga bu iñ kêñ whiñ aö, nañ aö wasôm iñ ndê ñaê asê yêc Damañ undambê-ñga añgô-ñga. ³³ Tigeñ asa nañ sêc iñ ndê kêñ whiñ aö-ñga ahuc yêc ñamalac añgô-ñga, nañ wasêc iñ ahuc yêc Damañ añgô-ñga bocdinañ.”

Tañkuc Yisu ti dahôc ñawapac
(Luk 12:49-53; 14:26-27; 9:48)

³⁴ “Gauc nem bu aö gameñ bu wahê wamba lau dom. Mba! Tu aö-ñga dec lau oc sêwhê dau kôc ma sêkêñ kisa dau. ³⁵ Tu aö-ñga dec damba lu atuñgac oc sêkêñ kisa dau, ma dinda lu atuwê, ma lawawê akwa lu lawawê wakuc oc sêkêñ kisa dau bocdinañ. ³⁶ Ñgac dañ oc tap iñ ndê ñacyo sa yêc iñ dau ndê lau.

³⁷ “Asa nañ tac whiñ damba me dinda me atuñgac me atuwê hôc gêlêc iñ ndê atac whiñ aö su, nañ oc tôm dom bu ti aneñ dañ. ³⁸ Ma asa nañ tec bu hôc iñ ndê a gicso dau* ma êñkuc aö, nañ tôm dom bu ti aneñ dañ bocdinañ. ³⁹ Lau nañ takwê gêñ nom-ñga ñapañ tu puc ñac si ñamlic dôñ-ñga, nañ oc sêñinga. Magoc asa nañ bu hu gêñ nom-ñga siñ tu aö-ñga, nañ oc mbo tali ñapañ.

⁴⁰ “Lau nañ sêkôc mac sa, nañ gitôm sêkôc aö dauñ sa, ma ñac nañ sêkôc aö sa, nañ sêkôc Anötö nañ kêkiñ aö gameñ, nañ sa. ⁴¹ Asa nañ toc aneñ propet dañ sa, ma kôc iñ sa tu iñ ti propet gêm aö añôñ-ñga, nañ Anötö oc kêñ ñagêyô ñayham têt iñ gitôm iñ kêñ têt propet dau. Ma asa nañ toc ñamalac gitêt dañ sa, ma kôc iñ sa tu aneñ ñaê-ñga, nañ Anötö oc kêñ ñagêyô ñayham têt iñ gitôm iñ kêñ têt ñgac gitêt dau. ⁴² Ma asa nañ kôm gêñ sauñ bocke bu nem lau nañ sêñkuc aö, nañ sa, tôm iñ kêñ bu ñalhuc têt ñac sênôm, nañ Anötö oc êñlhiñ iñ siñ dom. Iñ oc kêñ ñagêyô ñayham têt iñ yomandô.”

11

¹ Yom hoñ dinañ Yisu sôm têt iñ ndê ñgacsêñjomi 12 tu êndôhôn ñac-ñga. Iñ gic bata yom dau, goc kêsêlêñ golom-golom malac nañ sêyêc gameñ Galili-ñga dinañ, ma gêm mêtê ti kêdôhôn lau.

Yisu sôm yom pi Jon, ñgac Kêku Lau-ñga
(Luk 7:18-35)

² Têt ndoc dinañ Jon, ñgac Kêku Lau-ñga ndôc gapocwalô, ma iñ ñgô ñawaê pi gêñ hoñ nañ Kilisi kôm. Bocdinañ iñ kêkiñ iñ ndê sêñjomi ñatô sêtêt Yisu si, ³ ma sêndac iñ bocdec bu, “Anötö gic bata têt yac bu oc êñkiñ Mesaya. Am daôm dinañ, me yac oc akêt batañ ñgac dañ tiyham?” ⁴ Yisu ô yom ma sôm, “Ambu andi ma asôm yom têt Jon pi mêtê nañ mac añgô aö gahoc asê, ma pi gêñ nañ mac alic aö gakôm. ⁵ Lau tapec sêlic gameñ tiyham, lau bôliñ sêñsêlêñ tiyham, lau ti gêmbac leprasi ñamlic ñawasi sa, lau dangasun bic sêngô yom, lau batê sêtisa, ma lau ñalôm sawa sêngô ñawaê ñayham. ⁶ A ñgô! Lau nañ atac lu-lu tu aö-ñga dom, nañ oc sêtap Anötö ndê mwasiñ sa.”

⁷ Jon ndê sêñjomi sêsa si, ma Yisu sôm yom pi Jon têt lau toñ atu nañ sêmbo sêwhiñ iñ. Iñ ndac ñac bocdec bu, “Têt ndoc mac asa atêt Jon yêc gameñ sawa a, dec gauc gêm bu atap ñamalac kaiñ bocke sa? Mac bu alic ñgac gauc babalê gitôm gakoc nañ mbu kêwic, a? ⁸ Mac asa a bu alic ñgac dañ nañ sôc ñakwê ñayham, a? Mba! Lau nañ sêsôc ñakwê ñayham, nañ sêmbo gameñ ñayham gitôm kiñ si andu. ⁹ Bocdinañ aö wandac mac, mac asa a bu alic sake? Bu alic propet dañ? Yomandô! Iñ propet dañ, ma iñ hôc gêlêc propet hoñ su. ¹⁰ Propet akwa dañ to yom nañ Anötö sôm têt Mesaya bocdec bu, ‘Aö wañkiñ aneñ

* 10:38: Yisu ndê yom pi a gicso dau, nañ ñahu bu tamasan dauñ tôm bêc hoñ bu dahôc ñandê ti ñawapac tu iñ-ñga e tôm dambac ndu tôm iñ dau mbac ndu.

ngac aher-nga muŋ am, bu êmasaŋ am nem seŋ. Y om pi ngac aher-nga dau hêganônŋ Jon solop. ¹¹ Yêc ŋamalac nom-nga, daŋ hóc gêlêc Jon, ŋgac Kêku Lau-nga su dom. Tigeŋ aö wasôm yom ŋandô têŋ mac, bu lau hoŋ naŋ sêmbô Anötö ndê gôliŋ ŋapu, lau tiwaê, ma lau waêmba boc-dinaŋ, naŋ hoŋ sêhóc gêlêc Jon su yêc Anötö aŋgô-nga.

¹²⁻¹³ “Muŋ-nga, Moses ti propet akwa-kwa sêhoc yom asê gwanaj pi Anötö ndê gôliŋ. Ma ŋac si yom ŋandô sa dom, e Jon meŋ ma gêm mêtê bu Anötö ndê gôliŋ meŋ kêpiŋ. Têŋ ndoc Jon gic hu yom dau e meŋ têŋ kwahic dec, Anötö ndê gôliŋ kêsôwec gi tiatu, ma lau daêsam sêkôm mwasac bu sêsôc Anötö ndê gôliŋ ŋapu. ¹⁴ Anötö gic bata bu êŋkiŋ propet daŋ muŋ Mesaya, naŋ gitôm propet Elaija. Ma aö wasôm têŋ mac bu yomandô, Jon iŋ propet dau dinaŋ. Mac akêŋ whiŋ yom dinaŋ, me mba? ¹⁵ Mac bu daŋamsuŋ yêc, naŋ aŋgô aneŋ yom!

¹⁶ “Lau têm dindec-nga ŋac lau kaiŋ bocke? ŋac sêtôm balêkoc naŋ sêkôc whê sêmbô malac lôm, naŋ sêtucdiŋ ŋac si silip ŋatô ma sêsôm, ¹⁷ “Têŋ ndoc naŋ yac ac oŋ bu datê wê, naŋ mac atec. Ma têŋ ndoc yac am wê daŋgibo-nga, naŋ mac atec bu ataŋ awhiŋ.” ¹⁸ Ma lau têm dindec-nga bocdinaŋ. Jon meŋ ma gêŋ gêŋ ti nôm gêŋ ŋayham dom, ma sêsôm bu ŋalau sac mbo iŋ ndê ŋalôm. ¹⁹ Ma ŋamalac ndê Atu meŋ nôm ti gêŋ gêŋ ŋayham, tigeŋ sêsôm bu iŋ ngac gêŋ gêŋ ti nôm wain ŋawahô-nga, ma bu iŋ hê silip têŋ lau sac ti lau sêkôc takis-ŋ ga. Bocdinaŋ, mac lau têm dindec-nga atôm balêkoc naŋ sêkôm tô aŋiŋ ŋapaŋ. Tigeŋ Anötö ndê gauc hóc gêlêc gêŋ hoŋ, ma iŋ ndê lau sêŋyalê bu iŋ ndê lêŋ iŋ lêt solop.”

Yisu sôm yom pi lau naŋ sem dau kwi dom

(Luk 10:13-15)

²⁰ Têŋ dinaŋ Yisu gic hu pu lau naŋ sêndôc malac ŋatô. ŋahu bu iŋ kôm gêŋ dalô daêsam yêc ŋac aŋgô-nga, tigeŋ ŋac sem si ŋalôm kwi dom. ²¹ Iŋ sôm, “Oyaê mac lau Korasin ti lau Betsaida-nga. Mac ac waê bu atap Anötö ndê atac ŋandê sa. Lau apa naŋ sêndôc Taya ma Saidon, naŋ bu sêlic gêŋ dalô naŋ aö gakôm yêc mac aŋôm-nga, dec oc tôm sênem dau kwi wandêc su, ma sêndôc ti sêtaŋ si sac. ²² Tigeŋ mac akôm dom, dec wasôm têŋ mac bu têŋ ndoc Anötö êmatôc lau-nga, naŋ iŋ oc kêŋ ŋagêyô sac sambuc têŋ mac, hóc gêlêc ŋagêyô naŋ iŋ oc kêŋ têŋ lau Taya ti Saidon-nga, naŋ su.

²³ “Ma mac lau Kapenaom-nga. Mac gauc gêm bu Anötö oc kôc mac sa andôc undambê, a? Aö wasôm mba! Iŋ oc êmasuc mac su asip lambwam andi. Lau Sodom bu sêlic gêŋ dalô gitôm mac alic su, dec oc tôm sêhu si sac siŋ ma sêndôc ŋayham e kwahic dec. ²⁴ Aö wasôm têŋ mac bu Anötö oc kêŋ ŋagêyô sac têŋ mac, hóc gêlêc ŋagêyô naŋ iŋ oc kêŋ têŋ lau Sodom-nga.”

Yisu kêpiŋ Damba

(Luk 10:21-22)

²⁵ T êŋ ndoc dinaŋ Yisu teŋ mbec ma sôm, “O Damaŋ, undambê ti nom ŋadau. Aö wampiŋ am bu am tôc nem yom ŋa-ŋandô asê têŋ lau naŋ sêŋgwiniŋ dau, ma siŋ kwi têŋ lau naŋ gauc gêm bu ŋac lau tigauc ma sêŋyalê gêŋ hoŋ. ²⁶ Aêc, Damaŋ, am kôm bocdinaŋ kêkuc am daôm nem atac whiŋ.”

²⁷ Goc Yisu sôm, “Damaŋ kêŋ gêŋ hoŋ sip aö amaŋ. Lau daŋ sêŋyalê Atu dom, Damba tawasê kêyalê iŋ. Ma lau daŋ sêŋyalê Damba dom, tigeŋ iŋ ndê Atu kêyalê iŋ, ma lau naŋ Atu dau atac whiŋ bu tôc iŋ asê têŋ ŋac, naŋ sêŋyalê Damba.”

Yisu gêm malô lau kwapac

²⁸ “Mac lau hoŋ naŋ ahóc ŋawapac ma kwampac, naŋ atêŋ aö ameŋ, ma aö wakêŋ mac asê awham su. ²⁹ Ameŋ ma akôm aö neŋ gweleŋ awhiŋ aö, ma aö oc wandôhônŋ mac. Aö ngac malô ma gatoc dauŋ sa dom, ma mac oc atap malam aŋwhaŋ daôm-nga sa yêc aö. ³⁰ ŋahu bu gweleŋ naŋ mac akôm awhiŋ aö, naŋ ŋadehe dom, ma aö wakêŋ mac ahóc ŋawapac atu dom.”

12

*Yisu ij Pômdau bêc Sabat-nga**(Mak 2:23-3:6; Luk 6:1-11)*

¹ Têj tēm dinaŋ ŋabêc †Sabat-nga daŋ, naŋ Yisu ti ndê ŋgacsêŋomi sêŋsêlêŋ sêmbô lôcwaha naŋ gic ôm wit-nga daŋ kic. Ma gêŋ yô ŋgacsêŋomi, dec sêkôc wit ŋandô ma seŋ. ² Lau Palêsai ŋatô sêlic, goc sêsôm têj iŋ, “Lic su naŋ. Am nem ŋgacsêŋomi sêkôc wit ŋandô ma yomsu gic yao bu dakôm gwelêŋ kaiŋ dinaŋ têj bêc Sabat-nga dom.” ³ Goc Yisu ô ŋac si yom ma sôm, “Gauc nem yom naŋ sêto yêc, pi gêŋ naŋ Kiŋ Dawid ti ndê lau sêkôm têj ndoc gêŋ yô ŋac. Mac asam su, me? ⁴ Dawid sôc Anötö ndê andu gi, ma kôc bolom dabuŋ naŋ lau sêkêŋ ti da, naŋ Moses kêŋ yao bu dabuŋsiga tawasê sêneŋ, ma lau bambaliŋ sêneŋ dom. Ma Dawid ti ndê lau seŋ, magoc lau daŋ sêŋgôliŋ yom pi Dawid ma sêsôm bu iŋ kêgili yomsu lec dom.

⁵ “Ma gêŋ daŋ tiyham, naŋ mac asam su yêc Moses ndê yomsu. Têj bêc Sabat-nga hoŋ dabuŋsiga sêkôm gwelêŋ yêc lôm dabuŋ, ma gwelêŋ dinaŋ kêgili yomsu Sabat-nga. Magoc lau sêŋgôliŋ yom pi ŋac dom.

⁶ “A ö wasôm têj mac, bu gwelêŋ naŋ aö gameŋ tu wakôm-nga, naŋ hóc gêlêc sakiŋ lôm dabuŋ-nga hoŋ su. ⁷ Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec, ‘Gêŋ atu naŋ aö atac whiŋ, naŋ hóc gêlêc mac nem da hoŋ su, naŋ bu mac tamwalô lau.’ Mac aŋyalê yom dau ŋahu dom. Mac bu aŋyalê, dec gitôm dom bu mac aŋgôliŋ yom pi lau naŋ sêkôm gêŋ so daŋ dom. ⁸ Bu ŋamalac ndê Atu iŋ gêŋ hoŋ ŋadau, ma iŋ Pômdau bêc Sabat-nga whiŋ.”

*Yisu kôm ŋgac amba balê ŋayham sa têj bêc Sabat-nga**(Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)*

⁹ Yisu kêsêlêŋ gi, ma sôc ŋac si lôm wê-nga gi. ¹⁰ Ma yêc dinaŋ, ŋgac amba tibalê daŋ ndôc. Lau Palêsai sêŋsalê yom tu sêŋgôliŋ pi Yisu-nga, goc sêndac iŋ, “Yac bu dakôm ŋamalac daŋ ŋamlic ŋayham sa têj bêc Sabat-nga, oc taŋgili yomsu Sabat-nga, me mba?” ¹¹ Ma Yisu sôm têj ŋac, “Mac nem domba daŋ, bu peŋ sip sê ŋalôm têj bêc Sabat-nga, naŋ mac oc akôm sake? Mac oc akôc sa. ¹² Aêc! Ma ŋamalac sêhóc gêlêc domba su! Bocdinaŋ yac bu dakôm ŋayham ma danem lau sa têj bêc Sabat-nga, oc daso yomsu Sabat-nga dom.” ¹³ Goc Yisu sôm têj ŋgac dau, “Êmatôc amam!” Ma iŋ kêmatôc amba, ma amba dau ŋayham sa tiyham, gitôm iŋ amba daŋga. ¹⁴ Tigeŋ lau Palêsai sêsa si ma sem yomgalôm pi lêŋ sêndic Yisu ndu-nga.

Yisu ij Anötö ndê ŋgac Akiŋ

¹⁵ Yisu kêyalê lau Palêsai si gauc, goc hu gameŋ dinaŋ siŋ. Lau daêsam sêŋkuc iŋ, ma iŋ kôm ŋac si gêmbac hoŋ ŋayham sa. ¹⁶ Tigeŋ iŋ gic yao bu sêsôm iŋ ŋahu asê dom. ¹⁷ ŋalêŋ dinaŋ yom naŋ propet Aisaya sôm pi Mesaya muŋ su, naŋ ŋandô sa. Yom dau sêto yêc bocdec bu:

¹⁸ Alic aneŋ ŋgac akiŋ dindec, naŋ aö kayaliŋ iŋ sa. Aö atac whiŋ iŋ kêlêc, ma aneŋ ŋalôm tisambuc iŋ. Wakêŋ aneŋ ŋalau nem iŋ ahuc, ma iŋ oc hoc yom gitêŋ matôc-nga asê têj lau akêŋ gameŋ nom-nga hoŋ.

¹⁹ Iŋ oc sôm yom tac ŋandê-nga me mbwêc ŋaŋga dom. Ma lau daŋ oc sêŋgô iŋ whasuŋ yêc malac lôm dom.

²⁰ Gakoc timdec iŋ oc pôŋ dulu dom, ma ya ŋawê naŋ tisauŋ, naŋ iŋ oc yu ndu dom.* Ma iŋ oc kôm bocdinaŋ e nditôm iŋ ndê yom gitêŋ matôc-nga nem nom sambuc ahuc.

²¹ Ma lau akêŋ gameŋ nom-nga hoŋ oc sêkêŋ bata bu Anötö nem ŋac si tu iŋ ndê ŋaê-nga. [Ais

42:1-4]

*Yisu ndê ŋaclai ŋahu**(Mak 3:23-27; Luk 11:14-22)*

* 12:20: Yom pi gakoc timdec ma ya ŋawê naŋ mbac, naŋ hêganôŋ lau naŋ sêkêŋ whiŋ ŋaŋga dom.

²² Têñ têtîñ dinañ lau sêwê ñgac dañ nañ ñalau sac kôm iñ tandô t ipec ma awha mba, nañ sêtêñ Yisu sêmeñ. Yisu soc ñalau sac dinañ su, goc kôm ñgac dau ñayham sa, ma iñ gêlic gameñ ma sôm yom asê. ²³ Lau honj sêhêdaê tu Yisu-ñga, ma sêsôm, “Mboe †Dawid ndê Atu iñ ñgac dau dec, me?” ²⁴ Tigeñ lau Palêsai sêñgô ñawaê, dec sêpu Yisu ma sêsôm, “Iñ kôc ñaclai yêc ñalau sac si ñadau †Belsebal, dec iñ soc ñalau sac su.” ²⁵ Yisu kêyalê ñac si gauc, ma sôm, “Lau gameñ dañ, me malac dañ, me gôlôwac dañ, bu sêwhê dau kôc, dec ñac oc sêlhac ñangga dom, ma ñac si ñacyo oc sêku ñac dulu. ²⁶ Ma Sadaj boc-dinañ. Iñ bu soc dau ndê ñalau sac su, dec iñ kêñ kisa dau, ma iñ ndê ñaclai oc niñga.

²⁷ “Mac asôm bu aô gakôc ñaclai yêc Belsebal, dec gasoc ñalau sac su. Ma bocke? Mac nem sêñomi nañ sêsoc ñalau sac sêwhiñ, nañ mac añgôliñ yom dau pi ñac whiñ, a? Ñac oc sêlic mac nem yom bu so ma sêmatôc mac! ²⁸ Tigeñ aô gasoc ñalau sac ña ñalau Dabuñ ndê ñaclai, dec añyalê bu Anötö ndê ñaclai bu nem gôliñ gêñ honj, nañ hóc asê mac su.

²⁹ “Ñgac dañ oc sôc ñgac ti licwalô atu dañ ndê andu ma êñgaho iñ ndê wapa su ñalêñ bocke? Gêñ ñamata-ñga iñ sô ñgac dau dôñ, goc kôc iñ ndê wapa su. Ma Sadaj iñ gitôm ñgac ti licwalô atu.

³⁰ “Asa nañ kalhac whiñ aô dom, nañ ti aneñ ñacyo. Ma asa nañ gic lau sa sêtêñ aô sêmeñ dom, nañ soc ñac su yêc aô. ³¹ Tu dinañ-ñga aô wasôm têtîñ mac bu ñamalac nañ kac ndê ñalôm kwi ma hu ndê sac siñ, nañ Anötö oc suc iñ ndê sac ti yom sac-sac honj kwi. Tigeñ yom sac nañ ñamalac dañ bu sôm pi ñalau Dabuñ, nañ Anötö oc suc kwi dom. † ³² Asa nañ bu sôm yom sac pi ñamalac ndê Atu, tigeñ tiñambu kac ndê ñalôm kwi, nañ Anötö oc suc iñ ndê sac kwi. Magoc asa nañ bu sôm yom sac pi ñalau Dabuñ, nañ Anötö oc suc iñ ndê sac kwi têtîñ têtîñ dindec-ñga dom, ma têtîñ têtîñ nambu-ñga dom bocdinañ.”

*Lau si mêtê whê ñac sa bu ñayham me sac
(Luk 6:43-45)*

³³ Ma Yisu sôm, “A ñayham sem ñandô ñayham. Ma a sac sem ñandô sac. Dalic a ñandô, dec tanyalê a bu ñayham me sac. ³⁴ Mac lau sac atôm mboc ñatui! Mac atôm bu asôm yom ñayham dañ dom! Bu lau sêsôm yom kêkuc gauc ti mêtê nañ hóc ñac si ñalôm ahuc. ³⁵ Gauc ti mêtê ñayham hóc lau ñayham si ñalôm ahuc, dec sêsôm yom ñayham. Ma gauc ti mêtê sac hóc lau sac si ñalôm ahuc, dec sêsôm yom sac. ³⁶ Aô wasôm yom ñandô têtîñ mac. Tiñambu Anötö oc êmatôc lau pi yom sac ti yom ñambwa honj nañ ñac sêsôm. ³⁷ Lau nañ si yom ñayham, nañ iñ oc sam ñac bu lau gitêñ, magoc ñac nañ si yom sac, nañ oc sêtap iñ ndê matôc sa.”

*Lau sêndac Yisu bu kôm gêñ dalô
(Luk 11:29-32)*

³⁸ Goc lau Palêsai ti kêdôhôn-waga yomsu-ñga ñatô sêsôm têtîñ Yisu, “Kêdôhônwaga, yac bu alic am kôm gêñ dalô atu bu whê nem ñahu sa.” ³⁹ Ma Yisu sôm, “Mac lau têtîñ dindec-ñga, mac lau sac nañ apuc dômwêm Anötö, ma asa nem lêñ bambaliñ gitôm lau mockaiñ-ñga. Mac andac bu alic gêñ dalô, magoc Anötö oc kêñ gêñ dalô tigeñ têtîñ mac alic, tôm gêñ dalô nañ iñ kôm pi propet Jona. ⁴⁰ Jona mbo i atu ñalôm gitôm acsalô tö ti ôbwêc tö. Ma bocdinañ ñamalac ndê Atu oc yêc nom ñalôm nditôm acsalô tö ti ôbwêc tö. ⁴¹ Têtîñ ndoc Jona gêm mêtê lau Ninewa, nañ sêkac si ñalôm kwi. Ma ñgac nañ hóc gêlêc Jona su dec mbo, tigeñ mac am daôm kwi dom. Tu dinañ-ñga têtîñ bêc matôc-ñga, lau Ninewa oc sêtisa akêñ lau batê sêwhiñ mac lau têtîñ dindec-ñga, ma ñac oc sêhoc mac nem sac asê. ⁴² Muñnga, Kwin Siba-ñga † kêsêlêñ señ baliñ bu ñgô Kij Solomon ndê yom ti gauc atu. Ma kwahic dec ñgac nañ hóc gêlêc Solomon su, nañ mbo dec. Magoc mac akêñ dañam iñ dom. Tu dinañ-ñga, têtîñ bêc matôc-ñga, Kwin dau oc tisa whiñ mac lau têtîñ dindec-ñga, ma hoc mac nem sac asê.”

† 12:31: Lau Palêsai sêsôm bu Yisu kôc ñaclai yêc Sadaj ndê ma soc ñalau sac su, ma Yisu têtîñ asê bu yom dau gitôm yom sac sambuc nañ sêsôm pi ñalau Dabuñ. † 12:42: Matyu to yom pi Kwin akêñ gameñ ñapu-ñga (South). Yom dau hêganônj Kwin Siba-ñga, nañ ndê miñ sêto yêc 1 Kij 10:1-13. Kwahic dec dasam gameñ Siba-ñga bu ‘Arabia.’

Ŋalau sac sêŋsalê mala naŋ yêc ŋambwa
(Luk 11:24-26)

⁴³ “Têŋ ndoc ŋalau sac daŋ sa yêc ŋamalac daŋ, naŋ gitôm iŋ kêgihi mbo gameŋ sawa ma kêsalê mala êŋwhaŋ dau-ŋga. Tigeŋ têtŋ ndoc iŋ tap sa dom, ⁴⁴ naŋ iŋ oc sôm têtŋ dau, ‘Aö wambu wandi wasôc andu naŋ aö gahu siŋ su.’ Ma iŋ oc mbu ndi ma tap sa bu ŋamalac dau ndê ŋalôm yêc ŋambwa, gitôm andu naŋ sêmasaŋ ŋawasi sa. ⁴⁵ Dec iŋ oc sa ndi, wê ŋ alau 7 naŋ sac sambuc sêhóc gêlêc iŋ su, naŋ sêmeŋ, ma hoŋ sêsôc ŋamalac dau ndê ŋalôm sêndi, ma sêmbô dinaŋ. Bocdinaŋ ŋawapac naŋ tap ŋamalac dau sa, naŋ hóc gêlêc ŋawapac ŋamata-ŋga-ŋga su. Ma ŋalêŋ tigeŋ mac lau sac têtŋ dindec-ŋga, oc atap ŋawapac atu sa têtŋ têtŋ ŋambu-ŋga.”

Yisu dinda ti asii
(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21)

⁴⁶ Lau daêsam sêmbô andu daŋ sêwhiŋ Yisu têtŋ ndoc iŋ sôm yom dinaŋ mbo, ma iŋ dinda ti asii sêmeŋ sêlhac awê, ma bu sêsôm yom têtŋ iŋ. ⁴⁷ Goc ŋamalac daŋ kêŋ ŋawâê têtŋ iŋ ma sôm, “Am dinam ti asimi sêlhac awê ma bu sêsôm yom têtŋ am.” ⁴⁸ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Aneŋ dinaŋ asa, ma asiŋi ŋac lau asa?” ⁴⁹ Goc iŋ têtŋ amba têtŋ ndê ŋgacsêŋomi, ma sôm, “Aö dinaŋ ti asiŋi dau dindec. ⁵⁰ Bu lau naŋ daŋga wambu Damaŋ undambê-ŋga ndê yom, naŋ ŋac aö asiŋi ti lhuŋwêi ma dinaŋi.”

13

Yom gôliŋ pi ŋgac kêbalip wit ŋawhê
(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)

¹ Têtŋ bêc dinaŋ Yisu hu andu siŋ ma sa gi ndöc Bugictoŋ Galili-ŋga ŋamakê. ² Ma lau daêsam sêkac sa sêŋgihi iŋ ahuc e ŋasawa mbasi. Tu dinaŋ-ŋga dec iŋ pi gi ndöc waŋ daŋ naŋ poc kêpiŋ baö. Ma lau hoŋ dinaŋ sêlhac baö. ³ Goc Yisu sôm yom gôliŋ daêsam têtŋ ŋac. Iŋ sôm yom gôliŋ daŋ bocdec bu, “Ŋgac daŋ sa gi bu êmbalip wit ŋawhê yêc iŋ ndê ôm. ⁴ Ma têtŋ ndoc iŋ kêbalip gêŋ dau, naŋ ŋatô sêpeŋ sêsip seŋ, dec mbac sêmeŋ ma seŋ su. ⁵ Ma ŋawhê ŋatô sêpeŋ sêsip gameŋ hoc-hoc, naŋ nom ŋagec sac hoc ŋahô ŋambwa. Ŋawhê dau sêsip nom ŋalôm gacgeŋ si dom, dec sêpo sêpi sêmeŋ ŋagahô. ⁶ Magoc tiŋambu ac pec ŋagatôm ma gêm bôliŋ. Ŋahu bu nom ŋayham mba tu ŋawakac sip ndi-ŋga. ⁷ Ma wit ŋawhê ŋatô sêpeŋ sêsip kwaŋ ti ŋakwa ŋalôm, magoc têtŋ ndoc sêpo sêpi sêmeŋ, naŋ kwaŋ pi whiŋ e yaŋ ndu. ⁸ Ma ŋatô sêpeŋ sêsip nom ŋayham ma sêpo sêpi ŋayham e sem ŋandô. Ŋatô sem ŋandô 30, ma ŋatô sem 60 ma ŋatô sem ŋandô 100. ⁹ Asa bu daŋgasuŋ yêc, naŋ ŋgô aneŋ yom.”

Yom gôliŋ ŋahu
(Mak 4:10-12; Luk 8:9-10)

¹⁰ Tiŋambu Yisu ndê ŋgac-sêŋomi sêtigasuc iŋ ma sêndac, “Tu sake-ŋga am sôm yom têtŋ lau ŋa yom gôliŋ?” ¹¹ Ma iŋ ô yom ma sôm, “Anötö ndê gôliŋ ŋalêŋ ŋahu sip ŋalôm gi. Iŋ kêyaliŋ mac sa bu aŋyalê ŋahu dau, magoc lau naŋ sêkêŋ whiŋ aö dom, naŋ oc têtŋ dom bu sêŋyalê. ¹² Asa naŋ kôc Anötö ndê yom sa sip ndê ŋalôm e tidôŋ, naŋ Anötö oc kêŋ gauc têtŋ iŋ êŋlêc, e iŋ êŋyalê yom dau timala eŋ. Magoc asa naŋ yom dau tidôŋ iŋ dom, naŋ Anötö oc kôc gêŋ hoŋ su yêc iŋ. ¹³ Tu dinaŋ-ŋga aö wasôm yom têtŋ lau ŋa yom gôliŋ. Ŋac sêlic gêŋ ŋapaŋ, tigeŋ ŋac si gauc sa dom, ma ŋac sêŋgô yom ŋapaŋ, tigeŋ ŋac sêŋyalê ŋahu dom. ¹⁴ Yom naŋ propet Aisaya hoc asê muŋ su, naŋ dec ŋandô sa. Yom dau yêc bocdec bu:

Ŋac sêŋgô aneŋ yom ŋapaŋ, magoc sêŋyalê ŋahu dom. Ma sêlic gêŋ naŋ aö gakôm naŋ ŋapaŋ, tigeŋ ŋac si gauc sa dom.

¹⁵ Lau dau si ŋalôm ŋadandi. Ŋac si daŋgasuŋ hóc ahuc, ma ŋac sêpôc si tandô ahuc. Bu bocdinaŋ dom, dec oc têtŋ bu tandô sêlic ma daŋgasuŋ sêŋgô, ma sêŋyalê aö tidôŋ yêc ŋac si ŋalôm e sênem dau kwi, ma aö wakôm ŋac ŋayham sa.” [Ais 6:9-10]

¹⁶ Ma Yisu sôm têtj ngacsêjomi, “Aö wampinj mac nem tanôm ti daŋamsuŋ, bu mac alic gêtj atu-tu naŋ aö gakôm, ti aŋgô aneŋ yom. ¹⁷ Aö wasôm yom ŋandô têtj mac bu propet ti lau gitêtj daêsam naŋ sêmbo muŋ su, naŋ sêkêtj bata bu sêlic gêtj naŋ mac alic su, magoc sêlic dom. Ma sêkêtj bata bu sêŋgô yom naŋ mac aŋgô su, tigeŋ sêŋgô dom.”

Yisu whê yom gôlij wit ŋawhê-ŋga ŋahu sa
(Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸ Ma Yisu sôm, “Dec akêtj daŋam ma wawhê yom gôlij ngac kêbalip wit ŋawhê-ŋga sa. ¹⁹ Yom pi ŋawhê naŋ sêpeŋ sêsip seŋ, naŋ hêganônj lau naŋ sêŋgô yom pi Anötö ndê gôlij, magoc sêŋyalê ŋahu dom. Bocdinaŋ Sadaŋ dau meŋ kêgaho yom dau su yêc ŋac si ŋalôm. ²⁰ Ma yom pi ŋawhê naŋ sêpeŋ sêsip gameŋ hoc-hoc, naŋ hêganônj lau naŋ sêŋgô Anötö ndê yom, ma sêkôc sa ŋagahô ma ti atac ŋayham. ²¹ Magoc tôm ŋawhê dinaŋ ŋawakac sip gi dom, naŋ yom dau tidônj yêc lau dinaŋ si ŋalôm dom. Sêlhac ŋasawa sauŋ, tigeŋ têtj ndoc sêtap ŋawapac sa me lau sêkêtj kisa ŋac tu Anötö ndê yom-ŋga, naŋ sêhu si sêkêtj whiŋ siŋ ŋagahô eŋ. ²² Ma yom pi ŋawhê naŋ sêpeŋ sêsip kwanj ti ŋakwa ŋalôm, naŋ hêganônj lau naŋ sêŋgô Anötö ndê yom, magoc yom dau gêm ŋandô yêc ŋac si ŋalôm dom. ŋahu bu ŋac sêhêgo dau pi gêtj nom-ŋga ŋapaŋ, ma sêsa lêŋ atac whiŋ mone-ŋga e gêtj kaiŋ dinaŋ kôm Anötö ndê yom ahuc. ²³ Ma yom pi ŋawhê naŋ sêpeŋ sêsip nom ŋayham ma sem ŋandô 30, me 60, me 100, naŋ hêganônj lau naŋ sêŋgô yom ma sêŋyalê ŋahu, ma sem ŋandô daêsam.”

Yom gôlij pi wahô

²⁴ Yisu sôm yom gôlij daŋ tiyham bocdec bu, “Aö bu wawhê Anötö ndê gôlij sa ŋalêŋ bocdec. Ngac daŋ kêbalip wit ŋawhê ŋayham sip ndê ôm. ²⁵ Magoc têtj ndoc lau sêyêc bêc, naŋ iŋ ndê ŋacyo meŋ, ma kêbalip wahô ŋawhê sip ôm dau whiŋ wit ŋawhê ŋayham, goc kölhö gi. ²⁶ Tiŋambu wit ŋawhê po pi meŋ, ma têtj ndoc ŋandô sa, naŋ lau sêlic bu wahô pi meŋ whiŋ. ²⁷ Goc ôm ŋadau ndê lau akiŋ sêtêtj iŋ si ma sêsôm, ‘ŋadau, yac alic bu am kêbalip ŋawhê ŋayham sip nem ôm. Magoc wahô dec meŋ akêtj nde?’ ²⁸ Ma iŋ ô yom ma sôm, ‘ŋacyo daŋ kôm gêtj dau.’ Ma sêndac iŋ, ‘Am tac whiŋ bu yac asa andi ayê wahô dau sa, me?’ ²⁹ Ma iŋ sôm, ‘Mba! Bu mboe mac ayê wahô ma apuc wit sa whiŋ. ³⁰ Atec lu-lu sêlhac sêwhiŋ dau ma sêtiatu e ndoc sêndic gêtj ŋandô sa-ŋga. Têtj dinaŋ aö oc wasôm têtj lau sêndic gêtj ŋandô sa-ŋga bu sêndic wahô sa muŋ, goc sêkic dôŋ ma sêkêtj pi ya ndi. Ma tiŋambu sêndic wit ŋandô sa pi aneŋ andu gêtj ŋandô-ŋga.’ ”

Yom gôlij pi gêtj ŋawhê sauŋ
(Mak 4:31-32; Luk 13:18-19)

³¹ Ma iŋ sôm yom gôlij daŋ têtj ŋac bocdec, “Anötö ndê gôlij gitôm a soc ŋawhê, naŋ ngac daŋ sô sip iŋ ndê ôm. ³² ŋawhê dau iŋ gêtj sauŋ-têc, tigeŋ tiŋambu oc po pi meŋ e ti a atu hôc gêlêc gêtj ôm-ŋga hoŋ, ma mbac lôlôc-ŋga oc sêmeŋ sêhê si ŋaic yêc ŋasaŋgac.”

Yom gôlij pi yist
(Luk 13:20-21)

³³ Ma iŋ sôm yom gôlij daŋ tiyham bocdec, “Anötö ndê gôlij gitôm yist, naŋ awhê daŋ kêtj sip plawa lôŋ atu daŋ ma kêgaluŋ e kôm plawa hoŋ suŋ.”

Yisu sôm yom gôlij daêsam
(Mak 4:33-34)

³⁴ Yom hoŋ naŋ Yisu sôm têtj lau toŋ atu dinaŋ, naŋ iŋ sôm ŋa yom gôlij ŋambwa. Ma iŋ sôm yom ŋalêŋ daŋ dom. ³⁵ Ma boc-dinaŋ propet ndê yom bocdec ŋandô sa:

Aö wasôm aneŋ yom ŋa yom gôlij, ma gêtj naŋ yêc siŋ dau têtj têm Anötö kêtj undambê ti nom e meŋ, naŋ kwahic dec wasôm asê. [BW 78:2]

Yom gôlij wahô-ŋga ŋahu

³⁶ Goc Yisu hu lau hoŋ siŋ ma sôc andu gi. Ma iŋ ndê ngacsêjomi sêtêtj iŋ si ma sêndac, “Gitôm bu am whê yom gôlij wahô-ŋga ŋahu sa têtj yac?” ³⁷ Ma Yisu sôm, “Ngac naŋ kêbalip ŋawhê ŋayham, naŋ ŋamalac ndê Atu. ³⁸ Ma iŋ ndê ôm, naŋ nom sambuc lec.

Yom pi n̄awhê n̄ayham hêganôn̄ lau n̄an̄ sêmbô Anötö ndê gôlin̄ n̄apu, ma wahô hêganôn̄ n̄alau sac si n̄adau ndê lau. ³⁹ Ma n̄acyo n̄an̄ kêbalip wahô n̄awhê, n̄an̄ Sadan̄ dau. Ndoc sêndic gêñ n̄andô sa-n̄ga, n̄an̄ tòm bêc n̄ambu-n̄ga, ma lau sêndic gêñ n̄andô sa-n̄ga, n̄an̄ Anötö ndê an̄ela. ⁴⁰ Têñ bêc n̄ambu-n̄ga, lau sac oc sêsip ya atu n̄alôm sêndi, n̄alên̄ tigeñ tòm wahô n̄an̄ lau sic sa ma sêkên̄ pi ya gi. ⁴¹ N̄amalac ndê Atu oc êñkin̄ ndê an̄ela, ma n̄ac oc sêkôc gêñ lêtôm-n̄ga ti lau hon̄ n̄an̄ sêkôm sac, n̄an̄ su yêc Anötö ndê lau. ⁴² Ma n̄ac oc sêmbalin̄ n̄ac sêsip ya atu n̄alôm sêndi, ma n̄ac oc sêtan̄ atu ti lhô êñsin̄ pi dau. ⁴³ Têñ dinan̄ lau gitên̄ si n̄awasi ti n̄awê oc pô gameñ gitôm ac, yêc n̄ac si Damba ndê gameñ undambê-n̄ga. Mac bu dan̄amsun̄ yêc, n̄an̄ an̄gô aneñ yom.”

Yom gôlin̄ lu pi Anötö ndê gôlin̄

⁴⁴ “Anötö ndê gôlin̄ n̄amwasin̄ gitôm awa n̄ayham andô dan̄ n̄an̄ yêc sin̄ dau yêc nom dan̄ n̄alôm. N̄amalac n̄an̄ tap awa dau sa, n̄an̄ oc sin̄ kwi tiyham, ma lhô ndi ti atac n̄ayham atu ma kêñ ndê gêñ hon̄ têt̄ lau sênemlhi, goc nemlhi nom dinan̄ bu kôc awa dau sa.

⁴⁵⁻⁴⁶ “Ma Anötö ndê gôlin̄ n̄amwasin̄ gitôm yac n̄apa n̄aôli atu. N̄gac tidulu gêñ-n̄ga n̄an̄ kêsalê yac n̄apa n̄ayham tu êmasan̄ gôlôn̄-n̄ga, n̄an̄ bu tap yac n̄apa n̄ayham andô dau sa, dec in̄ oc lhô ndi ma kêñ ndê gêñ hon̄ têt̄ lau sênemlhi, goc nemlhi yac n̄ayham dau.”

Yom gôlin̄ pi wasan̄

⁴⁷⁻⁴⁸ “M a yom gôlin̄ dan̄ tiyham. N̄alên̄ n̄an̄ Anötö kêgalêm lau sa bu s êmbô in̄ ndê gôlin̄ n̄apu, n̄an̄ gitôm wasan̄ n̄an̄ lau sêkên̄ sip gwêc, ma i tidau-tidau sêsip wasan̄ dau si e meñhu. Goc lau sêhê sa pi baö gi. Ma sêndôc sic ma sên̄yalin̄ i n̄ayham-n̄ayham sa sip dalu, ma i sac-sac, n̄an̄ sêmbalin̄ sin̄ga. ⁴⁹ Ma n̄alên̄ tigeñ têt̄ bêc n̄ambu-n̄ga, an̄ela oc sêmeñ ma sêwhê lau sac ti lau gitên̄ kôc. ⁵⁰ N̄ac oc sêmbalin̄ lau sac sêsip ya atu n̄alôm sêndi, ma n̄ac oc sêtan̄ ti lhô êñsin̄ pi dau.”

Awa akwa ma awa wakuc

⁵¹ Yisu gic bata yom dinan̄, goc ndac in̄ ndê n̄gacsên̄jomi, “Mac an̄yalê aneñ yom hon̄ dindec n̄ahu, me mba?” Ma sêlôc, “Aêc.” ⁵² Goc in̄ sôm têt̄ n̄ac, “Kêdôhôn̄waga yomsu-n̄ga n̄an̄ sên̄yalê Anötö ndê gôlin̄ n̄ahu tidôn̄ whin̄, n̄an̄ sêtôm bu sêwhê yom akwa sa têt̄ lau, ma yom wakuc whin̄. Ma bocdinan̄ n̄ac sêtôm andu n̄adau dan̄ n̄an̄ gic awa daêsam sa, dec tôc awa akwa ti awa wakuc asê têt̄ lau.”

Yisu ndê lau sêkôc in̄ sa dom

(Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³ Yisu sôm yom gôlin̄ hon̄ dinan̄ pacndê, goc hu gameñ dinan̄ sin̄. ⁵⁴ In̄ mbu têt̄ in̄ ndê malachu gi, ma kêdôhôn̄ lau mbo n̄ac si lôm wê-n̄ga. Dec n̄ac sêhêdaê ma sêndac dandi, “Ei! Gauc n̄ayham ti n̄aclai bu kôm gêñ dalô atu-tu, n̄an̄ n̄gac dec tap sa yêc nde?” ⁵⁵ In̄ k apenta ndê atu! In̄ dinda in̄ Maria, ma in̄ asii Jems, Josep, Saimon, ma Judas. ⁵⁶ Ma in̄ ndê lhuwêi sêmbô sêwhin̄ yac. Bocdinan̄ gêñ hon̄ dindec in̄ kôc sa yêc nde?” ⁵⁷ Ma n̄ac atac lu-lu tu in̄-n̄ga. Magoc Yisu sôm têt̄ n̄ac, “Lau hon̄ sêtoc propet dan̄ sa, tigeñ yêc propet dau ndê malachu, in̄ dau ndê lau sêtoc in̄ sa dom.” ⁵⁸ Ma tu n̄ac sêkên̄ whin̄ in̄ dom-n̄ga, dec in̄ kôm gêñ dalô atu-tu daêsam yêc n̄ac si gameñ dom.

14

Herod Antipas n̄gô n̄awaê pi Yisu

(Mak 6:14-16; Luk 9:7-9)

¹ Têt̄ ndoc dinan̄ †Herod, n̄an̄ gêm gôlin̄ gameñ Galili-n̄ga, n̄an̄ n̄gô n̄awaê pi Yisu. ² Ma in̄ sôm têt̄ in̄ ndê lau akin̄ bu, “N̄gac dê mboe Jon, N̄gac Kêku Lau-n̄ga n̄an̄ tisa akên̄ lau batê-n̄ga. Ma tu dinan̄-n̄ga in̄ kôc n̄aclai bu kôm gêñ dalô atu-tu dinan̄.”

Herod gic Jon, N̄gac Kêku Lau-n̄ga ndu n̄amin̄

(Mak 6:17-29)

³⁻⁴ Muñ-nga, Herod gêm inj ndê asi Pilip ndê awê Herodias ti ndê awê, dec Jon sôm têt inj, “Am kôm gêt so sambuc.” Tu dinañ-nga Herod kêkinj ndê lau bu sêkôc Jon dôñ ma sêkêt inj ndôc gapocwalô. ⁵ Herod tac whiñ bu ndic Jon ndu, tigeñ inj töc lau daêsam nañ sêlic Jon bu propet dañ. ⁶ Têt ndoc dañ sêndê mwasinj tu Herod ndê bêc dinda kôc inj-nga, ma Herodias atuwê têt wê yêc mwasinj dau ñalôm. Herod gêlic ma tac ñayham atu, ⁷ dec inj kêmatinj yom têt inj ma sôm, “Yomandô aô wasôm têt am. Gêt bocke am bu tac whiñ nañ sôm, ma aô oc wakêt têt am.” ⁸ Goc bawhê dau sa gi gêlic dinda Herodias. Inj dinda tec Jon, dec sôm têt bawhê bu ndac Herod bocdec bu, “Aô tac whiñ bu am tim Jon, ñgac Kêku Lau-nga ndê kachu kic, ma kêt inj ndê ñagôlôn sip pele dañ ma kêt têt aô, bu walic pi tanôn bu inj mbac ndu ñandô.” ⁹ Têt ndoc Herod ñgô yom dinañ, inj ndê ñalôm ñawapac atu. Tigeñ tu inj kêmatinj yom yêc lau hoñ ñgô-nga, dec inj sôm têt inj ndê lau siñ-nga bu sêkôm tôm bawhê dau teñ. ¹⁰ Inj kêkinj ñac sêsôc gapoc-walô si, ma sêtim Jon ndê kachu kic. ¹¹ Ma sêkêt ñagôlôn sip pele dañ, ma sêkôc sêmeñ ma sêkêt têt bawhê. Goc bawhê dau kôc sa gi kêt têt dinda gêlic. ¹² Tiñambu Jon ndê sêñomi sêmeñ sêkôc inj ñamlañ sa ma si sêñsuhur. Goc sêtêt Yisu si ma sic miñ têt inj.

Yisu gôlôm lau 5,000

(Mak 6:32-44; Luk 9:10-17; Jon 6:1-15)

¹³ Têt ndoc Yisu ñgô ñawaê pi Jon, nañ inj pi wañ dañ gi bu pi bugictor ñadañga, ma lhô têt gameñ sawa dañ ndi ma mbo tawasê. Magoc lau malac-nga sêñgô ñawaê bu inj pi wañ dau gi, ma daêsam sêwê sêmbo baô ma sêñkuc inj. ¹⁴ Têt ndoc Yisu sôc baô gi, nañ gêlic lau daêsam dinañ ma tawalô ñac. Ma inj kôm ñac si gêmbac ñayham sa.

¹⁵ Têt telha, kêpinj bu ac ndi sip, goc ñgacsêñomi sêtêt inj sêmeñ ma sêsôm, “Gameñ dec gameñ sawa, ma ac gi su. Kêt lau sêlhô sêtêt malac sêndi bu sênemli si gêt sêneñ-nga.” ¹⁶ Magoc Yisu sôm, “Mba! Oc tôm bu sêneñ gêt yêc dec. Mac daôm akêt gêt têt ñac sêneñ.” ¹⁷ Ma sêsôm, “Yac oc akôm ñalêt nde, bu yac mba bolom amañdañ ma i lu solop dec yêc.” ¹⁸ Goc inj sôm, “Akôc gêt dau sa amêt.” ¹⁹ Ma inj sôm têt lau bu sêndôc sic sêndôc kwañ. Inj kôc bolom amañdañ ma i lu, tatac undambê goc gêm mbec ma pô bolom kôc-kôc. Ma inj kêt têt ñgacsêñomi, ma sic sam têt lau. ²⁰ ñac hoñ señ gitôm, ma ñgac-sêñomi sic gêt ñadêlê sa sip gatop 12 e meñhu. ²¹ Lau nañ señ gêt dau, nañ si launçac ñanamba gitôm 5,000. Ma lauwê ti balêkoc daêsam sêmbo sêwhiñ.

Yisu kêsêlêt mbo bu ñahô

(Mak 6:45-52; Jon 6:16-21)

²² Dinañ su, goc Yisu kêkinj ndê ñgacsêñomi sêpi wañ bu sêmuñ inj sêmbu sêpi bugictor ñadañga sêndi. Ma inj dau gacgeñ mbo, bu kêt lau sêlhô sêndi. ²³ Sêlhô si su, goc inj pi lôc tawasê gi bu teñ mbec. ñasec sa, ma inj tawasê mbo. ²⁴ Magoc wañ dau sa awê tibalinj gi su, ma mbu ñadinda gêli bu sa e gic sip wañ.

²⁵ Têt ôbwêc lôm, Yisu kêsêlêt mbo bu ñahô têt ñac gi. ²⁶ Magoc têt ndoc ñgacsêñomi sêlic inj kêsêlêt mbo bu ñahô, nañ sêtôc dau ti sêmbwêc, ma sêsôm, “Êê! ñalau dañ!” ²⁷ Goc Yisu sôm têt ñac, “Atôc daôm dom! ñalôm pêt dôñ, bu aô dauñ dec.” ²⁸ Goc Pita sôm, “Pômdau, bu am daôm dinañ, nañ goc sôm aô wañsêlêt wambo bu ñahô watêt am waloc.” ²⁹ Ma Yisu sôm, “Mweñ!” Goc Pita sip yêc wañ, ma kêsêlêt mbo bu ñahô têt inj gi. ³⁰ Magoc mbu ñadinda kôm inj töc dau atu ma inj kwê bu soloñ tigeñ. Goc inj mbwêc, “Pômdau, nem aô sa!” ³¹ ñagahô Yisu kêmatôc amba gi, hê inj sa ma sôm, “O am ñgac kêt whiñ babalê-nga. Bocke ma am atac lu-lu tu aneñ ñaclai-nga?” ³² Goc injlu sêpi wañ si, ma mbu timalô. ³³ Ma ñgacsêñomi nañ sêndôc wañ sêpôn haduc ma sêmpinj inj ma sêsôm, “Yomandô, am Anötô ndê Atu!”

Yisu gêm lau gêmbac sa yêc malac Genesaret

(Mak 6:53-56; Jon 6:22-25)

³⁴ Sêlac wañ si e sêsôc baô yêc malac Genesaret. ³⁵ Ma têt ndoc lau malac-nga sêlic bu Yisu meñ, nañ sêkêt ñawaê têt gameñ ñamakê-nga hoñ, ma lau sêkôc si lau gêmbac hoñ

sa sêtenj inj sêmenj. ³⁶ Hjac sêtenj bu sêmassec inj ndê njakwê njadali njambwa, ma lau honj nanj sêmassec inj, nanj njayham sa.

15

Gênj nanj kôm njamalac njadômbwi sa yêc Anötö anjô-njga
(Mak 7:1-23)

¹ Tênj dinañ lau Palêsai ti kêdôhônjwaga yomsu-njga njatô sêmenj akênj Jerusalem sêtenj Yisu si, ma sêndac inj, ² “Tu sake-njga am nem njgacsênjomi sêkôm njagôlinj nanj lau andô sic dulu tênj yac, nanj popoc? Tênj ndoc sênenj gênj, nanj sênjgwasinj amba muñ su dom.” ³ Ma Yisu ô njac si yom bocdec bu, “Ma bocke? Tu sake-njga mac atoc lau andô si njagôlinj sa ma akôm Anötö ndê yomsu popoc? ⁴ Anötö dau sôm, ‘Toc damam lu dinam sa,’ ma inj sôm tiyham bu, ‘Asa nanj sôm yom sac pi inj damba me dinda, nanj oc sêndic inj ndu.’ ⁵ Tigenj mac anjuc yomsu dau dom. Njgac danj ndê awa me gênj bu yêc bu nem damba lu dinda sa, magoc inj sôm tênj injlu, ‘Oc tôm dom bu wanem amlu sa, bu gênj dindec aö wakênj ti da tênj Anötö,’ ⁶ goc mac alic njayham bu inj toc damba sa dom. Bocdinañ mac asenj Anötö ndê yom nanj sôm bu atoc damam lu dinam sa, nanj popoc, tu bu anjuc lau andô si njagôlinj. ⁷ Mac lau atim yom lau-njga! Yom nanj propet Aisaya hoc asê muñ su, nanj hêganônj mac solop. Inj sôm bu, ⁸ ‘Lau dindec sêtoc aö sa nj whasunj njambwa, tigenj njac si njalôm yêc danj dau-njga. ⁹ Njac sem akiñ aö njandô dom, ma yom nanj sêndôhônj tênj lau, nanj njamalac si yomsu njambwa.’”

¹⁰ Goc Yisu ta lau honj ma sôm, “Anjô ma anjyalê njapep. ¹¹ Gênj daneñ-njga nanj sip njamalac whasunj, nanj kôm njac njadômbwi sa yêc Anötö anjô-njga dom. Tigenj yom nanj sa akênj njamalac whasunj, nanj kôm njac njadômbwi sa.” ¹² Tênj dinañ Yisu ndê njgacsênjomi sêtigasuc inj ma sêsôm tênj inj, “Lau Palêsai sênjô am nem yom dinañ, dec kôm njac sêlic sac. Am kêyalê, me mba?” ¹³⁻¹⁴ Goc inj sôm tênj njac, “Ahêgo daôm tu njac-njga dom! Atec njac. Lau honj nanj danjga wambu Damañ undambê-njga ndê yom dom, nanj sêtôm wahô nanj inj oc puc sa ti njawakac. Njac bu sêtôc señ tênj lau njatô, magoc njac tandô pec. Ma njgac tapec danj bu wê tapec danj, injlu lu-lu oc sêpenj sêsip sê.”

¹⁵ Dec Pita sôm, “Gitôm bu am whê yom gôlinj dinañ njahu sa tênj yac?” ¹⁶ Goc Yisu ndac, “Ma bocke? Tênj nde mac oc anjyalê? ¹⁷ Alic! Gênj nanj sip njamalac whasunj, nanj sip inj njatac njalôm gi, ma tiñambu sa meñ tiyham. ¹⁸ Tigenj yom sac nanj sa njamalac whasunj, nanj sa akênj inj ndê njalôm, ma sac nanj yêc njamalac njalôm, dec kôm inj njadômbwi sa yêc Anötö anjô-njga. ¹⁹ Gauc sac, mêtê sêndic njamalac ndu-njga, mêtê mockainj-njga nanj lau nanj sem dau sa su, ma lau nanj sem dau sa su dom, nanj sêkôm, mêtê sênem kanj gênj-njga, yom tasanj, ma yom sêpu lau-njga, ²⁰ nanj yêc njamalac njalôm, nanj kôm njac njadômbwi sa. Tigenj yac bu tanjgwasinj amañ dom ma daneñ gênj, dec oc kôm yac njadômbwi sa yêc Anötö anjô-njga dom.”

Awhê Kanan-njga kênj whinj njanga
(Mak 7:24-30)

²¹ Yisu hu malac dinañ sinj, ma inj ti ndê njgacsênjomi sêtenj malac Taya ma Saidon njagameñ njamakê-njga si. ²² Ma awhê Kanan-njga danj, nanj ndöc gameñ dinañ, nanj tênj inj meñ ma mbwêc, “O Pômdau, †Dawid ndê Atu, tamwalô aö. Njalau sac kênj njawapac atu tênj aö atuñwê, ma kôm inj tisac.” ²³ Yisu gêm dôñ ma ô yom danj dom, goc njgacsênjomi sêtigasuc inj ma sêsôm, “Kênj inj lhö ndi, bu inj kêkuc yac ma mbwêc yom njapanj.” ²⁴ Ma inj sôm, “Awhê dau inj awhê Israel-njga dom. Anötö kêkiñ aö bu wanem lau Israel-njga sa, bu njac sêtôm domba nanj sinjga su.”

²⁵ Tênj dinañ awhê dau meñ pônj haduc tênj inj ma ndac tiyham, “Pômdau, nem aö sa.” ²⁶ Ma Yisu sôm, “Solop dom bu dakôc balêkoc si gênj daneñ-njga su ma tambalinj tênj giam sênenj.” ²⁷ Magoc awhê dau ô yom ma sôm, “Aêc Pômdau, tigenj giam nanj sêndöc njadau ndê tebo njapu, nanj señ gênj njapopoc nanj peñ yêc tebo.” ²⁸ Yisu njô yom dinañ ma sôm,

“O awhê, am kêñ whiñ ñaŋga. Aö oc wakôm tôñ am ndac.” Ma têtñ acgatu ñasawa dau dinañ, awhê dau ndê atuwê ñayham sa.

Yisu gôlôm lau 4,000

(Mak 8:1-10)

²⁹ Yisu kölhö gi ma kêsêlêñ whiñ ndê ñgacsêñjomi mbo Bugictoñ Galili-ñga ñamakê. Goc iñ pi lôc dañ gi ma ndöc sic. ³⁰ Ma lau daêsam sêwê sêtêñ iñ sêmeñ. ñac sêkôc lau gahi sac, lau tapec, l au bôliñ, awha mba, ti lau gêmbac daêsam, ma sêkêñ ñac sêyêc Yisu aŋgô-ñga. Ma iñ kôm ñac hoñ ñayham sa. ³¹ Têtñ ndoc lau sêlic awha mba sêsôm yom asê, ma lau gahi sac ti lau bôliñ sêñsêlêñ tiyham, ma tapec si tandô ñawa sa, nañ sêhêdaê ñandô. Ma sêmpinñ Anötö Israel-ñga.

³² Yisu ta iñ ndê ñgacsêñjomi sêmeñ, goc sôm têtñ ñac, “Aö tañwalô lau dindec, bu sêmbô sêwhiñ aö gitôm bêc tö su. ñac si gêñ danenñ-ñga pacndê, ma aö gatec bu wakêñ ñac sêlhö sêndi ti gêñ yô ñac, mbo ñac tagôlô yêc señ.” ³³ Magoc ñgac-sêñjomi sêsôm, “Bocke? Gameñ dec gameñ sawa, ma danemlihi bolom yêc nde, bu dakêñ têtñ ñac sêneñ?”

³⁴ Ma Yisu ndac, “Mac nem bolom hiñga ndöc?” Ma sêsôm, “Bolom 7 ma i mwambwa ñatô.” ³⁵ Goc Yisu sôm têtñ lau bu sêndöc sic. ³⁶ Dec iñ k ôc bolom 7 ma i sa ma gêm danje, p ô kôc-kôc, ma kêñ têtñ ñgacsêñjomi, ma ñac sic sam têtñ lau. ³⁷ ñac hoñ señ e gitôm, ma tiñambu ñgac-sêñjomi sic gêñ ñadêlê sa sip gatop 7 e meñhu. ³⁸ Lau daêsam señ gêñ dinañ e gitôm. ñac si launñac ñanamba gitôm 4,000, ma lauwhê ti balêkoc sêmbô sêwhiñ.

³⁹ Tiñambu Yisu kêñ lau hoñ sêlhö si, goc iñ ti ndê ñgacsêñjomi sêpi wañ dañ ma sêtêñ malac Magadan ñagameñ si.

16

Lau Palêsai sêndac gêñ dalô

(Mak 8:11-13)

¹ Lau Palêsai ti lau Sadiusi ñatô sêtêñ Yisu sêmeñ bu sêñsahê iñ. ñac sêndac iñ bu kôm gêñ dalô bu tôc asê bu iñ kôc ñaclai yêc Anötö ndê. ² Dec iñ sôm, “Mac bu alic umborñ tikoc, goc mac asôm bu ‘Ac oc pi ñayham.’” ³ Ma mac bu alic umborñ tiyec, goc mac asôm, ‘U oc ndic.’ Mac alic gêñ dalô umborñ-ñga dinañ, ma añyalê ñahu. Ma bocke dec mac añyalê gêñ dalô daêsam nañ aö gakôm têtñ ñasawa dindec, nañ ñahu dom? ⁴ Mac lau sac nañ apuc dômwêm Anötö, ma asa nem lêñ bambaliñ gitôm lau mockaiñ-ñga. Mac añsalê gêñ dalô, tigerñ Anötö oc kêñ gêñ dalô tigerñ têtñ mac alic, gitôm gêñ dalô nañ iñ kôm pi Jona.” Yisu sôm yom dinañ su, goc hu ñac siñ ma kölhö gi.

Yisu puc lau Palêsai ti lau Sadiusi si giso asê

(Mak 8:14-21)

⁵ Têtñ ndoc Yisu ti ñgacsêñjomi sêmbu akêñ bugictoñ ñadanañ sêmeñ, nañ ñgacsêñjomi sêkôc bolom dom, sêñliñ dau siñ. ⁶ Ma Yisu sôm têtñ ñac, “Ayob daôm ñapep tu lau Palêsai ti lau Sadiusi si yist.” ⁷ Goc ñac sem yomgalôm sêwhiñ dandi ma sêsôm, “Iñ sôm yom dinañ ñahu bu yac dakôc bolom dom.” ⁸ Magoc Yisu kêyalê ñac si yom dau, dec sôm, “O mac lau nañ akêñ whiñ gwalec! Tu sake-ñga mac am yomgalôm awhiñ daôm, ma gauc gêm bu aö gasôm yom pi yist, ñahu bu mac nem bolom mba? ⁹ Bocke mac nem gauc sa pi gêñ hoñ nañ aö gakôm, nañ dom? Gauc nem bolom amañdañ nañ gakêñ têtñ lau 5,000 señ. Tiñambu mac ahoñ ñadêlê sa sip gatop hiñga? ¹⁰ Ma têtñ ndoc lau 4,000 señ bolom amañdañ ñandôlu, nañ ñadêlê sip gatop hiñga? ¹¹ Aö gasôm yom pi bolom kaiñ dinañ dom, ma bocke dec mac añyalê anenñ yom ñahu dom? Ayob daôm ñapep pi lau Sadiusi ti lau Palêsai si yist.” ¹² Têtñ dinañ ñac si gauc sa. Ma sêñyalê bu iñ ndê yom hêganônñ yist bolom-ñga dom. Sêñyalê bu iñ kêñ puc ñac bu sêyob dau pi yom nañ lau Sadiusi ti lau Palêsai sêndôhônñ têtñ lau.

Pita hoc Yisu ñahu asê

(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)

¹³ Yisu ti ndê ngacsêñomi sêhóc asê gameñ nañ sêsam bu Sisaria Pilipai, ma inñ ndac ñac, “Lau sêsôm sake pi ñamalac ndê Atu? Sêsôm bu inñ asa?” ¹⁴ Ma sêsôm, “Lau ñatô sêsôm bu am Jon, ñgac Kêku Lau-ñga, ma ñatô sêsôm bu am Elaija, ma ñatô sêsôm bu am Jeremaya me propet akwa-kwa si dañ.”

¹⁵ Goc Yisu ndac ñac, “Ma mac daôm, mac asôm bu aô asa?” ¹⁶ Ma Saimon Pita ô yom ma sôm, “Am Mesaya, Anötö Tali ñadau ndê Atu am.” ¹⁷ Dec Yisu sôm, “O Saimon, Jona ndê atu, aô awhañ hóc am, bu ñamalac dañ hoc yom dau asê têtñ am dom. Damañ undambê-ñga kêtñ gauc dinañ têtñ am. ¹⁸ Aô wasôm têtñ am, bu am Pita, ma aô wandic aneñ gôlôwac dabuñ sa sêlhac hoc dau ñahô.* Ma ñaclai lambwam-ñga gitôm dom bu ku ñac dulu. ¹⁹ Ma aô wakêtñ ki têtñ am bu yob gatam lau sêsóc Anötö ndê gôliñ ñapu-ñga. Ma gêtñ bocke nañ am bu êmbwala su yêc nom, nañ wambwala su yêc undambê. Ma gêtñ bocke nañ am bu sô dôñ yêc nom, nañ wasô dôñ yêc undambê bocdinañ.” ²⁰ Yisu sôm yom dinañ su, goc gic yao inñ ndê ngacsêñomi ti ñañga, bu sêsôm asê têtñ lau bu inñ Mesaya dau dom.

Yisu sôm gwanañ bu inñ oc hóc ñandê

(Mak 8:31-33; Luk 9:22)

²¹ Têtñ têtñ dinañ Yisu gic hu sôm yom têtñ ndê ngacsêñomi, pi gêtñ nañ oc hóc asê inñ. Inñ whê sa bu inñ gic waê bu têtñ Jerusalem ndi, ma lau bata Israel-ñga ti dabuñsiga atu-tu, ma kêdôhônwaga yomsu-ñga oc sêkêtñ ñawapac daêsam têtñ inñ e lau sêndic inñ ndu. Ma têtñ bêc titô-ñga Anötö oc uñ inñ sa mbo tali tiyham. ²² Goc Pita kôc inñ sa ñasawa saunñ gi, ma sôm inñ bocdec bu, “Pômndau, mba! Tu Anötö-ñga, oc mba! Gêtñ dinañ oc tap am sa dom andô!” ²³ Yisu kac dau kwi ma sôm têtñ Pita, “Sadañ, kôc daôm sa lhö su! Am gauc gêm bu lhac aô ahuc, a? Am kêyalê Anötö ndê lêtñ dom, am bu êmkuc ñamalac si gauc ñambwa.”

Lau nañ sêñkuc Yisu oc sêhóc ñawapac

(Mak 8:34-9:1; Luk 9:23-27)

²⁴ Goc inñ sôm têtñ inñ ndê ñgac-sêñomi, “Asa nañ tac whiñ bu êñkuc aô, nañ êñgwiniñ dau ma hóc ndê a gicso dau sa, ma êñkuc aô. ²⁵ Bu asa nañ tac whiñ bu sap gêtñ nom-ñga dôñ ñapañ tu mbo tali-ñga, nañ oc ñiñga. Magoc asa nañ bu hu gêtñ nom-ñga siñ tu êñkuc aô-ñga, nañ oc ñiñga dom. ²⁶ ñamalac dañ bu po gêtñ nom-ñga hoñ sa, magoc inñ dau gatu bu ñiñga, dec gêtñ nom-ñga hoñ dinañ oc tôm dom bu nem inñ sa. Gêtñ ñayham bocke yêc, nañ gitôm bu dakêtñ têtñ Anötö ô yac neñ gatuñ? ²⁷ Tiñambu ñamalac ndê Atu oc mbu meñ ti Damba ndê ñaclai ti ñawasi undambê-ñga, ma whiñ añela hoñ. Têtñ dinañ inñ oc kêtñ ñagêtñ têtñ ñamalac hoñ tôm ndi, êñkuc mêtê nañ ñac sêkôm. ²⁸ Aô wasôm yom ñandô têtñ mac! Lau ñatô nañ sêlhac dec, nañ oc gacgeñ sêmbo tali e sêlic ñamalac ndê Atu meñ ti ndê ñaclai nem gôliñ-ñga.”

17

Pita, Jems ma Jon sêlic Yisu ndê ñawasi

(Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)

¹ Bêc 6 giñga su, goc Yisu kôc Pita, ma Jems lu asi Jon sêwhiñ inñ, ma ñac tawasê sêpi lôc baliñ dañ si. ² Yêc dindê sêlic Yisu ndê ñamlic kaiñ dañ sa. Inñ añgô andô ñawê sa gitôm ac pô gameñ, ma inñ ndê ñakwê ñawasi sêp sambuc. ³ Ma sêlic Moses lu Elaija sêhoc dau asê ma inñlu sem yomgalôm sêwhiñ Yisu. ⁴ Goc Pita sôm têtñ Yisu, “Pômndau, ñayham kêtêc bu dambo dec. Am bu tac whiñ, goc aô wakwê bac tö bu mac ambo-ñga, am nem bac dañ, Moses ndê dañ, ma Elaija ndê bac dañ.” ⁵ Inñ sôm yom dau mbo, ma dao ti ñawê atu dañ sip meñ ma kêgatôc ñac ahuc. Ma awha dañ sa yêc dao ñalôm, nañ sôm, “Aô neñ atuñgac dau dindêc. Aô gatisambuc inñ, ma atac whiñ inñ ndu andô. Añgô inñ ndê yom mañ!” ⁶ Têtñ

* 16:18: Yêc Yom Grik Pita ndê ñaê sêsam bu ‘Petros,’ ma hoc sêsam bu ‘petra.’ Lau ñatô gauc gêm bu Yisu ndê yom pi hoc nañ inñ ndê gôlôwac dabuñ oc sêlhac ñahô, nañ hêganônñ yom nañ Pita hoc asê pi Yisu. Bu Pita hoc yom asê pi Mesaya, Anötö Atu, ma yom dau ti gôlôwac dabuñ hoñ si yom sêkêtñ whiñ-ñga ñahu.

ndoc ngac-sêñomi tö sêñgô awha dinañ, nañ sêtöc dau ñalêñ sac, ma sêhu dau añgô andô sip nom. ⁷ Magoc Yisu têtñ ñac gi, kêmasac ñac ma sôm, “Atisa ma atöc daôm dom.” ⁸ Ma sêhóc tandô sa ma sêlic bu Yisu tawasê mbo.

Gêndac pi Elaija

(Mak 9:11-13)

⁹ Tiñambu ñac sêsip akêñ lôc dau sêmeñ, ma Yisu kêtñ yao ñac bocdec bu, “Andic miñ pi gêtñ nañ mac alic nañ dom, e ñamalac ndê Atu tisa akêñ lau batê-ñga.” ¹⁰ Ma ngacsêñomi tö dinañ sêndac iñ bocdec bu, “Lau †skraib nañ sêndôhôn yomsu, nañ sêsôm bu Elaija oc meñ hóc asê muñ, ma tiñambu Mesaya oc meñ. Yom dau ñahu bocke?” ¹¹ Goc Yisu ô yom ma sôm, “Elaija gic waê bu meñ ma êmasañ gêtñ hoñ tisolop. ¹² Ma aö wasôm têtñ mac, bu Elaija meñ su, tigerñ lau sêñyalê iñ dom. Ma sêkôm mêtê sac têtñ iñ tôm ñac atac whiñ. Ma ñalêñ tigerñ ñamalac ndê Atu oc sip ñac si amba, ma sêkêtñ ñandê atu têtñ iñ.” ¹³ Têtñ dinañ ñac si gauc sa bu Yisu ndê yom pi Elaija hêganônñ Jon, ñgac Kêku Lau-ñga.

Yisu soc ñalau sac su yêc balê dañ

(Mak 9:14-29; Luk 9:37-43)

¹⁴ Têtñ têtñ ñac sêmbu sêmeñ, nañ sêtap lau toñ atu sa, ma ngac dañ têtñ Yisu gi ma pôn haduc. ¹⁵ Ma iñ sôm, “Pômdau, tamwalô aneñ balê ma nem iñ sa. Iñ hóc ñawapac atu dañ, ma ndoc daêsam kôm iñ titoñ e peñ sip ya me bu. ¹⁶ Aö gakôc iñ gatêtñ nem ngac-sêñomi ga, magoc ñac sêtôm dom bu sêkôm iñ ñayham sa.” ¹⁷ Ma Yisu sôm, “O mac lau sac! Aö gambo gawhiñ mac ñasawa hic baliñ su, ma bocke mac atôm dom bu akôm gêtñ dañ? Aö wambo wawhiñ mac tu wanem mac sa-ñga ñapañ dom! Mac nem akêñ whiñ mbasi. Akôc balê dau sa ameñ.” ¹⁸ Goc Yisu hec yom ñalau sac nañ mbo balê dau ñalôm, ma soc iñ sa awê gi, ma ñagahô eñ balê dau ñayham sa.

¹⁹ Tiñambu ngacsêñomi sêtêtñ Yisu si, ma sêndac iñ gelec, “Tu sake-ñga yac atôm dom bu aseñ ñalau sac dinañ su?” ²⁰ Ma iñ ô yom ma sôm, “Mac atôm dom, bu mac akêñ whiñ Anötö ndê ñaclai gitôm dom. Yomandô aö wasôm têtñ mac, bu mac nem akêñ whiñ bu nditôm gêtñ sauñ andô dañ, tôm soc ñamatu sauñ, dec oc tôm bu mac asôm têtñ lôc dañ bu puc dau sa ma têtñ gameñ wakuc ndi, goc lôc dau oc ndi. Akêñ whiñ, ma mac oc atôm bu akôm gêtñ hoñ. [²¹ Yac bu dasoc ñalau sac kaiñ dinañ su, goc gêtñ ñamata-ñga dahu gêtñ daneñ-ñga siñ tu gauc nem Anötö-ñga, ma dateñ mbec ñañga.]”

Yisu sôm tiyham bu iñ oc mbac ndu ma tisa tiyham

(Mak 9:30-32; Luk 9:43-45)

²² Tiñambu Yisu ndê ngac-sêñomi sêkac dau sa yêc gameñ Galili-ñga, ma iñ sôm têtñ ñac, “Tiñambu oc sêkêtñ ñamalac ndê Atu sip lau ñatô amba. ²³ ñac oc sêndic iñ ndu, magoc têtñ bêc titö-ñga Anötö oc uñ iñ sa mbo tali tiyham.” Yisu ndê yom dinañ kôm ngacsêñomi si ñalôm ñawapac ñandô.

Takis Lôm Dabuñ-ñga

²⁴ Tiñambu Yisu ti ndê ngac-sêñomi sêhóc asê malac Kapenaom, ma lau nañ sêkôc takis lôm dabuñ-ñga,* nañ sêtêtñ Pita si ma sêndac iñ bocdec bu, “Bocke? Mac nem kêdôhônñwaga oc kêtñ mone nemlhi takis lôm dabuñ-ñga, me mba?” ²⁵ Ma Pita sôm, “Hecetñ, iñ oc nemlhi.”

Têtñ ndoc Pita sôc andu gi, nañ iñ gic miñ yom dau têtñ Yisu dom, magoc Yisu dau ndac iñ, “Saimon, am gauc gêm sake? Kiñ nom-ñga sêkôc takis yêc lau asa? Sêkôc yêc ñac dau si atui, me sêkôc yêc lau ñatô?” ²⁶ Goc Pita ô yom ma sôm, “Ñac sêkôc takis yêc lau ñatô.” Ma Yisu sôm, “Bocdinañ yomsu takis-ñga hêganônñ Kiñ ndê atui dom. ²⁷ Tigerñ yham dom bu ñac sêlic yac sac. Bocdinañ sa ndi ma kêtñ gam yêc bugictoñ. Ma i ñamata-ñga nañ am hê sa, nañ kac i dau whasuñ sa, ma am oc tap mone sa gitôm bu nemlhi hêclu neñ takis lôm dabuñ-ñga. Kôc sa, ma kêtñ têtñ ñac.”

* 17:24: Tôm yala tigerñ-tigerñ laungac Israel-ñga hoñ nañ si yala hóc gêlêc 20, nañ semlhi takis lôm dabuñ-ñga. Takis dau gitôm lau Grik si mone drakma lu, gitôm ñaôli nañ sêkôc tu gwelen bêc lu-ñga. Alic Eks 30:13; ma 38:26.

18

*Asa ti ñamalac ñamata-nya?**(Mak 9:33-37; Luk 9:46-48)*

¹ Têñ ndoc dinañ ñgac-sêñomi sêtêñ Yisu si, ma sêndac iñ bocdec bu, “Lau nañ sêmbo Anötö ndê gôliñ ñapu, nañ si asa ti ñamalac ñamata-nya?” ² Goc Yisu ta balêkoc saun dañ meñ, ma kêñ iñ kalhac ñac ñalhu. ³ Ma iñ sôm, “Anem daôm kwi ma aŋgwiniñ daôm e atôm balêkoc saun. Bu mba, nañ wasôm yom ñandô têt mac bu mac atôm ñom bu asôc Anötö ndê gôliñ ñapu. ⁴ Asa nañ bu êñgwiniñ dau nditôm balêkoc dindec, nañ ti ñamalac ñamata-nya yêc Anötö ndê gôliñ ñapu. ⁵ Ma asa nañ kôc balêkoc saun dañ gitôm iñ dindec, nañ sa tu aneñ ñaê-nya, nañ gitôm iñ kôc aô dauñ sa.”

*Puc pi lêtôm**(Mak 9:42-48; Luk 17:1-2)*

⁶ Ma Yisu sôm, “Ñamalac dañ bu tim balêkoc saun dindec si dañ nañ kêñ whiñ aô bu kôm mêtê sac, nañ kôm giso atu. Oc ñayham bu dasô hoc atu dañ pi iñ kachu, ma tambaliñ iñ sip gwêc tim ndi, ma gwêc kô iñ mbac ndu. Ma boc-dinañ oc tôm ñom bu iñ tim balêkoc dau, ma tiñambu tap Anötö ndê matôc sa.

⁷ “Aô wasôm têt mac, bu gêt lêtôm-nya oc sêmeñ, ma sêkêt ñawapac têt lau nom-nya. Tigeñ asa nañ bu kôc gêt lêtôm-nya dañ meñ, nañ oc tap Anötö ndê matôc sa. Oyaê! ⁸ Bocdinañ am amam me gahim dañ bu wê am bu kôm sac, goc tim kic. Oc ñayham bu am sôc undambê ma ndôc tamli ti amam gatuc me gahim gatuc, hóc gêlêc nañ am kôm sac ti lic sambuc e Anötö tuc am sip ya nañ sa ñapañ, nañ ndi. ⁹ Ma am nem tanôm bu wê am bu kôm sac, goc kip sa ma êmbaliñ ñiñga. Am bu mbo tamli ndôc undambê ti tanôm tigeñ, nañ hóc gêlêc am mbo ti tanôm lu ma kôm sac, dec tiñambu Anötö tuc am sip ya lambwam-nya ndi.”

*Yom gôliñ pi domba nañ giñga**(Luk 15:4-7)*

¹⁰ “Ma ayob daôm ñapep bu alic lau saun dindec gitôm gêt ñambwa dom. Aô wasôm têt mac, bu ñac si añela nañ sêmbo undambê, nañ sêlhac Damañ undambê-nya ndê aŋgô andô-nya. [¹¹ Ñamalac ndê Atu meñ bu nem lau nañ siñga su, nañ si.]

¹² “Akôc gauc pi ñgac dañ nañ yob domba 100. Têt ndoc domba dañ bu êñsêlêt bambaliñ e ndi ñiñga, nañ iñ oc kôm sake? Iñ oc hu 99 siñ sêmbo, ma sa ndi êñsalê dañ nañ giñga. ¹³ Aô wasôm têt mac bu têt ndoc iñ tap sa, nañ iñ ndê atac ñayham tu domba tigeñ dinañ-nya oc hóc gêlêc iñ ndê atac ñayham pi 99 nañ sêmbo, nañ su. ¹⁴ Ma bocdinañ, mac nem Damam undambê-nya tec bu lau saun dañ sêñiñga.”

Lêt tamatôc asidôwai si yom-nya

¹⁵ “Am nem asidôwa dañ bu kôm sac têt am, goc am tamwasêm têt iñ ndi, ma sôm iñ ndê giso asê têt iñ. Iñ bu ñgô am nem yom ma kac ndê ñalôm kwi, dec amlu apitigeñ tiyham ma ambo ti yom malô. ¹⁶ Magoc iñ bu ñgô dom, dec kôm tôm yac neñ ñagôliñ, nañ sôm bu yom nañ lau lu me tö sêpuc dôn, nañ dakôc sa ti yom ñandô. Boc-dinañ kôc ñamalac tigeñ me lu sêwhiñ am, tu bu sêpuc am nem yom dôn-nya, ma atêt nem asidôwa dau andi. ¹⁷ Ma asidôwa dau bu sôc lau dinañ si yom ñapu dom, nañ sôm yom dau asê têt gôlôwac dabuñ hoñ. Ma iñ bu tec bu sôc gôlôwac dabuñ si yom ñapu, nañ goc alic iñ gitôm ñgac sambuc me ñgac kôc takis-nya nañ kêyalê Anötö dom.

¹⁸ “Aô wasôm yom ñandô têt mac. Gêt bocke nañ mac ambwala su yêc nom, nañ wambwala su yêc undambê. Ma gêt bocke nañ mac asô dôn yêc nom, nañ wasô dôn yêc undambê bocdinañ.

¹⁹ “Ma gêt dañ tiyham. Mac nem ñamalac lu me tö bu ñalôm tigeñ bu atêt gêt dañ têt Damañ undambê-nya, nañ iñ oc kêñ têt mac. ²⁰ Ñahu bu gameñ bocke nañ mac nem ñamalac lu me tö akac daôm sa tu aneñ ñaê-nya, nañ aô oc wambo wawhiñ mac.”

Dasuc asidôwai si sac kwi mañ

²¹ Pita têtj Yisu gi, ma ndac inj bocdec bu, “Pômdu, sôm têtj aö. Aneŋ asidôwa daŋ bu kôm sac têtj aö napaŋ, naŋ wasuc inj ndê sac kwi tidim hiŋga? Nditôm 7, me tidim hiŋga?” ²² Goc Yisu sôm, “Aö wasôm têtj am, bu tidim 7 dom. Suc inj ndê sac kwi tidim 77 ma hôc gêlêc. Sê sa dom!

²³ “Anğô su naŋ! Aö bu wawhê sa têtj mac, lêtj dasuc sac kwi-ŋga naŋ gic waê lau naŋ sêmbo Anötö ndê gôliŋ ŋapu. Kiŋ daŋ mbo, ma inj tac whiŋ bu êmasaŋ yom whiŋ inj ndê lau akiŋ naŋ si têtj yêc inj. ²⁴ Inj gic hu gwelêŋ dau, ma sêkêŋ ŋgac daŋ kalhac inj anğô-ŋga, naŋ ndê têtj atu andô, gitôm mone talent 10,000.* ²⁵ ŋgac dinaŋ gitôm dom bu ô ndê têtj, goc Kiŋ dau sôm bu sêkêŋ inj ti inj ndê awhê ma balêkoc ma inj ndê gêtj hoŋ bu lau sênemlihi ô têtj dau. ²⁶ Dec ŋgac akiŋ dau hu dau sip gi pôtj haduc têtj Kiŋ, ma têtj inj bocdec bu, ‘Kêŋ ŋasawa têtj aö, ma waô gêtj hoŋ!’ ²⁷ Goc Kiŋ tawalô inj, ma hu yom têtj-ŋga siŋ, ma kêŋ inj sa gi.

²⁸ “Tigerj tiŋambu ŋgac dau tap ŋgac akiŋ daŋ sa, naŋ ndê têtj sauŋ yêc inj, gitôm mone †denarii 100.† Inj gôlô ŋgac dau dôtj, hôc inj sip kachu, ma sôm, ‘Am ndic nem têtj têtj aö!’ ²⁹ Ma ŋgac dau hu dau sip gi pôtj haduc ma têtj inj bocdec bu, ‘Kêŋ ŋasawa têtj aö ma waô neŋ têtj.’ ³⁰ Tigerj inj tec, ma kêŋ ŋgac dau ndöc gapocwalô e inj ô têtj hoŋ pacndê. ³¹ Lau akiŋ ŋatô sêlic gêtj dinaŋ, dec ŋalôm ŋawapac ŋandô, ma sêtêŋ Kiŋ si ma sic miŋ gêtj hoŋ têtj inj. ³² Goc inj ta ŋgac akiŋ dau ma sôm têtj inj, ‘Am ŋgac sac! Am têtj aö bu taŋwalô am, dec aö gahu am nem yom têtj-ŋga siŋ. ³³ Tu sake-ŋga am tamwalô ŋgac dinaŋ dom, gitôm aö taŋwalô am?’ ³⁴ Goc inj tac ŋandê atu, ma kêŋ ŋgac akiŋ dau têtj lau gapocwalô-ŋga, bu sêndic inj ŋamlic ŋandê ma ndöc gapocwalô e inj ndic ndê têtj sambuc su.”

³⁵ Yisu gic bata yom gôliŋ dau, goc sôm, “Mac bocdinaŋ, asuc nem asidôwai si sac kwi ma gauc nem tiyham dom. Bu mba, dec aneŋ Damaŋ undambê-ŋga oc kôm têtj mac gitôm Kiŋ dinaŋ kôm têtj ndê ŋgac akiŋ.”

19

Anötö tec bu awhê lu ŋgac sêhu dau siŋ

(Mak 10:1-12)

¹ Yisu sôm yom dau su, goc hu gameŋ Galili-ŋga siŋ, ma têtj gameŋ Judia-ŋga naŋ yêc Bu Jordan ŋadaŋga têtj ac pi-ŋga, naŋ gi. ² Lau daêsam sêŋkuc inj, ma yêc gameŋ dinaŋ inj kôm ŋac si gêmbac ŋayham sa.

³ Ma lau Palêsai ŋatô sêtêŋ inj si bu sêtim inj, dec sêndac inj bocdec bu, “Yom daŋ yêc, naŋ tôm bu ŋgac daŋ hu ndê awhê siŋ, me mba? Inj oc êŋgili yomsu, me mba?” ⁴ Goc inj sôm, “Mac aŋyalê Anötö ndê yom naŋ sêto yêc, me mba? Yom dau sôm bu, ‘Têtj têtj ŋamata-ŋga Anötö kêmasaŋ ŋamalac awhê ma ŋgac.’ ⁵ Ma yom daŋ tiyham sôm, ‘Tu dinaŋ-ŋga ŋgac daŋ oc hu damba lu dinda siŋ, ma sap inj ndê awhê dôtj. Ma injlu sêti gêtj tigerj.’ ⁶ Yom dau whê sa bu injlu sêmbo sêtôm ŋamalac lu dom, injlu sêti gêtj tigerj yêc Anötö anğô-ŋga. Bocdinaŋ yham dom andô bu ŋamalac sêkac gêtj naŋ Anötö dau kêŋ pitigerj, naŋ su.”

⁷ Goc sêndac inj, “Bocdinaŋ dec tu sake-ŋga Moses to yomsu daŋ, naŋ sôm bu ŋgac daŋ gitôm bu to bapia hu nawhê siŋ-ŋga, goc hu inj siŋ?” ⁸ Ma Yisu ô yom bocdec bu, “Moses kêyalê bu mac nem ŋalôm ŋadandi, dec sôm bu ŋgac daŋ gitôm bu hu ndê awhê siŋ. Tigerj têtj têtj ŋamata-ŋga Anötö kêmasaŋ ŋamalac awhê ma ŋgac tu bu sêhu dau siŋ-ŋga dom. ⁹ Aö wasôm têtj mac, bu yom tigerj yêc bu ŋgac daŋ hu ndê awhê siŋ, naŋ awhê dau kôm mêtê mockaiŋ-ŋga whiŋ ŋgac daŋ. Ma ŋgac daŋ bu hu ndê awhê siŋ tu gêtj dau-ŋga daŋ-ŋga, ma nem awhê wakuc, naŋ kôm mêtê mockaiŋ-ŋga yêc Anötö anğô-ŋga.”

¹⁰ Têtj dinaŋ Yisu ndê ŋgac-sêŋomi sêsôm têtj inj, “Bu bocdinaŋ, dec mboe oc ŋayham bu lau sênem dau dom, a? Oc ŋawapac atu bu awhê lu ŋgac sêsôc yom dau ŋapu.”

¹¹ Magoc inj sôm, “Mba! Anötö kêmasaŋ awhê lu ŋgac bu sênem dau. Magoc lau tigerj-tigerj inj kêmasaŋ ŋac bu sênem awhê me ŋgac dom. ¹² Lauŋgac ŋatô dindai sêkôc ŋac,

* 18:24: Lau Grik si mone naŋ sêsam bu talent, naŋ ŋaôli atu andô - talent tigerj gitôm K5-6,000. Bocdinaŋ ŋgac dau ndê têtj hôc gêlêc 5 milien kina. † 18:28: ŋgac dau ndê têtj gitôm K5-600.

naŋ sêtom dom bu sênem awhê. Ma laungac ŋatô naŋ sêsê ŋac bu sênem awhê dom. Ma ŋatô sêkêŋ dau sambuc tu gwelenj ŋawaê ŋayham-ŋga tu bu sêpo Anötö ndê gôliŋ sa, ma tu dinaŋ-ŋga dec sem awhê dom. Am asa naŋ gitôm bu kôc yom dindec sa ma sôc ŋapu, naŋ kôc sa.”

Yisu gêm mbec balêkoc

(Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Lau ŋatô sêkôc si balêkoc sêtêŋ Yisu si. ŋac tac whiŋ bu iŋ kêŋ amba sac ŋac, ma tenj mbec pi ŋac. Tigeŋ ŋgacsêŋomi sêsôm dinda ti dambai. ¹⁴ Goc Yisu sôm, “Atec balêkoc sêtêŋ aö sêmerj. Alhac ŋac ahuc dom, bu Anötö ndê gôliŋ gic lau naŋ sêtom balêkoc sauŋ dindec, naŋ ŋawaê.” ¹⁵ Ma iŋ kêŋ amba sac ŋac hoŋ ma gêm mbec ŋac, goc tisa ma kölhö gi.

ŋgac ti lêlôm

(Mak 10:17-22; Luk 18:18-23)

¹⁶ Ma ŋgac daŋ têŋ Yisu gi, ma ndac iŋ bocdec bu, “Kêdôhônwaga, aö wakôm gêŋ ŋayham bocke, dec tiŋambu Anötö oc kôc aö sa wandöc taŋli yêc undambê?” ¹⁷ Yisu ô yom ma sôm, “Tu sake-ŋga am ndac aö bu gêŋ sake iŋ gêŋ ŋayham? Anötö tawasê iŋ ŋayham. Am bu ndöc tamli yêc undambê, naŋ daŋam wambu yomsu naŋ Anötö kêŋ têŋ Moses.” ¹⁸ Goc ŋgac dau ndac, “Yomsu hoŋ, me yomsu bocke?” Ma Yisu sôm, “Yomsu bocdec bu, ‘Ndic ŋamalac ndu dom. Kôm gêŋ mockaiŋ-ŋga dom. Nem kaŋ gêŋ dom. Sôm yom tasaŋ pi lau dom. ¹⁹ Toc damam lu dinam sa,’ ma ‘Tac whiŋ lau ŋatô gitôm am tac whiŋ daôm.’” ²⁰ Goc iŋ sôm, “Yomsu hoŋ dinaŋ aö kakuc gambo. Ma gêŋ sake yêc tu wakôm-ŋga?” ²¹ Ma Yisu sôm, “Am bu ti ŋgac gitêŋ, naŋ sa ndi ma kêŋ nem gêŋ hoŋ têŋ lau sênemlihi, ma kêŋ ŋa-awa têŋ lau ŋalôm sawa. Ma bocdinaŋ dec êmyalê bu am nem awa ŋandô yêc undambê. Ma tiŋambu mwerj ma êmkuc aö.” ²² ŋgac dau iŋ ndê yala daêsam dom, ma têŋ ndoc iŋ ŋgô Yisu ndê yom dinaŋ, goc iŋ kölhö ti ŋalôm ŋawapac gi. ŋahu bu iŋ ŋgac ti lêlôm.

Puc pi awa ti wapa

(Mak 10:23-31; Luk 18:24-30)

²³ Goc Yisu sôm têŋ ndê ŋgac-s êŋomi, “Yomandô wasôm têŋ mac, bu lau ti lêlôm oc tôm dom bu sêsôc Anötö ndê gôliŋ ŋapu ŋagahô, ŋahu bu ŋac si awa ti wapa hê ŋac kwi. ²⁴ Anŋô! Bôc atu daŋ gitôm kamel, oc tôm bu sôc so ŋalasê ŋagahô hóc gêlêc ŋgac ti lêlôm daŋ, naŋ bu sôc Anötö ndê gôliŋ ŋapu.” ²⁵ Têŋ ndoc ŋgacsêŋomi sêŋgô yom dinaŋ dec sêhêdaê ŋandô, ma sêndac Yisu, “Bu bocdinaŋ dec asa oc tôm bu tap Anötö ndê mwasiŋ nem lau si-ŋga sa? Oc ŋawapac atu!” ²⁶ Magoc Yisu tahê ŋac ma sôm, “Gêŋ naŋ ŋamalac sêtom dom bu sêkôm, naŋ Anötö gitôm bu kôm.”

²⁷ Ma Pita ô yom ma sôm, “Yac ahu gêŋ hoŋ siŋ tu aŋkuc am-ŋga. Bocdinaŋ yac oc atap mwasiŋ bocke sa?” ²⁸ Dec Yisu sôm têŋ ŋac hoŋ, “Yomandô wasôm têŋ mac, bu têŋ ndoc ŋambu-ŋga naŋ gêŋ hoŋ sêtiwakuc, naŋ ŋamalac ndê Atu oc ndöc iŋ ndê pôŋ Kiŋ-ŋga ti ŋaclai ma ŋawasi atu. Ma mac lau naŋ aŋkuc aö, naŋ oc andöc pôŋ 12, ma anem gôliŋ lau Israel-ŋga si toŋ 12. ²⁹ Ma lau hoŋ naŋ sêhu andu me damba lu dinda, me asidôwai ma balêkoc, me nom siŋ tu aö-ŋga, naŋ Anötö oc kêŋ gêŋ kaiŋ dinaŋ daêsam têŋ ŋac ô. Ma tiŋambu iŋ oc kêŋ ŋac sêwêkaiŋ gameŋ sêndöc tali ŋapaŋ-ŋga.

³⁰ “Magoc lau daêsam naŋ sêti lau ŋamata-ŋga têŋ têm kwahic dec-ŋga, naŋ oc sêti lau ŋambu-ŋga, ma lau ŋambu-ŋga oc sêti lau ŋamata-ŋga.”

20

Yom gôliŋ pi lau naŋ sem gwelenj yêc ôm wain-ŋga.

¹ Goc Yisu sôm, “Anŋô yom gôliŋ dindec pi Anötö ndê gôliŋ, oc whê aneŋ yom dinaŋ sa. ŋgac daŋ mbo, naŋ wêkaiŋ ôm wain-ŋga atu daŋ. Iŋ tisa têŋ bêbêc ganduc ma sôc malac lôm gi, ma kêsâlê lau tu sênem gwelenj yêc iŋ ndê ôm-ŋga. ² Iŋ tap lau ŋatô sa, ma sôm bu iŋ oc nemlihi ŋac ŋa mone gitôm †denarias tigeŋ tu gwelenj bêc tigeŋ-ŋga.

Goc in kêkin nac sêsôc in ndê ôm si. ³ Ma têt acgatu gitôm 9 kilok, in sa gi gêlic lau natô sêlhac nambwa sêlhac malac lôm. ⁴ Ma in sôm têt nac, 'Andi akôm gwelen yêc aneŋ ôm wain-nga, ma aö oc wakêŋ ŋaôli solop têt mac ô nem gwelen.' ⁵ Goc sêsôc ôm si ma sem gwelen. Ma in kôm bocdinaŋ têt ac kalhac lhu ma têt 3 kilok telha-nga. In gi tap lau sa, ma kêkin nac si sêkôm gwelen. ⁶ Ma têt 5 kilok telha-nga in sa gi tap lau natô sa, naŋ sêlhac nambwa. Ma in sôm têt nac, 'Tu sake-nga mac ambo nambwa têt acsalô sambuc dindec?' ⁷ Ma sêsôm, 'Lau daŋ sêmeŋ sêkêŋ gwelen têt yac tu akôm-nga dom.' Goc in sôm, 'Mac andi anem gwelen yêc aneŋ ôm.'

⁸ "Têt ac gi sip, goc ôm ŋadau sôm têt in ndê ŋgac ŋamata-nga, 'M bwêc lau naŋ sem gwelen sêmbo, naŋ sêmeŋ, ma kêŋ nac si ŋaôli têt nac. Nemlhi lau naŋ sêmeŋ têt 5 kilok telha-nga naŋ muŋ, goc tiŋambu nemlhi lau naŋ sêmeŋ têt bêbêc.' ⁹ Ma lau naŋ ŋadau kôc nac sa têt 5 kilok, naŋ sêkôc denarias tiger-tiger ti nac si ŋaôli tôm gi. ¹⁰ Tu dinaŋ-nga dec lau naŋ sic hu gwelen têt bêbêc, sêkêŋ bata bu oc sêkôc ŋaôli hôc gêlêc denarias tiger su. Magoc nac hoŋ sêkôc denarias tiger. ¹¹ Têt dinaŋ nac sic hu sêtucaŋ ŋadau, ¹² ma sêsôm, 'Lau naŋ sêmeŋ tiŋambu, naŋ sem gwelen gitôm ŋasawa apê, ma yac am gwelen atu ma ac pec yac acsalô sambuc dindec. Magoc yac hoŋ akôc ŋaôli kaiŋ tiger.' ¹³ Magoc ŋadau sôm têt nac si daŋ, 'O aneŋ silip! Bocke dec am sôm bu aö gakôm gêŋ so têt am? Bêbêc lec am gôlôc bu kôc denarias tiger ti am nem ŋaôli gwelen-nga. ¹⁴ Boc-dinaŋ kôc nem ŋaôli sa, ma lhö ndi. Aö tac whiŋ bu wakêŋ ŋaôli têt lau nambu-nga gitôm aö gakêŋ têt am. ¹⁵ Mone dindec aneŋ gêŋ, ma wakôm tôm aö atac whiŋ. Bocke dec am gêlic sac bu aö ŋgac wamwasin lau-nga.' "

¹⁶ Goc Yisu sôm têt ndê ŋgac-sêŋomi, "Bocdinaŋ, lau nambu-nga oc sêti lau ŋamata-nga, ma lau ŋ amata-nga oc sêti lau nambu-nga."

*Yisu sôm tiyham bu in oc mbac ndu
(Mak 10:32-34; Luk 18:31-33)*

¹⁷ Tiŋambu Yisu ma lau naŋ sêŋkuc in, sêŋsêlêŋ sêmbo seŋ bu sêpi malac Jerusalem sêndi. Ma Yisu wê ŋgacsêŋomi 12 sêsa si sêmbo dau-nga, ma sôm têt nac, ¹⁸ "Kwahic dec yac oc dapi malac Jerusalem dandi, ma ŋgac daŋ oc kêŋ ŋamalac ndê Atu sip dabuŋ-siga atu-tu ti kêdôhônwaga yomsu-nga amba. Nac oc sêkic yom bu sêndic in ndu, ¹⁹ ma sêkêŋ in sip lau Rom-nga amba. Ma lau Rom-nga oc sêsu in susu, ma sêndic in ŋamlic ŋandê atu, goc sêndic in ndu pi a gicso dau. Ma têt bêc titö-nga, Anötö oc uŋ in sa mbo tali tiyham."

*Jems lu Jon bu sêhêc gêlêc ŋgac-sêŋomi natô
(Mak 10:35-45)*

²⁰ Têt ndoc dinaŋ Jems lu Jon dinda bu teŋ gêŋ daŋ têt Yisu nem inlu awha, goc kôc Sebedi ndê atu lu dinaŋ sa sêtêŋ Yisu si, ma pôn haduc yêc in ŋngô-nga. ²¹ Ma Yisu ndac, "Am tac whiŋ sake?" Goc awê dau sôm, "Aö tac whiŋ bu am toc aneŋ atuŋ lu dindec sa, ma sôm bu inlu sêndôc sêwhiŋ am têt ndoc am ndôc nem pôn kin-nga ma nem gôliŋ lau. Kêŋ daŋ ndôc amam andô-nga, ma daŋ ndôc gasê-nga." ²² Dec Yisu sôm têt inlu, "Amlu aŋyalê gêŋ naŋ amlu andac, naŋ dom. Amlu atôm bu anôm gêŋ sip laclu ŋawapac-nga naŋ aö wanôm, a?" Ma inlu sêsôm, "Aêc, alu atôm." ²³ Ma Yisu sôm, "Yomandô, amlu oc ahêc ŋawapac gitôm aö wahêc. Magoc aö dec oc waŋyaliŋ lau sa bu sêndôc aö aman andô-nga me gasê-nga, naŋ dom. Aneŋ Damaŋ ti ŋadau bu êŋyaliŋ lau sa bu sêndôc dinaŋ."

²⁴ Têt ndoc ŋgacsêŋomi amanlu sêŋgô yom dau ŋawaê, dec kôm nac atac ŋandê têt Jems lu Jon. ²⁵ Goc Yisu mbwêc nac sêtêŋ in si, ma sôm, "Mac aŋyalê bu lau sambuc si gôliŋwaga sêtoc dau sa têt nac si lau, ma nac si lau bata sêŋgwiniŋ lau naŋ sêmbo nac ŋapu. ²⁶ Tiger mac aŋkuc nac si mêtê dau dom. Mba! Mac nem asa naŋ tac whiŋ bu ti ŋamalac tiwaê yêc Anötö ŋngô-nga, naŋ nem akiŋ mac. ²⁷ Aêc! Asa naŋ bu ti mac nem ŋamalac ŋamata-nga, naŋ êŋgwiniŋ dau ma ti mac nem ŋgac akiŋ nambwa. ²⁸ ŋalêŋ

tiger ɲamalac ndê Atu meɲ bu lau sênem akiɲ iɲ dom. Iɲ meɲ bu nem akiɲ lau, ma bu kêɲ dau ti da bu nemlhi lau daêsam si sac ɲatôp.”

Yisu kôm ɲgac tapec lu ɲayham sa
(Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)

²⁹ Têɲ ndoc Yisu ti iɲ ndê ɲgac-sêɲomi sêhu malac Jeriko siɲ, naɲ lau daêsam sêɲkuc iɲ. ³⁰ ɲgac tapec lu sêndöc seɲ ɲamakê, ma sêɲgô ɲawaê bu Yisu kêsêlêɲ meɲ, goc sêmbwêc, “Pômdau, Dawid ndê Atu, tamwalô alu.” ³¹ Goc lau sêsôm iɲlu bu sênem dau dôɲ. Magoc iɲlu sêmbwêc ti ɲaɲga, “Pômdau, Dawid ndê Atu, tamwalô alu.” ³² Yisu kwê dôɲ kalhac ma ta iɲlu sêmeɲ. Ma iɲ ndac, “Amlu atac whiɲ bu wakôm sake têtɲ amlu?” ³³ Ma sêo yom ma sêsôm, “Pômdau, alu atac whiɲ bu tanôɲ ɲayham sa.” ³⁴ Dec Yisu tawalô iɲlu, ma kêmasac iɲlu tandô. Ma ɲagahô iɲlu tandô ɲayham sa, ma sêɲkuc iɲ.

21

Yisu hôc asê Jerusalem
(Mak 11:1-10; Luk 19:29-38; Jon 12:12-15)

¹ ɲac sêsuy sa Jerusalem ma sêhôc asê malac Betpaci yêc Lôc Olib. Ma Yisu kêkiɲ ndê ɲgacsêɲomi si ɲgac lu, ² ma sôm têtɲ iɲlu, “Amlu asôc malac dindê andi, ma amlu oc atap doɲki dinda daɲ sa, naɲ sêsô dôɲ kalhac, whiɲ doɲki dau ɲatu. Aɲgapwêc su, ma akôc sa atêtɲ aô amey. ³ Ma ɲamalac daɲ bu ndac amlu pi gêtɲ dau, naɲ asôm têtɲ iɲ bu, ‘Pômdau tac whiɲ bu doɲki lu dindac sênem iɲ sa,’ ma ɲagahô iɲ oc kêɲ doɲki lu dau têtɲ amlu.”

⁴ ɲalêɲ dinaɲ dec yom naɲ propet akwa daɲ sôm, naɲ ɲandô sa. Yom dau sêto yêc bocdec:

⁵ Asôm têtɲ lau †Sayon-ɲga bu, “Alic su naɲ! Mac nem Kiɲ têtɲ mac meɲ. Iɲ ɲgac malô, ma iɲ meɲ ndöc doɲki ɲatu daɲ ɲahô.” [Sek 9:9; Ais 62:11]

⁶ ɲgacsêɲom lu dinaɲ sêsôc malac si, ma sêkôm tôm Yisu sôm. ⁷ Sêwê doɲki dinda lu ɲatu sêtêtɲ Yisu si, ma sêkêtɲ ɲac si ɲakwê awê-ɲga sac doɲki, ma Yisu pi gi ndöc ɲahô. ⁸ Ma lau daêsam sêhê si ɲakwê yêc seɲ, ma sêhêako a ɲalauɲ ma sêkêtɲ yêc seɲ. ⁹ Ma lau toɲ atu naɲ sêɲsêlêɲ sêmuɲ Yisu, ti lau naɲ sêɲkuc iɲ, naɲ sêmbwêc, “Hosana têtɲ Dawid ndê Atu. Anötö nem mbec iɲ naɲ meɲ gêm Pômdau aɲgô. Hosana têtɲ Anötö lôlôc-ɲga.”

¹⁰ Têtɲ ndoc Yisu sôc malac Jerusalem gi, naɲ lau malac-ɲga hoɲ gauc gêm yom daêsam ma sêndac, “Iɲ asa dê?” ¹¹ Ma lau daêsam sêɲgô ɲac si yom ma sêsôm, “Iɲ Yisu, propet atu naɲ meɲ akêtɲ malac Nasaret yêc gameɲ Galili-ɲga.”

Yisu soc lau su yêc lôm dabuɲ
(Mak 11:15-18; Luk 19:45-46)

¹² Yisu sôc lôm dabuɲ ɲabatêm-ndö gi, ma soc lau naɲ sic dulu gêtɲ ti semlhi gêtɲ, naɲ su. Ma iɲ tac lau naɲ sêo mone,* naɲ si tebo sa, ma lau naɲ sêkêtɲ balusi† tu lau sênemlhi-ɲga, naɲ iɲ kêbalip ɲac si gêtɲ hoɲ giɲga. ¹³ Ma iɲ sôm, “Sêto Anötö ndê yom yêc, naɲ sôm, ‘Aney andu gic waê bu lau sêteɲ mbec sêmbô-ɲga.’ Tigeɲ mac akôm Anötö ndê andu ti lau kaɲ si gameɲ.”

¹⁴ Lau bôliɲ ti lau tapec sêtêtɲ Yisu si yêc lôm dabuɲ ɲamakê, ma iɲ kôm ɲac ɲayham sa. ¹⁵ Ma balêkoc naɲ sêmbô gameɲ dinaɲ, naɲ sêmbwêc yom bocdec, “Hosana têtɲ Dawid ndê Atu!” Magoc têtɲ ndoc dabuɲsiga atu-tu ma kêdôhônwaga yomsu-ɲga sêlic gêtɲ dalô naɲ Yisu kôm, ma sêɲgô balêkoc dau si yom, dec kôm ɲac atac ɲandê atu. ¹⁶ Ma sêndac iɲ, “Am ɲgô balêkoc dindac sêmbwêc yom so, me?” Ma iɲ sôm, “Mba! Sêto yom yêc bocdec bu, ‘Anötö kêyalij balêkoc ti lau sauɲ sa, tu bu sêhoc iɲ ndê waê asê-ɲga.’”

* 21:12: Lau sêmeɲ akêtɲ gameɲ baliɲ bu sêlic om atu-atu yêc malac Jerusalem, ma bu sêkêtɲ da ya ti sêtoc Anötö sa yêc lôm dabuɲ. ɲac gitôm dom bu sênemlhi gêtɲ bu sêkêtɲ ti da, me sênemlhi takis lôm dabuɲ-ɲga ɲa mone akêtɲ ɲac si gameɲ, ma bocdinaɲ lau ɲatô sêkôm gwelêɲ yêc lôm dabuɲ ma sêo ɲac si mone ɲa mone naɲ gitôm bu sênemlhi gêtɲ-ɲga. † 21:12: Lau ɲalôm sawa naɲ gitôm dom bu sênemlhi domba bu sêkêtɲ ti da, naɲ semlhi balusi bu sêkêtɲ ti da. (Alic Lev 5:7; 12:6; 14:22; ma Luk 2:22-24).

¹⁷ Tiŋambu Yisu hu ŋac siŋ ma sa yêc malac Jerusalem gi, ma têtj ôbwêc dinaŋ iŋ yêc malac Betani.

Yisu pucbo a kiŋ daŋ
(Mak 11:12-14, 20-24)

¹⁸ Têtj bêbêc ganduc Yisu kêsêlêŋ bu mbu têtj Jerusalem ndi, ma gêtj yô iŋ. ¹⁹ Ma iŋ gêlic a kiŋ daŋ kalhac seŋ ŋamakê, goc têtj a dau gi ma kêsâlê a ŋandô. Tigeŋ a dau ŋandô mba, iŋ tap ŋalauŋ ŋambwa sa. Dec iŋ pucbo a dau ma sôm, “Am oc nem ŋandô tiyham dom!” Ma ŋagahô a dau mbac. ²⁰ Têtj ndoc ŋgacsêŋomi sêlic gêtj dau, dec sêhêdaê ma sêndac dandi, “Bocke dec a dindê mbac ŋagahô?” ²¹ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aô wasôm yom ŋandô têtj mac. Akêtj whiŋ, ma atac lu-lu pi Anötö ndê ŋaclai dom. Ma mac oc atôm bu akôm tôm naŋ aô gakôm têtj a dindê. Ma mac oc atôm bu akôm gêtj dalô atu-tu ŋatô whiŋ. Oc nditôm mac asôm têtj lôc dindê bu, ‘Puc daôm sa, ma sip gwêc ŋalôm ndi,’ ma gêtj dau oc ŋandô sa. ²² Mac bu akêtj whiŋ, goc gêtj naŋ mac atetj têtj Anötö, naŋ iŋ oc kêtj têtj mac.”

Gêndac pi Yisu ndê ŋaclai ŋahu
(Mak 11:27-33; Luk 20:1-8)

²³ Yisu têtj lôm dabuŋ gi, ma kêdôhôn lau mbo lôm ŋamakê, ma dabuŋsiga atu-tu ti lau bata Israel-ŋga sêtêŋ iŋ si. Ma sêndac iŋ, “Am kôc ŋaclai yêc nde, bu kôm gêtj hoŋ naŋ am kôm? Asa kêtj têtj am?” ²⁴ Ma iŋ sôm, “Gêtj ŋamata-ŋga aô wakêtj gêndac daŋ têtj mac. Mac aô anetj yom muŋ, goc wasôm anetj ŋaclai ŋahu asê têtj mac. ²⁵ Mac asôm têtj aô, asa kêtj ŋaclai têtj Jon, dec iŋ kêku lau? Anötö kêtj ŋaclai têtj iŋ, me mba?”

Goc ŋac sem yomgalôm pi Yisu ndê gêndac, ma sêsôm têtj dandi, “Yac bu dasôm bu Anötö kêtj ŋaclai têtj Jon, goc iŋ oc ndac yac, ‘Tu sake-ŋga mac akêtj whiŋ Jon dom?’ ²⁶ Magoc yac bu dasôm bu Jon kêku lau kêkuc ŋamalac nom-ŋga si gauc ŋambwa, dec lau oc sêkôm yac ŋayom, ŋahu bu sêlic Jon bu Anötö ndê propet daŋ.” ²⁷ Bocdinaŋ sêsôm têtj Yisu, “Yac aŋyalê dom.” Ma iŋ sôm têtj ŋac, “Ma bocdinaŋ aô wasôm anetj ŋaclai ŋahu asê têtj mac dom.”

Yom gôliŋ pi balê lu

²⁸ Goc Yisu sôm têtj ŋac, “Akôc gauc pi yom dindec. ŋgac daŋ ti iŋ ndê atu lu sêmbo. Têtj bêc daŋ iŋ ndac balê daŋ bocdec bu, ‘Anetj balê, kwahic dec aô bu wandac am bu sôc ôm wain-ŋga ndi ma nem gwelêŋ.’ ²⁹ Ma balê dau sôm, ‘Mba, aô gatec!’ Tigeŋ tiŋambu iŋ kac ndê ŋalôm kwi, ma sôc ôm gi ma gêm gwelêŋ. ³⁰ Ma damba gi tap balê tilu-ŋga sa, ma ndac iŋ bu nem gwelêŋ ôm-ŋga. Ma iŋ sôm, ‘Aêc, oc wandi.’ Tigeŋ tiŋambu iŋ tec ma gi dom.”

³¹ Dec Yisu ndac ŋac, “Mac gauc gêm sake? Balê lu si asa kôm tôm damba tac whiŋ?” Ma sêsôm, “Balê ŋamata-ŋga.” Goc iŋ sôm têtj ŋac, “Yomandô aô wasôm têtj mac. Lau naŋ sêkôc takis ma lauwhê seŋ-ŋga sêsôc Anötö ndê gôliŋ ŋapu, sêhôn gêlêc mac lau dabuŋsiga ti lau bata su. ³² Bu Jon hôc asê mac bu tôc lêtj gitêtj têtj mac, tigeŋ mac akêtj whiŋ iŋ dom. Lau naŋ sêkôc takis ma lauwhê seŋ-ŋga sêkêtj whiŋ iŋ ndê yom ma sem dau kwi. Ma têtj têtj mac alic gêtj naŋ lau dau sêkôm, naŋ mac am daôm kwi dom, ma akêtj whiŋ dom.”

Yom gôliŋ pi lau sêyob ôm wain-ŋga
(Mak 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³ Ma Yisu sôm, “Anğô yom gôliŋ daŋ tiyham. ŋgac daŋ sô ôm wain-ŋga daŋ, sô tuŋ kêtjgihi, kêmasaŋ gameŋ sêmasaŋ wain ŋakwi-ŋga, ma kwê andu baliŋ daŋ, bu lau sêlhac ma sêtjip lau kaŋ. Goc iŋ kêtj ôm dau têtj lau ŋatô sêyob, ma kôlhô gi mbo gameŋ daŋ. ³⁴ Têtj ndoc sêhoŋ ôm dau ŋandô sa-ŋga, naŋ iŋ kêkiŋ lau akiŋ ŋatô sêtêŋ lau sêyob ôm-ŋga si, bu sêkêtj wain ŋandô ŋatô têtj ŋac. ³⁵ Magoc ŋac sêlô lau akiŋ dau dôn. Sic ŋgac akiŋ daŋ ŋamlic ŋandê, sic daŋ ndu, ma sêtuc daŋ ŋa hoc. ³⁶ Ma tiŋambu ôm ŋadau kêkiŋ lau akiŋ toŋ hic atu tiyham, magoc lau naŋ sêyob iŋ ndê ôm, naŋ sêkôm mêtê kaiŋ tigeŋ

têj ñac. ³⁷ Tinjambu inj kêkiñ inj ndê atungac têj ñac gi, bu inj gauc gêm bu ñac oc sêtoc inj ndê atu dau sa. ³⁸ Tigeñ têj têt lau sêyob ôm-ñga sêlic ñadau ndê atu dau kêsêlên meñ, nañ sêsôm têj dandi, ‘Balê kêlê oc wêkainñ ôm dindec ti ndê gên lêtñsêm. Bocdinañ dandic inj ndu, ma dakôc ôm dindec su ti yac neñ.’ ³⁹ Goc sêlô inj dôñ ma sêhê inj sa awê gi, ma sic inj ndu.”

⁴⁰ Yisu gic bata yom gôliñ dau, ma ndac, “Têj ndoc ôm ñadau mbu meñ, nañ inj oc kôm sake?” ⁴¹ Ma sêsôm têj inj, “Ôm ñadau oc ndic lau sac dinañ ndu, ma kêñ ndê ôm têj lau ñatô sêyob. Ma ñac oc sêkênñ ôm ñandô têj inj têj ndoc sêhoñ ñandô sa-ñga.” ⁴² Goc Yisu sôm têj ñac, “Gauc nem yom nañ sêto yêc bocdec bu, ‘Hoc nañ lau sêkwê andu-ñga sêtec, nañ kwahic dec ti hoc ñamata-ñga yêc andu dau. Pômdau kôm gênñ dau, ma yac alic ñayham.’ Mac asam yom dau su, me mba? ⁴³⁻⁴⁴ [Asa nañ peñ tu hoc dinañ-ñga, nañ oc niñga, ma hoc dau bu peñ pi ñamalac, dec oc sec inj popoc.] Bocdinañ aô wasôm têj mac, bu Anötö oc señ mac su bu ayob lau nañ sêmbo inj ndê gôliñ ñapu, nañ tiyham dom. Ma inj oc êñjaliñ lau ñatô sa bu sêyob inj ndê lau, nañ oc sêkôm gweleñ ñapep ma sênem ñandô ñayham.”

⁴⁵ Dabuñsiga atu-tu ti lau Palêsai sêñgô Yisu ndê yom gôliñ dinañ, ma sêñyalê bu yom dau hêganônñ ñac. ⁴⁶ Dec sêñsalê lêtñ bu sêkôc inj dôñ, magoc sêtôc lau, bu lau hoñ sêlic inj bu propet dañ.

22

Yom gôliñ pi mwasinñ atu (Luk 14:16-24)

¹ Ma Yisu sôm yom gôliñ dañ tiyham têj ñac bocdec bu, ² “Ñalênñ nañ Anötö kêgalêm lau sa bu sêmbo inj ndê gôliñ ñapu, nañ bocdec. Kiñ dañ kêmasañ mwasinñ atu dañ tu inj ndê atungac nañ bu nem awê-ñga. ³ Ma inj kêkiñ inj ndê lau akiñ bu sêkênñ aheñ lau nañ sic waê bu sêneñ mwasinñ dau. Magoc ñac hoñ sêtec bu sêmeñ. ⁴ Goc inj kêkiñ lau akiñ ñatô ma sôm, ‘Mac asa andi asôm têj lau nañ aô kagalêm ñac sa su, bu aô kamasañ gênñ hoñ pacndê su. Aneñ lau sic makao tôp ñayham ndu su, bocdinañ dec ameneñ aneñ mwasinñ dau.’ ⁵ Tigeñ lau hoñ sêtec inj ndê yom dau, ma sêmbo si gênñ. Ñatô sêsôc ôm si, ma ñatô sem si gweleñ awa-ñga. ⁶ Ma ñatô sêlô Kiñ ndê lau akiñ dôñ, sêkôm ñatô ñayom, ma sic ñatô ndu. ⁷ Goc Kiñ dau tac ñandê atu. Ma inj kêkiñ inj ndê lau siñ-ñga ma ñac sic lau sac dinañ ndu. Ma sêkênñ ya gênñ ñac si malac hoñ su.

⁸ “Goc inj sôm têj ndê lau akiñ, ‘Aô kamasañ gênñ hoñ su. Magoc aô galic lau nañ aô kagalêm ñac sa, nañ gitôm dom bu sêneñ mwasinñ dau. ⁹ Bocdinañ asa señ malac-ñga andi, ma angalêm lau bocke nañ mac bu atap sa, nañ sa sêmeñ ma sêneñ mwasinñ dau.’ ¹⁰ Goc ñac sêsa señ si ma sêñsalê lau, ma sêhoñ lau daêsam sa, lau ñayham ma lau sac sêwhiñ sêmeñ, e andu ñalôm atu sêneñ mwasinñ-ñga meñhu.

¹¹ “Têj ndoc Kiñ meñ bu lic inj ndê ñacleñ dinañ, dec inj gêlic ñgac dañ nañ sôc ñakwê mwasinñ-ñga dom. ¹² Ma inj ndac, ‘Bocke dec am sôc mweñ, magoc am sôc ñakwê mwasinñ-ñga dom?’ Ma ñgac dau ndê yom mba. ¹³ Goc Kiñ sôm têj inj ndê lau akiñ, ‘Mac asô inj ndê amba ti gahi dôñ, ma atuc inj sa awê ndi mbo gameñ ñasec-ñga. Yêc dê lau oc sêtañ atu ti lhô êñsiñ pi dau.’ ”

¹⁴ Goc Yisu gic bata yom dau ma sôm, “Anötö kêgalêm lau daêsam sa, magoc inj oc kôc ñac hoñ sa dom.”

Lau bu sêtim Yisu pi yom takis-ñga (Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)

¹⁵ Têj dinañ lau Palêsai sêsa si, ma sêmasañ yom bu sêtim Yisu bu sôm yom so dañ. ¹⁶ Goc sêñkiñ ñac si lau ñatô sêwhiñ lau Israel-ñga ñatô nañ sêpuc Herod ma lau Rom-ñga si gôliñ dôñ, nañ sêtênñ inj si, ma sêsôm têj inj, “Kêdôhônñwaga, yac anjalê bu am ñgac sôm yom ñandô-ñga, ma bu am whê Anötö ndê lêtñ sa ti yom ñandô. Ma am gauc gêm lau si waê dom, magoc toc ñac hoñ sa ñalênñ tigeñ. ¹⁷ Boc-dinañ sôm asê têj yac. Solop bu dakênñ takis têj †Sisa, me mba?”

¹⁸ Yisu kêyalê su bu ñac bu sêtim in, dec sôm, “Mac lau daêtîm-nga! Tu sake-nga mac bu atim aô?” ¹⁹ Atôc mone anemlhi takis-nga ñaŋ têtj aô.” Goc sêkêŋ denarias tigerj têtj in. ²⁰ Ma in ndac ñac, “Asa ndê ñagatu ti ñaê yêc mone dindec?” ²¹ Ma sêsôm, “Sisa ndê.” Goc in sôm, “Bocdinaŋ atoc Sisa sa ña gêtj ñaŋ gic in ñawaê, ma atoc Anötö sa ña gêtj ñaŋ gic in ñawaê.” ²² Têtj ndoc sêŋgô Yisu ndê yom dinaŋ, ñaŋ sêhêdaê tu in ndê gauc-nga, ma sêhu in siŋ ma sêlhô si.

Lau Sadiusi bu sêtim Yisu pi yom datisa akêŋ lau batê-nga
(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ Têtj bêc dinaŋ lau ñatô akêŋ Sadiusi si toŋ sêtêtj Yisu si bu sêkêŋ gêndac têtj in. Lau dau sêkêŋ whiŋ bu dom lau batê oc sêtisa tiyham. ²⁴ Ma sêsôm têtj in, “Kêdôhônwaga, Moses to yom pi ñgac ñaŋ gêm awhê sa su magoc mbac ndu ma in ndê balêkoc mba. Moses ndê yom sôm têtj yac bu ñgac dau ndê asi nem awhê sawa dau, ma kwê balêkoc asê tu dôwa-nga. ²⁵ Têtj ndoc ñaŋ, asidôwa 7 sêmbo sêwhiŋ yac. ñgac ñamata-nga gêm awhê sa magoc in mbac ndu ma balêkoc mba. Ma ñgac tilu-nga gêm dôwa ndê awhê sawa. ²⁶ Magoc in mbac ndu, ma ñalêŋ tigerj ñgac titô-nga sip e gi têtj ñgac ñambu-nga ñac sem awhê sawa, magoc sêmbac ndu ma balêkoc mba. ²⁷ Ma tiŋambu awhê dau mbac ndu. ²⁸ Kwahic dec yac bu andac am bocdec bu. Lau batê bu sêtisa tiyham tôm lau ñatô sêsôm, goc awhê dau oc ti asidôwa 7 dinaŋ si asa nawhê? Bu ñac hoŋ sem in su têtj ndoc sêmbo tali.”

²⁹ Goc Yisu ô yom ma sôm, “Mac akôc gauc so, bu mac aŋyalê Anötö ndê yom ti in ndê ñaclai dom. ³⁰ Têtj têtj ñambu-nga ñaŋ lau batê sêtisa, ñaŋ lau oc sênem dau dom. ñac oc sêmbo sêtôm aŋela undambê-nga. ³¹ Ma yom ñaŋ tiyham têtj asê bu lau batê oc sêtisa. Gauc nem Anötö dau ndê yom, ñaŋ mac asam su. ³² In sam dau bu Abraham, ma Aisak, ma Jakob si Anötö. Lau batê bu sêtisa dom, dec tu sake-nga Anötö sam dau bu lau têtj dinaŋ si Anötö? In lau batê si Anötö dom, in lau tali si Anötö.” ³³ ñalêŋ dinaŋ Yisu kêdôhôn lau, ma lau hoŋ ñaŋ sêŋgô in ndê yom dinaŋ sêhêdaê.

Yomsu ñamata-nga
(Mak 12:28-34; Luk 10:25-28)

³⁴ Lau Sadiusi sêŋgô Yisu ndê yom dinaŋ ma ñac si yom mba. Ma lau Palêsai sêŋgô gêtj dau ñawaê, goc ñac si lau ñatô sêtêtj Yisu si. ³⁵ ñac si ñaŋ in gwalam akwa yomsu-nga ma in bu êŋsahê Yisu dec ndac in bocdec bu, ³⁶ “Kêdôhôn-waga, yêc Moses ndê buku, yomsu bocke ti yomsu ñamata-nga?” ³⁷ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Yomsu ñaŋ sôm, ‘Am atac whiŋ Pômdau am nem Anötö, ti nem ñalôm sambuc, ma ti gatôm sambuc, ma ti nem gauc sambuc.’” ³⁸ Yomsu dinaŋ tiŋamata ma hôt gêlêc yomsu ñatô hoŋ su. ³⁹ Ma yomsu tilu-nga ñaŋ gitôm ñamata-nga, ñaŋ sôm, ‘Atac whiŋ nem asidôwai gitôm am atac whiŋ daôm.’” ⁴⁰ Yomsu lu dinaŋ sêpiŋ yom hoŋ ñaŋ Moses ti lau propet sêto, ñaŋ dôŋ sêpitigerj.”

Yisu kêsahê lau si gauc pi Mesaya
(Mak 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ Lau ñatô akêŋ Palêsai si toŋ sêlhac dinaŋ, dec Yisu ndac ñac, ⁴² “Mac asôm sake pi Mesaya? In asa ndê atunŋac?” Ma sêsôm têtj in bu, “Mesaya in Dawid ndê Atu.” ⁴³ Goc Yisu sôm, “Ma bocke Dawid dau sam Mesaya bu in dau ndê Pômdau? ñalau Dabuŋ puc Dawid dôŋ, dec in to yom yêc bocdec bu, ⁴⁴ ‘Anötö sôm têtj aneŋ Pômdau, ‘Am ndöc aô amañ andô-nga e nditôm aô wakêŋ nem ñacyo sêsôc am gahim ñapu.’” ⁴⁵ Bocdinaŋ Dawid dau sam Mesaya bu Pômdau, ma bocke mac asam Mesaya bu Dawid ndê Atu?” ⁴⁶ Ma ñac si ñaŋ gitôm dom bu ô in ndê yom. Ma tiŋambu lau hoŋ sêtöt dau bu sêkêŋ gêndac têtj in tiyham.

Yisu pu lau bata Israel-nga
(Mak 12:38-39; Luk 13:34-35; 20:45-46)

¹ Goc Yisu sôm têtj lau daêsam naŋ sêkac dau sa sêmbo, ma têtj iŋ ndê ngacsênjomi bu, ² “Lau Palêsai ti lau †Skraib sêndôhôn Anötö ndê yomsu têtj lau, tòm Moses kôm têtj têtj namata-ŋga. ³ Bocdinaŋ asôc ŋac ŋapu, ma aŋgô ŋac si yom. Magoc aŋkuc ŋac si mêtê dom, bu ŋac lau sêtim yom lau-ŋga. Sêsôm yom ŋayham-ŋayham, magoc ŋac dau sêŋkuc si yom dau dom. ⁴ Ma yomsu daêsam naŋ sêkên têtj lau, naŋ kên ŋawapac atu têtj ŋac, magoc ŋac dau sêkôm gêtj daŋ tu sênem lau dau sa-ŋga dom.

⁵ “Ma gêtj hoŋ naŋ ŋac sêkôm, naŋ sêkôm yêc lau si aŋgô-ŋga tu sêtoc dau sa-ŋga. Yomsu ti apaŋ naŋ sêkic pi dau, naŋ sêmasaŋ atu-tu tu lau sêlic-ŋga, ma sêsôc ŋakwê ti ŋabala baliŋ.* ⁶ ŋac atac whiŋ bu sêndöc lau tiwaê si pôn yêc lau si mwasiŋ ŋalôm, ma yêc lôm wê-ŋga. ⁷ ŋac tac whiŋ bu lau sêhê mwalêc ŋac yêc malac lôm, ma bu lau hoŋ sêtoc ŋac sa ma sêsam ŋac bu ‘Kêdôhônwaga.’

⁸ “Magoc aŋkuc ŋac si mêtê dom. Mac hoŋ ambo nom atôm asidôwai, ma mac nem kêdôhôn-waga tigerj mbo. Tu dinaŋ-ŋga solop dom bu lau sêsam mac bu ‘Kêdôhônwaga.’ ⁹ Ma asam lau nom-ŋga bu mac nem damami dom, bu mac nem Damam tigerj mbo undambê. ¹⁰ Ma mac nem ŋadau tigerj mbo, naŋ Mesaya, dec solop dom bu lau sêsam mac bu ŋac si ŋadau. ¹¹ Asa naŋ gêm akiŋ mac, naŋ ti ŋamalac namata-ŋga yêc Anötö aŋgô-ŋga. ¹² Bu asa naŋ toc dau sa, naŋ Anötö oc êŋgwiniŋ iŋ, ma asa naŋ kêgwiniŋ dau, naŋ Anötö oc toc iŋ sa.

¹³ “Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai! Mac lau atim yom lau-ŋga! Mac nem lêtj kalhac lau ahuc bu sêsôc Anötö ndê gôliŋ ŋapu dom. Mac daôm asôc iŋ ŋapu dom, ma lau naŋ tac whiŋ bu sêsôc iŋ ŋapu, naŋ mac alhac ŋac ahuc. [¹⁴ Oyaê mac lau Skraib ti lau Palêsai, mac lau atim yom lau-ŋga. Mac atej mbec baliŋ bu atoc daôm sa yêc lau si aŋgô-ŋga, magoc têtj ndoc lau sêlic mac dom, naŋ mac aŋsau lauwhê sawa bu aŋgaho ŋac si andu su. Tu dinaŋ-ŋga Anötö oc kên ŋagêyô sac sambuc têtj mac.]

¹⁵ “Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai! Mac lau atim yom lau-ŋga! Mac aŋsêlêŋ seŋ baliŋ yêc b aö ma yêc gwêc, bu atap sêŋjom daŋ sa tu êŋkuc mac-ŋga. Mac Sadaŋ ndê lau mac! Ma têtj ndoc mac ahê sêŋjom daŋ kêkuc mac, naŋ mac akôm iŋ ti Sadaŋ ndê balêkoc daŋ, hôc gêlêc mac daôm su.

¹⁶ “Oyaê! Mac bu atôc seŋ têtj lau ŋatô, magoc mac daôm tampec. Têtj ndoc lau sêsôm yom pi lôm dabuŋ tu bu sêpuc si yom dôn-ŋga, naŋ mac asôm bu ŋac si yom iŋ yom ŋambwa. Magoc têtj ndoc sêsôm yom pi gôlôn gol naŋ yêc lôm dabuŋ tu bu sêpuc si yom dôn-ŋga, naŋ mac asôm bu yom dau tidôn su, ma gitôm dom bu sêseŋ su. ¹⁷ Mac lau tampec, gauc mbasi. Gêtj sake hôc gêlêc su? Gol, me lôm dabuŋ naŋ kôm gol dau ti gêtj dabuŋ? ¹⁸ Ma lau bu sêsôm yom pi alta naŋ kalhac lôm dabuŋ tu bu sêpuc si yom dôn-ŋga, naŋ mac asôm bu ŋac si yom iŋ yom ŋambwa. Magoc ŋac bu sêsôm yom pi da naŋ kalhac alta ŋahô, naŋ mac asôm bu yom dau tidôn. ¹⁹ Mac lau tampec! Gêtj sake ti gêtj namata-ŋga? Da, me alta naŋ kôm da dau ti dabuŋ? ²⁰ Asa naŋ sôm yom pi alta, naŋ sôm pi alta ma pi gêtj hoŋ naŋ kalhac alta ŋahô whiŋ. ²¹ Ma asa naŋ sôm yom pi lôm dabuŋ, naŋ sôm pi lôm dau, ma pi Anötö naŋ ti lôm dabuŋ ŋadau, naŋ whiŋ. ²² Ma asa naŋ sôm yom pi undambê, naŋ sôm pi Anötö ndê pôn atu, ma pi Anötö naŋ ndôc pôn ŋahô, naŋ whiŋ.

²³ “Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai. Mac lau atim yom lau-ŋga! Mac awhê gêtj sauŋ-sauŋ ôm-ŋga hoŋ kôc gi toŋ amanlu, ma akên toŋ daŋ ti da. Magoc mac ahu mêtê ŋandô yomsu-ŋga siŋ. Mêtê atu hêganôn mac tamwalô lau, ma amatôc lau si yom ŋalêŋ gitêŋ, ma akôm nem yom ŋandô sa. Mêtê hoŋ dinaŋ iŋ gêtj atu! Solop bu mac akôm gêtj sauŋ-sauŋ tòm yomsu sôm, magoc akôm gêtj atu-tu whiŋ.

* 23:5: Lau Palêsai sêto yomsu ŋatô sip bapia ma sêkên sip apaŋ sauŋ, goc sêkic pi si sêcbala ti amba têtj ndoc sêteŋ mbec. ŋac gauc gêm bu Anötö gic yomsu ŋac bu sêkôm bocdinaŋ - alic Eks 13:9, 16; Diut 6:4-9; ma 11:13-21. Ma sêsôc ŋakwê ti ŋabala bu sêtôc asê bu ŋac lau sem akiŋ Anötö-ŋga - alic Nam 15:37-41. Magoc lau Palêsai ti lau Skraib sêmasaŋ apaŋ atu, ma ŋakwê ti ŋabala baliŋ, tu bu sêtoc dau sa ma sêhêc gêlêc lau ŋatô su-ŋga.

²⁴ “Mac lau tampec nañ akôm bu atôc señ têt lau ñatô. Mac atôm lau nañ sêhêgo dau bu sêngati gêt golop atêc nañ poc bu ñahô, nañ sa, magoc gêt ñadômbwi atu nañ poc bu dau ñalôm, nañ sêlic apu.

²⁵ “Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai, mac lau atim yom lau-nga! Mêtê tamgatu gêt ti aneñ gêt ñawahô-nga hêc mac nem ñalôm ahuc. Bocdinañ mac atôm laclhu ti pele nañ sêngwasin ñadômbwê-nga ñambwa ñawasi sa. ²⁶ O lau Palêsai, mac lau tampec! Gêt ñamata-nga anğwasin laclhu ti pele ñalôm ñawasi sa, goc gêt awê-nga oc ñawasi sa bocdinañ.

²⁷ “Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai, mac lau atim yom lau-nga! Mac atôm sêhê nañ sêse pen pi gi e ñawasi sêp sambuc ma lau sêlic ñayham. Magoc yêc sêhê dau ñalôm lau batê si ñakwa ti gêt mbôp meñhu. ²⁸ Ma mac lau daôm bocdinañ. Lau sêlic gêt awê-nga nañ mac akôm, dec gauc gêm bu mac lau gitêt. Magoc yêc mac nem ñalôm, mêtê tasan ma mêtê anğilî yomsu-nga hêc mac ahuc.

²⁹ “Oyaê mac lau Skraib ti Palêsai, mac lau atim yom-nga! Mac amasan sêhê ti gôlôn atu, tu bu atoc lau propet ti lau gitêt nañ mac apami sic ndu muñ su, nañ sa. ³⁰ Ma mac asôm bu mac bu ambo têt apami si têt, dec mac oc anğuc ñac si lêt sêkêc propet dau si dac sin-nga dom. ³¹ Mac nem yom dinañ têt asê bu mac asa akêt lau Israel-nga nañ sic lau propet ndu. ³² Bocdinañ dec mac akôm mêtê sac têt apami sêkôm. ³³ Mac mboc, ma mboc ñatui mac! Gitôm dom bu mac awê Anötö ndê matôc sa. In oc êñkin mac asip lambwam andi.

³⁴ “Anğô! Aô wañkin lau propet ma lau tiguauc, ma lau ñatô bu sêndôhôn mac. Magoc mac oc andic ñac lic ñandê yêc mac nem lôm wê-nga, ma ambulu ñac alom-alom malac. Ma ñac si lau ñatô mac oc andic ndu, ma andic ñatô pi a gicso dau sêndi. ³⁵ Bocdinañ mac oc atap ñagêyô sa tu lau gitêt hoñ si dac, nañ apami sêkêc sin-nga. Abel in ñgac ñamata-nga, ma Berekaya ndê atu Sekaria in ñgac ñambu-nga.† Sekaria in ñgac nañ sic ndu yêc lôm dabuñ ma alta nañ kalhac lôm dau ñasactô, nañ ñalhu. ³⁶ Yomandô wasôm têt mac. Mac lau têt dindêc-nga oc atap matôc sa pi lau hoñ dinañ si dac.

³⁷ “O Jerusalem, Jerusalem. Mac ac Anötö ndê lau propet ndu, ma lau gitêt nañ in kêtin têt mac, nañ mac atuc ña hoc ndu. Ndoc daêsam aô tac whin bu wandic mac sa asôc Anötö ndê gôlin ñapu tiyham, gitôm mbac dalec dinda gic ñatu sa sêsôc ñamakê ñapu. Tigeñ mac atec. ³⁸ Bocdinañ Anötö oc hu mac ti mac nem andu sin. ³⁹ Aô wasôm têt mac, bu mac oc alic aô tiyham dom e mac asôm, ‘Tampin Mesaya nañ meñ gêm Pômdau anğô.’”

24

Yisu sôm yom pi lôm dabuñ Jerusalem-nga

(Mak 13:1-2; Luk 21:5-6)

¹ Yisu hu lôm dabuñ ñagameñ sin ma bu êñsêlên ndi, ma in ndê ñgacsêñomi sêtên in si. Ma sêsôm yom pi lôm dabuñ ma pi gêt ñayham hoñ nañ lau sêkwê yêc gameñ dinañ.

² Magoc in sôm, “Mac alic gêt hoñ dindêc. Aô wasôm yom ñandê têt mac, bu ñacyo oc sêseñ hoc hoñ dindêc su e hoc dañ ndöc hoc dañ ñahô tiyham dom.”

Gêt wapac têt ñambu-nga-nga

(Mak 13:3-13; Luk 21:7-19)

³ Tinambu Yisu ndöc Lôc Olib, ma in ndê ñgacsêñomi tawasê sêtên in si, ma sêndac, “Sôm têt yac, ñawapac nañ am sôm yom pi, nañ oc hêc asê Jerusalem têt têt bocke? Ma gêt sake oc kêt puc yac bu am oc mbu mweñ, ma bu bêt ñambu-nga oc hêc asê?”

⁴ Goc in sôm, “Ayob daôm ñapep bu lau dañ sêñsau mac dom. ⁵ Bu lau daêsam oc sêñsau bu sênem aô anğôn ma sêsôm, ‘Aô Mesaya dauñ dec!’ Ma ñac oc sêñsau lau daêsam. ⁶ Ma têt ndoc mac anğô ñawaê bu lau sic sin têt dau me sêmasañ dau tu sêndic sin-nga, nañ

† 23:35: Yisu sôm yom dinañ hêganôn lau gitêt hoñ nañ lau Israel sic ndu, nañ sêto ñamin yêc Yom Lêñsêm Akwa. Abel in ñgac ñamata-nga - alic Gen 4:8, ma Sekaria in ñgac ñambu-nga - alic 2 Kr 24:20-22.

asö dom. Bu gêñ hoñ dinañ gic waê bu meñ hóc asê, magoc tèm ñambu-nga yêc dôn yêc. ⁷ Kiñ nom-nga oc sêkên kisa dau, ma lau gameñ dañ oc sêndic siñ têt lau gameñ dañ. Ma tóbôm ti tiyhô atu oc sêkôm gameñ ñatô tisac. ⁸ Gêñ hoñ dinañ oc ndic hu ñawapac tèm ñambu-nga-nga gitôm awhê nañ kêsahê balêkoc tuñ iñ ma gêñ dau gic hu ñandê atu nañ iñ oc hóc tu kôc balêkoc-nga.

⁹ “Têt ndoc dinañ lau oc sêkôc mac dôn ma sêkôm mac ñayom, ma sêndic mac nem ñatô ndu. Lau nom-nga hoñ oc atac tec mac tu mac añkuc aö-nga. ¹⁰ Têt tèm dinañ lau daêsam oc sêhu si sêkên whiñ aö siñ, ma ñac oc sêhoc si lau ñatô asê ma sêtec dandi. ¹¹ Ma propet tasan daêsam oc sêhoc asê ma sêñsau lau daêsam. ¹² Mêtê sac oc êñsôwec tiatu e lau daêsam oc sêhu mêtê atac whiñ asidôwai-nga siñ. ¹³ Magoc asa nañ bu lhac ñanga ma hu aö siñ dom e ndê tèm pacndê, nañ oc tap Anötö ndê mwasiñ nem iñ si-nga sa. ¹⁴ Ma béc ñambu-nga oc hóc asê dom, e lau sêhoc ñawaê ñayham pi Anötö ndê göliñ asê, tøm nom ñagameñ sambob, ma lau hoñ sêñgô su.”

Ñawapac gameñ Judia-nga

(Mak 13:14-23; Luk 21:20-24)

¹⁵ Ma Yisu gic têt yom ma sôm, “Propet Daniel hoc yom asê gwanañ su, pi gêñ sac sambuc* nañ lau oc sêkên lhac lôm dabuñ, nañ oc kôm gameñ tisac.” (Asa nañ sam yom dindec, nañ kôc gauc pi ñapep, bu ñahu yêc siñ dau.) ¹⁶ “Têt ndoc mac alic gêñ sac dinañ, nañ mac lau hoñ nañ ambo gameñ Judia-nga alhö api gameñ lôc-nga andi. ¹⁷ Alhö ñagahô, ma gauc nem mac nem gêñ dañ dom. Lau nañ sêndôc andu ñasactô, nañ sêsôc andu ñalôm bu sêkôc ñac si gêñ dañ sa dom. ¹⁸ Ma ñac nañ sêmbo ôm, nañ bocdinañ. Sêkac dau kwi bu sêkôc si gêñ ñatô dom. ¹⁹ Oyaê. Lauwhê tidaê, ma ñac nañ sêkên su têt balêkoc, nañ oc sêtap ñawapac atu sa têt tèm dinañ. ²⁰ Ateñ mbec bu tèm ñawapac-nga dinañ tap ma sa têt ndoc uhô-nga me têt béc Sabat-nga dañ dom. ²¹ Bu ñawapac tèm dinañ-nga oc hóc gêlêc ñawapac hoñ su. Têt tèm ñamata-nga e meñ têt kwahic dec, ñawapac atu kaiñ dinañ dañ hóc asê su dom. Ma tiñambu ñawapac kaiñ dinañ oc hóc asê tiyham dom. ²² Anötö oc tawalô lau nañ iñ kêyalij ñac sa su, ma tu dinañ-nga iñ oc kêñ tèm ñawapac-nga dau tiapê. Bu mba, ma tèm d au tibaliñ, goc lau hoñ oc sêñinga.

²³ “Têt tèm dinañ, lau dañ bu sêsôm têt mac bu, ‘Alic, Mesaya dec meñ,’ me ‘Mesaya dau dê,’ nañ akên whiñ ñac dom. ²⁴ Bu lau nañ sêñsau bu ñac Mesaya, ma propet tasan oc sêhoc asê sêmeñ, ma sêkôm gêñ dalô atu-tu bu sêñsau lau. Ma ñac oc sêñsahê bu sêtim lau nañ Anötö kêyalij ñac sa, nañ sêwhiñ. ²⁵ Añgô ñapep, bu aö gasôm gêñ hoñ dindec têt mac gwanañ. ²⁶ Bocdinañ, lau bu sêsôm, ‘Mesaya kêlê mbo gameñ sawa,’ nañ asa andi dom. Ma bu sêsôm, ‘Mesaya kelec mbo andu dañ ñalôm,’ nañ akên whiñ dom. ²⁷ Ñamalac ndê Atu oc mbu meñ ñagahô eñ, gitôm sickac nañ gic hep tigeñ, ma umbon ñasawa sambuc ñawê sa. ²⁸ Mac bu alic macmpon sêñgihi sêmbo, nañ añyalê bu gêñ dañ mbac ndu yêc. Ma bocdinañ gêñ hoñ dindec kêñ puc mac pi ndoc Ñamalac ndê Atu mbu meñ-nga.”

Ñamalac ndê Atu ndê béc mbu meñ-nga

(Mak 13:24-31; Luk 21:25-33)

²⁹ “Têt ndoc ñawapac-nga dinañ pacndê, goc ac oc nem ganduc, ma ayô oc ñawê sa dom. Gêñ ti ñaclai nañ sêlhac umbon oc wiwic sa, ma tata oc sêpeñ akên umbon. ³⁰ Têt ndoc dinañ lau titoñ-titoñ nom-nga hoñ oc sêlic gêñ dalô yêc umbon, nañ kêñ puc ñac bu Ñamalac ndê Atu oc mbu meñ, ma ñac hoñ oc sêtañ dangibo atu. Ma ñac oc sêlic Ñamalac ndê Atu dau meñ ndôc dao ñahô ti ñawasi ma ñaclai atu. ³¹ Goc iñ oc êñkiñ iñ ndê añela sêndic dahuc tañ atu, ma sêsa sêtêt nom ñabatiñ ti undambê ñabatiñ hoñ, bu sêndic lau nañ iñ kêyalij ñac sa su, nañ sa.

* 24:15: Alic Dan 9:27; 11:31; ma 12:11. Daniel ndê yom hêganôn anötö tasan Seus ndê gwam nañ Antiokus Epipanes kêñ kalhac lôm dabuñ têt yala 168BC. Yisu ndê yom têt asê bu gêñ kaiñ dinañ oc hóc asê tiyham têt tèm ñambu-nga. Lau ñatô gauc gêm bu yom dau hêganôn lau Rom-nga nañ señ lôm dabuñ popoc têt yala 70AD. Ma lau ñatô gauc gêm bu yom dau hêganôn gêñ nañ sêto yom pi yêc 2 Tes 2:4; ma Rev 13:14-15.

³² “Gauc nem a lañ. Têñ ndoc mac alic ñalaun wakuc bu léc, nañ anjyalê bu ndoc ac-nga meñ kêpiñ. ³³ Ma bocdinañ têtñ ndoc mac alic gêtñ nañ aõ gasôm yom pi, nañ anjyalê bu ñamalac ndê Atu ndê bêc mbu meñ-nga meñ kêpiñ su, gitôm in meñ kalhac gatam nem andu-nga. ³⁴ Yomandô! Lau têtñ dinañ-nga oc sêmbac ndu dom e gêtñ hoñ dinañ hóc asê. ³⁵ Undambê ti nom oc niñga, magoc aneñ yom dañ oc niñga dom. Gêtñ hoñ oc ñandô sa tôm aõ gasôm.”

Lau dañ sêñyalê Yisu ndê bêc mbu meñ-nga dom
(Luk 17:26-36)

³⁶ Ma Yisu sôm, “Ñamalac dañ kêyalê bêc me acgatu nañ ñamalac ndê Atu oc mbu meñ, nañ dom. Anjela undambê-nga sêñyalê dom, ma Anötö ndê Atu kêyalê dom. Damba tawasê kêyalê. ³⁷ Têtñ ndoc ñamalac ndê Atu mbu meñ, nañ lau oc sêmbo tôm lau sêmbo têtñ Noa ndê têtñ. ³⁸⁻³⁹ Têtñ ndoc dinañ, lau sêñlhiñ dau siñ ma señ ti sênôm gêtñ, ma sem dandi e Noa sôc wañ gi, ma bu suñ meñ ma señ ñac hoñ su siñga. Ma lau nom-nga oc sêmbo ñalêñ tiger dinañ, têtñ ñamalac ndê Atu ndê bêc mbu meñ-nga. ⁴⁰ Ñgac lu oc sêkôm gwelêñ sêmbo ôm, ma Anötö oc kôc inlu si dañ sa, ma hu dañ siñ. ⁴¹ Ma awhê lu oc sêndê gêtñ sêmbo, ma in oc kôc dañ sa, ma hu dañ siñ.

⁴² “Bocdinañ amasañ daôm ñapep, bu mac am gauc bêc bocke mac nem Pômdau oc mbu meñ. ⁴³ Gauc nem yom dindec. Andu ñadau dañ, bu êñyalê ndoc nañ ñgac kañ dañ oc meñ, nañ in oc yob in ndê andu bu ñgac kañ dau sôc meñ dom. ⁴⁴ Ma bocdinañ, amasañ daôm tôm bêc hoñ, bu ñamalac ndê Atu oc mbu meñ têtñ ndoc nañ mac akêñ batam, nañ dom.”

Yom gôliñ pi ñgac akiñ ñayham ma sac
(Luk 12:42-46)

⁴⁵ Ma Yisu sôm, “Ñgac akiñ ñayham ma ti gauc, in ñgac kaiñ bocdec. In ndê ñadau bu lhö têtñ gameñ dañ ndi, goc in oc kêñ in yob lau akiñ ñatô, ma kêñ gêtñ daneñ-nga têtñ ñac tôm ñandoc. ⁴⁶ Ma têtñ ndoc ñadau mbu meñ, ma tap in sa kôm in ndê gwelêñ ñapep mbo, nañ in oc lic in ñayham ma kôm ñayham têtñ in. ⁴⁷ Yomandô! ñadau oc kêñ in yob in ndê wapa hoñ. ⁴⁸ Magoc ñgac akiñ sac oc sôm têtñ dau, ‘Aneñ ñadau oc mbu meñ ñagahô dom.’ ⁴⁹ Goc in oc ndic lau akiñ ñatô, ma sa ndi nôm ti neñ gêtñ whiñ lau nañ sênôm gêtñ êñiñ ñac-nga ñapañ. ⁵⁰ ñadau oc mbu meñ hóc asê têtñ bêc ti acgatu nañ ñgac akiñ dau kêñ bata, nañ dom. ⁵¹ Ma in oc kêñ ñagêyô sac sambuc têtñ in, ma soc in su ndi mbo whiñ lau sêtim yom lau-nga. Yêc dindê lau oc sêñsahê ñandê atu e sêtañ ma lhö êñsiñ pi dau ñapañ.”

25

Yom gôliñ pi lauwhê akiñ amanlu

¹ Ma Yisu sôm yom gôliñ dañ bocdec bu, “Têtñ ndoc ñamalac ndê Atu mbu meñ bu nem gôliñ gêtñ hoñ, nañ lau ñatô oc sêmasañ dau ñapep, ma lau ñatô oc mba. Oc tôm lauwhê akiñ amanlu nañ sêkôc si lam ma sêsa si bu sêhôn ñgac nem awhê-nga, nañ sêkêñ bata bu oc meñ. ² Ñac si amañdañ ñac lauwhê tiguauc, ma amañdañ ñac lauwhê gauc mbasi. ³ Lauwhê gauc mbasi dinañ sêkôc si lam, magoc sêkôc buya ñatô whiñ dom. ⁴ Ma lauwhê tiguauc sêkôc si lam, ma sêkôc buya ñatô sip bu akôp tôhôn. ⁵ Ñac sêhôn ñgac nem awhê-nga sêmbo, magoc in hóc asê ñagahô dom e ñac kwapac sa, ma sêyêc bêc.

⁶ “Timaniñhu goc ñgac aheñ-nga dañ ta yom bocdec bu, ‘Oê! Ñgac dau meñ! Asa andi ma akôc in sa.’ ⁷ Goc lauwhê akiñ sêtisa, ma sêmasañ ñac si lam. ⁸ Ma amañdañ gauc mbasi dinañ sêndac lauwhê tiguauc bocdec, ‘Akêñ buya ñatô têtñ yac, bu yac mba lam sêmbac.’ ⁹ Magoc ñac sêô yom ma sêsôm, ‘Mba! Mboe buya oc tôm yac hoñ dom. Magoc mac andi alic lau nañ sêkêñ buya tu lau sênemlhi-nga, ma anemlhi nem.’ ¹⁰ Magoc têtñ ndoc sêlhö si bu sênemlhi buya, goc ñgac nem awhê-nga meñ hóc asê. Ma lauwhê akiñ nañ sêmasañ dau gwanañ, nañ sêwhiñ in sêsôc in ndê gameñ si, bu sêneñ mwasiñ awhê-nga. Goc in gic gatam ahuc. ¹¹ Tiñambu lauwhê akiñ gauc mbasi dinañ sêmbu sêmeñ ma

sêmbwêc, 'Ŋadau! Ŋadau! Lêc gatam su têtj yac.' ¹² Magoc Ŋadau sôm, 'Mba! Aö wasôm yomandô bu kayalê mac dom!' ¹³ Yisu gic bata yom gôliŋ dinaŋ ma sôm, "Boc-dinaŋ anem ali ma ayob daôm ŋapep, bu mac aŋyalê bêc ti acgatu naŋ aö oc wambu wameŋ, naŋ dom."

Yom gôliŋ pi mone gol
(Luk 19:12-27)

¹⁴ Ma Yisu sôm yom gôliŋ daŋ tiyham pi têtj ŋambu-ŋga bocdec bu, "Ŋgac tiwaê daŋ bu sa têtj gameŋ baliŋ daŋ ndi. Bocdinaŋ iŋ mbwêc iŋ ndê lau akiŋ, ma kêŋ ndê gêtj ŋatô têtj ŋac bu sêyob e iŋ mbu meŋ. ¹⁵ Iŋ kêŋ mone gol naŋ sêsam bu talent* têtj ŋac, kékuc ŋac si licwalô ti ŋac si gauc. Iŋ kêŋ talent amaŋdaŋ têtj ŋgac daŋ, ma talent lu têtj daŋ, ma talent tiger têtj daŋ. Goc iŋ hu ŋac siŋ ma kölhö gi. ¹⁶ Ma ŋgac akiŋ naŋ kôc mone amaŋdaŋ, naŋ gi kôm gweler pi mone dau e t ap mone amaŋdaŋ tiyham sa. ¹⁷ Ma iŋ naŋ kôc mone lu naŋ kôm boc-dinaŋ, ma tap mone lu tiyham sa. ¹⁸ Magoc ŋgac naŋ kôc mone tiger, naŋ sa gi kwê sê daŋ ma siŋ ŋadau ndê mone kwi yêc sê dau ŋalôm.

¹⁹ "Ŋasawa hic baliŋ gi su, goc lau akiŋ dinaŋ si ŋadau mbu meŋ, ma bu ŋgô ŋac si yom pi mone dau. ²⁰ Ma ŋgac naŋ kôc mone amaŋdaŋ, naŋ kôc amaŋdaŋ naŋ iŋ tap sa, naŋ whiŋ ma sôm, 'Pômdau, am kêŋ mone amaŋdaŋ têtj aö gayob, ma lic, aö gakôc amaŋdaŋ tiyham.' ²¹ Goc ŋadau sôm, 'O aneŋ ŋgac ŋayham, am kôm ŋayham. Am yob gêtj amaŋdaŋ ŋapep, dec wakêtj am yob gêtj daêsam. Mweŋ ma mbo whiŋ aö ti atac ŋayham.' ²² Ma ŋgac akiŋ naŋ kôc mone lu, naŋ meŋ ma sôm, 'Pômdau, am kêŋ mone lu têtj aö gayob, ma aö gakôc mone lu tiyham whiŋ.' ²³ Ma ŋadau sôm, 'O aneŋ ŋgac akiŋ ŋayham, am kôm ŋayham. Am yob gêtj lu ŋapep, dec wakêtj am yob gêtj daêsam. Mweŋ ma mbo whiŋ aö ti atac ŋayham.'

²⁴ "Têtj dinaŋ ŋgac naŋ kôc mone tiger, naŋ meŋ ma sôm, 'Pômdau, aö kayalê bu am ŋgac lêlê-ŋga dom, ma bu am oc kêŋ batam bu ndic gêtj ŋandô sa yêc gameŋ naŋ am daôm kêbalip gêtj ŋawhê me sô gêtj dom. ²⁵ Bocdinaŋ aö gatöc dauŋ ma kasalê lêtj bu am nem mone niŋga dom, dec gasa ga gasiŋ kwi yêc nom ŋalôm. Lic, gêtj dau kelec.' ²⁶ Goc ŋadau ô yom ma sôm, 'Am ŋgac sac solop! Am ŋgac oyom. Am kêyalê su bu aö oc wandic gêtj ŋandô sa yêc gameŋ naŋ aö gasô gêtj dom. ²⁷ Bocdinaŋ am gitôm bu kêŋ aneŋ mone têtj lau sêyob mone-ŋga bu sêyob e aö wambu wameŋ, dec oc tôm bu sêkêtj mone ŋagec sac mone dau ŋahô, ma aö wakôc hoŋ sa.' ²⁸ Goc ŋadau sôm têtj iŋ ndê lau ŋatô, 'Akôc mone su yêc iŋ, ma akêtj têtj ŋgac naŋ kôc mone amaŋlu. ²⁹⁻³⁰ Ma atiŋ ŋgac akiŋ sac dindéc sa awê ndi bu mbo gameŋ ŋasec-ŋga naŋ lau sêtaŋ, ma ŋalhô êŋsiŋ pi dau. Bu asa naŋ yob gêtj naŋ gakêtj sip iŋ amba, naŋ ŋapep, naŋ wakêtj gêtj ŋatô tiyham têtj iŋ whiŋ, ma iŋ ndê gêtj oc ti daêsam. Magoc asa naŋ yob ndê gêtj ŋapep dom, naŋ wakôc iŋ ndê gêtj hoŋ su.' "

Pômdau oc whê lau kôc têtj bêc ŋambu-ŋga

³¹ Goc Yisu sôm, "Têtj ndoc ŋamalac ndê Atu mbu meŋ whiŋ aŋela hoŋ, naŋ iŋ oc ndöc iŋ ndê pôtj kiŋ-ŋga ti iŋ ndê ŋaclai ma ŋawasi atu undambê-ŋga. ³² Ŋac oc sêndic ŋamalac hoŋ sa sêlhac iŋ aŋgô-ŋga. Ma iŋ oc whê ŋac kôc gitôm ŋgac yob domba-ŋga, naŋ whê iŋ ndê domba ti naniŋ kôc. ³³ Iŋ oc kêŋ domba sêlhac iŋ amba andô-ŋga, ma naniŋ sêlhac gasê-ŋga.

³⁴ "Dec Kiŋ atu dau oc sôm têtj lau naŋ sêlhac iŋ amba andô-ŋga, 'Ameŋ mac lau naŋ Damaŋ gêlic mac ŋayham. Ma andöc mac nem malam yêc gameŋ undambê-ŋga, naŋ Damaŋ kêmasaŋ tu mac-ŋga têtj ndoc iŋ kêŋ undambê ma nom. Dinaŋ ti mac nem gêtj lêtjsêm. ³⁵ Yom dinaŋ ŋa-ŋandô iŋ bocdec. Têtj ndoc aö gêtj yô aö, naŋ mac akêtj gêtj aö gaŋ. Ma têtj ndoc bu yô aö, naŋ mac akêtj bu têtj aö ganôm. Aö ŋgac apa, ma mac akôc aö sa ma ayob aö. ³⁶ Aneŋ ŋakwê mba, ma mac akêtj têtj aö. Aö gêmbac, ma mac am yaom aö. Aö gandöc gapocwalô, ma mac ameŋ ac aö kêsi.'

* 25:15: Alic yom pi talent yêc Mat 18:24.

³⁷ “Ma têtj dinaŋ lau gitêtj oc sêô yom ma sêndac, ‘Pômdu, bocke? Têtj nde yac alic am gêtj yô am me bu yô am, ma yac akêtj gêtj daneŋ-ŋga me bu têtj am? ³⁸ Ma têtj nde yac alic am ŋgac apa, ma akôc am sa, me am pônnda ŋakwê, ma akêtj têtj am? ³⁹ Ma têtj nde yac alic am gêmbac me am ndöc gapocwalô, dec yac amej alic am?’ ⁴⁰ Goc Kiŋ atu dau oc ô yom ma sôm, ‘Alic lau sêkêtj whiŋ-ŋga hoŋ naŋ sêti anej asinj ti lhuŋwêi. Yomandô wasôm têtj mac, bu gêtj bocke naŋ mac akôm têtj ŋac si ŋamalac tiwaê me ŋamalac waêm- mba daŋ, naŋ gitôm mac akôm têtj aô dauŋ.’

⁴¹ “Goc iŋ oc sôm têtj lau naŋ sêlhac iŋ amba gasê-ŋga, ‘Mac lau atap Anötö ndê atac ŋandê sa-ŋga! Alhö su yêc aô, asip ya naŋ sa ŋapaŋ andi. Ya dau, Anötö kêmasaŋ gic Sadaŋ ti iŋ ndê aŋela sac ŋawaê. ⁴² Yom dinaŋ ŋa-ŋandô iŋ bocdec. Aô gêtj yô aô, magoc mac akêtj gêtj daneŋ-ŋga têtj aô dom. Ma bu yô aô, magoc mac akêtj têtj aô dom. ⁴³ Aô ŋgac apa, magoc mac akôc aô sa dom. Aô gapônnda ŋakwê, ma mac akêtj têtj aô dom. Aô gêmbac, ma gandöc gapocwalô, magoc mac amej alic aô dom.’

⁴⁴ “Ma ŋac oc sêndac, ‘Pômdu, bocke? Têtj nde yac alic am gêtj yô am, bu yô am, am ŋgac apa, am pônnda ŋakwê, gêmbac kôm am, me am ndöc gapocwalô, ma yac am am sa dom?’ ⁴⁵ Ma iŋ oc sôm, ‘Yomandô wasôm têtj mac, bu têtj ndoc mac alic anej lau tiwaê me lau waêm- mba daŋ naŋ pônnda dau, magoc am iŋ sa dom, naŋ gitôm mac am aô dauŋ sa dom.’

⁴⁶ “Têtj dinaŋ iŋ oc êŋkiŋ ŋac sêtêtj gameŋ sêhoc ŋandê-ŋga sêndi, bu sêmbo ŋapaŋ. Magoc lau gitêtj iŋ oc kôc ŋac sa sêndöc tali ŋapaŋ.”

26

Lau bata sêkic yom bu sêndic Yisu ndu

(Mak 14:1-2; Luk 22:1-2)

¹ Yisu sôm yom hoŋ dinaŋ su, goc sôm têtj iŋ ndê ŋgacsêŋomi, ² “Bêc lu yêc dôn yêc tu lau Israel-ŋga sêlic om atu †Pasowa-ŋga. Ma lau oc sêkêtj ŋamalac ndê Atu sip lau amba, bu sêndic iŋ ndu pi a gicso dau.”

³ Têtj ndoc dinaŋ dabuŋsiga atu-tu ti lau bata Israel-ŋga sic dau sa sêmbo †dabuŋsiga ŋamata-ŋga Kayapas ndê andu. ⁴ M a ŋac sêŋsalê lêtj bu sêkôc Yisu dôn gelec ma sêndic iŋ ndu. ⁵ Magoc ŋac sêsôm, “Dakôm têtj Mwasinj Pasowa-ŋga ŋandoc dom, mbo lau daêsam naŋ sêmbo Jerusalem tu Pasowa-ŋga, naŋ oc sêlic ma sêli dau sa.”

Awhê daŋ gêm oso Yisu

(Mak 14:3, 9; Luk 7:36-50; Jon 12:1-8)

⁶ Tiŋambu Yisu mbo whiŋ ŋgac daŋ ŋaê Saimon yêc malac Betani. Muŋ-ŋga iŋ ŋgac ti gêmbac leprasi. ⁷ Yisu ndöc tebo, ma awhê daŋ meŋ kôc bu ŋamalu ŋayham naŋ ŋaôli atu sip kac daŋ, ma kêc pi iŋ ŋagôlôn. ⁸ Yisu ndê ŋgacsêŋomi sêlic gêtj dinaŋ ma tac ŋandê. Ma sêsôm têtj dandi, “Tu sake-ŋga iŋ kêyaiŋ gêtj ŋamalu ŋayham dinaŋ? ⁹ Gitôm bu dakêtj têtj lau sênemlhi ŋa-awa atu, goc dakêtj têtj lau ŋalôm sawa.”

¹⁰ Yi su kêyalê bu ŋac sêsôm yom dinaŋ, goc sôm, “Akêtj ŋawapac têtj iŋ dom! Iŋ kôm gêtj ŋayham kêlêc têtj aô. ¹¹ Lau ŋalôm sawa oc sêmbo sêwhiŋ mac ŋapaŋ. Tigeŋ aô oc wambo wawhiŋ mac ŋapaŋ dom. ¹² Iŋ kêc gêtj ŋamalu dec pi aô, tôm iŋ kêmasaŋ aô neŋ ŋamlic gwanaj tu sêŋsuhuj aô-ŋga. ¹³ Yomandô aô wasôm têtj mac, bu tiŋambu lau oc sêhoc ŋawaê ŋayham asê yêc gameŋ hoŋ, ma têtj dinaŋ ŋac oc sêsôm yom pi gêtj naŋ awhê dindec kôm, ma lau oc gauc nem iŋ.”

Judas sôm tidôn bu hoc Yisu asê

(Mak 14:10-11; Luk 22:3-6)

¹⁴ Têtj dinaŋ ŋgacsêŋomi 12 si daŋ, ŋgac naŋ sêsam bu Judas Iskeriot, naŋ têtj dabuŋsiga atu-tu gi, ¹⁵ ma ndac, “Aô bu wahoc Yisu asê têtj mac, goc mac oc akêtj sake têtj aô?” Dec sêlic ŋayham ma semlhi iŋ ŋa mone silba 30. ¹⁶ Ma Judas gic hu kêsalê lêtj tu bu hoc Yisu asê-ŋga.

Sêmasañ Mwasij Pasowa-nga
(Mak 14:12-16; Luk 22:7-13)

¹⁷ Têñ †Mwasij Bolom Yist Mba-nga ñabêc ñamata-nga, nañ ñgacsêñjomi sêtêñ Yisu si, ma sêndac iñ bocdec bu, “Am tac whiñ bu yac amasañ gameñ tu daneñ Mwasij Pasowa-nga yêc nde?” ¹⁸ Goc iñ sôm yom pi ñgac malac Jerusalem-nga dañ, ma kêkiñ ñac sêtêñ iñ si ma sôm, “Asôc malac ma atêñ ñgac dau andi, ma asôm têtñ iñ, ‘Yac mba kêdôhônwaga sôm bu iñ ndê têtñ meñ kêpiñ su. Ma iñ bu neñ Mwasij Pasowa-nga whiñ iñ ndê ñgacsêñjomi yêc am nem andu.’” ¹⁹ Bocdinañ ñgacsêñjomi sêkôm tôm iñ sôm têtñ ñac, ma sêmasañ Pasowa.

Yisu sôm bu ñgac dañ oc hoc iñ asê
(Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)

²⁰ Têtñ ôbwêc dinañ, Yisu ti ndê ñgacsêñjomi 12 sêtêñ andu dau si, ma sêndôc sêwhiñ dau. ²¹ Ñac señ gêtñ sêmbo, ma iñ sôm, “Yomandô aô wasôm têtñ mac bu mac nem dañ oc hoc aô asê.” ²² Yom dau kôm ñac sêsô ma ñalôm ñawapac atu, ma ñac tiger-ñgac sêsôm têtñ iñ, “Pômdu, mboe aô, a?” ²³ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Iñ ñgac nañ alu añ gêtñ sip pele tiger, nañ oc hoc aô asê. ²⁴ Gêtñ dau oc ñandô sa pi ñamalac ndê Atu, tôm yom nañ sêto yêc. Tiger ñgac nañ bu hoc aô asê, nañ oc tap ñawapac atu sa, ma tu dinañ-nga iñ dinda bu kôc iñ dom, dec oc ñayham.” ²⁵ Goc Judas, nañ oc hoc iñ asê, nañ sôm, “Kêdôhônwaga, mboe aô, a?” Ma Yisu sôm, “Tôm nañ am daôm sôm.”

Yisu gic hu Mwasij Dabuñ
(Mak 14:22-26; Luk 22:15-20)

²⁶ Têtñ ndoc ñac señ gêtñ sêndôc, nañ Yisu kôc bolom, gêm danje ma pô kôc-kôc. Goc iñ kêtñ têtñ ñgac-sêñjomi ma sôm, “Akôc loc ma aneñ. Aô neñ ñandô dau dec.” ²⁷ Goc iñ kôc laclhu wain-nga dañ ma gêm danje, ma kêtñ têtñ ñac ma sôm, “Mac hoñ akôc loc anôm. ²⁸ Aneñ dac wamatiñ pwac-nga dau dec. Wakêc siñ tu wasuc lau daêsam si sac kwi-nga. ²⁹ Aô wasôm têtñ mac bu aô oc wanôm wain tiyham dom e wanôm wawhiñ mac têtñ ndoc Damañ ndê gôliñ meñ sa tiawê.”

³⁰ Tiñambu ñac sem wê dañ ma sêsa sêtêñ Lôc Olib si.

Yisu sôm gwanaj bu Pita oc sêc iñ ahuc
(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)

³¹ Ma Yisu sôm têtñ ñac, “Tu gêtñ nañ oc hôc asê aô têtñ ôbwêc dindêc-nga, dec mac hoñ oc ahu aô siñ, tôm yom nañ sêto yêc bocdec bu, ‘Aô wandic ñgac yob domba-nga, ma domba oc sêlhô babalip.’” ³² Magoc tiñambu aô oc watisa tiyham, ma wamuñ mac watêñ gameñ Galili-nga wandi.” ³³ Ma Pita ô yom ma sôm, “Lau hoñ bu sêhu am siñ, magoc aô oc wahu am siñ dom.” ³⁴ Goc Yisu sôm, “Aô wasôm yom ñandô têtñ am, têtñ ôbwêc dec am oc sêc aô ahuc tidim tö muñ, nañ goc dalec oc tar.” ³⁵ Magoc Pita sôm têtñ iñ, “Mba! Gitôm sêndic aô ndu wawhiñ am, aô oc wasêc am ahuc dom!” Ma ñgacsêñjomi hoñ sêsôm yom kaiñ tiger.

Yisu teñ mbec mbo ôm Getsemani
(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)

³⁶ Goc Yisu ti ndê ñgacsêñjomi sêtêñ gameñ nañ sêsam bu Getsemani, nañ si. Ma iñ sôm têtñ ñac, “Andôc dec ma aô wasa dê wandi ma waterñ mbec.” ³⁷ Goc iñ kôc Pita, ma Sebedi ndê atu lu sêwhiñ iñ si. Têtñ ndoc dinañ iñ ndê ñalôm ñawapac atu ma kedehe iñ. ³⁸ Ma iñ sôm têtñ ñac, “Aô neñ ñalôm kêsahê ñawapac atu, kêpiñ bu oc wambac ndu. Andôc dec ma anem ali awhiñ aô.” ³⁹ Goc iñ hu ñac siñ ma sa ahic gi, ma hu dau angô andô têtñ nom, ma teñ mbec bocdec bu, “Damañ, aô wandac am bu nditôm, nañ goc kôc laclhu ñawapac-nga dindêc su yêc aô. Magoc êmkuc aô neñ atac whiñ dom, kôm tôm am daôm nem atac whiñ bu kôm.”

⁴⁰ Iñ teñ mbec su, goc tisa ma mbu têtñ ñgacsêñjomi tö dinañ gi, ma gêlic ñac sêyêc bêt sêyêc. Iñ uñ ñac sa, ma ndac Pita, “Bocke? Mac atôm dom bu anem ali awhiñ aô

gitôm acgatu ñasawa dañ, a? ⁴¹ A nem ali, ma atej mbec bu lêtôm tap mac sa dom. Mac nem gatôm licbalê, tigeñ ñamlic kwapac.” ⁴² Goc iñ sa gi ma teñ mbec tiyham ma sôm, “Damañ, am bu kôc ñawapac dindéc su yêc aô dom, nañ aô wahôc, ma wakôm am nem yom ñandô sa.” ⁴³ Iñ teñ mbec dau pacndê, ma mbu gi tiyham ma gêlic ñac sêyêc bêc sêyêc. Ñac tandô hê ñac sa ñandô. ⁴⁴ Dec iñ hu ñac siñ ma sa gi teñ mbec tidim tō-nga, ma sôm yom tigeñ dinañ tiyham.

⁴⁵ Pacndê, ma iñ mbu têt ñgac-sêñomi gi, ma sôm têt ñac, “Tu sake-nga mac ayêc bêc ma añwhañ daôm ñapañ? Añgô su nañ! Sêhoc ñamalac ndê Atu asê su, ma ndoc meñ sa bu sêkêt iñ sip lau sac amba. ⁴⁶ Atisa ma dandi, bu ñgac nañ hoc aô asê dec meñ su.”

Sêkôc Yisu dôn

(Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Jon 18:1-11)

⁴⁷ Yisu sôm yom dinañ mbo, ma Judas, ñgacsêñomi 12 si dañ, meñ hóc asê whiñ lau daêsam nañ sêkôc bieñ baliñ ti siñ. Dabuñsiga atu-tu ti lau bata Israel-nga sêñkiñ lau dau sêwhiñ Judas. ⁴⁸ Judas kêt puc ñac gwanañ su bocdec bu, “Ñgac nañ mac añsalê, nañ aô wañgutô iñ tu bu watôc iñ asê, ma mac akôc iñ dôn.” ⁴⁹ Bocdinañ iñ têt Yisu gi, ma sôm, “Ôbwêc, Kêdôhônwaga,” ma ñgutô iñ. ⁵⁰ Ma Yisu sôm, “Aneñ silip, gêt nañ am gauc gêm bu kôm, nañ kôm.” Têt dinañ lau nañ sêwhiñ Judas, nañ sêtêt Yisu si ma sêkôc iñ dôn. ⁵¹ Goc Yisu ndê ñgacsêñom dañ puc iñ ndê bieñ sa, ma pa dabuñ-siga ñamata-nga ndê ñgac akiñ ndê dañgalauñ dañ su. ⁵² Magoc Yisu sôm têt iñ, “Kêt nem bieñ mbu sip ñapañ tiyham. Asa nañ kôc bieñ sa tu ndic lau-nga, nañ oc sêndic iñ ndu ña bieñ. ⁵³ Añyalê ñapep bu oc tôm bu aô wateñ Damañ ma iñ oc kêt añela tausen ma tausen sêmeñ ñagahô ma sênem aô sa. ⁵⁴ Tigeñ aô bu wateñ bocdinañ, dec gêt nañ sêto yêc muñ su, nañ oc ñandô sa ñalêt nde?”

⁵⁵ Goc Yisu sôm têt lau daêsam dinañ, “Bocke dec mac akôc bieñ ti wapa siñ-nga, ma asa amej bu akôc aô dôn gitôm ñgac kañ dañ? Tôm bêc hoñ aô gandôc ti kadôhôn lau gambo lôm dabuñ ñabatêmdö, magoc mac akôc aô dôn dom. ⁵⁶ Tigeñ gêt hoñ dindéc hóc asê bu kôm yom nañ lau propet sêto pi aô muñ su, nañ ñandô sa.” Têt dinañ Yisu ndê ñgacsêñomi hoñ sêhu iñ siñ ma sêlhô si.

Lau bata Israel-nga sêmatôc Yisu

(Mak 14:53-65; Luk 22:54-55, 63-71; Jon 18:12, 13, 19-24)

⁵⁷ Lau nañ sêndôhôn yomsu ti lau bata Israel-nga sêkac dau sa su ma sêhôn sêmbô dabuñsiga ñamata-nga Kayapas ndê andu. Ma lau nañ sêkôc Yisu dôn, nañ sêwê iñ sêtêt andu dau si. ⁵⁸ Pita kêsêlêt kêtuc Yisu mbo ahê e hóc asê dabuñsiga ñamata-nga ndê andu. Goc iñ sôc gi ndôc andu ñatuñlôm whiñ lau siñ sêyob lôm dabuñ-nga ñatô, bu lic gêt bocke oc hóc asê Yisu.

⁵⁹ Dabuñsiga atu-tu ma lau bata hoñ nañ sêndôc †Sanedrin si toñ, nañ sêñsalê yom tu sêñgôliñ pi Yisu-nga ma sêkêt iñ sip lau Rom-nga amba bu sêndic iñ ndu. ⁶⁰ Lau tasan daêsam sêtisa ma sêsôm yom tasan pi iñ, magoc yom ñandô bu sêñgôliñ pi iñ, nañ sêtap dañ sa dom. Tiñambu ñac si lu sêtisa, ⁶¹ ma sêsôm, “Iñ ñgac dec sôm bu iñ gitôm bu señ Anötô ndê lôm dabuñ su, ma kwê sa tiyham tôm bêc tō.” ⁶² Goc dabuñsiga ñamata-nga tisa ma sôm têt Yisu, “Am ñgô yom dê sêñgôliñ pi am, me? Am bu ô yom, me mba?” ⁶³ Magoc Yisu gêm dôn. Ma dabuñsiga dau sôm, “Sôm yom ñandô yêc Anötô Tali añgô-nga! Sôm asê têt yac bu am Mesaya, Anötô ndê Atu, me mba?” ⁶⁴ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Tôm nañ am sôm. Tigeñ aô wasôm têt mac hoñ, tiñambu mac oc alic ñamalac ndê Atu ndôc Anötô ñaclai ñadau ndê andô-nga, ma sip meñ ndôc dao ñahô.”

⁶⁵ Têt ndoc dabuñsiga ñamata-nga ñgô yom dinañ, nañ tac ñandê atu dec kêt dau ndê ñakwê kic ma sôm, “Iñ ndê yom pi dau dê sac sambuc. Mac hoñ añgô su. Yac dapônda yom dañ tu tanğôliñ pi iñ-nga dom. ⁶⁶ Mac gauc gêm sake?” Ma sêo yom ma sêsôm, “Iñ mbac ndu mañ.” ⁶⁷ Ma sêhê gasôp p i iñ añgô andô, ma sêñguluñ amba ma sêpêt iñ. Ma lau ñatô sêtap iñ, ⁶⁸ ma sêsôm, “Am Mesaya, a? Am bu propet, dec sôm asê bu asa tap am?”

*Pita sêc Yisu ahuc**(Mak 14:66-72; Luk 22:55-62; Jon 18:15-18, 25-27)*

⁶⁹ Têñ têt dinan Pita ndöc andu dau ñamakê, ma awhê akiñ danj têt in gi, ma sôm, “Am ñgac nanj kékuc Yisu Galili-ña whin.” ⁷⁰ Magoc in pa dau yêc ñac honj anjô-ña ma sôm, “Mba! Aö kayalê am nem yom ñahu dom.”

⁷¹ Goc in sa gi kalhac gatam. Ma bawhê danj gêlic in ma sôm têt lau, “In ñgac dê, in ñgac danj nanj kékuc Yisu Nasaret-ña.” ⁷² Ma Pita pa dau tiyham ma sôm yom ñanga, “Yom ñandô! Aö kayalê in dom!” ⁷³ ñasawa sauñ ma lau nanj sêlhac dinan, sêtêt Pita si ma sêsôm, “Lau nanj sêñkuc in, nanj si danj am! Yomandô! Am sôm yom ña awha nanj gi tap lau Galili-ña dinan si sa.” ⁷⁴ Goc in sôm, “Mba! A ö bu wasôm yom tasan, nanj Anötö ndic aö. Aö kayalê in dom andô!” Ma ñagahô dalec tanj. ⁷⁵ Dec Pita gauc gêm Yisu ndê yom bocdec, “Am oc sêc aö ahuc tidim tö, goc dalec oc tanj.” Goc in kölhö sa awê gi, ma tanj dau ndu.

27

*Sêwê Yisu têt Pilot gi**(Mak 15:1; Luk 23:1-2; Jon 18:28-32)*

¹ Têt bêtêc ganduc dabun-siga atu-tu ti lau bata Israel-ña honj si ñalôm pitigen bu sêndic Yisu ndu. ² Goc sêsô in amba dôn, ma sêwê in gi ma sêkên in sip Pilot amba. Pilot in Rom si gölinwaga nanj gêm gölin gameñ Judia-ña.

Judas kinj dau ndu

³ Têt ndoc Judas gêlic gêt dinan, ma ñgö bu sêsôm tidôn bu sêndic Yisu ndu, nanj in ñalôm ñawapac bu in hoc in asê. Goc in kên mone silba 30 dinan mbu têt dabun-siga atu-tu ti lau bata gi. ⁴ Ma in sôm, “Aö gakôm so, bu aö gahoc ñgac gitên danj asê, ma oc sêkêc in ndê dac sinj.” Ma ñac sêö in awha ma sêsôm, “Tu sake-ña am sôm têt yac? Am daôm nem ñawapac!”

⁵ Dec Judas kêbaliñ mone dau yêc lôm dabun ñamakê, ma sa gi kinj dau ndu. ⁶ Ma lau dabun-siga dau sêsôm, “Dac hi mone dindec ahuc, ma yac bu dakên sip apa da-ña yêc lôm dabun, dec oc daso yomsu.” ⁷ Goc sêsôm yom tidôn bu sêkêc mone dau ma sênemlhi ñgac pec lôn-ña ndê nom danj, ma sênjaliñ nom dau sa ti lau apa si ôm sêhê-ña. ⁸ Tu dinan-ña lau têt dindec-ña sêsam gameñ dau bu ‘Nom ti Dac.’ ⁹ Bocdinan yom nanj propet Jeremaya sôm, nanj dec ñandô sa. Sêto yom dau yêc bocdec bu:

Lau Israel-ña sêkêc mone silba 30 nanj sênjaliñ sa ti in ndê ñaöli, nanj sa, ¹⁰ ma semlhi ñgac pec lôn-ña ndê nom, tôm Pômdau kên yatu aö. *[Sek 11:12-13]*

*Pilot kêsü Yisu**(Mak 15:2-15; Luk 23:2-3, 18-25; Jon 18:29-19:16)*

¹¹ Sêkên Yisu kalhac gölinwaga Pilot anjô-ña, ma in ndac Yisu, “Am lau Israel si Kinj, a?” Ma Yisu ö yom ma sôm, “Tôm nanj am daôm sôm.” ¹² Têt dinan dabun-siga atu-tu ma lau bata Israel-ña sênjolin yom pi in, magoc in ö ñac si yom dom. ¹³ Goc Pilot ndac in, “Am ñgö yom nanj sênjolin pi am, me mba?” ¹⁴ Magoc Yisu ö yom nanj sênjolin pi in, nanj danj dom. Ma tu dinan-ña Pilot hêdaê ñandô.

¹⁵ Tôm yala honj, têt ndoc lau Israel sêndê Mwasin Pasowa-ña, nanj Pilot kékuc lêt danj bocdec bu. Lau Israel-ña oc sêndac ñgac gapocwalô-ña danj, dec in oc êngapwêc in su têt ñac. ¹⁶ Têt ndoc dinan ñgac danj ndöc gapocwalô. In ndê ñaê Barabas, ma lau honj sênjalê bu in ñgac sac sambuc. ¹⁷ Goc Pilot ndac lau daêsam dinan bu, “Mac atac whin bu wahu asa sinj têt mac? Barabas, me Yisu nanj sêsam bu Kilisi?”

¹⁸ Pilot kêyalê bu lau dabun-siga dau sem lêmun Yisu ñambwa, ma tu dinan-ña dec sêkên Yisu têt in. Bocdinan in gauc gêm bu êngapwêc Yisu su. ¹⁹ Ma gêt danj tiyham. Têt n doc Pilot ndöc in ndê pôn êmatôc yom-ña, nanj in ndê awhê kên yom têt in bocdec bu, “Kôm gêt danj têt ñgac gitên dinan dom, bu kwahic dec aö gayêc mbê pi in, nanj kôm aneñ ñalôm ñawapac ñandô.”

²⁰ Magoc dabujsiga atu-tu ti lau bata sêli lau ñalôm sa, ma sêndac Pailot bu hu Barabas siñ têtj ñac, ma ndic Yisu ndu. ²¹ Dec Pailot ndac ñac tiyham, “Mac atac whiñ bu wahu ñgac lu dec si asa siñ têtj mac?” Ma sêsôm, “Barabas!” ²² Goc iñ ndac, “Bocdinañ aô wakôm sake têtj Yisu nañ sêsam bu Kilisi?” Ma ñac hoñ sêsôm bu, “Ndic iñ pi a gicso dau ndi.” ²³ Magoc Pailot ndac, “Tu sake-ñga? Iñ kôm giso bocke?” Tigeñ ñac sêmbwêc atu, “Ndic iñ pi a gicso dau!”

²⁴ Pailot kêyalê bu ñac oc sêsôc iñ ndê yom ñapu dom, ma ñac sêli dau sa ñandô. Bocdinañ iñ kôc bu, ma kêgwasiñ amba yêc ñac hoñ añgô-ñga, ma sôm, “Gêñ dec sip mac amam. Aô wawêkaiñ ñgac dindec ndê dac ñagêyô wawhiñ mac dom.” ²⁵ Ma lau hoñ sêsôm, “Iñ ndê dac ñagêyô meñ pi yac ti yac mba balêkoc.”

²⁶ Goc Pailot kêgapwêc Barabas su têtj ñac, ma kêñ Yisu têtj iñ ndê lau siñ-ñga bu sêhi iñ ñamlic ñandê, ma sêndic iñ ndu pi a gicso dau.

Lau siñ-ñga sêsu Yisu susu

(Mak 15:16-20; Jon 19:2-3)

²⁷ Pailot ndê lau siñ-ñga sêwê Yisu sêsa Pailot ndê andu ña-malac lôm si, goc sêta lau siñ-ñga hoñ sêkac sa sêmeñ, ma sêñgihi iñ ahuc. ²⁸ Sêkôc iñ ndê ñakwê baliñ su, ma sêkêñ iñ sôc ñakwê kokoc baliñ tôm kiñ sêsôc. ²⁹ Ma sêwhê wac kêma ma sêkêñ iñ uñ gitôm sunsun. Ma sêkêñ a dañ iñ gêm kôm yêc amba andô-ñga gitôm kiñ si tôte. Goc sêpôn haduc têtj iñ, ma sêsu iñ susu ma sêsôm, “Ei! Datoc lau Israel si kiñ dindec sa mañ!” ³⁰ Sêhê gasôp pi iñ, ma sêkôc a dau su yêc iñ, ma sic iñ pi ñagôlôn tidim daêsam. ³¹ Sêsu iñ susu pacndê, goc sêkac ñakwê dinañ su, ma sêkêñ iñ sôc dau ndê ñakwê sa tiyham. Goc sêwê iñ sêsa malac Jerusalem ñamakê si, bu sêndic iñ ndu pi a gicso dau.

Sic Yisu pi a gicso dau

(Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)

³² Têtj ndoc sêwê Yisu sêsa si, nañ sêtap ñgac apa dañ sa, nañ meñ akêñ malac Sairin. Iñ ndê ñaê Saimon. Ma sêkac iñ bu êmbalañ Yisu ndê a gicso dau. ³³ Ma ñac si e sêhôt asê gameñ nañ sêsam bu Golgota. (Ñaê dau danem kwi bu ‘Gameñ ñakêcyha-ñga.’) ³⁴ Lau siñ-ñga sêkêñ bu ñamakic sip laclhu dañ whiñ wain, ma sêkêñ têtj Yisu nôma. Iñ kêsahê ma tec. ³⁵ Goc ñac sic iñ pi a gicso dau. Ma tiñambu sêwhê iñ ndê ñakwê kôc, ma sêpuc gapoc bu sêlic asa oc kôc ñakwê bocke. ³⁶ Pacndê su, goc sêndôc sic ma tatiñ iñ. ³⁷ Ma yom nañ lau bata Israel-ñga sêngôliñ pi iñ, nañ sêto ma sêkêñ kalhac a gicso dau ñahô. Yom dau sôm bu, “Ñgac dindec iñ Yisu, lau Israel-ñga si Kiñ.”

³⁸ Têtj bêc dinañ ñac sic ñgac kañ lu sêpi a gicso dau sêwhiñ Yisu, dañ kêgalêñ Yisu ndê andô-ñga, ma dañ kêgalêñ gasê-ñga. ³⁹ Lau nañ sêñsêlêñ si sêmeñ sêndahiñ ñasu ma sêtañ bôlê Yisu. ⁴⁰ Ma sêsôm, “Am ñgac nañ sôm bu señ lôm dabuñ su, ma kwê sa tiyham tôm bêc tô. Am bu Anötô ndê Atu, nañ goc nem daôm si ma sip mweñ!” ⁴¹ Ma ñalêñ tigeñ dinañ dabujsiga atu-tu ti lau nañ sêndôhôn yomsu ma lau bata señgec iñ. ⁴² Ma sêsôm têtj dau, “Iñ gêm lau ñatô sa, magoc gitôm dom bu nem dau sa! Iñ lau Israel-ñga si Kiñ, a? Iñ bu sip meñ akêñ a gicso dau meñ, dec yac oc dakêñ whiñ iñ. ⁴³ Iñ kêñ whiñ Anötô ma sam dau bu Anötô ndê Atu. Anötô bu tac whiñ iñ, dec oc nem iñ si.” ⁴⁴ Ma ñgac kañ lu nañ sic iñlu sêpi a gicso, nañ sêsôm yom kaiñ tigeñ dinañ pi Yisu.

Yisu mbac ndu

(Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

⁴⁵ Têtj ac kac lhu, ñasec atu gêm gameñ sambuc ahuc e acgatu gitôm 3 kilok telha-ñga. ⁴⁶ Ma têtj 3 kilok Yisu mbwêc awaha atu, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” (Yom dau danem kwi bu ‘Aneñ Anötô, aneñ Anötô, tu sake-ñga am hu aô siñ?’) ⁴⁷ Lau nañ sêlhac sêmpin, nañ sêngô iñ ñapep dom ma sêsôm, “Iñ ta Elaija.” ⁴⁸ Ma ñgac dañ kêti gi ma kêñ sôwam dañ sip wain ñamakic, goc sô dôñ pi a baliñ dañ, ma puc pi Yisu whasuñ bu iñ nôma. ⁴⁹ Ma lau ñatô sêsôm, “Hu iñ siñ ma dalic. Elaija oc meñ nem iñ sa, me mba?”

⁵⁰ Têtj dinañ Yisu mbwêc awaha atu tiyham, ma mbac ndu. ⁵¹ Têtj ndoc dinañ po baliñ nañ kêgalêñ lôm dabuñ ñalôm, nañ dau kic gi lu, kalhac ñahô-ñga e gi têtj ñapu-ñga. Ma

tiyhô gêm ma hoc atu-tu daêsam popoc. ⁵² Ma sêhò sêhòc kôc, ma lau dabuñ daêsam nañ sêmbac ndu su, nañ sêtisa sêmbo tali tiyham. ⁵³ ñac sêsa akêñ sêhò sêmey, ma tiñambu têtñ ndoc Yisu tisa su, goc sêsôc malac dabuñ Jerusalem si, ma sêhoc dau asê têtñ lau daêsam sêlic.

⁵⁴ Têtñ ndoc ñgac bata siñ-ñga ti iñ ndê lau nañ sêyob Yisu sêmbo, nañ sêlic tiyhô ti gêtñ hoñ dinañ, dec sêtôc dau atu, ma sêsôm, “Yomandô! ñgac dec iñ Anötö Atu!” ⁵⁵ Ma lauwhê daêsam sêlhac ahê ma sêlic gêtñ hoñ dinañ. ñac lauwhê nañ sêñkuc Yisu akêñ gameñ Galili-ñga sêmey, ma sem akiñ iñ. ⁵⁶ Maria Magadala, ti Jems lu Joses dinda Maria, ma Sebedi nawhê (Jon lu Jems dinda) sêmbo sêwhiñ lauwhê dinañ.

Josep kêtñ Yisu ndê ñamlañ yêc hoc ñasuy

(Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

⁵⁷ Lau nañ sêñkuc Yisu, nañ si dañ iñ ñgac ti lêlôm nañ ndê ñaê Josep, ma iñ meñ akêñ malac Arimatiya. Têtñ telha dinañ, ⁵⁸ iñ têtñ Pailot gi, ma ndac Yisu ndê ñamlañ. Pailot gôlôc ma kêtñ yom têtñ iñ ndê lau siñ-ñga bu sêhu Yisu ndê ñamlañ siñ têtñ Josep. ⁵⁹ Dec Josep sa gi, kôc Yisu ndê ñamlañ ma kêpañ si ña po ñawasi dañ. ⁶⁰ Ma iñ kôc sa gi ma kêtñ yêc iñ dau ndê sêhò, nañ sêlêtñ gwanañ su yêc hoc ñalôm. Ma Josep kêpi hoc atu dañ gi ndôc sê awha ahuc, goc kölhö gi. ⁶¹ Têtñ ndoc dinañ Maria Magadala lu awhê dañ ñaê Maria, sêndôc sêhò ñamakê ma sêlic.

Lau siñ-ñga sêyob sêhò

⁶² Sic Yisu pi a gicso dau têtñ bêc nañ lau Israel sêmasañ dau tu Sabat-ñga, ma têtñ ñagalansê dabuñsiga atu-tu ti lau Palêsai sêtêtñ Pailot si. ⁶³ Ma sêsôm, “ñgac atu. Yac gauc gêm yom dañ nañ ñgac tasanñ dau sôm têtñ ndoc iñ mbo tali. Iñ sôm bu mbac ndu ma tiñambu bêc tö ñinga iñ oc tisa tiyham. ⁶⁴ Bocdinañ ndic atu lau bu sêyob sêhò e bêc tö ñinga su. Mboe iñ ndê ñgacsêñomi oc sêmey ma sênem kañ iñ ndê ñamlañ, ma sêsôm têtñ lau bu iñ tisa su. Iñ kêsau lau ma sôm bu iñ Mesaya dau, magoc ñac bu sêkôm tasanñ dau, oc hóc gêlêc tasanñ nañ iñ kôm ñamata-ñga, nañ su.” ⁶⁵ Goc Pailot sôm têtñ ñac, “Akôc lau siñ-ñga sa andi, ma akêñ ñac sêyob sêhò ñañga.” ⁶⁶ Goc sêsa si ma sêsap hoc nañ ti gatam sêhò-ñga, nañ dôñ ñañga ña a ñakwi bu lau dañ sêkac sa dom. Ma sêkêtñ lau siñ-ñga sêyob.

28

Yisu tisa

(Mak 16:1-13; Luk 24:1-12)

¹ Bêc Sabat-ñga meñ gi su, ma têtñ wake ñabêc ñamata-ñga, Maria Magadala lu awhê dañ ñaê Maria sêti têtñ bêbêc ganduc ma sêsa si bu sêlic sêhò dau. ² Têtñ ndoc dinañ tiyhô gêm atu, ma Pômdau ndê añela dañ sip akêñ undambê meñ, ma kêpi hoc nañ ndôc sê awha ahuc, nañ su, goc pi gi ndôc ñahô. ³ Iñ ndê ñawasi pô gameñ gitôm sickac, ma iñ ndê ñakwê sêp sambuc. ⁴ Têtñ ndoc lau siñ-ñga sêlic iñ, nañ sêtôc dau atu ma sêntitec. Ma ñac tagôlô ma sêhu dau sêyêc gitôm lau batê. ⁵ Ma añela dau sôm têtñ awhê lu, “Atôc daôm dom. Aô kayalê bu amlu añsalê Yisu nañ sic iñ ndu pi a gicso dau. ⁶ Iñ mbo lec dom. Iñ tisa su tôm iñ sôm gwanañ su. Amenñ alic gameñ nañ sêkêtñ iñ yêc nañ. ⁷ Goc ambu andi ñagahô, ma asôm têtñ iñ ndê ñgacsêñomi bu iñ tisa akêñ lau batê-ñga su. Ma iñ oc muñ mac ndi mbo gameñ Galili-ñga. Yêc dindê mac oc alic iñ. Kwahic dec aô gahoc yom dindêc asê têtñ amlu, ma amlu añgô su.”

⁸ Têtñ ndoc dinañ awhê lu dau sêlhô si bu sêkêtñ ñawaê dau têtñ Yisu ndê ñgacsêñomi. Iñlu si ti atac ñayham atu, magoc ñalôm lu-lu ma sêtôc dau. Sênti sêmbo señ, ⁹ ma ñagahô Yisu hoc dau asê têtñ iñlu ma hê mwalêc iñlu. Goc iñlu sêtigasuc iñ ma sêhu dau sêyêc nom. Ma sêkôc iñ sip gahi ma sêmpiñ iñ. ¹⁰ Goc Yisu sôm têtñ iñlu, “Atôc daôm dom. Andi ma asôm têtñ aney asidôwai hoñ bu sêtêtñ Galili sêndi, ma ñac oc sêlic aô yêc dindê.”

Lau siñ-ñga sêsôm Yisu tisa ñawaê

¹¹ Têñ ndoc nañ awhê lu dinañ sêmbu señ, nañ lau siñ-nga ñatô nañ sêyob sêhò dau, nañ sêmbu sêtêñ Jerusalem si. Ma sêkêñ ñawaê têñ dabuñsiga atu-tu, pi gêñ hoñ nañ sêlic. ¹² Goc lau dabuñsiga dau sêkac lau bata sa, ma sêmasañ yom pi gêñ dau. Ñac semlhi lau siñ-nga ña mone atu, ¹³ ma sêsôm têñ ñac, “Mac asôm têñ lau bu, ‘Têñ ôbwêc yac ayêc bêc ayêc. Ma iñ ndê ñgacsêñjomi sêmeñ, ma sem kañ iñ ndê ñamlañ.’” ¹⁴ Ma Pailot bu ñgô bu mac ayêc bêc, dec yac oc amasañ yom awhiñ iñ, bu mac atap matôc sa dom.” ¹⁵ Bocdinañ lau siñ-nga sêkôc mone dau sa, ma sêkôm tòm lau bata Israel-nga sêsôm têñ ñac. Ma yom dau tiapa yêc lau Israel-nga ñalôm, ma lau ñatô sêsôm e meñ têñ kwahic dec.

Yisu hoc dau asê têñ ñgacsêñjomi

¹⁶ Têñ ndoc dinañ ñgacsêñjomi 11 sêsa sêtêñ lôc nañ yêc gameñ Galili-nga si, gitôm Yisu sôm têñ ñac muñ su. ¹⁷ Têñ ndoc sêlic iñ, nañ sêpôñ haduc ma sêmpiñ iñ. Magoc ñac si lau ñatô atac lu-lu. ¹⁸ Goc Yisu tigasuc ñac ma sôm, “Anötô kêñ ñaclai têñ aö pi gêñ undambê ti nom-nga hoñ. ¹⁹ Bocdinañ atêñ gameñ hoñ andi ma andôhôn lau e sênyalê aö ma sêkêñ whiñ aö. Añku ñac anem Damba, Atu, ma Ñalau Dabuñ añgô. ²⁰ Ma andôhôn ñac bu dañga wambu yom hoñ nañ aö gac atu mac. Ma añyalê pi ñandô bu aö oc wambo wawhiñ mac ñapañ, e nom ñatêm pacndê.”

Mak ndê ñawaê ñayham Yom whê ñawaê ñayham dindéc sa-nga

Mak in Yisu ndê ñgacsêñjomi 12 si danj dom, magoc in tiatu yêc Jerusalem ma gêlic gêñ honj nanj Yisu kôm têtj ndoc dinañ. Tinjambu Mak kêsêlêñ whiñ Pita têtj ndoc Pita gêm mêtê, ma to ñawaê ñayham pi Yisu kêkuc mêtê nanj Pita gêm. Lau ñatô gauc gêm bu yom nanj Mak to yêc 14:51-52 nanj hêganônj in dau. Tinjambu in gêm Pol lu Banabas sa tu inlu si gwelêñ-nga. Alic yom ñatô pi in yêc Apo 12:12, 25; 13:5, 13; 15:36-39, ma yêc Kol 4:10 ma 2 Tim 4:11.

Mak to yom daêsam pi gwelêñ nanj Yisu kôm, magoc yom daêsam nanj Yisu sôm tu bu êndôhônj lau-nga, nanj in to dom.

*Jon kêmasanj Yisu ndê señ
(Mat 3:1-12; Luk 3:2-16)*

¹ Yom dindéc gic hu ñawaê ñayham pi Anötö ndê Atu Yisu Kilisi.

² Muñ-nga, propet danj to yom nanj Anötö sôm têtj in ndê Atu bocdec bu:

Aö wakêñ aneñ ñgac aheñ-nga muñ am. In oc êmasanj am nem señ. [Mal 3:1]

Ma propet Aisaya to Anötö ndê yom pi ñgac aheñ-nga dau bocdec bu:

³ ñamalac danj ta yom mbo gameñ sawa bocdec bu, ‘Amasanj Pômdau ndê señ tisolop.
Amasanj nem ñalôm bu akôc in sa.’ [Ais 40:3]

⁴ Yom dau ñandô sa pi Jon, ñgac Kêku Lau-nga, nanj tinjambu hôc asê ma gêm mêtê mbo gameñ sawa. In sôm têtj lau bu sêliñ sanju tu bu sêtôc asê bu sêkac si ñalôm kwi ma sêhu mêtê sac siñ, dec Anötö oc suc ñac si sac kwi. ⁵ Lau daêsam akêñ malac Jerusalem, ma akêñ malac honj yêc gameñ Judia-nga, sêsa sêtêñ Jon si. ñac sêhoc si sac asê, ma in kêku ñac yêc Bu Jordan.

⁶ Jon sôc ñakwê nanj sêmasanj ña kamel ñamlichu, ma kic piñkap yêc in ñampêbalê. Ma in gêñ gêñ bambaliñ gitôm wakô ma lêp. ⁷ In gêm mêtê ma sôm têtj lau bocdec bu, “ñgac danj oc meñ êñkuc aö, nanj ndê ñaclai hôc gêlêc aö neñ su. Aö ñgac ñambwa dec gitôm dom bu wati in ndê ñgac akiñ nanj pônj sic ma kêgapwêc in ndê atapa ñawalô. ⁸ Aö kaku mac ña bu ñambwa, tigeñ in oc êñku mac ña ñalau Dabuñ.”

*Jon kêku Yisu
(Mat 3:13-17; Luk 3:21-22; Jon 1:32-34)*

⁹ Têtj têtj dinañ Yisu meñ akêñ malac Nasaret yêc gameñ Galili-nga, ma hôc asê Jon. Ma Jon kêku in yêc Bu Jordan. ¹⁰ Têtj ndoc Yisu pi akêñ bu meñ, in gêlic undambê kac sa, ma ñalau Dabuñ gêm balusi anğô, ma sip têtj in meñ. ¹¹ Goc awha danj sa akêñ undambê, nanj sôm, “Aö Atunğac atac whiñ-nga am. Aö gatisambuc am ñandô.”

*Sadanj kêsahê Yisu
(Mat 4:1-11; Luk 4:1-13)*

¹² Dinañ su, goc ñalau wê Yisu sa gameñ sawa gi, ma in mbo tawasê. ¹³ Tôm bêc 40 in mbo gameñ sawa, ma Sadanj kêsahê bu êntôm in. In mbo whiñ bôc gameñ sawa-nga, ma anjela sem akiñ in.

Yisu gic hu in ndê gwelêñ

¹⁴ Tinjambu †Herod kêkiñ in ndê lau siñ-nga bu sêkôc Jon dônj, ma sêkêñ in ndôc gapocwalô. Têtj têtj dinañ Yisu gêm mêtê ma hoc Anötö ndê ñawaê ñayham asê têtj lau yêc gameñ Galili-nga. ¹⁵ In sôm, “Têtj nanj Anötö kêyaliñ sa, nanj meñ sa su. †Anötö ndê gôliñ meñ kêpiñ su. Bocdinañ anem nem ñalôm kwi, ma akêñ whiñ Anötö ndê ñawaê ñayham.”

Yisu mbwêc launḡac hale tu sêḡkuc iḡ-ḡga
(Mat 4:18-22; Luk 5:1-11; Jon 1:35-42)

¹⁶ Têḡ bêc daḡ Yisu kêsêlêḡ mbo Bugictorḡ Galili ḡamakê, ma gêlic Saimon lu asi Andru. Inḡlu ḡac lu sêkôc i-ḡga, ma sem gwelêḡ sêkêḡ wasaḡ sip bu sêḡbo. ¹⁷ Ma Yisu sôm têḡ inḡlu, “Amlu amêḡ aḡkuc aô, ma aô wakêḡ amlu ahê ḡamalac sêḡmeḡ sêḡkuc aô, tôm naḡ kwahic dec amlu ahê i.” ¹⁸ Ma ḡagahô inḡlu sêtec si wasaḡ yêc, ma sêḡkuc iḡ.

¹⁹ Inḡ kêsêlêḡ ḡasawa sauḡ, ma gêlic Sebedi ndê atu lu, Jems lu Jon. Sêndôc waḡ daḡ ma sêmasaḡ si wasaḡ naḡ kic. ²⁰ Yisu mbwêc inḡlu bu sêḡmeḡ sêḡkuc iḡ, goc sêhu damba Sebedi ti lau naḡ sêkôm gwelêḡ sêwhiḡ inḡ, naḡ siḡ sêḡbo waḡ, ma sêḡkuc Yisu.

Yisu kêdôhônḡ lau ma soc ḡalau sac yêc malac Kapenaom
(Luk 4:31-37)

²¹ Yisu kôc lau hale dinaḡ ma sêḡsêlêḡ sêtêḡ malac Kapenaom si. Sêhóc asê têḡ bêc Sabat-ḡga daḡ, ma Yisu sôc †lôm wê-ḡga gi, ma gic hu kêdôhônḡ lau. ²² Ma lau Kapenaom-ḡga sêhêdaê tu iḡ ndê yom-ḡga, bu iḡ kêdôhônḡ ḡac gitôm kêdôhônḡwaga ti ḡaclai atu, hóc gêlêc lau Israel si †kêdôhônḡwaga yomsu-ḡga hoḡ su.

²³ ḡḡac daḡ ndôc lôm wê-ḡga dinaḡ, naḡ ḡalau sac mbo iḡ ndê ḡalôm. Inḡ ta yom bocdec bu, ²⁴ “Ei! Yisu Nasaret-ḡga. Aô kayalê am, am ḡḡac dabuḡ naḡ Anötô kêkiḡ. Am bu kôm sake têḡ yac? Am mweḡ bu seḡ yac su, a?” ²⁵ Magoc Yisu hec yom ḡalau sac ma sôm, “Am mamaḡ ma hu iḡ siḡ!” ²⁶ Goc ḡalau sac kêmwanaḡ ḡḡac dau ti ḡaḡga ma hu iḡ siḡ ti mbwêc atu.

²⁷ Tu dinaḡ-ḡga lau hoḡ sêhêdaê ma sêndac dandi, “Gêḡ bocke dec? Inḡ kêdôhônḡ yac ḡa lêḡ wakuc ma ti ḡaclai atu. Ma iḡ kôc ḡaclai pi ḡalau sac whiḡ, bu iḡ kêḡ yatu ḡac, ma sêsoc iḡ ndê yom ḡapu.” ²⁸ Ma tiḡambu lau sic miḡ yom pi gêḡ dau, e ḡagahô eḡ iḡ ndê waê gêm gameḡ Galili-ḡga hoḡ ahuc.

Yisu gêm lau gêmbac daêsam sa
(Mat 8:14-17; Luk 4:38-43)

²⁹ ḡḡac sêhu lôm wê-ḡga dinaḡ siḡ, ma Saimon lu Andru sêkôc Yisu, Jems ma Jon ma sêtêḡ inḡlu si andu si. ³⁰ Saimon ndê lawawê gêmbac lic ḡandê ma yêc andu dau ḡalôm, ma lau sêkêḡ ḡawaê têḡ Yisu. ³¹ Bocdinaḡ Yisu têḡ iḡ gi, kêm iḡ sip amba ma keḡ iḡ sa. Ma gêmbac hu awhê dau siḡ, ma iḡ gêm akiḡ ḡac.

³² Têḡ telha dinaḡ têḡ ndoc ac gi sip, naḡ lau malac-ḡga sêhoḡ lau gêmbac daêsam ti lau naḡ ḡalau sac sêḡbo si ḡalôm, ma sêkôc ḡac sêtêḡ Yisu sêḡmeḡ.* ³³ Lau malac-ḡga hoḡ sêkac dau sa, sêḡbo andu dau ḡamakê. ³⁴ Ma Yisu gêm lau ti gêmbac tidau-tidau daêsam dinaḡ sa, ma soc ḡalau sac daêsam su yêc lau. Tigeḡ iḡ kêḡ yao ḡalau sac bu sêsoc iḡ asê dom, ḡahu bu ḡac sêḡyalê bu iḡ †Mesaya dau.

Yisu hu malac Kapenaom siḡ
(Luk 4:42-44)

³⁵ Têḡ ḡagalaḡsê ac pi meḡ su dom ma Yisu tisa ma hu malac dau siḡ. Inḡ sa gi bu mbo tawasê ma teḡ mbec. ³⁶ Saimon ma lau ḡatô naḡ sêwhiḡ iḡ, naḡ sêsa si bu sêḡsalê iḡ. ³⁷ Ma têḡ ndoc sêtap iḡ sa, naḡ sêsoc têḡ iḡ bu, “Lau hoḡ sêḡsalê am.” ³⁸ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Aô oc wambo malac tigeḡ dinaḡ dom. Dalhö datêḡ malac naḡ sêyêc gameḡ ḡamakê-ḡga dandi, bu wanem mêtê wambo dinaḡ. Tu gwelêḡ dinaḡ-ḡga dec aô gameḡ.”

³⁹ Ma tiḡambu iḡ kêsêlêḡ golom-golom malac hoḡ yêc gameḡ Galili-ḡga. Inḡ gêm mêtê mbo lau si lôm wê-ḡga, ma soc ḡalau sac daêsam su yêc lau.

Yisu kôm ḡḡac ti gêmbac leprasi ḡayham sa
(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)

⁴⁰ Têḡ bêc daḡ, ḡḡac ti gêmbac †leprasi daḡ têḡ Yisu gi. Inḡ pônḡ haduc ma teḡ Yisu bu nem iḡ sa. Inḡ sôm, “Am bu tac whiḡ, dec gitôm bu am oc kôm aô ḡamlic ḡawasi sa.”

* 1:32: Lau Israel si yomsu Sabat-ḡga gic yao lau bu sêḡsêlêḡ seḡ baliḡ me sêkôm gwelêḡ têḡ bêc Sabat-ḡga dom. Magoc bêc Sabat-ḡga ḡa-yao pacndê têḡ ndoc ac gi sip. Tu dinaḡ-ḡga dec lau sêhônḡ e ac gi sip su, goc sêkôc si lau gêmbac sêtêḡ Yisu si.

⁴¹ Yisu tawalô in, dec kêmatôc amba sa gi ma kêmasec in, ma sôm, “Aö atac whin, dec wasôm têt am bu ñamlic ñawasi sa.” ⁴² Ma ñagahô er gêm bac dau hu in sin, ma in ndê ñamlic ñawasi sa. ⁴³⁻⁴⁴ Goc Yisu kêkin in têt ð dabun-siga gi, ma sôm ti ñanga têt in, “Am ngô! Gêñ nañ kwahic dec hôc asê am, nañ sôm asê têt lau dañ dom. Tigeñ têt dabun-siga ndi, ma tôc daôm têt in bu lic bu am nem ñamlic ñawasi sa su. Ma kêñ da tu am ñamlic ñawasi sa-nga tôm yomsu nañ Moses kêñ têt yac. Ma ñalêñ dinañ lau hoñ oc sêñyalê bu am ñamlic ñayham sa.” ⁴⁵ Ma ñgac dau sa gi ma gic miñ pi gêñ dau e yom dau tiapa. Tu dinañ-nga lau hoñ takwê Yisu, dec in tec bu sôc malac dañ yêc lhu. In mbo gameñ ñamakê-nga, magoc lau akêñ gameñ hoñ sêwê sêtên in si ñapañ.

2

Yisu kôm ñgac bôlin dañ ñayham sa (Mat 9:1-8; Luk 5:18-26)

¹ Bêc ñatô ginja su, goc Yisu sôc malac Kapenaom tiyham. Ma lau malac-nga sêñgô ñawaê bu in mbu meñ ndôc andu dañ. ² Goc lau daêsam sêkac dau sa, ma Yisu gêm mête ñac. Lau daêsam andô sêkac sa e ñasawa mba yêc andu ñalôm ma yêc ñasactô bocdinañ. ³ Ma laungac hale sêmbalañ ñgac bôlin dañ yêc sac dañ sêmeñ, ma bu sêtên Yisu sêndi. ⁴ Magoc lau daêsam dinañ sem gameñ ahuc, ma tu dinañ-nga dec ñac sêpi andu ñapoc lôlôc si, ma sêkac poc sa ma sêmasañ ñalasê dañ yêc gameñ nañ Yisu kalhac, nañ ñahô-nga. Goc sêñwhañ sac ti ñgac bôlin sip têt Yisu gi. ⁵ Yisu gêlic gêñ dinañ ma kêyalê bu ñac sêkêñ whin in, goc sôm têt ñgac bôlin, “Aneñ balê, kwahic dec aö wasuc am nem sac kwi.”

⁶ Têt ndoc dinañ kêdôhônwaga yomsu-nga ñatô sêndôc andu dau. Sêñgô Yisu ndê yom dau, ma gauc gêm yêc ñac si ñalôm, ⁷ “Anötô tigeñ gitôm bu suc sac kwi. Ma bocke ñgac dindê sôm yom kaiñ dinañ? In ndê yom sac sambuc.” ⁸ Yisu kêyalê ñagahô bu ñac gauc gêm yom bocdinañ, dec in sôm têt ñac, “Tu sake-nga mac gauc gêm yom bocdinañ? ⁹ Mac akêñ whin dom bu aneñ ñaclai yêc bu wasôm têt ñgac bôlin dindêc bu wasuc in ndê sac kwi. Bocdinañ aö wasôm têt in, ‘Tisa, kôc nem mbô sa ma êmsêlêñ.’ ¹⁰ Ma têt têt mac alic aneñ yom dau ñandô sa, dec anyalê bu Anötô kêñ ñaclai têt ð ñamalac ndê Atu yêc nom, bu suc ñamalac si sac kwi whin.” Goc Yisu sôm têt ñgac bôlin, ¹¹ “Aö wasôm têt am bu tisa, kôc nem mbô sa, ma lhô têt nem andu ndi.” ¹² Ma ñgac dau tisa yêc lau hoñ añgô-nga, kôc ndê mbô sa ma kôlhô gi. Gêñ dau kôm lau hoñ sêhêdaê ñandô. Sêmpin Anötô ma sêsôm, “Gêñ kaiñ dindêc, yac alic dañ su dom.”

Yisu kêgalêm Liwai bu êñkuc in (Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

¹³ Tinambu Yisu sa gi mbo bugictoñ ñamakê tiyham. Lau daêsam sêsa si sêñkuc in, ma in kêdôhôn ñac. ¹⁴ Ma tinambu in kêsêlêñ gi e gêlic ð Liwai, Alpayas ndê atungac ndôc ndê mala kôc takis-nga. Goc Yisu sôm têt in, “Êmkuc aö.” Ma Liwai tisa ma kêkuc in.

¹⁵ Têt bêc dañ Yisu ti in ndê ñgacsêñomi señ gêñ sêndôc Liwai ndê andu. Ma lau sêkôc takis-nga ma lau daêsam nañ lau bata Israel-nga sêsam bu lau sac nañ sêndôc sêwhin ñac, bu lau kaiñ dinañ sêñkuc Yisu tôm bêc hoñ. ¹⁶ Ma lau ð Palêsai si kêdôhônwaga yomsu-nga ñatô sêlic bu Yisu gêñ gêñ ndôc whin lau takis-nga ti lau sac dinañ. Goc sêsôm têt in ndê ñgac-sêñomi, “Tu sake-nga in gêñ gêñ whin lau takis-nga ti lau sac?” ¹⁷ Yisu ngô yom dau, ma sôm têt ñac, “Lau nañ sêlic dau bu gêm bac mba, nañ oc sêñsalê dokta dom, magoc lau ti gêm bac oc sêñsalê dokta. Aö gameñ bu wañgalêm lau nañ sêlic dau bu lau gitên, nañ sa dom, aö gameñ bu wañgalêm lau sac sa.”

Yao gêñ danañ-nga-nga (Mat 9:14-15; Luk 5:33-35)

¹⁸ Jon, ñgac Kêku Lau-nga ndê ð sêñomi ti lau Palêsai sêkêñ bêc ñatô bu sêneñ gêñ dom tu gauc nem Anötô-nga, magoc Yisu ndê ñgacsêñomi sêkôm dom. Ma lau ñatô sêmeñ ma sêndac Yisu bocdec bu, “Tu sake-nga Jon ndê sêñomi ma lau Palêsai si sêñomi sêhu

gêñ daney-nga siñ tu gauc nem Anötö-nga, magoc am nem ngacsêñomi sêkôm dom?”
¹⁹ Goc Yisu sôm têtñ ñac, “Ñgac nem awhê-nga dañ bu êñgalêm lau sa sêmbo sêwhiñ iñ bu sêney mwasiñ nem awhê-nga, dec oc tòm dom bu sêhu gêñ daney-nga siñ têtñ ndoc ñgac dau mbo whiñ ñac. Ñalêñ tigeñ kwahic dec aö gambo gawhiñ aney ngacsêñomi ma oc tòm dom bu sêhu gêñ daney-nga siñ. ²⁰ Tigeñ ndoc oc meñ nañ lau oc sêkôc aö su yêc ñac, ma têtñ ndoc dinañ ñac oc ñalôm ñawapac, ma sêñkuc lêtñ dahu gêñ daney-nga siñ-nga.”

*Yisu ndê yom gitôm gêñ wakuc
 (Mat 9:16-17; Luk 5:36-39)*

²¹ Ma Yisu sôm, “Yac dasi po wakuc pi ñakwê akwa nañ kic, nañ dom. Bu po wakuc oc hôc ñakwê akwa kic, ma gêñ dau oc tisac sambuc. ²² Ma têtñ ndoc lau s êmasañ wain wakuc, nañ sêkêc sip bôc ñamlic wain-nga akwa dom. Mba! Ñac bu sêkôm, goc wain wakuc oc hôc ñamlic akwa kôc ma wê sa ñinga. Ma bôc ñamlic oc tisac bocdinañ. Wain wakuc dakêc sip bôc ñamlic wakuc.”

*Yisu iñ Pômdau bêc Sabat-nga
 (Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)*

²³ Têtñ bêc Sabat-nga dañ Yisu ti ndê ñngacsêñomi sêñsêlêñ sêmbo lôcwha dañ nañ gic ôm wit-nga dañ kic. Ma iñ ndê ñngacsêñomi sêkôc wit ñandô ñatô bu sêney. ²⁴ Ma lau Palêsai ñatô sêlic gêñ dau ma sêsôm têtñ iñ, “Lic gêñ nañ am nem ngacsêñomi sêkôm. Tu sake-nga ñac sêkôm gwelej nañ yac neñ yomsu gic yao bu dakôm têtñ bêc Sabat-nga dom?” ²⁵⁻²⁶ Yisu ô ñac si yom ma sôm, “Gauc nem yom nañ sêto pi gêñ nañ Kiñ Dawid kôm. Mac asam su, me? Têtñ ndoc nañ Abiata iñ ñdabuñsiga ñamata-nga, nañ Dawid ti lau nañ sêwhiñ iñ, nañ sêpônnda dau ma gêñ yô ñac. Goc Dawid sôc Anötö ndê andu gi, ma gêñ bolom dabuñ nañ lau sêkêñ ti da, nañ Moses kêtñ yao bu lau dabuñsiga tawasê oc sêney. Ma iñ kêtñ têtñ lau nañ sêmbo sêwhiñ iñ, ma ñac serj. Magoc lau dañ sêñgôliñ yom pi Dawid ma sêsôm bu iñ kêtñ yomsu lec dom.”

²⁷ Ma Yisu gic têtñ yom ma sôm, “Bocdinañ akôc gauc ñapep pi yomsu. Anötö kêtñ bêc Sabat-nga bu nem ñamalac sa. Iñ kêtñ ñamalac tu bêc Sabat-nga dom. ²⁸ Ñamalac ndê Atu iñ gêñ hoñ ñadau, ma iñ Pômdau Sabat-nga whiñ.”

3

*Yisu kôm ñgac amba balê ñayham sa têtñ bêc Sabat-nga
 (Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)*

¹ Têtñ bêc dañ tiyham Yisu sôc lôm wê-nga gi. Ma ñgac amba tibalê dañ ndôc. ² Palêsai ñatô sêñsalê yom bu sêñgôliñ pi Yisu, dec sêtñ iñ ñapep bu mboe iñ oc kôm ñgac dau ñayham sa têtñ bêc Sabat-nga, dec ñac oc sêsôm bu iñ kêtñ yomsu Sabat-nga. ³ Yisu sôm têtñ ñgac nañ amba tibalê, “Tisa, ma lhac ñalhu whiñ aö.” ⁴ Dec iñ ndac lau hoñ bocdec bu, “Gêñ bocke oc êñgili yomsu Sabat-nga? Dakôm ñayham têtñ lau, me dakôm sac têtñ lau? Danem ñamalac sa, me datec ñac sêmbac ndu?” Magoc ñac hoñ sem dôñ. ⁵ Iñ tahê ñac ma tac ñandê sa, ma ñalôm ñawapac tu ñac si ñalôm ñadandi-nga. Goc iñ sôm têtñ ñgac dau, “Êmatôc amam.” Ma ñgac dau kêmatôc amba, ma amba dau ñayham sa tiyham.

⁶ Têtñ dinañ lau Palêsai sêhu lôm wê-nga dau siñ ma sêsa si. Ma ñac sêndôc sêwhiñ lau Israel-nga nañ tac whiñ Herod ma lau Rom-nga si gôliñ, ma ñac hoñ sêkôc gauc pi lêtñ sêndic Yisu ndu-nga.

*Yisu kêtñhôn lau ma kôm gêm bac ñayham sa
 (Luk 6:17-19)*

⁷ Yisu ti ndê ñngacsêñomi sêtêtñ bugictorñ si, ma lau daêsam sêñkuc ñac. Ñac lau akêtñ gameñ Galili-nga ma gameñ Judia-nga, ⁸ ma akêtñ malac Jerusalem ma akêtñ gameñ Judia ma Idumia-nga ma akêtñ Bu Jordan ñadañga, ma akêtñ malac Taya ma Saidon ñagameñ. Lau daêsam dinañ sêñgô ñawaê pi gêñ nañ Yisu kôm, dec sêsa sêtêtñ iñ si.

⁹ Yisu gêlic lau toŋ atu naŋ bu sêŋgapiŋ iŋ sa, dec sôm têtŋ ndê ŋgacsêŋjomi bu sêmasaŋ waŋ sauŋ daŋ tu iŋ pi ndi ndöc-ŋga. ¹⁰ Iŋ sôm yom dinaŋ ŋahu bu iŋ kôm lau gêmbac daêsam ŋayham sa su e lau daêsam ti gêmbac sêkôm mwasac bu sêmasac iŋ. ¹¹ Ma têtŋ ndoc lau ti ŋalau sac sêlic iŋ, naŋ sêhu dau sêyêc iŋ aŋgô-ŋga, ma ŋalau dau sêmbwêc yom asê bocdec bu, “Am Anötö ndê Atu.” ¹² Tigeŋ Yisu kêtŋ gic yao ŋaŋga bu sêsôm iŋ ŋahu asê dom.

Yisu kêyalij ŋgacsêŋjomi 12 sa
(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ Tiŋambu Yisu pi lôc daŋ gi ma mbwêc lau naŋ iŋ atac whiŋ, naŋ sêtêtŋ iŋ sêmeŋ. ¹⁴ Goc iŋ kêyalij ŋac si lau 12 sa, ma sam ŋac bu †Aposel, bu ŋac oc sêmboc sêwhiŋ iŋ, ma iŋ oc kêtŋ ŋac sêsa sêndi bu sênem mêtê. ¹⁵ Ma iŋ kêtŋ ŋaclai têtŋ ŋac bu sêsoc ŋalau sac su. ¹⁶ Aposel 12 naŋ Yisu kêyalij ŋac sa, naŋ bocdec: Saimon (naŋ iŋ sam bu Pita), ¹⁷ Jems lu Jon (Sebedi ndê atu lu naŋ Yisu sam bu ‘wapap atui’), ¹⁸ Andru, Pilip, Batolomeas, Matyu, Tomas, Jems (Alpayas ndê atu), Tadaus, Saimon (naŋ sêsam bu ‘ŋgac †Selot’), ¹⁹ ma Judas Iskeriot, ŋgac naŋ tiŋambu hoc Yisu asê.

Lau sêŋgihi Yisu ahuc ŋapaŋ

²⁰ Yisu sôc andu daŋ gi, magoc lau toŋ atu sêsap iŋ dôŋ ŋapaŋ e ŋasawa mba bu iŋ ti ndê ŋgac-sêŋjomi sêneŋ gêtŋ. ²¹ Gêtŋ dau ŋawaê tap Yisu dinda ti asii sa, dec ŋac sêsôm, “Iŋ ndê gauc tisac.” Bocdinaŋ dec sêtêtŋ iŋ si bu sêkôc iŋ sa ndi.

Yisu ndê ŋaclai ŋahu
(Mat 12:22-32; Luk 11:14-22)

²² Têtŋ têtŋ dinaŋ kêtôhônŋwaga yomsu-ŋga ŋatô sêmeŋ akêtŋ Jerusalem ma sêŋgôliŋ yom pi Yisu bocdec bu, “ŋalau sac si ŋadau †Belsebal gêm gôliŋ iŋ, ma kêtŋ ŋaclai têtŋ iŋ bu soc ŋalau sac su.” ²³ Goc Yisu mbwêc ŋac sêtigasuc iŋ, ma ô ŋac si yom ŋa yom gôliŋ daŋ bocdec bu, “Bocke ma Sadaŋ oc soc Sadaŋ? ²⁴ Gôliŋwaga daŋ ndê lau bu sêkêtŋ kisa dau, dec iŋ ndê gôliŋ oc pacndê. ²⁵ Ma gôlôwac daŋ bu sêwhê dau kôc, dec oc sêlhac ŋaŋga dom. ²⁶ Ma Sadaŋ bu kêtŋ kisa têtŋ dau ma whê dau kôc, dec iŋ oc lhac ŋaŋga dom, iŋ ndê ŋaclai oc pacndê. ²⁷ Aŋgô! Sadaŋ iŋ gitôm ŋgac ti licwalô atu, ma yac bu dasôc ŋgac ti licwalô atu daŋ ndê andu bu taŋgaho iŋ ndê gêtŋ, naŋ gêtŋ ŋamata-ŋga dasô iŋ dôŋ, goc taŋgaho iŋ ndê gêtŋ.

²⁸ “Yomandô aô wasôm têtŋ mac. ŋamalac naŋ kac ndê ŋalôm kwi ma hu ndê sac siŋ, naŋ Anötö oc suc iŋ ndê sac ti yom sac-sac hoŋ kwi. ²⁹ Tigeŋ ŋamalac daŋ bu sôm yom sac pi ŋalau Dabuŋ, naŋ Anötö oc suc iŋ ndê sac kwi dom andô. Iŋ kôm gêtŋ sac sambuc, ma iŋ ndê giso oc yêc ŋapaŋ.”

³⁰ Yom hoŋ dinaŋ Yisu sôm, ŋahu bu ŋac sêsôm bu ŋalau sac daŋ mbo iŋ ŋalôm.

Yisu dinda ti asii
(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Têtŋ têtŋ dinaŋ Yisu dinda ti ndê asii sêhôt asê andu dau. Sêlhac awê ma sêŋkiŋ ŋamalac daŋ sôc gi bu kôc iŋ sa sa meŋ. ³² Lau daêsam naŋ sêndöc sêŋgihi Yisu ahuc, naŋ sêsôm têtŋ iŋ bu, “Am dinam ti nem asimi dec sêmeŋ sêlhac awê ma sêndac am.” ³³ Goc iŋ ndac ŋac, “Aneŋ dinaŋ ti asiŋi naŋ asa?” ³⁴ Ma iŋ tahê lau naŋ sêndöc sêŋgihi iŋ ahuc, ma sôm, “Aneŋ dinaŋ ti asiŋi dau dindec. ³⁵ Bu lau naŋ daŋga wambu Anötö ndê yom, naŋ ŋac sêti aô asiŋi ti lhuŋwêi ma dinaŋi.”

4

Yom gôliŋ pi ŋgac kêbalip wit ŋawhê
(Mat 13:1-12; Luk 8:4-8)

¹ Tiŋambu Yisu sa gi mbo bugictoŋ ŋamakê, ma gic hu kêtôhônŋ lau tiyham. Ma lau sêwê-sêwê sêmeŋ e ti toŋ atu andô. Tu dinaŋ-ŋga iŋ pi waŋ daŋ gi poc bugictoŋ kêpiŋ baö, ma lau daêsam dinaŋ sêlhac baö.

² Yisu sôm yom gôliŋ daêsam bu êndôhôn lau dinaŋ. In sôm yom gôliŋ daŋ têtŋ ŋac bocdec bu, ³ “Aŋgô! Ŋgac daŋ sa gi bu êmbalip wit ŋawhê yêc in ndê ôm. ⁴ Têtŋ ndoc in kêbalip gêtŋ dau, naŋ ŋawhê ŋatô sêpeŋ sêsip seŋ, ma mbac sêsip sêmeŋ ma seŋ su. ⁵ Ma ŋawhê ŋatô sêpeŋ sêsip gameŋ hoc-hoc, naŋ nom ŋagec sac hoc ŋahô ŋambwa. Ŋawhê dau sêsip nom ŋalôm gacgeŋ si dom, dec sêpo sêpi sêmeŋ ŋagahô. ⁶ Tigeŋ tiŋambu ac pec ŋagatôm ma gêm bôliŋ. Ŋahu bu nom ŋayham mba tu ŋawakac sip ndi-ŋga. ⁷ Ma wit ŋawhê ŋatô sêpeŋ sêsip kwaŋ ti ŋakwa ŋalôm, ma kwaŋ lu wit sêpi sêwhiŋ dau e kwaŋ yaŋ wit ndu ma gêm ŋandô daŋ dom. ⁸ Ma wit ŋawhê ŋatô sêpeŋ sêsip nom ŋayham, ma tiŋambu sem ŋandô daêsam, ŋatô sem ŋandô 30, ŋatô sem ŋandô 60, ma ŋatô sem ŋandô 100.”

⁹ Goc Yisu sôm, “Asa bu daŋga-suŋ yêc, naŋ ŋgô aneŋ yom.”

*Yisu whê yom gôliŋ wit ŋawhê-ŋga ŋahu sa
(Mat 13:10-23; Luk 8:9-15)*

¹⁰ Tiŋambu lau daêsam sêmbo dom, ma lau naŋ sêmbo sêwhiŋ Yisu, ti ŋgacsêŋomi 12 sêndac Yisu pi yom gôliŋ dau ŋahu. ¹¹ Ma in whê sa têtŋ ŋac bocdec bu, “Anötô ndê gôliŋ ŋalêŋ ŋahu sip ŋalôm gi. In kêyalin mac sa bu aŋyalê ŋahu dau, magoc lau naŋ sêmbo Anötô ndê gôliŋ ŋalôm dom, naŋ wasôm yom têtŋ ŋac ŋa yom gôliŋ ŋambwa. ¹² Aisaya to yom pi lau kaiŋ dinaŋ, naŋ yêc bocdec bu:

Ŋac sêlic gêtŋ naŋ aô gakôm, naŋ ŋapaŋ, magoc ŋac si gauc sa dom. Ma ŋac sêŋgô aneŋ yom ŋapaŋ, magoc sêŋyalê ŋahu dom.

Ŋac bu sêŋyalê, dec oc tôm bu sênem dau kwi, ma Anötô oc suc ŋac si sac kwi.” [Ais 6:9-10]

¹³ Goc Yisu sôm têtŋ ŋac, “Bocke dec mac aŋyalê yom gôliŋ dinaŋ ŋahu dom? Bocdinaŋ ŋalêŋ bocke mac oc aŋyalê yom gôliŋ ŋatô ŋahu? ¹⁴ Aŋgô! Yom pi ŋgac naŋ kêbalip wit ŋawhê, naŋ hêganônŋ ŋgac naŋ hoc Anötô ndê yom asê. ¹⁵ Ma yom pi wit ŋawhê naŋ sêpeŋ sêsip seŋ, naŋ hêganônŋ lau naŋ sêŋgô Anötô ndê yom, magoc ŋagahô Sadaŋ meŋ ma kêgaho yom dau su yêc ŋac si ŋalôm. ¹⁶ Ma wit ŋawhê naŋ sêpeŋ sêsip gameŋ hoc-hoc, naŋ hêganônŋ lau naŋ sêŋgô A nôtô ndê yom ma sêkôc sa ŋagahô ti atac ŋayham. ¹⁷ Tigeŋ tôm wit naŋ ŋawakac mbasi, naŋ lau dau sêlhac ŋasawa baliŋ dom. Têtŋ ndoc sêtap ŋawapac sa, me lau sêkêŋ kisa ŋac tu Anötô ndê yom-ŋga, naŋ sêhu si sêkêŋ whiŋ siŋ ŋagahô eŋ. ¹⁸ Ma wit ŋawhê naŋ sêpeŋ sêsip kwaŋ ti ŋakwa ŋalôm, naŋ hêganônŋ lau naŋ sêŋgô Anötô ndê yom, ¹⁹ tigeŋ sêhêgo dau pi gêtŋ nom-ŋga kêlêc, ma lêtŋ atac whiŋ mone ti wapa nom-ŋga hê ŋac si gauc ŋapaŋ e kôm Anötô ndê yom ahuc, ma ŋandô mbasi. ²⁰ Ma wit ŋawhê naŋ sêpeŋ sêsip nom ŋayham, ma sem ŋandô 30, me 60, me 100, naŋ hêganônŋ lau naŋ sêŋgô Anötô ndê yom, sêkôc sa e tidônŋ, ma sem ŋandô daêsam.”

*Dasin lam ŋawê kwi dom
(Luk 8:16-18)*

²¹ Ma Yisu sôm têtŋ ŋac, “Lam in gêtŋ pô gameŋ-ŋga, ma bocdinaŋ yac taŋgatôc ŋa suc ahuc me dasin kwi sôc sasac ŋapu dom. Mba! Taŋkiŋ êŋgalêŋ ŋalhu bu ŋawê pô gameŋ. ²² Ma ŋalêŋ tigeŋ, yom naŋ yêc siŋ dau me ŋahu sip ŋalôm gi, naŋ oc meŋ sa tiawê. ²³ Asa naŋ daŋgasuŋ bu yêc, naŋ ŋgô.”

²⁴ Ma in gic têtŋ yom ma sôm, “Akôc gauc ŋapep pi Anötô ndê yom naŋ mac aŋgô. Mac bu atac whiŋ bu aŋyalê ŋahu, dec Anötô oc kêŋ gauc têtŋ mac, ma in oc kôm mac nem gauc êŋsôwec tiatu. ²⁵ Bu asa naŋ kôc Anötô ndê yom sa sip ndê ŋalôm e tidônŋ, naŋ Anötô oc kêŋ gauc têtŋ in êŋlêc. Magoc asa naŋ kôc sa tidônŋ dom, naŋ Anötô oc kôc in ndê yom hoŋ su yêc in.”

Yom gôliŋ pi gêtŋ ŋawhê naŋ po pi meŋ

²⁶ Ma Yisu sôm, “Ŋalêŋ naŋ Anötô ndê gôliŋ kêsôwec, naŋ gitôm gêtŋ ŋawhê naŋ ŋamalac daŋ sô sip ndê ôm. ²⁷ Ma tiŋambu in yêc bêc ôbwêc ma tisa têtŋ acsalô, ma ŋawhê dau po pi meŋ. Magoc ŋamalac dau kêyalê ŋalêŋ dom. ²⁸ Têtŋ ŋamata-ŋga ŋawhê dau hêc

nom kôc ma ñagatôm pi meñ, malô goc ñamlha sa ma tiñambu gêm ñandô. ²⁹ Magoc têt ndoc gêt ñandô dau tilôwê iñ oc ndic su, bu bêc sêhoñ gêt ñandô sa-ñga meñ sa.”

Yom gôliñ pi gêt ñawhê sauñ
(Mat 13:31-32; Luk 13:18-19)

³⁰ Ma Yisu sôm, “Aö wasôm yom gôliñ bocke tu bu wawhê ñalên nañ Anötö ndê gôliñ kêsôwec, nañ sa? Aö wanem dôhôn pi gêt sake bu wawhê sa? ³¹ Anötö ndê gôliñ gitôm gêt ñawhê sauñ andô dañ nañ dasô sip nom, gitôm a soc ñawhê. ³² Gêt dau gêt sauñ andô, tiger yac bu dasô sip nom ndi, dec oc po tiatu e hôc gêlêc gêt ôm-ñga hoñ su. Ma ñasañgac oc sêhê baliñ e mbac lôlôc-ñga sêmeñ sêhê si ñaic yêc ayuñ ñayham dau.”

³³ Yom gôliñ kaiñ dinañ Yisu sôm têt lau ñapañ. Iñ kêdôhôn ñac tôm ñac si gauc. ³⁴ Yom hoñ nañ iñ sôm têt ñac, nañ iñ sôm ña yom gôliñ. Ma têt têt nañ iñ ti ndê ñgacsêñomi sêmbo tawasê, nañ iñ whê gêt hoñ sa têt ñac.

Yisu kôm bu ñamponñ timalô
(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

³⁵ Têt acsalô dinañ kêpiñ bu ñasec sa, nañ Yisu sôm têt iñ ndê ñgacsêñomi, “Yac dalhö, dapi bugictoñ ñadañga dandi.” ³⁶ Goc sêhu lau toñ atu dinañ siñ ma sêkôc Yisu whiñ ñac sêpi wañ dañ ma sêlhö si. Ma wañ ñatô sêlac sêwhiñ. ³⁷ Sêlac si ma mbu puc atu ma gêli bu ñamponñ sa gic sip wañ e kêpiñ bu wañ pac. ³⁸ Magoc Yisu teñ gwalim ma yêc bêc yêc wañku-ñga. ñgacsêñomi sêuñ iñ sa, ma sêsôm têt iñ, “Kêdôhônwaga, bocke? Am hêgo daôm dom bu yac oc dandiñ, a?” ³⁹ Goc iñ tisa, ma sôm yom ñañga têt mbu ti bu ñamponñ bocdec bu, “Nañ gitôm! Timalô!” Goc mbu timalô ma gameñ ñañeñ sa. ⁴⁰ Ma iñ sôm têt ñac bu, “Tu sake-ñga mac atöc daôm kêlêc? Bocke? Mac akên whiñ aö dom, a?” ⁴¹ Magoc ñac sêsö ti sêtöc dau ñandô ma sêndac dandi, “Iñ asa dec? Gêt hoñ sêsöc iñ ndê yom ñapu, ma mbu ti bu ñamponñ sêwhiñ!”

5

Yisu kôm ñgac ti ñalau sac ñayham sa
(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

¹ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêhêc asê Bugictoñ Galili-ñga ñadañga têt gameñ ac pi-ñga, ma sêsöc baö yêc lau Gerasa-ñga si gameñ. ² Sêpi baö si, ma ñgac dañ nañ ñalau sac mbo iñ ndê ñalôm, nañ sa akên ôm sêhê-ñga ma têt Yisu gi. ³ Iñ ñgac dau êlêmê ndöc ôm sêhê-ñga, ma têt daêsam lau sêñsahê bu sêsö iñ dôñ ña wac me ña sen, magoc gitôm dom. ⁴ Têt daêsam sêsö iñ amba ti gahi dôñ ña sen, magoc iñ hê sen kic ma señ gapocwalô gahi-ñga su. Lau dañ sêtôm dom bu sêkôm iñ timalô. ⁵ Têt acsalô ti ôbwêc, iñ mbo ôm sêhê-ñga ti gameñ ñabaö, ma tañ asê ma kôc hoc ma tuc-tuc dau ñamlis tisac.

⁶ Têt têt dinañ iñ gêlic Yisu kalhac ahê, goc kêti gi ma pôn haduc yêc iñ anğô-ñga. ⁷⁻⁸ Ma Yisu sôm têt iñ, “Ñalau sac, am hu ñgac dinañ siñ.” Dec ñalau dau mbwêc atu ma sôm, “Yisu, Anötö ñaclai ti ñawasi ñadau ndê Atu, am bu kôm sake têt aö? Tu Anötö ndê ñaê-ñga, aö water am bu kôm aö ñayom dom.” ⁹ Goc Yisu ndac iñ, “Am nem ñaê asa?” Ma ñalau sac ô yom ma sôm, “Aneñ ñaê ‘Toñ Atu,’ bu yac ñalau daêsam.” ¹⁰ Ma ñalau dau teñ Yisu tidim daêsam, bu soc ñac su yêc gameñ dinañ dom.

¹¹ Têt têt dinañ bôc toñ atu señ gêt sêmbo lôc ñapu yêc gameñ dinañ. ¹² Goc ñalau sac sêteñ Yisu ma sêsôm, “Êmkiñ yac atên bôc dindê andi, bu yac asôc bôc si ñalôm.” ¹³ Yisu gôlôc goc ñalau sac sêhu ñgac dinañ siñ, ma sêsöc bôc ñalôm si. Goc bôc hoñ sênti si e sêsip salic sac, ma sêsip bugictoñ e bu kô ñac sêmbac ndu. Bôc dau toñ atu, ñanamba gitôm 2,000. ¹⁴ Goc lau sêyob bôc-ñga sênti si, ma sic miñ yom dinañ têt lau nañ sêmbo malac atu ti gameñ ñamakê-ñga. Ma lau dau sêsa si bu sêlic gêt nañ Yisu kôm. ¹⁵ Sêhêc asê iñ ma sêlic ñgac nañ Yisu soc ñalau sac toñ atu dinañ su yêc iñ, nañ ndöc ti gauc ñawa ma sôc ñakwê, dec ñac sêtöc dau. ¹⁶ Ma lau nañ sêlic gêt dau, nañ sic miñ pi gêt nañ Yisu kôm têt ñgac ti ñalau sac, ma têt bôc. ¹⁷ Goc lau gameñ dinañ-ñga sêteñ Yisu ñañga bu hu ñac si gameñ siñ.

¹⁸ Têñ ndoc Yisu bu pi warj ndi, narj ñgac narj inj soc ñalau sac su yêc inj, narj terj inj ñarjga bu whij inj ndi. ¹⁹ Magoc Yisu sôm, “Mba! Am mbu têtñ nem lau ndi, ma ndic miñ têtñ ñac pi ñalêtñ narj Pômdau tawalô am, ma pi gêtñ honj narj inj kôm têtñ am.” ²⁰ Goc ñgac dau kölhö gi, ma kêtñhi gameñ narj sêsam bu Dekapolis,* ma gic miñ yom pi gêtñ atu narj Yisu kôm têtñ inj. Ma lau honj sêhêdaê.

Yisu kôm awhê lu ñayham sa
(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ Yisu ti ndê ñgacsênjomi sêpi warj ma sêmbu sêpi bugictorj ñadangja si. Ma têtñ ndoc inj sip baö gi, narj lau torj atu sêkac sa e sênjgihi inj ahuc. ²² Ma ñgac danj ñaê Jairas, narj yob lau Israel-ñga si lôm wê-ñga yêc gameñ dinarj, narj meñ hóc asê. Inj gêtñc Yisu goc hu dau sip nom yêc inj gahi-ñga. ²³ Ma inj terj inj ñarjga bocdec bu, “Aneñ bawhê saunj gêmbac atu kêtñinj bu oc mbac ndu. Aö tac whij bu am mweñ, kêtñ amam sac inj tu bu inj mbac ndu dom, ma ñayham sa tiyham.” ²⁴ Goc Yisu whij inj gi.

Yisu kêsêlêtñ mbo, ma lau daêsam sênjuc inj ma sênjgihi inj ahuc. ²⁵ Lau torj dinarj si danj inj awhê narj gêm dac ñaparj tôm yala 12. ²⁶ Inj kêsâlê dokta daêsam bu sênem inj sa, ma gêmlihi ñac e inj ndê mone honj pacndê. Magoc ñac sêtôm dom bu sênem inj sa. Inj hóc ñandê atu tu ñac-ñga, ma gêmbac dau hóc gêtñc su. ²⁷⁻²⁸ Awhê dau ñgô Yisu ñawaê su, dec gauc gêm têtñ dau bu, “Aö bu wamasec inj ndê ñakwê, dec oc kôm aö ñayham sa.” Tu dinarj-ñga inj kêsêlêtñ yêc lau torj atu ñalôm kêtñc inj, ma kêmasec inj ndê ñakwê. ²⁹ Ma ñagahô eñ inj ndê dac sa tiyham dom, ma inj kêsahê bu inj ndê gêmbac pacndê su.

³⁰ Yisu kêtñalê bu ñaclai sa yêc inj, goc ñagahô inj kac dau kwi yêc lau torj atu ñalôm ma ndac, “Asa kêmasec aö neñ ñakwê?” ³¹ Magoc inj ndê ñgacsênjomi sêo yom ma sêsôm, “Lic lau daêsam dindec s êkôm am si. Bocke dec am ndac bu ñac si asa kêmasec am?” ³² Magoc Yisu taso lau honj, ma kêsâlê ñamalac narj kôm gêtñ dau. ³³ Awhê dau kêtñalê bu inj ñayham sa su, dec têtñ Yisu gi ma pônj haduc yêc inj anjô-ñga. Inj töt dau ti kêtñtec mbo, ma hoc yom asê pi gêtñ narj inj kôm. ³⁴ Goc Yisu sôm terj inj, “O aneñ bawhê, am nem kêtñ whij aö dec kôm am ñayham sa. Am ndi ti atac malô, kwahic dec am nem ñawapac pacndê su.”

³⁵ Yisu sôm yom dinarj mbo, ma lau ñatô sêmeñ akêtñ Jairas ndê andu, ma sêsôm têtñ inj, “Am atômwê mbac ndu su. Tu sake-ñga am bu kêtñ ñawapac têtñ Kêdôhônj-waga? Sôm têtñ inj bu meñ dom.” ³⁶ Tigeñ Yisu hêgo dau tu ñac si yom-ñga dom, ma sôm têtñ Jairas, “Töt daôm dom, kêtñ whij.” ³⁷ Goc Yisu kalhac lau honj ahuc, ma kôc Pita, ma Jems lu ndê asidôwa Jon, ma sêwhij Jairas si. ³⁸ Sênjêlêtñ si e sêhóc asê Jairas ndê andu, ma Yisu gêtñc lau sêkôm ñanta atu, ñac sêhu danjgibo asê ma sêtanj. ³⁹ Goc inj sôc gi ma ndac ñac, “Mac akôm ñanta ti danjgibo atu dindec tu sake-ñga? Bawhê dau mbac ndu dom, inj yêc bêc narj yêc.” ⁴⁰ Magoc ñac sêmbwac inj. Yisu kêtñ ñac sêsa awê si, ma kôc bawhê ñadamba lu dinda ti ñgacsênjomi töt dinarj sêwhij inj si, ma sêsôc ñalôm narj bawhê yêc. ⁴¹ Inj kêm bawhê dau sip amba ma sôm têtñ inj, “Talita, k umi.” (Yom Hibru dau danem kwi bu, ‘Bawhê saunj, am tisa.’) ⁴² Ma ñagahô eñ bawhê dau, narj ndê yala ti 12, narj tisa ma kêsêlêtñ. Ma lau honj narj sêlic gêtñ dau, narj sêhêdaê ñandô. ⁴³ Magoc Yisu kêtñ yao ñarjga bu sêsôm gêtñ dau asê têtñ lau ñatô dom. Ma inj sôm bu sêkêtñ gêtñ danen-ñga têtñ bawhê dau neñ.

6

Yisu ndê lau sêkôc inj sa dom
(Mat 13:54-58; Luk 4:16-30)

¹ Yisu mbu têtñ inj ndê malac-hu gi, ma inj ndê ñgacsênjomi sênjuc inj. ² Têtñ bêc Sabat-ñga danj inj sôc lôm wê-ñga gi, ma gic hu kêdôhônj lau. Ma lau daêsam narj sênjô inj ndê yom, narj sêhêdaê ma sêsôm têtñ dandi, “Aluê! Inj ñgac dec tap gêtñ honj dindec sa yêc

* 5:20: Dekapolis - ñaê dinarj danem kwi bu ‘malac amanju.’ Malac amanju dinarj sêyêc Bugictorj Galili-ñga ñagameñ têtñ ac pi-ñga.

nde? Asa kêñ gauc atu-tu dinañ têtñ in, ma ñaclai tu kôm gêtñ dalô-ña? ³ In yac neñ ñgac nañ muñ-ña kôm gwelen kapenta-ña. In Maria ndê atunñgac, ma Jems, Josep, Judas ma Saimon dôwa! Ma in ndê lhuwêi sêmbo sêwhiñ yac.” Ma ñac atac lu-lu tu in-ña. ⁴ Goc Yisu sôm têtñ ñac, “Lau hoñ sêtoc propet dañ sa, tigen yêc in ndê malachu, in ndê asidôwai ma in dau ndê lau sêtoc in sa dom.” ⁵ Ma yêc gameñ dinañ in gitôm dom bu kôm gêtñ dalô daêsam. In kêñ amba sac lau gêmbac tigen-tigen, ma kôm ñac ñayham sa. ⁶ Ma in hêdaê bu ñac sêkêtñ whiñ in dom.

Tinambu in kêsêlêñ golom-golom malac, ma kêdôhôn lau.

*Yisu kêkiñ ñgacsêñjomi 12 sêsa si
(Mat 10:7-11; Luk 9:1-5)*

⁷ Yisu mbwêc ndê ñgacsêñjomi 12 sêtêtñ in sêmey, ma in kêkiñ ñac lu-lu sêsa sêtêtñ malac ñatô si, bu sênem mêtê lau. Ma in kêñ ñaclai têtñ ñac bu sêsoc ñalau sac su yêc lau. ⁸⁻⁹ In kêkiñ ñac ti sôm yom têtñ ñac bocdec bu, “Anselêñ andi, magoc akôc wapa daêsam dom. Asôc nem atapa ma akôc nem tôc, dec tôm. Ampwic hacgêlê dom, ma akôc gêtñ daney-ña me awa me ñakwê aô daôm-ña dom. ¹⁰ Têtñ ndoc mac asôc malac dañ andi, ma lau sêkôc mac sa asôc ñac si andu, nañ ambo whiñ ñac e mac ahu malac dau siñ. ¹¹ Ma lau malac dañ-ña bu sêkôc mac ti nem yom sa dom, goc atoñ kop su yêc gahim têtñ ndoc mac ahu ñac siñ, bu atôc ñac si giso asê.”

¹² Goc ñac sêlhô si ma sem mêtê bu lau sênem si ñalôm kwi ma sêhu mêtê sac siñ.

¹³ Sêsoc ñalau sac daêsam su yêc lau, ma sêmbac olib ñakwi pi lau gêmbac daêsam ma sêkôm ñac ñayham sa.

*Herod gauc gêm yom daêsam pi Yisu
(Mat 14:1-2; Luk 9:7-9)*

¹⁴ Lau sic miñ pi Yisu ñapan e in ndê waê tiapa, ma Kiñ Herod ñgô ñawaê pi in whiñ. Lau ñatô sêsôm bu, “Yisu in Jon, ñgac Kêku Lau-ña, nañ tisa akêtñ lau batê-ña, ma bocdinañ in kôc ñaclai bu kôm gêtñ dalô.” ¹⁵ Ma ñatô sêsôm, “Mba! In ñgac dec in propet Elaija nañ tisa akêtñ lau batê-ña.” Ma ñatô sêsôm, “Mba! In propet dañ tôm propet akwa-kwa.” ¹⁶ Magoc têtñ têm Herod ñgô yom dinañ pi Yisu, nañ in sôm, “Ñgac dê mboe Jon, ñgac nañ aô gatim in kachu kic, nañ tisa akêtñ lau batê-ña.”

*Herod gic Jon, ñgac Kêku Lau-ña ndu ñamij
(Mat 14:3-12)*

¹⁷⁻¹⁸ Muñ-ña, Herod kôc in asi Pilip ndê awhê Herodias ma gêm ti ndê awhê. Dec Jon hoc Herod ndê giso asê ma sôm têtñ in, “Am gêm nem asim ndê awhê, dec kôm gêtñ so sambuc.” Tu dinañ-ña Herod kêkiñ ndê lau siñ-ña bu sêkôc Jon dôn, ma sêkêtñ in ndôc gapocwalô. ¹⁹ Tu Jon ndê yom-ña, Herodias êlêmê tac ñandê têtñ in ma tac whiñ bu sêndic in ndu. Magoc in gitôm dom, ²⁰ bu Herod kêyalê bu Jon in ñgac gitêtñ ti dabuñ, dec töc Jon ma yob in ñapep. Herod tac whiñ bu ñgô Jon ndê yom, magoc Jon ndê yom kôm in gauc gêm yom daêsam. ²¹ Tinambu Herodias tap lêtñ dañ sa bu lau sêndic Jon ndu. Têtñ Herod ndê bêc dinda kôc in-ña, nañ Herod ndê mwasiñ dañ ma kêgalêm in ndê lau atu-tu, ti lau bata siñ-ña, ma lau bata Galili-ña. ²² ñac sêndôc mwasiñ dau ñalôm ma Herodias atuwê sôc meñ ma tê wê. Gêtñ dau kôm Kiñ Herod ti ndê ñaclêñ hoñ atac ñayham kêlêc. Goc in sôm têtñ bawhê dau, “Am ndac gêtñ bocke nañ am atac whiñ, ma wakêtñ têtñ am.” ²³ Ma in kêmatiñ yom têtñ in bocdec bu, “Gêtñ nañ am bu ndac, nañ aô wakêtñ têtñ am, tôm aô wawhê neñ wapa hoñ kôc ndi toñ lu ma wakêtñ toñ dañ têtñ am.” ²⁴ Goc bawhê dau sa gi ma ndac dinda, “Aô wandac gêtñ sake?” Ma dinda ô yom ma sôm, “Am ndac Jon, ñgac Kêku Lau-ña ndê ñagôlôn.” ²⁵ Goc bawhê dau kac dau kwi ma kêtñ mbu têtñ Kiñ Herod gi, ma sôm têtñ in bu, “Aô tac whiñ bu kwahic dec, am tim Jon, ñgac Kêku Lau-ña ndê kachu kic, goc kêñ in ndê ñagôlôn sip pele dañ ma kêñ têtñ aô, bu walic pi tanôn bu in mbac ndu ñandô.” ²⁶ Yom dau kôm Kiñ Herod ñalôm ñawapac atu, tigen tu in kêmatiñ yom yêc ñaclêñ hoñ ñngô-ña, dec kôm tôm bawhê dau ndac. ²⁷ Ma ñagahô in kêkiñ ñgac dañ bu ndic Jon ndu ma kôc in ñagôlôn mbu meñ. ñgac dau sôc

gapocwalô gi, tim Jon ndê kachu kic, ²⁸ ma kêñ ñagôlôn sip pele dañ. Goc kôc sa gi kêñ têtñ bawhê, ma bawhê kêñ têtñ dinda gêlic.

²⁹ Têtñ têtñ Jon ndê sêñjomi sêñgô gêtñ dau ñawaê, nañ sêmerj ma sêkôc inj ndê ñamlanj sa, ma si sêñsuhuj.

Yisu ndê ñgacsêñjomi sêmbu sêmerj

³⁰ ñgacsêñjomi nañ Yisu kêkiñ ñac sêsa si, nañ sêmbu sêtêtñ inj sêmerj, ma sic miñ pi gêtñ hoñ nañ sêkôm, ma yom nañ sêndôhôn têtñ lau. ³¹ Têtñ têtñ dinañ lau daêsam sêwê sêtêtñ Yisu sêmerj ñapañ, dec ñasawa mba bu inj ti ndê lau sênerj gêtñ. Tu dinañ-ñga dec inj sôm têtñ ñac, “Mac tamwasêm awhiñ aô, ma yac dasa gameñ sawa dañ dandi, ma tañwhañ dauñ.”

Yisu gôlôm lau 5,000

(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Jon 6:1-15)

³² Bocdinañ ñac sêpi wañ dañ bu sêlhô sêtêtñ gameñ sawa dañ sêndi. ³³ Magoc lau daêsam sêlic ñac sêpi wañ ma sêñyalê bu Yisu ti ndê lau. Bocdinañ lau akêtñ malac hoñ yêc gameñ dinañ sêñkuc ñac, sênti sêmbu baô ma sêhôt gêlêc ñac. ³⁴ Têtñ têtñ Yisu ti ndê ñgac-sêñjomi sêsôt baô si, inj gêlic lau daêsam dinañ ma tawalô ñac, bu ñac sêtôm domba nañ si ñgac yob ñac-ñga mba. Dec inj gic hu kêdôhôn yom daêsam têtñ ñac.

³⁵ Sêmbu e telha sa, goc Yisu ndê ñgacsêñjomi sêtêtñ inj si ma sêsôm, “Gameñ dindéc gameñ sawa, ma ac pacndê. ³⁶ Kêtñ lau dau sêlhô sêtêtñ malac ti gameñ ñamakê-ñga sêndi, bu sênemlhi gêtñ sênerj-ñga.” ³⁷ Magoc Yisu sôm, “Mba! Mac daôm akêtñ gêtñ têtñ ñac sênerj.” Ma ñac sêô yom ma sêsôm, “Lau dindéc ñac lau daêsam andô! Yac bu anemlhi bolom ña mone atu gitôm ñdenarii 200, dec oc tôm bu ñac hoñ sênerj ñagec-ñagec. Yac akôm bocdinañ, a?” ³⁸ M a inj ndac, “Mac nem bolom hinga ndôc? Andi alic.” Ma ñac si sêlic goc sêmbu sêmerj ma sêsôm, “Yac mba bolom limdañ, ma i lu sêndôc.”

³⁹ Goc Yisu sôm têtñ ñac bu sêkêtñ lau hoñ sêndôc sic titoñ-titoñ sêndôc kwanj. ⁴⁰ Ma lau hoñ sêndôc sic titoñ-titoñ, toñ ñatô gitôm lau 100, ma ñatô gitôm 50. ⁴¹ Goc Yisu kôc bolom limdañ ma i lu sa, tatic undambê ma gêm mbec, goc pô bolom kôc-kôc, ma kêñ têtñ ñgacsêñjomi bu sêndic sam têtñ lau. Goc inj kôm bocdinañ pi i lu. ⁴² Lau hoñ señ gêtñ e hôt ñac dôñ. ⁴³ Ma tiñambu ñgacsêñjomi sic bolom ti i ñadêlê sa sip gatop 12 e meñhu.

⁴⁴ Yisu gôlôm lau toñ atu dinañ, ma lañgac nañ sêmbu toñ dau ñalôm ma señ gêtñ, nañ si namba gitôm 5,000.

Yisu kêsêlêñ mbo bu ñahô

(Mat 14:22-33; Jon 6:16-21)

⁴⁵ Têtñ têtñ dinañ Yisu kêñ ndê ñ gacsêñjomi sêpi wañ dañ si, ma kêkiñ ñac sêmuñ inj sêpi bugictoñ ñadañga, bu sêtêtñ malac Betsaida sêndi. Ma inj dau mbo baô bu kêñ lau toñ atu dinañ sêlhô si. ⁴⁶ Inj hu ñac siñ su, goc pi lôc dañ gi bu teñ mbec.

⁴⁷ ñasec sa su, ma wañ dau sa bugictoñ ñalhu, ma Yisu tawasê mbo baô. ⁴⁸ Inj gêlic ndê ñgac-sêñjomi sêhêc wañ ñañga, bu mbu atu kêsêlêñ ma puc ñac dôñ. Têtñ ôbwêc lôm inj kêsêlêñ mbo bu ñahô, ma sa têtñ ñac gi. Inj bu hôt gêlêc ñac, ⁴⁹ magoc têtñ ndoc sêlic inj kêsêlêñ mbo bu ñahô, ñac gauc gêm bu sêlic ñalau dañ. ñac sêmbwêc atu, ⁵⁰ bu ñac hoñ sêlic inj ma sêtôt dau. Magoc ñagahô inj sôm yom têtñ ñac bu, “Ñalôm pêñ dôñ ma atôt daôm dom, bu aô dauñ dindéc!” ⁵¹ Goc inj kêsêlêñ têtñ ñac ma pi wañ gi. Ma mbu timalô ma binôn sip. ñac sêhêdaê ñandô, ⁵² ñahu bu ñac sêlic gêtñ nañ inj kôm pi bolom ti i, magoc ñac si gauc sa dom pi inj ndê ñaclai. ñac si ñalôm ñadandi.

Yisu gêm lau gêmbac sa yêc malac Genesaret

(Mat 14:34-36; Jon 6:22-25)

⁵³ ñac sêhôt asê malac Genesaret yêc bugictoñ ñadañga, ma sêsô wañ dôñ. ⁵⁴ ñac sêsip baô si ma ñagahô lau sêñyalê bu Yisu. ⁵⁵ Goc sênti sêtêtñ malac hoñ yêc gameñ dinañ, ma sêkêtñ Yisu ñawaê. Ma tiñambu lau sêmbalañ si lau gêmbac sêtêtñ malac bocke nañ sêñgô bu Yisu mbo. ⁵⁶ Ma malac atu ti sauj, me gameñ ñamakê-ñga bocke nañ Yisu mbo, nañ

lau sêtoc si lau gêmbac sêyêc maket ñamala, ma sêterj Yisu bu ñac sêmasec inj me bu sêmasec inj ndê ñakwê ñambwa. Ma lau hoj nañ sêmasec inj, nañ ñamlic ñayham sa.

7

Gêj nañ kôm ñamalac ñadômbwi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga
(Mat 15:1-20)

¹ Lau Palêsai ti kêdôhônwaga yomsu-ŋga ñatô akêj Jerusalem sêtêj Yisu si. ² Ma ñac sêlic bu inj ndê ñgacsêjomi ñatô sêjgwasinj amba dom ma señ gêj. Bocdinañ ñac gauc gêm bu ñgac-sêjomi si amba ñadômbwi. ³ ñac gauc gêm yom dinañ, ñahu bu lau Palêsai ti lau Israel-ŋga daêsam sêjkcuc mêtê nañ lau andô sic dulu têtj ñac, bu sêjgwasinj amba muñ su, goc sênerj gêj. ⁴ Ma têtj ndoc sêmbu akêj maket sêmerj,* nañ sêjgwasinj amba muñ, goc sênerj gêj. Ma ñac sêjgwasinj laclhu ti akôp ma suc, ma sêjkcuc mêtê kainj dinañ daêsam, nañ lau andô Israel-ŋga sic dulu têtj ñac.

⁵ Bocdinañ lau Palêsai ti kêdôhôn-waga yomsu-ŋga dinañ sêndac Yisu, “Tu sake-ŋga am nem ñgac-sêjomi sêjkcuc ñagôlinj nañ lau andô sic dulu têtj yac, nañ dom, ma señ gêj ti amba ñadômbwi?” ⁶ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Propet Aisaya hoc yom asê muñ su, nañ hêganôn mac lau atim yom lau-ŋga solop. Yom dau sêto yêc bocdec bu:

Lau dindec sêtoc aô sa ña whasuñ ñambwa, tigeñ ñac si ñalôm yêc dañ dau-ŋga.

⁷ ñac sem akiñ aô ñandô dom, ma yom nañ sêndôhôn têtj lau, nañ ñamalac si yomsu ñambwa.” [Ais 29:13]

⁸ Goc Yisu gic têtj yom ma sôm, “Mac ahu Anötö ndê yomsu sinj, ma asap ñamalac ñambwa si ñagôlinj dôj. ⁹ Mac alic ñayham bu asap mac daôm nem ñagôlinj dôj, magoc atec Anötö ndê yomsu, a? ¹⁰ Bu Moses to Anötö ndê yomsu bocdec bu, ‘Toc damam lu dinam sa.’ Ma inj to yom dañ whinj bocdec bu, ‘Ñgac dañ bu sôm yom sac pi inj damba lu dinda, nañ lau sêndic inj ndu mañ.’ ¹¹ Tigeñ mac andôhôn lau bu sêjgili yomsu dinañ. ñamalac dañ ndê awa me gêj bu yêc bu nem damba lu dinda sa, magoc inj bu ndic yao gêj dau ma sôm têtj injlu, ‘Gêj nañ bu nem amlu sa, nañ gasam bu Koban.’ (Yom Koban dinañ ñahu bu inj kêyalinj gêj dau sa bu kêj ti da têtj Anötö.) ¹² Tu dinañ-ŋga inj gêm inj damba lu dinda sa dom, ma mac alic ñayham. ¹³ ñalêj dinañ mac aseñ Anötö ndê yom popoc ma añkcuc lau andô si ñagôlinj nañ apami sic dulu têtj mac. Mac akôm mêtê daêsam gitôm dinañ.”

¹⁴ Goc Yisu ta lau hoj sêtêj inj sêmerj tiyham, ma sôm, “Mac lau hoj, aŋgô ma aŋyalê. ¹⁵⁻¹⁶ Gêj hoj nañ yêc awê ma sip ñamalac ñatac ñalôm, nañ ñadañ kôm inj ñadômbwi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga dom. Magoc mêtê ti gauc sac nañ meñ akêj ñamalac ñalôm, nañ kôm inj ñadômbwi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga.”

¹⁷ Tinambu Yisu hu lau dinañ sinj ma inj ti ndê ñgacsêjomi sêsôc andu dañ si. Goc sêndac inj pi yom gôlinj dinañ ñahu. ¹⁸ Ma inj ndac ñac, “Bocke dec mac atôm lau ñatô nañ si gauc sa dom? Alic bu gêj n añ yêc awê, ma sip ñamalac ñatac ñalôm, nañ oc kôm inj ñadômbwi sa dom. ¹⁹ ñahu bu gêj dinañ sip inj ñalôm ti gauc dom, magoc sip inj ñatac ñalôm goc tinambu sa meñ tiyham.” (Yisu ndê yom dinañ tôc asê bu Anötö gic yao gêj danerj-ŋga dañ bu gêj ñadômbwi dom.)

²⁰ Ma inj gic têtj yom ma sôm, “Gêj sac bocke nañ sa yêc ñamalac si ñalôm me whasuñ, nañ kôm inj ñadômbwi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga. ²¹⁻²² Mêtê sac daêsam ñahu yêc ñamalac si ñalôm. Gauc sac, mêtê sênem kañ gêj-ŋga, sêndic ñamalac ndu-ŋga, mêtê mockainj-ŋga nañ lau nañ sem dau sa su, ma lau nañ sem dau sa su dom nañ sêkôm, lêtj atac whinj awa ti wapa-ŋga, mêtê sêlic lau sac-ŋga ti sêjsau lau-ŋga, mêtê sênerj gêj ñawahô-ŋga, mêtê ñalôm ñagalac-ŋga ti mêtê lêmurj-ŋga, ma sêsôm yom sac-sac-ŋga, mêtê sêtoc dau

* 7:4: Têtj ndoc lau Palêsai ma lau †Skraib sêmbu maket, nañ semlihi gêj yêc lau Israel ñatô nañ sêhêgo dau tu Moses ndê yomsu-ŋga dom, ma †lau gameñ apa-ŋga nañ sêmbu maket ñamala. ñac gauc gêm bu lau dau oc sêkôm ñac ñadômbwi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga, ma bocdinañ sêjgwasinj amba têtj ndoc sêmbu akêj maket sêmerj.

sa-nga, ma lêt gauc mbasi-nga. ²³ Mêtê sac kainj dinanj horj njahu yêc njamalac si njalôm, ma kôm njac njadômbwi sa yêc Anötö anjô-nga.”

Awhê Kanan-nga danj kênj whinj njanga
(Mat 15:21-28)

²⁴ Yisu ti ndê njacsênjomi sêhu gamej dinanj sinj, ma sêtênj gamej nanj yêc kêpij malac Taya ma sêsôc andu danj si. Inj tec bu lau danj sênjalê gamej nanj inj mbo, magoc inj gitôm dom bu sinj dau. ²⁵⁻²⁶ Awhê danj mbo gamej dinanj, nanj njalau sac danj mbo inj atuwê njalôm. Inj awhê Grik-nga nanj dinda kôc inj yêc gamej Sairo-Pionisia-nga. Tênj ndoc awhê dau njô njawaê pi Yisu, nanj têt inj gi, ma hu dau sip nom yêc inj gahi-nga. Ma inj tejj Yisu njanga bu inj soc njalau sac dau su yêc inj atuwê.

²⁷ Ma Yisu sôm têt inj, “Gênj njamata-nga dakênj gênj danej-nga têtj balêkoc bu sênej e hôc njac dônj. Solop dom bu dakôc balêkoc si gênj danej-nga, ma tambaliinj têtj giam sênej.” ²⁸ Magoc awhê dau ô yom ma sôm, “Yomandô Pômdau, magoc giam nanj sêndôc tebo njapu, nanj sejj gênj njapopoc nanj balêkoc sênjyaij sip nom.” ²⁹ Goc Yisu sôm, “Tu am nem yom dinanj-nga dec aô wanem am sa. Am mbu ndi ma am oc lic bu njalau sac dau hu am atômwê sinj su.” ³⁰ Goc awhê dau mbu têtj ndê andu gi, ma tap sa bu njalau sac dau hu inj atuwê sinj ma bawhê dau yêc bêc yêc ndê mbô.

Njac awha mba ma danjasuj bic

³¹ Yisu ti ndê njacsênjomi sêhu malac Taya njagamej sinj. Njac sênjêlênj sêmbo sejj têtj malac Saidon goc sêtênj bugictorj Galili-nga, ma sêpi bugictorj njadanga ma sêtênj gamej Dekapolis-nga si. ³² Yêc gamej dinanj lau njatô sêkôc njac danj danjasuj bic ma awha mba ma sêtênj Yisu si, ma sêtejj inj bu kênj amba sac inj. ³³ Lau daêsam sêlhac dindê, goc Yisu kôc njac dau ma injlu sêsa njasawa sauj si sêlhac dau-nga. Ma inj kênj amba-atu sôc njac dau danjasuj, ma inj hu gasôp pi amba-atu ma kênj pi njac dau êmbala. ³⁴ Goc inj tatak undambê, sê awha atu, ma sôm têtj inj bu, “Epata.” (Yom dau danem kwi bu ‘Po asê.’) ³⁵ Ma njagahô inj danjasuj po asê, êmbala tigolorj, ma inj sôm yom yêc awê.

³⁶ Yisu gic yao lau bu sêndic minj pi gênj dinanj têtj lau njatô dom, magoc sêsôc inj ndê yom njapu dom. Inj gic yao njac tidim daêsam, magoc njac sic minj pi inj hôc gêlêc su. ³⁷ Ma lau horj nanj sênjô, nanj sêhêdaê njandô ma sêsôm, “Inj kôm gênj horj njapep enj, ma gitôm bu kôm lau danjasuj bic sênjô yom, ma lau awha mba sêsôm yom asê.”

8

Yisu gôlôm lau 4,000
(Mat 15:29-39)

¹ Têtj têtj dinanj lau daêsam sêkac sa tiyham e lau tojj atu sêmbo sêwhinj Yisu. Inj gêlic bu njac si gênj sênej-nga mba, goc ta ndê njacsênjomi sêtênj inj sêmej, ma sôm têtj njac bu, ² “Aô tanjalô lau dindec, bu sêmbo sêwhinj aô gitôm bêc tö su, ma njac si gênj sênej-nga pacndê. ³ Ma aô bu wakênj njac sêlhô ti gênj yô njac, dec njac oc tagôlô yêc sejj. Njac si lau njatô sêmej akênj gamej baliinj.” ⁴ Magoc inj ndê njacsênjomi sêô inj ndê yom ma sêsôm, “Yac dambo gamej sawa, ma oc dakôc gênj danej-nga y êc nde, nanj tôm bu lau horj dindec sênej?” ⁵ Ma Yisu ndac njac, “Mac nem bolom hinja ndôc?” Ma njac sêsôm, “Yac mba bolom 7 sêndôc.”

⁶ Goc Yisu sôm têtj lau bu sêndôc sic sêndôc nom. Ma inj kôc bolom 7 dinanj ma gêm danje, pô kôc-kôc, ma kênj têtj ndê njac-sênjomi bu sêndic sam têtj lau, dec sic sam. ⁷ Ma njac si i mwambwa njatô sêndôc, nanj Yisu gêm mbec whinj, ma sôm bu sêndic sam têtj lau. ⁸ Ma lau horj sejj e hôc njac dônj, goc njacsênjomi sic njadêlê sa sip gatop 7 e menjhu. ⁹ Laungac nanj sejj gênj dau, nanj si namba gitôm 4,000. Tijambu Yisu kênj njac sêlhô si, ¹⁰ ma inj ti ndê njac-sênjomi sêpi waj danj ma sêtênj gamej nanj sêsam bu Dalmanuta, nanj si.

Lau Palêsai sêndac Yisu bu kôm gênj dalô
(Mat 16:1-4)

¹¹ Lau Palêsai ñatô sêtêñ Yisu si, ma sic hu sêñsu iñ. ñac bu sêñsahê iñ, dec sêndac iñ bu kôm gêñ dalô ñañ bu tîc asê bu iñ kîc ñaclai yêc Anötö ndê. ¹² Magoc Yisu h ulai ma sôm têtñ ñac, “Tu sake-ñga mac lau têm dîndec-ñga añsalê gêñ dalô? Yomandô wasôm têtñ mac bu aö wakôm gêñ dalô tîm mac andac, nañ ñañ dom.” ¹³ Goc iñ hu ñac siñ ma pi wañ tiyham whiñ ndê ñgac-sêñjomi ma sêlhö bu sêmbu sêpi bugictöñ ñadañga sêndi.

Yisu puc lau Palêsai ti Herod si giso asê
(Mat 16:5-12)

¹⁴ Têtñ ndoc ñgacsêñjomi sêpi wañ dau si, nañ sêñlhiñ dau siñ bu sêkîc bolom ñatô, ma ñac si bolom tigeñ yêc wañ dau ñalôm. ¹⁵ Ma Yisu sôm yom ti ñañga têtñ ñac bu, “Ayob ñaôm ñapep pi lau Palêsai si yist ma Herod ndê yist.” ¹⁶ Ma ñac sem yomgalôm sêwhiñ dandi ma sêsôm, “Iñ sôm yom dinañ ñahu bu yac neñ bolom mbasi.” ¹⁷ Yisu kêyalê yom nañ ñac sêsôm, dec sôm têtñ ñac, “Tu sake-ñga mac am yomgalôm ma gauc gêm bu yom nañ aö gasôm pi yist, nañ ñahu bu mac nem bolom mba? Bocke mac nem gauc sa pi gêñ hoñ nañ aö gakôm, nañ dom? Mac nem ñalôm ñadandi sa, a? ¹⁸ Tanôm yêc, magoc mac alic gêñ ñañ ñapep dom. Dañamsuñ yêc, magoc mac añgô yom dom. Gauc nem gêñ nañ aö gakôm su. ¹⁹ Têtñ têm nañ aö gac sam bolom amañdañ têtñ lau 5,000, nañ mac ahonñ ñadêlê sa sip gatop hinga?” Ma sêsôm, “Gatop 12.” ²⁰ Goc Yisu sôm, “Ma têtñ têm nañ aö gac sam bolom 7 têtñ lau 4,000, nañ mac ahonñ ñadêlê sa sip gatop hinga?” Ma sêsôm “Gatop 7.” ²¹ Goc iñ sôm têtñ ñac, “Ma bocke dec mac nem gauc sa su dom?”

Yisu kôm ñgac tapec ñayham sa

²² ñac sêlac wañ si e sêhîc asê malac Betsaida. Ma lau ñatô sêkîc ñgac tapec ñañ sêtêñ Yisu si, ma sêndac Yisu bu kêtñ amba sac iñ. ²³ Goc Yisu kêm iñ sip amba, ma wê iñ sa malac ñamakê gi. Iñ hê gasôp pi iñ tandô ma kêtñ amba sac iñ, ma ndac, “Am gêlic gêñ ñañ me mba?” ²⁴ Ma ñgac dau hîc tandô sa ma sôm, “Aêc, aö galic ñamalac sêñsêlêñ sêmbo, magoc galic ñac ñadauñ-dauñ. Aö galic ñac sêtôm a.” ²⁵ Goc Yisu kêtñ amba sac iñ tandô tiyham, ma iñ tandô po asê ma ñayham sa. Ma iñ gêlic gêñ hoñ ñawa ñayham. ²⁶ Goc Yisu kêtñ iñ kölhö gi ma sôm, “Am lhö solop têtñ nem andu ndi. Mbu sîc malac dec ndi dom.”

Pita hoc Yisu ñahu asê
(Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

²⁷ Tiñambu Yisu ti ndê ñgac-sêñjomi sêlhö bu sêtêñ malac ñatô nañ yêc kêpiñ Sisaria-Pilipai sêndi. Sêñsêlêñ sêmbo señ ma Yisu ndac ñac bocdec bu, “Lau sêsôm bu aö asa?” ²⁸ Ma ñac sêsôm têtñ iñ, “Lau ñatô sêsôm bu am Jon, ñgac Kêku Lau-ñga, ma ñatô sêsôm bu am Elaija, ma ñatô sêsôm bu am propet akwa-kwa si ñañ.” ²⁹ Dec iñ ndac ñac, “Ma mac ñaôm, mac asôm bu aö asa?” Ma Pita ô iñ awaha ma sôm, “Am Mesaya dau.” ³⁰ Goc Yisu gic yao ñac bu sêsôm iñ asê têtñ lau ñañ dom.

Yisu sôm gwanañ bu iñ oc hîc ñandê
(Mat 16:21-23; Luk 9:22)

³¹ Têtñ têm dinañ Yisu gic hu kêdôhîc ñac pi gêñ nañ oc hîc asê ñamalac ndê Atu. Iñ oc hîc ñawapac ñaêsam, ma lau bata Israel-ñga ti ñdabuñsiga atu-tu ma lau nañ sêndôhîc yomsu oc sêtec iñ. Lau oc sêndic iñ ndu, ma tiñambu bêt tö niñga su iñ oc tisa tiyham. ³² Iñ sôm yom dinañ yêc awê, dec Pita kîc iñ sa ñasawa sauñ gi, ma sôm iñ. ³³ Magoc Yisu kac dau kwi, tahê ndê ñgacsêñjomi ma sôm Pita bocdec bu, “Sadañ, kîc ñaôm sa lhö su! Bu am kêyalê Anötö ndê lêtñ dom, am bu êmkuc ñamalac si gauc ñambwa.”

Lau nañ sêñkuc Yisu oc sêhîc ñawapac
(Mat 16:24-28; Luk 9:23-27)

³⁴ Goc iñ mbwêc ndê ñgac-sêñjomi ti lau ñaêsam nañ sêñkuc iñ, nañ sêtêñ iñ sêmêñ, ma sôm têtñ ñac, “Asa nañ tac whiñ bu êñkuc aö, nañ êñgwiniñ dau ma hîc ndê a gicso dau sa, ma êñkuc aö. ³⁵ Bu asa nañ tac whiñ bu sap gêñ nom-ñga dôn ñapañ tu mbo tali-ñga, nañ oc niñga. Magoc asa nañ bu hu gêñ nom-ñga siñ tu êñkuc aö-ñga ma tu ñawaê

ņayham-ņga, naņ oc niņga dom. ³⁶ Ņamalac daņ bu po gêņ nom-ņga hoņ sa, magoc iņ dau gatu bu niņga, dec gêņ nom-ņga hoņ dinaņ oc tôm dom bu nem iņ sa. ³⁷ Bu gêņ ñayham bocke yêc, naņ gitôm bu dakêņ têņ Anötö ô yac neņ gatuņ?

³⁸ “Lau têm dindec-ņga ñac lau sac, ma sêpuc dômbwê Anötö ma sêsa si lêt bambaliņ tôm lau mockaiņ-ņga. Asa naņ kwahic dec maya tu aö ti aneņ yom-ņga, naņ Ņamalac ndê Atu oc maya tu iņ-ņga têt ndoc ñambu-ņga naņ iņ mbu meņ ti Damba Anötö ndê ñawasi, ma aņela dabuņ sêwhiņ.”

9

¹ Ma iņ sôm têt ñac, “Yomandô aö wasôm têt mac! Lau ñatô kwahic dec sêmbo, naņ oc gacgeņ sêmbo tali e sêlic Anötö ndê gôliņ meņ sa tiawê ma ti ñaclai atu.”

Pita, Jems ma Jon sêlic Yisu ndê ñawasi

(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)

² Bêc 6 giņga su goc Yisu kôc Pita, Jems ma Jon sêwhiņ iņ, ma ñac tawasê sêpi lôc baliņ daņ si. Têt têm dinaņ Yisu ndê ñamlic kaiņ daņ sa, ma sêlic iņ ndê ñawasi. ³ Iņ ndê ñakwê sêp sambuc ma ñawasi atu, hóc gêlêc gêņ sêsêp nom-ņga hoņ. ⁴ Ma sêlic Elaija lu Moses sêhoc dau asê, ma iņlu sem yomgalôm sêwhiņ Yisu. ⁵ Goc Pita sôm têt Yisu, “Kêdôhônwaga, ñayham kêlêc bu yac dambo lec. Yac oc akwê bac tö tu mac ambo-ņga, am nem bac daņ, Moses nde daņ, ma Elaija ndê bac daņ.” ⁶ Ņgacsêņomi tö dinaņ sêtöc dau atu, ma bocdinaņ Pita gêm gauc yom tu sôm-ņga. ⁷ Têt dinaņ dao daņ meņ kêgatöc ñac ahuc, ma awha daņ sa yêc dao ñalôm, naņ sôm, “Aö neņ atuņgac dau dindec, naņ aö atac whiņ ndu andô. Aņgô iņ ndê yom maņ.” ⁸ Ma ñagahô ñac tahê gameņ dau, ma sêlic bu Yisu tawasê mbo whiņ ñac.

Gêndac pi Elaija

(Mat 17:10-13)

⁹ Tiņambu ñac sêsip akêņ lôc dau sêmeņ, ma Yisu kêt yao bu sêsôm yom pi gêņ naņ sêlic yêc lôc, naņ asê dom e tôm Ņamalac ndê Atu tisa akêņ lau batê-ņga. ¹⁰ Tu dinaņ-ņga ñac sem yom dinaņ ahuc yêc ñac dau, magoc sem yomgalôm sêwhiņ dandi ñapaņ pi gêņ dau. Ņahu bu Yisu ndê yom pi iņ tisa akêņ lau batê-ņga, naņ sênyalê ñahu dom.

¹¹ Ma sêndac Yisu, “Lau Skraib naņ sêndôhôn yomsu, naņ sêsôm bu Elaija oc meņ hóc asê muņ, ma tiņambu Mesaya oc meņ. Yom dau ñahu bocke?” ¹²⁻¹³ Ma Yisu sôm, “Elaija gic waê bu hóc asê muņ Mesaya, bu êmasaņ gêņ hoņ tisolop. Ma aö wasôm têt mac, bu Elaija meņ hóc asê su. Ma lau sêkôm mêtê sac têt iņ tôm ñac atac whiņ, tôm Anötö ndê yom naņ sêto yêc gwanañ su. Ma yom naņ sêto yêc pi Ņamalac ndê Atu naņ sôm bu iņ gic waê bu hóc ñandê atu, ma lau oc sêpu iņ ma sêtec iņ. Mac aņyalê yom dau ñahu, me mba?”

Yisu soc ñalau sac su yêc balê daņ

(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43)

¹⁴ Yisu ma ñgacsêņomi tö dinaņ sêsip akêņ lôc dau sêmeņ ma sêlic bu kêdôhônwaga yomsu-ņga ñatô ma Yisu ndê ñgacsêņomi ñatô sêsôm dau sêmbo, ma lau toņ atu sêņgihi ñac ahuc. ¹⁵ Têt ndoc lau hoņ dinaņ sêlic Yisu naņ sêhêdaê ñandô, ma sênti sêtêt iņ si ti sêhê mwalêc iņ. ¹⁶ Ma Yisu ndac ñac bu, “Mac asôm daôm pi yom bocke?” ¹⁷ Ma ñamalac daņ naņ mbo lau toņ atu ñalôm, naņ ô yom ma sôm, “Kêdôhônwaga, aö gakôc aneņ balê dindec gameņ, bu ñalau sac daņ mbo iņ ñalôm ma kôm iņ awha mba. ¹⁸ Têm ñatô ñalau sac dau kôc iņ dôņ ma tuc iņ sip nom gi, kôm iņ whapwic sa ma seņ lhô, ma iņ amba ti gahi ñaņga sa. Aö gandac am nem ñgacsêņomi bu sêsoc ñalau dau su, magoc ñac sêtôm dom.” ¹⁹ Yisu ñgô yom dau ma sôm, “O mac lau, aö gambo gawhiņ mac ñasawa hic baliņ su, ma bocke mac atôm dom bu akôm gêņ daņ? Aö wambo wawhiņ mac ñapaņ dom! Mac nem akêņ whiņ mbasi. Akôc balê dau sa amerņ.”

²⁰ Dec sêkôc balê dau sêtêt Yisu sêmeņ, ma têt têm ñalau sac gêlic iņ, naņ ñagahô iņ kêmwanañ balê dau ti ñaņga, goc tuc iņ sip nom gi, ma iņ kêpi ti whapwic sa yêc nom.

²¹ G oc Yisu ndac balê dau ñadamba, “Ñalau sac kôm inj bocdinañ tòm yala hinga?” Ma damba sôm, “Inj mbo bocdinañ têt têt inj balêkoc sauñ ñapañ e kwahic dec. ²² Ma ndoc daêsam ñalau sac dau tuc inj peñ sip bu me sip ya, ma kôm bu ndic inj ndu ñinga. Tigeñ am bu nditôm, dec tamwalô alu ma nem alu sa.” ²³ Goc Yisu sôm têt inj, “Bocke dec am sôm têt aö, ‘Am bu nditôm?’ Mac bu akêt whiñ, dec gêt hoñ oc nditôm.” ²⁴ Ma ñagahô balê ñadamba ta yom ma sôm, “Aö gakêt whiñ. Nem aö sa bu wakêt whiñ ñanga.”

²⁵ Yisu gêlic bu lau daêsam sênti sêmeñ, dec hec yom ñalau sac ma sôm, “Am ñalau dangasuñ bic ma awha mba-ñga, aö wandic atu am bu hu balê dindéc siñ, ma sôc inj ñalôm tiyham dom!” ²⁶ Goc ñalau sac dau mbwêc asê ma kêmwanañ balê dau ñalêt sac, goc sa awê gi. Ma balê dau yêc gitôm ñgac batê dañ, dec lau daêsam sêsôm, “Inj mbac ndu su.” ²⁷ Tigeñ Yisu kêm inj sip amba, keñ inj sa, ma inj tisa kalhac.

²⁸ Tiñambu Yisu sôc andu dañ gi, ma inj ndê ñgacsêñomi sêndac inj gelec, “Bocke dec yac atôm dom bu asoc ñalau dinañ su?” ²⁹ Ma inj sôm, “Mac bu asoc ñalau kaiñ dinañ su, nañ aterñ mbec ñanga. Ñalêt dañ mba.”

Yisu sôm tiyham bu inj oc mbac ndu ma tisa

(Mat 17:22-23; Luk 9:43-45)

³⁰⁻³¹ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêhu gameñ dinañ siñ, ma sêñsêlêt sêmbô gameñ Galili-ñga. Yisu bu êndôhôn ñac têt têt dinañ, dec tec bu lau sêñyalê gameñ nañ ñac sêmbô. Inj sôm têt ñac, “Tiñambu oc sêkêt ñamalac ndê Atu sip lau ñatô amba. ñac oc sêndic inj ndu, magoc têt bêc tö ñinga su, inj oc tisa tiyham.” ³² Magoc ñac si gauc sa pi inj ndê yom dom, ma sêtôc dau bu sêndac inj pi yom dau ñahu.

Asa ti ñamalac ñamata-ñga?

(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³ ñac sêñsêlêt e sêhóc asê malac Kapenaom, goc si sêndôc andu dañ. Ma Yisu ndac ñac, “Mac asen daôm pi gêt sake yêc señ?” ³⁴ Magoc ñac sem dôñ, bu yêc señ ñac sem yomgalôm sêwhiñ dandi pi ñac si asa inj ñgac ñamata-ñga. ³⁵ Yisu ndôc sic ma ta ñgacsêñomi 12 sêtêt inj si, ma sôm têt ñac, “A sa nañ bu ti ñamalac ñamata-ñga yêc Anötö angô-ñga, nañ êngwiniñ dau ti ñgac ñambu-ñga, ma nem akiñ lau hoñ.” ³⁶ Goc inj kôc balêkoc sauñ dañ ma kêt inj kalhac ñac ñalhu. Ma inj kêgape inj ma sôm, ³⁷ “Asa nañ bu kôc balêkoc sauñ dañ tòm inj dindéc, nañ sa tu aö neñ ñaê-ñga, nañ gitôm inj kôc aö dauñ sa. Ma asa nañ kôc aö sa, nañ kôc aö tarwasêt sa dom, magoc kôc Damañ nañ kêt inj aö gameñ, nañ sa bocdinañ.”

Lau nañ sêkôm gweleñ tu Yisu-ñga, nañ sêwhê dau kôc dom

(Luk 9:49-50)

³⁸ Têt bêc dañ Jon sôm têt Yisu bu, “Kêdôhônwaga, yac alic ñgac dañ kôm gweleñ ma soc ñalau sac su yêc lau ña am nem ñaê. Yac ac yao inj, bu inj kêtuc am whiñ yac dom.” ³⁹ Magoc Yisu sôm, “Alhac inj ahuc dom, bu ñamalac nañ kôm gêt dalô ña aneñ ñaê, nañ gitôm dom bu kac ndê awha kwi ñagahô, ma sôm yom sac pi aö. ⁴⁰ Asa nañ kêt kisa yac dom, nañ yac neñ dañ. ⁴¹ Yomandô aö wasôm têt mac bu asa nañ kôm gêt sauñ dañ bu nem mac sa tu mac ankc aö Kilisi-ñga, gitôm inj kêt bu laclhu dañ têt mac anôm, nañ Anötö oc êñlhiñ inj siñ dom. Inj oc kêt ñagêyô ñayham têt inj.”

Puc pi lêtôm

(Mat 18:6-9; Luk 17:1-2)

⁴² Ma Yisu sôm, “Ñamalac dañ bu tim balêkoc sauñ dañ nañ kêt whiñ aö bu kôm mêtê sac, nañ kôm giso atu. Oc ñayham bu dasô hoc atu dañ pi inj kachu, ma tambaliñ inj sip gwêc ndi ñinga. Ma bocdinañ oc tòm dom bu inj tim balêkoc dau, ma tiñambu tap Anötö ndê matôc sa.

⁴³⁻⁴⁴ “Am amam bu kôm sac, nañ tim kic. Am bu tap undambê sa, ma ndôc tamli ti amam gatuc, nañ ñayham hóc gêlêc am kôm sac ña amam lu-lu e am sip ya lambwam-ñga nañ sa ñapañ, nañ ndi. ⁴⁵⁻⁴⁶ Ma gahim bu kôm sac, nañ tim kic. A m bu tap undambê sa, ma ndôc tamli ti gahim gatuc, nañ ñayham hóc gêlêc am kôm sac ti gahim lu-lu e

Anötö tuc am sip ya lambwam-nga naŋ sa ɲapaŋ, naŋ ndi. ⁴⁷ Ma am nem tanôm bu kôm sac, naŋ kip sa. Am bu ndöc Anötö ndê gameŋ undambê-nga ti tanôm tigeŋ, naŋ ɲayham hôc gêlêc am kôm sac ti tanôm lu-lu e Anötö tuc am sip lambwam ndi. ⁴⁸ Yêc gameŋ dinaŋ lau oc sêhôn ɲandê ɲapaŋ, tôm yom naŋ Aisaya to yêc bocdec bu, ‘*Dombo oc mbac ndu dom, ma ya oc sa ɲapaŋ.*’

⁴⁹ “Bocdinaŋ ayob daôm tu lêtôm-nga, bu Anötö oc kêŋ ya êmbô lau hoŋ, * gitôm lau sêkêŋ gwêc so pi wata tu bu yêc ɲayham ɲasawa baliŋ. ⁵⁰ Gwêc so dau iŋ gêŋ ɲayham, magoc ɲamakic bu niŋga, oc dakôm ɲamakic sa tiyham ɲalêŋ nde? Bocdinaŋ ambo lau nom-nga ɲalôm atôm gwêc so, ma ambo awhiŋ daôm ti yom malô.”

10

Anötö tec bu awhê lu ɲgac sêhu dau siŋ (Mat 19:1-12)

¹ Yisu ti ndê ɲgacsêŋomi sêhu gameŋ dinaŋ siŋ, ma sêtêŋ gameŋ Judia-nga si. Goc sêpi Bu Jordan ɲadaŋga naŋ yêc têŋ gameŋ ac pi-nga, naŋ si. Yêc gameŋ dinaŋ lau daêsam sêkac sa tiyham ma sêtêŋ iŋ si, ma iŋ kêkuc iŋ ndê mêtê ma kêdôhôn ɲac.

² Ma lau Palêsai ɲatô sêmeŋ ma bu sêtîm Yisu, dec sêndac iŋ bocdec bu, “ɲgac daŋ bu hu ndê awhê siŋ, naŋ oc êŋgili yomsu, me mba?” ³ Ma Yisu ndac ɲac ô, “Moses to yomsu bocke?” ⁴ Goc sêsôm, “Moses sôm bu ɲgac daŋ gitôm bu to bapia hu nawhê siŋ-nga, goc hu ndê awhê siŋ.” ⁵ Ma Yisu sôm, “Aêc. Moses to yomsu dinaŋ tu mac nem ɲalôm ɲadandi-nga. ⁶ Magoc têŋ têm Anötö kêŋ undambê ti nom, naŋ iŋ kêmasaŋ ɲamalac ɲgac ti awhê. ⁷ Ma tu dinaŋ-nga ‘*ɲgac daŋ oc hu damba lu dinda siŋ, ma sap iŋ nawhê dôŋ, ⁸ ma iŋlu sêti gêŋ tigeŋ.*’ Yom dau whê sa bu iŋlu sêmbo sêtôm ɲamalac lu dom, iŋlu sêti gêŋ tigeŋ yêc Anötö aŋgô-nga. ⁹ Bocdinaŋ yham dom andô bu ɲamalac sêkac gêŋ naŋ Anötö dau kêŋ pitigeŋ, naŋ su.”

¹⁰ Tiŋambu Yisu ti ndê ɲgac-sêŋomi sêndöc andu daŋ, ma sêndac iŋ pi yom dinaŋ ɲahu. ¹¹ Ma iŋ sôm, “ɲgac naŋ hu iŋ ndê awhê siŋ ma gêm awhê wakuc, naŋ kôm gêŋ mockaiŋ-nga têŋ iŋ yêc Anötö aŋgô-nga. ¹² Ma awhê naŋ hu nakweŋ siŋ ma gêm ɲgac wakuc, naŋ kôm gêŋ mockaiŋ-nga bocdinaŋ.”

Yisu gêm mbec balêkoc (Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³ Têŋ béc daŋ lau sêhoŋ si balêkoc sêtêŋ Yisu si, bu iŋ kêŋ amba sac ɲac. Magoc iŋ ndê ɲgac-sêŋomi sêsôm dinda ti dambai. ¹⁴ Têŋ têm Yisu gêlic gêŋ dau iŋ tac ɲandê, ma sôm têŋ ɲac, “Atec balêkoc dinaŋ sêtêŋ aô sêmeŋ. Alhac ɲac ahuc dom, bu Anötö ndê gôliŋ gic lau naŋ sêtôm balêkoc sauŋ dindec, naŋ ɲawaê. ¹⁵ Aô wasôm yomandô têŋ mac bu asa naŋ bu sôc Anötö ndê gôliŋ ɲapu gitôm balêkoc sauŋ daŋ dom, naŋ oc nditôm dom bu sôc ndi.” ¹⁶ Goc iŋ kôc balêkoc dau sa ma kêgape ɲac. Ma iŋ kêŋ amba sac ɲac, ma gêm mbec ɲac.

ɲgac ti lêlôm (Mat 19:16-22; Luk 18:18-23)

¹⁷ Yisu ti ma kêsêlêŋ mbo seŋ whiŋ ndê ɲgacsêŋomi. Ma ɲgac daŋ kêti meŋ ma pôn haduc yêc iŋ aŋgô-nga, ma ndac iŋ bocdec bu, “K êdôhônwaga ɲayham, aô wakôm bocke dec tiŋambu Anötö oc kôc aô sa wandöc tarli ɲapaŋ.” ¹⁸ Goc Yisu sôm têŋ iŋ, “Tu sake-nga am sam aô bu ɲayham? Anötö tigeŋ iŋ ɲayham. ¹⁹ Am kêyalê yomsu naŋ Anötö kêŋ têŋ Moses, ‘*Ndic ɲamalac ndu dom. Kôm gêŋ mockaiŋ-nga dom. Nem kaŋ gêŋ dom. Sôm yom tasaŋ pi lau dom. Êmsau lau bu kôc ɲac si gêŋ dom,*’ ma ‘*Toc damam lu dinam sa.*’” ²⁰ Ma iŋ sôm, “Kêdôhôn-waga, aô kakuc yomsu hoŋ dinaŋ, têŋ ndoc aô gambo balê ɲapaŋ e

* 9:49: Yom naŋ yêc ɲabatîŋ ⁴⁹ naŋ ɲahu yêc awê dom, magoc lau ɲatô gauc gêm bocdec bu. Anötö tac whiŋ bu lau sêkêŋ whiŋ Yisu-nga sêhu mêtê sac hoŋ siŋ ma sêsa lêŋ gitêŋ eŋ. Gêŋ bocke naŋ bu lhac ɲac ahuc tu sêtap gameŋ undambê-nga sa, naŋ sêhu siŋ tôm yom naŋ yêc ɲabatîŋ ⁴³⁻⁴⁷ whê sa. Ma Anötö oc kêŋ ya êmbô lau gitôm lau sêpec gol ɲa ya tu bu ɲadômbwi niŋga ma gol ɲawasi solop yêc.

kwahic dec.”²¹ Yisu tahê in ma tac whin in kêlêc. Ma in sôm, “Gên tiger yêc tu am kôm-nga. Am ndi, kêñ am nem gêñ hon têt lau sênemlihi, ma kêñ ña-awa têt lau ñalôm sawa. Ma bocdinañ am nem awa ñandô oc yêc undambê. Ma tiñambu am mwerñ ma êmkuc aö.”²² Magoc têt têt ñgac dau ñgô Yisu ndê yom dinañ in wec, ma kölhö ti ñalôm ñawapac gi. Ñahu bu in ñgac ti lêlôm.

Puc pi awa ti wapa

(Mat 19:23-30; Luk 18:24-30)

²³ Goc Yisu tahê lau hon, ma sôm têt in ndê ñgacsênomi, “Lau ti lêlôm si awa ti wapa kalhac ñac ahuc e gitôm dom bu sêsôc Anötö ndê gôlin ñapu ñagahô.”²⁴ Ñac sênghö in ndê yom dinañ e sêhêdaê. Ma Yisu sôm têt ñac tiyham, “O aneñ balêkoc atac whin-nga, ñamalac bu sêsôc Anötö ndê gôlin ñapu, nañ gêñ sauñ dom.”²⁵ Bôc atu dañ gitôm kamel, oc tôm bu sôc so ñalasê ñagahô, hóc gêlêc ñgac ti lêlôm dañ bu sôc Anötö ndê gôlin ñapu.”²⁶ Yisu ndê ñgac-sênomi sênghö yom dinañ ma sêhêdaê ñandô. Ma sêsôm têt dandi, “Bu bocdinañ dec asa oc tôm bu tap Anötö ndê mwasin nem lau si-nga sa? Oc ñawapac atu!”²⁷ Yisu tahê ñac ma sôm, “Gên nañ ñamalac sêtôm dom bu sêkôm, nañ Anötö gitôm bu kôm, bu Anötö gitôm bu kôm gêñ hon.”

²⁸ Goc Pita sôm têt in, “Yac oc bocke? Yac ahu gêñ hon sin tu anjuc am-nga.”²⁹ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aö wasôm yomandô têt mac. Asa nañ bu hu andu, me asidôwai, me lhuwêi, me dinda lu damba, me balêkoc, me nom sin tu aö-nga ma tu gwelen ñawaê ñayham-nga,³⁰ nañ Anötö oc kêñ gêñ kaiñ dinañ daêsam têt in ô, têt ndoc in mbo nom. Ma in oc tap kisa ti ñawapac sa tu aö-nga whin. Ma têt têt ñambu-nga, Anötö oc kôc in sa, ma kêñ in ndôc tali ñapañ yêc undambê.”³¹ Tiger lau daêsam nañ kwahic dec sêti lau ñamata-nga, nañ oc sêti lau ñambu-nga, ma lau ñambu-nga oc sêti lau ñamata-nga.”

Yisu sôm tiyham bu in oc mbac ndu

(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)

³² Yisu wê in ndê ñgacsênomi ma sênghêlên sêmbo sen bu sêtên Jerusalem sêndi. In ndê ñgac-sênomi sênghêlên ti sêhêdaê, ma lau ñatô nañ sênghêlên sêwhin ñac, nañ sêtöc dau.* Bocdinañ Yisu kôc ñgacsênomi 12 sêsa si sêlhac dau-nga, ma sôm yom tiyham pi gêñ nañ oc hóc asê in. ³³ In sôm, “Kwahic dec yac bu dapi malac Jerusalem dandi, ma ñgac dañ oc hoc ñamalac ndê Atu asê ma kêñ in sip dabuñsiga atu-tu ti kêdôhôn-waga yomsu-nga amba. Ñac oc sêkic yom bu sêndic in ndu, ma sêkên in sip lau Rom-nga amba.”³⁴ Ñac oc sêsu in susu, sêhê gasôp pi in, sêndic in ñamlic ñandê ma sêndic in ndu. Magoc tiñambu bêt tö niñga su, goc in oc tisa tiyham.”

Jems lu Jon bu sêhêc gêlêc ñgacsênomi ñatô

(Mat 20:20-28)

³⁵ Jems lu Jon, Sebedi ndê atuñgac lu, sêtên Yisu si ma sêsôm, “Kêdôhôn-waga, alu atac whin gêñ dañ, ma bu andac am bu kôm gêñ dau ñandô sa.”³⁶ Goc Yisu ndac, “Amlu atac whin bu aö wakôm sake?”³⁷ Ma sêsôm, “Alu atac whin bu têt ndoc am ndôc nem pôn kin-nga ti ñawasi atu, nañ am kêñ alu andôc awhin am, dañ ndôc amam andô-nga ma dañ ndôc gasê-nga.”³⁸ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Amlu anjalê gêñ nañ amlu andac, nañ dom. Amlu atôm bu anôm gêñ sip laclhu ñawapac-nga nañ aö wanôm, a? Ma atôm bu alin sanju† nañ aö oc waliñ, a?”³⁹ Ma inlu sêsôm, “Aêc, alu atôm.” Goc Yisu sôm, “Yomandô! Amlu oc anôm gêñ sip laclhu tôm aö wanôm, ma alin sanju tôm nañ aö waliñ.”⁴⁰ Magoc aö dec oc wanjalin lau sa bu sêndôc aö amañ andô-nga ti amañ gasê-nga, nañ dom. Anötö ti ñadau bu êñjalin lau sa bu sêndôc dinañ.”

⁴¹ Têt ndoc ñgacsênomi 10 sênghö yom dau ñawaê, nañ ñac tac ñandê têt Jems lu Jon.
⁴² Goc Yisu mbwêc ñac sêtên in si, ma sôm, “Mac anjalê bu lau sambuc si gôlinwaga sêtoc

* 10:32: Lau nañ sênghêc Yisu nañ sêhêdaê ti sêtöc dau, ñahu bu ñac gauc gêm yom nañ Yisu sôm têt ñac su, pi gêñ nañ oc hóc asê in têt têt in bu pi Jerusalem ndi. Alic Mak 8:31; ma 9:30. † 10:38: Yisu ndê yom pi laclhu nañ in oc nôc, ma sanju nañ in oc lin, nañ ñahu sip ñawapac daêsam nañ oc hóc asê in.

dau sa têtj ñac si lau, ma ñac si lau bata sêngwiniñ lau nañ sêmbô ñac ñapu. ⁴³ Tigeñ mac añkuc ñac si mêtê dau dom. Mba! Mac nem asa bu ti ñamalac tiwaê yêc Anötö añgô-ña, nañ nem akiñ mac. ⁴⁴ Aêc! Asa bu ti mac nem ñamalac ñamata-ña, nañ êngwiniñ dau ma ti mac hoñ nem ñgac akiñ ñambwa. ⁴⁵ Ñahu bu lêñ dau ti aneñ lêñ. Ñamalac ndê Atu meñ tu bu lau sênem akiñ iñ-ña dom. Mba. Iñ meñ bu nem akiñ lau, ma bu kêñ dau ti da bu nemlhi lau daêsam si sac ñatôp.”

Yisu kôm ñgac tapec Batimeas ñayham sa
(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)

⁴⁶ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêñsêlêñ e sêhóc asê malac Jeriko, ma lau toñ atu sêñkuc ñac. Têñ ndoc ñac bu sêhu Jeriko siñ, nañ sêtap ñgac tapec dañ sa, nañ ndöc señ ñamakê ma teñ gêñ. Iñ Batimeas, ñgac dañ ñaê Timeas ndê atungac. ⁴⁷ Têñ têtj iñ ñgô bu Yisu Nasaret-ña kêsêlêñ mbo señ, nañ gic hu mbwêc yom asê bocdec bu, “Yisu, †Dawid ndê Atu, tamwalô aö!” ⁴⁸ Goc lau daêsam sêhec yom iñ ma sêsôm bu iñ nem dôñ. Magoc iñ mbwêc ti ñanga, “Dawid ndê Atu, tamwalô aö.” ⁴⁹ Yisu ñgô ñac si yom ma kwê dôñ kalhac, goc sôm têtj lau, “Mac asôm têtj iñ bu meñ.” Goc sêta yom têtj ñgac tapec dau ma sêsôm, “Tisa ti atac ñayham! Iñ ta am bu mweñ.” ⁵⁰ Goc ñgac dau kac ndê ñakwê andô-ña baliñ su yêc nom, ma tisa ñagahô ma têtj Yisu gi. ⁵¹ Ma Yisu ndac iñ, “Am tac whiñ bu aö wakôm sake têtj am?” Ma ñgac tapec dau sôm, “Kêdôhôn-waga, aö tac whiñ bu tanôn ñayham sa.” ⁵² Goc Yisu sôm, “Am ndi! Am nem kêñ whiñ aö dec kôm am ñayham sa.” Ma ñagahô iñ tandô ñawa sa, ma iñ kêkuc Yisu mbo señ.

11

Yisu sôc Jerusalem gi
(Mat 21:1-9; Luk 19:28-40; Jon 12:12-15)

¹ Yisu ti ndê sêñomi sêñsêlêñ sêhêganônñ Jerusalem e sêsuñ sa malac Betani ma malac Betpagi yêc Lôc Olib. Goc Yisu kêkiñ ndê ñgacsêñom lu, ² ma sôm têtj iñlu, “Asôc malac dindê andi, ma yêc dindê amlu oc atap doñki dañ sa, nañ sêsô dôñ kalhac. Iñ doñki ñatu wakuc, nañ ñamalac dañ ndöc ñahô muñ su dom. Añgapwêc su ma akôc sa amerj. ³ Ma lau bu sêndac amlu bu bocke ma amlu añgapwêc doñki dau, nañ asôm têtj ñac bu, ‘Pômdau tac whiñ bu doñki dindêc nem iñ sa ñasawa sauñ, goc iñ oc kêñ mbu meñ.’”

⁴ Bocdinañ dec iñlu sêsôc malac dau si ma sêtap doñki dañ sa, nañ lau sêsô dôñ kalhac señ ñadali k êpiñ andu dañ. Iñlu bu sêngapwêc su, ⁵ ma lau ñatô nañ sêlhac sêmpiniñ, nañ sêndac iñlu, “Amlu akôm sake, dec bu añgapwêc doñki dau su?” ⁶ Ma iñlu sêô ñac si yom tôm Yisu sôm têtj iñlu, dec sêhu doñki dau siñ têtj iñlu. ⁷ Sêwê iñ sa sêtêñ Yisu si, ma sêhu si ñakwê awê-ña sac doñki, goc Yisu pi gi ndöc ñahô. ⁸ Ma lau daêsam sêhê si ñakwê yêc señ. Ma lau ñatô sêhêako a ñalauñ yêc señ ñamakê ma sêkêñ yêc señ. ⁹ Lau nañ sêmuñ Yisu ti lau nañ sêñkuc iñ, nañ sêmbwêc “Hosana! Anötö nem mbec ñgac nañ meñ gêm Pômdau añgô. ¹⁰ Anötö nem mbec iñ nañ meñ bu puc abañ Dawid ndê gôliñ dôñ. Hosana têtj Anötö lôlôc-ña.”

¹¹ Yisu hóc asê Jerusalem, goc sôc lôm dabuñ ñabatêmdö gi, ma gêlic gêñ sambob nañ yêc dindê. Magoc ac gi su dec iñ ti ndê ñgacsêñomi 12 sêmbu sêsa malac Betani si bu sêyêc dindê.

Yisu pucbo a kiñ dañ
(Mat 21:18-19)

¹² Têtj bêbêc Yisu ti ndê ñgac-s êñomi sêhu Betani siñ ma sêñsêlêñ sêmbô señ, ma gêñ yô Yisu. ¹³ Iñ gêlic a kiñ dañ nañ kalhac ahê, goc têtj a dau gi. Têtj dinañ iñ têtj nañ a kiñ sem ñandô dom, magoc Yisu gêlic bu a dinañ ñalauñ kêsôlô su dec kêñ bata bu mboe kiñ ñandô oc sêngalêñ. Magoc ñandô mbasi, iñ tap ñalauñ ñambwa sa. ¹⁴ Goc iñ pucbo a dau ma sôm, “Lau dañ oc sêneñ ñandô yêc a dindêc tiyham dom.” Ma iñ ndê ñgacsêñomi sêngô yom dau.

Yisu soc lau su yêc lôm dabuj
(Mat 21:12-17; Luk 19:45-46)

¹⁵ Yisu ti ndê sêjomi sêjsêlêj si e sêhêc asê Jerusalem, ma sêtêj lôm dabuj si. Yêc lôm dabuj ñabatêmndö lau sêtidulu gêj ti semlhi gêj sêmbô, ma Yisu gic hu soc ñac sêsa awê. In kac lau sêô mone-nga si tebo sa, ma kac lau nañ sêyob balusi bu lau sênemlhi,* nañ si pôn sa whiñ. ¹⁶ Ma in gic yao lau bu sêkêc wapa sêtidulu-nga sêc lôm dabuj ñagamej tiyham dom. ¹⁷ Ma in kêdôhôn lau ma sôm, “Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu, ‘Aö neñ andu gic waê bu lau akêj gamej hoñ sêteñ mbec sêmbô-nga.’ Mac añyalê yom dau, ma bocke dec mac akôm Anötö ndê andu ti lau kañ si gamej?”

¹⁸ Tiñambu dabuñsiga atu-tu ma lau nañ sêndôhôn yomsu, nañ sêngô ñawaê pi gêj nañ Yisu kôm, ma sêñyalê bu lau sambob sêhêdaê tu in ndê yom-nga. Tu dinañ-nga dec sêtöc Yisu, ma sêñsalê lêj bu sêndic in ndu. ¹⁹ Yisu ti ndê ñgac-sêjomi sêmbô Jerusalem e ac gi sip, dec sêmbu sêsa si.

Yom pi lêj dakêj whiñ ti dateñ mbec-nga
(Mat 21:20-22)

²⁰ Ñagalañsê bêbêc Yisu ti ndê ñgacsêjomi sêjsêlêj bu sêmbu sêtêj Jerusalem sêndi, ma sêhêc asê a kiñ nañ Yisu pucbo. Ñac sêlic bu a dau mbac, ñasañgac ti ñawakac hoñ tibasô. ²¹ Ma Pita gauc gêm Yisu ndê yom, dec sôm têt in, “Kêdôhônwaga, lic a kiñ nañ am pucbo, nañ mbac su.” ²² Goc Yisu ô yom ma sôm têt ñac, “Akêj whiñ Anötö. ²³ Aö wasôm yomandô têt mac, bu asa nañ bu sôm têt lôc dañ bu, ‘Puc daôm sa ma sip gwêc ñalôm ndi,’ ma atac lu-lu dom magoc kêt whiñ bu Anötö oc kôm yom dau ñandô sa, dec gêj dau oc ñandô sa. ²⁴ Boc-dinañ aö bu wasôm têt mac bu gêj bocke nañ mac bu atej Anötö bu kêt têt mac, nañ akêj whiñ bu mac akêc su, ma aö wasôm yom ñandô, in oc kêt têt mac. ²⁵⁻²⁶ Ma têt ndoc mac bu atej mbec, ma bu gauc nem lau nañ sêkôm sac têt mac, nañ goc asuc ñac si sac kwi. Ma mac nem Damam nañ mbo undambê, oc suc mac nem sac kwi bocdinañ.”

Gêndac pi Yisu ndê ñaclai ñahu
(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)

²⁷ Yisu ti in ndê ñgacsêjomi sêhêc asê malac Jerusalem tiyham ma sêtêj lôm dabuj si. Yisu kêsêlêj mbo lôm dabuj ñabatêm-ndö, ma dabuñsiga atu-tu ti kêdôhônwaga yomsu-nga ma lau bata sêtigasuc in. ²⁸ Ma sêndac in, “Am kôc ñaclai yêc nde, bu kôm gêj hoñ nañ am kôm? Asa kêt têt am?” ²⁹ Goc Yisu sôm têt ñac, “Gêj ñamata-nga aö wakêtj gêndac dañ têt mac. Mac bu aö anej yom, dec wasôm anej ñaclai ñahu asê têt mac. ³⁰ Asa kêt ñaclai têt Jon dec in kêtj lau? Anötö kêt ñaclai têt in, me mba? Asôm têt aö.”

³¹ Ñac sem yomgalôm pi Yisu ndê gêndac, ma sêsôm têt dau, “Yac bu dasôm bu Anötö kêt ñaclai têt Jon, goc Yisu oc ndac yac, ‘Tu sake-nga mac akêj whiñ Jon dom?’ ³² Magoc yac bu dasôm bu Jon kêtj lau kêtjuc ñamalac nom-nga si gauc ñambwa, goc lau oc sêlic yac sac.” Ñac sêñyalê bu lau daêsam sêlic Jon bu propet dañ, dec sêtöc dau. ³³ Bocdinañ sêsôm têt Yisu, “Yac añyalê dom.” Ma in sôm têt ñac, “Bocdinañ aö wasôm anej ñaclai ñahu asê têt mac dom.”

12

Yom gôliñ pi lau sêyob ôm wain-nga
(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)

¹ Ma in gic hu yom gôliñ dañ ma sôm têt lau bata Israel-nga dinañ, “Ñgac dañ sô ôm wain-nga dañ. In sô tuñ sa, kêmasañ gamej tu lau sêmasañ wain ñakwi-nga, ma kwê andu baliñ dañ bu lau sêlhac ma sêtip lau kañ. Tiñambu in kêtj ôm dau têtj lau ñatô sêyob, ma kôlhö gi mbo gamej dañ. ² Têtj têtj sêndic wain ñandô sa-nga, nañ ñadau kêtj ñgac akiñ dañ têtj lau sêyob ôm-nga, tu bu sêkêtj wain ñandô ñatô têtj in. ³ Tigej

* 11:15: Alic yom ñapu-nga (footnote) yêc Mat 21:12.

ɲac sêlô inɲ dôn, sic inɲ ɲamlic ɲandê, ma sêkêɲ inɲ kölhö amba sawa gi. ⁴ Goc ɲadau kêkiɲ ɲgac akiɲ daɲ tiyham, tigeɲ ɲac sic inɲ pi ɲagôlôn, ma sêkôm mêtê sac têɲ inɲ. ⁵ Tiɲambu ɲadau kêkiɲ ɲgac titö-ɲga, magoc ɲac sic inɲ ndu. Ma inɲ kêkiɲ lau daêsam tiyham, ma ɲac sic ɲatô ɲamlic ɲandê, ma sic ɲatô ndu. ⁶ Tiɲambu ɲgac tigeɲ mbo, naɲ ɲadau ndê atungac, naɲ inɲ tac whiɲ ndu andô. Goc ɲadau kêkiɲ ndê atu dau têɲ ɲac gi, ma gauc gêm têɲ dau, ‘Lau naɲ sêyob aneɲ ôm, naɲ oc sêtoc aneɲ atungac dindec sa.’ ⁷ Tigeɲ têɲ têm ɲadau ndê atu hôc asê, naɲ lau sêyob ôm-ɲga sêsôm têɲ dau, ‘ɲgac dinaɲ inɲ ɲadau ndê atungac naɲ oc wêkaiɲ ôm dindec ti ndê gêɲ lêɲsêm. Bocdinaɲ dandic inɲ ndu ma dakôc ôm dindec su ti yac neɲ.’ ⁸ Ma sêkôc atungac, sic inɲ ndu ma sêtuc inɲ sa awê gi.”

⁹ Goc Yisu ndac, “Mac gauc gêm bu ôm ɲadau oc kôm sake têɲ lau naɲ sêyob inɲ ndê ôm? Inɲ oc meɲ ma ndic ɲac ndu, ma kêɲ ôm dau têɲ lau ɲatô sêyob. ¹⁰ Gauc nem yom naɲ sêto yêc bocdec bu, ‘Hoc naɲ lau sêkwê andu-ɲga sêtec, naɲ kwahic ti hoc ɲamata-ɲga yêc andu dau. ¹¹ Pômdau kôm gêɲ dau, ma yac alic ɲayham.’ Mac asam yom dau su, me?”

¹² Têɲ dinaɲ lau bata Israel-ɲga sêɲyalê bu Yisu sôm yom gôliɲ dau hêganôn ɲac, dec sêɲsalê lêɲ bu sêkôc inɲ dôn. Magoc sêtöc lau toɲ atu naɲ sêmbo sêwhiɲ Yisu, ma tu dinaɲ-ɲga sêhu inɲ siɲ ma sêlhö si.

Lau bu sêtim Yisu pi yom takis-ɲga

(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)

¹³ Tiɲambu lau bata dinaɲ sêɲsalê lêɲ bu sêtim Yisu bu sôm yom so daɲ. ɲac sêɲkiɲ lau Palêsai ɲatô sêwhiɲ lau Israel-ɲga ɲatô naɲ sêpuc Herod ma lau Rom-ɲga si gôliɲ dôn, naɲ sêtêɲ Yisu si. ¹⁴ ɲac sêhóc asê inɲ ma sêsôm, “Kêdôhôn-waga, yac aɲyalê bu am ɲgac sôm yom ɲandô-ɲga. Am gauc gêm lau si waê dom, ma toc ɲac hoɲ sa ɲalêɲ tigeɲ. Ma am kêdôhôn Anötö ndê lêɲ têɲ lau kêkuc yom ɲandô solop. Kwahic dec yac bu andac am bu inɲ solop bu yac dakêɲ takis t êɲ †Sisa, me mba? Yac oc danemlhi takis, me mba?”

¹⁵ Yisu ɲgô yom dau, tigeɲ inɲ kêyalê bu ɲac gauc gêm bu sêtim inɲ, dec sôm, “Tu sake-ɲga mac bu atim aö? Akôc mone silba daɲ ma atôc têɲ aö.” ¹⁶ Goc sêkêɲ mone daɲ têɲ inɲ, ma inɲ ndac ɲac, “Asa ndê ɲagatu ti ɲaê yêc mone dindec?” Ma sêo yom ma sêsôm, “Sisa ndê.” ¹⁷ Dec Yisu sôm, “Bocdinaɲ atoc Sisa sa ɲa gêɲ naɲ gic inɲ ɲawaê, ma atoc Anötö sa ɲa gêɲ naɲ gic inɲ ɲawaê.” ɲac sêɲgô Yisu ndê yom dau, ma sêhêdaê tu inɲ ndê gauc-ɲga.

Lau Sadiusi bu sêtim Yisu pi yom datisa akêɲ lau batê-ɲga

(Mat 22:23-33; Luk 20:27-38)

¹⁸ Ma lau †Sadiusi ɲatô sêtêɲ Yisu si, bu sêkêɲ gêndac daɲ têɲ inɲ. ɲac lau Israel si toɲ daɲ, naɲ sêkêɲ whiɲ dom bu lau batê oc sêtisa tiyham. ¹⁹ Ma ɲac sêndac inɲ bocdec bu, “Kêdôhôn-waga, Moses to yac neɲ yomsu daɲ bocdec bu. ɲgac daɲ bu ndê dôwa nem awhê sa ma bu mbac ndu ma balêkoc mbasi, naɲ ɲgac dau oc nem dôwa ndê awhê sawa, ma kwê balêkoc asê tu dôwa-ɲga. ²⁰ Têɲ ndoc daɲ asidôwai 7 sêmbo. ɲgac ɲamata-ɲga gêm awhê sa, magoc mbac ndu, ma balêkoc mba. ²¹ Goc inɲ asi, ɲgac tilu-ɲga, gêm awhê sawa dau, magoc mbac ndu ma balêkoc mba. ɲgac titö-ɲga bocdinaɲ, ²² ma asidôwa hale bocdinaɲ, hoɲ sem awhê sawa dau sa, magoc sêmbac ndu, ma balêkoc mba. Ma tiɲambu awhê dau mbac ndu. ²³ Kwahic dec yac bu andac am bocdec bu. Lau batê bu sêtisa tôm lau ɲatô sêsôm, dec awhê dau oc ti asidôwa asa ndê awhê? Bu asidôwai 7 dinaɲ hoɲ sem awhê tigeɲ dinaɲ su têɲ ndoc sêmbo tali.”*

²⁴ Ma Yisu sôm têɲ ɲac, “Mac akôc gauc so, bu mac aɲyalê Anötö ndê yom ti inɲ ndê ɲaclai dom. ²⁵ Têɲ têm lau batê sêtisa, naɲ lau oc sênem dau dom. ɲac oc sêmbo sêtôm aɲela undambê-ɲga. ²⁶ Ma yom daɲ tiyham tôc asê bu lau batê oc sêtisa. Mac asam su yêc Moses ndê buku. Têɲ ndoc Moses gêlic ya golom a daɲ, naɲ Anötö sôm têɲ inɲ bu, ‘Aö Abraham ndê Anötö, Aisak ndê Anötö ma Jakob ndê Anötö.’ ²⁷ Lau batê bu sêtisa dom, dec tu sake-ɲga Anötö sam dau bu lau tö dinaɲ si Anötö? Inɲ lau batê si Anötö dom, inɲ lau tali si Anötö. Mac nem gauc inɲ so sambuc.”

* 12:23: Lau Sadiusi gauc gêm bu ɲac si gêndac dau tôc asê bu lau batê oc sêtisa tiyham dom.

*Yomsu ñamata-nga**(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)*

²⁸ Kêdôhônwaga yomsu-nga ðaŋ kalhac whiŋ lau naŋ sêkêŋ ðaŋga Yisu ma lau Sadiusi si yom, ma iŋ gêlic bu Yisu ô lau Sadiusi si yom ñapep. Bocdinaŋ iŋ ndac Yisu, “Anötö ndê yomsu bocke ti yomsu ñamata-nga?” ²⁹ Ma Yisu sôm, “Yomsu ñamata-nga naŋ hóc gêlêc yomsu hoŋ naŋ bocdec, ‘Mac lau Israel-nga aŋgô! Pômdau yac neŋ Anötö iŋ Pômdau tigeŋ. ³⁰ Atac whiŋ Pômdau am nem Anötö ti am nem ñalôm sambuc, ti gatôm sambuc, ti gauc sambuc, ma ti licwalô sambuc.’ ³¹ Ma yomsu tilu-nga bocdec yêc, ‘Atac whiŋ lau meŋpaŋ am-nga, tôm am atac whiŋ am daôm.’ Yomsu lu dinaŋ sêhóc gêlêc yomsu hoŋ su.”

³² Goc kêdôhônwaga yomsu-nga dau sôm têtŋ Yisu, “Kêdôhônwaga, am sôm solop. Yomandô, Anötö tigeŋ mbo, ma anötö ñandô ðaŋ mbo dom. ³³ Ma yac bu atac whiŋ A nôtö ti neŋ ñalôm sambuc, ti gauc sambuc, ma ti licwalô sambuc, ma yac bu atac whiŋ lau meŋpaŋ yac-nga tôm yac atac whiŋ yac dauŋ, naŋ hóc gêlêc bu yac dakêŋ wata ti da pi ya ndi, me bu dakêŋ gêtŋ ñatô ti da.” ³⁴ Yisu gêlic bu ñgac dau ô yom ti gauc ñayham, dec sôm têtŋ iŋ, “Êmkuc gauc ñayham dinaŋ dec am oc tôm bu mbo Anötö ndê gôliŋ ñalôm.”

Yisu sôm yom dinaŋ, ma tiŋambu lau sêtöc bu sêkêŋ gêndac têtŋ iŋ tiyham.

*Yisu kêsahê lau si gauc pi Mesaya**(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)*

³⁵ Yisu kêdôhôn lau mbo lôm dabuŋ ñamakê, ma ndac ñac, “Bocke ma lau †Skraib sêsam Mesaya bu Dawid ndê Atu? ³⁶ Dawid dau hoc yom asê tôm ñalau Dabuŋ puc iŋ dôŋ, ma to yom pi Mesaya bocdec bu, ‘Anötö sôm têtŋ aneŋ Pômdau, “Am ndöc aö amañ andô-nga e nditôm aö wakêŋ nem ñacyo sêsöc am gahim ñapu.” ’ ³⁷ Dawid dau sam Mesaya bu iŋ ndê Pômdau, ma bocke dec lau sêsam iŋ bu Dawid ndê Atu?” Ma lau hoŋ sêŋgô Yisu ndê yom ti atac ñayham atu.

*Yisu ndê puc pi lau Skraib si mêtê sac**(Mat 23:1-7; Luk 20:45-47)*

³⁸ Ma Yisu kêdôhôn lau ma sôm, “Ayob daôm ñapep bu aŋkuc lau Skraib si gêbôm dom. ñac sêsöc ñakwê baliŋ ma sêŋsêlêŋ sêmbo malac lôm, bu ñac atac whiŋ bu lau sêtöc ñac sa ma sêhê mwalêc ñac. ³⁹ ñac atac whiŋ bu sêndöc mala ñamata-nga yêc lôm wê-nga, ma sêndöc lau tiwaê si mala têtŋ ndoc sêneŋ mwasij. ⁴⁰ Yêc lau hoŋ aŋgô-nga lau dau sêteŋ mbec baliŋ. Magoc têtŋ ndoc lau sêlic ñac dom, naŋ sêŋsau lauwhê sawa bu sêŋgaho ñac si andu su. Anötö oc êmatöc ñac, ma kêtŋ ñagêyô sac sambuc têtŋ ñac.”

*Awhê tuc ðaŋ kêtŋ da ðaŋge**(Luk 21:1-4)*

⁴¹ Tiŋambu Yisu ndöc sic ndöc lôm dabuŋ ñabatêmdö kêtŋ apa naŋ lau sêkêŋ si da sip-nga, ma tahê lau hoŋ naŋ sêkêŋ si da sip apa dau. Lau ti lêlôm ðaêsam sêkêŋ awa atu. ⁴² Tigeŋ awhê tuc ñalôm sawa ðaŋ meŋ ma kêtŋ awa sauŋ lu gitôm wan toea lu sip apa da-nga. ⁴³ Goc Yisu ta ndê ñgac-sêŋjomi sêmeŋ ma sôm, “Yomandô, aö wasôm têtŋ mac bu yêc Anötö aŋgô-nga awhê tuc ñalôm sawa dindec kêtŋ da naŋ hóc gêlêc lau hoŋ si da su. ⁴⁴ ñahu bu lau ti lêlôm hoŋ sêkêŋ si da, magoc ñac si awa ðaêsam gacgeŋ yêc ñac-nga. Magoc awhê dindec iŋ awhê ñalôm sawa, ma iŋ kêtŋ ndê gêtŋ hoŋ ti da.”

13

*Yisu sôm yom pi lôm dabuŋ Jerusalem-nga**(Mat 24:1-2; Luk 21:5-6)*

¹ Têtŋ ndoc Yisu bu hu lôm dabuŋ ñagameŋ siŋ, naŋ iŋ ndê ñgacsêŋjom ðaŋ sôm têtŋ iŋ, “Kêdôhônwaga, lic hoc atu-tu ma andu ñayham kêlêc naŋ sêkwê sa sêlhac dec.” ² Magoc Yisu ô yom ma sôm têtŋ iŋ, “Am lic andu atu-tu ti lôm dabuŋ dindec! Aö wasôm têtŋ am, bu tiŋambu ñacyo oc sêseŋ hoc atu-tu hoŋ dindec su e hoc ðaŋ oc ndöc hoc ðaŋ ñahô tiyham dom.”

Gêñ wapac têt nambu-nga-nga
(Mat 24:3-14; 10:17-22; Luk 21:7-19)

³ ñac sêsa sêtêt Lôt Olib si, ma tiñambu Pita, Jems, Jon ma Andru tawasê sêtêt Yisu si ma sêndöc anğô têt lôm dabuñ yêc malac Jerusalem. Ma ñac sêndac iñ bocdec bu, ⁴ “Sôm têt yac bu ñawapac nañ am sôm yom pi, nañ oc hóc asê Jerusalem têt têt bocke, ma gêñ sake oc kêt puc yac bu têt dau meñ kêt iñ?” ⁵ Goc Yisu sôm têt ñac, “Ayob daôm ñapep bu lau dañ sêñsau mac dom. ⁶ Bu lau daêsam oc sêmeñ sênem aö anğô ma sêsôm, ‘Aö Mesaya dauñ dec,’ ma oc sêñsau lau daêsam. ⁷ Ma têt ndoc mac anğô ñawaê bu lau sic siñ têt dau me sêmasañ dau tu sêndic siñ-nga, nañ asö dom. Bu gêñ hoñ dinañ gic waê bu meñ sa, m agoc têt nambu-nga yêc dôn yêc. ⁸ Kiñ nom-nga oc sêkêt kisa dau, ma lau gameñ dañ oc sêndic siñ têt lau gameñ dañ. Tiyhò oc nem yêc gameñ hoñ, ma tóbôm oc sa. Gêñ hoñ dinañ oc ndic hu ñawapac têt nambu-nga-nga, gitôm awhê nañ kêsahê balêkoc tuñ iñ ma gêñ dau gic hu ñandê atu nañ iñ oc hóc tu kóc balêkoc-nga.

⁹⁻¹⁰ “Gêñ ñamata-nga lau oc sêhoc ñawaê ñayham asê têt lau sambob, ma têt dinañ têt nambu-nga oc meñ hóc asê. Ayob daôm ñapep. Lau oc sêwê mac atêt lau sêmatôc yom-nga andi, ma sêhi mac ña sö yêc lôm wê-nga. Tu aö-nga dec lau oc sêkêt mac alhac gôliñwaga ti kiñ anğô-nga, magoc ndoc dinañ ti têt bu mac ahoc yom ñandô asê têt ñac. ¹¹ Têt têt nañ sêkôc mac dôn ma sêwê mac atêt lau sêmatôc mac-nga andi, nañ ahêgo daôm tu yom asôm-nga dom. Asôm yom nañ Anötö oc kêt têt mac têt ndoc dinañ, bu mac daôm oc asôm yom dom, ñalau Dabuñ oc sôm.

¹² “Têt ndoc ñawapac-nga dinañ, lau nañ sêkêt whiñ dom oc sêhoc si asidôwai sêkêt whiñ aö-nga asê bu sêndic ñac ndu, ma dambai oc sêkôm têt atui boc-dinañ. Balêkoc oc sêli dau sa têt damba ti dindai, ma sêkêt ñac sêtêt lau bu sêndic ñac ndu. ¹³ Lau hoñ oc sêtec mac tu aö neñ ñaê-nga. Magoc asa nañ bu lhac ñañga ma hu aö siñ dom e ndê têt pacndê, nañ oc tap Anötö ndê mwasin nem iñ si-nga sa.”

Ñawapac gameñ Judia-nga
(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)

¹⁴ “Gêñ sac sambuc nañ oc kôm gameñ tisac, nañ lau oc sêkêt lhac gameñ nañ gic iñ ñawaê dom. (Asa nañ sam yom dindec, nañ kóc gauc ñapep, bu ñahu yêc siñ dau.) Mac lau asa nañ ambo gameñ Judia-nga ma alic gêñ dau, nañ hoñ alhò api gameñ lôc-nga andi. ¹⁵ Alhò ñagahô ma gauc nem mac nem gêñ dañ dom. Lau nañ sêñwhañ dau sêndöc andu ñasactô, nañ sêsôc andu ñalôm bu sêkôc si gêñ dañ têt hôt dom. ¹⁶ Ma ñac nañ sêmbô om, nañ bocdinañ. Sêkac dau kwi bu sêkôc si gêñ ñatô dom. ¹⁷ Oyaê. Lauwhê tidaê, ma ñac nañ sêkêt su têt balêkoc, nañ oc sêtap ñawapac atu sa têt têt dinañ. ¹⁸ Ateñ mbec bu gêñ dinañ tap mac sa têt ndoc uhô-nga dom. ¹⁹ ñahu bu ñawapac ñandô nañ bu sa têt têt dinañ, nañ oc hóc gêlêc ñawapac hoñ nañ sêhoc asê nom têt têt nañ Anötö kêt undambê ti nom e kwahic dec, ma tiñambu oc sa bocdinañ tiyham dom. ²⁰ Magoc Pômdau oc kêt ndoc dinañ tiapê tu bu nem lau nañ iñ kêtaliñ sa su, nañ sa-nga. Bu mba, goc lau hoñ oc sêñinga.

²¹ “Têt ndoc dinañ ñac dañ bu sôm têt mac bu, ‘Alic, Mesaya dau dindec,’ me ‘Alic, Mesaya dau dindê,’ nañ akêt whiñ ñac dom. ²² Lau nañ sêñsau bu ñac Mesaya, ma propet tasan oc sêmeñ ma sêkôm gêñ dalô ti gêñ atu-tu bu sêñsau lau. Ma ñac oc sêñsahê bu sêtim lau nañ Anötö kêtaliñ ñac sa, nañ sêwhiñ. ²³ Aö gakêt puc mac gwanañ, ma bocdinañ ayob daôm ñapep.”

Ñamalac ndê Atu ndê bêt mbu meñ-nga
(Mat 24:29-36; Luk 21:25-33)

²⁴ Ma Yisu sôm, “Ndoc ñawapac-nga dinañ oc pacndê, ma tiñambu lau oc sêlic gêñ dalô atu-tu. Ac oc nem ganduc ma ayô oc ñawê tiyham dom. ²⁵ Ma tata oc sêpeñ akêt umboñ, ma gêñ ti ñaclai nañ sêlhac umboñ oc wiwic sa. ²⁶ Ma tiñambu lau oc sêlic ñamalac ndê Atu meñ ndöc dao ñahô ti ndê ñaclai ma ñawasi atu. ²⁷ Ma iñ oc êñkiñ ndê añela sêsa

sêtêj nom ñabatinj ti undambê ñabatinj hoj sêndi, bu sêndic lau nañ inj kêyalinj ñac sa su, nañ sa.

²⁸ “Gauc nem a lañ. Têj ndoc mac alic ñalauñ wakuc bu lêc, nañ mac aňyalê bu ndoc ac-ñga meñ kêpiñ. ²⁹ Ma bocdinañ têtj ndoc mac alic gêtj nañ aö gasôm yom pi, nañ hóc asê, dec aňyalê bu ñamalac ndê Atu ndê bêc mbu meñ-ñga meñ kêpiñ su, gitôm inj meñ kalhac gatam. ³⁰ Yomandô! Lau têtj dinañ-ñga oc sêñinga dom e gêtj hoj dinañ hóc asê. ³¹ Undambê ti nom oc ñinga, magoc aneñ yom oc ñinga dom. Gêtj hoj oc ñandô sa tôm aö gasôm.”

Lau dañ sêñyalê Yisu ndê bêc mbu meñ-ñga dom
(Mat 25:13-15)

³² Ma Yisu sôm, “Lau dañ sêñyalê bêc me acgatu nañ ñamalac ndê Atu oc mbu meñ, nañ dom. Añela undambê-ñga sêñyalê dom, Anötö ndê Atu kêyalê dom, Damañ tawasê kêyalê. ³³ Bocdinañ anem ali ma ayob daôm ñapep! Mac am gauc têtj nañ bêc ñambu-ñga dau oc meñ sa. ³⁴ Gitôm andu ñadau dañ nañ bu sa ndi lic gameñ ñatô. In hu ndê andu siñ ma kêñ inj ndê lau akiñ sêwêkainj si gwelêj têtj têtj. Ma inj oc sôm têtj ñgac yob gatam-ñga, bu inj nem ali ma tatinj gameñ ñapep e inj mbu meñ. ³⁵ Bocdinañ anem ali, bu mac aňyalê ndoc nañ andu ñadau oc mbu meñ, nañ dom. In oc hóc asê têtj telha me timaniñhu, me dalec tañ, me bêbêc ganduc, nañ mac aňyalê dom. ³⁶ Ayob daôm ñapep, mboe inj oc mbu meñ ñagahô, ma tap mac sa ayêc bêc ayêc. ³⁷ Yom nañ aö gasôm têtj mac, nañ dec wasôm têtj lau hoj bocdinañ. Anem ali!”

14

Sêkic yom bu sêndic Yisu ndu
(Mat 26:1-5; Luk 22:1-2)

¹ Lau Israel si †Mwasinj Pasowa ti †Mwasinj Bolom Yist Mba-ñga ñandoc meñ kêpiñ, ma bêc lu yêc dôn yêc. Ma dabuñ-siga atu-tu ti lau nañ sêndôhôn yomsu-ñga sêñsalê lêtj dañ bu sêkôc Yisu dôn gelec ma sêndic inj ndu. ² Tigeñ sêhêgo dau ma sêsôm, “Dakôm têtj Mwasinj Pasowa-ñga ñandoc dom, mboe lau daêsam nañ sêmbo Jerusalem tu om atu Pasowa-ñga, nañ oc sêlic ma sêli dau sa.”

Awhê dañ gêm oso Yisu
(Mat 26:6-13; Luk 7:36-50; Jon 12:1-8)

³ Têtj têtj dinañ Yisu mbo malac Betani, ma gêtj gêtj ndöc whinj ñgac dañ ñaê Saimon. Muñ-ñga inj ñgac ti gêm bac leprasi. Yisu ndöc tebo ma awhê dañ meñ, nañ kôc bu ñamalu ñayham ñaöli atu sip kac dañ. In kac gêtj dau sa, ma kêc gêtj malu dau pi Yisu ndê ñagôlôn. ⁴ Lau ñatô sêlic dec tac ñandê têtj awhê dau, ma sêsôm, “Tu sake-ñga inj kêyaiñ gêtj ñamalu dinañ? ⁵ Gitôm bu dakêñ têtj lau sênemlhi ma datap awa atu sa, ma dakêñ têtj lau ñalôm sawa. ñaöli dau oc hóc gêlêc ñaöli tu gwelêj yala sambuc-ñga su.” Ma sêhec yom inj ñalêñ sac.

⁶ Magoc Yisu sôm, “Ahu inj siñ ma akêñ ñawapac têtj inj dom. In kôm gêtj ñayham solop têtj aö. ⁷ Lau ñalôm sawa oc sêmbo sêwhinj mac ñapañ, ma bocdinañ dec têtj bocke mac bu atac whinj, nañ oc tôm bu mac anem ñac sa. Tigeñ aö oc wambo wawhij mac ñapañ dom. ⁸ Awhê dindêc gitôm bu êmwasiñ aö ñalêñ dinañ, dec kôm. In kêc gêtj ñamalu pi aö, dec tôm inj kêmasañ aö neñ ñamlíc gwanañ tu sêñsuhuj aö-ñga. ⁹ Yomandô aö wasôm têtj mac, bu tinambu lau oc sêhoc ñawaê ñayham asê yêc gameñ hoj, ma têtj dinañ ñac oc sêsôm yom pi awhê dindêc ma lau oc gauc nem inj.”

Judas sôm tidôn bu hoc Yisu asê
(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)

¹⁰ Têtj ndoc dinañ Judas Iskeriot, ñgacsêñomi 12 si dañ, têtj dabuñsiga atu-tu gi ma sôm bu inj oc hoc Yisu asê têtj ñac. ¹¹ ñac sêñgô inj ndê yom ti atac ñayham, ma sêsôm tidôn bu sênemlhi inj. Bocdinañ inj kêsalê lêtj tu bu hoc Yisu asê-ñga.

Yisu ndê ngacsêñomi sêmasañ Mwasinj Pasowa-nga
(Mat 26:17-19; Luk 22:7-13)

¹² Têñ Mwasinj Bolom Yist Mba-nga ñabêc ñamata-nga, bêc nañ lau Israel-nga sic domba Pasowa-nga ndu, nañ ngacsêñomi sêsôm têtñ Yisu bu, “Am tac whinj bu yac amasañ Mwasinj Pasowa bu am neñ whinj yac-nga yêc nde?” ¹³ Dec Yisu kêkinj ndê ngacsêñom lu ma sôm têtñ injlu, “Asôc malac Jerusalem andi, ma amlu oc atap ngac dañ sa nañ kêbalañ bu lôñ dañ. Awhinj inj atêtñ inj ndê ñadau ndê andu andi. ¹⁴ Ma asôm têtñ andu ñadau, ‘Alu mba kêtôhônwaga ndac am tu andu ñalôm ñacleñ-nga, bu inj ti ndê ngacsêñomi bu sêneñ Mwasinj Pasowa-nga yêc am nem andu.’ ¹⁵ Ma inj oc tôc ñalôm atu dañ yêc andu dau ñahô-nga têtñ amlu. Tebo ti gêtñ hoñ tu yac daney Mwasinj Pasowa-nga yêc ñalôm dau, goc amasañ gêtñ yêc dinañ.” ¹⁶ Goc sêñom lu dinañ sêsôc malac si, ma sêtap gêtñ hoñ sa tòm Yisu sôm su, ma sêmasañ Pasowa.

Yisu sôm asê bu ngac dañ oc hoc inj asê
(Mat 26:20-25; Luk 22:21-23)

¹⁷ Têtñ ac gi su Yisu ti ngacsêñomi 12 sêtêtñ andu dau si. ¹⁸ Ñac sêndöc ti señ gêtñ sêmbo, ma Yisu sôm, “Yomandô aö wasôm têtñ mac, bu mac nem dañ oc hoc aö asê. Ngac dau kwahic dec ndöc ma gêtñ gêtñ whinj aö.” ¹⁹ Yom dau kôm ñac sêsö, ma ñalôm ñawapac atu, ma ñac tigeñ-tigeñ sêsôm têtñ inj, “Mboe aö, a? Mba!” ²⁰ Goc inj sôm têtñ ñac, “Ngac dau inj mac lau 12 nem dañ, ma kwahic dec alu añ gêtñ sip pele tigeñ. ²¹ Gêtñ dau oc ñandô sa pi ñamalac ndê Atu, tòm yom nañ sêto yêc. Tigeñ ngac nañ hoc aö asê, nañ oc tap ñawapac atu sa, ma tu dinañ-nga inj dinda bu kôc inj dom, dec oc ñayham.”

Yisu gic hu Mwasinj Dabuñ
(Mat 26:26-29; Luk 22:15-20)

²² Têtñ têtñ ñac señ gêtñ sêmbo, nañ Yisu kôc bolom, gêm mbec, pô kôc-kôc, ma gic sam têtñ ñac. Ma inj sôm, “Akôc sa loc, aö neñ ñandô dau dindec.” ²³ Ma inj kôc laclhu wain-nga dañ ma gêm danje, goc kêñ têtñ ñac ma ñac hoñ sênôm. ²⁴ Inj sôm têtñ ñac, “Aö neñ dac wamatiñ pwac-nga dau dec, nañ wakêc siñ tu lau daêsam-nga. ²⁵ Yomandô aö wasôm têtñ mac bu aö oc wanôm wain tiyham dom e Damañ ndê gôliñ meñ sa tiawê, ma têtñ ndoc dinañ aö wanôm tiyham.”

²⁶ Tijambu ñac sem wê dañ, ma sêlhö sêsa sêtêtñ Lôc Olib si.

Yisu sôm bu Pita oc sêc inj ahuc
(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34)

²⁷ Ma Yisu sôm têtñ ñac, “Mac hoñ oc ahu aö siñ, tòm yom nañ sêto yêc bocdec bu, ‘Aö oc waseñ ngac yob domba-nga, ma domba oc sêlhö babalip.’ ²⁸ Magoc tijambu aö watisa tiyham, ma wamuñ mac watêtñ gameñ Galili-nga wandi.” ²⁹ Dec Pita sôm têtñ inj, “Ñac hoñ bu sêhu am siñ, tigeñ aö wahu am siñ dom.” ³⁰ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aö wasôm yomandô bu ôbwêc dau dindec am oc sêc aö ahuc tidim tö su, goc dalec oc tañ tidim lu-nga.” ³¹ Tigeñ Pita sôm yom ti ñaŋga, “Mba! Gitôm sêndic aö ndu wawhiñ am, aö oc wasêc am ahuc dom.” Ma ñac hoñ sêsôm yom kaiñ tigeñ.

Yisu teñ mbec mbo ôm Getsemani
(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

³² Ñac sêsa si e sêhóc asê ôm ðolib-nga dañ, ôm nañ sêsam bu Getsemani, ma Yisu sôm têtñ ndê ngacsêñomi, “Andöc dec ma aö waterñ mbec.” ³³ Goc inj kôc Pita, Jems ma Jon sêwhinj inj si, ma sêhu ngacsêñomi ñatô siñ. Têtñ ndoc dinañ Yisu ndê ñalôm ñawapac atu ma inj pô sim dau ñandô. ³⁴ Inj sôm têtñ ñac, “Aö neñ ñalôm kêsahê ñawapac atu, kêpiñ bu oc wambac ndu. Mac andöc dec ma anem ali.” ³⁵ Goc inj hu ñac siñ ma sa ñasawa sauñ gi. Inj hu dau sip nom gi ma teñ mbec, bu nditôm goc Anötö nem inj sa bu êñlêc têtñ hóc ñandê-nga nañ oc hóc asê inj. ³⁶ Inj sôm, “Damañ, O Damañ, am gitôm bu kôm gêtñ hoñ. Kôc laclhu ñawapac-ñ ga dindec su yêc aö. Magoc êmkuc aö neñ atac whinj dom, kôm tòm am daôm nem atac whinj bu kôm.”

³⁷ Iñ teñ mbec su, dec mbu gi ma tap sa bu ñgacsêñomi sêyêc bêc sêyêc. Goc iñ uñ ñac sa ma sôm têt Pita, “Saimon, bocke dec am yêc bêc? Am gitôm dom bu nem ali tôm acgatu ñasawa tigen, a? ³⁸ A nem ali ma aten mbec bu lêtôm tap mac sa dom. Mac nem gatôm licbalê, tigen ñamlic kwapac.”

³⁹ Goc Yisu sa gi, ma teñ mbec tigen dinañ tiyham. ⁴⁰ Pacndê, goc iñ mbu gi ma gêlic ñac sêyêc bêc, bu ñac tandô hê ñac sa ñandô. Ma ñac sêpônda yom tu sêsôm têt iñ-nga. ⁴¹ Goc iñ gi ma teñ mbec tidim tö-nga. Ma têt ndoc iñ mbu têt ñac tiyham, nañ iñ sôm, “Tu sake-nga mac ayêc bêc ti añwhañ daôm ñapan? Gitôm! Ndoc meñ hêc asê su bu sêhoc ñamalac ndê Atu asê ma sêkên iñ sip lau sac amba. ⁴² Atisa ma dandi! Alic ñgac nañ hoc aô asê dec meñ su.”

Sêkôc Yisu dôn

(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Jon 18:3-11)

⁴³ Yisu sôm yom dinañ mbo, ma Judas, ñgacsêñomi 12 si dañ hêc asê whiñ lau daêsam nañ sêhêc bien ti sijn. †Dabuñsiga atu-tu ti kêdôhônwaga yomsu-nga ma lau bata sênkiñ lau toñ dinañ sêwhiñ Judas sêmen. ⁴⁴ Judas kên puc lau d au gwanañ su, ma sôm, “Ñgac nañ mac añsalê, nañ aô oc wañgutô iñ bu watôc iñ asê têt mac. Akôc iñ dôn ma akên lau sêyob iñ, goc awê iñ sa andi.” ⁴⁵ Bocdinañ têt ndoc Judas hêc asê, nañ iñ têt Yisu solop gi ma sôm, “Kêdôhônwaga,” ma ñgutô iñ. ⁴⁶ Dec lau nañ sêwhiñ Judas, nañ sêkôc Yisu dôn. ⁴⁷ Yisu ndê lau sêlhac sêmpiñ iñ, ma ñac si dañ puc ndê bien sa ma pa dabuñsiga atu ndê ñgac akiñ ndê dañgalañ dañ su.

⁴⁸ Goc Yisu sôm, “Bocke dec mac akôc bien ti gêt siñ-nga ma asa amên bu akôc aô dôn gitôm ñgac kañ dañ? ⁴⁹ Tôm bêc hoñ aô gambo gawhiñ mac ma kadôhôn lau yêc lôm dabuñ ñabatêmdö, magoc mac akôc aô dôn dom. Tigen gêt nañ mac akôm kwahic dec, nañ kôm Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ ñandô sa.”

⁵⁰ Têt dinañ Yisu ndê lau hoñ sêhu iñ siñ ma sêlhö si. ⁵¹ Ñgac batac dañ kêkuc Yisu ma mbo whiñ iñ ti ndê lau têt ôbwêc dinañ, ma iñ puc po ñambwa. Lau siñ bu sêlô iñ dôn, ⁵² tigen iñ hu ndê po siñ yêc ñac si amba, ma kölhö ñamlic ñambwa gi.

Lau bata Israel-nga sêmatôc Yisu

(Mat 26:57-68; Luk 22:54-55, 63-71; Jon 18:12, 13, 19-24)

⁵³ Dabuñsiga atu-tu Israel-nga, ti lau bata ma kêdôhônwaga yomsu-nga hoñ sêkac sa sêmbo dabuñsiga ñamata-nga ndê andu. Ma lau nañ sêkôc Yisu dôn sêwê iñ sêtên andu dau si. ⁵⁴ Pita kêsêlên kêkuc Yisu mbo ahê, e gi sôc dabuñsiga ñamata-nga ndê andu ñatunlôm gi. Ma iñ ndöc sic whiñ lau siñ sêyob lôm dabuñ-nga ñatô ma kêsulu ya.

⁵⁵ Dabuñsiga atu-tu ma lau bata hoñ nañ sêndöc Sanedrin si toñ, nañ sêñsalê yom bu sêngôliñ pi Yisu ma sêkên iñ sip lau Rom-nga amba bu sêndic iñ ndu. Magoc sêtap yom dañ sa dom. ⁵⁶ Bu lau daêsam sêtisa bu sêhoc yom tasan asê pi Yisu, magoc ñac hoñ si yom so dau. ⁵⁷ Tiñambu lau ñatô sêtisa, ma sêkên yom tasan pi iñ bocdec bu, ⁵⁸ “Yac añgô ñgac dau sôm, ‘Lôm dabuñ nañ ñamalac sêkwê sa, nañ aô oc wasen su. Ma têt bêc titö-nga aô oc wakwê andu wakuc dañ sa, nañ gitôm andu nañ ñamalac sêkwê, nañ dom.’ ” ⁵⁹ Magoc ñac tigen-tigen si yom so dau tiyham.

⁶⁰ Goc dabuñsiga ñamata-nga tisa kalhac ñalhu, ma ndac Yisu, “Am ñgô yom dê sêngôliñ pi am, me? Am bu ô yom, me mba?” ⁶¹ Tigen Yisu gêm dau dôn ma ô yom dom. Goc dabuñsiga dau ndac iñ tiyham, “Am Mesaya dau, Anötö Atuñgac, me mba?” ⁶² Ma Yisu sôm, “Aêc, aô dañ dindec. Ma tiñambu mac oc alic ñamalac ndê Atu ndöc Anötö ñaclai ñadau ndê amba andô-nga, ma sip meñ ndöc dao ñahô.”

⁶³ Têt ndoc dabuñsiga ñamata-nga ñgô yom dinañ, nañ tac ñandê atu dec kêc dau ndê ñakwê kic ma sôm, “Yac dapônda yom dañ tu tañgôliñ pi iñ-nga dom. ⁶⁴ Yom nañ iñ sôm pi dau, nañ sac sambuc! Mac añgô su, ma mac gauc gêm bocke?” Ma ñac hoñ sêsôm pitigen bu iñ mbac ndu. ⁶⁵ Lau ñatô sêhu gasôp pi iñ. Ñac sêkic iñ tandô ahuc ña po, goc sêtap iñ ma sêsôm, “Am bu propet, nañ sôm asê bu asa gic am.” Ma lau siñ-nga sêkôc iñ sêsa si, ma sêhi iñ ña sö.

*Pita sêc Yisu ahuc**(Mat 26:69-75; Luk 22:54-62; Jon 18:15-18, 25-27)*

⁶⁶ Têñ tèm dinañ Pita mbo andu dau ñamakê, ma dabuñsiga ñamata-ña ndê awhê akiñ dañ kêsêlêñ meñ. ⁶⁷ Inj gêlic Pita kêsulu ya mbo, goc tahê inj ma sôm, “Am ñgac nañ kékuc Yisu Nasaret-ña whiñ.” ⁶⁸ Magoc Pita pa dau ma sôm, “Mba, aö kayalê am nem yom ñahu dom.” Dec inj tisa gi kalhac kêpiñ tunlôm ñagatam.

⁶⁹ Malô goc awhê akiñ dau gêlic inj tiyham, ma sôm yom kaiñ tigeñ têtñ lau nañ sêlhac sêmpin, “Alic ñgac kêlê. Inj Yisu ndê lau si dañ.” ⁷⁰ Magoc Pita pa dau tiyham. Ñasawa sauñ ma lau nañ sêlhac dindê, nañ sêsôm, “Am ñgac Galili-ña. Yomandô, am ñac si dañ.” ⁷¹ Magoc Pita sôm ti ñaŋga, “Mba! Aö bu wasôm yom tasan, nañ goc Anötö ndic aö. Aö kayalê ñgac nañ mac asôm yom pi inj, nañ dom andô!” ⁷² Ma ñagahô dalec tañ tilu-ña, dec Pita gauc gêm Yisu ndê yom bu inj oc sêc inj ahuc tidim tö su, goc dalec oc tañ tidim lu-ña. Ma inj tañ dau ndu-ndu.

15

*Pailot kêsü Yisu**(Mat 27:11-26; Luk 23:2-3, 18-25; Jon 18:29-19:16)*

¹ Têtñ bêbêc ganduc, dabuñsiga atu-tu ti lau bata ma lau nañ sêndôhôn yomsu ti lau †Sanedrin-ña hoñ si ñalôm tigeñ tu gêtñ bocke bu sêkôm têtñ Yisu-ña. Goc sêsô inj amba dôñ ma sêwê inj sêtêtñ Pailot si. ² Ma Pailot ndac inj, “Am lau Israel-ña si kiñ, a?” Goc Yisu ô yom ma sôm, “Tôm nañ am daôm sôm.” ³ Têtñ dinañ dabuñsiga atu-tu sêngôlinj yom daêsam pi inj. ⁴ Dec Pailot ndac inj tiyham, “Am oc ô ñac si yom, me mba? Ñac sêngôlinj yom daêsam pi am.” ⁵ Tigeñ Yisu ô yom dom, dec Pailot hêdaê.

⁶⁻⁷ Têtñ tèm dinañ ñgac dañ ndöc gapocwalô, nañ ndê ñaê Barabas. Muñ-ña lau ñatô sêli dau sa têtñ lau Rom-ña nañ sem gôlinj lau Israel-ña, ma sic lau ñatô ndu. Magoc lau Rom-ña sêkôc ñac dôñ ma sêkêtñ ñac sêndöc gapocwalô. Ma Barabas inj ñac si dañ.

Tôm yala hoñ têtñ ndoc lau Israel-ña si om atu Mwasin Pasowa-ña hóc asê, nañ Pailot kékuc lêtñ dañ bocdec bu. Lau Israel-ña oc sêndac ñgac gapocwalô-ña dañ, dec inj oc êngapwêc inj su têtñ ñac. ⁸ Lau daêsam nañ sêkac dau sa têtñ ndoc Pailot kêsahê Yisu, nañ sêndac inj bu êngapwêc ñgac gapocwalô-ña dañ su êñkuc ñagôlinj dinañ. ⁹⁻¹⁰ Pailot kêyalê bu dabuñsiga atu-tu sem lêmuj Yisu ñambwa, ma tu dinañ-ña dec sêwê Yisu sêtêtñ inj sêmer. Bocdinañ inj gauc gêm bu êngapwêc Yisu su, dec ndac ñac, “Mac atac whiñ bu aö wahu Kiñ Israel-ña sinj têtñ mac, me mba?” ¹¹ Tigeñ dabuñsiga atu-tu sêngalôm lau toñ atu dinañ e sêndac Pailot bu hu Barabas sinj têtñ ñac. ¹² Goc Pailot ndac ñac, “Bocdinañ aö oc wakôm sake têtñ ñgac dindec, nañ mac asam bu lau Israel-ña si Kiñ?” ¹³ Ma sêmbwêc, “Ndic inj pi a gicso dau!” ¹⁴ Magoc Pailot ndac ñac, “Tu sake-ña? Inj kôm giso bocke?” Magoc sêmbwêc ti ñaŋga, “Ndic inj pi a!”

¹⁵ Pailot bu kôm lau atac ñayham sa, dec gôlôc bu êngapwêc Barabas su têtñ ñac. Ma inj kêkiñ Yisu têtñ lau sinj-ña bu sêhi inj ña sö, ma sêndic inj ndu pi a gicso dau.

*Lau sinj-ña sêsü Yisu susu**(Mat 27:27-31; Jon 19:2-3)*

¹⁶ Lau sinj-ña sêwê Yisu sêsa Pailot ndê andu ñamalaclôm si, ma sêta yom bu lau sinj-ña hoñ sêkac sa. ¹⁷ Goc sêkêtñ Yisu sôc ñakwê kokoc baliñ tôm kiñ sêsôc, ma sêwhê wac kêm ma sêkêtñ inj uñ gitôm sunsur. ¹⁸ Goc ñac sic hu sêmbwêc inj, “Ei! Datoc lau Israel-ña si kiñ dindec sa mañ!” ¹⁹ Ma ñac sêkôc a dañ ma sic inj pi ñagôlônj tidim daêsam, ma sêhê gasôp pi inj. Sêpônj haduc têtñ inj, ma sêñsau bu sêtoc inj sa. ²⁰ Sêsü inj susu pacndê, goc sêkôc ñakwê baliñ dinañ su, ma sêkêtñ inj sôc dau ndê ñakwê sa tiyham. Ma sêwê inj sêsa malac Jerusalem ñamakê si, bu sêndic inj ndu pi a gicso dau.

*Sic Yisu pi a gicso dau**(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)*

²¹ Lau siñ-nga sêwê Yisu sêmbô seņ, ma ngac daņ kêsêlêņ mbo seņ akêņ gameņ ñamakê-nga meņ. Ma sêkac iņ bu hôc Yisu ndê a gicso dau. Ngac dau ndê ñaê Saimon. Iņ Aleksanda lu Rupas damba, ma iņ ndê malachu Sairin. ²² Sêwê Yisu sêsa si e sêhôt asê gameņ naņ sêsam bu Golgota. (Ñaê dau danem kwi bu ‘Gameņ ñakêcyha-nga.’) ²³ Lau siñ-nga bu sêkêņ wain ti bu ñamakic têņ Yisu nôm, magoc iņ tec. ²⁴ Bocdinaņ sêhu siņ, ma sic iņ pi a gicso dau. Ma tiņambu sêwhê iņ ndê ñakwê kôc ma sêpuc gapoc bu sêlic asa oc kôc ñakwê bocke.

²⁵ Ñac sic iņ pi a gicso têņ bêbêc, acgatu gitôm 9 kilok. ²⁶ Ma yom naņ lau bata Israel-nga sêngôliņ pi iņ, naņ sêto pi bapia daņ, naņ sôm, “Lau Israel-nga si Kiņ.” ²⁷⁻²⁸ Ñac sic ngac sac lu pi a gicso dau sêwhiņ, daņ kêgalêņ Yisu amba andô-nga, ma daņ kêgalêņ gasê-nga. ²⁹ Lau naņ sêñsêlêņ si sêmeņ, naņ sêndahiņ ñasu ma sêtaņ bôlê Yisu. Sêsôm, “Ei. Am ngac naņ sôm bu seņ lôm dabuņ su ma kwê sa tiyham tôm bêc tō. ³⁰ Dec sip akêņ a gicso dau mweņ, ma nem daôm sa!” ³¹ Ma dabuņsiga atu-tu ti kêdôhônwaga yomsu-nga bocdinaņ sêsu iņ susu ma sêsôm têņ dandi, “Iņ gêm lau daêsam sa, tigeņ gitôm dom bu nem dau sa. ³² Yac bu alic Mesaya, lau Israel si kiņ dindêc-nga, sip akêņ a gicso dau meņ, dec yac oc akêņ whiņ iņ.” Ma ngac lu naņ sic pi a gicso sêwhiņ Yisu, naņ sêsu iņ susu bocdinaņ.

Yisu mbac ndu

(*Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30*)

³³ Têņ ac kalhac lhu, ñasec atu gêm gameņ sambuc ahuc e acgatu gitôm 3 kilok telha-nga. ³⁴ Ma têņ 3 kilok Yisu mbwêc awha atu, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” (Yom dau danem kwi bu, ‘Aô neņ Anötö, aô neņ Anötö, tu sake-nga am hu aô siņ?’) ³⁵ Lau naņ sêlhac sêmpin, naņ sêngô iņ ñapep dom ma sêsôm, “Anğô, iņ ta propet Elaija.” ³⁶ Ma ngac daņ kêti gi kêņ sôwam daņ sip wain ñamakic, ma sô dôņ pi a baliņ daņ. Goc iņ puc pi Yisu whasuņ bu iņ nôm ma sôm, “Dahu iņ siņ ma dalic, Elaija oc sip meņ ma kôc iņ su, me mba.”

³⁷ Têņ têm dinaņ Yisu mbwêc awha atu ma mbac ndu. ³⁸ Ma têņ dinaņ po baliņ naņ kêgalêņ lôm dabuņ ñalôm, naņ dau kic gi lu, kalhac ñahô ma gi têņ ñapu-nga. ³⁹ Ma ngac bata siñ-nga naņ kalhac Yisu anğô-nga, naņ gêlic iņ ndê mbac ndu ñalêņ, goc sôm, “Yomandô, ngac dindêc iņ Anötö ndê Atu.”

⁴⁰ Lauwhê ñatô sêlhac ahê ma sêlic gêņ hoņ dinaņ. Maria Magadala lu Maria naņ Jems sauņ lu Joses dinda, ma Salome sêmbô sêwhiņ ñac. ⁴¹ Muņ-nga, têņ têm Yisu mbo gameņ Galili-nga, naņ lauwhê dinaņ sêñkuc iņ, ma sem akiņ iņ. Ma lauwhê daêsam naņ sêpi Jerusalem sêwhiņ Yisu, naņ sêlhac sêwhiņ ñac.

Josep kêņ Yisu ndê ñamlaņ yêc hoc ñasuņ

(*Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42*)

⁴² Bêc naņ sic Yisu ndu, naņ lau Israel-nga si bêc sêmasaņ dau tu Sabat-nga.* Bocdinaņ têņ telha, ⁴³ ngac bata Israel-nga daņ ñaê Josep gauc gêm bu êñsuhuņ Yisu ñamlaņ. Josep iņ ngac akêņ malac Arimatiya-nga, ma iņ lau Sanedrin-nga si ngac tiwaê daņ naņ kêņ bata Anötö ndê gôliņ bu meņ sa tiawê. Iņ ndê ñalôm pêņ dôņ, dec têņ Pailot gi ma ndac Yisu ndê ñamlaņ. ⁴⁴ Yom dau kôm Pailot sô, ñahu bu iņ kêyalê dom bu Yisu mbac ndu su. Bocdinaņ iņ ta lau siņ si ngac bata ma ndac iņ bu Yisu mbac ndu su, me mba. ⁴⁵ Iņ tap sa bu Yisu mbac ndu su, dec gôlôc têņ Josep bu kôc Yisu ndê ñamlaņ sa ndi êñsuhuņ. ⁴⁶ Josep kôc po ñayham daņ naņ iņ gêmlihi muņ su, goc sa gi ma kôc Yisu su yêc a gicso dau, ma kêpaņ iņ ahuc ña po dau. Ma iņ kôc iņ sa gi ma kêņ iņ yêc sêhô naņ lau sêlêņ gwanaj su yêc hoc ñalôm. Goc iņ kêpi hoc daņ gi ndôc sê awha dau ahuc. ⁴⁷ Maria Magadala lu Joses dinda Maria sêlic Josep kêņ Yisu ndê ñamlaņ yêc hocsuņ dinaņ.

* 15:42: Lau Israel sêsôm bu têņ ndoc ac gi sip têņ bêc naņ muņ bêc Sabat-nga, naņ têm dau gic hu bêc Sabat-nga. Bocdinaņ ñac bu sêñsuhuņ lau batê muņ ac ndi sip.

16

*Yisu tisa**(Mat 28:1-10; Luk 24:1-12)*

¹ Bêc Sabat-nga meŋ gi su, goc Maria Magadala lu Jems dinda Maria, ma Salome semlhi gêŋ malu bu sênem oso Yisu ndê ŋamlaŋ. ² Têŋ wake ŋabêc ŋamata-nga dinaŋ sêti têtê bêtêc ganduc bu sêtêŋ sêhò sêndi. Ac pi meŋ su ma sêŋsêlêŋ sêmbo seŋ, ³ ma sêndac dandi, “Asa oc nem yac sa ma êmpi hoc naŋ yêc sê awha, naŋ su?” ⁴ Tigeŋ sêhòc tandò sa, ma sêlic hoc atu dau yêc sê awha dom. ⁵ Bocdinaŋ dec sêsòc sêhò ŋalôm si. Sêlic ŋgac batac daŋ naŋ sôc ŋakwê sêsêp, ma ndöc andô-nga, dec sêsö ŋandô. ⁶ Magoc ŋgac dau sôm, “Asö dom. Mac aŋsalê Yisu Nasaret-nga, naŋ sic iŋ ndu pi a gicso dau. Iŋ yêc dec dom, iŋ tisa su. Alic mala naŋ sêkêŋ iŋ yêc, naŋ sawa. ⁷ Magoc andi ma asôm têtê iŋ ndê sêŋomi ma têtê Pita bu iŋ oc muŋ mac têtê Galili ndi. Mac oc alic iŋ yêc dindê, tôm yom naŋ iŋ sôm têtê mac muŋ su naŋ.” ⁸ Yom dinaŋ kôm awê lu dau sêntitec ti sêhêdaê ŋandô. Sêsa akêŋ sêhò, ma sêlhö sênti si. Magoc sêtöc dau dec sêsôm yom têtê ŋamalach daŋ yêc seŋ dom.

⁹ Têtê têtê Yisu tisa têtê Sonda bêtêc, iŋ hoc dau asê ti-ŋamata-nga têtê Maria Magadala, awê naŋ muŋ-nga iŋ soc ŋalau sac 7 su yêc iŋ ŋalôm. ¹⁰ Ma Maria gi ma sôm asê têtê lau naŋ sêŋkuc Yisu, naŋ sêkôm dangibo ti sêtaŋ sêmbo. ¹¹ Maria sôm têtê ŋac bu iŋ gêlic Yisu ma iŋ mbo tali tiyham. Magoc ŋac sêkêŋ whiŋ dom.

¹² Tiŋambu Yisu ndê ŋgac-sêŋom lu sêhu Jerusalem siŋ ma sêŋsêlêŋ sêmbo seŋ, ma Yisu hoc dau asê têtê iŋlu gitôm ŋgac aŋgò batac daŋ. ¹³ Dec iŋlu sêmbu si ma sic miŋ têtê sêŋomi ŋatô, magoc ŋac sêkêŋ whiŋ iŋlu dom bocdinaŋ.

Yisu kêtê gwelêŋ têtê lau naŋ sêŋkuc iŋ

¹⁴ Tiŋambu ŋgacsêŋomi 11 seŋ gêŋ sêmbo sêwhiŋ dau, ma Yisu hoc dau asê têtê ŋac. Ma iŋ sôm ŋac tu ŋac si ŋalôm ŋadandi-nga, bu sêkêŋ whiŋ lau naŋ sêlic iŋ têtê ndoc iŋ tisa su, naŋ dom. ¹⁵ Goc iŋ sôm têtê ŋac, “Atôm nom ŋagameŋ sambob andi, ma ahoc ŋawaê ŋayham asê têtê lau hoŋ. ¹⁶ Lau naŋ sêkêŋ whiŋ ma sêliŋ saŋgu, naŋ oc sêtap Anötö ndê mwasiŋ nem ŋac si-nga sa. Magoc lau naŋ sêkêŋ whiŋ dom, naŋ oc sêtap iŋ ndê matôc sa. ¹⁷ Ma Anötö oc kêtê ŋaclai têtê lau naŋ sêkêŋ whiŋ, dec oc tôm bu sêkôm gêŋ dalô bocdec bu. ŋac oc sêkôm gwelêŋ sênem aö aŋôŋ, ma sêsoc ŋalau sac su yêc lau. ŋac oc sêsôm yom awha wakuc-nga naŋ sêndôhôn muŋ su dom. ¹⁸ ŋac bu sêkôc mboc sac sip ŋac amba me sênôm bu ŋamalic, dec oc kôm ŋac sêtisac dom. Ma ŋac oc sêkêŋ amba sac lau gêmbac, ma sêkôm ŋac ŋayham sa.”

¹⁹ Yisu sôm yom dinaŋ têtê ŋac su, goc Anötö kêtê iŋ su yêc nom. Iŋ pi undambê gi, ma ndöc Anötö ndê amba andô-nga. ²⁰ Ma iŋ ndê sêŋomi sêsa si, ma sêhoc ŋawaê ŋayham asê yêc gameŋ hoŋ. Ma Pômdau mbo whiŋ ŋac, ma kêtê ŋaclai têtê ŋac bu sêkôm gêŋ dalô atu-tu tu bu puc yom naŋ sêhoc asê, naŋ dôn-nga.

Luk ndê ñawaê ñayham Yom whê ñawaê ñayham dindéc sa-nga

Luk in Yisu ndê ngacsênom dom, ma in ngac Israel-nga dom. In ngac Grik-nga, ma in dokta, ma bocdinañ tanyalê bu in ngac tigauc. Luk dau gêlic gên hoñ nañ Yisu kôm, nañ dom, magoc in kip yom hoñ sa yêc lau nañ sêmbô sêwhiñ Yisu têtñ ndoc in gic hu ndê gwelen e in mbu pi undambê gi (1:1-4). Luk ndê ñawaê ñayham hêganônñ Yisu ti in ndê gwelen, ma in to bapia dañ tiyham (Aposel) pi gwelen nañ lau aposel sêkôm ña ñalau Dabuñ ndê ñalci.

Yêc in ndê yom ñamata-nga, Luk sôm bu in to yom têtñ ngac atu dañ ñaê Tiopilas. Ñaê dau danem kwi bu 'ngac nañ atac whiñ Anötö.' Magoc in to tu ngac tiger ñayham-nga dom, in to ndê ñawaê ñayham hêganônñ lau nañ lau Israel dom gitôm in dau, ma lau Israel-nga sêwhiñ. In tac whiñ bu ñac sênjalê bu Yisu, in lau Israel-nga si Mesaya, ma in meñ gic waê lau Israel-nga tawasê dom, magoc meñ bu ti lau hoñ si Pômdau, ma bu mbac ndu tu lau hoñ-nga. Ma bocdinañ Luk tac whiñ bu Yisu ndê ñawaê sa têtñ gameñ nom-nga hoñ, bu lau sênjô ma sêkên whiñ Yisu, dec oc sêtap Anötö ndê mwasin nem ñac si-nga sa.

Yom Ñamata-nga

¹ O ngac atu Tiopilas. Lau daêsam sênjalê bu sêto yom pi gên hoñ nañ ñandô sa yêc yac mba gameñ. ² Ñac sêto sênkuc yom nañ lau nañ sêmbô sêwhiñ Yisu têtñ ndoc in gic hu ndê gwelen, nañ sic dulu têtñ yac. Lau dau sêlic gên hoñ nañ Yisu kôm pi tandô, dec sêhoc ñawaê ñayham asê pi gên dau. ³ Ma aô bocdinañ, gakip yom hoñ sa pi gên ñamata-nga ma meñ têtñ kwahic dec, ma galic ñayham bu wato sip bapia dindéc ma wanñiñ têtñ am. Aô gato yom kakuc ñadênañ tôm gên hoñ nañ hóc asê. Tu dinañ-nga O ngac atu Tiopilas, ⁴ am oc êmyalê bu yom hoñ pi Yisu nañ am ngô su, nañ yom ñandô.

Jon, Ñgac Kêku Lau-nga ndê puc dinda kôc in-nga

⁵ Têtñ têtñ Kiñ †Herod gêm gôliñ gameñ Judia-nga, nañ †dabuñsiga dañ mbo, in ndê ñaê Sekaria. In kôm ndê gwelen whiñ dabuñsiga nañ sêmbô dabuñsiga ñamata-nga Abaisa* ndê toñ. Sekaria ndê awhê ndê ñaê Elisabet, ma in Aron† ndê wakuc dañ, gitôm Sekaria dau. ⁶ Anötö gêlic inlu sêsa lêtñ gitêtñ yêc in aŋgô-nga, sênjalêñ sênkuc Anötö ndê yomsu ti ñagôliñ ñalên ñayham. ⁷ Inlu sêti awhê andô ma ngac andô su, magoc balêkoc mba, bu Elisabet in awhê gapoc.

⁸ Têtñ têtñ dañ Sekaria ndê toñ si ndoc sênem akiñ Anötö-nga hóc asê, ma in gêm ndê gwelen dabuñsiga-nga mbo Anötö ndê lôm dabuñ yêc Jerusalem. ⁹ Ma gitôm dabuñsiga si mêtê, sêpuc gapoc gi sip Sekaria, bu sôc lôm dabuñ ñalôm ndi, ma kêtñ da ñamalu ñayham. ¹⁰ Ma têtñ ndoc in sôc gi bu kêtñ da ñamalu ñayham, nañ lau Israel-nga hoñ nañ sêkac sa tu s êtoc Anötö sa-nga, nañ sêteñ mbec sêlhac awê. ¹¹ Têtñ ndoc dinañ Pômdau ndê aŋela dañ hoc dau asê têtñ Sekaria, ma kalhac alta da ñamalu-nga ña-ndô-nga. ¹² Têtñ ndoc Sekaria tandô pi aŋela dau, in sô ti töt dau ñandô. ¹³ Magoc aŋela sôm têtñ in, "Töt daôm dom Sekaria, bu Pômdau ngô mbec nañ am teñ. Am nem awhê Elisabet oc kôc atômngac dañ, ma am oc sam in ndê ñaê bu Jon. ¹⁴ In oc kôm am atac ñayham atu, ma

* 1:5: Abaisa - dabuñsiga ñamata-nga dañ nañ mbo têtñ Kiñ Dawid ndê têtñ. Têtñ têtñ dinañ lau Israel si dabuñsiga sêwhê dau kôc ti toñ 24 kêtñ dabuñsiga ñamata-nga si ñaê (1 Kr 24:7-19; ma Nia 12:11-17). Ma tiñambu sêkôm gwelen tôm ñator 24 dinañ sêyô dau sêyô dau. Têtñ Yisu ndê têtñ, lau dabuñsiga daêsam sêndôc gameñ ñamakê-nga, ma sêpi Jerusalem tu sêkôm gwelen yêc †lôm dabuñ tôm ñac si toñ si ndoc, ma tiñambu sêmbu sêtêtñ si gameñ si (Luk 1:8, 23). Alic yom whê ñaê 'dabuñsiga' sa-nga yêc buku dindéc ñambu-nga. † 1:5: Aron - lau Israel si dabuñsiga ñamata-nga nañ gêm akiñ Anötö têtñ Moses ndê têtñ. Alic Eks 7:1-6; ma 28:1.

lau daêsam oc sêtisambuc tu dinda kôc inj-nga, ¹⁵ bu inj oc ti ngac tiwaê yêc Pômdau angô-nga. Inj oc nôwain me bu njannga dom, magoc têtj têtj inj yêc dinda atac njalôm enj, nanj njalau Dabuñ oc nem inj ahuc, ma mbo whinj inj njapanj. ¹⁶ Ma têtj ndoc inj tiatu, nanj inj oc nem lau Israel-nga daêsam kwi, sêmbu sêsoc Pômdau njac si Anötö njapu. ¹⁷ Inj oc ti propet njannga ma ti njac lai gitôm propet njamata-nga Elaija. Ma inj oc muñ Pômdau, bu nem lau daêsam si njalôm kwi. Dambai oc atac whinj atui, ma lau dangapêc oc sêti lau ti gauc nanj sêsa si lêtj gitêtj. Njalêtj dinañ inj oc êmasañ lau si njalôm bu sêkôc Pômdau sa.”

¹⁸ Sekaria ngô anjela ndê yom dinañ su, goc sôm têtj inj, “Alu ati awhê andô ma njac andô su. Boc-dinañ njalêtj bocke dec aö wanjyâlê bu am nem yom oc njandô sa?” ¹⁹ Goc anjela ô yom ma sôm, “Aö Gabriel nanj galhac Pômdau angô-nga, ma inj kêkinj aö bu wahoc njawaê njayham dindêc asê têtj am. ²⁰ Gêtj nanj aö gasôm yom pi, nanj oc njandô sa tôm njandoc. Tigeñ am kêñ whinj aö dom, ma bocdinañ am oc awham mba sa, ma sôm yom dom e gêtj hoñ dindêc hêc asê su.”

²¹ Têtj dinañ lau nanj sêmbu awê, nanj sêhônj Sekaria ma gauc gêm bu bocke ma inj mbo tiwandêc yêc lôwain dabuñ njalôm. ²² Ma têtj ndoc Sekaria mbu sa awê gi, nanj gitôm dom bu sôm yom, ma gic amba njambwa têtj njac, dec njac si gauc sa bu inj gêtj gêtj njagatu danj yêc lôwain dabuñ njalôm.

²³ Tinjambu inj ndê bêtj gwelêñ-nga pacndê, ma inj kölhö mbu têtj ndê malac gi. ²⁴ Ma inj ndê awhê Elisabet daê, dec timêtê dau njapep, ma mbo têtj mbo inj lu si andu gitôm ayô amañ danj. Elisabet sôm, ²⁵ “Pômdau kôm gêtj dindêc ma gêm aö sa. Njamata-nga aö gambo ti mayañ yêc lau angô-nga, bu aö awhê gapoc, tigeñ kwahic dec Pômdau tawalö aö, ma kôc aö mayañ su.”

Yisu ndê puc dinda kôc inj-nga

²⁶ Elisabet daê gitôm ayô 6 su, goc Anötö kêkinj anjela Gabriel têtj malac Nasaret nanj yêc gameñ Galili-nga, ²⁷ bu kêñ aheñ têtj awhê akiñ danj. Inj ndê njawê Maria, ma lau sêhoc yom asê su bu Maria oc nem njac danj njawê Josep, nanj Kinj Dawid ndê apañgac danj. ²⁸ Anjela dau têtj Maria gi ma sôm, “O awhê nanj Anötö tac whinj am ndu andô, Pômdau whinj am.” ²⁹ Yom dau kôm Maria sô njandô, ma inj gauc gêm têtj dau bu, “Inj awha gic aö tu sake-nga?” ³⁰ Goc anjela sôm têtj inj, “Tôc daôm dom Maria, bu Anötö gêtj am njayham kêtjêc. ³¹ Am oc daêm ma kôc balêkoc njac danj, ma sam inj ndê njawê bu Yisu. ³² Inj oc ti njac tiwaê, ma lau oc sêsam inj bu Anötö njac lai ti njawasi njadau ndê Atu. Pômdau Anötö oc kêñ inj wêkaiñ apañgac Dawid ndê pônj kinj-nga. ³³ Inj oc nem gôlinj †Jakob ndê wakuc lau Israel-nga, ma inj ndê gôlinj oc pacndê dom.”

³⁴ Goc Maria ndac anjela dau bu, “Aö gayêc gawhinj njac danj dom, ma bocdinañ yom dau oc njandô sa njalêtj bocke?” ³⁵ Ma anjela ô yom ma sôm, “Njalau Dabuñ oc têtj am meñ, ma Anötö, njac lai ti njawasi njadau ndê njac lai oc nem am ahuc. Tu dinañ-nga balêkoc dabuñ nanj am oc kôc, nanj lau oc sêsam inj bu Anötö ndê Atu. ³⁶ Ma am ngô! Elisabet, awhê andô nanj yêc am apami si toñ, nanj daê ma oc kôc balêkoc danj. Sêsôm bu inj awhê gapoc, magoc kwahic inj daê tôm ayô 6 su. ³⁷ Bu gêtj danj yêc dom, nanj Anötö gitôm dom bu kôm njandô sa.” ³⁸ Ma Maria ô yom ma sôm, “Pômdau ndê awhê akiñ aö. Bocdinañ, yom nanj am sôm, nanj njandô sa pi aö.” Maria sôm yom dinañ su, goc anjela hu inj sinj.

Maria gic Elisabet kêtjêc

³⁹ Têtj têtj dinañ Maria kêmasañ dau, ma kêtjêlêñ njagahô têtj malac danj yêc gameñ njabaö Judia-nga gi. ⁴⁰ Inj hêc asê ma têtj Sekaria ndê andu gi, ma ta Elisabet ndê njawê. ⁴¹ Têtj têtj Elisabet ngô Maria ndê yom, nanj balêkoc nanj yêc inj njalôm kwê soc ti njannga, ma njalau Dabuñ gêm Elisabet ahuc. ⁴² Ma inj sôm yom awha atu, “Anötö toc am sa hêc gêtjêc lauwhê sambob su, ma oc toc balêkoc nanj am oc kôc, nanj sa bocdinañ. ⁴³ Aö awhê bocke, dec am, aneñ Pômdau dinda mweñ bu lic aö? ⁴⁴ Têtj ndoc aö gangô am mbwêc aö, nanj balêkoc nanj yêc aö njatac, nanj kwê soc ti atac njayham. ⁴⁵ Am kêñ whinj bu Pômdau ndê yom p i am oc njandô sa, ma tu dinañ-nga am tap inj ndê mwasinj sa!”

Maria po Anötö ndê waê sa

⁴⁶⁻⁴⁷ Ma Maria sôm:

“Aö wapo Pômdau ndê waê sa ti aneñ ñalôm sambuc, ma aö atac ñayham kêlêc tu Anötö nañ gêm aö si-nga. ⁴⁸ Ñahu bu inñ kêlhiñ inñ ndê awhê akiñ ñambwa, aö dec siñ dom. Têñ kwahic dec ma ndi, lau hoñ oc sêsam aö bu awhê nañ Anötö kêmwasinñ.

⁴⁹ Inñ Ñanga Ñadau nañ kôm gêñ atu têtñ aö, ma inñ ndê ñaê dabuñ.

⁵⁰ Tôm têm sambob, inñ tawalô lau hoñ nañ sêtöc inñ ma sêtoc inñ sa. ⁵¹ Inñ amba ñanga kôm gêñ atu, ma lau nañ yom sêtoc dau sa-nga gêm ñac si ñalôm ahuc, nañ inñ soc ñac su sêlhö têtñ. ⁵² Inñ kêmasic kiñ nom-nga su yêc ñac si pônñ kiñ-nga, magoc lau nañ sêñgwininñ dau, nañ inñ toc ñac sa.

⁵³ Inñ kêmwasinñ lau ñalôm sawa ña gêñ ñayham-ñayham, magoc inñ kêkiñ lau ti lêlôm sêsa amba sawa si. ⁵⁴⁻⁵⁵ Inñ gêm inñ ndê lau akiñ Israel-nga sa, ma tôm yom nañ inñ gic bata têtñ abañ Abraham, ma têtñ inñ ndê wakuc hoñ nañ sêñkuc inñ, nañ inñ tawalô ñac.”

⁵⁶ Maria kêpiñ Anötö ma sôm yom dinanñ su, goc mbo whiñ Elisabet gitôm ayô tö, ma tiñambu inñ kölhö mbu têtñ ndê malac gi.

Elisabet kôc Jon

⁵⁷ Elisabet ndê ndoc meñ sa dec inñ kôc balêkoc ñgac danñ. ⁵⁸ Ma inñ ndê dawai ti lau meñpañ inñ-nga sêñgô bu Pômdau tawalô inñ ñalênñ dinanñ, ma ñac hoñ atac ñayham sêwhiñ inñ. ⁵⁹ Têtñ balêkoc dau ndê bêc ti-8-nga, ñac hoñ sêmeñ bu sêsê balê ndê ñamlic ñatô su sêñkuc lau Israel-nga si ñpwac, ma ñac tac whiñ bu sêkêñ damba Sekaria ndê ñaê pi inñ.

⁶⁰ Tiger inñ dinda sôm, “Mba! Dasam inñ ndê ñaê bu Jon.” ⁶¹ Ma sêsôm têtñ inñ, “Yêc am nem dawam, ñgac ñaê Jon danñ mbo dom.” ⁶² Ma ñac sic amba têtñ damba bu sêñyalê ñaê bocke inñ tac whiñ. ⁶³ Inñ kôm ña amba bu sêkêñ tapele danñ têtñ inñ, dec sêkêñ ma inñ to, “Inñ ndê ñaê Jon,” goc lau hoñ sêhêdaê. ⁶⁴ Ma ñagahô inñ êmbala tigolonñ, ma inñ sôm yom asê ma kêpiñ Anötö.

⁶⁵ Gêñ dau kôm ñac lau hoñ sêsö, ma lau nañ sêmbo Judia ñagameñ lôc-nga, nañ sem yom-galôm ñapañ pi gêñ hoñ dinanñ. ⁶⁶ Lau hoñ sêñgô ñawaê, ma ñac gauc gêm yom dau ñapañ yêc ñac si ñalôm. Ma ñac sêlic bu Pômdau ndê ñaclai töt dau asê yêc balê dau, dec sêndac dandi, “Inñ oc ti ñamalac kaiñ bocke?”

Sekaria hoc yom asê gitôm propet

⁶⁷ Têtñ têm dinanñ Ñalau Dabuñ gêm Jon ndê damba Sekaria ahuc, ma inñ hoc yom asê gitôm propet danñ ma sôm,

⁶⁸ “Tampiñ Pômdau, yac lau Israel-nga neñ Anötö, bu inñ meñ bu nem inñ ndê lau si. ⁶⁹ Inñ po ñgac ti ñaclai danñ sa yêc inñ ndê ñgac akiñ Dawid ndê lau wakuc, nañ gitôm bu nem yac si. ⁷⁰ Anötö ndê propet dabuñ sêhoc yom asê pi gêñ dau muñ su, ma kwahic dec Anötö kôm yom dau ñandô sa. ⁷¹ Inñ kêmasic lêtñ dinanñ, bu nem yac si yêc yac neñ ñacyo ti lau nañ sêtec yac amba. ⁷² Inñ tawalô yac, tôm inñ gic bata têtñ abañ, ma gauc gêm inñ ndê pwac dabuñ, ⁷³ nañ inñ kêmatinñ tidônñ whiñ abañ Abraham. ⁷⁴ Inñ oc nem yac si yêc yac neñ ñacyo amba, tu bu yac danem akiñ inñ ti atac pa su, ⁷⁵ ma tu bu tañsêlênñ dasa lêtñ gitênñ ti dabuñ yêc inñ añgô-nga tôm bêc hoñ. ⁷⁶ Ma Jon, aneñ balê, lau oc sêsam am bu ‘Anötö, Ñaclai ti Ñawasi Ñadau ndê propet,’ bu am oc muñ Pômdau ma êmasañ lau si ñalôm tu sêkôc inñ sa-nga. ⁷⁷ Ma am oc whê Anötö ndê lau si gauc sa pi lêtñ nañ inñ oc suc ñac si sac kwi tu bu nem ñac si-nga. ⁷⁸ Yac neñ Anötö ndê lêtñ tawalô yac-nga, nañ oc tôm ac nañ pi ma kalhac umbonñ, ⁷⁹ ma pô lau nañ sêndöc gameñ ñasec, ma lau nañ sêmpiñ bu sêmbac ndu. Inñ oc wê yac dasa señ bu datap yom malô sa.”

⁸⁰ Tiñambu balê dau tiatu, ma kêñ ndê ñalôm sambuc tu nem akiñ Anötö-nga. Ma inñ mbo gameñ sawa e tôm bêc nañ inñ gic hu ndê gweleñ, dec gêm mêtê kalhac lau Israel añgô-nga.

2

Maria kôc Yisu

¹ Têñ tēm dinañ †Sisa Ogasta gic atu yom bu sêsê lau hoñ nañ sêmbo Rom si gôliñ ñapu, nañ sa tu bu sênemlhi takis-nga. ² (Têñ ndoc dinañ Kirinius gêm gôliñ gameñ Siria-nga, ma gêñ dinañ ti tēm ñamata-nga nañ sêsê lau sa yêc iñ ndê gôliñ ñapu.) ³ Bocdinañ lau hoñ sêtêñ si malachu si, bu sêto si ñaê sip bapia sêsê ñac sa-nga.

⁴ Josep iñ Dawid ndê wakuc dañ, ma bocdinañ iñ hu malac Nasaret yêc gameñ Galili-nga siñ, ma sip têñ Dawid ndê malac yêc gameñ Judia-nga gi, malac nañ sêsam bu Betlehem. ⁵ Josep lu Maria sêwhiñ dau si bu sêkêñ si ñaê, bu sêhoc iñlu si yom asê su bu oc sênem dau. Ma Maria daê mbo. ⁶ Têñ ndoc iñlu sêmbo Betlehem, nañ Maria ndê bêc bu kôc balêkoc-nga hôc asê. ⁷ Josep lu Maria sêyêc bôc si mala, bu ñasawa mbasi yêc andu ñaclêñ-nga. Ma yêc dê, Maria kôc iñ ndê balêkoc ñgac ñamata-nga. Ma iñ kôm iñ si ña po, ma kên iñ yêc bôc si apa sêneñ gêñ-nga.

Añela sêhoc Yisu ñawaê asê

⁸ Têñ ôbwêc dinañ lau ñatô sêyob si domba sêmbo malac dau ñamakê. ⁹ Ma Anötö ndê añela dañ hoc dau asê têñ ñac. Pômdau ndê ñawê pô ñac, ma sêtôc dau ñandô. ¹⁰ Goc añela dau sôm têñ ñac bu, “Atôc daôm dom! Aô bu wakêñ ñawaê ñayham dañ têñ mac, nañ oc kôm mac atac ñayham atu. Ma ñawaê dindec gic waê lau hoñ. ¹¹ Mac nem ñgac nem mac si-nga hôc asê têñ bêc dau dindec. Iñ dinda kôc iñ yêc Betlehem, malac nañ sêsam bu Dawid ndê malac. Iñ †Mesaya dau nañ Anötö gic bata bu êñkiñ meñ, ma mac nem Pômdau dau. ¹² Atêñ Betlehem andi, ma mac oc anyalê balêkoc dau pi gêñ bocdec bu. Sêkôm iñ si ña po, ma sêkêñ iñ yêc bôc si apa sêneñ gêñ-nga.” ¹³ Ma ñagahô añela undambê-nga daêsam sêhoc dau asê sêwhiñ añela dinañ, ma sem wê sêmpiñ Anötö bocdec bu, ¹⁴ “Anötö ndê waê sa yêc lôlôc. Ma yom malô yêc nom, têñ lau nañ Anötö gêlic ñac ñayham.”

Lau sêyob domba-nga sêtêñ Betlehem si

¹⁵ Añela sem wê dinañ su, goc sêmbu sêpi undambê si. Ma lau sêyob domba-nga sêsôm têñ dandi, “Ayôc! Datêñ Betlehem dandi, ma dalic gêñ atu nañ Pômdau ndê añela sêhoc asê têñ yac.” ¹⁶ Goc sêñsahic dau sêtêñ Betlehem si, ma sêtap Maria lu Josep sa, ma sêlic balêkoc dau yêc bôc si apa sêneñ gêñ-nga. ¹⁷ Sêlic iñ su goc sêsa si, ma sic miñ yom nañ añela hoc asê têñ ñac pi balêkoc dau. ¹⁸ Ma lau hoñ nañ sêñgô ñac si yom, nañ sêhêdaê ñandô. ¹⁹ Magoc Maria gauc gêm yom hoñ ñapañ yêc ndê ñalôm. ²⁰ Ma lau sêyob domba-nga sêlhô sêmbu sêtêñ gameñ sêyob domba-nga si. Sêmpiñ Anötö ma sêtoc iñ ndê waê sa tu gêñ hoñ nañ sêñgô ti sêlic, nañ gitôm añela sôm asê têñ ñac.

Sêtôc Yisu yêc lôm dabuñ

²¹ Têñ bêc 8 giñga su, sêsê balê ndê ñamlic ñatô su, kêkuc lau Israel-nga si pwac. Ma sêsam iñ ndê ñaê Yisu, tôm añela sam iñ têñ ndoc iñ kên puc Maria bu iñ oc daê.

²² Muñ-nga, Moses to yomsu dañ pi lauwhê Israel-nga nañ sêkôc balêkoc, nañ yêc bocdec bu. Sêhôn e bêc 40 pacndê, goc ñac oc ñawasi sa tiyham yêc Anötö aṅgô-nga. Bocdinañ têñ Maria ndê bêc 40 pacndê su, goc iñlu Josep sêkôc Yisu sêtêñ lôm dabuñ yêc malac Jerusalem si, bu sêtôc iñ yêc Pômdau aṅgô-nga. ²³ Sêkôm bocdinañ kêkuc Pômdau ndê yomsu nañ Moses to bocdec bu, “Asam balêkoc ñgac mbêc hoñ bu dabuñ yêc Pômdau aṅgô-nga.” ²⁴ Ma têñ tēm dinañ iñlu sêkêñ da bu Maria ñawasi sa tiyham. Sêkêñ da tôm Pômdau ndê yomsu, balusi lu me mbac sauj lu.

²⁵ Têñ tēm dinañ ñgac dañ ñaê Simeon mbo Jerusalem. Iñ ñgac gitêñ ti dabuñ, ma iñ hôñ ndoc bu Anötö êñkiñ iñ ndê Mesaya bu nem lau Israel-nga si. Ñalau Dabuñ whiñ iñ tôm bêc hoñ, ²⁶ ma têñ ndoc dañ, kên gauc têñ iñ bu iñ oc mbo tali e lic Mesaya nañ Pômdau gic bata. ²⁷ Ma Ñalau Dabuñ wê Simeon têñ lôm dabuñ gi, têñ bêc nañ Yisu dinda lu damba sêkôc iñ sêmeñ bu sêkêñ da sêñkuc Moses ndê yomsu. ²⁸ Iñ pê Yisu sa, goc kêpiñ Anötö ma sôm, ²⁹⁻³⁰ “O Pômdau atu, yom nañ am gic bata su, nañ kwahic dec

ñandô sa. Aö tanôn galic am nem †ñgac Nem Lau Si-nga su, ma bocdinañ dec oc tòm bu am nem ñgac akiñ aö dec wambac ndu ti atac malô. ³¹ Am kêmasañ lêt dindec yêc lau hoñ añgô-nga. ³² Am nem ñawê oc pô lau hoñ, bu têt am asê têt lau gameñ apa-nga, ma bu po am nem lau Israel-nga si waê sa.”

³³ Simeon sôm yom dinañ pi Yisu, dec kôm Yisu dinda lu damba sêhêdaê. ³⁴ Goc Simeon gêm mbec ñac, ma sôm têt Yisu dinda Maria, “Anötö kêyalin balê dindec sa, ma tu in-nga lau Israel-nga daêsam oc sêpeñ, magoc daêsam nañ sêkêt whin in, nañ oc sêtap Anötö ndê mwasin sa. In meñ bu têt Anötö ndê lêt asê têt lau, magoc daêsam oc sêpu in ti ndê yom, ³⁵ ma ñalêt dinañ gauc nañ yêc lau daêsam si ñalôm, nañ oc meñ sa tiawê. Ma tu gêt nañ oc hôt asê in-nga, am daôm oc hôt ñandê atu tòm bien kuñ am ñatê.”

³⁶ Propet awhê dañ mbo lôm dabuñ ñabatêmdö. In ndê ñaê

Ana, ma in damba in Panuel, nañ yêc Aser ndê toñ. * Ana in ti awhê andô su. Muñ-nga in gêm ñgac su ma inlu nakweñ sêmbo sêwhin dau gitôm yala 7, ³⁷ goc nakweñ mbac ndu ma Ana ti awhê sawa ma mbo e in ndê yala ti 84. Tòm acsalô ti ôbwêc hoñ in gêm akiñ Anötö mbo lôm dabuñ ñabatêmdö, ma têt daêsam in hu gêt danen-nga sin tu nem dabuñ dau ti teñ mbec ñaŋga-nga. ³⁸ Têt têt nañ Simeon ndê yom pi Yisu pacndê, nañ Ana têt ñac gi, ma gêm danje Anötö. Ma in gic hu sôm yom pi balêkoc têt lau hoñ nañ sêhôn ndoc nañ Anötö oc nem lau Jerusalem ti Israel-nga si.

³⁹ Josep lu Maria sêkôm gêt hoñ tòm Pômdau ndê yomsu sôm, goc sêmbu sêtêt ñac si malac Nasaret yêc gameñ Galili-nga si. ⁴⁰ Ma Yisu tiatu ma ti balê ti licwalô. Ma gauc ñayham ma Anötö ndê mwasin gêm in ahuc.

Yisu mbo lôm dabuñ

⁴¹ Tòm yala hoñ Maria lu Josep sêpi Jerusalem si, bu sêlic om atu †Pasowa-nga. ⁴² Têt Yisu ndê yala ti 12, nañ ñac hoñ sêpi si, tòm inlu si gêbôm. ⁴³ Ma têt ndoc Mwasin Pasowa-nga pacndê, goc Maria lu Josep sêhu Jerusalem sin bu sêmbu sêtêt inlu si malac sêndi. Yisu gacgeñ mbo Jerusalem, magoc inlu sênyalê dom, ⁴⁴ bu sênsêlêt sêmbo señ sêwhin lau toñ atu, dec sem gauc bu in oc mbo lau toñ atu dinañ ñalôm. Sêhu Jerusalem sin sêsa si gitôm bêc dañ, goc sênsalê in yêc ñac si lau. ⁴⁵ Sêtap in sa dom, dec bêc tilu-nga inlu sêmbu sêtêt Je rusalem si, bu sênsalê in. ⁴⁶ Sêhôt asê Jerusalem, ma ñagalansê sêtap in sa yêc lôm dabuñ. In ndöc whin lau nañ sêndôhôn mêtê, ma in kêt danja ñac si yom. Ma in ndac ñac pi gêt daêsam. ⁴⁷ Lau hoñ nañ sêngô in, nañ sêhêdaê tu in ndê gauc-nga, ma tu yom hoñ nañ in ô têt kêdôhônwaga-nga.

⁴⁸ Têt ndoc Maria lu Josep sêlic in, nañ sêhêdaê. Ma Maria ndac in, “Aneñ balê, tu sake-nga am kôm gêt dindec têt alu damam? Alu añsalê am ti ñalôm ñawapac.” ⁴⁹ Ma Yisu ndac inlu, “Tu sake-nga amlu añsalê aö? Damañ ndê andu dindec, ma aö gac waê bu wambo dec.” ⁵⁰ Tigeñ ñac sênyalê in ndê yom ñahu dom.

⁵¹ Goc Yisu whin inlu, ma sêmbu sêtêt malac Nasaret si, ma in danja wambu têt inlu ñapep. Ma in dinda gauc gêm yom hoñ dinañ ñapañ yêc ndê ñalôm. ⁵² Ma Yisu tiatu ma ti ñgac tiguauc, ma Anötö ma ñamalac hoñ sêlic in ñayham.

3

Jon, ñgac Kêku Lau-nga kêmasañ Yisu ndê señ (Mat 3:1-12; Mak 1:2-8)

¹ Tinambu Taibirias ti lau Rom-nga si kin atu, * ma têt in ndê yala ti-15-nga, nañ in ndê la u bata bocdec sem gôlin lau Rom-nga si gameñ ñatô. Pontias Pailot gêm gôlin gameñ Judia-nga, †Herod Antipas gêm gôlin Galili, Herod ndê dôwa Pilip gêm gôlin Ituria ma Trakonitas, ma Lisantias gêm gôlin Abelin. ² Ma Anas lu Kayapas sêti l au Israel-nga si †dabuñsiga ñamata-nga. Têt ndoc dinañ Anötö kêkin in ndê yom têt Jon, Sekaria ndê atuñgac nañ mbo gameñ sawa. ³ Bocdinañ Jon gic hu in ndê gwelen. In golom-golom

* 2:36: Aser - Jakob ndê atui 12 si dañ. Lau Israel sêwhê dau kôt ti toñ 12 sêñkuc apai 12 dinañ (alic Gen 35:26).

* 3:1: Kin atu nañ gêm gôlin gameñ Rom-nga hoñ nañ sêsam bu †Sisa.

malac hoŋ naŋ yêc Bu Jordan ŋamakê, ma gêm mêtê bu lau sêliŋ sanŋu tu bu sêtôc asê bu sêkac si ŋalôm kwi ma sêhu mêtê sac siŋ, dec Anötö oc suc ŋac si sac kwi.

⁴ Propet Aisaya hoc yom asê pi Jon muŋ su, tôm iŋ to yêc ndê buku bocdec bu:

ŋamalac daŋ ta yom yêc gameŋ sawa bocdec bu, ‘Amasaŋ Pômdau ndê seŋ. Amasaŋ nem ŋalôm bu akôc iŋ sa.

⁵ Busuŋ hoŋ oc sêti gameŋ apa-pa, ma lôc ti ŋabaö hoŋ oc sêti gameŋ gapoŋ. Seŋ mbwê hoŋ oc sêtisolop, ma seŋ hoc-hoc oc sêti seŋ ŋayham.

⁶ Ma lau nom-ŋga hoŋ oc sêlic Anötö ndê lêŋ nem lau si-ŋga.’ [Ais 40:3-5]

⁷ Ma tu dinaŋ-ŋga Jon sôm têtŋ lau daêsam naŋ sêsa si bu iŋ êŋku ŋac, “Mac mboc ŋatui mac! Tu sake-ŋga mac alhö amenŋ? Mac akôc gauc pi Anötö ndê atac ŋandê naŋ lau propet sêkêŋ puc yac bu oc meŋ sa, dec gauc gêm bu amenŋ ma aliŋ busanŋu ŋambwa, a?

⁸ Anŋô! Akôm mêtê ŋayham naŋ tôc asê bu mac am daôm kwi yomandô. Asôm têtŋ daôm dom, bu ‘Abraham apai yac, ma tu dinaŋ-ŋga Anötö oc kôc yac sa.’ Aö wasôm têtŋ mac bu Anötö gitôm bu nem hoc hoŋ dindéc kwi sêti Abraham atui sêô mac. ⁹ A hoŋ naŋ sem ŋandô ŋayham dom, naŋ kwahic dec Anötö kêtŋ ki ŋamata têtŋ ŋawakac, ma iŋ oc lêŋ su ma tuc pi ya ndi.”

¹⁰ Lau toŋ atu dinaŋ sêŋgô Jon ndê yom ma sêndac iŋ, “Bocdinaŋ yac oc akôm sake?”

¹¹ Ma iŋ ô yom ma sôm, “Tamwalô lau ŋatô. Mac nem asa ndê ŋakwê ŋandô-ŋga lu bu sêyêc, naŋ kêtŋ daŋ têtŋ lau naŋ si ŋakwê mbasi. Ma asa ndê gêtŋ daneŋ-ŋga yêc, naŋ nem lau naŋ sêpônnda dau, naŋ sa bocdinaŋ.”

¹² Lau sêkôc takis-ŋga ŋatô sêsa si bu Jon êŋku ŋac, ma sêndac, “Kêdôhônŋwaga, yac oc akôm sake?” ¹³ Goc Jon sôm têtŋ ŋac, “Akôc takis ŋapep, ma ahôc gêtêc dôhônŋ naŋ lau Rom-ŋga sêkêŋ, naŋ dom!”

¹⁴ Ma lau siŋ-ŋga ŋatô sêndac iŋ, “Ma yac, oc akôm sake?” Ma iŋ sôm, “Anŋôliŋ yom tasanŋ pi lau, me akôm gêtŋ ti ŋaclai bu anŋaho ŋac si mone me gêtŋ dom. Akôc ŋaôli gwelenŋ-ŋga naŋ lau Rom-ŋga sêkêŋ têtŋ mac, ma tamgatu awa ŋatô dom.”

¹⁵ Têtŋ têtŋ dinaŋ lau Israel-ŋga sêkêŋ bata bu Anötö oc êŋkiŋ iŋ ndê Mesaya, ma lau hoŋ naŋ sêŋgô Jon, naŋ sêhê gauc bu mboe iŋ Mesaya dau. ¹⁶ Magoc Jon sôm têtŋ lau hoŋ, “ŋgac daŋ oc meŋ hôc asê. Iŋ ndê ŋaclai hôc gêtêc aö neŋ su. Aö ŋgac ŋambwa, gitôm dom bu wati iŋ ndê ŋgac akiŋ naŋ kêtŋgapwêc iŋ ndê atapa ŋawalô. Aö dec kaku mac ŋa bu ŋambwa, tigerŋ iŋ oc êŋku mac ŋa ŋalau Dabuŋ ti ya. ¹⁷ Iŋ meŋ bu êŋsahê lau, gitôm ŋgac naŋ whê wit ŋandô ti ŋapa kôc, dec oc ndic ŋandô sa sôc andu gêtŋ ŋandô-ŋga, ma tuc ŋapa sip ya naŋ sa ŋapaŋ ndi.” ¹⁸ ŋalêŋ dinaŋ Jon hoc ŋawaê ŋayham asê têtŋ lau, ma gêm la ŋac ŋa yom ŋaŋga daêsam.

¹⁹ Tiŋambu Jon puc Kiŋ Herod ndê giso asê, bu Herod gêm iŋ asi ndê awhê Herodias, ma kôm mêtê sac daêsam whiŋ. ²⁰ Dec Herod gêm dau si, ma kôm giso daŋ tiyham bocdec bu, iŋ kêtŋ Jon ndöc gapocwalô.

Jon kêku Yisu

(Mat 3:13-17; Mak 1:9-11; Jon 1:32-34)

²¹ Têtŋ têtŋ naŋ Herod kêtŋ Jon ndöc gapocwalô su dom, naŋ Yisu sa têtŋ Jon gi, ma Jon kêku iŋ whiŋ. Tiŋambu Yisu kalhac ma teŋ mbec mbo, ma undambê kac sa, ²² ma ŋalau Dabuŋ gêm balusi anŋô, ma sip meŋ sac Yisu ŋahô. Ma awha daŋ sa akêtŋ undambê, naŋ sôm, “Aö neŋ Atunŋac atac whiŋ-ŋga am. Aö gatisambuc am ŋandô.”

Yisu ndê apai si ŋadênaŋ

(Mat 1:1-17)

²³ Yisu gic hu ndê gwelenŋ têtŋ iŋ ndê yala gitôm 30. Ma iŋ ndê apai bocdindéc. Lau sêsam Yisu bu Josep atu. Ma Josep iŋ Eli atu, ²⁴ naŋ Matat atu, naŋ Liwai atu, naŋ Melki atu, naŋ Yanai atu, naŋ Josep atu, ²⁵ naŋ Matatias atu, naŋ Amos atu, naŋ Nahum atu, naŋ Esli atu, naŋ Nagai atu, ²⁶ naŋ Mat atu, naŋ Matatias atu, naŋ Semin atu, naŋ Yosek atu, naŋ Yoda atu, ²⁷ naŋ Yoanan atu, naŋ Resa atu, naŋ Serubabel atu, naŋ Siltiel atu, naŋ Neri atu, ²⁸ naŋ Melki atu, naŋ Adi atu, naŋ Kosam atu, naŋ Elmadam atu, naŋ Er

atu, ²⁹ naŋ Josua atu, naŋ Eliesa atu, naŋ Yorim atu, naŋ Matat atu, naŋ Liwai atu, ³⁰ naŋ Simeon atu, naŋ Juda atu, naŋ Josep atu, naŋ Yonam atu, naŋ Eliakim atu, naŋ Melea atu, ³¹ naŋ Mena atu, naŋ Matata atu, naŋ Natan atu, naŋ Dawid atu, ³² naŋ Jessi atu, naŋ Obed atu, naŋ Boas atu, naŋ Salmon atu, naŋ Nason atu, ³³ naŋ Aminadab atu, naŋ Ram atu, naŋ Hesron atu, naŋ Peres atu, naŋ Juda atu, ³⁴ naŋ Jakob atu, naŋ Aisak atu, naŋ Abraham atu, naŋ Tera atu, naŋ Naho atu, ³⁵ naŋ Serug atu, naŋ Reu atu, naŋ Peleg atu, naŋ Eber atu, naŋ Sela atu, ³⁶ naŋ Kenan atu, naŋ Apakad atu, naŋ Sem atu, naŋ Noa atu, naŋ Lamek atu, ³⁷ naŋ Metusela atu, naŋ Inok atu, naŋ Yared atu, naŋ Mahalalel atu, naŋ Kenan atu, ³⁸ naŋ Inos atu, naŋ Set atu, naŋ Adam atu, naŋ Anötö atu.

4

*Sadaŋ kêtôm Yisu**(Mat 4:1-11; Mak 1:12-13)*

¹ Ŋalau Dabuŋ gêm Yisu ahuc ma iŋ hu Bu Jordan siŋ. Ma Ŋalau wê iŋ bambaliŋ mbo gameŋ sawa ² gitôm bêc 40. Yêc dindê Sadaŋ kêsahê bu êntôm iŋ. Tôm bêc hoŋ dinaŋ Yisu gêŋ gêŋ daŋ dom, ma tiŋambu gêŋ yô iŋ ŋandô. ³ Ma Sadaŋ sôm têt iŋ, “Am Anötö ndê Atu, a? Bocdinaŋ sôm têt hoc dindec bu nem dau kwi ti bolom.” ⁴ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Mba! Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu, ‘Gêŋ daneŋ-ŋga ŋambwa kêŋ lau sêndöc tali dom.’”

⁵ Goc Sadaŋ kôc iŋ sa pi lôc baliŋ daŋ gi, ma ŋagahô iŋ tôc têt iŋ gameŋ hoŋ naŋ kiŋ nom-ŋga sem gôliŋ. ⁶⁻⁷ Ma iŋ sôm, “Gêŋ hoŋ dindec yêc aneŋ gôliŋ ŋapu. Ma gitôm bu wakêt têt asa naŋ aô atac whiŋ naŋ. Am bu pôn hamduc têt aô, dec wakêt ŋaclai ti ŋawasi hoŋ dindec têt am.” ⁸ Ma Yisu ô iŋ ndê yom ma sôm, “Mba! Sêto yom yêc bocdec bu, ‘Pôn hamduc têt Pômdau am nem Anötö, ma nem akiŋ iŋ tigeŋ.’”

⁹ Goc Sadaŋ wê iŋ pi malac Jerusalem gi, ma kêŋ iŋ kalhac lôm dabuŋ ŋapoc lôlôc, ma sôm têt iŋ, “Am Anötö ndê Atu, a? Dec pwê sip akêt dec ndi. ¹⁰ Am oc tisac dom, bu sêto yom yêc bocdec bu, ‘Pômdau oc êŋkiŋ ndê aŋela bu sêyob am. ¹¹ Ŋac oc sêpê am sa lôlôc bu am tiŋ gahim pi hoc daŋ dom.’” ¹² Magoc Yisu ô yom bocdec bu, “Sêto yom yêc bu, ‘Êmsahê Pômdau am nem Anötö dom.’”

¹³ Ŋalêŋ dinaŋ Sadaŋ kêsahê lêŋ daêsam tu êntôm Yisu-ŋga. Ma tiŋambu iŋ hu iŋ siŋ ma kôlhô gi, bu hôn têt daŋ tiyham.

Yisu gic hu ndê gweleŋ yêc Galili

¹⁴ Ŋalau Dabuŋ ndê ŋaclai gêm Yisu ahuc, ma iŋ mbu têt gameŋ Galili-ŋga gi. Ma ŋawaê pi iŋ sa têt gameŋ ŋamakê-ŋga hoŋ gi. ¹⁵ Iŋ kêdôhôn lau yêc ŋac si lôm wê-ŋga, ma lau hoŋ sêmpiŋ iŋ.

Yisu ndê lau sêsoc iŋ yêc ndê malac Nasaret

¹⁶ Tiŋambu Yisu hôc asê iŋ ndê malachu Nasaret. Yêc dinaŋ iŋ kêkuc ndê gêbôm, ma têt bêc †Sabat-ŋga iŋ sôc lôm wê-ŋga gi. Iŋ tisa kalhac bu sam Anötö ndê mêtê, ¹⁷ ma sêkêt propet Aisaya ndê bapia tilhuŋ têt iŋ. Yisu kac bapia dau sa, ma kêsâlê yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

¹⁸ Pômdau kêŋ ndê Ŋalau gêm aô ahuc, dec kêyaliŋ aô sa bu wasôm ŋawaê ŋayham asê têt lau ŋalôm sawa. Iŋ kêkiŋ aô bu wasôm asê têt lau bu Anötö kêmasaŋ lêŋ bu êŋgapwêc ŋac su yêc gapocwalô, ma bu kôm lau tapec si tandô po asê, bu wanem lau naŋ si ŋacyo sêŋgwiniŋ ŋac, naŋ sa, ¹⁹ ma bu wanem mêtê bu kwahic dec Pômdau kêyaliŋ têt wakuc sa bu êmwasiŋ lau. [Ais 61:1-2]

²⁰ Yisu sam yom dau su, goc kêlhuŋ bapia dau sa tiyham, kêŋ mbu têt dabuŋwaga, ma ndöc sic. Lau hoŋ naŋ sêndöc lôm, naŋ tahê iŋ, ²¹ dec iŋ gic hu ndê yom ma sôm, “Yom naŋ mac aŋgô, naŋ ŋandô sa têt acsalô dindec.”

²² Lau hoŋ sem yomgalôm pi iŋ ti sêlic iŋ ŋayham, ma sêhêdaê tu iŋ ndê yom ŋayham-ŋga. Ma sêsôm têt dandi, “Iŋ Josep ndê atuŋgac. Bocke ma iŋ sôm yom kaiŋ dinaŋ?” ²³ Ma Yisu sôm têt ŋac, “Aô kayalê mac nem gauc. Mboe mac oc asôm yom gôliŋ dindec

têñ aö, ‘Dokta, nem daôm sa.’ Gêñ nañ aö gakôm yêc malac Kapenaom, nañ mac anğô ñawaê su, dec mac atac whiñ bu aö wakôm tiyham yêc dec, a?”²⁴ Ma iñ sôm, “Yomandô! Yêc propet dañ ndê malac, iñ ndê lau oc sêkôc iñ sa dom.²⁵ Têñ propet Elaija ndê têm, nañ lauwhê sawa Israel-ña daêsam sêmbo. Têñ ndoc dinañ u gic dom e tôm yala tó ma ayô 6, ma tóbôm atu gêm gameñ ahuc.²⁶ Tigeñ Anötö kêkiñ Elaija têtñ awhê sawa Israel-ña dañ dom, magoc kêkiñ iñ bu nem awhê sawa dañ sa yêc Sarepet, malac nañ yêc Saidon ñagameñ.²⁷ Ma têtñ propet Elaisa ndê têm, nañ lau ti gêmbac †leprasi daêsam sêmbo lau Israel-ña ñalôm. Tigeñ Elaisa kôm Israel si dañ ñayham sa dom. Iñ gêm ñgac Siria-ña Naman tawasê sa.”

²⁸ Yisu ndê yom dinañ kôm lau nañ sêndöc lôm wê-ña, atac ñandê atu.²⁹ Sêtisa ma sêsoc iñ ma sêkôc iñ sa sêtên salic sac nañ yêc malac dau ñamakê, bu sêsuc iñ sip ndi.

³⁰ Tigeñ iñ kêsêlên gic ñac kôc, ma kôlhö gi.

Yisu kêdôhôn lau ma soc ñalau sac yêc malac Kapenaom

(Mak 1:21-28)

³¹ Tiñambu iñ mbu têtñ malac Kapenaom nañ yêc gameñ Galili-ña gi. Têñ bêc Sabat-ña iñ kêdôhôn lau.³² ñac sêhêdaê tu iñ ndê yom-ña, bu iñ kêdôhôn lau ti ñaclai atu.³³ Ma ñgac dañ nañ ñalau sac mbo iñ ñalôm, nañ ndöc lôm wê-ña dinañ. Iñ mbwêc awha atu,³⁴ “Ei! Yisu Nasaret-ña. Aö kayalê am, am ñgac dabuñ nañ Anötö kêkiñ. Am bu kôm sake têtñ yac? Am mweñ bu señ yac su, a?”³⁵ Magoc Yisu hec yom ñalau sac dau ma sôm, “Am mamañ ma hu iñ siñ!” Goc ñalau sac kôm ñgac dau peñ sip nom gi yêc lau hoñ anğô-ña, ma sa yêc iñ, magoc kôm iñ tisac dom.

³⁶ L au hoñ sêhêdaê tu gêtñ dinañ-ña, ma sêsôm têtñ dau, “Yom bocke nañ iñ kêdôhôn? Iñ gic atu yom ñanga ma ti ñaclai têtñ ñalau sac, ma soc ñac su!”³⁷ Ma tiñambu lau sic miñ pi Yisu e iñ ndê waê gêm gameñ hoñ dinañ ahuc.

Yisu gêm lau gêmbac daêsam sa

(Mat 8:14-17; Mak 1:29-34)

³⁸ Yisu tisa ma hu lôm wê-ña dau siñ, ma têtñ Saimon ndê andu gi. Saimon ndê lawawê gêmbac lic ñandê atu, dec sêndac Yisu bu nem iñ sa.³⁹ Goc Yisu têtñ iñ gi, ma gic atu bu gêmbac dau hu iñ siñ. Ma ñagahô awhê dau tisa ma gêm akiñ ñac.

⁴⁰ Têtñ telha dinañ ac gi sip su, goc lau sêkôc lau ti gêmbac hoñ sa akêtñ ñac si andu, ma sêtên Yisu si. Iñ kêtñ amba sac ñac hoñ, ma kôm ñac ñayham sa.⁴¹ Ma iñ soc ñalau sac daêsam su, ma sêhu lau siñ ti sêmbwêc, “Am Anötö ndê Atu.” Magoc iñ hec yom ñac, ma kêtñ yao bu ñac sêsôm iñ asê dom, ñahu bu ñac sêñyalê bu iñ Mesaya dau.

Yisu hu malac Kapenaom siñ

(Mak 1:35-39)

⁴² Têtñ bêbêc ganduc Yisu hu malac dau siñ, ma sa gi bu mbo tawasê. Ma lau malac-ña sêsa si bu sêñsalê iñ, ma têtñ ndoc sêtap iñ s a, nañ sêteñ iñ bu hu ñac siñ dom.⁴³ Magoc iñ sôm têtñ ñac, “Mba! Aö gac waê bu wasôm ñawaê ñayham pi †Anötö ndê gôliñ asê yêc malac ñatô whiñ. Anötö kêkiñ aö tu gweleñ dinañ-ña.”⁴⁴ Ma iñ golom-golom malac nañ sêyêc gameñ Judia-ña, ma gêm mêtê tôm ñac si lôm wê-ña hoñ.

5

Yisu kêgalêm ñgacsêñjomi ñamata-ña

(Mat 4:18-22; Mak 1:16-20; Jon 1:35-42)

¹ Têtñ bêc dañ Yisu kalhac Bugictoñ Genesaret* ñamakê. Ma lau daêsam sêkac sa ma sêñgili iñ ahuc tu bu sêngô Anötö ndê yom nañ iñ hoc asê.² Yisu gêlic lau sêkôc i-ña ñatô sêñgwasin si wasañ sêmbo baö, ma ñac si wañ lu sêpoc suñ sa têtñ baö.³ Dec iñ pi wañ dañ gi, ma ndac wañ ñadau, ñgac nañ sêsam bu Saimon, bu hêc wañ dau sa awê ñagec. Goc iñ ndöc sic ndöc wañ, ma kêdôhôn lau nañ sêlhac baö.

* 5:1: Genesaret - Bugictoñ Galili-ña ndê ñaê dañ.

⁴ Têñ tēm Yisu gic bata inj ndê yom, nañ sôm têt Saimon, “Hêc wañ sa bugictor ñagaporñ ndi, ma kêtñ nem wasañ sip bu kôc i.” ⁵ Ma Saimon sôm, “O ñgac atu, yac am gwelêñ atu ôbwêc baliñ, magoc akôc i dañ dom. Magoc tu am sôm-ñga, dec aô wakêtñ wasañ sip ndi.” ⁶ Goc Saimon ti ndê lau sêhêc wañ sêsa si, ma sêkêtñ wasañ sip gi. Ma sêkôc i daêsam andô e wasañ meñhu, kêtñ bu wasañ kic. ⁷ Bocdinañ ñac sic gayo ñac si silip ñatô nañ sêmbo wañ tilu-ñga bu sêmêñ ma sênem ñac sa. Goc ñac sic dulu i sip wañ lu-lu e meñhu, ma kêtñ bu wañ lu-lu sêpac.

⁸ Têñ ndoc Saimon Pita gêlic i daêsam dinañ, nañ inj pôn haduc yêc Yisu gahi-ñga ma sôm têt inj, “Pômdu, hu aô siñ, bu aô ñgac sac!” ⁹ Inj sôm yom dinañ, ñahu bu inj ti lau hoñ nañ sêmbo sêwhiñ inj, nañ sêhêdaê tu sêhê i daêsam dinañ-ñga. ¹⁰ Ma Jems lu Jon, Sebedi ndê atungac lu nañ sêmbo wañ tilu-ñga, nañ sêhêdaê boc-d inañ. Magoc Yisu sôm têt Saimon, “Tôc daôm dom. Am ñgac kôc i-ñga, magoc kwahic dec ma ndi, am oc kôm gwelêñ bu kôc ñamalac sêmêñ sêñkuc aô.” ¹¹ Ma tinjambu sêsôc baô si goc sêhu gêtñ hoñ siñ, ma sêñkuc Yisu.

*Yisu kôm ñgac ti gêmbac leprasi ñayham sa
(Mat 8:1-4; Mak 1:40-45)*

¹² Yisu mbo malac atu dañ, ma ñgac dañ nañ gêmbac leprasi gêm inj ndê ñamlic sambuc ahuc, nañ têt inj gi. Têtñ ndoc inj gêlic Yisu, nañ inj hu dau aŋgô andô têtñ nom, ma teñ inj, “Pômdu, am bu tac whiñ, dec gitôm bu am oc kôm aô ñamlic ñawasi sa.” ¹³ Goc Yisu kêmâtôc amba ma kêmasec inj ma sôm, “Aô atac whiñ, dec wasôm têtñ am bu ñamlic ñawasi sa.” Ma ñagahô eñ gêmbac leprasi hu inj siñ. ¹⁴ Goc Yisu kêtñ yao ma sôm, “Ndic miñ têtñ ñamalac dañ dom, tigeñ têtñ dabuñsiga ndi, ma tôc daôm têtñ inj bu lic bu am nem ñamlic ñawasi sa su. Ma kêtñ da tu am ñamlic ñawasi sa-ñga tôm yomsu nañ Moses kêtñ têtñ yac. Ma ñalêtñ dinañ lau hoñ oc sêñyalê bu am ñamlic ñayham sa.”

¹⁵ Yisu bu kêtñ yao ñgac dau, magoc ñawaê pi gêtñ nañ Yisu kôm, nañ gêm gameñ sambuc ahuc. Bocdinañ lau daêsam sêtêtñ inj si ñapan, bu sêñgô inj ndê yom, ma bu inj kôm ñac si gêmbac ñayham sa. ¹⁶ Tigeñ têtñ ñatô inj hu lau hoñ siñ, ma sa gameñ sawa gi bu teñ mbec.

*Yisu gêm ñgac bôliñ dañ sa
(Mat 9:1-8; Mak 2:1-12)*

¹⁷ Têtñ bêc dañ Yisu kêdôhôn lau mbo andu dañ. Ma lau †Palêsai ti kêdôhônwaga yomsu-ñga ñatô nañ sêmêñ akêtñ malac Galili-ñga ti Ju dia-ñga hoñ, ma akêtñ Jerusalem, nañ sêndôc sêsuñ sa têtñ inj. Ma Pômdu ndê ñaclai gêm Yisu ahuc bu kôm lau gêmbac ñayham sa.

¹⁸ Têtñ têtñ dinañ lau ñatô sêmêñ sêmbalañ ñgac bôliñ dañ yêc sac, ma bu sêsôc andu dau sêndi, tu bu sêkêtñ inj yêc Yisu aŋgô-ñga. ¹⁹ Magoc lau daêsam sêñgihi Yisu ahuc e ñasawa mba. Bocdinañ ñac sêpi andu ñapoc lôlôc si, ma sêkac poc sa. Goc sêñwhañ sac ti ñgac bôliñ dau sip lau daêsam ñalhu, solop têtñ Yisu aŋgô-ñga gi. ²⁰ Yisu gêlic gêtñ dinañ dec kêyalê bu ñac sêkêtñ whiñ inj, ma sôm têtñ ñgac bôliñ, “O ñgac daôm, kwahic dec aô wasuc am nem sac kwi.”

²¹ Goc lau Palêsai ti lau nañ sêndôhôn yomsu sic hu sem yom-galôm têtñ dau bocdec bu, “Ñgac dindêc inj asa? Inj ndê yom sac sambuc! Anötö tigeñ gitôm bu suc sac kwi!” ²² Yisu kêyalê ñac si gauc dinañ ma ndac ñac, “Tu sake-ñga mac gauc gêm yom bocdinañ? ²³ Mac akêtñ whiñ dom bu aneñ ñaclai yêc bu wasôm têtñ ñgac dau bu, ‘Aô wasuc am nem sac kwi.’ Bocdinañ aô wasôm têtñ inj, ‘Tisa ma êmsêlêñ.’ ²⁴ Ma têtñ ndoc mac alic aneñ yom dau ñandô sa, nañ aŋyalê bu Anötö kêtñ ñaclai têtñ †Ñamalac ndê Atu bu suc ñamalac si sac kwi yêc nom whiñ.”

Goc Yisu sôm têtñ ñgac bôliñ dau, “Tisa, kôc nem mbô sa, ma lhö têtñ nem andu ndi.” ²⁵ Ma ñagahô ñgac dau kalhac ñac si aŋgô-ñga, kôc inj ndê mbô sa, ma mbu têtñ ndê andu gi ti kêtñ Anötö. ²⁶ Ma lau hoñ sêhêdaê ñandô. Sêmpiñ Anötö ma sêsôm, “Acsalô lec yac dalic gêtñ kaiñ dañ solop!”

Yisu kêgalêm Liwai bu ênkuc inj
(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

²⁷ Tiŋambu Yisu sa awê gi ma gêlic ngac kôc takis-nga daŋ naŋ ndê ŋaê Liwai, ndöc ndê mala kôc takis-nga. Ma Yisu sôm têtŋ inj, “Êmkuc aö!” ²⁸ Goc Liwai tisa, hu gêtŋ hoŋ siŋ yêc, ma kêkuc Yisu.

²⁹ Tiŋambu Liwai ndê mwasiŋ atu daŋ tu Yisu-nga yêc inj ndê andu. Ma lau sêkôc takis-nga daêsam, ma lau ŋatô sêndöc tebo ma seŋ gêtŋ sêwhiŋ injlu Yisu. ³⁰ Ma lau Palêsai ti lau †Skraib ŋatô naŋ sêmbo Palêsai si toŋ, naŋ sêlic gêtŋ dau dec sêtucdiŋ ma sêsôm têtŋ Yisu ndê ngacsêŋomi, “Tu sake-nga mac aŋ ti anôm gêtŋ awhiŋ lau sêkôc takis-nga ti lau sac ŋatô?” ³¹ Ma Yisu dau ô ŋac si yom ma sôm, “Lau naŋ sêlic dau bu gêm bac mba, naŋ oc sêŋsalê dokta dom, magoc lau ti gêm bac oc sêŋsalê dokta. ³² Aö gameŋ bu waŋgalêm lau naŋ sêlic dau bu lau gitêtŋ, naŋ sa dom, aö gameŋ bu waŋgalêm lau sac sa bu sênem dau kwi.”

Yao gêtŋ daneŋ-nga-nga
(Mat 9:14-15; Mak 2:18-20)

³³ Ma lau Palêsai ti lau Skraib dinaŋ sêsôm têtŋ inj, “Ndoc daêsam Jon, ngac Kêku Lau-nga ndê sêŋomi sêhu gêtŋ daneŋ-nga siŋ ma sêteŋ mbec, ma Palêsai si sêŋomi sêkôm bocdinaŋ. Magoc tôm bêc hoŋ am nem ngacsêŋomi sênom ti seŋ gêtŋ sêmbo.” ³⁴ Goc Yisu sôm, “Ngac nem awhê-nga daŋ bu êŋgalêm lau sa sêmbo sêwhiŋ inj bu sêneŋ mwasiŋ nem awhê-nga, dec oc tôm dom bu dasôm têtŋ ŋac bu sêhu gêtŋ daneŋ-nga siŋ têtŋ ndoc ngac dau mbo whiŋ ŋac. ³⁵ Ŋalêtŋ tigeŋ aö gambo gawhiŋ aneŋ ngacsêŋomi, ma tu dinaŋ-nga dec sêhu gêtŋ daneŋ-nga siŋ dom. Tigeŋ ndoc oc meŋ, naŋ ŋacyo oc sêkôc aö su yêc ŋac, ma têtŋ ndoc dinaŋ ŋac oc ŋalôm ŋawapac, ma sênkuc lêtŋ dahu gêtŋ daneŋ-nga siŋ-nga.”

Yisu ndê yom gitôm gêtŋ wakuc
(Mat 9:16-17; Mak 2:21-22)

³⁶ Ma inj sôm yom göliŋ daŋ têtŋ ŋac bocdec bu, “Po akwa daŋ bu kic, dec yac dakêc po wakuc bu dasi pi po akwa dinaŋ dom. Bu dakôm, oc taŋyaiŋ po wakuc, ma po wakuc oc tôm po akwa dom. ³⁷ Ma têtŋ ndoc lau sêmasaŋ wain wakuc, naŋ sêkêc sip bôc ŋamlic wain-nga akwa dom. Mba. Ŋac bu sêkôm, goc wain wakuc oc hôc ŋamlic akwa kôc ma wê niŋga. Ma bôc ŋamlic oc tisac bocdinaŋ. ³⁸ Mba. Wain wakuc dakêc sip bôc ŋamlic wakuc. ³⁹ Ma lau naŋ sênom wain akwa su, naŋ sêtec bu sênom wain wakuc, bu sêsôm, ‘Wain akwa, inj ŋayham.’”

6

Yisu inj Pômdau bêc Sabat-nga
(Mat 12:1-8; Mak 2:23-28)

¹ Têtŋ bêc Sabat-nga daŋ, Yisu kêsêlêtŋ mbo lôcwaha naŋ gic ôm wit-nga daŋ kic, ma inj ndê ngacsêŋomi sêkôc wit ŋandô ma sêŋsê ŋapa goc seŋ ŋandô. ² Ma Palêsai ŋatô sêlic gêtŋ dau ma sêndac, “Tu sake-nga mac akôm gwelêŋ naŋ yac neŋ yomsu gic yao bu dakôm têtŋ bêc Sabat-nga dom?” ³ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Gauc nem yom naŋ sêto yêc pi gêtŋ naŋ Kiŋ Dawid kôm. Mac asam su, me? Têtŋ ndoc daŋ gêtŋ yô inj ma lau naŋ sêwhiŋ inj, ⁴ dec inj sôc Anötö ndê andu gi, ma gêtŋ bolom dabuŋ naŋ lau sêkêtŋ ti da, naŋ Moses kêtŋ yao bu dabuŋsiga tawasê sêneŋ. Ma inj kêtŋ têtŋ lau naŋ sêmbo sêwhiŋ inj ma ŋac seŋ. Magoc lau daŋ sêŋgöliŋ yom pi Dawid me sêsôm bu inj kêgili yomsu lec dom.”

⁵ Ma inj sôm têtŋ ŋac, “Ŋamalac ndê Atu inj gêtŋ hoŋ ŋadau, ma inj Pômdau bêc Sabat-nga whiŋ.”

Yisu kôm ngac amba balê ŋayham sa têtŋ bêc Sabat-nga
(Mat 12:9-24; Mak 3:1-6)

⁶ Têtŋ bêc Sabat-nga daŋ inj sôc lôm wê-nga daŋ gi, ma kêdôhôn lau. Ma ngac daŋ naŋ ndê amba andô-nga tibalê naŋ ndöc. ⁷ Lau Palêsai ti lau naŋ sêndôhôn yomsu naŋ sêŋsalê yom bu sêŋgöliŋ pi Yisu. Tu dinaŋ-nga dec ŋac tatiŋ inj ŋapep bu mboe inj oc kôm ngac

dau nayham sa têtj bêc Sabat-nga, dec nac oc sêsôm bu inj kêgîlî yomsu Sabat-nga. ⁸ Yisu kêyalê nac si gauc, ma sôm têtj ngac amba balê, “Tisa, ma lhac lau hoj anjô-nga.” Ma inj tisa kalhac. ⁹ Goc Yisu sôm têtj nac, “Aö bu wandac mac bu gêtj bocke oc êngîlî yomsu Sabat-nga? Dakôm nayham têtj lau, me dakôm sac têtj lau? Danem njamalac sa, me datec nac sêmbac ndu?” ¹⁰ Inj tahê nac hoj, ma sôm têtj ngac dau, “Êmatôc amam.” Goc ngac dau kêmatôc amba, ma amba dau nayham sa tiyham.

¹¹ Magoc gêtj dau kôm lau Palêsai ti lau Skraib atac njandê atu, ma nac sem yomgalôm têtj dau pi Yisu, ma pi gêtj bocke bu sêkôm têtj inj-nga.

*Yisu kêyalîj aposel 12 sa
(Mat 10:1-4; Mak 3:13-19)*

¹² Têtj bêc danj Yisu pi lôc danj gi bu tenj mbec, ma tôm ôbwêc baliñ inj tenj mbec mbo. ¹³ Têtj galañsê bêbêc inj kêgalêm lau nanj sênkuc inj sêmenj, ma kêyalîj nac si lau 12 sa, ma sam nac bu lau †Aposel. ¹⁴ Lau Aposel dau si njê bocdec: Saimon, nanj Yisu sam bu ‘Pita,’ lu asi Andru, ma Jems, Jon, Pilip, Batolomeas, ¹⁵ Matyu, Tomas, Jems (nanj Alpayas ndê atu), Saimon (nanj sêsam bu ‘Njgac †Selot’), ¹⁶ Judas (nanj njadamba inj ngac danj njê Jems), ma Judas Iskeriot nanj tijambu oc hoc Yisu asê.

*Yisu kêdôhôn lau ma kôm gêmbac nayham sa
(Mak 3:7-12)*

¹⁷ Yisu ti ndê ngacsêñomi sêsip akêtj lôc sêmenj, ma Yisu kalhac gameñ gapoñ. Ma †sêñomi daêsam nanj sênkuc Yisu, nanj sêkac sa su sêmba dinañ. Ma lau toñ atu akêtj malac Jerusalem ti malac gameñ Judia-nga hoj, ma lau akêtj gameñ gwêc-nga nanj yêc kêpiñ malac Taya ma Saidon, nanj sêmenj bu sêngô inj ndê yom, ma bu inj kôm nac si gêmbac nayham sa. ¹⁸ Lau nanj njalau sac sêmba nac si njalôm, nanj Yisu kôm nac nayham sa. ¹⁹ Ma lau hoj sêhóc sôsôwec bu sêmasac inj, njahu bu njac lai sa yêc Yisu, ma kôm lau gêmbac hoj nayham sa.

*Yisu ndê yom njatô
(Mat 5:1-12)*

- ²⁰ Yisu tahê inj ndê ngacsêñomi ma sôm,
“Anötö ndê mwasiñ gic waê mac lau njalôm sawa, bu inj gêlic nayham bu kôc mac sa andöc inj ndê gôliñ njapu.
²¹ Anötö ndê mwasiñ gic waê mac lau nanj kwahic dec gêtj yô mac, bu inj oc kêtj gêtj hóc mac dôñ-nga.
Anötö ndê mwasiñ gic waê mac lau nanj kwahic dec andöc ti tamsulu, bu inj oc nem malô mac e ambwac.
²² Anötö ndê mwasiñ gic waê mac lau nanj sêtec mac ma sêtiñ mac, ma sêpu mac ti sêkôm nem waêm tisac tu mac anjuc njamalac ndê Atu-nga. ²³ Ahêgo daôm dom têtj ndoc lau sêkôm bocdinañ, tigenj atê wê ti atac nayham, bu Anötö oc kêtj njagêyô nayham têtj mac yêc undambê. Ma gauc nem bu lau nanj sêtec mac, nanj si apai sêkôm njalên tigenj dinañ têtj Anötö ndê lau propet njamata-nga.
²⁴ Oyaê mac lau nanj apo daôm sa njawa ti wapa daêsam. Mac atap nem mwasiñ nayham sa têtj têm kwahic dec-nga, magoc gêtj dau oc tôm dom bu nem mac sa têtj têm njambu-nga.
²⁵ Oyaê mac lau nanj anj gêtj njawahô kwahic dec. Tijambu gêtj oc yô mac.
Oyaê mac lau nanj ambwac kwahic dec. Tijambu mac oc atañ danjgibo atu ma andöc ti tamsulu.
²⁶ Oyaê mac lau nanj lau hoj sêmpinj mac. Atac nayham tu gêtj dinañ-nga dom, bu njalên tigenj lau Israel-nga si apai sêmpinj lau propet tasanj.”

*Atac whiñ mac nem njacyo
(Mat 5:43-48)*

²⁷ Ma Yisu sôm têtj lau dinañ, “Anjô anej yom. Atac whiñ mac nem njacyo, ma akôm nayham têtj lau nanj sêtec mac. ²⁸ Anem mbec lau nanj sêpucbo mac, ma atañ mbec pi lau

nañ sêkôm sac têtj mac. ²⁹ ñgac dañ bu tap am sip alim andô danğa, nañ kêtj danğa bu in ndic whiñ. ñgac dañ bu kôc nem ñakwê baliñ su yêc am, nañ êmgamiñ nem ñakwê ñandô-ñga dom magoc kêtj têtj in whiñ. ³⁰ ñgac dañ bu ndac gêtj dañ, nañ kêtj têtj in. Ma ñgac dañ bu kôc am nem gêtj dañ, nañ ndac bu in kêtj mbu meñ dom. ³¹ Mêtê ñayham-ñayham nañ mac atac whiñ bu lau sêkôm têtj mac, nañ mac daôm akôm têtj ñac.

³² “Lau hoñ atac whiñ lau nañ atac whiñ ñac ô. Bocdinañ mac bu atac whiñ nem silip tawasê ma atac tec nem ñacyo, dec mac nem mêtê hóc gêlêc lau sac si mêtê su dom. ³³ Ma lau hoñ sêkôm ñayham têtj lau nañ sêkôm ñayham têtj ñac ô, ma mac bu akôm bocdinañ, dec mac nem mêtê hóc gêlêc lau sac si mêtê su dom. ³⁴ Ma mac bu akêtj tôp têtj mac nem silip, nañ in gêtj atu dom. Mac aňyalê su bu tiñambu ñac oc sêndic tôp dau. Lau sac sêkêtj tôp têtj si silip, ma takwê bu ñac sêndic tôp hoñ mbu meñ.

³⁵ “Bocdinañ ayob daôm bu aňkuc lau sac si mêtê dom. Atac whiñ nem ñacyo, ma akôm ñayham têtj ñac. Akêtj gêtj têtj ñac, ma ahêgo daôm dom pi ndoc bocke ñac oc sêkêtj gêtj dau mbu meñ-ñga. Tu dinañ-ñga Anötö, ñaclai ti ñawasi ñadau oc kêtj ñaôli ñayham atu têtj mac, ma sam mac bu in ndê atui awhê ma ñgac. Bu Anötö dau kêmwasin lau sac ma lau nañ sem danđe in dom, nañ sêwhiñ. ³⁶ Bocdinañ tamwalô lau hoñ, tôm Damam undambê-ñga tawalô lau.”

Yom datoc asidôwai sa-ñga
(Mat 7:1-5)

³⁷ Ma Yisu sôm, “Anem dôhôn lau si lêtj ti sakiñ tu bu alic lau ñatô sac ñambwa, me tu bu apu ñac-ñga dom. Mac bu akôm, dec Anötö oc lic mac sac ma pu mac tu mac nem lêtj ti sakiñ-ñga boc-dinañ. Asuc lau si sac kwi, ma Anötö oc suc mac nem kwi boc-dinañ. ³⁸ Têtj ndoc mac bu anem lau ñatô sa, nañ akêtj gêtj têtj ñac ti nem ñalôm sambuc, ma boc-dinañ Anötö oc kêtj gêtj hóc gêlêc su têtj mac e meñhu ma êñsalê mac ahuc. Bu Anötö oc êmwasiñ mac, gitôm mac amwasin lau.”

³⁹ Ma Yisu sôm yom gôliñ dañ bocdec, “Ñgac tapec gitôm bu wê tapec dañ dom. Mba! Inlu lu-lu oc sêpeñ sêsip sê sêndi. ⁴⁰ Ma kwapuc dañ oc hóc gêlêc gwalam akwa nañ kêdôhôn in, nañ dom. Magoc kwapuc hoñ nañ sêndôhôn gêtj hoñ e tidôn ñac, nañ oc sêtôm ñac si kêdôhônwaga.

⁴¹ “Tu sake-ñga am hêgo daôm tu gêtj golop sauñ nañ yêc nem asidôwa tandô, tigen gêtj golop atu nañ yêc am daôm tanôm, nañ am gêlic apu? ⁴² Ma bocke am oc sôm têtj nem asidôwa, ‘Aneñ asidôwa, aö bu wakôc gêtj golop nañ yêc am tanôm, nañ sa,’ magoc gêtj golop atu nañ pôc am daôm tanôm ahuc, nañ am gêlic dom? Am ñgac tim yom lau-ñga! Gêtj ñamata-ñga kôc gêtj golop sa yêc daôm tanôm e tanôm ñawa sa, goc tiñambu kôc gêtj golop sauñ nañ yêc nem asidôwa tandô, nañ sa.”

Lau si mêtê whê ñac sa bu ñayham me sac
(Mat 7:16-19; 12:33-35)

⁴³ Ma Yisu sôm, “A ñayham dañ oc nem ñandô sac dom, ma a sac oc nem ñandô ñayham dom. ⁴⁴ Dalic ñandô nañ a tidau-tidau sem, ma bocdinañ yac tanjalê bu a ñayham me sac. Gitôm dom bu dahiñ ñandô ñayham yêc a sac. ⁴⁵ Ma ñalêñ tigen, yom nañ lau sêsôm, nañ tôc gêtj bocke nañ hóc ñac si ñalôm ahuc, nañ asê. Mêtê ti gauc ñayham yêc lau ñayham si ñalôm, ma bocdinañ sêkôm mêtê ñayham. Ma mêtê ti gauc sac yêc lau sac si ñalôm, dec sêkôm sac.”

Yom gôliñ pi ñgac sêkwê andu-ñga lu
(Mat 7:24-27)

⁴⁶ “Tu sake-ñga mac asam aö bu, ‘Pômdau, Pômdau,’ tigen mac danğam wambu aneñ yom dom? ⁴⁷ ñamalac nañ têtj aö meñ ma ñgô aneñ yom, ma danğa wambu yom dau, nañ aö bu wawhê in sa têtj mac. ⁴⁸ In gitôm ñgac kwê andu-ñga nañ kwê sê baliñ sip nom nañga, ma kêtj hoc kêtjapiñ alhö dôn têtj ndoc in kêsuhun sip sê baliñ dinañ. Têtj ndoc uhô-ñga, bu hêc meñ hóc pi andu dau, magoc andu dau kalhac nañga, bu in kwê ñapep. ⁴⁹ Magoc ñamalac nañ ñgô aneñ yom ma danğa wambu dom, nañ gitôm ñgac nañ kwê

andu, magoc kêñ alhö sip nom ñalôm gi dom. Têñ ndoc uhô-nga, bu hêc ma hóc pi ndê andu e ñagahô eñ andu dau ku sa ma tisac sambuc.”

7

Ñgac bata siñ-nga dañ kêñ whiñ ñannga

(Mat 8:5-13)

¹ Yisu gic bata yom nañ in kêdôhôn têt lau toñ atu dinañ, goc sôc malac Kapenaom gi. ² Ma ñgac bata Rom-nga nañ gêm gôlin lau siñ-nga 100, nañ mbo malac dau. In ndê ñgac akiñ dañ nañ in tac whiñ kêlêc, nañ gêmbac e kêpiñ bu mbac ndu. ³ Ma in ñgô Yisu ñawaê, dec kêkiñ lau bata Israel-nga ñatô sêtêt in si, bu sêndac in bu meñ ma kôm in ndê ñgac akiñ ñayham sa. ⁴⁻⁵ Ñac sêhóc asê têt Yisu, ma sêsôm têt in bu, “Ñgac bata siñ-nga dinañ in ñgac ñayham, ma in tac whiñ yac lau Israel-nga. In gêm yac sa tu akwê yac mba lôm wê-nga. Boc-dinañ yac atej am bu nem in sa.”

⁶ Goc Yisu whiñ ñac gi. In meñ suñ sa têt andu, ma ñgac bata siñ-nga dau kêkiñ ndê silip ñatô bu sêsôm têt in, “Pômdau, ñgac bata siñ-nga dau sôm bu in tec bu kêñ ñawapac têt am. In sôm bu am ñgac tiwaê nañ hóc gêlêc in su, dec in maya bu am têt in ndê andu ndi. ⁷ Tu dinañ-nga in dau têt am meñ dom. Tigeñ in sôm bu in kêyalê su bu am ñgac ti ñaclai atu, ma bocdinañ dec am gitôm bu sôm ña awham ñambwa, dec in ndê ñgac akiñ oc ñayham sa. ⁸ Bu in dau dañga wambu lau nañ si ñaclai hóc gêlêc in ndê, ma in ndê lau siñ-nga dañga wambu in. In bu sôm têt dañ, ‘Am ndi,’ dec in oc ndi. Ma in bu sôm têt dañ, ‘Mweñ!’ dec in oc meñ. Ma in bu sôm têt ndê ñgac akiñ bu kôm gêt dañ, dec in oc kôm.”

⁹ Yisu ñgô ñgac bata siñ-nga ndê yom dinañ e hêdaê. In kac dau kwi ma sôm têt lau toñ atu nañ sêñkuc in, “Aô wasôm têt mac bu yêc lau Israel-nga hoñ aô gatap ñac si dañ nañ kêñ whiñ ñannga gitôm ñgac Rom-nga dinañ, nañ sa dom.”

¹⁰ Ma tiñambu ñgac bata siñ-nga ndê lau sêmbu sêtêt in ndê andu si, ma sêtap sa bu ñgac akiñ dau ñayham sa su.

Yisu uñ ñgac dañ nañ mbac ndu su, nañ sa

¹¹ Bêc ñatô giñga su, ma Yisu têt malac Nein gi, ma in ndê ñgac-sêñomi ti lau daêsam sêwhiñ in si. ¹² Têt têt in meñ kêpiñ malac dau ñagatam, in gêlic lau ñatô sêsa sêmeñ, sêmbalañ ñgac batê dañ bu sêñsuhur in. Ñgac batê dinañ dinda in awê sawa nañ ndê balêkoc ñatô mbasi. Ma lau malac-nga daêsam sêwhiñ dinda sêsa sêmeñ. ¹³ Pômdau gêlic dinda, ma tawalô in ñandô, goc sôm, “Am tañ dom.” ¹⁴ Goc in têt ñac gi, ma kêmasac sasac nañ ñgac batê yêc. Ma lau nañ sêhóc sasac, nañ sêlhac teñ. Ma in sôm, “Aneñ balê, aô wasôm têt am bu tisa!” ¹⁵ Ma ñgac dau tisa ndöc, ma gic hu sôm yom. Goc Yisu kêñ in mbu têt dinda gi. ¹⁶ Gêt dinañ kôm lau hoñ sêtöc dau atu, ma ñac sic hu sêmpin Anötö. Ñatô sêsôm, “Propet atu dañ hóc asê yac.” Ma ñatô sêsôm, “Anötö kêlhin in ndê lau yac siñ dom, in gêm yac sa.” ¹⁷ Ma tiñambu ñawaê pi gêt nañ Yisu kôm, nañ gêm gameñ Judia-nga ma gameñ ñamakê-nga hoñ ahuc.

Yisu sôm yom pi Jon, Ñgac Kêku Lau-nga

(Mat 11:2-18)

¹⁸ Têt ndoc dinañ Jon, Ñgac Kêku Lau-nga ndöc gapocwalô, ma in ndê sêñomi sic miñ têt in pi gêt hoñ nañ Yisu kôm. Goc Jon kêyalin in ndê sêñomi lu sa, ¹⁹ ma kêkiñ inlu sêtêt Yisu si, bu sêndac in, “Anötö gic bata têt yac bu oc êñkin Mesaya. Am daôm dinañ, me yac oc akêt batañ ñgac dañ tiyham?”

²⁰⁻²¹ Têt ndoc ñgac lu dinañ sêhóc asê Yisu, in gêm gwelen mbo, ma kôm lau daêsam ñayham sa, lau gêmbac ma lau ti ñalau sac. Ma in kôm lau tapec daêsam si tandô po asê. Ma inlu sêsôm têt in, “Jon, Ñgac Kêku Lau-nga kêkiñ alu atêt am amej, bu andac am bu am Mesaya dau, me yac oc akêt batañ ñgac dañ tiyham?” ²² Goc Yisu ô inlu si yom ma sôm, “Amlu ambu andi ma asôm yom têt Jon pi mêtê nañ amlu ango aô gahoc asê, ma pi gêt nañ amlu alic aô gakôm. Lau tapec sêlic gameñ tiyham, lau bôlin sêñsêlên tiyham,

lau ti gêmbac leprasi si ñamlic ñawasi sa, lau dangasur bic sêngô yom tiyham, lau batê sêtisa, ma lau ñalôm sawa sêngô ñawaê ñayham. ²³ Anğô! Lau nañ atac lu-lu tu aö-ñga dom, nañ oc sêtap Anötö ndê mwasin sa.”

²⁴ Ñgac lu nañ Jon kêkin, nañ sêhu Yisu sin ma sêmbu si, goc Yisu sôm yom pi Jon têt lau toñ atu, ma ndac ñac bocdec bu, “Têt ndoc mac asa atêt Jon yêc gameñ sawa a, nañ mac gauc gêm bu atap ñamalac kain bocke sa? Mac bu alic ñgac gauc babalê, gitôm gakoc nañ mbu kêwic, a? ²⁵ Mac asa a bu alic ñgac nañ sôc ñakwê ñayham, a? Mba! Lau nañ sêsôc ñakwê ñayham ma señ gêt ñayham, nañ sêmbu gameñ ñayham gitôm kin si andu. ²⁶ B ocđinañ dec aö bu wandac mac, bu mac asa a bu alic sake? Bu alic propet dañ? Yomandô! In propet dañ, ma in hóc gêlêc propet hoñ su. ²⁷ Propet akwa dañ to yom nañ Anötö sôm têt Mesaya bocdec bu, ‘Aö wañkin aneñ ñgac aheñ-ñga muñ am, bu êmasañ am nem señ.’ Y om pi ñgac aheñ-ñga dau hêganônñ Jon solop. ²⁸ Ñamalac nañ dinda nom-ñga sêkôc ñac, nañ si dañ hóc gêlêc Jon su dom. Tigeñ aö wasôm têt mac, bu lau hoñ nañ sêsôc Anötö ndê gôlin ñapu su, lau tiwaê, ma lau waêmba bocđinañ, nañ hoñ sêhóc gêlêc Jon su yêc Anötö anğô-ñga.”

²⁹ Lau daêsam nañ sêngô Yisu ndê yom dinañ, ma lau sêkôc takis-ñga sêwhin, nañ sêtôc asê bu sêlic Anötö ndê lêt bu lêt solop eñ. Ñahu bu muñ-ñga, têt ndoc Jon gêm mêtê ma kêku lau mbo, nañ sêkôc in ndê yom sa ma sêlin sanğu. ³⁰ Tigeñ lau Palêsai ti gwalam akwa yomsu-ñga sêkôc Jon ti in ndê yom sa dom, ma sêlin in ndê sanğu dom, dec tôc asê bu sêtec Anötö ndê lêt nañ Jon tôc têt ñac.

³¹ Ma Yisu gic têt yom ma sôm, “Lau têt dindec-ñga ñac lau kain bocke? Aö wanem dôhôn pi gêt sake tu bu wawhê ñac si lêt sa-ñga? ³² Ñac sêtôm balêkoc nañ sêkôc whê sêmbu malac lôm, nañ sêtucđin ñac si silip ñatô ma sêsôm, ‘Têt ndoc nañ yac ac oñ bu datê wê, nañ mac atec. Ma têt ndoc yac am wê dañgibo-ñga, nañ mac atec bu atan awhin.’ ³³ Ma mac lau têt dindec-ñga bocđinañ. Jon, Ñgac Kêku Lau-ñga meñ ma gêt gêt ñayham dom, ma nôm wain dom, ma mac asôm bu ñalau sac dañ mbo in ndê ñalôm. ³⁴ Ma Ñamalac ndê Atu meñ hóc asê, ma gêt gêt ñayham ti nôm wain, ma mac asôm bu in ñgac gêt gêt ti nôm wain ñawahô-ñga, ma in hê silip têt lau sac ti lau sêkôc takis-ñga. Bocđinañ, mac lau têt dindec-ñga atôm balêkoc nañ sêkôm tô anin ñapan. ³⁵ Tigeñ Anötö ndê gauc hóc gêlêc gêt hoñ, ma in ndê lau sênjalê bu in ndê lêt in lêt solop.”

*Awhê dañ kêc bu ñamalu pi Yisu gahi
(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9; Jon 12:1-8)*

³⁶ Palêsai dañ ñaê Saimon kêgalêm Yisu bu neñ gêt whin in, dec Yisu sôc in ndê andu gi, ma ndöc tebo bu neñ gêt. ³⁷ Yêc malac dinañ, awhê sac dañ mbo. In ngô ñawaê bu Yisu ndöc Palêsai ndê andu dinañ, dec kôc bu ñamalu ñayham sip kac dañ, ma têt andu dau gi. ³⁸ In pôn haduc yêc Yisu gahi-ñga ma tan, ma in ndê tasulu sip Yisu gahidômbwê. Goc in puñ Yisu gahi ña kêclauñ, ñgutô in gahi, ma mbac gêt malu dau pi in gahi. ³⁹ Saimon gêlic gêt dau, ma gauc gêm yêc dau, “Ñgac dindec in bu propet dañ, dec in oc êñjalê bu awhê nañ kêmasac in, nañ awhê sac dañ.” ⁴⁰ Yisu kêyalê yom nañ Saimon gauc gêm, goc sôm, “Saimon, aö bu wasôm yom dañ têt am.” Ma Saimon ô yom ma sôm, “Kêdôhônwaga, sôm.”

⁴¹ Goc Yisu sôm yom gôlin dañ bocdec bu, “Ñgac lu sêkôc tôp yêc ñgac ti lêlôm. Ñgac dañ ndê tôp gitôm ñdenarii 500 ma dañ ndê tôp gitôm denarii 50. ⁴² Inlu si mone sêndic tôp-ñga mbasi, dec in hu inlu si tôp ñayom sin. Am gauc gêm bocke? Inlu si asa oc atac whin ñgac dau hóc gêlêc?” ⁴³ Ma Saimon sôm, “Ñgac nañ kôc tôp atu, nañ.” Ma Yisu sôm, “Am sôm solop.” ⁴⁴ Goc in kac dau kwi, tahê awhê dinañ, ma sôm têt Saimon, “Aö gasôc am nem andu gameñ, magoc am kêt bu têt aö bu wañgwasin gahin-ñga tôm lau Israel-ñga si gêbôm dom. Tigeñ lic awhê dec. In ndê tasulu kôm aö gahin ñamaim sa, ma in puñ aö gahin ña kêclauñ. ⁴⁵ Am ñgutô aö dom, tigeñ awhê dec ñgutô aö gahin ñapan. ⁴⁶ Am kêc olib ñakwi pi aö ñagôlônñ dom, tigeñ in kêc bu ñamalu pi aö gahin. ⁴⁷ Bocđinañ aö wasôm têt am bu awhê dindec kêyalê bu Anötö suc in ndê sac daêsam kwi, ma bocđinañ

in̄ atac whin̄ aö ñandô. Tigen̄ lau nañ gauc gêm bu ñac si sac atu dom, nañ oc atac whin̄ in̄ nañ bu suc ñac si sac kwi, nañ ñandô dom.”

⁴⁸ Ma Yisu sôm têt̄ awê dau, “Aö gasuc am nem sac kwi su.” ⁴⁹ Ma ñacleñ ñatô nañ sêndöc sêwhin̄, nañ sêsôm têt̄ dandi, “Ñgac dindec in̄ ñgac kain̄ bocke, dec in̄ suc sac kwi?” ⁵⁰ Tigen̄ Yisu sôm têt̄ awê dau, “Am nem kêt̄ whin̄ gêm am si. Lhõ ti atac malô ndi.”

8

Lauwhê daêsam sêñkuc Yisu

¹ Tin̄ambu Yisu golom malac atu-tu ti sauñ-sauñ, ma gêm mêtê ma hoc ñawaê ñayham asê pi Anötö ndê gôlin̄. Ma ñngacsêñomi ¹² ² ti lauwhê daêsam sêñsêlên̄ sêwhin̄ in̄. Lauwhê dinañ ñatô Yisu soc ñalau sac su yêc ñac, ma ñatô in̄ kôm ñac si gêmbac ñayham sa. ñac si dañ in̄ Maria Magadala, nañ Yisu soc ñalau sac 7 su yêc in̄. ³ Ma awê dañ in̄ Joana, nañ ndê akweñ Kusa yob Herod ndê andu. Maria lu Joana, ma Susana, ma lauwhê daêsam sêñkuc Yisu ma sêkêt̄ si awa ti wapa tu sênem in̄ ti ndê ñgacsêñomi sa-ñga.

Yom gôlin̄ pi ñgac kêbalip wit ñawhê

(Mat 13:1-9; Mak 4:1-9)

⁴ Têt̄ têt̄ dañ lau toñ atu sêtêñ Yisu sêmeñ, ma lau akêt̄ malac hon̄ yêc gameñ Galili-ñga sêmbo sêwhin̄. Ma Yisu sôm yom gôlin̄ dañ bocdec bu, ⁵ “Ñgac dañ sa gi bu êmbalip wit ñawhê yêc ndê ôm, ma têt̄ ndoc in̄ kêbalip gêt̄ dau, nañ ñatô sêpeñ sêsip señ, dec lau sêkwê dôñ ma mbac lôlôc-ñga sêsip sêmeñ ma señ su. ⁶ Ma ñawhê ñatô sêpeñ sêsip gameñ hoc-hoc, ma têt̄ têt̄ sêpo sêpi sêmeñ, nañ sem bôlin̄, bu nom dau tibasô. ⁷ ñawhê ñatô sêpeñ sêsip kwan̄ ti ñakwa ñalôm, ma têt̄ ndoc sêpo sêpi sêmeñ, nañ kwan̄ pi whin̄ e yan̄ gêt̄ dau ndu. ⁸ Ma ñawhê ñatô sêpeñ sêsip nom ñayham, ma sêpo sêpi sêmeñ e sem ñandô gitôm 100.” Yisu gic bata yom gôlin̄ dau, goc sôm, “Asa bu dangasun̄ yêc, nañ ngô aneñ yom!”

Yisu whê yom gôlin̄ wit ñawhê-ñga ñahu sa

(Mat 13:10-23; Mak 4:10-20)

⁹ Tin̄ambu Yisu ndê ñgacsêñomi sêndac in̄ bu whê yom gôlin̄ dinañ ñahu sa. ¹⁰ Ma in̄ sôm, “Anötö ndê gôlin̄ ñalên̄ ñahu sip ñalôm gi. In̄ kêyalin̄ mac sa bu an̄yalê ñahu dau, magoc aö wasôm yom têt̄ lau ñatô ña yom gôlin̄ ñambwa. Tôm yom nañ sêto yêc, nañ sôm, ‘Ñac sêlic gêt̄ nañ aö gakôm, nañ ñapañ, magoc ñac si gauc sa dom. Ma ñac sêngô aneñ yom ñapañ, tigen̄ ñac sêñyalê ñahu dom.’”

¹¹ Goc Yisu sôm, “Yom gôlin̄ dau ñahu bocdec. Yom pi wit ñawhê nañ hêganôn̄ Anötö ndê yom. ¹² Wit ñawhê nañ sêpeñ sêsip señ, nañ hêganôn̄ lau nañ sêngô Anötö ndê yom, magoc Sadañ meñ ma kêgaho yom dau su yêc ñac si ñalôm, tu bu ñac sêkêt̄ whin̄ dom, ma sêtap Anötö ndê mwasin̄ nem ñac si-ñga sa dom. ¹³ Ma yom pi wit ñawhê nañ sêpeñ sêsip gameñ hoc-hoc, nañ hêganôn̄ lau nañ sêngô Anötö ndê yom ma sêkôc sa ti atac ñayham, tigen̄ gitôm gêt̄ ñawhê nañ ñawakac mba, dec lau dinañ sêkêt̄ whin̄ ñasawa sauñ, magoc lêtôm meñ ku ñac dulu. ¹⁴ Ma yom pi wit ñawhê nañ sêpeñ sêsip kwan̄ ti ñakwa ñalôm, nañ hêganôn̄ lau nañ sêngô Anötö ndê yom, magoc ñawapac ma mone ti gêt̄ ñayham-ñayham nom-ñga gêm ñac si ñalôm ahuc, ma ñac si ñandô mbasi. ¹⁵ Tigen̄ wit ñawhê nañ sêpeñ sêsip nom ñayham, nañ hêganôn̄ lau ti ñalôm ñawasi, nañ sêngô Anötö ndê yom ma sêkôc sa tidôn̄ yêc si ñalôm, ma sêlhac ñan̄ga ñapañ ma sem ñandô daêsam.”

Dasiñ lam ñawê kwi dom

(Mak 4:21-25)

¹⁶ Ma Yisu sôm yom dañ bocdec bu, “Yac datun̄ lam asê tu bu dasiñ kwi sip lôñ ñalôm, me dakêt̄ sôc sasac ñapu dom. Mba! Tan̄kin̄ êñgalên̄ ñalhu, bu lau nañ sêsôc sêmeñ, nañ sêlic ñawê. ¹⁷ Ma ñalên̄ tigen̄, yom nañ yêc sin̄ dau, ma yom nañ ñahu sip ñalôm gi, nañ oc meñ sa tiawê.

¹⁸ “Bocdinaŋ akôc gauc ŋapep pi Anötö ndê yom naŋ mac aŋgô. Asa naŋ kôc Anötö ndê yom sa sip ndê ŋalôm e tidôn, naŋ Anötö oc kêŋ ŋagauc daêsam têtj iŋ. Magoc asa naŋ gauc gêm bu iŋ kôc Anötö ndê yom sa su, tigeŋ iŋ kôc sa tidôn dom, naŋ Anötö oc kôc yom dau su yêc iŋ.”

Yisu dinda ti asii
(Mat 12:46-50; Mak 3:31-35)

¹⁹ Yisu ndöc andu daŋ, ma iŋ dinda ti asii sêmeŋ bu sêlic iŋ. Magoc lau daêsam sêmbo sêwhiŋ iŋ, ma gitôm dom bu sêtigasuc iŋ. ²⁰ Ma ŋamalac daŋ sôm têtj Yisu, “Am dinam ti asimi sêmbo awê, ma ŋac bu sêlic am.” ²¹ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Lau naŋ sêŋgô Anötö ndê yom ma daŋga wambu ŋapep, naŋ sêti aö dinaŋi ti asiŋi.”

Yisu kôm bu ŋamponj timalô
(Mat 8:23-27; Mak 4:35-41)

²² Têtj bêc daŋ Yisu sôm têtj iŋ ndê ŋgacsêŋomi, “Dapi bugictoŋ ŋadaŋga dandi,” goc iŋ pi waŋ daŋ whiŋ ŋac, ma sêsa si. ²³ Sêlac waŋ sêmbo, ma Yisu yêc bêc yêc. Ma mbu puc atu dec gêli bu sa ma ŋamponj gic sip waŋ e kêpiŋ bu waŋ pac. ²⁴ Dec sêtêtj Yisu si, sêuŋ iŋ sa ma sêsôm, “Ŋadau, ŋadau, yac oc dandiŋaŋ!” Ma Yisu tisa ma sôm yom ŋaŋga têtj mbu ti bu ŋamponj, dec ŋamponj dau timalô, ma gameŋ ŋaŋeŋ sa. ²⁵ Ma Yisu sôm têtj ŋac, “Tu sake-ŋga mac akêŋ whiŋ gwalec?” Ma ŋac sêtöc dau ti sêhêdaê, ma sêsôm têtj dandi, “Ei! Iŋ ŋgac dec asa? Iŋ gitôm bu kêŋ yatu gêŋ hoŋ, ma mbu ti bu ŋamponj sêwhiŋ, ma sêsôc iŋ ndê yom ŋapu!”

Yisu kôm ŋgac ti ŋalau sac ŋayham sa
(Mat 8:28-34; Mak 5:1-20)

²⁶ Sêlac e sêhêc asê lau Gerasa-ŋga si gameŋ naŋ yêc Bugictoŋ Galili-ŋga ŋadaŋga mbu têtj gameŋ ac pi-ŋga. ²⁷ Yisu sip baö gi, ma ŋgac daŋ akêŋ malac atu naŋ yêc gameŋ dinaŋ, naŋ têtj iŋ meŋ. Iŋ ŋgac naŋ ŋalau sac sêmbo iŋ ndê ŋalôm. Ŋasawa baliŋ su ŋgac dau sôc ŋakwê dom, ma ndöc andu dom, magoc mbo ôm sêhê-ŋga. ²⁸⁻²⁹ Ndoc daêsam ŋalau sac sêkôc iŋ dôŋ, ma lau sêŋsahê bu sêsô iŋ amba ti gahi dôŋ ŋa sen ŋaŋga ma sêyob iŋ. Magoc têtj hoŋ iŋ hê sen kic, ma ŋalau sac sêwê iŋ sa gameŋ sawa gi. Têtj ndoc iŋ gêlic Yisu meŋ, naŋ iŋ mbwêc ma hu dau sip nom yêc iŋ aŋgô-ŋga. Ma Yisu gic atu ŋalau sac bu sêhu ŋgac dau siŋ, goc ŋalau daŋ ta yom ti ŋaŋga, “Yisu, Anötö Ŋaclai ti Ŋawasi Ŋadau ndê Atu, am bu kôm sake têtj aö? Aö waterj am bu kôm aö ŋayom dom!” ³⁰ Goc Yisu ndac ŋalau sac, “Am nem ŋaê asa?” Ŋalau sac daêsam sêmbo ŋgac dau ŋalôm, ma tu dinaŋ-ŋga ŋac si daŋ ô Yisu ndê yom ma sôm, “Aneŋ ŋaê ‘Toŋ Atu.’” ³¹ Ma ŋalau sac h oŋ dinaŋ sêteŋ Yisu tidim daêsam, bu êŋkiŋ ŋac sêsip suŋ baliŋ sac naŋ sêsam bu Abis,* naŋ sêndi dom.

³² Têtj têtj dinaŋ bôc toŋ atu seŋ gêŋ sêmbo lôc ŋapu yêc gameŋ dinaŋ, ma ŋalau dau sêteŋ Yisu bu êŋkiŋ ŋac sêsôc bôc dinaŋ si ŋalôm, ma Yisu gôlôc. ³³ Goc ŋalau sac sêhu ŋgac dinaŋ siŋ ma sêsôc bôc si ŋalôm si. Ma bôc hoŋ sênti sêsip salic sac ma sêsip bugictoŋ ŋalôm si, ma bu kô ŋac sêmbac ndu. ³⁴ Têtj ndoc lau sêyob bôc-ŋga sêlic gêŋ dau, naŋ sêlhö si, ma sic miŋ pi gêŋ dau têtj lau naŋ sêmbo malac atu ti gameŋ ŋamakê-ŋga. ³⁵ Ma lau hoŋ sêsa si bu sêlic gêŋ naŋ Yisu kôm. Têtj têtj sêhêc asê iŋ, naŋ sêlic ŋgac naŋ iŋ soc ŋalau sac su yêc iŋ, naŋ ndöc Yisu gahi-ŋga. Sêlic bu iŋ ndê gauc ŋawa sa, ma iŋ sôc ŋakwê sa tiyham, dec sêtöc dandi. ³⁶ Lau naŋ sêlic gêŋ dau, naŋ sic miŋ têtj ŋac pi ŋalêŋ naŋ Yisu kôm ŋgac ti ŋalau sac ŋayham sa. ³⁷ Ma lau Gerasa-ŋga hoŋ sêndac Yisu bu hu ŋac siŋ, bu ŋac sêtöc dau atu. Goc Yisu pi waŋ ma bu lhö ndi. ³⁸ Ma ŋgac naŋ ŋalau sac sêhu iŋ siŋ, naŋ teŋ Yisu ŋaŋga bu whiŋ iŋ ndi, magoc Yisu kêkiŋ iŋ sa gi ma sôm, ³⁹ “Am mbu têtj am nem andu ndi, ma ndic miŋ gêŋ hoŋ naŋ Anötö kôm têtj am.” Goc ŋgac dau kölhö gi, ma gic miŋ têtj lau hoŋ naŋ sêmbo malac atu dinaŋ, pi gêŋ atu naŋ Yisu kôm têtj iŋ.

* 8:31: Suŋ baliŋ sac (Abis) - alic Rev 9:1.

*Yisu kôm awhê lu nayham sa
(Mat 9:18-26; Mak 5:21-43)*

⁴⁰ Lau daêsam sêhôn Yisu sêmbô gamej Galili-nga, ma têt têt in mbu akên bugicton nadang mej, nan sêkôc in sa ti atac nayham. ⁴¹ Ma ngac bata dan, nan yob lôm wê-nga yêc gamej dinaj, nan mej hóc asê Yisu. In ndê naê Jairas, ma in hu dau sip nom yêc Yisu angô-nga, ma terj in nang bu têt in ndê andu ndi, ma nem in ndê atuwê sa. ⁴² Bu in ndê atuwê tigen, nan ndê yala gitôm 12, nan gêmbac atu e kêpin bu mbac ndu. Bocdinaj Yisu whin in gi.

In kêsêlên mbo sej, ma lau tonj atu sênghi in ahuc. ⁴³ Lau tonj dinaj si dan in awhê nan gêm dac napanj tôm yala 12 su, magoc jamalac dan gitôm bu nem in sa dom. ⁴⁴ A whê dau mej kêsêlên mbo Yisu nambu-nga, ma kêmasêc in ndê njakwê sip nadali. Ma njagahô in ndê dac sa tiyham dom. ⁴⁵ Têt dinaj Yisu ndac, “Asa kêmasêc aô?” Lau dan sêsôm dau asê dom, ma Pita sôm, “Anej nadau, lau tonj dindêc sêwhin yac sêkôm am si.” ⁴⁶ Magoc Yisu sôm, “Jamalac dan kêmasêc aô, bu aô kayalê bu anej najlai natô sa gi.” ⁴⁷ Awhê dinaj kêyalê bu in gitôm dom bu sinj dau, dec tigasuc Yisu. In kêtitec, ma hu dau sip nom gi. Ma yêc lau honj angô-nga, in whê sa bu in kêmasêc Yisu tu bu nayham sa-nga, ma bu têt ndoc in kêmasêc in, nan njagahô in nayham sa. ⁴⁸ Ma Yisu sôm têt in, “O anej bawhê, am nem kêj whin aô dec kôm am nayham sa. Am lhô ti atac malô ndi.”

⁴⁹ Yisu sôm yom dinaj mbo, ma ngac dan mej akên Jairas ndê andu, ma sôm têt Jairas, “Am atômwê mbac ndu su, dec kêj njawapac têt Kêdôhônwaga dau dom.” ⁵⁰ Yisu ngô yom dinaj, magoc in sôm têt Jairas, “Tôc daôm dom. Kêj whin, ma in oc nayham sa.”

⁵¹⁻⁵³ Têt ndoc sêhóc asê Jairas ndê andu, nan sêlic lau daêsam sêhu dangibo asê ma sêtanj sêmbô. Goc Yisu sôm, “Mac atanj dom! In mbac ndu dom, in yêc béc yêc.” Magoc njac sêmbwac in, bu sênjalê bu bawhê dau mbac ndu su. Tigen Yisu kalhac lau honj ahuc sêmbô awê, ma kôc Pita, Jems ma Jon, ma bawhê dau damba lu dinda, sêwhin in ma sêsôc andu si. ⁵⁴ Ma in kêmbawhê dau sip amba ma sôm, “Anej bawhê, tisa!” ⁵⁵ Goc bawhê dau tali sa tiyham, ma njagahô in tisa kalhac. Ma Yisu sôm bu sêkên gêj danêj-nga têt in. ⁵⁶ In damba lu dinda sêhêdaê, magoc Yisu gic yao bu sêndic minj pi gêj nan in kôm, nan dom.

9

*Yisu kêkinj ngacsênjomi 12 sêsa si
(Mat 10:7-11; Mak 6:7-11)*

¹ Yisu kêgalêm ngacsênjomi 12 sa sêpitigen, ma kêj najlai ti licwalô têt njac gitôm bu sêsoc najal sac su, ma sêkôm lau gêmbac nayham sa. ² Ma in kêkinj njac bu sêsa sêndi ma sênem mêtê pi Anötô ndê gôlinj, ma bu sênem lau gêmbac sa. ³ In sôm têt njac, “Anjêlên amam sawa andi, akôc tôc dom, ma akôc talhi, me bolom, me mone, me njakwê aô daôm-nga dom. ⁴ Têt têt mac asôc malac dan ma lau sêkôc mac sa asôc njac si andu, nan ambo whin njac e mac ahu malac dau sinj. ⁵ Ma lau malac dan-nga bu sêkôc mac sa dom, nan atonj kop su yêc gahim têt ndoc mac ahu njac sinj, bu atôc njac si giso asê.” ⁶ Ngacsênjomi sênjô yom dinaj, goc sêsa si. Njac sênjêlên sêlom-sêlom malac ma sêhoc njawê nayham asê, ma sêkôm lau nayham sa yêc gamej honj.

*Herod ndac bata Yisu
(Mat 14:1-2; Mak 6:14-16)*

⁷ Têt ndoc dinaj gôlinjwaga Galili-nga Herod ngô yom pi gêj honj nan Yisu kôm. Ma in gauc gêm yom daêsam, bu lau natô sêsôm bu Yisu in Jon, njac Kêku Lau-nga nan tisa akên lau batê-nga. ⁸ Ma lau natô sêsôm bu in propet akwa Elaija nan mej hoc dau asê, ma natô sêsôm bu in propet njamata-nga si dan, nan tisa akên lau batê-nga. ⁹ Tigen Herod sôm, “Aô gac atu, dec sêtim Jon ndê kachu kic su. Asa dec lau sic minj pi in?” Ma in tac whin bu lic Yisu.

*Yisu gôlôm lau 5,000**(Mat 14:13-21; Mak 6:32-44; Jon 6:1-15)*

¹⁰ Têñ têm aposel 12 sêmbu sêmenj, nañ sic miñj têtñ Yisu pi gêtñ hoñj nañ sêkôm. Ma tiñambu iñj kôc ñac sa sêwhiñj iñj, ma ñac tawasê sêtêtñ malac Betsaida si. ¹¹ Magoc lau daêsam sêngô ñawaê ma sêtêtñ Yisu si. Ma iñj kôc ñac sa, ma sôm y om têtñ ñac pi Anötö ndê gôliñj, ma kôm ñac si lau gêmbac ñayham sa.

¹² Sêmbu e kêpiñj bu ac ndi sip, goc ñgacsêñjomi 12 sêtêtñ iñj si ma sêsôm, “Gamerj dindec yac dambo, nañ gamerj sawa. Bocdinañj êmkij lau toñj dindec sêlhô sêtêtñ malac ti gamerj ñamakê-ñga sêndi, bu sêñsalê gêtñ sêneñ-ñga ma gamerj sêyêc bêc-ñga.” ¹³ Magoc Yisu sôm, “Mac akêtñ gêtñ têtñ ñac sêneñ.” Ma ñac sêô yom ma sêsôm, “Yac mba gêtñ danen-ñga daêsam dom. Bolom limdañj ma i lu sêndöc. Bocke? Yac andi anemlihi gêtñ bu lau hoñj sêneñ, a?” ¹⁴ ñac sêsôm yom dinañj ñahu bu lau toñj dinañj si laungac ñanamba gitôm 5,000. Magoc Yisu sôm têtñ iñj ndê ñgac-sêñjomi, “Akêtñ lau sêndöc sic titoñj-titoñj tôm 50.” ¹⁵ Goc ñac sêkôm gitôm iñj sôm, ma lau hoñj sêndöc sic. ¹⁶ Ma Yisu kôc bolom limdañj ma i lu sa, tatic undambê, ma gêm danje, goc pô kôc-kôc, ma kêtñ têtñ ñgacsêñjomi bu sêndic sam têtñ lau. ¹⁷ Lau hoñj señj gêtñ e hóc ñac dônj, ma tiñambu ñgacsêñjomi sic gêtñ ñadêlê sa sip gatop 12 e meñhu.

*Pita sôm Yisu ñahu asê**(Mat 16:13-20; Mak 8:27-30)*

¹⁸ Têtñ ndoc dañj Yisu ti iñj ndê ñgacsêñjomi sêmbu tawasê, ma iñj teñj mbec mbo. Pacndê, goc iñj ndac ñac, “Lau sêsôm bu aô asa?” ¹⁹ Ma sêsôm, “Lau ñatô sêsôm bu am Jon, ñgac Kêku Lau-ñga, ma ñatô sêsôm bu am Elaija, ma ñatô sêsôm bu am propet ñamata-ñga si dañj, nañ tisa akêtñ lau batê-ñga.” ²⁰ Goc Yisu ndac ñac, “Ma mac daôm, mac asôm bu aô asa?” Ma Pita sôm, “Am Mesaya, nañ Anötö gic bata bu êñkiñj meñj.” ²¹ Yisu ñgô yom dau ma gic yao ñac bu sêsôm asê têtñ lau dañj dom e tiñambu. ²² Iñj sôm, “Ñamalac ndê Atu gic waê bu hóc ñawapac daêsam. Lau bata ti †dabuñsiga atu-tu ma lau nañ sêndôhônj yomsu oc sêtec iñj ma lau oc sêndic iñj ndu. Magoc têtñ bêc titô-ñga Anötö oc uñj iñj sa tiyham.”

*Lau nañ sêñkuc Yisu oc sêhóc ñawapac**(Mat 16:24-28; Mak 8:34-9:1)*

²³ Ma iñj sôm têtñ ñac hoñj, “Asa nañ tac whiñj bu êñkuc aô nañ êñgwiniñj dau, ma tôm bêc hoñj hóc ndê a gicso dau sa, ma êñkuc aô. ²⁴ Bu asa nañ tac whiñj bu sap gêtñ nom-ñga dônj ñapañj tu mbo tali-ñga, nañ oc niñga. Magoc asa nañ bu hu gêtñ nom-ñga siñj tu êñkuc aô-ñga, nañ oc niñga dom. ²⁵ Ñamalac dañj bu po gêtñ nom-ñga hoñj sa, magoc iñj dau gatu bu niñga, dec gêtñ nom-ñga hoñj dinañj oc tôm dom bu nem iñj sa. ²⁶ Asa nañ bu maya tu aô ti anenj yom-ñga, nañ Ñamalac ndê Atu oc maya tu iñj-ñga, têtñ ndoc iñj mbu meñj ti iñj dau ndê ñawasi, ma Damba ndê ñawasi ma añela dabuñj si ñawasi whiñj. ²⁷ M a aô wasôm bu yomandô, lau ñatô kwahic dec sêmbu, nañ oc gacgeñj sêmbu tali e sêlic Anötö ndê gôliñj meñj sa tiawê.”

*Pita, Jems ma Jon sêlic Yisu ndê ñawasi**(Mat 17:1-13; Mak 9:2-10)*

²⁸ Yisu sôm yom dinañj su, ma bêc ñatô gitôm 8 meñj gi su. Ma Yisu bu teñj mbec, dec kôc Pita, Jon ma Jems sêwhiñj iñj ma sêpi lôc dañj si. ²⁹ Ma têtñ têm Yisu teñj mbec mbo, nañ iñj ndê anjô andô kaiñj dañj sa, ma iñj ndê ñakwê ñawasi sêp sambuc. ³⁰⁻³¹ Ma ñgac lu sêhóc asê ti ñawasi atu, nañ Moses lu Elaija, ma iñjlu sem yomgalôm sêwhiñj Yisu. Sêsôm yom pi gêtñ nañ oc hóc asê Yisu yêc malac Jerusalem têtñ ndoc meñj sa bu iñj hu nom dindec siñj.

³² Têtñ ndoc dinañj, Pita ma ñgac lu nañ sêwhiñj iñj, nañ kwapac ma bêc yô ñac, tigenj ñac tali sa ma sêlic Yisu ndê ñawasi ti ñgac lu nañ sêlhac sêwhiñj iñj. ³³ Têtñ têm Moses lu Elaija bu sêhu Yisu siñj, nañ Pita sôm têtñ iñj, “Ñadau, ñayham kêlêc bu yac dambo dec. Yac oc akwê bac tö, am nem dañj, Moses ndê dañj, ma Elaija ndê bac dañj.” Iñj sôm yom dinañj, magoc iñj ndê gac sa dom. ³⁴ Iñj sôm yom dinañj mbo, ma dao dañj meñj ma kôm

ñac ahuc e ñgacsêñomi tö dinañ sêtöc dau atu. ³⁵ Ma awha dañ sa yêc dao ñalôm, nañ sôm, “Aö neñ atungac dau dindec, nañ aö kayaliñ sa. Anğô inñ ndê yom mañ!” ³⁶ Sêñgô su goc sêlic Yisu tawasê mbo. Tiñambu ñac sem yom dau ahuc yêc dau-ñga, ma têtñ ndoc dinañ sêsôm yom asê pi gêtñ nañ sêlic, nañ dom.

Yisu soc ñalau sac su yêc balê dañ
(Mat 17:14-21; Mak 9:14-29)

³⁷ Têtñ galañsê ñac sêsip akêtñ lôc dau sêmeñ, ma lau toñ atu sêkac sa sêtêtñ Yisu si. ³⁸ ñac si dañ ta yom bocdec bu, “Kêdôhônwaga, aö gakôc aneñ atungac tigeñ dindec meñ, ma wateñ am bu nem inñ sa. ³⁹ ñalau sac dañ mbo inñ ñalôm, ma têtñ daêsam kôc inñ dôñ, m a kêmwanañ inñ ñağga e inñ mbwêc atu, ma whapwic sa. ñalau sac dau bu kôm inñ tisac, ma tec bu hu inñ siñ. ⁴⁰ Aö gateñ am nem ñgac-sêñomi bu sêsoc ñalau dau su, magoc ñac sêtôm dom.” ⁴¹ Goc Yisu sôm, “O mac lau sac. Mac nem akêtñ whiñ mbasi! Aö gambo gawhiñ mac ñasawa hic baliñ su, ma bocke mac atôm dom bu akôm gêtñ dañ? Aö oc wambo wawhiñ mac tu wanem mac sa ñapañ-ñga dom!” Ma Yisu sôm têtñ balê dau ñadamba, “Kôc nem balê sa mweñ.”

⁴² Têtñ têtñ balê dau kêsêlêtñ meñ, nañ ñalau sac kôc inñ dôñ ma kêmwanañ inñ. Tigeñ Yisu hec yom ñalau sac, ma kôm balê dau ñayham sa, ma kêtñ inñ mbu têtñ inñ damba gi. ⁴³ ñalêtñ dinañ Yisu tôc Anötö ndê ñaclai ti ñawasi atu asê, dec kôm lau hoñ sêhêdaê.

Yisu sôm tiyham bu inñ oc mbac ndu ma tisa tiyham
(Mat 17:22-23; Mak 9:30-32)

Lau hoñ sêlhac ti sêhêdaê tu gêtñ hoñ nañ Yisu kôm-ñga, ma inñ sôm têtñ inñ ndê ñgacsêñomi, ⁴⁴ “Anğô aneñ yom dindec ñapep! Tiñambu oc sêkêtñ ñamalac ndê Atu sip lau ñatô amba.” ⁴⁵ Magoc ñac sêñyalê yom dau ñahu dom. Yom dau ñahu yêc siñ dau têtñ ñac, ma sêtöc bu sêndac Yisu bu whê sa têtñ ñac.

Asa ti ñgac ñamata-ñga
(Mat 18:1-5; Mak 9:33-37)

⁴⁶ Tiñambu Yisu ndê ñgac-sêñomi sêsêñ dau pi ñac si asa inñ ñgac ñamata-ñga. ⁴⁷ Yisu kêyalê ñac si gauc, goc kôc balê sauñ dañ ma kêtñ inñ kalhac kêtñ inñ, ⁴⁸ ma sôm têtñ ñac, “Asa nañ kôc balê sauñ dañ tôm inñ dindec sa tu aneñ ñaê-ñga, nañ kôc aö sa, ma asa nañ kôc aö sa, nañ kôc inñ nañ kêtñ aö gameñ, nañ sa. Mac nem asa nañ kêtñwiniñ dau ma ti mac nem ñgac akiñ, nañ ti ñgac ñamata-ñga yêc Anötö anğô-ñga.”

Lau nañ sêkôm gwelêñ tu Yisu-ñga, nañ sêwhê dau kôc dom
(Mak 9:38-41)

⁴⁹ Ma Jon sôm, “Ñadau, yac alic ñgac dañ kôm gwelêñ ma soc ñalau sac su yêc lau ña am nem ñaê. Inñ kêtñc am whiñ yac dom, ma boc-dinañ yac ac yao inñ bu kôm gwelêñ dau dom.” ⁵⁰ Tigeñ Yisu sôm, “A lhac inñ ahuc dom, bu asa nañ kêtñ kisa mac dom, nañ mac nem dañ.”

Lau gameñ Samaria-ñga sêkôc Yisu sa dom

⁵¹ Ndoc meñ kêtñ bu Yisu mbu pi undambê ndi, dec inñ kêmasañ dau bu pi malac Jerusalem ndi. ⁵² Inñ kêtñ lau aheñ-ñga sêmuñ inñ, sêsôc lau †Samaria-ñga si malac dañ si, bu sêmasañ gameñ tu inñ mbo-ñga. ⁵³ Magoc lau Samaria-ñga sêñyalê bu inñ kêsêlêtñ hêganôn malac Jerusalem, ma tu dinañ-ñga dec sêkôc inñ sa dom. ⁵⁴ Jems lu Jon sêlic gêtñ dau, goc sêndac Yisu, “Pômdu, am bu sôm, dec yac oc anğalêm ya sip akêtñ undambê meñ, ma señ ñac su.” ⁵⁵ Tigeñ Yisu kac dau kwi, ma sôm inñlu. ⁵⁶ Ma ñac hoñ sêlom malac dañ si.

Lêtñ tanjuc Yisu-ñga
(Mat 8:18-22)

⁵⁷ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêñsêlêtñ sêmbo señ ma ñgac dañ sôm têtñ Yisu, “Aö bu wanjuc am, wawhiñ am watêtñ gameñ bocke nañ am oc ndi.” ⁵⁸ Ma Yisu ô inñ ndê yom ma

sôm, “Giam pôm si hocsuñ yêc, ma mbac lôlôc-nga si ñaic yêc, tigenj ñamalac ndê Atu ndê mala yêc bêc-nga mba.”

⁵⁹ Ma inj sôm têtj ñgac dañ, “Mweñ êmkuc aô!” Magoc ñgac dau sôm, “Pômdau, gêtj ñamata-nga aô wandi wambo wawhiñ aneñ lau e an̄suhuj damañ su nañ, ma tiñambu wambu wameñ wañkuc am.” ⁶⁰ Ma Yisu sôm têtj inj, “Mba! Am êmkuc aô nañ gêtj ñamata-nga. Tec lau batê sên̄suhuj lau batê. Tigenj am ndi, ma hoc yom asê têtj lau pi Anötö ndê gôliñ.”

⁶¹ Ma ñgac dañ tiyham sôm, “Pômdau, aô bu wañkuc am, tigenj gêtj ñamata-nga wambu watêtj aneñ andu, ma wakam aneñ lau.” ⁶² Ma Yisu ô inj ndê yom ma sôm, “Asa nañ gic hu gweleñ dañ, tigenj kac dau kwi ma hêgo gêtj nañ inj hu siñ su, nañ gitôm dom bu nem gweleñ mbo Anötö ndê gôliñ ñapu.”

10

Yisu kêkiñ sên̄jomi 72 sêsa si

¹ Tiñambu Pômdau kêyalij sên̄jomi 72 tiyham sa, bu êñkiñ ñac lu-lu sêsa sêndi sêmuñ inj, sêtêtj gameñ ti malac hoñ nañ inj atac whiñ bu ndic kêsi. ² Ma inj sôm têtj ñac, “Gêtj ñandô daêsam yêc ôm, magoc lau sêndic gêtj ñandô sa-nga daêsam dom. Bocdinañ atej mbec têtj ôm ñadau bu êñkiñ lau gwelêñ-nga sêsôc inj ndê ôm sêndi, ma sêndic gêtj ñandô sa. ³ Kwahic dec aô bu wañkiñ mac asa andi! Magoc ayob daôm ñapep, bu aô kakiñ mac bu asa andi atôm domba ñatu, nañ sêtêtj giam pôm si gameñ sêndi. ⁴ Akôc talhi, me dalu, me atapa dom, ma an̄sêlêñ ñagahô andi. Ahê mwalêc lau yêc señ dom. ⁵ Têtj ndoc mac bu asôc andu dañ, nañ asôm bu, ‘Yom malô têtj lau andu dindêc-nga.’ ⁶ Andu ñadau bu ñgac yom malô-nga dom, dec mac nem mbec yom malô-nga oc gacgeñ yêc mac-nga. Ma andu ñadau bu ñgac yom malô-nga, dec inj oc kôc mbec yom malô-nga dinañ sa. ⁷ Ambo andu dinañ, ma alom-alom andu dom. Aneñ ti anôm gêtj bocke nañ sêkêñ têtj mac, nañ ti mac nem ñaôli gwelêñ-nga. Mêtê solop bu lau g welêñ-nga sêkôc ñaôli gwelêñ-nga.

⁸ “Têtj têtj mac asôc malac dañ, ma lau sêkôc mac sa, nañ aneñ gêtj daneñ-nga nañ sêkêñ têtj mac. ⁹ Akôm ñac si lau gêmbac ñayham sa, ma asôm têtj ñac, ‘Anötö ndê gôliñ meñ kêpiñ.’ ¹⁰ Tigenj mac bu asôc malac dañ, ma sêkôc mac sa dom, nañ goc alhac malac lôm ma asôm, ¹¹ ‘Yac atorj kop mac nem malac-nga su yêc yac mba gahiñ. Yac akêñ kop dindêc mbu têtj mac bu atôc nem mêtê sac asê. Tigenj an̄yalê bu Anötö ndê gôliñ meñ kêpiñ.’ ¹² Yomandô aô wasôm têtj mac bu têtj bêc Anötö êmatôc lau-nga, nañ lau malac dinañ-nga oc sêtap ñagêyô sac andô sa, hóc gêlêc ñagêyô nañ Anötö oc kêtj têtj lau sac malac Sodom-nga.”

Yisu sôm yom pi lau nañ sem dau kwi dom (Mat 11:20-24)

¹³ Yisu gic têtj yom ma sôm, “Oyaê mac lau malac Korasin ma Betsaida-nga. Mac oc atap Anötö ndê atac ñandê sa. †Lau apa nañ sêndôc malac Taya ma Saidon, bu sêlic gêtj dalô nañ aô gakôm yêc mac anôm-nga, dec oc tôm sênem dau kwi wandêc su, ma sêndôc ti sêtap si sac. ¹⁴ Tigenj mac akôm dom, dec wasôm têtj mac bu têtj ndoc Anötö êmatôc lau-nga, nañ inj oc kêtj ñagêyô sac sambuc têtj mac, hóc gêlêc ñagêyô nañ inj oc kêtj têtj lau Taya ti Saidon-nga, nañ su.

¹⁵ “Ma mac lau Kapenaom-nga, mac gauc gêm bu mboe Anötö oc kôc mac sa andôc undambê, a? Mba! Inj oc êmasuc mac su asip lambwam andi!”

¹⁶ Ma Yisu sôm têtj sên̄jomi 72 bu, “Asa nañ kôc mac nem yom sa, nañ gitôm inj kôc aneñ yom sa. Ma asa nañ tec mac, nañ gitôm inj tec aô bocdinañ. Ma asa nañ tec aô, nañ tec Damañ nañ kêkiñ aô gameñ.” Yisu sôm yom dinañ su, goc kêkiñ sên̄jomi 72 sêsa si.

Sên̄jomi 72 sêmbu sêmeñ

¹⁷ Tiñambu sên̄jomi 72 dinañ sêmbu sêmeñ ti atac ñayham, ma sêsôm, “Pômdau, têtj ndoc yac asôm am nem ñaê asê, nañ gêtj hoñ sêsôc yac mba yom ñapu, ma ñalau sac sêwhiñ.” ¹⁸ Ma Yisu sôm, “Aô kayalê bu gêtj nañ mac akôm, nañ ku Sadañ ndê ñaclai dulu,

e tòm iñ peñ akêñ undambê ñagahô ñambwa, tòm sickac hep tigenj. ¹⁹ Aö gakêñ ñaclai têtñ mac su, tòm bu akwê mboc ti gapiñgap dôñ, ma bu ahôc gêlêc mac nem ñacyo Sadañ ndê ñaclai hoñ su. Gêñ dañ oc kôm mac atisac dom. ²⁰ Kwahic dec mac atac ñayham bu ñalau sac sêsôc mac nem yom ñapu. Tigenj atac ñayham atu, bu Anötö to mac nem ñaê sa yêc undambê.”

²¹ Têtñ ndoc dinañ ñalau Dabuñ gêm Yisu ahuc, ma iñ tac ñayham atu, ma sôm, “O Damañ, undambê ti nom ñadau. Aö wampiñ am bu am tôc nem yom ña-ñandô asê têtñ lau nañ sêñgwiniñ dau, ma siñ kwi têtñ lau nañ gauc gêm bu ñac lau tigau ma sêñyalê gêtñ hoñ. Aêc, Damañ, am kôm bocdinañ kêkuc am daôm nem atac whiñ.

²² “Damañ kêtñ gêtñ hoñ sip aö amañ. Lau dañ sêñyalê Atu dom, Damba tawasê kêyalê iñ. Ma lau dañ sêñyalê Damba dom, tigenj iñ ndê Atu kêyalê iñ, ma lau nañ Atu dau atac whiñ bu tôc iñ asê têtñ ñac, nañ sêñyalê Damba.”

²³ Ma iñ kac dau kwi ma sôm têtñ iñ ndê ñgacsêñomi tawasê, “Atac ñayham tu mac alic gêtñ hoñ dindec-ña. ²⁴ Aö wasôm têtñ mac bu propet ti kiñ daêsam atac whiñ bu sêlic gêtñ nañ mac alic su, magoc sêlic dom. Ma ñac atac whiñ bu sêñgô yom nañ anğô su, magoc sêñgô dom.”

Yom gôliñ pi lau meñpañ yac-ña
(Mat 22:34-40; Mak 12:28-31)

²⁵ Têtñ ndoc dañ gwalam akwa yomsu-ña dañ tisa bu êñsahê Yisu. Ma iñ ndac Yisu bocdec bu, “Kêdôhônwaga, aö wakôm sake, dec Anötö oc kôc aö sa wambo tanli ñapañ yêc undambê?” ²⁶ Ma Yisu sôm, “Am kêyalê yomsu hoñ nañ Anötö kêtñ têtñ Moses. Ma yomsu dau sôm bu am kôm sake?” ²⁷ Goc ñgac dau sôm, “Yomsu dañ sôm bu, ‘Atac whiñ Pômdau, am nem Anötö, ti am nem ñalôm sambuc, ti gatôm sambuc, ti licwalô sambuc ma ti am nem gauc sambuc.’ Ma yomsu dañ tiyham sôm bu, ‘Atac whiñ lau meñpañ am, tòm am tac whiñ am daôm.’” ²⁸ Ma Yisu sôm, “Am sôm solop. Kôm bocdinañ, dec am oc ndôc tamli ñapañ.”

²⁹ Magoc ñgac dau gauc gêm bu tôc asê bu iñ ñgac gitêtñ, dec ndac Yisu, “Ma lau asa sêti anej lau meñpañ aö-ña?” ³⁰ Yisu ô iñ ndê yom ña yom gôliñ dañ bocdec bu, “Ñgac Israel-ña dañ kêsêlêñ mbo señ akêñ Jerusalem ma bu sip têtñ malac Jeriko ndi, ma lau kañ sêkôc iñ dôñ. Ñac sêkôc iñ ndê ñakwê su, sic iñ tisac e kêpiñ bu mbac ndu, goc sêhu iñ siñ yêc ma sêlhô si. ³¹ Tiñambu dabuñsiga Israel-ña dañ kêsêlêñ mbo señ tigenj dinañ meñ, ma têtñ ndoc iñ gêlic ñgac dau, nañ kêlêc iñ ma kôlhô gi. ³² Malô goc ñgac Israel-ña dañ akêñ †Liwai ndê toñ meñ hóc asê, gêlic ñgac dau, ma kêlêc iñ ma kêsêlêñ gi. ³³ Tiñambu ñgac Samaria-ña dañ kêsêlêñ mbo señ dinañ, meñ hóc asê, goc gêlic ñgac dau ma tawalô iñ. ³⁴ Iñ têtñ iñ gi, kêgwasin iñ ndê gamboc ña olib ñakwi ti wain, goc kêpañ. Ma iñ kêtñ iñ ndôc iñ ndê donki ñahô, kôc iñ sa gi sôc andu ñacleñ-ña dañ, ma yob iñ. ³⁵ Galañsê bêbêc iñ kêtñ mone denarii lu têtñ andu ñadau, ma sôm, ‘Nem yaom ñgac dindec. Ma mone dindec bu nditôm dom, goc wakêtñ mone ñatô tiyham têtñ ndoc aö wambu wameñ.’”

³⁶ Ma Yisu ndac, “Am gauc gêm bocke? Lau tö dinañ si asa iñ ñgac nañ sip lau kañ si amba, nañ ndê ñgac meñpañ iñ-ña?” ³⁷ Goc ñgac yomsu-ña sôm, “Ñgac dê, nañ tawalô iñ.” Ma Yisu sôm, “Am ndi ma kôm bocdinañ. Tamwalô lau hoñ ma nem ñac sa.”

Mata lu Maria

³⁸ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêñsêlêñ si e sêhóc asê malac dañ. Ma awhê dañ, nañ ndê ñaê Mata, kêgalêm Yisu bu neñ gêtñ yêc iñ ndê andu. ³⁹ Têtñ ndoc Yisu sôc gi ndôc, nañ Mata ndê asiwê Maria ndôc sic kêpiñ Pômdau gahi-ña, bu ngô iñ ndê yom. ⁴⁰ Tigenj Mata kôm gwelêñ atu tu ndê gêtñ-ña. Iñ têtñ Yisu meñ ma ndac, “Pômdau, aö tanwasêñ gakôm gwelêñ gambo! Aö asiñwê lec gêm aö sa dom, ma am gêlic ñayham, me? Sôm bu iñ nem aö sa.” ⁴¹ Magoc Yisu ô iñ ndê yom ma sôm, “Mata, Mata, am hêgo daôm tu gêtñ daêsam-ña. ⁴² Magoc lau hoñ sêpônnda gêtñ atu tigenj. Maria tac whiñ gêtñ ñayham dau, ma lau dañ oc sêtôm dom bu sêkôc su yêc iñ.”

11

Yom pi lëñ dateñ mbec-nya
(Mat 6:9-13; 7:7-11)

¹ Têñ béc dañ Yisu teñ mbec mbo gameñ dañ. In teñ mbec pacndê, ma in ndê ngac-sêñjom dañ sôm têt in, “Pômdau, tôm Jon kédôhôn in ndê sêñjomi, dec êmdôhôn yac bu ateq mbec.” ² Ma Yisu sôm, “Têñ ndoc mac bu ateq mbec, nañ ateq bocdec bu:

Damañ, am nem ñaê lau sênem dabuñ mañ.

Mweñ ti lau hoñ si Pômdau.

³ Tôm béc hoñ kêñ yac mba gö têt yac.

⁴ Suc yac mba sac kwi, bu lau hoñ nañ sêkôm sac têt yac, nañ asuc si sac ñatôp kwi bocdinañ.

Ma yob yac bu lêtôm tap yac sa dom.”

⁵⁻⁶ Ma in gic têt yom ma sôm, “Akôc gauc pi mac daôm nem lëñ nañ ateq gêt têt nem dawami. Mboe am nem ñacleñ señ baliñ-nya dañ meñ hôc asê têt ôbwêc, ma am pôn da gêt daneñ-nya bu kêñ têt in. Ma têt timaniñhu am bu têt am nem dawam dañ ndi, ma sôm têt in, ‘Ôê dawañ, kêñ gö ñatô têt aö bu wakêt têt aö neñ silip nañ kwahic dec meñ hôc asê.’ ⁷ Am gauc gêm bocke? Am dawam dinañ oc ô nem yom yêc andu ñalôm ma sôm, ‘Kêñ ñawapac têt aö dom! Aö gac gatam ahuc su, ma aneq balêkoc sêyêc béc su. Gitôm dom bu watisa ma wakêt gêt dañ têt am!’ In oc sôm bocdinañ, a? ⁸ Aö wasôm têt am, bu am nem dawam oc tisa ma kêñ gêt têt am, magoc in oc kêñ tu am dawam in-nya dom. In oc kêñ gêt têt am tôm am ndac, ñahu bu am pôn da daôm ma mayam pac tu ndac in-nya.

⁹ “Bocdinañ aö wasôm têt mac. Ateñ gêt têt Anötö, dec oc akôc ñandô, anjalê in ti ndê lëñ, ma oc atap sa, ma amati gatam, dec oc léc su têt mac. ¹⁰ Bu Anötö kêñ gêt têt lau hoñ nañ sêndac in, ma lau hoñ nañ sêñjalê in ti ndê lëñ, nañ oc sêtap sa, ma ñac nañ sêmati gatam, nañ oc léc su têt ñac.

¹¹ “Damba dañ, bu atungac teñ i, dec oc kêñ mboc wêm dañ têt in dom. ¹² Ma atungac bu ndac mbac ñ agulu, goc damba oc kêñ gapiñgap têt in dom. ¹³ Mac lau sac, tigeñ atoc nem balêkoc sa ña gêt ñayham-ñayham. Magoc Damam nañ mbo undambê in gitên eq, ma oc kêñ ñalau Dabuñ têt lau nañ sêteñ in.”

Yisu ndê ñaclai ñahu
(Mat 12:22-32; Mak 3:23-27)

¹⁴ Têñ ndoc dañ Yisu soc ñalau sac awha mba dañ su yêc ngac dañ. Têt têt ñalau sac hu ngac awha mba dau siñ, nañ ngac dau gic hu sôm yom asê, ma lau toñ atu nañ sêlic, nañ sêhêdaê.

¹⁵⁻¹⁶ Lau ñatô bu sêñsahê Yisu, dec sêndac in bu kôm gêt dalô dañ bu tôc asê bu in kôc ñaclai yêc Anötö ndê. Ma lau ñatô sêsôm, “Ñalau sac si ñadau †Belsebal kêñ ñaclai têt Yisu, ma bocdinañ in soc ñalau sac su.” ¹⁷ Yisu kêyalê ñac si gauc, ma sôm, “Lau gameñ dañ bu sêwhê dau kôc, dec ñac si ñacyo oc sêseñ ñac su. Ma gôlôwac dañ bu sêwhê dau kôc, dec ñac oc sêlhac ñañga dom, ma ñac si ñacyo oc sêku ñac dulu. ¹⁸ Ma Sadañ bocdinañ. In bu kêñ kisa in ndê ñalau sac, dec in ndê gôliñ oc niñga. Bocke dec mac asôm bu aö gasoc ñalau sac su ña Belsebal ndê ñaclai. ¹⁹ Mac asôm bu aö gakôc ñaclai yêc Belsebal, dec gasoc ñalau sac su. Ma bocke? Mac nem sêñjomi nañ sem gwelêñ sêsoc ñalau sac-nya sêwhiñ, nañ mac anğôliñ yom dau pi ñac whiñ, a? ñac oc sêlic mac nem yom bu so ma sêmatôc mac! ²⁰ Aö gasoc ñalau sac ña Anötö ndê ñaclai, bocdinañ anjalê bu Anötö ndê ñaclai bu nem gôliñ gêt hoñ, nañ hôc asê mac su.

²¹ “Sadañ in gitôm ngac ti licwalô atu nañ kôc in ndê wapa siñ-nya, ma yob in ndê andu. Oc tôm dom bu lau sêñgaho ngac kaiñ dinañ ndê gêt dañ. ²² Tigeñ ngac ti licwalô atu nañ hôc gêlêc in ndê bu ndic siñ têt in ma ku in dulu, dec in oc kôc in ndê wapa siñ-nya su, ma whê in ndê wapa hoñ kôc.

²³ “Asa naŋ kalhac whiŋ aö dom, naŋ ti aneŋ ŋacyo. Ma asa naŋ gic lau sa sêtenj aö sêmeŋ dom, naŋ soc ŋac su yêc aö.”

Ŋalau sac sêŋsalê mala naŋ yêc ŋambwa
(Mat 12:43-45)

²⁴ “Têŋ ndoc ŋalau sac daŋ sa yêc ŋamalac daŋ, naŋ gitôm iŋ kêgihi mbo gameŋ sawa ma kêsalê mala êŋwhaŋ dau-ŋga. Tigeŋ têŋ ndoc iŋ tap sa dom, naŋ iŋ oc sôm têŋ dau, ‘Aö wambu wandi wasôc andu naŋ aö gahu siŋ su.’ ²⁵ Ma iŋ oc mbu ndi, ma tap sa bu ŋamalac dau ndê ŋalôm yêc ŋambwa, gitôm andu sawa naŋ sêmasaŋ ŋawasi sa. ²⁶ Dec iŋ oc sa ndi, kôc ŋalau sac 7 naŋ sac sambuc sêhóc gêlêc iŋ su, naŋ sêmeŋ, ma ŋac hoŋ oc sêsoç andu dinaŋ sêndi ma sêmbô dinaŋ. Bocdinaŋ ŋawapac naŋ tap ŋamalac dau sa, naŋ hóc gêlêc ŋawapac ŋamata-ŋga-ŋga su.”

²⁷ Yisu sôm yom dinaŋ, ma awhê daŋ yêc lau toŋ atu ŋalôm ta yom ma sôm, “Am dinam naŋ kôc am ma kêŋ su am, naŋ tap Anötö ndê mwasiŋ sa su.” ²⁸ Ma Yisu sôm, “Lau naŋ sêŋgô Anötö ndê yom ma sêkôc sa ti daŋga wambu, naŋ oc sêtap Anötö ndê mwasiŋ sa hóc gêlêc su.”

Lau sêndac Yisu bu kôm gêŋ dalô
(Mat 12:38-42)

²⁹ Lau daêsam naŋ sêmbô sêwhiŋ Yisu, naŋ si toŋ kêsoçewaŋ ŋapaŋ. Ma iŋ sôm, “Lau têm dindec-ŋga ŋac lau sac. Sêndac gêŋ dalô, magoc Anötö oc tôc gêŋ dalô tigeŋ têŋ ŋac, tôm gêŋ dalô naŋ iŋ kôm pi Jona. ³⁰ Anötö kêkiŋ Jona têŋ lau Ninewa gitôm gêŋ dalô daŋ, ma ŋalêŋ tigeŋ gêŋ naŋ oc hóc asê ŋamalac ndê Atu, naŋ oc ti lau têm dindec-ŋga si gêŋ dalô.

³¹ “Muŋ-ŋga, Kwin Siba-ŋga* kêsêlêŋ seŋ baliŋ, bu ŋgô Kiŋ Solomon ndê yom ti gauc atu-tu. Ma kwahic dec ŋgac naŋ hóc gêlêc Solomon su mbo dec, tigeŋ lau têm dindec-ŋga sêpu iŋ ndê yom. Tu dinaŋ-ŋga, kwin dau oc tisa akêŋ lau batê têŋ ndoc Anötö oc êmatôc lau, ma iŋ oc hoc lau têm dindec-ŋga si sac asê. ³² Ma ŋalêŋ tigeŋ, têŋ bêc ŋambu-ŋga lau Ninewa oc sêtisa sêwhiŋ lau têm kwahic dec-ŋga, ma ŋac oc sêhoc lau dindec si sac asê. Ŋahu bu lau Ninewa sêŋgô Jona ndê yom ma sem si ŋalôm kwi. Ma kwahic dec, ŋgac naŋ hóc gêlêc Jona su mbo dec, tigeŋ lau kwahic dec-ŋga sem dau kwi dom.”

Ŋamalac si tandô gitôm ya ŋawê
(Mat 6:22-23)

³³ “Yac datuŋ lam asê tu bu dasiŋ kwi me taŋgatôc ŋa suc ahuc dom. Mba! Dakêŋ êŋgalêŋ lhu, bu lau naŋ sêsoç sêmeŋ naŋ sêlic ŋawê.

³⁴ “Am nem tanôm gitôm ya ŋawê naŋ tôc seŋ têŋ am. Bocdinaŋ am nem tanôm bu wê am sa lêŋ ŋayham, dec am oc gacgeŋ mbo ŋawê ŋalôm. Magoc tanôm bu wê am sa lêŋ sac-ŋga, dec am gacgeŋ mbo ŋasec ŋalôm. ³⁵ Tu dinaŋ-ŋga dec yob daôm ŋapep bu ŋawê naŋ yêc nem ŋalôm, naŋ mbac e ŋasec sa dom. ³⁶ Ma am bu sap lêŋ ŋawê-ŋga dôŋ ŋapaŋ, ma ndic ahê lêŋ ŋasec-ŋga, dec ŋawê oc nem am nem ŋalôm sambuc ahuc, tôm lam daŋ pô am.”

Yisu pu lau Palêsai ti lau yomsu-ŋga

³⁷ Yisu gic bata yom dinaŋ su, goc Palêsai daŋ kêgalêm iŋ bu neŋ gêŋ whiŋ iŋ. Yisu sôc ŋgac dau ndê andu gi ma ndôc sic ndôc tebo. ³⁸ Ma Palêsai dau hêdaê bu Yisu gêŋ gêŋ magoc kêgwasiŋ amba muŋ su dom. ³⁹ Goc Pômdau sôm têŋ iŋ, “Mac lau Palêsai atôm laclhu ti pele naŋ sêŋgwasiŋ ŋadômbwê-ŋga ŋawasi sa, magoc ŋalôm ŋadômbwi yêc dôŋ yêc. Bu mêtê tamgatu gêŋ ma mêtê sac hóc mac nem ŋalôm ahuc. ⁴⁰ Mac lau gauc mbasi-ŋga. Anötö naŋ kêmasaŋ ŋamalac ŋamlic ti gêŋ awê-ŋga naŋ kêmasaŋ ŋalôm-ŋga whiŋ. ⁴¹ Tamwalô lau ŋalôm sawa, ma akêŋ nem ŋalôm sambuc tu anem ŋac sa-ŋga, ma bocdinaŋ dec mac nem ŋamlic ti ŋalôm whiŋ oc ŋawasi sa yêc Anötö aŋgô-ŋga.

* 11:31: Kwahic dec dasam gameŋ Siba-ŋga bu ‘Arabia.’ Miŋ pi Kwin Siba-ŋga sêto yêc 1 Kiŋ 10:1-13.

⁴² “Oyaê. Mac lau Palêsai awhê nem gêñ ôm-nga sauñ-sauñ hoñ kôc ti toñ amanlu, ma akêñ toñ tigerñ ti da têtñ Anötö. Mac akôm gêñ sauñ dinañ, tigerñ mac ahu gêñ atu siñ. Mac amatôc lau si yom ñapep dom, ma atac whiñ Anötö su dom. Gêñ sauñ nañ mac akôm, iñ ñayham, magoc akôm yêc gêñ atu-tu whiñ bocdinañ. ⁴³ Oyaê. Mac lau Palêsai atac whiñ bu andôc lau tiwaê si pôn yêc lôm wê-nga, ma atac whiñ bu lau sêtoc mac sa atôm lau tiwaê yêc malac lôm. ⁴⁴ Oyaê. Tu mêtê sac nañ hóc mac nem ñalôm ahuc, dec mac atôm nom nañ sêñsuhunñ ñgac batê dañ yêc ñalôm, ma lau sêñyalê dom ma sêñsêlêñ sêmbo ñahô.”

⁴⁵ Gwalam akwa yomsu-nga dañ ñgô Yisu ndê yom dinañ ma sôm, “Kêdôhônwaga, am sôm yom dinañ pi lau Palêsai, ma am pu yac lau yomsu-nga whiñ.” ⁴⁶ Ma Yisu sôm, “Oyaê. Mac lau yomsu-nga akêñ yomsu daêsam têtñ lau nañ kêtñ wapac ñac ñandô, tigerñ mac daôm akôm gêñ dañ bu anem ñac sa tu sêhóc ñawapac dinañ-nga dom.

⁴⁷ “Oyaê. Mac amasañ sêhó bu atoc propet akwa-kwa sa, magoc mac daôm apami sic propet dau ndu. ⁴⁸ Bocdinañ mac atôc asê bu mac alic gêñ nañ apami sêkôm, nañ bu ñayham. ⁴⁹ Anötö kêyalê gêñ hoñ, dec hoc yom asê gwanañ pi mac apami bocdec bu, ‘Aô wañkiñ lau propet ma lau aposel sêtêñ ñac sêndi, magoc ñac oc sêndic propet ñatô ndu, ma sêkôm mêtê sac têtñ ñatô.’ ⁵⁰ Bocdinañ mac lau têtñ dindec-nga oc awêkaiñ ñagêyô awhiñ apami, tu propet hoñ si dac nañ sêkêc siñ-nga, têtñ têtñ ñamata-nga andô e meñ. ⁵¹ Aêc, Abel iñ ñgac ñamata-nga, ma Sekaria iñ ñgac ñambu-nga, propet nañ ñac sic ndu yêc lôm dabuñ, ma alta nañ kalhac lôm dabuñ ñasactô, nañ ñalhu. Aêc, aô wasôm têtñ mac, lau têtñ kwahic dec-nga oc sêtap matôc sa pi lau hoñ dinañ si dac.

⁵² “Oyaê. Lau daêsam takwê mac gwalam akwa yomsu-nga bu awhê Anötö ti ndê lêtñ sa têtñ ñac, magoc mac am ñac sa ñapep dom. Mac atôm lau nañ sêyob ki gatam-nga, ma sêtec bu sêkac sa têtñ lau nañ bu sêsôc sêndi. Mac daôm anyalê Anötö ti asôc iñ ñapu dom, ma mac alhac lau nañ bu sêñyalê iñ ti sêsôc iñ ñapu, nañ ahuc.”

⁵³ Yisu gic bata yom dinañ ma hu andu dau siñ. Ma lau Palêsai ti lau nañ sêndôhôn yomsu, nañ sic hu sêkêñ kisa iñ ñandô. ñac sêndac iñ pi gêñ daêsam, ⁵⁴ sêñsahê bu sêtim iñ bu sôm yom giso, dec oc tôm bu sêmatôc iñ.

12

Yisu ndê yom ñatô (Mat 10:26-33)

¹ Têtñ têtñ dinañ lau daêsam andô, tausen ma t ausen, sêkôm mwasac bu sêtigasuc Yisu e sêñgapiñ dau sa. Ma Yisu sôm yom têtñ iñ ndê ñgacsêñomi bocdec bu, “Ayob daôm ñapep bu lau Palêsai si mêtê sac lom mac dom. ñac sêsôm yom ñayham magoc ñac dau sêkôm ñandô sa dom. Mêtê dau gitôm yist nañ tôm bu nem bolom ahuc ñagahô eñ.

² Gêñ hoñ nañ lau sem ahuc, ma gêñ hoñ nañ yêc siñ dau, nañ oc meñ sa tiawê. ³ Yom bocke nañ mac asôm têtñ daôm têtñ ôbwêc, nañ lau oc sêñgô têtñ acsalô. Ma yom nañ mac asôm malô têtñ daôm yêc andu ñalôm, nañ oc sêsôm asê yêc malac lôm. ⁴ Aneñ lau mac añgô. Atôc lau nañ bu sêndic mac ndu-nga dom, bu tiñambu ñac sêtôm dom bu sêkôm gêñ dañ tiyham têtñ mac. ⁵ Tigerñ aô wasôm têtñ mac bu atôc Anötö, ma asôc iñ ñapu. Bu têtñ ndoc mac ambac ndu su, iñ ndê ñaclai yêc bu tuc mac asip lambwam andi. Aêc, aô wasôm têtñ mac, atôc iñ!

⁶ “Akôc gauc pi mbac kecsoc nañ lau sêlic bu gêñ ñambwa. Tigerñ Anötö oc êñlhiñ ñac si dañ siñ dom. ⁷ Ma Anötö tac whiñ mac hóc gêlêc mbac sauñ-sauñ daêsam su. Yomandô! Anötö kêyalê mac e pi sa, gitôm iñ sê mac nem kêclauñ hoñ sa timala. Bocdinañ atôc daôm dom.

⁸ “Aô wasôm têtñ mac bu asa nañ sôm asê yêc lau añgô-nga bu iñ kêtñ whiñ aô, nañ ñamalac ndê Atu oc sôm ñamalac dau ndê ñaê asê yêc Anötö ndê añjela añgô-nga. ⁹ Tigerñ asa nañ sêc iñ ndê kêtñ whiñ aô-nga ahuc yêc lau añgô-nga, nañ ñamalac ndê Atu oc sêc iñ ahuc yêc Anötö ndê añjela añgô-nga bocdinañ. ¹⁰ Asa nañ bu sôm yom sac pi ñamalac

ndê Atu, tigenj tijambu kac ndê ñalôm kwi, nañ Anötö oc suc inj ndê sac kwi. Tigenj asa nañ sôm yom sac sambuc pi ñalau Dabuñ, nañ Anötö oc suc inj ndê sac kwi dom.

¹¹ “Tijambu lau oc sêkôc mac dôñ tu mac akênj whinj aô-nga. Ñac oc sêwê mac atênj lau bata Israel-nga andi, bu sêmatôc mac yêc ñac si lôm wê-nga. Ma ñac oc sêkênj mac alhac gôlinjwaga ma lau ti ñaclai añgô-nga bocdinañ. Tênj ndoc dinañ, ahêgo daôm tu yom asôm ma aô tênj ñac-nga dom. ¹² Bu ñalau Dabuñ oc êndôhônj mac ma kênj yom tênj mac tu asôm-nga tênj ndoc dinañ.”

Yom gôlinj pi ñgac ti lêlôm

¹³ Ñgac dañ yêc lau toñj atu dinañ ñalôm ndac Yisu bocdec bu, “Kêdôhônjwaga, sôm tênj aô dôwanj bu whê damañ ndê wapa lênsêm kôc ma kênj ñatô tênj aô.” ¹⁴ Magoc Yisu sôm, “Am ñgô su nañ. Anötö kêyalinj aô sa ti am nem ñgac êmatôc yom-nga me ñgac whê wapa kôc-nga dom.” ¹⁵ Goc inj sôm tênj lau hoñ, “Ayob daôm ñapep bu tamgatu wapa nom-nga dom. Bu ñamalac si ñahu sêmbo tali-nga sip awa ti wapa daêsam nañ sic sa-nga, nañ dom.”

¹⁶ Ma inj sôm yom gôlinj dañ tênj ñac bocdec bu, “Ñgac ti lêlôm dañ mbo, ma gênj nañ inj sô yêc ndê nom gêm ñandô daêsam andô. ¹⁷ Dec inj gauc gêm tênj dau, ‘Aô wakôm sake? Aneñ andu wakênj gênj ñandô sôc-nga oc nditôm dom.’ ¹⁸ Bocdinañ dec inj sôm, ‘Aô wakôm gênj bocdec. Aô wasenj andu akwa-kwa hoñ su, ma wakwê andu wakuc ñatô nañ atu andô. Ma yêc dinañ, aô wandic aneñ gênj ñandô ti wapa hoñ sa. ¹⁹ Ma aô wasôm tênj dauñ, “Aô gac gênj ñayham daêsam sa, gitôm bu oc wambo yala daêsam. Aô wanjwhañ dauñ, ma waneñ ti wanôm gênj ma watisambuc.” ²⁰ Magoc Anötö sôm tênj inj, ‘Am ñgac gauc mbasi-nga! Ôbwêc dec am oc mbwac ndu. Ma wapa nañ am gic sa tu daôm-nga, nañ oc ti asa ndê?’ ²¹ Goc Yisu sôm, “Lau hoñ nañ sic wapa daêsam sa tu dau-nga, magoc sêmbo sêtôm lau ñalôm sawa tu sênjyalê Anötö ti ndê mêtê dom-nga, nañ lau gauc mbasi-nga bocdinañ.”

Dahêgo dauñ dom

(Mat 6:25-34)

²² Ma Yisu sôm tênj inj ndê ñgacsênjomi, “Bocdinañ dec aô wasôm tênj mac, ahêgo daôm tu gênj aneñ-nga, me tu ñakwê asôc-nga dom. ²³ Bu Anötö kênj mac ambo tamli, ma gênj dinañ inj gênj atu. Gênj daneñ-nga inj gênj atu dom. Ma Anötö kênj mac nem ñamlic ñagênj hoñ. Dinañ inj gênj atu, ma ñakwê asôc-nga inj gênj atu dom.

²⁴ “Akôc gauc pi mbac ko. Ñac sêsô gênj dom, ma sic gênj ñandô sa dom. Ñac si andu gênj ñandô-nga mbasi, tigenj Anötö gôlôm ñac. Ma Anötö tac whinj mac ñamalac hôc gêlêc mbac hoñ su. ²⁵ Ma mac nem asa, bu hêgo dau dec oc tôm bu ndic têku ndê têm mbo tali-nga? ²⁶ Mac atôm dom bu akôm gênj sauñ andô dinañ, bocdinañ tu sake-nga mac ahêgo daôm pi gênj ñatô?

²⁷ “Ma akôc gauc pi ñaola ñayham nañ sêpo sêlhac kwañ ñalôm. Sêkôm gwelenj dom, ma sêmasañ ñakwê dom, tigenj aô wasôm tênj mac, bu Kinj Solomon inj sôc ñakwê ñayham andô, magoc inj ndê gôlônj ti ñawasi hôc gêlêc ñaola dinañ dañ su dom. ²⁸ O mac lau nañ akênj whinj gwalec, añgô! Kwañ ti ñaola nom-nga sêlhac bêc daêsam dom, ma lau oc sêkênj ya neñ su, magoc Anötö kênj gênj dau ti ñadalô ñayham ma yob ñapep. Ma bocdinañ, añjyalê bu yom ñandô, Anötö oc yob mac ma kênj ñakwê tênj mac whinj. ²⁹ Ahêgo daôm pi gênj aneñ ti anôm-nga dom, ma ambo ti ñalôm ñawapac dom. ³⁰ Lau sambuc nañ sênjyalê Anötö dom, nañ sêhêgo dau pi gênj kainj dinañ ñapanj, magoc Damam undambê-nga kêyalê su bu mac apônnda gênj dau. ³¹ Ahêgo daôm tu gênj dinañ-nga dom, magoc akôm ñannga bu atap malam sa yêc Anötö ndê gôlinj ñapu. Ma inj oc yob mac tu gênj nom-nga-nga whinj. ³² O aneñ lau, atôc daôm dom. Bu mac nem Damam undambê-nga tac whinj bu ti mac nem Kinj ma kôc mac sa andôc inj ndê gôlinj ñapu.”

Tañsalê awa ñandô undambê-nga

(Mat 6:19-21)

³³⁻³⁴ “Aö wasôm têtj mac, bu gamej bocke nañ mac nem awa yêc, nañ mac oc ahê gauc pi ma atac whiñ ñapañ. Bocdinañ akêtj nem wapa nom-nga têtj lau sênemlhi, ma akêtj nem awa tu anem lau ñalôm sawa sa-nga. Ma apo gêtj undambê-nga sa ti nem awa ñandô, nañ oc yêc ñayham ñapañ. Lau kañ oc sêtôm dom bu sênem kañ, ma gêtj dañ oc kôm tisac dom.”

Tamasañ dauñ tu Pômdau mbu meñ-nga

(Mat 24:42-51)

³⁵⁻³⁶ “Amasañ daôm ñapep. Ambo atôm lau akiñ nañ sêsôc ñakwê gwelen-nga sa, ma sêtuj si lam asê ma sêhôn si ñadau bu mbu meñ akêtj mwasiñ nem awhê-nga. Têtj ndoc ñac si ñadau mbu meñ ma êmati gatam, nañ ñac oc sêkac gatam sa têtj iñ ñagahô. ³⁷ Ñadau bu mbu meñ ma tap lau akiñ sa, nañ sêmasañ dau gwanañ ma sêhôn iñ sêmbo, dec ñac oc sêtap mwasiñ atu sa yêc iñ. Aö wasôm yomandô, ñadau dau oc meñ, sôc ñakwê tôm lau akiñ sêsôc, kêtj ñac sêndôc tebo, ma nem akiñ ñac. ³⁸ Ñadau bu meñ têtj timaniñhu me têtj ôbwêc lôm, ma tap ñac sa sem ali ma sêhôn iñ sêmbo, dec iñ oc êmwasiñ ñac êñlêc. ³⁹ Tigeñ añgô su nañ! Lau kañ sêkêtj puc pi ndoc sêmeñ-nga dom. Andu ñadau dañ, bu êñyalê ndoc nañ ñgac kañ dañ oc meñ, dec iñ oc yob iñ ndê andu ñapep bu ñgac kañ dinañ sôc meñ dom. ⁴⁰ Ma mac bocdinañ, amasañ daôm ñapep ma anem ali ñapañ, bu ñamalac ndê Atu oc mbu meñ têtj ndoc nañ mac akêtj Batam, nañ dom.”

⁴¹ Têtj dinañ Pita sôm, “Pômdau, am sôm yom gôliñ dinañ bu yac ñgacsêñomi añgô, me bu lau hoñ sêñgô?” ⁴² Ma Pômdau ô yom ma sôm, “Mac nem asa iñ gitôm ñgac akiñ ñayham ma ti gauc? ñgac akiñ kaiñ dinañ ndê ñadau bu lhö têtj gameñ dañ ndi, goc iñ oc kêtj iñ yob lau akiñ ñatô ma kêtj gêtj daneñ-nga têtj ñac tôm ñandoc. ⁴³ Ma têtj ndoc ñadau mbu meñ ma tap iñ sa kôm iñ ndê gwelen ñapep mbo, nañ iñ oc lic iñ ñayham ma kôm ñayham têtj iñ. ⁴⁴ Yomandô! Ñadau oc kêtj iñ yob iñ ndê wapa hoñ. ⁴⁵ Magoc ñgac akiñ sac oc sôm têtj dau, ‘Aneñ ñadau oc mbu meñ ñagahô dom.’ Goc iñ oc ndic lau akiñ ñatô, ma neñ gêtj ñawahô ti nôm wain e êñiñ iñ. ⁴⁶ Ñadau oc mbu meñ hóc asê têtj bêc ti acgatu nañ ñgac akiñ dau kêtj bata, nañ dom. Ma iñ oc kêtj ñagêyô sac sambuc têtj iñ, ma soc iñ su ndi bu mbo whiñ lau nañ dangapêc ma sêkêtj whiñ dom.

⁴⁷ “Ñgac akiñ nañ kêtjalê gêtj nañ iñ ndê ñadau tac whiñ bu iñ kôm, tigeñ tec bu kôm ma kêmasañ dau dom, nañ oc tap ñagêyô atu sa. ⁴⁸ Magoc ñgac akiñ nañ kêtjalê gêtj nañ ñadau tac whiñ bu iñ kôm, nañ dom, dec kôm mêtê sac nañ gic waê bu iñ tap ñagêyô sa, nañ oc kôc ñagêyô sauñ. Lau hoñ nañ sêtap mwasiñ sa yêc Anötö, nañ iñ takwê ñac bu sêkôm gwelen ña mwasiñ dinañ e nem ñandô. Ma ñac nañ sêtap mwasiñ atu sa, nañ iñ takwê ñandô daêsam.”

Lau oc sêwhê dau kôc tu Yisu-nga

(Mat 10:34-36)

⁴⁹ Ma Yisu gic têtj yom ma sôm, “Aö gasip nom gameñ bu wakêtj ya êñsahê lau nom-nga, ma aö atac whiñ bu ya dau lom asê ñagahô. ⁵⁰ Aö dauñ oc wahôc ñawapac ti ñandê atu, nañ gitôm busañgu kaiñ dañ tu waliñ-nga. Ma aö wapô sim dauñ ñandô e gêtj dau ñandô sa. ⁵¹ Gauc nem bu aö gameñ bu wahê wamba lau dom. Mba! Tu aö-nga dec lau oc sêwhê dau kôc. ⁵² Têtj kwahic dec ma ndi, lau nañ sêmbo andu dañ, nañ oc sêwhê dau kôc tu aö-nga. Lau amañdañ bu sêmbo, goc lu oc sêkêtj kisa tö, ma tö oc sêkêtj kisa lu. ⁵³ Tu aö-nga dec ñac oc sêwhê dau kôc. Damba lu atunçac oc sêkêtj kisa dau, ma dinda lu atuwê oc sêkêtj kisa dau. Ma lawawê akwa lu lawawê wakuc oc sêkêtj kisa dau bocdinañ.”

Tañyalê ndoc

⁵⁴ Ma Yisu sôm têtj lau toñ atu, “Mac bu alic dao yec sambuc dañ puc pi meñ, dec mac asôm bu u oc ndic, ma u gic. ⁵⁵ Ma muasa bu êñsêlêñ, dec mac asôm bu gameñ oc ñandê sa, ma gameñ ñandê sa. ⁵⁶ Mac lau atim yom lau-nga! Mac alic gêtj dalô nom-nga ti umboñ-nga ma mac atôm bu añyalê ndoc. Ma bocke dec mac alic gêtj hoñ nañ aö gakôm yêc nom, magoc mac nem gauc sa pi aö neñ ñahu lec dom.

⁵⁷ “Oc tòm bu mac aṅsahê gêṅ hoṅ tu bu aṅyalê lêṅ bocke iṅ lêṅ gitêṅ, magoc tu sake-ṅga mac akôm dom? ⁵⁸ Aṅgô! Am asa naṅ nem tốp bu yêc ṅamalac daṅ, ma iṅ bu wê am têṅ ṅgac êmatôc yom-ṅga, naṅ goc êmsahê bu êmasaṅ yom whiṅ iṅ têṅ ndoc amlu aṅsêlêṅ ambo seṅ. Ma bocdinaṅ ṅgac dau oc kêṅ am têṅ ṅgac êmatôc yom-ṅga dom. Bu mba, mboe ṅgac êmatôc yom-ṅga o c kêṅ am têṅ ṅgac yob gapocwalô-ṅga, ma iṅ oc kêṅ am sôc gapoc-walô ndi. ⁵⁹ Aô wasôm têṅ am bu am oc ndôc gapocwalô ṅapaṅ e am ndic nem tốp hoṅ pacndê.”

13

Danem dauṅ kwi bu dandiṅaṅ dom

¹ Têṅ ndoc dinaṅ lau ṅatô sêṅbo sêwhiṅ Yisu, ma ṅac sic miṅ yom pi lau Galili-ṅga ṅatô. Lau dinaṅ sic domba ndu bu sêkêṅ ti da, ma gôliṅwaga Pailot ndê lau sêmeṅ ma sic ṅac ndu ma sêṅgaluṅ ṅac si dac whiṅ domba si dac. ² Yisu ṅgô ṅac si yom dau, goc ndac, “Mac gauc gêm bocke? Lau Galili-ṅga dinaṅ si sac hôc gêlêc lau Galili-ṅga ṅatô si sac su, ma bocdinaṅ ṅawapac dinaṅ hôc asê ṅac, a? ³ Aô wasôm, mba! Tigeṅ mac bu anem nem ṅalôm kwi dom, dec mac oc andiṅam. ⁴ Gauc nem andu baliṅ naṅ lau sêkwê yêc Siloam, naṅ ku sa ma sec lau 18. M ac gauc gêm bocke? Lau 18 dinaṅ si sac hôc gêlêc lau Jerusalem-ṅga si sac, a? ⁵ Aô wasôm têṅ mac, mba! Tigeṅ mac bu anem nem ṅalôm kwi dom, dec mac hoṅ oc andiṅam.”

⁶ Goc Yisu sôm yom gôliṅ daṅ bocdec bu, “Yêc ṅgac daṅ ndê ôṅ wain-ṅga, a kiṅ daṅ kalhac. Ma ṅgac dau gi kêsâlê a kiṅ ṅandô, magoc tap sa dom. ⁷ Dec iṅ sôm têṅ ṅgac naṅ yob iṅ ndê ôṅ, ‘Tôm yala tö aô gameṅ kasâlê ṅandô yêc a kiṅ dindêc, ma gatap sa dom. Lêṅ dulu, bu a dau pôc gameṅ ahuc ma gêm ṅandô dom.’ ⁸ Tigeṅ ṅgac yob ôṅ-ṅga sôm, ‘Aneṅ ṅadau, hu siṅ lhac yala daṅ tiyham. Aô wandic gwelec ma wahôc nom pi ṅahu. ⁹ Iṅ bu nem ṅandô têṅ yala wakuc, dec oc ṅayham. Ma bu nem ṅandô dom, naṅ goc am lêṅ dulu.’”

Yisu kôm awhê bôliṅ daṅ ṅayham sa têṅ bêc Sabat-ṅga

¹⁰ Têṅ bêc Sabat-ṅga daṅ, Yisu kêdôhôn lau mbo lôṅ wê-ṅga daṅ. ¹¹ Ma awhê daṅ mbo, naṅ ṅalau sac kôm iṅ ndôc bôliṅ tòm yala 18. Iṅ kêsêlêṅ kêṅkôṅ ma gitôm dom bu iṅ lhac solop. ¹² Yisu gêlic iṅ ma ta iṅ meṅ, goc sôm, “O awhê daôm, aô bu wasêṅ gêṅ naṅ sô am dôṅ, naṅ su.” ¹³ Goc Yisu kêṅ amba sac iṅ, ma ṅagahô iṅ kalhac tisolop, ma kêpiṅ Anötö.

¹⁴ Tigeṅ ṅgac bata naṅ yob lôṅ wê-ṅga dinaṅ, iṅ tac ṅandê bu Yisu kôm awhê dinaṅ ṅayham sa têṅ bêc Sabat-ṅga. Dec iṅ sôm têṅ lau, “Bêc 6 yêc bu danem gwelêṅ. Mac bu atac whiṅ bu ṅayham sa, dec amêṅ têṅ bêc Sabat-ṅga dom. Amêṅ têṅ bêc 6 dinaṅ ṅadaṅ.” ¹⁵ Magoc Pômdau ô iṅ ndê yom ma sôm, “Mac lau atim yom lau-ṅga. Mac hoṅ akôm gwelêṅ têṅ bêc Sabat-ṅga têṅ ndoc mac ambwala nem doṅki ti makao su, ma awê ṅac sêsa si bu sêṅôm bu. ¹⁶ Awhê dindêc iṅ Abraham ndê apawê daṅ, ma Sadaṅ sô iṅ dôṅ tòm yala 18 su. Tu sake-ṅga dec tambwala iṅ su têṅ bêc Sabat-ṅga dom?” ¹⁷ Yisu ndê yom dau kôm iṅ ndê ṅacyo hoṅ maya atu. Tigeṅ lau daêsam atac ṅayham pi gêṅ ṅayham hoṅ naṅ iṅ kôm.

Yom gôliṅ pi gêṅ ṅawhê sauṅ (Mat 13:31-32; Mak 4:30-32)

¹⁸ Ma Yisu ndac lau dinaṅ, “Anötö ndê gôliṅ kêsôwec ṅalêṅ bocke? Aô wanem dôhôn pi gêṅ sake bu wawhê sa? ¹⁹ Anötö ndê gôliṅ gitôm ṅawhê sauṅ andô daṅ, gitôm a soc ṅawhê. ṅgac daṅ kôc sa gi ma sô yêc ndê ôṅ, ma tiṅambu gêṅ dau po ti a atu, ma mbac lôlôc-ṅga sêmeṅ sêhê si ṅaic yêc ṅasaṅgac.”

Yom gôliṅ pi yist (Mat 13:33)

²⁰ Ma iñ sôm yom gôliñ dañ tiyham bocdec bu, “Aö wanem dôhôn Anötö ndê gôliñ pi gêñ sake bu wawhê sa? ²¹ Aö wanem dôhôn pi yist, nañ awhê dañ kêñ sip plawa lôñ atu dañ ma kêgaluñ. Ma ñasawa sauñ eñ yist dinañ kôm plawa hoñ suñ.”

Gatam undambê-nga sauñ andô

²² Tiñambu Yisu kêsêlêñ hêganôn Jerusalem gi. Iñ golom-golom malac atu-tu ti sauñ-sauñ hoñ, ma kêdôhôn lau. ²³ Ma ñamalac dañ ndac iñ, “Pômdau, Anötö oc kôc lau tigeñ-tigeñ sa sêndôc undambê, me lau daêsam?” Ma Yisu ô yom ma sôm têt lau, ²⁴ “Lau daêsam oc sêñsahê bu sêsôc gatam sêndi, magoc ñac oc sêtôm dom, bu gatam dau sauñ andô. Bocdinañ akôm ñaŋga bu asôc gatam dau andi. ²⁵ Andu ñadau bu tisa ma ndic gatam ahuc, dec mac oc alhac awê, amati gatam ma asôm, ‘Pômdau, lêc gatam su têt yac.’ Magoc iñ oc sôm têt mac bu, ‘Mac lau dinañ amej akêñ nde? Aö kayalê mac dom.’ ²⁶ Ma mac oc asôm, ‘Yac añ gêñ ti anôm gêñ awhiñ am, ma am kêdôhôn lau yêc yac mba malac lôm.’ ²⁷ Tigeñ iñ oc sôm, ‘Mac lau dinañ amej akêñ nde? Aö kayalê mac dom. Alhö su yêc aö, mac lau akôm sac-nga!’ ²⁸⁻²⁹ Têt têt ñambu-nga, mac oc alic Abraham, Aisak ma Jakob ti p ropet akwa-kwa hoñ sêndôc Anötö ndê gameñ undambê-nga. Ma lau oc sêmeñ akêñ nom ñabatiñ hoñ, ma sêneñ mwasinñ atu yêc undambê. Magoc Anötö oc êmasuc mac su andi ambo gameñ ahôc ñandê-nga, ma yêc dinañ mac oc atañ, ma mac nem lhôm êñsinñ pi dau. ³⁰ Añgô su nañ! Lau ñatô nañ kwahic dec sêti lau ñambu-nga, nañ oc sêti lau ñamata-nga, ma lau ñamata-nga oc sêti lau ñambu-nga.”

Yisu tañ pi lau Jerusalem-nga

³¹ Têt ndoc dinañ lau Palêsai ñatô sêtêt Yisu sêmeñ ma sêsôm, “Hu gameñ dindec sinñ ma lhö ndi, bu Herod tac whiñ bu ndic am ndu.” ³² Magoc Yisu sôm têt ñac, “Mac andi asôm têt Herod, giam pôm dinañ, ‘Acsalô lec ma lañsê aö oc wasoc ñalau sac su, ma wakôm lau gêmbac ñayham sa. Ma têt bêt titô-nga aö oc wandic dabiñ anej gweleñ.’ ³³ Aö oc wakôm anej gweleñ têt bêt ñatô, ma tiñambu aö watêt Jerusalem wandi. Mac lau Israel-nga ac propet daêsam ndu su yêc Jerusalem, ma bocdinañ dec aö gac waê bu wapi wandi wawhiñ.

³⁴ “O Jerusalem, Jerusalem. Mac ac Anötö ndê lau propet ndu, ma lau gitêt nañ iñ kêkiñ têt mac, nañ mac atuc ña hoc ndu. Ndoc daêsam aö tac whiñ bu wandic mac lau sa asôc Anötö ndê gôliñ ñapu tiyham, gitôm mbac dalec dinda gic ñatu sa sôc ñamakê ñapu. Tigeñ mac atec. ³⁵ Bocdinañ Anötö oc hu mac ti nem andu sinñ. Ma aö wasôm têt mac bu mac oc alic aö tiyham dom e mac asôm, ‘Tampiñ Mesaya nañ meñ gêm Pômdau añgô.’”

14

Yisu gêm ñgac ñamlic suñ dañ sa

¹ Têt bêt Sabat-nga dañ, Yisu sôc ñgac bata dañ ndê andu gi bu neñ gêñ. ñgac bata dau iñ lau Palêsai si dañ, ma ñac si lau ñatô tatiñ Yisu sêmbo. ² Yisu gêlic ñgac gêmbac dañ ndôc, nañ amba ti gahi suñ. ³ Goc iñ ndac lau Palêsai ti gwalam akwa yomsu-nga bocdec bu, “Yac bu dakôm lau ñayham sa têt bêt Sabat-nga, dec oc tañgili yomsu Sabat-nga, me mba?” ⁴ ñac sem dôñ ma sêô yom dañ dom, goc iñ kêmasec ñgac ti gêmbac dinañ, kôm iñ ñayham sa, ma kêñ iñ kölhö gi. ⁵ Ma iñ ndac ñac, “Mac nem balê dañ me doñki dañ bu peñ sip sê ñalôm têt bêt Sabat-nga, dec mac oc akôm sake? Mac oc ahê iñ sa pi meñ, me ahu iñ sinñ yêc?” ⁶ Ma ñac sêtôm dom bu sêô iñ ndê yom.

Datoc dauñ sa dom

⁷ Yisu gêlic bu lau nañ ñgac bata dau kêgalêm ñac sa bu sêneñ gêñ sêwhiñ iñ, nañ atac whiñ bu sêndôc pôn nañ gic lau tiwaê ñawaê. Dec iñ sôm yom gôliñ dañ têt ñac bocdec bu, ⁸ “Lau bu sêkêñ aheñ am bu neñ mwasinñ nem awhê-nga, nañ ndi ndôc lau tiwaê si pôn dom. Mboe mwasinñ ñadau kêgalêm ñgac tiwaê dañ nañ hôc gêlêc am su. ⁹ Bu bocdinañ dec iñ oc têt am meñ ma sôm, ‘Kêñ pôn ñayham dindec têt ñgac atu dindec.’ Ma am oc tisa ti mayam, ma ndi ndôc pôn ñambwa. ¹⁰ Boc-dinañ lau bu sêkêñ aheñ am bu neñ

mwasinj, nanj ndi ma ndöc pônj nambwa. Ma mboe njadau oc meñ ma sôm têtj am, 'Anej silip, tisa ma mweñ ndöc pônj nayham.' Ma bocdinañ inj oc po am nem waêm sa yêc njaclej hoñ anjô-nja. ¹¹ Njalên tigeñ, lau nanj sêtoc dau sa, nanj Anötö oc êñgwiniñ njac. Ma lau nanj sênjgwiniñ dau, nanj Anötö oc toc njac sa."

Tamwasinj lau njalôm sawa

¹² Ma Yisu sôm têtj njac bata dau, "Am bu ndê mwasinj bu lau sênej sêwhinj am, nanj kênj aheñ nem silip ti asidôwai, me lau ti lêlôm nanj sêndöc am nem malac, nanj dom. Am bu kôm bocdinañ, dec tinambu njac oc sêkênj aheñ am bu neñ gêñ whinj njac, ma mwasinj dau ti am nem njagêyô. ¹³ Têtj têtj am ndê mwasinj danj, nanj kênj aheñ lau njalôm sawa ti lau bôlinj ma lau tapec. ¹⁴ Ma bocdinañ am oc tap Anötö ndê mwasinj sa. Njahu bu lau dinañ sêtôm dom bu sêkênj gêñ danj ô nem mwasinj têtj kwahic dec. Magoc têtj ndoc lau gitênj sêtisa akênj lau batê-nja, nanj Anötö oc kênj njagêyô nayham têtj am."

Yom gôlinj pi mwasinj atu (Mat 22:1-14)

¹⁵ Lau nanj señ gêñ sêwhinj Yisu, nanj si njac danj njô Yisu ndê yom dinañ ma sôm têtj inj, "Lau nanj bu sênej mwasinj atu yêc Anötö ndê gameñ undambê-nja, nanj oc atac nayham hóc gêlêc." ¹⁶ Ma Yisu ô yom ma sôm, "Njac danj kêmasañ mwasinj atu danj, ma kênj aheñ lau daêsam. ¹⁷ Têtj mwasinj dau njabêc inj kêkinj njac akiñ danj bu sôm têtj lau nanj inj kêgalêm njac sa bu, 'Ameñ, bu aö kamasañ gêñ hoñ su.' ¹⁸ Tigeñ njac hoñ sêtec bu sêmeñ, dec sêmasañ yom têtj inj. Njac danj sôm, 'Aö waloc dom, bu aö gamlhi nom danj su, ma kwahic dec aö bu wasa wandi walic. Aö wateñ am bu hu aö siñ.' ¹⁹ Ma danj sôm, 'Aö waloc dom, bu aö gamlhi makao amanju, ma kwahic dec aö bu wasa wandi ma wansahê njac tu sêkôm gwelenj-nja. Wateñ am bu hu aö siñ.' ²⁰ Ma danj tiyham sôm, 'Kwahic dec aö gam awhê sa, bocdinañ gitôm dom bu waloc.' ²¹ Bocdinañ njac akiñ dau mbu gi ma gic miñ yom dinañ têtj inj ndê njadau. Ma yom dau kôm njadau tac njandê, dec inj kêkinj ndê njac akiñ tiyham ma sôm, 'Njagahô sôc malac atu ndi, ma kôc lau njalôm sawa ti lau bôlinj ma lau tapec sa sêmeñ bu sênej aö neñ mwasinj.' ²² Ma njac akiñ kôm bocdinañ, goc mbu meñ ma sôm, 'Anej njadau, aö gakôm gitôm am sôm, ma njasawa yêc dôñ yêc.' ²³ Dec njadau sôm têtj inj, 'Sa señ ma gameñ njamakê-nja ndi, ma kac lau bu sêsôc sêmeñ. Aö tac whinj bu anej andu meñhu. ²⁴ Yomandô aö wasôm têtj mac, bu lau nanj aö gakênj aheñ têtj njamata-nja, nanj si danj oc neñ anej mwasinj dom.'"

Lênj tanjuc Yisu-nja

²⁵ Lau daêsam sênjsêlênj sêwhinj Yisu, ma inj kac dau kwi ma sôm têtj njac, ²⁶ "Asa nanj têtj aö meñ ma bu êñkuc aö, nanj atac whinj aö hóc gêlêc gêñ hoñ ndic njawaê. Inj bu atac whinj damba me dinda, me inj nawhê ma balêkoc, me asidôwai ti lhuwêi, me inj dau ndê lênj mbo-nja hóc gêlêc inj ndê atac whinj aö, dec oc tôm dom bu inj ti anej danj ma êñkuc aö. ²⁷ Asa nanj bu êñkuc aö, magoc tec bu hóc ndê a gicso dau, nanj gitôm dom bu êñkuc aö.

²⁸ "Mac nem danj bu kwê andu atu danj, nanj gêñ njamata-nja inj oc ndöc sic ma kôc gauc pi inj ndê mone ti gêñ bu oc nditôm bu kwê andu dau sa, me mba. ²⁹ Inj bu kênj alhö sip nom ndi, magoc ndic dabiñ andu dom, dec lau nanj sêlic, nanj oc sêsu inj susu, ³⁰ ma sêsôm, 'Njac dindê gic hu kwê andu, magoc gitôm dom bu ndic dabiñ.'

³¹ "Ma kinj danj bu sa ndi bu ndic siñ têtj kinj danj, dec gêñ njamata-nja inj oc ndöc sic ma kôc gauc pi inj ndê lau siñ-nja 10,000, bu oc sêtôm bu sêhóc gêlêc kinj dinañ ndê lau siñ-nja 20,000, me mba. ³² Inj bu lic bu njac sêtôm dom, dec inj oc êñkinj lau wamba-nja sêtênj kinj dinañ têtj ndoc inj mbo ahê, bu sêsôm yom wamba-nja.

³³ "Bocdinañ akôc gauc njapep muñ su, goc amej anjuc aö. Asa nanj tec bu hu inj ndê gêñ hoñ siñ tu aö-nja, nanj oc nditôm dom bu ti aö neñ danj.

³⁴ "Gwêc so inj gêñ nayham, tigeñ njamakic bu niñga, oc dakôm njamakic sa tiyham njalênj nde? ³⁵ Gwêc so dau tisac su, ma boc-dinañ tambalinj siñ niñga. Mac danjamsuñ bu yêc, nanj anjô anej yom."

15

Yom gôliŋ pi domba daŋ naŋ giŋga
(Mat 18:12-14)

¹ Lau sêkôc takis-ŋga ma lau ŋatô naŋ lau Palêsai sêsam ŋac bu lau sac, naŋ daêsam sêtêŋ Yisu si bu sêŋgô iŋ ndê yom. ² Ma lau Palêsai ti lau naŋ sêndôhôn yomsu, naŋ sêtucdiŋ Yisu ma sêsôm, “Ŋgac dau kôc lau sac sa, ma gêŋ gêŋ whiŋ ŋac.” ³ Dec Yisu sôm yom gôliŋ daŋ têtŋ ŋac bocdec bu, ⁴ “Mac nem ŋgac daŋ bu yob domba 100, ma iŋ ndê domba daŋ bu niŋga, dec iŋ oc kôm sake? Iŋ oc hu 99 siŋ sêmbo gameŋ gapoŋ, ma êŋsalê domba naŋ giŋga su e iŋ tap sa. ⁵ Ma têtŋ ndoc iŋ tap sa, naŋ iŋ oc hu sac bakêyac ti atac ŋayham atu. ⁶ Ma iŋ oc mbu têtŋ ndê andu ndi, ma êŋgalêm iŋ ndê lau meŋpaŋ iŋ-ŋga ti ndê silip, ma sôm têtŋ ŋac, ‘Mac atac ŋayham awhiŋ aö, bu aö gatap aneŋ domba naŋ giŋga su, naŋ sa.’ ⁷ Aö wasôm têtŋ mac, bu ŋalêŋ tigeŋ dinaŋ Anötö ti aŋela undambê-ŋga oc atac ŋayham atu tu ŋamalac sac daŋ naŋ gêm ndê ŋalôm kwi, hôc gêlêc atac ŋayham tu lau gitêŋ 99 naŋ si yom me giso tu sênem dau kwi pi-ŋga mbasi.”

Yom gôliŋ pi mone naŋ giŋga

⁸ Ma Yisu sôm, “Ma akôc gauc pi awhê daŋ, naŋ ndê mone silba amanlu sêndöc. Mone daŋ bu niŋga, dec iŋ oc tuŋ lam asê ma sê andu ŋa-basac sa, goc êŋsalê ŋapep e iŋ tap mone dau sa. ⁹ Têtŋ ndoc iŋ tap sa su, naŋ iŋ oc êŋgalêm iŋ ndê silip ti lau meŋpaŋ iŋ-ŋga sêmeŋ sêpitigeŋ ma sôm, ‘Mac atac ŋayham awhiŋ aö, bu aö gatap mone naŋ giŋga su, naŋ sa.’ ¹⁰ Aö wasôm têtŋ mac bu ŋalêŋ tigeŋ, Anötö ti aŋela undambê-ŋga oc atac ŋayham atu, têtŋ ndoc ŋamalac kôm sac-ŋga daŋ gêm ndê ŋalôm kwi.”

Yom gôliŋ pi balê naŋ giŋga

¹¹ Ma Yisu gic têtŋ yom ma sôm, “Ŋgac daŋ mbo ma iŋ ndê atungac lu. ¹² Ma balê sauŋ sôm têtŋ damba, ‘Damaŋ, wapa lêŋsêm naŋ gic aö ŋawaê, naŋ kêŋ têtŋ aö.’ Goc damba whê ndê wapa ti gêŋ hoŋ kôc tu iŋlu-ŋga, ma kêŋ têtŋ balê sauŋ tôm iŋ ndac. ¹³ Ŋasawa sauŋ ma balê sauŋ dau gic iŋ ndê gêŋ hoŋ sa, ma kölhö têtŋ gameŋ baliŋ daŋ gi. Ma yêc dindê iŋ kôm gêŋ hoŋ tôm iŋ ndê atac whiŋ, ma kêyaiŋ ndê awa ti gêŋ hoŋ. ¹⁴ Têtŋ ndoc iŋ ndê mone hoŋ pacndê, naŋ tóbôm atu gêm gameŋ dinaŋ ahuc ma iŋ pônnda dau. ¹⁵ Goc iŋ têtŋ ŋgac atu daŋ yêc gameŋ dinaŋ gi, ma kêsalê gwelêŋ. Ma ŋgac dau kêŋ iŋ gôlôm iŋ ndê bôc. ¹⁶ Gêŋ yô iŋ ŋandô, tigeŋ lau sêkêŋ gêŋ daŋ têtŋ iŋ tu neŋ-ŋga dom, ma boc-dinaŋ iŋ gauc gêm bu neŋ gêŋ naŋ bôc seŋ. ¹⁷ Tiŋambu iŋ ndê gauc sa, ma iŋ sôm têtŋ dau, ‘Damaŋ ndê lau akiŋ sêpônnda gêŋ daneŋ-ŋga dom. Tigeŋ gêŋ yô aö ndu tôm bu wambac ndu-ŋga. ¹⁸ Aö walhö wambu watêŋ damaŋ wandi, ma wasôm, “Damaŋ, aö gakôm mêtê sac têtŋ Anötö ma têtŋ am. ¹⁹ Aö ŋgac sac, dec gitôm dom bu am sam aö bu am atômŋgac tiyham. Lic aö gitôm am nem ŋgac akiŋ daŋ.” ²⁰ Goc iŋ tisa ma mbu têtŋ damba gi.

“Iŋ kêsêlêŋ mbo seŋ, ma damba gêlic iŋ yêc ahê ma tawalô iŋ ŋandô, dec kêti têtŋ iŋ gi, gôlô iŋ dôŋ ma ŋgutô iŋ. ²¹ Magoc atungac sôm têtŋ iŋ, ‘Damaŋ, aö gakôm mêtê sac têtŋ Anötö ma têtŋ am. Aö ŋgac sac, dec gitôm dom bu am sam aö bu am atômŋgac tiyham.’ ²² Tigeŋ damba sôm têtŋ iŋ ndê lau akiŋ, ‘Ŋagahô, akôc ŋakwê ŋayham ti atapa bu iŋ sôc, ma akêŋ gôlôn amanatu-ŋga sôc iŋ amba-atu. ²³ Ma akôc makao ŋatu töp ŋayham daŋ, ma andic ndu. Yac oc dandê mwasiŋ atu ti atac ŋayham, ²⁴ bu yac gauc gêm bu aneŋ atungac dindê mbac ndu su, magoc kwahic dec dalic bu iŋ mbo tali. Iŋ giŋga su, ma datap iŋ sa tiyham.’ Ma ŋac hoŋ atac ŋayham.

²⁵ “Têtŋ ndoc dinaŋ balê dau dôwa kôm gwelêŋ mbo ôm, ma têtŋ ndoc iŋ mbu meŋ suŋ sa andu, naŋ iŋ ŋgô lau sêtê wê ti sêkôm atac ŋayham atu. ²⁶ Goc iŋ mbwêc ŋgac akiŋ daŋ meŋ ma ndac iŋ bu, ‘Lau lê sêkôm ŋanta ti atac ŋayham tu sake-ŋga?’ ²⁷ Ma iŋ sôm, ‘Am asim meŋ su ma iŋ mbo ŋayham, ma bocdinaŋ dec damam gic makao töp ŋayham daŋ ndu, ma ndê mwasiŋ atu.’ ²⁸ Yom dau kôm dôwa tac ŋandê atu, ma iŋ tec bu sôc balaŋ ŋalôm ndi. Goc damba sa gi ma kêmwariŋ iŋ bu sôc ndi. ²⁹ Tigeŋ iŋ sôm têtŋ damba, ‘Yala ŋeŋ su aö gam akiŋ ti daŋaŋ wambu am. Tigeŋ am kêŋ naniŋ ŋatu me gêŋ sauŋ daŋ têtŋ aö bu wandê mwasiŋ tu aneŋ silip-ŋga dom. ³⁰ Kwahic dec am nem atômŋgac dinaŋ,

nañ kêyaiñ am nem awa ti wapa whiñ lauwhê señ-nga, nañ mbu meñ ma am gic makao tu iñ-nga.’³¹ Magoc damba sôm, ‘Aneñ balê, am mbo whiñ aö ñapañ, ma aneñ gêñ hoñ ti am nem.’³² Tigeñ am asim dindéc nañ yac gauc gêm bu iñ mbac ndu su, nañ mbo tali. Iñ giñga su, ma datap iñ sa tiyham. Bocdinañ iñ lêtñ solop bu yac atac ñayham atu ma dandê mwasin tu iñ-nga.’”

16

Yom gôliñ pi ñgac yob wapa-nga

¹ Ma Yisu sôm yom gôliñ dañ têtñ ndê ñgacsêñomi bocdec bu, “Ñgac ti lêtôm dañ mbo, ma lau sic miñ têtñ iñ bu ñgac nañ yob iñ ndê gêtñ, nañ kêyaiñ iñ ndê wapa daêsam.”² Dec iñ ta ñgac dau meñ, ma sôm têtñ iñ, ‘Yom bocke dec gañgô pi am lec. Kwahic dec am sa ndi ma sê gêtñ hoñ sa ma êmasañ bapia wapa-nga bu kêtñ têtñ aö. Bu aö oc watiñ am su yêc gwelêñ yob aneñ wapa-nga.’³ Dec ñgac yob wapa-nga sôm têtñ dau, ‘Aö wakôm bocke? Aö neñ ñadau oc soc aö su yêc aneñ gwelêñ. Aneñ licwalô gitôm dom bu wakôm gwelêñ ôm-nga, ma aö mayañ bu wateñ gêtñ.’⁴ Aö kayalê gêtñ nañ bu wakôm-nga, ma têtñ ndoc ñadau tiñ aö su yêc aneñ gwelêñ, dec lau oc sêkôc aö sa ma sênem yaom aö yêc ñac si andu.’⁵ Bocdinañ iñ mbwêc lau nañ si têtñ yêc iñ ndê ñadau, nañ tigeñ-tigeñ sêtêtñ iñ sêmeñ. Goc iñ ndac ñgac ñamata-nga bocdec bu, ‘Am nem têtñ bocke yêc aö neñ ñadau?’⁶ Ma ñgac dau sôm, ‘Aneñ têtñ gitôm olib ñakwi sip lêtñ* 100.’ Goc ñgac yob wapa-nga sôm têtñ iñ, ‘Am nem bapia têtñ-nga kelec. Kôc sa, ndöc sic ñagahô, ma to bu am nem têtñ gitôm olib ñakwi sip lêtñ 50.’⁷ Goc iñ sôm têtñ ñgac tilu-nga, ‘Am nem têtñ bocke yêc?’ Ma ñgac dau sôm têtñ iñ, ‘Aneñ têtñ gitôm bolom wit sip dalu atu-tu 100.’ Goc ñgac yob wapa-nga sôm, ‘Kôc nem bapia têtñ-nga, ma to bu am nem têtñ gitôm dalu 80.’

⁸ “Goc ñadau kêtñ ñgac yob wapa-nga sac dinañ, bu iñ kôm gêtñ ti gauc. Lau sambuc sêkôc awa nom-nga ma sêhê silip ñac si lau. Ñalêtñ dinañ ñac sêkôm gêtñ ti gauc sêhoc gêtñ Anötö ndê lau.”⁹ Awa nom dindéc-nga hê lau daêsam si gauc tu sêkôm mêtê sac-nga. Magoc aö wasôm têtñ mac bu akôc nem awa nom-nga ma anem lau sa, ma ñalêtñ dinañ ahê silip têtñ daôm. Tiñambu awa dau oc niñga, magoc ñac oc sêkôc mac sa ti atac ñayham têtñ ndoc mac andöc undambê.”

¹⁰ Ma Yisu gic têtñ yom ma sôm, “Asa nañ yob gêtñ sauñ ñapep, nañ oc yob gêtñ atu ñapep bocdinañ. Ma asa nañ yob gêtñ sauñ ñapep dom, nañ oc yob gêtñ atu ñapep dom.”¹¹ Bocdinañ mac bu ayob awa nom-nga ñapep dom, dec Anötö oc kêtñ awa ñandô têtñ mac tu ayob-nga dom!¹² Ma mac bu ayob lau ñatô si gêtñ ñapep dom, dec Anötö oc kêtñ gêtñ dañ ti mac nem gêtñ dom!

¹³ “Ñamalac dañ gitôm dom bu nem akiñ ñadau lu, bu iñ oc tec dañ, ma atac whiñ dañ, me oc sap dañ dêtñ ma pu dañ. Ma mac boc-dinañ, gitôm dom bu atoc Anötö ma awa nom-nga lu-lu sa ti mac nem ñadau.”

¹⁴ Yisu sôm yom dinañ, ma lau Palêsai ñatô nañ sêtñgô, nañ sem tô iñ. Ñahu bu ñac lau atac whiñ mone-nga.¹⁵ Tigeñ Yisu sôm têtñ ñac, “Yêc ñamalac añgô-nga, mac lau dinañ atoc daôm sa bu mac lau gitêtñ, magoc Anötö kêyalê mac nem ñalôm su. Gêtñ nañ mac lau nom-nga atoc sa bu gêtñ ñayham kêtñ, nañ Anötö gêtñ gitôm gêtñ sac sambuc.”

Yisu puc Anötö ndê yomsu dêtñ

¹⁶ Ma Yisu sôm, “Anötö kêtñ Moses ndê yomsu ti propet si yom bu lau sêtñkuc e Jon, ñgac Kêku Lau-nga hêc asê. Têtñ Jon ndê têtñ ma meñ, nañ lau sêhoc ñawaê asê pi Anötö ndê gôliñ. Ma lau daêsam sêkôm mwasac bu sêsôc Anötö ndê gôliñ ñapu.”¹⁷ Gitôm bu undambê ti nom oc niñga, tigeñ gitôm dom bu Moses ndê yomsu ñalhô atêc dañ niñga.¹⁸ Ñgac dañ bu hu nawhê siñ ma nem awhê wakuc, nañ kôm mêtê mockaiñ-nga yêc Anötö añgô-nga. Ma ñgac nañ gêm awhê nañ hu ndê akweñ siñ, nañ kôm mêtê mockaiñ-nga bocdinañ.”

* 16:6: Lêtñ dinañ lêtñ atu - tigeñ-tigeñ gitôm 35-40 lita.

Ngac ti lélôm lu Lasarus

¹⁹ Ma Yisu sôm, “Ngac ti lélôm daŋ mbo, naŋ sôc ŋakwê ŋayham ma po dau sa ŋa gêŋ ŋayham-ŋayham tôm bêc hoŋ. ²⁰ Ma yêc iŋ ndê andu ŋamakê, ŋgac ŋalôm sawa daŋ ndöc, naŋ ndê ŋaê Lasarus. Gamboc daêsam sem iŋ ŋamlic ahuc, ²¹ ma giam sêmeŋ ma sêndambwê gamboc dau. Iŋ gêŋ yô iŋ, dec iŋ takwê bu neŋ gêŋ ŋapopoc naŋ peŋ akêŋ ŋgac ti lélôm ndê tebo, magoc mba. ²² Têŋ bêc daŋ ŋgac ŋalôm sawa dinaŋ mbac ndu, ma aŋela sêkôc iŋ sa gi ndöc undambê whiŋ Abraham. Ma ŋgac ti lélôm mbac ndu bocdinaŋ, ma lau sêŋsuhuŋ iŋ. ²³ Iŋ sip lambwam gi ma kêsahê ŋandê atu, dec hôc tandô sa pi undambê, ma gêlic Abraham yêc ahê, ma Lasarus ndöc whiŋ iŋ. ²⁴ Goc iŋ ta yom têŋ iŋ ma sôm, ‘Abaŋ Abraham, tamwalô aô! Êmkiŋ Lasarus bu kêŋ amba-atu sip bu ndi, ma meŋ kêŋ pi aô êmbalaŋ. Ya dindec kôm aô ŋamlic ŋandê atu.’ ²⁵ Tigeŋ Abraham ô yom ma sôm, ‘Aneŋ balê, gauc nem ndoc am mbo tamli, naŋ am tap gêŋ ŋayham-ŋayham daêsam sa, magoc Lasarus mbo sac ŋapaŋ. Kwahic dec iŋ mbo ŋayham, ma am tap ŋandê atu sa. ²⁶ Ma gêŋ daŋ tiyham. Yêc hêclu ŋalhu, Anötö kêŋ ŋasawa atu daŋ, dec oc tôm dom bu lau sêtêŋ am sêloc. Ma gitôm dom bu mac nem daŋ lom têŋ yac meŋ.’ ²⁷ Goc ŋgac dau sôm, ‘Bocdinaŋ aô wateŋ am abaŋ, êmkiŋ Lasarus têŋ aô damaŋ ndê andu ndi, ²⁸ ma kêŋ puc aneŋ asidôwai amaŋdaŋ, bu sênem dau kwi tu bu sêmeŋ ma sêhóc ŋandê yêc gameŋ dindec dom.’ ²⁹ Magoc Abraham sôm, ‘Moses ma Propet si yom yêc bu kêŋ puc ŋac. Am nem asidôwai bu sêkêŋ daŋga ŋac si yom, dec oc tôm bu sênem dau kwi.’ ³⁰ Ma ŋgac dau sôm, ‘Mba, abaŋ Abraham! Lau batê si ŋgac daŋ bu mbu têŋ ŋac ndi, dec ŋac oc sêkac si ŋalôm kwi.’ ³¹ Ma Abraham sôm, ‘Ŋac bu sêkêŋ whiŋ yom naŋ Moses ma lau propet sêto, naŋ dom, dec ŋac oc sêkêŋ whiŋ ŋgac naŋ tisa akêŋ lau batê-ŋga, naŋ dom.’”

17

Yisu ndê yom ŋatô

(Mat 18:6-7; Mak 9:42-48)

¹ Yisu sôm têŋ iŋ ndê ŋgacsêŋomi, “Gêŋ lêtôm-ŋga oc sêmeŋ sêhóc asê. Tigeŋ ŋamalac asa naŋ bu kôc gêŋ lêtôm-ŋga daŋ meŋ, naŋ oc tap Anötö ndê matôc sa. Oyaê. ² Oc ŋayham bu dasô hoc atu daŋ pi iŋ kachu, ma tambaliŋ iŋ sip gwêc ndi. Ma bocdinaŋ oc tôm dom bu iŋ êntôm aneŋ lau sauŋ si daŋ bu kôm mêtê sac, ma tiŋambu tap Anötö ndê matôc sa.

³ “Bocdinaŋ ayob daôm ŋapep! Am nem asidôwa daŋ bu kôm sac, naŋ goc hec yom iŋ. Ma iŋ bu nem dau kwi, goc suc iŋ ndê sac kwi. ⁴ Iŋ bu kôm sac têŋ am tidim 7 têŋ acsalô tigeŋ, magoc tiŋambu kac ndê ŋalôm kwi ma ndac am bu suc iŋ ndê sac kwi, naŋ dec am suc iŋ ndê sac kwi maŋ.”

⁵ Ma lau aposel sêsôm têŋ Pômdau, “Nem yac sa bu akêŋ whiŋ ŋaŋga.” ⁶ Goc iŋ ô yom ma sôm, “Mac nem akêŋ whiŋ bu gêŋ sauŋ andô nditôm soc ŋamatu sauŋ daŋ, dec oc tôm bu mac asôm têŋ a atu dindec bu, ‘Puc daôm sa, ma sa ndi lhac gwêc ŋagapoŋ,’ ma a dau oc daŋga wambu mac.”

⁷ Ma Yisu sôm, “Akôc gauc pi ŋgac akiŋ naŋ gic nom me yob domba, ma mbu têŋ ŋadau ndê andu têŋ telha. Iŋ ndê ŋadau oc sôm têŋ iŋ bu, ‘Mweŋ ŋagahô, ndöc sic ma neŋ gêŋ,’ a? ⁸ Mba, iŋ oc sôm, ‘Sôc ŋakwê sakiŋ-ŋga sa, ma êmasaŋ gêŋ bu wanerŋ, ma nem akiŋ aô e aô wanerŋ ti wanôm gêŋ pacndê. Goc tiŋambu am daôm neŋ ti nôm gêŋ.’ ⁹ Ma ŋadau oc nem daŋge ŋgac akiŋ dau bu iŋ daŋga wambu iŋ ndê yom, a? Mba! ¹⁰ Ma mac bocdinaŋ, têŋ ndoc mac akôm gêŋ hoŋ naŋ Anötö gic atu mac, naŋ asôm, ‘Yac lau akiŋ ŋambwa. Yac akôm gêŋ naŋ gic yac ŋawaê eŋ.’”

Yisu kôm lau 10 ti gêmbac leprasi ŋayham sa

¹¹ Yisu kêsêlêŋ hêganôŋ malac Jerusalem gi, ma mbo seŋ naŋ yêc gameŋ Samaria ti Galili-ŋga ŋabatiŋ. ¹² Iŋ hôc asê malac daŋ, ma tap lauŋgac 10 ti gêmbac leprasi sa yêc malac dau ŋamakê. Ŋac sêlhac ahê, ¹³ ma sêta iŋ ŋa awha atu bocdec bu, “Ŋadau Yisu, tamwalô yac!” ¹⁴ Yisu tahê ŋac ma sôm, “Andi, ma atôc daôm têŋ lau dabuŋsiga.” Ma têŋ

ndoc ñac sêlhö s i, nañ sêlic bu ñac si ñamlic ñawasi sa. ¹⁵ Ñac si ñaŋ gêlic bu iñ ñayham sa su, dec gic hu kêpiñ Anötö ña awha atu, ma kac dau kwi ma mbu têtñ Yisu gi. ¹⁶ Ñgac dau iñ ñgac gameñ Samaria-ña, ma iñ hu dau sip nom yêc Yisu gahi-ña, ma gêm ñaŋge iñ. ¹⁷ Ma Yisu sôm, “Bocke? Mac lau 10 hoñ ñamlic ñayham sa, me? Bocdinañ dec lau 9 sêmbo nde?” ¹⁸ Am ñgac Israel-ña dom, magoc am ñgac tigeñ dec mbu mweñ ma kêpiñ Anötö.” ¹⁹ Ma Yisu sôm têtñ iñ, “Tisa, ma lhö ndi. Am nem kêñ whiñ kôm am ñayham sa.”

Anötö ndê gôliñ ñapuc

²⁰ Têtñ bêc ñaŋ lau Palêsai sêndac Yisu pi ndoc bocke Anötö ndê gôliñ oc meñ sa tiawê yêc nom. Ma Yisu sôm, “Têtñ ndoc Anötö ndê gôliñ meñ sa tiawê, nañ oc tôm dom bu mac alic gêtñ ñaŋ tu kêñ puc mac-ña. ²¹ Ma oc tôm dom bu lau sêsôm, ‘Alic gêtñ dau kelec,’ me ‘Gêtñ dau kêtê.’ Mba! Anötö ndê gôliñ meñ sa su, ma yêc mac ñalôm.”

Yisu ndê bêc mbu meñ-ña (Mat 24:37-44)

²² Ma iñ sôm têtñ iñ ndê ñgac-sêñomi, “Têm oc meñ sa, nañ mac tamkwê bu alic ñamalac ndê Atu mbu meñ ma mbo whiñ mac tiyham, magoc mac oc alic iñ dom. ²³ Lau oc sêñsau bu iñ mbu meñ su, ma sêsôm iñ mbo gameñ bocdê, me gameñ bocdec. Magoc aŋgô ñac si yom dau dom, ma aŋkuc ñac dom. ²⁴ Bu têtñ ndoc ñamalac ndê Atu mbu meñ, nañ iñ oc hôc asê ñagahô gitôm sickac hep tigeñ ma umboñ ñasawa sambuc ñawê sa. ²⁵ Tigeñ gêtñ ñamata-ña iñ oc hôc ñandê atu ma lau têtñ dindac-ña oc sêtêc iñ.

²⁶ “Têm nañ ñamalac ndê Atu oc mbu meñ, nañ lau oc sêmbo tôm sêmbo têtñ Noa ndê têtñ. ²⁷ Têtñ ndoc dinañ lau señ gêtñ ti sênôm gêtñ, ma laŋgac ti lauwhê sem dau e Noa sôc wañ gi. Goc bu atu suñ ma señ ñac hoñ su siñga. ²⁸ Ma oc kaiñ tigeñ tôm Lot ndê têtñ, nañ lau señ ti sênôm gêtñ, semlhi gêtñ ti sêkên gêtñ bu lau semlhi, sêsô gêtñ ñawhê ma sêkwê andu. ²⁹ Magoc têtñ bêc Lot hu malac Sodom siñ, nañ ya ti ñsolpa peñ sip akêtñ undambê ma señ lau Sodom-ña hoñ su. ³⁰ Ma lau oc sêmbo ñalêtñ tigeñ dinañ têtñ bêc nañ ñamalac ndê Atu mbu meñ ma hoc dau asê. ³¹ Têtñ bêc dinañ, oc tôm dom bu lau nañ sêndöc andu ñasactô, nañ sêsôc andu ñalôm sêndi bu sêkôc gêtñ ñaŋ. Ma ñalêtñ tigeñ, oc tôm dom bu lau nañ sêmbo ôm, nañ sêkac dau kwi bu sêkôc si gêtñ ñaŋ. ³² Gauc nem gêtñ nañ hôc asê Lot ndê awêhê! ³³ Asa nañ tac whiñ bu sap gêtñ nom-ña dôn ñapañ tu mbo tali-ña, nañ oc niñga. Magoc asa nañ hu siñ tu êñkuc aô-ña, nañ oc niñga dom. ³⁴ Aô wasôm têtñ mac, têtñ bêc nañ ñamalac ndê Atu mbu meñ, nañ ñamalac lu oc sêyêc andu ñaŋ, ma Anötö oc kôc iñlu si ñaŋ, ma hu ñaŋ siñ. ³⁵⁻³⁶ Ma awêhê lu oc sêndê gêtñ sêmbo, ma Anötö oc kôc ñaŋ, ma hu ñaŋ siñ.” ³⁷ Yisu ndê ñgacsêñomi sêñgô yom dau su, goc sêndac iñ, “Pômdu, gêtñ dinañ oc hôc asê yêc nde?” Ma Yisu sôm, “Yac bu dalic macmpon sêñgihi sêmbo, nañ tañyalê bu gêtñ mbôp ñaŋ yêc.”

18

Yom gôliñ pi lêtñ dateñ mbec-ña

¹ Ma Yisu sôm yom gôliñ ñaŋ têtñ iñ ndê ñgac-sêñomi, ma kêtêhôn ñac bu sêteñ mbec tôm bêc hoñ, ma takwê bu sêtap ñandô sa ma sêhu siñ dom. ² Iñ sôm, “Ñgac êmatôc yom-ña ñaŋ mbo malac atu ñaŋ. Iñ têtñ Anötö dom, ma toc ñamalac ñaŋ sa dom. ³ Ma awêhê sawa ñaŋ ndöc malac dinañ, ma iñ têtñ ñgac êmatôc yom-ña dau gi ñapañ, ma sôm, ‘Ñamalac ñaŋ kêñ ñawapac têtñ aô. Nem aô sa ma êmatôc alu mba yom.’ ⁴ Iñ ndac tidim daêsam magoc ñgac dau tec bu nem iñ sa e tiñambu iñ sôm têtñ dau, ‘Aô gatôc Anötö dom, ma gatoc ñamalac sa dom, ⁵ tigeñ awêhê sawa dindac ndac aô ñapañ, ma bocdinañ aô wanem iñ sa ma wamatôc iñ ndê yom. Aô bu wakôm dom, dec iñ oc meñ ñapañ e kôm aô lic kam sa.’”

⁶ Ma Pômdu sôm têtñ ndê ñgac-sêñomi, “Ñgac êmatôc yom-ña dau iñ ñgac gitêtñ dom, magoc iñ sôm bu nem awêhê sawa dinañ sa. ⁷ Mac lau nañ Anötö kêtñaliñ mac sa ati iñ ndê, nañ atêñ mbec têtñ iñ acsalô ti ôbwêc, mac gauc gêm sake? Anötö oc tec bu ñgô mac nem

mbec ma nem mac sa, a? ⁸ Mba! Aö wasôm têtj mac bu inj oc nem mac sa ñagahô. Tigej, têtj ndoc ñamalac ndê Atu mbu meñ, nañ inj oc tap lau ñatô sa, nañ sêsap si sêkêtj whinj inj-nga dônj sêmbo, me mba?”

Yom gôlij pi Palêsai ma ñgac kôc takis-nga dañ

⁹ Yisu kêyalê bu lau ñatô nañ sêkêtj danja inj, nañ sêtoc dau sa bu lau gitêtj ma sêpu lau ñatô. Bocdinañ inj sôm yom gôlij dañ bocdec bu. ¹⁰ “Ñgac lu sêtêtj lôm dabuñ si, bu sêteñ mbec. Inju si dañ inj Palêsai, ma ñgac dañ inj ñgac kôc takis-nga. ¹¹ Palêsai dau tisa kalhac, ma teñ mbec tu dau-nga bocdec bu, ‘Anötö, aö wanem danje am bu aö gatôm lau ñatô nañ lau sac, nañ dom. Aö gatôm lau kañ dom, me lau nañ sêkôm mêtê sac me mêtê mockaiñ-nga dom. Ma yomandô, aö gatôm ñgac kôc takis-nga dindê dom. ¹² Yêc wake hoñ ñalôm aö gahu gêtj daneñ-nga siñ tidim lu tu gauc nem am-nga. Aö gawhê neñ awa ti wapa hoñ kôc gi toñ amanlu, ma gakêtj toñ dañ ti da têtj am.’ ¹³ Palêsai teñ mbec bocdinañ, tigej ñgac kôc takis-nga kalhac ahê. Inj hôc tandô sa têtj undambê dom, magoc wec ti ñalôm ñawapac ma teñ mbec bocdec bu, ‘Anötö, tamwalô aö ñgac sac dec.’” ¹⁴ Goc Yisu sôm, “Aö wasôm têtj mac bu Anötö gêlic ñgac kôc takis-nga dinañ ti ñgac gitêtj, ma Palêsai dinañ mba. Ñahu bu asa nañ po dau ndê waê sa, nañ Anötö oc êñgwiniñ inj, ma asa nañ kêgwiniñ dau, nañ Anötö oc toc inj sa.”

Yisu gêm mbec balêkoc sauj

(Mat 19:13-15; Mak 10:13-16)

¹⁵ Têtj bêc dañ lau sêkôc si balêkoc sauj sêtêtj Yisu sêmeñ, bu inj kêñ amba sac ñac. Inj ndê ñgac-sêñomi sêlic e sêsôm dinda ti dambai. ¹⁶ Tigej Yisu mbwêc ñac sêmeñ ma sôm, “Atec balêkoc dinañ sêtêtj aö sêmeñ, ma alhac ñac ahuc dom. Bu Anötö ndê gôlij gic lau nañ sêtôm balêkoc sauj-sauj dindêc, nañ ñawaê. ¹⁷ Aö wasôm yom ñandô têtj mac, bu asa nañ bu sôc Anötö ndê gôlij ñapu nditôm balêkoc sauj dañ dom, nañ oc nditôm dom bu sôc ndi.”

Ñgac bata ti lêlôm

(Mat 19:16-22; Mak 10:17-22)

¹⁸ Ma ñgac bata Israel-nga dañ ndac Yisu, “Kêdôhônwaga ñayham, aö wakôm sake, dec tiñambu Anötö oc kôc aö sa wambo tarji yêc undambê?” ¹⁹ Ma Yisu sôm, “Tu sake-nga am sam aö bu ñayham? Anötö tawasê inj ñayham. ²⁰ Am kêyalê Moses ndê yomsu, ‘Kôm gêtj mockaiñ-nga dom. Ndic ñamalac ndu dom. Nem kañ gêtj dom. Sôm yom tasan pi lau dom,’ ma ‘Toc damam lu dinam sa.’” ²¹ Ma ñgac dau sôm, “Aö kakuc yomsu hoñ dinañ têtj ndoc aö gambo balê ñapañ e kwahic dec.” ²² Yisu ngô yom dinañ ma sôm têtj inj, “Am pônâ gêtj tigej. Kêtj am nem wapa hoñ têtj lau sênemlhi, ma ndic sam ña-awa têtj lau ñalôm sawa. Ma bocdinañ am nem awa ñandô oc yêc undambê. Ma tiñambu mweñ ma êmkuc aö.” ²³ Magoc ñgac dau ngô Yisu ndê yom e ñalôm ñawapac, ñahu bu inj ñgac ti wapa daêsam.

Puc pi awa ti wapa

(Mat 19:23-30; Mak 10:23-31)

²⁴ Yisu tahê inj ma sôm, “Lau ti lêlôm si awa ti wapa kalhac ñac ahuc e gitôm dom bu sêsôc Anötö ndê gôlij ñapu ñagahô. ²⁵ Bôc atu dañ gitôm kamel, oc tôm bu sôc so ñalâsê ñagahô hôc gêlêc ñgac ti lêlôm dañ bu sôc Anötö ndê gôlij ñapu su.” ²⁶ Lau nañ sêngô yom dau sêsôm, “Bu bocdinañ dec asa oc tôm bu tap Anötö ndê mwasinj nem lau si-nga sa? Oc ñawapac atu!” ²⁷ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “Gêtj nañ ñamalac sêtôm dom bu sêkôm, nañ Anötö gitôm bu kôm.”

²⁸ Ma Pita sôm têtj inj, “Yac oc bocke? Yac ahu mba andu ti gêtj hoñ siñ tu añkuc am-nga.” ²⁹ Ma Yisu sôm têtj inj, “Aö wasôm yom ñandô têtj mac bu asa nañ bu hu andu, me awhê, me asidôwai, me damba lu dinda, me balêkoc siñ tu êñkuc aö-nga, ³⁰ nañ Anötö oc kêñ gêtj kaiñ dinañ daêsam têtj inj ô, têtj têtj inj mbo nom. Ma têtj têtj ñambu-nga, Anötö oc kôc inj sa ma kêñ inj ndôc tali ñapañ yêc undambê.”

Yisu sôm tiyham bu inj oc mbac ndu
(Mat 20:17-19; Mak 10:32-34)

³¹ Yisu kôc ngacsênjomi 12 sa sêsa si sêmbo dau-nga, ma sôm têtj nac bu, “Kwahic dec yac bu dapi Jerusalem dandi, ma gêtj honj nanj lau propet sêto pi ñamalac ndê Atu, nanj oc ñandô sa. ³² Lau oc sêkêtj inj sip lau Rom-nga amba, ma nac oc sêsu inj susu, sêkôm inj ñayom, sêhê gasôp pi inj, sêtap inj, ma sêndic inj ndu. ³³ Magoc inj oc tisa tiyham têtj bêc titô-nga.” ³⁴ Tigej nac sênjyalê yom dau ñahu dom. ñahu yêc sinj dau têtj nac, ma nac si gauc sa pi Yisu ndê yom dau dom.

Yisu kôm ñgac tapec tandô po asê
(Mat 20:29-34; Mak 10:46-52)

³⁵ Yisu ma lau nanj sênjkuc inj sênjsêlêj e sêsurj sa malac Jeriko. Ma yêc sej ñamakê ñgac tapec danj ndôc ma tejj gêtj. ³⁶ ñgac dau ñgô bu lau daêsam sênjsêlêj sêmbo sejj, goc ndac gêtj dau ñahu. ³⁷ Ma lau sêsôm têtj inj bu Yisu Nasaret-nga kêsêlêj mbo sejj mejj. ³⁸ Goc inj mbwêc, “Yisu, †Dawid ndê Atu, tamwalô aô!” ³⁹ Lau nanj sênjsêlêj sêmurj Yisu sêhec yom ñgac tapec dau, ma sêsôm têtj inj bu nem dôj. Magoc inj mbwêc ti ñanga, “Dawid ndê Atu, tamwalô aô!” ⁴⁰ Yisu kwê dôj kalhac, ma sôm têtj lau bu sêkôc ñgac dau sêtêj inj sêmêj. Ma têtj ndoc inj tigasuc Yisu, nanj Yisu ndac inj, ⁴¹ “Am tac whinj bu aô wakôm sake têtj am?” Ma inj sôm, “Pômdu, aô tac whinj bu tanôj ñayham sa.” ⁴² Goc Yisu sôm têtj inj, “Tanôm ñayham sa! Am nem kêtj whinj kôm am ñayham sa.” ⁴³ Ma ñagahô ejj inj tandô ñayham sa, ma inj kêtjuc Yisu ma kêtjij Anötö. Ma lau honj nanj sêlic gêtj dinaj, nanj sêmpij Anötö bocdinaj.

19

Yisu lu Sakias

¹ Yisu sôc malac Jeriko gi, ma bu êjnsêlêj gacgejj sa ndi. ² Ma ñgac danj mbo, nanj sêsam inj ndê ñaê bu Sakias. Inj ñgac bata kôc takis-nga, ma inj dau ndê mone daêsam. ³ Inj tac whinj bu lic Yisu pi ñandô, magoc inj gitôm dom, bu inj ñgac apê, ma lau daêsam sênjgihî Yisu ahuc. ⁴ Tu dinaj-nga inj kêtj mujj gi, ma pi a kijj danj, bu lic Yisu nanj kêsêlêj mbo sejj mejj. ⁵ Têtj ndoc Yisu hôc asê a dinaj ñapu, nanj tatak ma sôm têtj inj, “Sakias, sip mwejj ñagahô! Acsalô dec aô wambo am nem andu wawhij am.” ⁶ Goc ñagahô Sakias sip nom ma kôc Yisu sa ti atac ñayham, ma sêtêj inj ndê andu si. ⁷ Magoc lau honj nanj sêlic gêtj dau sêtucdij ma sêsôm, “Yisu bu ndic ñgac sac danj kês!”

⁸ Têtj ndoc sêmbo Sakias ndê andu, nanj ñgac dau tisa ma sôm têtj Yisu, “Pômdu lic! Kwahic dec aô wawhê anej wapa honj kôc ndi tojj lu, ma wakêtj tojj danj têtj lau ñalôm sawa. Ma lau nanj aô kasau nac ma gakôc nac si mone, nanj aô waô mone dau tidim hale têtj nac.” ⁹ Dec Yisu sôm, “Acsalô lec Anötö ndê mwasij nem lau si-nga mejj pi lau andu dindec-nga. Bu ñgac dindec inj Abraham ndê aparjgac danj whinj. ¹⁰ ñamalac ndê Atu mejj bu êjnsalê lau nanj sinja su, ma bu nem nac si.”

Yom gôlij pi mone gol
(Mat 25:14-30)

¹¹ Lau nanj sênjgô Yisu ndê yom dinaj, nanj sêlic bu inj surj sa têtj Jerusalem, ma sêkêtj bata bu têtj ndoc inj hôc asê, nanj Anötö ndê gôlij oc mejj sa tiawê, ma Yisu oc ti lau Israel-nga si kijj. Bocdinaj Yisu gic hu sôm yom gôlij danj têtj nac. ¹² Inj sôm, “ñgac ti waê atu danj kêmasanj dau bu têtj gamejj balijj danj ndi, bu yêc dindê kijj atu oc kêtj ñaclai têtj inj bu nem gôlij lau yêc inj dau ndê gamejj. Ma tiñambu inj oc mbu mejj. ¹³ Boc-dinaj inj kêgalêm inj ndê lau akijj amanjlu sa, ma kêtj mone gol danj nanj sêsam bu ‘maina’ têtj nac tôm gi.* Ma inj sôm têtj nac, ‘Akôc mone dec sa, ma akôm gwelêj pi e nditôm aô wambu wamejj.’ ¹⁴ Magoc inj ndê lau sêtec inj, ma sêkêtj lau ahejj-nga ñatô sênjkuc inj bu sêsôm têtj kijj atu bu, ‘Yac atec ñgac dec bu nem gôlij yac.’ ¹⁵ Magoc kijj atu ñgô nac si yom dom ma kêtj ñaclai têtj ñgac dau bu nem gôlij lau, goc inj mbu têtj inj ndê gamejj gi. Inj

* 19:13: Maina tigejj gitôm †denarii 100, nanj gitôm ñaôli gwelêj bêc 100-nga.

Yisu soc lau su yêc lôm dabuŋ
(*Mat 21:12-17; Mak 11:15-17*)

⁴⁵ Têŋ ndoc Yisu hôc asê Jerusalem, naŋ iŋ kêselêŋ gi e sôc lôm dabuŋ ŋabatêmdö gi. Ma iŋ soc lau naŋ sêkêŋ gêŋ bu lau sênemlihi, naŋ sêsa awê. ⁴⁶ Iŋ sôm têŋ ŋac, “Sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu, ‘Aneŋ andu gic waê bu lau sêteŋ mbec sêmbô-ŋga,’ magoc mac akôm Anötö ndê andu ti lau kaŋ si gameŋ.”

⁴⁷ Tôm bêc hoŋ iŋ kêdôhôn lau mbo lôm dabuŋ ŋabatêmdö. Ma dabuŋsiga atu-tu ti lau †Skraib naŋ sêndôhôn yomsu, ma lau bata Israel-ŋga sêŋsalê lêŋ bu sêndic iŋ ndu. ⁴⁸ Magoc sêtap lêŋ daŋ sa dom, bu lau hoŋ atac whiŋ bu sêŋgô iŋ ndê yom, ma sêsap iŋ dôŋ ŋapaŋ.

20

Gêndac pi Yisu ndê ŋaclai ŋahu
(*Mat 21:23-27; Mak 11:27-33*)

¹ Têŋ têm dinaŋ Yisu kêdôhôn lau, ma gêm mêtê pi ŋawaê ŋayham mbo lôm dabuŋ. Ma dabuŋsiga atu-tu ti lau Skraib ma lau bata Israel-ŋga sêtêŋ iŋ si, ² ma sêsôm, “Sôm têŋ yac. Am kôc ŋaclai yêc nde, bu kôm gêŋ hoŋ naŋ am kôm? Asa kêŋ têŋ am?” ³ Ma iŋ sôm, “Gêŋ ŋamata-ŋga aô bu wakêŋ gêndac daŋ têŋ mac. Asôm têŋ aô, ⁴ asa kêŋ ŋaclai têŋ Jon dec iŋ kêku lau? Anötö kêŋ ŋaclai têŋ iŋ, me mba?”

⁵ ŋac sem yomgalôm têŋ dau pi Yisu ndê gêndac ma sêsôm, “Yac bu dasôm bu, ‘Anötö kêŋ ŋaclai têŋ Jon,’ dec iŋ oc ndac yac, ‘Tu sake-ŋga mac akêŋ whiŋ Jon dom?’” ⁶ Magoc yac bu dasôm bu Jon kêku lau kêkuc ŋamalac nom-ŋga si gauc ŋambwa, dec lau hoŋ oc sêtuc yac ŋa hoc dambac ndu, bu ŋac sêlic Jon bu Anötö ndê propet daŋ.” ⁷ Bocdinaŋ sêsôm têŋ Yisu bu sêŋyalê Jon ndê ŋaclai ŋahu dom. ⁸ Ma Yisu sôm têŋ ŋac, “Ma bocdinaŋ aô wasôm aneŋ ŋaclai ŋahu asê têŋ mac dom.”

Yom gôliŋ pi lau sêyob ôm wain-ŋga
(*Mat 21:33-46; Mak 12:1-12*)

⁹ Ma Yisu sôm yom gôliŋ daŋ têŋ lau dau bocdec bu, “ŋgac daŋ sô ôm wain-ŋga daŋ, ma kêŋ têŋ lau ŋatô bu sêyob. Goc iŋ têŋ gameŋ daŋ gi ma mbo ŋasawa baliŋ. ¹⁰ Têŋ ndoc sêhoŋ wain ŋandô sa-ŋga, iŋ kêkiŋ ŋgac akiŋ daŋ têŋ lau naŋ sêyob iŋ ndê ôm, naŋ gi, bu sêkêŋ wain ŋandô ŋatô têŋ iŋ. Tigeŋ ŋac sic iŋ, ma sêkêŋ iŋ kôlhô amba sawa gi. ¹¹ Goc ŋadau kêkiŋ ŋgac akiŋ daŋ tiyham, magoc ŋac sic iŋ ma sêkôm mêtê sac têŋ iŋ, ma sêkêŋ iŋ kôlhô amba sawa gi. ¹² Ma iŋ kêkiŋ ŋgac titô-ŋga têŋ ŋac gi, magoc ŋac sic iŋ basô, ma sêmasuc iŋ sa awê gi. ¹³ Goc ôm wain-ŋga ŋadau sôm, ‘Aô wakôm sake? Aô waŋkiŋ aneŋ balê, naŋ aô atac whiŋ iŋ ndu andô. Mboe ŋac oc sêtoc iŋ sa.’ ¹⁴ Tigeŋ têŋ têm lau sêyob ôm-ŋga sêlic ŋadau ndê atu kêselêŋ meŋ, naŋ sêsôm têŋ dandi, ‘ŋadau ndê atuŋgac dê oc wêkaiŋ ôm dindec. Dandic iŋ ndu ma dakôc ôm dindec su ti yac neŋ.’ ¹⁵ Ma sêmasuc iŋ yêc ôm wain-ŋga, ma sic iŋ ndu.”

Ma Yisu ndac, “Mac gauc gêm bu ôm ŋadau oc kôm sake têŋ ŋac? ¹⁶ Iŋ oc meŋ ma ndic lau sêyob ôm-ŋga ndu, ma kêŋ ndê ôm têŋ lau ŋatô sêyob.” Lau naŋ sêŋgô yom dinaŋ sêsôm, “Mba! Bocdinaŋ dom!” ¹⁷ Magoc Yisu tahê ŋac ma sôm, “Gauc nem yom naŋ sêto yêc bocdec bu, ‘Hoc naŋ lau sêkwê andu-ŋga sêtec, naŋ kwahic ti hoc ŋamata-ŋga yêc andu dau.’ Mac aŋyalê yom dau ŋahu, me mba? ¹⁸ Lau hoŋ naŋ sêtiŋ gahi pi hoc dinaŋ e sêpeŋ, naŋ oc sêniŋga, ma hoc dau bu peŋ pi ŋamalac daŋ, dec oc sec iŋ popoc.”

¹⁹ Lau Skraib ti dabuŋsiga atu-tu sêŋyalê bu Yisu ndê yom gôliŋ dinaŋ hêganôn ŋac, dec ŋac atac whiŋ bu sêkôc iŋ dôŋ ŋagahô eŋ. Magoc ŋac sêtôc lau naŋ sêmbô sêwhiŋ iŋ, dec sêkôm dom.

Lau bu sêtim Yisu pi yom takis-ŋga
(*Mat 22:15-22; Mak 12:13-17*)

²⁰ Ma lau bata Israel-ŋga dinaŋ tatiŋ Yisu ŋapep, ma sêkêŋ lau ŋatô bu sêtip iŋ. Lau sêtip Yisu-ŋga dinaŋ sêŋsau bu ŋac tac whiŋ bu sêŋgô iŋ ndê yom. Tigeŋ sêkêŋ daŋga bu

mboe sêngô iŋ sôm yom so daŋ, dec ɲac oc sêkêŋ iŋ sip gôliŋwaga Rom-ɲga ndê amba, bu êmatôc iŋ. ²¹ Ma ɲac sêsôm têŋ iŋ bu, “Kêdôhônwaga, yac aŋyalê bu am sôm yom ma kêdôhôn lau ɲalêŋ gitêŋ. Am toc lau hoŋ sa ɲalêŋ tigeŋ, ma kêdôhôn Anötö ndê lêŋ têŋ lau kêkuc yom ɲandô. ²² Kwahic dec yac bu andac am bu iŋ solop bu yac dakêŋ takis têŋ Sisa, me mba?”

²³ Yisu kêyalê bu ɲac gauc gêm bu sêtim iŋ, dec sôm têŋ ɲac, ²⁴ “Atôc mone silba daŋ têŋ aö.” Ma iŋ ndac, “Asa ndê ɲagatu ti ɲaê yêc mone dindéc?” ²⁵ Ma ɲac sêsôm, “Sisa ndê.” Goc Yisu sôm têŋ ɲac, “Bocdinaŋ atoc Sisa sa ɲa gêŋ naŋ gic iŋ ɲawaê, ma atoc Anötö sa ɲa gêŋ naŋ gic iŋ ɲawaê.”

²⁶ ɲalêŋ dinaŋ ɲac sêŋsahê bu sêtim iŋ bu sôm yom so daŋ yêc lau hoŋ aŋgô-ɲga, magoc sêtôm dom. Sêhêdaê tu iŋ ndê yom ti gauc-ɲga, ma ɲac si yom mba bu sêsôm ô.

Lau Sadiusi bu sêtim Yisu pi yom datisa akêŋ lau batê-ɲga

(Mat 22:23-33; Mak 12:18-27)

²⁷ Têŋ dinaŋ lau †Sadiusi ɲatô sêtêŋ Yisu si. ɲac lau Israel-ɲga si toŋ daŋ, naŋ sêkêŋ whiŋ bu lau batê oc sêtisa tiyham dom. Ma ɲac sêkêŋ gêndac daŋ têŋ Yisu bocdec bu, ²⁸ “Kêdôhônwaga, Moses to yac neŋ yomsu daŋ bocdec bu. ɲgac daŋ bu ndê dôwa nem awê sa ma bu mbac ndu ma balêkoc mbasi, naŋ ɲgac dau oc nem dôwa ndê awê sawa, ma kwê balêkoc asê tu dôwa-ɲga. ²⁹ Têŋ têm daŋ, asidôwai 7 sêmbo. ɲgac ɲamata-ɲga gêm awê sa, magoc iŋ mbac ndu ma iŋ ndê balêkoc mba. ³⁰⁻³¹ Ma ɲgac tilu-ɲga gêm awê sawa dau, tigeŋ mbac ndu ma balêkoc mba. ɲalêŋ tigeŋ ɲgac titö-ɲga e têŋ ɲgac ti-7-ɲga hoŋ sem awê sawa dau magoc sêmbac ndu ma balêkoc mba. ³² Ma tiŋambu awê dau mbac ndu. ³³ Kwahic dec yac bu andac am bocdec bu. Lau batê bu sêtisa tôm lau ɲatô sêsôm, dec awê dau oc ti asa ndê awê? Bu asidôwai 7 dinaŋ hoŋ sem iŋ su têŋ ndoc sêmbo tali.”

³⁴ Ma Yisu ô yom ma sôm têŋ ɲac, “Lau têm dindéc-ɲga sem dau, ³⁵ tigeŋ têŋ têm ɲambu-ɲga, lau naŋ Anötö oc lic bu lau gitêŋ ma uŋ ɲac sa bu sêndöc tali yêc undambê, naŋ oc sênem dau dom. ³⁶ Ma oc tôm dom bu ɲac sêmbac ndu tiyham, bu ɲac oc sêmbo sêtôm aŋela. Lau naŋ Anötö uŋ sa sêndöc undambê, naŋ oc sêti iŋ ndê balêkoc. ³⁷ Ma Moses dau tôc asê bu lau batê oc sêtisa. Gauc nem yom naŋ iŋ to pi ndoc iŋ gêlic ya golom sa a daŋ. Têŋ ndoc dinaŋ iŋ sam Pômdau bu Abraham ndê Anötö, Aisak ndê Anötö, ma Jakob ndê Anötö. ³⁸ Lau batê bu sêtisa dom, dec tu sake-ɲga Anötö sam dau bu lau tö dinaŋ si Anötö? Anötö iŋ lau batê si Anötö dom, iŋ lau tali si Anötö, bu lau hoŋ si ɲahu sêmbo tali-ɲga yêc Anötö.”

³⁹ Lau †Skraib ɲatô sêngô Yisu ndê yom dau ma sêsôm, “Kêdôhôn-waga, am nem yom ɲayham!” ⁴⁰ Ma tiŋambu lau sêtöc dau bu sêkêŋ gêndac têŋ Yisu tiyham.

Yisu kêsahê lau si gauc pi Mesaya

(Mat 22:41-46; Mak 12:35-37)

⁴¹ Ma Yisu sôm têŋ ɲac, “Bocke ma lau sêsôm bu Mesaya iŋ Dawid ndê Atu? ⁴² Dawid dau to yom yêc Buku Wê-ɲga bocdec bu, ‘Anötö sôm têŋ aneŋ Pômdau, “Am ndöc aö amañ andô-ɲga, ⁴³ e nditôm aö wakêŋ nem ɲacyo sêsôc am gahim ɲapu.” ’ ⁴⁴ Bocdinaŋ Dawid dau sam Mesaya bu Pômdau, ma bocke dec lau sêsôm bu Mesaya iŋ Dawid ndê Atu?”

Yisu ndê puc pi lau Skraib si mêtê sac

(Mat 23:1-7; Mak 12:38-40)

⁴⁵ Ma yêc lau hoŋ dinaŋ si aŋgô-ɲga, Yisu sôm têŋ iŋ ndê ɲgacsêŋomi, ⁴⁶ “Ayob daôm ɲapep bu aŋkuc lau Skraib si gêbôm dom. ɲac sêsôc ɲakwê baliŋ ma sêŋsêlêŋ sêmbo malac lôm, bu ɲac atac whiŋ bu lau sêtoc ɲac sa ma sêhê mwalêc ɲac. ɲac atac whiŋ bu sêndöc mala ɲamata-ɲga yêc lôm wê-ɲga, ma lau tiwaê si mala têŋ ndoc sêneŋ mwasin-ɲga. ⁴⁷ Yêc lau hoŋ aŋgô-ɲga, sêteŋ mbec baliŋ, magoc têŋ ndoc lau sêlic ɲac dom, naŋ sêŋsau lauwhê sawa bu sêŋgaho ɲac si andu su. Anötö oc êmatôc ɲac ma kêŋ ɲagêyô sac andô têŋ ɲac.”

21

*Awhê tuc daŋ kên da daŋge**(Mak 12:41-44)*

¹ Yisu hôc tandô sa ma gêlic lau ti lêlôm sêkên si da sip apa da-nga naŋ kalhac lôm dabuŋ ŋamakê. ² Ma iŋ gêlic awhê tuc ŋalôm sawa daŋ kên awa sauŋ lu gitôm wan toea lu sip apa da-nga. ³ Ma iŋ sôm, “Aö wasôm yomandô têt mac, bu yêc Anötö aŋgô-nga awhê tuc ŋalôm sawa dindec kên da hôc gêlêc lau hoŋ si da su. ⁴ Ŋahu bu lau ti lêlôm sêkên si da, magoc ŋac si awa daêsam gacgeŋ yêc ŋac-nga. Tigeŋ awhê dindec iŋ awhê ŋalôm sawa, ma iŋ kên iŋ ndê gêŋ hoŋ ti da.”

*Yisu sôm yom pi lôm dabuŋ Jerusalem-nga**(Mat 24:1-2; Mak 13:1-2)*

⁵ Yisu ndê ŋgacsêŋomi ŋatô sêsôm yom pi hoc ŋayham-ŋayham ma gôlôn ŋayham naŋ lau ŋatô sêkên bu sêŋgôlôn lôm dabuŋ. Magoc Yisu sôm, ⁶ “Ndoc oc meŋ sa, naŋ gêŋ ŋayham hoŋ naŋ kwahic dec mac alic yêc gameŋ dindec, naŋ oc niŋga. Ŋacyo oc sêseŋ hoc hoŋ su, ma hoc daŋ oc ndöc hoc daŋ ŋahô tiyham dom.”

*Gêŋ wapac têt ŋambu-nga-nga**(Mat 24:3-14; 10:17-22; Mak 13:3-13)*

⁷ Ma Yisu ndê ŋgacsêŋomi sêndac iŋ, “Kêdôhônwaga, ŋawapac naŋ am sôm yom pi, naŋ oc hôc asê Jerusalem têt têt bocke? Ma gêŋ sake oc kên puc yac bu têt dau meŋ kêpiŋ?” ⁸ Ma Yisu sôm, “Ayob daôm ŋapep bu lau sêŋsau mac dom. Lau daêsam oc sêmeŋ sênem aö aŋôn ma sêsôm, ‘Aö Mesaya dau,’ ma ‘Têt dau meŋ kêpiŋ.’ Aŋkuc ŋac dom! ⁹ Ma têt têt mac aŋgô ŋawaê bu lau sic siŋ têt dau, me lau sêli dau sa, naŋ atöc daôm dom. Bu gêŋ hoŋ dinaŋ gic waê bu meŋ sa muŋ, magoc têt ŋambu-nga yêc dôŋ yêc.” ¹⁰ Ma Yisu gic têt yom ma sôm, “Kiŋ nom-nga oc sêkên kisa dau, ma lau akêŋ gameŋ daŋ oc sêndic siŋ têt lau akêŋ gameŋ daŋ. ¹¹ Tiyhô oc nem atu, ma tôbôm ti gêmbac atu-tu oc sêhôc asê gameŋ ŋatô. Lau oc sêlic gêŋ dalô atu-tu yêc umboŋ, ma gêŋ atu-tu naŋ oc kôm ŋac sêtöc dau atu.

¹² “Gêŋ ŋamata-nga, lau oc sêkên kisa mac, ma sêkôc mac dôŋ. Tu mac akêŋ whiŋ aö-nga, dec lau oc sêmatôc mac yêc lôm wê-nga, ma sêkên mac andöc gapocwalô. Ma ŋac oc sêkên mac alhac kiŋ ti gôliŋwaga aŋgô-nga bu sêmatôc mac. ¹³ Ndoc dinaŋ iŋ mac nem têt bu asôm yom asê pi aö. ¹⁴ Ahêgo daôm tu yom asôm-nga dom, ¹⁵ bu aö dauŋ oc wanem mac sa, ma wakêŋ yom ti gauc têt mac. Ma mac nem ŋacyo oc sêtôm dom bu sêô mac nem yom me sêseŋ mac nem yom. ¹⁶ Dinami ti damami, ma asidôwai ma silip naŋ sêkên whiŋ dom, naŋ oc sêhoc mac nem lau ŋatô asê, ma sêndic ŋatô ndu. ¹⁷ Tu aö-nga dec lau hoŋ oc sêtec mac. ¹⁸ Tigeŋ Anötö oc yob mac e nem kêclauŋ ŋandô daŋ niŋga dom. ¹⁹ Magoc alhac ŋaŋga ma ahu aö siŋ dom, ma Anötö oc kôc mac sa andöc tamli ŋapaŋ yêc undambê.”

*Ŋawapac gameŋ Judia-nga**(Mat 24:15-28; Mak 13:14-23)*

²⁰ “Têt ndoc mac alic lau siŋ-nga sêŋgihi Jerusalem ahuc, naŋ dec aŋyalê bu ŋasawa sauŋ ma ŋac oc sêseŋ malac atu dau su. ²¹ Têt ndoc dinaŋ, mac lau naŋ ambo gameŋ Judia-nga naŋ alhö ŋagahô api gameŋ lôc-nga andi. Lau naŋ sêmbo Jerusalem, naŋ sêhu malac dau siŋ, ma lau naŋ sêmbo gameŋ ŋamakê-nga naŋ sêsôc malac atu dau tiyham dom. ²² Yom hoŋ naŋ lau propet sêhoc asê gwanan pi ŋagêyô naŋ oc tap lau nom-nga sa, naŋ oc ŋandô sa têt têt dinaŋ. ²³ Oyaê. Lauwhê naŋ daê ma lauwhê naŋ sêkên su têt balêkoc, naŋ oc sêtap ŋawapac atu sa têt têt dinaŋ. Ŋawapac atu oc hôc asê nom, ma lau Israel-nga oc sêŋsahê ŋacyo si atac ŋandê. ²⁴ Lau gameŋ apa-nga oc sêndic lau Israel-nga ŋatô ndu ŋa bieŋ baliŋ, ma sêŋgaho ŋatô su ma sêwê ŋac sêtêŋ lau apa si gameŋ sêndi sêtôm lau gapocwalô-nga. Anötö kêmatin têt bu lau gameŋ apa-nga sêŋgwiniŋ lau Jerusalem-nga, ma ŋac oc sêkôm e têt dau pacndê.”

Ŋamalac ndê Atu ndê bêc mbu meŋ-ŋga
(Mat 24:29-36; Mak 13:24-31)

²⁵ “Lau oc sêlic gêŋ dalô ac-ŋga ti ayô-ŋga ma tata-ŋga. Ma yêc nom, gwêc oc li dau sa atu, ma kôm lau si gauc êŋsôŋ ma ŋalôm ŋawapac atu. ²⁶ Gêŋ ti ŋaclai naŋ sêlhac umbonŋ oc wiwic sa, ma tu dinaŋ-ŋga lau oc sêtôc dau e ŋac tagôlô ma sêhêgo dau tu gêŋ bocke naŋ oc hôc asê nom-ŋga. ²⁷ Têŋ ndoc dinaŋ lau oc sêlic Ŋamalac ndê Atu mbu meŋ ndôc dao ŋahô ti ŋaclai ma ŋawasi atu. ²⁸ Têŋ ndoc gêŋ kaiŋ dinaŋ bu meŋ sa, naŋ atisa ma tamtac, bu mac nem ndoc bu atap Anötö ndê mwasinŋ nem mac si-ŋga ŋa-ŋandô sa, naŋ meŋ kêpiŋ.”

²⁹ Ma Yisu sôm yom gôliŋ daŋ bocdec, “Gauc nem a laŋ ma a ŋatô. ³⁰ Têŋ ndoc mac alic ŋalaunŋ wakuc bu lêc, naŋ mac aŋyalê bu ndoc ac-ŋga meŋ kêpiŋ. ³¹ Ma bocdinaŋ têtŋ ndoc mac alic gêŋ naŋ aô gasôm yom pi, naŋ hôc asê, dec aŋyalê bu ndoc meŋ kêpiŋ bu Anötö ndê gôliŋ meŋ sa tiawê. ³² Yomandô! Lau têtŋ dinaŋ-ŋga oc sêmbac ndu dom e gêŋ hoŋ dinaŋ hôc asê. ³³ Undambê ti nom oc niŋga, tigeŋ aneŋ yom daŋ oc niŋga dom.”

Danem ali

³⁴⁻³⁵ Ma Yisu sôm, “Oc têtŋ dom bu ŋamalac daŋ êŋlêc bêc ŋambu-ŋga dau. Bocdinaŋ dec amasaŋ daôm ŋapep ma anem ali. Ayob bu anôm gêŋ êŋiŋ mac-ŋga ma aneŋ gêŋ ŋawahô me apô sim daôm tu ŋawapac nom-ŋga êŋlêc dom, bu mboe gêŋ dau oc hê nem gauc dôŋ têtŋ têtŋ bêc ŋambu-ŋga dau meŋ sa. Bu bêc dau oc hôc asê mac ŋagahô, têtŋ bôc daŋ sip akô sep eŋ. ³⁶ Anem ali ma atêŋ mbec bu Anötö kêŋ licwalô têtŋ mac bu ŋawapac hoŋ naŋ oc sêhêc asê, naŋ ku mac dulu dom, ma bu mac oc atôm bu alhac Ŋamalac ndê Atu aŋgô-ŋga ti mayam pac.”

³⁷ Têtŋ ŋasawa dinaŋ Yisu kêtôhônŋ lau mbo lôm dabuŋ ŋabatêmdö têtŋ acsalô, ma iŋ sa gi yêc Lôc Olib têtŋ ôbwêc. ³⁸ Têtŋ bêc hoŋ lau daêsam sêtêŋ lôm dabuŋ si têtŋ bêbêc ganduc, bu ŋac atac whiŋ bu sêŋgô Yisu ndê yom.

22

Judas sôm tidônŋ bu hoc Yisu asê
(Mat 26:14-16; Mak 14:10-11)

¹ Lau Israel si tMwasinŋ Bolom Yist Mba-ŋga naŋ lau sêsam bu Mwasinŋ Pasowa-ŋga, naŋ meŋ kêpiŋ. ² Ma dabuŋsiga atu-tu ti kêtôhônŋwaga yomsu-ŋga sêŋsalê lêtŋ bu sêndic Yisu ndu gelec, ŋahu bu sêtôc lau. ³ Têtŋ ndoc dinaŋ Sadaŋ sip Judas ndê ŋalôm. Iŋ ŋgac naŋ sêsam bu Iskeriot, ma iŋ ŋgacsêŋomi 12 si daŋ. ⁴ Iŋ têtŋ dabuŋsiga atu-tu ti lau siŋ-ŋga naŋ sêyob lôm dabuŋ, naŋ gi, ma ŋac sem yomgalôm pi lêtŋ tu Judas hoc Yisu asê têtŋ ŋac-ŋga. ⁵ Goc ŋac atac ŋayham, ma sêsôm tidônŋ bu sênemlhi iŋ ŋa mone. ⁶ Judas gôlôc ma kêsâlê ndoc bocke naŋ lau daêsam oc sêmbô sêwhiŋ Yisu dom, dec oc têtŋ bu iŋ hoc Yisu asê.

Yisu ndê ŋgacsêŋomi sêmasaŋ Mwasinŋ Pasowa-ŋga
(Mat 26:17-19; Mak 14:12-16)

⁷ Mwasinŋ Bolom Yist Mba-ŋga ŋabêc naŋ lau Israel sic domba Pasowa-ŋga ndu, naŋ meŋ hôc asê. ⁸ Ma Yisu kêkiŋ Pita lu Jon ma sôm, “Amlu andi ma amasaŋ Mwasinŋ Pasowa-ŋga bu daneŋ.” ⁹ Ma sêndac iŋ, “Am tac whiŋ bu alu amasaŋ Pasowa yêc nde?” ¹⁰ Ma Yisu sôm têtŋ iŋlu, “Asôc Jerusalem andi, ma amlu oc atap ŋgac daŋ sa, naŋ hôc bu lôŋ daŋ. Aŋkuc iŋ atêŋ iŋ ndê ŋadau ndê andu andi, ¹¹ ma asôm têtŋ andu ŋadau, ‘Alu mba kêtôhônŋwaga ndac am pi ŋalôm ŋacleŋ-ŋga, bu iŋ ti ndê ŋgacsêŋomi bu sêneŋ Mwasinŋ Pasowa-ŋga yêc am nem andu.’ ¹² Ma iŋ oc têtŋ ŋalôm atu daŋ yêc andu dau ŋahô-ŋga têtŋ amlu. Tebo ti gêŋ hoŋ tu yac daneŋ Mwasinŋ Pasowa-ŋga yêc ŋalôm dinaŋ, goc amlu amasaŋ gêŋ yêc ŋalôm dinaŋ.” ¹³ Goc iŋlu sêsôc Jerusalem si ma sêtap gêŋ hoŋ sa gitôm Yisu sôm têtŋ iŋlu, ma sêmasaŋ mwasinŋ Pasowa-ŋga.

Yisu gic hu Mwasinŋ Dabuŋ
(Mat 26:26-29; Mak 14:22-26)

¹⁴ Têñ òbwêc dinañ, Yisu ndöc tebo whiñ lau aposel bu sêñeñ Mwasiñ Pasowa-nga. ¹⁵ Ma iñ sôm têtñ ñac, “Ñasawa sauñ aö oc wahöc ñandê atu, magoc aö atac whiñ bu waneñ Mwasiñ Pasowa-nga dindéc wawhiñ mac muñ. ¹⁶ Bu aö wasôm têtñ mac, aö waneñ Mwasiñ Pasowa-nga tiyham dom e Anötö ndê gôliñ meñ sa tiawê, ma Pasowa dau ña-ñandô meñ sa.” ¹⁷ Goc iñ kôc laclhu wain-nga dañ, gêm danje ma sôm, “Akôc ma akêtñ lom têtñ daôm. ¹⁸ Aö wasôm têtñ mac bu aö oc wanôm wain tiyham dom e Anötö ndê gôliñ meñ sa tiawê.” ¹⁹ Ma iñ kôc bolom, gêm danje ma pô kôc, goc gic sam têtñ ñac ma sôm, “Aö neñ ñandô dau dec, nañ gakêtñ tu mac-nga. Aneñ gêtñ dindéc tu bu gauc nem aö-nga.” ²⁰ Ñac señ gêtñ pacndê, goc ñalêtñ tigeñ iñ kôc laclhu wain-nga dañ ma sôm, “Lacclhu dindéc ti dôhôn pwac wakuc aneñ dac-nga, nañ wakêc siñ tu mac-nga. ²¹ Tigeñ añgô! Ñgac nañ bu hoc aö asê, nañ gêtñ gêtñ ndöc tebo whiñ aö. ²² Bu gêtñ nañ oc hóc asê Ñamalac ndê Atu, nañ kêtuc lêtñ nañ Anötö kêmaseñ gwanañ su, tigeñ ñgac nañ hoc aö asê, nañ oc tap ñagêyô atu sa. Oyaê!” ²³ Goc ñac hoñ sêndac dandi pi ñac si asa oc kôm gêtñ dau.

Asa ti ñgac ñamata-nga

(Mat 20:25-28; 19:28; Mak 10:42-45)

²⁴ Ma têtñ ndoc dinañ ñgac-sêñomi sêseñ dau bu ñac si asa ti ñgac ñamata-nga. ²⁵ Goc Yisu sôm têtñ ñac, “Lau sambuc si kiñ sêtoc dau sa têtñ ñac si lau, ma lau nañ sem gôliñ lau, nañ sêsam dau bu lau ñamata-nga. ²⁶ Magoc mac añkuc mêtê kaiñ dinañ dom. Mac nem asa iñ ñgac tiwaê, nañ êñgwiniñ dau ti ñgac waêmbe. Ma asa iñ ñgac ñamata-nga, nañ ti ñgac akiñ ñambwa. ²⁷ Mac gauc gêm bocke? Ñgac nañ ndöc tebo, ma ñgac nañ gêm akiñ iñ, nañ iñlu si asa ti ñgac ñamata-nga? Yêc ñamalac añgô-nga, ñgac nañ ndöc tebo iñ ñgac ñamata-nga. Tigeñ aö gambo gawhiñ mac gitôm ñgac akiñ.

²⁸ “Ndoc bocke nañ ñawapac me kisa tap aö sa su, nañ mac ahu aö siñ dom. ²⁹ Bocdinañ tiñambu aö wakêtñ mac anem gôliñ lau, gitôm Damañ kêtñ ñaclai tu wanem gôliñ-nga sip aö dauñ amañ. ³⁰ Ma mac oc aneñ ti anôm gêtñ awhiñ aö yêc gameñ undambê-nga, ma mac oc andöc pônñ atu ma amatôc Israel si lau ñatorñ 12.”

Yisu sôm bu Pita oc sêc iñ ahuc

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31)

³¹ Ma Yisu gic têtñ yom ma sôm, “Saimon, Saimon, Sadañ ndac bu êñsahê mac nem akêtñ whiñ bu gêtñ ñandô me mba, gitôm lau sêwhê wit ñapa ti ñandô kôc. ³² Tigeñ aö gateñ mbec tu am-nga Saimon, bu am oc hu nem kêtñ whiñ siñ dom. Ma tiñambu têtñ têtñ am nem daôm kwi, nañ puc nem asidôwai dôñ.” ³³ Dec Pita sôm, “Pômdau, tôm ñac sêkêtñ hêclu dasôc gapocwalô, me sêndic hêclu ndu, aö wahu am siñ dom.” ³⁴ Ma Yisu sôm, “Pita, aö wasôm têtñ am, òbwêc dec am oc sêc aö ahuc tidim tö, ma tiñambu dalec oc tañ.”

Ñgacsêñomi oc sêtap kisa sa

³⁵ Goc Yisu ndac ñac, “Têtñ ndoc aö kakiñ mac asa a bu anem mêtê lau, nañ mac akôc talhi mone-nga, ti gata, ma atapa dom. Têtñ ndoc dinañ mac apônda daôm, me mba?” Ma ñac sêsôm, “Mba.” ³⁶ Goc Yisu sôm, “Kwahic dec ma ndi, mac nem talhi mone-nga me gata bu yêc, nañ akôc sa. Ma mac nem bieñ baliñ bu mbasi, dec akêtñ nem ñakwê awê-nga têtñ lau sênemlhi, goc akôc ña-awa ma anemlhi bieñ baliñ dañ. ³⁷ Bu sêto yom dañ yêc bocdec bu, ‘Sêlic iñ gitôm lau sac si dañ.’ Yom dau hêganônñ aö, ma gic waê bu ñandô sa. Yomandô, yom nañ sêto pi aö, nañ oc ñandô sa.” ³⁸ Ma ñgacsêñomi sêsôm, “Pômdau lic! Bieñ baliñ lu dec sêyêc.” Ma Yisu sôm, “Gitôm.”

Yisu teñ mbec yêc Lôc Olib

(Mat 26:36-46; Mak 14:32-42)

³⁹ Yisu ti ndê ñgacsêñomi sêhu malac Jerusalem siñ, ma sêsa sêtêtñ Lôc Olib si. Têtñ daêsam su sêkac sa sêmbo gameñ dinañ. ⁴⁰ Iñ hóc asê ma sôm têtñ ñac, “Ateñ mbec bu lêtôm tap mac sa dom.” ⁴¹ Goc iñ hu ñac siñ ma sa ñasawa sauñ gi, pônñ haduc ma teñ

mbec bocdec bu, ⁴² “Daman, am bu tac whiņ, dec kôc laclhu űawapac-ņga dindec su yêc aô. Tigeņ êmkuc aneņ tac whiņ dom, kôm tôm am daôm nem atac whiņ bu kôm.” ⁴³ Ma aņela undambê-ņga daņ hoc dau asê têņ iņ, ma kôm iņ licwalô sa. ⁴⁴ Yisu pô sim dau űandô, ma teņ mbec űaņga, ma iņ ndê waweņ kêc sip nom gitôm dac.

⁴⁵ Iņ teņ mbec su, goc tisa ma mbu têņ iņ ndê űgacsêņomi gi, ma gêlic bu űac sêyêc bêc sêyêc. űac si űalôm űawapac kôm űac kwapac. ⁴⁶ Ma iņ uņ űac sa goc ndac űac, “Tu sake-ņga mac ayêc bêc ayêc? Atisa mac ateņ mbec bu lêtom tap mac sa dom.”

Sêkôc Yisu dôn

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-52; Jon 18:1-11)

⁴⁷ Yisu sôm yom dau mbo, ma űgacsêņomi 12 si daņ, naņ sêsam bu Judas, naņ hóc asê ma wê lau toņ atu sêwhiņ iņ. Iņ kêselêņ têņ Yisu bu űgutô iņ, ⁴⁸ magoc Yisu ndac iņ, “Judas, bocke? Am bu űgutô űamalac ndê Atu tu bu hoc iņ asê, a?” ⁴⁹ Lau naņ sêmbô sêwhiņ Yisu, naņ sêlic gêņ naņ bu hóc asê ma sêndac, “Pômdau, yac andic űac űa bieņ, a?” ⁵⁰ Ma űac si daņ puc ndê bieņ sa ma pa dabuņ-siga űamata-ņga ndê űgac akiņ ndê daņgalauņ andô-ņga su. ⁵¹ Magoc Yisu sôm, “Akôm bocdinaņ dom!” Ma iņ kêmasec űgac dau ndê daņgalauņ, ma kôm iņ űayham sa. ⁵² Goc Yisu sôm têņ dabuņsiga atu-tu ti lau bata, ma lau siņ sêyob lôm dabuņ-ņga, naņ sêmeņ bu sêkôc iņ dôn, “Bocke dec mac akôc bieņ ti gêņ siņ-ņga ma asa ameņ bu akôc aô dôn gitôm űgac kaņ daņ? ⁵³ Tôm bêc hoņ aô gambo gawhiņ mac yêc lôm dabuņ űagameņ, ma mac akôc aô dôn dom. Tigeņ kwahic dec ti mac nem ndoc, ma űaclai űasec-ņga gêm gôliņ mac.”

Pita sêc Yisu ahuc

(Mat 26:69-75; Mak 14:66-72; Jon 18:15-18, 25-27)

⁵⁴ űac sêkôc Yisu dôn, ma sêwê iņ sêtêņ dabuņsiga űamata-ņga ndê andu si. Ma Pita kêkuc űac mbo ahê. ⁵⁵ Yêc dabuņsiga dau ndê andu űatuņlôm, lau űatô sêkôm ya golom asê, goc sêndôc sêwhiņ dau ma sêņsulu. Ma Pita gi ndôc sic whiņ űac. ⁵⁶ Awhê akiņ daņ gêlic Pita ndôc ya űawê, goc tahê iņ ma sôm, “Iņ űgac dindec iņ kêkuc Yisu whiņ.” ⁵⁷ Tig eņ Pita pa dau ma sôm, “Awhê! Aô kayalê iņ dom!”

⁵⁸ űasawa sauņ ma űamalac daņ gêlic iņ ma sôm, “Am lau naņ sêņkuc iņ, naņ si űgac daņ!” Ma Pita ô yom ma sôm, “Am űgac, mba!”

⁵⁹ Acgatu űasawa daņ meņ gi su, ma űamalac daņ tiyham sôm ti űaņga, “űgac dindec iņ kêkuc Yisu whiņ! Yomandô! Bu iņ űgac Galili-ņga.” ⁶⁰ Magoc Pita sôm, “O űgac daôm! Aô kayalê yom naņ am sôm, naņ űahu dom!” Iņ sôm yom dinaņ mbo, ma mbac dalec taņ.

⁶¹ Ma Pômdau kac dau kwi ma tahê Pita, ma Pita gauc gêm yom naņ Pômdau sôm têņ iņ bocdec bu, “Ôbwêc dindec am oc sêc aô ahuc tidim tö, ma tiņambu mbac dalec oc taņ.”

⁶² Goc iņ sa awê gi, ma taņ dau ndu.

Lau siņ-ņga sêsu Yisu susu

(Mat 26:67-68; Mak 14:65)

⁶³⁻⁶⁴ Lau siņ-ņga naņ sêkôc Yisu dôn, naņ sic hu sêsu iņ susu. Sêkic iņ tandô ahuc űa po, goc sêtap iņ ma sêndac, “Am bu propet, dec sôm asê bu asa dec tap am?” ⁶⁵ Ma sêpu iņ ti sêņgwiniņ iņ űa yom sac daêsam.

Lau bata Israel-ņga sêmatôc Yisu

(Mat 26:63-68; Mak 14:61-65)

⁶⁶ Têņ bêbêc ganduc lau bata Israel-ņga, ma dabuņsiga atu-tu ti lau Skraib sêkac sa sêpitigeņ, ma sêkêņ Yisu kalhac űac aņgô-ņga. űac sêsôm têņ iņ, ⁶⁷ “Am bu Mesaya dau, dec sôm têņ yac!” Ma Yisu sôm têņ űac, “Aô bu wasôm, dec mac oc akêņ whiņ aô dom, ⁶⁸ ma aô bu wakêņ gêndac daņ têņ mac, dec mac oc aô aneņ yom dom. ⁶⁹ Tigeņ, têņ kwahic dec ma ndi, űamalac ndê Atu oc ndôc Anötö űaclai űadau ndê amba andô-ņga.”

⁷⁰ Ma űac hoņ sêsôm, “Bocdinaņ, am sôm bu am Anötö ndê Atu, a?” Ma Yisu sôm, “Mac asôm solop bu aô dauņ dindec.” ⁷¹ Goc sêsôm têņ dandi, “Yac daņgô yom naņ iņ dau sôm su. Dapônda yom daņ tu taņgôliņ pi iņ-ņga dom.”

23

*Pailot kêsu Yisu**(Mat 27:11-26; Mak 15:2-15; Jon 18:29-19:16)*

¹ Goc lau hoñ dinañ sêtisa ma sêwê Yisu sêtêñ Pailot si. ² Ma ñac sêngôliñ yom pi iñ, ma sêsôm, “Ñgac dindec gêli lau Israel-nga ñalôm sa. Iñ sôm bu lau sêkêñ takis têtñ Sisa dom, ma iñ toc dau sa ma sam dau bu Mesaya, kiñ nañ lau Israel-nga sêkêñ bata.” ³ Goc Pailot ndac Yisu bocdec bu, “Am lau Israel-nga si kiñ, a?” Ma Yisu sôm, “Tôm nañ am daôm sôm.” ⁴ Dec Pailot sôm asê têtñ dabuñsiga atu-tu ti lau hoñ, “Aö gatap ñgac dindec ndê giso dañ sa dom, bu tamatôc iñ pi-nga.” ⁵ Tigeñ ñac sêsôm ti ñañga, “Iñ kêdôhôn lau ma gêli ñac si ñalôm sa yêc gameñ Judia-nga hoñ. Iñ gic hu yêc gameñ Galili-nga ma kôm ñapañ e meñ têtñ gameñ dindec.”

Pailot kêkiñ Yisu têtñ Herod Antipas

⁶ Têtñ ndoc Pailot ñgô yom dinañ, nañ iñ ndac ñac bu Yisu iñ ñgac Galili-nga, me mba. ⁷ Ma iñ tap sa bu iñ ñgac Galili-nga, dec kêkiñ iñ têtñ Herod gi. Herod iñ ñgac nañ gêm gôliñ gameñ Galili-nga, ma iñ mbo malac Jerusalem têtñ têtñ dinañ. ⁸ Têtñ têtñ Herod gêlic Yisu, nañ iñ tac ñayham atu, bu ñasawa baliñ su iñ tac whiñ bu lic iñ. Iñ ñgô ñawaê pi Yisu su, ma kêtñ bata bu lic iñ kôm gêtñ dalô dañ. ⁹ Iñ kêtñ gêndac daêsam têtñ Yisu, magoc Yisu ô yom dom.

¹⁰ Têtñ dinañ dabuñsiga atu-tu ti lau Skraib sêtisa ma sêngôliñ yom pi iñ ti ñañga. ¹¹ Goc Herod ti lau siñ-nga sêsu Yisu susu ma sêngwiniñ iñ. Sêkêñ iñ sôc ñakwê baliñ gitôm kiñ sêsôc, ma sêñkiñ iñ mbu têtñ Pailot gi. ¹² Muñ-nga Herod lu Pailot sêkêñ kisa dau, magoc acsalô dinañ iñlu sêhê silip dandi.

Pailot bu êngapwêc Yisu

¹³ Pailot mbwêc dabuñsiga atu-tu ti lau bata ma lau Israel-nga ñatô sêpitigeñ, ¹⁴ ma sôm têtñ ñac, “Mac akôc ñgac dau atêtñ aö amen, ma asôm bu iñ gêli lau ñalôm sa. Aö kasahê iñ yêc mac añôm-nga, ma gatap sa bu yom nañ mac añgôliñ pi iñ, nañ ñahu mba. ¹⁵ Ma Herod bocdinañ, bu iñ kêkiñ iñ mbu têtñ yac meñ. Bocdinañ wasôm têtñ mac bu ñgac dau kôm giso dañ dom bu dandic iñ ndu. ¹⁶⁻¹⁷ Tu dinañ-nga aö wakêñ aneñ lau sêhi iñ ña sô, ma sêhu iñ siñ lhö ndi.” ¹⁸ Magoc ñac sêmbwêc atu sêwhiñ dau bu, “Kôc iñ sa ma ndic iñ ndu! Ma hu Barabas siñ têtñ yac.” ¹⁹ Barabas iñ ñgac nañ ndöc gapocwalô têtñ ndoc dinañ, bu iñ kêtñ lau bu sêndic siñ, ma iñ gic lau ñatô ndu. ²⁰ Magoc Pailot tac whiñ bu êngapwêc Yisu su, dec sôm yom ñañga tiyham bu nem ñac si ñalôm kwi. ²¹ Magoc ñac sêmbwêc yom ñapañ, “Ndic iñ pi a gicso dau! Ndic iñ pi a!” ²² Goc Pailot sôm têtñ ñac tidim tö-nga, “Tu sake-nga? Iñ kôm giso bocke? Aö gatap yom dañ sa pi iñ dom, bu dandic iñ ndu. Bocdinañ aö wakêñ aneñ lau siñ-nga sêndic iñ ñamlic ñandê, ma wahu iñ siñ.” ²³ Tigeñ ñac sêmbwêc hóc ahuc ñapañ, bu sêndic iñ pi a gicso dau. Ma sêmbwêc yom dau e Pailot sôc ñapu. ²⁴ Iñ gôlôc ma sôm têtñ lau siñ-nga bu sêkôm gitôm lau dau si yom. ²⁵ Barabas, ñgac siñsêlêc nañ ndöc gapocwalô tu iñ gic lau ndu-nga, nañ sêngapwêc iñ su têtñ lau sêndac. Magoc Yisu, nañ sêtec, nañ Pailot kêkiñ iñ têtñ lau siñ-nga bu sêndic iñ ndu.

*Sic Yisu pi a gicso dau**(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Jon 19:17-27)*

²⁶ ñac sêwê Yisu sêsa si, ma yêc señ sêtap ñgac dañ ñaê Saimon sa. Iñ ñgac malac Sairin-nga,* ma iñ kêsêlêñ mbo señ akêñ gameñ ñamakê-nga bu têtñ Jerusalem ndi. Lau siñ-nga sêkôc Saimon ma sêkêñ iñ kêbalañ a gicso dau kêkuc Yisu.

²⁷ Lau daêsam sêñkuc Yisu si, ma lauwhê ñatô sêwhiñ ñac, sêhu danggibo asê pi iñ ma sêtañ. ²⁸ Goc Yisu kac dau kwi ma sôm têtñ ñac, “Mac lauwhê Jerusalem-nga, atañ aö dom! Tigeñ atañ tu daôm-nga, ma tu mac nem balêkoc-nga. ²⁹ Bu ndoc ñawapac-nga oc meñ sa, nañ mac oc asôm bu iñ gêtñ ñayham bu lauwhê ñatô ñac lauwhê gapoc ma sêkôc

* 23:26: Sairin - malac dañ nañ yêc Not (North) Afrika.

balêkoc me sêkêñ su têtñ balêkoc dom. ³⁰ Têtñ ndoc dinañ, lau oc tac whiñ bu lôc dañ tip meñ ma êñgatôc ñac si. ³¹ Gêñ nañ kwahic dec sêkôm têtñ aô, nañ gitôm sêkêñ ya gêñ a batac. Bocdinañ ahêgo daôm pi gêñ ñac oc sêkôm tiñambu-ñga, oc nditôm sêkêñ ya neñ a basô.”

³² Lau siñ-ñga sêwê ñgac sac lu sêwhiñ Yisu, bu sêndic iñlu ndu sêwhiñ iñ. ³³ Ñac sêsa si e sêhóc asê gameñ nañ sêsam bu ñakêcyha, ma yêc dinde ñac sic Yisu pi a gicso dau. Ma sic ñgac sac lu sêpi a gicso sêwhiñ Yisu, dañ kêgalêñ andô-ñga, ma dañ kêgalêñ gasê-ñga. ³⁴ Têtñ dinañ Yisu teñ mbec ma sôm, “Damañ, suc aneñ ñacyo si sac kwi, bu ñac sêñyalê gêñ nañ sêkôm, nañ dom.” Tiñambu lau siñ-ñga sêpuc gapoc bu sêlic ñac si asa oc kôc Yisu ndê ñakwê.

³⁵ Lau daêsam sêlhac ma tahê Yisu, ma lau bata Israel-ñga bocdinañ. Sêlhac ti sem tô iñ ma sêsôm, “Iñ gêm lau ñatô sa. Iñ bu Mesaya nañ Anötö kêyalin sa, nañ nem dau si mañ.” ³⁶ Ma lau siñ-ñga sêtigasuc ma sêsu iñ susu boc-dinañ. Sêkêñ wain ñamakic têtñ iñ, ³⁷ ma sêsôm, “Am bu lau Israel-ñga si kiñ, nañ goc nem daôm si.” ³⁸ Ñac sêto yom kalhac iñ ndê a gicso dau ñahô, nañ sôm, ‘Lau Israel-ñga si Kiñ dindec.’

³⁹ Ñgac sac dañ nañ kêgalêñ a gicso dau kêpiñ Yisu, nañ su iñ susu ma sôm, “Am Mesaya dau, a? Bocdinañ dec nem daôm si, ma nem alu si awhiñ!” ⁴⁰ Tigeñ ñgac sac tilu-ñga hec yom iñ, ma ndac, “Am töc Anötö, me mba? Yac lau tö dakôc ñagêyô tigeñ. ⁴¹ Hêclu dakôc ñagêyô solop, bu hêclu dakôm sac. Magoc ñgac dindec kôm giso dañ dom.” ⁴² Goc iñ sôm têtñ Yisu, “Yisu, têtñ ndoc am ndöc nem pôn kiñ-ñga, nañ gauc nem aô.” ⁴³ Ma Yisu ô yom ma sôm têtñ iñ, “Aô wasôm yomandô têtñ am bu acsalô lec am oc ndöc †Paradais whiñ aô.”

Yisu mbac ndu

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-39; Jon 19:28-30)

⁴⁴ Têtñ ac kalhac lhu, ñasec gêm gameñ sambuc ahuc e acgatu gitôm 3 kilok telha-ñga, ⁴⁵ bu ac gêm ganduc. Ma po baliñ nañ kêgalêñ lôm dabuñ ñalôm, nañ dau kic gi lu. ⁴⁶ Têtñ ndoc dinañ Yisu mbwêc awha atu ma sôm, “Damañ, aô gakêñ aneñ gatuñ sip am amam!” Iñ sôm yom dinañ su, goc mbac ndu.

⁴⁷ Ñgac bata siñ-ñga gêlic gêñ hoñ dinañ, ma kêpiñ Anötö ma sôm, “Yomandô! Ñgac dindec iñ ñgac gitêñ!” ⁴⁸ Ma lau daêsam nañ sêkac sa su bu sêlic lau siñ-ñga sic Yisu pi a gicso dau, nañ sêlic gêñ hoñ dinañ e kôm ñac si ñalôm ñawapac, dec sêndahiñ ñasu ma sêlhô si. ⁴⁹ Ma lau hoñ nañ sêñyalê Yisu, ma lauwhê nañ sêñkuc iñ akêñ gameñ Galili-ñga, nañ sêlhac ahê ma sêlic gêñ dinañ.

Josep kêñ Yisu ndê ñamlañ yêc hoc ñasun

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Ñgac dañ mbo, nañ ndê ñaê Josep. Iñ ndê malac Arimatiya yêc gameñ Judia-ñga, ma iñ ñgac ñayham ma gitêñ nañ kêñ bata Anötö ndê gôlin bu meñ sa tiawê. Iñ lau †Sanedrin-ñga si dañ, tigeñ iñ ñalôm whiñ yom nañ ñac sêkic pi Yisu bu sêndic iñ ndu, ti gêñ nañ sêkôm têtñ iñ, nañ dom. ⁵² Têtñ telha dinañ iñ têtñ Pailot gi, ma ndac Yisu ndê ñamlañ. ⁵³ Goc iñ kôc iñ su yêc a gicso dau, kêpañ iñ ña po ñayham dañ, ma kêñ iñ yêc sêhô dañ. Lau sêlêñ sêhô dinañ gwanaj su yêc hoc dañ ñalôm, ma sêkêñ ñgac batê dañ yêc sêhô dau muñ su dom.

⁵⁴⁻⁵⁵ Lauwhê nañ muñ-ñga sêñsêlêñ sêwhiñ Yisu têtñ ndoc iñ meñ akêñ gameñ Galili-ñga, nañ sêñkuc Josep si, ma sêlic sêhô dinañ ti gameñ nañ Josep kêñ Yisu ndê ñamlañ yêc nañ. Tigeñ bêc dinañ iñ lau Israel si bêc sêmasañ dau tu sêlic om-ñga, ma ndoc Sabat-ñga meñ kêpiñ. ⁵⁶ Bocdinañ lauwhê dinañ sêmbu sêtêñ si andu si, ma sêmasañ bu ñamalu ti gêñ ñatô bu sênem oso Yisu. Ma têtñ bêc Sabat-ñga, ñac sêñwhañ dau tôm yomsu Sabat-ñga sôm.

24

Yisu tisa

(Mat 28:1-10; Mak 16:1-13)

¹ Sabat meŋ gi su, ma têtj wake ŋabêc ŋamata-ŋga, goc lauwhê dinaŋ sêti têtj bêbêc ganduc. Sêkôc gêtj ŋamalu naŋ sêmasaŋ su, ma sêsa sêtêtj sêhò dau si. ² Ma sêlic bu hoc atu naŋ Josep kêpi gi tiŋj sê awha, naŋ ndöc ŋamala dom. ³ Dec sêsôc si, magoc sêtap Pômdau Yisu ndê ŋamlaŋ sa dom. ⁴ Sêlhac ma sêhêdaê, ma ŋgac lu ti ŋakwê ŋawasi atu, sêhoc dau asê ma sêlhac sêwhiŋ ŋac. ⁵ Dec lauwhê sêtöc dau, ma sêwec aŋgò andò têtj nom. Ma ŋgac lu sêsôm têtj ŋac, “Tu sake-ŋga mac aŋsalê iŋ naŋ mbo tali, yêc lau batê si mala?” ⁶ Iŋ mbo lec dom, iŋ tisa su. Gauc nem yom naŋ iŋ sôm têtj mac muŋ su, têtj têtj iŋ mbo gameŋ Galili-ŋga. ⁷ Iŋ sôm bu lau oc sêhoc ŋamalac ndê Atu asê ma sêkêtj iŋ sip lau sac si amba, ma ŋac oc sêndic iŋ pi a gicso dau, ma têtj bêc titö-ŋga iŋ oc tisa tiyham.” ⁸ Goc lauwhê dinaŋ gauc gêm yom naŋ Yisu sôm muŋ su. ⁹ Ma ŋac sêhu sêhò dau siŋ ma sêmbu sêtêtj Jerusalem si, ma sic miŋ yom hoŋ dinaŋ têtj ŋgacsêŋomi 11, ma têtj lau hoŋ naŋ muŋ-ŋga sêŋkuc Yisu.

¹⁰ Lauwhê dau si ŋaê bocdec. Maria Magadala, Joana, ma Jems dinda Maria, ma lauwhê ŋatò sêwhiŋ. ŋac sic miŋ têtj lau aposel, ¹¹ magoc aposel sêŋgò yom dau gitôm yom ŋambwa, ma sêkêtj whiŋ dom. ¹² Goc Pita tisa ma kêti têtj sêhò gi. Iŋ wec bu tôc gwaniŋ sêhò ŋalôm, dec iŋ gêlic po ŋambwa naŋ yêc. Goc iŋ kölhö gi ma gauc gêm yom daêsam pi gêtj hoŋ dinaŋ.

Yisu hoc dau asê têtj ŋgacsêŋom lu

¹³ Têtj bêc tigeŋ dinaŋ ŋgac-sêŋom lu sêŋsêlêŋ sêmbu seŋ bu sêtêtj malac Emeyas sêndi. Seŋ akêtj Jerusalem têtj Emeyas, naŋ ŋasawa gitôm kilometa 11. ¹⁴ Iŋlu sem yomgalôm têtj dandi, pi gêtj hoŋ naŋ hóc asê têtj têtj dinaŋ. ¹⁵ Sêŋsêlêŋ ti sem yomgalôm sêmbu, ma Yisu dau meŋ kêsêlêŋ whiŋ iŋlu. ¹⁶ Tigeŋ Anötö kôm iŋlu tandò ŋalêŋ kainj daŋ sa, dec sêŋyalê iŋ dom. ¹⁷ Ma iŋ sôm têtj iŋlu, “Yom bocke dec amlu asôm têtj daôm ma aŋsêlêŋ ambo seŋ?” Goc iŋlu sêkwê döŋ sêlhac, ma sêwec. ¹⁸ Ma iŋlu si daŋ naŋ sêsam bu Kliopas ô yom ma sôm, “ŋaclêŋ hoŋ naŋ sêmbu Jerusalem têtj têtj dindêc, naŋ sêŋyalê gêtj naŋ hóc asê. Bocke dec am kêyalê dom?” ¹⁹ Ma Yisu ndac, “Gêtj sake?” Ma sêsôm têtj iŋ, “Gêtj naŋ hóc asê Yisu Nasaret-ŋga. ŋgac dau iŋ propet daŋ, ma iŋ kôm gêtj ma sôm yom ti ŋaclai atu yêc Anötö ma ŋamalac hoŋ aŋgò-ŋga. ²⁰⁻²¹ Ma yac akêtj bataŋ su, bu mboe iŋ Mesaya naŋ Anötö oc êŋkiŋ bu êŋgaho lau Israel-ŋga su yêc lau Rom-ŋga amba. Tigeŋ yac mba dabuŋ-siga atu-tu ti lau bata Israel-ŋga sêkêtj iŋ têtj lau Rom-ŋga bu sêmatôc iŋ, ma ŋac sêkic yom bu iŋ mbac ndu, ma sic iŋ pi a gicso dau. Gêtj hoŋ dinaŋ hóc asê iŋ, ma kwahic dec bêc tö giŋga su. ²² Ma bêbêc lec yac mba lauwhê ŋatò sêsôm yom naŋ kôm yac hoŋ asö. Têtj bêbêc ganduc, ŋac sêtêtj sêhò si, ²³ magoc sêtap iŋ ndê ŋamlaŋ sa dom. Sêmbu sêmeŋ, ma sêsôm bu aŋela sêhoc dau asê têtj ŋac, ma sêsôm têtj ŋac bu Yisu mbo tali. ²⁴ Lau ŋatò naŋ sêmbu sêwhiŋ yac, naŋ sêsa sêtêtj sêhò si, ma sêtap gêtj hoŋ sa têtj lauwhê dau sêsôm, magoc sêlic Yisu dom.”

²⁵ Goc Yisu sôm têtj iŋlu, “O mac lau! Mac nem gauc sa dom. Lau propet sêhoc yom asê pi gêtj hoŋ dinaŋ gwanaŋ su, magoc mac akêtj whiŋ gwalec! ²⁶ Sêhoc yom asê ma sêsôm bu Mesaya gic waê bu hóc ŋawapac hoŋ dinaŋ, ma tiŋambu tap iŋ ndê ŋawasi sa.” ²⁷ Ma Yisu whê iŋlu si gauc sa pi yom hoŋ naŋ Moses ti lau propet sêto hêganôn iŋ, e iŋ whê Anötö ndê yom hoŋ naŋ sêto gwanaŋ pi iŋ, naŋ sa têtj iŋlu.

²⁸ ŋac sêsuŋ sa malac Emeyas, ma Yisu kôm bu hu iŋlu siŋ, ma êŋsêlêŋ gacgeŋ ndi. ²⁹ Magoc sêteŋ iŋ ti ŋaŋga, ma sêsôm, “Mbo whiŋ alu, bu ac pacndê ma sauŋ oc ôbwêc sa.” ³⁰ Dec Yisu sôc malac dau gi, bu mbo whiŋ iŋlu. Ma têtj ndoc sêndöc sic bu sêneŋ gêtj, naŋ Yisu kôc bolom sa, gêm daŋge ma pô kôc, goc kêtj têtj iŋlu. ³¹ Ma iŋlu si tandò ŋawa sa, dec sêŋyalê iŋ. Ma ŋagahô eŋ Yisu aŋgò mba. ³² Ma iŋlu sêsôm têtj dandi, “Yomandô. Têtj ndoc iŋ sôm yom têtj hêclu yêc seŋ, ma whê Anötö ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ sa, dec kôm hêclu neŋ ŋalôm kac hêclu ŋandô.” ³³ Goc iŋlu sêtisa ŋagahô, ma sêlhö sêmbu

sêtêj Jerusalem si. Ma sêtap ngacsêjomi 11 sa, ti lau ñatô nañ sêmbo sêwhiñ ñac. ³⁴ Ma ngacsêjomi sêsôm têtj iñlu, “Pômdau tisa yomandô, ma iñ hoc dau asê têtj Saimon!” ³⁵ Goc iñlu sic miñ yom pi gêtj nañ hóc asê yêc señ, ma bu iñlu sêñyalê Yisu têtj ndoc iñ pô bolom kôc.

Yisu hoc dau asê têtj sêjomi hoj

³⁶ Sêsôm yom dinañ sêmbo, ma Yisu hoc dau asê ma kalhac ñac aŋgô-ŋga, ma sôm têtj ñac, “Yom malô whiñ mac.” ³⁷ Ñac sêsö ti sêtöc dandi ñandô, bu ñac gauc gêm bu sêlic ñalau dañ. ³⁸ Ma iñ sôm têtj ñac, “Tu sake-ŋga mac nem ñalôm ñawapac, ma gauc gêm yom daêsam? ³⁹ Alic amañ ti gahiñapa, bu aö dauñ dindéc. Amasec aö, ma alic. Ñalau si ñamsôm ti ñakwa mbasi, magoc alic aö neñ.” ⁴⁰ Iñ sôm yom dinañ, goc tôc amba ti gahiapa têtj ñac.

⁴¹ Ñac atac ñayham babalec, magoc ñac gauc gêm yom daêsam, ma atac lu-lu bu gêtj nañ hóc asê, nañ gêtj ñandô, me mba. Goc iñ ndac ñac, “Mac nem gêtj daneñ-ŋga ndöc?” ⁴² Ma sêkêj i tô dañ nañ sêpec su, nañ têtj iñ. ⁴³ Ma iñ kôc su, ma gêtj yêc ñac si aŋgô-ŋga. ⁴⁴ Goc iñ sôm têtj ñac, “Gauc nem bu aö gasôm yom têtj mac muñ su, pi gêtj nañ kwahic dec ñandô sa. Têtj ndoc aö gambo gawhiñ mac, nañ gawhê sa bu gêtj hoj nañ sêto pi aö yêc Moses ma lau propet si bapia tilhuñ, ma yêc Buku Wê-ŋga, nañ gic waê bu ñandô sa.” ⁴⁵ Ma iñ whê ñac si gauc sa pi Anötö ndê yom hoj nañ sêto yêc. ⁴⁶ Iñ sôm têtj ñac, “Sêto yom pi Mesaya bu iñ oc hóc ñandê atu ma mbac ndu, ma têtj bêc titö-ŋga iñ oc tisa ma mbo tali tiyham. ⁴⁷ Ma sêto bu lau oc sênem mêtê tu iñ ndê ñaê-ŋga, ma sêsôm têtj lau bu sêkac si ñalôm kwi, dec Anötö oc suc ñac si sac kwi. Ñac oc sêndic hu sênem mêtê dau yêc malac Jerusalem, ma tiñambu mêtê dau oc sa têtj lau gameñ apa-ŋga hoj. ⁴⁸ Gêtj hoj dindéc mac alic gatö su, dec oc ahoc yom ñandô asê pi gêtj dau awhiñ. ⁴⁹ Ma alic! Aö oc wakêj gêtj nañ aneñ Damañ gic bata su, nañ têtj mac. Bocdinañ ambo malac dindéc e Anötö kêtj iñ ndê ñaclai nem mac ahuc.”

Yisu pi undambê gi

⁵⁰ Tiñambu Yisu wê ñac sêsa sêtêj gameñ nañ yêc kêpiñ malac Betani si. Yêc dinañ iñ hóc amba sa, ma gêm mbec ñac. ⁵¹ Ma têtj têtj iñ gêm mbec ñac mbo, nañ iñ hu ñac siñ, ma Anötö kôc iñ sa pi undambê gi. ⁵² Dec ñac sêpôn haduc ma sêmpin iñ. Ma sêlhö sêmbu sêtêj Jerusalem si ti atac ñayham atu. ⁵³ Ma tôm bêc hoj, sêkac sa sêmbo lôm dabuñ ñabatêmdö, ma sêhoc Anötö ndê waê asê.

Jon ndê ñawaê ñayham Yom whê ñawaê ñayham dindéc sa-nga

Jon in Yisu ndê ñgacsênjomi 12 si dan, nan kêsêlênj whin Yisu ma mbo whin in tòm in ndê bêc mbo nom-nga hon, ma bocdinañ dec ngô yom hon nan in kêdôhôn ma gêlic gwelên nan in kôm. Yêc 13:24, 19:26, 20:2 ma 21:7, Jon to yom pi ñgacsênjom dan, nan Yisu atac whin ñandô. Lau daêsam sênjalê bu yom dau hêganônj Jon dau, magoc in tec bu tôc dau tiawê.

Lau ñatô sêsam Jon ndê bapia bu 'Buku Gên Dalô-nga,' bu in to yom pi gên dalô atu-tu nan Yisu kôm. In to yom pi gên dalô hon nan Yisu kôm, nan dom. In to yom pi gên nan bu whê Yisu sa bu Mesaya nan Anötö gic bata bu êñkinj têtj in ndê lau Israel-nga. Jon dau whê ndê bapia ñahu sa bocdec bu:

Yom pi gên dalô dindéc, nan yêc tu bu mac asam ma akênj whin bu Yisu in Mesaya, Anötö ndê Atu. Ma tu mac akênj whin in ndê ñaê-nga, dec mac oc atap señ ambo tamli-nga sa. (20:31)

Jon sam Yisu bu Anötö ndê Yom Dau nan mbo titêm-titêm, nan meñ ti ñamalac. In mbo whin Damba Anötö têtj ñamata-nga, ma in Anötö dau (1:1). Bocdinañ lau nan sênjalê Yisu tidônj, nan gitôm sênjalê ti sêlic in Damba dau whin (1:18; 8:19; 14:7). Jon tac whin bu lau nan sêsam in ndê bapia sêtap señ dandöc tanli-nga sa. Ma señ dau datap sa yêc Yisu tawasê, tòm yom nan Yisu sôm pi dau, ma Jon to yêc (14:6) bocdec bu: Aô tanwasênj gati señ bu ñamalac sêtêtj Damanj sêndi, ma señ danj yêc dom.

Yisu Kilisi ñahu

¹ Têtj têtj ñamata-nga nom sambuc dindéc mbasi, nan Yisu nan dasam bu Yom Dau, in mbo. In mbo whin Anötö, ma in Anötö dau. ² In mbo whin Anötö têtj têtj ñamata-nga. ³ Gên hon nan yêc, nan in dau kênj, ma gên danj hôc asê ña lêtj danj dom. ⁴ Yac neñ dambo tanli ñahu in dau, ma in dau ti ñamalac nom-nga si ñawê. ⁵ ñawê dau pô gameñ ñasec, ma ñasec gitôm dom bu kôm ñawê dau ahuc.

⁶ Anötö kêtj ñgac aheñ-nga danj meñ, nan ndê ñaê Jon. ⁷ In meñ bu hoc yom ñandô asê pi ñawê dau, tu bu lau hon nan sênjô in ndê yom, nan sêkênj whin ñawê dau. ⁸⁻⁹ Jon in ñawê dau dom, tigeñ in meñ bu hoc yom asê pi ñawê ñandô dau, nan oc meñ êñkuc in bu pô ñamalac honj.

¹⁰ Nom sambuc dindéc Anötö kênj ña in, tigeñ têtj ndoc in hôc asê, nan lau nom-nga sênjalê in dom. ¹¹ In ti nom sambuc dindéc ñadau, magoc têtj ndoc in meñ, nan in ndê lau Israel-nga sêkôc in sa dom. ¹² Magoc lau hon nan sêkôc in sa, ma sêkênj whin in, nan Anötö gêlic ñayham ma kôc ñac sa sêti in ndê balêkoc. ¹³ Sêti in ndê balêkoc ña lêtj tòm lau nom-nga si lêtj sêkwê balêkoc asê-nga dom, me tu ñamalac dau si gauc gêm me atac whin-nga dom. Mba! Anötö dau kôm ñac sêtiwakuc dec sêti in ndê balêkoc.

¹⁴ In nan dasam bu Yom Dau sip nom meñ ti ñamalac, ma mbo whin yac. In meñ akênj Damba Anötö, ma Damba ndê mwasiñ ti yom ñandô gêm in ahuc. In Anötö ndê Atu tigeñ, dec wêkainj ñaclai ti ñawasi atu, ma yac alic in ndê ñaclai ti ñawasi dau, nan su. ¹⁵ Jon hoc yom asê pi in gwanan su bocdec bu, "Ñgac danj oc êñkuc aô, nan hôc gêlêc aô su, ñahu bu in mbo wandêc su mbo." Ma têtj ndoc in hôc asê, nan Jon sôm bu, "In ñgac dau dinañ dec gahoc yom asê pi in gwanan su."

¹⁶⁻¹⁷ Muñ-nga Anötö kêmwasin lau Israel-nga ña yomsu nan in kênj têtj Moses. Magoc kwahic dec Yisu Kilisi meñ, ma Anötö ndê mwasiñ gêm in ahuc sambuc, dec yac hon datap mwasiñ ti yom ñandô sa hôc gêlêc su, yêc Yisu. ¹⁸ ñamalac danj gêlic Anötö su dom. Magoc in ndê Atu tigeñ Yisu †Kilisi, nan mbo kêtj Anötö dau, in dau in Anötö, nan sip nom meñ ti ñamalac, ma whê Damba Anötö sa têtj yac, dec tanjalê in.

Lau sêndac bata Jon, ñgac Kêku Lau-nya

¹⁹⁻²⁰ Têñ ndoc Jon kêku lau mbo, nañ lau bata Israel-nya sênkiñ †dabuñsiga ñatô ti lau †Liwai ñatô akêñ Jerusalem sêtêñ in si, ma sêndac in bu, “Am asa?” Jon sêc yom dañ ahuc dom, in sôm yom yêc awê bu, “Aô †Mesaya dom.” ²¹ Dec ñac sêndac in, “Bocdinañ dec am asa? Am Elaija, a?” Ma in sôm, “Mba!” Goc sêndac, “Am propet gitôm Moses nañ Anötö gic bata bu êñkiñ meñ, a?” Ma in sôm, “Mba!” ²² Bocdinañ sêsôm têt in, “Dec sôm daôm asê têt yac bu am asa. Yac bu akêñ ñawaê têt lau nañ sênkiñ yac amey nañ.” ²³ Jon ô ñac si gêndac ña propet Aisaya ndê yom dañ, ma sôm, “*Ñamalac nañ ta yom yêc gameñ sawa bu, ‘Amasay Pômdau ndê sey tisolop,’* nañ aô dauñ dec.”

²⁴ Lau Palêsai ñatô sêmbo sêwhiñ lau nañ lau bata sênkiñ sêtêñ Jon si. ²⁵ Sêngô Jon ndê yom dau, dec sêndac in bocdec bu, “Am daôm sôm bu am Mesaya dom, ma bu am Elaija dom, ma propet atu dau dom. Ma bocke dec am kêku lau mbo?” ²⁶⁻²⁷ Ma Jon sôm, “Aô dec kaku lau ña bu, magoc ñgac dañ oc êñkuc aô, nañ hóc gêlêc aô su. Aô dec ñgac ñambwa, gitôm dom bu wati in ndê ñgac akiñ bu wanğapwêc in ndê atapa ñawalô. ñgac dau kwahic dec mbo mac ñalhu, magoc mac anyalê in dom.”

²⁸ Jon kêku lau mbo malac dañ ñaê Betani, nañ yêc Bu Jordan ñadañga mbu têt ac pi-nya. Ma gêt hoñ dinañ hóc asê yêc gameñ dinañ.

Yisu in Anötö ndê Domba

²⁹ Bêc dañ tiyham ma Jon gêlic Yisu kêsêlêñ têt in meñ, ma sôm, “Alic ñgac dê! In †Anötö ndê Domba, nañ Anötö kêt bu kôc ñamalac si sac su. ³⁰ In ñgac dau nañ aô gasôm yom pi in muñ su, bu ñgac dañ oc êñkuc aô meñ, nañ hóc gêlêc aô su, bu in mbo wandêc su mbo. ³¹ Muñ-nya aô dauñ neñ gauc sa pi in dom, tigeñ kwahic dec aô gameñ kaku lau ña bu, tu bu watôc in asê têt lau Israel-nya.” ³²⁻³³ Jon sôm yom dinañ su, goc gic têt yom ma whê yom sa bocdec bu, “Yomandô. Muñ-nya aô dauñ neñ gauc sa pi in dom, tigeñ Anötö nañ kêt in aô bu wanğku lau ña bu, nañ sôm têt aô bu, ‘Am oc lic ñalau Dabuñ sip têt ñgac dañ meñ. Ma ñgac dau dinañ oc êñku lau ña ñalau Dabuñ.’ Tiñambu aô galic ñalau Dabuñ gêm balusi aňgô ma sip akêñ undambê têt ñgac dindec meñ ma mbo whiñ in. ³⁴ Aô tanôñ galic gêt dinañ hóc asê ñgac dau su, ma tu dinañ-nya kwahic dec gahoc yom asê pi in, ma gasôm asê têt mac bu in Anötö ndê Atu.”

Yisu ndê ñgacsênjomi ñamata-nya

³⁵ ñgalañsê Jon mbo bu dau ñadali ma in ndê †ñgacsênjom lu sêmbo sêwhiñ in. ³⁶ Yisu kêsêlêñ meñ, ma Jon tahê in ma sôm, “Kec, Anötö ndê Domba dê.” ³⁷ Têt ndoc ñgacsênjom lu sêngô Jon ndê yom dinañ, nañ sêhu in siñ ma sênkiñ Yisu. ³⁸ Yisu kac dau kwi ma gêlic bu inlu sênkiñ in, dec ndac, “Bocke dec amlu añkuc aô?” Goc inlu sêsôm, “Rabai, am yêc nde?” (Ñaê †Rabai danem kwi bu ‘Kêdôhôn-waga.’) ³⁹ Ma in sôm, “Ameñ ma alic.” Goc inlu sêñsêlêñ sêwhiñ in si, ma sêlic gameñ nañ in yêc. Sêhóc asê têt telha, acgatu gitôm 4 kilok, ma bocdinañ dec sêmbo sêwhiñ in.

⁴⁰ ñgac lu nañ sêngô Jon ndê yom ma sênkiñ Yisu, nañ si dañ in Andru, Saimon Pita ndê asi. ⁴¹ ñgahô in gi tap dôwa Saimon sa, ma sôm têt in, “Yac atap †Mesaya sa su.” (Yom Mesaya dau danem kwi bu Kilisi.) ⁴² Goc in wê Saimon s a têt Yisu gi. Yisu tahê in ma sôm, “Am Saimon, Jon ndê atu. Kwahic dec aô wasam am bu Kepas.” (Ñaê dau* sem kwi sip Yom Grik bu Pita.)

Yisu kêtgalêm Pilip lu Natanael sa

⁴³⁻⁴⁴ Têt ñgalañsê Yisu tisa ma gi tap ñgac dañ ñaê Pilip sa. Pilip in ñgac akêñ malac Betsaida yêc gameñ Galili-nya. Malac dau Pita lu Andru si malachu whiñ. Yisu gauc gêm bu têt Galili ndi, dec sôm têt Pilip, “Mweñ êmkuc aô.” ⁴⁵ Goc Pilip gi tap ñgac dañ ñaê Natanael sa, ma sôm têt in bu, “Mesaya nañ Moses ti lau propet sêto yom pi in muñ su, nañ yac atap in sa su. In Josep ndê atu Yisu akêñ malac Nasaret.” ⁴⁶ Natanael ñgô su goc

* 1:42: ñaê ‘Kepas’ nañ Yisu kêt têt Pita, in Yom †Hibru dañ, nañ danem kwi bu ‘hoc.’ Alic Yisu ndê yom yêc Mat 16:18.

ndac, “Nasaret? Gêñ ñayham bocke oc meñ akêñ malac ñambwa dinañ?” Dec Pilip sôm, “Mweñ ma lic.”

⁴⁷ Yisu gêlic Natanael têtñ in meñ, ma sôm yom pi in bocdec bu, “Yomandô! In ñgac Israel-ña nañ yom tasan ñañ yêc in ndê ñalôm dom.” ⁴⁸ Dec Natanael ndac in, “Am kêyalê aö ñalên bocke?” Ma Yisu sôm têtñ in, “Pilip mbwêc am dom eñ, ma aö galic am ndôc a atu ñañ ñahu.” ⁴⁹ Natanael ô yom ma sôm, “Kêdôhônwaga, am Anötö ndê Atu. Am yac lau Israel-ña mba Kir.” ⁵⁰ Ma Yisu ô yom ma sôm têtñ in, “Aö gasôm bu galic am yêc a ñañ ñahu ma tu dinañ-ña dec am kêñ whiñ. Am oc lic gêñ atu-tu hôc gêlêc in dinañ su.” ⁵¹ Ma in gic têtñ yom ma sôm, “Yom ñandô aö wasôm têtñ mac. Tiñambu mac oc alic undambê kac sa, ma †ñamalac ndê Atu oc ti señ bu Anötö ndê añela sêsip sêpi-ña.”

2

Yisu gêm bu kwi ti wain

¹ Bêc lu gi su ma lau yêc malac Kana nañ yêc gameñ Galili-ña sêndê mwasin tu ñgac ñañ bu nem awhê-ña. Yisu dinda mbo whiñ ñac, ma ² sêkêñ aheñ Yisu ti ndê ñgacsênjomi bu sêneñ mwasin dau sêwhiñ. ³ Ma lau señ ti sênôm gêñ sêmbo e wain pacndê. Dec Yisu dinda sôm têtñ in bu, “Ñac si wain pacndê su.” ⁴ Goc Yisu sôm têtñ in, “O awhê! Tu sake-ña am sôm têtñ aö? Aneñ ndoc meñ sa su dom.” ⁵ Tigeñ Yisu dinda sôm têtñ lau akiñ bu, “Gêñ bocke nañ in bu sôm têtñ mac, nañ akôm.”

⁶ Yêc mwasin dau ñamala, lôn bu-ña 6 sêlhac. Lôn dinañ atu andô, tigeñ-tigeñ gitôm 100 lita, ma sic waê lau Israel-ña si mête sêñgwasin dau ñawasi sa yêc Anötö añgô-ña. ⁷ Ma Yisu sôm têtñ lau akiñ, “Akêñ bu sip lôn hoñ dinañ e meñhu.” ⁸ Sêtac bu sip e meñhu su, goc in sôm têtñ ñac, “Añgati sa ma akêñ têtñ mwasin ñadau êñsahê.” Ma sêkôm gitôm in sôm. ⁹ Mwasin ñadau kêsahê bu nañ Yisu gêm kwi ti wain, ma kêyalê dom bu meñ akêñ nde. Tigeñ lau akiñ nañ sêtac bu sip lôn, nañ dec sêñyalê. Mwasin ñadau kêsahê su, goc mbwêc ñgac gêm awhê-ña meñ, ma sôm têtñ in, ¹⁰ “Lau hoñ sêkêñ wain ñayham têtñ lau sênôm muñ e tac ñayham sa, goc sêkêñ wain ñambwa kêkuc. Tu sake-ña am kêgamiñ wain ñayham kalhac e tiñambu?”

¹¹ Yisu kôm gêñ dalô ñamata-ña dinañ yêc malac Kana, nañ yêc gameñ Galili-ña. Gêñ dau tôc in ndê ñawasi ti ñaclai asê, ma in ndê ñgacsênjomi sêkêñ whiñ in. ¹² Ma tiñambu Yisu lu dinda ma asii ti ñgacsênjomi sêsip malac Kapenaom si, ma sêmbo bêc ñatô.

Yisu soc lau su yêc lôm dabuñ

(Mak 11:15-17; Luk 19:45-46)

¹³ Têtñ têtñ dinañ lau Israel-ña si om atu †mwasin Pasowa-ña meñ kêpiñ. Tu dinañ-ña Yisu pi Jerusalem gi. ¹⁴ In hôc asê su, ma yêc lôm dabuñ ñabatêmdö, in gêlic lau sêhoñ makao ti domba ma balusi bu lau sênemlhi, ma lau ñatô sêndôc tebo bu sêo lau apa si mone ña lau Israel-ña si mone. ¹⁵ Dec in gêm bocbiñ wac ti po ma kêbulu ñac sêsa awê si, ma kêbulu makao ti domba sêwhiñ. Ma in tac lau sêo mone-ña si tebo sa, ma kêbalip ñac si mone babalip. ¹⁶ Goc in hec yom lau balusi-ña ma sôm têtñ ñac, “Akôc nem balusi dinañ asa awê andi! Damañ ndê andu yêc bu lau sênemlhi gêñ sêmbo-ña dom. Mac akôm sac sambuc!” ¹⁷ Têtñ dinañ in ndê ñgacsênjomi gauc gêm Anötö ndê yom ñañ seño yêc bocdec bu:

Aö neñ atac whiñ tu am nem andu-ña, mbô aö neñ ñalôm sa ñapañ. [BW 69:9]

¹⁸ Ma lau bata Israel-ña sêndac Yisu ma sêsôm, “Asa kêñ ñaclai têtñ am bu kôm gêñ dinañ? Kôm gêñ dalô ñañ bu tôc am nem ñaclai ñahu asê têtñ yac.” ¹⁹ Yisu ô ñac si awha ma sôm, “Aseñ lôm dabuñ dindêc su, ma aö oc wakwê sa tiyham nditôm bêc tö.” ²⁰ Goc sêsôm, “Muñ-ña lau sêkôm gweler sêkwê lôm dabuñ dindêc-ña gitôm yala 46. Ma bocke dec am gauc gêm bu am gitôm bu kwê sa tôm bêc tö?” ²¹ Sêsôm yom dinañ bu ñac sêñyalê dom bu lôm dabuñ nañ in sôm yom pi, nañ in dau. ²² T inambu, têtñ ndoc Yisu

tisa akêñ lau batê-nga, nañ in ndê sêñomi gauc gêm in ndê yom dinañ. Ma têt dinañ sêkêñ whiñ yom nañ in sôm, ma sêkêñ whiñ Anötö ndê yom nañ sêto yêc muñ su, pi in ndê mbac ndu ma tisa-nga.

²³ Yisu mbo Jerusalem têt Om Pasowa-nga, ma lau daêsam sêlic gêt dalô hoñ nañ in kôm, dec sêkêñ whiñ in. ²⁴⁻²⁵ Tigeñ Yisu kêyalê ñamalac si gauc ti yom hoñ nañ yêc ñac si ñalôm. In pônâ ñamalac si yom pi dau dom. Ma tu dinañ-nga in whê dau sa sambuc têt ñamalac dañ dom.

3

Yisu lu Nikodemas

¹ Lau Israel si ñac bata dañ mbo Jerusalem, nañ ndê ñaê Nikodemas. In mbo lau †Palêsai si toñ, ma in lau bata †Sanedrin-nga si dañ whiñ. ² Têt ôbwêc dañ, Nikodemas têt Yisu gi, ma sôm têt in, “O Kêdôhônwaga. Yac alic gêt dalô hoñ nañ am kôm, dec añyalê bu am kêdôhônwaga dañ nañ Anötö kêkiñ meñ. Ñahu bu Anötö bu mbo whiñ ñamalac dañ dom, dec oc tôm dom bu ñamalac dau kôm gêt dalô gitôm nañ am kôm.”

³ Ma Yisu ô in ndê yom ma sôm, “Yom ñandô aö wasôm têt am. Ñamalac dañ bu tiwakuc tiyham dom, dec oc tôm dom bu in mbo †Anötö ndê gôliñ ñapu.” ⁴ Goc Nikodemas sôm têt in, “Ñamalac andô dañ oc tiwakuc ñalêñ bocke? Oc tôm bu sip dinda atac ñalôm ma dinda kôc in tiyham, me?” ⁵ Ma Yisu sôm, “Aö wasôm yom ñandô têt am. Ñamalac dañ bu tiwakuc ña bu ma ña ñalau Dabuñ dom, dec oc nditôm dom bu mbo Anötö ndê gôliñ ñapu. ⁶ Ñamalac sêkwê ñamalac asê, magoc ñalau tigeñ g itôm bu kôm ñamalac dañ tiwakuc ma kêt ñalôm wakuc têt in. ⁷ Aö gasôm têt am bu mac atiwakuc tiyham ña ñaclai undambê-nga mañ. Am sô tu yom dinañ-nga dom. ⁸ Mbu kêsêlêñ kêkuc Anötö ndê atac whiñ. Am gitôm bu ngô ñakêcsia, tigeñ am kêyalê mbu ñahu me mbu ñapwê dom. Ma ñalau Dabuñ ndê gwelêñ kôm lau sêtiwakuc-nga, nañ kaiñ tigeñ.”

⁹ Nikodemas ngô yom dinañ, dec ndac Yisu, “Aluê! Yom dinañ oc ñandô sa ñalêñ bocke?” ¹⁰ Ma Yisu sôm, “Am lau Israel si kêdôhôn-waga mêtê-nga dañ, ma bocke dec am kêyalê yom dindêc ñahu dom? ¹¹ Aö wasôm yom ñandô têt am. Gêt nañ aö ti lau nañ sêñkuc aö nañ añyalê, dec yac asôm asê. Ma yac ahoc yom ñandô asê pi gêt nañ yac alic su. Magoc mac akôc yac mba yom sa dom. ¹² Aö gasôm yom têt mac pi gêt nom-nga, magoc mac akêñ whiñ dom. Ma aö bu wasôm yom têt mac pi gêt undambê-nga, dec oc akêñ whiñ ñalêñ bocke? ¹³ Ñamalac dañ pi undambê gi bu êñyalê gêt undambê-nga dom, tigeñ Ñamalac ndê Atu, nañ sip akêñ undambê meñ, nañ kêyalê. ¹⁴ Muñ-nga, têt ndoc lau Israel-nga sêmbo gameñ sawa, nañ Moses gic mboc ñagatu* pi a, ma hóc sa pi lôlôc gi. Ma ñalêñ tigeñ, lau oc sêndic Ñamalac ndê Atu pi a, ma sêhóc in sa pi lôlôc ndi. Lêt dinañ gic in ñawaê, ¹⁵ tu bu lau hoñ nañ sêkêñ whiñ in, nañ oc sêtap señ sêndôc tali ñapañ-nga sa.

¹⁶ “Bu Anötö atac whiñ lau nom-nga ndu andô, dec kêt ndê Atu tigeñ mbac ndu tu ñac-nga, bu lau hoñ nañ sêkêñ whiñ in, nañ oc sêñinga dom, magoc sêtap señ sêndôc tali-nga sa. ¹⁷ Anötö kêt ndê Atu sip nom meñ bu êmatôc lau dom, magoc kêt in meñ bu ti lêt nem lau si-nga. ¹⁸ Lau nañ sêkêñ whiñ in, nañ oc sêtap Anötö ndê matôc sa dom. Magoc lau nañ sêkêñ whiñ dom, nañ gitôm sêmatin dau si yom tidôn su bu oc sêtap Anötö ndê matôc sa, ñahu bu ñac sêkêñ whiñ Anötö ndê Atu tigeñ dom. ¹⁹ Ma ñac si matôc dau ñahu bocdec bu. Ñawê ñandô sip nom meñ, tigeñ sêtec ñawê dau ma atac whiñ lêt ñasec-nga, ma sêsap mêtê sac dôñ ñapañ. ²⁰ Lau hoñ nañ sêkôm mêtê sac, nañ sêtec bu ñawê dau pô ñac si mêtê sac e yêc awê, ma tu dinañ-nga sêtigasuc ñawê dau dom. ²¹ Magoc lau nañ sêñkuc yom ñandô, nañ sêtêñ ñawê sêmeñ ma gacgeñ sêmbo dinañ. Ma tu dinañ-nga lau hoñ sêlic yêc awê bu ñac sêkôm mêtê ñayham tôm Anötö kêt ñaclai têt ñac.”

Jon sôm yom pi Yisu

* 3:14: Yom pi mboc ñagatu nañ Moses kêt pi a dañ, nañ asam yêc Nam 21:4-9.

²² Dinañ su, goc Yisu ti iñ ndê ngacsêñomi sêhu Jerusalem siñ, ma sêsa si sêmbô gameñ ñamakê-nga yêc gameñ Judia-nga. Ma yêc dindê iñ mbo whiñ ñac ma sêñku lau. ²³ Têñ ndoc dinañ Jon mbo malac Aenon, nañ yêc suñ sa têtñ Salim. Bu ñagaponñ ñayham poc gameñ dinañ, ma tu dinañ-nga Jon mbo dinañ, ma kêku lau nañ sêtêtñ iñ si. ²⁴ Têñ ndoc dinañ Jon mbo awê, sêkêñ iñ ndöc gapocwalô su dom.

²⁵ Ma Jon ndê sêñomi ñatô ma ñgac bata Israel-nga dañ sêseñ dau pi lêtñ lau sêñgwasinñ dau ñawasi sa yêc Anötö anğô-nga. ²⁶ Dec sêtêtñ Jon si, ma sêsôm, “Kêdôhônwaga, muñ-nga am hoc yom asê pi Yisu, têtñ ndoc iñ hóc asê am yêc Bu Jordan ñadañga. Kwahic dec yac anğô bu lau hoñ sêtêtñ iñ si, bu iñ êñku ñac.” ²⁷ Jon ô ñac si yom ma sôm, “Ahêgo daôm dom! Alu Yisu lu-lu akôm mba gwelenñ gitôm Anötö dau kêtñ sip alu amañ. ²⁸ Mac anyalê yom hoñ nañ aö gasôm têtñ mac su. Aö gasôm bu aö dauñ Mesaya dom, magoc Anötö kêkinñ aö gamuñ iñ gameñ. ²⁹ Lau hoñ bu sêtêtñ Yisu sêndi, dec oc solop. Bu ñac gitôm awhê nañ sêmatiñ iñ ndê yom bu nem ñgac, ma Yisu iñ gitôm ñgac nem awhê-nga dau. Aö gitôm ñgac dau ndê silip, nañ atac ñayham kêlêc têtñ ndoc ñgac nem awhê-nga hóc asê bu nem ndê awhê sa. Ma bocdinañ kwahic dec aö neñ atac ñayham tu Yisu-nga gêm aö ahuc sambuc. ³⁰ Ma iñ solop bu kwahic dec Yisu ndê waê tiatu, ma aneñ waêñ tisaunñ. ³¹ Iñ sip akêtñ undambê meñ, dec hóc gêlêc lau hoñ su. Aö dec, aö ñamalac nom-nga ma aö neñ ñahu yêc nom, ma bocdinañ gasôm yom tôm ñamalac nom-nga. Magoc iñ sip akêtñ undambê meñ, ³² ma sôm yom ñandô pi gêtñ nañ iñ gêlic ti ngô su yêc undambê. Magoc lau daêsam sêkôc iñ ndê yom sa dom. ³³ Ñamalac bocke nañ kôc iñ ndê yom sa, nañ tôc asê bu iñ gêlic Anötö ndê yom bu yom ñandô eñ. ³⁴ Ñahu bu iñ nañ Anötö kêkinñ sip nom meñ, nañ sôm Anötö dau ndê yom asê. Ma Anötö kêgamiñ iñ ndê ñalau têtñ iñ dom. ³⁵ Damba tac whiñ iñ ndê Atu kêlêc, dec kêtñ gêtñ hoñ sip iñ amba. ³⁶ Ma asa nañ kêtñ whiñ Atu, nañ Anötö gic bata su, bu iñ oc mbo tali ñapanñ. Tigeñ asa nañ kôc iñ sa dom, nañ Anötö ndê atac ñandê yêc iñ dônñ yêc, dec iñ oc lic undambê dom.”

4

Yisu lu awhê Samaria-nga dañ

¹⁻² Têñ ndoc dinañ Yisu mbo whiñ iñ ndê ngacsêñomi, ma ñac sêñku lau. Iñ dau kêku lau dañ dom. Magoc lau Palêsai sêngô ñawaê bu Yisu kêku lau daêsam, ma bu lau daêsam nañ êlêmê sêñkuc iñ, nañ sêhóc gêlêc Jon ndê sêñomi su. Yisu kêyalê bu lau Palêsai sêngô ñawaê dinañ, ma bu sêkêñ kisa iñ, ³ ma bocdinañ dec iñ hu gameñ Judia-nga siñ, bu mbu têtñ Galili ndi. ⁴ Yisu gauc gêm tidônñ bu ho señ nañ gic lau †Samaria-nga si gameñ kôc, dec iñ ti ndê ñgac-sêñomi sêñsêlêñ sêmbô señ dinañ. ⁵ Ñac sêñsêlêñ e sêsuñ sa lau Samaria si malac atu dañ ñaê Sika. Malac dau yêc kêpiñ nom ñasawa dañ nañ muñ-nga andô, Jakob kêtñ têtñ iñ ndê atu Josep. ⁶ Ma sê nañ Jakob kwê tu sêtap bu sa-nga, nañ yêc malac dau ñamakê. Yisu ti ndê ngacsêñomi sêhóc asê sê bu-nga dau têtñ ac kac lhu, ma sêñsêlêñ señ baliñ su e Yisu kwapac sa, dec iñ ndöc sic ndöc dinañ. ⁷⁻⁸ Ma iñ ndê ngacsêñomi sêhu iñ siñ ma sêsôc malac dau si, bu sêñsalê gêtñ sêneñ-nga.

Malô goc awhê Samaria-nga dañ sa meñ bu têtñ bu. Ma Yisu sôm têtñ iñ, “Gitôm bu am kêtñ bu têtñ aö wanôm?” ⁹ Goc awhê dau ô yom bocdec bu, “Bocke dec am ñgac Israel-nga ndac aö awhê Samaria-nga bu wakêtñ bu têtñ am nôm?” (Iñ sôm yom dinañ, ñahu bu lau Israel m a lau Samaria-nga sêtec dandi ma sêmbô ahê dau.) ¹⁰ Ma Yisu sôm, “Kwahic dec aö gandac bu têtñ am. Am bu êmyalê aö neñ ñahu, ma mwasinñ nañ Anötö kêtñ ñambwa, dec am oc ndac bu têtñ aö, ma aö wakêtñ bu nañ oc kêtñ ñamalac sêndöc tali, nañ têtñ am.” ¹¹ Awhê dau ngô yom dinañ, goc sôm, “O ñadau. Bu tali-nga nañ am sôm yom pi, nañ am oc kôc yêc nde? Bu am nem laclhu êmgati bu sa-nga mba, ma sê bu-nga dindêc baliñ andô. ¹² Abañ Jakob ti ndê atui, ma iñ ndê makao ti domba hoñ sênôm bu yêc dec. Ma bocke? Am nem bu bocke yêc, nañ hóc gêlêc iñ dindêc nañ Jakob kêtñ têtñ yac, nañ su?”

¹³ Dec Yisu sôm têtñ iñ, “Lau hoñ nañ sênôm bu nom-nga, nañ bu oc yô ñac tiyham. ¹⁴ Magoc lau nañ sênôm bu nañ aö wakêtñ têtñ ñac, nañ bu oc yô ñac tiyham dom. Mba. Bu nañ aö wakêtñ têtñ ñac, nañ oc ti bubata nañ êmbulup pi ñac si ñalôm, ma ñac oc sêndöc

tali napanj.” ¹⁵ Têj dinañ awê dau sôm, “O ñadau, kêñ bu dinañ têtj aö. Ma bocdinañ dec bu oc yô aö tiyham dom, ma wasa wameñ tôm bêc hoñ bu watê bu yêc sê bu-nga dindêc tiyham dom.”

¹⁶ Goc Yisu sôm têtj in, “Am mbu ndi ma ta nem akweñ, ma amlu ambu ameneñ.” ¹⁷ Ma awê dau sôm, “Aneñ akweñ mba.” Goc Yisu ô yom ma sôm, “Am sôm solop bu am nem akweñ mba. ¹⁸ Bu am gêm ngac amañdañ su, magoc sêhu am siñ. Ma ngac nañ kwahic dec am mbo whiñ in, nañ ti am nem akweñ dom. Am sôm yom ñandô.” ¹⁹ Têj dinañ awê dau sôm, “Ñadau, aö g alic bu am propet dañ. ²⁰ Muñ-nga yac lau Samaria-nga mba abañi sem akiñ Anötö yêc lôc dindêc. Tigeñ mac lau Israel-nga asôm bu gameñ tigeñ yêc tu lau sênem akiñ Anötö-nga, nañ yêc Jerusalem.” ²¹ Goc Yisu sôm, “O awê! Aö wasôm yom ñandô têtj am. Ndoc oc meñ sa, nañ lau nañ sem akiñ Anötö oc sêhêgo dau dom bu sênem akiñ in sêmbo lôc dindêc, me bu sêmbo Jerusalem. ²² Mac lau S amaria-nga am akiñ Anötö, magoc mac aňyalê in dom. A nôtö gic bata bu Mesaya oc sa yêc yac lau Israel-nga, ma tu dinañ-nga yac aňyalê in nañ yac am akiñ. ²³ Yomandô! Ndoc nañ bu meñ sa, nañ kwahic dec meñ su, dec lau nañ sem akiñ Anötö ñalêñ solop, nañ oc sênem akiñ in ti ñalau Dabuñ ndê ñaclai, ma ti lêtj yom ñandô-nga. Damañ Anötö dau kêsâlê lau nañ sem akiñ in ñalêñ bocdinañ. ²⁴ In dau in ñalau, dec ñalêñ tigeñ yêc bu lau sênem akiñ in, nañ sênem akiñ in ti ñalau Dabuñ ndê ñaclai, ma ti lêtj yom ñandô-nga.”

²⁵ Goc awê dau sôm, “Aö kayalê bu Mesaya nañ sêsam bu Kilisi oc meñ. Ma têtj ndoc in meñ, nañ in oc whê gêtj hoñ sa têtj yac.” ²⁶ Ma Yisu sôm, “Aö Mesaya dauñ gasôm yom têtj am.”

²⁷ Têj dinañ Yisu ndê ngac-sêñomi sêmbu sêmeñ, ma sêlic bu in sôm yom whiñ awê dañ, dec sêhê gauc ñambwa. Magoc ñac si dañ sôm yom dom. Sêndac in bu bocke ma in sôm yom têtj awê dau lec dom. Ma sêndac awê dau bu in tac whiñ gêtj sake lec dom. ²⁸ Awê dau hu in ndê lôñ bu-nga siñ kalhac, ma mbu sôc malac gi. Ma in sôm têtj in ndê lau, ²⁹ “Ameñ ma alic ngac dañ! In kêyalê gêtj hoñ nañ aö gakôm, ma sôm asê têtj aö. Oc mboe in Mesaya dau?” ³⁰ Goc ñac sêhu malac dau siñ ma sêsa si bu sêlic Yisu.

³¹ Têj ndoc awê dau mbu sôc malac gi, nañ ngacsêñomi sêsôm têtj Yisu, “Kêdôhônwaga, yac akôc gêtj tu am neñ-nga.” ³² Magoc in sôm têtj ñac, “Aö neñ gêtj daneñ-nga yêc, nañ mac aňyalê dom.” ³³ Goc sêndac dandi bu, “Mboe lau dañ sêkêñ gêtj daneñ-nga têtj in su, me?” ³⁴ Ma Yisu sôm têtj ñac, “Aö danañ wambu in nañ kêkiñ aö gameñ, ma wandic dabiñ in ndê gwelêñ. Aneñ gêtj daneñ-nga dau dinañ. ³⁵ Aňgô su nañ. Têtj ndoc mac asô gêtj ñawê sip ôm, nañ mac asôm bu, ‘Ayô hale su goc yac oc dandic gêtj ñandô sa.’ Tigeñ aö wasôm têtj mac, bu ahôc nem tanôm sa, ma alic bu gêtj ñandô ôm-nga mbêc su. ³⁶ Ma kwahic dec ngac gic gêtj ñandô sa-nga kôm in ndê gwelêñ mbo. Ma gêtj ñandô nañ in gic sa, nañ lau nañ sêkêñ whiñ ma sêtap señ sêmbo tali-nga sa. Tu dinañ-nga in nañ sô gêtj ñawê, lu in nañ gic ñandô sa, nañ lu-lu atac ñayham sa sêwhiñ dau. ³⁷ Yom gôliñ dañ yêc bocdec, ‘Ñamalac dañ sô gêtj ñawê, ma dañ tiyham gic gêtj ñandô sa.’ Yom dau in yom ñandô, ma hêganôn gwelêñ ñawaê ñayham-nga whiñ. ³⁸ Bu aö kakiñ mac bu andic gêtj ñandô sa yêc ôm nañ mac asô dom. Lau ñatô sêkôm gwelêñ atu tu sêsô gêtj-nga, dec mac atap ñac si gwelêñ ña-ñandô sa.”

Lau Samaria-nga daêsam sêkêñ whiñ Yisu

³⁹ Têj ndoc awê Samaria-nga dinañ sôm yom asê pi Yisu têtj lau malac-nga bu, “In sôm gêtj hoñ nañ aö gakôm su, nañ asê têtj aö,” nañ lau Samaria-nga daêsam sêkêñ whiñ Yisu. ⁴⁰ Ma têtj ndoc sêsa sêtêtj in si, nañ sêteñ in napanj bu mbo whiñ ñac. Dec in mbo whiñ ñac gitôm bêc lu. ⁴¹ In sôm yom whiñ lau malac-nga ma lau daêsam tiyham sêkêñ whiñ in. ⁴² Ma sêsôm têtj awê dinañ, “Têtj ñamata-nga yac aňgô yom nañ am sôm pi in, dec akêñ whiñ in. Magoc kwahic dec yac aňgô in dau ndê yom, ma yac aňyalê pi ñandô, bu in ngac nañ Anötö kêkiñ bu nem lau nom-nga si.”

Yisu hóc asê gameñ Galili-nga

⁴³ Bêc lu dinañ pacndê su, goc Yisu tisa ma kêselên gi e hôc asê gameñ Galili-nga.
⁴⁴ Muñ-nga in sôm asê bu yêc propet dañ ndê gameñ, in ndê lau oc sêtoc in sa dom.
⁴⁵ Magoc têt ndoc in hôc asê Galili, nañ lau dinañ sêkôc in sa ti atac ñayham. Ñahu bu ñac sêmbo Jerusalem têt ndoc Pasowa-nga, ma sêlic gêt hoñ nañ in kôm yêc dindê.

Yisu kôm balê dañ ñayham sa
(Mat 8:5-13; Luk 7:1-10)

⁴⁶ Têt têt Yisu mbo gameñ Galili-nga, nañ in sôc malac Kana gi tiyham, malac nañ muñ-nga in gêm bu kwi ti wain. Têt ndoc dinañ ñgac bata Rom-nga dañ mbo malac Kapenaom, ma in ndê atungac gêm bac yêc. ⁴⁷ Balê dau gêm bac atu e kêpiñ bu mbac ndu. Ma ñgac bata dau ñgô ñawaê bu Yisu meñ akêt gameñ Judia-nga ma hôc asê Galili. Tu dinañ-nga dec in têt in gi, ma ndac in bu têt malac Kapenaom ndi, ma kôm balê dau ñayham sa. ⁴⁸ Dec Yisu sôm, “O mac lau! Mac bu alic gêt dalô atu-tu dom, dec oc akêt whiñ dom.” ⁴⁹ Magoc ñgac bata dau teñ in tiyham ma sôm, “O ñadau, mweñ ñagahô! Bu mba, aneñ balê oc mbac ndu.” ⁵⁰ Goc Yisu sôm têt in, “Am ndi, am atôm oc mbo tali.” Ma ñgac dau kêt whiñ Yisu ndê yom, ma kölhö gi.

⁵¹ Têt têt in kêselên mbo señ, nañ in ndê lau akiñ ñatô sêsa akêt Kapenaom sêmeñ ma sêtap in sa. Ma sêsôm têt in bu, “Am nem balê ñayham sa su.” ⁵² Dec in ndac ñac bu, “Acgatu ñasawa bocke ma balê dau ñayham sa?” Ma ñac sêsôm têt in, “Alhabêc, têt ac ho dau, nañ gêm bac hu in siñ ma in ñamlic ñalhuc sa.” ⁵³ Têt dinañ damba ndê gauc sa bu acgatu ñasawa dinañ eñ, dec Yisu sôm têt in bu, “Am atôm oc mbo tali.” Ma in ti in ndê lau hoñ nañ sêndöc sêwhiñ in, nañ sêkêt whiñ bu Yisu in Mesaya dau.

⁵⁴ Gêt dalô tilu-nga nañ Yisu kôm yêc malac Kana, nañ ñamiñ dau dinañ. Yisu kôm gêt dau têt têt in hu gameñ Judia-nga siñ, ma mbu têt gameñ Galili-nga gi.

5

Yisu gêm ñgac bôliñ dañ sa

¹ Tiñambu lau Israel-nga si mwasin atu dañ ñabêc hôc asê, ma Yisu mbu pi Jerusalem gi. ² Yêc Jerusalem, bu ñatoñ atêc dañ, nañ sêwhê ña hoc ahuc, nañ poc kêpiñ malac dau ñagatam nañ sêsam bu Gatam Domba-nga. Sêsam bu ñatoñ dau ñaê yêc Yom †Hibru bu Betesda, ma andu selep aman dañ sêlhac ñamakê. ³ Ma yêc dinañ lau gêm bac daêsam sêyêc, lau tapec, lau bôliñ ma lau ñasac ñatô. [⁴ Tôm têt ñatô Pômdau ndê anjela dañ oc sip meñ ma kôm bu dau li sa. Lau gêm bac sêhôn têt dinañ, ma asa nañ sip bu dau tiñamata, nañ oc ñayham sa.] ⁵ ñac si dañ in ñgac bôliñ nañ gêm bac gitôm yala 38.

⁶ Têt ndoc Yisu kêselên mbo gameñ dinañ, in gêlic ñgac bôliñ dau, ma kêyalê bu in gêm bac yêc ñasawa hic baliñ su, goc ndac in, “Am tac whiñ bu am ñayham sa, me?” ⁷ Ma ñgac bôliñ dau sôm, “O ñadau! Aô gahôn têt nañ bu dindêc ñali sa, magoc ñamalac dañ mba bu nem aô sa. Ma aô bu wasip bu wandi, tiger ñamalac dañ êlêmê hôc gêlêc aô su.” ⁸ Goc Yisu sôm têt in, “Tisa! Ma hôc nem mbô sa, ma êmsêlên.” ⁹ Ma ñagahô ñgac dau ñayham sa, goc hôc ndê mbô sa ma kêselên gi.

Yisu kôm gêt dinañ têt bêc †Sabat-nga dañ. ¹⁰ Ma tu dinañ-nga lau bata Israel-nga sêsôm têt ñgac nañ Yisu kôm ñayham sa bu, “Acsalô lec in bêc Sabat-nga. Yac neñ yomsu gic yao yac bu dakôm gwelêñ têt bêc Sabat-nga dom, ma bocke dec am kôc nem mbô ma kêselên.” ¹¹ Magoc in sôm, “Ñgac nañ kôm aô ñayham sa, nañ sôm têt aô bu, ‘Hôc nem mbô sa, ma êmsêlên.’” ¹² Ma sêndac in, “Ñgac nañ sôm têt am bu am hôc nem mbô sa ma êmsêlên, nañ asa?” ¹³ Tiger ñgac dau kêyalê dom. Ñahu bu têt ndoc Yisu kôm in ñayham sa, nañ lau daêsam sêmbo, ma Yisu kêdahin dau su sip ñac ñalôm ma kölhö gi.

¹⁴ T inambu Yisu tap in sa tiyham mbo lôm dabuñ, ma sôm têt in, “Am ñgô su nañ! Am ñayham sa su. Dec yob daôm bu kôm sac tiyham dom, mboe ñawapac atu dañ nañ hôc gêlêc in dinañ su, nañ tap am sa tiñambu.” ¹⁵ Ma têt dinañ ñgac dau sa gi ma kêt ñawaê têt lau bata Israel-nga, bu ñgac nañ kôm in ñayham sa, nañ Yisu.

Lau bata Israel-nga sêkêt kisa Yisu

¹⁶ Lau bata Israel-nga sêlic bu Yisu kôm gêñ kaiñ dinañ têtj bêt Sabat-nga ñatô, ma tu dinañ-nga sic hu sêkêtj kisa inñ. ¹⁷ Dec inñ sôm têtj ñac, “Damañ kôm inñ ndê gwelêñ ñapañ, têtj têtj ñamata-nga e meñ têtj kwahic dec. Bocdinañ aö oc wanem gwelêñ.” ¹⁸ Têtj ñamata-nga lau bata Israel-nga sêkêtj kisa Yisu bu inñ sôt yomsu Sabat-nga ñapu dom. Ma têtj ndoc sêñgô inñ ndê yom dinañ, nañ sêkôm ñaŋga bu sêndic inñ ndu. Sêsôm, “Inñ sam Anötö bu inñ Damba ma bocdinañ inñ bu po dau ndê waê sa nditôm Anötö dau.”

Anötö kêtj ñaclai têtj inñ ndê Atu

¹⁹ Goc Yisu sôm têtj ñac, “Aö wasôm yom ñandô têtj mac. Oc tôm dom bu Anötö ndê Atu kôm gêñ dañ êñkuc dau ndê atac whiñ. Mba! Gêñ bocke nañ Atu gêlic Damba kôm, nañ dec inñ kôm. Bu Atu kôm gêñ hoñ gitôm Damba kôm. ²⁰ Damba atac whiñ Atu kêlêc, ma tôt gêñ hoñ nañ inñ dau kôm, nañ asê têtj inñ. Ma aö wasôm têtj mac bu Damba oc hoc gêñ atu-tu asê têtj Atu bu kôm, nañ hôt gêlêc gêñ nañ inñ kôm, nañ su. Ma têtj têtj mac alic gêñ dau, nañ mac oc asö. ²¹ Tôm Damba uñ lau batê sa ma kêtj ñac sêmbo tali, nañ inñ ndê Atu dec kêtj lau nañ inñ atac whiñ ñac, nañ sêmbo tali boc-dinañ. ²² Ma gêñ dañ tiyham. Damba oc êñsahê lau dañ dom. Inñ kêtj ñaclai têtj inñ ndê Atu bu êñsahê lau pi ñac si mêtê. ²³ Ma tu dinañ-nga lau hoñ nañ sêtoc Atu ndê waê sa, nañ sêtoc Damba ndê waê sa bocdinañ. Magoc asa nañ toc Atu sa dom, nañ toc Damba nañ kêtj inñ meñ, nañ sa dom.

²⁴ “Aö wasôm yom ñandô têtj mac, bu asa nañ kôt aneñ yom sa, ma kêtj whiñ inñ nañ kêtj inñ aö gameñ, nañ oc tap matôt sa dom. Inñ hu señ mbac ndu-nga siñ su, ma tap señ mbo tali ñapañ-nga sa. ²⁵ Yomandô dec wasôm têtj mac. Têtj nañ Anötö gic bata, nañ kwahic dec meñ su, dec lau nañ sêmbo señ sêmbac ndu-nga, nañ oc sêñgô Anötö ndê Atu awha. Ma ñac nañ sêñgô ma dañga wambu, nañ oc sêmbo tali. ²⁶ Tali ñahu yêc Damba dau, ma inñ kêtj tali ñahu têtj inñ ndê Atu whiñ. ²⁷ Ma inñ kêtj ñaclai têtj inñ bu êñsahê ñamalac, bu inñ ñamalac ndê Atu. ²⁸ Asö tu yom dindec-nga dom. Ndoc oc meñ, nañ lau hoñ nañ sêmbac ndu su, nañ oc sêñgô Atu ndê awha, ²⁹ ma sêtisa akêtj lau batê-nga. Lau nañ sêkôm ñayham, nañ oc sêtisa ma sêtap Anötö ndê gameñ sêndöt tali ñapañ-nga sa. Magoc lau nañ sêkôm sac, nañ oc sêtisa ma sêtap matôt sa.

³⁰ “Oc tôm dom bu aö wakôm gêñ dañ tañwasêñ. Ma aö oc wañsahê ma wamatôt lau wañkuc aö dauñ neñ gauc dom. Mba! Aö wamatôt lau wañkuc yom nañ Damañ, nañ kêtj inñ aö gameñ, nañ sôm têtj aö. Ma aö oc wakôm gêñ dau wañkuc lêtj gitêtj, ñahu bu aö gakôm gêñ dañ tu aneñ atac whiñ-nga dom, aö gakôm gêñ hoñ kakuc Damañ ndê atac whiñ.”

Gêñ nañ whê Yisu ndê ñahu sa

³¹ “Aö bu wahoc yom asê pi dauñ, dec mac oc asôm bu aneñ yom ñandô mba, ma akêtj whiñ dom. ³² Magoc Damañ hoc yom asê bu whê aneñ ñahu sa, ma aö kayalê bu inñ ndê yom inñ yom ñandô.

³³ “Jon, ñgac Kêku Lau-nga sôm yom ñandô asê pi aö whiñ, têtj têtj mac añkiñ lau sêtêtj inñ si. ³⁴ Aö gapônda yom nañ ñamalac sêhoc asê pi aö, nañ dom. Tigeñ kwahic dec aö gasôm yom pi Jon, bu mboe mac akêtj whiñ yom nañ inñ sôm pi aö, dec atap Anötö ndê mwasinñ nem mac si-nga sa. ³⁵ Jon mbo gitôm ya ñawê nañ pô gameñ, ma gitôm ñasawa apê mac atisambuc inñ ndê ñawê.

³⁶ “Magoc gêñ ñatô sêpuñ yom ñandô pi aö dôtj, nañ hôt gêlêc Jon ndê yom pi aö. Alic gwelêñ nañ aö gakôm gambo. Damañ dau kêtj gwelêñ dinañ sip aö amañ tu bu wandic dabiñ, ma gwelêñ dau tôt asê bu inñ kêtj inñ aö gameñ. ³⁷ Ma Damañ dau, nañ kêtj inñ aö gameñ, nañ hoc yom asê pi aö. Magoc mac lau daôm aŋgô inñ ndê awha dom, ma mac alic inñ aŋgô su dom. ³⁸ Ma inñ ndê yom yêc mac nem ñalôm dom, ñahu bu inñ kêtj inñ aö gameñ, magoc mac akêtj whiñ aö dom. ³⁹ Mac asam Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ ñapañ, tu bu akip yom hoñ ñahu sa. ñahu bu mac gauc gêm bu mac oc atap señ andöt tamli-nga sa yêc yom dau ñalôm. Yom dau dinañ hêganônñ aö, ma whê aneñ ñahu sa, ⁴⁰ tigeñ mac atec bu atêtj aö ameñ, ma atap señ andöt tamli-nga dau sa.

⁴¹ “Aö gamej bu ñamalac sêpo aö neñ waên sa dom. ⁴² Magoc aö kayalê mac su, dec galic bu Anötö ndê atac whiñ yêc mac nem ñalôm dom. ⁴³ Aö gamej gam Damañ aᅅgô, tigeñ mac akôc aö sa dom. Magoc ñamalac dañ nañ meñ tu dau-ᅅga, nañ mac akôc iñ sa ñagahô eñ. ⁴⁴ Mac atac whiñ bu atap waêm sa yêc mac daôm nem lau, magoc akôm bu atap waêm sa yêc Anötö tigeñ ndê dom. Ma bocdinañ, mac oc akêñ whiñ aö ñalêñ bocke? ⁴⁵ Gauc nem bu aö dauñ oc wasôm mac nem giso asê yêc Damañ aᅅgô-ᅅga dom. Mba! Mac akêñ batam bu yomsu nañ Moses to, nañ oc ti mac nem señ andöc tamli ñapañ-ᅅga, tigeñ yomsu dau oc tôc nem giso asê. ⁴⁶ Ñahu bu Moses dau to yom pi aö, ma mac bu akêñ whiñ iñ, dec oc akêñ whiñ aö. ⁴⁷ Tigeñ mac akêñ whiñ yom nañ iñ to, nañ dom, ma bocdinañ mac oc akêñ whiñ aneñ yom ñalêñ nde? Oc tôm dom!”

6

Yisu gôlôm lau 5,000

(*Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17*)

¹ Tiñambu Yisu kôc ndê ñgac-sêñomi sa ma sic Bugictoñ Galili-ᅅga kic ma sêpi dañga si. (Bugictoñ dau sêsam ñaê dañ bu Taibirias.) ² Ma lau daêsam sêñkuc iñ si, ñahu bu ñac sêlic gêñ dalô nañ iñ kôm têñ ndoc iñ kôm lau gêmbac ñayham sa. ³⁻⁴ Têñ têm dinañ lau Israel si om atu Mwasin Pasowa-ᅅga meñ kêpiñ tiyham. Yêc bugictoñ ñadañga, Yisu pi lôc dañ gi ma ndöc sic whiñ iñ ndê ñgacsêñomi. ⁵ Ma iñ hóc tandô sa ma gêlic lau daêsam nañ sêwê sêmeñ, goc sôm têñ Pilip, “Danemlhi gêñ daneñ-ᅅga yêc nde, bu dakêñ têñ lau daêsam dindéc sêneñ?” ⁶ Iñ dau kêyalê gêñ nañ iñ bu kôm, nañ su, magoc sôm yom dinañ bu êñsahê Pilip. ⁷ Ma Pilip ô yom ma sôm, “Oc tôm dom andô! Mone atu gitôm †denarii 200 bu ndöc, ma dakôc mone dau ma danemlhi gêñ daneñ-ᅅga, tigeñ oc tôm dom bu lau daêsam dindéc sêneñ ñagec-ᅅgec.” ⁸ Têñ dinañ Yisu ndê ñgacsêñom dañ, Saimon Pita ndê asi Andru, sôm têñ Yisu, ⁹ “Balê dañ mbo, nañ kôc bolom amañdañ ma i lu. Tigeñ gêñ dinañ oc nditôm lau hoñ dindéc dom andô!” ¹⁰ Goc Yisu sôm, “Mac asôm têñ lau bu sêndöc sic.” Kwañ daêsam yêc gameñ dinañ, ma lau hoñ sêndöc sic sêndöc kwañ. Lau toñ dinañ si launᅅac gitôm 5,000.

¹¹ Ma Yisu kôc bolom ma gêm dañge, goc kêñ têñ lau nañ sêndöc dinañ, bu sêndic sam têñ dandi. Ma iñ gêm mbec i lu ma kêñ têñ ñac bocdinañ, ma ñac señ tôm si atac whiñ. ¹² Ñac señ e hóc ñac dôn, goc iñ sôm têñ ñgacsêñomi, “Mac andic ñadêlê hoñ sa, bu tanyaiñ gêñ dañ dom.” ¹³ Bolom amañdañ ma i lu dinañ, lau señ e gitôm, ma ñgacsêñomi sic ñadêlê sa sip gatop 12 e meñhu.

¹⁴ Lau sêlic gêñ dalô atu nañ Yisu kôm, goc sêsôm têñ dau, “Yomandô! Propet atu nañ dakêñ batañ bu sip nom meñ, nañ ñgac dau dindéc, me?” ¹⁵ Têñ dinañ Yisu kêyalê bu ñac gauc gêm bu sêkôm ñaᅅga bu sêkôc iñ sa ma sêkêñ iñ ti ñac si kiñ. Dec iñ kêdahinñ dau su, ma kölhö tawasê pi lôc dañ gi.

Yisu kêsêlêñ mbo bu ñahô

(*Mat 14:22-33; Mak 6:47-51*)

¹⁶ Têñ ac gi sip, Yisu ndê ñgacsêñomi sêmbu sêtêñ bugictoñ si. ¹⁷ Ñac bu sêndic bu kic ma sêmbu sêtêñ malac Kapenaom sêndi, dec sêpi wañ dañ ma sêsa si. Ñasec sa su, magoc Yisu meñ hóc asê ñac su dom. ¹⁸⁻¹⁹ Ñac sêhêc wañ sêsa ñasawa baliñ gitôm 5 kilometa, ma mbu puc ñadinda e gêli bu ñampon sa. Têñ dinañ sêlic Yisu kêsêlêñ mbo bu ñahô meñ kêpiñ wañ, dec sêtöc dau atu. ²⁰ Magoc iñ sôm têñ ñac, “Atöc daôm dom! Bu aö dauñ dindéc.” ²¹ Goc sêkôc iñ pi wañ ti atac ñayham, ma ñagahô sêhóc asê baö yêc Kapenaom.

²²⁻²³ Têñ ñagalañsê, lau daêsam nañ sêmbu sêwhiñ Pômdau têñ ndoc iñ gêm dañge bolom ma kêñ têñ ñac señ, nañ gacgeñ sêmbu bugictoñ ñadañga. Ñac sêñyalê bu wañ tigeñ dinañ ñgacsêñomi sêpi ma sêlhö si, ma bu Yisu pi wañ dau whiñ ñac dom. Malô goc wañ ñatô akêñ malac Taibirias sêmeñ sêsöc baö yêc dinañ. ²⁴ Ñac sêlic su bu Yisu ti iñ ndê ñgacsêñomi sêmbu dom, dec sêpi wañ dau, ma sêtêñ malac Kapenaom si bu sêñsalê Yisu.

Yisu ij bolom kên ñamalac sêndöc tali-nga

²⁵ Ñac sic bugictöñ kic, ma sêtap Yisu sa, goc sêsôm, “Kêdôhônwaga, am mwenj têtj nde?” ²⁶ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Yom ñandô aö wasôm têtj mac. Aö gakôm gêtj dalô nañ tôm bu whê mac nem gauc sa pi aö neñ ñahu. Magoc mac añsalê aö ma atac whiñ bu ambo awhiñ aö tu gêtj dinañ-nga dom. Mba. Mac atac whiñ bu ambo awhiñ aö, ñahu bu aö gakêñ bolom têtj mac añ e hóc mac dôñ. ²⁷ Akôm mwasac bu atap gêtj daneñ-nga nañ gic waê bu niñga, nañ sa lec dom. Mba! Akôm mwasac tu bu atap gêtj daneñ-nga nañ oc kêtj mac ambo tamli ñapañ, nañ sa. Ma gêtj dau ñamalac ndê Atu oc kêtj têtj mac, bu Damba Anötö kêyalij ij sa su, ma kêtj ñaclai têtj ij bu kôm gêtj dau.”

²⁸ Goc ñac sêndac ij, “Gitôm bu am whê sa têtj yac, gêtj nañ Anötö atac whiñ bu yac akôm?” ²⁹ Ma Yisu sôm, “Anötö ndê atac whiñ ñandô bu mac akôm gêtj bocdec. Akêñ whiñ ñgac nañ ij kêkiñ ij meñ.” ³⁰⁻³¹ Goc ñac sêsôm, “Muñ-nga yac mba abañi sêmbo gameñ sawa ma señ mana ti ñac si gêtj daneñ-nga, tôm yom nañ sêto yêc bocdec, ‘*Iñ kêtj bolom undambê-nga têtj ñac señ.*’ Kwahic dec yac bu andac am bu kôm gêtj dalô kainj tigerj. Yac bu alic, dec yac oc akêñ whiñ am.” ³² Goc Yisu sôm, “Mac gauc gêm bu Moses kêtj bolom undambê-nga têtj mac. Magoc aö wasôm yom ñandô têtj mac bu aneñ Damañ oc kêtj bolom ñandô undambê-nga têtj mac. ³³ Ma Anötö ndê bolom dau dec, ij nañ sip akêñ undambê meñ ma kêtj lau nom-nga sêndöc tali ñapañ.” ³⁴ Lau sêngô Yisu ndê yom dau, goc sêsôm têtj ij, “Pômdau, kwahic dec ma ndi, yac atac whiñ bu am kêtj bolom dau dinañ têtj yac.”

³⁵ Goc Yisu sôm, “Bolom nañ kêtj ñamalac sêndöc tali, nañ aö dauñ dec. Lau nañ sêtêtj aö sêmey, nañ gêtj oc yô ñac tiyham dom. Ma lau nañ sêkêtj whiñ aö, nañ bu oc yô ñac tiyham dom. ³⁶ Tigerj tôm aö gasôm têtj mac su, mac alic aö su, magoc akêñ whiñ aö dom. ³⁷ Lau bocke nañ Damañ kêtj têtj aö, nañ hoñ oc sêtêtj aö sêmey. Ma lau nañ sêtêtj aö sêmey, nañ oc tôm dom bu wasoc ñac si dañ su. ³⁸ Aö gasip akêñ undambê gameñ, bu wakôm gêtj tôm aö dauñ neñ atac whiñ dom. Mba! Aö gasip gameñ, bu wakôm gêtj tôm Damañ nañ kêkiñ aö gameñ, nañ ndê atac whiñ. ³⁹ Ma Damañ atac whiñ bu aö wayob ñamalac hoñ nañ ij kêtj têtj aö, bu ñac si dañ niñga dom. Aö wauñ ñac hoñ sa têtj bêc ñambu-nga. ⁴⁰ Damañ ndê atac whiñ bocdec bu, lau hoñ nañ sêñyalê ij ndê Atu, ma sêkêtj whiñ ij, nañ oc sêtap señ sêndöc tali-nga sa, ma aö wauñ ñac sa têtj bêc ñambu-nga.”

⁴¹ Têtj ndoc nañ lau bata Israel-nga sêngô Yisu sôm bu ij bolom nañ sip akêñ undambê meñ, nañ sêli awha sa pi ij. ⁴² Ñac sêsôm têtj dandi, “Ñgac dindec ij Yisu, Josep ndê atunçac. Yac tanyalê ij dinda lu damba. Bocke ma kwahic dec ij sôm têtj yac bu ij sip akêñ undambê meñ?” ⁴³ Dec Yisu sôm, “Ali awham sa têtj daôm dom! ⁴⁴ Lau dañ gitôm dom bu sêtêtj aö sêmey ñambwa. Damañ nañ kêkiñ aö gameñ, nañ bu kac ñac si gauc kwi, dec oc tôm bu sêtêtj aö sêmey. Ma aö oc wauñ ñac sêtisa têtj bêc ñambu-nga. ⁴⁵ Sêto propet akwa dañ ndê yom yêc bocdec bu, ‘*Anötö oc êndôhôn ñamalac hoñ.*’ Bocdinañ dec añgô. Lau hoñ nañ sêkêtj dañga Damañ ndê yom ma ij kêdôhôn ñac, nañ oc sêtêtj aö sêmey. ⁴⁶ Yom dau sôm bu Anötö oc êndôhôn lau, magoc ñamalac dañ gêlic Damañ su dom. Anötö ndê Atu nañ mbo whiñ ij ma sip nom meñ, ij tigerj gêlic ij. ⁴⁷ Ma aö wasôm yom ñandô. Asa nañ kêtj whiñ Atu, nañ tap señ ndöc tali ñapañ-nga sa su. ⁴⁸ Bolom kêtj ñamalac sêndöc tali-nga, nañ aö dauñ dindec. ⁴⁹ Mac nem apami señ mana yêc gameñ sawa, magoc tiñambu ñac hoñ sêmbac ndu. ⁵⁰ Tigerj bolom nañ sip akêñ undambê meñ, ij bolom kainj dañ. Ñamalac dañ bu neñ, dec oc niñga dom. ⁵¹ Ma bolom tali-nga nañ sip akêñ undambê meñ, nañ aö dauñ dec. Ñamalac dañ bu neñ bolom dindec, dec oc ndöc tali ñapañ. Ma bolom dau dinañ aö neñ ñamsôm, nañ aö oc wakêñ bu lau hoñ nañ sêkêtj whiñ aö, nañ oc sêndöc tali ñapañ.”

⁵² Têtj dinañ lau bata Israel-nga sêseñ dandi ñandô, ma sêsôm têtj dau, “Bocke ma ñgac dindec sôm bu kêtj ij ndê ñamsôm têtj yac daneñ?” ⁵³ Ma Yisu sôm têtj ñac, “Yomandô aö wasôm têtj mac. Mac bu aneñ ñamalac ndê Atu ndê ñamsôm ti anôm ij ndê dac dom, dec oc tôm dom bu mac atap señ andöc tamli-nga sa. ⁵⁴ Asa nañ bu neñ aö neñ ñamsôm,

ma nôm aneñ dac, nañ tap señ ndöc tali ñapañ-nga sa su.* Ma aö oc waun in sa tñh bñc ñambu-nga. ⁵⁵ Bu aö neñ ñamsôm ti gñh aneñ-nga ñandô, ma aö neñ dac ti gñh anôm-nga ñandô. ⁵⁶ Asa nañ bu neñ aö neñ ñamsôm, ma nôm aö neñ dac, nañ gñh dau oc piñ alu dôñ anem damiñ dauñ. In oc mbo aö ñalôm, ma aö wambo in ndê ñalôm. ⁵⁷ Tali ñahu yñc Damañ nañ kñkiñ aö gameñ, ma aö dauñ gambo tañli tu in-nga. Bocdinañ asa nañ kñc aö sa ti in ndê gñh daneñ-nga ñandô, nañ oc mbo tali tu aö-nga. ⁵⁸ Mac damami señ mana, magoc tiñambu sñmbac ndu. Bolom nañ sip akñh u ndambê meñ, nañ aö dauñ dindec. Ma asa nañ bu neñ bolom dindec, nañ oc mbo tali ñapañ.” ⁵⁹ Yisu sôm yom hoñ dinañ tñh ndoc in kñdôhôn lau mbo lôm wê-nga yñc malac Kapenaom.

Yisu ndê sñjomi ñatô sñhu in siñ

⁶⁰ Tñh ndoc sñngô Yisu ndê yom dinañ, goc in ndê tñsñjomi dañsam sñsôm, “Aluê! Yom dinañ ñawapac ñandô! Asa gitôm bu oc kñc sa ma êñyalê?” ⁶¹ Yisu kñyalê bu in ndê sñjomi sñtucdiñ tu in ndê yom-nga, dec sôm, “Yom dindec kñh wapac mac, a? ⁶² Bocdinañ, tñh ndoc mac alic ñamalac ndê Atu mbu pi gameñ nañ in mbo tñh ñamata-nga ndi, nañ mac oc akñh whiñ, me oc kñh wapac mac êñlêc? ⁶³ ñamalac si gauc me licwalô oc tôm dom bu kñh ñac sñndöc tali. ñalau tigeñ kñh ñamalac sñndöc tali ñapañ. Ma yom nañ aö gasôm tñh mac, nañ ñalau tigeñ oc whê mac nem gauc sa e añyalê, ma bocdinañ atap señ andöc tamli ñapañ-nga sa. ⁶⁴ Magoc mac nem lau ñatô sñkñh whiñ aö dom.” (Yisu sôm yom dinañ bu in kñyalê gwanañ lau ñatô nañ sñkñh whiñ in dom, ma ñgac nañ oc hoc in asê.) ⁶⁵ Ma in gic tñku yom ma sôm, “Tu dinañ-nga dec aö gasôm bu lau ñañ sñtôm dom bu sñtñh aö sñmeñ ñambwa. Damañ bu kñh ñaclai tñh ñac, dec oc tôm.”

⁶⁶ Tñh dinañ Yisu ndê sñjomi dañsam sñhu in siñ ma sññkuc in tiyham dom. ⁶⁷ Goc in ndac in ndê ñ gacsñjomi 12 bu, “Ma bocke? Mac bu ahu aö siñ awhiñ, a?” ⁶⁸ Ma Saimon Pita sôm, “Pômdau, yac oc atñh asa andi? Am tamwasêm sôm yom nañ tôm bu kñh yac andöc tañli ñapañ. ⁶⁹ Yac añyalê ma akñh whiñ bu am Anötö ndê ñgac dabuñ am.” ⁷⁰ Goc Yisu ô yom ma sôm, “Aö dauñ kayaliñ mac lau 12 sa. Magoc aö kayalê su bu mac nem ñgac ñañ ti Sadañ ndê su.” ⁷¹ In sôm yom dinañ pi Judas, Saimon Iskeriot ndê atuñgac. Bu Judas in ñgacsñjomi 12 si ñañ, nañ tiñambu hoc Yisu asê.

7

Yisu ndê asii sñkñh whiñ in dom

¹ Tiñambu Yisu kñsñlñh golom-golom malac nañ sñyñc gameñ Galili-nga. In mbo ahê gameñ Judia-nga, bu in kñyalê bu lau bata Israel-nga nañ sñmbo gameñ dinañ, nañ atac whiñ bu sñndic in ndu. ² Tñh ndoc lau Israel si tñMwasinñ atu Lôm Bac-nga meñ kñpiñ, nañ ³ Yisu ndê asii sñsôm, “Yac gauc gñm bu ñayham bu am sip tñh gameñ Judia-nga ndi. Bu am nem sñjomi ñatô sñmbo dindê, dec kôm gñh dalô bu ñac sñlic. ⁴ ñamalac ñañ bu kôm dau ti ñgac tiwaê, nañ siñ dau dom. Am kôm gñh dalô dañsam, bocdinañ tñc daôm asê tñh ñamalac hoñ.” ⁵ Yisu ndê asii sñsôm yom dinañ, ñahu bu sñkñh whiñ in dom.

⁶⁻⁸ Dec Yisu sôm tñh in ndê asii, “Aö oc wasip gameñ Judia-nga wandi dom, bu aneñ ndoc yñc dôñ yñc. Lau sac nom-nga sñtec aö, bu aö êlêmê gahoc yom asê pi gñh giso hoñ nañ ñac sñkôm. Magoc lau nom-nga sñtec mac dom, ma bocdinañ mac api Jerusalem andi, tu Mwasinñ dinañ-nga. Mac atôm bu akôm gñh tñh tñm bocke nañ mac atac whiñ, magoc aneñ tñm hñc asê su dom.”

⁹ Yisu sôm yom dinañ su, ma gacgeñ mbo Galili. ¹⁰ Tigeñ tñh ndoc in ndê asii sñpi Jerusalem si bu sñlic om atu Lôm Bac-nga, nañ in kñkuc ñac gi. Magoc in siñ dau bu lau

* 6:54: Lau ñatô gauc gñm bu yom pi Yisu ndê ñamsôm ti dac hñganônñ Mwasinñ Dabuñ. Tigeñ ñabatiniñ 53 whê sa bu asa nañ neñ Yisu ndê ñamsôm ma nôm in ndê dac dom, nañ oc tôm dom bu tap señ ndöc tali-nga sa. Bocdinañ yom dau bu hñganônñ Mwasinñ Dabuñ, dec lau nañ señ dom, nañ oc sñtôm dom bu sñtap Anötö ndê mwasinñ sñndöc tali-nga sa bocdinañ. Gauc dinañ in so. Pômdau kñh in ndê Mwasinñ Dabuñ bu puc yac dôñ, ma ti señ datap undambê sa-nga dom. ñamalac nañ gñh Mwasinñ Dabuñ dom, magoc kñh whiñ Yisu, nañ oc ndöc tali. ñalñh tigeñ yñc bu datap señ dambo tañli ñapañ-nga sa, nañ dakñh whiñ Yisu.

sêlic inj dom. ¹¹ Lau bata Israel-nga naŋ sêmbô Jerusalem tu Mwasinj dinaŋ-nga, naŋ taso inj ma sêndac, “Ŋgac dinaŋ mbo nde?” ¹² Ma lau daêsam naŋ sêmbô malac dinaŋ, naŋ sic yom sec têtj dandi pi Yisu. Ŋatô sêsôm, “Inj ŋgac ŋayham.” Ma ŋatô sêsôm, “Mba! Inj kêsau lau.” ¹³ Magoc ŋamalac daŋ sôm yom pi Yisu yêc awê dom, bu sêtöc lau bata Israel-nga.

Yisu kêdôhôn lau

¹⁴ Bêc ŋatô giŋga su ma Mwasinj Lôm Bac-nga gi sa ŋalhu. Ma têtj dinaŋ, Yisu sôc lôm dabuŋ ŋabatêmdö gi, ma gic hu kêdôhôn lau. ¹⁵ Inj ndê yom kôm lau bata Israel-nga sêhêdaê ma sêsôm, “Ŋgac dindec sôc lôm dom, ma bocke dec inj kêdôhôn lau ŋa yom ti gauc atu-tu?” ¹⁶ Ma Yisu sôm, “Aö kadôhôn aö dauŋ neŋ yom dom, magoc inj naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ ndê yom. ¹⁷ Lau naŋ atac whiŋ bu daŋga wambu Anötö, naŋ oc sêŋyalê bu yom hoŋ naŋ aö kadôhôn, naŋ meŋ akêŋ Anötö ndê, ma aö neŋ yom dom. ¹⁸ Asa naŋ sôm dau ndê yom, naŋ bu po dau ndê waê sa. Magoc aö bu wapo inj naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ ndê waê sa. Aö kasau dom, aö gasôm yom ŋandô. ¹⁹ Moses kêŋ yomsu têtj mac, magoc mac ne m daŋ daŋga wambu ŋapep dom. Tu sake-nga mac asôm bu aö kagili yomsu, dec atac whiŋ bu andic aö ndu?”

²⁰ Goc lau ŋatô sêsôm, “Asa tac whiŋ bu ndic am ndu? Ŋalau sac daŋ oc sip am nem ŋalôm sul!” ²¹ Ma Yisu sôm têtj ŋac, “Aö gakôm gêŋ dalô daŋ têtj bêc Sabat-nga, ma mac hoŋ asö. ²² Mac aŋgôliŋ yom pi aö ma asôm bu aö kagili y omsu Sabat-nga, magoc mac daôm akôm gwelêŋ têtj bêc Sabat-nga. Mac aŋkuc †pwac asê balêi si ŋamlic ŋatô su-nga, tôm Moses to ma gic dulu têtj mac. (Pwac dau Anötö kêŋ têtj Moses dom, magoc kêmwatiŋ têtj abanji muŋ su.) Mac asê balêi si ŋamlic têtj ŋac si bêc ti-8-nga, ma bocdinaŋ balêi ŋatô mac asê ŋac têtj bêc Sabat-nga. ²³ Mac alic ŋayham bu akôm gêŋ dau têtj Sabat tu bu aŋgili Moses ndê yomsu dom. Aö dec gakôm ŋamalac daŋ ndê ŋamlic sambuc ŋayham sa têtj bêc Sabat-nga, ma bocdinaŋ tu sake-nga mac atac ŋandê têtj aö? ²⁴ Alic gêŋ awê-nga ŋambwa tu amatôc yom-nga dom! Akôc gauc ŋapep pi gêŋ ŋalôm-nga whiŋ.”

Lau sêndac bata Yisu

²⁵ T êŋ ndoc dinaŋ lau Jerusalem-nga ŋatô sêsôm, “Ŋgac dindec inj ŋgac naŋ lau bata sêŋsalê lêtj tu bu sêndic inj ndu-nga. ²⁶ Tigeŋ alic! Inj sôm yom mbo awê, magoc lau bata sêsôm yom daŋ têtj inj dom. Bocke? M boe ŋac sêkêŋ whiŋ bu inj Mesaya dau, me? ²⁷ Tigeŋ yac aŋyalê ŋgac dindec ndê malachu. Ma têtj ndoc Mesaya oc meŋ, naŋ lau daŋ oc sêŋyalê gameŋ naŋ inj meŋ akêŋ, naŋ dom.” ²⁸ Yisu kêdôhôn lau mbo lôm dabuŋ ŋabatêmdö têtj têtj dinaŋ, ma inj ta yom bocdec bu, “Mac lau dinaŋ gauc gêm bu mac aŋyalê aö, ma bu mac aŋyalê a ö neŋ malachu, a? Aö gameŋ ŋa aö dauŋ neŋ ŋaclai dom. Aö Damaŋ kêkiŋ aö gameŋ, ma inj Anötö ŋandô, magoc mac aŋyalê inj dom. ²⁹ Aö dec kayalê inj, bu muŋ-nga aö gambo gawhiŋ inj, ma kwahic dec inj kêkiŋ aö gameŋ.”

³⁰ Têtj dinaŋ ŋac sêŋsahê bu sêkôc inj dôŋ, tigeŋ inj ndê ndoc yêc dôŋ yêc, dec lau daŋ gitôm dom bu sêkêŋ amba pi inj. ³¹ Magoc lau daêsam yêc toŋ atu dinaŋ sêkêŋ whiŋ inj ma sêsôm, “Yac akêŋ batan Mesaya, ma akêŋ whiŋ bu têtj ndoc inj meŋ, naŋ inj oc kôm gêŋ dalô daêsam. Tigeŋ asa gitôm bu kôm gêŋ dalô atu-tu naŋ sêhôt gêlêc gêŋ dalô daêsam naŋ ŋgac dindec kôm, naŋ su?”

Lau Palêsai ti dabuŋsiga atu-tu sêkôm bu sêkôc Yisu dôŋ

³² Lau Palêsai sêŋgô bu lau sem yomgalôm pi Yisu ma sêkôc gauc kaiŋ dinaŋ pi inj. Goc †dabuŋsiga atu-tu ti lau Palêsai sêŋkiŋ lau siŋ-nga ŋatô naŋ sêyob lôm dabuŋ, bu sêkôc inj dôŋ. ³³ Têtj dinaŋ Yisu sôm, “Aö wambo wawhiŋ mac ŋasawa sauŋ, goc walhö wambu watêŋ inj naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ wandi. ³⁴ Mac oc aŋsalê aö, magoc oc atap aö sa dom, ma mac atôm dom bu aŋkuc aö atêŋ gameŋ naŋ aö oc wambo.” ³⁵ Goc lau Israel-nga sêsôm têtj dandi, “Ŋgac dindec oc mbo nde, dec yac oc datôm dom b u datap inj sa? Mboe inj oc ndi mbo whiŋ yac neŋ lau Israel-nga ŋatô, naŋ sêndöc lau Grik si gameŋ ma

êndôhôn lau Grik yêc dindê? ³⁶ Inj sôm bu yac oc tañsalê inj, magoc oc datap inj sa dom, ma bu yac datôm dom bu datêñ gameñ nañ inj oc mbo, nañ dandi. Yom dau ñahu bocke?”

Yisu sôm yom pi ñalau Dabuñ

³⁷ Têñ Mwasinj Lômb Bac-nga ñabêc atu ñambu-nga, nañ Yisu tisa kalhac ma mbwêc awha atu bocdec bu, “Am asa nañ bu yô am, nañ têtñ aô mweñ, ma nômb. ³⁸ Tômb Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ sôm, asa nañ kêñ whiñ aô, nañ bu tali-nga oc êmbulup pi inj ndê ñalôm.” ³⁹ Yisu ndê yom dinañ hêganôn ñalau Dabuñ, nañ tiñambu Anötö oc kêñ têtñ lau nañ sêkêñ whiñ Yisu. (Têñ têtñ dinañ, Anötö kêñ ñalau Dabuñ têtñ lau su dom, ñahu bu Yisu ndê têtñ tu tap inj ndê ñawasi sa-nga yêc dôñ yêc.)

Lau sêseñ dau pi Yisu

⁴⁰ Têtñ ndoc Yisu sôm yom dau, nañ lau ñatô sêsôm, “Yomandô! ñgac dindêc inj propet atu gitôm Moses, nañ Anötö gic bata bu êñkiñ meñ.” ⁴¹ Ma ñatô sêsôm, “Mba! Inj Mesaya dau!” Magoc lau ñatô sêsôm, “Mba! Bu Mesaya oc meñ akêñ gameñ Galili-nga dom. ⁴² Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ sôm bu Mesaya oc meñ sa yêc Kiñ Dawid ndê wakuc, ma yêc Dawid ndê malac Betlehem.” ⁴³ Bocdinañ lau sêseñ dau pi Yisu. ⁴⁴ Lau ñatô tac whiñ bu sêkôc inj dôñ, magoc ñamalac dañ gitôm dom bu kêñ amba pi inj.

Lau bata Israel-nga sêkêñ whiñ Yisu dom

⁴⁵ Tiñambu lau siñ lômb dabuñ-nga sêmbu sêtêñ dabuñsiga atu-tu ti lau Palêsai si. Ma ñac sêndac lau siñ-nga dau bocdec bu, “Bocke ma mac akôc Yisu dôñ dom?” ⁴⁶ Goc lau siñ-nga sêdo yom ma sêsôm, “Ñamalac nañ sôm yom gitôm ñgac dinañ, nañ yac aᅅgô dañ su dom.” ⁴⁷ Goc lau Palêsai sêsôm, “Mboe inj kêsau mac awhiñ, a? ⁴⁸ Alic bu yac lau Palêsai ma lau bata mba dañ kêñ whiñ bu inj Mesaya dau dom. Mba andô! ⁴⁹ Tigerñ lau ñambwa-ñambwa, nañ si gauc sa dom pi Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ sêkêñ whiñ inj. Anötö ndê atac ñandê pi ñac!”

⁵⁰ Lau bata dinañ si dañ inj Nikodemas, ñgac nañ muñ-nga gi gêlic Yisu. Têtñ ndoc inj ñgô ñac si yom dinañ, dec sôm têtñ ñac bu, ⁵¹ “Yac neñ yomsu gic yao bu dakic yom tu tamatôc ñamalac dañ-nga ñambwa dom! Gêñ ñamata-nga daᅅgô inj dau ndê yom, ma dakip yom sa pi gêtñ nañ inj kôm.” ⁵² Magoc ñac sêsôm, “Mboe am bu ti inj ndê ñgacsêñom dañ whiñ ñac lau Galili-nga dinañ, a? Am ndi ma kip ñahu sa yêc Anötö ndê yom, ma am oc tap sa bu propet dañ oc meñ akêñ gameñ Galili-nga dom.”

[Yisu tawalô awhê sac dañ]*

⁵³ Dinañ su, ma lau hoñ sêlhô têtñtêtñ ma sêmbu sêtêñ ñac si andu si.

8

¹ Goc Yisu hu malac Jerusalem siñ ma sa gi mbo Lôc Olib. ² Têtñ ñagalañsê bêbêc, inj mbu sôc Jerusalem gi, ma mbo lômb dabuñ ñabatêmdö. Ma lau daêsam sêwê sêtêñ inj sêmeñ, dec inj ndôc sic ma kêdôhôn ñac. ³ Ma lau nañ sêndôhôn yomsu ti lau Palêsai sêwê awhê dañ sêtêñ inj sêmeñ, nañ sêtap inj sa têtñ ndoc inj kôm mêtê mockaiñ-nga. Ma sêkêñ a whê dau kalhac lau hoñ aᅅgô-nga. ⁴ Ma sêsôm têtñ Yisu, “Kêdôhônwaga, sêtap awhê dindêc sa kôm mêtê mockaiñ-nga. ⁵ Moses to yomsu bu datuc lauwhê kaiñ dindêc ña hoc ndu. Bocdinañ sôm bu yac oc dakôm sake?” ⁶ ñac bu sêtim inj ña gêndac dinañ, sêñsalê yom dañ bu sêᅅgôliñ pi inj. Magoc Yisu pôn sic gi ndôc, ma gic hu to yom yêc nom ña amba-atu. ⁷ Goc ñac sêñsu inj e inj tisa ma sôm têtñ ñac, “Mac nem asa bu ndê sac mbasi, nañ ti ñgac ñamata-nga bu kôc hoc ma tuc pi awhê dindêc.” ⁸ Goc inj pôn sic tiyham ma to yom yêc nom. ⁹ Têtñ dinañ lau nañ sêᅅgô Yisu ndê yom sic hu sêlhô tigerñ-tigerñ. Lau atu-tu sêlhô sêmuñ, goc lau ñatô sêñkuc e Yisu tawasê mbo, ma awhê dau kalhac inj aᅅgô-nga. ¹⁰ Dec Yisu tisa ma ndac inj, “O awhê! Ma lau dau ndê? Asa dec mbo bu êᅅgôliñ yom pi am ma êmatôc am?” ¹¹ Ma inj sôm, “O ñadau, lau mba!” Goc Yisu sôm, “Ma bocdinañ aô wamatôc am dom whiñ. Magoc am lhô ndi, ma hu nem mêtê sac siñ.”]

* 7:52: Yom nañ yêc 7:53-8:11 nañ yêc bapia akwa ñatô dom.

Yisu inj ɲawê Nom-ɲga

¹² Tiɲambu Yisu sôm yom tɛɲ lau bocdec bu, “Aö ɲawê nom-ɲga. Asa naɲ bu êɲkuc aö, naɲ oc sa seɲ ɲasec-ɲga tiyham dom. Inj oc êɲsêlêɲ mbo ɲawê naɲ tôc seɲ ndöc tali-ɲga asê.”

¹³ Magoc lau Palêσαι sêsôm tɛɲ inj, “Am tamwasêɲ hoc yom asê pi daôm. Tu dinaɲ-ɲga dec yac oc akôc am nem yom sa dom.” ¹⁴ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aö bu wahoc dauɲ neɲ yom asê, dec aneɲ yom dau inj yom ɲandô. ɲahu bu aö kayalê gameɲ naɲ aö gameɲ akêɲ naɲ, ma gameɲ nde naɲ wambu wandi. Tigeɲ mac aɲyalê gameɲ dinaɲ dom. ¹⁵ Mac aɲsahê ti amatôc lau aɲkuc ɲamalac si gauc. Magoc aö dec wamatôc ɲamalac daɲ gitôm mac akôm, naɲ dom. ¹⁶ Aö bu wamatôc lau, dec aneɲ yom hoɲ inj yom ɲandô, ɲahu bu aö taɲwasêɲ dom. Damaɲ naɲ kêkiɲ aö, naɲ mbo whiɲ aö. ¹⁷ Mac daôm nem yomsu sôm bu ɲgac lu bu sêpuc si yom dôɲ bu yom ɲandô, dec mac oc akôc yom dau sa. ¹⁸ Kwahic dec aö gahoc yom asê tu dauɲ-ɲga, ma Damaɲ naɲ kêkiɲ aö, naɲ dec puc aneɲ yom dôɲ. Bocdinaɲ tu sake-ɲga mac akôc aneɲ yom sa dom?” ¹⁹ Goc sêndac inj, “Am Damam nde?” Ma Yisu sôm, “Mac aɲyalê aö dom, ma mac aɲyalê Damaɲ dom bocdinaɲ. Mac bu aɲyalê aö, dec oc tôm bu mac aɲyalê Damaɲ whiɲ.”

²⁰ Yisu sôm yom dinaɲ tɛɲ ndoc inj kêdôhônɲ lau mbo kêpiɲ apa naɲ lau sêkêɲ si da sip-ɲga yêc lôɲ dabuɲ ɲamakê. Magoc lau daɲ sêkôc inj dôɲ dom, bu inj ndê ndoc hôc asê su dom.

Yisu ndê ɲahu yêc nom dom

²¹ Ma Yisu sôm tiyham tɛɲ lau Palêσαι, “Aö oc wahu mac siɲ, ma mac oc aɲsalê aö. Magoc gameɲ naɲ aö bu wandi, naɲ mac atôm dom bu andi. Mac oc ambac ndu ti nem sac tôhônɲ.” ²² Goc lau bata dinaɲ sêsôm tɛɲ dandi, “Inj dau sôm bu gameɲ naɲ inj oc ndi, naɲ yac datôm dom bu dandi. Bocke? Inj oc ndic dau ndu, a?” ²³ Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Aneɲ ɲahu yêc lôlôc. Mac lau nom dindec-ɲga, magoc aö neɲ ɲahu yêc nom dindec dom. ²⁴ Aö gasôm tɛɲ mac su, bu mac oc ambac ndu ti nem sac tôhônɲ. Aö wasôm yom ɲandô tɛɲ mac, bu mac bu akêɲ whiɲ yom naɲ aö gawhê sa pi dauɲ, naɲ dom, dec mac oc ambac ndu ti mac nem sac.” ²⁵ Goc ɲac sêndac, “Am asa?” Ma inj sôm, “Oc tôm bu mac aɲyalê su, bu tɛɲ ɲamata-ɲga e meɲ, aö gawhê dauɲ sa tɛɲ mac. ²⁶ Yom daêsam yêc bu wasôm pi mac bu watôc nem giso asê. Magoc yom hoɲ naɲ aö gangô yêc inj naɲ kêkiɲ aö gameɲ, naɲ dec wasôm asê tɛɲ lau nom-ɲga. Ma inj ndê yom inj yom ɲandô eɲ.”

²⁷ ɲac sêɲyalê dom bu inj sôm yom dau pi inj Damba. ²⁸ Goc inj sôm, “Tɛɲ ndoc mac asuɲ ɲamalac ndê Atu sa yêc nom, naɲ mac oc aɲyalê bu aö dauɲ dec Mesaya dau, ma aö gakôm gêɲ daɲ kakuc aö taɲwasêɲ neɲ gauc dom. Mba. Yom hoɲ naɲ aö gasôm, naɲ Damaɲ dau kêɲ tɛɲ aö. ²⁹ Inj dau kêkiɲ aö gameɲ, ma inj oc tec aö bu wambo taɲwasêɲ dom. Inj mbo whiɲ aö ɲapaɲ. ɲahu bu aö gakôm gêɲ hoɲ tôm inj atac whiɲ.” ³⁰ Yisu sôm yom dinaɲ, ma lau daêsam naɲ sêɲgô, naɲ sêkêɲ whiɲ inj.

Yom ɲandô oc êɲgapwêc yac su

³¹ Ma Yisu sôm tɛɲ lau Israel-ɲga naɲ sêkêɲ whiɲ inj, “Mac bu asap aneɲ yom dôɲ ma daɲam wambu, dec mac ati aneɲ sêɲomi ɲandô. ³² Ma mac oc aɲyalê yom ɲandô, ma yom ɲandô dau oc êɲgapwêc mac su bu ambo atôm lau akiɲ ɲambwa tiyham dom.” ³³ Goc ɲac sêsôm, “Abraham ndê wakuc yac. Ma yac am akiɲ lau daɲ dom. Bocdinaɲ am sôm bu êɲgapwêc yac su yêc sakiɲ bocke?” ³⁴ Goc Yisu ô yom bocdec bu, “Aö wasôm yom ɲandô. Asa naɲ sap mêtê sac dôɲ, naɲ ɲgac me awê akiɲ mêtê sac-ɲga. ³⁵ Ma ɲgac akiɲ ɲambwa oc wêkaiɲ ɲadau ndê gêɲ daɲ, me mbo inj ndê andu ɲapaɲ dom. Mba! ɲadau ndê atu solop oc wêkaiɲ gêɲ ma mbo ɲapaɲ. ³⁶ Magoc Anötö ndê Atu bu êɲgapwêc mac su, dec mac oc ambo atôm lau akiɲ ɲambwa tiyham dom andô.

³⁷ “Aö kayalê su, bu Abraham ndê wakuc mac. Tigeɲ mac akôm bu andic aö ndu, ɲahu bu mac akôc aneɲ yom sa sip nem ɲalôm su dom. ³⁸ Aö gasôm yom asê pi gêɲ naɲ Damaɲ tôc asê tɛɲ aö, magoc mac akôm mêtê aɲkuc yom naɲ mac daôm damam sôm tɛɲ mac.”

³⁹ Ma ɲac sêsôm tiyham, “Yac damaɲ inj Abraham.” Magoc Yisu sôm, “Mac bu Abraham

atui mac, dec mac oc asa lêtj gitên gitôm inj dau ndê. ⁴⁰ Tigej aö gasôm yom ñandô gitôm aö ganjô yêc Anötö, ma mac akôm bu andic aö ndu. Abraham oc kôm gêtj kaij dinañ dom. ⁴¹ Mac anjuc Abraham ndê lêtj dom, dec tôc asê bu mac nem damam inj ñgac dañ dau-ñga dañ.” Magoc ñac sêsôm, “Yac lau ñasawa-ñga dom. Yac mba damañ tigej inj Anötö dau.”

⁴² Têtj dinañ Yisu sôm, “Anötö bu ti mac nem damam, dec mac oc atac whiñ aö. ñahu bu aö gameñ akêtj Anötö, dec gambo lec. Aö gameñ tu dauñ-ñga dom, magoc Anötö dau kêkiñ aö gameñ. ⁴³ Mac atôm dom bu anjô aneñ yom, ma bocdinañ mac anjyalê aneñ yom ñahu dom. ⁴⁴ Mac nem damam inj Sadañ, ma mac akôm tôm inj atac whiñ. Têtj têtj ñamata-ñga e meñ, inj sa lêtj ndic ñamalac ndu-ñga. Inj sap yom ñandô dôñ dom, bu yom ñandô dañ yêc inj ndê ñalôm dom. Inj tasan-nda, ma yom tasan ñadamba inj. Inj sôm yom kêkuc inj dau ndê awaha solop, ma yom hoñ nañ inj sôm, nañ yom tasan. ⁴⁵ Tigej aö dec gasôm yom ñandô eñ, ma tu dinañ-ñga mac akêtj whiñ aneñ yom dom. ⁴⁶ Mac nem asa gitôm bu tôc aneñ giso dañ asê? Aö gasôm yom ñandô, ma tu sake-ñga mac akêtj whiñ aö dom? ⁴⁷ Anötö ndê atui ñandô sênjô inj ndê yom ma dañga wambu. Magoc mac anjô inj ndê yom dom, dec tôc asê bu mac ati inj ndê atui ñandô dom.”

Yisu sôm yom asê pi dau

⁴⁸ Têtj dinañ lau bata Israel-ñga sêsôm, “Yac asôm solop bu am gitôm lau Samaria-ñga nañ si gauc sa pi Anötö dom, ma bu ñalau sac dañ mbo am nem ñalôm.” ⁴⁹ Magoc Yisu sôm, “Mba! ñalau sac mbo aö neñ ñalôm dom. Mac atoc aneñ waên sa dom, magoc aö bu wapo Damañ ndê waê sa. ⁵⁰ Aö kasalê dauñ neñ waên dom, magoc Anötö oc po aneñ waên sa. Ma inj oc êmatôc gêtj hoñ. ⁵¹ Aö wasôm yom ñandô têtj mac, bu asa nañ ñgô aneñ yom ma dañga wambu, nañ oc niñga dom, magoc inj oc mbo tali ñapañ.”

⁵² Goc lau bata Israel-ñga sêsôm têtj inj, “Kwahic dec yac anjyalê pi ñandô bu ñalau sac dañ mbo am nem ñalôm. Abraham ma lau propet sêmbac ndu, tigej am sôm bu asa nañ ñgô am nem yom ma dañga wambu, nañ oc niñga dom. ⁵³ Am asa dec toc daôm sa? Am gauc gêm bu am hôc gêlêc damañ Abraham su, a? Yac anjyalê bu inj mbac ndu su, ma lau propet boc-dinañ.” ⁵⁴ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aö dauñ bu wapo dauñ neñ waên sa, dec waên dau ti gêtj ñambwa-ñga. Magoc aö Damañ, nañ mac asam bu mac nem Anötö, nañ po aneñ waên sa. ⁵⁵ Magoc mac anjyalê inj dom. Aö dec kayalê inj, ma dañga wambu inj ndê yom. Aö bu wasôm bu kayalê inj dom, dec aö ñgac tasan gitôm mac lau tasan. ⁵⁶ Mac nem damam Abraham atac ñayham sa kêtjêc, bu inj kêtj bata bu lic aneñ bêc wahôc asê-ñga. Ma inj gêtjêc su ma tisambuc.”

⁵⁷ Goc lau bata Israel-ñga sêsôm têtj inj, “Am nem yala tap 50 sa su dom. Ma bocke dec am sôm bu am gêtjêc Abraham su?” ⁵⁸ Ma Yisu sôm, “Yomandô! Ndoc nañ Abraham dinda kôc inj su dom, nañ aö gambo.” ⁵⁹ Têtj têtj ñac sênjô yom dinañ, goc sêkôc hoc sa bu sêtuc inj, magoc Yisu siñ dau, ma kêtjêc dau su yêc lôm dabuñ ñagameñ.

9

Yisu kôm ñgac tapec dañ tandô po asê

¹ Yisu kêsêlêñ gi, ma gêtjêc ñgac tapec dañ. ñgac dau inj tandô pec têtj ndoc inj dinda kôc inj ma meñ. ² Ma Yisu ndê ñgacsênjomi sêndac inj bocdec bu, “Kêdôhôn-waga, ñgac dinañ tapec tu inj dau ndê sac-ñga, me tu dinda lu damba si sac-ñga?” ³ Goc Yisu sôm, “Inj tapec tu inj dau ndê sac-ñga, me tu dinda lu damba si sac-ñga dom. Magoc dinda kôc inj ti tapec tu bu kwahic dec lau sêlic Anötö ndê gwelêñ ti ñaclai nem inj sa-ñga. ⁴⁻⁵ Aö gambo nom gatôm lau nom-ñga si ñawê, ma kwahic dec ti têtj ñawê-ñga. Ma bocdinañ kwahic dec yac oc dakôm Anötö nañ kêkiñ aö gameñ, nañ ndê gwelêñ. Têtj ñasec-ñga oc meñ hôc asê, ma têtj dinañ lau dañ oc sêtôm dom bu sêkôm gwelêñ.”

⁶ Inj sôm yom dinañ su, goc hê gasôp sip nom, kêyaliñ whiñ nom, ma sê pi ñgac tapec tandô. ⁷ Ma inj sôm têtj inj, “Am ndi êmgwasij anjôm sip bu gapoñ Siloam.” (Ñae Siloam dau danem kwi bu ‘Kêkiñ.’) Goc inj kôlhô gi kêgwasiñ anjô, ma inj tandô ñayham sa. Ma

ij mbu têt ndê andu gi. ⁸ Ma ij ndê lau meŋpaŋ ij-nga, ti lau naŋ sênyalê bu muŋ-nga ij ngac teŋ gêt-nga, n aŋ sêsö ma sêndac dandi, “Ij ngac naŋ muŋ-nga ndöc ma teŋ gêt, a?” ⁹ Ma lau ŋatö sêsöm, “Ij ngac dau dinaŋ.” Magoc ŋatö sêsöm, “Mba! Ij ngac daŋ dau-nga, naŋ aŋgö gi tap ngac teŋ gêt-nga dinaŋ ndê aŋgö sa.” Magoc ngac dau sôm, “Aö ngac dauŋ dec.” ¹⁰ Goc sêndac ij, “Ma bocke dec am nem tanôm ŋayham sa?” ¹¹ Ma ij sôm, “Ij ngac naŋ sêsam ij bu Yisu, naŋ kêyalij sacbalê, ma kêŋ pi aö tanöŋ, goc kêkiŋ aö bu waŋgwasij aŋöŋ andö sip bu Siloam. Bocdinaŋ aö ga kagwasij dauŋ, dec tanöŋ ŋayham sa.” ¹² Ma sêndac, “Ij ngac dinaŋ mbo nde?” Goc ij sôm, “Aö kayalê dom.”

Lau Palêsai sêkip yom sa pi ngac naŋ tandö po asê

¹³⁻¹⁴ Yisu kêyalij sacbalê ma kôm ngac tapec dinaŋ tandö po asê têt bêt Sabat-nga daŋ. Ma tiŋambu l au sêwê ngac dau sêtêt lau Palêsai si. ¹⁵ Têt ndoc lau Palêsai sêlic ij, naŋ sêndac ij bu, “Am tanôm po asê ŋalêt bocke?” Ma ij ö yom ma sôm, “Ij ngac dinaŋ kêŋ sacbalê pi aö tanöŋ, ma aö kagwasij dec tanöŋ po asê.” ¹⁶ Goc Palêsai ŋatö sêsöm yom pi Yisu bocdec bu, “Ij ngac dinaŋ kêgîli yomsu Sabat-nga, dec taŋyalê bu ij meŋ akêt Anötö dom.” Magoc Palêsai ŋatö sêsöm, “Ij ngac sac oc tôm dom bu kôm gêt dalö kaiŋ dinaŋ.” ¹⁷ Boc-dinaŋ ŋac si yom so dau, ma sêndac ngac dau tiyham, “Am ngac daöm, am ngac naŋ ij kôm am nem tanôm po asê, ma bocdinaŋ am sôm sake pi ij?” Ma ij sôm, “Ij propet daŋ.”

¹⁸ Magoc lau bata Israel-nga dinaŋ sêkêt whij dom bu muŋ-nga ij tapec ma kwahic dec tandö ŋayham sa. Bocdinaŋ sêkêt yom têt ij dinda lu damba bu sêmer. ¹⁹ Ma sêndac iŋlu, “Ij ngac dindec ij amlu atômngac naŋ amlu asôm bu dinda kôc ij ti tapec, a? Bocke ma kwahic dec ij tandö ŋayham sa?” ²⁰ Ma iŋlu sêsöm, “Aêc! Alu aŋyalê bu ij alu mba balê, ma bu alu akôc ij ti tapec. ²¹ Magoc ij tandö po asê ŋalêt bocke ma asa kôm ij tandö ŋayham sa, naŋ alu aŋyalê dom. Mac andac ij dau. Ij ti ngac atu su, ma gitôm bu sôm dau ndê yom.” ²² Iŋlu sênyalê bu lau bata Israel-nga sêkic yom bu ŋac oc sêtij lau naŋ sêkêt whij bu Yisu ij Mesaya, naŋ su yêc gôlôwac Israel-nga, ma bocdinaŋ iŋlu sêtöc ŋac. ²³ Tu dinaŋ-nga sêsöm yom bocdec, “Ij ti ngac atu su. Mac andac ij dau!”

²⁴ Goc ŋac sêmbwêc ngac dau tiyham, ma sêsöm, “Toc Anötö sa ma sôm yom ŋandö. Yac aŋyalê bu ngac dinaŋ ij ngac sac.” ²⁵ Ma ij ö yom bocdec bu, “Ij bu ngac sac me ij ngac gitêt, aö kayalê dom. Gêt tiger aö kayalê. Muŋ-nga aö ngac tapec, ma kwahic dec aö tanöŋ po asê.” ²⁶ Goc sêndac ij, “Ij kôm gêt sake têt am? Ij kôm am tanôm ŋayham sa ŋalêt bocke? Sôm asê têt yac.” ²⁷ Ma ij sôm, “Aö gasôm têt mac su, magoc mac akôc aneŋ yom sa dom. Tu sake-nga mac bu aŋgö tiyham? Mboe mac atac whij bu ati ij ndê sêŋomi awhij, a?” ²⁸ Têt dinaŋ sêpu ij ma sêsöm, “Mba! Am daöm ti ngac dinaŋ ndê ngacsêŋom! Moses ndê sêŋomi yac. ²⁹ Yac aŋyalê bu Anötö kêŋ ij ndê yom têt Moses, magoc ngac dinaŋ ti ij ndê ŋahu, yac aŋyalê dom.” ³⁰ Goc ngac dau sôm, “Gêt kaiŋ daŋ solop! Mac asôm bu mac aŋyalê ij ndê ŋahu dom. Tiger alic su naŋ! Ij kôm aö tanöŋ po asê. ³¹ Yac taŋyalê bu Anötö oc kêŋ daŋga têt lau sac dom. Mba! Ij kêŋ daŋga lau gitêt naŋ sêŋkuc ij ndê yom. ³² Yac daŋgö daŋ muŋ su dom, bu ŋamalac daŋ kôm ngac naŋ dinda kôc ij ti tapec, naŋ tandö po asê. Mba sambuc! ³³ Ij ngac dinaŋ bu meŋ akêt Anötö dom, dec oc tôm dom bu ij kôm gêt daŋ.”

³⁴ ŋac sêŋgö ij ndê yom dinaŋ, dec gêli ŋac si ŋalôm sa ŋandö. Ma sêsöm, “Am bu êmdôhôn yac, a? Sac gêm am ahuc têt ndoc dinam kôc am!” Goc sêtij ij sa awê gi.

Lau naŋ sêkêt whij Yisu dom, naŋ sêtôm lau tapec

³⁵ Têt ndoc Yisu ŋgö ŋawaê bu lau Palêsai sêtij ngac dau su, naŋ ij kêsalê ij e tap ij sa, ma ndac ij, “Am kêŋ whij ŋamalac ndê Atu, me mba?” ³⁶ Ma ij ö yom ma sôm, “O ŋadau! ŋamalac ndê Atu ij asa? Sôm têt aö, goc aö wakêt whij ij.” ³⁷ Goc Yisu sôm, “Am gêlic ij su. Aö ngac dauŋ dec, naŋ gasôm yom têt am.” ³⁸ Ma ij sôm, “Pômdau, aö gakêt whij am.” Goc ij pôn haduc têt Yisu. ³⁹ Ma Yisu sôm, “Aö gasip nom gameŋ ma lau oc sêtap matôc sa tu aö-nga. Lau tapec oc sêti lau tandö ŋayham, ma lau naŋ gauc gêm bu ŋac lau tandö ŋayham, naŋ oc sêtôm lau tapec.” ⁴⁰ Lau Palêsai ŋatö sêmbo sêwhij, ma

sêngô Yisu ndê yom dinañ ma sêndac, “Bocke? Am sôm bu yac tañpec awhiñ, a?”⁴¹ Ma iñ sôm, “Mac bu lau tampec, dec mac nem giso mba. Mac asôm bu mac lau tañôm ñayham, magoc mac akêñ whiñ aö dom. Tu dinañ-ñga dec mac nem giso gacgeñ yêc mac-ñga.”

10

Yom gôliñ pi ñgac yob domba-ñga

¹ Ma Yisu sôm, “Yom ñandô aö wasôm têtñ mac, bu ñgac nañ sôc domba si tuñlôm yêc gatam dom, magoc kêgîli tuñ bambaliñ bu sôc ndi, nañ ñgac kañ-nda. ² Magoc ñgac nañ sôc domba si tuñlôm yêc gatam solop, nañ ñgac yob domba-ñga ñandô. ³ ñgac nañ yob gatam oc lêc gatam su têtñ iñ, ma domba sêñyalê iñ awha. Iñ oc ta domba tigeñ-tigeñ si ñaê, ma wê ñac sêsa sêndi. ⁴ Têtñ ndoc iñ kôc iñ ndê domba hoñ sêsa si, nañ iñ kêsêlêñ muñ ma ñac sêñkuc iñ, bu ñac sêñyalê iñ awha. ⁵ Tigeñ ñac oc sêñkuc ñgac apa dañ dom. Mba! ñac oc sêlhö bambaliñ yêc iñ, bu sêñyalê iñ awha dom!” ⁶ Yisu sôm yom gôliñ dinañ, magoc ñac sêñyalê iñ ndê yom ñahu dom.

Yisu iñ gatam domba-ñga

⁷ Bocdinañ Yisu sôm tiyham, “Yom ñandô aö wasôm têtñ mac! Aö gatôm gatam tu domba sêsôc si tuñlôm sêndi-ñga. ⁸ Kêdôhônwaga tasan hoñ nañ sêhóc asê sêmuñ aö, nañ lau kañ. Magoc domba sêkêñ dañga ñac dom. ⁹ Aö gatam, ma domba nañ sêsôc yêc aö, nañ oc sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-ñga sa. ñac oc sêsôc sêsa, ma sêtap gêñ sêneñ-ñga ñayham sa. ¹⁰ ñgac kañ meñ bu nem kañ ti ndic ndu ma señ popoc. Iñ ndê gwelêñ dau dinañ. Tigeñ aö gameñ bu wamasan lêtñ bu lau sêtap Anötö ndê mwasiñ sêndöc tali-ñga sa, ma mwasiñ dau oc êñsalê ñac ahuc.”

Yisu iñ ñadau yob domba-ñga ñayham

¹¹ “Aö ñgac wayob domba-ñga ñayham. ñgac yob domba-ñga ñayham oc kêtñ dau sambuc e nditôm iñ mbac ndu bu nem iñ ndê domba sa. ¹² Magoc ñgac nañ yob domba tu tap ñaöli sa-ñga, nañ gitôm ñgac nañ yob dau ndê domba, nañ dom. Iñ bu lic giam sac dañ meñ, dec iñ oc hu domba siñ ma lhö ndi. Goc giam sac oc señ domba ma sêlhö bambaliñ. ¹³ ñgac dinañ oc lhö ndi, bu iñ gêm gwelêñ tu awa-ñga ñambwa, ma hêgo dau tu domba-ñga dom.

¹⁴⁻¹⁵ “Aö ñgac wayob domba-ñga ñayham. Gitôm Damañ kêtñyalê aö, ma aö kayalê Damañ, bocdinañ aö kayalê aneñ domba, ma aneñ domba sêñyalê aö. Ma wakêtñ dauñ sambuc e nditôm wambac ndu bu wanem ñac sa. ¹⁶ Ma aneñ domba ñatô sêmbo, nañ sêmbo sêwhiñ domba toñ dindec dom. Aö wandic ñac sa sêmeñ sêmbo sêwhiñ domba dindec, ma ñac oc sêti toñ tigeñ. ñac si ñadau tigeñ aö dec wayob ñac, ma ñac hoñ oc sêkêñ dañga aö awhañ.

¹⁷ “Damañ tac whiñ aö, bu aö wakêtñ dauñ gacgeñ wambac ndu, ma tiñambu aö watisa tiyham. ¹⁸ ñamalac dañ oc kôc tañli ñahu su yêc aö dom. Aö dauñ oc wahu tañli ñahu siñ tôm aö dauñ atac whiñ. Anötö kêtñ ñaclai têtñ aö bu aö dauñ wahu siñ, ma bu aö dauñ wakôc sa tiyham. Damañ gic atu yom dau dinañ.”

¹⁹ Lau bata Israel-ñga sêngô yom dinañ ma sêwhê dau kôc ti sêseñ dandi tiyham. ²⁰ Lau daêsam sêsôm, “ñalau sac dañ mbo iñ ndê ñalôm ma kôm iñ ndê gauc timboloc. Anğô iñ ndê yom dom!” ²¹ Magoc lau ñatô sêsôm, “ñgac ti ñalau sac oc sôm yom kaiñ dinañ dom. Ma ñalau sac oc kôm ñgac tapec tandô po asê dom!”

Lau bata Israel-ñga sêtiñ Yisu su

²² Têtñ ndoc uhô-ñga, lau Israel-ñga si †Mwasiñ Sic Gawi Lôm-ñga hóc asê Jerusalem. ²³ Yisu kêsêlêñ mbo lôm dabuñ ñabatêmndö, mbo gameñ nañ sêsam bu Solomon ndê Batêm. ²⁴ Ma lau bata Israel-ñga sêkac sa sêñgihi iñ ahuc, ma sêsôm, “ñasawa baliñ lec yac atac lu-lu tu am-ñga. Bocdinañ dec sôm yom yêc awê têtñ yac. Am Mesaya dau, me mba?” ²⁵ Ma Yisu sôm, “Aö gasôm têtñ mac su, magoc mac akêñ whiñ aö dom. Ma aö gakôm gêtñ dalô gam Damañ anğô. Gêtñ dau puñ yom ñandô pi aö dôñ, ma whê aneñ ñahu sa tiawê. ²⁶ Magoc mac akêñ whiñ aö dom, ñahu bu mac ati aö neñ domba dom.

²⁷ Aneŋ domba sêkêŋ danŋa aö awhaŋ. Aö kayalê ŋac, ma ŋac sêŋkuc aö. ²⁸ Aö oc wakêŋ ŋac sêndöc tali ŋapaŋ ma oc tòm dom bu ŋac sêniŋga têt têt ŋambu-ŋga dom. Ma lau danŋ sêtôm dom bu sêŋgaho ŋac su yêc aö amaŋ. ²⁹ Damaŋ kêŋ aneŋ domba têt aö, ma gêt danŋ hóc gêlêc iŋ su dom. Bocdinaŋ lau danŋ sêtôm dom bu sêŋgaho ŋac su yêc Damaŋ amba. ³⁰ Alu Damaŋ ati gêt tigeŋ.”

³¹ Têt dinaŋ lau bata sêkôc hoc sa tiyham bu sêtuc iŋ. ³² Magoc iŋ sôm têt ŋac, “Mac bu atuc aö ŋa hoc tu gêt dalô bocke-ŋga? Bu aö gatôc gêt ŋayham daêsam têt mac, tòm naŋ Damaŋ kêŋ têt aö.” ³³ Ma ŋac sêd yom ma sêsôm, “Yac bu atuc am tu gêt danŋ naŋ am kôm-ŋga dom. Mba! Am ŋamalac danŋ, magoc toc daôm sa bu nditôm Anötö dau. Am nem yom dinaŋ sac sambuc, ma tu dinaŋ-ŋga yac bu atuc am ŋa hoc.”

³⁴ Goc Yisu ô yom ma sôm, “Mac aŋyalê yom naŋ Anötö dau sôm pi lau bata Israel-ŋga ŋatô, naŋ sêto yêc mac nem Buku Yomsu-ŋga* bocdec bu, ‘Aö gasam mac bu anötöi.’” ³⁵ Anŋô su naŋ! Anötö kêŋ iŋ ndê yom têt lau nom-ŋga dinaŋ, ma sam ŋac bu anötöi. Ma gitôm dom bu daseŋ Anötö ndê yom danŋ su. ³⁶ Ma aö bocke? Damaŋ dau kêyalij aö sa ma kêkiŋ aö gasip nom gameŋ. Bocdinaŋ tu sake-ŋga mac asôm bu aneŋ yom sac sambuc, têt ndoc aö gasôm bu aö Anötö ndê Atu? ³⁷ Aö bu wakôm Damaŋ ndê gwelêŋ naŋ kêŋ sip aö amaŋ, naŋ dom, naŋ akêŋ whiŋ aö dom. ³⁸ Tigeŋ aö gakôm Damaŋ ndê gwelêŋ, ma bocdinaŋ dec mac bu akêŋ whiŋ aneŋ yom dom, tigeŋ akêŋ whiŋ tu gêt naŋ aö gakôm-ŋga. Ma bocdinaŋ mac oc aŋyalê pi ŋandô bu Damaŋ mbo aö ŋalôm, ma aö gambo iŋ ŋalôm.”

³⁹ Têt dinaŋ sêŋsahê tiyham bu sêkôc iŋ dônŋ, magoc ŋac gitôm dom, ma iŋ kôlhö gi. ⁴⁰ Ma iŋ pi Bu Jordan ŋadaŋga gi, ma mbo gameŋ naŋ muŋ-ŋga Jon kêku lau mbo. ⁴¹ Lau daêsam sêsa sêtêt iŋ si, ma sêsôm têt dau, “Jon kôm gêt dalô danŋ dom. Magoc yom hoŋ naŋ iŋ sôm pi ŋgac dindec, naŋ yom ŋandô.” ⁴² Ma lau daêsam sêkêŋ whiŋ Yisu yêc gameŋ dinaŋ.

11

Lasarus mbac ndu

¹⁻² ŋgac danŋ ŋaê Lasarus mbo malac Betani. Ma iŋ ndê lhuwê lu sêmbo, danŋ ndê ŋaê Mata, ma danŋ ŋaê Maria, awhê naŋ tiŋambu tac bu ŋamalu ŋayham pi Pômdau gahi, ma puŋ ŋa iŋ kêclauŋ. Têt bêc danŋ Lasarus gêm bac. ³ Goc Maria lu Mata sêkêŋ yom têt Yisu bocdec bu, “Pômdau, ŋgac naŋ am atac whiŋ dec gêm bac.” ⁴ Yisu ŋgô yom dau ma sôm, “Iŋ gêm bac tu bu mbac ndu ŋambwa-ŋga dom. Iŋ gêm bac bu têt Anötö ndê ŋaclai ti waê asê, ma bu Anötö ndê Atu tap waê sa whiŋ.”

⁵ Yisu tac whiŋ Maria lu Mata ma Lasarus. ⁶ Tigeŋ têt ndoc iŋ ŋgô ŋawaê bu Lasarus gêm bac, naŋ iŋ têt iŋ gi ŋagahô dom. Iŋ gacgeŋ mbo gameŋ dinaŋ gitôm bêc lu. ⁷ Goc iŋ sôm têt iŋ ndê ŋgacsêŋomi, “Dalhö dambu datêt gameŋ Judia-ŋga dandi.” ⁸ Magoc ŋac sêsôm, “Kêdôhônwaga, mba! ŋasawa apê lec lau bata Israel-ŋga naŋ sêmbo dindê, naŋ tac whiŋ bu sêtuc am ŋa hoc. Bocke dec am bu mbu ndi tiyham?” ⁹ Ma Yisu ô yom ŋa yom gôliŋ danŋ, ma sôm, “Têt bêc hoŋ ac pô gameŋ gitôm acgatu ŋasawa 12, ma tiŋambu ŋasec sa. ŋamalac danŋ bu êŋsêlêŋ têt ndoc ac-ŋga, dec iŋ oc tiŋ gahi dom, bu iŋ gêlic ŋawê nom dindec-ŋga. ¹⁰ Magoc iŋ bu êŋsêlêŋ têt ôbwêc, dec iŋ oc tiŋ gahi, bu iŋ ndê ŋawê mba.” ¹¹ Goc Yisu gic têt yom ma sôm, “Yac neŋ silip Lasarus yêc bêc. Aö watêt iŋ wandi bu wauŋ iŋ sa.” ¹² Ma ŋgacsêŋomi sêsôm, “Pômdau, iŋ bu yêc bêc yêc, dec iŋ dau oc ŋayham sa.” ¹³ ŋac gauc gêm bu Yisu sôm bu Lasarus mbo tali ma yêc bêc, magoc iŋ ndê yom dau ŋahu bu Lasarus mbac ndu su. ¹⁴ Goc Yisu sôm yom yêc awê têt ŋac bu, “Lasarus mbac ndu. ¹⁵ Tu mac-ŋga dec aö atac ŋayham bu aö gambo g awhiŋ iŋ dom, bu kwahic dec mac oc akêŋ whiŋ tu gêt naŋ aö bu wakôm-ŋga. Bocdinaŋ yac datêt iŋ

* 10:34: Yom dau yêc Buku Wê-ŋga 82:6 (alic footnote yêc Jon 15:25). Anötö dau kêŋ ŋaclai têt kiŋ ti gôliŋwaga bu sênem gôliŋ sêmbo nom, ma bocdinaŋ iŋ sam ŋac bu anötöi. Ma têt ŋatô iŋ sam ŋac bu Anötö atui - alic BW 2:7 ma 82:6.

dandi.” ¹⁶ Ma Tomas, ngacsêñom nañ sêsam bu Lôcnpôn, nañ sôm têt ngacsêñomi ñatô, “Ayôc! Dawhiñ iñ dandi, ma dambac ndu dawhiñ iñ.”

Yisu iñ yac neñ datisa ti dambo tañli ñahu

¹⁷ Yisu hôc asê gameñ Judia-nga ma tap sa bu sêkêñ Lasarus ndê ñamlañ yêc hocsuñ dañ gitôm bêc hale su. ¹⁸ Malac Betani yêc suñ sa têt Jerusalem, señ ñasawa gitôm kilometa tö. ¹⁹ Ma lau Israel-nga daêsam sêsa akêñ Jerusalem sêmeñ, ma sêndôc sêwhiñ Mata lu Maria, bu sênem malô iñlu tu lhuñgac hu iñlu siñ-nga. ²⁰ Mata ñgô bu Yisu kêsêlêñ meñ, goc sa gi bu lic iñ, magoc Maria ndôc andu. ²¹ Têt ndoc Mata hôc asê Yisu, nañ iñ sôm têt iñ, “O Pômdau, am bu mbo, dec aô lhuñgac oc mbac ndu dom. ²² Magoc kwahic dec am mweñ hôc asê su, ma aô kayalê bu gêt bocke nañ am bu ndac têt Anötö, nañ iñ oc kôm.” ²³ Ma Yisu sôm, “Am lhômñgac oc tisa ma mbo tali tiyham.” ²⁴ Dec Mata ô yom ma sôm, “Aêc! Aô kayalê bu iñ oc tisa têt bêc ñambu-nga nañ lau batê hoñ oc sêtisa.” ²⁵ Goc Yisu sôm, “Ñamalac si sêtisa ma sêmbo tali ñahu, nañ aô dauñ. Asa nañ kêt whiñ aô ma mbac ndu su, nañ oc mbo tali tiyham. ²⁶ Ma asa nañ mbo tali ma kêt whiñ aô, nañ oc niñga têt têt ñambu-nga dom, iñ oc gacgeñ mbo tali. Am kêt whiñ yom dindêc, me mba?” ²⁷ Ma Mata sôm, “Aêc Pômdau! Aô gakêñ whiñ bu am Mesaya, ma Anötö ndê Atu nañ iñ gic bata bu êñkiñ sip nom meñ.”

²⁸ Mata sôm yom dinañ su, goc mbu gi ma ta Maria têt iñ meñ. Ma iñ sôm têt iñ, “Kêdôhônwaga meñ su, ma iñ ndac am.” ²⁹ Maria ñgô su, goc tisa ñagahô bu sa têt Yisu ndi. ³⁰ Têt ndoc dinañ Yisu hôc asê Betani su dom, iñ gacgeñ mbo gameñ nañ Mata hôc pi iñ. ³¹ Lau Israel-nga nañ sêmbo andu sêwhiñ Maria tu bu sênem malô iñ, nañ sêlic iñ tisa ñagahô ma kölhô gi. Ñac gauc gêm bu iñ oc têt sêhô ndi bu tañ lhuñgac mbo dindê, ma bocdinañ sêsa si ma sêñkuc iñ.

³² Têt ndoc Maria hôc asê gameñ nañ Yisu mbo ma gêlic iñ, nañ iñ hu dau sip nom yêc iñ gahi-nga, ma sôm, “O Pômdau, am bu mbo, dec aô lhuñgac oc mbac ndu dom.” ³³ Yisu gêlic Maria tañ, ma gêlic lau Israel-nga nañ sêwhiñ iñ, nañ sêtañ bocdinañ, dec kêsahê ñawapac atu yêc ndê ñalôm. ³⁴ Ma iñ ndac, “Mac añsuhur iñ yêc nde?” Ma sêsôm, “Mweñ Pômdau, ma lic.” ³⁵ Têt dinañ Yisu tasulu sa. ³⁶ Ma lau Israel-nga dinañ sêsôm, “Alic, iñ atac whiñ Lasarus ndu andô.” ³⁷ Magoc ñatô sêsôm, “Iñ kôm ñgac tapec tandô po asê. Bocke dec iñ kôm Lasarus ñayham sa dom, ma iñ mbac ndu?”

Yisu uñ Lasarus sa

³⁸ Têt dinañ Yisu ndê ñalôm ñawapac atu tiyham, ma iñ kêsêlêñ têt sêhô gi. Ñac sêkêñ ñgac batê dau ndê ñamlañ yêc hocsuñ dañ, ma sêmpi hoc dañ gi ndôc sê awha ahuc. ³⁹ Têt ndoc Yisu hôc asê, nañ iñ sôm têt lau nañ sêwhiñ iñ bu, “Mac ampi hoc dau sa.” Magoc ñgac batê ndê lhuwê Mata sôm, “Pômdau! Iñ yêc gitôm bêc hale su. Oc ñamaniñ sa su.” ⁴⁰ Dec Yisu sôm, “Aô gasôm têt am su, bu kêt whiñ, dec am oc lic Anötö ndê ñaclai ti ñawasi.” ⁴¹ Iñ sôm yom dinañ su, goc lau sêmpi hoc dau sa. Ma Yisu tatac undambê ma sôm, “Damañ, aô wanem dañge am, bu am ñgô aneñ yom. ⁴² Aô kayalê bu am kêt dañam aô ñapañ, magoc kwahic dec aô bu wanem dañge am, bu lau nañ sêlhac dec oc sêngô aneñ yom, ma sêkêñ whiñ bu am kêkiñ aô gameñ.” ⁴³ Goc iñ mbwêc awha atu, “Lasarus! Sa mweñ!” ⁴⁴ Dec Lasarus sa meñ, ma po nañ sêmpan iñ gahi ti amba, ma po dañ nañ sêhi pi iñ ñagôlôn, nañ gacgeñ sêyêc iñ. Ma Yisu sôm têt ñac, “Akôc po su yêc iñ, ma akêñ iñ lhô ndi.”

Lau bata sêkic yom bu sêndic Yisu ndu

⁴⁵ Tu gêt atu dinañ-nga dec lau Israel-nga daêsam nañ sêmbo sêwhiñ Maria ma sêlic gêt nañ Yisu kôm, nañ sêkêñ whiñ iñ. ⁴⁶ Magoc ñatô sêtêt lau Palêsai si, ma sic miñ pi gêt nañ Yisu kôm. ⁴⁷ Goc dabuñsiga atu-tu ti lau Palêsai sêmbwêc lau †Sanedrin-nga sêpitigeñ, ma sêndac ñac, “Yac oc dakôm gêt sake? Ñgac dinañ kôm gêt dalô daêsam. ⁴⁸ Yac bu dalhac iñ ahuc dom, dec lau hoñ oc sêkêñ whiñ bu iñ Mesaya dau. Ma lau Rom-nga oc sêmeñ ma sêseñ yac neñ gameñ danem akiñ Anötö-nga ti yac lau Israel-nga hoñ su.”

⁴⁹ Têñ yala dinañ Kayapas inñ †dabuñsiga ñamata-ña. Ma inñ sôm têñ lau Sanedrin-ña, “Mac nem gauc sa dom! ⁵⁰ Inñ mbac ndu mañ! Yham dom bu lau Israel-ña hoñ sêñinga. Ñgac tigenñ bu mbac ndu ô lau hoñ, nañ oc ñayham hôc gêlêc su.” ⁵¹ Kayapas sôm yom dinañ ña inñ dau ndê gauc dom. Magoc têñ yala dinañ inñ dabuñsiga ñamata-ña, dec inñ sôm yom dau gitôm propet dañ. Ma yom dau ñahu bocdec bu. Yisu oc mbac ndu tu lau Israel-ña hoñ. ⁵² Ma tu ñac tawasê-ña dom. Inñ oc mbac ndu tu Anötö ndê lau hoñ nañ sêmbo gameñ nom-ña tidau-tidau, tu bu ndic ñac hoñ sa sêpitigenñ.

⁵³ Bocdinañ têñ bêc dinañ lau bata Israel-ña dinañ sic hu sêñsalê lêñ bu sêndic Yisu ndu. ⁵⁴ Ma tu dinañ-ña Yisu kêsêlêñ mbo awê yêc lau Israel-ña ñalôm dom. Inñ kölhö gi mbo malac Eprayim, nañ yêc gameñ sawa ñamakê. Ma inñ ndê ñgacsêñomi sêmbo gameñ dinañ sêwhiñ inñ.

⁵⁵ Têñ ndoc lau Israel si om atu Mwasinñ Pasowa-ña meñ kêpiñ, n añ lau daêsam yêc gameñ ñamakê-ña sêpi Jerusalem si. Ñac bu sêñkuc lau Israel si lêñ sêmasañ dau ñawasi sa yêc Anötö añañ-ña muñ su nañ goc Pasowa ñabêc hôc asê. ⁵⁶ Ma ñac sêñsalê Yisu ñapañ. Têñ ndoc sêkac sa sêmbo lôm dabuñ, nañ sêndac dandi, “Mac gauc gêm bocke? Inñ oc meñ tu Mwasinñ Pasowa-ña, me mba?” ⁵⁷ Tigenñ dabuñsiga atu-tu ti lau Palêsai sic atu lau bu asa bu tap gameñ nañ Yisu mbo, nañ sa, nañ kêñ ñawaê têñ ñac, ma ñac oc sêkôc inñ dôñ.

12

Maria gêm oso Yisu

(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9; Luk 7:37-38)

¹ Bêc 6 yêc dôñ yêc bu Mwasinñ Pasowa-ña hôc asê, ma Yisu têñ malac Betani gi. Lasarus, ñgac nañ inñ uñ sa akêñ lau batê-ña, nañ mbo malac dinañ. ² Ma yêc Lasarus ndê andu, ñac sêndê mwasinñ tu Yisu-ña. Lasarus ti lau ñatô señ gêñ sêndöc sêwhiñ inñ, ma Mata gêm akiñ ñac mbo. ³ Goc Maria meñ, kôc a ñakwi ñamalu ñayham nañ ñaôli atu sip kac dañ, ma kêc pi Yisu gahi. Goc inñ puñ inñ gahi ña inñ dau kêclauñ. Ma gêñ dau ñamalu hôñ dau sa ma gêm andu ñalôm ahuc.

⁴ Têñ dinañ Judas Iskeriot, ñgacsêñom nañ tijambu hoc Yisu asê, nañ sôm, ⁵ “Bu ñamalu ñayham dindêc ñaôli atu, gitôm denarii 300 nañ dakôc ti ñaôli tu gwelêñ yala sambuc-ña. Tu sake-ña awhê dec kêyaiñ? Gitôm bu dakêñ têñ lau sênemlihi, ma dakêñ ña-awa tu danem lau ñalôm sawa sa-ña.” ⁶ Judas sôm yom dinañ, magoc inñ gauc gêm lau ñalôm sawa dom. Inñ sôm yom dinañ ñahu bu inñ ñgac kañ-nda. Inñ yob ñgac-sêñomi si talhi mone-ña, ma gêm kañ mone ñatô bu nem dau sa. ⁷ Magoc Yisu ô inñ ndê yom ma sôm, “Mac alhac awhê dindêc ahuc dom. Inñ yob gêñ dau ñapañ e kwahic dec, gic waê bêc sêñsuhuy aô-ña. ⁸ Lau ñalôm sawa oc sêmbo sêwhiñ mac ñapañ. Tigenñ aô oc wambo wawhiñ mac ñapañ dom.”

Lau dabuñsiga sêkic yom pi Lasarus

⁹ Têñ ndoc dinañ lau Jerusalem-ña daêsam sêñgô ñawaê bu Yisu mbo malac Betani, dec sêsa si bu sêlic inñ. Ma ñac bu sêlic Lasarus, ñgac nañ Yisu uñ sa yêc lau batê-ña, nañ whiñ. ¹⁰ Tu dinañ-ña dabuñsiga atu-tu Israel-ña sêkic yom bu sêndic Lasarus ndu whiñ. ¹¹ Ñahu bu lau Israel-ña daêsam sêhu ñac siñ ma sêkêñ whiñ Yisu tu Lasarus-ña.

Yisu sôc malac Jerusalem gi

(Mat 21:4-9; Mak 11:7-10; Luk 19:35-38)

¹² Têñ ñagalañsê lau daêsam nañ sêmbo Jerusalem tu Mwasinñ Pasowa-ña sêñgô ñawaê bu Yisu kêsêlêñ mbo señ bu têñ Jerusalem meñ. ¹³ Bocdinañ ñac sêsa si bu sêkôc inñ sa. Sêhêc tômtôm ñalauñ ma sêmbwêc, “Hosana! Tampinñ inñ nañ meñ gêm Pômdau añañ. Tampinñ lau Israel-ña si Kinñ.” ¹⁴ Yisu kêsêlêñ meñ ndöc donki ñatu dañ ñahô, ma ñalêñ dinañ propet akwa dañ ndê yom ñandô sa. Yom dau yêc bocdec bu:

¹⁵ O mac lau †Sayon-ña, atôc daôm dom. Alic mac nem Kinñ têñ mac meñ, ndöc donki ñatu ñahô. [Sek 9:9]

¹⁶ Yisu ndê ngacsêñomi sêlic gêñ hoñ dinañ, magoc ñac sêñyalê ñahu dom. Tigeñ tiñambu, têtñ ndoc Yisu tisa ti ñawasi atu, nañ sêñyalê bu yom dau, nañ sêto muñ su, nañ hêganônñ Yisu, ma tu dinañ-nga lau sêkôm gêñ dinañ têtñ iñ.

¹⁷ Lau daêsam nañ sêmbo sêwhiñ Yisu têtñ ndoc iñ mbwêc Lasarus ma uñ iñ sa akêñ lau batê-nga, nañ sic miñ pi iñ ñapañ. ¹⁸ Bocdinañ lau daêsam sêñgô ñawaê bu Yisu kôm gêñ dalô atu dinañ, ma sêsa si bu sêlic iñ têtñ bêt dinañ. ¹⁹ Ma têtñ têtñ lau Palêsai sêlic gêñ dau, nañ sêsôm têtñ dandi, “Alic, yac neñ yom hoñ ñandô mbasi. Yac oc dalhac iñ ahuc ñalêñ bocke? Lau hoñ oc sêñkuc iñ!”

Yisu sôm gwanaj bu iñ oc mbac ndu

²⁰ Lau Grik ñatô sêmbo sêwhiñ lau nañ sêpi malac Jerusalem tu sênem akiñ Anötö-nga têtñ om atu Pasowa-nga. ²¹ Lau Grik dinañ sêtêtñ Pilip, ngacsêñom nañ meñ akêñ malac Betsaida yêc gameñ Galili-nga, ma sêsôm têtñ iñ bu, “O ngac atu, yac bu alic Yisu.” ²² Dec Pilip gi sôm yom dau têtñ Andru, ma iñlu si sêsôm têtñ Yisu. ²³ Yisu ngô yom dau goc sôm yom gôliñ dañ bocdec bu, “Ndoc meñ sa bu ñamalac ndê Atu tap iñ ndê waê atu sa. ²⁴ Aô wasôm yomandô têtñ mac. Gêñ ñawhê dañ bu sêsô sip nom ndi dom, dec gêñ tigeñ dau oc gacgeñ yêc. Magoc gêñ dau bu dasô sip nom ñalôm ndi, dec oc tibalê ma ñinga, magoc tiñambu oc po pi meñ ma nem ñandô daêsam tiyham. ²⁵ Asa nañ tac whiñ bu sap gêñ nom-nga dôñ ñapañ tu mbo tali-nga, nañ oc ñinga. Magoc asa nañ bu hu gêñ nom dindec-nga siñ tu êñkuc aô-nga, nañ tap señ ndöc tali têtñ têtñ ñambu-nga-nga sa. ²⁶ Asa nañ gauc gêm bu nem akiñ aô, nañ meñ êñkuc aô. Ma gameñ nañ aô oc wambo, nañ iñ nañ gêm akiñ aô, nañ oc mbo bocdinañ. Lau hoñ nañ sem akiñ aô, nañ Damañ oc toc ñac sa.

²⁷ “Kwahic dec aô neñ ñalôm kedehe aô ñandô. Tigeñ aô wandac Damañ bu êñgaho aô su yêc ndoc ñawapac-nga dindec dom. Mba! Tu gêñ dau dindec-nga dec aô gameñ.

²⁸ Damañ, aô wasa lêtñ dindec tu bu wapo nem waêm sa.”

Yisu sôm yom dinañ, ma awaha dañ sa akêñ undambê bocdec bu, “Aô gatap waêñ sa tu am-nga su, ma watap sa tiyham.” ²⁹ Lau daêsam nañ sêmbo gameñ dinañ sêñgô ñakêcsia dau, ma ñatô sêsôm bu wapap gic. Ma ñatô sêsôm bu añela dañ sôm yom têtñ Yisu.

³⁰ Magoc Yisu sôm, “Awha dinañ sa tu aô-nga dom, magoc sa tu mac-nga. ³¹ Kwahic dec ti ndoc Anötö êmatôc lau nom dindec-nga. Ma iñ oc êmasuc nom dindec ñadau su.*

³² Magoc têtñ ndoc sêndic aô pi a ma sêsuñ aô sa yêc nom, nañ aô oc wahê ñamalac akêñ gameñ hoñ sêtêtñ aô sêmeñ.” ³³ Yisu sôm yom dinañ bu tôc ñalêñ nañ iñ oc mbac ndu, nañ asê.

³⁴ Ma lau dinañ sêto iñ awaha ma sêsôm, “Sêto yom yêc buku yomsu-nga, nañ sôm bu Mesaya oc mbo ñapañ. Ma bocke dec am sôm bu ñac oc sêsuñ ñamalac ndê Atu sa? ñamalac ndê Atu dau iñ asa?” ³⁵ Goc Yisu sôm, “Ya ñawê oc mbo whiñ mac ñasawa sauñ, ma boc-dinañ añsêlêñ ambo ñawê dau ñalôm, bu ñasec nem mac ahuc dom. Lau nañ sêñsêlêñ sêmbo ñasec ñalôm, nañ sem gauc gameñ nañ oc sêndi nañ. ³⁶ Akêñ whiñ ñawê dau nañ kwahic dec mbo whiñ mac, ma mac oc ati lau ñawê-nga.” Yisu sôm yom dau su, goc hu ñac siñ, ma siñ dau têtñ ñac.

Lau daêsam sêkêñ whiñ Yisu dom

³⁷ Yisu kôm gêñ dalô daêsam yêc lau Israel añgô-nga, magoc daêsam sêkêñ whiñ dom bu iñ Mesaya dau. ³⁸ Ma bocdinañ yom nañ propet Aisaya to muñ su, nañ ñandô sa. Yom dau yêc bocdec:

Pômdu, ñac si asa kêtñ whiñ yom nañ yac ahoc asê?

Ma ñac si asa ndê gauc sa pi am nem ñaclai atu, nañ am tôc tiawê?

[Ais 53:1]

* 12:31: Yisu sôm bu Anötö oc êmasuc nom dindec ñadau su. Têtñ ndoc Yisu mbac ndu ma tisa tiyham, iñ ku Sadaj ndê ñaclai dulu-alic Jon 16:33; Kol 2:15; Hib 2:15; ma 1 Jon 3:8. Yisu ku iñ dulu su yomandô, magoc Anötö kêtñ ñasawa têtñ Sadaj ma iñ kôm iñ ndê gwelêñ yêc nom - alic Epe 2:2; 2 Kor 4:4; ma 1 Jon 5:19. Bocdinañ lau nañ sêkêñ whiñ sic waê bu sêlhac ñaŋga ma sêndic siñ têtñ Sadaj, (Jon 17:15; Epe 6:10-18) ma Anötö kêtñ ñaclai têtñ ñac bu sêku iñ dulu (Rom 16:20). Têtñ bêtñ ñambu-nga, Anötö oc señ Sadaj ti iñ ndê añela ti lau sac su ma iñ ndê ñaclai oc pacndê sambuc (Rev 20:2-3, 10).

³⁹ Bocdinaŋ Anötö ndê propet Aisaya tôc asê gwanaj bu lau dinaŋ sêtom dom bu sêkêŋ whiŋ. Ma iŋ to yom daŋ tiyham bocdec bu:

⁴⁰ Pômdau kôm ŋac si tandô tipec, ma ŋac si ŋalôm ŋadandi. Bocdinaŋ gitôm dom bu sêlic ŋa tandô, ma sênyalê yêc ŋac si ŋalôm. Ma gitôm dom bu ŋac sênem dau kwi, ma wakôm ŋac ŋayham sa tiyham. [Ais 6:10]

⁴¹ Aisaya to yom dau, ŋahu bu iŋ gêlic Yisu ndê ŋawasi su, ma bocdinaŋ dec sôm yom asê pi iŋ.

⁴² Yom dau yêc bocdinaŋ, magoc lau Israel-ŋga daêsam sêkêŋ whiŋ Yisu, ma ŋac si lau bata ŋatô sêwhiŋ. Tigeŋ ŋac sêtôc si sêkêŋ whiŋ iŋ tiawê dom, ŋahu bu ŋac sêtôc bu lau Palêsai oc sêtiŋ ŋac su yêc gôlôwac Israel-ŋga. ⁴³ ŋac atac whiŋ bu ŋamalac sêlic ŋac ŋayham ma sêkeŋ waê têŋ ŋac, hôc gêlêc bu sêtap waê sa yêc Anötö.

⁴⁴ Ma Yisu sôm yom awaha atu, “Asa naŋ kêŋ whiŋ aö, naŋ kêŋ whiŋ aö taŋwasêŋ dom. Iŋ kêŋ whiŋ iŋ naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ whiŋ. ⁴⁵ Ma asa naŋ gêlic aö, naŋ gêlic iŋ naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ bocdinaŋ. ⁴⁶ Aö gahôc asê nom gitôm ya ŋawê, bu lau hoŋ naŋ sêkêŋ whiŋ aö, naŋ oc sêmbô ŋasec dom. ⁴⁷ Asa naŋ ŋgô aneŋ yom magoc daŋga wambu dom, naŋ aö dauŋ oc wamatôc iŋ dom. Bu aö gameŋ bu wamatôc lau nom-ŋga dom, magoc bu wanem ŋac si. ⁴⁸ Lau hoŋ naŋ sêkôc aö ti aneŋ yom sa dom, naŋ oc sêtap matôc sa têŋ bêc ŋambu-ŋga. Ma ŋac si matôc ŋahu sip ŋac sêkôc aneŋ yom sa dom. ⁴⁹ Bu aö gasôm dauŋ neŋ yom dom. Damaŋ naŋ kêkiŋ aö gameŋ, naŋ gic atu yom hoŋ tu wasôm asê-ŋga. ⁵⁰ Ma aö kayalê bu yom naŋ iŋ gic atu, naŋ ti ŋamalac si seŋ sêndöc tali ŋapaŋ-ŋga. Bocdinaŋ aŋyalê bu yom hoŋ naŋ aö gasôm, naŋ kêkuc yom naŋ Damaŋ dau kêŋ têŋ aö.”

13

Yisu kêgwasiŋ ŋgacsêŋomi gahi

¹ Lau Israel-ŋga si om atu mwasini Pasowa-ŋga meŋ kêpiŋ, ma Yisu kêyalê bu ndoc meŋ hôc asê su, bu iŋ hu nom dindec siŋ ma mbu têŋ Damba ndi. Iŋ atac whiŋ iŋ dau ndê lau naŋ sêmbô nom, ma iŋ bu tôc asê tiawê, ŋalêŋ naŋ iŋ atac whiŋ ŋac ndu andô. ² Iŋ ti ndê ŋgacsêŋomi sêndöc sêwhiŋ dau bu sêneŋ gêŋ, ma Judas Iskeriot, Saimon ndê atungac, mbo whiŋ ŋac. Sadaŋ sip iŋ ndê ŋalôm muŋ su, ma kêŋ gauc têŋ iŋ bu hoc Yisu asê. ³ Yisu kêyalê bu Damba kêŋ gêŋ hoŋ sip iŋ amba, ma bu iŋ meŋ akêŋ Anötö, ma oc mbu têŋ iŋ ndi. ⁴ Bocdinaŋ iŋ tisa yêc tebo, kac iŋ ndê ŋakwê awê-ŋga su, ma kic po dapuŋ dauŋ-ŋga daŋ pi iŋ ŋampê. ⁵ Goc iŋ tac bu sip suc daŋ, ma gic hu kêgwasiŋ ŋgacsêŋomi gahi, ma puŋ ŋa po naŋ iŋ kic pi ŋampêbalê. ⁶ Iŋ têŋ Saimon Pita meŋ, ma Pita ndac, “Pômdau, am bu êmgwasiŋ aö gahiŋ whiŋ, a?” ⁷ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Kwahic dec am nem gauc sa dom pi gêŋ naŋ aö gakôm gambo, tigeŋ tiŋambu am oc êmyalê.” ⁸ Magoc Pita sôm, “Mba! Am êmgwasiŋ aö gahiŋ dom andô!” Ma Yisu ô yom ma sôm, “Aö bu waŋgwasiŋ am dom, dec am oc ti aneŋ daŋ dom.” ⁹ Dec Pita sôm, “Bocdinaŋ Pômdau, êmgwasiŋ aö gahiŋ ŋambwa dom, magoc amaŋ ti ŋagôlôn whiŋ!” ¹⁰ Magoc Yisu ô yom ma sôm, “ŋamalac naŋ gêliŋ bu su, naŋ tiŋambu êŋgwasiŋ gahi ŋambwa, dec iŋ ndê ŋamlic sambuc ŋawasi sa. Aö wasôm têŋ mac lau dinaŋ bu mac ŋawasi sa su, magoc mac hoŋ dom.” ¹¹ Yisu kêyalê ŋgac naŋ oc hoc iŋ asê, ma tu dinaŋ-ŋga sôm bu ŋac hoŋ ŋawasi dom.

¹² Yisu kêgwasiŋ ŋac hoŋ gahi pacndê, dec sôc iŋ ndê ŋakwê awê-ŋga sa tiyham, ma mbu gi ndöc ndê mala. Ma iŋ ndac, “Mac aŋyalê gêŋ naŋ aö gakôm têŋ mac, naŋ ŋahu, me mba? ¹³ Iŋ solop bu mac asam aö bu ‘Kêdôhônwaga,’ ma ‘Pômdau,’ bu aö dauŋ dindec. ¹⁴ Ma kwahic dec aö, mac nem kêdôhônwaga ma Pômdau, kagwasiŋ mac gahim. Ma aö wasôm têŋ mac, bu aŋgwasiŋ nem asidôwai si gahi bocdinaŋ. ¹⁵ Aö gatôc ŋadôn têŋ mac, bu mac alic ma akôm tôm aö gakôm têŋ mac. ¹⁶ Aö wasôm yom ŋandô, bu ŋgac akiŋ daŋ hôc gêlêc iŋ ndê ŋadau dom, ma ŋgac aheŋ-ŋga hôc gêlêc iŋ naŋ kêkiŋ iŋ, naŋ dom. ¹⁷ Kwahic dec aö gawhê gêŋ dindec sa ma mac aŋyalê, ma mac bu akôm ŋandô sa, dec oc atap Anötö ndê mwasini sa.”

Yisu sôm ŋgac hoc iŋ asê-ŋga asê

¹⁸ Ma Yisu sôm, “Aö gasôm yom dindec pi mac hoj dom, bu aö kayalê lau nañ aö kayaliñ nac sa. Tigeñ yom dañ nañ sêto yêc, nañ oc ñandô sa. Yom dau sêto yêc bocdec bu, ‘*Ñgac nañ gêñ gêñ whiñ aö, nañ kêñ kisa aö.*’ ¹⁹ Aö gasôm yom asê gwanaj pi gêñ dau, bu têtñ têtñ gêñ dau hôc asê, nañ mac oc akêñ whiñ bu aö Mesaya dau. ²⁰ Aö wasôm yom ñandô têtñ mac, bu asa nañ kôc ñamalac nañ aö kakiñ iñ, nañ sa, nañ kôc aö dauñ sa. Ma asa nañ kôc aö sa, nañ kôc iñ nañ kêkiñ aö gameñ, nañ sa.”

²¹ Yisu sôm yom dinañ su, ma iñ ndê ñalôm ñawapac ñandô, dec sôm, “Yomandô aö wasôm têtñ mac, bu ñgac dañ mbo dec, nañ oc hoc aö asê.” ²² Yisu ndê ñgacsêñjomi sêñgô yom dinañ ma tahê dandi, bu ñac sem gauc bu ñgac nañ iñ sôm yom pi, iñ asa. ²³ Ñgacsêñjom nañ Yisu tac whiñ ndu andô, nañ ndôc gi pañ Yisu. ²⁴ Dec Saimon Pita gic amba têtñ iñ, ma sôm, “Am ndac iñ bu iñ sôm yom pi asa.” ²⁵ Goc ñgacsêñjom dau têtñ sac Yisu, ma ndac, “Pômdu, asa?” ²⁶ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Ñgac nañ aö wapuc bolom dindec sip sulu ma wakêñ têtñ iñ.” Goc iñ puc bolom sip sulu ma kêñ têtñ Judas Iskeriot, Saimon atunjac. ²⁷ Judas kôc bolom dau su, ma ñagahô Sadañ sip iñ ndê ñalôm. Ma Yisu sôm têtñ iñ, “Sa ndi, ma gêñ nañ am gauc gêm bu kôm, nañ kôm ñagahô.” ²⁸ Lau hoj nañ sêndôc tebo, nañ sêñgô yom nañ Yisu sôm têtñ Judas, magoc sêñyalê ñahu dom. ²⁹ Judas iñ ñgac nañ yob ñac si talhi mone-ñga, ma bocdinañ dec ñgacsêñjomi ñatô gauc gêm bu Yisu kêkiñ iñ sa gi bu nemlhi gêñ tu Mwasij Pasowa-ñga, me bu kêñ gêñ têtñ lau ñalôm sawa. ³⁰ Judas gêñ bolom nañ Yisu kêñ têtñ iñ, ma sa awê gi. Ma gameñ ñasec sa.

Yomsu wakuc

³¹ Judas sa gi su, ma Yisu sôm, “Kwahic dec ñamalac ndê Atu oc tap iñ ndê waê sa, ma iñ oc po Anötö ndê waê sa whiñ. ³² Ma Anötö oc kêñ dau ndê ñawasi têtñ ndê Atunjac bu po Atu ndê waê sa. Ma iñ oc po ndê waê sa ñagahô eñ.

³³ “O anej lau hac. Aö wambo wawhiñ mac ñasawa sauñ eñ. Tiñambu mac oc anjalê aö, tigeñ tôm aö gasôm têtñ lau bata Israel-ñga su, dec wasôm têtñ mac bu gameñ nañ aö bu wandi, nañ mac atôm dom bu amej. ³⁴ Kwahic dec aö wakêñ yomsu wakuc têtñ mac bocdec bu. Akêñ nem atac whiñ lom daôm. Tôm aö atac whiñ mac, dec mac atac whiñ nem asidôwai bocdinañ. ³⁵ Ma têtñ ndoc lau hoj sêlic mac nem mêtê atac whiñ daôm-ñga, dec ñac oc sêñyalê pi ñandô bu anej ñgacsêñjomi mac.”

Yisu sôm asê bu Pita oc sêc iñ ahuc

(*Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34*)

³⁶ Goc Saimon Pita ndac iñ bu, “Pômdu, am oc mbo nde?” Ma Yisu ô yom ma sôm, “Gameñ nañ aö oc wandi, nañ am gitôm dom bu êmkuc aö kwahic dec. Magoc tiñambu am oc êmkuc aö mweñ.” ³⁷ Goc Pita ndac, “Pômdu, tu sake-ñga am sôm bu kwahic dec aö gatôm dom bu wanjac am? Aö wakêñ dauñ sambuc e nditôm wambac ndu tu am-ñga.” ³⁸ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Am gauc gêm bu am gitôm bu mbwac ndu tu aö-ñga, a? Aö wasôm yomandô têtñ am, bu ôbwêc dau dindec am oc sêc aö ahuc tidim tö muñ, goc dalec oc tañ.”

14

Yisu ti señ datêñ iñ Damba-ñga

¹ Ma Yisu sôm têtñ ndê ñgacsêñjomi, “Ambo ti nem ñalôm ñawapac dom. Akêñ whiñ Anötö, ma akêñ whiñ aö bocdinañ. ² Ñalôm daêsam yêc Damañ ndê andu. Bu mba, oc wasôm yom dindec asê têtñ mac dom. Aö watêñ Damañ ndê andu dau wandi, bu wamasaj mac nem malam. ³ Aêc, aö oc wandi, ma wamasaj nem malam, ma tiñambu aö wambu wameñ ma wakôc mac sa bu amej andôc gameñ dinañ awhiñ aö. ⁴ Mac anjalê señ têtñ gameñ nañ aö oc wandi.” ⁵ Magoc Tomas sôm têtñ iñ, “Pômdu, yac am gauc gameñ nañ am oc ndi, ma bocdinañ ñalêñ bocke dec yac oc anjalê señ bu atêñ gameñ dau andi?” ⁶ Ma Yisu sôm, “Aö dauñ gati señ, ma yom ñandô ti mac andôc tamli ñahu yêc aö. Aö tañwasêñ gati señ bu ñamalac sêtêñ Damañ sêndi, ma señ dañ yêc dom. ⁷ Mac bu anjalê aö ñapep, dec oc anjalê Damañ whiñ. Ma kwahic dec ma ndi, mac anjalê iñ, ma mac alic

in su.” ⁸ Goc Pilip sôm, “Pômdau, tôc Damam têt yac, nañ goc nditôm.” ⁹ Ma Yisu ô in ndê yom ma sôm, “O Pilip, aö gambo gawhiñ mac ñasawa baliñ su, ma bocke am kêyalê aö dom? Tu sake-ña am sôm têt aö bu watôc Damañ têt mac? Aö wasôm têt am, bu asa nañ gêlic aö su, nañ gêlic Damañ su bocdinañ. ¹⁰ Aö gasôm su, bu aö gambo Damañ ñalôm, ma in mbo aö ñalôm. Mac akêtñ whiñ yom dau, me mba? Yom nañ aö gasôm, nañ aö tañwasêtñ neñ yom dom. Damañ nañ mbo aö ñalôm, nañ kôm in ndê gwelêñ ña aö. ¹¹ Aö gasôm bu aö gambo Damañ ñalôm, ma in mbo aö ñalôm. Akêtñ whiñ aneñ yom dinañ. Magoc mac bu akêtñ whiñ aneñ yom dom, dec gauc nem gêñ atu-tu nañ aö gakôm ña Damañ ndê ñaclai, ma akêtñ whiñ tu gêñ dinañ-ña. ¹² Aö wasôm yom ñandô têt mac, bu asa nañ kêtñ whiñ aö, nañ oc kôm gêñ atu-tu gitôm aö gakôm. Ma in oc kôm gêñ atu-tu nañ hôc gêlêc in dinañ su. Ñahu bu kwahic dec aö watêtñ Damañ wandi. ¹³ Ma aö wakôm gêñ bocke nañ mac ateñ tu aneñ ñaê-ña, ma ñalêtñ dinañ aö wapo Damañ ndê waê sa. ¹⁴ Ateñ gêñ tu aneñ ñaê-ña, ma aö wakôm gêñ dau ñandô sa.”

Yisu gic bata bu êñkiñ Ñalau Dabuñ

¹⁵ Ma Yisu sôm, “Mac bu atac whiñ aö, dec dañam wambu aneñ yom. ¹⁶⁻¹⁷ Ma aö wandac Damañ, ma in oc kêtñ Ñalau Yom ñandô-ña bu meñ mbo whiñ mac ñapañ eñ. In oc puc mac dôñ ti nem mac awham ô aö. Lau sac nom-ña oc sêkôc in sa dom, bu ñac sêtôm dom bu sêlic in me sêtñyalê in. Tigeñ mac añyalê in, bu in mbo whiñ mac, ma oc mbo mac nem ñalôm. ¹⁸ Aö wahu mac siñ bu ambo atôm mosibu dom. Mba! Aö dauñ watêtñ mac waloc.

¹⁹ “Ñasawa sauñ ma lau nom-ña oc sêlic aö tiyham dom, tigeñ mac oc alic aö. Ñahu bu aö oc watisa tiyham ma wambo tañli, ma tu dinañ-ña dec oc nditôm bu mac ambo tamli ñapañ awhiñ. ²⁰ Têt têt dinañ, mac oc añyalê bu aö gambo Damañ ñalôm, ma mac ambo aö ñalôm, ma aö gambo mac ñalôm. ²¹ Asa nañ kôc aneñ yomsu sa yêc in ndê ñalôm ma dañga wambu, nañ tôc asê bu in atac whiñ aö ñandô, ma Damañ oc atac whiñ in bocdinañ. Ma aö dauñ oc atac whiñ in, ma watôc dauñ asê têt in.”

²² Goc ñgacsêtñom dañ ñaê Judas sôm, “Pômdau, tu sake-ña am sôm bu tôc daôm asê têt yac, magoc têt lau nom-ña hoñ dom?” (Ñgacsêtñom dinañ in Judas Iskeriot dom.) ²³ Ma Yisu ô yom ma sôm, “Asa nañ atac whiñ aö, nañ oc dañga wambu aneñ yom. Ma Damañ oc atac whiñ in ma alu oc atêtñ in aloc ma ambo awhiñ in. ²⁴ Yom nañ aö gasôm asê têt mac, nañ aö dauñ neñ yom dom. Damañ nañ kêtñ aö gameñ, nañ ndê yom. Tigeñ lau nom-ña nañ atac whiñ aö dom, nañ dañga wambu aneñ yom dau dom.

²⁵ “K wahic dec aö gambo gawhiñ mac ma gasôm yom hoñ dindec têt mac. ²⁶ Magoc tiñambu, Damañ oc êñkiñ Ñalau Dabuñ nem aö añôñ têt mac loc bu nem mac sa. In oc êndôhôn mac pi gêñ hoñ, ma kêtñ mac gauc nem yom hoñ nañ aö gasôm têt mac su. ²⁷ Aö wakêtñ aneñ yom malô têt mac bu yêc mac ñapañ, dec ambo ti atac malô. Bu yom malô nañ aö oc wakêtñ têt mac, nañ hôc gêlêc lau nom-ña si su. Bocdinañ ahêgo daôm dom, ma atôc daôm dom.

²⁸ “Aö gasôm têt mac bu aö oc wahu mac siñ, ma tiñambu oc wambu wameñ tiyham. Ma mac bu atac whiñ aö, dec mac oc atac ñayham bu aö watêtñ Damañ wandi, bu Damañ hôc gêlêc aö su. ²⁹ Kwahic dec aö gasôm yom dindec têt mac gwanañ, bu tiñambu têt ndoc aneñ yom dau ñandô sa, nañ goc mac oc akêtñ whiñ aö.

³⁰ “Ndoc tiapê, dec gitôm dom bu wasôm yom daêsam têt mac. Ñahu bu nom dindec ñadau kêtñ bu meñ. In dau ndê ñaclai mba bu kôm gêñ dañ têt aö. ³¹ Magoc aö wakôm gêñ hoñ nditôm Damañ gic atu aö, ma ñalêtñ dinañ dec lau nom-ña oc sêtñyalê bu aö atac whiñ Damañ. Bocdinañ atisa ma dalhö.”

¹ Ma Yisu sôm, “Aö a wain ñandô,* ma Damañ ti ôm wain-ñga ñadau. ² A wain ñasañgac hoñ nañ sêlhac wain ñahu aö dauñ ma sem ñandô dom, nañ Damañ oc so kic. Ma ñasañgac nañ sem ñandô, nañ iñ oc ndic sêli bu kôm ñawasi sa ma nem ñandô daêsam. ³ Ma ñalêñ tigeñ, yom nañ aö gasôm têt mac su, nañ kôm mac nem ñalôm ñawasi sa su. ⁴ Asap aö dôñ, ma aö wasap mac dôñ bocdinañ. A wain ñasañgac dañ bu sap ñahu dôñ dom, dec oc tôm dom bu nem ñandô yêc dau-ñga. Ma mac bocdinañ. Mac bu asap aö dôñ dom, dec oc tôm dom bu mac anem ñandô. ⁵ Aö gatôm a w ain ñahu, ma mac atôm ñasañgac. Asa nañ sap aö dôñ, ma aö wasap iñ dôñ, nañ oc nem ñandô daêsam. Mac bu asap aö dôñ dom, dec oc atôm bu akôm gêt ñayham dañ dom. ⁶ Asa nañ sap aö dôñ dom, nañ gitôm ñasañgac nañ kegwelec sip nom ma tibasô. Ma ñasañgac kaiñ dinañ oc sêhoñ sa ma sêkêt pi ya ndi ma ya neñ su.

⁷ “Mac bu asap aö dôñ, ma bu akôc aneñ yom sa tidôn yêc nem ñalôm, dec gêt bocke nañ mac bu atac whiñ, nañ ateñ têt Anötö, ma iñ oc kêt têt mac. ⁸ Asap aö dôñ ma anem ñandô daêsam, dec oc whê mac sa bu aneñ ñgacsêñomi ñandô, ma ñalêñ dinañ mac oc apo Damañ ndê waê sa. ⁹ Aö atac whiñ mac, gitôm Damañ atac whiñ aö. Kwahic dec ambo aneñ atac whiñ ñalôm. ¹⁰ Aö dañam wambu yom hoñ nañ Damañ gic atu aö, ma aö gambo iñ ndê atac whiñ ñalôm. Ma mac bu dañam wambu yom nañ aö gac atu mac, dec mac oc ambo aneñ atac whiñ ñalôm.

¹¹ “Aö gasôm yom dindêc têt mac, tu bu aneñ atac ñayham nem mac nem ñalôm ahuc. Ma aneñ atac ñayham oc êñsalê mac ahuc. ¹² Aneñ yomsu dau dec, bu mac atac whiñ nem asidôwai, gitôm aö atac whiñ mac. ¹³ Ñamalac nañ kêt dau sambuc ma mbac ndu ô iñ ndê asidôwa, nañ ndê mêtê atac whiñ-ñga hôc gêtêc lau hoñ si su.

¹⁴ “Mac bu añkuc aö neñ yomsu ma akêt nem atac whiñ lom daôm, nañ mac ati aneñ lau atac whiñ-ñga. ¹⁵ Ñadau dañ oc sôm gêt hoñ asê têt iñ ndê lau akiñ dom. Magoc gêt hoñ nañ aö gangô yêc Damañ, nañ aö gawhê sa têt mac su. Tu dinañ-ñga aö wasam mac bu lau akiñ tiyham dom, magoc aö wasam mac bu aö neñ lau atac whiñ-ñga. ¹⁶ Mac añkuc aö tu daôm nem gauc-ñga dom. Mba! Aö dauñ kayaliñ mac sa, ma kakiñ mac bu asa andi ma anem ñandô daêsam, nañ oc yêc ñapañ. Ma têt ndoc dinañ, gêt sake nañ mac ateñ têt Damañ anem aö añôñ, nañ iñ oc kêt têt mac. ¹⁷ Aö neñ yomsu dau bocdec bu, atac whiñ mac nem asidôwai andic ñawaê.”

Lau nom-ñga atac tec Yisu ndê lau

¹⁸ Ma Yisu sôm, “Têt ndoc lau sac nom-ñga atac tec mac, nañ gauc nem bu ñac sêtec aö muñ su. ¹⁹ Mac bu añkuc lau nom-ñga si mêtê, dec lau nom-ñga oc atac whiñ mac, ñahu bu ñac atac whiñ ñac dau si lau. Magoc mac ambo atôm lau nom-ñga dom, bu aö kayaliñ mac sa su yêc ñac, ma tu dinañ-ñga dec ñac oc sêtec mac.

²⁰ Gauc nem yom nañ aö gasôm têt mac bocdec bu, ‘Ñgac akiñ dañ oc hôc gêtêc iñ ndê ñadau dom.’ Lau nom-ñga sêkêt kisa aö, ma oc sêkêt kisa mac bocdinañ. Ñac sêkôc aneñ yom sa dom, ma bocdinañ ñac oc sêkôc mac nem yom sa dom. ²¹ Ñac oc sêkôm gêt hoñ dinañ têt mac tu mac akêt whiñ aö-ñga, ñahu bu ñac sêñyalê iñ nañ kêt iñ aö gameñ, nañ dom.

²² “Aö bu wameñ ma wahoc neñ yom asê têt ñac dom, dec ñac si giso mba. Magoc ñac sêñgô aneñ yom hoñ su ma sêkêt whiñ dom, dec ñalêñ mba bu sêmasañ yom têt Anötö tu ñac si giso-ñga. ²³ Asa nañ atac tec aö, nañ atac tec Damañ whiñ. ²⁴ Aö gakôm gêt dalô yêc ñac si añgô-ñga, nañ ñamalac dañ gitôm dom bu kôm. Aö bu watôc têt ñac dom, dec ñac si giso mba. Magoc ñac sêlic su, ma sêkêt whiñ aö dom. Mba! Ñac sêtec aö, ma sêtec

* 15:1: Yêc Yom Lêñsêm Akwa Anötö gêm dôhôn lau Israel-ñga pi a wain - alic BW 80:8-16, Ais 5:1-7; ma Jer 2:21. Magoc ndoc daêsam lau Israel sêso Anötö ndê mêtê. Yisu gêm dôhôn dau pi a wain, ma sôm bu iñ a wain ñandô.

Damañ whiñ. ²⁵ Ma bocdinañ Anötö ndê yom nañ sêto yêc ñac si buku yomsu-nga,† nañ dec ñandô sa. Yom dau sôm bu, ‘Ñac atac tec aö ñambwa.’

²⁶ “Tijambu, aö wañkiñ ñalau meñ bu puc mac dôn ma nem mac awham sa. In ñalau nañ sa akêñ Damañ, ma sôm yom ñandô eñ. Ma têtñ ndoc in meñ, nañ in oc hoc yom ñandô asê pi aö. ²⁷ Ma mac oc ahoc yom ñandô asê pi aö bocdinañ, bu mac ambo awhiñ aö têtñ ñamata-nga e meñ têtñ dec.

16

¹ “Aö gasôm yom hoñ dindéc têtñ mac bu wapuc mac dôn, bu ahu nem akêñ whiñ aö siñ dom têtñ ndoc mac atap kisa sa. ² Lau Israel-nga oc sêmasuc mac su yêc gôlôwac Israel-nga. Ndoc oc meñ, nañ lau oc sêndic mac nem lau ñatô ndu, ma ñac oc gauc nem bu sêkôm gêñ ñayham tu sênem akiñ Anötö-nga. ³ Ñac sêñyalê Damañ dom, ma sêñyalê aö dom, ma tu dinañ-nga dec ñac oc sêkôm bocdinañ têtñ mac. ⁴ Magoc kwahic dec aö gasôm yom dindéc têtñ mac, bu têtñ ndoc gêñ dau hôc asê mac, nañ gauc nem bu aö gakêñ puc mac gwanaj su.”

Ñalau Dabuñ ndê gwelej

“Aö gasôm yom dinañ asê têtñ mac muñ su dom, ñahu bu aö gambo gawhiñ mac. ⁵ Magoc kwahic dec aö oc wahu mac siñ, ma wambu watêñ in nañ kêkiñ aö gameñ, nañ wandi. Ma bocke dec mac nem dañ ndac aö pi gameñ wandi-nga dom? ⁶ Tigeñ tu aö gasôm bu wahu mac siñ-nga, dec kayalê bu mac nem ñalôm ñawapac ñandô. ⁷ Aö wasôm yom ñandô têtñ mac, bu aö bu wahu mac siñ dec oc wanem mac sa. Aö bu wahu mac siñ dom, goc ñalau Nem Mac Sa-nga oc têtñ mac meñ dom. Magoc aö bu wandi, dec aö wañkiñ in têtñ mac meñ. ⁸ Ma têtñ ndoc in meñ, nañ in oc tôc lau nom-nga si giso asê tiawê pi sac, ma pi lêtñ gitêñ, ma pi Anötö ndê matôc. ⁹ In oc tôc ñac si sac ñahu asê, nañ sip ñac sêkêñ whiñ aö dom. ¹⁰ Ma in oc tôc asê bu lau nom-nga sêñyalê Anötö ndê lêtñ gitêñ dom, bu aö oc watêñ Damañ wandi, ma mac oc alic aö tiyham dom.* ¹¹ Ma in oc tôc asê bu Anötö oc êmatôc sac hoñ, tôm kwahic dec in oc êmatôc nom dindéc ñadau.

¹² “Yom daêsam yêc bu wasôm têtñ mac, magoc mac atôm dom bu akôc sa. ¹³ Magoc têtñ ndoc ñalau Yom ñandô-nga meñ su, nañ in oc nem mac sa bu añyalê yom ñandô hoñ. Ñahu bu in oc sôm dau ndê yom asê dom, magoc yom hoñ nañ in ñgô yêc alu Damañ, nañ dec in oc hoc asê. Ma in oc kêñ puc mac pi gêñ nañ oc hôc asê tijambu. ¹⁴ Ñalau Dabuñ oc po aneñ waêñ sa, ñahu bu in oc kôc aö dauñ neñ yom, ma hoc asê têtñ mac. ¹⁵ Damañ ndê gêñ hoñ ti aö neñ, ma tu dinañ-nga dec gasôm têtñ mac bu gêñ hoñ nañ ñalau oc hoc asê têtñ mac, nañ meñ akêñ aö neñ.”

Ñalôm ñawapac oc nem dau kwi ti atac ñayham

¹⁶ Goc Yisu sôm, “Ñasawa sauñ mac oc alic aö dom, ma ñasawa sauñ mac oc alic aö tiyham.” ¹⁷ Yisu sôm yom dinañ, goc in ndê ñgacsêñomi sem yomgalôm, ma ñatô sêsôm têtñ dandi, “Yom bocke dec in sôm bu ñasawa sauñ yac oc dalic in dom, ma ñasawa sauñ yac oc dalic in tiyham? Ma in sôm bu in oc têtñ Damba ndi.” ¹⁸ Goc sêndac dandi ñapañ bu, “In ndê yom dinañ pi ñasawa sauñ, nañ ñahu bocke? Yac tarñyalê in ndê yom ñahu dom.”

¹⁹ Yisu kêyalê bu ñac bu sêndac in pi yom dau, dec sôm têtñ ñac, “Aö gasôm bu ñasawa sauñ mac oc alic aö dom, ma ñasawa sauñ mac oc alic aö tiyham. Tu sake-nga mac am yomgalôm pi yom dau? ²⁰ Yomandô aö wasôm têtñ mac, bu têtñ ndoc aö wahu mac siñ,

† 15:25: Yom dau yêc BW 35:19, 69:4. Têm ñatô lau Israel sêsam Anötö ndê yom nañ kwahic dec dasam bu Yom Lêñsêm Akwa nañ bu ‘Buku Yomsu-nga.’ Magoc ñaê ‘Buku Yomsu-nga’ dau hêganôn buku amañdañ nañ Moses to (Genesis, Eksodas, Levitikas, Namba ma Diuteronomi). * 16:10: Yom dau ñahu yêc awê dom. Lau ñatô gauc gêm bu yom dau ñahu bocdec bu. Lau nom-nga sêtec Yisu ma sêkic yom bu sêndic in ndu. Ñac si gauc sa dom, ma sêlic in gitôm ñgac sac dañ. Magoc Anötö uñ in sa, ma kôc in sa pi undambê gi, dec tôc asê bu Yisu in ñgac gitêñ. Bocdinañ ñalau Dabuñ oc tôc asê bu lau nom-nga si gauc sa pi Yisu dom. Ma lau ñatô gauc gêm bu yom dau ñahu bocdec. Yisu oc pi undambê ndi ma gitôm dom bu êndôhôn lau nom-nga pi lêtñ gitêñ tiyham, dec ñalau oc meñ bu whê ñac si gauc sa pi mêtê sac ma mêtê gitêñ.

nañ mac oc ahu dangibo asê ma atañ, magoc lau sac nom-nga oc atac ñayham sa. Mac oc ambo ti nem ñalôm ñawapac, magoc tiñambu mac nem ñalôm ñawapac oc nem dau kwi ti atac ñayham. ²¹ Oc nditôm awhê tidaê nañ ndê ndoc meñ sa bu kôc balêkoc-nga. Iñ ñalôm ñawapac bu iñ kêсахê ñandê atu. Tigeñ têtñ ndoc iñ kôc balêkoc dau su, nañ iñ oc gauc nem ñandê dau tiyham dom, bu iñ atac ñayham sa bu iñ ndê balêkoc hóc asê su. ²² Ma mac bocdinañ, kwahic dec mac ambo ti ñalôm ñawapac, magoc tiñambu aö walic mac tiyham, ma têtñ ndoc dinañ, mac oc atac ñayham atu. Ma lau dañ oc sêkôc atac ñayham su yêc mac dom. ²³ Têtñ têtñ dinañ mac oc andac aö pi gêtñ dañ tiyham dom. Yomandô aö wasôm têtñ mac, bu gêtñ sake nañ mac ateq têtñ Damañ tu aneq ñaê-nga, nañ iñ oc kêtñ têtñ mac. ²⁴ Têtñ ñamata-nga e meñ têtñ kwahic dec, mac ateq gêtñ dañ tu aneq ñaê-nga dom. Kwahic dec ma ndi, nañ ateq gêtñ tu aneq ñaê-nga. Ma Anötö oc kêtñ têtñ mac, ma mac oc atisambuc ñandô.”

Yisu ku ñaclai nom-nga dulu

²⁵ “Gêtñ hoñ dinañ aö gasôm têtñ mac ña yom gôliñ. Magoc têtñ oc meñ sa, nañ aö oc wasôm yom têtñ mac ña yom gôliñ dom. Aö oc wasôm yom yêc awê têtñ mac pi Damañ. ²⁶ Têtñ ndoc dinañ mac oc ateq gêtñ tu aneq ñaê-nga. Aö wasôm têtñ mac, bu aö dauñ oc wanem mac awham têtñ Damañ lec dom. Mac daôm ateq nem mbec solop têtñ iñ, ²⁷ bu iñ atac whiñ mac. Aêc! Damañ Anötö atac whiñ mac, ñahu bu mac atac whiñ aö, ma akêtñ whiñ bu iñ kêkiñ aö gameñ. ²⁸ Aö gambo gawhiñ Damañ muñ su, dec gasip nom gameñ. Ma kwahic dec aö bu wahu nom siñ ma wambu watêtñ iñ wandi.”

²⁹ Têtñ dinañ Yisu ndê ñgac-sêñomi sêsôm têtñ iñ, “Kwahic dec am sôm yom yêc awê, ma sôm ña yom gôliñ dom. ³⁰ Ma kwahic dec yac anyalê bu am kêyalê gêtñ hoñ. Ma lau sêkêtñ gêndac têtñ am dom magoc am kêyalê ñac si gauc ti yom hoñ muñ. Tu dinañ-nga dec yac akêtñ whiñ bu am mweñ akêtñ Anötö ndê.” ³¹ Goc Yisu sôm têtñ ñac, “Kwahic dec mac akêtñ whiñ, a? ³² Aö wasôm têtñ mac, bu ndoc oc meñ sa, ma kwahic dec meñ kêpiñ su, nañ mac hoñ oc ahu aö siñ ma alhö têtñtêtñ. Magoc aö oc wambo tañwasêtñ dom, bu Damañ oc mbo whiñ aö. ³³ Aö gasôm yom hoñ dindac têtñ mac bu wapuc mac dôñ bu ambo ti atac malô tu aö-nga. Yêc nom mac oc atap ñawapac sa, magoc ambo ti nem ñalôm pêñ dôñ, bu aö gaku ñaclai nom-nga dulu su.”

17

Yisu teñ mbec tu iñ dau-nga

¹ Yisu sôm yom dinañ su, goc tatic undambê, ma teñ mbec bocdec bu, “Damañ, aneq ndoc hóc asê su. Po am Atôm, aö dec neñ waêtñ sa, ma ñalêtñ dinañ aö oc wapo am nem waêm sa. ² Am kêtñ ñaclai têtñ aö pi ñamalac hoñ, tu bu wakêtñ lau hoñ nañ am kêtñ têtñ aö, nañ sêmbo tali ñapañ. ³ Ma ñac si ñahu sêmbo tali ñapañ-nga dau bocdec bu, sêñyalê am Anötö ñandô tigeñ, ma sêñyalê aö, Yisu Kilisi nañ am kêkiñ aö gameñ.

⁴ “Aö gac dabiñ gwelêtñ nañ am kêtñ sip aö amañ, ma tu dinañ-nga dec aö gapo nem waêm sa yêc nom. ⁵ Têtñ ñamata-nga nom dindac mbasi, nañ aö dec gambo gawhiñ am ma hêclu dawêkaiñ ñawasi atu dawhiñ dauñ. Kwahic dec Damañ, aö wandac am bu kôc aö sa bu wambo wawhiñ am tiyham ti ñawasi atu dau.”

Yisu teñ mbec tu iñ ndê ñgacsêñomi-nga

⁶ Ma Yisu sôm, “O Damañ, am kêyalêtñ am nem lau sa yêc nom, ma kêtñ ñac sêsip aö amañ. Aö gatôc am asê têtñ ñac su, ma ñac dañga wambu am nem yom. ⁷ Ma kwahic dec ñac sêñyalê bu gêtñ hoñ nañ aö gakôm, nañ ñahu am daôm, ma am kêtñ sip aö amañ bu wakôm-nga. ⁸ Bu yom nañ am kêtñ têtñ aö, nañ aö gasôm asê têtñ ñac, ma sêkôc sa. Ma ñac sêñyalê pi ñandô bu muñ-nga aö gambo gawhiñ am, ma sêkêtñ whiñ bu am daôm kêkiñ aö gameñ. ⁹ Kwahic dec aö bu waterñ mbec tu ñac-nga. Aö waterñ tu lau nom-nga hoñ-nga dom, magoc aö waterñ tu am nem lau hoñ, nañ am kêtñ sip aö amañ-nga. ¹⁰ Aneñ lau hoñ sêti am nem, ma am nem lau hoñ sêti aö neñ. Ma aö gatap waêtñ sa tu ñac-nga. ¹¹ Aneñ têtñ wambo nom-nga pacndê, ma malô aö oc watêtñ am waloc. Magoc ñac oc gacgeñ

sêmbo nom. O Damañ dabuñ, aö bu wateñ am bu yob lau dinañ ña am nem ñaê ña-ñaclai atu nañ am gêlic ñayham bu kên têtñ aö. Yob ñac bu sêpiñ dau dôn sêti gêtñ tigeñ, gitôm hêclu dati gêtñ tigeñ. ¹² Têtñ ndoc aö gambo gawhiñ ñac, nañ aö gayob ñ ac ñapep ña am nem ñaê ña-ñaclai nañ am kên têtñ aö. Ma bocdinañ ñac si dañ giñga dom. Ñgac tigeñ nañ gic waê bu peñ, nañ tawasê oc niñga, bu kôm yom nañ sêto yêc, nañ ñandô sa.

¹³ “Malô aö oc watêtñ am waloc. Tigeñ kwahic dec aö gambo nom ma gasôm yom hoñ dinañ asê têtñ aneñ lau, tu bu aneñ atac ñayham nem ñac ahuc, ma kôm ñac sêtisambuc. ¹⁴ Aö gakêtñ am nem yom têtñ ñac, ma lau sac nom-ñga atac tec ñac. Sêtec ñac ñahu bu ñac si mala ñandô yêc nom dom, gitôm aö dauñ neñ malañ ñandô yêc nom dom. ¹⁵ Aö wateñ am bu kôc ñac su yêc nom dom, magoc aö wateñ am bu yob ñac tu ñgac sac Sadañ-ñga. ¹⁶ Ñac si mala ñandô yêc nom dom, gitôm aö neñ malañ ñandô yêc nom dom. ¹⁷ Damañ, am nem yom iñ yom ñandô eñ. Kên nem yom ñandô sip ñac si ñalôm bu kôm ñac sêti lau dabuñ ñandô. ¹⁸ Tôm am kêkiñ aö gasip nom gameñ, dec aö wañkiñ ñac sêsa sêndi sêmbo lau nom-ñga ñalôm. ¹⁹ Kwahic dec aö gam dabuñ dauñ bu wandic bata am nem lêtñ nem lau si-ñga, ma ñalêtñ dau dinañ dec oc tôm bu ñac dau sêti am nem lau dabuñ.”

Yisu teñ mbec tu lau hoñ nañ oc sêkêtñ whiñ iñ-ñga

²⁰ “Aö wateñ mbec tu lau nañ kwahic dec sêñyalê aö, nañ tawasê-ñga dom. Aö wateñ mbec tu lau hoñ nañ sêñgô yom nañ ñac oc sêhoc asê pi aö, ma sêkêtñ whiñ aö-ñga sêwhiñ. ²¹ Kên ñac hoñ sêmbo ti ñalôm ma gauc tigeñ, gitôm hêclu dati gêtñ tigeñ, am mbo aö ñalôm, ma aö gambo am ñalôm. Pwiñ ñac hoñ dôn sênem damiñ hêclu, ma bocdinañ têtñ ndoc lau nom-ñga sêlic ñac sêpiñ dau dôn ti ñalôm tigeñ, dec ñac hoñ oc sêkêtñ whiñ bu am kêkiñ aö gameñ. ²² Am nem ñaclai ti ñawasi nañ am kên têtñ aö, nañ dec aö gakêtñ têtñ ñac, bu ñac oc sêti gêtñ tigeñ gitôm hêclu dati gêtñ tigeñ. ²³ Am mbo aö ñalôm, ma aö wambo ñac ñalôm, tu bu wapiñ ñac dôn bu sêmbo ti ñalôm ma gauc tigeñ. Ma bocdinañ lau nom-ñga oc sêñyalê bu am kêkiñ aö gameñ, ma bu am atac whiñ ñac gitôm am atac whiñ aö.

²⁴ “Damañ, aö tac whiñ bu lau hoñ nañ am kên ñac sêsip aö amañ, nañ sêwhiñ aö sêmeñ ma sêmbo gameñ nañ aö oc wambo. Dec ñac oc sêlic ñawasi atu nañ am kên têtñ aö. Bu muñ-ñga, nom dindêc mbasi, nañ am atac whiñ aö ndu andô, dec kên ñawasi dau têtñ aö. ²⁵ O Damañ gitêtñ, lau nom-ñga sêñyalê am dom. Tigeñ aö kayalê am, ma lau dindêc sêñyalê bu am kêkiñ aö gameñ. ²⁶ Aö gatôc am asê têtñ ñac, ma watôc am asê ñapañ. Ma tu dinañ-ñga dec am nem atac whiñ aö-ñga oc yêc ñac si ñalôm. Ma aö dauñ oc wambo ñac si ñalôm wawhiñ.”

18

Sêkôc Yisu dôn

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

¹ Yisu teñ mbec dau pacndê, goc iñ ti ndê ñgacsêñjomi sêhu Jerusalem siñ, ma sêpi Busuñ Kidron-ñga ñadañga si. Ma sêsôc ôm ñolib-ñga dañ nañ yêc dinañ. ² Judas, ñgac nañ hoc Yisu asê, nañ kêyalê ôm dinañ, bu ndoc daêsam Yisu ti ñgacsêñjomi sêkac sa sêmbo dindê. ³ Bocdinañ têtñ ôbwêc dinañ iñ kêkuc ñac, ma sa têtñ ôm dau gi. Iñ wê lau siñ Rom-ñga toñ dañ ma lau siñ-ñga lôm dabuñ-ñga ñatô nañ dabuñsiga atu-tu ti lau Palêsai sêñkiñ. Ñac sêñsêlêtñ ti sêhêc dawerñ ti lam, ma wapa siñ-ñga, ma sêhêc asê ôm dinañ.

⁴ Yisu kêyalê gêtñ hoñ nañ oc hêc asê iñ, goc sa gi ma ndac ñac bu, “Mac añsalê asa?” ⁵ Ma ñac sêsôm, “Yac añsalê Yisu Nasaret-ñga.” Dec Yisu sôm, “Aö dauñ dindêc.” (Têtñ ndoc dinañ, Judas, ñgac hoc iñ asê-ñga, kalhac whiñ lau dinañ.) ⁶ Têtñ ndoc ñac sêñgô Yisu ndê yom bu, “Aö dauñ dindêc,” goc ñac hoñ sêyu dau su ma sêpeñ sêsip nom si. ⁷ Ma iñ ndac tiyham, “Mac añsalê asa?” Ma sêsôm, “Yisu Nasaret-ñga.” ⁸ Goc iñ ô yom ma sôm, “Aö gasôm su, bu aö dauñ dindêc. Mac asôm bu mac añsalê aö, ma bocdinañ atec aneñ lau dindêc sêlhô sêndi.” ⁹ Yisu sôm yom dau tu bu nem iñ ndê ñgacsêñjomi

si-nga. Ma tu dinañ-nga yom nañ inj sôm muñ su bocdec bu, “Aö oc wayob ñamalac hoñ nañ Damañ kênj têtj aö, bu ñac si dañ niñga dom,” nañ dec ñandô sa.

¹⁰ Saimon Pita kôc inj ndê bienj baliñ sa, ma pa dabuñsiga ñamata-nga ndê ñgac akiñ ndê dañgalaun andô-nga su. ñgac akiñ dau ndê ñaê Malkus. ¹¹ Magoc Yisu sôm têtj Pita, “Kênj nem bienj mbu sip ñapañ ndi. Damañ kênj laclhu ñawapac-nga dindec têtj aö, ma aö gac waê bu wanôm.”

Sêwê Yisu sêtêtj Anas si
(Mat 26:57)

¹² Goc ñgac bata siñ-nga ti ndê lau siñ, ma lau siñ sêyob lôm dabuñ-nga nañ lau bata Israel-nga sênkiñ, nañ sêkôc Yisu ma sêsô inj amba dôñ. ¹³ Goc sêwê inj sêtêtj Kayapas lawa Anas ndê andu si. Kayapas, inj lau Israel si dabuñsiga ñamata-nga têtj têtj dinañ. ¹⁴ Inj ñgac nañ muñ-nga sôm asê têtj lau bata Israel-nga, bu oc ñayham bu ñgac tigeñ mbac ndu ô lau hoñ.

Pita sêc Yisu ahuc
(Mat 26:69-70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ Sêwê Yisu sêtêtj dabuñsiga ñamata-nga ndê andu, ma sêsôc tunlôm nañ kêgihi andu dau, nañ si. Ma Saimon Pita lu ñgacsênjom dañ sênkuc. ñgacsênjom dau dabuñsiga ñamata-nga kêyalê inj tidôn, ma bocdinañ dec inj kêkuc Yisu ma gacgeñ sôc tunlôm dau gi. ¹⁶ Magoc Pita sôc gi dom, inj kalhac awê kêpiñ gatam. Dec ñgacsênjom nañ dabuñsiga ñamata-nga kêyalê, nañ mbu gi ma sôm yom pi Pita whiñ awê akiñ nañ yob gatam, goc kôc Pita sôc gi. ¹⁷ Ma awê akiñ dinañ ndac Pita bocdec, “Ma bocke? Am Yisu ndê ñgacsênjom dañ whiñ, a?” Magoc Pita pa dau ma sôm, “Mba! Aö dom!”

¹⁸ Têtj ôbwêc dinañ gameñ ñalhuc sa, dec lau akiñ ti lau siñ lôm dabuñ-nga sêkôm ya golom asê goc sêlhac sênjihi ma sênjsulu. Ma Pita gi kalhac whiñ ñac ma kêsulu ya.

Dabuñsiga Anas kêsü Yisu
(Mat 26:59-68; Mak 14:55-65; Luk 22:63-71)

¹⁹ T êñ dinañ, dabuñsiga ñamata-nga Anas* kêsü Yisu pi inj ndê sênjomi, ma pi yom nañ inj kêdôhôn têtj lau. ²⁰ Ma Yisu sôm, “Aö gasôm aneñ yom hoñ yêc awê. Aö kadôhôn lau gambo ñac si lôm wê-nga ma yêc lôm dabuñ Jerusalem-nga, gameñ nañ lau Israel-nga hoñ êlêmê sêkac dau sa sêmbo nañ. Ma aö gasêc yom dañ ahuc dom. ²¹ Bocdinañ tu sake-nga am kêsü aö? Ndac lau nañ sênjô aneñ yom. ñac hoñ sênjyalê yom nañ aö gasôm.” ²² Têtj ndoc Yisu sôm yom dinañ, goc ñgac siñ lôm dabuñ-nga nañ kalhac kêpiñ inj, nañ tap inj sip ali andô ma sôm, “Toc dabuñsiga atu sa, ma ô inj ndê yom bocdinañ dom!” ²³ Dec Yisu sôm, “Yom nañ aö gasôm, nañ bu yom so, nañ goc sôm têtj aö. Magoc aö gasôm yom so dañ dom, ma tu sake-nga dec am tap aö?” ²⁴ Têtj dinañ Anas kêkiñ Yisu têtj dabuñsiga ñamata-nga Kayapas gi. Ma wac nañ sêsô inj amba dôñ, nañ gacgeñ yêc.

Pita sêc Yisu ahuc tiyham
(Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)

²⁵ Saimon Pita kêsulu ya mbo, ma ñamalac dañ ndac inj, “Am ñgac dau ndê ñgacsênjom dañ, me?” Ma Pita pa dau ma sôm, “Mba!” ²⁶ Dabuñsiga ñamata-nga ndê ñgac akiñ dañ mbo gameñ dinañ. Inj ñgac nañ Pita pa inj ndê dañgalaun su, nañ ndê têtjgac. Ma inj sôm têtj Pita, “Ma bocke? Aö galic am kalhac whiñ ñgac dinañ yêc ôm olib-nga. Yomandô, me?” ²⁷ Magoc Pita pa dau tiyham, ma ñagahô eñ dalec dañ gic hu tañ.

Pailot kêsahê Yisu
(Mat 27:11-18, 20-23; Mak 15:2-15; Luk 23:2, 3, 18-25)

²⁸ Ôbwêc pacndê, ma têtj bêbêc ganduc lau bata Israel-nga sêhu Kayapas ndê andu siñ ma sêwê Yisu sêtêtj gôliñwaga Rom-nga ndê andu si. Lau bata Israel-nga dinañ sêsôc

* 18:19: Anas - Muñ-nga lau Israel-nga sênjaliñ Anas sa ti ñac si dabuñsiga ñamata-nga. Têtj yala AD15 lau Rom-nga sêkôc inj su yêc gwelenj dau. Tinambu Kayapas inj lau Israel si dabuñsiga ñamata-nga, magoc lau Israel daêsam êlêmê sêsam Anas bu dabuñsiga ñamata-nga whiñ.

andu dau dom, sêtoc dau ma gauc gêm bu oc kôm ñac ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-
 ñga, dec oc tòm dom bu sêney Mwasij Pasowa-ñga.[†] ²⁹ Bocdinañ Pailot, ñgac nañ gêm
 gôliñ gameñ Judia-ñga sa têtñ ñac gi, ma ndac ñac, “Mac asôm bu ñgac dindec kôm giso
 bocke?” ³⁰ Ma sêto yom ma sêsôm, “In bu ndê giso mbasi, dec yac oc akôc in atêtñ am
 amey lec dom.” ³¹ Dec Pailot sôm, “Mac daôm akôc in sa andi, ma amatôc in êñkuc mac
 daôm nem yomsu.” Magoc ñac sêsôm, “Mba! Bu mac lau Rom-ñga akêtñ yao bu yac lau
 Israel-ñga andic ñamalac dañ ndu dom.” ³² Ñalêtñ dinañ dec Yisu ndê yom pi lêtñ nañ in
 oc mbac ndu,[‡] nañ ñandô sa.

³³ Têtñ dinañ Pailot hu ñac siñ ma sôc andu gi, goc ta Yisu sôc gi ma ndac in, “Am lau
 Israel-ñga si Kiñ, a?” ³⁴ Ma Yisu ô yom bocdec bu, “Am sôm yom dinañ tòm am daôm nem
 gauc, me lau ñatô sêsôm yom dau pi a?” ³⁵ Ma Pailot sôm, “Aö ñgac Israel-ñga dom! Am
 daôm nem lau ti dabuñsiga atu-tu Israel-ñga sêkêtñ am têtñ aö mweñ. Am kôm gêtñ giso
 bocke?” ³⁶ Dec Yisu sôm, “Aney gôliñ kiñ-ñga gitôm kiñ nom dindec-ñga si gôliñ dom.
 Aö bu wanem gôliñ gameñ nom-ñga dañ, dec oc tòm bu aney lau akiñ sêyob aö ma sêndic
 siñ bu lau bata Israel-ñga sêkôc aö dôn dom. Magoc aö neñ gôliñ ñahu yêc nom dindec
 dom.” ³⁷ Goc Pailot sôm, “Bocdinañ, am sôm bu am kiñ dañ, a?” Ma Yisu sôm, “Am daôm
 sôm bu aö kiñ dañ. Aney dinañ kôc aö, ma aö gahôc asê nom tu gêtñ tigen-ñga, nañ tu
 wahoc yom ñandô asê-ñga. Ma lau hoñ nañ atac whiñ yom ñandô, nañ sêkôc aney yom
 sa.” ³⁸ Pailot ñgô yom dau goc ndac, “Ma yom bocke in yom ñandô?”

In sôm yom dinañ su, goc sa têtñ lau bata Israel-ñga gi, ma sôm tiyham têtñ ñac, “Aö
 gatap yom dañ bu tamatôc in pi-ñga, nañ sa dom. ³⁹ Magoc mac nem mêtê dañ yêc, bu
 wahu gapocwalô dañ siñ têtñ mac têtñ Mwasij Pasowa-ñga ñandoc. Mac atac whiñ bu aö
 wahu ñgac dindec, nañ sêsam bu Kiñ Israel-ñga, nañ siñ têtñ mac, me mba?” ⁴⁰ Magoc
 sêmbwêc, “Mba! In dom! Hu Barabas siñ têtñ yac.” Barabas in lau nañ sêñgilí siñ têtñ lau
 Rom-ñga, nañ si dañ.

19

Sêsôm tidôn bu sêndic Yisu ndu

(*Mat 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25*)

¹ Goc Pailot kêtñ Yisu têtñ lau siñ-ñga bu sêhi in ña sö. ² Ma sêñsau bu sêtoc in sa. Sêwhê
 wac kêm ma sêkêtñ in uñ gitôm suñsuñ, ma sêkêtñ in sôc ñakwê kokoc gitôm kiñ si ñakwê.
³ Goc sêsôc sêsa sêlhac in anğô-ñga ma sêmbwêc, “Ei! Datoc lau Israel si Kiñ dindec sa
 mañ!” Ma sêtap in sip ali andô.

⁴ Ma Pailot sa meñ tiyham ma sôm têtñ lau bata bu, “Anğô su nañ! Aö neñ lau siñ-ñga
 oc sêkôc in sa têtñ mac meñ. Ma bocdinañ dec anyalê bu aö gatap yom dañ sa pi in dom.”

⁵ Goc sêkôc Yisu sa meñ, ti suñsuñ wac kêm ma ñakwê kokoc. Ma Pailot sôm, “Alic ñgac
 dau dec.” ⁶ Têtñ ndoc dabuñsiga atu-tu ma lau siñ lôm dabuñ-ñga sêlic in, nañ sêmbwêc,
 “Ndic in pi a gicso dau! Ndic in pi a!” Magoc Pailot sôm, “Mba! Aö gatap yom dañ sa pi
 in dom. Mac daôm akôc in sa andi ma andic in pi a.” ⁷ Ma lau bata Israel-ñga sêsôm, “In
 toc dau sa ma sam dau bu Anötö ndê Atu! Ma tu yom sac dinañ-ñga, yac mba yomsu sôm
 bu in mbac ndu mañ.”

⁸ Pailot ñgô yom dinañ ma töc dau ñandô. ⁹ Goc in kôc Yisu mbu sôc andu ñalôm gi,
 ma ndac in, “Am mweñ akêtñ nde?” Magoc Yisu gêm dôn. ¹⁰ Ma Pailot sôm têtñ in, “Bocke
 am ô aney yom dom? Aney ñaclai yêc bu wangapwêc am su, me bu wandic am pi a gicso
 dau ndi. Am kêtñalê, a?” ¹¹ Dec Yisu ô yom ma sôm, “Anötö bu kêtñ têtñ am dom, dec am

[†] 18:28: Lau Israel-ñga si yomsu dañ sôm bu ñac bu sênem dabuñ dau, dec ñac sêmbô ahê têtñ flau gameñ apa-ñga.
 Ñahu bu lau gameñ apa-ñga sêñkuc Anötö ndê yomsu dom, ma lau Israel-ñga bu sêmbô sêmpin ñac, dec oc kôm ñac
 ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-ñga. Pailot in ñgac Rom-ñga dañ, ma lau gameñ apa-ñga daêsam sêmbô in ndê andu,
 ma tu dinañ-ñga lau bata Israel-ñga sêtec bu sêsôc in ndê andu. [‡] 18:32: Yisu sôm bu lau oc sêsuñ in sa yêc nom -
 alic Jon 12:32-33; 3:14; ma 8:28. Lau Israel-ñga sêruc lau sac ña hoc ndu, magoc lau Rom-ñga sêndic lau sac pi a gicso
 dau ma tu dinañ-ñga Yisu sôm bu ñac oc sêsuñ in sa akêtñ nom.

oc tòm dom bu kôm gêñ dañ têt aö. Bocdinañ dabuñsiga nañ kêt aö gasip am amam, nañ kôm giso hóc gêlêc am nem su.”

¹² Pailot ngô yom dinañ, dec kêsâlê lêt bu hu Yisu siñ. Magoc lau bata Israel-nga sêmbwêc napañ ma sêsôm, “Asa nañ toc dau sa bu iñ kiñ dañ, nañ kôm bu hóc gêlêc Sisa, lau Rom-nga si kiñ. Bocdinañ am bu hu ngac dindec siñ, nañ am Sisa ndê silip dom.”

¹³⁻¹⁴ Bêc dinañ iñ bêc lau Israel-nga sêmasañ Mwasij Pasowa-nga, ma ac kalhac lhu su. Têt ndoc Pailot ngô lau bata Israel-nga si yom dinañ, nañ dec iñ kôc Yisu sa awê têt gameñ nañ sêsam bu Serj Hoc nañ gi. (Yêc Yom †Hibru sêsam gameñ dau bu Gabata.) Yêc dinañ, Pailot ndôc sic ndôc iñ ndê pôn êmatôc yom-nga, ma sôm têt lau bata Israel-nga bu, “Alic mac nem kiñ dindec!” ¹⁵ Tigeñ ñac sêmbwêc, “Kôc iñ sa ndi! Kôc iñ sa ndi! Ndic iñ pi a gicso dau!” Dec Pailot ndac, “Mac atac whiñ bu aö wandic nem Kiñ pi a gicso dau ndi, a?” Ma dabuñsiga atu-tu sêd yom ma sêsôm, “Iñ yac mba kiñ dom! Sisa tigeñ iñ yac mba kiñ.” ¹⁶ Têt dinañ Pailot sôc ñac si yom napañ, ma kêt Yisu têt ñac bu lau siñ-nga sêndic iñ pi a gicso dau ndi.

Lau siñ-nga sic Yisu pi a gicso dau

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)

¹⁷ Sêkêt Yisu hóc dau ndê a gicso dau, ma sêwê iñ sêsa gameñ nañ sêsam bu Gameñ ñakêcyha-nga si. Yêc Yom Hibru sêsam gameñ dau bu Golgota. ¹⁸ Ma yêc dinañ, ñac sic iñ pi a gicso dau gi. Ma ñac sic ngac lu sêpi a sêwhiñ, dañ kêtalêt andô-nga ma dañ kêtalêt gasê-nga.

¹⁹ Pailot sôm bu sêto yom pi bapia dañ ma sêndic pi a gicso dau ñahô-nga. Bapia dau sôm, “Yisu Nasaret-nga. Lau Israel-nga si Kiñ.” ²⁰ Sêto yom dau ña lau Israel, ti lau Rom-nga ma lau Grik-nga si awha. Gameñ dinañ yêc suñ sa têt malac Jerusalem, dec lau Israel-nga daêsam sêlic bapia dau. ²¹ Boc-dinañ dabuñsiga atu-tu Israel-nga sêtuçdiñ ma sêsôm têt Pailot, “Am to, ‘Lau Israel-nga si Kiñ,’ ma yac alic yham dom! Am bu to, ‘Ngac dindec sam dau bu lau Israel-nga si kiñ,’ dec oc solop.” ²² Magoc iñ ô yom ma sôm, “Aö gato yom dinañ, ma oc yêc bocdinañ.”

²³ Têt ndoc lau siñ-nga sic Yisu pi a gicso dau, nañ sêkôc iñ ndê ñakwê su. ñac lau hale, ma sêwhê ñakwê awê-nga kôc gi toñ hale, ma sêkôc sa tòm gi. Magoc ñac sic sam iñ ndê ñakwê ñalôm-nga dom. ñakwê dau ñayham andô, sêsê dom, sêwhê sambuc ti po baliñ yêc ñasu ma sip têt gahi. ²⁴ Bocdinañ lau siñ-nga sêsôm têt dandi, “Dakêc po dau kic dom. Dapuc gapoc ma yac neñ dañ kôc po sambuc.” ñac sêkôm bocdinañ, dec yom dañ nañ sêto yêc, nañ ñandô sa. Yom dau bocdec bu:

ñac sêwhê aneñ ñakwê kôc têt dandi, ma sêpuc gapoc tu aneñ ñakwê-nga. [BW 22:18]

²⁵ Têt ndoc dinañ Yisu dinda lu asiwê dañ, ma Klopas ndê awê Maria lu Maria Magadala sêlhac sêmpij a gicso dau. ²⁶ Ma Yisu gêlic iñ dinda kalhac whiñ ngac-sêñom nañ iñ atac whiñ ñandô, dec iñ sôm têt dinda, “O dinañ. Lic nem atômngac dinañ.” ²⁷ Ma iñ sôm têt ngacsêñom dau bu, “Lic am dinam dinañ.” Ma têt bêc dinañ ma gi, ngacsêñom dau kôc Yisu dinda sa ndôc iñ ndê andu.

Yisu mbac ndu

(Mat 27:48, 50; Mak 15:36-37; Luk 23:36)

²⁸ Yisu kêtalê bu iñ gic dabiñ gêñ hoñ su. Ma tu yom dañ nañ sêto yêc, nañ ñandô sa-nga, dec iñ sôm, “Aö bu yê aö.” ²⁹ Lôn wain ñamakic-nga dañ kalhac gameñ dinañ, ma ngac siñ-nga dañ kôc sôwam dañ ma kêt sip wain. Goc iñ sô pi a baliñ dañ, ma hóc sa pi têt Yisu whasuñ gi. ³⁰ Iñ nôm su ma sôm, “Aö neñ gweleñ hoñ pacndê su.” Goc iñ wec, ma mbac ndu.

³¹ Têt bêc dinañ lau Israel-nga sêmasañ dau tu bêc Sabat-nga, ma Sabat lañsê-nga iñ ñac si om atu dañ. ñac sêtec bu lau batê sêngalêt a gicso dau têt bêc atu dinañ, bocdinañ dec lau bata sêndac Pailot bu lau siñ-nga sêtuç lau dau si gahi dulu tu bu sêmbac ndu ñagahô-nga, goc sêkôc ñac si ñamlañ su ma sêñsuhuj. ³² Pailot gôlôc su, dec lau siñ-nga sêtêt ngac dañ nañ sic pi a gicso dau whiñ Yisu nañ si, ma sêtuç iñ gahi dulu.

Goc ñac sêduc ñgac tilu-ñga gahi dulu boc-dinañ. ³³ Tigen têt têt sêtêt Yisu si, nañ sêlic bu in mbac ndu su, dec sic in gahi dulu dom. ³⁴ Magoc ñgac siñ-ñga dañ kôc in ndê kêm ma kuñ Yisu sip ñabi, ma ñagahô dac ti bu kêc sa meñ. ³⁵ (Ñgac nañ gêlic gêt hoñ dinañ su, nañ dec sôm asê, ma in ndê yom in yom ñandô. In dau kêyalê bu in ndê yom in yom ñandô, ma in sôm asê bu mac akêt whin bocdinañ.) ³⁶ Gêt dinañ hôt asê, dec yom lu nañ sêto yêc, nañ ñandô sa.

Yom dañ yêc bocdec bu:

Ñac oc sêduc in ndê ñakwa dañ dulu dom.

[BW 34:20]

³⁷ Ma yom dañ tiyham yêc bocdec:

Ñac oc sêlhac ma tahê ñgac nañ sêkuñ in nañ.

[Sek 12:10]

Sêkêt Yisu ndê ñamlañ yêc hoc ñasun

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)

³⁸ Ñgac dañ mbo, nañ sêsam bu Josep, ma in meñ akêt malac A rimatiya. In kêt whin Yisu, magoc sêc dau ahuc, bu in têt lau bata Israel-ñga. Têt telha dinañ in têt Pailot gi ma ndac Yisu ndê ñamlañ. Pailot gôlôt, dec Josep sa gi ma kôc Yisu ndê ñamlañ su yêc a gicso dau. ³⁹ Ma Nikodemas gêm in sa. Nikodemas in ñgac bata Israel-ñga nañ muñ-ñga gi gêlic Yisu têt ôbwêc dañ. In kôc a ñakwi ti gêt ñamalu nañ sêngaluñ whin dau su, nañ gitôm 30 kilogram, ma whin Josep gi. ⁴⁰ Inlu sêkôt Yisu ndê ñamlañ, ma sem oso ña gêt ñamalu, goc sêhi ahuc ña po ñayham. Sêkôm gêt dau kêkuc lau Israel-ñga si gêbôm sêñsuhun lau batê-ñga. ⁴¹ Ôm dañ yêc sun sa têt gameñ nañ lau siñ-ñga sic Yisu pi a gicso dau. Ma sêhôt dañ yêc ôm dau ñalôm, nañ lau sêlêt gwanañ su yêc hoc ñalôm, ma sêkêt ñgac batê dañ yêc hoc ñasun dau muñ su dom. ⁴² Bocdinañ sêñsuhun Yisu ñamlañ yêc hocsun dinañ, ñahu bu bêt dinañ in bêt lau Israel-ñga sêmasañ dau tu Sabat-ñga, ma hocsun dau yêc kêtin.

20

Yisu tisa

(Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-10)

¹ Bêt Sabat-ñga meñ gi su, ma têt wake ñabêc ñamata-ñga Maria Magadala tisa têt bêtêc ganduc, ma sa têt sêhôt gi. In gêlic bu hoc atu nañ sêkêt ndôt sê awha, nañ ndôt ñamala dom. ² Goc in kêt mbu têt Saimon Pita lu ñgacsêñom nañ Yisu atac whin ñandô, nañ gi, ma sôm têt inlu, “Oyaê! Ñac sêkôt Pômdau ndê ñamlañ su yêc sêhôt, ma yac am gauc gameñ nañ sêkêt in yêc.” ³ Goc Pita lu ñgacsêñom dinañ sêti bu sêtêt sêhôt sêndi. ⁴ Inlu sênti si, ma ñgacsêñom dinañ hôt gêlêc Pita su ma hôt asê muñ. ⁵ In sôt gi dom, magoc in wec ma têt gwaniñ, ma gêlic po nañ sêhi pi Yisu ndê ñamlañ, nañ yêc ñamala. ⁶ Saimon Pita kêkuc meñ hôt asê ma gacgeñ sôt hocsun dau ñalôm gi. In gêlic po nañ yêc, ⁷ ma po nañ sêhi pi Yisu ñagôlôn. Po dinañ yêc dau-ñga, magoc yêc bambalin dom, yêc gitôm sêtip sa ñapep. ⁸ Goc ñgac-sêñom nañ hôt asê sêhôt muñ, nañ sôt gi whin. In gêlic po ñambwa, dec kêt whin bu Yisu tisa su yomandô. ⁹ (Muñ-ñga e meñ têt têt dinañ, nañ ñac si gauc sa dom pi yom hoñ nañ sêto yêc bu Yisu oc tisa akêt lau batê-ñga.)

Yisu hoc dau asê têt Maria Magadala

¹⁰ Dinañ su ma ñgacsêñom lu dinañ sêlhôt sêmbu sêtêt si andu si. ¹¹ Magoc Maria Magadala nañ mbu meñ su, nañ gacgeñ kalhac sêhôt ñamakê ma tañ. In wec bu têt gwaniñ sêhôt ñalôm, ¹² ma in gêlic aña lu ti ñakwê sêsep sêndôt gameñ nañ muñ-ñga Yisu yêc, dañ ndôt ñagôlôn-ñga, ma dañ ndôt gahi-ñga. ¹³ Ma sêndac in, “O awhê! Am tañ tu sake-ñga?” Ma in ô yom ma sôm, “Lau sêkôt aneñ Pômdau ndê ñamlañ su, ma aô gam gauc gameñ nañ sêkêt in yêc nañ.” ¹⁴ In sôm yom dinañ su, dec tagêlic ma gêlic Yisu, magoc kêyalê dom bu in Yisu. ¹⁵ Ma Yisu sôm, “Awhê! Am tañ tu sake-ñga? Am kêsâlê asa?” Maria gauc gêm bu in ñgac nañ yob ôm dau, dec sôm, “Ô ñadau, am bu kôt in ndê ñamlañ su, goc sôm asê têt aô bu am kêt in yêc gameñ bocke, ma yac oc andi akôt in sa.” ¹⁶ Têt dinañ Yisu sôm têt in, “Maria.” Goc Maria kac dau kwi ma mbwêc ña

Yom Hibru, “Raboni!” (Yom dau danem kwi bu ‘Kêdôhônwaga.’) ¹⁷ Iñ kêgape Yisu dôn njanğa, magoc iñ sôm, “Am êmasec aö njanğa dom, bu aö gatên Damañ ga su dom. Magoc am mbu ndi, ma sôm têt aneñ asidôwai bu aö oc wambu watên aneñ Damañ, ma mac nem Damam. Iñ aö neñ Anötö, ma mac nem Anötö.”

¹⁸ G oc Maria Magadala kölhö têt Yisu ndê sêñomi gi, ma sôm têt ñac bu, “Pômdau tisa ma aö galic iñ su!” Ma yom hoñ nan Yisu sôm têt iñ, nan iñ gic miñ têt ñac.

Yisu hoc dau asê têt ndê sêñomi

¹⁹ Têt wake ñabêc ñamata-nga dinañ ñaöbwêc, sêñomi sêmbo andu dan ñalôm sêwhiñ dau. ñac sic gatam ahuc njanğa, bu sêtöc lau bata Israel-nga. Sêmbo dinañ, ma Yisu hoc dau asê kalhac ñac ñalhu, ma sôm, “Yom malô whiñ mac!” ²⁰ Iñ sôm yom dinañ su, goc töt iñ amba ma ñabi têt ñac sêlic. Ma ñac hoñ atac ñayham atu tu sêlic Pômdau-nga. ²¹ Ma iñ sôm tiyham, “Yom malô whiñ mac! Tôm Damañ kêkiñ aö gasip nom gameñ, nan kwahic dec wanjiñ mac asa andi.” ²² Dec iñ yu wayahô pi ñac ma sôm, “Akôc ñalau Dabuñ sa loc. ²³ Aö wakên ñaclai têt mac bu asuc ñamalac si sac kwi. ñac nan mac asuc ñac si sac kwi, nan Anötö suc ñac si sac kwi bocdinañ. Ma ñac nan mac asuc si sac kwi dom, nan si sac oc gacgeñ yêc ñac-nga.”

Yisu hoc dau asê têt Tomas

²⁴ Têt ndoc ñamata-nga nan Yisu hoc dau asê têt iñ ndê sêñomi, nan Tomas mbo whiñ ñac dom. Iñ ñgacsêñomi 12 si dan nan sêsam bu Lôcmpôn. ²⁵ Tiñambu sêñomi ñatô sêsôm têt iñ bu, “Yac alic Pômdau su!” Magoc iñ sôm, “Aö gakên whiñ dom! Aö bu walic bôlêm ñamala yêc iñ amba, ma wakên aö amanatu sip ñamala dau, ma sôc kêm ñamala yêc iñ ñabi, dec aö oc wakên whiñ.”

²⁶ Wake dan giñga su, ma Yisu ndê sêñomi sêmbo andu dau tiyham, ma Tomas mbo whiñ ñac. ñac sic gatam ahuc njanğa sa, magoc Yisu meñ kalhac ñac ñalhu. Ma iñ sôm, “Yom malô whiñ mac!” ²⁷ Ma iñ sôm têt Tomas, “Lic aö aman, ma kên amam-atu sip dec, ma kên amam-atu sôc aneñ ñabi. Hu nem atac lu-lu siñ, ma kên whiñ.” ²⁸ Dec Tomas sôm, “Aneñ Pômdau, ma aneñ Anötö am!” ²⁹ Goc Yisu sôm têt iñ, “Am gêlic aö su, dec kên whiñ. Aö awhañ hóc lau nan sêlic pi tandô dom, magoc sêkên whiñ, bu ñac oc sêtap Anötö ndê mwasiñ sa.”

Jon ndê bapia ñahu

³⁰ Yisu kôm gên dalô daêsam yêc iñ ndê sêñomi anğô-nga, nan ñamiñ yêc bapia dindéc dom. ³¹ Magoc yom pi gên dalô nan sêto sip bapia dindéc, nan yêc tu bu mac asam ma akên whiñ bu Yisu iñ Mesaya, Anötö ndê Atu. Ma tu mac akên whiñ iñ ndê ñaê-nga, dec mac oc atap señ ambo tamli-nga sa.

21

Ñgacsêñomi sêhê i daêsam

¹ Tiñambu Yisu hoc dau asê têt ñgacsêñomi tiyham, yêc Bugictoñ Taibirias* ñamakê. Ma ñamiñ dau dindéc. ² Saimon Pita, ma Tomas nan sêsam bu Lôcmpôn, Natanael nan meñ akên malac Kana yêc Galili, Sebedi ndê atu lu, ma ñgacsêñom lu tiyham sêmbo sêwhiñ dau. ³ Ma Pita sôm têt ñac, “Aö bu wasa wandi wakôc i.” Ma ñac sêsôm, “Ayôc, yac awhiñ am daloc.” Bocdinañ ñac hoñ sêpi wan dan ma sêsa si bu sêkên wasañ. Magoc têt öbwêc dinañ, sêkôc i dan dom.

⁴ Têt bêbêc ganduc Yisu kalhac baö, tigeñ ñac sêñyalê dom bu iñ Yisu. ⁵ Ma iñ hê mwalêc ñac ma sôm, “Aê mac lau. Mac akôc i ñatô, me mba?” Ma sêsôm, “Mba!” ⁶ Dec iñ sôm têt ñac, “Akên wasañ sip andô-nga, ma mac oc atap i ñatô sa.” Bocdinañ ñac sêkên wasañ sip gi ma sêkôc i daêsam andô, dec gitôm dom bu sêhê sa. ⁷ Têt dinañ ñgacsêñom nan Yisu atac whiñ kêlêc, nan sôm têt Pita bu, “Kec, Pômdau dau dê.” Saimon Pita ñgô yom dau, goc ñagahô iñ kôc ndê ñakwê awê-nga sa, hi pi dau, ma pwê sip bu gi, ma bu

* 21:1: Taibirias - Bugictoñ Galili-nga ndê ñaê dan.

têñ Yisu ndi. ⁸ Wañ dau poc kêpiñ baö, ñasawa gitôm 90 mita, ma ñgacsêñomi ñatô sêhêc wañ ma sêhê wasañ ti i sêñkuc Pita.

⁹ Ñac sêhêc asê baö, ma sêlic i sa ya ñanda, ma bolom ñatô. ¹⁰ Ma Yisu sôm têñ ñac, “Akôc i ñatô sa yêc wasañ amej.” ¹¹ Goc Saimon Pita têñ wañ gi, kêgapwêc wasañ su, goc sêhê pi baö gi. I atu-atu daêsam sêyêc wasañ, nañ sêsê sa gitôm 153, magoc wasañ dau kic dom. ¹² Ñac hoñ sêtöc bu sêndac iñ bu, “Am asa?” Magoc yêc ñac si ñalôm sêñyalê bu iñ Pômdau. Ma Yisu sôm, “Amej ma anej gêñ bêbêc-ñga.” ¹³ Dec iñ kêsêlêñ gi ma kôc i ti bolom sa, ma kêñ têñ ñac. ¹⁴ Dinañ ti têm titö-ñga nañ Yisu hoc dau asê têñ ndê ñgacsêñomi têñ ndoc Anötö uñ iñ sa akêñ lau batê-ñga.

Yisu ndê yom têñ Pita

¹⁵ Ñac señ gêñ pacndê, goc Yisu sôm têñ Saimon Pita, “Saimon, Jon ndê atu. Am tac whiñ aö ñandô, hêc gêlêc lau dindêc si atac whiñ aö su, me?” Ma iñ sôm, “Aêc Pômdau! Am kêyalê bu aö atac whiñ am.” Dec Yisu sôm, “Bocdinañ lôm anej domba.” ¹⁶ Ma Yisu ndac iñ tiyham bu, “Saimon, Jon ndê atu, am tac whiñ aö ñandô, me?” Ma iñ ô yom ma sôm, “Aêc Pômdau, am kêyalê bu aö atac whiñ am.” Dec Yisu sôm, “Yob anej domba.” ¹⁷ Ma iñ ndac tidim titö-ñga, “Saimon, Jon ndê atu, am tac whiñ aö ñandô, me?” Pita ndê ñalôm ñawapac bu Yisu ndac yom tigen dinañ têñ iñ tidim tö, ma iñ sôm, “Pômdau, am kêyalê gêñ hoñ. Am kêyalê bu aö atac whiñ am kêlêc.” Goc Yisu sôm, “Lôm anej domba. ¹⁸ Aö wasôm yom ñandô têñ am. Têñ ndoc am mbo balê, nañ am kêmasañ daôm, ma kêsêlêñ têñ gameñ bocke nañ am daôm atac whiñ bu ndi. Tigen tiñambu, têñ ndoc am ti ñamalac andô, nañ am oc êmatôc amam, ma lau dañ oc sêsô am nem piñkap dôñ, ma sêwê am têñ gameñ nañ am atac whiñ dom bu ndi-ñga nañ.” ¹⁹ Yisu sôm yom dinañ gwanañ pi Pita ndê mbac ndu ñalêñ, nañ oc po Anötö ndê waê sa. Ma Yisu gic têku yom ma sôm, “Êmkuc aö!”

Yisu lu ñgacsêñom nañ iñ atac whiñ

²⁰ Têñ dinañ Pita kac dau kwi ma gêlic ñgacsêñom nañ Yisu atac whiñ iñ ñandô, nañ kêkuc iñlu. (Iñ ñgac dinañ têñ ndoc ñac señ Pasowa, nañ ndöc gi pañ Pômdau, ma ndac iñ bu asa oc hoc iñ asê.) ²¹ Têñ ndoc Pita gêlic iñ, nañ goc iñ ndac Yisu, “Pômdau, ñgac dê oc bocke?” ²² Ma Yisu ô yom ma sôm, “Am êmkuc aö ma hêgo daôm pi iñ dom. Aö bu wakêñ iñ mbo tali e wambu wameñ, nañ aö neñ gêñ.” ²³ Tiñambu sêñomi ñatô sêñgô yom dau ñawaê, ma ñatô gauc gêm bu ñgacsêñom dinañ oc mbac ndu dom. Magoc Yisu ndê yom hêganôñ ñgacsêñom dau mbo tali-ñga lec dom. Iñ sôm bu, “Aö bu wakêñ iñ mbo tali e wambu wameñ, nañ aö neñ gêñ.”

Yom ndic bata-ñga

²⁴ Iñ ñgacsêñom dau dinañ dec hoc yom hoñ dindêc asê, ma to sip bapia dindêc. Ma yac anyalê bu iñ ndê yom iñ yom ñandô eñ. ²⁵ Yisu kôm gêñ daêsam ma daêsam andô nañ ñamiñ yêc bapia dindêc dom. Yac bu añsahê bu ato yom sip bapia, pi gêñ hoñ nañ Yisu kôm, mboe yom dau oc nem bapia nom-ñga hoñ ahuc.

Aposel si gwelen Yom whê bapia dindéc sa-nga

Luk to in ndê buku tilu-nga dindéc, ma gic têku yom nan in to yêc in ndê nawae nayham. Alic yom natô pi Luk yêc 'Yom whê Luk ndê nawae nayham sa-nga.'

Yêc buku dindéc, Luk to yom pi lêh nan nawae nayham sa tiapa yêc gameh nan lau Rom-nga sem gôlih. Sêsam buku dindéc bu 'Aposel si Gwelen,' magoc lau natô sêsôm bu 'Ŋalau Dabuŋ ndê Gwelen.' Ŋahu bu gêh hon nan aposel sêkôm, nan sêkôm na Ŋalau dau ndê naclai. Têh ndoc Yisu bu hu nom dindéc sih ma mbu pi undambê ndi, nan sôm têh in ndê lau bu sêhu malac Jerusalem sih dom, e sêtap mwasih nan Anötö gic bata têh nac, nan sa. Yom dau hêganôn in ndê Ŋalau Dabuŋ (1:4). Ma tiŋambu in sôm têh nac bu sêhoc yom nandô asê pi in yêc Jerusalem, ma yêc gameh Judia-nga ma gameh Samaria-nga, e yom dau sa têh nom ngameh hon (1:8).

Luk whê sa bu lau aposel sêkôm gêh dalô daêsam bu puc nac si yom dôh, tu bu lau sêlic ti sêhngô, ma sêkih whih Yisu-nga. Ma in to yom daêsam pi Saul, nan tiŋambu sêsam bu Pol, ma pi nalêh nan Anötö gêm in kwi, ma kêyalih in sa bu hoc nawae nayham asê têh lau gameh apa-nga nan lau Israel dom.

Yisu gic bata Ŋalau Dabuŋ

¹ O Tiopilas, yêc aneh buku namata-nga aô gato yom pi gêh hon nan Yisu gic hu bu kôm ti kédôhôn têh lau. ²⁻³ Aneh yom nan gato, nan meh têh bêc nan Anötö kôc in su pi undambê gi. In hôc nandê ma mbac ndu su, ma tiŋambu tisa ma hoc dau asê têh lau †aposel nan in kêyalih nac sa su. Tôm bêc 40 in mbo whih nac ma tôc dau têh nac sêlic, e sêhnyalê pi nandô bu in tisa ma mbo tali tiyham yom nandô. Têh nasawa dinah Yisu whê yom sa têh nac pi †Anötö ndê gôlih ma pi gwelen nan bu sêkôm-nga, ma Ŋalau Dabuŋ puŋ yom dau dôh yêc nac si nalôm.

⁴ Têh bêc dah in gêh gêh mbo whih nac, ma in kêh yatu nac bocdec bu, "Mac ahu Jerusalem sih dom, magoc ahôn e atap mwasih nan Damaŋ gic bata bu kêh meh, nan sa. Aô gasôm yom pi mwasih dau muŋ su. ⁵ Muŋ-nga Jon kêku lau na bu, magoc bêc meh kêpih bu Anötö êhku mac na Ŋalau Dabuŋ."

⁶ Têh têm dah Yisu mbo whih ndê aposel, ma sêndac in bocdec bu, "Pômdau, bocke? Kwahic dec am oc êmgaho yac lau Israel-nga su yêc lau Rom-nga si gôlih napu, ma ti kih ma nem gôlih yac, me mba?" ⁷ Ma in ô yom ma sôm, "Gêh bocke nan bu hôc asê lau Israel-nga, ma natêm ti nabêc, nan Damaŋ Anötö ti natau ma kêyalih sa su, ma in oc tôc asê têh mac dom. ⁸ Magoc têh ndoc Ŋalau Dabuŋ meh ma nem mac ahuc, dec oc kêh naclai têh mac, ma mac oc ahoc yom nandô asê pi aô yêc Jerusalem, ma yêc gameh Judia-nga ma gameh Samaria-nga, e yom dau tiapa nem nom ngameh hon ahuc."

Yisu pi undambê gi

⁹ Yisu sôm yom dinah su, goc Anötö kôc in sa pi lôlôc gi e sôc dao nalôm, dec sêlic in apu. ¹⁰ In pi gi ma nac tatic umboh sêlhac, ma sep eh ngac lu ti nakwê sêsêp sêmeh sêlhac sêwhih nac. ¹¹ Ma inlu sêsôm, "Mac laungac Galili-nga. Tu ake-nga dec alhac tamtac undambê? Kwahic dec Anötö kôc Yisu su yêc mac, ma tiŋambu in oc mbu meh tiyham nalêh tigenh tôm nan alic in pi gi."

Sêhnyalih Matias sa ti aposel ô Judas su

¹² Dinañ su, goc sêhu Lôc Olib siñ ma sêmbu sêtêñ Jerusalem si. Lôc dau kalhac kêpiñ Jerusalem, señ ñasawa gitôm kilometa tigeñ.* ¹³ Têñ ndoc sêhóc asê su, nañ sêtêñ ñac si andu sêmbu-ñga si, ma sêpi ñalôm ñahô-ñga si. Lau dau si ñaê bocdec: Pita lu Jon, ma Jems lu Andru, Pilip lu Tomas, ma Batolomeas lu Matyu, Alpayas atungac nañ ndê ñaê Jems, ma Saimon (nañ sêsam bu 'Ñgac †Selot'), ma Jems† atungac Judas. ¹⁴ Yisu dinda Maria, ti iñ ndê asii, ma lauwhê ñatô sêmbu sêwhiñ ñac. Ñac hoñ sêpiñ dau dôn ti ñalôm tigeñ, ma sêteñ mbec sêwhiñ dandi tôm bêc hoñ.

¹⁵ Têñ bêc dañ lau sêkêñ whiñ-ñga gitôm lau 120 sêkac sa sêmbu sêwhiñ dau. Ma Pita tisa kalhac ñalhu, ma sôm, ¹⁶⁻¹⁷ "O asidôwai hac. Mac aňyalê Judas, ñgac nañ wê lau nañ sêkôc Yisu dôn. Iñ yac lau aposel 12 mba dañ, ma wêkaiñ gweleñ whiñ yac. Muñ-ñga andô, ñalau Dabuñ hoc yom asê sa akêñ Dawid whasuñ, nañ hêganônñ Judas. Ma yom dau gic waê bu ñandô sa."

¹⁸ (Tu Judas ndê mêtê sac hoc Yisu asê-ñga, dec lau semlhi iñ, ma iñ kôc ñaôli dau ma gi gêmlihi nom dañ. Yêc dinañ iñ peñ sip gi, e gambo hóc kôc ma ñatac wê. ¹⁹ Lau Jerusalem-ñga sêñgô ñawaê, ma sêsam nom dau yêc si awha-ñga bu Akeldama, nañ danem kwi bu 'Nom ti Dac.')

²⁰ "Yom nañ Dawid hoc asê pi Judas, nañ sêto yêc Buku Wê-ñga bocdec bu, 'Iñ ndê gameñ tigasañ mañ, ma lau dañ oc sêmbu dom.' Ma sêto dañ tiyham bocdec bu, 'Ñamalac dañ oc ti ñgac bata ma kôc iñ ndê gweleñ ô iñ su.' ²¹ Sêto yom dau yêc bocdinañ, dec aô gauc gêm bu yac taňyaliñ ñgac dañ sa ô Judas su. Gauc nem lau hoñ nañ sêmbu sêwhiñ yac tôm bêc hoñ nañ Pômdau Yisu mbo yac ñasawa. ²² Lau nañ sêmbu têtñ Jon, ñgac Kêku Lau-ñga ndê têm e meñ têtñ ndoc Yisu pi undambê gi. Yac taňyaliñ ñac si dañ sa, bu hoc Yisu tisa ñawaê asê whiñ yac."

²³ Goc sênyaliñ ñgac lu sa, dañ ndê ñaê Matias, ma dañ ñaê Josep, nañ sêsam iñ ndê ñaê dañ bu Basabas, ma iñ ndê ñaê dañ tiyham bu Justus. ²⁴ Ma sêteñ mbec bocdec bu, "O Pômdau. Am kêyalê ñamalac hoñ si ñalôm. Tôc ñgac lu dau si asa nañ am kêyaliñ sa su, nañ asê têtñ yac. ²⁵ Iñ oc kôm gweleñ nañ am kêñ sip lau aposel amba, nañ Judas hu siñ ma kôlhô têtñ gameñ nañ gic iñ ñawaê, nañ gi." ²⁶ Goc sêpuc gapoc e gi sip Matias. Ma bocdinañ iñ ti aposel dañ whiñ ñac lau 11.

2

Ñalau Dabuñ sip meñ

¹ Têñ Om †Pentikos ñac hoñ sêmbu sêwhiñ dau. ² Ma ñagahô eñ ñakêcsia gitôm mbu puc ñadinda meñ akêñ undambê, ma gêm andu nañ ñac sêndöc, nañ ahuc. ³ Ma sêlic gêñ gitôm yawahô meñ ma whê dau kôc-kôc, goc gi sac ñac ñagôlôn têtñtêtñ gitôm ya ña-êmbala. ⁴ Ma ñalau Dabuñ gêm ñac hoñ ahuc e sêsôm lau apa awha nañ sênyalê muñ su dom, tôm ñalau Dabuñ hóc ñac awha sa.

⁵ Têñ têm dinañ lau daêsam sêmbu Jerusalem, nañ sêmeñ akêñ nom ñagameñ hoñ. Ñac lau Israel-ñga nañ sem akiñ Anötö ma sêtoc iñ sa. ⁶ Ñac sêñgô lau nañ ñalau Dabuñ gêm ñac ahuc, nañ sêsôm ñac awha têtñtêtñ, goc sêsö ñandô ma sêkac sa sêtigasuc. ⁷ Ñac sêhêdaê ñandô, ma sêsôm têtñ dandi, "Aluê! Ñac lau dê sêsôm yom sêmbu dê, nañ lau Galili-ñga me? ⁸ Ma bocke dec dañgô ñac sêsôm yac awhañ têtñtêtñ, tôm dinañi sêkôc yac ma dasôm? ⁹ Yac lau nañ dambo dec, nañ amey a kêñ Pata, Midia ma Elam, ma akêñ Mesopotemia, Judia, Kapadosia, Pontus ma Esia, ¹⁰⁻¹¹ ma akêñ Prigia ti Pampilia, Isip ma Libia kêpiñ Sairin, ma akêñ Krit ma Arabia ma akêñ malac Rom. Yac lau Israel-ñga, ma lau apa nañ sêñkuc lau Israel-ñga si sakiñ tu sênem akiñ Anötö-ñga. Bocke ma kwahic dec

* 1:12: Yom nañ Luk to, nañ sôm bu señ nañ yêc Lôc Olib ma malac Jerusalem ñasawa, nañ gitôm señ †Sabat-ñga dañ. Lau andô Israel-ñga sêmasañ ñagôliñ daêsam nañ hêganônñ yomsu bêc Sabat-ñga, bu tôc asê gêñ nañ lau Israel-ñga gitôm bu sêkôm têtñ bêc Sabat-ñga, ma gêñ bocke nañ sêlic bu gweleñ. ñagôliñ Sabat-ñga dañ sôm bu lau sêtôm bu sêñsêlêñ sêsa señ ñasawa gitôm kilometa tigeñ têtñ bêc Sabat-ñga. Lau bu sêñsêlêñ sêhóc gêlêc kilometa tigeñ, dec ñac oc sêsôm bu sêkôm gweleñ, ma sêñgili yomsu Sabat-ñga. † 1:13: Luk to ñaê Jems tidim tö, magoc ñaê dau ñgac tigeñ ndê dom, ñac lau tö.

daŋgô lau Galili-nga dindê sêsôm yom asê yêc yac daŋ awhaŋ têtêtê, pi gêŋ dalô naŋ Anötö kôm!” ¹² Gêŋ dau kôm ŋac sêhêdaê ti gauc gêm yom daêsam, ma sêndac dandi, “Gêŋ dindêc ŋahu bocke?” ¹³ Magoc lau ŋatô sêsu lau aposel susu ma sêsôm, “Mboe sênôm wain ma kêŋiŋ ŋac.”

Pita whê ŋalau ndê gweleŋ sa

¹⁴ Têŋ dinaŋ Pita ti aposel 11 sêtisa ma iŋ hêc awha sa ma sôm têtê lau daêsam dinaŋ, “Mac lau Israel-nga ti mac hoŋ naŋ andöc Jerusalem. Akêŋ daŋam ŋapep ma aö wawhê gêŋ dindêc ŋahu sa têtê mac. ¹⁵ Mac lau ŋatô gauc gêm bu wain kêŋiŋ lau dindêc, a? Aö wasôm têtê mac bu mba! Bu ac kwahic pi meŋ. ¹⁶ Magoc yom naŋ propet Joel to muŋ su, naŋ dec ŋandô sa. ¹⁷ Joel to Anötö ndê yom dau bocdec bu:

Tiŋambu aö wakêŋ aneŋ ŋalau sip lau hoŋ si ŋalôm, e atômŋgaci ti atômwêi sêsôm yom asê sêtôm lau propet. ŋalau oc kôm mac nem balêkoc wakuc tandô kaiŋ daŋ sa e sêlic gêŋ ŋagatu, ma ŋalau dau oc suŋ mbê têtê lau andô. ¹⁸ Têtê têtê dinaŋ aö wakêŋ aneŋ ŋalau têtê aneŋ lau akiŋ awhê ma ŋgac hoŋ. Ma ŋac oc sêsôm yom asê sêtôm propet. ¹⁹ Aö wakôm gêŋ dalô yêc umbonŋ ma yêc nom bocdinaŋ, gêŋ dalô dac ti ya ma yawasu-nga. ²⁰ Ac oc nem ganduc, ma ayô oc tikoc nditôm dac. Ma tiŋambu bêc atu oc meŋ sa, naŋ Pômdau mbu meŋ ti ŋawasi atu. ²¹ Ma têtê dinaŋ lau hoŋ naŋ sêta Pômdau ndê ŋaê, naŋ Anötö oc nem ŋac si.” [Joel 2:28-32]

²² Goc Pita sôm, “Mac lau Israel-nga, aŋgô aneŋ yom dindêc pi Yisu Nasaret-nga. Iŋ ŋgac naŋ Anötö whê sa têtê mac ŋa gêŋ dalô tidau-tidau. Mac aŋyalê su, bu iŋ kôm gêŋ dau yêc mac aŋôm-nga. ²³ Ma tu lêtê naŋ Anötö gauc gêm tidônŋ gwanaŋ su-nga, dec Judas hoc Yisu asê ma kêŋ iŋ sip mac amam. Ma mac akêŋ iŋ têtê lau Rom-nga naŋ sêsôc Anötö ndê yomsu ŋapu dom, bu sêndic iŋ pi a gicso dau, dec tôm mac daôm ac iŋ ndu. ²⁴ Tigeŋ gitôm dom bu ŋaclai dambac ndu-nga ku iŋ dulu. Anötö kôc iŋ ndê ŋandê mbac ndu-nga su yêc iŋ, ma uŋ iŋ sa akêŋ lau batê-nga. ²⁵ Dawid to yom pi Yisu bocdec bu:

Aö galic Pômdau kalhac aö aŋônŋ-nga ŋapaŋ. Aö oc wantitec dom, bu iŋ mbo aö amaŋ andô-nga. ²⁶ Tu dinaŋ-nga dec aö atac ŋayham sa, ma gasôm yom ŋayham-ŋayham. Aö gauc gêm aneŋ ŋamlic, ma gakêŋ batanŋ ²⁷ bu am oc tec aö wayêc sêhê ŋapaŋ dom. Mba! Am oc tec am nem ŋgac dabuŋ e iŋ ŋamlic tibalê dom. ²⁸ Am têtê seŋ wandöc taŋli-nga asê têtê aö, ma oc kêŋ aö walhac am aŋôm-nga ti atac ŋayham atu. [BW 16:8-11]

²⁹ O asidôwai hac. Abanŋ Dawid sôm yom dinaŋ pi iŋ dau dom. Yac taŋyalê bu iŋ mbac ndu su ma sêŋsuhunŋ iŋ. Ma iŋ ndê sêhê yêc gameŋ dindêc e meŋ têtê kwahic dec. ³⁰ Magoc Anötö gic bata têtê iŋ bu kêŋ iŋ ndê wakuc daŋ ndöc iŋ ndê pônŋ kiŋ-nga. Dawid dau kêyalê yom dinaŋ tidônŋ, ŋahu bu iŋ propet daŋ. ³¹ Ma gêŋ naŋ oc hêc asê tiŋambu-nga, naŋ iŋ kêyalê gwanaŋ su. Tu dinaŋ-nga iŋ sôm yom dinaŋ pi †Mesaya, ma sôm bu Anötö oc tec iŋ yêc sêhê dom, ma iŋ ndê ŋamlic oc tibalê dom. Mba! Mesaya tisa su. ³² Anötö uŋ Yisu sa mbo tali tiyham, ma iŋ ndê lau yac alic su dec asôm asê. ³³ Kwahic dec Anötö toc iŋ sa ndöc iŋ amba andô-nga, ma iŋ kêŋ ŋalau Dabuŋ têtê yac tôm Damba gic bata. Gêŋ naŋ mac alic ti aŋgô têtê acsalô lec, naŋ ŋalau dau ndê gweleŋ ŋa-ŋandô.

³⁴ “Ma Dawid dau pi undambê gi dom, magoc iŋ to yom yêc bocdec bu, ‘Anötö sôm têtê aneŋ Pômdau, “Am ndöc aö amaŋ andô-nga ³⁵ e nditôm aö wakêŋ nem ŋacyo sêsôc am gahim ŋapu.” ’ ³⁶ Iŋ to yom dau hêganônŋ Yisu. Bocdinaŋ mac lau Israel-nga hoŋ aŋgô. Aŋyalê pi ŋandô, bu Yisu naŋ mac ac iŋ ndu pi a gicso dau gi, naŋ Anötö toc iŋ sa ti Pômdau, ma têtê asê bu iŋ Mesaya dau.”

³⁷ Pita ndê yom hoŋ dinaŋ kuŋ lau dau si ŋalôm ŋandô, dec sêsôm têtê iŋ ti lau aposel ŋatô bu, “O asidôwai, yac dec oc akôm bocke?” ³⁸ Ma Pita ô yom ma sôm, “Mac hoŋ anem nem ŋalôm kwi ma aliŋ saŋgu tu Yisu Kilisi ndê ŋaê-nga, tu bu Anötö suc mac nem sac kwi-nga. Ma mac oc akôc mwasiŋ naŋ Anötö gic bata, naŋ ŋalau Dabuŋ dau. ³⁹ Bu iŋ gic bata ŋalau Dabuŋ gic waê lau hoŋ naŋ Pômdau yac neŋ Anötö kêgalêm ŋac sa. Gêŋ dau

gic waê mac ti mac nem balêkoc, ma lau hoj nañ kwahic dec sêmbô ahê ma tijambu oc sêkêñ whiñ Yisu nañ.”

⁴⁰ Tijambu Pita sôm yom daêsam ti gêm la ñac, ma kac ñac bocdec bu, “Anem daôm kwi têtñ Anötö bu nem mac si, dec mac oc andiñam awhiñ lau sac nañ kwahic dec sêmbô nom, nañ dom.” ⁴¹ Ma têtñ bêc dau dinañ lau nañ sêkêñ whiñ sêti daêsam, bu lau gitôm 3,000 sêkôc Pita ndê yom sa ma sêliñ busañgu.

Lau sêkêñ whiñ-ñga si lêtñ

⁴² Tôm bêc hoj lau sêkêñ whiñ-ñga sêpiñ dau dôn ti sêkêñ dança yom nañ aposel sêndôhôn têtñ ñac, ma ñac sêteñ mbec ti señ gêtñ sêwhiñ dau. ⁴³ Aposel sêkôm gêtñ atu-tu ti gêtñ dalô daêsam, e lau Jerusalem-ñga hoj sêhêdaê. ⁴⁴ Lau hoj nañ sêkêñ whiñ, nañ sêndôc tigeñ ma sêyob si gêtñ hoj sêwhiñ dau. ⁴⁵ Ñac si lau ñatô bu sêpônça dau, dec asidôwai ñatô oc sêkêñ si wapa ñatô ti gêtñ têtñ lau semlhi, goc sic sam ña-awa bu sênem lau nañ sêpônça dau, nañ sa. ⁴⁶ Tôm bêc hoj sêkac dau sa sêmbô lôm dabuñ ñabatêmdö, ma yêc ñac si andu ñac señ gêtñ sêwhiñ dau ti atac ñayham, ma sêsôc Anötö ñapu ti si ñalôm sambuc. ⁴⁷ Ñac sêmpinñ Anötö ma lau hoj sêlic ñac ñayham dec sêtoc ñac sa. Ma tôm bêc hoj Pômdau kôm lau wakuc sêkêñ whiñ, dec kôm gôlôwac dabuñ Jerusalem-ñga kêsôwec tiatu.

3

Pita kôm ñgac bôliñ ñayham sa

¹ Têtñ bêc danç Pita lu Jon sêñsêlêtñ bu sêtêtñ lôm dabuñ sêndi, têtñ acgatu gitôm 3 kilok telha-ñga, nañ lau Israel si têtñ sêteñ mbec-ñga danç. ² Ma ñgac danç mbo, nañ dinda kôc inç tighi tigoñ. Tôm bêc hoj lau sêmbalañ inç si, sêkêñ inç ndôc lôm dabuñ ñagameñ kêpiñ gatam danç nañ sêsam bu Gatam ñayham, ma inç teñ gêtñ têtñ lau nañ sêsôc sêsa. ³ Têtñ ndoc inç gêlic Pita lu Jon sêmeñ bu sêsôc sêndi, nañ inç teñ mone têtñ inçlu. ⁴ Pita lu Jon tahê inç, ma Pita sôm têtñ inç, “Tamhê alu.” ⁵ Dec ñgac dau tahê inçlu, ma kêtñ bata bu oc sêkêñ gêtñ têtñ inç. ⁶ Goc Pita sôm têtñ inç, “Aô neñ awa silba me gol bu wakêtñ têtñ am-ñga mbasi, magoc gêtñ nañ yêc aô, nañ oc wakêtñ. Tu Yisu Kilisi Nasaret-ñga ndê ñaê-ñga aô wasôm têtñ am bu êmsêlêtñ!” ⁷ Ma Pita kêm inç têtñ amba andô-ñga, keñ inç sa, ma ñagahô ñambwa inç ndê hapa ti hagwam ñayham sa. ⁸ Inç pwê gi kalhac e kêsêlêtñ, goc sôc lôm dabuñ ñabatêmdö whiñ inçlu gi. Ma inç kêsêlêtñ ti pwê-pwê ma kêpiñ Anötö. ⁹ Lau hoj nañ sêlic inç kêsêlêtñ ti kêpiñ Anötö, ¹⁰ nañ sêñyalê bu inç ñgac teñ gêtñ-ñga nañ muñ-ñga ndôc lôm dabuñ ñasactô yêc gatam nañ sêsam bu Gatam ñayham. Ma sêhêdaê ti sêseñ amba ñandô tu inç ñayham sa-ñga.

Pita gêm mêtê mbo lôm dabuñ ñabatêmdö

¹¹ Pita lu Jon sêlhac lôm dabuñ ñabatêmdö yêc gameñ nañ sêsam bu Solomon ndê Batêm, ma ñgac teñ gêtñ-ñga dau sap inçlu dôn ñapan. Ma lau hoj nañ sêlic gêtñ dau sêsô, ma sênti sêtêtñ inçlu si. ¹² Pita tahê ñac ma sôm, “Mac lau Israel-ñga! Tu sake-ñga mac asô tu gêtñ dindêc-ñga ma tamhê alu ñançga? Mac gauc gêm bocke? Alu mba ñaclai ti mêtê gitêtñ dec kôm inç ñgac dinañ ñayham sa ma kêsêlêtñ, a? Wasôm têtñ mac, mba!” ¹³ Abraham lu Aisak ma Jakob si Anötö, yac neñ abañi si Anötö, kôm gêtñ dindêc tu bu po inç ndê ñgac akiñ Yisu ndê waê sa. Mac daôm akêtñ inç sip lau Rom-ñga amba bu sêndic inç ndu. Pailot dau gauc gêm tidôn bu êñgapwêc Yisu su, magoc mac atôc asê têtñ Pailot bu mac atec Yisu. ¹⁴ Inç ñgac dabuñ ti gitêtñ, magoc mac atec inç, ma atetñ Pailot bu êñgapwêc ñgac nañ gic ñamalac ndu, nañ su têtñ mac. ¹⁵ Magoc ñgac nañ ti yac neñ dandôc tançli-ñga ñahu, nañ mac ac inç ndu. Tigeñ Anötö uñ inç sa akêtñ lau batê-ñga. Yac alic inç tisa su, dec asôm asê bu yomandô. ¹⁶ Alic ñgac dindêc. Mac ançyalê bu muñ-ñga inç ñgac bôliñ. Kwahic dec inç gahi ñayham sa tu Yisu ndê ñaê-ñga, ñaê nañ yac akêtñ whiñ. Yomandô! Inç ñayham sa sambuc tu Yisu ndê ñaê-ñga ma tu yac akêtñ whiñ Yisu-ñga.

¹⁷ “O asidôwai hac! Aô kayalê su bu mac ti nem lau bata Israel-ñga nem gauc sa pi Yisu ndê ñahu dom, dec mac ac inç ndu. ¹⁸ Magoc lau propet hoj sêhoc Anötö ndê yom asê

gwanaj su, bu in ndê Mesaya oc hôc nandê. Ma kwahic dec nac si yom dau nandô sa pi gêñ nañ mac akôm. ¹⁹ Tu dinañ-nga dec wasôm têt mac bu apu daôm ma anem daôm kwi. Ma bocdinañ dec Anötö oc suc mac nem sac kwi. ²⁰ Ma Pômdau ndê mwasinj oc puc mac nem gatôm dôñ. Ma Anötö oc kêñ Mesaya nañ in kêyalinj sa gwanaj su, nañ Yisu dau, nañ mbu têt mac meñ. ²¹ In oc mbo undambê e tôm Anötö kôm gêt hoñ tiwakuc tiyham, tôm in hoc asê muñ-nga na in ndê propet dabuñ hoñ whasuñ. ²² Bu Moses to yom bocdec bu, ‘Pômdau mac nem Anötö, oc ênyalinj ngac dañ sa yêc lau Israel-nga, bu ti mac nem propet nditôm aô dauñ. Ma yom hoñ nañ in sôm, nañ mac asôc napa mañ. ²³ Lau nañ sêkênj dañga propet dinañ ndê yom dom, nañ Anötö oc tiñ nac su yêc in ndê lau natoñ.’ ²⁴ Moses to yom dinañ, ma Samuel ti propet hoñ nañ sênkuc in, nañ sêhoc yom asê gwanaj su pi gêt nañ hôc asê têt têt dindêc. ²⁵ Yom nañ lau propet sêhoc asê têt abañi, nañ mac atap na-ñandô sa su. Ma pwac nañ Anötö kêmatinj whinj abañi, nañ bocdinañ. Bu Anötö sôm têt Abraham bu, ‘Lau nom-nga hoñ oc sêtap mbec njamwasinj sa yêc am nem wakuc.’ ²⁶ Ma kwahic dec Anötö kêñ ndê ngac akiñ-nga meñ. In têt mac lau Israel-nga muñ, bu nem mac kwi ma ahu nem mêtê sac siñ. Ma mac bu akôm bocdinañ, dec oc atap in ndê mbec njamwasinj sa.”

4

Sêkênj Pita lu Jon sêndöc gapocwalô

¹ Pita lu Jon sêsôm yom têt lau sêmbo, ma lau ð dabuñ-siga ti lau siñ sêyob lôm dabuñ-nga si ngac bata, ma lau ð Sadiusi natô sêtêt inlu si. ² Nac sêngô bu Pita lu Jon sêndôhôn lau ma sêsôm têt nac bu Yisu tisa su, ma bu in ti lau si nahu sêtisa akênj lau batê-nga. Ma inlu si yom dau kôm nac atac nandê. ³ Tu dinañ-nga sêkôc inlu dôñ, tigerj nasesc sa su, dec sênlahi inlu ahuc bu sêndöc e bêbêc. ⁴ Magoc lau daêsam nañ sêngô yom nañ Pita lu Jon sêsôm, nañ sêkênj whinj yom dau. Nac lau dau si laungac nambwa si namba gitôm 5,000.

⁵ Galañsê bêbêc lau bata ma lau andô ti lau nañ sêndôhôn yomsu sêkac sa yêc Jerusalem. ⁶ Ma ð dabuñsiga njamata-nga Anas, ma Kayapas lu Jon ma Aleksanda ti lau natô yêc dabuñsiga njamata-nga ndê gôlôwac, nañ sêmbo sêwhinj nac. ⁷ Sêkôc Pita lu Jon sêmeñ sêlhac nac anğô-nga, goc sênసు inlu bocdec bu, “Amlu akôm gêt dindêc am asa anğô, me akôc asa ndê naclai dec akôm?” ⁸ Têt dinañ nala Dabuñ gêm Pita ahuc, dec sôm têt nac bu, “O mac lau bata ti lau andô Israel-nga! ⁹ Kwahic dec mac bu anసు alu pi mwasinj nañ akôm têt ngac bôlinj dindêc. Ma andac alu pi lêt in nayan sa-nga. ¹⁰ Mac lau bata, ti mac lau Israel-nga hoñ anğô! Ngac dindêc kalhac mac anôm-nga, nañ namlıc nayan sa su tu Yisu Kilisi ndê naê-nga. In ngac Nasaret-nga nañ mac ac in ndu pi a gicso dau. Magoc Anötö uñ in sa akênj lau batê-nga ma mbo tali tiyham. ¹¹ Sêto yom pi Yisu nañ yêc bocdec bu, ‘Hoc nañ mac lau akwê andu-nga alic sac ma atec ndöc, nañ kwahic dec ti hoc njamata-nga yêc andu dau.’ ¹² Anğô! Serj tigerj yêc bu yac lau nom-nga datap Anötö ndê mwasinj nem yac si-nga sa, nañ datap sa tu Yisu ndê naê-ñ ga. Naê dañ yêc nañ gitôm bu nem yac si-nga yêc dom. Mba andô!”

¹³ Lau bata sêngô yom dinañ, ma sênjalê bu Pita lu Jon sêsôc lôm mêtê-nga dañ dom, magoc sênjalê bu muñ-nga inlu sêmbo sêwhinj Yisu napañ. Ma nac sêhêdaê bu inlu sêto lau si yom ti atac pa su. ¹⁴ Magoc ngac bôlinj nañ namlıc nayan sa, nañ kalhac whinj inlu, ma tu dinañ-nga nac si yom mba bu sêsôm. ¹⁵ Bocdinañ sic atu inlu bu sêhu nac lau ð Sanedrin-nga siñ ma sêkênj nasawa têt nac bu sêsôm yom pi inlu. ¹⁶ Goc sêsôm têt dau bu, “Yac oc dakôm sake têt ngac lu dindê? Lau Jerusalem-nga hoñ sêlic gêt dalô atu nañ inlu sêkôm su, ma yac oc dasêc ahuc nditôm dom. ¹⁷ Lau hoñ bu sêngô nawaê pi gêt dindêc, dec oc yham dom. Bocdinañ dakênj yao nanga têt inlu, bu sêsôm yom pi Yisu ma sêsam in ndê naê têt lau tiyham dom.”

¹⁸ Goc sêmbwêc inlu sêmbu sêmeñ, ma sic yao inlu bu sêsôm yom ti sêndôhôn lau tu Yisu ndê naê-nga tiyham dom. ¹⁹ Magoc Pita lu Jon sêto nac awaha bocdec bu, “Mac gac gêm bocke? Oc solop yêc Anötö anğô-nga bu alu asôc mac nem yom napa, ma dañaj

wambu Anötö dom, a? ²⁰ Mba! Alu atôm dom bu angapic whansuj tu gêj nañ alic ti anğô-nga.”

²¹⁻²² Lau bata sic yomsu inlu tiyham, goc sêkên inlu sêsa si. Ñac sêtôm dom bu sêtap lêj sêmatôc inlu-nga dañ sa. Ñahu bu lau hoj sêmpin Anötö tu in kôm ngac nañ ndöc bôlin yala daêsam su, nañ ñayham sa. Bu ngac dau ndöc bôlin ñapañ e ndê yala gi tap 40 sa.

Lau sêkên whin-nga sêtej mbec

²³ Sêngapwêc Pita lu Jon su, ma inlu sêmbu sêtên lau sêkên whin-ñ ga si, ma sic min yom nañ †dabuñ-siga atu-tu ti lau bata sêsôm têt inlu. ²⁴ Sêngô su, goc ñac hoj sêtej mbec têt Anötö bocdec, “O Ñaclai Ñadau Pômdau, am nañ kêt undambê ti nom ma gwêc ti gêj hoj nañ sêmbu ñalôm. ²⁵ Am daôm kêt Ñalau Dabuñ hêc abañ Dawid awha sa ma in sôm, ‘Tu sake-nga lau nom-nga sêli dau sa ma sêkic yom nañ ñandô mba? ²⁶ Ma kin ti gôlinwaga sêkac dau sa ma sêmatin yom pitigen bu sêsej Pômdau lu Mesaya nañ in kêyalin sa, nañ su.’ ²⁷ Dawid ndê yom dau ñandô sa yêc malac atu dindec. Bu †Herod lu Pontias Pailot, ma lau sin gameñ apa-nga, ma lau bata Israel-nga sêkên si gauc pitigen bu sêsej am nem ngac akiñ-nga dabuñ Yisu nañ am kêyalin in sa ti Mesaya, nañ su. ²⁸ Gêj nañ am, Ñaclai Ñadau gauc gêm tidôn su, nañ dec sêkôm ñandô sa. ²⁹ O Pômdau, lau dinañ sêsôm yom daêsam bu sêlhac yac ahuc. Magoc yac aterj am bu puc yac dôj bu ahoc am nem mêtê asê ti atac pa su. ³⁰ Kêt nem ñaclai têt yac bu akôm am nem gwelêj ma akôm lau gêmbac ñayham sa, ma akôm gêj dalô tidau-tidau tu am nem ngac akiñ-nga dabuñ Yisu ndê ñaê-nga.”

³¹ Sêtej mbec dinañ su, goc gameñ nañ sêkac sa sêndöc nañ kêwic dau. Ma Ñalau Dabuñ gêm ñac hoj ahuc, ma ñac sic hu sêsôm Anötö ndê mêtê asê ti atac pa su.

Lau sêkên whin-nga sêwêkain gêj ton tigerj

³² Lau sêkên whin-nga hoj sêkên si ñalôm ti gauc pitigen. Ma ñac si dañ gêlic ndê gêj tôm in dau ndê dom. Hoj sêwêkain gêj ton tigerj. ³³ Lau aposel sêhoc Pômdau Yisu tisa ñawaê asê ti ñaclai eñ, ma Anötö ndê mwasiñ kêsâlê ñac hoj ahuc sambuc. ³⁴ Ñac si dañ pônnda dau tu gêj dañ-nga dom. Ñahu bu lau nañ sêwêkain nom me andu, nañ sêkên si gêj têt lau semlhi. Goc sêkôc ña-awa sa si, ³⁵ ma sêkên têt aposel sêyob. Ma lau aposel sic sam gêj dau têt lau sêpônnda dau-nga tôm gi.

³⁶ Ma ngac dañ mbo, nañ meñ akên nduc Saipras. In †Liwai ndê wakuc dañ, ma in ndê ñaê Josep. Magoc aposel sêsam in bu Banabas, nañ danem kwi bu ngac puc lau dôñ-nga. ³⁷ Ngac dau ndê nom dañ y êc, dec kêt têt lau semlhi, ma kôc ña-awa meñ kêt têt lau aposel.

5

Ananias lu Sapaira

¹ Ngac dañ ñaê Ananias lu in nawhê Sapaira sêmbu, ma inlu sêkên si nom dañ têt lau semlhi. ² Nom dau ña-awa dañga Ananias kêtgameñ yêc in-nga, ma in nawhê Sapaira kêyalê. Ma ñadañga nañ Ananias kêt têt lau aposel, ma kêsau bu nom dau ñaôli sambuc dinañ. ³ Têt ndoc Pita gêlic awa dau, nañ sôm têt in bu, “Ananias, bocke dec Sadañ gêm am nem ñalôm ahuc e am gauc gêm bu ênsau Ñalau Dabuñ, ma kêtgameñ nom ña-awa ñatô yêc am-nga? ⁴ Muñ-nga am daôm ti ñadau nem nom, ma têt ndoc am kêt têt lau semlhi su, nañ am ti ñadau ña-awa dau bocdinañ. Magoc am kêt ñadañga têt yac ma kêsau bu nom dau ñaôli sambuc dinañ. Bocke dec am gauc gêm bu kôm gêj boc-dinañ? Am kêsau ñamalac dom, am kêsau Anötö goc.” ⁵ Têt têt Ananias ngô yom dinañ, dec in hu dau sip nom gi ma mbac ndu yêc. Ma lau hoj nañ sêngô gêj dau ñawaê, nañ sêtöc dau ñandô. ⁶ Lau batac ñatô sêtên Ananias si, sêmpañ in ndê ñamlañ ahuc ma sêkôc sa si sêjsuhuj.

⁷ Ñasawa gitôm acgatu tö giñga su, goc ngac dau nawhê meñ ma gêm gauc gêj nañ kôm in nakweñ. ⁸ Ma Pita têt mone dau têt in, goc ndac, “Lau semlhi amlu nam akweñ

nem nom danj, ma ñaôli dau dindec, me?” Ma awhê dau sôm bu, “Aêc, gêñ dau dindec.”⁹ Dec Pita sôm, “Bocke dec amlu nem ñalôm pitigeñ bu añsahê Pômdau ndê ñalau? Lic su nanj, lau nanj sêñsuhunj nam akweñ dec kwahic sêlhac andu ñasactô, bu sêmbalanj am sa ndi whiñ.”¹⁰ Ma ñagahô ñambwa awhê dau ku sa yêc Pita gahi-ñga ma mbac ndu. Ma lau batac sêsôc si ma sêlic bu iñ mbac ndu su, dec sêkôc iñ sa si ma sêñsuhunj iñ whiñ nakweñ.¹¹ Ma lau sêkêñ whiñ-ñga hoñ, ti lau ñatô nanj sêñgô gêñ dau ñawaê, nanj hoñ sêsô ma sêtôc dau ñandô.

Aposel sêkôm gêñ dalô daêsam

¹² Têñ ñasawa dinañ lau aposel sêkôm gêñ dalô ti gêñ atu-tu daêsam yêc lau sêkêñ whiñ-ñga si toñ ñalôm. Ma lau sêkêñ whiñ-ñga êlêmê sêkac dau sa sêmba lôm dabuñ yêc gameñ nanj lau sêsam bu Solomon ndê Batêm.¹³ Lau hoñ sêlic ñac ñayham ma sêtoc ñac sa, tigeñ tu lau bata Israel-ñga dec sêtôc dau bu sêlhac sêwhiñ ñac.¹⁴ Magoc launjac ti lauwhê daêsam sic hu sêkêñ whiñ Pômdau, dec lau sêkêñ whiñ-ñga si namba kêsôwec tiatu ñapanj.¹⁵ Tu gêñ atu-tu nanj lau aposel sêkôm-ñga, dec lau sêhoñ si lau gêmbac sêsa malac lôm sêmeñ ma sêkêñ ñac sêyêc sac ti mbô. Ñac sêkêñ bata bu Pita oc êñsêlêñ meñ ma êmasec lau gêmbac me mboe ac kên iñ ndê gatu nem ayunj lau gêmbac ma kôm ñac ñayham sa.¹⁶ Ma lau daêsam akêñ malac nanj sêyêc Jerusalem ñamakê, nanj sêhoñ lau gêmbac ti lau nanj ñalau sac sêkôm ñac sêtisac, nanj sêmeñ ma lau aposel sêkôm ñac hoñ ñayham sa.

Sêkêñ aposel sêndôc gapocwalô tiyham

¹⁷ Têñ dinañ dabuñsiga ñamata-ñga ti iñ ndê lau hoñ akêñ Sadiusi si toñ sem lêmuñ lau aposel ñandô.¹⁸ Tu dinañ-ñga dec sêkôc ñac dôn ma sêkêñ ñac sêndôc gapocwalô.¹⁹ Tigeñ têtj ôbwêc Pômdau ndê añela gêlêc andu gapocwalô-ñga ñagatam su ma wê ñac sêsa si.²⁰ Ma iñ sôm têtj ñac bu, “Andi alhac lôm dabuñ ñabatêmdö, ma ahoc yom asê timala eñ têtj lau, pi lau sêkêñ whiñ-ñga si lêtj wakuc.”²¹ Sêñgô añela ndê yom dinañ su, dec bêbêc ganduc sêtêtj lôm dabuñ si ma sic hu sêndôhôn lau.

Têñ ndoc dinañ dabuñsiga ñamata-ñga ti iñ ndê lau sêmbwêc lau bata Sanedrin-ñga hoñ sa sêpitigeñ bu sêmatôc aposel si yom. Goc sêñkiñ lau ñatô sêtêtj gapocwalô si bu sêkôc lau aposel sa sêmeñ.²² Magoc têtj ndoc lau dau sêhêc asê gapocwalô, nanj sêlic bu aposel añgô mba. Goc sêmbu si ma sêsôm bu,²³ “Yac a alic bu sêñlahi gatam ahuc ñapep ma lau sêyob gatam sêlhac. Dec yac alêc gatam su magoc alic bu ñac sêndôc dom.”²⁴ Lau siñ sêyob lôm dabuñ-ñga si ñgac bata, ma dabuñsiga atu-tu sêñgô yom dau e sêpôn da gauc.²⁵ Sêhê gauc sêmba ma ñgac danj meñ ma sôm têtj ñac bu, “Alic su nanj! Launjac nanj mac akêñ ñac sêndôc gapocwalô, nanj kwahic dec sêlhac lôm dabuñ ñamakê ma sêndôhôn lau sêmba.”²⁶ Goc lau siñ-ñga nanj sêyob lôm dabuñ ti ñac si ñgac bata sêtêtj lôm dabuñ si, ma sêkôc aposel sa sêmeñ. Ñac sêwê ñac malô ma sêñsahic ñac dom, ñahu bu sêtôc dau bu lau nanj sêtoc aposel sa, nanj oc sêtuc ñac ña hoc.²⁷ Sêwê aposel sêmeñ ma sêkêñ ñac sêlhac lau Sanedrin-ñga añgô-ñga bu dabuñsiga ñamata-ñga êñsu ñac.²⁸ Iñ sôm têtj ñac bu, “Y ac ac yao mac ñannga bu andôhôn lau pi ñgac dinañ ma asôm iñ ndê ñaê asê tiyham dom. Magoc mac nem yom pi iñ gêm Jerusalem ahuc su. Mac bu ahê ñamalac dinañ ndê dac meñ pi yac, a?”

²⁹ Dec Pita ti aposel sêd iñ awha ma sêsôm bu, “Yac danjanj wambu Anötö ndê yom hêc gêlêc ñamalac si yom su, ac ñawaê.³⁰ Mac daôm ac Yisu ndu pi a, tigeñ abarji si Anötö unj iñ sa mbo tali tiyham.³¹ Ma Anötö toc iñ sa ma kên iñ ndêc iñ ndê andô-ñga ti Kiñ, ma ti ñadau Nem Lau Si-ñga. Iñ kôm bocdinañ, ñahu bu iñ bu kên ñasawa têtj lau Israel-ñga bu sêkac si ñalôm kwi, dec iñ oc suc ñac si sac kwi.³² Yom dinañ yac alic ñandô su, dec asôm asê. Ma ñalau Dabuñ puñ yom dau dôn bocdinañ. Iñ ñalau nanj Anötö kên têtj lau nanj danja wambu iñ ñapep.”

³³ Lau bata Israel-ñga dinañ sêñgô aposel si yom dau e gêli ñac ñalôm sa sac andô, ma ñac tac whiñ bu sêndic aposel ndu.³⁴ Tigeñ lau Sanedrin-ñga si ñgac bata danj tisa bu lhac ñac ahuc. Iñ Palêsai danj ñaê Gamaliel, nanj kêdôhôn yomsu, ma lau hoñ sêtoc iñ sa.

Inj gic atu yom bu sêkên aposel sêsa awê sêndi sêmbo ñasawa sauñ. ³⁵ Goc inj sôm têtj lau bata hoñ, “Mac lau Israel-nga, akôc gauc ñapep pi gêtj nañ mac bu akôm têtj lau dinañ. ³⁶ Gauc nem Teudas, ñgac nañ ñasawa apê gi su toc dau sa bu ñgac tiwaê. Magoc lau siñ Rom-nga sic inj ndu, ma lau 400 nañ sêmbo sêwhiñ inj, nañ sêmbulu ñac sêlhô têtjtên si. Ma inj ndê gwelenj hoñ hê su. ³⁷ Ma têtj têtj sêsê lau sa tu bu sênemlhi takis-nga, nañ ñgac Galili-nga dañ ñaê Judas tisa. Inj gêli lau toñ dañ sa bu sêkên kisa lau Rom-nga. Magoc inj giñga bocdinañ, ma inj ndê lau hoñ sêlhô têtjtên. ³⁸ Bocdinañ kwahic dec aô b u wasôm anej ñalôm asê têtj mac. Ahu lau aposel dindê siñ ma akên ñac sêlhô sêndi. ñac si gwelenj bu meñ akên ñamalac ñambwa si, gitôm Teudas lu Judas si gwelenj, dec oc tôm dom bu nem ñandô. ³⁹ Tigeñ ñac si gwelenj bu meñ akên Anötö ndê, dec oc atôm dom bu alhac ñac ahuc. Ma mac bu akên kisa ñac, dec mac oc akên kisa Anötö dau.”

⁴⁰ Lau bata hoñ sêngô inj ndê yom ma sêsôc ñapu. ñac sêmbwêc aposel sêsôc sêmen ma sêkên lau siñ-nga sêhi ñac ña sô. Ma sêkên yao bu sênem mêtê pi Yisu tiyham dom, goc sêkên ñac sêsa si. ⁴¹ Aposel sêhu lau bata Sanedrin-nga siñ, ma sêsa si ti atac ñayham atu. ñahu bu Anötö kên ñac sêhóc ñawapac ti ñandê tu Yisu ndê ñaê-nga, dec toc ñac sa. ⁴² Ma tôm bêc hoñ sêndôhôn lau sêmbo lôm dabuñ ñabatêmdö, ma sêndôhôn lau sêlom-sêlom andu. Ma sêhoc ñawaê ñayham asê ñapañ ma sêsôm bu Yisu inj Mesaya dau.

6

Sênyaliñ lau 7 sa bu sêndic sam gêtj daneñ-nga

¹ Lau sêkên whiñ Yisu-nga si toñ kêsôwec ñapañ. Magoc têtj têtj dinañ ñawapac dañ hôc asê. Yêc toñ dau ñalôm lau Israel-nga nañ sêsôm lau Grik awha, nañ sêtuçdiñ lau Israel-nga nañ sêsôm Yom †Hibru. ñahu bu tôm bêc hoñ lau sic sam gêtj daneñ-nga têtj lau nañ sêpônnda dau, magoc tandô toñ lauwhê sawa nañ sêsôm Yom Grik. ² Tu dinañ-nga aposel 12 sêmbwêc lau sêkên whiñ-nga hoñ sêpitigeñ, ma sêsôm, “Yham dom bu yac ahu Anötö ndê gwelenj ñawaê ñayham-nga siñ tu ayob gwelenj andic sam gêtj-nga. ³ Bocdinañ asidôwai, añyaliñ laungac 7 sa yêc toñ dindêc ñalôm, nañ lau tiguaç ma ñalau Dabuñ gêm ñac ahuc. Ma lau dinañ yac oc dakên ñac sêyob gwelenj dindêc. ⁴ Ma yac dauñ oc akôm gwelenj anem mêtê ti atej mbec-nga ñapañ.”

⁵ Lau hoñ sêngô ñac si gauc dinañ ma sêlic ñayham. Bocdinañ ñac sênyaliñ lau 7 sa, nañ si ñaê bocdec. Steven, inj ñgac nañ ñalau Dabuñ gêm inj ahuc ma kên whiñ ñanga, ma Pilip, Prokoras, Nikanor, Timon, Pamenas, ma Nikolas nañ ndê malachu Antiok. Nikolas inj ñgac Israel-nga dom, magoc muñ-nga inj gêm dau kwi ma gêm akiñ Anötö kêkuc lau Israel-nga si sakiñ akwa. ⁶ ñac sêkên lau 7 dau sêlhac aposel añgô-nga, ma aposel sêtej mbec ma sêkên amba sac ñac.

⁷ Têtj ñasawa dinañ Anötö ndê mêtê tiapa, ma lau Jerusalem-nga daêsam sêkên whiñ Yisu. Ma dabuñsiga Israel-nga daêsam sêkên whiñ bocdinañ.

Sêkôc Steven dôñ

⁸ Steven inj ñgac nañ Anötö ndê mwasiñ ti ñaclai gêm inj ahuc, ma kôm gêtj atu-atu ti gêtj dalô mbo lau ñalôm. ⁹ Magoc lau akên lau Israel-nga si toñ dañ sic hu sêkên kisa inj. ñac lau dinañ sêmenj akên malac Sairin ti Aleksandria ma akên gameñ Silisia ti Êsia-nga. Muñ-nga ñac lau akiñ ñambwa, magoc tiñambu si ñadaui sêhu ñac siñ yêc si sakiñ, ma êlêmê sêkac sa sêmbo dau si lôm wê-nga dañ. ñac sêpu Steven ti inj ndê yom. ¹⁰ Magoc tu Steven ndê gauc ti yom nañ ñalau Dabuñ kên têtj inj-nga, dec ñac sêtôm dom bu sêku inj ndê yom dulu.

¹¹ Tu dinañ-nga ñac sêkôc lau ñatô ma sêkic yom gelec sêwhiñ ñac, bu ñac oc sêtisa ma sêngôliñ yom pi Steven bocdec bu, “Yac añgô Steven sôm yom sac-sac pi Moses ma pi Anötö.” ¹² Goc ñac sêsôm yom dau e gêli lau hoñ si ñalôm sa, ma lau bata ti lau nañ sêndôhôn yomsu-nga sêwhiñ. Goc sêkôc inj dôñ ma sêwê inj e sêkên inj kalhac lau Sanedrin-nga si añgô-nga. ¹³ Goc sêkên lau tasanj ñatô sêtisa ma sêsôm, “Inj ñgac dindêc sôm yom ñapañ bu êñgwiniñ yac neñ lôm dabuñ ma Anötö ndê yomsu. ¹⁴ Yac añgô inj sôm

bu Yisu Nasaret-nga oc ser gamej dindec su, ma kênj ngôlinj wakuc ô mêtê nañ Moses gic dulu têtj yac.”¹⁵ Têtj dinañ lau hoñ nañ sêndöc Sanedrin si toñ, nañ tahê Steven, ma sêlic bu inj ndê anğô andô ñawasi gitôm anjela dañ ndê.

7

Steven sôm yom têtj lau Sanedrin-nga

¹ Ma dabuñsiga ñamata-nga ndac inj bu, “Yom dindec nañ sênğôlinj pi am, nañ yom ñandô, me mba?”² Ma Steven ô yom ma sôm, “Asidôwai ti damañi. Anğô su nañ! Muñ-nga lê abañ Abraham ndöc Mesopotemia, inj têtj malac Haran gi su dom, ma Anötö ñawê ñadau hoc dau asê têtj inj. ³ Ma sôm têtj inj, ‘Hu nem gamej ti am nem lau siñ, ma têtj gamej dañ nañ aö bu watôc têtj am, nañ ndi.’ ⁴ Bocdinañ inj hu lau Saldi si gamej siñ, ma sa gi ndöc Haran. Tiñambu inj damba mbac ndu su, goc Anötö kêkinj Abraham bu têtj gamej dindec nañ kwahic dec mac andöc, nañ meñ. ⁵ Tigeñ inj kênj nom têtj Abraham wêkaiñ yêc gamej dindec dom. Mba, Abraham dau tap nom sauñ dañ sa dom! Têtj ndoc dinañ Abraham ndê balêkoc mba, magoc Anötö kêmatinj yom tidônj têtj inj, bu inj ti inj ndê lau wakuc oc sêwêkaiñ gamej dau. ⁶ Ma Anötö sôm têtj inj bu, ‘Am nem wakuc oc sêhu gamej dindec siñ ma sêndöc sêtôm lau apa yêc lau dañ si gamej. Ma ñac oc sênem akiñ lau dau, ma lau dau oc sêkôm ñac ñayom nditôm yala 400. ⁷ Magoc tiñambu aö oc wakênj ngagêyô têtj lau gamej dinañ-nga nañ sem akiñ ñac, ma am nem wakuc oc sêhu gamej dinañ siñ ma sêmbu sêmeñ sênem akiñ aö yêc gamej dindec.’ ⁸ Ma Anötö kênj ñpwac sêsê laungac si ñamlic ñatô su-nga têtj Abraham. Tiñambu Abraham kwê ndê atuñgac Aisak asê, ma sê inj ndê ñamlic ñatô su têtj inj ndê bêc ti-8-nga. Aisak dau kwê Jakob asê, ma Jakob kwê yac neñ abañi 12 asê, nañ sêti yac neñ gôlôwac Israel-nga toñ 12 si ñahu. ⁹ Josep inj abañi 12 si dañ, magoc dôwai sem lêmuñ inj, dec sêkênj inj têtj lau semlhi. Ma lau dau sêkôc inj sa sêsip gamej Isip-nga si, ma inj mbo gamej dinañ tôm ñgac akiñ ñambwa dañ. Magoc Anötö mbo whin Josep, ¹⁰ dec gêm inj si yêc ñawapac bocke nañ tap inj sa. Inj kênj gauc ñayham-ñayham têtj inj dec lau Isip-nga si kinj Parao gêlic inj ñayham, ma kênj inj gêm gôlinj gên hoñ yêc inj ndê andu kinj-nga, ma gamej Isip-nga sambuc. ¹¹ Tiñambu tóbôm gêm Isip ma Kanan ahuc e lau sêhóc ñawapac atu, ma abañi sêpônnda gên sêneñ-nga. ¹² Jakob ngô ñawaê bu gên daneñ-nga yêc Isip, dec kêkinj ndê atui sêsip Isip si. Têm ñamata-nga dinañ sêsip si ma semlhi gên daneñ-nga, ma sêmbu sêmeñ. ¹³ Tiñambu inj kêkinj ñac sêsip Isip si tiyham, ma têtj dinañ Josep sôm dau asê têtj ndê asidôwai, ma Parao ngô ñawaê pi Josep ndê gôlôwac. ¹⁴ Goc Josep kêkinj yom têtj inj damba Jakob ti inj ndê lau ñatô, bu ñac hoñ sêsip Isip sêtênj inj sêndi. ñac lau dinañ lau 75. ¹⁵ Bocdinañ Jakob ti yac neñ abañi sêsip Isip si, ma sêndöc e sêmbac ndu sêyêc gamej dinañ. ¹⁶ Ma tiñambu ñac si lau wakuc sêkôc ñac si ñakwa su yêc Isip bu sênjsuhuj ñac yêc malac Sekem, sêyêc sêhó nañ Abraham gêmlihi su yêc Hamo ndê atui.

¹⁷ “Tiñambu, ndoc meñ kêpinj bu yom nañ Anötö gic bata têtj Abraham, nañ ñandô sa. Têtj têtj dinañ lau Israel-nga nañ sêndöc Isip, nañ sêti daêsam ñandô. ¹⁸ Magoc kinj wakuc dañ gêm gôlinj Isip, nañ kêyalê Josep dom. ¹⁹ Inj yob yac neñ abañi solop dom, ma kênj ñawapac atu têtj ñac. Inj gic yomsu ñac bu sêmbalinj balêkoc wakuc hoñ siñ sêninğa. ²⁰ Têtj ndoc dinañ Moses dinda kôc inj, ma Anötö gêlic inj ñayham. ñac sêlôm inj sêmbô damba ndê andu gitôm ayô tö. ²¹ Tiñambu sêkôc inj sa si ma sêsij inj, ma malô goc Parao ndê atuwê tap inj sa ma gôlôm inj ti ndê balêkoc. ²² Ma bocdinañ dec Moses sôc lôm bapia ma kêdôhônj lau Isip-nga si gauc hoñ. Ma inj ti ngac ñanğa tu sôm yom ma kôm gwelenj-nga. ²³ Inj mbo e inj ndê yala ti 40 su, ma bêc dañ inj gauc gêm bu sa ndi lic ndê asidôwai Israel-nga. ²⁴ Têtj ndoc dinañ inj gêlic ñgac Isip-nga dañ kôm ñgac Israel-nga dañ ñayom. Dec inj gic ñgac Isip-nga dinañ ndu bu nem inj ndê asidôwa dinañ si. ²⁵ Inj gauc gêm bu mboe inj ndê asidôwai oc sênjalê bu Anötö kêyalinj inj sa bu nem ñac sa, magoc mba. ñac sem gauc. ²⁶ ñagalañsê inj sa gi tiyham ma gêlic Israel lu sic dau sêmbô. Inj bu nem malô inju, dec sôm, ‘Amlu asidôwa, ma tu sake-nga dec akênj kisa daôm?’ ²⁷ Magoc ñgac lu dau si dañ, nañ bu kôm ndê asidôwa tisac, nañ suc Moses sa gi, ma sôm, ‘Asa kênj am bu nem

gôliŋ ma êmatôc yac? ²⁸ Bocke? Am bu ndic aö ndu gitôm am gic ngac Isip-nga daŋ têt alhabêc, a?’

²⁹ “Têt ndoc Moses ngô yom dinaŋ, naŋ iŋ kölhö têt gameŋ Midian-nga gi, ma ndöc dinaŋ gitôm ngac apa. Ma yêc dinaŋ iŋ gêm awhê sa ma kwê balêkoc ngac lu asê. ³⁰ Yala 40 giŋga su, goc aŋela daŋ hoc dau asê têt iŋ ŋalêŋ bocdec. Moses mbo Lôc †Sainai yêc gameŋ sawa, ma gêlic ya ŋawahô golom sa a sauŋ daŋ. ³¹ Gêt dau kôm iŋ sô ma gauc gêm yom daêsam. Iŋ tigasuc gi bu lic gêt dau, dec ngô Pômdau awha sa têt iŋ meŋ bocdec bu, ³² ‘Am apami Abraham lu Aisak ma Jakob si Anötö aö.’ Moses ngô yom dau e kêtitec ŋandô ma töc dau bu hôc tandô sa ma lic tiyham. ³³ Goc Pômdau sôm têt iŋ, ‘Kôc nem atapa su yêc gahim, bu gameŋ naŋ am kalhac, naŋ gameŋ dabuŋ. ³⁴ Aö galic su bu aö neŋ lau sêmbo sac yêc Isip. Aö gaŋgô ŋac si daŋgi, madec gasip gameŋ bu waŋgaho ŋac su yêc ŋawapac dau. Bocdinaŋ kwahic dec aö oc waŋkiŋ am mbu têt Isip ndi.’ ”

³⁵ Steven gic miŋ yom dinaŋ, goc sôm, “Aö wasôm têt mac, bu Moses iŋ ngac dau, naŋ muŋ-nga lau Israel-nga sêtec iŋ ti sêsôm iŋ bocdec bu, ‘Asa kêt am bu nem gôliŋ ti êmatôc yac?’ Tigeŋ Anötö dau ndê aŋela hoc dau asê têt iŋ yêc a sauŋ dinaŋ, ma kêt iŋ bu nem gôliŋ lau Israel-nga ma kôc ŋac su yêc gameŋ Isip-nga. ³⁶ Bocdinaŋ iŋ kôc ŋac sêsa akêt Isip sêmeŋ. Têt ndoc dinaŋ iŋ kôm gêt dalô ti gêt atu-tu daêsam yêc gameŋ Isip-nga, ma yêc gwêc naŋ sêsam bu Gwêc Koc. Ma iŋ kôm gêt dalô tidau-tidau yêc gameŋ sawa tôm yala 40.

³⁷ “Iŋ Moses dau dinaŋ goc sôm têt lau Israel-nga bu, ‘Anötö oc töc ngac daŋ yêc mac nem toŋ ŋalôm, ti propet nditôm aö dauŋ.’ ³⁸ Moses mbo whiŋ lau Israel-nga têt ndoc sêmbo gameŋ sawa. Iŋ kalhac aŋela naŋ sôm yom têt iŋ yêc Lôc Sainai, ma yac neŋ abaŋi ŋalhu, bu kôc Pômdau ndê yom dandöc taŋli-nga ma kêt têt lau Israel-nga. Ma lau dau sic yom dau dulu e meŋ têt yac. ³⁹ Magoc yac neŋ abaŋi sêtec bu sêsôc iŋ ŋapu. ŋac sêpu iŋ ma ŋac si ŋalôm gauc gêm gameŋ Isip-nga ŋapaŋ, e ŋac atac whiŋ bu sêmbu sêndi. ⁴⁰ Têt ndoc Moses mbo Lôc Sainai ŋasawa baliŋ, naŋ ŋac sêsôm têt Aron bu, ‘Iŋ ngac Moses dinaŋ, kôc yac sa asa yêc Isip amêŋ, ma kwahic dec yac am gauc gêt bocke hôc asê iŋ. Bocdinaŋ êmasaŋ anötöi gwam bu sêwê yac.’ ⁴¹ Têt ndoc dinaŋ ŋac sêmasaŋ makao ŋagatu ti gwam, goc sêndê mwasin atu daŋ tu bu sêtoc gêt dau sa-nga. ŋac sêkêt da têt gwam dau, ma atac ŋayham kêtêc pi gêt naŋ ŋac dau amba sêmasaŋ. ⁴² Tu dinaŋ-nga dec Anötö puc dômbwê ŋac ma hu ŋac siŋ bu sênem akiŋ tata ti gêt umbon-nga. Lau propet sêto yom pi ŋac si mêtê dau bocdec bu:

O mac lau Israel-nga. Yala 40 dinaŋ mac ambo gameŋ sawa, naŋ mac akêt nem gêt daŋ ti da têt aö dom. Mba! ⁴³ Mac êlême ambalaŋ bac po daŋ tu anem akiŋ mac nem anötö tasaŋ Molek-nga. Ma mac am akiŋ tata daŋ ŋaê Repa ti mac nem anötö, ma apôn hamduc têt anötöi gwam daêsam naŋ mac amasaŋ. Tu dinaŋ-nga aö watiŋ mac su andi andöc gameŋ Babilon-nga ŋadaŋga tôm lau gapocwalô-nga. [Amos 5:25-27]

⁴⁴ Yêc gameŋ sawa, Anötö whê sa ti töc lêt têt Moses bu lau Israel-nga sêmasaŋ †bac dabuŋ daŋ ti ŋac si gameŋ sênem akiŋ iŋ-nga, naŋ sêkêt †apa yomsu-nga yêc ŋalôm. Iŋ kêmasaŋ gêt dau tôm Anötö töc asê têt iŋ, ma abaŋi sêmbalaŋ gêt dau whiŋ ŋac, têt ndoc ŋac sêŋsêlêŋ si. ⁴⁵ ŋalêŋ dau dinaŋ Anötö kêt ndê bac dabuŋ têt lau Israel-nga yêc gameŋ sawa. Tiŋambu Anötö soc lau naŋ sêndöc gameŋ Kanan-nga su, bu kêt gameŋ dau têt ŋac. Ma têt ndoc Josua wê ŋac sêsôc gameŋ Kanan-nga si, naŋ sêmbalaŋ bac dabuŋ dau whiŋ ŋac. Ma bac dau kalhac whiŋ ŋac e Dawid ndê têt. ⁴⁶ Anötö gêlic Dawid ŋayham, ma Dawid tac whiŋ bu kwê lôm daŋ sa ti Jakob ndê Anötö ndê andu ŋandô. ⁴⁷ Magoc Dawid kwê andu dau dom, iŋ ndê atungac Solomon kwê andu dau sa. ⁴⁸ Tigeŋ kwahic dec aö wasôm têt mac bu Anötö ŋaclai ti ŋawasi ŋadau, iŋ ndöc andu naŋ ŋamalac sêkwê, naŋ dom. Tôm yom naŋ propet Aisaya to bocdec bu:

⁴⁹ Pômdau sôm, ‘Undambê ti aneŋ pôn kiŋ-nga, ma gameŋ nom-nga ti gameŋ gahin lhaç-nga. Bocdinaŋ mac oc akwê andu kaiŋ bocke tu bu wandöc-nga? Me amasaŋ

gamej bocke tu wanwhañ dauj-nga? ⁵⁰ Bu aö dauj gakêñ gêñ hoj dinañ.’” [Ais 66:1-2]

⁵¹ Têñ dinañ Steven sôm têñ ñac lau Sanedrin-nga bu, “Mac lau ñalôm ñadandi-nga. Mac am daôm kwi dom, ma mac nem dañamsuñ kwa ñañga. Mac nem mêtê gitôm apami si. Mac êlêmê atec ñalau Dabuñ ndê gwelej. ⁵² Mac nem apami sêkêñ kisa propet hoj nañ Anötö kêkiñ. Ma propet nañ sêhoc yom asê pi ñgac gitêñ nem lau si-nga nañ Anötö oc êñkiñ meñ, nañ apami sic ñac ndu. ñgac gitêñ dau meñ su, magoc mac akêñ iñ sip lau Rom-nga amba ma ac iñ ndu. ⁵³ O mac lau daôm! Mac daôm akôc Anötö ndê yomsu nañ añela sêkêñ têñ abañi, nañ su, tiger asôc ñapu dom!”

Sêtuc Steven ña hoc mbac ndu

⁵⁴ Têñ ndoc lau Sanedrin-nga sêñgô Steven ndê yom dinañ, nañ ñac atac ñandê atu ma sêseñ lhô tu iñ-nga. ⁵⁵ Magoc ñalau Dabuñ gêm Steven dau ahuc, ma iñ tatic undambê ma gêlic Anötö ndê ñawasi, ma Yisu kalhac Anötö amba andô-nga. ⁵⁶ Dec iñ sôm, “Alic su nañ! Aö galic undambê kac sa ma †ñamalac ndê Atu kalhac Anötö ndê amba andô-nga.” ⁵⁷ ñac sêñgô yom dinañ goc sêpôc dañgasuñ ahuc, ma sêmbwêc atu pi gi. ñac sênti sêtêñ iñ si, ⁵⁸ ma sêtêñ iñ sa malac ñamakê gi, ma sic hu sêtuc iñ ña hoc. Lau nañ sêñgôliñ yom pi Steven, nañ sêkac si ñakwê bambaliñ su, ma sêkêñ têñ ñgac wakuc dañ ñaê Saul bu yob. ⁵⁹ ñac sêtuc hoc pi Steven sêmbô, ma iñ teñ mbec têñ Pômdau bocdec, “O Pômdau Yisu, kôc aneñ gatuñ sa loc.” ⁶⁰ Goc iñ peñ ña haduc-nga sip gi ma mbwêc atu bu, “Pômdau, gauc nem sac nañ lau sêkôm têñ aö, nañ dom.” Iñ sôm su, goc mbac ndu.

8

¹⁻² Saul gêlic Steven mbac ndu ma atac ñayham tu gêñ nañ lau dau sêkôm têñ iñ-nga. Ma tiñambu lau sêkêñ whiñ ñañga-nga ñatô sêñsuhuj Steven ma sêtañ iñ.

Saul ma lau Israel-nga sêkêñ kisa lau nañ sêkêñ whiñ Yisu

Têñ bêc dau dinañ lau sic hu sêkêñ kisa ñañga têñ lau sêkêñ whiñ-nga nañ sêmbô Jerusalem. Tu dinañ-nga ñac si lau daêsam sêhu Jerusalem siñ ma sêlhô têtêñ sêtêñ gamej Judia ti Samaria-nga si. Magoc lau aposel sêhu Jerusalem siñ dom. ³ Ma Saul bocdinañ gic hu bu señ lau sêkêñ whiñ Yisu-nga. Iñ kêsâlê ñac tôm andu, goc hê ñac sêsa si ma kên ñac sêndôc gapocwalô, laungac sêkêñ whiñ-nga, ma lauwhê bocdinañ.

Pilip gêm mêtê mbo Samaria

⁴ Lau sêkêñ whiñ-nga nañ sêhu Jerusalem siñ ma sêlhô têtêñ, nañ sêhoc ñawaê ñayham pi Yisu asê, yêc malac hoj nañ sêhóc asê nañ. ⁵ Pilip têñ malac atu dañ yêc gamej Samaria-nga gi, ma gêm mêtê yêc dindê ma whê sa bu Yisu iñ Mesaya dau. ⁶ Lau daêsam sêñgô Pilip ndê yom ti sêlic gêñ dalô nañ iñ kôm, dec sêkêñ dañga iñ ndê yom ñapep. ⁷ Pilip soc ñalau sac daêsam su sêsa yêc lau ti sêmbwêc atu. Ma iñ kôm lau bôliñ daêsam ñayham sa. ⁸ Tu dinañ-nga lau daêsam yêc malac atu dinañ atac ñayham atu.

Saimon, ñgac balö

⁹ ñgac dañ mbo malac dinañ, nañ ndê ñaê Saimon. Tôm ñasawa baliñ iñ pec balö ti kôm gêñ atu-tu e lau gamej Samaria-nga hoj sêhêdaê. Iñ toc dau sa bu iñ ñgac tiwaê. ¹⁰ Lau atu-tu ma lau ñambwa hoj tatiñ Saimon ñapañ. ñac sêsôm, “Anötö ndê ñaclai nañ dasam bu ñañga Atu, nañ puc ñgac dindêc dôñ.” ¹¹ Ma lau daêsam tatiñ iñ ñapañ, bu sêhêdaê tu gêñ atu-tu nañ iñ kôm ñasawa hic su nañ-nga. ¹² Magoc sêhu siñ têñ ndoc sêñgô ñawaê ñayham pi Anötö ndê gôliñ ma pi Yisu Kilisi, nañ Pilip hoc asê. Laungac ti lauwhê daêsam sêkêñ whiñ iñ ndê yom, ma sêliñ sanju. ¹³ Ma Saimon dau kên whiñ ma gêliñ sanju whiñ. Iñ gêlic gêñ dalô ti gêñ atu-tu nañ Pilip kôm, dec hêdaê ñandô ma kêkuc iñ ñapañ.

¹⁴ Têñ ndoc lau aposel nañ sêmbô Jerusalem sêñgô ñawaê bu lau Samaria-nga sêkôm Anötö ndê yom sa, nañ sêñkiñ Pita lu Jon sêtêñ ñac si. ¹⁵ Iñlu sêhóc asê ñac su, goc sêteñ mbec bu Pômdau kên ndê ñalau Dabuñ pi ñac hoj. ¹⁶ Têñ ndoc lau Samaria-nga dinañ sêkêñ whiñ, nañ sêliñ sanju tu Pômdau Yisu ndê ñaê-nga, magoc ñalau Dabuñ sip meñ

sêkêñ whiñ Yisu, nañ dôñ, ma wê ñac sa sêtêñ Jerusalem sêndi bu sêmatôc ñac. ³ Inj kôc bapia dau su ma kêsêlêñ e gi kêpiñ Damaskas. Ma ñagahô ñambwa ñawê atu dañ akêñ undambê meñ pô gameñ nañ inj mbo. ⁴ Inj peñ sip nom ma ñgô awha dañ ta inj bocdec bu, “Saul, Saul, tu sake-ñga am kêñ kisa aö?” ⁵ Goc Saul ô yom ma ndac, “O ñadau, am asa?” Ma awha dau sôm, “Aö Yisu dauñ, dec am kêñ kisa. ⁶ Am tisa ma sôc malac atu dê ndi. Ma gêñ bocke nañ aö tac whiñ bu am kôm-ñga, nañ aö oc wañkiñ lau bu sêwhê sa têtñ am yêc dindê.”

⁷ Lau nañ sêmbo señ sêwhiñ Saul, nañ sêlhac ti sem dau dôñ. Ñac sêñgô ñakêcsia dau, magoc sêlic ñamalac dañ dom. ⁸ Têtñ ndoc Saul tisa kalhac, nañ kac tandô sa magoc gitôm dom bu lic gameñ. Bocdinañ lau dinañ sêkêm inj sip amba, ma sêwê inj sêsôc malac Damaskas si. ⁹ Gitôm bêc tö inj mbo tapec, ma gêñ ti nôm gêñ dañ dom.

¹⁰ Ñgac kêñ whiñ Yisu-ñga dañ mbo Damaskas, nañ ndê ñaê Ananias. Ma Pômdau hoc dau asê têtñ inj ña mbê, ma ta inj bu, “Ananias!” Ma inj ô yom ma sôm, “Aêc Pômdau, bocke?” ¹¹ Goc Pômdau sôm têtñ inj, “Am sa señ nañ sêsam bu Señ Solop ma têtñ Judas ndê andu ndi, ma am oc tap ñgac dañ sa, nañ ndê ñaê Saul akêñ malac Tasis. Ñgac dau teñ mbec mbo dinañ. ¹² Aö gatôc têtñ inj su ña mbê bu ñamalac dañ ñaê Ananias oc têtñ inj ndi, kêñ amba sac inj, ma kôm inj tandô po asê tiyham.” ¹³ Ananias ñgô yom dinañ ma sôm, “Pômdau. Aö gañgô ñgac dinañ ñawaê su. Inj ñgac nañ kêñ ñawapac atu têtñ am nem lau dabuñ nañ sêmbo Jerusalem. ¹⁴ Ma dabuñsiga atu-tu sêkêñ ñaclai têtñ inj bu têtñ malac dindec meñ, ma kôc lau nañ sêtoc am nem ñaê sa, nañ dôñ.” ¹⁵ Magoc Pômdau ô Ananias ndê yom ma sôm, “Am ndi, ma hêgo daôm dom! Aö kayaliñ ñgac dau sa su, bu hoc yom asê pi aneñ ñaê têtñ lau gameñ apa-ñga ti ñac si kiñ, ma têtñ lau Israel-ñga sêwhiñ. ¹⁶ Ma ñawapac ti ñandê nañ inj oc hôc tu aneñ ñaê-ñga, nañ aö oc watôc têtñ inj.”

¹⁷ Goc Ananias têtñ andu dau gi. Inj sôc gi, goc kêñ amba sac Saul ma sôm, “Aneñ asidôwa Saul. Pômdau Yisu nañ hoc dau asê têtñ am yêc señ têtñ malac dindec, nañ kêkiñ aö gatêñ am gameñ. Inj kêkiñ aö bu wakôm nem tanôm po asê, ma bu ñalau Dabuñ nem am ahuc.” ¹⁸ Ma ñagahô gêñ gitôm i ñagala peñ akêñ Saul tandô, ma inj gêlic gameñ tiyham. Inj tisa ma Ananias kêku inj. ¹⁹ Ma tiñambu inj gêñ gêñ e hôc inj dôñ.

Saul gêm mêtê mbo Damaskas

Saul mbo Damaskas whiñ lau sêkêñ whiñ-ñga gitôm bêc ñatô. ²⁰ Ma têtñ têtñ dau dinañ inj gic hu gêm mêtê lau yêc lau Israel si lôm wê-ñga, ma hoc asê têtñ ñac bu Yisu inj Anötö Atu. ²¹ Ma lau hoñ nañ sêñgô inj ndê yom, nañ sêhêdaê ma sêndac dandi, “Ñgac nañ kêñ kisa lau Jerusalem-ñga nañ sêtoc Yisu ndê ñaê sa, inj ñgac dau dindec me? Ma inj têtñ yac mba malac dec meñ, bu kôc lau sêkêñ whiñ Yisu-ñ ga dôñ ma wê ñac sêtêñ dabuñsiga atu-tu sêndi bu sêmatôc ñac.” ²² Tigeñ Saul sôm yom ñañga ma inj ndê ñaclai kêsôwec. Inj tôc asê têtñ lau Israel-ñga nañ sêndôc Damaskas, bu yom andô, Yisu inj lau Israel si Mesaya dau. Ma lau nañ sêkêñ whiñ Yisu dom, nañ sêtôm dom bu sêô inj ndê yom.

²³ Saul mbo malac Damaskas e bêc daêsam giñga su, ma lau Israel-ñga ñatô sêkic yom bu sêñsalê lêtñ bu sêndic inj ndu. ²⁴ Ma Saul ñgô yom dau ñawaê. Tôm acsalô ti ôbwêc ñac sêkêñ lau sêtíp gatam malac-ñga ñapep bu sêkôc inj dôñ ma sêndic inj ndu. ²⁵ Magoc lau nañ s êlhac sêwhiñ Saul ti sêñkuc inj, nañ sem inj sa bu lhö ndi. Têtñ ôbwêc dañ sêkêñ inj sip sambec atu dañ, ma sêñwhañ inj sip akêñ gatam saur dañ yêc malac dau ñaturjbôm e gi sip nom ma kôlhö gi.

Saul mbo Jerusalem

²⁶ Tiñambu Saul mbu têtñ Jerusalem gi, ma gauc gêm bu mbo whiñ lau sêkêñ whiñ Yisu-ñga nañ sêmbo dinañ. Magoc ñac sêkêñ whiñ dom bu inj gêm dau kwi su ma kêñ whiñ Yisu, dec ñac hoñ sêtôc inj. ²⁷ Magoc Banabas wê inj sôc gi kalhac aposel añgô-ñga. Ma inj whê sa bu Pômdau hoc dau asê ma sôm yom têtñ Saul yêc señ, ma tiñambu inj kalhac ñañga ma gêm mêtê pi Yisu ti atac pa su yêc malac Damaskas. ²⁸ Banabas ndê yom gêm malô lau Jerusalem-ñga si ñalôm, dec Saul mbo whiñ ñac, ma sôc sa yêc lhu, ma hoc yom asê pi Pômdau Yisu ti atac pa su eñ. ²⁹ Inj sôm yom whiñ lau Israel-ñga ñatô nañ sêsôm

awha Grik, ma kêsahê bu whê ñac si gauc sa pi Yisu. Magoc ñac sêtec inj ndê yom, ma bu sêndic inj ndu. ³⁰ Yom dau ñawaê tap lau sêkênj whinj-ñga sa, dec sêkôc inj whinj ñac sêsip malac Sisaria si, ma sêjkiñ inj têtj malac Tasis gi.

³¹ Têtj ñasawa dinañ lau sêhu si kisa têtj lau sêkênj whinj-ñga siñ. Ma lau sêkênj whinj-ñga yêc gameñ Judia ti Galili ma Samaria-ñga sêndôc ti yom malô. Anötö kênj ñalau Dabuñ bu puc ñac dôñ ma nem ñac sa. Ma sêsôc Pômdau ñapu ti sêtoc inj sa, ma ñac si toñ kêsôwec tiatu ñapañ.

Pita kôm ñgac bôliñ dañ ñayham sa

³² Têtj têtj dinañ Pita kêsêlênj golom-golom malac ma gêm mêtê lau. Têtj bêc dañ inj sôc malac Lida gi, bu ndic lau sêkênj whinj Yisu-ñga kêsî. ³³ Yêc malac dau inj tap ñgac dañ ñaê Aenias sa. Inj ñgac bôliñ ma yêc mbô ñapañ gitôm yala 8 su. ³⁴ Ma Pita sôm têtj inj, “Aenias. Yisu Kilisi kôm am ñayham sa. Tisa ma tip nem mbô sa.” Ma ñagahô Aenias tisa kalhac. ³⁵ Ma têtj ndoc lau nañ sêndôc malac Lida ti malac Saron sêlic bu inj ñayham sa, dec ñac hoñ sem si ñalôm kwi ma sêkênj whinj Pômdau.

Pita uy awhê batê dañ sa

³⁶ Têtj têtj dinañ awhê kênj whinj-ñga dañ ndôc malac Jopa. Inj ndê ñaê Tabita, nañ yêc lau Grik awha bu Dokas. Inj awhê nañ kôm mêtê ñayham-ñayham, ma gêm lau ñalôm sawa sa ñalênj daêsam. ³⁷ Magoc Dokas tap gêm bac atu sa e inj mbac ndu. Goc lau sêngwasinj inj ndê ñamlañ ma sêkênj yêc andu ñalôm ñahô-ñga dañ. ³⁸ Malac Jopa dau yêc kêpiñ malac Lida, ma têtj têtj lau sêkênj whinj-ñga yêc malac Jopa sêngô bu Pita mbo Lida, nañ sêjkiñ ñgac lu sêtênj inj si, ma sêtej inj ñaŋga bu mbu têtj Jopa whinj injlu ndi. ³⁹ Pita whinj injlu gi e hôc asê Jopa, ma sêwê inj pi andu ñalôm ñahô-ñga dinañ gi. Lauwhê sawa daêsam sêmbo ti sêtañ Dokas. ñac sêngihi Pita ahuc ma sêtôc ñakwê bambaliñ ti ñakwê ñatô nañ Dokas kêmasañ têtj ndoc inj mbo tali, nañ têtj Pita. ⁴⁰ Goc inj kênj ñac hoñ sêsa awê si, ma pônj haduc ma teñ mbec. Inj kac dau kwi bu lic awhê batê dinañ, ma sôm, “Tabita, am tisa!” Ma awhê dau tali sa e gêlic Pita, ma yêc dau sa meñ ndôc. ⁴¹ Goc Pita kêm inj sip amba ma keñ inj sa kalhac. Ma inj mbwêc lauwhê sawa dinañ ti lau sêkênj whinj-ñga ñatô sêsôc sêmeñ, ma tôc têtj ñac bu awhê dau mbo tali tiyham. ⁴² Ma gêtj dau ñawaê tiapa yêc malac Jopa, e lau daêsam sêkênj whinj Pômdau. ⁴³ Ma Pita mbo Jopa bêc ñatô, whinj ñgac dañ ñaê Saimon. Inj ñgac kôm gwelêñ kêmasañ bôc ñamlic-ñga.

10

Anötö kêkiñ añela dañ têtj Konelias

¹ Yêc malac Sisaria ñgac dañ mbo, nañ ndê ñaê Konelias. Inj ñgac bata siñ-ñga nañ yob lau siñ-ñga toñ dañ yêc lau siñ Rom-ñga si toñ atu nañ sêsam bu Itali ñatoñ.* ² Inj ti ndê gôlôwac hoñ sêtoc Anötö sa ma sêsôc inj ñapu ñapep. Inj teñ mbec têtj Anötö tôm bêc hoñ, ma kênj ndê awa daêsam bu nem lau Israel-ñga nañ sêpônda dau, nañ sa. ³ Têtj bêc dañ, acgatu gitôm 3 kilok telha-ñga, nañ Anötö tôc gêtj ñagatu dañ têtj inj. Inj gatu gêlic Anötö ndê añela dañ têtj inj meñ ma ta inj bu, “Konelias!” ⁴ Goc Konelias tahê inj ti töc dau atu, ma ndac, “Pômdau, bocke?” Ma añela dau sôm, “Mbec hoñ nañ am teñ, ti mwasiñ nañ am kênj têtj lau ñalôm sawa, nañ Anötö gêlic gitôm da ñayham nañ inj gauc gêm ñapañ. ⁵ Kwahic dec inj kênj yom têtj am bocdec bu. Êmkiñ lau ñatô sêtênj malac Jopa sêndi, bu sêkôc ñgac dañ ñaê Saimon mbu têtj am meñ. ñgac dau ndê ñaê dañ sêsam bu Pita. ⁶ Inj mbo whinj inj ndê wakañgac dañ ñaê Saimon, nañ kôm gwelêñ bôc ñamlic-ñga, ma inj ndê andu kalhac gwêc dali.”

⁷ Añela sôm yom dau pacndê su, goc hu inj siñ. Dec Konelias ta inj ndê ñgac akiñ lu ma inj ndê ñgac siñ-ñga dañ sêmeñ. ñgac siñ-ñga dau gêm inj sa tôm bêc hoñ, ma inj toc

* 10:1: Lau Rom-ñga si ñgac bata nañ yob lau siñ-ñga gitôm 100, nañ sêsam yêc Yom Inglis bu ‘Centurion’ (Senturion). Konelias inj senturion dañ. Lau siñ-ñga gitôm 600 sêmbo Itali ñatoñ ñalôm, ma sêsam toñ atu gitôm Itali ñatoñ yêc Yom Inglis bu ‘Regiment.’ Ma ñac sêkênj Regiment ñatoñ 10 sêpitigeñ sêti toñ atu, nañ sêsam bu ‘Legion’ (lau siñ-ñga gitôm 6,000).

Anötö sa. ⁸ Konelias gic miñ têtj ñac pi yom hoñ nañ añela sôm têtj iñ, goc kêkiñ ñac sêtêtj malac Jopa si.

Pita gêlic gêtj ñagatu dañ

⁹ Galañsê ñac sêñsêlêñ sêmbo señ ma têtj ac kalhac lhu, nañ sêsuñ sa malac atu Jopa. Têtj têtj dinañ, Pita pi andu gi bu teñ mbec. ¹⁰ Iñ mbo e gêtj yô iñ dec tac whiñ bu neñ gêtj. Lau sêmasañ iñ ndê gêtj sêmbo, ma Pita gatu kaiñ dañ sa. ¹¹ Iñ gêlic undambê kac sa, ma gêtj gitôm po atu dañ nañ sêsô wac sip ñakêcsu hale, nañ sêñwhañ sip nom meñ yêc iñ añgô-ñga. ¹² Ma iñ gêlic bôc tidau-tidau ma gêtj nañ sêñsêlêñ ña ñatac pu-ñga, ti mbac lôlôc-ñga sêmbo po dau ñalôm. ¹³ Goc awha dañ sôm têtj iñ bocdec bu, “Pita, tisa ndic ma neñ.” ¹⁴ Magoc iñ ô yom ma sôm, “Pômdau, mba andô! Moses ndê yomsu gic yao gêtj dau ma sôm bu iñ gêtj ñadômbwi, ma bocdinañ aô whañsuñ gêm gauc sambuc.” ¹⁵ Dec awha dau sôm tiyham, “Anötö bu sôm bu gêtj dañ iñ ñawasi, dec am sôm bu gêtj ñadômbwi dom.” ¹⁶ Gêtj hoñ dinañ hóc asê iñ tidim tö su, goc po dau pi undambê gi tiyham.

¹⁷ Têtj ndoc dinañ Pita ndê gauc sa bu iñ gêlic gêtj ñagatu dañ, goc iñ ndôc ma kôc gauc pi gêtj dau ñahu. Têtj ndoc dinañ, lau nañ Konelias kêkiñ, nañ sêtap Saimon ndê andu sa, ma sêlhac andu dau ñagatam. ¹⁸ M a sêta yom ma sêndac bu Saimon nañ sêsam bu Pita, nañ mbo andu dau, me mba. ¹⁹ Pita hê gauc pi gêtj nañ iñ gatu gêlic nañ mbo, ma ñalau Dabuñ sôm têtj iñ, “Saimon, lau tö sêñsalê am. ²⁰ Tisa ma sip nom ndi, ma whiñ ñac ndi. Hêgo daôm bu ñac lau gameñ apa-ñga lec dom, bu aô dauñ kakiñ ñac sêmeñ.” ²¹ Goc Pita sip gi ma sôm têtj lau dinañ, “Ñamalac nañ mac añsalê ambo, nañ aô dauñ dec. Mac amey tu sake-ñga?” ²² Ma ñac sêsôm, “Ñgac bata siñ-ñga Konelias kêkiñ yac amey. Iñ ñgac gitêtj toc Anötö sa-ñga, ma lau Israel-ñga hoñ nañ sêmbo malac Sisaria, nañ sêlic iñ ñayham. Añela dabuñ dañ sôm têtj iñ bu êñgalêm am sa têtj iñ ndê andu ndi, bu am sôm yom ñatô têtj iñ.” ²³ Pita ñgô ñac si yom dinañ su, goc kôc ñac sêsôc andu dau si bu sêmbo sêwhiñ iñ têtj ôbwêc dinañ.

Pita gêm mêtê têtj Konelias ti ndê lau

Têtj galañsê Pita ti akêñ malac Jopa whiñ lau dau, ma lau sêkêñ whiñ-ñga ñatô akêñ Jopa sêwhiñ ñac si. ²⁴ Bêc dañ tiyham sêhóc asê Sisaria. Konelias kêñ bata ñac, dec mbwêc iñ ndê dawai ti ndê silip hoñ sêkac sa sêpitigeñ. ²⁵ Têtj ndoc Pita bu sôc iñ ndê andu ndi, nañ Konelias têtj iñ gi, ma hu dau yêc iñ gahi-ñga bu toc iñ sa. ²⁶ Magoc Pita sôm, “Am kôm bocdinañ dom! Tisa, bu aô dauñ ñamalac ñambwa.” ²⁷ Iñlu sem yomgalôm ma sêsôc andu dau si, ma Pita gêlic lau toñ atu sêndôc andu ñalôm. ²⁸ Dec iñ sôm têtj ñac, “Mac añyalê bu yac lau Israel-ñga mba yomsu gic yao yac bu andic ahê lau nañ lau Israel dom, ma ati ñacleñ ñac d om. Tigeñ Anötö tôc asê têtj aô bu wapu ñamalac dañ bu ñadômbwi me sac dom. ²⁹ Bocdinañ têtj ndoc mac añkiñ lau bu sêñgalêm aô sa, nañ aô gasôm yom dañ dom, ma gawhiñ ñac gameñ. Ma kwahic dec, gitôm bu mac asôm asê têtj aô, ñahu bocke dec mac añgalêm aô sa gameñ?” ³⁰ Goc Konelias ô yom ma sôm, “Bêc hale su, aô gambo andu ti gateñ mbec têtj acgatu gitôm kwahic dec-ñga, têtj 3 kilok telha-ñga. Ma ñagahô ñamalac dañ ti ñakwê ñawasi atu hóc asê kalhac aô añôñ-ñga. ³¹ Ma iñ sôm têtj aô bu, ‘Konelias, Anötö ñgô am nem mbec, ma gauc gêm mwasij nañ am kêñ têtj lau ñalôm sawa. ³² Kwahic dec êmkiñ lau ñatô sêtêtj malac Jopa sêndi, ma sêkôc ñgac dañ ñaê Saimon nañ sêsam bu Pita, nañ meñ. Iñ ti ñacleñ iñ ndê wakanñgac ñaê Saimon ma ndôc whiñ iñ. ñgac kêmasañ bôc ñamlic-ñga dinañ ndê andu kalhac gwêc ñadali.’ ³³ Aô gangô su, goc ñagahô kakiñ lau ñatô sêtêtj am sêloc, ma ñayham bu am mweñ su. Kwahic dec yac hoñ dambo Anötö añgô-ñga, ma yac bu añgô yom bocke nañ Pômdau gic atu am bu sôm têtj yac.”

³⁴ Goc Pita gic hu yom ma sôm, “Kwahic dec aô kayalê pi ñandô bu Anötö toc lau toñ dañ sa, hóc gêlêc toñ ñatô su dom. ³⁵ Yomandô! Lau akêñ lau ñatorj nom-ñga hoñ nañ sêtôc iñ ma sêkôm mêtê ñayham ma solop, nañ iñ oc kôc ñac sa. ³⁶ Anötö kêñ ndê ñawâe ñayham têtj lau Israel, ma yom dau hêganônj Yisu Kilisi, nañ ti lau Israel ma lau gameñ

apa-nga hoj si Pômdau, ma whê lêtj naŋ datap yom malô sa tu iŋ-nga, naŋ sa. Mac angô ŋawaê dau su. ³⁷ Mac anyalê gêtj hoj naŋ hôc asê gameŋ Judia-nga, têtj ndoc Jon gêm mêtê ma kêku lau mbo Galili e meŋ têtj dec. ³⁸ Anötö kêŋ iŋ ndê ŋaclai atu ti ŋalau Dabuŋ gêm Yisu Nasaret-nga ahuc, dec kêyalij iŋ sa tu kôm gwelen-nga. Ma Anötö whij iŋ, dec iŋ gêm lau sa yêc gameŋ daêsam, ma kôm lau hoj naŋ Sadaŋ ndê ŋaclai kêgwiniŋ ŋac dôŋ, naŋ ŋayham sa tiyham. ³⁹ Yac ambo awhij iŋ, ma alic gêtj hoj naŋ iŋ kôm yêc lau Israel si gameŋ ma yêc Jerusalem. ŋac sic iŋ ndu pi a, ⁴⁰ magoc têtj bêc titö-nga Anötö uŋ iŋ sa akêtj lau batê-nga, ma kôm bu lau daêsam sêlic iŋ. ⁴¹ Lau hoj sêlic iŋ dom, magoc yac lau naŋ aŋ ti anôm gêtj awhij Yisu têtj ndoc iŋ tisa ma mbo whij yac tiyham, naŋ Anötö kêyalij yac sa bu ahoc iŋ ndê tisa ŋawaê asê. ⁴² Ma Anötö gic atu yac bu anem mêtê lau, ma bu ahoc yom asê bu iŋ kêyalij Yisu dau sa su, bu êŋsahê lau tali ti lau batê hoj têtj bêc ŋambu-nga. ⁴³ Ma propet akwa hoj bocdinaŋ sêhoc yom asê pi iŋ. ŋac sêto bu lau hoj naŋ sêkêtj whij iŋ, naŋ Anötö oc suc ŋac si sac kwi tu iŋ ndê ŋaê-nga.”

⁴⁴ Pita sôm yom dau mbo, ma ŋalau Dabuŋ gêm lau hoj naŋ sêŋgô iŋ ndê yom, naŋ ahuc. ⁴⁵ Ma lau Israel-nga naŋ sêkêtj whij Yisu ma sêmbo sêwhij Pita, naŋ sêhêdaê ŋandô bu sêlic Anötö kêmwasiŋ lau naŋ sêmbo lau Israel si toŋ dom, naŋ ŋa ŋalau Dabuŋ. ⁴⁶ Bu ŋac sêŋgô ŋac lau dau sêsôm yom awha wakuc-nga ti sêmpiŋ Anötö, tôm ŋalau Dabuŋ hôc ŋac awha sa. Dec Pita sôm têtj lau Israel-nga dinaŋ, ⁴⁷ “Anötö kêŋ ŋalau Dabuŋ têtj lau gameŋ apa-nga dindec tôm iŋ kêŋ têtj yac lau Israel-nga. Bocdinaŋ ŋayham bu ŋac sêlij busaŋgu.” ⁴⁸ Goc iŋ kêŋ yatu bu sêŋku ŋac tu Yisu Kilisi ndê ŋaê-nga. Ma tiŋambu lau dinaŋ sêndac Pita bu mbo whij ŋac tôm bêc ŋatô.

11

Pita gic miŋ lau gameŋ apa-nga si yom têtj lau Jerusalem-nga

¹ Lau aposel ti lau sêkêtj whij Yisu-nga naŋ sêmbo gameŋ Judia-nga, naŋ sêŋgô ŋawaê bu lau naŋ Israel dom, naŋ sêkôc Anötö ndê yom sa sêwhij. ² Magoc têtj ndoc Pita hu Sisaria siŋ ma mbu têtj Jerusalem gi, naŋ lau ŋatô sêsôm iŋ. ŋac lau Israel-nga naŋ sêkêtj whij Pômdau, ma sêsap lau Israel-nga si sakiŋ akwa ma pwac sêsê ŋamlic ŋatô su-nga dôŋ. Ma ŋac sêsôm Pita bocdec bu, ³ “Bocke am sôc lau naŋ sêŋkuc yac neŋ mêtê dasê ŋamlic-nga dom, naŋ si andu, ma gêtj gêtj whij ŋac?”

⁴ Dec Pita gic hu whê sa timala têtj ŋac, gêtj hoj naŋ hôc asê iŋ, ma sôm, ⁵ “Têtj bêc daŋ aô gateŋ mbec gambo malac Jopa, e gatuj kaiŋ daŋ sa ma galic gêtj ŋagatu daŋ. Galic gêtj gitôm po atu daŋ, naŋ sêsô wac sip ŋakêcsu hale, ma sêŋwhaŋ sip akêtj undambê têtj aô meŋ. ⁶ Aô gatôc gwaniŋ ma galic bôc nom-nga tidau-tidau, bôc saleŋ-nga ti gêtj naŋ sêŋsêlêŋ ŋa ŋatac pu-nga, ma mbac lôlôc-nga. ⁷ Dinaŋ su, goc gaŋgô awha daŋ sôm têtj aô bocdec bu, ‘Pita! Tisa ndic ma neŋ.’ ⁸ Magoc aô gaô yom ma gasôm, ‘Pômdau, mba andô! Moses ndê yomsu gic yao gêtj dau ma sôm bu iŋ gêtj ŋadômbwi, ma aô whaŋsuŋ gêm gauc sambuc.’ ⁹ Ma awha dau sa akêtj undambê tiyham ma sôm, ‘Anötö bu sôm bu gêtj daŋ iŋ gêtj ŋawasi, dec am sôm bu ŋadômbwi dom.’ ¹⁰ Gêtj hoj dinaŋ hôc asê aô tidim tö su, goc Pômdau kôc mbu pi undambê gi tiyham. ¹¹ Ma têtj ndoc dinaŋ laŋgac tö sêhêc asê andu naŋ aô gambo. ŋamalac daŋ kêkiŋ ŋac sêtêŋ aô sêmeŋ akêtj malac Sisaria. ¹² ŋalau Dabuŋ sôm têtj aô bu wahêgo dauŋ tu ŋac lau gameŋ apa-nga lec dom, ma kac aô bu wawhiŋ ŋac wandi, dec aô gawhiŋ ŋac ga. Ma asidôwai 6 akêtj Jopa sêwhij yac si. Yac ahôc asê ma asôc ŋamalac dau ndê andu a. ¹³ Ma iŋ gic miŋ têtj yac bu aŋela daŋ hoc dau asê têtj iŋ yêc ndê andu, ma sôm yom têtj iŋ bocdec bu, ‘Êmkiŋ lau sêtêŋ malac Jopa sêndi ma sêkôc Saimon naŋ sêsam bu Pita, naŋ meŋ. ¹⁴ Iŋ oc whê yom sa têtj mac, pi lêtj naŋ am ti nem lau hoj atap Anötö ndê mwasiŋ nem mac si ambo tamli ŋapaŋ-nga sa.’

¹⁵ “Bocdinaŋ aô gac hu bu wasôm yom têtj ŋac, ma têtj ndoc dau dinaŋ ŋalau Dabuŋ gêm ŋac ahuc tôm iŋ meŋ pi yac têtj ŋamata-nga. ¹⁶ Ma têtj dinaŋ aô gauc gêm Pômdau ndê yom bocdec bu, ‘Jon kêku lau ŋa bu, tigeŋ Anötö oc êŋku mac ŋa ŋalau Dabuŋ.’ ¹⁷ Lau dinaŋ sêkêtj whij Pômdau Yisu Kilisi tôm yac lau Israel-nga dakêtj whij, ma bocdinaŋ

dec Anötö kêmwasij ñac ña ñalau Dabuñ tòm inj kôm têtj yac. Anötö dau ndê lêtj dinañ, ma aõ asa dec bu walhac ahuc?”

¹⁸ Lau Israel-nga dau sêngô Pita ndê yom dinañ e ñac si yom mba, ma sêmpinj Anötö ma sêsôm, “Kwahic dec yac tanyalê bu lau horj nañ sem dau kwi, nañ oc sêtap Anötö ndê mwasij sêndöc tali ñapañ-nga sa. Yac lau Israel-nga, ma lau nañ sêmbô Israel si toj dom, nañ sêwhinj.”

Lau sêkêñ whinj Yisu yêc malac Antiok

¹⁹ Têtj ndoc lau Israel-nga sic Steven ndu, nañ sic hu sêkêñ kisa lau sêkêñ whinj-nga e ñac si daêsam sêhu Jerusalem sij ma sêlhö têtjêtj. ñatô sêtêtj gameñ Pionisia-nga ti nduc Saipras, ma ñatô sêtêtj malac Antiok si. Yêc gameñ bocke nañ sêhóc asê, nañ sêhoc ñawaê ñayham asê, magoc sêsôm têtj lau Israel-nga tawasê. ²⁰ Magoc lau ñatô nañ sêhu Jerusalem sij, nañ si malachu Sairin ma nduc Saipras, nañ sêtêtj Antiok si, ma sic hu sêsôm ñawaê ñayham pi Pômdau Yisu têtj lau Grik sêwhinj lau Israel-nga yêc malac dinañ. ²¹ Ma Pômdau gêm mbec gwelej dau e lau daêsam ñandô sem dau kwi ma sêkêñ whinj Pômdau.

²² Tiñambu lau Jerusalem-nga nañ sêkêñ whinj Yisu, nañ sêngô gêtj dau ñawaê, dec sêñkiñ Banabas têtj Antiok gi. ²³⁻²⁴ Banabas inj ñgac ñayham nañ ñalau Dabuñ gêm inj ahuc ma kêtj whinj ñaंगा. Têtj ndoc inj hóc asê Antiok, nañ gêlic bu lau daêsam sêtap Anötö ndê mwasij sa ma sêkêñ whinj Yisu. Dec inj tac ñayham atu, ma kêtjilí ñac bu sêsap Pômdau dôn, ma sêkêñ whinj inj ti si ñalôm sambuc. Ma têtj ndoc dinañ lau daêsam sêngô Banabas ndê yom ma sêkêñ whinj Pômdau.

²⁵ Malô goc Banabas têtj malac atu Tasis gi ma kêsâlê Saul. ²⁶ Inj tap inj sa su, goc kóc inj sa, ma injlu sêmbu sêtêtj Antiok si. Ma injlu sêkôm gwelej yêc gôlôwac dabuñ ñalôm, sêndôhôn lau daêsam gitôm yala sambuc dañ. Malac Antiok ti malac ñamata-nga nañ lau sic hu sêsam lau sêkêñ whinj-nga bu Kilisi ndê lau.

²⁷ Têtj ñasawa dinañ propet ñatô akêtj Jerusalem sêsip Antiok si. ²⁸ Ma ñalau Dabuñ kac ñac si ñgac dañ ñaê Agabus, dec tisa yêc lau sêkêñ whinj-nga aᅅgô-nga, ma hoc yom asê bu tiñambu tôbôm atu oc nem gameñ nañ lau Rom sem gôlij, nañ ahuc sambuc. (Ma inj ndê yom dau ñandô sa têtj ndoc Klaudias ti kiñ Rom-nga.) ²⁹ Tu dinañ-nga lau nañ sêkêñ whinj Yisu sêkôc gauc pi lêtj bu sênem asidôwai nañ sêndöc gameñ Judia-nga, nañ sa. ñac tigeñ-tigeñ sic awa sa tòm Anötö kêmwasij ñac, ³⁰ ma sêkêñ têtj Banabas lu Saul bu sêkôc sa sêndi, ma sêkêñ têtj lau sêkêñ whinj-nga si lau bata nañ sêmbô Jerusalem.

12

Lau sêkêñ whinj-nga sêtap kisa atu sa

¹ Têtj ndoc dinañ Kiñ †Herod gauc gêm tidôn bu kêtj kisa lau sêkêñ whinj-nga, ma kóc ñac si lau ñatô dôn. ² Inj gic atu inj ndê lau sij, dec sic Jon ndê dôwa Jems ndu ña bien baliñ. ³ Inj gêlic bu gêtj dinañ kôm lau Israel-nga atac ñayham sa, dec inj sôm bu inj ndê lau sij-nga sêkôc Pita dôn, têtj têtj lau Israel-nga sêlic om atu †Mwasij Bolom Yist Mba-nga. ⁴ Bocdinañ lau sij-nga sêkôc Pita dôn ma sêkêñ inj ndöc gapocwalô. Ma sêkêñ lau sij-nga toñ hale sêyob inj sêô dau sêô dau, ma ñgac hale sêmbô toñ tigeñ-tigeñ ñalôm. Herod gauc gêm bu kêtj inj ndöc dinañ e lau Israel si Mwasij Bolom Yist Mba-nga ti †Pasowa-nga pacndê, goc kóc inj sa ma êmatôc inj yêc lau aᅅgô-nga. ⁵ Bocdinañ Pita ndöc gapocwalô, magoc lau sêkêñ whinj-nga horj nañ sêmbô Jerusalem, nañ sêterj mbec ñaंगा tu inj-nga têtj Anötö.

Pômdau ndê aᅅela gêm Pita sa

⁶ Têtj ôbwêc dañ Pita yêc bêc yêc gapocwalô, ma Herod kêmatiñ yom tidôn su bu êmatôc inj têtj laᅅsê. Sêsô inj amba dôn ña sen lu, ma gi sêsô pi ñgac sij-nga lu. Ma lau sij-nga ñatô sêlhac sêyob gatam. ⁷ Ma ñagahô ñambwa Pômdau ndê aᅅela dañ hóc asê, ma ñawê pô gapocwalô ñalôm. Inj toñ Pita sip ñabi e tali sa, ma sôm têtj inj, “Ñagahô! Tisa!” Goc sen nañ sêsô inj amba dôn, nañ tigoloñ ma peñ sip gi. ⁸ Ma aᅅela sôm, “Êmasañ

daôm. Kic nem pinjap dôñ ma sôc nem atapa ti ñakwê baliñ sa, goc êmkuc aö.” Pita kôm gitôm iñ sôm,⁹ ma kékuc añela dau. Iñ gauc gêm bu gêñ nañ añela kôm, nañ gitôm mbê dañ, ma kêyalê dom bu gêñ dau iñ gêñ ñandô.¹⁰ Iñlu sêñlêc ñgac siñ-ñga lu nañ sêyob andu dau e sêhóc asê gatam nañ sa malac lôm. Gatam dau gêlêc dau su, ma sêsa awê si. Iñlu sêñsêlêñ sêsa señ dañ, ma sep tigen añela hu iñ siñ.

¹¹ Têñ dinañ Pita ndê gauc sa ma sôm têñ dau, “Kwahic dec aö kayalê tidôn bu Pômdau kêkiñ ndê añela bu êñgaho aö su yêc Herod amba, bu gêñ nañ lau Israel-ñga gauc gêm bu sêkôm têñ aö, nañ oc ñandô sa dom.”¹² Iñ kêyalê gêñ dau pi ñandô, goc sa têñ awhê dañ ñaê Maria ndê andu gi. Maria iñ Jon, †ñgacsêñom nañ sêsam bu Mak, nañ dinda. Ma têñ ôbwêc dinañ lau daêsam sêkac sa sêmbo Maria ndê andu bu sêteñ mbec.¹³ Pita hóc asê ma kêmati gatam. Ma awhê akiñ dañ ñaê Roda sa gi bu lic asa kêmati gatam.¹⁴ Iñ ñgô iñ awha dec kêyalê bu Pita, dec tac ñayham sa atu ma kêlhiñ gatam siñ kêti mbu gi ma sôm têñ lau bu, “Pita dê kalhac gatam!”¹⁵ Magoc ñac sêkêñ whiñ dom, ma sêsôm têñ iñ bu, “Am nem gauc kêñsôn!” Goc iñ sôm yom pi Pita ñapañ e ñac sêsôm, “Mboe iñ ndê añela, me?”¹⁶ Sêkôc gauc dinañ sêmbo, ma Pita gacgeñ kêmati gatam kalhac. Malô ma sêlêc gatam su têñ iñ e sêlic iñ ma sêsö ñandô.¹⁷ Pita gic amba bu sênem dau dôñ, goc gic miñ yom pi ñalêñ nañ Pômdau kôc iñ su yêc gapocwalô. Ma iñ sôm, “Mac andi ma asôm asê têñ Jems ma asidôwai ñatô.” Goc iñ hu ñac siñ ma sa gi.

¹⁸ Têñ bêbêc lau siñ-ñga nañ sêyob gapocwalô sêlic bu Pita añgô mba. Gêñ dau gêli ñac ñalôm sa ñandô, ma ñac gauc gêm yom daêsam pi iñ bu oc mbo nde.¹⁹ Ma Herod ñgô ñawaê, dec kêñ lau sêñsalê iñ e gimba. Goc iñ kêsu lau siñ-ñga nañ sêyob Pita, ma gic atu bu sêndic ñac ndu.

Pômdau gic Herod ndu

Tiñambu Herod hu gameñ Judia-ñga siñ ma sa têñ malac Sisaria gi bu mbo bêc ñatô.²⁰ Tôm ñasawa hic baliñ ñagec gi su, nañ yom ñawapac ñatô yêc Herod ma lau malac Taya ma Saidon-ñga ñalhu, dec iñ gêlic ñac sac. Magoc têñ têm iñ mbo malac Sisaria, nañ lau dau ñalôm tigen ma gauc gêm bu sêhê wamba iñ tiyham. ñahu bu ñac sêmbo Herod ndê gôliñ ñapu ma lau gameñ dinañ-ñga takwê Herod tôm yala hoñ, bu nem ñac sa ña gêñ daneñ-ñga ñatô. Tu dinañ-ñga sêmasañ yom whiñ Blastus, ñgac nañ yob Herod ndê andu, ma semlhi iñ bu nem ñac awha têñ Herod. Ma sic ndoc bu sêmasañ yom wamba-ñga dau whiñ Herod.

²¹ Têñ bêc dau Herod sôc ndê ñakwê ti ñawasi kiñ-ñga sa, goc ndöc ndê pôn ma sôm ndê yom daêsam asê têñ lau malac lu dinañ-ñga.²² ñac sêñgô su ma sêmbwêc, “Kec! Awha dindêc ñamalac ñambwa ndê awha dom, anötö dañ ndê awha.”²³ Herod ñgô ñac si yom dinañ, dec toc dau sa kêlêc ma kêñ waê têñ Anötö dom. Ma tu dinañ-ñga Pômdau ndê añela gic iñ ma kôm iñ gêm bac atu. Dombo sem iñ ahuc ma señ iñ e mbac ndu.

²⁴ Têñ têm dinañ ma kêsêlêñ meñ, nañ lau sem mêtê ñapañ e Anötö ndê yom tiapa, ma lau daêsam sêkêñ whiñ.²⁵ Banabas lu Saul sic bata si gwelen yêc malac Jerusalem, goc sêmbu sêtêñ Antiok si. Ma sêkôc Jon, ñgac nañ sêsam iñ ndê ñaê dañ bu Mak, nañ whiñ iñlu gi.

13

Sem mbec Banabas lu Saul bu sêkôm gwelen

¹ Lau propet ti kêdôhôn-waga bocdec sêmbo m alac Antiok ma sêkôm gwelen yêc gôlôwac dabuñ ñalôm. Banabas lu Saimon nañ sêsam bu Naiga, Lusias akêñ malac Sairin, Saul ma Manaen (nañ tiatu whiñ †Herod Antipas têñ ndoc iñlu sêmbo balê).² Têñ bêc dañ ñac lau dau sêmbo sêwhiñ dau ma sêhu gêñ daneñ-ñga siñ tu sêtoc Pômdau sa-ñga. Ma ñalau Dabuñ sôm têñ ñac bu, “Aö kayaliñ Banabas lu Saul sa bu sêkôm gwelen ñawaê ñayham-ñga. Bocdinañ anem mbec iñlu ma añkiñ iñlu sêsa sêndi ma sêkôm gwelen dau.”

³ Lau dau sêñgô su, goc sêhu gêñ daneñ-ñga siñ ti sêteñ mbec ñasawa dañ tiyham, ma sêkêñ amba sac Saul lu Banabas, ma sêñkiñ iñlu sêsa si.

Saul lu Banabas sêmbu nduc Saipras

⁴ Ñalên dinañ Ñalau Dabuñ kêkin Saul lu Banabas, dec inlu sêtên malac Selusia si, ma sêpi wañ dañ ma sêsa nduc Saipras si. ⁵ Ñac sêsôc baö yêc malac Salamis, ma sêsôc lau Israel si lôm wê-nga yêc dindê, ma sem mêtê lau ti sêhoc Anötö ndê yom asê. Ma Jon mbo whin inlu bu nem inlu sa.

⁶ Tinjambu sênsêlên ma sêhoc ñawaê ñayham asê yêc nduc Saipras ñagameñ hoñ e sêhoc asê malac Papos. Yêc dinañ sêtap propet tasan dañ sa nañ kôm gwelên mbectoma-nga whin. In ñgac Israel-nga dañ ma in ndê ñaê Ba-Jisas. ⁷ In gêm akin ñgac Rom-nga nañ gêm gôlin nduc Saipras, nañ ndê ñaê Segias Polas. Gôlinwaga dau in ñgac tigauc, dec kêgalêm Banabas lu Saul sa, bu in tac whin bu sêwhê Anötö ndê yom sa têt in. ⁸ Magoc Ba-Jisas kôm bu êngwiniñ ti kêt kisa inlu, ma tac whin bu kac gôlinwaga dau kwi bu kêt whin Pômdau dom. (Ba-Jisas ndê ñaê dañ Elimas, nañ danem kwi bu Mbectoma.) ⁹ Têt ndoc dinañ Ñalau Dabuñ gêm Saul, nañ sêsam bu Pol ahuc, ma in tahê Elimas ma sôm, ¹⁰ “Am Sadañ atu am! Am kêt kisa lêt gitêt hoñ, ma sac ti mêtê tasan gêm am ahuc. Am bu kôm Pômdau ndê lêt solop êñsôn. ¹¹ Kwahic dec am oc êmsahê Pômdau ndê ñaclai. Am oc tampec sa ma tôm bêc ñatô am oc lic gameñ ti ac ñawê tiyham dom.” Ma ñagahô ñasac gêm ñgac dau tandô ahuc, ma in kêsêlên kêsma ma kêsâlê ñamalac dañ bu kêm in amba ma wê in. ¹² Segias Polas hêdaê tu Saul lu Banabas si yom pi Pômdau-nga, ma têt ndoc in gêlic gêt nañ hóc asê Elimas, nañ in kêt whin Yisu.

Pol gêm mêtê mbo Antiok

¹³ Pol lu Banabas ma Mak sêhu Papos siñ ma sêpi wañ dañ, ma sêlac sêtên malac Pega nañ yêc gameñ Pampilia-nga si. Yêc gameñ dinañ Jon hu inlu siñ ma mbu têt Jerusalem gi. ¹⁴ Goc inlu sêhu Pega siñ ma sêtên malac Antiok nañ yêc gameñ Pisidia-nga,* nañ si. Têt bêc Sabat-nga sêsôc lau Israel si lôm wê-nga si, ma sêndôc sic. ¹⁵ Sêngô Anötö ndê yom nañ sêsam yêc Buku Yomsu-nga ti Propet si Buku, goc lau bata lôm wê-nga-nga sêkên yom têt inlu ma sêsôm, “Asidôwa lu. Amlu nem yom bu yêc bu apuc lau dindêc dôn, dec asôm asê têt yac.”

¹⁶ Goc Pol tisa kalhac, ma gic amba têt lau bu sênem dau dôn, goc sôm, “Mac lau Israel-nga ti mac lau apa nañ atoc Anötö sa. Angô su nañ! ¹⁷ Yac lau Israel-nga mba Anötö kêyalin yac mba abañ sa. Ma tinjambu in kôm ñac si wakuc nañ sêndôc gameñ Isip-nga, nañ sêti lau toñ atu. Ma têt ndoc in kôc ñac su yêc Isip, nañ kôm gêt ti ñaclai atu daêsam. ¹⁸ Tinjambu ñac sêkôm mêtê wachuc daêsam tôm yala 40 nañ sêmbu gameñ sawa, magoc Anötö hu ñac siñ dom. ¹⁹ Tinjambu in ku lau toñ 7 dulu yêc gameñ Kanan-nga, ma kêt ñac si gameñ têt lau Israel-nga sêwêkain. ²⁰ Gêt hoñ dinañ hóc asê yêc yala 450 ñalôm. Tinjambu in kêt lau sêmatôc yom-nga sêyob lau Israel-nga e meñ têt propet Samuel ndê têt. ²¹ Têt ndoc dinañ lau dau sêndac kin dañ bu nem gôlin ñac, ma Anötö kêt Saul, nañ ndê damba Kis akêt Benjamin ndê toñ. Saul gêm gôlin têt yala 40, ²² goc Anötö kêt in su ma kêt Dawid ti kin ô in su. Ma in sôm yom pi Dawid bocdec bu, ‘Aö galic Jessi ndê atu Dawid bu ñgac nañ ndê ñalôm ti gauc tap aneñ atac whin sa, ma oc kôm gêt hoñ têt aö atac whin.’ ²³ Anötö kêyalin ñgac nem lau si-nga Yisu sa yêc Dawid dau ndê wakuc, têt in gic bata muñ su, ma kêt in hóc asê Israel. ²⁴ Yisu gic hu ndê gwelên su dom, ma Jon gêm mêtê têt lau Israel-nga hoñ bu sênem si ñalôm kwi ma sêlin busañgu. ²⁵ Têt ndoc Jon ndê gwelên kêtin bu pacndê, nañ in sôm têt lau bu, ‘Mac gauc gêm bu aö asa? Ñgac nañ Anötö gic bata bu ti mac nem Mesaya, nañ aö dom. Mba! Magoc in oc meñ êñkuc aö. In ñgac tiwaê ma aö ñgac ñambwa, gitôm dom bu wati in ndê ñgac akin tu wangapwêc in ndê atapa ñawalô su-nga.’

²⁶ “O asidôwai. Mac lau Israel-nga nañ asa akêt abañ Abraham, ti mac lau nañ ambo lau Israel si toñ dom magoc atoc Anötö sa. Ñawaê dindêc pi Anötö ndê lêt nem lau si-nga, nañ in kêt gic waê yac hoñ. ²⁷ Lau Israel Jerusalem-nga ti ñac si lau bata sêsam propet

* 13:14: Malac lu ñaê Antiok sêyêc. Dañ yêc gameñ Siria-nga - alic Apo 13:1; ma 14:26. Ma dañ yêc gameñ Pisidia-nga (alic map).

akwa-kwa si yom asê yêc ñac si lôm wê-nga tòm bêc Sabat-nga hoj. Magoc têtj têtj Yisu hôc asê, nañ sênjalê dom bu in Mesaya dau, ma sêkic yom bu sêndic in ndu. Ñac sênjalê dom bu lêtj bocdinañ dec kôm yom nañ lau propet dau sêhoc asê pi Mesaya, nañ ñandô sa. ²⁸ Ñac sêtap yom giso dañ sa pi Yisu tu bu sêndic in ndu-nga lec dom, magoc sêndac Pailot bu ndic in ndu. ²⁹ Ñac si lêtj dinañ dec kôm yom hoj nañ sêto pi Yisu muñ su, nañ ñandô sa. Pailot ndê lau sic Yisu ndu su, goc lau sêkôc in su yêc a gicso ma sêkên in ndê ñamlañ yêc sêhô. ³⁰ Magoc Anötö uñ in sa akên lau batê-nga. ³¹ Ma tòm bêc daêsam in mbo whiñ lau nañ sênjalêñ sêwhiñ in têtj ndoc in gic hu ndê gwelêñ yêc Galili e lau sic in ndu yêc Jerusalem. Ñac lau dau sêlic in tisa su yomandô, madec sêsôm asê têtj lau hoj. ³²⁻³³ Kwahic dec yac asôm ñawaê ñayham asê têtj mac bocdec bu, Anötö uñ Yisu sa akên lau batê-nga. Ma bocdinañ dec yom nañ in gic bata têtj abañi, nañ kwahic dec in kôm ñandô sa têtj abañi si lau wakuc yac dec. Tòm yom nañ sêto yêc Wê tilu-nga yêc Buku Wê-nga bocdec bu, ‘*Acsalô lec am ti aö neñ atungac solop, ma aö gati am Damam.*’ ³⁴ Anötö uñ in sa akên lau batê-nga bu in ñamlic tibalê dom. Bu mba, dec oc tòm dom bu sêto yom bocdec bu, ‘*Pwac dabuñ nañ aö kamatiñ gawhiñ Dawid, nañ tidôn su, ma mac oc atap pwac dau ña-mwasin sa.*’ ³⁵ Ma yom dau Dawid to yêc bocdec, ‘*Am oc hu nem ñgac Dabuñ siñ bu tibalê dom.*’ ³⁶ Anjô su nañ! Dawid to yom dinañ hêganôn in dau dom. Bu têtj ndoc Dawid gic bata gwelêñ nañ Anötö kên sip in amba, nañ Dawid mbac ndu whiñ lau têtj dinañ-nga, ma sênjuhun in whiñ ndê apai. Ma in ndê ñamlañ tibalê su. ³⁷ Tigeñ Yisu, nañ Anötö uñ in sa akên lau batê-nga, nañ ndê ñamlañ tibalê dom.

³⁸ “Bocdinañ aneñ asidôwai hac, anjô. Aö tac whiñ bu mac anjalê ñapep bu yom nañ yac ahoc asê têtj mac, nañ bu whê mac nem gauc sa pi lêtj bu Anötö suc mac nem sac kwi tu Yisu-nga. ³⁹ Mac nem dañ gitôm dom bu êñkuc yomsu hoj nañ Moses to e Anötö lic in bu ñamalac gitên. Mba andô! Tigeñ kwahic dec lau nañ sêkên whiñ Yisu, nañ Anötö gêlic ñac bu lau gitên tu in-nga. ⁴⁰ Ayob daôm bu atec ñawaê ñayham dindec dom, tu bu yom nañ lau propet sêsôm, nañ ñandô sa pi mac dom. Yom dau bocdec:

⁴¹ Alic su nañ mac lau apu yom ti atañ bôlê-nga. Kwahic dec aö oc wakôm gên atu dañ, nañ lau bu sêsôm asê têtj mac, dec oc akên whiñ dom! Mac alic ti ahêdaêm, magoc oc andiñam!” [Hab 1:5]

⁴² Pol gic bata in ndê yom dinañ, ma inlu Banabas bu sêhu lôm wê-nga siñ sêsa awê sêndi. Ma lau sêndac inlu bu sêmbu sêmeñ têtj Sabat ñambu-nga, ma sêsôm yom tiyham pi gên hoj dinañ. ⁴³ Lau bata lôm wê-nga sêkên gôlôwac sêsa si su, ma lau daêsam sênkuc Pol lu Banabas. Lau ñatô ñac lau Israel-nga, ma lau ñatô ñac lau gameñ apa-nga nañ sênkuc lau Israel si sakiñ sênem akiñ Anötö-nga. Ma Pol lu Banabas sem yomgalôm sêwhiñ ñac, ma sem la ñac bu takwê Anötö ndê mwasin tu bu puc ñac si sêkên whiñ dôn tòm bêc hoj.

⁴⁴ Sabat dañ tiyham hôc asê, ma lau daêsam andô sêkac dau sa bu sênjô Pômdau ndê yom. Kêpiñ bu lau malac-nga hoj sêmeñ sêpitigeñ. ⁴⁵ Tigeñ lau Israel-nga ñatô sêlic toñ atu dinañ ma sem lêmun ñandô. Bocdinañ ñac atac ñandê ma sêsôm yom sac-sac daêsam bu sênjwin in Pol ti ndê yom. ⁴⁶ Magoc inlu Banabas sêlhac ti atac pa su ma sêo ñac si yom ma sêsôm, “Anötö kêkiñ alu bu asôm in ndê yom asê têtj mac lau Israel-nga muñ. Magoc mac atec in ndê yom. Mac atec bu atap señ andöc tamli-nga sa, a? Tu dinañ-nga dec alu oc ahu mac siñ, ma atên lau nañ lau Israel dom, nañ andi. ⁴⁷ Pômdau dau gic atu alu bu akôm bocdinañ, tòm yom nañ Aisaya to pi Anötö ndê ñgac akiñ bocdec bu:

Aö wañkiñ am gitôm ñawê bu têtj lau nañ lau Israel dom, nañ ndi. Ma am oc sôm ñawaê ñayham asê pi aneñ lêtj wanem lau si-nga e tiapa yêc gameñ hoj.” [Ais 49:6]

⁴⁸ Lau gameñ apa-nga dinañ sênjô yom dau, ma ñac atac ñayham sa ma sêtoc Pômdau ndê yom sa. Ma lau hoj nañ Pômdau kêyaliñ ñac sa su bu sêtap señ sêndöc tali-nga sa, nañ sêkên whiñ.

⁴⁹ Ma Pômdau ndê yom gi tiapa gêm gameñ hoj dinañ ahuc. ⁵⁰ Magoc yêc malac dinañ lau Israel-nga ñatô sênjilí lau bata ti lauwhê tiwaê nañ sêmbo gôlôwac Israel-nga ñalôm, ma sêkên kisa Pol lu Banabas ma sêmasuc inlu su yêc ñac si gameñ. ⁵¹ Bocdinañ inlu sêton

kop su yêc si gahi bu tôc lau dau si giso asê, ma sêtêj malac Aikoniam si. ⁵² Ma Anötö kênj ñalau Dabuñ gêm lau malac Antiok-nga nañ sêkênj whiñ Yisu, nañ ahuc, ma sêmbo ti atac ñayham ñapañ.

14

Pol lu Banabas sem mêtê sêmbo malac Aikoniam

¹ Pol lu Banabas sêhoc asê malac Aikoniam, ma sênkuc si gêbôm ma sêsôc lau Israel si lôm wê-nga si. Ma yêc dinañ inlu sem mêtê ñalênj ñayham e lau daêsam sêkênj whiñ Yisu, lau Israel-nga ma lau gameñ apa-nga sêwhiñ. ² Magoc lau Israel-nga nañ sêkôc inlu si yom sa ti sêkênj whiñ dom, nañ sênjilí lau gameñ apa-nga e sêlic lau sêkênj whiñ-nga sac. ³ Tu dinañ-nga Pol lu Banabas sêmbo malac Aikoniam ñasawa hic baliñ, ma sêlhac ñaŋga tu bu sêwhê Pômdau ndê yom sa-nga. Ma Pômdau kênj ñaclai têtj inlu bu sêkôm gênj dalô ti gênj atu-tu, tu bu puñ yom nañ inlu sêhoc asê pi in ndê mwasiñ, nañ dôñ. ⁴ Gênj dau kôm lau malac-nga sêwhê dau kôc, ñatô sêlhac sêwhiñ lau Israel-nga, ma ñatô sêlhac sêwhiñ aposel lu dinañ. ⁵ Têtj dinañ lau Israel-nga ma lau gameñ apa-nga nañ sêkênj kisa inlu, nañ sêkic yom sêwhiñ ñac si lau bata bu sêkôm inlu ñayom ma sêtuc inlu ña hoc ndu. ⁶⁻⁷ Tigenj inlu sênjô ñapuc, ma bocdinañ dec sêlhô sêtêj gameñ Likonia-nga si. Ma yêc gameñ dinañ, inlu sêkôm gwelenj ñawaê ñayham-nga yêc malac Listra ma malac Derbi ma yêc ñagameñ ñamakê-nga.

Pol lu Banabas sêtêj malac Listra si

⁸ Yêc malac Listra ñgac bôlinj dañ mbo, nañ gahi lu-lu tibalê. Dinda kôc in bocdinañ, ma inj kêsêlênj dañ dom. ⁹ Têtj bêc dañ in ndôc gameñ nañ Pol gêm mêtê mbo, ma ñgô in ndê yom. Pol tahê in e kâyalê bu inj kênj whiñ Pômdau ñaŋga tôm bu kôm inj ñayham sa. ¹⁰ Dec Pol ta yom ña awha atu ma sôm, “Tisa lhac!” Ma ñagahô ñambwa ñgac dau tisa ma kêsêlênj.

¹¹ Lau Likonia-nga sêlic gênj nañ Pol kôm, dec sêmbwêc yêc dau awha-nga ma sêsôm, “Kec, anötöi sem ñamalac anjô ma sêsip sêtêj yac sêmeñ.” ¹² Ma sêhê ñaê Seus pi Banabas kêkuc ñac si anötö ñamata-nga ndê ñaê. Ma sêsam Pol bu Hermes, kêkuc ñac si anötö apa dañ ñaê, ñahu bu inj ñgac sôm yom-nga. ¹³ Lau malac dinañ-nga si lôm tu sênem akiñ ñac si anötö apa Seus, nañ kalhac kêpiñ malac dau ñagatam. Ma anötö apa Seus ndê dabuñsiga dañ, ti ñac lau malac-nga atac whiñ bu sêkênj gênj pi ya ti da têtj Pol lu Banabas. Dec inj kôc makao gapoc ñatô ma gênj ñatô tu sênjôlôn makao ma sêkênj ti da-nga, ma ñac hoñ sêkac dau sa sêmbo malac dau ñasactô. ¹⁴ Magoc têtj ndoc aposel lu sênjô gênj dinañ ñawaê, nañ sêkac si ñakwê kic bu sêtôc asê bu sêlic gênj dau so sambuc. Ma sêsa ñalhu si, ma sêmbwêc yom bocdec bu, ¹⁵ “Ei! Mac akôm inj dinañ tu ake-nga? Alu ñamalac atôm mac, ma amey bu asôm ñawaê ñayham asê têtj mac. Alu bu asôm têtj mac bu ahu nem anötöi tasanj hoñ siñ ma anem daôm kwi ma anem akiñ Anötö Tali ñadau, nañ kêmasañ undambê ti nom ma gwêc ti gênj hoñ. ¹⁶ Muñ-ñ ga inj kênj ñasawa têtj lau nom-nga hoñ bu sêkôm gênj tôm si atac whiñ. ¹⁷ Magoc inj kêmwasinj lau nom-nga ñapañ bu whê ñac si gauc sa pi inj. Inj kênj u gic akênj umboñ, dec mac nem ôm sem ñandô daêsam. Inj kênj gênj daney-nga daêsam têtj mac, ti gênj ñayham-ñayham tu bu kôm mac atac ñayham-nga.” ¹⁸ Inlu sêwhê gênj hoñ dinañ sa têtj lau dau, magoc lau ñatô si gauc sa dom, ma sêkôm ñaŋga bu sêkênj da têtj inlu.

¹⁹ Têtj dinañ lau Israel-nga ñatô nañ sêmeñ akênj malac Antiok ma Aikoniam, nañ sêsôm yom daêsam têtj lau e sêkac si ñalôm kwi ma sêlic Pol lu Banabas sac. Dec sêtuc Pol ña hoc e gauc gêm bu inj mbac ndu su, goc sêhê inj sa malac ñamakê gi. ²⁰ Magoc lau sêkênj whiñ Yisu-nga ñatô sêsa si sênjilhi inj a huc, dec inj tisa ma mbu sôc malac Listra gi. Ma ñagalañsê inlu Banabas sêlhô sêtêj malac Derbi si.

Pol lu Banabas sêmbu sêtêj Antiok si

²¹ Inlu sêsôm ñawaê ñayham asê yêc malac atu Derbi, e lau daêsam sêkênj whiñ Pômdau. Tinjambu inlu sêmbu si, ma sic lau sêkênj whiñ-nga kêsi yêc malac Listra,

Aikoniam, ma Antiok yêc gamej Pisidia-nga. ²² Sêpuc lau sêkêj whiŋ-nga dôj bu sêlhac ɲaŋga ma sêhu si sêkêj whiŋ siŋ dom. Sêsôm têtj ɲac bu, “Yac bu dambo Anötö ndê gôliŋ ɲapu, naŋ iŋ gêtj sauŋ dom. Dalhac ɲaŋga ma dahôc ɲawapac dandic ɲawaê.” ²³ Ma yêc lau sêkêj whiŋ-nga ɲatoŋ hoŋ naŋ iŋlu sic kêsi, naŋ Pol lu Banabas sênyaliŋ lau bata sa bu sêyob toŋ tigeŋ-tigeŋ. Iŋlu sem mbec lau bata dau ma sêkêj ɲac sêsip Pômdau, naŋ ɲac hoŋ sêkêj whiŋ iŋ, naŋ amba. Ma ɲac hoŋ sêhu gêtj daneŋ-nga siŋ tu bu sêteŋ mbec-nga, ma sêndac Pômdau bu puc lau bata dau dôj. ²⁴ Iŋlu sic gamej Pisidia-nga kêsi su, goc sêtêtj gamej Pampilia-nga si. ²⁵ Yêc dinaŋ sêhoc ɲawaê ɲayham asê yêc malac Pega, ma tiŋambu sêsa malac Atalia si. ²⁶ Ma yêc Atalia sêpi waŋ daŋ, ma sêmbu sêtêtj malac Antiok naŋ yêc gamej Siria-nga si. Muŋ-nga lau yêc malac d au sênyaliŋ iŋlu sa ma sêteŋ Anötö bu êmwasiŋ iŋlu tu gwelêj naŋ kwahic dec iŋlu sic bata su-nga. ²⁷ Sêhôt asê su goc sêkac lau sêkêj whiŋ-nga hoŋ sa, ma sic miŋ gêtj hoŋ naŋ Anötö gêm iŋlu sa bu sêkôm. Ma sêsôm asê têtj ɲac bu kwahic dec Anötö gêlêc gatam su têtj lau naŋ lau Israel dom, dec ɲac si lau daêsam sêkêj whiŋ Yisu. ²⁸ Ma iŋlu sêmbu sêwhiŋ lau sêkêj whiŋ-nga yêc malac Antiok ɲasawa baliŋ.

15

Lau atu-tu sêkac sa sêmbu Jerusalem

¹ Lau sêkêj whiŋ-nga ɲatô akêj gamej Judia-ŋ ga sêhôt asê Antiok, ma sêndôhôn yom têtj lau sêkêj whiŋ-nga naŋ lau Israel dom, naŋ bocdec bu, “Mac bu asê nem laungac si ɲamlic ɲatô su aŋkuc pwac naŋ Moses to yom pi, naŋ dom, dec oc tôm dom bu Anötö nem mac si.” ² Tu yom dinaŋ-nga dec kisa atu yêc Pol lu Banabas ma lau gamej Judia-nga dinaŋ ɲasawa, ma sêseŋ dau ɲapaŋ pi yom dau. Bocdinaŋ lau sêkêj whiŋ-nga sênyaliŋ Pol lu Banabas ma lau sêkêj whiŋ-nga ɲatô sa, ma sêŋkiŋ ɲac bu sêpi Jerusalem sêndi ma sêngô lau aposel ti lau bata si gauc pi yom dau. ³ Sêŋkiŋ ɲac si su, ma têtj ndoc Pol ti lau dau sêŋsêlêj sêmbu seŋ, naŋ sic miŋ têtj lau sêkêj whiŋ-nga yêc gamej Pionisia ti Samaria-nga, pi ɲac si gwelêj têtj lau naŋ lau Israel dom. Sêwhê sa bu lau apa daêsam sêkac si ɲalôm kwi ma sêkêj whiŋ Pômdau. Ma yom dau kôm lau sêkêj whiŋ-nga hoŋ atac ɲayham atu. ⁴ Ma têtj ndoc sêhôt asê Jerusalem, naŋ lau sêkêj whiŋ-nga ti aposel ma lau bata sêkôt ɲac sa. Ma iŋlu sic miŋ gêtj hoŋ naŋ Anötö gêm iŋlu sa bu sêkôm.

⁵ Têtj dinaŋ lau Palêsai ɲatô naŋ sêkêj whiŋ Yisu, naŋ sêtisa ma sêsôm, “Yac gauc gêm tidôn bu dandic atu bu lau gamej apa-nga naŋ sêkêj whiŋ Yisu, naŋ sêsê laungac si ɲamlic ɲatô su ma sêsôt Moses ndê yomsu ɲapu.” ⁶ Goc sêkac lau aposel ti lau bata hoŋ sa sêpitigeŋ bu sêkôt gauc pi yom dau. ⁷ Sêsôm yom ɲasawa baliŋ su, goc Pita tisa ma sôm, “Asidôwai, gauc nem gêtj naŋ Anötö kôm têtj lau gamej apa-nga ɲatô, têtj têtj dê gi su. Mac aŋyalê su bu iŋ gêlic ɲayham bu ɲac sêngô ɲawaê ɲayham sa aô dauŋ whaŋsuŋ, ma sêkêj whiŋ. ⁸ Anötö naŋ kêyalê ɲamalac hoŋ si ɲalôm, naŋ kêj ɲalau Dabuŋ têtj ɲac tôm iŋ kêj têtj yac, dec têtj asê bu iŋ ndê mwasiŋ gic ɲac ɲawaê whiŋ. ⁹ Iŋ kêmasaŋ ɲac si ɲalôm ɲawasi sa tu ɲac si sêkêj whiŋ-nga, gitôm iŋ kôm têtj yac. Gêtj dau whê sa bu iŋ gêlic yac hoŋ bu lau kaiŋ tigeŋ. ¹⁰ Magoc iŋ kôt ɲac sa tu sêŋkuc Moses ndê yomsu-nga dom. Yomsu dau kêj ɲawapac têtj yac ti damaŋi, naŋ datôm dom bu dahôt. Bocke dec mac bu akêj ɲawapac dau sac lau gamej apa-nga naŋ sêkêj whiŋ, naŋ si bakêyac? Mac bu akôm bocdinaŋ dec oc aŋsahê Anötö, ma mboe oc kôm iŋ atac ɲandê. Ma mac oc alhac iŋ ndê lêtj nem lau si-nga ahuc. ¹¹ Magoc yac dakêj whiŋ bu Anötö gêm yac lau Israel-nga si tu mwasiŋ naŋ datap sa ɲambwa yêc Pômdau Yisu-nga. Ma ɲac lau dindê bocdinaŋ.”

¹² Ma têtj dinaŋ Banabas lu Pol sic miŋ yom pi gêtj dalô ti gêtj atu-tu naŋ Anötö gêm iŋlu sa bu sêkôm yêc lau gamej apa-nga ɲalôm. Ma lau hoŋ naŋ sêkac sa sêndôt, naŋ sem dôj ma sêkêj daŋga iŋlu si yom. ¹³ Iŋlu si yom pacndê, goc Jems sôm yom asê bocdec bu, “Asidôwai, aŋgô aneŋ yom. ¹⁴ Pita whê sa têtj yac su pi gêtj naŋ Anötö kôm bu kôt lau gamej apa-nga ɲatô sa sêti iŋ ndê. ¹⁵ Gêtj dau kêkuc yom naŋ propet daŋ to muŋ su bocdec bu:

¹⁶ Pômdau sôm, ‘Tijambu aö oc wambu wamej, ma wapuc Dawid ndê gôliñ kiñ-nga dôñ tiyham. Dawid ndê gôliñ dau kwahic dec tisac gitôm andu nañ tiakwa su, magoc aö oc wakwê sa tiyham. ¹⁷ Ñalên dinañ dec wamasañ lêt bu lau sêñsalê aö, ma sêtigasuc aö tiyham. Ma lau gameñ apa-nga nañ gahê aneñ ñ aê pi ñac, nañ sêwhiñ.’ Pômdau, nañ oc kôm gêñ dau ñandô sa, nañ ndê yom dau dinañ. ¹⁸ Inj kêmasañ lêt dau gwanañ su.” *[Amos 9:11-12]*

¹⁹ Goc Jems sôm, “Bocdinañ aö gauc gêm bu lau gameñ apa-nga nañ sêkac si ñalôm kwi ma sêsôc Anötö ndê gôliñ ñapu, nañ oc dakêñ ñawapac têt ñac dom. ²⁰ Mba! Dato bapia têt ñac, ma dakêñ puc ñac bu sêneñ gêñ daneñ-nga nañ lau sêkêñ ti da têt anötöi gwam, nañ dom, bu gêñ dau ñadômbwi yêc Anötö anjô-nga. Danem la ñac bu sêkôm mêtê mockaiñ-nga dom, ma sêneñ bôc nañ sêkiñ ndu ma wata ti dac nañ dom. ²¹ Yom dau dinañ. Moses ndê yom, nañ oc sêñyalê su, ma bocdinañ dato yom pi dom. Bu lau sem mêtê pi Moses ndê yom yêc malac atu-tu hoñ gitôm yala daêsam su, ma sêsam inj ndê buku yêc ñac si lôm wê-nga tôm bêc Sabat-nga hoñ.”

Sêto bapia têt lau gameñ apa-nga

²² Têt dinañ lau aposel ti lau bata, ma lau sêkêñ whiñ-nga hoñ si ñalôm tigeñ, bu sêñyalin ñac si lau ñatô sa, bu sêtêt Antiok sêwhiñ Pol lu Banabas sêndi. Ñac s êñyalin lau sêkêñ whiñ-nga si ñgac bata lu sa, nañ Judas, nañ sêsam inj ndê ñaê dañ bu Basabas, lu Sailas. ²³ Ma sêto bapia dañ bu injlu sêkôc tôhôn, nañ sôm yom bocdec bu:

Yac ato bapia dindêc têt mac lau gameñ apa-nga nañ akêñ whiñ Pômdau, yêc malac Antiok ma gameñ Siria-nga ti Silisia-nga. Mac nem asidôwai yac lau aposel ti lau bata lec, akôm acsalô ñayham têt mac.

²⁴ Yac atap sa bu yac mba lau ñatô sêhóc asê mac, ma sêkôm mac nem ñalôm ñawapac tu ñac si yom pi mêtê dasê laungac ñamlic-nga. Yac ankiñ lau dau sêtêt mac sêloc dom. ²⁵ Bocdinañ yac hoñ gauc gêm tidôn bu anjalin lau ñatô sa ma ankiñ ñac sêtêt mac sêloc sêwhiñ yac mba silip ñayham lu, nañ Pol lu Banabas. ²⁶ Injlu sêkêñ dau sambuc bu sêhoc Pômdau Yisu Kilisi ndê ñawaê ñayham asê, ma sêtôc dau dom bu sêmbac ndu tu inj ndê ñaê-nga. ²⁷ Ma kwahic dec yac ankiñ Judas lu Sailas sêwhiñ injlu sêtêt mac sêloc, bu sêpuc yom bapia dindêc-nga dôñ. ²⁸ Yac bu akêñ ñawapac têt mac dom, tigeñ bu anem la mac. Ma yac akêñ whiñ bu ñalau Dabuñ oc puc yac mba yom dau dôñ. Yom dau bocdec. ²⁹ Aneñ gêñ daneñ-nga nañ lau sêkêñ ti da têt anötöi gwam, nañ dom. Aneñ bôc nañ sêkiñ ndu ma wata ti dac, nañ dom. Ma akôm mêtê mockaiñ-nga dom. Ayob daôm bu ambo ahê gêñ dau, nañ dec oc akôm mêtê ñayham. Yom dau dinañ. Acsalô ñayham têt mac hoñ.

³⁰ Sêto bapia dau su, goc sêñkiñ lau dau sêtêt Antiok si. Ma yêc dindê, ñac sêkac lau sêkêñ whiñ-nga sa, ma sêkêñ bapia dau têt ñac. ³¹ Lau sêkêñ whiñ-nga sêsam, dec puc ñac dôñ ma kôm ñac atac ñayham sa. ³² Judas lu Sailas dau propet lu, ma sêsôm yom ti sêkêñ gauc ñayham daêsam têt lau sêkêñ whiñ-nga, bu sêpuc ñac dôñ. ³³ Sêmbo sêwhiñ ñac bêc ñatô, goc lau sêkêñ whiñ-nga sem mbec injlu ña yom malô, ma sêñkiñ injlu sêmbu sêtêt gôlôwac dabuñ Jerusalem-nga, nañ sêñkiñ injlu sêmeñ, nañ si tiyham. [³⁴ Magoc Sailas gauc gêm bu mbo malac Antiok.] ³⁵ Ma Pol lu Banabas sêmbo malac Antiok, ma injlu sêwhiñ lau daêsam, sêmbo ti sêndôhôn lau ma sêhoc Pômdau ndê yom asê.

Pol lu Banabas sêhu dau siñ

³⁶ Tijambu Pol sôm yom têt Banabas bocdec bu, “Aö gauc gêm bu hêclu dambu datêt malac hoñ nañ muñ-nga dahoc Pômdau ndê yom asê dambo, nañ dandi. Dandic lau kêsi yêc dindê, ma dalic bu ñac sêmbo ñalên bocke.” ³⁷ Banabas tac whiñ bu sêkôc Jon nañ sêsam inj ndê ñaê dañ bu Mak, nañ whiñ injlu ndi. ³⁸ Magoc Pol gêlic gauc dau bu yham dom. Ñahu bu muñ-nga Jon hu injlu ma injlu si gwelêñ siñ yêc gameñ Pampilia-nga. ³⁹ Tu yom dinañ-nga Pol lu Banabas sêseñ dau e sêhu dau siñ. Banabas kôc Mak ma injlu sêpi wañ dañ ma sêtêt nduc Saipras si. ⁴⁰ Magoc Pol kêyalin Sailas sa bu êñsêlêñ whiñ inj ndi. Asidôwai Antiok-nga sem mbec injlu ma sêteñ Pômdau bu puc injlu dôñ ña inj ndê mwasiñ,

ma tiŋambu iŋlu sêlhö si. ⁴¹ Ma iŋlu sic gameŋ Siria ti Silisia-ŋga kêsi ma sêpuc lau sêkêŋ whiŋ-ŋga dôŋ yêc gameŋ dinaŋ.

16

Timoti kôm gweler whiŋ Pol lu Sailas

¹ Pol lu Sailas sêhóc asê malac Derbi, ma tiŋambu sêtêŋ malac Listra si. Yêc malac dinaŋ ŋgac kêŋ whiŋ-ŋga daŋ ŋaê Timoti mbo. Iŋ dinda iŋ awhê Israel-ŋga daŋ naŋ kêŋ whiŋ Pômdau, ma Timoti damba iŋ ŋgac Grik-ŋga. ² Lau sêkêŋ whiŋ-ŋga naŋ sêmbô malac Listra ma Aikoniam sêlic Timoti bu ŋgac ŋayham ma sêmpir iŋ. ³ Pol tac whiŋ bu Timoti êŋsêlêŋ ti kôm gweler whiŋ iŋ. Tigeŋ iŋ kêyalê bu lau Israel-ŋga hoŋ naŋ sêmbô gameŋ dinaŋ, naŋ sêŋyalê bu Timoti damba iŋ ŋgac Grik-ŋga. Tu dinaŋ-ŋga iŋ sê Timoti ndê ŋamlic ŋatô su. ⁴ Tiŋambu sêŋsêlêŋ sêlom-sêlom malac, ma sêhoc yom naŋ lau bata ti lau aposel sêmatin ti dôŋ yêc Jerusalem, naŋ asê têŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga bu sêŋkuc. ⁵ ŋalêŋ dau dinaŋ Anötö puc lau si sêkêŋ whiŋ dôŋ yêc malac hoŋ dinaŋ, ma tôm bêc hoŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga si toŋ kêsôwec tiatu.

Pol yêc mbê pi ŋgac Masedonia-ŋga

⁶ ŋalau Dabuŋ kalhac Pol ti lau naŋ sêwhiŋ iŋ ahuc, bu sênem mêtê yêc gameŋ Esia-ŋga têŋ ŋasawa dinaŋ dom. Bocdinaŋ dec ŋac gacgeŋ sêmbô gameŋ Prigia ti Galesia-ŋga, ma sêkôm gweler sêmbô dinaŋ. ⁷ Têŋ ndoc sêhóc asê gameŋ Misia-ŋga ŋabatin, ma bu sêsôc malac Bitinia sêndi, naŋ Yisu ndê ŋalau kalhac ŋac ahuc tiyham. ⁸ Bocdinaŋ sêhóc gêlêc gameŋ Misia-ŋga ma sêsip malac Troas si. ⁹ Têŋ ôbwêc dinaŋ Pol yêc mbê ma gêlic ŋgac daŋ akêŋ gameŋ Masedonia-ŋga meŋ kalhac iŋ aŋgô-ŋga, ma teŋ iŋ bocdec bu, “Têŋ Masedonia mweŋ ma nem yac sa.” ¹⁰ Pol yêc mbê dau su ma whê sa têŋ yac* e aŋyalê bu Anötö mbwêc yac bu anem mêtê têŋ lau Masedonia-ŋga. Bocdinaŋ dec yac aŋsahic dauŋ bu atêŋ lau dau andi.

Lidia kôc Pol ndê yom sa ma kêŋ whiŋ Yisu.

¹¹ Yac api waŋ yêc Troas ma solop atêŋ nduc Samotres a, ma ŋagalansê yac ahu nduc dau siŋ ma asôc baö yêc malac Niapolis. ¹² Goc yac aŋsêlêŋ atêŋ malac Pilipai a a mbo bêc ŋatô. Malac dau ti gameŋ Masedonia-ŋga ŋa-malac atu, ma lau Rom-ŋga naŋ sem gôliŋ gameŋ dau, naŋ sêndöc malac dinaŋ.

¹³ Têŋ Sabat daŋ yac ahu malac dau siŋ, ma asa atêŋ bu daŋ yêc malac dau ŋamakê a. Yac gauc gêm bu mboe gameŋ dinaŋ, iŋ lau ŋatô si gameŋ sêteŋ mbec-ŋga. Ma yac atap lauwhê ŋatô sa, naŋ sêkac sa sêmbô dindê, dec andöc sic ma ac hu asôm yom têŋ ŋac. ¹⁴ Lauwhê naŋ sêŋgô yom dau, naŋ si daŋ iŋ Lidia. Iŋ awhê tidulu po ŋadalô-ŋga, naŋ meŋ akêŋ malac Tayatira, ma iŋ awhê toc Anötö sa-ŋga. Têŋ ndoc iŋ ŋgô Pol ndê yom, naŋ Pômdau kac iŋ ndê ŋalôm bu kôc yom dau sa ma kêŋ whiŋ Yisu. ¹⁵ Dec Lidia ti lau hoŋ naŋ sêndöc iŋ ndê andu naŋ sêliŋ saŋgu. Ma tiŋambu iŋ sôm têŋ yac, “Mac bu alic aö gitôm awhê naŋ kêŋ whiŋ Pômdau, dec amêŋ ambo aneŋ andu.” Ma iŋ piŋkap yac ŋapaŋ e yac awhiŋ iŋ a.

Pol lu Sailas sêndöc gapocwalô

¹⁶ Têŋ ndoc daŋ yac bu atêŋ gameŋ naŋ lau sêteŋ mbec sêmbô, naŋ andi, ma awhê daŋ meŋ tap yac sa. Iŋ awhê akiŋ ŋambwa daŋ, ma ŋalau daŋ mbo whiŋ iŋ ma hoc yom asê pi gêŋ naŋ oc meŋ sa tiŋambu. Lau daêsam êlême sêtêŋ iŋ si, bu iŋ whê yom sa pi gêŋ naŋ oc hóc asê ŋac têŋ têm ŋambu-ŋga. Ma awhê dau ndê ŋadaui sêtap awa atu sa tu iŋ-ŋga. ¹⁷ Têŋ têm dinaŋ yac aŋsêlêŋ awhiŋ Pol, ma awhê dau kêkuc yac ma mbwêc bocdec bu, “Lau dindêc sem akiŋ Anötö ŋawasi ti ŋaclai ŋadaui, ma sêwhê yom sa pi lêŋ Anötö nem mac si andöc tamli ŋapaŋ-ŋga.” ¹⁸ Tôm bêc daêsam iŋ kôm boc-dinaŋ e mbô Pol ŋalôm

* 16:10: Yêc ŋabatin 10 Luk to yom ‘yac,’ dec tôle asê bu iŋ dau mbo whiŋ Pol têŋ ndoc dinaŋ e tôle ndoc sêtêŋ malac Pilipai si - yêc ŋabatin 19 iŋ to ‘yac’ tiyham dom. Iŋ kôm ŋalêŋ tigeŋ yêc Apo 20:5-21:18; ma 27:1-28:16.

sa. Goc in̄ kac dau kwi ma sôm têt̄n ñalau bu, “Tu Yisu Kilisi ndê ñaê-ña, dec wandic atu am bu sa yêc awê dinañ.” Ma ñagahô en̄ ñalau hu awê dau siñ.

¹⁹ Têt̄n ndoc dinañ awê dau ndê ñadaui sên̄yalê bu ñac si lêt̄n sêkôc awa-ña pacndê. Dec sêlô Pol lu Sailas dôñ ma sêhê in̄lu sa sêsôc malac lôm sêt̄tên lau atu-tu si. ²⁰ Sêkên̄ in̄lu sêlhac lau sêmatôc yom-ña si an̄gô-ña, ma sêsôm, “Ñgac lu dindec in̄lu ñgac Israel-ña. Ma sêmeñ bu sêli lau malac-ña si ñalôm sa. ²¹ Bu in̄lu sêkac lau bu sên̄kuc mêtê ñatô nañ yac lau Rom-ña bu tan̄kuc, dec oc so yac neñ ñagôliñ.” ²² Awê akiñ dau ndê ñadaui sên̄gôliñ yom dinañ pi Pol lu Sailas, ma lau malac-ña sêpuc yom dau dôñ. Bocdinañ lau sêmatôc yom-ña sêkên̄ yatu bu sêkac in̄lu si ñakwê su ma sêhi in̄lu ña sô. ²³ Sêhi in̄lu ña sô sac andô, goc sêkên̄ in̄lu sêndôc gapocwalô. Ma sêsôm yom ñan̄ga têt̄n ñgac nañ yob gapocwalô bu yob in̄lu ñapep. ²⁴ In̄ ñgô yom dau su dec kên̄ in̄lu sêndôc ñalôm dañ, nañ yêc andu gapocwalô-ña dau ña-ñalôm andô. Ma in̄ sô in̄lu gahi dôñ gêm damiñ a.

²⁵ Timaniñhu Pol lu Sailas sêteñ mbec ti sem wê sêm̄piñ Anötö, ma lau gapocwalô-ña ñatô sêkên̄ dañga in̄lu. ²⁶ Sem wê sêmbo ma t iyhô atu gêm dec andu gapocwalô-ña wiwic sa. Ma gatam gapocwalô-ña hoñ sêlêc dau su, ma sen gapocwalô-ña suc yêc lau hoñ. ²⁷ Têt̄n têt̄m dinañ ñgac yob gapocwalô-ña tali sa ma gêlic bu gatam hoñ kac sa su. In̄ gauc gêm bu lau hoñ oc sêlhô si su, dec púc in̄ ndê bieñ baliñ sa bu kuñ dau ndu. ²⁸ Magoc Pol mbwêc, “Kôm daôm ñayom dom. Yac hoñ kelec ambo!” ²⁹ Goc ñadau sôm bu lau sêtuñ ya sa sêmeñ, ma sôc gapocwalô gi. In̄ hu dau sip nom yêc Pol lu Sailas gahi-ña, ma töc dau ti kêtitec ñandô. ³⁰ Malô goc in̄ wê in̄lu sêsa awê si ma ndac in̄lu, “O ñgac atu lu. Aô wakôm sake bu watap señ wandôc tan̄li-ña sa?” ³¹ Ma in̄lu sêo yom ma sêsôm, “Kên̄ whiñ Pômdau Yisu, dec am oc tap Anötö ndê mwasiñ nem am si-ña sa. Am ti am nem lau hoñ nañ ambo nem andu, nañ asa lêt̄n tigeñ dinañ.” ³²⁻³³ Têt̄n ôbwêc dinañ ñgac yob andu gapocwalô-ña kôc in̄lu ma kêgwasiñ in̄lu gamboc. Ma in̄lu sêwhê Pômdau ndê yom sa têt̄n in̄ ti lau hoñ nañ sêmbo in̄ ndê andu. Ma in̄ ti ndê lau hoñ sêliñ san̄gu. ³⁴ Tiñambu in̄ kôc in̄lu sêsôc in̄ ndê andu si ma kên̄ gên̄ daney-ña in̄lu señ. In̄ tac ñayham atu bu in̄ ti ndê lau hoñ kwahic dec sêkên̄ whiñ Anötö.

³⁵ T êñ galañsê bêbêc lau sêmatôc yom-ña sên̄kiñ lau siñ-ña ñatô sêt̄tên ñgac yob gapocwalô-ña si, bu sêsôm têt̄n in̄ bu êñgapwêc Pol lu Sailas su. ³⁶ Ñgac nañ yob andu gapocwalô-ña ñgô yom dau, goc sôm têt̄n Pol, “Lau sêmatôc yom-ña sêkên̄ yom meñ bu wan̄gapwêc amlu Sailas su yêc gapocwalô. Bocdinañ amlu alhô andi ti yom malô.” ³⁷ Magoc Pol sôm têt̄n lau s in̄-ña dinañ, “Alu ñgac Israel-ña, magoc alu ñgac Rom-ña† awhiñ. Sêmatôc alu mba yom ñapep dom, ma sic alu yêc lau hoñ an̄gô-ña e sêkên̄ alu andôc dec. Ma bocke dec ñac bu sêhu alu siñ gelec alhô andi? Mba! Ñac dau sêmeñ ma sêwê alu asa andi.”

³⁸ Lau siñ-ña dinañ sêmbu si ma sic miñ yom dau têt̄n lau sêmatôc yom-ña. Ñac sên̄gô bu Pol lu Sailas in̄lu ñgac Rom-ña sêtôm ñac, dec ñac sêtôc dau atu. ³⁹ Goc ñac sêtên̄ gapocwalô si ma sêkôm bu sênem malô in̄lu si ñalôm. Sêkôc in̄lu su yêc andu gapocwalô-ña, ma sêwê in̄lu sêsa si. Ma sêndac in̄lu bu sêhu malac dau siñ. ⁴⁰ Têt̄n ndoc Pol lu Sailas sêhu gapocwalô siñ, nañ in̄lu sêtên̄ Lidia ndê andu si. Sêkac lau sêkên̄ whiñ-ña hoñ sa, ma sêsôm yom ñayham daêsam tu sêpuc ñac dôñ-ña. Ma tiñambu sêhu ñac siñ.

17

Lau sêkên̄ kisa Pol lu Sailas yêc Tesalonika

¹ In̄lu sên̄sêlên̄ si sêsa señ têt̄n malac Ampipolis ma Apolonia, ma gacgeñ si e sêhôt̄ asê Tesalonika. Yêc malac dinañ lau Israel si lôm wê-ña dañ kalhac. ² Pol kêkuc in̄ ndê mêtê, ma têt̄n Sabat sôc lôm wê-ña dau gi. Ma gitôm Sabat tö in̄ gêm yomgalôm whiñ lau yêc dindê, bu whê ñac si gauc sa pi Anötö ndê yom daêsam nañ sêto yêc muñ su nañ. ³ In̄ whê sa ma tôc asê bu Mesaya gic waê bu hôc ñandê e mbac ndu, ma tisa akên̄ lau

† 16:37: Yom dau ñahu sêsôm yêc Yom Inglis bu ‘citizenship.’ Pol whê in̄lu Sailas sa bu citizen Israel-ña, ma citizen Rom-ña whiñ. Lau Rom si ñagôliñ dañ kên̄ yao bu sêhi citizen Rom-ña dom, bocdinañ gên̄ nañ sêkôm têt̄n in̄lu Sailas, nañ gên̄ so. Alic yom ñatô yêc Apo 22:25-29.

batê-nga ma mbo tali tiyham. Dec inj sôm têtj nac, “Kwahic dec aö wasôm têtj mac bu Yisu inj Mesaya dau. Yom njandô!” ⁴ Lau Israel-nga njatô sêkêtj whinj ma sêlhac sêwhinj Pol lu Sailas. Ma lau Grik-nga daêsam nanj sêtoc Anötö sa, nanj sêkêtj whinj, ma lauwhê tiwaê daêsam bocdinañ.

⁵ Magoc lau Israel-nga njatô sem lêmunñ Pol lu Sailas, dec sêsôc malac lôm si, ma sêkac lau sac njatô sa sêpitigeñ, ma sêngilí nac tu bu sêndic hu kisa. Njac sênyalê bu Pol lu Sailas sêyêc Jason ndê andu, dec sênti sêtêtj andu dau si, bu sêhê injlu sêsa sêmeñ. ⁶ Magoc sêtap injlu sa dom, ma bocdinañ sêkôc Jason ti lau sêkêtj whinj-nga njatô ma sêkêtj nac sêlhac lau bata malac-nga anjô-nga. Ma sêsôm nja awaha atu, “Lau nanj sêli lau njalôm sa yêc gameñ hoñ, nanj kwahic dec sêmeñ sêkôm yêc yac neñ malac. ⁷ Ma Jason, njac dindec, inj kôc nac sa sêmbo inj ndê andu. Njac sêsôc †Sisa ndê njagôliñ napu dom, ma nac hoñ sêsôm bu kinj danñ tiyham mbo, nanj ndê njê Yisu.” ⁸ Lau bata ti lau toñ dinañ ma lau malac-nga hoñ sêngô yom dinañ e gêli nac si njalôm sa njandô. ⁹ Goc sêsôm bu Jason ti inj ndê lau sênemlihi dau su yêc gapocwalô. Semlihi su goc sêkêtj nac sêlhô si.

Pol lu Sailas sêtêtj malac Berea si

¹⁰ Lau sêkêtj whinj-nga yêc Tesalonika sêhônñ e njasec sa su, goc sênkijñ Pol lu Sailas sêlhô sêtêtj malac Berea si. Sêhôn asê su sêmbo malac dinañ, ma sêsôc lau Israel si lôm wê-nga si ma sem mêtê. ¹¹ Lau Berea-nga nac lau si mêtê njayham hôc gêlêc lau Tesalonika-nga si mêtê. Sêkêtj danja njapep têtj Pol lu Sailas si yom pi Yisu, ma sêkôc sa ti atac whinj. Ma tôm bêc hoñ sem dôhônñ yom dau whinj Anötö ndê yom nanj sêto munñ su yêc nanj. Njac bu sênyalê injlu si yom bu yom njandô me mba. ¹² Ma lau Israel-nga daêsam sêkêtj whinj Yisu, ma yêc lau Grik-nga, lauwhê tiwaê ma laungac daêsam sêkêtj whinj bocdinañ.

¹³ Malô goc lau Israel-nga yêc malac Tesalonika sêngô njawaê bu Pol gêm Anötö ndê mêtê têtj lau mbo Berea. Dec nac sêtêtj Berea si, bu sêli lau njalôm sa bu sêkêtj kisa Pol lu Sailas. ¹⁴ Tu dinañ-nga lau sêkêtj whinj-nga sênkijñ Pol kôlhô têtj malac danñ yêc gameñ gwêc-nga gi. Magoc Sailas lu Timoti gacgeñ sêmbo malac Berea. ¹⁵ Lau nanj sêhoñ Pol ma sêsa señ sêwhinj inj, nanj sêkôc inj sêsip malac Atens si. Goc Pol kêkinj nac sêmbo si, ma sôm bu sêkêtj yom têtj Sailas lu Timoti bu sêtêtj inj sêmeñ njagahô.

Pol gêm mêtê yêc Atens

¹⁶ Pol hôñ injlu mbo Atens, ma gêlic anötöi gwam daêsam sêlhac malac lôm, dec kôm inj njalôm njawapac. ¹⁷ Bocdinañ inj sôc lôm wê-nga gi ma gêm yomgalôm whinj lau Israel ti lau Grik-nga nanj sêtoc Anötö sa. Ma tôm bêc hoñ inj sôc malac lôm gi tap lau njatô sa, ma whê Anötö ndê yom sa têtj nac bocdinañ. ¹⁸ Yêc Atens lau njatô sêmbo, nanj êlêmê sem yomgalôm pi gêtj hoñ njahu sêwhinj dau. Sêsam nac bu lau Epikuria ma lau Stoik. Têtj ndoc nac si lau njatô sêngô Pol sôm njawaê njayham asê pi Yisu, ma pi lêtj datisa akêtj lau batê-nga, nanj nac sic hu sêseñ inj ndê gauc ti yom njatô. Lau njatô sêsôm, “Njac dindec sôm yom daêsam njapanñ, njahu bocke?” Ma njatô sêsôm, “Mboe inj bu nem yac neñ gauc kwi tu bu dakêtj whinj anötöi apa-nga.” ¹⁹ Bocdinañ dec sêwê inj sêtêtj gameñ nanj sêsam bu Areopagas, gameñ nanj lau nanj sêkip gêtj njahu sa-nga êlêmê sêkac sa sêmbo. Njac sêkêtj Pol kalhac lau Areopagas-nga anjô-nga, ma sêndac inj bocdec bu, “Gitôm bu am whê yom wakuc nanj am kêdôhônñ têtj lau, nanj sa têtj yac? ²⁰ Yac anjô am nem yom tôm yom wakuc andô danñ, ma yac bu anjalê yom dau njahu.” ²¹ Lau Atens ti lau apa hoñ nanj sêndôc malac dinañ, nanj sêmbo tu sêngô yom ti sênem yomgalôm njapanñ pi gauc wakuc bocke nanj hôc asê nac-nga. Njac si gwelêñ danñ mba. Tu dinañ-nga dec nac bu sêngô Pol ndê yom.

²² Ma Pol tisa kalhac lau anjô-nga yêc Areopagas, ma sôm, “O mac lau Atens-nga. Aö kayalê bu mac akôm gêtj daêsam tu bu anem akiñ anötöi nom-nga. ²³ Bu aö kasêlêñ ti gatôc gwaniñ gêtj hoñ nanj mac amasañ tu anem akiñ mac nem anötöi-nga. Ma aö gatap alta danñ sa, nanj mac ato yom pi bocdec bu, ‘Anötö nanj yac tam gauc, nanj ndê alta.’ Anötö nanj mac am akiñ magoc am gauc inj, nanj kwahic dec aö oc wawhê inj sa têtj mac. ²⁴ Inj Anötö, nanj kêtj nom ti gêtj hoñ, ma inj undambê ti nom njadau. Ma bocdinañ inj ndôc lôm

dabuŋ naŋ ŋamalac amba sêmasaŋ, naŋ dom. ²⁵ Ma gêŋ naŋ ŋamalac sêmasaŋ, naŋ oc nem iŋ sa ŋalêŋ bocke? Bu iŋ pônđa gêŋ daŋ dom. Ma iŋ dau kên wayahô têŋ ŋamalac bu sêmba tali ma kên gêŋ hoŋ bocdinaŋ. ²⁶ Iŋ kên ŋamalac ŋamata-ŋga mbo nom e kwahic dec lau titoŋ-titoŋ hoŋ sêsa akêŋ ŋgac tigeŋ dinaŋ, ma sem nom ŋagameŋ sambob ahuc. Lau titoŋ-titoŋ hoŋ si gameŋ ŋabatiŋ, naŋ Anötö kêyalin sa gwanan su, ma têm bu lau toŋ tigeŋ-tigeŋ si ŋaclai tiatu ma tisaun, naŋ kêmatiŋ tidôn gwanan su bocdinaŋ. ²⁷ Anötö kôm gêŋ hoŋ dinaŋ tu bu lau sêlic, ma sêŋsalê iŋ e sêtap iŋ sa. Magoc iŋ mbo baliŋ têŋ yac lau tigeŋ-tigeŋ dom. ²⁸ Tôm yom ŋagauc daŋ naŋ mac daôm nem ŋgac daŋ to muŋ su, naŋ sôm, ‘Tu Anötö ndê ŋaclai-ŋga dec yac dambo taŋli ma taŋsêlêŋ, ma yac neŋ ŋahu yêc sip iŋ-ŋga.’ Ma mac nem ŋgac daŋ tiyham to yom ŋagauc daŋ bocdec bu, ‘Yac dati iŋ ndê balêkoc.’ ²⁹ Yac dati iŋ ndê balêkoc ma bocdinaŋ yac bu gauc nem bu iŋ gitôm gol me silba me hoc me ŋagatu daŋ, naŋ ŋamalac sêmasaŋ tôm ŋac si gauc, naŋ dec yac gauc gêm yom so pi iŋ. ³⁰ Muŋ-ŋga lau daêsam gauc gêm yom bocdinaŋ, bu sêŋyalê Anötö dom. Magoc iŋ kên ŋagêyô têŋ ŋac dom. Tigeŋ kwahic dec iŋ gic atu bu lau hoŋ sênem dau kwi. ³¹ Bu iŋ kêyalin bêc daŋ sa bu êmatôc lau nom-ŋga hoŋ, ma iŋ oc kôm gêŋ dau êŋkuc iŋ ndê lêŋ gitêŋ. Ma iŋ k êyalin ŋgac daŋ sa bu kôm gwelen dau. Iŋ uŋ ŋgac dau sa akêŋ lau batê-ŋga, dec tôc gêŋ dau tiawê têŋ lau hoŋ sêlic.”

³² Têŋ ndoc sêŋgô Pol ndê yom pi lau sêtisa akêŋ lau batê-ŋga, naŋ lau ŋatô sêpu iŋ. Magoc lau ŋatô sêsôm, “Yac bu aŋgô am nem yom pi gêŋ dinaŋ tiyham.” ³³ Ma têŋ dinaŋ Pol tisa ma hu lau naŋ sêndöc Areopagas, naŋ siŋ. ³⁴ Lau ŋatô sêŋkuc Pol ma sêkêŋ whiŋ Yisu. ŋac si daŋ iŋ Dionisias, naŋ muŋ-ŋga ndöc whiŋ lau naŋ sêkac sa yêc Areopagas. Ma awhê daŋ ŋaê Damaris ma lau ŋatô sêkêŋ whiŋ bocdinaŋ.

18

Pol mbo malac Korin

¹ Tiŋambu Pol hu Atens siŋ ma têŋ malac Korin gi. ² Yêc dinaŋ iŋ tap ŋgac Israel-ŋga daŋ sa, naŋ ndê ŋaê Akwila. Iŋ dinda kôc iŋ yêc gameŋ Pontus-ŋga, ma muŋ-ŋga iŋlu ndê awhê Prisila sêndöc malac Rom yêc gameŋ Itali-ŋga. Magoc tiŋambu Kiŋ Klaudias kên yatu bu lau Israel-ŋga hoŋ sêhu malac Rom siŋ, dec iŋlu Prisila sêlhö si sêmba malac Korin. Têŋ ndoc Pol hóc asê, naŋ gi gêlic iŋlu. ³ Akwila lu Prisila i ŋlu awhê lu ŋgac sêkôc bôc ŋamlic ma po ma sêsi pitigeŋ tu sêmasaŋ bac-ŋga. Pol kêyalê gwelen dau tidôn whiŋ, bocdinaŋ dec mbo whiŋ iŋlu, ma sêkôm gwelen sêwhiŋ dau. ⁴ Pol tac whiŋ bu lau I srael ma lau Grik naŋ sêmba Korin sêkêŋ whiŋ Pômdau, dec tôm bêc Sabat-ŋga hoŋ sôc lôm wê-ŋga gi, ma gêm yomgalôm whiŋ ŋac.

⁵ Têŋ ndoc Sailas lu Timoti sêmeŋ akêŋ gameŋ Masedonia-ŋga, naŋ Pol kên dau sambuc tu gwelen nem mêtê lau-ŋga. Iŋ hoc yom asê têŋ lau Israel-ŋga ma sôm têŋ ŋac bu Yisu iŋ Mesaya dau. ⁶ Magoc lau Israel-ŋga sêkêŋ whiŋ Pol ndê yom dom, ma sêli awha sa têŋ iŋ. Bocdinaŋ iŋ kêgolon kop su yêc ndê ŋakwê bu tôc ŋac si giso asê, ma sôm, “Mac atec Anötö ndê yom, dec awêkain daôm nem ŋagêyô. Aö dom. Kwahic dec wahu mac lau Israel-ŋga siŋ, ma wakôm gwelen têŋ lau naŋ lau Israel dom.” ⁷ Goc Pol hu lôm wê-ŋga siŋ, ma sa gi mbo Titius Justus ndê andu. Iŋ ŋgac gameŋ apa-ŋga naŋ gêm akiŋ Anötö, ma iŋ ndê andu kalhac kêpiŋ lôm wê-ŋga. ⁸ Ma ŋgac bata lôm wê-ŋga daŋ ŋaê Krispas, ti lau hoŋ naŋ sêmba iŋ ndê andu, naŋ sêkêŋ whiŋ Pômdau. Ma lau Korin-ŋga daêsam naŋ sêŋgô Pol ndê yom, naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu ma sêliŋ saŋgu.

⁹ Têŋ ôbwêc daŋ Pol yêc mbê, ma gêlic Pômdau sôm yom têŋ iŋ bocdec bu, “Tôc daôm dom. Sôm aneŋ yom asê ŋapan, ma nem daôm dôŋ dom. ¹⁰ Bu aö gambo gawhiŋ am, ma oc tôm dom bu lau daŋ sêkêŋ sac am. Bu yêc malac dindec, aneŋ lau daêsam sêmba.” ¹¹ Bocdinaŋ Pol mbo Korin tôm yala tigeŋ ma ayô 6, ma kêdôhôn Anötö ndê yom têŋ lau.

¹² Têŋ ndoc naŋ Galio gêm gôliŋ gameŋ Akaya-ŋga, naŋ lau Israel-ŋga naŋ sêndöc malac Korin, naŋ sêkêŋ si ŋalôm pitigeŋ bu sêkêŋ kisa Pol. Ma sêkêŋ iŋ kalhac Galio aŋgô-ŋga bu êmatôc iŋ ndê yom. ¹³ Ma ŋac sêsôm, “ŋgac dindec kêdôhôn lau bu sênem akiŋ Anötö ŋa lêŋ naŋ so yac mba yomsu.” ¹⁴ Pol kac awha sa bu sôm yom, m agoc Galio dau

ô lau Israel si yom ma sôm, “O mac lau Israel-nga! Mac nem yom dec bu hêganônj sac atu danj, me gêj nanj so ngôliŋ Rom-nga, dec wanjô. ¹⁵ Magoc yom nanj mac asôm pi ngac dindec, nanj hêganônj mac daôm nem yom ti ñaê ñatô ma yomsu Israel-nga. Bocdinaŋ mac daôm amasaŋ. Aô oc wamatôc yom kainaŋ dinaŋ dom.” ¹⁶ Dec iŋ soc ñac su yêc andu matôc-nga. ¹⁷ Ma lau hoŋ sêkôc Sostene, ngac bata nanj job lau Israel-nga si lôm wê-nga yêc malac Korin, nanj dôŋ, ma sic iŋ yêc lau matôc-nga aŋgô-nga. Ma Galio gêlic, magoc kôm tôm gêm gauc.

Pol mbu têtj Antiok gi

¹⁸ Pol mbo malac Korin têtj baliŋ ñagec, goc hu lau sêkêŋ whiŋ-nga siŋ ma têtj malac Kenkria gi, bu kôc wanj ma mbu têtj gameŋ Siria-nga ndi. Ma Prisila lu Akwila sêwhiŋ iŋ si. Muŋ-nga Pol gic bata yom danj têtj Anötö, ma tu dinaŋ-ŋ ga têtj ndoc sêmbo malac Kenkria, nanj kêŋ kêclauŋ sêŋgapiŋ tiapê. Pacndê su, goc ñac sêpi wanj ma sêlhö si. ¹⁹⁻²⁰ Sêtêtj malac Epesas si, ma Pol sôc lôm wê-nga gi, ma gêm yomgalôm whiŋ lau Israel-nga. Ma ñac sêndac iŋ bu mbo whiŋ ñac têtj ñatô tiyham, magoc iŋ gôlôc têtj ñac dom. Iŋ hu Prisila lu Akwila siŋ sêmbo sêwhiŋ ñac. ²¹ Ma têtj ndoc iŋ pi wanj gi, nanj kêmatij yom têtj lau Epesas-nga bocdec bu, “Anötö bu lic ñayham, dec aô wambu watêtj mac wameŋ tiyham.” Goc wanj dau hu Epesas siŋ ma sa gi. ²² Wanj dau kêsêlêŋ e hôc asê malac Sisaria, goc Pol sip baö gi. Ma iŋ pi Jerusalem gi ma gic lau sêkêŋ whiŋ-nga kêsi yêc dinaŋ. Ma tiŋambu iŋ têtj malac Antiok gi. ²³ Iŋ mbo Antiok ñasawa sauŋ, goc kêsêlêŋ têtj gameŋ Prigia ma Galesia-nga gi. Yêc dindê iŋ golom-golom malac ma puc lau sêkêŋ whiŋ-nga dôŋ bu sêlhac ñaŋga.

Apolos ndê miŋ

²⁴ Têtj ñasawa dinaŋ ngac danj ñaê Apolos hôc asê malac Epesas. I ŋ ngac Israel-nga nanj ndê malachu Aleksandria, ma iŋ ngac tigauc ma kêyalê Anötö ndê yom nanj sêto muŋ su yêc, nanj tidôŋ. ²⁵ Lau ñatô sêndôhôn iŋ pi Pômdau Yisu su, ma bocdinaŋ iŋ kêŋ ndê ñalôm ti gauc sambuc bu êndôhôn lau pi Yisu ma whê iŋ ndê yom sa ñapep. Magoc iŋ kêyalê busaŋgu ñalêŋ tigenj, nanj Jon ndê lêŋ êŋku lau tu sênem dau kwi-nga. ²⁶ Yêc Epesas Apolos sôc lôm wê-nga gi, ma gêm mêtê ti ñaŋga. Prisila lu Akwila sêŋgô iŋ ndê yom, dec sêŋgalêm iŋ têtj iŋlu si andu gi, ma sêwhê yom ñatô sa têtj iŋ e iŋ kêyalê Anötö ndê lêŋ nem lau si-nga ñapep eŋ.

²⁷ Tiŋambu Apolos bu têtj gameŋ Akaya-nga ndi, dec lau sêkêŋ whiŋ-nga yêc malac Epesas sêpuc iŋ ndê ñalôm dôŋ. Ma sêto bapia têtj lau Akaya-nga nanj sêtap Anötö ndê mwasij sa ma sêkêŋ whiŋ Yisu, ma sêteŋ ñac bu sêkôc Apolos sa. Ma têtj ndoc iŋ hôc asê, nanj iŋ mbo whiŋ lau sêkêŋ whiŋ-nga dinaŋ, ma gêm ñac sa ñandô. ²⁸ Bu iŋ kalhac ñaŋga ma ô lau Israel-nga si yom yêc lau hoŋ aŋgô-nga, ma whê Anötö ndê yom nanj sêto yêc, nanj sa, bu têtj asê bu Yisu iŋ Mesaya dau.

19

Pol mbu têtj malac Epesas gi

¹ Têtj ndoc Apolos mbo Korin, nanj Pol hu gameŋ Prigia ti Galesia-nga siŋ, ma kêsêlêŋ ho seŋ lôc-nga nanj sa têtj malac Epesas gi. Iŋ hôc asê Epesas, ma tap lau sêkêŋ whiŋ-nga ñatô sa. ² Ma iŋ ndac ñac bocdec bu, “Têtj ndoc mac akêŋ whiŋ tiwakuc, nanj mac akôc ñalau Dabuŋ su, me mba?” Ma sêto yom ma sêsôm, “Mba. Yac akôc ñalau Dabuŋ su dom, ma aŋgô yom danj pi iŋ dom.” ³ Dec Pol ndac, “Mac aliŋ busaŋgu kainaŋ bocke?” Ma sêsôm bu, “Yac aliŋ busaŋgu ñalêŋ gitôm Jon, ñgac Kêku Lau-nga ndê.” ⁴ Goc Pol sôm, “Jon kêku lau nanj sem dau kwi, ma sôm têtj ñac bu sêkêŋ whiŋ ngac nanj oc meŋ êŋkuc iŋ, nanj Yisu.” ⁵ ñac sêŋgô Pol ndê yom dinaŋ goc sêliŋ busaŋgu tu Pômdau Yisu ndê ñaê-nga. ⁶ Ma têtj ndoc Pol hu amba sac ñac, nanj ñalau Dabuŋ gêm ñac ahuc, dec sêsôm yom sem lau apa awha, ma sêhoc yom asê gitôm lau propet. ⁷ Lau nanj gêj dau hôc asê têtj ñac, nanj launjac 12.

⁸ Pol mbo malac Epesas ñasawa gitôm ayô tö, ma sôc lôm wê-nga ñapañ. Ma yêc dindê inj gêlêñ yom dôn bu whê Anötö ndê gôliñ ñahu sa têtñ lau. ⁹ Magoc lau ñatô si ñalôm ñadandi ma sêkôc Pol ndê yom sa dom. Ma yêc lau hoñ anjô-nga sêpu señ nañ Pol whê sa têtñ ñac. Goc Pol hu ñac siñ ma kôc lau sêkêñ whiñ-nga su yêc lôm wê-nga. Ma tôm bêc hoñ inj gêm mêtê ñac mbo Tiranus ndê andu lau sêkac sa-nga. ¹⁰ Inj kôm bocdinañ tôm yala lu e lau Israel ti Grik-nga hoñ nañ sêmbo gameñ Esia-nga, nañ sêngô Pômdau ndê ñawaê. ¹¹ Anötö kên ñaclai têtñ Pol ma kôm gêtñ dalô atu-tu daêsam. ¹² Inj kôm ñaclai atu, gitôm inj bu êmasec po waher-nga ti ñakwê awê-nga ma ñaclai dau oc lom ndi. Ma lau bu sêkôc po dau, ma sêkêñ sac lau gêmbac ti lau nañ ñalau sac sêmbo ñac si ñalôm, dec oc kôm ñac ñayham sa.

Skiwa atui

¹³ Lau Israel-nga ñatô sêkôm gwelêñ sêsoc ñalau sac yêc lau. Ma ñac sic hu sêsôm Pômdau Yisu ndê ñaê asê têtñ ndoc sêkôm gwelêñ dau. ñac sêkêñ yatu ñalau sac bocdec bu, “Am sa mweñ, tu Yisu, nañ Pol gêm mêtê pi inj, nañ ndê ñaê-nga.” ¹⁴ Ma Israel si dabuñsiga a tu dañ ñaê Skiwa ndê atui 7 sêkôm gwelêñ dau sêwhiñ. ¹⁵ Magoc têtñ bêc dañ ñalau sac dañ ô ñac si yom ma sôm, “Yisu lu Pol aô kayalê inlu su, magoc mac lau dinañ aô kayalê mac dom!” ¹⁶ Goc ñgac ti ñalau sac dinañ gic ñac e ku ñac dulu, ma gic ñac basô-basô e sêliñ dac sac andô ma sênti sêsa akêñ andu dau ñamlic ñambwa-ñambwa si.

Mêtê kêsôwec yêc Esia

¹⁷ T êñ ndoc lau Israel ti lau Grik-nga nañ sêndôc Epesas nañ sêngô gêtñ dau ñawaê, nañ sêtôc dau atu, ma lau hoñ sêtoc Pômdau Yisu ndê ñaê sa. ¹⁸ Ma lau daêsam nañ sic hu sêkêñ whiñ Yisu su, magoc sêsap si mêtê akwa dôn, nañ sêtisa sêlhac lau hoñ anjô-nga ma sêhoc si sac asê. ¹⁹ Lau mbectoma-nga ñatô sêkôc si bapia mbec-nga ma sêkêñ pitigen yêc lau anjô-nga, goc sêpec ya gêtñ. Bapia mbec-nga dinañ ñaôli atu-tu. ñac bu sêkêñ hoñ têtñ lau sênemli, dec oc sêtap awa sa gitôm mone silba 50,000.* ²⁰ ñalêñ dinañ dec Pômdau ndê yom tiapa, ma kôm gwelêñ ti ñaclai yêc lau sêkêñ whiñ-nga si ñalôm.

²¹ Gêtñ hoñ dinañ hóc asê su, goc Pol gauc gêm bu têtñ gameñ Masedonia ti Akaya-nga ndi, ma tiñambu mbu têtñ malac Jerusalem ndi. Inj sôm, “Aô watêñ Jerusalem wandi, ma tiñambu wandic malac Rom kêsî whiñ.” ²² Ma inj kêtñ Timoti lu Erastas, ñgac lu nañ sêkôm gwelêñ sêwhiñ inj, nañ sêmuñ inj sêtêñ Masedonia si. Ma inj dau gacgeñ mbo ñasawa sauñ mbo gameñ Esia-nga.

Lau sêli dau sa yêc Epesas

²³ Têtñ ñasawa dinañ lau sêli dau sa ñandô pi señ nañ lau sêkêñ whiñ-nga sêñkuc. ²⁴ ñgac nañ gic hu gêtñ dau nañ ndê ñaê Dimitrias. Inj ñgac nañ pec silba ma kêmasañ ti alta me gêtñ ñatô bu lau sêkêñ lhac si andu bu sênem akiñ anötö gwam awhê nañ sêsam bu Atemis. Ma inj ti lau ñatô sêtap awa daêsam sa yêc gwelêñ dinañ. ²⁵ Inj kêgalêm lau dau sa, sêwhiñ lau ñatô nañ sêkôm gwelêñ kaiñ tigen, ma sôm têtñ ñac, “Mac lau! Anjô su nañ. Mac anjyalê bu yac datap awa atu sa tu gwelêñ dindêc-nga. ²⁶ Magoc mac alic ti anjô ñawaê pi gêtñ nañ Pol kôm. Inj ñgac nañ sôm têtñ lau bu gwam nañ ñamalac amba sêmasañ, nañ anötö ñandô dom. Ma inj gêm lau daêsam si ñalôm kwi bu sêhu sakiñ anötö gwam-nga siñ. Inj kôm yêc malac Epesas ma sauñ inj ndê yom oc nem gameñ Esia-nga sambuc ahuc. ²⁷ Gêtñ dau oc kôm lau sêlic yac neñ gwelêñ sac, ma lôm nañ lau sem akiñ Atemis sêmbo, nañ oc sêlic tôm gêtñ ñambwa. Ma anötö awhê dau, nañ lau sem akiñ yêc gameñ Esia-nga ma tôm nom ñagameñ hoñ, nañ ndê waê oc ñinga.” ²⁸ Lau sêngô Dimitrias ndê yom ma gêli ñac si ñalôm sa e sic hu sêmbwêc, “Lau Epesas-nga si anötö Atemis, inj anötö tiwaê!”

²⁹ Malô goc lau malac-nga hoñ nañ sêkac sa, nañ sêli dau sa. ñac sêkôc Gaius lu Aristakus, ñgac lu akêñ Masedonia nañ êlêmê sêñsêlêñ sêwhiñ Pol, nañ dôn, ma ñac

* 19:19: Mone silba dinañ sêsam bu drakma, ma drakma tigen gitôm ñaôli gwelêñ bêc tigen-nga. 50,000 drakma dinañ ñaôli atu andô, oc hóc gêlêc PNG si mone K500,000. Lau ñatô sêkêñ whiñ bu yom nañ lau mbectoma sêto pi bapia dau, nañ kên ñaclai atu têtñ ñac, dec semli bapia dau ña ñaôli atu.

hoj sênti sêtêj gamej lau sêkac dau sa-nga, nañ si. ³⁰ Pol tac whiñ bu sôm yom têtj lau dau, magoc lau sêkêj whiñ-nga sêlhac inj ahuc. ³¹ Ma lau bata Rom-nga ñatô nañ sêmbo gamej dinañ, nañ Pol ndê silip, nañ sêkêj yom têtj inj, ma sêteñ inj bu têtj gamej dinañ ndi dom.

³² Lau hoj nañ sêkac dau sa sêmbo, nañ si gauc kêñsôñ. Ñac hoj sêmbwêc yom tidau-tidau. Ma ñac si daêsam sem gauc ñahu bocke dec sêkac sa sêmbo dinañ. ³³ Lau Israel-nga sêtij ñac si ñgac bata dañ ñaê Aleksanda sa ñalhu gi, bu sôm yom ma nem malô lau Epesas-nga ñalôm tu ñac lau Israel-nga. Lau daêsam sêmbwêc yom ñagauc têtj inj, dec inj gic amba bu sênem dau dôñ ma sênjô inj ndê yom. ³⁴ Magoc lau sêlic bu inj ñgac Israel-nga dañ, dec hoj sêmbwêc ña awha atu tôm acgatu ñasawa lu bu, “Lau Epesas-nga si anötö Atemis, inj anötö tiwaê! Inj anötö tiwaê!”

³⁵ Têtj dinañ ñgac bata Epesas-nga dañ tisa ma sôm lau hoj mamañ. Inj ñgac nañ to yom nañ lau bata malac dinañ-nga sêmatiñ tidôn, ma yob ñac si bapia. Ma inj sôm, “Mac lau Epesas-nga, bocke? Lau nom-nga hoj sênjalê bu mac ayob anötö awêhê atu Atemis ndê lôm, ti hoc nañ peñ sip akêñ umbon, nañ lau sêtoc sa tôm Atemis ndê ñagatu. ³⁶ Gêñ hoj dinañ tôc dau yêc awê su, bocdinañ anem daôm dôñ ma ayob daôm bu akôm gêñ hoj ti gauc eñ. ³⁷ Mac akôc ñgac lu dinañ dôñ, ma awê injlu sêsôc sêmeñ, magoc sêsu yac neñ anötö awêhê susu dom, ma sem kañ gêñ dañ yêc inj ndê lôm dom. ³⁸ Yac neñ andu sêmatôc yom-nga dê sêlhac, ma lau sêmatôc yom-nga sêmbo. Dimitrias ti lau sêpec silba-nga nañ si yom bu yêc asa, nañ dec sêkôc inj solop sêtêj lau dau sêndi. ³⁹ Kwahic dec mac nem yom ñatô bu yêc, nañ akêñ têtj lau sêmatôc yom-nga bu sêmatôc. ⁴⁰ Ayob daôm ñapep! Tu gêñ nañ mac akôm têtj acsalô lec-nga, dec gitôm bu mac daôm alhac lau dau anjô-nga, ma oc atap matôc sa pi mêtê ali lau sa-nga. Gêñ dau bu hôc asê, dec oc tôm dom bu mac amasañ yom têtj ñgac êmatôc yom-nga. Bu gêñ nañ mac akôm, nañ ñahu ñayham mbasi.” ⁴¹ Inj sôm yom dinañ su, goc kêkinj lau sêlhô têtjêtj.

20

Pol kôm gwelêj mbo Masedonia ma gamej Grik-nga

¹ Ñantiñ atu dau pacndê, goc Pol kêgalêm lau Epesas-nga nañ sêkêj whiñ Yisu, nañ sa sêpitigeñ. Inj sôm yom bu puc ñac dôñ ma êñgilí ñac bu sêlhac ñanga, goc poñ ñac ma ti bu têtj Masedonia ndi. ² Inj gi hôc asê su, ma kôm gwelêj golom-golom malac. Inj gêm mêtê ti sôm yom daêsam tu bu puc lau si sêkêj whiñ dôñ-nga, ma inj kôm ñapañ e hôc asê gamej Grik-nga. ³ Inj mbo dindê gitôm ayô tö ma bu pi wañ dañ bu mbu têtj gamej Siria-nga ndi. Magoc têtj ndoc dinañ lau Israel-nga ñatô sêkic yom bu sêpi wañ sêwhiñ sêndi, ma sêkôm inj ñayom. Pol ñgô ñapuc, dec inj pi wañ gi dom, magoc mbu sôc gamej Masedonia-nga gi tiyham. ⁴ Laungac nañ sêkôm gwelêj sêwhiñ inj, nañ si ñaê bocdec. Sopate, inj Pirijs atungac akêñ malac Berea, Aristakus lu Sekundus akêñ malac Tesalonika, Gaius akêñ Derbi, ma Tikikus lu Tropimus akêñ gamej Esia-nga, ma Timoti. ⁵ Lau hoj dinañ sêmuñ si sêhôn yac sêmbo malac Troas. ⁶ Ma yac ambo malac Pilipai e lau Israel si Mwasij Bolom Yist Mba-nga pacndê, goc akôc wañ dañ bu atêtj Troas andi. Wañ dau kêsêlêñ mbo gwêc ñasawa gitôm bêc amanñañ su, goc yac ahôc asê Troas ma atap lau dinañ sa. Ma yac ambo malac dinañ tôm wake sambuc dañ.

Pol uñ Yutikas sa

⁷⁻⁹ Têtj Sonda ôbwêc lau sêkêj whiñ-nga sêpitigeñ bu sêneñ mwasij dabuñ. Yac akac sa ambo andu baliñ dañ, andôc ñalôm ñahô titô-nga ma lau sêkêj lam daêsam sênjalên. Pol gauc gêm bu hu Troas siñ têtj lañsê, ma bocdinañ gêm mêtê baliñ e timaniñhu. Balê wakuc dañ ñaê Yutikas ndôc gatam atú ma kêñ dañga Pol ndê yom e bêc ku inj dulu. Inj yêc bêc kêlhiñ dau siñ, ma gacgeñ peñ sip nom gi akêñ ñalôm ñahô-nga dinañ. Lau sêsip si bu sêkôc inj sa, magoc sêlic bu inj mbac ndu su. ¹⁰ Magoc Pol sip gi, hu dau sac balê dau ñahô ma kêgape inj dôñ. Ma inj sôm têtj lau, “Mac ahêgo daôm dom. Inj tali.” ¹¹ Goc inj mbu pi andu ñalôm ñahô-nga tiyham gi. Ma inj pô bolom kôc ma ñac señ mwasij dabuñ.

Ma in gic tēku in ndē yom tiyham e bēbēc, goc hu nac siŋ ma kölhö gi. ¹² Ma balē naŋ Pol uŋ in sa mbo tali tiyham, naŋ lau sēkōc in mbu tēŋ in ndē andu gi ti atac ŋayham atu.

Pol tēŋ malac Miletus gi

¹³ Pol gauc gēm bu ēŋsēlēŋ ho seŋ tēŋ malac Asos ndi, ma sōm tēŋ yac bu api waŋ daŋ andi atap in sa yēc dindē. ¹⁴ Yac a ahōc asē ma in tap yac sa yēc Asos. Ma yac akōc in pi waŋ whiŋ yac, goc atēŋ malac Mitilene a. ¹⁵ ŋagalaŋsē yac ahu malac dau siŋ ma alac e a gi apoc ampiŋ nduc Kios. Tēŋ bēbēc yac alac atēŋ nduc Samos a, ma ŋagalaŋsē ahōc asē malac Miletus. ¹⁶ Pol tac whiŋ bu lic Om †Pentikos-ŋga yēc Jerusalem. Tu dinaŋ-ŋga in gauc gēm bu yac andi ŋagahō, ahōc gēlēc malac Epesas, ma ambo gameŋ Esia-ŋga ŋasawa baliŋ dom.

Pol gic yomsu lau bata Epesas-ŋga

¹⁷ Tēŋ ndoc yac ambo Miletus, naŋ Pol kēŋ yom tēŋ lau sēkēŋ whiŋ-ŋga yēc malac Epesas, ma kēgalēm nac si lau bata sa sētēŋ in sēmeŋ. ¹⁸ ŋac sēhōc asē ma in sōm yom tēŋ nac bocdec bu, “Mac aŋyalē aneŋ lēŋ hoŋ naŋ gakōm tōm bēc hoŋ naŋ gambo gawhiŋ mac, tēŋ bēc ŋamata-ŋga naŋ gahōc asē gameŋ Esia-ŋga ŋapaŋ e meŋ tēŋ kwahic dec. ¹⁹ Lau Israel-ŋga sēkēŋ kisa aō ŋapaŋ dec sēkēŋ ŋawapac atu tēŋ aō. Tigeŋ aō kagwiniŋ dauŋ ma gam akiŋ Pōmdau ti taŋsulu tu mac-ŋga. ²⁰ Mac aŋyalē bu yom bocke naŋ gitōm bu nem mac sa, naŋ aō gasēc ahuc tēŋ mac dom. Aō gasōm yom hoŋ asē timala eŋ. Aō kadōhōŋ mac yēc lhu, ma kadōhōŋ mac yēc mac nem andu tōm gi. ²¹ Aō gahoc yom asē tēŋ lau Israel ti lau Grik su, bu sēnem dau kwi ma sēsōc Anötö ŋapu, ma sēkēŋ whiŋ yac neŋ Pōmdau Yisu. ²² Kwahic dec ŋalau Dabuŋ kac aō bu watēŋ Jerusalem wandi. Magoc aō kayalē gēŋ bocke naŋ oc hōc asē aō yēc dindē, naŋ dom. ²³ Gēŋ tigeŋ dec kayalē su, bu yēc malac hoŋ ŋalau Dabuŋ kēŋ puc aō bu ŋawapac oc sētap aō sa, ma aō oc wandōc gapocwalō. ²⁴ Tigeŋ aō gatōc ti gahēgo dauŋ pi gēŋ dau dom. Aō galic dauŋ ŋamlic gitōm gēŋ ŋambwa-ŋga. Aneŋ gauc atu bu walhac ŋaŋga e wandic dabiŋ gweleŋ naŋ Pōmdau Yisu kēŋ tēŋ aō. Ma gweleŋ dau bocdec bu, aō oc wahoc ŋawaē ŋayham asē pi Anötö ndē mwasin. ²⁵ Mac lau hoŋ naŋ gahoc yom pi Anötö n dē gōliŋ asē tēŋ mac su, naŋ aŋgō. Kwahic dec aō kayalē bu mac nem daŋ oc lic aō aŋōŋ tiyham dom. ²⁶ Boc-dinaŋ dec wasōm asē tēŋ mac, bu ŋamalac asa naŋ tec Anötö ndē yom, naŋ aō oc wawēkaiŋ in ndē ŋagēyō dom. ²⁷ Bu aō gawhē Anötö ndē lēŋ hoŋ sa tēŋ mac su, yom daŋ siŋ dau yēc-ŋga dom.

²⁸ “Mac lau dindec, ayob daōm ti lau sēkēŋ whiŋ-ŋga hoŋ ŋapep. Bu Anötö gēmlhi in ndē lau hoŋ su ŋa in dau ndē dac, ma ŋalau Dabuŋ dau kēyaliŋ mac sa bu ayob nac. Bocdinaŋ ayob Anötö ndē domba ŋapep. ²⁹ Aō kayalē bu tēŋ ndoc aō wahu mac siŋ, naŋ kēdōhōŋwaga tasaŋ oc sēmeŋ gitōm giam pōm naŋ sēsōc sēmeŋ bu sēseŋ domba. ³⁰ Ma mac daōm nem lau ŋatō oc sētisa, ma sēnem yom ŋandō kwi ti yom tasaŋ, bu sēŋsōŋ lau ŋatō si gauc e sēhu mac ti yom ŋandō siŋ ma sēŋkuc nac. ³¹ Bocdinaŋ anem ali ŋapaŋ. Gauc nem bu tōm yala sambuc tö aō gakēŋ puc mac tōm ac ma ōbwēc hoŋ ti taŋsulu eŋ.

³² “Kwahic dec aō wakēŋ mac asip Anötö amba. Asap yom pi in ndē mwasin atu dōŋ ŋapaŋ. Bu yom dau gitōm bu oc puc mac dōŋ alhac ŋaŋga e awēkaiŋ malam yēc undambē awhiŋ lau dabuŋ hoŋ. ³³ Aō taŋkwē lau daŋ bu sēnem aō sa ŋa gol me silba me ŋakwē dom. ³⁴ Mac aŋyalē bu aō dauŋ amaŋ gakōm gweleŋ tu watap gēŋ sa bu nem aō ti lau naŋ sēkōm gweleŋ sēwhiŋ aō, naŋ sa. ³⁵ Gweleŋ hoŋ naŋ aō gakōm naŋ tōc asē tēŋ mac bu dakōm gweleŋ atu kaiŋ dinaŋ ŋapaŋ bu danem lau ŋasac sa dandic ŋawaē. Gauc nem yom naŋ Pōmdau Yisu dau sōm bocdec bu, ‘Dakēŋ gēŋ tēŋ lau oc ēmwasiŋ yac hōc gēlēc lau sēkēŋ gēŋ tēŋ yac, naŋ su.’ ”

³⁶ Pol gic bata ndē yom goc pōŋ haduc whiŋ nac hoŋ, ma teŋ mbec. ³⁷ Goc nac hoŋ sēŋgape in dōŋ ti sēŋgutō in, ma sētaŋ in. ³⁸ Pacndē, goc sēhoŋ in sēsa waŋ si. ŋac si ŋalōm ŋawapac atu pi in ndē yom naŋ sōm bu nac oc sēlic in aŋgō tiyham dom.

21

Pol hóc asê gamej Siria-nga

¹Yac ahu nac siñ ma api wañ a tiyham, ma wañ dau sa hêganôn nduc dañ ñaê Kos, nañ solop gi. Ñagalañsê wañ dau kôc yac atêñ malac Rodes, ma a e wañ sôc malac Patara. ²Yêc dindê yac atap wañ dañ sa, nañ bu têt gamej Pionisia-nga ndi, dec apwê gi alom ma wañ dau hu Patara siñ. ³Yac alac e alic nduc Saipras poc ñalôm-nga, ma añlêc ambo awê-nga ma anti e asôc malac Taya yêc gamej Siria-nga, ma asip baô a. Wañ dau kôc wapa malac dinañ-nga ñatô. ⁴Yêc malac Taya yac atap lau sêkêñ whiñ-nga sa, ma ambo awhiñ nac tòm bêc 7. Ñalau Dabuñ kêt puc nac dec nac bu sêlhac Pol ahuc bu têt Jerusalem ndi dom. ⁵Magoc bêc 7 dinañ su, goc yac ahu nac siñ bu api wañ tiyham. Lau sêkêñ whiñ-nga ti nac si lauwêi ma balêkoc hoñ sêhoñ yac asa gwêc a, ma yêc dindê yac apôn hanjduc ma ater mbec awhiñ dauñ. ⁶Goc yac akam dauñ ma ahu dauñ siñ. Yac api wañ ma nac sêlhô sêmbu si.

⁷Wañ dau sa akêt Taya ma kêtî e hóc asê malac Tolemai. Yêc dindê yac atap lau sêkêñ whiñ-nga sa ma ambo awhiñ nac tòm bêc tigej. ⁸Ñagalañsê yac api wañ tiyham ma alac e asôc malac Sisaria. Ma yac asip baô a ma ayêc awhiñ ngac aheñ-nga dañ ñaê Pilip. Muñ-nga sênyaliñ lau 7 sa bu sêndic sam gêt daneñ-nga, ma Pilip iñ nac si dañ. ⁹Iñ ndê atuwêi hale sêmbu, nañ sem ngac sa su dom, ma Anötö kêmwasin nac hoñ bu sêhoc yom asê sêtôm propet. ¹⁰Yac ambo awhiñ nac bêc ñatô su, goc propet dañ ñaê Agabus sip akêt gamej Judia-nga meñ. ¹¹Iñ têt yac meñ, goc kôc Pol ndê piñkap su, ma sô iñ dau amba ti ga hi dôn. Ma iñ sôm, “Ñalau Dabuñ sôm bu ñalêt tigej lau Israel-nga nañ sêmbu malac Jerusalem, nañ oc sêsô piñkap dindêc ñadau dôn, ma sêkêñ iñ sip lau Rom-nga amba.” ¹²Têt ndoc yac a ngô yom dau, nañ yac ac yao Pol bu pi Jerusalem ndi dom. ¹³Magoc iñ ô yom ma sôm, “Tu sake-nga dec mac atañ tu aô-nga, ma bu akôm aô ñalôm ndi lu? Ñac bu sêsô aô dôn me sêndic aô ndu yêc Jerusalem tu Pômdau Yisu ndê ñaê-nga, nañ gitôm.” ¹⁴Yac alic bu iñ oc sôc yac mba yom ñapu dom, dec ahu siñ ma asôm, “Gêt nañ Pômdau tac whiñ bu hóc asê, nañ ñandô sa.”

Pol mbo Jerusalem

¹⁵Dinañ su, goc yac amasañ dauñ ma api Jerusalem a. ¹⁶Lau sêkêñ whiñ-nga ñatô akêt Sisaria sêwhiñ yac, ma sêwê yac atêñ Nason ndê andu a, bu ambo dindê. Nason iñ ngac akêt nduc Saipras, ma iñ lau ñamata-nga nañ sêkêñ whiñ Yisu, nañ si dañ. ¹⁷Têt ndoc yac ahóc asê Jerusalem, nañ asidôwai sêkôc yac sa ti atac ñayham. ¹⁸Ñagalañsê dec Pol ti yac hoñ a alic Jems, ma lau bata hoñ sêkac dau sa sêmbu Jems ndê andu. ¹⁹Pol kam nac, goc gic miñ yom pi iñ ndê gwelêñ yêc lau apa si gamej, ma pi gêt hoñ nañ Anötö kôm bu puc gwelêñ dau dôn. ²⁰Ñac sêngô yom dau su ma sêmpiñ Anötö. Magoc sêsôm têt Pol, “O asidôwa. Lic su nañ. Yêc dec, lau Israel-nga daêsam andô sêkêñ whiñ Yisu, magoc sêsap Moses ndê yomsu hoñ dôn ñapan. ²¹Ma nac sêngô ñawaê bu am kêdôhôn lau Israel-nga nañ sêndôc lau apa si gamej, bu sêhu Moses ndê yomsu siñ. Sêngô bu am sôm têt nac bu sêhu yac neñ mêtê dasê balêi si ñamlic ñatô su-nga, ti yac neñ gêbôm ñatô siñ. ²²Bocdinañ kwahic dec yac oc dakôm bocke? Ñac oc sêngô ñawaê bu am mweñ su. ²³Dec yac gauc gêm bu am kôm b ocdec. Yac mba lau hale dec sêmbu, nañ sêmatin yom tu bu sênem dabuñ dau-nga.* ²⁴Bocdinañ am kôc lau dau sa ma êmkuc yac lau Israel-nga neñ lêt tamasañ dauñ ñawasi sa yêc Anötö a ngô-nga, ma nem dabuñ daôm whiñ nac. Nem nac sa ma nemlhi gêt bocke nañ sêpônnda bu sêndic dabin yom nañ sêmatin têt Anötö, ma sêngalin nac kêclauñ su. Kôm bocdinañ dec lau Jerusalem-nga oc sênyalê bu yom nañ sêngô pi am, nañ ñahu mbasi. Ñac oc sêlic bu am daôm sap yac neñ yomsu dôn ma sa lêt hoñ ñapep. ²⁵Ma yom nañ yac tamatin pi lau gamej apa-nga nañ sêkêñ whiñ Yisu, ma dato sip bapia ma dakêt têt nac su, nañ dec yac oc dasen su dom. Yac

* 21:23: Yom nañ lau dinañ sêmatin tidôn, nañ sêsam yêc Yom Inglis bu ‘Nazirite Vow.’ Lau nañ sêmatin yom dau, nañ sêtimêtê dau ñapep ti sem dabuñ dau tu bu sênem akin Anötö, e yom dau ñatêm pacndê. Ñac oc sêngapin si kêclauñ dom e têt dau pacndê, dec sêngalin kêclauñ hoñ su ma sêkêñ da ñatô yêc lôm dabuñ. Alic Nam 6:1-21.

dato têtj ñac bu sênej gêtj danej-nga nañ lau sêkêtj ti da têtj anötöi gwam nañ dom, ma dac ma wata ti dac, nañ sênej dañ dom bocdinañ. Ma dato bu sêkôm mêtê mockainj-nga dom.”

²⁶ Têtj galañsê Pol kôc lau hale dinañ sa, goc gic hu têtj tu bu êmasañ dau ñawasi sa yêc Anötö anjô-nga, ma kêkuc lêtj sênem dabuñ dau-nga whiñ ñac. Goc inj sôc lôm dabuñ gi bu kêtj ñawaê têtj dabuñsiga pi bêc bocke ñac si ndoc sênem dabuñ dau-nga oc pacndê, ma ñac tigenj-tigenj oc sêkêtj si da.

Sêkôc Pol dônj

²⁷ Pol ndê bêc 7 bu êmasañ dau ñawasi sa-nga kêtj inj bu pacndê, ma lau Israel-nga ñatô akêtj gameñ Esia-nga sêlic inj yêc lôm dabuñ. Goc sêli lau hoñ ñalôm sa bu sêkôc inj dônj. ²⁸ Ñac sêmbwêc, “Mac lau Israel-nga, amej anem yac sa. Alic ñgac dec. Inj ñgac nañ kêdôhôn lau tôm gameñ hoñ, ma pu yac lau Israel-nga ti yac neñ yomsu, ma pu gameñ dindec whiñ. Ma gêtj dañ tiyham. Inj kôc lau Grik ñatô sêsôc lôm dabuñ ñabatêmdö sêmej, dec kôm gameñ dabuñ dindec ñadômbwi sa.” ²⁹ Ñac sêsôm yom dinañ ñahu bu muñ-nga sêlic ñgac Epesas-nga dañ ñaê Tropimus, mbo malac Jerusalem whiñ Pol. Ma ñac gauc gêm bu mboe Pol kôc inj têtj lôm dabuñ gi. ³⁰ Têtj dinañ lau malac-nga hoñ sêli dau sa ñandô ma sic dau sa sêpitigenj yêc lôm dabuñ ñabatêmdö. Ñac sêkôc Pol dônj ma sêhê inj sa awê gi, goc lau sic gameñ dau ñagatam ahuc. ³¹ Ñac sêkôm bu sêndic inj ndu sêmbô, ma lau siñ Rom-nga si ñadau ñgô ñawaê bu lau malac Jerusalem-nga hoñ sêli dau sa. ³² Goc ñagahô inj kôc lau siñ-nga ti ñac si lau bata ñatô, ma sênti sêtêtj lau toñ dinañ si. Ma têtj ndoc lau dau sêlic ñgac bata ti inj ndê lau siñ-nga, nañ sic Pol tiyham dom.

³³ Goc lau siñ si ñadau kôc ndê lau ma sêkôc Pol dônj, ma inj gic atu bu sêsô inj dônj ña sen lu. Goc inj ndac lau bu inj asa, ma inj kôm sac bocke. ³⁴ Lau yêc toñ atu ñalôm sêmbwêc yom tidau-tidau, dec ñgac dau kêyalê bu inj gitôm dom bu tap gêtj dau ñahu sa. Goc inj gic atu bu sêkôc Pol sêtêtj lau siñ-nga si gameñ sêndi. ³⁵ Têtj ndoc sêhôn asê tunbôm ña-têc nañ yêc gameñ dau ñasactô, nañ lau sêkôm mwasac ñañga bu sêndic Pol ndu. Tu dinañ-nga lau siñ-nga sêhôn inj sa lôlôc bu sêkôc inj sôc ñac si gameñ sêndi. ³⁶ Ma lau toñ atu nañ sêñkuc, nañ sêmbwêc ñapañ, “Ndic inj ndu! Ndic inj ndu!”

³⁷ Lau siñ-nga bu sêkôc Pol sôc ñac si gameñ ñalôm ndi, magoc inj ndac ñac si ñadau bocdec bu, “Gitôm bu wasôm yom dañ têtj am, me?” Ma ñgac dau ndac, “Am kêyalê yom Grik, a? ³⁸ Aô gam gauc bu am ñgac Isip-nga nañ ndoc dê giñga su, gic nem lau gitôm 4,000 sa yêc gameñ sawa, ma kêtjilí ñac bu sêndic siñ têtj lau Rom-nga.” ³⁹ Magoc Pol sôm, “Mba! Aô ñgac Israel-nga dañ, ma anej malac Tasis yêc gameñ Silisia-nga. Inj malac ñambwa dom, malac tiwaê. Kwahic dec aô bu wandac am gitôm bu wasôm yom têtj lau dindec, me mba?” ⁴⁰ Lau siñ-nga si ñadau gôlôc, dec Pol kac dau kwi kalhac têtj, ma gic amba têtj lau bu sênem dau dônj. Ma têtj ndoc gameñ ñañej sa, nañ gic hu sôm yom têtj ñac ña Yom †Hibru.

22

Pol sôm yom têtj lau Jerusalem-nga.

¹ Inj sôm, “O asidôwai ti damañi. Akêtj dañam ma aô waô yom nañ lau sêngôliñ pi aô.” ² Ñac sêngô inj sôm yom têtj ñac yêc ñac dau si awha, nañ Yom Hibru, dec lau hoñ sem dau dônj ma sêhê dañga inj. Goc inj sôm, ³ “Aô ñgac Israel-nga. Dinañ kôc aô yêc gameñ Silisia-nga, ma anej malachu Tasis. Magoc aô gatiatu yêc malac atu dindec, ma kadôhôn abañi si yomsu hoñ ñapep eñ gambo Gamaliel ñapu. Aô gayêm dauñ su ñandô tu wanem akiñ Anötö-nga tôm kwahic dec mac daôm gauc gêm bu akôm. ⁴ Aô gakêtj kisa lau nañ sêñkuc lêtj wakuc dindec, ma gakêtj lauwhê ma ñgac sêkêtj whiñ Yisu-nga daêsam sêsôc gapocwalô, ma gac atu bu lau sêndic ñatô ndu. ⁵ Dabuñsiga ñamata-nga ti lau bata hoñ sênyalê anej gwelnej dinañ. Ñac lau dinañ sêto bapia puc aô dônj-nga têtj lau bata Israel-nga nañ sêmbô malac Damaskas. Têtj bêc dañ aô kasêlêñ gambo señ bu wasip Damaskas wandi, bu wakôc lau sêkêtj whiñ Yisu-nga yêc dindê sa sêtêtj Jerusalem sêmej, bu sêkêtj

ɲandê tɛɲ ɲac. ⁶ Aö kasêlɛɲ e tɛɲ ac kac lhu gasuɲ sa Damaskas, ma sep tigerɲ ɲawê undambê-ɲga atu daɲ pô aö. ⁷ Dec gapeɲ gasip nom ma gaɲgô awha daɲ sôm yom tɛɲ aö bu, ‘Saul, Saul, tu sake-ɲga am kêɲ kisa aö?’ ⁸ Ma aö gandac bu, ‘O ɲadau, am asa?’ Goc awha dau ô yom ma sôm, ‘Aö Yisu Nasaret-ɲga naɲ am kêɲ kisa.’ ⁹ Lau naɲ sêwhiɲ aö naɲ sêlic ɲawê dau ma sêɲgô awha, magoc sêɲyalê yom naɲ Yisu sôm tɛɲ aö, naɲ dom. ¹⁰ Ma aö gandac, ‘Pômdau, aö wakôm sake?’ Ma iɲ sôm, ‘Tisa, ma sôc Damaskas ndi. Ma gêɲ bocke naɲ aö tac whiɲ bu am kôm-ɲga, naɲ aö oc waɲkiɲ lau bu sêwhê sa tɛɲ am yêc dindê.’

¹¹ “ɲawê dau kôm aö tanôɲ tipec, bocdinaɲ dec lau naɲ sêwhiɲ aö sêhê aö amañ, ma sêwê aö gasôc Damaskas ga. ¹² Ma ɲgac daɲ ɲaê Ananias meɲ gêlic aö. Iɲ ɲgac naɲ sa ndê lɛɲ hoɲ kêkuc yomsu Israel-ɲga ɲapep, ma lau Israel Damaskas-ɲga hoɲ sêtoc iɲ sa. ¹³ Iɲ kalhac kêpiɲ aö ma sôm, ‘Asidôwa Saul, tanôm ɲawa sa!’ Ma tɛɲ ndoc dinaɲ eɲ aö tanôɲ ɲayham sa e galic iɲ. ¹⁴ Ma iɲ sôm, ‘Damaɲi si Anötö kêyalɲ am sa bu êmyalê iɲ ndê atac whiɲ, ma bu lic ɲgac gitêɲ Yisu dau, ma bu ɲgô yom yêc iɲ dau whasuɲ. ¹⁵ Ma am oc hoc yom ɲandô pi iɲ asê tɛɲ lau hoɲ, ma sôm yom asê pi gêɲ hoɲ naɲ am gêlic ti ɲgô su. ¹⁶ Ma kwahic dec am hôɲ sake? Tisa ma liɲ busaɲgu tu Yisu ndê ɲaê-ɲga bu êɲgwasiɲ am nem sac hoɲ su.’

¹⁷ “Tɛɲ ndoc aö gambu gatêɲ Jerusalem gameɲ, naɲ gateɲ mbec gambo lôm dabuɲ e gatuj kaiɲ daɲ sa. ¹⁸ Ma galic Pômdau Yisu sôm yom tɛɲ aö bocdec bu, ‘ɲagahô, hu Jerusalem siɲ kwahic dec, bu lau dec oc sêkôc yom naɲ am hoc asê pi aö, naɲ sa dom.’ ¹⁹ Dec aö gaö yom ma gasôm, ‘Pômdau, lau dindêc sêɲyalê bu muɲ-ɲga aö kasalê lau sêkêɲ whiɲ am-ɲga tôm lôm wê-ɲga hoɲ, bu wandic ɲac ma wakêɲ ɲac sêndôc gapocwalô. ²⁰ Ma tɛɲ ndoc naɲ lau sêkêc Steven ndê dac siɲ tu iɲ hoc yom asê pi am-ɲga, naɲ aö galhac ma galic ti atac ɲayham. Ma gayob lau naɲ sêtoc iɲ ɲa hoc, naɲ si ɲakwê.’ ²¹ Goc Pômdau sôm tɛɲ aö, ‘Ndi! Aö oc waɲkiɲ am sa yêc lau Israel si gameɲ, bu tɛɲ lau apa si gameɲ ndi.’ ”

²² Lau hoɲ sêɲgô Pol ndê yom ti sem dau dôn e iɲ sôm yom dinaɲ. Dec sêli awha sa ma sêmbwêc, “Iɲ gitôm bu mbo tali-ɲga dom. Ndic iɲ ndu niɲga!” ²³ ɲac sêmbwêc ti sêkac si ɲakwê andô-ɲga su ma sêmbalip kop pi lôlôc gi sêmbô. ²⁴ Dec lau siɲ-ɲga si ɲadau kêɲ yatu ɲac bu sêkôc Pol sôc ɲac si gameɲ ndi. Iɲ sôm bu sêhi iɲ ɲa sô, ma sêɲsu iɲ tu bu sêtap sa bu ɲahu bocke dec lau sêmbwêc iɲ ɲalêɲ bocdinaɲ. ²⁵ Sêso iɲ amba ti gahi dôn pi a bu sêhi iɲ, dec Pol sôm tɛɲ ɲgac bata naɲ yob lau siɲ-ɲga toɲ daɲ, naɲ bocdec bu, “Bocke? Mac bu ahi ɲgac Rom-ɲga daɲ, naɲ atap giso daɲ sa yêc iɲ dom, naɲ dec oc aɲgili Rom si ɲagôliɲ, me mba?” ²⁶ ɲgac dau ɲgô Pol ndê yom, dec tɛɲ lau siɲ-ɲga si ɲadau gi ma sôm tɛɲ iɲ bu, “Am oc kôm sake, bu ɲgac dindê iɲ ɲgac Rom-ɲga?” ²⁷ Goc ɲgac dau tɛɲ Pol gi ma ndac iɲ, “Sôm asê tɛɲ aö. Am ɲgac Rom-ɲga, me mba?” Ma Pol sôm, “Aêc.” ²⁸ Dec lau siɲ-ɲga si ɲadau sôm, “Aö gahu awa atu siɲ dec gamlhi aneɲ bapia bu wati ɲgac Rom-ɲga.” Magoc Pol sôm, “Aö damaɲ iɲ ɲgac Rom-ɲga, ma bocdinaɲ dec aö ɲgac Rom-ɲga gawhiɲ.”

²⁹ Yom dau kôm ɲgac dau sô ɲandô, bu iɲ kôc Pol ma sô iɲ dôn, magoc kêyalê dom bu iɲ ɲgac Rom-ɲga. Ma lau naɲ bu sêɲsu Pol, naɲ ɲagahô sêkac dau su yêc iɲ.

Pol kalhac lau bata Israel-ɲga aɲgô-ɲga

³⁰ Lau siɲ-ɲga si ɲadau bu tap sa bu ɲahu bocke dec lau Israel-ɲga sêɲgôliɲ yom pi Pol. Bocdinaɲ ɲagalaɲsê bêbêc iɲ kêɲ yatu bu lau dabuɲsiga ti lau bata Sanedrin-ɲga hoɲ sêkac dau sa, goc kôc Pol su yêc lau siɲ-ɲga si gameɲ, ma kêɲ iɲ kalhac ɲac aɲgô-ɲga.

23

¹ Pol tahê lau Sanedrin-ɲg a hoɲ ma sôm, “O aneɲ asidôwai. Aö neɲ atac pa su pi lɛɲ hoɲ naɲ gasa tu wanem akiɲ Anötö-ɲga ɲapaɲ, e meɲ tɛɲ acsalô lec galhac mac aɲôm-ɲga.” ² Dabuɲsiga ɲamata-ɲga ɲaê Ananias ɲgô yom dinaɲ, dec sôm tɛɲ lau naɲ sêlhac sêmpiɲ Pol bu sêtap iɲ sôc tôkwa. ³ Goc Pol sôm tɛɲ iɲ, “Anötö oc ndic am ô! Bocke dec am ndôc tu êmatôc aö êɲkuc yomsu Israel-ɲga, magoc am daôm sôm lau sêtap aö dec

kêgîlî yomso dau? Am gitôm a naŋ ñadômbwê-ŋga ñawasi, magoc ñalôm-ŋga sop weŋ sa.”⁴ Lau naŋ sêlhac sêmpîŋ Pol sêsôm têtŋ iŋ bu, “Bocke dec am sôm yom sac-sac pi Anötö ndê dabuŋsiga ñamata-ŋga?”⁵ Ma Pol ô yom ma sôm, “Asidôwai. Aö kayalê dom bu iŋ dabuŋsiga ñamata-ŋga. Bu sêto yom yêc bocdec bu, ‘Sôm yom sac pi ñgac naŋ gêm gôliŋ nem lau, naŋ dom.’”

⁶ Pol kêyalê bu lau Sanedrin-ŋga ñatô ñac lau Palêsai, ma ñatô ñac lau Sadiusi. Tu dinaŋ-ŋga dec iŋ mbwêc yom têtŋ ñac bocdec bu, “Aneŋ asidôwai aŋgô. Aö damaŋ iŋ Palêsai daŋ, ma aö bocdinaŋ. Aö gakêŋ whiŋ bu yac oc datisa akêŋ lau batê-ŋga. Ma kwahic dec ñac bu sêmatôc aö tu yom dinaŋ-ŋga.”⁷ Têtŋ ndoc iŋ sôm yom dinaŋ, dec lau Sanedrin-ŋga sêwhê dau kôc, ma lau Sadiusi ti lau Palêsai sêseŋ dau.⁸ Sêseŋ dau ñahu bu lau Sadiusi sêkêŋ whiŋ dom bu lau batê oc sêtisa tiyham, ma sêsôm bu aŋela ma ñalau daŋ sêmbo dom. Magoc lau Palêsai sêkêŋ whiŋ gêtŋ hoŋ dinaŋ.

⁹ Bocdinaŋ lau dau sêli dau sa ñalêŋ sac. Ma Palêsai ñatô naŋ sêndôhôn yomso, naŋ sêtisa ma sêsôm yom ti ñaŋga, “Yac atap giso daŋ sa yêc ñgac dîndec dom. Mboe aŋela me ñalau daŋ kêtŋ yom naŋ iŋ êlêmê hoc asê têtŋ lau, naŋ têtŋ iŋ.”¹⁰ Kêpiŋ bu siŋ hóc asê, dec lau siŋ-ŋga si ñadau töc bu mboe lau oc sêkac Pol kôc ndi lu. Bocdinaŋ iŋ kêkiŋ iŋ ndê lau siŋ-ŋga bu sêsa sêndi ti ñaŋga ma sêŋgaho Pol su yêc lau dinaŋ, ma sêkôc iŋ mbu têtŋ ñac si gameŋ ndi tiyham.

¹¹ Têtŋ ôbwêc Pômdau hoc dau asê têtŋ Pol ma sôm, “Hêgo daôm dom, puc daôm dôŋ! Am hoc yom asê pi aö su yêc Jerusalem, ma am oc kôm bocdinaŋ yêc malac Rom whiŋ.”

Lau Israel-ŋga sêkic yom bu sêndic Pol ndu

¹² Galaŋsê bêbêc lau Israel-ŋga ñatô sêkic yom bu sêndic Pol ndu. Ma sêmatiŋ pwac têtŋ dau bu oc sêneŋ me sênôm gêtŋ dom e iŋ mbac ndu su.¹³ Lauŋgac naŋ bu sêkôm gêtŋ dau naŋ si namba hóc gêlêc 40 su.¹⁴ Ñac sêtêŋ dabuŋsiga atu-tu ti lau bata ñatô si, ma sêsôm, “Yac amatiŋ pwac bu aneŋ gêtŋ dom e andic Pol ndu su naŋ.¹⁵ Bocdinaŋ yac gauc gêm bu mac awhiŋ lau Sanedrin-ŋga andac lau siŋ si ñadau bu hu Pol siŋ têtŋ mac, bu andac iŋ pi gêtŋ ñatô tiyham. Ma yac oc asiŋ ambo seŋ bu têtŋ ndoc sêwê iŋ sêsa sêmeŋ, naŋ yac andic iŋ ndu.”

¹⁶ Pol lhuwê atuŋgac ñgô gêtŋ dau ñawaê, dec sôc lau siŋ-ŋga si gameŋ têtŋ Pol gi ma sôm asê têtŋ iŋ.¹⁷ Pol ñgô su dec ta ñgac naŋ yob lau siŋ-ŋga toŋ daŋ ma sôm têtŋ iŋ, “Kôc balê dîndec têtŋ mac nem ñadau ndi. Iŋ kôc yom daŋ bu sôm têtŋ iŋ.”¹⁸ Goc ñgac siŋ-ŋga dinaŋ wê balê dau têtŋ ñac si ñadau gi ma sôm, “Pol, ñgac naŋ ndöc gapocwalô, naŋ ndac aö bu wakôc balê dîndec têtŋ am meŋ, bu iŋ kôc yom daŋ bu sôm têtŋ am.”¹⁹ Ñgac dau kêmbalê dau sa ma iŋlu sêsa ahic si, ma iŋ ndac iŋ bu, “Am kôc yom bocke bu sôm têtŋ aö?”²⁰ Goc balê dau sôm, “Lau Israel-ŋga sêkic yom bu sêndac am bu êmkiŋ Pol ndi lhac lau Sanedrin-ŋga aŋgô-ŋga têtŋ laŋsê, bu ñac tac whiŋ bu sêndac iŋ tu yom ñatô-ŋga.²¹ Ñgô ñac si yom dom, bu ñac si lau hóc g êlêc 40 sem neneŋ sêhôn iŋ sêmbo seŋ. Lau dau sêsôm tidôn su bu sêneŋ ma sênôm gêtŋ dom e sêndic iŋ ndu. Ñac kwahic dec sêmasaŋ dau sêmbo, sêhôn bu am lôc têtŋ ñac si yom.”²² Lau siŋ-ŋga si ñadau ñ gô balê dau ndê yom su, goc kêkiŋ iŋ sa gi ma gic yomso iŋ bocdec bu, “Sôm têtŋ lau daŋ dom bu am mweŋ kêtŋ ñawaê dîndec têtŋ aö.”

Sêkôc Pol têtŋ malac Sisaria gi

²³ Goc iŋ ta ndê ñgac lu naŋ sêyob lau siŋ-ŋga toŋ lu naŋ sêtêŋ iŋ sêmeŋ, ma sôm têtŋ iŋlu bu, “Andic lau siŋ-ŋga tôm 200 sa, ma lau siŋ sêndöc hosi-ŋga 70, ma lau siŋ kêmb-ŋga 200 sêwhiŋ. Asôm bu sêmasaŋ dau bu sêtêŋ malac Sisaria sêndi têtŋ 9 kilok ôbwêc dîndec.²⁴ Amasaŋ hosi tu Pol ndöc ñahô-ŋga, ma ayob iŋ ñapep e akêŋ iŋ sip gôliŋwaga Rom-ŋga Filiks amba.”²⁵ Ma ñgac atu dau to bapia daŋ bocdec:

²⁶ Aö Klaudias Lisias dec gato têtŋ am ñgac atu gôliŋwaga Filiks. Acsalô ñayham am.

²⁷ Lau Israel-ŋga sêkôc ñgac dîndec dôŋ ma bu sêndic iŋ ndu. Magoc aö gatap sa bu iŋ ñgac Rom-ŋga daŋ, dec aö ti neŋ lau siŋ-ŋga aŋgaho iŋ su yêc ñac amba.²⁸ Aö bu watap yom naŋ sêŋgôliŋ pi iŋ, naŋ ñahu sa, dec gakêŋ iŋ kalhac lau Israel si lau bata

Sanedrin-nga anjô-nga bu sênsahê inj. ²⁹ Aö gatap sa bu yom nanj sêngôlinj pi inj, nanj hêganônj lau Israel-nga si yomsu. Magoc aö gatap yom danj sa gitôm bu yac andic inj ndu me akênj inj ndöc gapocwalô-nga dom. ³⁰ Malô aö ganjô jawae bu lau natô sêkic yom gelec bu sêndic inj ndu. Bocdinañ dec aö kakinj inj têtj am goloc ñagahô, bu am êmatôc inj ndê yom. Ma aö gac a tu lau nanj sêngôlinj yom pi inj, bu sêwhê yom dau sa têtj am.

³¹ Inj to yom dau su, goc kênj bapia sip injlu amba, ma injlu sic lau sinj-nga sa ma sêkôm tôm inj gic atu ñac. Têtj ôbwêc dau dinañ sêkôc Pol whinj ñac, ma sêsa sêtêtj malac Antipatris si. ³² Galañsê bêbêc lau sinj-nga nanj sênsêlêtj sêmbo nom, nanj sêlhô sêmbu sêtêtj si gameñ yêc Jerusalem si. Ma lau sinj-nga nanj sêndöc hosi sêhoñ Pol sa si. ³³ Têtj ndoc sêhóc asê Sisaria, nanj sêkênj Pol ti bapia dau têtj gôlinjwaga Filiks. ³⁴ Ma inj sam bapia dau, goc ndac Pol bu inj ñgac gameñ bocke-nga. Ma tap sa bu inj ñgac gameñ Silisia-nga. ³⁵ Goc sôm, “Aö oc wanjô am nem yom, têtj ndoc lau nanj sêngôlinj yom pi am, nanj sêhóc asê.” Goc inj kênj yatu inj ndê lau bu sêyob Pol yêc andu atu nanj muñ-nga Kinj Herod kwê sa nanj.

24

Pol kalhac Filiks anjô-nga

¹ Bêc 5 ginjga su, goc dabuñsiga ñamata-nga Ananias ti lau bata Israel-nga natô sêsip malac Sisaria si, bu sêkênj yom nanj sêngôlinj pi Pol, têtj gôlinjwaga Filiks. Ma sêkôc ñgac danj ñaê Tetulus whinj ñac, bu nem ñac awaha têtj Filiks. ²⁻³ Lau sêkôc Pol sôc meñ, goc Tetulus gic hu sôm ndê yom têtj Filiks bocdec bu, “O ñgac ñayham kêlêc Filiks. Am gêm gôlinj yac ñapep, dec yac ambo ñayham ma ti yom malô ñasawa baliñ su. Am ñgac tigauc dec kêmasañ lêtj wakuc ñayham natô, nanj lau gameñ dindêc-nga kwahic dec sêñkuc sêmbo. Yac ti mba lau hoñ nanj sêmbo am nem gôlinj ñapu, nanj bu anem danje am ñapanj. ⁴ Aö bu wanjainj am nem têtj dom, ma bu wakôm am lic ñakam sa dom. Bocdinañ wandac am bu ngô yac mba yom apê lec. ⁵ ñgac dindêc inj ñgac êngilí lau-nga, ma gêli lau Israel-nga ñalôm sa tôm gameñ hoñ. Inj lau toñ nanj sêñkuc yom so pi ñgac Nasaret-nga dinañ, nanj si ñgac ñamata-nga. ⁶⁻⁷ Ma gêtj danj whinj. Inj bu kôm mêtê nanj toc yac mba lôm dabuñ sa bu gameñ dabuñ dom. Tu dinañ-nga dec yac akôc inj dôñ.* ⁸ Am daôm bu kip inj sa, dec am oc tap sa bu yom hoñ nanj yac anjôlinj pi inj, nanj yomandô.” ⁹ Tetulus sôm inj ndê yom dinañ, goc lau Israel-nga hoñ nanj sêwhinj inj, nanj sêpuc inj ndê yom dôñ ma sêsôm bu yomandô.

¹⁰ Goc gôlinjwaga Filiks têtj amba têtj Pol bu sôm ndê yom, dec Pol sôm, “Aö kayalê bu am gêm gôlinj gameñ dindêc ma kêmatôc lau si yom tôm yala natô su. Bocdinañ aö atac ñayham bu wasôm anej yom têtj am ma waô yom nanj sêngôlinj pi aö. ¹¹ Am bu ndac lau natô, dec am oc tap sa ñagahô bu bêc 12 gi su, nanj gapí Jerusalem ga, tu bu watoc Anötö sa-nga. ¹² Lau nanj sêngôlinj yom pi aö, nanj sêñyalê su bu aö gakôm mêtê sac danj dom. Aö gasôm ñamalac danj yêc lôm dabuñ dom, ma gali lau ñalôm sa yêc lau Israel si lôm wê-nga me yêc malac Jerusalem ñalôm dom. ¹³ Bocdinañ yom nanj sêngôlinj pi aö, nanj ñac gitôm dom bu oc sêtôc asê bu yomandô. ¹⁴ Magoc yom ñandô tigeñ dec wasôm asê têtj am bocdec bu. Aö gam akinj damañi si Anötö kakuc lêtj wakuc tôm lau sêkênj whinj Yisu-nga sêñkuc. Lau dinañ sêlic lêtj dau bu lêtj so. Magoc aö gakênj whinj yom hoñ nanj kêkuc Moses ndê yomsu ti yom hoñ nanj lau propet sêto muñ su. ¹⁵ Ma gakênj batanj bu Anötö oc uñ lau gitêtj ma lau sac hoñ sa akênj lau batê-nga tôm ñac lau dindê sêkênj whinj. ¹⁶ ñalêtj dinañ dec aö kasahê bu wasa neñ lêtj hoñ solop eñ tu bu walhac ti neñ atac pa su yêc Anötö ti ñamalac anjô-nga. ¹⁷ Aö gahu Jerusalem sinj yala ñeñ su, ma kwahic dec gambu gatêtj Jerusalem ga, bu wanem anej lau Israel-nga si lau ñalôm

* 24:6-7: Yêc bapia akwa ñandô nanj ñabatinj 6b ma ndi têtj 8a sêmbo dom. Lau atu-tu gauc gêm bu lau natô sêto ñabatinj 6b-8a tiñambu-nga. Yom dau yêc bocdec bu: ... ma yac bu amatôc inj êñkuc yac mba yomsu. vs7 Magoc lau sinj-nga si ñadau Lisias ti ndê lau sinj-nga daêsam sêmeñ sêñgaho inj su yêc yac amarj. vs8 Ma Lisias gic atu bu lau nanj sêngôlinj yom pi inj, nanj sêmeñ sêsôm asê têtj am.

sawa sa, ma bu wakêñ da têtñ Anötö. ¹⁸ Aö kakuc lau Israel-nga si lêtñ sêmasañ dau ñawasi sa yêc Anötö aᅅgô-nga muñ su, goc gasôc lôm dabuñ ga bu wakêñ neñ da. Ma têtñ ndoc dinañ lau Israel-nga ñatô akêñ gameñ Esia-nga sêlic aö. Aö gac lau toñ atu sa dom, ma gali lau ñalôm sa bu sêkôm kisa dom. ¹⁹ Ñac lau Esia-nga dau sic hu sêñgôliñ yom pi aö, ma bocdinañ ñac bu gauc nem bu aö gakôm giso, dec ñac dau sêmeñ ma sêsôm asê têtñ am. ²⁰ Bu mba, goc sôm têtñ lau Israel-nga nañ kwahic sêmbo dec, bu sêtôc asê têtñ am, giso bocke nañ lau Israel si lau bata Sanedrin-nga sêtap sa yêc aö. ²¹ Mboe ñac sêlic aö sac ma sêkêñ aö galhac am aᅅôm-nga bu êmatôc aö, pi yom tigerñ nañ aö gambwêc têtñ ñac bocdec bu, ‘Aö gakêñ whiñ bu yac oc datisa akêñ lau batê-nga.’ ”

²² Filiks ᅅgô ti kêyalê yom daêsam su pi lau sêkêñ whiñ Yisu-nga si lêtñ wakuc. Bocdinañ dec iñ gic bata yom, ma sôm têtñ lau Israel-nga nañ sêmeñ akêñ Jerusalem, “Têtñ ndoc lau siñ-nga si ñadau Lisias meñ akêñ Jerusalem, nañ aö oc wasôm aneñ gauc asê pi mac nem yom.” ²³ Goc iñ gic atu ᅅgac nañ yob lau siñ-nga toñ dañ, bu sêyob Pol ñapep, magoc sêsô iñ dôñ dom. Ma iñ sôm têtñ iñ bu kêtñ ñasawa têtñ Pol ndê lau nañ bu sêndic iñ kêsi ti sênem iñ sa, ma lhac ñac ahuc dom.

Sêyob Pol sêmbo Sisaria

²⁴ Bêc ñatô giñga su, dec Filiks lu nawhê Drusila, nañ awhê Israel-nga dañ, sêñgalêm Pol bu sêñgô iñ whê yom sa pi lau sêkêñ whiñ Yisu Kilisi-nga si lêtñ. ²⁵ Pol gêm yomgalôm whiñ iñlu ma sôm yom ñasawa hic baliñ, pi lêtñ nañ lau sêti lau gitêñ, ma sêtimêtê dau ñapep, ma pi Anötö ndê bêc êmatôc lau-nga nañ oc meñ sa. Yom dau kôm Filiks töc dau sa, dec sôm, “Nañ gitôm, am lhö mbu ndi. Têtñ ndoc aö bu walic ñasawa ñayham dañ, nañ wakêñ yom am tiyham.” ²⁶ Ma tiñambu iñ kêgalêm Pol ti gêm yomgalôm whiñ iñ tidim daêsam, bu iñ kêtñ bata bu Pol oc kêtñ awa têtñ iñ, bu nemlhi dau su yêc gapocwalô.

²⁷ Filiks bu kôm lau Israel-nga sêlic iñ ñayham, dec kêtñ Pol ndöc gapocwalô ñapañ. Yala lu giñga su, goc Pokias Festus ti gôliñwaga ô Filiks su.

25

Pol kalhac Festus aᅅgô-nga

¹ Têtñ ndoc Festus hôc asê bu nem gôliñ gameñ dinañ, nañ iñ mbo malac Sisaria tôm bêc tö eñ, goc pi Jerusalem gi. ² Ma yêc dindê dabuñsiga atu-tu ti lau bata Israel-nga sêpitigerñ, ma yom nañ sêñgôliñ pi Pol su, nañ sêhoc asê têtñ Festus. ³ Ñac sêndac bu iñ bu lic ñac ñayham, dec kêtñ Pol mbu pi Jerusalem ndi. Ñac sêndac gêtñ dau, ñahu bu ñac sêmatinñ yom tidôn su gelec, bu sêkêñ lau ñatô sêsiniñ sêmbo señ bu sêndic Pol ndu. ⁴ Magoc Festus ô yom ma sôm, “Pol dê sêyob sêmbo Sisaria, ma malô goc aö dauñ oc wambu watêñ malac dinañ wandi. ⁵ Mac asôm bu iñ kôm giso, dec akêñ nem lau bata ñatô sêwhiñ aö, bu sêsôm mac nem yom pi iñ asê têtñ aö yêc dindê.”

⁶ Festus mbo Jerusalem bêc 8 me 10 su, goc sip Sisaria gi. Ma têtñ ñagalañsê iñ gi ndöc iñ ndê pônñ êmatôc yom-nga, ma gic atu bu sêkôc Pol meñ lhac iñ aᅅgô-nga. ⁷ Têtñ ndoc Pol hôc asê, nañ lau Israel-nga nañ sêmeñ akêñ malac Jerusalem, nañ sêlhac sêñgihi iñ ahuc, ma sêsôm bu iñ kôm giso atu. Sêñgôliñ yom daêsam pi iñ, magoc gitôm dom bu sêtôc ñandô asê. ⁸ Goc Pol sôm ndê yom asê bocdec bu, “Aö gakôm giso dañ pi lôm dabuñ dom, ma kagiliñ lau Israel si yomsu, me Sisa ndê ñagôliñ dañ dom.”

⁹ Festus tac whiñ bu lau Israel-nga sêlic iñ ñayham, dec ndac Pol, “Am gêlic ñayham bu pwi Jerusalem ndi, ma aö wañsahê ñac si yom pi am yêc dindê, me mba?” ¹⁰ Ma Pol sôm, “Mba. Aö ᅅgac Rom-nga, ma am ndöc nem pônñ êmatôc yom-nga g êm Sisa aᅅgô. Bocdinañ êmatôc yom nañ sêñgôliñ pi aö yêc dindac mañ. Am kêyalê tidôn su bu aö gakôm giso dañ têtñ lau Israel-nga dom. ¹¹ Aö bu wakôm giso dañ nañ gic waê bu wambac ndu, nañ dec ndic aö ndu. Magoc yom nañ lau Israel-nga dindac sêñgôliñ pi aö, nañ bu ñandô mba, dec solop dom bu am kêtñ aö wasip ñac amba. Sisa dau goc êmatôc aneñ yom yêc malac Rom!”

¹² Têñ dinañ Festus gêm yomgalôm whiñ lau atu-tu nañ sêmbo iñ ndê gôliñ ñapu, goc sôm têñ Pol, “Am ndac bu Sisa êmatôc nem yom. Bocdinañ dec am oc têñ Sisa ndi.”

Festus lu Kiñ Agripa sem yomgalôm pi Pol

¹³ Bêc ñatô giñga su, goc Kiñ Agripa* lu lhuwê Berenis sêhóc asê Sisaria bu sêti ñacleñ Festus. ¹⁴ Inlu sêmbo sêwhiñ iñ bêc daêsam su, goc Festus gic miñ pi Pol ma sôm t êñ Kiñ Agripa, “Ñgac dañ mbo dec, nañ Filiks kêñ ndöc gapocwalô ñapañ e meñ têñ kwahic dec. ¹⁵ Têñ ndoc aö gapi Jerusalem ga, nañ dabuñsiga atu-tu ti lau bata Israel-nga sêngôliñ yom pi iñ, ma sêndac aö bu walôc bu iñ mbac ndu. ¹⁶ Aö gawhê sa têñ ñac bu yac lau Rom-nga neñ mêtê bocdec bu. Dandic ñamalac dañ ndu dom e dakêñ ñasawa têñ iñ bu lhac lau nañ sêngôliñ yom pi iñ, nañ añgô-nga, ma iñ ô ñac si yom su nañ. ¹⁷ Têñ ndoc ñac si lau ñatô sêsip akêñ Jerusalem sêwhiñ aö, nañ gahôn bêc daêsam dom. Aö gahóc asê, ma galañsê bêbêc aö gac atu aneñ lau bu sêkôc ñgac dau sôc meñ lhac aneñ pôn wamatôc yom-nga ña-ndö-nga. ¹⁸ Lau dau sêtisa bu sêngôliñ yom pi iñ, ma aö gauc gêm bu ñac oc sêtôc iñ ndê giso ñandô dañ asê. Magoc mba! ¹⁹ Ñac sêsôm yom pi ñac dau si mêtê sênem akiñ si anötö-nga, nañ ñac gauc gêm bu Pol kékuc dom. Ma sêlic iñ sac pi ñgac batê dañ ñaê Yisu, nañ Pol sôm bu tisa akêñ lau batê-nga ma mbo tali tiyham. ²⁰ Aö gapônda dauñ tu lêñ wamatôc yom kaiñ dinañ-nga. Bocdinañ aö gasôm têñ Pol bu iñ bu tac whiñ bu pi Jerusalem ndi, dec yac oc amatôc iñ ndê yom yêc dindê. ²¹ Magoc Pol tec ma ndac bu Sisa dau êmatôc iñ ndê yom, dec aö gac atu bu aneñ lau sêyob iñ e wañkiñ iñ têñ Sisa ndi.” ²² Goc Agripa sôm têñ Festus, “Aö dauñ atac whiñ bu wañgô ñamalac dau ndê yom.” Ma Festus sôm, “Bocdinañ, lañsê nañ am ñgô iñ ndê yom.”

Pol kalhac Agripa añgô-nga

²³ Têñ galañsê Agripa lu Berenis sêsôc si gôlôn kiñ-nga sa, goc sêsôc andu sêngô yom-nga ñalôm si sêndôc. Ma lau bata siñ-nga ti lau bata malac-nga hoñ sêwhiñ inlu. Goc Festus kêñ yatu bu sêkôc Pol sôc meñ. ²⁴ Ma iñ sôm, “Kiñ Agripa ti mac lau hoñ nañ ambo dindê. Alic iñ ñgac dec. Lau Israel-nga hoñ sêteñ aö yêc Jerusalem ma yêc malac Sisaria dindê, bu walôc bu iñ mbac ndu. ²⁵ Magoc aö gatap iñ ndê giso dañ sa, nañ gitôm bu dandic iñ ndu-nga dom. Ma iñ dau ndac bu Sisa êmatôc iñ ndê yom, madec aö bu wañkiñ iñ têñ Rom ndi. ²⁶ Ma kwahic dec aö bu wato bapia dañ têñ Sisa, magoc aö kayalê yom ñandô dañ bu wato pi ñgac dindê-nga dom. Tu dinañ-nga Kiñ Agripa, aö gakêñ iñ kalhac am ti mac lau hoñ añôm-nga, bu dakip yom hoñ sa, ma datap yom ñandô dañ sa, nañ tôm bu wato têñ Sisa. ²⁷ Yac bu tañkiñ ñamalac g apocwalô-nga dañ têñ Sisa, magoc dawhê iñ ndê giso ñahu sa whiñ dom, oc solop dom.”

26

Pol whê dau sa têñ Agripa

¹ Têñ dinañ Kiñ Agripa sôm têñ Pol, “Aö wakêñ ñasawa bu am sôm yom tu daôm-nga.” Goc Pol hóc amba sa têñ lau, ma gic hu sôm iñ ndê yom bocdec bu, ² “Kiñ Agripa, kwahic dec aö bu waö yom hoñ nañ lau Israel-nga sêngôliñ pi aö. Ma aö atac ñayham bu wasôm asê walhac am añôm-nga. ³ Gêñ atu dañ whiñ bocdec bu, lau Israel-nga si mêtê ti yom nañ sêwhê dau kôc pi, nañ am kêyalê tidôn su. Bocdinañ aö wandac am bu kêñ ñasawa hic baliñ têñ aö bu wasôm neñ yom hoñ asê. ⁴ Lau Israel-nga hoñ sênyalê aneñ lêñ têñ ndoc gambo balê-nga yêc dauñ neñ gameñ, ma lêñ nañ gasa têñ ndoc gambo Jerusalem, nañ bocdinañ. ⁵ Lau Palêsai ñac lau nañ sem akiñ Anötö ñañga sêhóc gêlêc lau Israel-nga ñatô su. Ma oc tôm bu lau dinañ nañ sênyalê aö têm baliñ su, nañ sêwhê sa bu aö kakuc lau Palêsai si lêñ dinañ. Magoc sêsôm asê dom. ⁶ Aö gakêñ batañ gêñ nañ Anötö gic bata têñ damani, ma tu dinañ-nga kwahic dec sêkêñ aö galhac am añôm-nga. ⁷ Yac lau Israel-nga mba toñ 12 sem akiñ Anötö acsalô ti ôbwêc, ma sêkêñ bata bu sêlic gêñ nañ Anötö gic bata, nañ ñandô sa. O kiñ, aö wasôm têñ am bu lau Israel-nga sêkêñ kisa aö tu gêñ

* 25:13: Kiñ Agripa gêm gôliñ gameñ dañ yêc bugictonñ Galili-nga ñamakê, ma ndöc malac Sisaria Pilipai. In †Herod Agripa I (Apo 12:1-23) ndê atungac.

dinaŋ-ŋga eŋ. ⁸ Yac akêŋ batan bu Anötö oc uŋ lau batê sa tiyham, ma bocke dec mac lau ŋatô asö ti gauc gêm bu gêŋ dau oc tôm dom bu ŋandô sa?

⁹ “Muŋ-ŋga lê aö dauŋ gauc gêm tidôn ma galic ŋayham bu wakôm gêŋ daêsam tu wakêŋ kisa lau nan sêkêŋ whiŋ Yisu Nasaret-ŋga. ¹⁰ Ma gêŋ dau dinaŋ dec gakôm yêc Jerusalem. Dabuŋsiga atu-tu sêlic ŋayham ma sêlôc têt aö bu wakôc lau sêkêŋ whiŋ-ŋga daêsam dôn, ma wakêŋ ŋac sêndöc gapocwalô. Ma têt ndoc sic ŋac si lau ŋatô ndu, nan aö galhac gawhiŋ ŋac ma galic ŋayham. ¹¹ Tôm têt daêsam aö galom-galom lôm wê-ŋga hoŋ ma kasalê lau sêkêŋ whiŋ Yisu-ŋga bu wakêŋ ŋagêyô têt ŋac. Aö gauc gêm bu wakêŋ ŋandê têt ŋac e sêsôm yom sac sambuc.* Aö atac tec ŋac ŋandô, bocdinaŋ kasêlêŋ gatêŋ lau gameŋ apa-ŋga si malac atu-tu bu wakêŋ kisa têt Yisu ndê lau.

¹²⁻¹³ “O kiŋ, têt bêt dan dabuŋ-si ga atu-tu sêŋyaliŋ aö sa ma sêŋkiŋ aö bu wasip malac Damaskas wandi. Aö kasêlêŋ gambo seŋ, ma têt ac kalhac lhu ŋawê atu dan sip akêŋ undambê ma pô aö ti lau nan sêwhiŋ aö. ¹⁴ Yac hoŋ aperiŋ asip nom, ma aö ganŋô awha dan sôm yom têt aö yêc Yom Hibru bocdec bu, ‘Saul, Saul, tu sake-ŋga am kêt kisa aö? Am gitôm bêt nan gêli dau sa têt ŋadaw ndê göliŋ dec tap ŋandê sa.’ ¹⁵ Têt ndoc dinaŋ aö gandac, ‘O ŋadaw, am asa?’ Ma iŋ ô yom ma sôm, ‘Aö Yisu, nan am kêt kisa. ¹⁶ Kwahic dec tisa. Aö gahoc dauŋ asê têt am, ma kayaliŋ am sa bu nem akiŋ aö. Ma gêŋ nan am kêyalê pi aö, ti gêŋ nan watôc têt am, nan am oc hoc asê têt lau. ¹⁷ Aö wanŋaho am su yêc lau Israel-ŋga amba, ma yêc lau nan lau Israel dom, nan si amba whiŋ. Kwahic dec wanŋkiŋ am têt lau gameŋ apa-ŋga dinaŋ ndi. ¹⁸ Am oc kôm ŋac tandô po asê e sêkac dau kwi ma sêhu seŋ ŋasec-ŋga ma Sadaŋ ndê göliŋ siŋ, ma sêsa seŋ ŋawê-ŋga ma sêsôc Anötö ndê göliŋ ŋapu. Ma lau nan sêkac si ŋalôm kwi, nan dec Anötö oc suc ŋac si sac kwi, ma kêt ŋac sêwêkaiŋ gameŋ sêndöc tali ŋapan-ŋga sêwhiŋ lau nan sêti lau dabuŋ tu ŋac si sêkêŋ whiŋ aö-ŋga.’

¹⁹ “O kiŋ Agripa. Aö galic Yisu hoc dau asê akêŋ undambê, ma aö ganŋô iŋ ndê yom dec gasôc ŋapu. ²⁰ Aö gam mêtê lau bu sênem dau kwi ma sêsôc Anötö ŋapu, ma sêkôm mêtê gitêŋ bu sêtôc asê bu ŋac sem dau kwi ŋandô. Aö gac hu yêc malac Damaskas, ma malô goc gam mêtê yêc Jerusalem, ma yêc gameŋ Judia-ŋga hoŋ e gatêŋ lau apa si gameŋ whiŋ. ²¹ Tu dinaŋ-ŋga dec lau Israel-ŋga sêkôc aö dôn yêc lôm dabuŋ, ma bu sêndic aö ndu. ²² Magoc Anötö yob aö ŋapep e meŋ têt acsalô dindéc aö galhac am anôm-ŋga. Ma kwahic dec aö wasôm asê têt lau hoŋ, lau tiwaê ma lau waêmbe sêwhiŋ, bu yom hoŋ nan aö gahoc asê pi Yisu, nan ŋadan so yom nan Moses ma lau propet sêhoc asê gwanan su pi gêŋ nan oc hêt asê, nan dom. ²³ ŋac sêsôm bu Mesaya oc hêt ŋandê e mbac ndu, ma tiŋambu iŋ oc ti ŋgac ŋamata-ŋga bu tisa akêŋ lau batê-ŋga, ma hoc yom asê pi Anötö ndê lêŋ nem lau si sêmbo tali-ŋga têt iŋ ndê lau Israel-ŋga, ma têt lau nan lau Israel dom, nan sêwhiŋ. Yom dau oc tôm ŋawê bu pô gameŋ ŋasec-ŋga.”

²⁴ Pol whê ndê yom sa mbo, ma Festus mbwêc iŋ awha ahuc ma sôm, “Pol, am nem yom iŋ yom solop dom. Yom daêsam nan sêndôhôn têt am, nan kôm am nem gauc kêŋsônŋ.” ²⁵ Magoc Pol ô yom ma sôm, “O ŋgac atu Festus, aö neŋ gauc kêŋsônŋ dom. Aneŋ yom iŋ yom solop ma yom ŋandô. ²⁶ Gêŋ hoŋ dindéc hêt asê yêc lhu, ma bocdinaŋ dec kiŋ Agripa gitôm dom bu nem gauc gêŋ dau. Yomandô! Iŋ kêyalê gêŋ hoŋ dindéc su, ma bocdinaŋ aö gasôm neŋ yom asê têt iŋ yêc awê. ²⁷ Kiŋ Agripa, am kêt whiŋ lau propet si yom pi Mesaya, me mba? Aö gauc gêm bu am oc kêt whiŋ su.” ²⁸ Dec Agripa sôm têt Pol, “Am gauc gêm bu ŋasawa apê lec am oc kac aneŋ ŋalôm kwi bu wakêŋ whiŋ Yisu, a?” ²⁹ Ma Pol ô yom ma sôm, “Aö bu wasôm yom ŋasawa apê me ŋasawa baliŋ, aö oc atac whiŋ gêŋ tigeŋ. Aö wateŋ mbec pi am ti mac lau hoŋ nan anŋô aneŋ yom dindéc, bu Anötö kôm mac hoŋ andi atôm aö ma akêŋ whiŋ Yisu, magoc bu kôm mac atôm aö tu gandöc gapocwalô-ŋga lec dom.”

* 26:11: Yom sac sambuc - yêc Yom Inglis sêsam bu ‘blasphemy’. Lau ŋatô gauc gêm bu Pol ndê yom dau ŋahu bu iŋ bu kêt ŋandê têt lau sêkêŋ whiŋ-ŋga e sêhu si sêkêŋ whiŋ siŋ ma sêpu Yisu. Ma lau ŋatô gauc gêm bu lau sêkêŋ whiŋ-ŋga bu sêlhac ŋanŋa ma sêsôm bu Yisu iŋ Anötö ndê Atu, dec Pol ti lau Israel-ŋga oc sêlic yom dau bu yom sac sambuc gitôm bu sêndic ŋac ndu. Alic yom ŋatô yêc Mat 26:63-66.

³⁰ Pol sôm in ndê yom meŋ têt dinan, goc Kir Agripa tisa, ma gôlinwaga Festus ti Berenis ma lau hoŋ nan sêndöc sêwhin in, nan sêtisa bocdinan. ³¹ Ŋac sêhu andu dau sin, ma sem yomgalôm têt dau ma sêsôm, “Ŋgac dindec kôm giso dan nan tôm bu sêndic in ndu me sêkên in ndöc gapocwalô-ŋga lec dom.” ³² Ma Agripa sôm têt Festus, “Oc tôm bu yac dahu ŋgac dindec sin lhö ndi, tigen in dau ndac bu Sisa êmatöc in ndê yom.”

27

Pol têt malac Rom gi

¹ Ma tinambu sêsôm tidôn bu sêkên Pol ti lau gapocwalô-ŋga ŋatô sêpi wan dan, ma sênkin ŋac sêtên malac Rom nan yêc gameŋ Itali-ŋga sêndi. Sêkên ŋac sêsip ŋgac sin-ŋga dan amba, nan ndê ŋaê Julias, nan ti ŋgac bata sin-ŋga nan yob Sisa ndê lau sin-ŋga ton dan. ² Dec ŋac sêpi wan si, ma alu ŋgac dan ŋaê Aristakus akên malac Tesalonika yêc gameŋ Masedonia-ŋga api awhin, ma yac asa a. Wan dau meŋ akên malac Adramitiam ma gic waê bu ênsêlên sôc malac ŋatô nan sêyêc gameŋ Esia-ŋga. ³ Ŋagalanêsê wan dau sôc baö yêc malac Saidon. Julias tawalô Pol dec kên in sip baö gi bu ndic in ndê silip kêsî tu bu sêpuc in dön ŋa gên ŋatô-ŋga. ⁴ Tinambu yac api wan dau ma asa a tiyham. Yac bu ahôc gêlêc nduc Saipras, tigen mbu ŋadinda puc wan dön, dec yac anghi aho yêc nduc ŋadômbwê-ŋga. ⁵ Goc wan dau kêsêlên mbo gwêc sawa, ma gi e ahôc gêlêc gameŋ Silisia-ŋga ma gameŋ Pampilia-ŋga su, ma gacgen a asôc malac Maira yêc gameŋ Lisia-ŋga. ⁶ Ma yêc dindê ŋgac bata sin-ŋga dau tap wan dan sa, nan meŋ akên Aleksandria ma bu têt Itali ndi. Dec in kên yac a lom. ⁷ Magoc wan dau kêtî ŋagahô dom. Yac ambo gwêc ŋasawa bêc daêsam, e a ampiŋ malac Naidas. Mbu ŋadinda puc yac dön ŋapan, bocdinan dec akac wan kwi anôn gêm nduc Krit ŋa-awê-ŋga, ma anti a e ampiŋ malac dan ŋaê Salmone. ⁸ Wan kêsêlên ti ŋawapac e ahôc asê sôc nan sêsam bu Salan Ŋayham, nan yêc kêpiŋ malac Lasea. ⁹ Bêc daêsam ginŋa su ma lau Israel si om atu nan sêhu gên danen-ŋga sin, nan pacndê su, dec yac anyalê bu oc asip têt sac tu dalac wan-ŋga ŋalôm. Bocdinan Pol kên puc lau wan-ŋga ma sôm, ¹⁰ “Mac lau, aö kayalê su bu oc dasip ŋasac ŋalôm e wan ti wapa hoŋ oc sêninga, ma mboe yac dauŋ dawhin.” ¹¹ Magoc ŋgac bata sin-ŋga dau kên danŋa Pol ndê yom dom. In sôc ŋgac nem gôlin wan-ŋga ti wan ŋadau si yom ŋapu. ¹² Sôc dinan gitôm dom bu wan poc ŋayham têt ndoc uhô-ŋga. Bocdinan dec lau wan-ŋga daêsam sêsôm yom pitigen bu sêsa tiyham ma sênsahê bu sêlac sêtên malac Pioniks sêndi, ma wan poc dindê e têt ŋayham meŋ sa. Yêc malac Pioniks, nduc Krit pôc mbu ahuc, ma bocdinan sôc nan yêc malac dinan in sôc ŋayham tu wan sêpoc-ŋga têt têt uhô-ŋga.

Mbu ŋadinda

¹³ Yac ahôn e bêc dan mbu lilic kêsêlên ŋayham, ma bocdinan ŋac gauc gêm bu sêtap têt ŋayham sa bu sêlom malac Pioniks. Ŋac sêhê anŋa sa ma sêlac sênkuc baö Krit-ŋga si. ¹⁴ Ŋasawa baliŋ dom ma mbu sac dan puc ŋanŋa akên baö-ŋga mbu sa têt gwêc sawa-ŋga. ¹⁵ Wan dau sip mbu dinda ŋalôm e têt dom bu yac alac anŋkuc baö-ŋga. Bocdinan yac am wan kwi kêsêlên kêkuc mbu. ¹⁶ Mbu soc yac e nduc sauŋ dan ŋaê Kauda pôc mbu ahuc ŋagec. Yac bu ahê wan ŋa-gômbwa pi lôlôc meŋ, magoc akôm wapac-wapac bu mbu puc ŋadinda sac andô. ¹⁷ Lau sêhê gômbwa sa pi lôlôc meŋ su, goc sêkic po pi wan atu ŋampê bu suc dom. Ŋac sêtöc dau bu mbu oc soc yac ŋapan e wan ndi lôc pi ganŋac yêc Sirtis, dec sêlêc lac su ma sêkên anŋa gwêc-ŋga sip gi bu teŋ wan dön ênti timalô, ma sêkên wan dau tam mbo. ¹⁸ Têt bêc tilu-ŋga mbu ti gwêc gic pi wan sac andô, dec lau wan-ŋga sêtöc dau atu ma sic hu sêmbaliŋ wapa ŋatô sin sip gwêc. ¹⁹ Bêc titö-ŋga sêhêc wan ŋalac ti po ma wapa wan-ŋga ŋatô sa ma sêmbaliŋ sin sip gwêc gi. ²⁰ Tigen mbu dau timalô dom e bêc daêsam yac alic ac ti tata dom. Ma yac hoŋ mba gauc tigen bu oc andinan.

²¹ Lau wan-ŋga seŋ gên dan têt dom têt bêc daêsam su, goc Pol tisa ma sôm, “Mac lau, aö gakên puc mac muŋ su, bu ahu nduc Krit sin dom, magoc mac asôc anen yom ŋapu

dom. Mac bu angô aneŋ yom dau, dec gitôm dom bu atap ɲawapac dindec sa, ma gêŋ daŋ oc niŋga dom. ²² Magoc kwahic dec wasôm têŋ mac bu nem ɲalôm pêŋ dôŋ, bu mac nem daŋ oc niŋga dom. Waŋ tigeŋ dec oc niŋga. ²³ Aô Anötö ndê ɲgac daŋ, ma gam akiŋ iŋ ɲapaŋ. Alhabêc ôbwêc iŋ kêkiŋ ndê aŋela daŋ meŋ kalhac whiŋ aô. ²⁴ Ma sôm têŋ aô, ‘Pol, am töc daôm dom. Am oc lhac Sisa angô-ɲga bu iŋ êmatôc nem yom. Ma tu am-ɲga, Anötö oc kêŋ lau hoŋ naŋ sêmbo waŋ sêwhiŋ am, naŋ sêmbo tali.’ ²⁵ Bocdinaŋ mac lau, nem ɲalôm pêŋ dôŋ, bu aô gakêŋ whiŋ Anötö bu yom dau oc ɲandô sa, tôm iŋ ndê aŋela sôm têŋ aô. ²⁶ Waŋ oc ndi lôc pi nduc daŋ, tigeŋ yac oc dandiŋaŋ dom.”

Waŋ gôlôc pi nduc

²⁷ Mbu tam yac ɲapaŋ ambo Gwêc Adria-ɲga. Têŋ bêc ti-14-ɲga ma timaniŋhu goc lau waŋ-ɲga sêŋsahê bu yac asuŋ sa baö. ²⁸ Sem dôhôn gwêc ɲagapoŋ ma sêtap sa b u ɲagapoŋ gitôm 37 mita. ɲasawa sauŋ sem dôhôn tiyham ma sêtap sa bu ɲagapoŋ gitôm 27 mita. ²⁹ ɲac sêtôc bu waŋ oc popoc pi hoc, bocdinaŋ sêmbaliŋ aŋga hale sip waŋku-ɲga, ma sêkêŋ bata bu laŋsê ɲagahô. ³⁰ Lau sêyob waŋ-ɲga gauc gêm bu sêhu waŋ ti lau ɲatô siŋ, dec sêkôm bu sêkêŋ gômbwa sip gwêc ndi, sêŋsau bu oc sêkêŋ aŋga ɲatô sip yêc waŋ ɲampê-ɲga. ³¹ Magoc Pol sôm têŋ ɲgac bata ti ndê lau siŋ-ɲga bu, “Lau dinaŋ bu sêhu waŋ siŋ, dec mac oc andiŋam.” ³² Tu dinaŋ-ɲga lau siŋ-ɲga sêtim wac kic yêc g ômbwa, ma sêkêŋ peŋ sip gwêc gi.

³³ Têŋ bêbêc ganduc Pol sôm têŋ lau bu sêneŋ gêŋ. Iŋ sôm, “Bêc 14 giŋga su lec mac ayob waŋ ɲapaŋ e mac aŋ gêŋ daŋ dom. ³⁴ Kwahic dec aô wasôm têŋ mac bu gêŋ daŋ oc kôm mac ɲayom dom, mac hoŋ oc ambo tamli. Bocdinaŋ dec aneŋ gêŋ bu puc mac dôŋ.” ³⁵ Iŋ sôm yom dinaŋ su, goc kôc bolom ma gêm daŋge Anötö yêc ɲac hoŋ angô-ɲga, goc pô kôc ma gêŋ. ³⁶ Dec lau hoŋ si ɲalôm timalô ma seŋ gêŋ sêwhiŋ. ³⁷ Yac lau naŋ ambo waŋ, naŋ mba namba gitôm 276. ³⁸ Lau hoŋ seŋ gêŋ hóc ɲac dôŋ, goc sêmbaliŋ bolom batac sip gwêc gi bu kôm waŋ tilo.

³⁹ Têŋ ndoc gameŋ ɲawê sa naŋ sêlic baö, tigeŋ sem gauc gameŋ dau. Sêlic söc ti gaŋgac apa ɲayham, dec gauc gêm bu sêkêŋ waŋ ndi pi baö yêc dindê. ⁴⁰ ɲac sêtim aŋga ɲawac kic sip gwêc giŋga, ma sêŋgapwêc wac naŋ sô gôliŋ dôŋ, naŋ su. Goc sêsö lac waŋ ɲatôkwa-ɲga sa, bu mbu peŋ lac ma kôc yac api baö andi. ⁴¹ Magoc waŋ dau kêti gi gôlôc pi gaŋgac ɲabaö daŋ yêc gwêc lôm e gacgeŋ ɲaŋga sa. Ma gwêc dinda gic pi waŋ ɲambu-ɲga e kac popoc. ⁴² Têŋ ndoc dinaŋ lau siŋ-ɲga sêkic yom bu sêndic lau gapocwalô-ɲga hoŋ ndu, bu sêsip gwêc ma sêlhô sêndi dom. ⁴³ Magoc ɲac si ɲgac bata bu nem Pol sa, dec kalhac ɲac ahuc bu sêkôm si yom ɲandô sa d om. Iŋ kêŋ yatu bu lau naŋ sêŋkôc tidôn naŋ sêpwê sêsip gwêc ma sêmuŋ sêsôc baö sêndi. ⁴⁴ Ma iŋ kêŋ yatu bu lau ɲatô sêsac apa waŋ-ɲga ɲatô naŋ gwêc gic popoc. Ma ɲalêŋ dinaŋ dec lau hoŋ sêhóc asê baö ti lic sambuc.

28

Pol mbo nduc Malta

¹ Yac hoŋ api baö ti lic sambuc, ma malô atap sa bu nduc dau ɲaê sêsam bu Malta. ² Ma lau nduc-ɲga sêkôc yac hoŋ sa ma sêyob ti sêmwasiŋ yac ɲalêŋ ɲayham. Têŋ ndoc dinaŋ u gic ma gameŋ ɲalhuc atu, bocdinaŋ sêkôm ya golom bu yac aheŋ dauŋ. ³ Pol tap a basô ti gap bu kêŋ pi ya ndi, magoc mboc sac daŋ yêc gap ɲalôm, ma têŋ ndoc kêsahê ya ɲandê, dec sa bu lhô ndi ma seŋ Pol sip amba. ⁴ Lau malachu sêlic mboc dau kesereŋ Pol amba dôŋ gacgeŋ kêgalêŋ, dec sêsôm têŋ dau bu, “ɲgac dê mboe iŋ ɲgac gic ɲamalac ndu-ɲga, dec iŋ wêkaiŋ ɲagêyô atu. Gitôm bu gwêc kô iŋ ndu su, magoc kwahic dec iŋ oc wê sa dom.” ⁵ Tigeŋ Pol kêbalip mboc dau sip ya gi, ma gêŋ daŋ kôm iŋ dom. ⁶ Lau dau sêkêŋ bata bu iŋ amba oc suŋ me ɲagahô iŋ oc hudau sip ndi mbac ndu. Magoc sêhôn ɲasawa baliŋ e sêlic gêŋ daŋ hóc asê iŋ dom. Bocdinaŋ dec ɲac gauc gêm bu mboe iŋ oc anötö daŋ.

⁷ ɲgac daŋ ɲaê Publias gêm gôliŋ nduc dinaŋ, ma iŋ wêkaiŋ ndê gameŋ daŋ yêc kêpiŋ baö naŋ waŋ popoc kalhac. Iŋ kôc yac sa a andôc iŋ ndê andu, ma yob yac ɲapep gitôm

bêc tö. ⁸ Têñ ndoc dinañ Publias damba gêmbac yêc, ñamlic ñamahom ti kêc dau. Pol sôc gi gêlic iñ, ma teñ mbec ti kêñ amba sac iñ, ma kôm iñ ñayham sa. ⁹ Ma têñ ndoc lau nduc-nga sêlic gêñ dinañ, nañ sêhoñ si lau gêmbac hoñ sêtêñ Pol sêmeñ, ma iñ kôm ñac ñayham sa tiyham. ¹⁰ Ma ñac sêtoc yac sa ñalêñ ñayham daêsam. Ma têñ ndoc yac bu api wañ ma alhö andi, nañ sêkêñ gêñ hoñ bu puc yac dôn ambo gwêc ñasawa-nga têñ yac.

Pol hôc asê Rom

¹¹ Yac ambo nduc dau tòm ayô tö su, goc api lau malac Aleksandria-nga si wañ dañ. Wañ dau poc nduc dinañ têñ ndoc uhô-nga ma hôñ têm ñayham, ma yêc ñatôkwa-nga sêlêñ ñac si anötö gwam lu si aňgô, dañ sêsam ñaê Kasto, ma dañ ñaê Polaks. Yac ahu gameñ dau siñ, ¹² ma alac e ahôc asê malac Sairakyus ma ambo dinañ tòm bêc tö. ¹³ Goc ahu malac dau siñ ma alac tiyham e a asôc malac Regiam. Têñ galañsê mbu ñayham dañ peñ lac ñapep, dec kêñ yac alac bêc tigeñ a asôc sôc yêc malac Puteoli, ma asip baö a. ¹⁴ Yêc dinañ yac atap lau sêkêñ whiñ Yisu-nga ñatô sa, ma sêkôc yac sa a ambo awhiñ ñac gitôm bêc 7. Ma tiñambu yac añsêlêñ bu atêñ malac Rom andi.

¹⁵ Lau sêkêñ whiñ-nga yêc malac Rom sêñgô ñawaê bu yac añsêlêñ ambo señ, dec sêsa sêmeñ bu sêkôc yac sa. Ñatô sêtap yac sa yêc Apias ndê gameñ sêtidulu gêñ-nga, ma ñatô sêtap yac sa yêc gameñ nañ sêsam bu Andu Ñaclêñ-nga Tö. Têñ ndoc Pol gêlic lau sêkêñ whiñ-nga dinañ, nañ iñ atac pa su ma gêm dañge Anötö. ¹⁶ Yac hoñ añsêlêñ a, e ahôc asê Rom su, goc sêkêñ ñasawa têñ Pol bu ndöc andu dañ, ma sêkêñ ñgac siñ-nga dañ yob iñ.

Pol gêm mêtê mbo Rom

¹⁷ Bêc tö giñga su, goc Pol kêgalêm lau bata Israel-nga nañ sêndöc Rom, nañ sa sêpitigeñ, ma sôm têñ ñac, “Aneñ asidôwai Israel-nga, aö gakôm gêñ so dañ têñ yac neñ lau Israel-nga dom. Ma gakôm gêñ dañ nañ so abañi si gêbôm, nañ dom. Magoc sêkôc aö dôn yêc Jerusalem ma sêkêñ aö gasip gôliñwaga Rom-nga ti iñ ndê lau siñ-nga amba. ¹⁸ Ma lau Rom-nga dau sêñsahê aö e sêtap sa bu aö gakôm gêñ giso dañ nañ tòm bu sêndic aö ndu-nga, nañ dom. Dec ñac bu sêhu aö siñ walhö wandi. ¹⁹ Magoc lau Israel-nga sêtec, ma sêli awha sa e aneñ lêñ dañ mbasi, dec aö gandac bu Sisa ñgô aneñ yom. Tigeñ aö gakôm tu galic ñac sac-nga dom, me tu bu wañgôliñ yom pi ñac-nga dom. ²⁰ Acsalô lec aö kagalêm mac sa ameñ, bu aňgô aneñ yom pi gêñ hoñ dinañ. Mac alic bu sêsô aö dôn ña sen dindêc, magoc aö gakôm gêñ sac dañ dom. Gêñ tigeñ gakôm, nañ gakêñ batan gêñ nañ lau Israel dau sêkêñ bata.”

²¹ Lau Israel-nga dinañ sêñgô Pol ndê yom ma sêsôm, “Lau nañ sêndöc gameñ Judia-nga nañ sêto bapia dañ têñ yac, nañ hêganôn am dom. Ma asidôwai Israel-nga akêñ gameñ dinañ, nañ sêtêñ yac sêmeñ, nañ sêsôm yom sac dañ pi am dom. ²² Magoc yac aňyalê bu yêc gameñ hoñ lau sêpu lêñ nañ lau sêkêñ whiñ Yisu-nga sêñkuc. Bocdinañ yac bu aňgô am nem gauc ti yom pi lêñ dau.” ²³ Goc sêkêñ bêc dañ bu sêkac sa sêwhiñ Pol tiyham.

Ma têñ bêc dau ñac sêkac sa sêmbu andu nañ Pol yêc nañ, ma lau Israel-nga hic daêsam sêmeñ sêwhiñ, dec ti toñ atu. Têñ bêbêc ñapañ e telha Pol sôm yom têñ ñac. Iñ tîc Anötö ndê gôliñ ñahu asê têñ ñac. Ma iñ whê Moses ti lau propet si yom sa bu kôm ñac sêñyalê bu Yisu iñ Mesaya dau. ²⁴ Lau ñatô sêñgô iñ ndê yom ma sêkêñ whiñ, magoc ñatô sêkêñ whiñ dom. ²⁵ Ñac sêseñ dau pi iñ ndê yom, ma bocdinañ Pol sôm ndê yom ñambu-nga têñ ñac, ma tiñambu sêlhô têtêñ. Ma yom ñambu-nga nañ iñ sôm têñ ñac nañ sôm bocdec bu, “Yom dindêc nañ Ñalau Dabuñ sôm têñ mac apami, nañ yom ñandô ma hêganôn mac solop. Propet Aisaya hoc yom dau asê bocdec bu:

²⁶ Am têñ lau dindê ndi ma sôm têñ ñac, ‘Mac aňgô aneñ yom ñapañ, magoc aňyalê ñahu dom. Mac alic gêñ nañ aö gakôm, nañ ñapañ, tigeñ mac nem gauc sa dom.’

²⁷ Bu lau dau si ñalôm ñadandi sa. Ñac si dañgasuñ hôc ahuc, ma sêpôc si tandô ahuc. Bu bocdinañ dom, dec oc tòm tandô sêlic, dañgasuñ sêñgô, ma sêñyalê aö tidôn yêc ñac si ñalôm e sênem dau kwi ma wakôm ñac ñayham sa.” [Ais 6:9-10]

²⁸ Goc Pol sôm, “Bocdinaŋ aŋyalê bu Anötö kêkiŋ ŋawaê ŋayham pi iŋ ndê lêŋ nem lau si-ŋga naŋ mac atec, naŋ têtŋ lau gameŋ apa-ŋga. Ma ŋac lau dau oc sêŋgô ti sêkôc sa.” [

²⁹ Iŋ sôm su goc lau Israel-ŋga sêlhô si, ma sêseŋ dau pi iŋ ndê yom.]

³⁰ Tiŋambu Pol mbo malac Rom gitôm yala lu. Ma tôm ŋasawa dinaŋ, iŋ gêmlihi ŋamalac daŋ ndê andu daŋ tu ndöc-ŋga, ma iŋ kôc lau daêsam sa yêc andu dau, naŋ sêmeŋ bu sêndic iŋ kêsi. ³¹ Iŋ gêm mêtê pi Anötö ndê gôliŋ ma kêdôhônŋ lau pi Pômdau Yisu Kilisi. Iŋ kôm gêtŋ dau ti atac pa su, ma lau daŋ sêlhac iŋ ahuc dom.

Pol ndê bapia têtj lau Rom-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pol to bapia dindéc têtj lau sêkêj whiŋ-nga naŋ sêndöc malac atu Rom. Iŋ to têtj ndoc iŋ mbo malac Korin, ma kêj têtj awhê daŋ ñaê Pibi (16:2) bu kôc sa ndi ma kêj têtj lau malac Rom-nga. Pol tac whiŋ bu ndic lau Rom-nga kêsi, ma iŋ to bapia dindéc muŋ, bu whê mêtê naŋ iŋ gêm, naŋ ñahu sa.

Lau ñatô gauc gêm bu Pol to 1:18-32 hêganônŋ lau gameŋ apa-nga, ma iŋ to 2:1-29 hêganônŋ iŋ dau ndê lau Israel-nga. Iŋ tôc yêc awê bu yac lau hoŋ dakôm sac, ma tu yac neŋ sac-nga, dec yac hoŋ dawêkaiŋ seŋ dambac ndu-nga. Magoc Anötö kêmasaŋ lêtj bu suc lau nom-nga si sac kwi, ma asa naŋ bu kêj whiŋ gêtj atu naŋ Yisu Kilisi kôm tu yac-nga, naŋ Anötö sam iŋ bu ñamalac gitêj.

Ma Pol bu whê sa bu Anötö sam yac bu lau gitêj ñambwa dom, magoc iŋ kêj ñalau Dabuŋ têtj yac tu bu kôm yac dati lau wakuc naŋ daŋaŋ wambu Anötö, ma dasa neŋ lêtj gitêj ti dabuŋ. Bocdinaŋ Pol to yom pi lêtj ñayham tu dasa-nga, ma dapiŋ daŋ ñon ma dahu mêtê sac siŋ. Yêc lôcwha (sapta) 9-11 Pol tôc asê bu iŋ ñalôm ñawapac pi iŋ dau ndê lau Israel-nga naŋ sêkêj whiŋ dom, ma iŋ tac whiŋ ñandô bu sêkêj whiŋ Yisu.

Pol gic hu ndê yom têtj lau Rom-nga

¹ Aô Pol, Yisu Kilisi ndê ñgac akiŋ, gato bapia dindéc. Anötö kêgalêm aô sa gati iŋ ndê ñapocel, ma kêyalij aô sa bu wahoc iŋ ndê ñawaê ñayham asê. ² ñawaê ñayham dau Anötö kêmatiŋ tidônŋ muŋ su, ma iŋ ndê propet sêhoc asê, ma sêto sip Buku Dabuŋ. ³⁻⁴ Ma yom dau hêganônŋ iŋ ndê Atu Yisu Kilisi, yac neŋ Pômdau. Iŋ ti ñamalac naŋ sa akêj Kiŋ Dawid ndê toŋ. Ma tiŋambu Anötö uŋ iŋ sa akêj lau batê-nga ña ñalau Dabuŋ ndê ñaclai, dec tôc asê tiawê bu iŋ Anötö Atu. ⁵ Ma Yisu Kilisi dau kêyalij yac sa ma kêmwasiŋ yac bu ati apocel tu iŋ ndê ñaê-nga, dec kêkiŋ yac bu aŋgalêm lau sa yêc gameŋ hoŋ bu s êkêj whiŋ iŋ, ma tu dinaŋ-nga dec daŋga wambu iŋ ndê yom. ⁶ Ma galem dau têtj mac lau Rom-nga bu ati Yisu Kilisi ndê lau bocdinaŋ.

⁷ Aô gato bapia dindéc têtj mac lau Rom-nga hoŋ naŋ Anötö tac whiŋ mac, ma kêgalêm mac sa ati iŋ ndê lau dabuŋ. Mwasij ti yom malô têtj mac hoŋ akêj Damaŋ Anötö, lu Pômdau Yisu Kilisi.

Pol gauc gêm bu ndic lau Rom-nga kêsi

⁸ Gêtj ñamata-nga aô wasôm têtj mac bu tôc bêt hoŋ, aô gateŋ mbec tu Yisu Kilisi ndê ñaê-nga, ma gam daŋge aneŋ Anötö tu mac hoŋ-nga. ñahu bu yêc gameŋ hoŋ lau sêŋgô mac nem akêj whiŋ ñawaê. ⁹ Ma Anötö naŋ aô gam akiŋ ti aneŋ ñalôm sambuc, ma gahoc iŋ Atu ndê ñawaê ñayham asê, naŋ kêyalê bu yomandô aô gauc gêm mac ñapaŋ, ¹⁰ têtj têtj hoŋ naŋ gateŋ mbec. ñasawa baliŋ su, aô atac whiŋ bu wandic mac kêsi, ma kwahic dec aô gateŋ mbec têtj Anötö bu lic aô neŋ gauc dinaŋ ñayham, ma lêtj gatam su têtj aô bu watêj mac waloc. ¹¹ Bu aô atac whiŋ ñandô bu walic mac, tu bu wakêj ñalau Dabuŋ ndê mwasij ñatô lom mac bu puc mac dôn. ¹² Ma têtj ndoc yac dambo dawhiŋ daŋ, naŋ mac nem akêj whiŋ ma aô neŋ gakêj whiŋ, oc piŋ yac hoŋ dôn bu dalhac ñaŋga.

¹³ O asidôwai, aô atac whiŋ bu mac aŋyalê bu têtj daêsam aô gauc gêm bu watêj mac waloc, magoc gêtj daêsam kalhac aô ahuc e meŋ têtj kwahic dec. Aô gam mêtê yêc lau apa si gameŋ ñatô, ma aneŋ gwelêj dau gêm ñandô su. Boc-dinaŋ aô gauc gêm bu wakôm gwelêj kaiŋ tiger wawhiŋ mac e gwelêj dau ñandô sa yêc mac-nga whiŋ. ¹⁴ Gwelêj dau gic aô ñawaê bu wanem mêtê lau Grik ti lau naŋ lau Grik dom, ma lau ti gauc ma lau gauc mba sêwhiŋ. ¹⁵ Tu dinaŋ-nga dec aô neŋ ñalôm kac aô bu wanem mêtê mac lau Rom-nga awhiŋ.

Anötö ndê jawae nayham ti naclai

¹⁶ Bu aö mayañ tu Anötö ndê jawae nayham-nga dom. Njahu bu Anötö ndê naclai yêc yom dau, bu nem lau nañ bu sêkên whiñ, nañ si. In gic bata têt lau Israel-nga muñ, ma têt lau nañ lau Israel dom, nañ tiñambu. ¹⁷ Jawaê nayham dau ndê naclai yêc bu nem lau si, njahu bu jawae dau tôc lêt nañ Anötö kêt bu ñamalac sêti lau gitêt, nañ asê. Lêt dau lêt dakêt whiñ-nga, ma ñalêt dañ mba. Tôm yom nañ propet akwa dañ to yêc bocdec bu:

Lau gitêt oc sêndöc tali tu si sêkên whiñ-nga.

[Hab 2:4]

Ñamalac hoy sêkôm giso

¹⁸ Anötö nañ ndöc undambê, kwahic dec tôc in ndê ñalôm asê têt yac.* In tac ñandê têt lau nañ sêpuc dômbwê in, ma sêkôm mêtê sac. Njac si mêtê sac kégwiniñ yom ñandô dôñ. ¹⁹ Gitôm bu lau nom-nga sênjalê yom ñandô pi Anötö, bu gêt nañ in kôm, nañ whê in sa tiawê têt ñac su. ²⁰ Lau dañ sêlic Anötö su dom, yomandô! Tigen têt ndoc in kêt undambê ti nom e meñ têt kwahic dec, nañ sêlic gêt hoy nañ in kêt. Ma gêt dau whê in ndê njahu sa ma tôc in ndê naclai atu nañ yêc titêm-titêm, nañ asê tiawê. Tu dinañ-nga dec ñamalac dañ oc tôm dom bu pa dau ma sôm bu in gêm gauc Anötö. ²¹ Lau nom-nga sênjalê bu Anötö dê mbo, magoc sêtoc in sa ti ñac si Anötö, ma sem dañge in tu gêt dañ-nga dom. Njac sêhê gauc pi yom ñambwa-ñambwa daêsam e ñasec kôm ñac si ñalôm ahuc. ²² Njac sêtoc dau sa bu ñac lau ti gauc, magoc ñac lau gauc mbasi. ²³ Njac sêtec bu sênem akiñ Anötö nañ mbo titêm-titêm, magoc sem akiñ gêt nañ gic waê bu ñinga. Njac sêhu Anötö ti ndê ñawasi atu siñ, ma sem akiñ gwam nañ ñac dau sêmasañ sem ñamalac añgô, mbac añgô, bôc añgô, ma mboc añgô.

²⁴ Tu dinañ-nga dec Anötö hu ñac siñ bu sêkôm mêtê ñalôm ñagalac-nga tôm si atac whiñ. Ma sêkôm mêtê ñadômbwi pi dau ñamlic gitôm gêt ñambwa-nga. ²⁵ Njac sêpuc dômbwê Anötö ndê yom ñandô, ma yom tasan gêm ñac si ñalôm ahuc. Njac sêtec bu sênem akiñ Anötö nañ kêt gêt hoy, ma sêhu in siñ ma sem akiñ gêt nañ in kêt. Magoc in gêt hoy ñadau, ma nayham bu yac tapiñ in tôm bêt hoy. Yomandô!

²⁶ Tu ñamalac si giso-nga, dec Anötö hu ñac siñ bu sêkôm gêt mayañ-nga tôm ñac si ñalôm ñagalac kêtíl ñac. Njac si lauwhê sêhu lauwhê ti ñgac si lêt solop sêmbo sêwhiñ dañ-nga siñ, ma sêsa lêt so. ²⁷ Ma ñalêt tigen laungac sêhu lauwhê ti ñgac si lêt solop siñ ma mêtê atac ñagalac pi dandi-nga gêm ñac ahuc sambuc. Laungac sêkôm mêtê mayañ-nga sêwhiñ laungac, ma tu dinañ-nga sêtap ñagêyô nañ gic mêtê sac kaiñ dinañ jawae, nañ sa yêc dau si ñamlic.

²⁸ Ñamalac sêlic nayham bu s êpuc dômbwê Anötö, ma tu dinañ-nga in hu ñac siñ e ñac si gauc timboloc, ma sêkôm mêtê nañ gic ñamalac jawae dom. ²⁹ Mêtê sac tidau-tidau gêm ñac si ñalôm ahuc. Njac sêkôm mêtê gitôm mêtê wec ma mêtê mayañ-nga, ñac tagatu gêt, ñac sêlic lau ñatô sac, sic ñamalac ndu, sênjalôm lau, sêkôm gêt daêsam bu sêtim lau ma sênsau ñac, ma sêsec lau. ³⁰ Njac sênghôliñ yom pi lau, atac tec Anötö, ma sêpu lau ñatô. Sêpo dau ti sêtoc dau sa, sêkôc gauc pi lêt sac ñapan, ma ñac dañgapêc ñawahô têt dinda ti dambai. ³¹ Njac lau gauc mbasi-nga, ma yom bocke nañ sêsôm, nañ sêkôm ñandô sa dom. Njac lau ñalôm ñadandi-nga nañ atac tec lau ma tawalô ñac dom. ³² Lau sac dau sênjalê bu Anötö sôm tidôñ su bu lau nañ sêkôm mêtê sac kaiñ bocdinañ, oc sêmbac ndu. Tigen ñac sêkôm sac sêsîñ su eñ. Ma gêt dañ whiñ bocdec bu, lau ñatô nañ sêkôm mêtê sac tôm ñac dau sêkôm, nañ sêlic ñac nayham.

2

Anötö ndê lêt êmatôc lau-nga

¹⁻³ Yac tañjalê bu têt ndoc Anötö êmatôc lau nañ sêkôm sac kaiñ dinañ, dec in oc êmatôc ñac êñkuc yom ñandô pi ñac. Bocdinañ dec am asa nañ kêtghôliñ yom pi lau ñatô,

* 1:18: Têt ndoc Yisu mbac ndu pi a gicso dau, nañ tôc asê bu Anötö tac ñandê tu ñamalac si sac-nga. Magoc tu Yisu hôc ñandê dau ô lau nom-nga su, dec tôc asê bu in tac whiñ lau nom-nga hoy ma tec bu dañ ñinga. Alic Rom 2:4; 3:26; 8:3; ma Jon 3:16.

ma sam ñac bu lau sêkôm sac-nga, nañ êmyalê bu am kêngôliñ yom pi daôm whiñ, bu am ñamalac kôm sac-nga whiñ. Ma am oc tôm dom bu êmasañ yom têtñ Anötö tu daôm nem sac-nga ma lhö su iñ ndê matôc. ⁴ Am ñgô su nañ! Anötö tawalô yac ndu andô, dec kôc ndê ñalôm dôn ma kêmatôc yac ñagahô dom. Am gêlic iñ ndê lêtñ dinañ bu gêtñ ñambwa, a? Bocke? Am kêyalê dom bu Anötö kôm gêtñ dinañ tu bu kêtñ ñasawa têtñ yac bu danem dauñ kwi-nga, a? ⁵ Magoc am nem ñalôm ñadandi ma am tec bu nem daôm kwi. Tu dinañ-nga am daôm gic Anötö ndê atac ñandê sa tu daôm-nga, ma oc yêc tôm bêc ñambu-nga nañ Anötö dau oc têtñ iñ ndê matôc gitêtñ ma iñ ndê atac ñandê asê. ⁶ Têtñ bêc dinañ, iñ oc kêtñ ñagêyô têtñ lau hoñ êñkuc ñac tigeñ-tigeñ si mêtê. ⁷ Lau nañ sêsap mêtê ñayham dôn ñapañ ma takwê bu sêtap Anötö ndê mwasiñ sêndôc tali ñapañ-nga ma ñawasi ti waê atu sa, nañ Anötö oc kêtñ ñac sêndôc tali ñapañ. ⁸ Magoc lau nañ sêkôm gêtñ hoñ tu sêpo dau sa-nga, ma sêtéc yom ñandô ma sêsap mêtê sac dôn, nañ oc sêtap Anötö ndê atac ñandê sa. ⁹⁻¹⁰ Aêc! Lau hoñ nañ sêkôm mêtê sac, nañ oc sêtap ñawapac ti ñasac sa. Tigeñ lau nañ sêkôm mêtê ñayham, nañ oc sêtap ñawasi ti waê ñayham ma yom malô sa. Oc ñandô sa pi lau Israel-nga sêmuñ, goc lau nañ lau Israel dom, nañ sêñkuc. ¹¹ Bu têtñ ndoc Anötö oc êñsahê lau pi ñac si mêtê, nañ iñ oc toc lau toñ dau sa hôc gêtêc lau toñ dau dom. ¹² Bu lau hoñ nañ sêkôm sac, nañ oc sêtap Anötö ndê matôc sa. Lau nañ lau Israel-nga dom, nañ sêkôc Moses ndê yomsu sa dom, nañ oc sêtap matôc sa tu yomsu-nga dom, ñac dau si giso oc tiñ ñac su. Ma lau Israel-nga nañ sêkôc Moses ndê yomsu sa, ma sêkôm mêtê sac, nañ oc sêtap Anötö ndê matôc sa êñkuc yomsu dau. ¹³ Bu Anötö oc sam ñamalac dauñ bu ñamalac gitêtñ tu iñ ñgô yomsu-nga ñambwa lec dom. Tigeñ ñamalac nañ sôc yomsu dau ñapu ma dauñga wambu ñapep eñ, nañ Anötö oc sam iñ bu ñamalac gitêtñ.*

¹⁴ Magoc lau nañ lau Israel dom, nañ sêkôc Anötö ndê yomsu sa dom, nañ ñalêtñ bocke? ñac bu sêkôm mêtê ñayham nañ tôm yomsu whê sa, dec têtñ asê bu ñac dau si yomsu yêc bocdinañ. ¹⁵ Ma têtñ asê bu lêtñ gitêtñ tôm yomsu whê sa têtñ yac, nañ yêc ñac si ñalôm. Ma ñac dau sêtôm bu sêñsahê si lêtñ ma sêñyalê yêc ñac si ñalôm, mêtê bocke nañ sêkôm solop, ma mêtê bocke nañ sêkôm so. ¹⁶ Yom hoñ dindéc ñahu oc tiawê têtñ bêc nañ Anötö oc kêtñ Yisu Kilisi êñsahê lau hoñ, êñkuc ñac si yom nañ yêc siñ dau yêc ñac si ñalôm. ñawaê ñayham nañ aô gahoc asê, nañ whê gêtñ hoñ dinañ sa.

Lau Israel-nga ma Moses ndê yomsu

¹⁷ Mac lau nañ ambo gameñ bocke, ma asam daôm bu lau Israel-nga, añgô su nañ. Mac gauc gêm bu Anötö oc kôc mac sa tu mac akôc Moses ndê yomsu su-nga, a? Mac atoc daôm sa bu mac ati Anötö ndê lau, a? ¹⁸ Bocke? Mac añyalê lêtñ nañ Anötö tac whiñ, ma gauc gêm bu mac ahôc gêtêc lau ñatô tu mac añyalê yomsu-nga, a? ¹⁹⁻²⁰ Mac gauc gêm bu yomsu whê mac nem gauc sa pi yom ñandô, dec tac whiñ bu andôhôn lau wakuc ti lau gauc mba, a? Mac bu awê lau nañ tandô pec, me alic daôm gitôm ya ñawê bu pô lau nañ sêmbô ñasec ñalôm, a? ²¹ Mac andôhôn lau ñatô, ma bocke dec andôhôn daôm dom? Mac am mêtê lau bu sênem kañ gêtñ dom. Mac daôm akôm, me mba? ²² Mac asôm têtñ lau bu sêkôm mêtê mockaiñ-nga dom, ma mac daôm? Mac atac tec gwam, magoc têtñ ñatô mac asôc lôm nañ lau sem akiñ gwam sêmbô, ma am kañ gêtñ, me mba? ²³ Mac atoc daôm sa tu akôc yomsu su-nga, magoc têtñ ndoc mac añgili yomsu, dec mac akôm Anötö ndê waê tisac. ²⁴ Tôm yom nañ sêto yêc, nañ sôm:

Lau gameñ apa-nga sêpu Anötö ndê ñaê tu mac nem lêtñ sac-nga.

[Ais 52:5]

²⁵ Am ñgac nañ sêsê am nem ñamlic ñatô su kêtñc lau Israel-nga si ñpwac, nañ ñgô. Am bu dauñam wambu yomsu hoñ, dec gêtñ nañ sêkôm têtñ am ñamlic, nañ gêtñ ti ñahu ñayham. Magoc am bu êmgili yomsu, dec gêtñ nañ sêkôm têtñ am, oc nditôm gêtñ ñambwa. Yêc Anötö añgô-nga am oc tôm ñgac ñgameñ apa-nga nañ sêsê iñ ñamlic ñatô su dom. ²⁶ Ma lau nañ sêsê ñac si ñamlic ñatô su dom, magoc sêkôm mêtê ñayham tôm yomsu

* 2:13: Tiñambu Pol têtñ asê tiawê bu ñamalac dauñ oc tôm dom bu êñkuc yomsu hoñ timala e Anötö lic iñ bu ñamalac gitêtñ - alic Rom 3:20, 23.

whê sa, nañ Anötö oc lic ñac gitôm lau nañ sêsê ñac si ñamlic ñatô su. ²⁷ Ma ñac nañ sêsê in dom, magoc kôm gên nañ kékuc yomsu, nañ oc puc am nem giso asê. Ñahu bu am daôm kôc yomsu su, ma kékuc pwac sêsê ñamlic-nga, magoc am ñac êngili yomsu-nga.

²⁸ Lau si ñahu sêti lau Israel-nga ñandô sip gên ñamlic-nga dom. Ma pwac sêsê ñamlic-nga nañ ñahu andô hêganôn gên nañ sêkôm têt ñamlic, nañ dom. ²⁹ Mba! Lau nañ sêmasañ si ñalôm ñapep yêc Anötö aŋgô-nga, nañ sêti lau Israel-nga ñandô. Ma pwac sêsê ñamlic-nga ña-ñahu andô, nañ yomsu nañ sêto sip bapia, nañ oc tôm dom bu kôm ñandô sa. Magoc gweler nañ ñalau kôm mbo ñamalac si ñalôm, nañ kôm pwac dau ña-ñahu andô ñandô sa. Ñamalac kain ñanañ hêgo dau bu tap ndê waê sa yêc lau nom-nga dom, tigen in tap waê sa yêc Anötö dau.

3

Mêtê sac oc tôm dom bu nem ñandô ñayham

¹ Bocdinañ lau Israel-nga sêtap mwasiñ bocke sa tu sêti lau Israel-nga, nañ hóc gêlêc lau ñatô si mwasiñ su? Ma ñac si pwac sêsê ñamlic ñatô su-nga oc nem ñac sa ñalêñ bocke? ² Aŋgô! Lau Israel-nga sêtap mwasiñ tidau-tidau sa. Gên ñamata-nga ñac lau dau dinañ Anötö kên in ndê yom sip ñac apai amba.

³ Magoc lau Israel-nga ñatô bu sêkên whiñ Anötö dom, dec mac gauc gêm bocke? Tu ñac si sêkên whiñ dom-nga, dec Anötö oc hu yom nañ in gic bata su, nañ siñ, me? ⁴ Mba andô! Tôm bu ñamalac hoñ sêti lau sêñsau tasan-nga, magoc Anötö oc tôm dom bu señ yom dañ nañ in kêmatiñ tidôn, nañ su. Tôm yom nañ sêto yêc, nañ sôm:

Yom hoñ nañ am sôm, nañ oc sêlic bu yom ñandô eñ.

Ma lau bu sêñsahê am, dec oc tôm dom bu sêtap am nem giso dañ sa. [BW 51:4]

⁵ Lau ñatô gauc gêm gauc ñambwa ma sêsôm yom bocdec bu, “Yac neñ lêt sac-nga têt Anötö ndê lêt gitên asê yêc awê, dec tu sake-nga in atac ñandê têt yac? In bu kên ñagêyô têt yac, dec oc solop dom.” ⁶ Gauc dinañ in so sambuc! Bu bocdinañ, goc Anötö oc êmatôc lau nom-nga ñalêñ nde? ⁷ Ma lau ñatô sêsôm, “Aneñ yom tasan têt Anötö ndê yom ñandô asê tiawê e lau sêhoc in ndê waê asê ñapan. Bocdinañ tu sake-nga in gêlic aô gitôm ñac sac dañ ma kic aneñ yom bu watap matôc sa?” ⁸ Oyaê, aŋgô su nañ! Yom bu bocdinañ, dec gitôm bu dasôm, “Yac dakôm sac tu bu sac nem ñandô ñayham-nga.” Magoc bocdinañ dom. Lau ñatô sêñsau ma sêñgôliñ yom pi yac lau aposel ma sêsôm bu yom ñalhô dinañ sa yac whañsun. Oc sêtap ñagêyô sac sa tu ñac si yom tasan dinañ-nga.

Ñamalac gitên dañ mbo dom

⁹ Bocke, yac lau Israel-nga mba lêt nañ asa ambo Anötö aŋgô-nga, nañ hóc gêlêc lau ñatô si su, me? Mba andô! Tôm yac asôm su bocdec bu, lau Israel-nga ma lau apa hoñ sêmbo sac ña-ñaclai ñapu. ¹⁰ Tôm yom nañ sêto yêc nañ sôm:

Ñamalac gitên dañ mbo dom andô. ¹¹ Ma ñamalac dañ kêyalê Anötö, me kôm mwasac tu bu ti in ndê gên-nga lec dom. ¹² Lau hoñ sêpuc dômbwê Anötö e sêti gên ñapopoc-nga. Ñamalac gitên dañ mbo dom. Mba andô! [BW 14:1-3; 53:1-3; Ekl 7:20]

¹³ Ñac si whasuñ sac sambuc, gitôm gên batê nañ sêñsuhuñ si dom, ma ñasu pôm gameñ kwi. Ma ñac lau sêsôm yom tasan-nga. Yom nañ sa ñac tôkwa, nañ gitôm mboc ñamalac sac. [BW 5:9; 140:3]

¹⁴ Ñac sêpucbo lau ñawahô, ma yom ñamakic gêm ñac si whasuñ ahuc. [BW 10:7]

¹⁵ Ñac lau hôp-hôp tu sêkêc dac siñ-nga. ¹⁶ Ma gameñ bocke nañ sêmbo, nañ sêkôm tisac ma sêkên ñawapac têt lau. ¹⁷ Ñac sêñyalê lêt yom malô-nga dom. [Ais 59:7-8]

¹⁸ Ma ñac sêtôc Anötö dañ dom. [BW 36:1]

¹⁹ Yac tañyalê bu Moses ndê yomsu hoñ hêganôn lau nañ sêmbo yomsu dau ñapu. Tu dinañ-nga lau hoñ si yom mba, ma ñac hoñ sic waê bu sêtap Anötö ndê matôc sa. ²⁰ B ocdinañ ñamalac dañ mbo dom, nañ tôm bu êmasañ yomsu sambob ñapep e Anötö lic in bu ñamalac gitên. Mba! Magoc Moses ndê yomsu têt yac neñ sac asê têt yac.

Yac dati lau gitêñ tu yac neñ dakêñ whiñ-nga

²¹ Kwahic dec Anötö tîc lêtñ dati lau gitêñ-nga asê, nañ ñahu sip yomsu dom. Moses ti lau propet sêto yom pi lêtñ dau muñ su. ²² Lau hoñ nañ sêkêñ whiñ Yisu Kilisi, nañ sêtap lêtñ dau sa su, ma Anötö gêlic ñac bu lau gitêñ. Lêtñ tigeñ dinañ gic waê lau Israel-nga ti lau sambob. ²³ Ñahu bu yac hoñ yac lau dakôm sac-nga, ma tu yac neñ sac-nga, dec gitôm dom bu datigasuc Anötö ti iñ ndê ñawasi atu. ²⁴ Magoc yac hoñ datôm bu dati lau gitêñ tu gwelêñ nañ Yisu Kilisi kôm tu nem yac si-nga. Anötö kêmasañ lêtñ dinañ bu êmwasiñ yac ñambwa eñ. ²⁵ Iñ kêtñ Yisu gitôm da bu hôc ñandê ô yac neñ sac ñagêyô, ma dakêñ whiñ bu dac nañ iñ kêc siñ, nañ hê wamba yac su têtñ Anötö. Ñalêtñ dinañ iñ tîc asê bu iñ Anötö gitêñ. Bu iñ gêlic sac gitôm gêtñ ñambwa dom, magoc lau nañ sêkôm sac muñ-nga, nañ iñ hê ñac si yom dôñ. Ma iñ kôc ndê ñalôm dôñ ²⁶ e iñ kêtñ lau hoñ si sac ñagêyô pi Yisu. Bocdinañ kwahic dec Anötö tîc asê bu iñ dau iñ gitêñ, ma iñ kêmasañ lêtñ bu sam lau nañ sêkêñ whiñ Yisu, nañ bu lau gitêñ.

²⁷ Bocdinañ ñamalac dañ gitôm dom bu toc dau sa. Ñahu bu Anötö oc lic ñamalac dañ bu ñamalac gitêñ tu lêtñ yomsu-nga dom, magoc tu lêtñ dakêñ whiñ Yisu-nga. ²⁸ Mêtê nañ yac ahoc asê, nañ sôm bu yac dati lau gitêñ tu yac neñ dakêñ whiñ-nga, ma tu yac neñ sakiñ tañkuc yomsu-nga dom. ²⁹ Bocke? Anötö iñ lau Israel-nga tawasê si Anötö, me? Mba! Iñ lau Israel-nga si Anötö, ma lau gameñ apa-nga si Anötö bocdinañ. ³⁰ Bu Anötö tigeñ dê mbo, nañ sam lau hoñ nañ sêkêñ whiñ Yisu bu lau gitêñ, lau nañ sêtñkuc pwac sêsê ñamlic ñatô-nga, ma lau nañ sêtñkuc pwac dau dom bocdinañ. ³¹ Magoc mac gauc gêm bocke? Yac asôm yom pi lêtñ dakêñ whiñ-nga tu bu aseñ Moses ndê yomsu su-nga, me? Aô wasôm têtñ mac, mba andô! Yac apuc yomsu dau dôñ.

4

Abraham kêtñ whiñ Anötö dec ti ñgac gitêñ

¹ Gauc nem abañ Abraham ndê lêtñ, oc whê gêtñ sake sa têtñ yac? ² Anötö sam Abraham bu ñgac gitêñ tu gêtñ nañ iñ dau kôm-nga, a? Bu bocdinañ, dec oc tôm bu Abraham toc dau sa. Magoc Anötö gêlic iñ ñalêtñ bocdinañ dom. ³ Bu sêto yom yêc, nañ sôm bocdec bu:

Abraham kêtñ whiñ Anötö, ma tu dinañ-nga Anötö gêlic iñ bu ñgac gitêñ. *[Gen 15:6]*

⁴ Ñgac nañ kôm gwelêñ nañ kôc iñ ndê ñaôli sa tôm mwasiñ ñambwa dom. Iñ tap ñaôli dau sa tu iñ kôm gwelêñ-nga. ⁵ Magoc asa nañ bu kêtñ whiñ Anötö, dec Anötö oc êmwasiñ iñ ñambwa ma lic iñ bu ñamalac gitêñ. Iñ tap mwasiñ dau sa tu iñ kôm gwelêñ dañ-nga dom, magoc tap sa ñambwa tu iñ ndê kêtñ whiñ-nga. Anötö dau kêmasañ lêtñ bu lau sac sêti lau gitêñ.

⁶ Kiñ Dawid sôm yom kaiñ tigeñ pi ñamalac nañ Anötö kêmwasiñ ma sam iñ bu ñamalac gitêñ, nañ tap mwasiñ dau sa ñambwa, ma tu gwelêñ nañ iñ kôm-nga dom. Dawid to yom ma whê ñamalac kaiñ dinañ ndê ñahu atac ñayham-nga sa bocdec bu:

⁷ Mac lau nañ Anötö suc mac nem sac kwi ma hu ñayom siñ, nañ atac ñayham sa. ⁸ Ma am asa nañ Anötö suc nem giso kwi ma oc gauc nem tiyham dom, nañ atac ñayham sa bocdinañ. *[BW 32:1-2]*

⁹ Mac gauc gêm bocke? Yom dau gic waê lau Israel-nga nañ sêtñkuc pwac sêsê ñamlic ñatô su-nga, nañ tawasê, me gic waê lau nañ sêtñkuc pwac dau dom, nañ sêwhiñ? Yac asôm su, bu Anötö gêlic Abraham bu ñgac gitêñ tu iñ ndê kêtñ whiñ-nga. ¹⁰ Bocke? Sêsê Abraham ndê ñamlic ñatô su, dec Anötö gêlic iñ bu ñgac gitêñ, me? Wasôm mba. Anötö sam iñ bu ñgac gitêñ muñ su. ¹¹ Têtñ têm sêsê Abraham su dom, nañ iñ kêtñ whiñ, dec Anötö sam iñ bu ñgac gitêñ. Ma tiñambu Anötö kêmatiñ pwac sêsê ñamlic-nga têtñ iñ, gitôm dôhôn dañ, bu puc yom pi iñ ti ñgac gitêñ tu kêtñ whiñ-nga, nañ dôñ. Bocdinañ Abraham iñ ti lau gameñ apa-nga nañ sêsê ñac dom magoc sêkêñ whiñ, nañ hoñ si damba. Ma tôm Anötö sam Abraham bu ñgac gitêñ, goc ñalêtñ tigeñ Anötö oc sam lau dau bu lau gitêñ. ¹² Ma lau Israel-nga nañ sêtñkuc pwac sêsê ñamlic-nga, nañ bu sêkêñ whiñ, dec

Abraham ti ñac si damba bocdinañ. Bu ñac lau dau sêñkuc Abraham ndê lêt kêt whiñ-nga, nañ iñ kêtuc têt têt sêsê iñ su dom.

¹³ Anötö gêm mbec Abraham ma gic bata yom têt iñ ti iñ ndê lau wakuc, bu ñac oc sêwêkaiñ nom sambuc. Ñac sêtap mbec dau ña-ñandô sa tu lêt sêkêt whiñ-nga nañ kôm ñac sêti lau gitêt yêc Anötö aṅgô-nga, ma tu sêñkuc yomsu-nga dom. ¹⁴ Lau bu sêtap Anötö ndê mbec ñamwasin sa tu sêñkuc yomsu-nga, dec lêt dakêt whiñ-nga gitôm gêt ñambwa, ma mwasin nañ Anötö gic bata bu kêt têt Abraham, nañ gitôm gêt ñambwa bocdinañ. ¹⁵ Ñahu bu lau hoñ nañ sêñgili Moses ndê yomsu ma sêkôm sac, nañ sic waê bu oc sêtap Anötö ndê atac ñandê sa. Yomsu bu mba, goc yom tañgili yomsu-nga mba bocdinañ.

¹⁶ Ma bocdinañ lau nañ sêkêt whiñ, nañ sêtap yom nañ Anötö gic bata têt Abraham, nañ ña-ñandô sa gitôm mwasin ñambwa. Ma Anötö puc yom nañ iñ gic bata têt Abraham ndê lau wakuc, nañ dôn. Iñ puc dôn têt lau Israel-nga nañ sêkôt iñ ndê yomsu sa, nañ tawasê dom, magoc puc dôn têt lau nañ sêñkuc Abraham ndê lêt kêt whiñ-nga sêwhiñ. Tu dinañ-nga Abraham ti yac hoñ neñ damañ. ¹⁷ Tôm yom nañ Anötö sôm têt Abraham, nañ sêto yêc bocdec bu:

Aö wakôm am ti lau toñ daêsam si damba.

[Gen 17:5]

Bocdinañ Abraham nañ kêt whiñ Anötö, nañ ti yac hoñ neñ damañ yêc Anötö aṅgô-nga.

Ma Anötö, iñ Anötö nañ ndê ñaclai atu yêc bu uñ lau batê sa sêmbo tali tiyham, ma bu sôm yom ña awha goc gêt nañ yêc dom, nañ meñ hôt asê. ¹⁸ Abraham takwê gêt nañ lau hoñ gauc gêm bu tôm dom bu oc ñandô sa. Ma Anötö têt tata hoñ têt Abraham goc sôm têt iñ bu:

Am nem wakuc oc sêtôm dinañ.

[Gen 15:5]

Abraham kêt whiñ Anötö, dec kôm iñ ti lau toñ daêsam si damba. ¹⁹ Abraham kêyalê bu iñ ndê yala ti 100 su, ma iñ ndê licwalô pacndê su. Ma iñ kêyalê bu Sara ndê têt kôt balêkoc-nga pacndê. Tigen iñ kôt iñ ndê kêt whiñ dôn ñaṅga, ²⁰ ma atac lu-lu dom pi gêt nañ Anötö gic bata têt iñ. Iñ kêt whiñ ñaṅga, ma po Anötö ndê waê sa. ²¹ Iñ kêyalê tidôn bu Anötö ndê ñaclai yêc bu kôm gêt nañ iñ gic bata, nañ ñandô sa. ²²⁻²³ Tu dinañ-nga dec sêto yom yêc bocdec bu:

Anötö gêlic iñ bu ñac gitêt.

[Gen 15:6]

Yom dau sêto tu Abraham tawasê-nga dom. ²⁴ Sêto tu yac lau nañ dakêt whiñ Anötö nañ uñ yac neñ Pômdau Yisu sa yêc lau batê-nga. Tu yac neñ dakêt whiñ-nga, dec Anötö oc lic yac bu lau gitêt bocdinañ. ²⁵ Anötö kêt Yisu mbac ndu tu yac neñ sac-nga, ma uñ iñ sa tiyham dec kêmasañ lêt bu dati lau gitêt.

5

Dati lau gitêt ña-ñandô

¹ Bocdinañ, tu yac neñ dakêt whiñ-nga, dec Anötö gêlic yac bu lau gitêt. Ma tu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi-nga, dec dambo Anötö aṅgô-nga ti atac pa su en. ² Yisu gêlêc gatam su têt yac bu dambo Anötö ndê mwasin ñalôm, tu yac neñ dakêt whiñ-nga. Yac datap mwasin dau sa su, ma bocdinañ dec dambo ti atac ñayham tu gêt nañ dakêt batañ dambo, nañ bu oc datap Anötö ndê ñawasi sa. ³ Ma gêt dañ tiyham. Ñawapac bocke nañ dahôt tu dakêt whiñ Yisu-nga, nañ dahôt ti atac ñayham bocdinañ. Bu yac tañyalê bu gêt wapac nañ pi yac, nañ gêm yac sa bu dalhac ñaṅga. ⁴ Ma yac bu dati lau dalhac ñaṅga-nga, dec têt asê bu yac lau nañ datôm bu dahôt gêlêc saê. Ma tu yac dahôt gêlêc saê-nga, dec puc yac dôn bu dakêt batañ gêt nañ Anötö gic bata. ⁵ Ma yac neñ dakêt batañ oc ñandô mbasi dom, ma bocdinañ yac oc mayañ dauñ dom. Bu yac tañyalê Anötö ndê mêtê atac whiñ yac-nga su, tu Ñalau Dabuñ nañ iñ kêt sip yac neñ ñalôm-nga.

Yisu Kilisi hê wamba Anötö tu yac-nga

⁶ Têñ tēm yac tañyalê Anötö su dom, ma licwalô mba tu danem dauñ sa-nga, nañ Anötö kêkin Yisu bu mbac ndu tu yac-nga, tôm tēm nañ inñ dau kêyalin sa su. ⁷ Lau dauñ oc sêmbac ndu tu ñamalac gitên dauñ-nga dom. Me mac gauc gêm bocke? ñamalac dauñ oc tôm bu puc dau dôñ ma mbac ndu tu ñamalac ñayham dauñ-nga, me mba? ⁸ Tigeñ Kilisi mbac ndu tu yac lau dakôm sac-nga. Ma ñalên dinañ dec Anötö tôte inñ ndê atac whiñ yac asê.

⁹ Kwahic dec yac lau nañ dakên whiñ Yisu, nañ dati lau gitên tu dac nañ inñ kêc siñ-nga. Ma bocdinañ yac tañyalê tidôn bu Yisu oc nem yac sa, têtñ ndoc Anötö êñsahê lau hoñ-nga. Ma yac oc datap Anötö ndê atac ñandê sa dom. ¹⁰ Muñ-nga yac neñ sac kôm yac dambo datôm Anötö ndê ñacyo, magoc inñ hê wamba yac ña inñ ndê Atu ndê mbac ndu. Kwahic dec inñ hê wamba yac su, ma inñ ndê Atu mbo tali tiyham, dec tañyalê bu yomandô, inñ oc nem yac si têtñ bêc ñambu-nga. ¹¹ Ma gêtñ dauñ whiñ bocdec bu. Tu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi hê wamba yac têtñ Anötö-nga, dec yac dambo ti atac ñayham atu, tu dati Anötö ndê lau-nga.

Adam ti dambac ndu ñahu, ma Yisu ti dandöc tañli ñahu

¹² Sac hôc asê nom tu ñamalac tigeñ-nga. Ma lêtñ dambac ndu-nga hôc asê nom tu sac-nga. Lau nom-nga hoñ sêkôm sac, ma tu dinañ-nga ñac sêmbac ndu. ¹³ Sac hôc asê nom muñ su, ma tiñambu Anötö kêñ inñ ndê yomsu têtñ Moses. Ma yomsu bu mba, goc ñalên mba bu Anötö hê lau si yom dôñ tu sênğili yomsu-nga. ¹⁴ Bocdinañ lau nañ sênğuc Adam e meñ têtñ tēm nañ Anötö kêñ yomsu têtñ Moses, nañ sênğili Moses ndê yomsu dau ñadañ dom. Magoc Anötö gic yomsu ñgac ñamata-nga Adam, ma inñ kêğili yomsu dau. Ma lau nañ sênğuc Adam, nañ sêmbac ndu tu sêwêkain inñ ndê sac ñagêyô-nga. ñgac ñamata-nga Adam inñ tôm dôhôn nañ danem dôhôn whiñ ñgac nañ meñ sa kêkuc inñ. ¹⁵ Lau daêsam sêmbac ndu tu ñgac tigeñ ndê sac-nga. Magoc Anötö ndê mwasiñ nañ kêñ ñambwa têtñ lau tu ñgac tigeñ Yisu Kilisi-nga, nañ gêm lau daêsam sa kêlêc. Bocdinañ gêtñ lu dinañ, Anötö ndê mwasiñ ma Adam ndê sac, nañ sêtôm dau dom. ¹⁶ Yomandô. Anötö ndê mwasiñ hôc gêtñ ñgac tigeñ ndê sac. Bu ñgac tigeñ ndê sac hê Anötö ndê matôt pi lau daêsam, magoc lau sac daêsam sêti lau gitên tu Anötö ndê mwasiñ-nga. ¹⁷ Tu ñgac tigeñ ndê sac-nga, dec ñaclai dambac ndu-nga gêm gôlin lau nom-nga hoñ. Magoc tu ñgac tigeñ Yisu Kilisi-nga, lau nañ sêtap Anötö ndê mwasiñ sêti lau gitên-nga sa, nañ oc sêmbo tali ma sênem gôlin sêwhiñ inñ têtñ tēm ñambu-nga.

¹⁸ Bocdinañ, lau hoñ sic waê bu sêtap matôt sa tu sac tigeñ dinañ-nga. Magoc lau hoñ nañ sêkên whiñ, nañ sêti lau gitên ma sêtap mwasiñ dandöc tañli-nga sa, tu gwelen gitên tigeñ nañ Yisu Kilisi kôm-nga. ¹⁹ B u ñgac tigeñ dangapêc têtñ Anötö, dec lau daêsam sêti lau sêkôm sac-nga. Magoc ñgac tigeñ danga wambu Anötö, dec kêmasañ lêtñ bu lau daêsam oc tôm bu sêti lau gitên.

²⁰ Lau hoñ sêwêkain Adam ndê sac ñagêyô, magoc Anötö kêñ ndê yomsu têtñ lau tu bu sênğyalê si sac-nga. Magoc têtñ ndoc lau si sac kêsôwec tiatu, nañ Anötö ndê mwasiñ suc sac kwi-nga kêsôwec tiatu andô hôc gêtñ sac su. ²¹ Têtñ ñamata-nga sac gêm gôlin lau hoñ ma tu dinañ-nga ñac sêmbac ndu. Ma ñalên tigeñ kwahic dec Anötö ndê mwasiñ gêm gôlin lau nañ sêkên whiñ ma sêti lau gitên, ma kêñ ñac sêndöc tali ñapañ tu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi-nga.

6

Dapuc dômwên sac tu Kilisi-nga

¹ Mac gauc gêm bocke? Yac dakôm sac ñapañ bu Anötö ndê mwasiñ suc sac kwi-nga êñsôwec tiatu ñapañ, me? ² Mba andô! Yac dahu mêtê sac siñ su, gitôm lau batê nañ sêhu gêtñ nom-nga siñ. ³ Anğô. Busañgu nañ piñ yac dôñ tam damiñ Yisu Kilisi, nañ piñ yac dôñ tam damiñ inñ ndê mbac ndu whiñ. Mac añyalê yom dau, me mba? ⁴ Mac añyalê bu Yisu Kilisi mbac ndu ma sênğuhuñ inñ. Ma busañgu nañ yac daliñ su, nañ gitôm Anötö kêsuhuñ yac dawhiñ Yisu Kilisi. Ma tu dinañ-nga tôm Damañ uñ Yisu sa akên lau

batê-nga na in ndê naclai ti nawasi atu, dec kwahic dec in gêlic yac gitôm lau nañ sêtisa tiyham, ma bocdinañ tañsêlên ti dasa neñ lên tiwakuc.

⁵ Busaṅgu nañ daliñ, nañ piñ yac dôn tam damiñ Yisu ndê mbac ndu, dec tôm yac dambac ndu dawhiñ in. Ma piñ yac dôn tam damiñ in ndê tisa akên lau batê-nga bocdinañ. ⁶ Tu dinañ-nga dec aṅyalê ṅapep bu yac neñ ṅalôm akwa sac-nga, nañ Anötö gic pi a gicso dau whiñ Yisu, tu bu ṅalôm akwa nem gôliñ yac dom, ma dambo datôm lau akiñ mêtê sac-nga tiyham dom. ⁷ Bu yac dambac ndu dawhiñ Kilisi su, ma asa nañ mbac ndu su, nañ Anötö kêgapwêc in su yêc sac ṅa-ṅaclai.

⁸ Yac dambac ndu su dawhiñ Kilisi, ma bocdinañ yac dakên whiñ bu yac oc dambo tañli dawhiñ in. ⁹ ṅahu bu yac tañyalê bu Anötö uñ Kilisi sa akên lau batê-nga, ma tu dinañ-nga tôm dom bu in mbac ndu tiyham. ṅaclai dambac ndu-nga oc êṅgwiniñ in tiyham dom. ¹⁰ Bu in mbac ndu, ma in ndê mbac ndu tigeñ dinañ gêmlihi lau hoñ si sac ṅatôp. Ma kwahic dec in mbo tali tiyham, ma mbo tali tu bu po Anötö ndê waê sa-nga.

¹¹ ṅalên tigeñ akôc gauc pi daôm bocdec bu, mac ahu mêtê sac siñ su, gitôm lau batê sêhu gên nom-nga siñ. Ma kwahic Anötö piñ mac dôn am damiñ Yisu Kilisi, dec mac ambo tamli awhiñ in, tu bu apo Anötö ndê waê sa-nga. ¹² Sac tac whiñ bu ti nem ṅadau, ma hê mac bu akôm mêtê sac ṅapañ. Bocdinañ ayob daôm bu sac nem gôliñ mac nem ṅamlic ṅagên dañ dom. ¹³ Ayob tanôm ti amam ma ṅamlic ṅagên hoñ bu sênem akiñ sac dom. Magoc akên daôm sambuc têt Anötö, atôm lau nañ sêtisa akên lau batê-nga ma sêmbo tali. Ma akên nem ṅamlic ṅagên hoñ tu anem akiñ Anötö-nga, ma akôm mêtê gitên eñ. ¹⁴ Bu in solop dom bu sac ti ṅadau mac tiyham. ṅahu bu mac ambo yomsu ṅapu tôm muñ-nga lê dom, kwahic dec mac ambo Anötö ndê mwasiñ ṅapu.

Dati Anötö ndê lau akiñ lên gitên-nga

¹⁵ Mac gauc gêm bocke? Yac dambo yomsu ṅapu dom, magoc dambo Anötö ndê mwasiñ ṅapu. Bocdinañ yac oc dakôm sac ṅapañ, a? Aö wasôm têt mac, mba andô! ¹⁶ Aṅgô su nañ. Gên bocke nañ mac asôc ṅapu, nañ ti nem ṅadau. Sac bu ti nem ṅadau, dec mac oc awêkaiñ señ ambac ndu-nga. Magoc mac bu akên Anötö ti nem ṅadau ma dañam wambu in, dec mac oc ati lau gitên. Mac aṅyalê yom dau, me mba? ¹⁷ Muñ-nga mac ati mêtê sac ndê lau akiñ ṅambwa. Magoc danem dañge Anötö bu kwahic dec mac akên nem ṅalôm sambuc bu dañam wambu yom nañ yac andôhôn mac, ma akôc sa su. ¹⁸ Kilisi kêgapwêc mac su yêc sac ṅa-ṅaclai, ma mac ac waê bu asa Anötö ndê lên gitên, gitôm lau akiñ sic waê bu dañga wambu si ṅadaui.

¹⁹ Mac nem gauc sa pi lau sêkên whiñ-nga si lên wakuc dom, dec aö gam dôhôn pi lau akiñ ṅambwa ti ṅadaui nom-nga si lên, bu wawhê sa yêc awê têt mac. Muñ-nga mac akên nem amam ti gahim ma mac nem gên hoñ tu sênem akiñ mêtê sac ma mêtê ṅadômbwi-nga. Magoc kwahic dec akên nem gên hoñ bu ati lau akiñ nañ sêsa lên gitên eñ, e ati lau dabuñ. ²⁰ Têt ndoc mac ambo atôm lau akiñ mêtê sac-nga, nañ mac ac ahê lên gitên gacgeñ. ²¹ Muñ-nga lê mac atap ṅandô ṅayham bocke sa tu lên nañ kwahic dec kên maya mac nañ-nga? Lên sac-nga dau nañ ṅa-ṅandô dambac ndu goc. ²² Magoc kwahic dec Kilisi kêgapwêc mac su yêc mêtê sac, ma mac ati Anötö ndê lau akiñ. Ma sakiñ wakuc dindêc ṅa-ṅandô, nañ mac ati lau dabuñ ma oc andôc tamli ṅapañ. ²³ Bu ṅaôli nañ gic waê lau nañ sêsa lên sac-nga, nañ sêmbac ndu. Magoc mwasiñ nañ Anötö bu kên ṅambwa têt yac lau nañ dakên whiñ, nañ dandôc tañli ṅapañ, tu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi-nga.

7

Pol whê yomsu, ma ṅalau Dabuñ si gôliñ sa

¹ O asidôwai, mac lau nañ aṅyalê yomsu tidôn. Mac aṅyalê su bu yomsu hêganôn lau têt ndoc sêmbo tali eñ. ² Akôc gauc pi yomsu lauwhê ti ṅac sênem dau-nga. Awhê dañ bu nem ṅac sa su, nañ goc yomsu dau sô inlu nakweñ dôn, tôm têm nakweñ mbo tali. Magoc in nakweñ bu mbac ndu, goc awhê dau mbo yomsu dau ndê gôliñ ṅapu tiyham

dom. ³ Ij bu nem ngac wakuc têt têt nakweñ mbo tali dôn mbo, nañ dasam ij bu awhê kôm mockaiñ-nga. Magoc ij nakweñ bu mbac ndu, goc yomsu sô inlu dôn-nga pacndê, ma ij bu nem ngac wakuc, goc dasam ij bu awhê mockaiñ-nga dom.

⁴ Ma ñalên tigen aneñ asidôwai, tu Anötö piñ mac dôn am damiñ Kilisi-nga, dec tòm mac ambac ndu su, ma ambo yomsu ndê gôliñ ñapu tiyham dom. Ma kwahic dec mac atap nem ñadau wakuc sa, nañ Anötö uñ ij sa akên lau batê-nga. Tu dinañ-nga dec yac danem ñandô ñayham tu Anötö-nga dandic ñawaê. ⁵ Bu têt ndoc yac dakên whiñ su dom, nañ yac neñ ñalôm akwa gêm gôliñ yac. Ma mêtê sac nañ yomsu sôm bu dakôm dom, nañ ñalôm akwa kac yac bu dakôm. Ma mêtê dau ña-ñandô nañ dawêkaiñ señ dambac ndu-nga. ⁶ Magoc kwahic dec yac dambac ndu su ma dahu gên nañ sô yac dôn, nañ siñ. Kilisi kêgapwêc yac su yêc yomsu akwa nañ sêto su yêc, ma kwahic dec tam akiñ Anötö ma tañkuc lêt wakuc nañ ñalau Dabuñ têt têt yac.

Moses ndê yomsu têt sac asê tiawê

⁷ Bocdinañ dasôm yom bocke pi yomsu? Yomsu ij gên sac me? Mbasi andô! Yomsu bu yêc dom, dec aö oc wanjalê mêtê sac ñalên nde? Yomsu dañ sôm bu, “Tamgatu gên dom.” Ma tu dinañ-nga dec aö kayalê bu mêtê tañgatu gên-nga ij mêtê sac. ⁸ Magoc sac kêsâlê lêt bu êngilí aneñ ñalôm e tañgatu gên ñapañ, ma yomsu ñayao têt lêt dau têt sac. Yomsu bu mba, goc sac ña-ñaclai dau oc pacndê bocdinañ. ⁹ Muñ-nga aö kayalê yomsu dom, ma gambo ñayham ma gauc gêm sac dom. Magoc têt ndoc aö kadôhôn yomsu, nañ sac ña-ñaclai tisa ti ñañga e aö kayalê bu gawêkaiñ señ wambac ndu-nga. ¹⁰ Aö gatap sa bu yomsu hoñ nañ Anötö kên tu bu wê lau sêsa señ sêmbo tali-nga, nañ wê aö gasa señ wambac ndu-nga. ¹¹ Ñahu bu yomsu dau kên ñasawa têt sac, dec sôc meñ e ndê ñaclai tim aö, ma wê aö gasa señ wambac ndu-nga. ¹² Bocdinañ dasôm sake? Dasôm bu yomsu dau ij sac, a? Mba! Ñagôliñ hoñ nañ Moses to, nañ gên dabuñ. Ma Anötö ndê yomsu hoñ, nañ gên dabuñ, ma gitên, ma ñayham.

¹³ Mac gauc gêm bocke? Gên ñayham dinañ wê aö gasa señ wambac ndu-nga? Mba andô! Magoc tu yomsu-nga dec aö kayalê bu gakôm sac ma gawêkaiñ señ wambac ndu-nga. Ma yomsu dau têt asê bu mêtê sac ij gên sac sambuc.

Ñalôm akwa ndê lêt so ñalau Dabuñ ndê lêt

¹⁴ Yac tañjalê bu Anötö ndê yomsu ij ñalau Dabuñ ndê gên. Magoc aneñ ñalôm akwa kêtuc ñalau ndê lêt dom, dec aö gati ngac akiñ mêtê sac-nga. ¹⁵ Bu gên nañ aö gakôm, nañ kayalê dom. Mêtê nañ aö tac whiñ bu wakôm, nañ gakôm dom. Magoc mêtê nañ aö atac tec, nañ gakôm ñapañ. ¹⁶ Mêtê sac nañ gakôm, nañ yomsu dau sôm bu mêtê so. Ma tu aö dauñ atac tec mêtê sac nañ gakôm-nga, dec galic bu yomsu ij solop ma ñayham. ¹⁷ Bocdinañ dec aö dauñ gakôm gên dau dom, magoc sac nañ yêc aneñ ñalôm, dec kêtigilí aö bu wakôm gên dau. ¹⁸ Aö kayalê bu gên ñayham dañ yêc aneñ ñalôm akwa dom. Bu aö tac whiñ bu wakôm mêtê ñayham, magoc aö gakôm dom. ¹⁹ Bu aö gakôm mêtê nañ aö atac whiñ bu wakôm, nañ dom, magoc mêtê nañ aö atac tec bu wakôm, nañ dec aö gakôm ñapañ. ²⁰ Ma tu gakôm gên nañ aö atac tec bu wakôm-nga, goc wasôm bu aö dauñ gakôm gên dau dom, magoc sac nañ yêc aneñ ñalôm, dec kêtigilí aö bu wakôm gên dau.

²¹ Bocdinañ aö gatap ñagôliñ bocdec sa yêc aneñ ñalôm. Aö bu wakôm mêtê ñayham, magoc sac kêtí aö ahuc ñapañ. ²² Bu yêc aneñ gatuñ aö galic Anötö ndê yomsu gitôm gên atac whiñ-nga. ²³ Magoc aö kasahê bu ñagôliñ dau-nga dañ gêm gôliñ yêc aneñ ñamlic, ma bu wê aö aman ti gahiñ ma aneñ gên hoñ bu sêkôm sac ñapañ. Ñagôliñ sac-nga dau gic siñ têt ñagôliñ ñayham nañ aö gauc gêm bu wakôm, ma kêtiginiñ aö dôn gitôm ngac gapocwalô-nga. ²⁴⁻²⁵ Bocdinañ aö wasôm yom bocdec bu. Aneñ gauc gêm bu wati ngac akiñ nañ sôc Anötö ndê yomsu ñapu, magoc aneñ ñalôm akwa gêm akiñ ñagôliñ sac-nga ñapañ. Oyaê, asa oc êngaho aö ngac sac dec su, yêc ñalôm akwa nañ wêkaiñ señ wambac ndu-nga? Magoc kwahic dec Anötö kêtigaho aö su, ma tu dinañ-nga dec wanem danje ij tu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi-nga.

8

Dambo taŋli tu Ŋalau Dabuŋ-ŋga

¹ Bocdinaŋ dec yac lau naŋ Anötö piŋ yac dōŋ tam damiŋ Yisu Kilisi, naŋ kwahic dec taŋyalê bu yac oc datap matôc sa dom andô. ² Ŋahu bu Ŋalau gêm gôliŋ yac, ma kêŋ yac dambo taŋli tu Yisu Kilisi-ŋga, ma kêgapwêc yac su yêc ŋaclai sac ti dambac ndu-ŋga naŋ muŋ-ŋga gêm gôliŋ yac. ³ Tu yac neŋ ŋalôm akwa-ŋga, dec gitôm dom bu taŋkuc Anötö ndê yomsu. Ma bocdinaŋ yomsu dau gitôm dom bu kôm yac dati lau gitêŋ. Magoc Anötö kêmasaŋ lêŋ bu kôm yac dati lau gitêŋ bocdec bu. Iŋ kêkiŋ iŋ ndê Atu tigeŋ meŋ mbo nom ti ŋamalac tôm lau sac nom-ŋga. Ma kêŋ iŋ ti da tu yac neŋ sac-ŋga. Ŋalêŋ dinaŋ Anötö kêŋ ŋamalac hoŋ si sac ŋagêyô pi ndê Atu ma kêmatôc iŋ gitôm ŋamalac sac daŋ. ⁴ Iŋ kôm gêŋ dau, tu bu yac dasa neŋ lêŋ taŋkuc ŋalôm akwa dom, magoc dasa neŋ lêŋ tôm Ŋalau Dabuŋ gêm gôliŋ yac, dec dakôm mêtê gitêŋ eŋ, tôm yomsu tôte têŋ yac.

⁵ Lau naŋ sêsa si lêŋ sêŋkuc ŋalôm akwa, naŋ gauc gêm mêtê naŋ ŋalôm akwa kôm, naŋ ŋapaŋ. Magoc lau naŋ sêsa si lêŋ tôm Ŋalau Dabuŋ gêm gôliŋ ŋac, naŋ gauc gêm mêtê naŋ Ŋalau tac whiŋ bu sêkôm, naŋ ŋapaŋ. ⁶ Ŋamalac naŋ ndê gauc sap mêtê ŋalôm akwa-ŋga dōŋ ŋapaŋ, naŋ gacgeŋ mbo seŋ mbac ndu-ŋga. Magoc asa naŋ ndê gauc sap mêtê naŋ Ŋalau Dabuŋ tac whiŋ, naŋ dōŋ ŋapaŋ, naŋ mbo seŋ ndöc tali-ŋga ma tap yom malô sa. ⁷ Bu gauc ŋalôm akwa-ŋga, iŋ êlêmê kêŋ kisa têŋ Anötö, ŋahu bu iŋ sôc Anötö ndê yomsu ŋapu dom, ma bu gauc nem bu sôc ŋapu, dec oc tôm dom. ⁸ Lau naŋ si ŋalôm akwa gêm gôliŋ ŋac, naŋ oc tôm dom bu Anötö lic ŋac ŋayham.

⁹ Magoc ŋalôm akwa gêm gôliŋ mac dom, Anötö ndê Ŋalau mbo mac nem ŋalôm ma gêm gôliŋ mac. Kilisi ndê Ŋalau bu mbo mac nem ŋalôm dom, dec mac ati Kilisi ndê gêŋ dom. ¹⁰ Mac nem ŋamlic wêkaiŋ seŋ ambac ndu-ŋga tu mac akôm sac-ŋga. Magoc Kilisi mbo mac nem ŋalôm ma Anötö gêlic mac bu lau gitêŋ, ma tu dinaŋ-ŋga dec mac nem gatôm wêkaiŋ seŋ ambo tamli-ŋga. ¹¹ Anötö naŋ uŋ Yisu Kilisi sa akêŋ lau batê-ŋga, naŋ ndê Ŋalau mbo nem ŋalôm, ma bocdinaŋ dec Anötö oc uŋ mac nem ŋamlic naŋ wêkaiŋ seŋ ambac ndu-ŋga, naŋ sa mbo tali tiyham tu iŋ ndê Ŋalau-ŋga.

Ŋalau Dabuŋ kôm yac dati Anötö ndê balêkoc

¹² Bocdinaŋ asidôwai, lêŋ wakuc yêc naŋ gic yac ŋawaê bu taŋkuc-ŋga, ma dasa lêŋ ŋalôm akwa-ŋga tiyham dom. ¹³ Ŋahu bu asa naŋ sa lêŋ dinaŋ, oc mbac ndu. Magoc mac bu apuc dômwêm mêtê ŋalôm akwa-ŋga ŋa Ŋalau ndê ŋaclai, dec mac oc ambo tamli. ¹⁴ Bu lau naŋ Anötö ndê Ŋalau gêm gôliŋ ŋac, naŋ sêti Anötö ndê balêkoc. ¹⁵ Mac akôc Ŋalau dau su, ma iŋ kôm mac ati lau akiŋ naŋ atôc nem ŋadau, naŋ dom. Mba! Ŋalau dau kôm mac ati Anötö ndê atui awhê ma ŋgac, ma tôm bu ata Anötö bocdec bu, “Damaŋ, Damaŋ.” ¹⁶ Ma Ŋalau dau gêm yac neŋ gatuŋ sa, dec taŋyalê bu dati Anötö ndê balêkoc, yomandô. ¹⁷ Ma yac bu dati Anötö ndê balêkoc, dec yac oc dawêkaiŋ Anötö ndê gêŋ lêŋsêm dawhiŋ Kilisi. Yomandô! Yac bu taŋkuc Kilisi ndê lêŋ hóc ŋandê-ŋga, dec oc datap ŋawasi sa dawhiŋ iŋ bocdinaŋ.

Ŋawasi naŋ oc meŋ sa têŋ têm ŋambu-ŋga

¹⁸ Têŋ ndoc aô gakôc gauc pi waêŋ ŋayham ti ŋawasi naŋ yac oc datap sa têŋ têm ŋambu-ŋga, naŋ galic gêŋ wapac hoŋ naŋ kwahic dec dahôc dambo nom, naŋ gitôm gêŋ sauŋ. ¹⁹ Bu gêŋ hoŋ naŋ Anötö kêŋ yêc nom, naŋ sêmbo sêtôm yac lau naŋ dakêŋ bataŋ ma dahôŋ têm naŋ Anötö oc tôte iŋ ndê balêkoc asê tiawê. ²⁰ Bu gêŋ hoŋ naŋ Anötö kêŋ, naŋ sêtisac sêwhiŋ yac ŋamalac. Gêŋ dau si atac whiŋ lêŋ bocdinaŋ dom, magoc têŋ ndoc Anötö pucho nom tu ŋamalac si sac-ŋga, naŋ iŋ ndê yom kêŋ sac gêŋ hoŋ. Magoc yac dakêŋ bataŋ ²¹ bu tiŋambu Anötö oc êŋgapwêc gêŋ hoŋ su yêc lêŋ sêtisac-ŋga. Ma têŋ têm dinaŋ ŋawapac dau oc êŋgwiniŋ yac lau naŋ dati Anötö ndê balêkoc, me gêŋ daŋ naŋ Anötö kêŋ, naŋ tiyham dom, ma yac ti gêŋ hoŋ oc dambo ŋayham ma ti ŋawasi eŋ.

²² Yac taŋyalê bu têŋ têm ŋamata-ŋga e meŋ, gêŋ hoŋ naŋ Anötö kêŋ, naŋ sêhóc ŋawapac gitôm awhê naŋ bu kôc balêkoc, dec kêsahê ŋandê ma taŋ. ²³ Ma ŋawapac dau kêgwiniŋ gêŋ nom-ŋga tawasê dom, magoc kêgwiniŋ yac ŋamalac whiŋ, dec dambo

ti danġi yêc neġ ɳalôm. Yomandô yac dakôc ɳalau Dabuġ su gitôm gêġ ɳandô mbêc ɳayham. Tigeġ gêġ ɳatô naġ Anötö gic bata bocdec bu, iġ oc kôc yac sa dambo dawhiġ iġ datôm iġ ndê balêkoc, ma nem yac si yêc ɳawapac nom-ɳga, naġ ɳandô sa su dom. Bocdinaġ kwahic dec yac dahôn ti dakêġ batanġ gêġ ɳayham naġ oc meġ sa. ²⁴ Têġ ndoc yac dakêġ whiġ ma datap Anötö ndê mwasij nem yac si-ɳga sa, naġ yac dakêġ batanġ bu oc datap gêġ dinaġ sa whiġ. Magoc yac neġ dakêġ batanġ ɳahu sip gêġ naġ datap sa su, naġ dom. Yac bu datap sa su, dec yac oc dakêġ batanġ dom. ²⁵ Kwahic dec yac dakêġ batanġ gêġ naġ dalic su dom, ma dahôn dambo ti atac pa su eġ.

ɳalau Dabuġ gêm yac sa tu dateġ mbec-ɳga

²⁶ Ma gêġ danġ whiġ bocdec bu. ɳalau Dabuġ oc nem yac sa têtġ ndoc yac bu dateġ mbec magoc dapônġa dauġ tu gêġ naġ gic waê bu dateġ mbec pi-ɳga. ɳalau dau oc nem yac awħaġ têtġ Anötö, pi danġi naġ yêc yac neġ ɳalôm, naġ tôm dom bu yac dauġ dasôm asê. ²⁷ Ma Anötö naġ kêyalê ɳamalac si ɳalôm e pi sa, naġ oc ɳgô mbec dau, ɳahu bu iġlu ndê ɳalau sêkôm si gêġ hoġ ɳa gauc tigeġ. Ma ɳalau dau teġ mbec tu lau dabuġ-ɳga, kêkuc Anötö ndê atac whiġ solop.

Gêġ danġ gitôm dom bu kac yac su yêc Anötö ndê atac whiġ

²⁸ Ma yac lau naġ Anötö kêgalêm yac sa dati iġ ndê lau, tôm iġ dau gauc gêm tidôn, naġ tanġalê bu iġ gêm gôliġ gêġ hoġ, bu ti yac lau naġ atac whiġ iġ, naġ neġ ɳayham. ²⁹ Bu yac dahôc asê nom su dom, magoc Anötö kêyalê yac muġ su, ma kêyalij yac sa bu oc datôm iġ Atuġgac dau. Ma bocdinaġ iġ ndê Atuġgac ti ɳgac mbêc, ma yac dati iġ asii ti lhuwêi daêsam. ³⁰ Ma yac lau naġ iġ kêyalij yac sa gwanaġ su, naġ iġ kêgalêm yac, ma kêmasaġ lêtġ tu dati lau gitêtġ ma datap iġ ndê ɳawasi sa-ɳga.

³¹ Bocdinaġ dasôm sake pi gêġ hoġ naġ Anötö kôm tu yac-ɳga? Yac bu dambo Anötö ndê mwasij ɳapu, dec ɳacyo bocke oc ku yac dulu? ³² Iġ kêgamiġ iġ dau ndê Atu têtġ yac dom, magoc kêkiġ iġ meġ mbac ndu tu yac hoġ-ɳga. Ma bocdinaġ dec tôm dom bu iġ êġgamiġ gêġ danġ têtġ yac, iġ oc êmwasiġ yac ɳa gêġ bocke naġ dapônġa naġ. ³³ Iġ dau kêyalij yac sa, ma puġ yac dôġ ma sam yac bu lau gitêtġ. Tu dinaġ-ɳga dec asa gitôm bu oc êġgôliġ yom danġ pi yac têtġ iġ? ³⁴ Ma asa gitôm bu oc êmatôc yac ma seġ yac su? ɳalêtġ mba. ɳahu bu Yisu Kilisi naġ mbac ndu ma Anötö uġ iġ sa mbo tali tiyham, naġ ndôc Anötö ndê amba andô-ɳga, ma gêm yac awħaġ têtġ iġ. ³⁵⁻³⁶ Ma asa oc tôm bu êġgaho yac su yêc Kilisi ndê atac whiġ ɳalôm? ɳawapac daêsam sêyêc, tôm yom naġ sêto yêc bocdec bu:

Tôm bêc hoġ lau tac whiġ bu sêndic yac ndu tu am-ɳga.

ɳac sêlic yac datôm domba bu sêndic ndu-ɳga.

[BW 44:22]

Yac bu dahôc ɳawapac me ɳandê, ma lau bu sêkêġ kisa yac me sêndic yac ɳa bieġ, me yac bu dapônġa gêġ daneġ-ɳga me ɳakwê, me yac bu datap gêġ ti ɳaclai naġ bu seġ yac su-ɳga sa, goc gêġ dinaġ ɳadaġ oc tôm dom bu êġgaho yac su yêc Kilisi ndê atac whiġ ɳalôm. ³⁷ Mba andô! Tu Kilisi naġ atac whiġ yac-ɳga, naġ dec gêġ hoġ dinaġ ɳadaġ oc tôm dom bu ku yac dulu. ³⁸⁻³⁹ Aêc! Aô kayalê tidôn bu gêġ danġ oc tôm dom bu kac yac su yêc Anötö ndê atac whiġ, naġ datap sa tu yac neġ Pômdau Yisu Kilisi-ɳga. Mba! Yac bu dambac ndu me dambo taġli, yac bu dapi lôc baliġ me dasip gwêc ɳalôm dandi, tigeġ oc tôm dom bu daso Anötö ndê atac whiġ. Ma aġela me ɳalau sac me gêġ kwahic dec-ɳga me gêġ naġ oc meġ sa tiġambu-ɳga, me ɳaclai tidau-tidau me gêġ hoġ naġ Anötö kêġ, naġ ɳadaġ oc tôm dom bu kac yac su yêc Anötö ndê atac whiġ.

9

Pol tawalô lau Israel-ɳga naġ sêkêġ whiġ Yisu dom

¹ Tu Kilisi naġ aô gakêġ whiġ-ɳga, dec aô wasôm yom ɳandô têtġ mac. Aô oc waġsau mac dom. Ma yêc aneġ ɳalôm, naġ ɳalau Dabuġ gêm gôliġ, dec kayalê tidôn bu aneġ yom iġ yom ɳandô eġ. ² Aô wasôm têtġ mac bu aneġ ɳalôm ɳawapac ɳapaġ ma kasahê ɳandê atu, tu lau Israel-ɳga daêsam naġ sêkêġ whiġ Kilisi dom-ɳga. ³ Lau dau aneġ asidôwai ti

lhuŋwêi Israel-nga, naŋ yac mba ŋahu tigerŋ. Ma aö tac whiŋ ndu andô bu ŋac lau dau sêkêŋ whiŋ Kilisi. Aêc, tôm Anötö êmasuc aö su yêc Kilisi-nga, me lic aö gitôm ŋac sac sambuc, magoc lêŋ dau bu nem ŋac sa tu sêkêŋ whiŋ Yisu-nga, dec aö oc walic ŋayham bu wahôc ŋawapac dau.

⁴ Lau Israel-nga dinaŋ Anötö kêyaliŋ ŋac sa bu sêti iŋ ndê lau, ma hoc iŋ ndê ŋawasi asê têtŋ ŋac. Iŋ kêmatiŋ pwac whiŋ ŋac si apai, ma gic bata gêŋ ŋayham daêsam tu nem ŋac sa-nga. Iŋ kêŋ yomsu ti sakiŋ lôm dabuŋ-nga têtŋ ŋac. ⁵ ŋac hoŋ sêsa akêŋ apai naŋ Anötö dau kêyaliŋ sa sêti iŋ ndê lau. Ma lau Israel-nga si †Mesaya dau meŋ sa akêŋ apai dinaŋ si dac ŋapu. Kilisi dau dinaŋ iŋ Anötö ŋandô ma gêŋ hoŋ ŋadau, dec gic waê bu tampiŋ iŋ tôm bêc hoŋ. Yomandô!

Anötö ndê lêŋ êŋyaliŋ lau sa-nga

⁶ Anötö gic bata mwasiŋ hoŋ dinaŋ têtŋ lau Israel-nga. Magoc tu ŋac si daêsam sêkêŋ whiŋ Yisu dom-nga, dec dasôm bu Anötö ndê yom dau ŋandô mba lec dom. Mba! ŋahu bu lau hoŋ naŋ sêsa akêŋ †Jakob, naŋ sêti lau Israel-nga ŋandô, naŋ Anötö kêyaliŋ ŋac sa, naŋ dom. ⁷ Ma ŋalêŋ tigerŋ, lau hoŋ naŋ sêsa akêŋ Abraham, naŋ dasam ŋac bu Abraham atui ŋandô dom. Tôm yom naŋ Anötö sôm têtŋ Abraham bocdec bu:

Lau oc sêsam lau wakuc naŋ sêsa akêŋ Aisak bu am nem gôlôwac ŋandô. [Gen 21:12]

⁸ Yom dau ŋahu bocdec bu, Ismael lu Aisak lu-lu sêsa akêŋ Abraham. Magoc Ismael ti ndê lau wakuc sêti lau Israel-nga ŋandô, naŋ Anötö sam bu iŋ ndê atui, naŋ dom. Magoc Aisak ti ndê lau wakuc naŋ Anötö kêmatiŋ pwac hêganôŋ ŋac, naŋ iŋ gêlic ŋac tôm Abraham ndê atui solop. ⁹ Bu Anötö kêmatiŋ pwac têtŋ Abraham bocdec bu:

Têtŋ yala daŋ niŋga goc aö wambu wameŋ, ma am nem awhê Sara oc kôc nem atômŋgac daŋ su. [Gen 18:10, 14]

¹⁰ Ma gauc nem balêkoc lôcmpôŋ naŋ Rebeka kôc. Iŋlu si damba tigerŋ, yac mba aban Aisak. ¹¹⁻¹² Magoc Rebeka kôc iŋlu su dom, ma sêkôm gêŋ ŋayham me sac daŋ su dom, naŋ Anötö kêyaliŋ iŋlu si daŋ sa gwananŋ. Iŋ sôm yom têtŋ Rebeka bocdec bu:

ŋgac atu oc nem akiŋ ŋgac sauŋ. [Gen 25:23]

Anötö kôm gêŋ dau kêkuc iŋ ndê lêŋ êŋyaliŋ lau sa-nga tôm iŋ dau gauc gêm, ma tu gwelêŋ naŋ ŋac dau sêkôm naŋ-nga dom. ¹³ Sêto Anötö ndê yom daŋ tiyham pi balê lu dau bocdec bu:

Aö atac whiŋ Jakob, magoc atac tec Iso. [Mal 1:2-3]

¹⁴ Bocdinaŋ oc dasôm sake? Dasôm bu Anötö ndê lêŋ êŋyaliŋ lau sa-nga iŋ solop dom, me? Mba andô! ¹⁵ Bu iŋ sôm yom têtŋ Moses bocdec bu:

Aö oc taŋwalô lau naŋ aö atac whiŋ bu taŋwalô ŋac. Ma aö oc atac apu lau naŋ aö atac whiŋ bu atac apu ŋac. [Eks 33:19]

¹⁶ Bocdinaŋ Anötö kêyaliŋ lau sa tu ŋac dau si atac whiŋ me ŋac si gwelêŋ-nga dom, magoc tu iŋ dau ndê tawalô-nga.

¹⁷ Ma gêŋ daŋ tiyham. Sêto yom naŋ Anötö sôm têtŋ Parao yêc bocdec bu:

Aö gakêŋ am ti kiŋ bu watôc aneŋ ŋaclai asê pi gêŋ naŋ wakôm têtŋ am, ma bu aneŋ ŋaê ŋawaê sa ma nem nom ŋagameŋ sambuc ahuc. [Eks 9:16]

¹⁸ ŋalêŋ dinaŋ Anötö tawalô lau naŋ iŋ tac whiŋ bu tawalô, ma lau naŋ iŋ tac whiŋ bu kôm ŋac si ŋalôm ŋadandi, naŋ kôm ŋadandi sa.

¹⁹ Ma mboe mac nem daŋ oc sôm yom têtŋ aö bocdec bu, “Lêŋ dau bu bocdinaŋ, dec tu sake-nga Anötö puc yac neŋ giso asê? Bu Anötö kêmasaŋ lêŋ hoŋ tidôŋ tôm iŋ gauc gêm, dec asa gitôm bu sa lêŋ dau-nga daŋ?” ²⁰ Magoc aö wasôm têtŋ am ŋamalac bocke naŋ gauc gêm bu sôm yom kaiŋ dinaŋ pi Anötö. Bocke ma lôŋ andô daŋ oc sôm têtŋ ŋamalac naŋ kêmasaŋ iŋ ma ndac, “Tu sake-nga am kêmasaŋ aö kaiŋ dindec?” ²¹ Yom dau solop dom. Bu ŋamalac kêmasaŋ lôŋ-nga dau iŋ ti ŋadau. Ma iŋ gitôm bu kôc nomdac ma êmasaŋ gêŋ ŋayham tiwaê daŋ, me gêŋ ŋambwa waêmba daŋ, tôm iŋ dau gauc gêm.

²² Ma ŋalêŋ tigerŋ Anötö iŋ ŋadau, ma tôm bu kôm tôm iŋ atac whiŋ. Lau naŋ sêkôm sac sic waê bu sêniŋga, ma Anötö bu têtŋ ndê atac ŋandê ti iŋ ndê ŋaclai asê têtŋ ŋac, dec

oc tòm. Ma iñ bu gauc nem bu kôc ndê ñalôm dôñ, ma hê yom malô sa têtñ ñac, dec oc tòm bocdinañ. ²³ Iñ bu êñkuc lêtñ yom malô-ñga dinañ, dec iñ oc kôm tu bu têt iñ ndê ñawasi atu asê têtñ lau nañ sic waê bu sêtap iñ ndê tawalô sa-ñga. Lau dau iñ kêyalin ñac sa gwanaj su, bu sêwêkain iñ ndê ñawasi. ²⁴ Yom dau hêganônñ yac lau nañ Anötö kêgalêm yac sa, lau Israel, ma lau nañ lau Israel dom, nañ bocdinañ. ²⁵ Tòm Anötö ndê yom nañ propet Hosea to bocdec bu:

Lau nañ aneñ lau dom, nañ aö oc wasam ñac bu aneñ lau. Ma bawhê nañ muñ-ñga aö atac whiñ iñ dom, nañ aö oc wasam iñ bu aneñ bawhê atac whiñ-ñga.

²⁶ Ma yêc gameñ tigeñ nañ muñ-ñga aö gasôm têtñ ñac bu, “Aneñ lau mac dom,” nañ lau oc sêsam ñac bu, “Anötö Tali Ñadau ndê balêkoc.” [Hos 2:23; 1:10]

²⁷ Ma propet Aisaya hoc yom asê pi lau Israel-ñga bocdec bu:

Lau Israel-ñga ñac lau daêsam ñandô, gitôm gangac gwêc-ñga. Magoc Pômdau oc nem hoñ si dom, oc kôc ñandôlu eñ sa. ²⁸ Bu yom nañ Pômdau kêmatinñ tidônñ, nañ iñ oc kôm ñandô sa yêc nom, ma ndic dabinñ ñagahô eñ. [Ais 10:22-23]

²⁹ Ma tòm yom dañ tiyham nañ Aisaya hoc asê muñ su:

Pômdau Ñaclai Ñadau bu hu yac neñ lau wakuc ñatô sinñ gacgeñ sêmbo dom, dec oc dandinajñ gitôm malac Sodom ma Gomora. [Ais 1:9]

Lau Israel-ñga sêkêtñ whiñ dom, dec sêti lau gitêtñ dom

³⁰ Bocdinañ oc dasôm sake pi Anötö ndê lêtñ êñyalinñ lau sa-ñga? Lau nañ lau Israel dom, nañ sêkôm gwelêñ tu sêñsalê lêtñ gitêtñ-ñga dom, magoc sêtap sa tu sêkêtñ whiñ gwelêñ nañ Yisu kôm tu ñac-ñga. ³¹ Ma lau Israel-ñga sêñsalê lêtñ gitêtñ yêc yomsu ñalôm, magoc sêtap sa dom. ³² Ma sêtap sa dom, ñahu bu ñac sêkêtñ whiñ gwelêñ nañ Yisu kôm tu ñac-ñga, nañ dom. Ñac gauc gêm bu ñac oc sêti lau gitêtñ, tu ñac dau si gwelêñ-ñga, ma bocdinañ ñac sêtôm lau nañ sêtinñ gahi pi hoc ma sêpeñ. ³³ Tòm yom nañ sêto yêc bocdec bu:

Alic su nañ! Aö gakêtñ hoc dañ kalhac Lôc †Sayon, nañ lau daêsam oc sêtinñ gahi pi ma sêpeñ. Magoc asa nañ kêtñ whiñ iñ, nañ oc maya dau dom. [Ais 28:16; 8:14]

10

¹ O asidôwai. Aö tac whiñ ñandô ma gateñ mbec têtñ Anötö, bu lau Israel-ñga nañ sêkêtñ whiñ Yisu dom, nañ oc sêkêtñ whiñ dec sêtap Anötö ndê mwasinñ nem ñac si-ñga sa. ² A ö wasôm yomandô bu lau dau sêyêm dau su bu sêsa Anötö ndê lêtñ. Ñac sêkôm gêtñ dau, magoc ñac si gauc sa pi yom ñandô dom. ³ Ñahu bu ñac gauc gêm bu sêtôc ñac dau si lêtñ asê tòm lêtñ gitêtñ. Magoc ñac sem gauc lêtñ nañ Anötö kêmasañ bu sam yac bu lau gitêtñ, dec sêsôc lêtñ dau ñapu dom. ⁴ Bu Kilisi dau ndê lêtñ gitêtñ gic bata yomsu hoñ, dec lau hoñ nañ sêkêtñ whiñ Yisu, nañ Anötö gêlic ñac bu lau gitêtñ.

Anötö ndê lêtñ nem lau si-ñga

⁵ Lêtñ bu lau sêti lau gitêtñ tu sêñkuc yomsu-ñga, nañ Moses whê sa bocdec bu:

Asa nañ bu êñkuc yomsu hoñ ñapep eñ, nañ oc ndöc tali tu yomsu-ñga. [Lev 18:5]

⁶⁻⁷ Magoc ñamalac dañ oc tòm bu t i ñamalac gitêtñ tu iñ kêkuc yomsu-ñga lec dom. Lêtñ dati lau gitêtñ tu yac neñ dakêtñ whiñ-ñga, nañ meñ sa tiawê su. Tòm yom dañ nañ sêto yêc bocdec bu:

Akôc gauc daêsam pi asa oc pi undambê ndi, me sip lambwam ndi dom. [Diut 30:13]

Bocdinañ yac dapônña ñamalac dañ bu pi undambê ndi bu kôc Kilisi sa sip meñ, me bu sip lambwam ndi bu kôc iñ su akêtñ lau batê-ñga dom, tu bu datap yom pi lêtñ dakêtñ whiñ-ñga ñahu sa. Mba! ⁸ Bu yom pi lêtñ dakêtñ whiñ-ñga dec yac ahoc asê têtñ mac su, tòm yom nañ sêto yêc, nañ sôm bocdec bu:

Yom dau sinñ dau têtñ mac dom, bu mac akôc sa sip nem ñalôm su, ma mac asôm ambo.

[Diut 30:14]

⁹ Ma yom dau bocdec bu. Am bu kêtñ whiñ ti nem ñalôm sambuc bu Anötö uñ Yisu sa akêtñ lau batê-ñga, ma whamsuñ hoc yom asê bu Yisu iñ am nem Pômdau, dec Anötö oc

nem am si. ¹⁰ Bu yêc am nem ñalôm nañ am kêñ whiñ, dec Anötö gêlic am bu ñamalac gitêñ, ma yêc am nem whamsuñ am hoc nem kêñ whiñ Yisu-ñga asê, dec Anötö gêm am si. ¹¹ Tôm Anötö ndê yom nañ sêto yêc nañ sôm:

Asa nañ kêñ whiñ iñ, nañ oc maya dau dom. [Ais 28:16]

¹² Bu Anötö gêlic lau Israel ma lau nañ lau Israel dom, nañ ñalêñ tigeñ. Pômdau tigeñ dec ti lau hoñ si Pômdau, ma lau hoñ nañ sêta iñ ndê ñaê, nañ iñ oc êmwasiñ ñac ñandô.

¹³ Tôm yom nañ propet Joel to yêc bocdec bu:

Lau hoñ nañ sêta Pômdau ndê ñaê, nañ Anötö oc nem ñac si. [Joel 2:32]

¹⁴ Magoc lau nañ sêkêñ whiñ Yisu su dom, nañ oc sêta iñ ndê ñaê ñalêñ bocke? ñac bu sêngô iñ ñawaê dom, dec oc sêkêñ whiñ ñalêñ bocke? Ma lau bu sêhoc ñawaê ñayham asê têñ ñac dom, dec oc sêngô ñalêñ bocke? ¹⁵ Ma lau bu sêñkiñ lau aheñ-ñga sêsa sêndi dom, dec ñawaê ñayham dau oc hêc asê lau dau ñalêñ bocke? Tôm yom nañ sêto yêc nañ sôm:

Lau nañ sêngô ñawaê ñayham, nañ oc sêtisambuc lau aheñ-ñga nañ sêñsêlêñ sêmen tu sêhoc ñawaê dau asê-ñga. [Ais 52:7]

¹⁶⁻¹⁷ Bocdinañ yac neñ dakêñ whiñ ñahu sip danğô ñawaê ñayham, ma yom pi Kilisi ti ñawaê ñayham ñahu. Magoc lau Israel-ñga hoñ sêkêc ñawaê ñayham sa dom. Tôm Aisaya to:

O Pômdau, lau danğ sêkêñ whiñ yom nañ yac ahoc asê, nañ dom. [Ais 53:1a]

¹⁸ Mac gauc gêm bocke? Lau Israel-ñga sêngô ñawaê ñayham su, me mba? Aêc, ñac sêngô su, tôm yom nañ sêto yêc, nañ sôm bocdec bu:

Yom dau sa têñ nom ñabatiniñ hoñ, ma lau sêngô yêc nom ñagameñ sambob. [BW 19:4]

¹⁹⁻²¹ Ma gêndac danğ tiyham bocdec bu, lau Israel-ñga sêñyalê yom nañ sêngô su, me mba? Gauc nem Anötö ndê yom, nañ Aisaya to pi lau Israel-ñga bocdec bu:

Tôm bêc hoñ aô kamatôc amanğ tu wakêc lau dau sa-ñga, magoc ñac lau danğapêc ma ñac si ñalôm ñadandi. [Ais 65:2]

Lau Israel-ñga sêtec bu sêkêc ñawaê ñayham sa, ma bocdinañ yom dau sa têñ lau gameñ apa-ñga gi. Yom nañ Anötö sôm têñ lau Israel-ñga, nañ whê gêñ dau sa, tôm Moses to yêc bocdec bu:

Aô oc watoc lau waêmba sa, e kôm mac anem lêmuñ ñac. Ma watoc lau gauc mbasi-ñga sa, e kôm mac atac ñandê. [Diut 32:31]

Ma Aisaya dau sôm yom yêc awê bocdec bu:

Lau nañ sêñsalê aô dom, nañ sêtap aô sa. Ma gatêc dauñ asê têñ lau nañ sêndac aô dom nañ. [Ais 65:1]

11

Anötö puc dômbwê iñ ndê lau Israel-ñga dom

¹ Bocdinañ aô bu wandac mac bocdec bu. Mac gauc gêm bu Anötö puc dômbwê iñ ndê lau Israel-ñga, me? Aô wasôm mba andô, bu aô dauñ ñgac Israel-ñga, ma Abraham ndê wakuc danğ, nañ gasa akêñ Benjamin ndê toñ. ² Anötö puc dômbwê iñ ndê lau nañ iñ kêyaliniñ ñac sa gwananğ su, nañ dom. Gauc nem yom nañ sêto yêc pi Elaija, têñ ndoc iñ pu lau Israel-ñga têñ Anötö, ma sôm yom bocdec bu:

³ Pômdau, ñac sic am nem lau propet ndu, ma sêseñ alta nañ lau sem akiñ am sêmbô, nañ su. Aô tanğwasêñ dec gasêc am ñapu, ma ñac bu sêndic aô ndu. [1 Kij 19:10, 14]

⁴ Gauc nem yom nañ Anötö ô têñ iñ bocdec bu:

Aô gasiñ aneñ lau 7,000 sêmbô lau Israel-ñga ñalôm, nañ sêpônğ haduc têñ anötö tasan Baal dom. [1 Kij 19:18]

⁵ ñalêñ tigeñ kwahic dec lau toñ danğ sêmbô lau Israel-ñga ñalôm, nañ Anötö kêyaliniñ ñac sa sêti iñ ndê, kêkuc iñ ndê lêñ êmwasiñ lau ñambwa-ñga. ⁶ ñac sêtap Anötö ndê mwasiñ sa tu ñac dau si sakiñ-ñga dom. Anötö bu êñyaliniñ ñac sa tu ñac si sakiñ-ñga, dec yom nañ dasôm pi iñ ndê lêñ êmwasiñ lau ñambwa-ñga, nañ oc yom ñandô dom.

⁷ Bocdinaŋ oc dasôm sake? Lau Israel-ŋga sêkôm mwasac bu sêti lau gitêŋ yêc Anötö aŋgô-ŋga, magoc gitôm dom. Magoc ŋac si lau naŋ Anötö dau kêyalin ŋac sa, naŋ sêtap lêŋ sêti lau gitêŋ-ŋga sa. Ma ŋac si lau ŋatô, Anötö kôm ŋac si ŋalôm ŋadandi sa, ⁸ tôm yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

Anötö kêŋ ŋasec kôm ŋac si ŋalôm ahuc, ma in kôm ŋac si tandô tipec ma ŋac si daŋgasuŋ hôc ahuc. Ma ŋac sêmbo bocdinaŋ ŋapaŋ e meŋ têŋ kwahic dec. [*Diut 29:4; Ais 29:10*]

⁹ Ma Dawid to yom bocdec bu:

Mwasin naŋ ŋac bu sêneŋ-ŋga, naŋ oc kac dau kwi ma kêŋ sac ŋac, gitôm huc me akô bu kôc ŋac dôŋ-ŋga, ma gitôm hoc sêtiŋ gahi pi-ŋga, ma gitôm ŋagêyô sac bu kêŋ wapac ŋac. ¹⁰ Anötö kôm ŋac si tandô tipec, e sêlic gameŋ apu. Ma in kêŋ ŋac sêhôc ŋawapac ŋapaŋ e dômbwêkwa mbwê-alô. [*BW 69:22-23*]

Lau apa sêtap mwasin sa tu lau Israel-ŋga

¹¹ Aô bu wakêŋ gêndac daŋ tiyham. Mac gauc gêm bu lau Israel-ŋga sêpeŋ e sinŋa gagceŋ, me mba? Aô wasôm têŋ mac bu mba andô. Magoc tu lau Israel si giso-ŋga, dec lau naŋ lau Israel dom, naŋ sêtap Anötö ndê lêŋ nem lau si-ŋga sa. Ma gêŋ dau oc kôm lau Israel-ŋga sênem lêmuŋ lau apa dau. ¹² Magoc ŋac si giso dau ti seŋ bu lau apa hoŋ sêtap Anötö ndê mwasin sa hôc gêlêc. Ma ŋac lau Israel-ŋga dau bu sêkac dau kwi ma sêkêŋ whiŋ Yisu, dec lau daêsam andô oc sêtap Anötö ndê mwasin sa êŋlêc, ŋac lau Israel-ŋga dau, ma lau gameŋ apa-ŋga sêwhiŋ.

¹³ Aô gato yom dindec têŋ mac lau naŋ lau Israel dom. Anötö kêyalin aô sa gati aposel tu bu wahoc ŋawaê ŋayham asê têŋ mac-ŋga. Ma aô atac ŋayham atu tu aneŋ gweleŋ dindec-ŋga. ¹⁴ ŋahu bu mboe aneŋ asidôwai Israel-ŋga ŋatô oc sênem lêmuŋ Anötö ndê mwasin naŋ mac atap sa, e kôm ŋac sênem dau kwi ma sêtap lêŋ Anötö nem ŋac si-ŋga sa sêwhiŋ. ¹⁵ Kwahic dec ŋac sêkôc ŋawaê ŋayham pi Yisu sa dom, ma tu dinaŋ-ŋga dec lau gameŋ apa-ŋga hoŋ sêŋgô ŋawaê naŋ hê wamba ŋac têŋ Anötö. Magoc lau Israel-ŋga bu sêkôc ŋawaê ŋayham dau sa ma sêkêŋ whiŋ Yisu, dec ŋac oc sêtôm lau naŋ sêtisa akêŋ lau batê-ŋga. ¹⁶ Gêŋ ŋandô mbêc naŋ dakêŋ ti da têŋ Anötö naŋ gêŋ dabuŋ, ma oc kôm gêŋ ŋandô ŋambu-ŋga hoŋ ti dabuŋ. Ma Anötö bu lic a daŋ ŋawakac bu dabuŋ, dec in oc lic a dau ŋasaŋgac hoŋ bu dabuŋ bocdinaŋ.*

Pol gêm dôhôn lau Israel pi a olib

¹⁷ Lau Israel-ŋga gitôm a folib malac-ŋga naŋ Anötö tim ŋasaŋgac ŋatô kic. Ma mac lau naŋ lau Israel dom, mac atôm a olib saleŋ-ŋga ŋasili. Ma Anötö kôc mac, ma sô mac dôŋ pi a olib malac-ŋga dau ŋampê, awhiŋ a dau ŋasaŋgac ŋatô, bu atap ŋakwi ŋayham sa yêc a olib dinaŋ ŋawakac. ¹⁸ Bocdinaŋ atoc daôm sa tu mac akôc a ŋasaŋgac naŋ sinŋa su, naŋ si mala-ŋga dom. Mac bu akôm bocdinaŋ, dec gauc nem bu mac akêŋ ŋaŋga têŋ a olib dau dom, magoc mac daôm akôc ŋaŋga yêc a olib ŋawakac. ¹⁹ Ma mboe mac gauc gêm bu Anötö tim ŋasaŋgac ŋatô su, tu bu kôc mac sa aô ŋac su. ²⁰ Yom dau in yomandô, tigeŋ gauc nem bocdec bu, Anötö kôc mac sa tu mac akêŋ whiŋ Yisu-ŋga, ma tim ŋac su bu ŋac sêkêŋ whiŋ dom. Bocdinaŋ atoc daôm sa dom, magoc atôc Anötö. ²¹ Bu a dau ŋasaŋgac solop naŋ Anötö tim ŋatô su. Ma in gitôm bu oc tim mac su bocdinaŋ.

²² Tu dinaŋ-ŋga dec aŋyalê tidôn bu Anötö in Anötö êmwasiŋ lau-ŋga, ma in Anötö kêŋ ŋagêyô têŋ lau-ŋga whiŋ. In kêŋ ŋagêyô têŋ lau naŋ sêpeŋ, magoc kêmwasiŋ mac. Asap in ndê mwasin dinaŋ dôŋ. Bu mba, dec in oc tim mac su. ²³ Ma lau Israel-ŋga dinaŋ bu sêkac dau kwi ma sêkêŋ whiŋ Yisu, dec Anötö oc kôc ŋac sa, ma in gitôm bu kêŋ ŋac sêmbu sêndi sêsap a olib dau dôŋ tiyham. ²⁴ Bu mac a olib malac-ŋga ŋasaŋgac solop dom, magoc Anötö kôc mac yêc a olib saleŋ-ŋga, ma kêŋ mac ati a olib malac-ŋga

* 11:16: Yom dau in gitôm yom gôlin daŋ. Yom pi gêŋ ŋandô mbêc ma a ŋawakac, naŋ hêganôn lau Israel-ŋga si apai. Pol bu tôc asê bu Anötö kôc lau Israel-ŋga si apai sa ma gêlic ŋac bu lau dabuŋ, ma ŋac si lau wakuc bu sêkêŋ whiŋ Yisu, dec in oc lic ŋac bu lau dabuŋ ŋalêŋ tigeŋ.

ņasangac. Bocdinaŋ oc ɲawapac dom bu iŋ kôc a dau ņasangac solop, ma kêŋ ɲac sêlhac si a ɲampê solop tiyham.

Anötö tawalô lau hoŋ

²⁵ O asidôwai. Yom dindec ɲahu sip ɲalôm gi, ma aô tac whiŋ bu mac anyalê ɲapep. Ma bocdinaŋ oc tôm dom bu mac atoc daôm sa. Anötö kôm lau Israel-ɲga si ɲalôm ɲadandi sa, bu sêmbô bocdinaŋ e lau gameŋ apa-ɲga hoŋ naŋ Anötö kêgalêm ɲac sa, naŋ sêmeŋ sêsôc Anötö ndê gôliŋ ɲapu su naŋ. ²⁶ Ma ɲalêŋ dinaŋ dec Anötö oc nem lau Israel-ɲga hoŋ si, tôm yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

ɲgac nem lau si-ɲga oc meŋ sa akêŋ Lôc Sayon. Ma iŋ oc nem Jakob ndê wakuc kwi sêhu mêtê sac siŋ. ²⁷ Ma aô wamatiŋ aneŋ pwac whiŋ ɲac, têŋ têm naŋ aô oc wasuc ɲac si sac kwi. [Ais 59:20-21]

²⁸ Lau Israel-ɲga sêti Anötö ndê ɲacyo, ɲahu bu sêkôc ɲawaê ɲayham pi Yisu sa dom. Ma tu dinaŋ-ɲga ɲawaê dau golom mac. Magoc Anötö kêyalîŋ ɲac sa gwanan su, dec tac whiŋ ɲac tu abanî Israel-ɲga. ²⁹ Bu galem ti mwasiŋ naŋ Anötö gic bata têŋ lau, naŋ iŋ oc tôm dom bu seŋ su. ³⁰⁻³¹ Muŋ-ɲga mac lau gameŋ apa-ɲga daŋgapêc têŋ Anötö. Magoc kwahic dec lau Israel-ɲga daŋgapêc têŋ Anötö, dec mac atap iŋ ndê tawalô sa. Ma tu dinaŋ-ɲga ɲac lau Israel-ɲga naŋ kwahic dec daŋgapêc têŋ Anötö, naŋ tiŋambu oc sêtap iŋ ndê tawalô sa sêwhiŋ. ³² Bu Anötö sam lau hoŋ bu lau daŋgapêc-ɲga. Iŋ tôc gêŋ dau tiawê, dec lau hoŋ naŋ bu sênem dandi kwi, naŋ iŋ oc tawalô ɲac.

Datoc Anötö ndê waê sa

³³ Oyaê. Anötö ndê mwasiŋ ti iŋ ndê gauc iŋ gêŋ atu andô, ma iŋ kêyalê gêŋ hoŋ e pi sa timala eŋ. Asa oc nditôm bu êŋyalê iŋ ndê lêŋ me yom naŋ tidôn yêc iŋ-ɲga?

³⁴ Asa kêyalê Pômdau ndê gauc, me gitôm bu kêŋ gauc têŋ iŋ? [Ais 40:13]

³⁵ Ma asa tôm bu kêŋ gêŋ ɲayham daŋ têŋ Anötö, dec Anötö oc kêŋ gêŋ têŋ iŋ ô? [Job 41:11]

³⁶ Bu gêŋ hoŋ sa akêŋ iŋ ndê, ma iŋ ti gêŋ hoŋ ɲahu ma ti gêŋ hoŋ ɲadau bocdinaŋ. Datoc iŋ ndê waê sa titêm-titêm. Yomandô.

12

Dasa neŋ lêŋ wakuc dawhiŋ Kilisi

¹ O asidôwai. Gauc nem yom hoŋ naŋ aô gasôm tu gawhê Anötö ndê tawalô sa têŋ mac-ɲga naŋ. Dec akêŋ daôm sambuc bu anem akiŋ Anötö tôm mac nem bêc ambo tamli-ɲga hoŋ. Akêŋ daôm sambuc atôm da tali ma dabuŋ, naŋ oc ndic Anötö tandô ɲayham. Mac nem lêŋ ɲandô aŋkuc ɲalau Dabuŋ tu anem akiŋ Anötö-ɲga dau dinaŋ. ² Anselêŋ ti asa nem lêŋ atôm lau nom dindec-ɲga dom, magoc ati lau wakuc tôm Anötö kêŋ gauc wakuc têŋ mac. Ma bocdinaŋ mac oc atôm bu aŋsahê gêŋ hoŋ, ma anyalê mêtê gitêŋ, ma mêtê ɲawasi ma mêtê naŋ oc ndic Anötö tandô ɲayham, naŋ iŋ atac whiŋ bu yac dakôm.

Anötö kêmwasiŋ yac ɲalêŋ têtêŋ

³ Tôm Anötö ndê mwasiŋ puc aô dôn, dec wasôm têŋ mac hoŋ têtêŋ ndi, bu atoc daôm sa êŋlêc dom, magoc akôc gauc ɲapep pi daôm. Bu mac hoŋ akêŋ whiŋ Yisu tôm mwasiŋ naŋ Anötö dau gic sam têŋ mac ɲalêŋ têtêŋ. ⁴ Yac taŋyalê bu ɲamalac daŋ iŋ ɲamlic tigeŋ, magoc ɲagêŋ daêsam sêyêc iŋ ndê ɲamlic tigeŋ dinaŋ. Ma gêŋ dau sêwêkaiŋ gwelêŋ têtêŋ. ⁵ Ma ɲalêŋ tigeŋ dinaŋ, yac lau daêsam naŋ dakêŋ whiŋ Kilisi su, naŋ dati Yisu ndê gôlôwac dabuŋ tigeŋ, ma yac tigeŋ-tigeŋ dambo tu danem lau hoŋ naŋ sêmbô gôlôwac dabuŋ ɲalôm, naŋ sa. ⁶ Yac dawêkaiŋ mwasiŋ dakôm gwelêŋ-ɲga têtêŋ, tôm Anötö kêmwasiŋ yac ɲalêŋ. Asa naŋ tap mwasiŋ hoc yom asê tôm propet-ɲga sa, naŋ kôm tôm iŋ ndê kêŋ whiŋ tôc asê. ⁷ Asa naŋ tap mwasiŋ nem akiŋ gôlôwac-ɲga sa, naŋ nem akiŋ maŋ. Ma iŋ naŋ tap mwasiŋ sa bu êndôhôn Anötö ndê yom têŋ lau, naŋ bocdinaŋ. ⁸ Asa naŋ tap mwasiŋ sôm yom ɲayham-ɲayham tu puc lau dôn-ɲga sa, naŋ kôm. Ma asa naŋ Anötö ndê mwasiŋ kac iŋ bu kêŋ gêŋ tu nem lau ɲalôm sawa sa-ɲga, naŋ kêŋ ti ndê ɲalôm sambuc. Asa naŋ tap mwasiŋ bu nem gôliŋ gôlôwac-ɲga

sa, naŋ kôm ti licbalê, ma iŋ naŋ tap mwasiŋ tawalô lau-ŋga sa, naŋ tawalô lau ti atac ŋayham.

Mêtê atac whiŋ-ŋga

⁹ Mêtê atac whiŋ-ŋga iŋ gêŋ dasôm ŋambwa-ŋga dom. Dakôm ŋandô sa ŋalêŋ bocdec. Yac atac tec mêtê sac ma dasap mêtê ŋayham dôŋ. ¹⁰ Dakêŋ neŋ ŋalôm sambuc tu atac whiŋ asidôwai-ŋga, ma datoc ŋac sa hôc gêlêc dauŋ dandic ŋawaê. ¹¹ Dakêŋ dauŋ sambuc tu danem akiŋ Pômdau-ŋga, ma dakôm ti ŋalôm lu-lu dom. ¹² Gêŋ naŋ dakêŋ batan bu Anötö kôm, naŋ dahôn ti atac ŋayham, dalhac ŋanŋa tu dahôc ŋawapac-ŋga ti neŋ atac pa su, ma dasap mêtê dateŋ mbec-ŋga dôŋ ŋapan. ¹³ Dakêŋ gêŋ tu danem Anötö ndê lau dabuŋ naŋ sêpônnda dau, naŋ sa-ŋga, ma dandic ya ŋac. ¹⁴ Lau naŋ sêkêŋ kisa mac, naŋ apucbo ŋac dom, magoc andac Anötö bu nem mbec ŋac. ¹⁵ Lau bu sêkôm atac ŋayham, dec atac ŋayham awhiŋ ŋac. Ma lau bu sêtan, naŋ atan awhiŋ ŋac. ¹⁶ Apiŋ daôm dôŋ ti ŋalôm tigeŋ. Atoc daôm sa me alic daôm bu lau ti gauc atu-tu dom, magoc atac whiŋ lau waêmbe ma ambo ahê ŋac dom.

¹⁷ Akôm mêtê sac ô sac naŋ sêkôm têŋ mac, naŋ dom. Ayob daôm ŋapep bu akôm mêtê naŋ lau hoŋ sêlic bu ŋayham eŋ. ¹⁸ Anŋahê bu nditôm, dec ambo awhiŋ lau ti yom malô eŋ, ma mac daôm akôm gêŋ dan bu aseŋ yom malô su dom. ¹⁹ O aneŋ asidôwai, akêŋ ŋagêyô ô sac dom, magoc akêŋ lau naŋ sêkôm sac têŋ mac sêsip Anötö amba e sêtap iŋ dau ndê atac ŋandê sa. Bu sêto yom dan yêc, naŋ sôm bocdec bu:

Pômdau sôm, “Gweleŋ sac ŋagêyô-ŋga yêc aô aman, ma aô dauŋ oc wakêŋ.” *[Diut 32:35]*

²⁰ Akêŋ ŋagêyô dom, magoc akôm tôm yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

Am nem ŋacyo bu gêŋ yô iŋ, naŋ kêŋ gêŋ iŋ neŋ. Iŋ bu bu yô iŋ, naŋ kêŋ bu iŋ nôm.

Am bu kôm bocdinaŋ, dec oc kôm iŋ maya dau ŋalêŋ sac. *[Prov 25:21-22]*

²¹ Ayob bu sac ku mac dulu dom, magoc akôm mêtê ŋayham eŋ e aku sac dulu.

13

Dasôc gôliŋwaga ŋapu

¹ Gôliŋwaga hoŋ naŋ sem gôliŋ sêmbô nom, naŋ si ŋaclai ŋahu yêc Anötö, ma iŋ dau kêŋ ŋasawa têŋ ŋac bu sênem gôliŋ. ŋac si dan hôc asê ŋambwa dom. Bocdinaŋ lau hoŋ sêsôc ŋac ŋapu sêndic ŋawaê. ² Asa naŋ tec bu sôc gôliŋwaga ŋapu, naŋ tec gôliŋ naŋ Anötö dau kêŋ, ma iŋ oc tap matôc sa. ³ Gôliŋwaga si ŋaclai yêc bu sêmatôc lau, magoc ŋac si matôc dau gic waê lau naŋ sêkôm mêtê ŋayham, naŋ dom, gic waê lau naŋ sêkôm mêtê sac. Tu dinaŋ-ŋga dec akôm mêtê ŋayham eŋ, ma gôliŋwaga oc sêlic mac ŋayham, ma mac oc atôc daôm tu gôliŋwaga si matôc-ŋga dom. ⁴ ŋahu bu ŋac sêti Anötö ndê lau akiŋ bu sêyob yac dambo ŋayham-ŋga. Magoc mac bu akôm mêtê sac, naŋ atôc daôm, bu ŋac sêkôc ŋaclai bu sêmatôc lau, ma ŋaclai dau iŋ gêŋ ŋambwa dom. ŋac Anötö ndê lau akiŋ naŋ sêô iŋ su sêmbô nom, bu sêkêŋ ŋagêyô têŋ lau naŋ sêkôm mêtê sac naŋ. ⁵ Tu dinaŋ-ŋga dec dasôc gôliŋwaga ŋapu. ŋahu bu ŋac si ŋaclai yêc bu sêmatôc yac. Ma gêŋ dan whiŋ bocdec bu. Tanjalê yêc neŋ ŋalôm bu dasôc ŋac ŋapu, iŋ lêŋ solop.

⁶ Gôliŋwaga dinaŋ sêkêŋ si têm tu sênem gôliŋ tôm Anötö ndê lau akiŋ, ma tu dinaŋ-ŋga dec iŋ solop bu mac akêŋ takis bu anemlhi ŋac. ⁷ Aêc! Gêŋ bocke naŋ mac ac waê bu akêŋ, naŋ akêŋ. Takis me mone bocke naŋ mac ac waê bu akêŋ, naŋ akêŋ. Lau naŋ sic waê bu mac atoc ŋac sa, naŋ dec atoc ŋac sa, ma lau ti ŋaclai, naŋ asôc ŋac ŋapu ŋapep.

Mêtê atac whiŋ asidôwai-ŋga

⁸ Ayob daôm bu tôp dan yêc mac-ŋga dom. Tôp tigeŋ yêc mac-ŋga, naŋ bu akêŋ nem atac whiŋ lom daôm. Bu asa naŋ tac whiŋ iŋ ndê asidôwa, naŋ kôm Anötö ndê yomsu hoŋ ŋandô sa. ⁹ Bu yomsu naŋ Moses to bocdec bu, “Kôm gêŋ mockaiŋ-ŋga dom. Ndic ŋamalac ndu dom. Nem kaŋ gêŋ dom,” ma “Tamgatu gêŋ dom,” ma yomsu ŋatô hoŋ, naŋ ŋahu sip yomsu tigeŋ dindêc, “Atac whiŋ lau meŋpan am-ŋga gitôm am atac whiŋ daôm.” ¹⁰ Asa naŋ

kêkuc mêtê atac whiŋ-ŋga, naŋ oc kôm lau meŋpaŋ iŋ-ŋga ŋayom dom. Bocdinaŋ mêtê atac whiŋ lau-ŋga kôm yomsu hoŋ ŋandô sa.

Bêc ŋambu-ŋga meŋ kêpiŋ

¹¹ Asap mêtê atac whiŋ-ŋga dôn ŋapaŋ, bu mac aŋyalê têm kwahic dec-ŋga su. Têŋ ndoc dakêŋ whiŋ tiwakuc, naŋ dalic bu bêc datap Anötö ndê mwasiŋ nem yac si-ŋga ŋa-ŋandô sa, naŋ yêc ahê dôn yêc. Magoc kwahic dec bêc dau meŋ kêpiŋ su. Bocdinaŋ ayêc bêc dom, anem ali. ¹² Ôbwêc pacndê su, ma kêpiŋ bu laŋsê. Bocdinaŋ dahu mêtê ŋasec-ŋga hoŋ siŋ, ma dasap mêtê ŋawê-ŋga dôn, gitôm dakôc wapa dandic siŋ-ŋga sa. ¹³ Taŋsêlêŋ ti dasa neŋ lêŋ ŋapep, nditôm lau naŋ sêmbo ŋawê ŋalôm. Dakôm mêtê sac atac ŋagalac-ŋga me danôm gêŋ êŋiŋ yac-ŋga dom. Dasa lêŋ mockaiŋ-ŋga ma dakôm mêtê mayar-ŋga dom. Ma dahu mêtê atac ŋandê-ŋga ma mêtê lêmuŋ-ŋga hoŋ siŋ. ¹⁴ Aŋsêlêŋ ti asa nem lêŋ aŋkuc Pômdau Yisu Kilisi, gitôm mac asôc iŋ ti nem ŋakwê. Ma mac nem ŋalôm akwa bu êŋgilí mac bu akôm sac, naŋ goc asôc ŋapu me akôm ŋandô sa dom.

14

Yom pi lau naŋ sêkêŋ whiŋ ŋaŋga dom

¹ Lau naŋ si sêkêŋ whiŋ ŋaŋga dom, naŋ akôc ŋac sa, ma alic ŋac sac pi yom ma pi lêŋ naŋ Pômdau tôc tiawê têŋ yac dom, naŋ dom. ² Lau ŋatô sêkêŋ whiŋ ŋaŋga dec seŋ gêŋ hoŋ. Magoc lau ŋatô sêkêŋ whiŋ ŋaŋga dom, dec sêkêŋ yao wata ma seŋ dom. ³ Am asa naŋ gêlic gêŋ hoŋ ŋayham tu neŋ-ŋga, naŋ pu lau naŋ sêtec wata, naŋ dom. Ma am asa naŋ gêŋ wata dom, naŋ pu lau naŋ seŋ wata, naŋ dom. Bu Anötö kôc lau dau sa su. ⁴ Am asa dec gauc gêm bu êmatôc ŋamalac daŋ ndê ŋgac akiŋ? ŋgac akiŋ dau ndê ŋadau oc êŋsahê iŋ ndê lêŋ, ma sôm bu iŋ lhac, me iŋ peŋ. Ma iŋ oc lhac, ŋahu bu Pômdau gitôm bu puc iŋ dôn.

⁵ Ma yom daŋ tiyham. Lau ŋatô sêtoc bêc daŋ sa bu bêc dabuŋ hóc gêlêc bêc ŋatô su. Ma lau ŋatô sêlic bêc hoŋ tôm dau. Magoc ŋalêŋ solop bu lau hoŋ sêkôc gauc pi lêŋ sênem akiŋ Anötö-ŋga, ma sêkôm tôm ŋac dau si ŋalôm kac ŋac. ⁶ Lau naŋ sêtoc bêc ŋatô sa kêlêc, naŋ sêkôm tu sêtoc Pômdau sa-ŋga. Ma lau naŋ seŋ wata, naŋ sem daŋge Anötö, dec seŋ gêŋ dau ma sêtoc Pômdau sa. Ma ŋac naŋ seŋ wata dom, naŋ sêkêŋ yao gêŋ dau tu sêtoc Pômdau sa-ŋga. Ma ŋac bocdinaŋ sem daŋge Anötö. ⁷ Bu yêc yac lau dakêŋ whiŋ Yisu-ŋga ŋalôm, naŋ ŋamalac daŋ ti ŋadau dau tu iŋ ndê têm mbo tali-ŋga, me tu ndê têm mbac ndu-ŋga dom. ⁸ Yac bu dambo taŋli me dambac ndu, naŋ dambo tu dapô P ômdau ndê waê sa-ŋga. Yomandô. Yac bu dambo taŋli me dambac ndu, naŋ dati Pômdau ndê lau.

⁹ Kilisi mbac ndu ma tisa mbo tali tiyham, tu bu ti lau batê si Pômdau, ma lau tali si Pômdau bocdinaŋ. ¹⁰ Ma bocdinaŋ tu sake-ŋga mac alic nem asidôwai sac, me apu ŋac tu yom ŋambwa-ŋambwa-ŋga? Yac taŋyalê su bu yac hoŋ oc dalhac Anötö aŋgô-ŋga têŋ iŋ ndê bêc êmatôc lau-ŋga. ¹¹ Tôm yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

Pômdau sôm, “Tôm aô gambo taŋli yomandô, dec aŋyalê pi ŋandô bu lau hoŋ oc sêpôn haduc têŋ aô, ma sêhoc si yom asê yêc Anötö aŋgô-ŋga.” [Ais 45:23]

¹² Yom dau tôc asê tiawê bu yac tigen-tigen oc dalhac Anötö aŋgô-ŋga, bu dawhê dauŋ neŋ lêŋ sa têŋ iŋ.

Mêtê atac whiŋ-ŋga oc kôm asidôwa daŋ peŋ dom

¹³ Tu dinaŋ-ŋga dec danem dôhôn dauŋ neŋ lêŋ whiŋ asidôwai si lêŋ tu dapu ŋac-ŋga dom. Ma dayob bu dakôm gêŋ daŋ, naŋ oc tôm bu lhac asidôwa daŋ ahuc e iŋ so Anötö ndê lêŋ, naŋ dom. ¹⁴ Aô gakêŋ whiŋ Pômdau Yisu, dec whê aneŋ gauc sa, ma kayalê tidôn bu gêŋ hoŋ iŋ ŋayham yêc Anötö aŋgô-ŋga. Magoc ŋamalac daŋ bu kêŋ whiŋ bu gêŋ daŋ iŋ ŋadômbwi yêc Anötö aŋgô-ŋga ma kêŋ yao bu neŋ dom, goc gêŋ dau ŋadômbwi yêc ŋamalac dau aŋgô-ŋga. ¹⁵ Magoc mac bu aneŋ gêŋ daŋ naŋ kôm nem asidôwa daŋ ndê ŋalôm ŋawapac, dec mac atôc mêtê atac whiŋ-ŋga têŋ iŋ dom. Ayob daôm bu mac nem

lêñ aneñ gêñ-nga kôm nem asidôwa nañ Kilisi mbac ndu tu in-nga, nañ ndê kêñ whiñ tisac dom. ¹⁶ Akôm gêñ hoñ ti gauc, ma bocdinañ lau dañ oc sêtôm dom bu sêpu gêñ nañ mac alic ñayham. ¹⁷ Lêñ nañ dambo †Anötö ndê gôliñ ñapu, nañ ñahu hêganônñ gêñ daneñ ti danôm-nga dom. Magoc dambo Anötö ndê gôliñ ñapu ñahu sip dasa lêñ gitêñ, ma dambo ti yom malô ma ti atac ñayham nañ Ñalau Dabuñ puñ dôñ sip yac neñ ñalôm têtêñ. ¹⁸ Asa nañ bu nem akiñ Kilisi êñkuc lêñ dinañ, nañ Anötö oc lic in ñayham, ma lau nom-nga sêwhiñ oc sêmpiñ in.

¹⁹ Bocdinañ dasap lêñ yom malô-nga dôñ, ma dakôm gêñ hoñ tu dapuc asidôwai hoñ dôñ ma dalhac ñanga. ²⁰ Akôm Anötö ndê gwelêñ popoc tu yom pi gêñ daneñ-nga-nga dom. Gêñ hoñ in ñayham tu daneñ-nga, magoc yac bu dakôm ñamalac dañ ndê kêñ whiñ tisac tu gêñ nañ tañ-nga, dec dakôm giso. ²¹ Mac bu aneñ wata me anôm wain me akôm gêñ ñatô nañ kôm nem asidôwa dañ ndê kêñ whiñ tisac, nañ ñayham bu mac ahu gêñ dau siñ yêc-nga.

²² Yom bocke nañ am kêñ whiñ pi gêñ hoñ dinañ, nañ kôc dôñ yêc amlu Anötö ñalhu. Asa nañ kôc gauc ñapep pi gêñ hoñ dinañ e kôm giso dom, nañ oc tap Anötö ndê mwasiñ sa. ²³ Magoc ñamalac nañ gêñ gêñ ma ñalôm lu-lu pi gêñ dau, nañ kêkuc lêñ kêñ whiñ-nga dom, ma oc tap Anötö ndê matôc sa. Lêñ bocke nañ am kêñ whiñ bu lêñ solop yêc Anötö aṅgô-nga, nañ kôm. Gêñ bocke nañ am kôm ti atac lu-lu, nañ sac.

15

Dakôm gêñ hoñ tu danem asidôwai sa-nga

¹ Yac lau nañ dakêñ whiñ ñanga, nañ dahôc ñawapac dawhiñ lau nañ sêkêñ whiñ babalê, tu bu danem ñac sa-nga dandic ñawaê. Dakôm gêñ tu dapu dauñ sa-nga dom. ² Yac lau tigeñ-tigeñ dakôm mêtê ñayham têtê lau meñpañ yac-nga tu danem ñac sa-nga, ma tu dapuc ñac dôñ-nga. ³ Gauc nem Kilisi. In kôm gêñ dañ tu dau ndê atac whiñ-nga dom, magoc kôm gêñ hoñ kêkuc Anötö ndê atac whiñ. Ma tu dinañ-nga dec sêpu in, tôm yom nañ sêto yêc bocdec bu:

Lau nañ sêpu am, nañ sêpu aô bocdinañ. [BW 69:9]

⁴ Anötö ndê yom hoñ nañ sêto yêc muñ su, nañ Anötö kêñ bu êndôhônñ yac. Ma yom dau oc puc yac dôñ bu dalhac ñanga, ma êñgili yac bu dahu ñandô ñayham nañ dakêñ batañ dambo, nañ siñ dom.

⁵ Anötö nañ puc mac dôñ ma kêgili mac bu alhac ñanga, nañ piñ mac hoñ dôñ tu aṅkuc Yisu Kilisi-nga. ⁶ Ma ñalêñ dinañ in oc kêñ mac ambo ti nem ñalôm tigeñ, ma awham pitigeñ ma ahoc yac neñ Pômdau Yisu Kilisi ndê Damba Anötö ndê waê asê.

Ñawaê ñayham gic lau Israel-nga ma lau apa hoñ ñawaê

⁷ Bocdinañ akôc lau sêkêñ whiñ Yisu-nga hoñ sa, tôm Kilisi dau kôc mac sa. Ñalêñ dinañ mac oc apo Anötö ndê waê sa. ⁸ Aô wasôm têtê mac bu Kilisi meñ gitôm lau Israel-nga si ñgac akiñ, bu kôm yom nañ Anötö gic bata têtê abarji Israel-nga, nañ ñandô sa. ⁹ Ma lau nañ lau Israel dom, nañ oc sêmpiñ Anötö tu in ndê mêtê tawalô lau-nga. Gitôm yom nañ sêto yêc bocdec bu:

Tu dinañ-nga aô wampiñ am têtê ndoc aô wambo wawhiñ lau gameñ apa-nga. Wanem wê tu watoc am nem ñaê sa-nga. [BW 18:49]

¹⁰ Ma yom dañ tiyham yêc bocdec bu:

Mac lau gameñ apa-nga, atac ñayham awhiñ Anötö ndê lau Israel-nga. [Diut 32:43]

¹¹ Ma dañ tiyham:

Mac lau gameñ apa-nga hoñ ampiñ Pômdau. Ma mac lau hoñ anem wê atoc in sa-nga. [BW 117:1]

¹² Ma Aisaya to yom bocdec bu:

Ñasili dañ oc puc pi meñ yêc Jessi ndê ñawakac. Ma in oc tisa bu nem gôliñ lau nom-nga hoñ. Ma lau nañ lau Israel dom, nañ oc sêkêñ bata bu in nem ñac si. [Ais 11:10]

¹³ Aö waterj Anötö, nañ ti gëñ ñayham hoñ nañ yac dakëñ batañ, nañ ñahu, bu kën atac ñayham ti yom malô nem mac ahuc tu mac nem akëñ whiñ Yisu Kilisi-ña. Ma bocdinañ ñalau Dabuñ ndê ñaclai oc puc mac dôñ bu alhac ti atac pa su, ma ahôn gëñ ñandô ñayham nañ mac akëñ batam ambo.

Pol ndê gwelëñ ñawaê ñayham-ña

¹⁴ O anej asidôwai. Yêc anej ñalôm aö gakëñ whiñ ñanga bu mac akôm mêtê ñayham eñ, ma mac aňyalê yom ñandô tidôn, e mac atôm bu andôhôn tën daôm. ¹⁵ Tu Anötö ndê mwasiñ nañ kën tën aö-ña, dec gato yom pi gëñ ñatô ti ñanga tën mac, tu bu wawhê mac nem gauc sa, ma gauc nem yom dau tiyham. ¹⁶ Aêc. Anötö kêmwasiñ aö, dec këyaliñ aö sa bu wanem akiñ Yisu Kilisi tôm dabuñsiga, bu wahoc Anötö ndê ñawaê ñayham asê tën lau gameñ apa-ña. Ma tu anej gwelëñ dindëc-ña dec lau gameñ apa-ña nañ sêkëñ whiñ Yisu, nañ oc sêti lau dabuñ ña ñalau Dabuñ ndê ñaclai, ma ñac oc sêtôm da nañ Anötö gêlic ñayham.

¹⁷ Bocdinañ dec anej ñahu gapo dauñ sa tu gwelëñ nañ gakôm tu Anötö-ña, nañ Yisu Kilisi dau. ¹⁸ Aö gatec bu wasôm yom pi gëñ nañ aö dauñ gakôm, tigeñ wasôm yom pi gëñ hoñ nañ Kilisi dau kôm. Aö gahoc ñawaê ñayham asê tën lau gameñ apa-ña, ma sêlic gëñ daêsam nañ aö gakôm. Magoc Kilisi dau gêm ñac si ñalôm kwi e ñac daña wambu Anötö. ¹⁹ Iñ ndê ñalau Dabuñ kën ñaclai tën aö bu wakôm gëñ dalô ti gëñ atu-tu daêsam. Bocdinañ aö gahoc ñawaê ñayham pi Kilisi asê timala eñ, yêc malac Jerusalem ma yêc gameñ hoñ e meñ tën gameñ Ilirikum-ña. ²⁰ Aö gatec bu wakwê andu pi lhac alhö nañ ñamalac dañ kêsuhun muñ su. Bocdinañ tën ñamata-ña e meñ, aö atac whiñ bu wasôm ñawaê ñayham asê tën lau nañ dangasuñ sambuc Kilisi ndê ñaê-ña. ²¹ Tôm yom dañ nañ sêto muñ su pi Kilisi bocdec bu:

Lau nañ sêngô iñ ñawaê dañ dom, nañ oc sêlic iñ. Ma ñac nañ sêngô yom pi iñ su dom, nañ oc sênjalê iñ. [Ais 52:15]

Pol gauc gêm bu ndic lau malac Rom-ña kêsî

²² Tu gwelëñ dinañ hê aö dôñ ñapan-ña, dec gitôm dom bu watën mac waloc. ²³ Yala daêsam gi su, aö ñalôm kac aö bu walic mac. Ma kwahic dec anej gwelëñ pacndê yêc gameñ dindëc. ²⁴ Bocdinañ aö gauc gêm bu watën gameñ Spein-ña wandi, ma tën ndoc wañsêlën wandi, nañ dec gauc gêm bu walic mac tën ndoc dinañ. Aö tac whiñ ñandô bu wambo wawhiñ mac tôm bêc ñatô, ma gakëñ batañ bu tiñambu mac oc anem aö sa bu watën Spein wandi. ²⁵ Magoc gëñ ñamata-ña aö kwahic dec bu wapi Jerusalem wandi, bu wanem lau sêkëñ whiñ-ña sa yêc dindê. ²⁶ Bu lau gameñ Masedonia ti Akaya-ña sêlic ñayham bu sêndic awa sa bu sênem lau sêkëñ whiñ-ña nañ sêpônnda dau yêc malac Jerusalem, nañ sa. ²⁷ ñac sêlic ñayham bu sêkôm bocdinañ, ma lën dau iñ solop. ñahu bu lau gameñ apa-ña si tîp yêc lau Israel-ña. ñac sêtap mwasiñ nem ñac si gatu sa-ña sa tu Kilisi-ña, nañ meñ akëñ lau Israel-ña si toñ. Bocdinañ solop bu ñac sêkëñ si awa nom-ña ñatô, bu sênem lau Israel-ña nañ sêpônnda dau, nañ sa, ma sêo si tîp.

²⁸ Tën ndoc gwelëñ dindëc pacndê su, ma wakëñ awa dindëc sip lau Jerusalem-ña amba su, nañ goc watën Spein wandi. Ma tën têm dinañ wameñ walic mac. ²⁹ Ma aö gakëñ whiñ bu tën ndoc waloc wambo wawhiñ mac, nañ Kilisi oc êmwasiñ yac hoñ êñlêc.

³⁰ Tu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi-ña, ma tu mêtê atac whiñ-ña nañ ñalau kën tën yac, dec waterj mac bu alhac awhiñ aö, ma dahôc ñawapac ñawaê ñayham-ña dawhiñ dauñ. Ma atëñ mbec tën Anötö tu aö-ña. ³¹ Ateñ mbec bu Anötö êñgaho aö su yêc lau gameñ Judia-ña nañ sêkëñ whiñ Yisu dom, nañ amba. Ma atëñ mbec bu gwelëñ nañ gakôm bu wanem lau sêkëñ whiñ-ña sa yêc malac Jerusalem, nañ oc sêkôc sa ti atac ñayham. ³² Ma Anötö bu lic ñayham, dec tiñambu watën mac waloc ti atac ñayham, ma wañwhañ dauñ wawhiñ mac e licwalô sa tiyham. ³³ Anötö Yom Malô ñadau whiñ mac sambob. Yomandô.

16

Pol kêñ acsalô têtj inj ndê silip nañ sêmbô malac Rom

¹ Yac neñ lhuñwê kêñ whiñ Yisu-nga dañ gêm akiñ gôlôwac dabuñ yêc malac Kenkria, nañ ndê ñaê Pibi. Aö bu wawhê inj sa têtj mac bu inj awhê ñayham. ² Inj gêm lau daêsam sa, ma gêm aö sa whiñ, ma bocdinañ dec wandac mac bu akôc inj sa tu Pômdau ndê ñaê-nga, ankc Anötö ndê lau dabuñ si lêtj solop. Ma anem inj sa tu gêtj bocke nañ pônnda dau-nga.

³ Akêtj aneñ acsalô ñayham têtj Prisila lu Akwila, awhê lu ñgac nañ sêkôm gwelêñ sem akiñ Yisu Kilisi-nga sêmbô malac Rom, tôm aö gakôm gambo gameñ dindec. ⁴ Muñ-nga injlu sêkêtj dau sambuc tu sênem aö sa-nga, ma sêhêgo dau bu sêmbac ndu tu aö-nga dom. Tu dinañ-nga aö bu wanem danje injlu, ma gôlôwac dabuñ hoñ yêc lau apa si gameñ, nañ sem danje injlu sêwhiñ. ⁵ Ma wandac mac bu akêtj acsalô têtj lau sêkêtj whiñ-nga hoñ nañ sêkac dau sa bu sêlic om yêc injlu si andu, nañ sêwhiñ. Ma akêtj aneñ acsalô têtj Epenetus, aneñ ñamalac atac whiñ-nga, nañ ti ñgac ñamata-nga bu kêñ whiñ Yisu yêc gameñ Esia-nga. ⁶ Asôm aneñ acsalô têtj Maria nañ kôm gwelêñ atu tu nem mac sa-nga. ⁷ Ma akêtj acsalô têtj Andronikus lu Junias, nañ yac asa akêtj abañ tigeñ, ma muñ-nga andöc gapoc-walô awhiñ dauñ. Injlu awhê lu ñgac tiwaê yêc aposel si toñ ñalôm. Ma injlu sêkêtj whiñ Kilisi sêmuñ aö.

⁸ Asôm acsalô têtj Ampliatus, ñgac kêñ whiñ Pômdau-nga nañ aö atac whiñ kêtjêc. ⁹ Ma asôm acsalô têtj Urbanus, nañ alu am akiñ Kilisi awhiñ dauñ, ma têtj Stakis aneñ ñgac tac whiñ-nga dañ. ¹⁰ Ma têtj Apeles nañ hóc ñawapac daêsam tu Kilisi-nga, magoc kalhac ñaŋga ma hu ndê kêñ whiñ siñ dom. Ma akôm acsalô têtj lau hoñ nañ sêmbô Aristobalus ndê andu, ¹¹ ma têtj Herodion, aneñ ñatô dañ. Ma têtj lau nañ sêmbô Nasisus ndê andu, nañ sêkêtj whiñ Pômdau. ¹² Ma akôm acsalô têtj Tripena lu Triposa, awhê lu nañ sem gwelêñ ñaŋga tu Pômdau-nga. Ma têtj Pesis, awhê nañ aö atac whiñ kêtjêc, nañ kôm gwelêñ ñaŋga tu Pômdau-nga whiñ. ¹³ Akôm acsalô têtj Rupas nañ Pômdau kêtjalin inj sa, ma têtj inj dinda nañ yob aö gitôm aneñ dinañ solop. ¹⁴ Ma asôm acsalô têtj Asiñkretus, Plegon, Hemes, Patrobas, Hemas ma asidôwai nañ sêmbô sêwhiñ ñac. ¹⁵ Ma têtj Pilologus, Julia, Nereus lu lhuwê, ma Olimpas ti lau sêkêtj whiñ-nga hoñ nañ sêmbô sêwhiñ ñac. ¹⁶ Akam daôm* ankc Anötö ndê lau dabuñ si lêtj. Kilisi ndê gôlôwac dabuñ toñ tigeñ-tigeñ yêc gameñ dindec, nañ sêkêtj si acsalô ñayham têtj mac sêwhiñ.

Pol puc lau Rom-nga dôñ bu sêlhac ñaŋga

¹⁷ O asidôwai, aö waterñ mac bu ayob daôm têtj lau nañ si mêtê kôm lau sêwhê dau kôc-kôc, ma sêsôm yom nañ so yom ñandô nañ mac akôc sa su, bu ñac si yom dau kôm lau si sêkêtj whiñ tisac. Andic ahê lau kaiñ dinañ. ¹⁸ Bu ñac sem akiñ yac neñ Pômdau Kilisi dom, magoc sêkôm tu dau-nga. ñac sêmbac-sêmbac yom lau, ma sêsôm yom ñayham-ñayham bu sêñsau lau gauc babalê, nañ sêtôm dom bu sêñyalê yom ñahu.

¹⁹ Lau hoñ sêñgô ñawaê bu mac dañam wambu Kilisi ndê yom, ma bocdinañ aö atac ñayham atu tu mac-nga. Magoc aö wanem la mac, bu ati lau ti gauc tu lêtj ñayham-nga, ma andic ahê mêtê sac hoñ. ²⁰ Anötö Yom Malô ñadau ñasawa saurj oc ku Sadañ dulu, ma kêñ inj sôc mac gahim ñapu. Yac neñ Pômdau Yisu ndê mwasiñ têtj mac.

Lau ñatô sêkêtj si acsalô têtj lau Rom-nga

²¹ Timoti, nañ kôm gwelêñ whiñ aö, nañ kêñ ndê acsalô ñayham têtj mac. Ma Lusias, Jason ma Sosipata, lau nañ yac asa yêc abañ tigeñ, nañ sêwhiñ. ²² (Ma aö Tetius, nañ gato Pol ndê yom sip bapia dindec, nañ wasôm acsalô têtj mac tu Pômdau-nga.) ²³ Ma Gaius, nañ kôc aö Pol ti lau sêkêtj whiñ-nga malac dindec-nga sa, ma kêñ ndê andu ti yac mba gameñ akac sa ambo-nga, nañ kôm ndê acsalô têtj mac whiñ. Ma Erastas, ñgac nañ yob

* 16:16: Yêc inj ndê bapia, Pol to yom ma sôm têtj lau Rom-nga bu sêñgutô dau ña lêtj dabuñ. Mêtê dau bu tôc asê bu ñac hoñ sêmbô ti ñalôm tigeñ ma atac whiñ dau. Alic yom kaiñ tigeñ yêc bapia ñatô - 1 Kor 16:20; 2 Kor 13:12; 1 Tes 5:26; ma 1 Pit 5:14. Mêtê dau kêtjêc lau Israel-nga si gêbôm, magoc lau Papua Niugini-nga si mêtê nañ êlêmbê sêkôm, nañ sêkam dau.

malac dindec si ganom mone-nga, lu yac mba asidôwa Kwatus, sêkôm si acsalô têt mac bocdinaŋ. [²⁴ Yac neŋ Pômdau Yisu Kilisi ndê mwasiŋ têt mac hoŋ. Yomandô.]

Pol teŋ mbec êmpin Anötö-nga

²⁵ Tampin Anötö dandic ŋawaê. Bu ŋawaê ŋayham naŋ aö gahoc asê, ma mêtê naŋ sem pi Yisu Kilisi, naŋ Anötö gitôm bu puŋ dôn yêc mac nem ŋalôm e kôm mac akêŋ whin ma allac ŋaŋga. Anötö ndê lêŋ nem lau si-nga yêc siŋ dau ŋasawa baliŋ su. ²⁶ Propet akwa sêto yom pi lêŋ dau muŋ su, ma kwahic dec Anötö naŋ mbo titêm-titêm, naŋ gic atu lau bu sêhoc yom dau asê tiawê, e lau nom-nga sambob sêkêŋ whin, ma daŋga wambu in. ²⁷ Dahoc Anötö tigen, gauc ti gauc ŋahu, naŋ ndê waê sa tôm têt hoŋ, tu Yisu Kilisi-nga. Yomandô.

Pol ndê bapia ñamata-nga têtj lau Korin-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pol inj ngac ñamata-nga bu hoc ñawaê ñayham asê têtj lau yêc malac Korin, ma inj kôm gwelêj mbo malac dau ñasawa hic baliñ ma kêdôhôn lau nañ sic hu sêkêj whiñ Yisu (Apo 19:1-17).

Tiñambu Pol mbo whiñ ñac dom, ma ngô ñawaê pi ñawapac daêsam nañ hóc asê lau sêkêj whiñ-nga, ma ñac sêto bapia têtj inj ma sêndac inj bu whê yom ñatô sa. Tu dinañ-nga dec inj to bapia dindéc têtj ñac, têtj têtj inj dau mbo malac Epesas. Ñawapac ñatô nañ inj to yom pi, nañ lau sêsa lêtj mockaiñ-nga, sêwhê dandi kôc-kôc, señ Mwasinj Dabuñ ña lêtj so, sêkôc gauc so pi yom datisa akêj lau batê-nga, ma sênyalê yom pi ñalau Dabuñ ndê mwasinj ñapep dom. Ma ñac sêtoc mwasinj sêsôm yom awha wakuc-nga sa hóc gêlêc mwasinj hoñ.

Pol to yom dindéc têtj lau Korin-nga, tigenj yom daêsam hêganôn lau sêkêj whiñ-nga hoñ, ma gitôm bu puc yac dôñ bu datimêtê dauñ ñapep ma dasap mêtê ñayham dôñ.

Pol ndê yom ñamata-nga

¹ Aô Pol, nañ Anötö kêgalêm aô sa kêkuc inj ndê atac whiñ dec gati Yisu Kilisi ndê ñapotel. Alu yac neñ asidôwa Sostene ato bapia dindéc ² têtj Anötö ndê gôlôwac dabuñ yêc malac Korin. Alu ato têtj mac lau hoñ nañ ati lau dabuñ, ñahu bu Anötö piñ mac dôñ am damiñ Yisu Kilisi. Aêc, Anötö kêgalêm mac sa bu ati inj ndê lau dabuñ, awhiñ lau akêj gameñ hoñ, nañ sêtoc yac neñ Pômdau Yisu Kilisi ndê ñaê sa. Yisu tigenj ti yac neñ Pômdau, ma ñac si Pômdau bocdinañ. ³ Mwasinj ti yom malô têtj mac, akêj Damañ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi.

Pol gêm danje Anötö tu inj ndê mwasinj-nga

⁴ Tôm bêc hoñ aô gam danje aneñ Anötö, tu mwasinj nañ inj kêñ têtj mac tu mac nem akêj whiñ Yisu Kilisi-nga. ⁵ Yomandô. Tu mac ati Kilisi ndê lau-nga, dec Anötö ndê mwasinj kêsalê mac ahuc, ma gêm mac sa bu anjalê Anötö ndê yom ma asôm yom dau asê. ⁶ Ma ñalêtj dinañ Anötö ndê mwasinj puñ ñawaê nañ yac ahoc asê pi Kilisi, nañ ñahu sip ñalôm gi, nañ dôñ yêc mac nem ñalôm. ⁷ Tu dinañ-nga têtj têtj dindéc nañ mac hoñ ambo ti tamkwê ñandô bu alic bêc nañ Anötö oc hoc yac neñ Pômdau Yisu Kilisi asê, nañ mac apônda ñalau Dabuñ ndê mwasinj danj dom. ⁸ Ma Anötö oc puc mac dôñ bu alhac ñannga e bêc nañ yac neñ Pômdau Yisu Kilisi mbu meñ, dec mac oc alhac inj anjô-nga ti nem yom me giso mbasi. ⁹ Anötö nañ kêgalêm mac sa bu piñ mac dôñ anem damiñ inj ndê Atu Yisu Kilisi, yac neñ Pômdau, nañ gic bata bu yob mac ñalêtj dinañ. Ma yom hoñ nañ inj gic bata têtj yac, nañ oc kôm ñandô sa.

Yham dom bu Kilisi ndê lau sêwhê dau kôc

¹⁰ O asidôwai. Yac neñ Pômdau Yisu Kilisi kêkiñ aô bu wanem gwelêj ñawaê ñayham-nga wanem inj anjô, ma tu dinañ-nga dec aô bu w anem la mac bocdec bu. Ahu nem mêtê awhê daôm kôc-kôc-nga siñ! Apiñ daôm dôñ ma ambo ti ñalôm tigenj bu mac nem yom ti gauc danj so dau dom. ¹¹ O asidôwai. Aô gasôm yom dinañ ñahu bu Klowe ndê lau ñatô sêkêj puc aô bu mac nem lau ñatô sêseñ dandi e sêwhê dandi kôc-kôc. ¹² Aô ganjô bu mac nem lau ñatô sêsôm bu sêñkuc aô Pol, ma ñatô sêsôm bu sêñkuc Apolos, ma ñatô sêñkuc Pita, ma ñatô sêsôm bu sêñkuc Kilisi. ¹³ Oyaê! Mac gauc gêm sake? Kilisi whê dau kôc, a? Lau sic aô Pol lec ndu pi a gicso dau bu nem mac sa, a? Mac aliñ busanju tu aô neñ ñaê-nga, a? ¹⁴ Aô gam danje Anötö bu aô kaku mac nem lau daêsam dom. Aô kaku Krispas lu Gaius. ¹⁵ Tu dinañ-nga dec oc tôm dom bu ñamalac danj sôm bu mac aliñ busanju tu aneñ ñaê-nga. ¹⁶ Yomandô aô kaku lau nañ sêmbo Stepanas ndê andu

sêwhiņ, magoc ɲac lau dinaņ eņ. Aö bu waņku mac nem lau ɲatô whiņ, dec kalhiņ siņ su. ¹⁷ Kilisi kêkiņ aö bu waņku lau dom, magoc iņ kêkiņ aö bu wanem mêtê. Ma ɲawaê naņ gahoc asê pi Kilisi ndê mbac ndu pi a gicso dau, naņ yom ti ɲaclai atu. Bocdinaņ aö taņkwê gauc atu-tu nom-ɲga bu nem aö sa tu wanem mêtê-ɲga dom. Mba! Aö gatec bu wakôm a gicso dau ndê ɲaclai ti gêņ ɲambwa.

Kilisi tôc Anötö ndê ɲaclai ti gauc atu asê

¹⁸ Aö gasôm yom dinaņ, ɲahu bu ɲawaê pi Yisu ndê mbac ndu pi a gicso dau, tôc Anötö ndê ɲaclai asê têt yac lau naņ iņ bu nem yac si. Magoc lau naņ sic waê bu sêniņga, naņ sêņgô yom pi a gicso dau gitôm yom gauc mbasi-ɲga. ¹⁹ Bu sêto Anötö ndê yom daņ yêc bocdec bu:

Lau ti gauc atu-tu nom-ɲga, ma ɲac naņ gauc gêm bu sêņyalê gêņ hoņ ɲahu, naņ waseņ ɲac si gauc su, ma watôc asê bu gêņ ɲambwa. [Ais 29:14]

²⁰ Bocdinaņ, mac lau tigauc ma gwalam akwa ma mac lau nom-ɲga naņ aņsahê bu akip gêņ hoņ ɲahu sa, mac nem gauc dau ɲandô nde? Anötö tôc asê bu ɲamalac si gauc atu-tu nom-ɲga, iņ gitôm gêņ gauc mbasi-ɲga. ²¹ Ma iņ tôc iņ ndê gauc atu asê bocdec bu. Iņ kôm bu lau nom-ɲga sêtôm dom bu sêņyalê iņ ɲa ɲac dau si gauc. Ma iņ ndê ɲawaê ɲayham naņ yac ahoc asê, naņ lau nom-ɲga sêlic bu yom gauc mbasi-ɲga. Tigeņ Anötö dau gêlic ɲayham bu nem lau naņ sêkêņ whiņ ɲawaê dau, naņ si. ²² Lau Israel-ɲga takwê bu sêlic gêņ dalô. ɲac bu sêlic, dec oc sêkêņ whiņ. Ma lau Grik sêņsalê yom ti gauc atu, bu sêņgô dec oc sêkêņ whiņ. ²³ Magoc yac mba mêtê hêganôn ɲga Kilisi ti iņ ndê mbac ndu pi a gicso dau. Yom dau kêkuc gêņ naņ lau Israel-ɲga takwê, naņ dom, ma bocdinaņ dec sêkêņ whiņ dom. Ma lau Grik sêlic gitôm yom gauc mbasi-ɲga. ²⁴ Magoc lau Israel ti lau Grik bocke naņ Anötö kêgalêm ɲac sa sêti iņ ndê, naņ sêkôc yac mba yom pi Kilisi sa, ma sêņyalê bu iņ Anötö ndê ɲaclai ti gauc ɲahu. ²⁵ Bu gauc naņ Anötö kêkuc, dec kêmasaņ lêt bu Yisu sip nom meņ ma mbac ndu pi a gicso dau, naņ lau sêlic bu lêt gauc mbasi-ɲga. Magoc Anötö ndê gauc dau hóc gêlêc ɲamalac si gauc atu-tu hoņ. Ma Anötö ndê lêt dinaņ, lau sêlic bu lêt ɲaclai mba-ɲga, magoc hóc gêlêc ɲamalac hoņ si ɲaclai su.

²⁶ O asidôwai, akôc gauc pi daôm. Têt ndoc mac aņgô ɲawaê ɲayham tiwakuc ma atap Anötö ndê galem sa, naņ mac ambo atôm lau tigauc me lau ti ɲaclai atu, me lau tiwaê? Mba! ²⁷ Anötö tac whiņ bu êņyaliņ lau naņ lau nom-ɲga sêlic bu lau gauc mbasi-ɲga, ma lau ɲaclai mba-ɲga, naņ sa, tu bu kôm lau tigauc ma lau tiņaclai maya sa têt bêc ɲambu-ɲga. ²⁸ Lau naņ lau nom-ɲga sêpu ma sêlic bu lau waêmba ma lau ɲambwa, naņ Anötö kêyaliņ ɲac sa, tu bu êņgwiniņ lau naņ sêtoc dau sa-ɲga. ²⁹ Tu dinaņ-ɲga dec gitôm dom bu lau daņ sêņgiyaņ dau sa yêc Anötö aņgô-ɲga. ³⁰ Bu Anötö dau piņ yac dôn tam damiņ Yisu Kilisi, naņ ti yac neņ gauc ɲahu. Ma Kilisi dau ti yac neņ ɲahu dati lau gitêt ti lau dabuņ-ɲga, ma iņ ti ɲahu Anötö gêm yac si-ɲga. ³¹ Bocdinaņ, aņkuc yom naņ sêto yêc, naņ sôm bocdec bu:

Asa naņ bu po dau sa, naņ po dau sa tu Pômdau-ɲga eņ.

[Jer 9:24]

2

Pol gêm mêtê ɲa iņ dau ndê gauc ti licwalô dom

¹ O asidôwai, gauc nem têt ɲamata-ɲga naņ aö gahôc asê mac. Têt ndoc dinaņ aö gahêgo dauņ pi yom ɲayham-ɲayham me yom ti gauc atu-tu tu bu wawhê Anötö ndê yom sa têt mac-ɲga dom. Mba! ² Aö gahu yom pi gêņ daêsam siņ, ɲahu bu aö gauc gêm tidôn bu wasôm yom pi Yisu Kilisi tawasê, ma pi iņ ndê mbac ndu pi a gicso dau. ³ Têt têt aö gahôc asê mac, naņ aö gameņ têt ɲgac ti licwalô dom. Aö gatôc dauņ ma katitec ɲandô tu gwelêņ naņ Anötö kêņ sip aö amaņ-ɲga. ⁴ Ma aö gam mêtê ti gasôm yom têt mac kakuc gauc atu-tu nom-ɲga tu wambac yom mac-ɲga dom. Aö gasôm aneņ yom ma Anötö ndê ɲalau tôc iņ ndê ɲaclai asê bu puc aneņ yom dôn. ⁵ ɲalêt dinaņ mac nem akêņ whiņ ɲahu sip aneņ gauc me ɲamalac si gauc dom, magoc sip Anötö ndê ɲaclai.

ɲalau tôc Anötö ndê gauc atu asê

⁶ Bocdinaŋ, têtŋ ndoc yac bu anem mêtê, naŋ taŋkwê gauc atu-tu nom-ŋga tu puc yac mba yom dôn-ŋga dom. Mba. Magoc yac bu ambo awhiŋ lau naŋ sêkêŋ whiŋ ŋaŋga, naŋ dec oc tòm bu yac asôm yom ti gauc atu-tu têtŋ ŋac. Magoc yom dau kêkuc lau nom-ŋga si gauc, me gôliŋwaga têtŋ dindec-ŋga naŋ oc sêniŋga, naŋ si gauc dom. ⁷ Mba. Yom naŋ yac ahoc asê, naŋ kêkuc Anötö ndê gauc, ma hêganônŋ lêtŋ naŋ iŋ kêmasaŋ muŋ-ŋga andô lê, tu bu nem yac lau naŋ dakêŋ whiŋ Yisu, naŋ si, ma datap iŋ ndê ŋawasi sa. Lêtŋ dau kêkuc iŋ ndê gauc atu, naŋ ŋahu sip ŋalôm gi, ma yêc siŋ dau têtŋ lau nom-ŋga. ⁸ Gôliŋwaga têtŋ dindec-ŋga daŋ sêŋyalê lêtŋ dau ŋahu dom. Ŋac bu sêŋyalê, dec oc tòm dom bu sêkic yom bu sêndic Pômdau Ŋawasi Ŋadau ndu pi a gicso dau. ⁹ Magoc ŋac sêŋyalê dom. Tòm Anötö ndê yom naŋ sêto yêc muŋ su, naŋ whê sa bocdec bu:

Gêŋ ŋayham naŋ Anötö kêmasaŋ gwananŋ tu lau naŋ atac whiŋ iŋ-ŋga, naŋ lau daŋ sêlic dom, daŋ sêŋgô ŋawaê dom, ma lau daŋ sêŋyalê dom. [Ais 64:4]

¹⁰ Tigerŋ Anötö ndê Ŋalau têtŋ gêtŋ dau asê têtŋ yac. Bu Ŋalau dau kip gêtŋ hoŋ ŋahu sa, ma kêyalê gêtŋ hoŋ. Ma iŋ kêyalê Anötö ndê gauc atu-tu, naŋ ŋahu sip ŋalôm gi, naŋ whiŋ. ¹¹ Anŋô! Asa gitôm bu êŋyalê yom naŋ ŋamalac daŋ gauc gêm yêc ndê ŋalôm? Lau daŋ sêŋyalê dom, magoc ŋamalac dau ndê ŋalau kêyalê iŋ ndê gauc. Ma bocdinaŋ lau daŋ sêŋyalê Anötö dau ndê gauc dom, magoc Anötö ndê Ŋalau tawasê kêyalê. ¹² Anötö tac whiŋ bu yac taŋyalê mwasiŋ naŋ iŋ kêŋ têtŋ yac ŋambwa. Tu dinaŋ-ŋga dec ŋalau naŋ iŋ kêŋ têtŋ yac, naŋ ŋalau nom-ŋga daŋ dom, magoc iŋ dau ndê Ŋalau. ¹³ Ma yac ahoc yom asê pi Anötö ndê mwasiŋ dau. Magoc yac asôm yom aŋkuc gauc atu-tu naŋ lau nom-ŋga sêtoc sa, naŋ dom. Yac asôm asê tòm Ŋalau Dabuŋ kêtôhônŋ yac. Yom ŋandô pi gwelêŋ naŋ Anötö kôm tu yac neŋ gatuŋ-ŋga, naŋ yac asôm asê têtŋ lau naŋ Ŋalau Dabuŋ mbo ŋac si ŋalôm, aŋkuc yom ti gauc naŋ Ŋalau dau kêŋ têtŋ yac. ¹⁴ Magoc lau naŋ Anötö ndê Ŋalau mbo ŋac si ŋalôm dom, naŋ oc sêtôm dom bu sêkôc yom naŋ Ŋalau dau kêtôhônŋ yac, naŋ sa. Ŋahu bu ŋac sêlic gêtŋ dau gitôm gêtŋ gauc mbasi-ŋga, ma tòm dom bu sêŋyalê. Ŋalêŋ tigerŋ naŋ tòm bu sêŋyalê, naŋ Ŋalau Dabuŋ whê ŋac si gauc sa. ¹⁵ Bocdinaŋ yac lau naŋ dakôc Ŋalau Dabuŋ sa su, naŋ datôm bu taŋsahê ti taŋyalê gêtŋ hoŋ ŋahu. Magoc lau naŋ sêkôc Ŋalau sa su dom, naŋ sêtôm dom bu sêŋyalê yac neŋ ŋahu. ¹⁶ Gauc nem Anötö ndê yom daŋ, naŋ sêto yêc bocdec bu:

Asa kêyalê Pômdau ndê gauc, ma asa gitôm bu êndôhônŋ iŋ? [Ais 40:13]

Lau nom-ŋga daŋ sêŋyalê dom, magoc yac taŋyalê, ŋahu bu Ŋalau Dabuŋ têtŋ Kilisi ndê gauc asê têtŋ yac.

3

Lau Korin-ŋga sêkêŋ whiŋ gwalec

¹ O asidôwai hac. Têtŋ ndoc aô gambo gawhiŋ mac, naŋ aô gasôm yom têtŋ mac tòm gasôm têtŋ lau nom-ŋga naŋ Ŋalau Dabuŋ gêm gôliŋ ŋac dom. Ŋahu bu mac atôm balêkoc dedec tu nem lêtŋ akêŋ whiŋ Kilisi-ŋga. ² Yom naŋ aô gasôm têtŋ mac, naŋ tòm aô gakêŋ mac anôm su ŋambwa. Bu mac atôm balêkoc dedec naŋ sêtôm dom bu sêneŋ gêtŋ ŋaŋga. Ma kwahic d ec aô galic bu mac ambo bocdinaŋ ŋapaŋ. ³ Ŋahu bu tòm bêc hoŋ mac am lêmuiŋ ti aseŋ daôm ŋapaŋ. Mac asap lêtŋ nom-ŋga dônŋ ŋapaŋ, dec têtŋ asê bu mac aŋkuc lêtŋ ŋalôm akwa-ŋga, ma Ŋalau Dabuŋ gêm gôliŋ mac nem lêtŋ dom. ⁴ Bu mac awhê daôm kôc-kôc, ma mac nem lau ŋatô sêsôm bu sêŋkuc aô Pol, ma ŋatô sêsôm bu sêŋkuc Apolos. Mac nem gauc dinaŋ iŋ gauc nom-ŋga ŋambwa.

Aposel sem gwelêŋ sêtôm lau akiŋ ŋambwa

⁵ Aô bu wandac mac bu Apolos i ŋ asa? Ma aô Pol dec aô asa? Anŋô su naŋ. Yac lau akiŋ ŋambwa, naŋ ahoc Pômdau ŋawaê asê, ma tu ŋawaê dinaŋ-ŋga dec mac akêŋ whiŋ iŋ. Yac akôm mba gwelêŋ têtŋ têtŋ tòm iŋ kêŋ têtŋ yac. ⁶ Aô d auŋ gatôm ŋgac naŋ sô gêtŋ ŋawhê sip nom. Ma Apolos iŋ gitôm ŋgac naŋ kêsôwê bu sip gêtŋ ŋawhê naŋ aô gasô. Magoc Anötö dau kôm gêtŋ dau po pi meŋ. ⁷ Bocdinaŋ atoc ŋgac naŋ sô gêtŋ, me ŋgac naŋ kêsôwê bu, naŋ sa dom, bu alu ŋgac akiŋ ŋambwa. Atoc Anötö sa, bu iŋ kôm gêtŋ po tiatu.

⁸ Ñamalac nañ sô gêñ ñawhê, ma ñamalac kêsôwê bu sip-ñga, inlu lu-lu si gwelen ñahu tigen. Ma Anötö oc kên ñaôli tên inlu, êñkuc gwelen nañ inlu sêkôm. ⁹ Gwelen ñawâe ñayham-ñga nañ yac akôm ambo mac ñalôm, nañ gitôm yac akôm gwelen yêc yac mba ôm têtêtên dom. Mba. Bu mac hoñ atôm Anötö ndê ôm tigen, ma yac atôm in ndê lau akiñ nañ akôm gwelen yêc ôm dau.

Gôlôwac dabuñ sêtôm Anötö ndê andu

Ma mac atôm Anötö ndê andu nañ in bu kwê sa. ¹⁰ Tôm Anötö ndê mwasiñ puc aô dôñ dec aô gam mêtê mac. Aô gakôm gwelen dinañ gitôm gwalam akwa kwê andu-ñga, nañ kêsuhuñ alhö sip nom gi. Ma lau ñatô nañ sem gwelen mêtê-ñga sênkuc aô, nañ sêtôm lau nañ sic dañ ti lêlôm ma akiñkwa pi alhö nañ aô kasuhuñ muñ su. Mac lau asa nañ bu akôm gwelen tu andic dabiñ andu dau-ñga, nañ ayob daôm bu akôm gwelen dau ñapep eñ. ¹¹ Bu Yisu Kilisi tawasê in ti yac neñ dakên whiñ ñahu. Kilisi dau gitôm alhö nañ Anötö kên bu lau sêkwê andu pi-ñga, ma alhö ñandô dañ yêc dom. ¹² Lau ñatô sêkôm gwelen ñayham tu bu sêkwê andu sa pi alhö dau, nañ gitôm sêkwê andu ña gol me silba me hoc ñayham. Magoc lau ñatô sêkôm gwelen bambaliñ, nañ gitôm sêkwê andu ña gên ñambwa gitôm kwan me a babalê. ¹³ Tên béc ñambu-ñga Anötö oc êñsahê lau tigen-tigen si gwelen ña ya, ma ya oc tôc ñac si gwelen ña-ñandô asê tiawê. ¹⁴ Ñac nañ sêkôm gwelen ñayham, nañ si gwelen ña-ñandô oc gacgeñ yêc. Ya oc neñ su dom, ma ñac oc sêtap si ñaôli sa. ¹⁵ Magoc ñac nañ sêkôm gwelen bambaliñ, nañ ya oc êñsahê ñac si gwelen ma neñ hoñ su niñga. Ñac lau dau oc sêwê sa yêc yawahô, magoc ñac si gwelen ñandô dañ oc gacgeñ yêc dom.

Lau sêkên whiñ-ñga si ñahu yêc nom dom

¹⁶ O lauhac! Mac atôm Anötö ndê lôm dabuñ, ma Anötö ndê ñalau mbo mac nem ñalôm. Mac añyalê yom dinañ, me mba? ¹⁷ Yomandô, mac atôm Anötö ndê lôm, ma lôm dau in gên dabuñ. Tu dinañ-ñga asa nañ kôm Anötö ndê andu dabuñ tisac, nañ Anötö oc kôm in tisac bocdinañ.

¹⁸⁻²⁰ Añsau daôm pi gauc nañ lau nom-ñga sêlic bu gauc atu-tu, nañ dom. Bu gauc nañ lau nom-ñg a sêlic bu gauc atu-tu, nañ Anötö gêlic tôm gên gauc mbasi-ñga. Tôm yom nañ sêto yêc, nañ sôm bocdec bu:

Gauc atu-tu nañ ñamalac sêtoc dau sa pi, nañ Anötö oc nem kwi ti ñac si akô bu sêsip sêndi-ñga. [Job 5:13]

Ma yom dañ tiyham sêto yêc bocdec bu:

Pômdau kêyalê gauc nañ lau nom-ñga sêtoc sa ti gauc atu-tu, ma in gêlic gitôm gên ñandô mbasi-ñga. [BW 94:11]

Bocdinañ, mac nem asa nañ gauc gêm bu in ñamalac ti gauc atu-tu pi gên nom-ñga, magoc kêyalê Anötö dom, nañ hu gauc nom-ñga siñ, ma ti ñamalac gauc mbasi-ñga. Ma ñalên dinañ dec oc tôm bu in ti ñamalac tigauc yêc Anötö añgô-ñga.

²¹ Bocdinañ dec atoc daôm sa tu añkuc aô Pol, me Apolos, me ñamalac dañ-ñga dom! Bu gên ñayham hoñ nañ tôm bu po mac sa, nañ meñ akên Anötö tigen. ²² In kêkiñ aô Pol, lu Apolos ma Pita atôm lau akiñ, tu bu anem mac sa-ñga. Ma mac nem gameñ ambo-ñga ti nem têm ambo tamli-ñga ma têm ambac ndu-ñga, gên nañ kwahic dec sêmbo ti gên nañ oc sêhóc asê tiñambu, gên hoñ dinañ Anötö ti ñadau ma kên tên mac bu nem mac sa. ²³ Ma Anötö tigen piñ mac dôñ am damiñ Kilisi, ma Kilisi ndê ñahu yêc Anötö dau.

4

Lau aposel si gwelen ti sakiñ

¹ Bocdinañ, alic yac atôm Kilisi ndê lau akiñ ñambwa, nañ in gêlic yac atôm bu akôm in ndê gwelen, dec kên Anötö ndê yom nañ ñahu sip ñalôm gi, nañ sip yac amañ. ² Ma yac hoñ tañyalê su, bu yac neñ ñadau bu kên gwelen sip yac amañ, nañ dayob ñapep dandic ñawâe. ³⁻⁴ Bocdinañ in lên solop bu yac datôc gwaniñ yac neñ gwelen ti sakiñ tu bu tañsahê bu yac akôm ñapep me mba. Aô neñ atac pa su pi gwelen nañ Anötö kên sip

aö amañ. Tigeñ yom dinañ whê aö sa bu aö ngac akiñ gitêñ lec dom. Aö gahêgo dauñ tu gauc bocke mac akôc, me lau ñatô sêkôc, me aö dauñ gakôc pi aneñ sakiñ-ñga lec dom. Bu Pômdau tawasê ti ñadau bu êñsahê aö-ñga. ⁵ Bocdinañ gauc nem bu anñsahê lau pi ñac si lêt ti sakiñ ñagahô dom, ahôn Pômdau ndê bêc bu mbu meñ-ñga. Têñ dinañ gêñ nañ siñ dau yêc ñasec ñalôm, ma gauc hoñ nañ yêc ñamalac si ñalôm, nañ Pômdau dau oc hoc asê tiawê. Ma têtñ dinañ lau hoñ nañ sic waê bu sêtap waê sa, nañ oc sêtap sa akêñ Anötö tôm ndi.

⁶ O asidôwai hac. Aö gato yom dinañ pi alu Apolos gitôm yom gôliñ dañ, tu bu wawê mac nem gauc sa-ñga. Aö bu wandôhôn yom ñalhô dañ têtñ mac, nañ sêsôm bocdec bu, “Ayob bu akôm gêñ dañ so Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ dom.” Mac bu anñyalê yom dau ñahu, dec oc tôm dom bu mac atoc ñamalac dañ sa hóc gêlêc dañ su. ⁷ Am asa nañ toc daôm sa, nañ ngô. Asa sôm bu am hóc gêlêc lau ñatô? Ma am nem gêñ sake yêc, nañ am tap sa yêc Anötö ndê dom? Ma am nem gauc ti gêñ ñayham hoñ bu meñ akêñ Anötö, dec tu sake-ñga am toc daôm sa bu am nem gêñ hoñ ñahu am daôm?

⁸ Bocke? Anötö ndê mwasiñ kêsâlê mac ahuc su, a? Mac gauc gêm bu mac atôm lau ti lêlôm Anötö ndê mwasiñ-ñga, a? Mac atap têtñ ñambu-ñga sa su, dec andöc atôm kiñ ma kwin ma am gôliñ awhiñ Kilisi, magoc yac hic lec mba, a? Oyaê! Têtñ dau bu meñ sa su, dec oc ñayham kêlêc, ma bocdinañ dec oc tôm bu yac hoñ danem gôliñ dawhiñ dauñ. Magoc mba! ⁹ Bu yac lau aposel ambo nom atôm lau waêmba nañ atinambu lau hoñ, ma atôm lau nañ sêkic yom bu sêndic ñac ndu. Aö gauc gêm bu Anötö kêgwiniñ yac ma kêtñ yac ambo bocdinañ atôm dôhôn bu lau hoñ ma anjela sêwhiñ sêlic. ¹⁰ Tu Kilisi-ñga dec lau nom-ñga sêlic yac atôm lau gauc mbasi-ñga. Magoc yêc Kilisi ndê lau ñalôm, mac apo daôm sa bu ati lau ti gauc atu-tu, a? Yac lau licwalô mba, magoc mac lau ti licwalô atu, a? Bocke dec mac lau ti waêm, magoc yac hic lec lau waêñ mba? ¹¹ Ñasawa baliñ su e meñ têtñ kwahic dec, yac ahóc ñawapac daêsam. Gêñ yô yac, bu yô yac, yac mba ñakwê mbasi, lau sic yac, ma yac mba gameñ andöc-ñga mbasi. ¹² Yac amañ am gwelenñ atu tu akôm kwañ dauñ-ñga. Lau sêpu yac, tigeñ yac am mbec ñac ô. Sêkêñ kisa yac, magoc ahóc ti atac pa su. ¹³ Lau sêsec yac, magoc yac asôm yom malô ô. Sêlic yac atôm gêñ ñapopoc nom-ñga ñambwa. Ñawapac kaiñ dinañ yac ahóc ñapan.

¹⁴ Aö gato yom dinañ tu bu wakôm mac mayam daôm-ñga dom. Mba. Aö galic mac tôm aneñ balêkoc atac whiñ-ñga, ma tu dinañ-ñga dec gato tu wakêñ puc mac-ñga. ¹⁵ Yêc Kilisi ndê gôlôwac dabuñ ñalôm, lau daêsam sêmbo, nañ sêtôm bu sêndôhôn mac. Tigeñ tôm dom bu mac alic ñac tôm damami. Magoc aö galic dauñ tôm mac damam, ñahu bu mac akêñ whiñ Yisu Kilisi tu ñawaê ñayham nañ aö gahoc asê pi iñ-ñga. ¹⁶ Tu dinañ-ñga dec wañgilí mac bu anñkuc aneñ lêtñ. ¹⁷ Ma bocdinañ dec aö bu wañkiñ Timoti têtñ mac loc. Iñ sap Pômdau dôñ ñanña eñ, ma iñ aneñ balê atac whiñ-ñga solop. Aneñ yom ti lêtñ hoñ nañ gasa tu kakuc Yisu Kilisi-ñga, nañ iñ oc whê sa bu kêtñ gauc mac. Ma iñ oc êndôhôn mac êñkuc mêtê nañ aö gam, ma yom nañ aö dauñ kadôhôn têtñ gôlôwac dabuñ yêc gameñ hoñ.

¹⁸ Mac nem lau ñatô sêtoc dau sa kêlêc ma sêpu aö ti aneñ yom, ñahu bu ñac gauc gêm bu aö oc watêñ mac waloc dom. ¹⁹ Tigeñ Pômdau bu lic ñayham, dec ñasawa sauñ eñ aö oc waloc. Ma aö oc wakip lau nañ sêtoc dau sa, nañ si yom ñahu sa. Ma gêtñ dañ whiñ, nañ oc wañyalê ñaclai bocke dec puc ñac dôñ. ²⁰ Bu lau nañ Anötö gêm gôliñ ñac, nañ sêsôm yom ñambwa dom, magoc Anötö ndê ñaclai puc ñac si yom dôñ. ²¹ Bocke? Mac atac whiñ bu aö waloc ma wamatôc mac tôm damba nañ hi iñ ndê balêkoc ña sô, me mac atac whiñ bu aö waloc ma wañkuc mêtê atac whiñ-ñga ti lêtñ yom malô-ñga?

5

Yom pi ñgac mockaiñ-ñga

¹ Lau daêsam sêngô ñawaê pi ñgac mockaiñ-ñga dañ nañ mbo mac nem gôlôwac dabuñ ñalôm. Yac gauc gêm bu lau sambuc sêkôm mêtê sac, magoc ñac oc sêkôm mêtê sac sambuc gitôm ñgac dinañ kôm, nañ dom. Iñ gêm awhê nañ iñ damba gêm muñ su.

² Bocke? Mac atoc daôm sa ma alic mêtê dau ñayham, a? Oc tòm bu iñ ndê mêtê kôm mac nem ñalôm ñawapac ma mayam daôm atu, e atin iñ su yêc gôlôwac dabuñ ñalôm. Magoc tu sake-ña mac akôm dom? ³ Kwahic dec aô gambo ahê mac, magoc aneñ ñalôm sambuc yêc whiñ mac. Ma aô gauc gêm lêt tamatôc ñgac dau-ña gwanañ su, gitôm aô dauñ gambo gawhiñ mac ma yac tamatôc iñ. ⁴ Tu yac neñ Pômdau Yisu ndê ñaê-ña, aô wasôm têt mac bu akac daôm sa ma amatôc giso dau. Anjyalê bu Pômdau Yisu ndê ñaclai yêc mac, ma aneñ ñalôm sambuc yêc whiñ mac bocdinañ. ⁵ Atin ñgac dau su yêc gôlôwac dabuñ ñalôm, ma akêt iñ mbu sip Sadañ ndê gôliñ ñapu. Ñalêt dinañ dec mboe iñ oc nem dau kwi ma hu ndê mêtê ñalôm akwa-ña siñ. Ma bocdinañ dec têt Pômdau ndê bêc êmatôc lau-ña, iñ ndê gatu oc niñga dom.

⁶ Mac atoc daôm sa yham dom. Gauc nem yist. Mac anjyalê su bu yist ñagec oc êñsôwec malô-malô yêc bolom ñalôm e nem bolom sambuc ahuc. Ma mêtê sac gitôm bu êñsôwec yêc gôlôwac dabuñ ñalôm gitôm yist. ⁷ Tu dinañ-ña dec atin ñgac mockaiñ-ña dinañ su yêc gôlôwac dabuñ ñalôm, bu iñ ndê mêtê ñalôm akwa-ña gitôm yist. Ma bocdinañ dec mac oc ambo atôm bolom wakuc yist mbasi-ña. Bu Kilisi, nañ sic ndu gitôm Domba †Pasowa-ña, nañ kêtaho mac su yêc lêt ñalôm akwa-ña, dec mac ati lau wakuc su. ⁸ Bocdinañ dec atec yist akwa nañ ñahu sip mêtê sac, tòm lau Israel-ña nañ sêkôc yist hoñ su yêc ñac si andu têt ndoc Pasowa-ña. Ma asa nem lêt tiwakuc, tu bu andi atôm bolom yist mba-ña, nañ ñahu hêganôn lêt ñawasi ma lêt yom ñandô-ña.

⁹ Aô gato bapia dañ têt mac muñ su, ma gasôm têt mac bu andic ahê lau mockaiñ-ña. ¹⁰ Aô gato yom dau hêganôn lau sambuc dom. Aô gato hêganôn lau nañ sêmbo gôlôwac dabuñ ñalôm, nañ sêkôm sac. Ñahu bu lau sambuc si lêt mockaiñ-ña me mêtê sêneñ gêt ñawahô-ña me mêtê sêñsau lau tu sêñgaho ñac si gêt-ña me lêt sênem akiñ gwam-ña, nañ gêm nom ahuc sambuc. Ma aô bu wasôm têt mac bu andic ahê lau sambuc ti ñac si lêt sac, dec oc tòm dom bu mac atap ñasawa dañ sa yêc nom tu ambo-ña. ¹¹ Aô gasôm têt mac bu andic ahê ñamalac bocke nañ sam dau bu ñamalac kêt whiñ-ña, magoc kôm sac ñapañ. Mac nem asa nañ kôm mêtê mockaiñ-ña, me gêt gêt ñawahô, me gêm akiñ gwam, me sôm yom sac-sac, me nôm gêt e kêtin iñ, me kêsau lau bu êñgaho ñac si gêt, nañ andic ahê iñ ñapep. Andôc awhiñ iñ, ma aneñ gêt awhiñ iñ dom.

¹²⁻¹³ Gweleñ tamatôc lau nañ sêmbo gôlôwac dabuñ ñalôm dom, nañ gic waê yac dom. Anötô dau oc êmatôc ñac. Magoc lau nañ sêmbo gôlôwac dabuñ ñalôm bu sêkôm sac, dec iñ yac neñ gweleñ bu tamatôc ñac. Akôm tòm yom nañ sêto yêc, nañ sôm bu:

Ñamalac bocke nañ kôm sac, nañ atin iñ su yêc mac nem toñ ñalôm. [Diut 17:7]

6

Lêt tamatôc ñawapac-ña

¹ Tu sake-ña dec mac akêt lau sêkêt whiñ-ña si yom têt ñgac êmatôc yom-ña nañ kêt whiñ dom, bu êmatôc? Yom dañ bu yêc ñamalac sêkêt whiñ-ña lu ñasawa, dec mac daôm amasañ. ² Anjyalê tidôn! Têt ndoc Yisu mbu meñ, nañ Anötô oc kêt gweleñ sip i ñ ndê lau dabuñ amba, bu sêmatôc lau nom-ña. Gweleñ dau iñ gweleñ atu andô, ma yom nañ kwahic dec yêc lau sêkêt whiñ-ña ñasawa, nañ gitôm gêt sauñ. Boc-dinañ dec mac atôm bu amatôc. ³ Ma anjyalê gêt atu dañ tiyham. Yac oc tamatôc anjela sac si yom whiñ. Bocdinañ têt têt kwahic dec-ña yac datôm bu tamatôc yom bocke nañ yêc yac ñasawa. ⁴ Tu dinañ-ña dec yom bu yêc mac nem ñamalac lu ñasawa, nañ tu sake-ña mac akêt têt lau nañ si ñaê mba yêc gôlôwac dabuñ ñalôm, bu sêmatôc? Mac daôm atôm dom bu amatôc, a? ⁵ Aô gato y om dindéc bu wakôm mac mayam daôm. Bocke? Yêc mac nem gôlôwac dabuñ ñalôm, ñamalac tigauc nañ gitôm bu êmatôc lau sêkêt whiñ-ña si yom, nañ dañ mbo dom, a?

⁶⁻⁷ Bocke dec mac nem dañ kêt iñ ndê asidôwa dañ kalhac lau nañ sêkêt whiñ dom, nañ anjô-ña, tu bu sêmatôc inlu si yom-ña? Tu mac akôm bocdinañ-ña dec ku mac nem lêt anjuc Kilisi-ña dulu su. Mac nem lau sêkêt whiñ-ña ñatô bu sêkôm sac têt mac, me sêsôm yom tasan bu sêñgaho mac nem gêt ñatô su, dec wasôm têt mac bu ahu

gêñ dau siñ têtñ ñac ma ahôc ñawapac dau! ⁸ Magoc mac akôm dom. Mac daôm akôm sac t êñ daôm, ma angho nem asidôwai si gêñ su.

Lau sac oc sêtap undambê sa dom

⁹ Anghô ma anghalê! Lau nañ sêkôm mêtê sac, nañ si dañ oc wêkaiñ ndê mala yêc Anötö ndê gameñ undambê-nga dom. Akôc gauc ñapep ma angho daôm dom! Lau nañ sêkôm mêtê mockaiñ-nga ñalêñ tidau-tidau nañ so pwac nañ Anötö kêmatiñ tidôñ tu lauwê ma laungac sênem dandi-nga, laungac nañ sêkêñ dau têtñ laungac ñatô, lau nañ sem akiñ gwam, ¹⁰ lau kañ, lau nañ señ gêñ ñawahô, lau nañ sênôm gêñ e kêñiñ ñac, lau nañ sêsôm yom sac-sac, lau nañ sêñsau lau tu sêñgho ñac si gêñ-nga, lau kaiñ dinañ si dañ oc wêkaiñ ndê mala yêc Anötö ndê gameñ dom. ¹¹ Muñ-nga mac nem lau ñatô sêsa lêtñ sac bocdinañ. Tigeñ kwahic dec yac neñ Anötö kôm gwelêñ pi mac ña iñ ndê ñalau Dabuñ. Iñ kêtghasiñ mac nem sac hoñ su giñga, ma kôm mac ati lau dabuñ ma lau gitêñ tu Pômdau Yisu Kilisi ndê ñaê-nga.

¹² Mac nem lau ñatô sêsôm yom bocdec bu, “Gêñ hoñ gitôm bu yac dakôm. Yao dañ yêc dom.” Magoc aô wasôm têtñ mac bu gêñ hoñ oc nem yac sa dom. Yomandô, gêñ hoñ gitôm bu yac dakôm, ma yao dañ yêc dom. Magoc aô dauñ gatec bu gêñ dañ nem gôliñ aô. ¹³ Ma mac nem lau ñatô sêsôm bu, “Anötö kêñ gêñ daneñ-nga tu ñatac-nga, ma kêñ ñatac tu gêñ daneñ-nga-nga. Magoc iñ oc señ gêñ daneñ-nga ma ñatac lu-lu su sêñiñga.” Tu ñac si yom dinañ-nga dec sêlic si ñamlic tôm gêñ ñambwa-nga ma sêkêñ si ñamlic bambaliñ tu sêkôm mêtê mockaiñ-nga tidau-tidau. Magoc anghô! Anötö kêmasañ yac ne ñ ñamlic tu danem akiñ Pômdau-nga, ma Pômdau ndê gwelêñ nem yac si-nga gic waê yac gatuñ tigeñ dom, magoc gic waê yac neñ ñamlic whiñ. ¹⁴ Anötö ndê ñaclai uñ Pômdau sa akêñ lau batê-nga, ma oc uñ yac sa ti ñamlic sambuc bocdinañ.

¹⁵ Anghô su nañ! Mac nem akêñ whiñ piñ mac dôñ am damiñ Kilisi, dec kôm mac nem ñamlic ti iñ ndê ñandô ñadañga dañ. Mac anghalê yom dindec, me mba? Ma bocke dec mac alic ñayham bu akôc Kilisi ndê ñandô ñadañga ma asap pi awhê mockaiñ-nga? Lêtñ dau sac sambuc! ¹⁶ ñgac dañ bu yêc whiñ awhê mockaiñ-nga dañ, nañ iñlu sêti ñamlic tigeñ. Mac anghalê, me mba? Gauc nem Anötö ndê yom nañ sêto yêc bocdec bu:

Iñlu oc sêti gêñ tigeñ.

[Gen 2:24]

¹⁷ Magoc asa nañ sap Pômdau dôñ, nañ ñalau piñ iñlu dôñ sêti gêñ tigeñ.

¹⁸ Bocdinañ alhò su yêc mêtê mockaiñ-nga. Bu asa nañ kôm mêtê mockaiñ-nga nañ kôm mêtê sac têtñ dau ñamlic, bu mêtê dau kêyaiñ iñ ndê ñamlic hôc gêlêc mêtê sac ñatô nañ iñ bu kôm. ¹⁹ Anghô! Anötö kêñ ñalau Dabuñ têtñ mac lau tigeñ-tigeñ ma iñ mbo nem ñalôm, dec mac nem ñamlic gitôm ñalau ndê lôm dabuñ. Anghalê, me mba? Mac ñadau daôm dom. ²⁰ Mba! Anötö gêmlihi mac su ati iñ ndê, ña ñaôli atu. Tu dinañ-nga dec ayob nem ñamlic ñapep, tu bu gêñ hoñ nañ mac akôm, nañ oc po Anötö ndê waê sa.

7

Yom pi lauwê ti laungac sênem dandi-nga

¹ Kwahic dec aô bu waô yom ñatô nañ mac ato sip nem bapia. Mac ato yom pi mac nem gauc bocdec bu, lauwê ma ñgac bu sênem dau dom, dec oc ñayham. ² Gauc dinañ iñ ñayham, magoc lêtñ mockaiñ-nga kêsôwec tiatu yêc nom, ma tu dinañ-nga dec wasôm têtñ mac bu iñ lêtñ ñayham kêlêc bu lauwê sênem ñgac sa, ma laungac sênem awhê sa. ³ Ma ñgac dañ êñgamiñ dau têtñ ndê awhê dom, ma awhê êñgamiñ dau têtñ ndê akweñ dom. ⁴ Bu awhê dañ ti ñadau dau ndê ñamlic tawasê dom, iñ nakweñ ti ñadau whiñ. Ma ñgac dañ ti ñadau dau ndê ñamlic tawasê dom, iñ ndê awhê ti ñadau whiñ. ⁵ Bocdinañ awhê lu ñgac sêñgamiñ dau têtñ dandi dom, mboe iñlu si dañ ndê ñalôm kac iñ e Sadañ êntôm iñ bu kôm mêtê mockaiñ-nga. Iñlu bu si ñalôm pitigeñ bu sêmbo ahê dau ñasawa sauñ bu sênem dabuñ dau tu sêteñ mbec-nga, dec oc tôm. Magoc têtñ t êm dau pacndê, nañ sêmbo sêwhiñ dau tiyham. ⁶ Aô gauc gêm bu iñ lêtñ ñayham bu lauwê ma ñgac sênem dau, ma tu dinañ-nga dec gawhê yom dau sa têtñ mac. Magoc aô gato tu bu wandic

yomsu lauwê ma ngac hoj bu sênem dau-nga lec dom. ⁷ Aö tac whij bu lau hoj sêmbô sêtôm aö dec gambo. Tigej Anötö gic sam inj ndê mwasinj tidau-tidau têtj ñamalac tigej-tigej tôm gi. Yac hoj dawêkainj mwasinj kainj tigej dom.

⁸ Aö bu wasôm yom pi laungac sawa, ma lauwê sawa. Ñac bu sênem awhê me ngac wakuc dom, ma sêmbô sêtôm aö gambo, dec oc ñayham. ⁹ Magoc ñac bu sênsahê bu sêtôm dom bu sêtimêtê dau tu lêtj ñalôm ñagalac-nga, nañ inj oc ñayham hôc gêlêc bu lauwê sawa sênem ngac sa, ma laungac sawa sênem awhê sa tiyham.

¹⁰ Aö bu wakêtj ñagôlijj dañ têtj lauwê ma ngac nañ sem dau sa su. Aö tarwasêtj neñ yom dom, bu Pômdau dau kêtj ñagôlijj bocdec bu, awhê dañ hu ndê akweñ siñ dom. ¹¹ Magoc inj bu hu ndê akweñ siñ, nañ nem ngac wakuc dom. Inj ênsahê bu êmasañ yom whij nakweñ tiyham ma mbu ndi mbo whij inj. Bu mba, nañ inj mbo tawasê. Ma ñagôlijj tigej dinañ gic waê laungac bocdinañ. Ñgac dañ hu ndê awhê siñ dom.

¹² Ma aö bu wasôm yom têtj mac hoj, pi awhê lu ngac nañ sem dau sa su, magoc dañ kêtj whij, ma dañ kêtj whij dom. Yom dindec Pômdau sôm têtj aö dom, aö dauñ gauc gêm bu inj lêtj ñayham dec bu wasôm têtj mac. Ñgac kêtj whij-nga dañ bu ndê awhê kêtj whij dom, magoc awhê dau tac whij bu mbo whij inj, nañ ngac dau hu inj siñ dom. ¹³ Ma awhê kêtj whij-nga dañ bu nakweñ kêtj whij dom, magoc ngac dau tac whij bu mbo whij inj, nañ awhê dau hu nakweñ siñ dom. ¹⁴ Ñahu bu Anötö oc lic injlu si sem dau-nga bu ñadômbwi tu injlu si dañ kêtj whij dom-nga lec dom. Mba. Tu awhê me ngac nañ kêtj whij-nga, dec Anötö gêlic injlu si sem dau-nga dinañ tôm gêtj dabuñ. Bu bocdinañ dom, dec Anötö oc lic balêkoc nañ injlu sêkwê asê bu ñadômbwi. Magoc mba. Inj gêlic injlu si balêkoc bu dabuñ tu inj nañ kêtj whij-nga.

¹⁵⁻¹⁶ Bocdinañ inj lêtj ñayham bu lauwê ma ngac kainj dinañ nañ sem dau su, nañ sêhu dandi siñ dom. Bu mboe am awhê nañ kêtj whij, oc ti lêtj bu am nem akweñ nañ kêtj whij dom, nañ oc tap Anötö ndê mwasinj nem inj si-nga sa. Ma am ngac nañ kêtj whij, mboe am oc ti lêtj bu Anötö nem am nem awhê nañ kêtj whij dom, nañ si. Asa kêyalê? Magoc yom dau inj bu ti balañ ñannga tu lauwê ma laungac sêhu dandi siñ-nga dom. Bu Anötö kêgalêm yac sa bu dambo ti yom malô. Bocdinañ ngac nañ kêtj whij dom bu tac whij bu hu ndê awhê kêtj whij-nga siñ, nañ dec alhac inj ahuc dom. Ma awhê nañ kêtj whij dom, nañ bocdinañ.

Anötö ndê galem, ma lêtj dambo-nga

¹⁷ Aö gakêtj ñagôlijj dañ têtj gôlôwac dabuñ hoj nañ gam mêtê ñac su, nañ hêganônj yom hoj dindec, ma ñagôlijj dau bocdec bu. Pômdau dau kêmasañ ñamalac si lêtj têtjtêtj su, ma ñalêtj bocke nañ ñamalac dañ mbo têtj ndoc Anötö ndê galem tap inj sa, nañ inj gauc nem bu hu siñ dom. ¹⁸ Anötö bu êñgalêm ngac nañ sêsê inj ndê ñamlic ñatô su kêkuc lau Israel-nga si pwac, nañ sa, nañ goc sêc gêtj dau ahuc dom. Inj bu êñgalêm ngac dañ sa nañ sêsê inj su dom, nañ goc sêsê inj dom. ¹⁹ Yac bu dasê laungac me dasê ñac dom, inj gêtj ñandô dom. Gêtj ñandô dau bocdec bu, yac dañañ wambu Anötö ndê yom hoj mañ. ²⁰ Ñalêtj bocke nañ lau sêmbô têtj ndoc Anötö kêgalêm ñac sa, nañ sêsap dôñ ñapañ. ²¹ Am bu awhê me ngac akiñ ñambwa têtj têtj Anötö ndê galem tap am sa, nañ goc hêgo daôm dom. Am bu tap lêtj dañ sa bu nem ñadau êñgapwêc am su, dec oc tôm, magoc inj gêtj atu dom. ²² Bu awhê me ngac akiñ ñambwa nañ Pômdau kêgalêm inj sa, nañ Pômdau kêgapwêc inj su yêc sakiñ mêtê sac-nga. Ma am asa nañ gêm akiñ lau dañ dom, magoc Pômdau kêgalêm am sa, nañ goc añyalê ñapep bu kwahic dec am ti Kilisi ndê awhê me ngac akiñ. ²³ Kilisi gêmlihi mac su ña ñaôli atu. Tu dinañ-nga dec añyalê ñapep bu ñamalac nom-nga dañ ti mac nem ñadau ñandô dom. ²⁴ O asidôwai hac! Ñalêtj bocke nañ mac ambo têtj ndoc Anötö ndê galem tap mac sa, nañ gauc nem bu akôm ñapañ ambo Anötö añgô-nga.

Yom pi lau nañ sem dandi sa su dom

²⁵ Aö bu wasôm yom pi lau wakuc nañ sem dau sa su dom. Pômdau kêtj ñagôlijj dañ têtj aö hêganônj ñac dom. Magoc inj ndê mwasinj puc aö dôñ, dec akêtj whij aö ma akôc

yom dindec sa. ²⁶ Tu lau sêkên kisa nanga têt yac lau dakên whiŋ-nga têt têt dindec-nga, dec aö gauc gêm lêt n̄ayham bocdec bu, lau naŋ sem dau sa su dom, naŋ sêmbo bocdinaŋ. ²⁷ Am ngac naŋ sêhoc am nem yom asê su bu nem awhê daŋ, naŋ êmsalê lêt tu hu yom dau siŋ-nga dom. Ma am ngac naŋ sêhoc am nem yom asê su dom, naŋ êmsalê awhê tu nem-nga dom. ²⁸ Magoc am asa naŋ gauc gêm tidôn bu nem awhê me ngac, naŋ am kôm sac dom. Tigeŋ lau naŋ sem dau sa su, naŋ oc sêhoc n̄awapac yêc nom dindec, ma aö gatec bu mac atap n̄awapac sa atôm n̄ac, dec gasôm yom dinaŋ.

Danem akiŋ Pômdau ti neŋ n̄alôm sambuc

²⁹ O asidôwai, aö wasôm têt mac bu têt tiapê su. Bocdinaŋ têt kwahic dec ma ndi, naŋ ambo bocdec. Lauŋgac naŋ sem awhê sa su, naŋ sêmbo têt sem awhê sa dom. ³⁰ Lau naŋ sêtaŋ daŋgibo, naŋ sêmbo têt sêtaŋ dom. Lau naŋ atac n̄ayham, naŋ sêmbo têt n̄ac atac n̄ayham dom. Lau naŋ semlhi gêt, naŋ sêmbo têt n̄ac si wapa mbasi. ³¹ Ma lau naŋ sêkôm gwelêŋ pi gêt nom-nga, naŋ gauc nem gêt dau êŋlêc dom. Yom dau n̄ahu bu nom kwahic dec-nga oc yêc n̄apaŋ dom, oc niŋga.*

³² Aö tac whiŋ bu mac ayêm daôm su tu gêt nom-nga-nga lec dom. Lauŋgac naŋ sem awhê sa su dom, naŋ oc sêyêm dau su tu sêkôm Pômdau ndê gwelêŋ-nga, ma bu sêkôm gêt naŋ gic Pômdau tandô n̄ayham. ³³ Magoc lauŋgac naŋ sem awhê sa su, naŋ oc sêyêm dau su tu gêt nom-nga-nga, tu bu sêkôm n̄ac si lauwhêi atac n̄ayham sa. ³⁴ Bocdinaŋ sêyêm dau su tu Pômdau tigeŋ-nga dom, magoc sêkôm ti n̄alôm lu-lu. N̄alêŋ tigeŋ, lauwhê akiŋ me lauwhê bocke naŋ sem ngac sa dom, naŋ oc sêyêm dau su tu sêkôm Pômdau ndê gwelêŋ-nga, ma pi lêt bu sêtimêtê dau si n̄amlic ti gat u n̄apep. Magoc lauwhê naŋ sem ngac sa su, naŋ sêyêm dau su tu gêt nom-nga-nga tu bu sêkôm nakweŋi atac n̄ayham sa. ³⁵ Aö gato yom dindec tu bu waŋgwiniŋ mac-nga dom. Aö gato bu wanem mac sa, ma bu mac asa lêt n̄ayham ma anem akiŋ Pômdau ti nem n̄alôm sambuc, ma ahê gauc pi gêt nom-nga êŋlêc dom.

Yom n̄atô pi lauwhê ma lauŋgac si lêt

³⁶ Aö bu wasôm yom pi ngac naŋ sêhoc iŋlu awhê akiŋ daŋ si yom asê bu sênem dau, magoc iŋlu sem dau sa su dom. Ngac dau bu ndê n̄alôm kac iŋ ma tac whiŋ n̄andô bu nem awhê dau, dec iŋ kôm sac dom. Akên iŋlu sênem dau. ³⁷ Magoc ngac dau bu gauc nem tidôn yêc iŋ ndê n̄alôm bu nem iŋ ndê awhê akiŋ dinaŋ dom, naŋ iŋ kôm gêt n̄ayham. Iŋ bu nditôm bu nem gôliŋ dau ndê lêt, dec kôm têt iŋ ndê n̄alôm gauc gêm tidôn. N̄amalac daŋ gitôm dom bu kac iŋ. ³⁸ Bocdinaŋ ngac naŋ gêm ndê awhê sa, naŋ kôm mêtê n̄ayham, ma iŋ naŋ gêm awhê sa dom, naŋ kôm mêtê n̄ayham hôc gêtêc su.

³⁹ Awhê naŋ gêm ngac sa su, naŋ iŋlu si yom sênem dau-nga piŋ iŋlu dôŋ e iŋ nakweŋ mbac ndu. Iŋ nakweŋ bu mbac ndu, ma awhê dau tac whiŋ bu nem ngac daŋ tiyham, naŋ yao mbasi. Oc têt bu iŋ nem ngac kêt whiŋ-nga bocke naŋ iŋ tac whiŋ, magoc gitôm dom bu nem ngac naŋ kêt whiŋ Pômdau dom. ⁴⁰ Magoc aö dauŋ gauc gêm bu awhê tuc dau bu mbo tawasê, dec oc êmwasiŋ iŋ êŋlêc. Aö dauŋ neŋ gauc dinaŋ, ma Anötô ndê N̄alau, naŋ mac asôm bu gêm gôliŋ mac, naŋ mbo aneŋ n̄alôm whiŋ, dec puc aneŋ gauc dôŋ.

8

Gêt daney-nga naŋ lau sêkên ti da têt anötôi gwam

¹ Mac ato yom n̄atô pi gêt daney-nga naŋ lau sêkên ti da têt anötôi gwam.* Têt mac

* 7:31: Yom naŋ Pol sôm yêc n̄abatij 29-31 naŋ n̄ahu bocdec, yac neŋ n̄ahu andô dambo nom-nga naŋ sip gêt nom-nga dom. Iŋ sôm bu lauŋgac naŋ sem awhê sa su, naŋ sêmbo têt sem awhê sa dom. Magoc iŋ sôm tu bu lauŋgac sêpu si awhê me sêpuc dômbwê n̄ac lec dom. Mba. Iŋ bu whê sa bu danem dauŋ, me dataŋ daŋgibo, me dambo ti atac n̄ayham, me datidulu gêt, me dakôm gwelêŋ pi gêt nom-nga, naŋ ti yac neŋ n̄ahu andô dambo nom-nga dom. Dakên whiŋ Pômdau ti danem akiŋ iŋ, naŋ iŋ gêt atu. * 8:1: Têt têt dinaŋ lau daêsam sem akiŋ anötôi gwam. N̄ac sêkên wata ti da pi alta gwam-nga, ma tiŋambu seŋ n̄atô, ma n̄atô sêkên sa maket. Lau Korin-nga n̄atô gauc gêm bu yao daŋ kalhac n̄ac ahuc tu sêneŋ wata kaiŋ dinaŋ dom, ma sêto yom têt Pol ma sêndac iŋ pi gêt dau.

asôm, yac hoj datap gauc sa su. Magoc yac bu dakôm gêñ nanj tanjalê bu yao danj kalhac yac ahuc bu dakôm-nga dom, dec tanjuc lêtj dapo dauj sa-nga. Yac bu dakôm gêñ nanj tôc asê bu yac atac whiñ neñ asidôwai, ma bu dapo ñac sa, nanj iñ lêtj ñayham kêlêc. ² Asa nanj toc dau sa bu iñ ñamalac ti gauc atu, nanj tap sa gitôm su dom. ³ Magoc asa nanj tac whiñ Anötö, nanj Anötö kêyalê iñ.

⁴ Yom dinañ bu whê yom dec kwahic aö bu wasôm pi gêñ daneñ-nga nanj sêkêñ ti da têtj gwam, nanj sa. Yac tanjalê bu Anötö ñandô tigerj dec mbo, ma gwam iñ gêñ ñambwa nom-nga. ⁵ Lau nanj sêkêñ whiñ dom, nanj sêtoc gêñ daêsam sa ti ñac si anötöi ma pômduai. Ñac sem akiñ gêñ nom-nga ma gêñ undambê-nga ma sêsam bu ñac si anötöi. ⁶ Magoc yac lau dakêñ whiñ-nga datoc Anötö tigerj sa. Iñ Damañ nanj kêtj gêñ hoj, ma yac dati iñ ndê. Ma Pômduai tigerj mbo. Iñ Yisu Kilisi, nanj Anötö kêtj gêñ hoj ña iñ, ma ti yac neñ ñahu dambo tanjli-nga.

⁷ Tigerj lau hoj si gauc sa ñapep pi gêñ nanj lau sêkêñ ti da têtj gwam, nanj dom. Lau sêkêñ whiñ-nga ñatô muñ-nga sem akiñ gwam, ma sêhu siñ su, magoc lêtj dau k alhac ñac si gauc ñapanj. Bocdinañ kwahic dec ñac bu sêneñ gêñ daneñ-nga nanj lau sêkêñ ti da têtj gwam, dec oc kôm ñac si ñalôm lu-lu bu mboe sêkôm sac. ⁸ Magoc Anötö oc lic yac ñayham me sac tu gêñ daneñ-nga-nga dom. Yac bu daneñ me daneñ dom, nanj lêtj danj hôc gêlêc danj su dom.

⁹ Magoc ayob ñapep bu gêñ nanj mac alic tôm bu akôm, nanj kôm ñamalac danj, nanj ndê ñalôm lu-lu pi gêñ dau, nanj ndê kêtj whiñ tisac dom. ¹⁰ Am asa nanj kêyalê bu yao danj kalhac am ahuc dom bu neñ gêñ ndöc lôm sênem akiñ gwam-nga, nanj ñgô. Ñamalac kêtj whiñ-nga danj nanj ndê gauc sa ñapep pi gêñ dau dom, nanj bu lic am neñ gêñ ndöc dindê, dec oc mboe iñ ndê ñalôm oc pêñ dôñ bu neñ gêñ nanj sêkêñ ti da têtj gwam, nanj whiñ am. ¹¹⁻¹² Am nem gauc sa ñapep, magoc am nem lêtj dinañ iñ s o. Ñahu bu mboe tiñambu ñamalac dinañ oc ñalôm ñawapac pi gêñ nanj iñ kôm e kôm iñ ndê kêtj whiñ tisac ma sa lêtj niñga-nga. Kilisi mbac ndu su bu nem am nem asidôwa dinañ, nanj ndê gauc babalê, nanj si-nga, ma bocdinañ gêñ nanj am kôm têtj iñ, nanj tôm am kôm sac têtj Kilisi dau. ¹³ Bocdinañ aö neñ lêtj waneñ wata-nga bu wê aneñ asidôwa danj sa señ sac-nga, dec waneñ gêñ dau tiyham dom andô. Ñahu bu aö gatec bu wakôm aneñ asidôwa danj ndê kêtj whiñ tisac.

9

Pol whê dau sa bu aposel ñandô

¹ Aö gambo ñamalac danj ñapu dom, ma aö aposel ñandô. Aö galic yac neñ Pômduai Yisu pi tanônj solop. Ma mac daôm ati lau akêñ whiñ-nga, tu mêtê nanj aö gam pi Pômduai têtj mac-nga. Yom hoj dinañ iñ yom ñandô, me? ² Lau ñatô sêlic aö gitôm aposel si danj dom, ma mac bocke? Oc tôm dom bu mac andac batam aö. Ñahu bu mac ati lau akêñ whiñ Kilisi-nga tu ñawaê ñayham nanj aö gahoc asê têtj mac-nga, ma gêñ dau tôc asê bu aö Pômduai ndê aposel ñandô.

³ Mac lau nanj andac batam aö bu aposel ñandô me mba, nanj anjô! ⁴ Aö ti lau nanj sêkôm gwelêñ ñawaê ñayham-nga sêwhiñ aö, nanj bu tanjkwê lau bu sêpuc yac dôñ ña gêñ aneñ ti anôm-nga ô yac mba gwelêñ, dec yac akôm so, a? ⁵⁻⁶ Mac gauc gêm bocke? Iñ solop bu alu Banabas tanjwasêñ anem gwelêñ tu akôm kwanj dauñ-nga, magoc aposel ñatô takwê lau tu sênem ñac sa-nga, a? Ma yac bu akôm mba lauwhêi nanj sêkêñ whiñ sêñsêlêñ sêwhiñ yac, ma tanjkwê lau bu sêkêñ gêñ sêpuc ñac dôñ sêwhiñ yac-nga, nanj iñ lêtj so, a? Mac anjalê su bu Pita ma lau aposel ñatô ma Pômduai ndê asii sêkôm si lauwhêi sêñsêlêñ sêwhiñ ñac. ⁷ Ñgac siñ-nga bocke gêmlihi dau tu gwelêñ ndic siñ-nga? Ma ñamalac nanj sô gêñ ñawhê, nanj iñ lêtj solop bu iñ neñ gêñ dau ña-ñandô, me? Ma ñamalac nanj job domba ma naniñ, nanj bu nôñ su ñagec ô iñ ndê gwelêñ dinañ, nanj so me?

⁸ Aö gasôm yom pi ñamalac si lêtj gwelêñ-nga ñatô bu wawhê gêñ dau sa. Magoc Anötö ndê yom whê gêñ dau sa whiñ. ⁹ Bu yomsu danj nanj Moses to, nanj sôm bu:

Têñ ndoc mac akêñ makao sêkôm gwelêñ bolom-nga, nañ asô ñac tôkwa ahuc dom.
Sêneñ bolom ñatô ô ñac si gwelêñ. [Diut 25:4]

Mac gauc gêm bu Anötö kên yom dau gic waê makao ñambwa, a? ¹⁰ Inj kên yom dau gic yac ñamalac ñawaê solop. Yomandô! Moses to yom dau tu yac-nga. Bu ñamalac nañ sô gên ñawhê, ma ñamalac nañ gic gên ñandô sa, nañ lu-lu sêkên bata bu oc sêneñ gên ñandô. ¹¹ Ma yac lau aposel bocdinañ. Yac akôm gwelêñ tu mac gatôm-nga, tôm lau nañ sêsô gên ñawhê sip ôm. Ma yac bu tañkwê gên ñatô yêc mac tu bu puc yac dôn-nga, dec tu sake-nga mac alic sac? ¹² Lau ñatô sêkôm gwelêñ têt mac ma sêkac mac bu akên gên puc ñac dôn-nga. Ma yac atôm bu andac mac bu anem yac sa hôc gêlêc su. Yac atôm, magoc yac akôm dom. Mba! Yac atec bu gên dañ lhac yac mba gwelêñ pi Kilisi ndê ñawaê ñayham ahuc. Ma tu dinañ-nga dec yac alic ñayham bu ahôc ñawapac daêsam.

¹³ Ma gên dañ tiyham. Mac añaalê su bu lau nañ sem akiñ Anötö sêmbo lôm dabuñ, nañ sêtap gên daneñ-nga sa yêc gên daneñ-nga nañ lau sêkên ti da pi alta yêc lôm dabuñ. ¹⁴ Ma Pômdau dau gic atu yom kaiñ tigeñ, ma tôc asê bu inj lêt solop bu lau nañ sêhoc ñawaê ñayham asê, nañ sêtap gên puc ñac dôn-nga sa yêc lau nañ sêkôc ñawaê dau sa.

¹⁵ Bocdinañ, aô gatôm bu wakên batan gên puc aô dôn-nga, magoc gakôm dom. Ma yom nañ kwahic d ec aô gato, nañ gato tu bu wandac mac bu anem aô sa-nga lec dom. Mba! Aô bu gên yô aô e wambac ndu, nañ ñayham hôc gêlêc bu wandac gên puc aô dôn-nga yêc lau ñapan, e sêtec bu sênghô ñawaê ñayham. Aô gapo dauñ sa tu aneñ lêt dinañ-nga, ma aô bu wasa lêt dañ dau-nga, dec aneñ ñahu wapo dauñ sa-nga oc mbasi. ¹⁶ Magoc aô oc wapo dauñ waên sa tu gwelêñ ñawaê ñayham-nga dom, ñahu bu Anötö kên gwelêñ dau sip aô aman, dec aneñ ñalôm kac aô ñandô bu wakôm. Ma aô bu wahoc ñawaê ñayham asê dom, dec oc kên wapac aô sac sambuc. ¹⁷ Bu aô gakôm gwelêñ dau tu aô dauñ gauc gêm tidôn bu wakôm-nga lec dom. Bu bocdinañ dec oc tôm bu tañkwê bu wakôc ñaôli ô aneñ gwelêñ. Magoc aô gakôm gwelêñ dau tu Anötö-nga, bu inj dau kêyalinj aô sa gac waê gwelêñ dau. ¹⁸ Bocdinañ aô oc tañkwê ñaôli bocke? Gên nañ yac lau aheñ-nga atôm bu tañkwê, nañ aô oc wahu siñ. Aô tac whiñ bu têt ndoc wahoc ñawaê ñayham asê têt lau, nañ wakên têt ñac ñambwa. Lêt dinañ ti aneñ ñaôli.

¹⁹ Bu aô gambo ñamalac dañ ñapu dom, magoc aô galic ñayham bu wati lau hoñ si ñgac akiñ ñambwa, tu bu wañsahê bu wanem lau daêsam kwi bu sêkên whiñ Kilisi ma sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa. ²⁰ Têt ndoc nañ aô gambo gawhiñ lau Israel-nga, nañ aô kasahê bu wambo watôm ñac si dañ, tu bu wanem ñac si daêsam kwi e sêkên whiñ Kilisi. Aô gambo Moses ndê yomsu dañ ñapu dom, tigeñ têt têt aô gambo gawhiñ lau nañ sêmbo yomsu ñapu, nañ aô kasahê bu wambo watôm ñac si dañ, tu bu wanem ñac si lau daêsam kwi tu Kilisi-nga. ²¹ Ma têt ndoc aô gambo gawhiñ ñlau gameñ apa-nga nañ sêkôc Moses ndê yomsu sa dom, nañ kasahê bu wambo watôm ñac si dañ, tu bu wanem ñac si lau daêsam kwi tu Kilisi-nga. (Aô gatec Anötö ndê yomsu dom, magoc aô gambo Kilisi ndê yomsu ñapu.) ²² Têt ndoc aô gambo gawhiñ lau nañ sêkên whiñ gwalec, nañ aô kasahê bu wambo watôm ñac sêmbo, tu bu wanem ñac si daêsam kwi sêkên whiñ Kilisi.* Aô kakuc lêt daêsam têt ndoc gambo lau tidau-tidau si toñ ñalôm, ma gakôm gên hoñ tu bu wanem lau ñatô kwi-nga. ²³ Aô gakôm gên hoñ dinañ tu ñawaê ñayham-nga, tu bu lau daêsam sêtap ña-mwasiñ sa sêwhiñ aô.

²⁴ Gauc nem lau nañ sênti tu sêhoc gêgêlêc dandi-nga. ñac hoñ sênti, magoc ñamalac tigeñ oc hôc gêlêc ma tap ñamalac ñamata-nga ndê ñaôli sa. Asa nem lêt akên whiñ-nga atôm ñamalac nañ kêtî hôc gêlêc lau ñatô, tu bu atap nem ñaôli ñayham sa-nga. ²⁵ Lau hoñ nañ bu sênti, nañ sêtimêtê dau ñapep tu bu sêtap ñaôli sa-nga, magoc ñaôli dau oc yêc ñapan dom. Yac lau dakên whiñ-nga tanti tu bu datap ñaôli yêc ñapan-nga sa.

* 9:22: Pol tôc asê tiawê bu inj mbo yomsu ñapu dom, magoc têt ndoc inj mbo whiñ lau nañ atac lu-lu pi gên ñatô, dec inj hu gên nañ inj kêyalê bu yao mba, nañ siñ tu bu êñsôñ ñac-nga dom. Gauc nem yom nañ inj to pi wata nañ lau sêkên ti da têt gwam yêc 1 Kor 8:1-13. Pol ndê ñalôm ñawapac tu neñ gên dinañ-nga dom, tigeñ lau ñatô bu gauc nem yom daêsam pi gên dau, dec inj oc hu siñ têt têt inj mbo whiñ ñac, tu bu kôm ñac si sêkên whiñ tisac dom-nga.

²⁶ Bocdinaŋ, aö dauŋ gasa neŋ lêŋ wanem akiŋ Anötö-ŋga gitôm ŋgac naŋ kêti bambaliŋ, naŋ dom. Ma aö gac siŋ gatôm ŋgac naŋ kêbaliŋ amba ŋambwa-ŋambwa, naŋ dom.

²⁷ Mba! Aö gac siŋ ŋaŋga têtŋ ŋalôm akwa bu watimêtê dauŋ ma wayob dauŋ neŋ lêŋ ŋapep eŋ. Aö bu wakôm bocdinaŋ dom, dec mêtê naŋ aö gam têtŋ lau ŋatô, naŋ aö dauŋ oc waso ŋamwasinŋ.

10

Lau Israel si mêtê sac kêŋ puc yac

¹ O asidôwai. Aö atac whiŋ bu mac akôc gauc ŋapep pi gêtŋ naŋ tap abani Israel-ŋga sa. ŋac hoŋ sêŋsêlêŋ sêwhiŋ Moses sêmbo Anötö ndê dao ŋapu, ma sêlom gwêc sêwhiŋ dau si. ² ŋac sêmbo sêwhiŋ Moses yêc gwêc ti dao dinaŋ, dec gitôm sêliŋ busaŋgu kaiŋ daŋ, naŋ piŋ ŋac hoŋ dôŋ sem damiŋ iŋ. ³ ŋac hoŋ seŋ gêtŋ daneŋ-ŋga kaiŋ tigeŋ, naŋ Anötö kêŋ ŋa iŋ ndê ŋaclai atu. ⁴ Ma ŋac hoŋ sênôm bu kaiŋ tigeŋ naŋ Anötö ndê ŋaclai kêŋ sa akêŋ hoc. Hoc dinaŋ iŋ Kilisi dau, naŋ kêsêlêŋ whiŋ ŋac têtŋ ndoc sêmbo gameŋ sawa. ⁵ Aŋgô ŋapep! Lau dau hoŋ sêtap Anötö ndê mwasinŋ sa, tigeŋ ŋac si lau daêsam sêsa si lêtŋ sic iŋ tandô dom, dec iŋ gic ŋac ndu yêc gameŋ sawa.

⁶ Gêtŋ hoŋ dinaŋ ŋandô sa gitôm dôhônŋ bu kêŋ puc yac. Abani Israel-ŋga dinaŋ si ŋalôm sap mêtê sac dôŋ ŋapaŋ, ma bocdinaŋ dayob dauŋ bu taŋkuc ŋac si lêtŋ dom. ⁷ ŋac si lau ŋatô sem akiŋ anötöi gwam têtŋ têtŋ sêmbo gameŋ sawa. Sêto yom pi ŋac, naŋ yêc bocdec bu:

Lau dau sêndöc sic bu sêneŋ ti sênôm gêtŋ, ma sêtisa bu sêtê wê ma sêkôm mêtê ŋalôm ŋagalac-ŋga tidau-tidau. [Eks 32:6]

Bocdinaŋ ayob daôm ŋapep bu aŋkuc ŋac si lêtŋ sênem akiŋ gwam-ŋga dom. ⁸ Ma akôm mêtê mockaiŋ-ŋga tôm ŋac si lau ŋatô sêkôm, naŋ dom. Bu Anötö gic ŋac si lau 23,000 ndu têtŋ bêc tigeŋ. ⁹ Ma gauc nem ŋac si lau ŋatô naŋ sêŋsahê Pômdau, ma iŋ kêŋ mboc sac sêseŋ ŋac ndu. Bocdinaŋ gauc nem bu akôm sac ma aŋsahê Pômdau dom. ¹⁰ Ma atucdiŋ tôm ŋac si lau ŋatô sêkôm, naŋ dom. ŋac sêtucdiŋ, dec Anötö kêkiŋ aŋela seŋ lau su-ŋga gic ŋac ndu.

¹¹ Aŋgô su naŋ. Bêc ŋambu-ŋga meŋ kêpiŋ su. Ma gêtŋ hoŋ naŋ hôc asê abani, ma sêto ŋayom sa yêc, naŋ gitôm dôhônŋ bu kêŋ puc yac lau têtŋ kwahic dec-ŋga, bu taŋkuc ŋac si lêtŋ dom. ¹² Bocdinaŋ am asa naŋ gauc gêm bu am kalhac ŋaŋga, naŋ yob daôm bu pweŋ dom! ¹³ Lêtôm bocke naŋ mac aŋsahê, naŋ tap lau hoŋ sa bocdinaŋ. Iŋ gêtŋ wakuc dom. Magoc Anötö oc hu mac siŋ me tec mac dom. Iŋ oc yob mac bu lêtôm naŋ hôc gêlêc nem licwalô su, naŋ ŋadaŋ tap mac sa dom. Magoc lêtôm bu meŋ, dec iŋ oc êmasaŋ lêtŋ bu mac allhö su yêc lêtôm dau, ma puc mac dôŋ bu alhac ŋaŋga ma aku sa dom.

Sakiŋ mwasinŋ dabuŋ-ŋga ma sakiŋ gwam-ŋga

¹⁴ Bocdinaŋ aneŋ lau atac whiŋ-ŋga, aŋgô! Alhö su yêc sakiŋ gwam-ŋga. ¹⁵ Mac lau tigauc, ma bocdinaŋ aŋsahê aneŋ yom ma alic, iŋ yom ŋandô. ¹⁶ Têtŋ ndoc yac daneŋ mwasinŋ dabuŋ, naŋ tam mbec laclhu wain-ŋga goc danôm, ma gêtŋ dau piŋ yac dôŋ tam damiŋ Kilisi ndê dac. Ma têtŋ ndoc yac taŋ bolom mwasinŋ dabuŋ-ŋga naŋ dapô kôc-kôc, dec gêtŋ dau piŋ yac dôŋ tam damiŋ Kilisi ndê ŋandô. Yom dindêc iŋ yom ŋandô, me? ¹⁷ Yac lau daêsam taŋ yêc bolom tigeŋ, dec gêtŋ dau piŋ yac hoŋ dôŋ dati gêtŋ tigeŋ.

¹⁸ Gauc nem lau Israel-ŋga naŋ seŋ gêtŋ daneŋ-ŋga naŋ lau sêkêŋ ti da pi alta. Lau hoŋ naŋ seŋ gêtŋ dau, naŋ gêtŋ dau piŋ ŋac dôŋ sem damiŋ alta dinaŋ ŋadau. ¹⁹ Aö gasôm yom dau tu bu watôc asê bu gwam iŋ gêtŋ ŋandô lec dom, me da naŋ lau sêkêŋ pi alta tu sênem akiŋ gwam daŋ-ŋga, iŋ gêtŋ ŋandô lec dom. Mba andô! ²⁰ Magoc gêtŋ naŋ lau sambuc sêkêŋ ti da, naŋ sêkêŋ ti da têtŋ Anötö dom, sêkêŋ tu sênem akiŋ ŋalau sac-ŋga. Ma aö gatec bu mac aneŋ gêtŋ naŋ oc piŋ mac dôŋ anem damiŋ ŋalau sac. ²¹ Gitôm dom andô bu mac anôm gêtŋ yêc laclhu naŋ piŋ mac dôŋ am damiŋ Pômdau, ma tiŋambu andi anôm yêc laclhu naŋ oc piŋ mac dôŋ anem damiŋ ŋalau sac whiŋ. Gitôm dom andô bu mac aneŋ Pômdau ndê mwasinŋ, ma aneŋ mwasinŋ naŋ lau seŋ tu sêtoc ŋalau sac sa-ŋga whiŋ. ²² Yac bu dakôm, dec oc dakôm Pômdau tac ŋandê sa, bu iŋ gêm lêmurŋ iŋ ndê gêtŋ.

Mac gauc gêm bocke? Yac ney l icwalô hôc gêlêc inj ndê, dec datôm bu tarlêc inj ndê atac nandê, a?

Dakôm ney gêy hoj tu dapo Anötö waê sa-nga

²³ Mac nem lau natô sêsôm yom dan bocdec bu, “Gêy hoj gitôm bu yac dakôm. Yao dan yêc dom.” Tiger aô wasôm têt mac bu gêy hoj oc êmwasiy yac dom. Yomandô, gêy hoj gitôm bu yac dakôm, ma yao dan yêc dom, magoc gêy hoj oc puc yac dôn dom. ²⁴ Ayob daôm bu akôm gêy hoj tu apo daôm sa-nga dom, magoc akôm tu bu amwasiy lau natô-nga.

²⁵ Wata nan mac amlhi yêc maket namala, nan aney ti atac lu-lu dom, aney ti atac pa su ey. ²⁶ Bu sêto yom yêc bocdec:

Nom sambuc, ma gêy nom-nga hoj, nan Pômdau ndê gêy.

[BW 24:1]

²⁷ Namalac nan kêt whiy dom, nan bu êngalêm mac bu aney gêy awhiy inj, ma mac bu atac whiy bu andi, nan andi. Ma gêy hoj nan inj bu kêt têt mac, nan aney ti atac lu-lu dom. Aney ti atac pa su. ²⁸⁻²⁹ Magoc ngac dan bu lic mac ma sôm bu, “Ei! Wata dina nan sêkêt ti da têt gwam muj su,” nan aney dom. Mac daôm anyalê napep ma atôm bu aney ti atac pa su, magoc tu ngac nan kêt puc mac-nga, dec aney dom, bu anjôn inj ndê gauc dom. Lau nan sêkêt whiy nan, nan sênjalê bu gêy hoj nan Anötö kêt têt yac tu danej-nga, nan yao dan kalhac ahuc dom. Magoc yac bu danej gêy nan sêkêt ti da têt gwam, dec mboe namalac nan kêt whiy gwalec, nan ndê gauc sa napep pi gêy dau dom, nan oc pu yac ney lêt yao mbasi-nga dina. ³⁰ Yac bu danej gêy, nan danem danje Anötö muj, ma aô gatec bu lau sêpu yac tu gêy danej-nga nan yac tam danje Anötö muj su ma tarj-nga.

³¹ Bocdina nan, gêy hoj nan mac bu aney ti anôm ma akôm, nan akôm nalên nayham nan tôm bu po Anötö ndê waê sa. ³² Gauc nem lau hoj, lau Israel me lau Grik, ma lau hoj nan sêmbo Anötö ndê gôlôwac dabuj nalôm, ma ayob nem lêt hoj napep, bu akôm lau dan si sêkêt whiy tisac dom. ³³ Aô dau ney lêt dina. Aô gayob ney lêt hoj bu ndic lau hoj tandô nayham. Aô gakôm tu bu wamwasiy dau-nga dom, magoc gakôm tu bu wanem lau daêsam sa bu sêtap Anötö ndê mwasiy nem nac si-nga sa.

11

¹ Anjuc aney lêt dina, tôm aô dau kakuc Kilisi ndê.

Njagôlij lauwhê ma laungac sêlic om-nga

² Aô wapij mac bu mac gauc gêm aô napan, ma mêtê nan aô kadôhôn ti gac dulu têt mac, nan mac asap dôn napan. ³ Magoc aô bu mac anyalê napep bu Anötö inj Kilisi ndê njagôlôn, ma Kilisi inj laungac si njagôlôn, ma laungac sêti lauwhê si njagôlôn.

⁴ Ngac asa nan tey mbec me hoc yom asê gitôm propet, magoc uy gêy dan kôm inj ndê njagôlôn ahuc, nan toc inj ndê njagôlôn Kilisi sa napep dom. ⁵ Ma awhê asa nan tey mbec me hoc yom asê gitôm propet, magoc uy gêy dan kôm inj ndê njagôlôn ahuc dom, nan kôm inj ndê njagôlôn nan inj nakwey maya sa. Awhê dau inj gitôm awhê nan sênjalij kêclauj hoj su ginja, nan lau sêlic tôm gêy mayan-nga. ⁶ Bocdina nan, awhê asa nan tec bu uy gêy tij njagôlôn, nan anjapij inj ndê kêclauj hoj su ninja. Inj bu maya tu anjapij inj kêclauj su-nga, dec ênjuc lauwhê si lêt solop, ma uy gêy dan kôm ndê njagôlôn ahuc. ⁷ Nahu bu inj lêt solop bu laungac sêuj gêy tij njagôlôn dom, bu Anötö kêmasan nac bu sênem inj angô sêmbo nom, ma sêtôc inj ndê waê asê. Ma inj lêt solop bu lauwhê sêuj gêy kôm si njagôlôn ahuc, bu nac sêtôc si laungac si waê asê. ⁸ Bu têt ndoc Anötö kêmasan gêy hoj, nan ngac sa akêt awhê dom, magoc awhê sa akêt ngac. ⁹ Ma Anötö kêt ngac tu awhê-nga dom, inj kêt awhê tu ngac-nga. ¹⁰ Tu dina-nga, ma tu anjela-nga, dec solop bu lauwhê sêuj gêy tu bu sêtôc asê bu sêsôc si njagôlôn napa. ¹¹ Magoc yêc yac lau nan dakêt whiy Pômdau-nga, nan mac lauwhê ambo tu daôm-nga dom, ma mac laungac ambo tu daôm-nga dom bocdina. ¹² Bu awhê namata-nga sa akêt ngac, ma tinambu laungac sêsa akêt lauwhê. Ma gêy hoj mey akêt Anötö.

¹³ Akôc gauc napep pi lauwê nañ sêten mbec têt Anötö magoc sêun gêt dom. Mac anjalê dom bu in lêt so, a? ¹⁴ Ñamalac si lêt sêmbô-nga tôc sake asê pi gêt dindec? Ñgac dañ bu ndê kêclauñ baliñ, dec dasôm sake? Dalic gitôm gêt mayañ-nga. Yomandô, me? ¹⁵ Ma awhê dañ bu ndê kêclauñ baliñ, nañ dasôm sake? Dasôm bu gêt dau po in ndê waê sa. Bu Anötö kêt kêclauñ baliñ têt lauwê bu êngatôc ñac si ñagôlôn ahuc. ¹⁶ Lau dañ bu sêsen yom dec ma sêsôc ñapu dom, dec wasôm têt ñac bu yac ma Anötö ndê gôlôwac dabuñ hoñ tañkuc lêt tigen dindec, ma lêt dañ tiyham yêc dom.

Lau Korin-nga señ Mwasin Dabuñ na lêt so

¹⁷ A ö bu wasôm yom pi mac nem lêt akac daôm sa tu alic om-nga. Aö wampiñ mac pi lêt dinañ dom, magoc wandic yomsu mac. Mac nem lêt dau so, ma gêm gôlôwac dabuñ sa dom. ¹⁸ Gêt ñamata-nga aö gangô ñawaê bu têt ndoc mac akac daôm sa, nañ mac awhê daôm kôc-kôc. Ma aö gauc gêm bu ñawaê nañ gangô, nañ yom tasan dom, magoc yom ñandô. ¹⁹ In solop dom bu mac awhê daôm kôc-kôc êñkuc gêt nom-nga, magoc mac nem lêt ti sakiñ bu whê mac kôc-kôc ma tôc asê bu lau nde sêkêt whiñ ñanga ma lau nde sêkêt whiñ gwalec, dec in lêt solop. ²⁰ Têt têt mac akac daôm sa bu aneñ Pômdau ndê Mwasin, nañ mac gauc gêm bu añ napep. Magoc aö wasôm bu gêt nañ mac añ, nañ Pômdau ndê Mwasin dom. ²¹ Bu têt ndoc mac bu aneñ gêt, nañ mac hoñ añ têt têt e lau ñatô gêt yô ñac, magoc lau ñatô sênôm gêt e kêtñ ñac. ²² Bocke? Mac nem andu sêlhac dom, a? Gitôm bu mac aneñ ti anôm gêt yêc nem andu muñ su, goc akac daôm sa. Mac nem lêt aneñ Mwasin Dabuñ-nga tôc asê bu mac apu nem asidôwai nañ sêmbô Anötö ndê gôlôwac dabuñ ñalôm, ma alic ñayham bu akôm lau ñalôm sawa maya sa. Aö wasôm yom bocke têt mac? Mac gauc gêm bu aö wampiñ mac pi gêt dinañ, a? Mba andô!

Pômdau ndê yom pi Mwasin Dabuñ

(Mat 26:26-28; Mak 14:22-24; Luk 22:17-20)

²³ Bu yom nañ aö gac dulu têt mac pi Mwasin Dabuñ, nañ Pômdau dau kêt têt aö bocdec bu. Têt ôbwêc nañ Judas hoc Pômdau Yisu asê, nañ Yisu kôc bolom sa, ²⁴ gêm danje Anötö, ma pô kôc goc sôm, “Aö neñ ñandô dau dec, nañ wakêt tu mac-nga. Aneñ gêt dindec tu bu gauc nem aö-nga.” ²⁵ Ñac señ gêt daneñ-nga su, ma ñalêt tigen in kôc laclhu wain-nga dañ ma sôm, “In dindec aneñ dac, nañ aö wakêc siñ tu wamatñ pwac wakuc-nga. Têt hoñ nañ mac bu anôm wain mwasin dindec-nga tiyham, nañ akôm tu bu gauc nem aö-nga.” ²⁶ Gauc nem Pômdau ndê yom dinañ napep, bu têt bocke nañ mac bu aneñ bolom ti anôm wain Mwasin Dabuñ-nga tiyham e in mbu meñ, nañ gitôm mac ahoc in ndê mbac ndu ñawaê asê.

Daneñ Mwasin Dabuñ ñambwa dom

²⁷ Bocdinañ dec asa nañ bu neñ bolom dau me nôm yêc Pômdau ndê laclhu, magoc gauc gêm ñahu ti toc sa napep dom, nañ kôm giso pi Pômdau ndê ñandô ti dac. ²⁸ Lau tigen-tigen hoñ sêtôc gwaniñ dau si lêt muñ su, goc sêneñ bolom ti sênôm yêc laclhu. ²⁹ Ñahu bu asa nañ bu neñ ti nôm magoc in ndê gauc sa napep pi Pômdau ndê ñandô dom, * nañ oc tap Anötö ndê matôc sa tu in ndê lêt neñ Mwasin Dabuñ-nga. ³⁰ Tu dinañ-nga dec mac nem lau daêsam licwalô mbasi ma gêmbac kôm ñac, ma ñatô sêmbac ndu su. ³¹ Yac bu tañsahê dauñ napep, dec oc datap Pômdau ndê matôc kaiñ dinañ sa dom. ³² Magoc Pômdau kêt ñawapac têt yac ti kêmatôc yac tu bu danem dauñ kwi e dandinañ dawhiñ lau sac nom-nga dom.

³³ Bocdinañ aneñ asidôwai, angô napep. Têt ndoc mac akac daôm sa bu aneñ Mwasin Dabuñ, nañ ayob bu akôm ñalêt nañ toc asidôwai hoñ sa napep. ³⁴ Ñamalac dañ bu gêt yô in basô, nañ neñ gêt yêc ndê andu muñ. Ma bocdinañ têt ndoc mac akac sa, nañ

* 11:29: Lau ñatô gauc gêm bu Pol ndê yom pi ‘Pômdau ndê ñandô’ hêganôn gôlôwac dabuñ (tôm in to yêc 1 Kor 10:17), dec Pol to bu kêt puc lau nañ señ Mwasin Dabuñ magoc sêtôc si asidôwai sa napep dom (11:17-22). Ma lau ñatô gauc gêm bu yom dau hêganôn Yisu dau ndê ñandô (1 Kor 10:16), dec Pol to bu kêt puc lau nañ sêlic sac gitôm gêt ñambwa ma señ Mwasin Dabuñ, bu lau dau sênyalê dom bu gêt dau piñ ñac dôn sem damiñ Yisu ndê ñandô.

oc tòm dom bu atap Pômdau ndê matôc sa tu akôm gêñ bambaliñ-nga. Gauc nem yom dinañ, ma têtñ ndoc aô watêtñ mac waloc, nañ oc wawhê gêñ ñatô sa têtñ mac tiyham.

12

Ñalau Dabuñ ndê Mwasin Ñalôm-nga

¹ O asidôwai, yêc mac nem bapia, mac ato yom ñatô pi Ñalau Dabuñ ndê mwasin, ma kwahic dec aô bu wato yom bu wawhê mac nem gauc sa ñapep. ² Mac anjyalê ñalên nañ Sadañ gêm gôlin mac nem gauc têtñ têtñ mac akên whin su dom, ma wê mac asa lêtñ anem akiñ anötöi gwam awha mba-nga. ³ Tu dinañ-nga dec mac oc atôm bu anjyalê yom nañ aô bu wasôm têtñ mac bocdec bu. Anötö ndê Ñalau bu nem gôlin ñamalac dañ ndê whasuñ, dec in oc tòm dom bu sôm bu, “Aô wapucbo Yisu.” Ma ñamalac nañ Ñalau Dabuñ gêm gôlin in dom, nañ oc tòm dom bu hoc yom asê ma sôm bu, “Yisu in Pômdau.”

⁴ Yac datap mwasin tidau-tidau sa, magoc meñ akên Ñalau tiger. ⁵ Ma yac tam akiñ Pômdau ñalên tidau-tidau, magoc tam akiñ Pômdau tiger. ⁶ Ma yac dakôm gwelên tidau-tidau tu danem akiñ Anötö-nga, magoc Anötö tiger kôm gwelên yêc yac hoñ neñ ñalôm, ma kên ñaclai têtñ yac bu dakôm gêñ dau. ⁷ Ma gêñ hoñ nañ lau tiger-tiger sêkôm ña Ñalau ndê ñaclai, nañ Anötö kên tu bu êmwasin yac lau hoñ nañ dambo gôlôwac dabuñ ñalôm, ma puc yac hoñ dôn.

⁸ Ñalau Dabuñ kên yom ti gauc têtñ ñamalac dañ bu hoc asê têtñ gôlôwac dabuñ. Ma Ñalau tiger dinañ kên gauc têtñ ñamalac dañ tiyham, bu ênyalê gêñ nañ ñahu sip ñalôm gi, ma sôm asê têtñ lau. ⁹ Ñamalac dañ oc tap mwasin kên whin ñanga-nga sa, ma dañ tiyham oc tap mwasin kôm lau ti gêmbac ñayham sa-nga yêc Ñalau tiger dinañ. ¹⁰ Ñamalac dañ oc kôc ñaclai bu kôm gêñ dalô, ma dañ oc kôc mwasin tu hoc yom asê tòm lau propet-nga. Dañ tiyham oc kôc mwasin bu ênyalê bu lau nañ sêhoc yom asê, nañ Ñalau Dabuñ gêm gôlin ñac, me ñalau dañ dau-nga dañ gêm gôlin ñac. Ma dañ oc kôc mwasin bu sôm yom awha wakuc-nga nañ in kêyalê muñ su dom. Ma ñamalac dañ tiyham oc tap mwasin sa bu ênyalê yom awha wakuc-nga kaiñ dinañ ma nem kwi. ¹¹ Gwelên tidau-tidau hoñ dinañ meñ akên Ñalau tiger dinañ, nañ gic sam in ndê mwasin ti ñaclai têtñ lau tiger-tiger tòm in dau gêlic ñayham.

Lau sêkên whin-nga sêti gôlôwac dabuñ tiger

¹² Alic su nañ. Ñamalac dañ ndê ñandô tiger, magoc in amba ti gahi ma tandô ma ñagên daêsam. Magoc gêñ hoñ dinañ sêyêc têtñtêtñ dom, sêyêc ñandô tiger dinañ. Ma ñalên tiger, yac lau nañ dambo Kilisi ndê gôlôwac dabuñ ñalôm, nañ dati ñandô tiger. ¹³ Bu Anötö kêku yac ña Ñalau Dabuñ ma piñ yac dôn dati gôlôwac dabuñ tiger. Yac neñ lau ñatô lau Israel-nga, ma ñatô ñac lau gameñ apa-nga. Ñatô sem akiñ ñadaui nom-nga, ma ñatô sem akiñ dom. Magoc yac hoñ dakôc Ñalau tiger sip yac neñ ñalôm têtñtêtñ.

¹⁴ Ma ñamalac dañ ndê ñandô ñagên hoñ kaiñ tiger dom. Gên tidau-tidau sêyêc ñandô tiger dinañ. ¹⁵ In ndê gahi bu sôm bu, “Aô amba dom, bocdinañ gati ñandô ñagên dañ dom,” dec yom dau oc kac gahi dau su yêc ñandô dinañ dom. ¹⁶ Me in ndê dangasuñ bu sôm bu, “Aô tandô dom, bocdinañ gati ñandô ñagên dañ dom,” dec yom dau oc kac dangasuñ su yêc in ndê ñandô dom. ¹⁷ Ma gêñ hoñ nañ sêyêc yac neñ ñandô bu tanôn hoñ, dec oc dangô yom ñalên bocke? Ma gêñ hoñ nañ sêyêc yac neñ ñandô bu danasun hoñ, dec oc dangu gêñ ñamalu ñalên nde? ¹⁸ Magoc yac neñ ñandô in bocdinañ dom. Anötö dau kêmasañ yac neñ ñandô ñagên tidau-tidau hoñ tòm in dau gêlic ñayham. ¹⁹ Ma yac neñ ñandô ñagên hoñ bu kaiñ tiger, dec yac oc dambo ñalên bocke? Oc tòm dom bu dambo. ²⁰ Magoc yac ñagên daêsam sêyêc ñandô tiger dinañ ñalôm, dec dambo ñayham.

²¹ Oc tòm dom bu tandô sôm têtñ amba, “Am bu mbo dom, aô wambo ñayham eñ.” Ma tòm dom bu ñagôlôn sôm têtñ gahi, “Am bu mbo dom, oc wambo ñayham eñ.” ²² Mba andô! Yac ñagên ñatô dalic bu gêñ licwalô mba, tiger gêñ dau bu yêc dom, dec oc dambo ñayham dom. ²³ Ma ñandô ñagên ñatô nañ dalic bu gêñ waêmbe, nañ datoc sa têtñ ndoc dakôm ahuc ña po. Ma ñagên nañ dalic bu gêñ mayañ-nga, nañ dakôm ahuc ti dayob

ņapep. ²⁴ Magoc ñagêñ ñatô nañ dalic bu gêñ ñayham tu lau sêlic-ñga, nañ sêpônda gôlôn dom, ma dakôm ahuc dom. Anötö dau kêmasañ yac ñagêñ hoñ dinañ, ma toc gêñ ñambwa-ñambwa sa kêlêc. ²⁵ Iñ kêmasañ ñamalac ñalêñ dinañ tu bu ñagêñ hoñ sênem ñandô tigeñ dinañ sa, ma sêwhê dau kôc-kôc dom. ²⁶ Yac ñagêñ dañ bu êñsahê ñandê, dec ñagêñ hoñ oc sêñsahê ñandê sêwhiñ. Ma ñagêñ dañ bu tap waê sa, dec ñagêñ hoñ oc atac ñayham sêwhiñ.

²⁷ Añgô su nañ! Mac lau tigeñ-tigeñ hoñ ati Kilisi ndê ñandô tigeñ, nañ gôlôwac dabuñ. ²⁸ Ma Anötö kêyalıñ lau sa yêc gôlôwac dabuñ ñalôm bocdec bu. Lau ñamata-ñga ñac lau aposel, lau tilu-ñga lau propet, ma lau titô-ñga iñ kên ñac bu sêndôhôn gôlôwac dabuñ. Ma iñ kêmwasıñ lau ñatô bu sêkôm gêñ dalô, ñatô sêkôm lau gêmbac ñayham sa, ñatô bu sênem lau sa, ma ñatô bu sênem gôliñ gôlôwac dabuñ. Ma ñatô sêtap mwasıñ sêsôm yom awha wakuc-ñga sa. ²⁹ Mac gauc gêm bocke? Iñ kêmwasıñ lau hoñ tu bu sêti aposel, a? Ñac hoñ sêti propet, a? Ñac hoñ kêdôhônwaga, a? Hoñ sêkôm gêñ dalô, a? ³⁰ Ñac hoñ sêtap mwasıñ sêkôm gêmbac ñayham sa-ñga, a? Ñac hoñ sêkôc mwasıñ sêsôm yom awha wakuc-ñga me sênem yom awha wakuc kwi-ñga, a? Mba andô! ³¹ Bocdinañ dec aô wasôm têtñ mac, bu tamkwê mwasıñ ñandô nañ oc nem lau hoñ sa êñlêc. Ma lêtñ nañ kwahic dec aô bu watôc têtñ mac nañ hóc gêlêc lêtñ hoñ su.

13

Mêtê ñandô atac whiñ-ñga

¹ Aô bu watôm bu wasôm ñamalac si yom ma añela si yom, magoc mêtê atac whiñ-ñga m ba yêc aô, nañ aô gatôm geñgeleñ me oñ nañ tañ ñambwa. ² Ma aô bu wahoc yom asê gitôm propet, ma bu wanjalê gêñ hoñ nañ ñahu sip ñalôm gi, ma watap gauc atu sa pi gêñ hoñ, ma bu wakêñ whiñ ñañga tôm bu wasôm têtñ lôc dañ bu puc dau sa ma lom gameñ wakuc ndi, tigeñ mêtê atac whiñ-ñga mba yêc aô, dec aô gatôm gêñ ñambwa. ³ Ma aô bu wakêñ aneñ gêñ hoñ tu wanem lau ñalôm sawa sa-ñga, me wakêñ dauñ sambuc tu gwelêñ ñawaê ñayham-ñga e tôm ñacyo sêkêñ ya neñ aô su, magoc mêtê atac whiñ-ñga bu mba yêc aô, dec oc tôm dom bu wapo dauñ sa tu gêñ hoñ dinañ ñadañ-ñga.

⁴ Mêtê atac whiñ-ñga ñandô ñahu bocdec. Ñamalac nañ mêtê atac whiñ-ñga kêsalê iñ ahuc, nañ kôc ndê ñalôm dôn, ma kêmwasıñ lau. Iñ gêm lêmuy lau ñatô dom, ma sôm yom toc dau sa-ñga me po dau sa ñambwa dom. ⁵ Iñ kôm gêñ mayañ-ñga dom, gauc gêm gêñ tu êmwasiñ dau-ñga kêlêc dom, ma atac ñandê ñagahô dom. Ma iñ hê yom dôn pi sac nañ lau sêkôm têtñ iñ, nañ dom. ⁶ Mêtê nañ so lêtñ gitêtñ, nañ ñadañ oc kôm iñ atac ñayham dom, magoc iñ oc atac ñayham tu lau hoñ nañ sêñkuc yom ñandô-ñga. ⁷ Iñ oc hóc kisa ti atac pa su. Iñ oc hu iñ ndê kên whiñ ti gêñ bocke nañ iñ takwê, nañ siñ dom, ma ñawapac dañ oc ku iñ dulu dom.

⁸ Mêtê atac whiñ-ñga oc yêc ñapañ. Magoc mêtê dahoc yom asê gitôm propet-ñga oc pacndê. Ma mêtê dasôm yom awha wakuc-ñga ma gauc pi gêñ nañ ñahu sip ñalôm gi, nañ oc sêniñga. ⁹ Ñahu bu têtñ têtñ kwahic dec-ñga yac tañjalê gêñ hoñ timala dom, ma yom nañ lau propet sêhoc asê, nañ têtñ gêñ hoñ asê timala dom. ¹⁰ Magoc têtñ ndoc Yisu mbu meñ, nañ iñ oc ndic dabiñ gêñ hoñ, ma mêtê hoñ nañ kwahic dec dakôm timala dom, nañ oc pacndê. ¹¹ Têtñ têtñ nañ aô gambo balê, nañ gasôm yom gitôm balê, ma kayalê gêñ gitôm balê, ma gakôc gauc gitôm balê. Magoc têtñ ndoc aô gati ñgac su, nañ gahu balêkoc si mêtê siñ. ¹² Kwahic dec yac tañjalê gêñ hoñ yêc awê dom, gitôm datôc gwaniñ sip busunôm* ñadauñ-dauñ dañ. Magoc têtñ têtñ ñambu-ñga yac oc dalic gêñ hoñ yêc awê eñ. Kwahic dec aô kayalê gêñ timala dom, magoc tiñambu aô oc wanjalê gêñ hoñ timala, tôm Anötö kêyalê aô e pi sa timala eñ têtñ kwahic dec. ¹³ Mêtê atu tötö kwahic dec sêyêc, mêtê dakêñ whiñ-ñga, mêtê dakêñ batañ-ñga, ma mêtê atac whiñ-ñga. Magoc mêtê atac whiñ-ñga tiñamata mêtê hoñ.

* 13:12: Busunôm - lau ñatô sêsam bu glas tasalagatu, ma yêc Yom Inglis sêsôm bu 'mirror.'

14

Tañkwê mwasinj nanj tòm bu puc gôlôwac dabuñ dôñ

¹ Bocdinañ asap mêtê atac whiñ-nga dôñ, ma tamkwê ñalau Dabuñ ndê mwasinj tidau-tidau. Ma tamkwê mwasinj bu ahoc yom asê nditôm lau propet hôc gêlêc mwasinj ñatô su. ² Bu ñalau ndê mwasinj dasôm yom awha wakuc-nga inñ gên ñamata-nga dom. Ñamalac nanj sôm yom awha wakuc-nga, nanj ndê yom yêc inñ ma Anötö ñasawa, ma lau danj oc sêñyalê dom. Inñ sôm yom nanj ñahu yêc siñ dau, tòm ñalau Dabuñ kac inñ. ³ Magoc ñamalac nanj hoc yom asê gitôm propet, nanj ndê yom gitôm bu po gôlôwac dabuñ sa, ma êñgilí ñac bu sêlhac ñannga ma nem malô ñac si ñalôm. ⁴ Ñamalac nanj sôm yom awha wakuc-nga, nanj ndê yom dau gêm inñ tawasê sa, magoc ñamalac nanj hoc yom asê gitôm propet, nanj ndê yom oc tòm bu po gôlôwac dabuñ hoñ sa. ⁵ Aö tac whiñ bu mac hoñ asôm yom awha wakuc-nga, tigenj aö tac whiñ kêlêc bu mac ahoc yom asê atôm propet. Bu ñamalac nanj hoc yom asê gitôm propet, nanj ndê mwasinj hôc gêlêc inñ nanj sôm yom awha wakuc, nanj ndê su. Magoc ñamalac danj bu mbo mac nem gôlôwac dabuñ ñalôm, nanj kôc mwasinj bu nem yom awha wakuc-nga kwi têtñ mac, dec yom dau oc tòm bu nem mac sa, tòm yom nanj ñamalac hoc asê gitôm propet.

Mwasinj dasôm yom awha wakuc-nga ñahu

⁶ O asidôwai, anjô su nanj. Aö bu watênñ mac waloc, ma wasôm yom têtñ mac ña awha wakuc danj, dec oc wanem mac sa ñalênñ bocke? Ti genj aö bu waloc ma ñalau Dabuñ kênñ yom têtñ aö, tu bu wahoc asê têtñ mac, me tu wawhê nem gauc sa me wandôhônñ mac-nga me wahoc asê gitôm propet, dec aneñ yom dau oc nem mac sa. ⁷ Akôc gauc pi gênñ nanj dakôc tu danem wê sip-nga, gitôm gasuc me gita. Ñamalac danj bu yu me ndic ñapep dom, dec asa oc tòm bu êñyalê wê dau ñawa? ⁸ Ma ñgac ndic dahuc-nga bu ndic ñapep dom, dec asa oc êmasañ dau tu ndic siñ-nga? ⁹ Ma mac lau nanj asôm yom awha wakuc-nga yêc gôlôwac dabuñ ñalôm, nanj bocdinañ. Bu yom kaiñ dinañ ñahu yêc awê dom, ma lau oc sêñyalê ñalênñ bocke? Mac oc asôm yom dau tòm gênñ ñakêcsia ñambwa-ñambwa.

¹⁰ Lau nom-nga si awha têtñtêtñ daêsam yêc, ma lau nanj sêsôm dau si awha, nanj sêñyalê ñahu. ¹¹ Ñgac danj bu sôm dau ndê awha ma aö bu wanñyalê ñahu dom, dec aö walic inñ gitôm ñgac apa, ma inñ oc lic aö bu ñgac apa bocdinañ. ¹² Ma yêc mac-nga bocdinañ. Mac tamkwê ñalau Dabuñ ndê mwasinj, bocdinañ dec tamkwê mwasinj nanj tòm bu po gôlôwac dabuñ sa, nanj hôc gêlêc mwasinj ñatô, tu bu akôm gôlôwac dabuñ êñsôwec tiatu.

¹³ Bocdinañ dec ñamalac nanj sôm yom awha wakuc-nga, nanj teñ mbec bu Anötö kênñ mwasinj nem yom dau kwi-nga têtñ inñ whiñ mañ. ¹⁴ Bu têtñ ndoc aö gateñ mbec ña yom awha wakuc-nga, nanj aö dauñ neñ gatuñ teñ mbec, magoc aneñ gauc kêkuc mbec dau dom. ¹⁵ Bocdinañ aö oc wakôm sake? Aö waterñ mbec ña awha wakuc nanj aneñ gatuñ kêyalê, ma waterñ mbec ña aö dauñ neñ awhañ nanj kayalê ñahu, nanj whiñ. Aö wanem wê awha wakuc nanj aneñ gatuñ kêyalê, ma wanem wê ña dauñ neñ awhañ nanj kayalê ñahu, nanj whiñ. ¹⁶ Am bu êmpinñ Anötö ña yom awha w akuc-nga, tòm nem gatôm kêyalê, ma ñamalac danj bu mbo gôlôwac dabuñ ñalôm nanj kêyalê awha dau dom, dec inñ oc tòm dom bu sôm, “Yomandô,” têtñ ndoc am gic bata nem yom. Ñahu bu inñ gêm gauc yom nanj am sôm. ¹⁷ Am daôm gêm d anjge Anötö ñapep, magoc am nem yom gêm ñamalac dinañ sa dom.

¹⁸ Aö gam danje Anötö bu inñ kênñ mwasinj wasôm yom awha wakuc-nga têtñ aö hôc gêlêc mac hoñ su. ¹⁹ Magoc têtñ têtñ nanj aö gambo gôlôwac dabuñ ñalôm, nanj aö tac whiñ bu wasôm yom nanj lau hoñ sêñyalê, tu bu wandôhônñ ñac-nga. Aö bu wasôm yom ñalhô amanñdanj nanj ñahu yêc awê, nanj hôc gêlêc bu wasôm yom awha wakuc-nga ñalhô 10,000, nanj lau hoñ sêñyalê ñahu dom.

²⁰ O asidôwai hac. Akôc gauc ñapep, atôm lau atu-tu. Akôc gauc atôm balêkoc saunñ dom. Ambo atôm balêkoc dedec tu gênñ tigerñ-nga, nanj tu ambo ahê lêtñ sac-nga. ²¹ Gauc nem yom nanj Pômdau sôm, nanj sêto yêc bocdec bu:

Aö waŋkiŋ lau apa sênem aö awhaŋ ma wakêŋ puc lau dindec ŋa lau apa dau awha.

Magoc ŋac oc sêkêŋ daŋga aö dom, tòm sêkêŋ daŋga aneŋ yom muŋ su dom. [*Ais 28:11-12*]

²² Pômdau kêŋ lau naŋ sêsôm yom awha apa gitôm gêŋ dalô kaiŋ daŋ, bu kêŋ puc lau Israel-ŋga naŋ sêkêŋ whiŋ iŋ dom. Ma mwasinŋ dasôm yom awha wakuc-ŋga iŋ kaiŋ tigeŋ. Anötö kêŋ gitôm gêŋ dalô tu lau naŋ sêkêŋ whiŋ dom-ŋga. Iŋ kêŋ tu lau sêkêŋ whiŋ-ŋga-ŋga dom. Magoc mwasinŋ dahoc yom asê tòm propet-ŋga, naŋ iŋ kêŋ tu lau sêkêŋ whiŋ-ŋga-ŋga. Iŋ kêŋ tu lau naŋ sêkêŋ whiŋ dom naŋ-ŋga dom.* ²³ Bocdinaŋ, mac lau akêŋ whiŋ-ŋga bu akac daôm sa ma mac hoŋ bu asôm yom awha wakuc-ŋga, ma lau ŋatô naŋ sêkêŋ whiŋ dom me si gauc sa pi gêŋ dau dom, naŋ bu sêmbo sêwhiŋ mac, dec ŋac oc sêsôm sake? ŋac oc sêsôm bu mac nem gauc kêŋsôn. ²⁴ Magoc mac hoŋ bu ahoc yom asê atôm propet têtŋ ndoc lau kaiŋ dinaŋ sêmbo sêwhiŋ mac, dec mac nem yom oc kuŋ ŋac si ŋalôm e sêŋyalê bu sic waê bu sêtap matôc sa tu ŋac si mêtê sac-ŋga. ²⁵ Ma yom pi ŋac si mêtê sac, naŋ ŋac gauc gêm bu sêsiniŋ yêc ŋac si ŋalôm, naŋ mac nem yom oc puc asê tiawê. Ma bocdinaŋ ŋac oc sêpônŋ haduc aŋgô andô têtŋ nom ma sêtoc Anötö sa. Ma ŋac oc sêsôm asê bu, “Anötö mbo whiŋ mac, yomandô!”

Pol whê ŋagôliŋ om-ŋga sa

²⁶ Bocdinaŋ asidôwai, têtŋ ndoc mac akac daôm sa tu alic om-ŋga, naŋ lau ŋatô sêkôc wê sêmeŋ, lau ŋatô sêkôc yom bu sêndôhônŋ lau, lau ŋatô sêkôc yom naŋ ŋalau Dabuŋ hoc asê têtŋ ŋac, ŋatô sêsôm yom awha wakuc-ŋga, ma ŋatô sênem yom awha wakuc-ŋga dau kwi. Gêŋ hoŋ naŋ mac bu akôm, naŋ akôm tu apuc gôlôwac dabuŋ hoŋ dôŋ-ŋga. ²⁷ Lau bu sêsôm yom awha wakuc-ŋga, dec lu me tō sêsôm goc tòm. Daŋ sôm e pacndê, goc ŋamalac tilu-ŋga sôm ndê. Ma ŋamalac daŋ nem ŋac si yom dau kwi maŋ. ²⁸ Magoc ŋamalac nem y om dau kwi-ŋga daŋ bu mbo dom, goc ŋamalac naŋ tac whiŋ bu sôm y om awha wakuc-ŋga nem dau dôŋ yêc gôlôwac dabuŋ ŋalôm. Tòm bu iŋ sôm iŋ ndê yom awha wakuc-ŋga têtŋ ndoc iŋ mbo tawasê, ma yom dau yêc iŋ ma Anötö ŋasawa.

²⁹ Ma lau bu sêhoc yom asê sêtôm propet yêc gôlôwac dabuŋ ŋalôm, dec lu me tō sêhoc yom asê, ma lau hoŋ sêkêŋ daŋga ŋapep ma sêŋsahê yom dau. ³⁰ ŋamalac daŋ bu ndôc mac ŋalôm, ma ŋalau Dabuŋ bu hoc yom daŋ asê têtŋ iŋ, dec ŋamalac naŋ sôm yom mbo, naŋ hu siŋ ma kêŋ ŋasawa têtŋ ŋamalac dinaŋ bu sôm yom dau asê. ³¹ Gitôm bu mac hoŋ ahoc yom asê atôm propet aô daôm aô daôm, bu andôhônŋ ti apuc gôlôwac dabuŋ hoŋ dôŋ. ³² Lau naŋ sêtap mwasinŋ sa bu sêhoc yom asê sêtôm propet, naŋ sêtôm bu sênem gôliŋ dau si lêtŋ sêhoc yom dau asê-ŋga. ³³ Bu Anötö tec bu iŋ ndê lau sêkôm gêŋ bambaliŋ. Iŋ Anötö yom malô-ŋga.

Anötö ndê gôlôwac dabuŋ hoŋ sêŋkuc lêtŋ tigeŋ bocdec bu. ³⁴ Têtŋ ndoc mac akac sa tu alic om-ŋga, naŋ lauwhê sêsôm yom dom sic ŋawaê. ŋac sêsôc laungac ŋapu tòm yomsu sôm, ma sênem dau dôŋ. ³⁵ Awhê daŋ bu ŋgô yom daŋ naŋ iŋ kêyalê ŋahu dom, naŋ nem dau dôŋ e om pacndê, ma ndac nakweŋ têtŋ ndoc iŋlu sêmbo si andu. Iŋ bu sôm yom yêc gôlôwac dabuŋ ŋalôm, naŋ gêŋ mayanŋ-ŋga.

³⁶ Mac lau Korin-ŋga bu atec aneŋ yom dindec, goc wandac mac bocdec bu. Anötö kêŋ ndê yom têtŋ mac tamwasêm, me kêŋ têtŋ mac muŋ bu andic dulu têtŋ lau ŋatô, a? ³⁷ Asa naŋ gauc gêm bu iŋ propet daŋ, me tap ŋalau Dabuŋ ndê mwasinŋ sa kêlêc, naŋ êŋyalê bu yom naŋ gato têtŋ mac, naŋ Pômdau dau ndê yatu. ³⁸ ŋamalac daŋ bu kôc aneŋ yom sa dom, naŋ Pômdau oc kôc iŋ sa dom. ³⁹ Bocdinaŋ aneŋ asidôwai, tamkwê mwasinŋ bu ahoc yom asê atôm lau propet, ma alhac lau naŋ sêsôm yom awha wakuc-ŋga, naŋ ahuc dom. ⁴⁰ Magoc têtŋ ndoc mac bu alic om, naŋ akôm gêŋ hoŋ ŋapep ma aŋkuc lêtŋ solop.

* 14:22: Aisaya ndê yom, naŋ Pol to yêc ŋabatiŋ 21, naŋ hêganônŋ lau apa naŋ Pômdau kêkiŋ bu sêŋgwininŋ lau Israel-ŋga naŋ sêsôc iŋ ŋapu ti sêkêŋ whiŋ iŋ dom. Pol gêm dôhônŋ lau apa awha, naŋ lau Israel si ŋacyo dinaŋ sêsôm, ma mwasinŋ dasôm yom awha wakuc-ŋga. Lau Israel-ŋga sêkac si ŋalôm kwi tu lau apa si yom-ŋga dom, ma Pol bu têtŋ asê bu ŋalêŋ tigeŋ, yom awha wakuc oc nem lau naŋ sêkêŋ whiŋ dom, naŋ sa dom, me kac si ŋalôm kwi e sêti lau sêkêŋ whiŋ-ŋga dom. ŋabatiŋ 23 whê gêŋ dau sa tiawê.

15

Pol puc yom naŋ iŋ hoc asê pi Yisu, naŋ dôŋ

¹ O asidôwai, aö bu wawhê mac nem gauc sa tiyham pi ŋawaê ŋayham naŋ gahoc asê têtŋ mac muŋ su. Mac akôc ŋawaê dau sa, ma ti mac nem akêtŋ whiŋ ŋahu. ² ŋawaê ŋayham naŋ gahoc asê têtŋ mac, naŋ tôc lêŋ Anötö nem mac si-ŋga asê, ma bocdinaŋ dec asap dôŋ ŋapaŋ. Mac bu asap dôŋ dom, dec mac nem akêtŋ whiŋ oc tisac ma ŋandô mbasi.

³ Bu yom naŋ gac dulu têtŋ mac, naŋ kêtŋc yom naŋ aö dauŋ gaŋgô muŋ su. Ma yom naŋ atu ma tiŋamata aneŋ yom hoŋ, naŋ bocdec bu. Kilisi mbac ndu tu yac neŋ sac-ŋga, tôm yom naŋ sêto yêc, naŋ sôm. ⁴ Lau sêŋsuhuŋ iŋ, ma têtŋ bêc titö-ŋga Anötö uŋ iŋ sa, tôm sêto yêc naŋ. ⁵ Goc iŋ hoc dau asê têtŋ Pita, ma têtŋ lau ŋatô naŋ sêmbo †ŋgacsêŋjomi 12 si toŋ. ⁶ Ma tiŋambu iŋ hoc dau asê têtŋ asidôwai toŋ atu naŋ sêmbo sêwhiŋ dau. ŋac lau daêsam, sêhóc gêlêc 500 su. Kwahic dec ŋac si lau ŋatô sêmbac ndu su, magoc daêsam gacgeŋ sêmbo tali. ⁷ Tiŋambu iŋ hoc dau asê têtŋ Jems ma têtŋ lau aposel hoŋ. ⁸ Ma tiŋambu andô iŋ hoc dau asê têtŋ aö dauŋ, naŋ gati aposel gitôm balêkoc naŋ dinda kôc so ndê têtŋ. ⁹ Bu aö galic dauŋ tôm lau aposel si ŋac ŋambu-ŋga solop. Sêsam aö bu aposel, magoc aö ŋac ŋayham dom bu sêhê ŋaê aposel pi aö. ŋahu bu muŋ-ŋga lê aö gakêtŋ kisa Anötö ndê lau sêkêtŋ whiŋ-ŋga. ¹⁰ Magoc tu Anötö kêmwasinŋ aö-ŋga, dec aö gati aposel, ma iŋ ndê mwasiŋ dau meŋ ŋambwa dom. Mba! Bu aö gakôm gwelêŋ gahoc gêlêc Kilisi ndê aposel hoŋ su. Magoc aö dauŋ gakôm dom. Anötö ndê mwasiŋ puc aö dôŋ, dec kêtŋ ŋaclai têtŋ aö bu wakôm gwelêŋ. ¹¹ Bocdinaŋ aŋyalê ŋapep bu yom naŋ aö gahoc asê pi Kilisi, ma aposel hoŋ sêhoc asê, iŋ yom tigeŋ. Ma yom dau ti mac nem akêtŋ whiŋ ŋahu.

Lau batê oc sêtisa

¹² Yac am mêtê ma ahoc asê bu Anötö uŋ Kilisi sa akêtŋ lau batê-ŋga. Ma bocdinaŋ bocke dec mac nem lau ŋatô sêsôm bu lau batê oc sêtisa dom? ¹³ Aŋgô! Iŋ bu yom ŋandô bu lau batê sêtôm dom bu sêtisa, dec tôm dom bu Kilisi dau tisa ma mbo tali tiyham bocdinaŋ. ¹⁴ Ma Kilisi bu tisa su dom, dec mêtê naŋ yac am, naŋ oc ŋahu mbasi, ma mac nem akêtŋ whiŋ ŋahu mbasi bocdinaŋ. ¹⁵ Ma gêtŋ daŋ tiyham. Yac lau aposel am mêtê ma asôm bu Anötö uŋ Kilisi sa akêtŋ lau batê-ŋga. Magoc mac asôm bu lau batê oc sêtisa dom. Mac nem yom bu yom ŋandô, dec mêtê naŋ yac ahoc asê pi Anötö, naŋ yom tasanŋ. ¹⁶ Bu lau batê bu sêtisa dom, dec Kilisi dau tisa su dom. ¹⁷ Ma iŋ bu yom ŋandô bu Anötö uŋ Kilisi sa su dom, dec mac nem akêtŋ whiŋ oc ŋandô mbasi, ma mac nem sac gacgeŋ yêc mac-ŋga. ¹⁸ Ma Anötö bu uŋ Kilisi sa su dom, dec lau naŋ sêkêtŋ whiŋ Yisu ma sêmbac ndu su, naŋ gacgeŋ siŋga su. ¹⁹ Tu Kilisi-ŋga dec yac dakêtŋ batanŋ bu Anötö oc uŋ yac hoŋ sa têtŋ têtŋ ŋambu-ŋga. Yom dau bu yom ŋandô dom, dec gêtŋ naŋ dakêtŋ batanŋ, naŋ gêtŋ têtŋ kwahic dec-ŋga ŋambwa ma ŋandô mbasi têtŋ têtŋ ŋambu-ŋga. Ma lau hoŋ oc sêpu yac ma sêlic yac tôm lau gauc mbasi-ŋga.

²⁰ Magoc Anötö uŋ Kilisi sa akêtŋ lau batê-ŋga yomandô. Iŋ gitôm lau hoŋ naŋ sêmbac ndu su, naŋ si ŋac mbêc. ²¹ ŋamalac tigeŋ ti dambac ndu ŋahu. Ma ŋamalac tigeŋ ti datisa akêtŋ lau batê-ŋga ŋahu. ²² Yomandô! Tu Adam-ŋga dec yac hoŋ dawêkaiŋ seŋ dambac ndu-ŋga. Magoc tu Kilisi-ŋga dec lau naŋ sêkêtŋ whiŋ iŋ, naŋ sêwêkaiŋ seŋ sêmbo tali-ŋga. ²³ Tigeŋ lau naŋ sêmbac ndu, naŋ oc sêtisa tôm ŋandoc. Kilisi tisa muŋ, gitôm gêtŋ ŋandô mbêc. Ma têtŋ ndoc iŋ mbu meŋ, naŋ lau naŋ sêti iŋ ndê, naŋ oc sêtisa. ²⁴ Têtŋ dinaŋ iŋ oc ndic bata têtŋ kwahic dec-ŋga, ma iŋ oc seŋ ŋaclai ti ŋagôliŋ hoŋ su, ma kêtŋ gêtŋ hoŋ sip Damanŋ Anötö amba bu nem gôliŋ. ²⁵ Bu Kilisi gic waê bu nem gôliŋ e iŋ kêtŋ iŋ ndê ŋacyo hoŋ sêsôc iŋ gahi ŋapu. ²⁶ Ma ŋacyo ŋambu-ŋga naŋ iŋ oc seŋ su, naŋ ŋaclai dambac ndu-ŋga. ²⁷ Sêto yom yêc bocdec bu:

Iŋ kêtŋ gêtŋ hoŋ sêsôc iŋ gahi ŋapu.

[BW 8:6]

Yom dinaŋ pi 'gêtŋ hoŋ,' naŋ hêganônŋ Anötö dom, bu Anötö dau kêtŋ ŋaclai têtŋ Kilisi pi gêtŋ hoŋ. ²⁸ Tigeŋ têtŋ ndoc Anötö ndê Atu dau kêtŋ gêtŋ hoŋ sêsôc iŋ ndê gôliŋ ŋapu su,

nañ goc inñ dau oc sôc Anötö ñapu. Ma bocdinañ Anötö tigeñ oc ti ñadau ma nem gôlinñ gêñ hoñ.

²⁹ Anötö oc uñ lau batê sa têt têt ñambu-nga, yomandô. Bu bocdinañ dom, dec tu sake-nga lau ñatô sêlinñ sanñu tu lau nañ sêmbac ndu su-nga?* ³⁰ Ma gauc nem yac lau aposel. Tu sake-nga yac ahôc ñawapac ti kisa ñapañ tu gwelêñ ñawaê ñayham-nga? ³¹ O asidôwai. Aô gapo mac nem waêm sa tu mac nem akêñ whiñ yac neñ Pômdau Yisu Kilisi-nga. Mac anñyalê bu yom dau inñ yom ñandô, dec anñyalê bu yom dec inñ yom ñandô bocdinañ. Lau sêkôm bu sêndic aô ndu têt bêt hoñ. ³² Yêc malac Epesas lau sêkêñ kisa aô gitôm bôclai sac, magoc aô gac siñ têt ñac ti ñanña. Magoc lau batê bu sêtisa dom, têt mac nem lau ñatô sêsôm, dec aô neñ gwelêñ ñawaê ñayham-nga inñ ñamalac ñambwa si gêñ, ma oc nem aô sa dañ dom. Bu bocdinañ dec dakôm têt yom nañ sêto yêc bocdec bu:

Gauc nem gêñ daneñ ti danôm-nga eñ, bu ñasawa apê eñ yac oc dambac ndu ma dandinañ. [Ais 22:13]

³³ Ayob daôm bu lau sêñsau mac dom. Gauc nem yom nañ sêsôm bocdec bu, “Mac bu ambo awhiñ lau nañ sêkôm mêtê sac, dec mêtê sac dau oc kôm mac nem mêtê ñayham tisac whiñ.” ³⁴ Aô wasôm têt mac bu mayam daôm, bu mac nem lau ñatô sêsa si lêt gitôm sem gauc Anötö ma sêsap mêtê sac dônñ ñapañ. Bocdinañ akôc gauc ñapep ma ahu mêtê sac siñ gacgeñ.

Lau oc sêtisa ti ñamlic kaiñ bocke?

³⁵ Mboe mac nem lau ñatô oc sêndac, “Anötö oc uñ lau batê sa ñalêñ bocke?” me “Lau batê oc sêtisa ti ñamlic kaiñ bocke?” ³⁶ Yom dau inñ yom gauc mbasi-nga. Anñgô! Gêñ nañ mac asô sip nom, nañ bu tibalê dom, dec oc po pi meñ dom. ³⁷ Mac bu asô gêñ ñamatu gitôm yanñom me gêñ ñawhê ñatô, dec mac asô gêñ dau ñagatôm nañ oc po pi meñ tiñambu, nañ dom, magoc asô ñamatu ñambwa sip nom. ³⁸ Ma Anötö dau kêt gêñ ñagatôm têt gêñ ñawhê têt inñ dau kêmasañ su. Inñ kêt ñagatôm tidau-tidau têt gêñ ñawhê tigeñ-tigeñ. ³⁹ Ma ñagatôm ti ñamlic nañ inñ kêt têt gêñ hoñ, nañ sêtôm dau d om. Inñ kêt ñamalac si ñamlic kaiñ dañ, ma bêt si kaiñ dañ, ma mbac ti i bocdinañ. ⁴⁰ Gêñ undambê-nga sêmbo ti ñac si ñawasi kaiñ dañ, ma gêñ nom-nga sêmbo ti ñac si ñawasi kaiñ dañ bocdinañ. ⁴¹ Ac ti ayô ma tata hoñ si ñawasi têtñtêt. Ma tata hoñ si ñawasi gitôm dau dom. ⁴² Ma têt ndoc lau batê sêtisa, nañ oc ñalêñ kaiñ tigeñ. Lau batê nañ tañsuhuj sip nom, nañ si ñamlic inñ gêñ têt kwahic dec-nga, ma têt dom bu yêc ñapañ. Magoc Anötö oc uñ sa ma nem kwi ti gêñ yêc ñapañ-nga. ⁴³ Gêñ nañ tañsuhuj inñ gêñ waêmba, magoc Anötö oc uñ sa ma kôm ti gêñ tiwaê. Tañsuhuj gêñ ñaclai mba, magoc Anötö oc uñ sa ti ñaclai. ⁴⁴ Bu yac tañsuhuj ñamlic nom-nga, magoc Anötö oc uñ sa ti ñamlic wakuc undambê-nga. Yac tañyalê bu ñamlic nom-nga dec yêc, ma ñamlic undambê-nga yêc bocdinañ. ⁴⁵ Anötö kêmasañ ñamalac si ñamlic nom-nga, têt yom nañ sêto yêc bocdec bu:

Ñgac ñamata-nga Adam inñ ti gêñ tali. [Gen 2:7]

Ma Adam ñambu-nga, nañ Kilisi dau, nañ tisa ti ñamlic undambê-nga. Ma yac oc dambo tañli tu inñ-nga, ma datap neñ ñamlic wakuc undambê-nga sa, têt inñ ndê. ⁴⁶ Yac dakôc ñamlic undambê-nga muñ dom, magoc dakôc ñamlic nom-nga muñ, ma tiñambu oc datap ñamlic undambê-nga sa. ⁴⁷ Ñamalac ñamata-nga meñ akêñ nom. Magoc ñamalac tilu-nga meñ akêñ undambê. ⁴⁸⁻⁴⁹ Kwahic dec yac hoñ dambo datôm ñamalac nom-nga ñamata-nga dinañ. Dinañi sêkôc yac bu dambo datôm ñamalac nom-nga dinañ. Magoc lau nañ sêmbo undambê, nañ sêmbo sêtôm ñ amalac undambê-nga, ma tiñambu yac oc datiwakuc, ma dambo datôm ñamalac undambê-nga.

* 15:29: Mêtê dau ñahu yêc awê dom, magoc Pol ndê yom têt asê bu lau Korin ñatô sêlinñ sanñu tu ñac si lau nañ sêmbac ndu-nga. Mboe lau batê dinañ sêkêñ whiñ Yisu su, magoc sêlinñ busanñu su dom têt ndoc sêmbo tali, ma tu dinañ-nga dec lau ñatô sêlinñ sanñu tu ñac-nga. Pol sôm bu mêtê dinañ inñ solop me so dom, magoc inñ sôm yom pi mêtê dau tu bu puc inñ ndê yom pi lau batê sêtisa-nga nañ dônñ.

⁵⁰ Bocdinaŋ aneŋ asidôwai, aö wasôm têŋ mac bu yac datôm dom bu dasôc Anötö ndê gameŋ undambê-ŋga ti neŋ ŋamlic têm kwahic dec-ŋga. Bu yac neŋ dac ti ŋamsôm iŋ gêŋ yêc ŋapaŋ-ŋga dom, ma tôm dom bu wêkaiŋ gameŋ dandöc taŋli ŋapaŋ-ŋga. ⁵¹ Aö bu wasôm yom ŋahu atu daŋ têŋ mac aŋgô. Yac hoŋ oc dambac ndu dom, magoc Anötö oc nem yac hoŋ kwi ma kêŋ ŋamlic wakuc têŋ yac. ⁵² Têŋ bêc ŋambu-ŋga dahuc oc taŋ, ma sep tigeŋ lau batê oc sêtisa ti ŋamlic wakuc sêndöc tali ŋapaŋ-ŋga. Ma Anötö oc nem yac lau naŋ dambo taŋli, naŋ kwi dawhiŋ, ma kêŋ ŋamlic wakuc têŋ yac. ⁵³⁻⁵⁴ Bu ŋamlic nom-ŋga oc tôm dom bu yêc ŋapaŋ, ma gic waê bu niŋga. Bocdinaŋ têŋ bêc ŋambu-ŋga Anötö oc nem ŋamlic nom-ŋga kwi ti gêŋ yêc ŋapaŋ-ŋga, naŋ tôm dom bu niŋga. Gauc nem yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

Anötö ku ŋaclai dambac ndu-ŋga dulu su, ma pacndê sambuc. [Ais 25:8]

Yom dau oc ŋandô sa têŋ bêc ŋambu-ŋga.

⁵⁵ O ŋaclai dambac ndu-ŋga, am oc ku yac dulu ŋalêŋ bocke? Am nem ŋamalic ndic yac ndu-ŋga yêc nde? [Hos 13:14]

⁵⁶ ŋamalic naŋ wê yac dasa seŋ dambac ndu-ŋga, naŋ mêtê sac. Ma yomsu kêŋ ŋaclai têŋ mêtê sac. ⁵⁷ Magoc danem daŋge Anötö naŋ ku yac neŋ ŋacyo dulu tu yac neŋ Pômdau Yisu Kilisi-ŋga. ⁵⁸ Bocdinaŋ, aneŋ asidôwai atac whiŋ-ŋga, alhac ŋaŋga ma ayob daôm bu gêŋ daŋ ku mac dulu dom. Akêŋ nem ŋalôm sambuc tu Pômdau ndê gwelêŋ-ŋga. Bu mac aŋyalê su bu gêŋ bocke naŋ mac akôm tu Pômdau-ŋga, naŋ gêŋ ŋandô mbasi-ŋga dom. Oc nem ŋandô!

16

Sêkêŋ da bu sênem lau sêkêŋ whiŋ-ŋga ŋatô sa

¹ Aö wasôm yom pi awa naŋ mac bu andic sa bu anem Anötö ndê lau dabuŋ Jerusalem-ŋga sa. Akôm tôm yom naŋ aö gasôm têŋ gôlôwac dabuŋ naŋ sêmbu gameŋ Galesia-ŋga, naŋ su. ² Tôm wake ŋabêc ŋamata-ŋga sambob, mac tigeŋ-tigeŋ andic nem awa da-ŋga sa tôm awa naŋ mac tigeŋ-tigeŋ atap sa yêc wake dinaŋ ŋalôm. Andic sa gwanaŋ ma akêŋ ndöc. Ma têŋ ndoc aö wahôc asê mac yêc malac Korin, naŋ oc wakêŋ ŋawapac têŋ mac bu andic sa têŋ têm dinaŋ-ŋga dom. ³ Aŋyaliŋ lau ŋatô sa naŋ mac alic ŋayham bu sêkôc mac nem da dau, ma sêkêŋ têŋ gôlôwac dabuŋ Jerusalem-ŋga. Ma têŋ ndoc aö wahôc asê mac, naŋ wato bapia puc ŋac dôn-ŋga ma waŋkiŋ ŋac sêndi. ⁴ Ma aö bu walic tôm bu aö dauŋ watêŋ Jerusalem wandi, goc yac aŋsêlêŋ awhiŋ dauŋ.

Pol ti lau ŋatô oc sêndic lau Korin kêsi

⁵ Aö gauc gêm bu wandic lau gameŋ Masedonia-ŋga kêsi, ma tiŋambu watêŋ mac waloc. ⁶ Aö bu wambo wawhiŋ mac ŋasawa baliŋ, mboe aö oc wambo e ndoc uhô-ŋga pacndê. Ma bocdinaŋ oc tôm bu mac anem aö sa tu seŋ bocke naŋ wasa tiŋambu-ŋga. ⁷ Aö gakêŋ batari bu Pômdau oc kêŋ ŋasawa baliŋ têŋ aö tu wambo wawhiŋ mac-ŋga. Magoc aö bu waloc ŋagahô, d ec oc tôm dom bu wambo wawhiŋ mac ŋasawa baliŋ. ⁸ Kwahic dec aö oc gacgeŋ wambo malac Epesas e Om †Pentikos-ŋga pacndê. ⁹ ŋahu bu Pômdau gêlêc gatam su bu wakôm gwelêŋ atu daŋ yêc dindêc e ŋandô sa. Ma gêŋ daŋ whiŋ, naŋ lau daêsam sêkêŋ kisa aö yêc dec.

¹⁰ Timoti bu hóc asê mac, naŋ goc akôc iŋ sa ti yom malô, tu bu iŋ mbo whiŋ mac ti atac pa su eŋ. ŋahu bu iŋ kôm Pômdau ndê gwelêŋ tôm aö gakôm. ¹¹ Alic bu lau daŋ sêtec iŋ me sêpu iŋ dom. Ma têŋ ndoc iŋ bu mbu têŋ aö meŋ, naŋ aŋkiŋ iŋ lhô meŋ ti yom malô. Aö gakêŋ batari bu ŋasawa sauŋ Timoti ma asidôwai ŋatô oc sêmbu sêtêŋ aö sêmeŋ.

¹² Yom pi yac neŋ asidôwa Apolos wasôm bocdec bu. Aö gateŋ iŋ tidim daêsam bu êŋsêlêŋ whiŋ asidôwai ŋatô ma têŋ mac loc. Kwahic dec iŋ sôm bu iŋ oc loc dom, magoc têŋ ndoc iŋ tap ŋasawa ŋayham daŋ sa, naŋ iŋ oc loc.

Yom ŋambu-ŋga

¹³ Anem ali, asap nem mêtê akêñ whiñ-nga dôñ ñapañ, ma alhac ñanga ti nem ñalôm pêñ dôñ. ¹⁴ Ma akôm nem gêñ hoñ ti mêtê atac whiñ-nga.

¹⁵ O asidôwai. Mac anyalê bu Stepanas ma lau hoñ nañ sêmbo in ndê andu, nañ sêti lau ñamata-nga tu sêkêñ whiñ Yisu-nga yêc mac nem gameñ Akaya-nga. Ma ñac sêkêñ si ñalôm sambuc tu sênem akiñ Anötö ndê lau dabuñ-nga. Kwahic dec aö bu wandac mac bocdec bu. ¹⁶ Lau kaiñ dinañ, ma lau asa nañ sêlhac sêwhiñ ñac ma sêkôm gwelen ñawaê ñayham-nga, nañ asôc ñac ñapu. ¹⁷ Têñ ndoc Stepanas lu Fotunatas ma Akayakus sêmeñ akêñ Korin ma sêhóc asê aö, nañ sêkôm aö atac ñayham atu. Ñahu bu ñac sêkôc mac hoñ añôm sêtêñ aö sêmeñ. ¹⁸ Ñac sêkôm aö neñ ñalôm tighô, tôm sêkôm mac nem ñalôm tighô têt sêmbo sêwhiñ mac. Tu dinañ-nga dec wasôm têt mac bu atoc lau kaiñ dinañ sa ñapep.

Pol ti lau ñatô sêkôm acsalô têt lau Korin-nga

¹⁹ Gôlôwac dabuñ titoñ-titoñ hoñ nañ sêmbo gameñ Esia-nga dindec, nañ sêkêñ si acsalô ñayham têt mac hoñ. Ma Akwila lu Prisila ti gôlôwac dabuñ nañ sêkac sa yêc inlu si andu, nañ sêkêñ acsalô ñayham ti atac whiñ têt mac tu Pômdau-nga. ²⁰ Ma asidôwai hoñ nañ sêmbo gameñ dindec sêkêñ acsalô têt mac bocdinañ. Mac hoñ akam daôm, añkuc Anötö ndê lau dabuñ si lêt.

²¹ Aö Pol gato yom dindec ña ðauñ amañ tu bu wakêñ aneñ acsalô têt mac-nga.

²² Ñamalac ðañ bu atac tec Pômdau, nañ Anötö pucbo in. O Pômdau, mbu mweñ!
²³ Pômdau Yisu ndê mwasiñ têt mac. ²⁴ Aö bu wakêñ aneñ atac whiñ têt mac lau akêñ whiñ Yisu Kilisi-nga hoñ.

Pol ndê bapia tilu-nga têtj lau Korin-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pol to bapia dindéc têtj ndoc inj mbo gamej Masedonia-nga. Inj tap sa bu aposel tasanj natô sêkôm gwelej sêmbo malac Korin, ma sêndôhônj yom tasanj têtj lau sêkêj whinj-nga, ma sêpu Pol dau ma sêsôm bu inj aposel njandô dom. Bocdinaj Pol to bapia dindéc têtj njac bu whê dau sa bu inj aposel njandô, ma bu puc lau Korin-nga dôj tu bu sêsôc lau tasanj dinaj si yom njapu dom. Tinjambu inj kêkinj Taitus têtj njac gi bu lic njac sêmbo njalêj bocke, ma Taitus mbu mej ma sôm têtj Pol bu lau Korin-nga daêsam sêsôc inj ndê yom njapu, ma sem dau kwi.

Pol to bapia dindéc ma tôc asê bu inj tac njayham kêlêc tu ngô Taitus ndê njawaê pi lau Korin-nga. Ma inj whê inj ndê lêtj tu ndic njac kêsi-nga sa. Inj sôm têtj njac bu sêmatôc aposel tasanj dinaj, ma sêmatôc njac dau si lau nanj sêkôm mêtê sac, nanj sêwhinj. Ma inj to yom pi njac si gwelej sic awa sa-nga tu sênem lau Jerusalem-nga nanj sêpônnda dau, nanj sa-nga.

Yom njamata-nga

¹ Aô Pol, nanj gati Yisu Kilisi ndê †aposel kêkuc Anötö ndê atac whinj, gambo gawhinj yac nejj asidôwa Timoti, ma alu ato bapia dindéc têtj Anötö ndê gôlôwac dabuj yêc malac Korin, ma têtj Anötö ndê lau dabuj hojj yêc gamej Akaya-nga. ² Mwasinj ti yom malô akêj Damanj Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi têtj mac.

Anötö gêm malô ndê lau

³⁻⁴ Tampiinj Anötö, yac nejj Pômdau Yisu Kilisi Damba. Inj Damanj nanj tawalô ti gêm malô yac yêc njawapac hojj-nga. Ma tu dinaj-nga dec yac atôm bu anem malô lau nanj njawapac tidau-tidau tap njac sa, njalêj tigejj tôm Anötö dau kôm têtj yac. ⁵ Njahu bu njawapac ti njandê tôm Kilisi hôc, nanj kêsalê yac ahuc tu yac am akiinj inj-nga. Magoc tu Kilisi-nga, dec Anötö ndê mwasinj nem malô yac-nga kêsalê yac ahuc bocdinaj. ⁶ Têtj ndoc bocke njawapac tap yac sa, nanj alic njayham bu ahôc tu bu anem malô mac-nga, ma tu mac atap Anötö ndê mwasinj nem mac si-nga sa. Ma têtj ndoc Anötö gêm malô yac, nanj mwasinj dau golom mac bocdinaj, ma gêm mac sa bu alhac njanja ti nem atac pa su, ma ahôc njawapac kaij tigejj tôm yac ahôc. ⁷ Yac anyalê bu mac ahôc njawapac awhinj yac, ma Anötö oc nem malô mac ti puc mac dôj awhinj yac bocdinaj. Tu dinaj-nga dec yac atac lu-lu tu mac nem akêj whinj-nga dom.

Aposel sêhôn njawapac daêsam

⁸ O asidôwai. Anyalê pi njandô ejj bu yac ahôc njawapac atu-tu daêsam yêc gamej Esia-nga. Gêjj dinaj kêgwininj yac njandô ma hôc gêlêc yac mba licwalô su e yac gauc gêm bu oc sejj yac su andinanj. ⁹ Yomandô! Yac gauc gêm bu yac mba têm ambo tanjli-nga pacndê têtj ndoc dinaj. Magoc mba. Wapac dau tap yac sa bu êndôhônj yac bu tanjkwê yac dauj mba licwalô dom, magoc tanjkwê Anötö nanj tôm bu ujj lau batê sa, nanj ndê njac lai. ¹⁰ Yac gauc gêm bu njawapac dinaj oc ku yac dulu, magoc Anötö kêgaho yac su. Ma yac akêj whinj ti tanjkwê inj bu nem yac sa njalêj tigejj dinaj njapanj. ¹¹ Ma yac akêj whinj bu mbec nanj mac atenj, nanj oc nem yac sa bocdinaj. Têtj ndoc njawapac bu tap yac sa tiyham, nanj Anötö oc nem yac sa tu mac nem mbec-nga. Ma lau daêsam nanj sêlic gêjj dau, nanj oc sênem danje Anötö tu inj ndê mwasinj nanj kêj têtj yac-nga.

Pol kêj ndê têm ndic lau Korin kêsi-nga pi ahic

¹² Angô su nanj. Lêtj ti sakiinj nanj yac akôm ambo nom, nanj akôm anjuc gauc nom-nga danj dom. Mba. Yêc yac mba njalôm yac akêj whinj bu yac asa mba lêtj tôm Anötö atac whinj ejj. Yac akôm gwelej hojj ti mba njalôm ma gauc sambuc, ma asa lêtj njawasi ejj,

tôm Anötö ndê mwasij puc yac dôn. Ma têt ndoc yac ambo awhij mac, nañ yac anjuc lêt tigeñ dinañ. Lêt dau ti yac mba ñahu apo dauñ sa-ña. ¹³⁻¹⁴ Lau ñatô sêsôm bu yom hoñ nañ yac ato têt mac, nañ ñahu yêc awê dom, ma mac atôm dom bu asam ma anjalê. Magoc mba. Kwahic dec mac anjalê yac ti mba gwelêñ ñahu ñapep su dom. Magoc yac akêt batañ bu mac oc anjalê yac pi ñandô eñ. Ma bocdinañ yac oc ati mac nem ñahu apo daôm sa-ña, ma mac oc ati yac mba ñahu apo dauñ sa-ña têt ndoc Pômdau Yisu mbu meñ.

¹⁵⁻¹⁶ Aneñ ñalôm pêt dôn pi mac, dec galic ñayham ma kamasañ neñ lêt bu wandic mac kêsi tidim lu. Aô gauc gêm bu wandic mac kêsi têt ndoc watêt gameñ Masedonia-ña wandi. Ma têt ndoc wambu akêt gameñ dinañ wameñ, nañ gauc gêm bu oc walic mac tiyham. Ñalêt dinañ oc tôm bu wanem mac sa tidim lu, ma tiñambu dec oc tôm bu mac anjij aô watêt gameñ Judia-ña wandi. ¹⁷ Magoc tu aô gac mac kêsi dom têt ndoc gambu akêt gameñ Masedonia-ña, dec mac gauc gêm bocke? Aô kamasañ lêt dinañ gitôm gêt ñambwa-ña, a? Me aô gasôm “Aêc, aô waloc,” ma ñasawa sauñ gakac awhañ kwi, ma gasôm bu “Mba, aô oc waloc dom,” kakuc lau nom-ña si lêt, a?

¹⁸ Anğô su nañ. Anötö iñ Yom ñandô ñadau, ma bocdinañ yac lau nañ am akiñ iñ, nañ atôm dom bu anjsau mac atôm lau nañ sêsôm “Aêc,” ma ñasawa sauñ sêkac si ñalôm kwi tiyham, ma sêsôm “Mba.” ¹⁹ Bu ñawaê ñayham nañ alu Sailas ma Timoti ahoc asê têt mac pi Anötö ndê Atu Yisu Kilisi, nañ têt asê bu Anötö gôlôc tidôn bu kôc yac sa, ma sôm “Aêc” têt yac tu Kilisi-ña. Ma iñ gitôm dom bu sôm “Aêc” têt mac, ma ñagahô kac ndê awha kwi, ma sôm “Mba.” ²⁰ Bu gêt hoñ nañ Anötö gic bata, nañ iñ oc kôm ñandô sa ma sôm “Aêc” têt yac tu Kilisi-ña. Ma tu Yisu Kilisi-ña dasôm “Yomandô” tu Anötö ndê yom-ña, ma datoc iñ ndê waê sa. ²¹ Anötö dau puc mac ma yac dôn, bu dasap neñ dakêt whij Yisu Kilisi dôn ñapañ. Iñ kêyalij yac sa dati iñ ndê. ²² Ma iñ kêt ndê ñalau Dabuñ sip yac neñ ñalôm tôm gêt ñandô mbêc. Ma tu dinañ-ña yac tanjalê bu mwasij hoñ nañ iñ gic bata bu kêt têt yac, nañ iñ oc kôm ñandô sa. Ma ñalau dau ti Anötö ndê ñadalô nañ têt asê bu iñ ndê lau yac.

²³ Anğô su nañ. Aô gambu gatêt malac Korin dom, ñahu bu mac asap nem lêt giso ñatô dôn ambo, ma aô gatec bu waloc ma wakôm mac nem ñalôm ñawapac andô tu wamatôc mac-ña. Anötö kêyalê aneñ ñalôm, ma aô wasôm yêc iñ anğô-ña bu yom dau iñ yom ñandô. ²⁴ Aô gasôm yom pi mac nem lêt giso tu bu yac ati mac nem akêt whij ñadaui lec dom. Mba. Mac tigeñ-tigeñ alhac Anötö anğô-ña tu daôm nem akêt whij-ña. Ma yac akôm gwelêñ awhij mac tu bu mac asa nem lêt ñapep e ambo ti atac ñayham eñ.

2

¹ Tu dinañ-ña dec aô gauc gêm tidôn bu wambu watêt mac waloc dom, ñahu bu aô gatec bu yac dambo ti ñalôm ñawapac tiyham tu wamatôc mac-ña. ² Ma aô bu wakôm mac ñalôm ñawapac, dec asa mbo bu kôm aô atac ñayham? Bu mac lau daôm dinañ ati aneñ atac ñayham ñahu. ³ Tu dinañ-ña dec aô gac mac kêsi tôm aô gasôm su, nañ dom, magoc gato bapia dañ têt mac. Ma aô gakêt batañ bu mac oc asôc aneñ yom dau ñapu. Ma bocdinañ têt ndoc aô bu watêt mac waloc, nañ ñawapac dañ oc yêc yac ñasawa dom, ma gêt dau oc kôm aô atac ñayham. Ma aô gakêt whij bu mac hoñ oc atac ñayham awhij aô. ⁴ Yom dau aô kayalê bu yom ñanga, ma aô gato ti tansulu eñ, ma kasahê ñawapac ti ñandê atu yêc neñ ñalôm. Aô gato tu bu wakêt ñawapac têt mac-ña dom, magoc tu bu watôc asê bu aô atac whij mac ndu andô.

Pol sôm bu sêsuc ñac si ñamalac dañ ndê sac kwi

⁵ Mac nem ñgac dañ kôm aô ñayom, ma gêt dau kêt ñawapac têt aô tanwasêt dom. Aô gatec bu wasôm yom daêsam pi gêt dau, tigeñ aô wasôm têt mac bu iñ kêt wapac mac hoñ bocdinañ. ⁶ Magoc kwahic dec iñ pu dau, dec aô wasôm têt mac bu lêt bocke nañ gôlôwac dabuñ sêsôm tidôn tu sêmatôc iñ-ña, nañ gitôm. ⁷ Aô gatec bu iñ mbo ti ñalôm ñawapac atu ñapañ, ma bocdinañ asuc iñ ndê sac kwi, ma anem malô iñ ndê ñalôm. ⁸ Aô atac whij bu mac akôm bocdinañ, tu bu atôc asê têt iñ bu mac atac whij

in. ⁹ Yom nanj aö gato pi ngac dinanj, nanj gato tu bu wanjahê mac bu oc asôc anej yom honj njanu, me mba. ¹⁰ Mac bu asuc njamalac dinanj ndê giso kwi, dec aö wasuc inj ndê sac kwi bocdinañ. Bu giso bocke nanj inj kôm têtj aö, nanj Kilisi kêyalê bu aö gasuc kwi, ma aö gakôm bocdinañ tu bu wanem mac sa tu lêtj amatôc giso-nga ti apiñ daôm dôñ-nga. ¹¹ Aö gatec bu mac akêtj njasawa têtj Sadañ bu señ lêtj dapiñ dauñ dôñ-nga su. Bu yac tanjalê Sadañ ndê lêtj honj su.

Pol tac whij bu lic Taitus

¹² Têtj ndoc aö gatêtj malac Troas ga, nanj galic bu Pômdau gêlêc gatam su têtj aö bu wahoc Kilisi ndê njawaê njayham asê yêc gameñ dinanj. ¹³ Magoc anej njalôm gi lu gi lu, njahu bu aö gatap anej asidôwa Taitus sa yêc malac dinanj dom. Tu dinanj-nga aö gahu lau malac dinanj-nga siñ, ma gatêtj gameñ Masedonia-nga ga.

Pol whê lau aposel si gwelej sa

¹⁴ Magoc aö bu wanem danje Anötö, njahu bu inj wê yac lau nanj dakêtj whij Kilisi, gitôm ngac siñsêlêc ti ndê lau siñ-nga nanj sêku si njacyo honj dulu. Ma wanem danje inj bu lau daêsam sêtap gauc sa pi Kilisi, tu gwelej nanj inj kêtj sip yac amañ-nga. Ma gauc pi Kilisi dau, inj gitôm gêtj malu njayham nanj njamalu pôm gameñ kwi. ¹⁵⁻¹⁶ Bu Anötö gêlic yac atôm gêtj malu njayham, tu yac mba gwelej ahoc njawaê njayham asê pi Kilisi-nga. Lau nanj sêkôc njawaê dau sa ma sêtap señ sêndôc tali-nga sa, nanj sêlic yac ti mba gwelej tôm sêngu gêtj njamalu njayham. Magoc lau nanj sêkôc sa dom dec sic waê bu sêninga, nanj sêtec yac ti mba gwelej tôm sêngu gêtj mbôp njasu. Gwelej njawaê njayham-nga dau inj gwelej atu andô, ma yac neñ asa gitôm bu kôm? ¹⁷ Magoc tu Anötö puc yac dôñ-nga, dec yac atôm bu akôm. Ma yac akôm tôm lau daêsam nanj sêkôm tu sêtap awa sa-nga lec dom. Mba. Yac anjalê tidônj bu Anötö kêyalij yac sa ma piñ yac dôñ am damij Kilisi, dec akôm gwelej njawaê njayham-nga ti njalôm njawasi ambo inj anjô-nga.

3

Lau Korin-nga si lêtj whê Pol ndê gwelej sa

¹ Mac gauc gêm bu yac asôm yom dindec tu bu atoc dauñ sa-nga, a? Mba. Lau njatô sêkôc bapia whê njac sa tu sêkôm gwelej-nga. Magoc yac atôm lau dinanj dom. Yac ahêgo dauñ bu akôc bapia danj bu whê yac sa têtj mac, me bu mac ato bapia whê yac sa têtj lau njatô-nga dom. Mba. ² Njahu bu mac daôm atôm bapia whê yac sa-nga, nanj sêto yêc yac mba njalôm. Ma têtj ndoc lau sêlic mac nem lêtj ti sakiñ, nanj tôm njac sêsam bapia dau, ma sênyalê bu yac aposel njandô. ³ Kwahic dec mac ati Kilisi ndê lau tu yac mba gwelej-nga. Ma têtj ndoc lau sêlic mac asa nem lêtj tiwakuc, nanj tôm sêlic bapia whê yac sa têtj njac-nga. Ma mac atôm bapia nanj sêto nj kêlêpê me atôm Moses ndê yomsu nanj Anötö to pi hoc, nanj dom. Mba! Mac atôm bapia nanj Anötö Tali Njatau ndê Njalau to, ma inj to sip njamalac si njalôm.

Pwac wakuc oc kêtj yac dandôc tanli

⁴ Tu Kilisi-nga dec yac akêtj whij bu mac oc asap nem lêtj ti sakiñ njayham dinanj dôñ njapanj. Bocdinañ yac ambo ti atac pa su tu mac-nga yêc Anötö anjô-nga. ⁵ Yac bu atoc dauñ sa ma asôm bu yac dauñ atôm bu akôm Anötö ndê gwelej lec dom. Mba. Tigeñ tu Anötö kêtj njanga têtj yac-nga, dec yac atôm bu akôm. ⁶ Aêc! Tu njac lai nanj Anötö dau kêtj têtj yac-nga, dec yac atôm bu anem akiñ inj, ma ati lau akiñ pwac wakuc-nga. Ma pwac wakuc dau, inj gitôm pwac akwa yomsu-nga dom. Bu lau danj sêtôm dom bu sênkuc pwac yomsu-nga njapep, ma bocdinañ pwac dau têtj asê bu tac waê bu dambac ndu. Tigeñ pwac wakuc nanj hêganônj Njalau ndê gwelej, nanj oc nem yac sa bu dandôc tanli.

Pwac wakuc hêc gêlêc pwac akwa su

⁷ Anjô su nanj. Pwac akwa nanj Anötö to pi hoc ma kêtj têtj Moses, nanj meñ ti Anötö ndê njawasi. Njawasi dau gêm Moses ahuc dec lau Israel-nga danj sêtôm dom bu sêlic inj anjô andô solop e njawasi dau hê su. Pwac dau meñ ti njawasi, magoc sakiñ pwac akwa-nga

dau na-ɲandô, naɲ dambac ndu.* ⁸ Tigeɲ sakiɲ pwac wakuc-ɲga, naɲ ɲalau Dabuɲ gêm gôliɲ, naɲ ndê ɲawasi hôc gêlêc su. ⁹ Pwac yomsu-ɲga na-ɲandô naɲ datap Anötö ndê matôc sa. Tigeɲ pwac wakuc na-ɲandô naɲ dati lau gitêɲ tu ɲalau Dabuɲ ndê gwelen-ɲga. Bocdinaɲ pwac wakuc ndê ɲawasi hôc gêlêc pwac akwa ndê su. ¹⁰ Pwac akwa meɲ ti ɲawasi, tigeɲ yac bu danem dôhôn pwac akwa dau whiɲ pwac wakuc, oc dalic gitôm gêɲ ɲawasi mba, bu pwac wakuc ndê ɲawasi hôc gêlêc su. ¹¹ ɲawasi naɲ gêm Moses ahuc têɲ ndoc iɲ kôc pwac akwa, naɲ yêc baliɲ dom ma hê su, magoc pwac wakuc ndê ɲawasi iɲ atu andô, ma oc pacndê dom.

¹² Bocdinaɲ yac akêɲ batanaɲ pwac wakuc na-ɲandô, ma akôm mba gwelenɲ ti atac pa su. ¹³ Ma yac akôm Anötö ndê ɲawasi ahuc tôm Moses kôm, naɲ dom. Bu têɲ ndoc Anötö ndê ɲawasi gêm Moses ahuc, naɲ iɲ kôm aɲgô andô ahuc ɲa po, bu lau Israel-ɲga sêlic iɲ aɲgô andô dom e ɲawasi dau hê su. ¹⁴⁻¹⁵ Magoc lau dau si gauc ti ɲalôm ɲadandi, ma ɲac gauc gêm bu pwac yomsu-ɲga naɲ Anötö kêɲ sip Moses amba, naɲ ti lêɲ Anötö nem ɲac si-ɲga. Têɲ ndoc sêsam pwac yomsu-ɲga dinaɲ, naɲ sêɲyalê ɲahu andô dom, tôm po daɲ kôm ɲac si ɲalôm ahuc. Ma têɲ Moses ndê têm e meɲ têɲ kwahic dec, po dau gacgeɲ yêc. ɲalêɲ tigeɲ yêc bu po dau niɲga yêc ɲac si ɲalôm, naɲ sêkêɲ whiɲ Kilisi, dec iɲ oc kac po dau su. ¹⁶ Yomandô. Asa naɲ gêm ndê ɲalôm kwi ma kêɲ whiɲ Pômdau, naɲ Pômdau dau oc kac po dau su yêc iɲ.

¹⁷ Pômdau iɲ ɲalau, ma Pômdau ndê ɲalau bu mbo whiɲ yac, dec iɲ oc êɲgapwêc yac su yêc gapocwalô yomsu-ɲga. ¹⁸ Kwahic dec po daɲ kôm yac aɲôn andô ahuc gitôm Moses dom, magoc yac lau dakêɲ whiɲ-ɲga hoɲ datôc Pômdau ndê ɲawasi asê tiawê gitôm busunôm. Ma ɲawasi dau oc hê su dom, magoc oc tiatu-tiatu ndi. ɲahu bu Pômdau ndê ɲalau gêm gwelenɲ yêc yac neɲ ɲalôm ɲapaɲ, tu bu kôm yac datiwakuc.

4

ɲawaê ɲayham gitôm ya ɲawê

¹ Anötö tawalô yac ma kêɲ sakiɲ pwac wakuc-ɲga sip yac amaɲ, ma tu iɲ tawalô yac-ɲga dec yac atôm dom bu ahu gwelenɲ dau siɲ têɲ ndoc ɲawapac tap yac sa. ² Mba. Mêtê mayana-ɲga naɲ lau sêkôm sêsina-sêsina sêmbo, naɲ yac ac ahê su. Yac aɲgaluɲ yom daɲ whiɲ Anötö ndê yom, me aɲsau lau daɲ bu sêkêɲ whiɲ-ɲga lec dom. Mba. Yac ahoc yomandô asê yêc awê. Ma ɲalêɲ dinaɲ, lau oc sêɲyalê yêc ɲac si ɲalôm, bu yac akôm mba gwelenɲ solop ambo Anötö aɲgô-ɲga. ³ Lau ɲatô sêɲgô ɲawaê ɲayham naɲ yac ahoc asê, magoc sêkêɲ whiɲ dom, gitôm gêɲ daɲ kôm ɲac si gauc ti ɲalôm ahuc, ma bocdinaɲ ɲac gacgeɲ sêmbo seɲ sêniɲga-ɲga. ⁴ Anötö tasaɲ têm dindec-ɲga, naɲ Sadaɲ dau, iɲ kêɲ ɲasec atu pôc lau naɲ sêkêɲ whiɲ dom, naɲ si gauc ahuc. Ma ɲac gitôm dom bu sêkôc ɲawaê ɲayham sa. Bocdinaɲ dec sêɲyalê Kilisi ndê ɲawasi dom. Ma sêɲyalê Anötö ndê ɲawasi dom bocdinaɲ, bu Kilisi gêm Anötö dau aɲgô bu tôc Anötö asê têɲ yac.

⁵ Aɲgô su naɲ. Yac am mêtê hêganôn daurɲ dom. Mba. Yac am mêtê pi Yisu Kilisi, ma akac lau bu sêkôc iɲ sa ti ɲac si Pômdau. Ma yac am akiɲ mac atôm lau akiɲ, tu bu apo Yisu ndê waê sa-ɲga. ⁶ Anötö iɲ ɲawê ɲadau naɲ sôm, “ɲawê sa ma pô gameɲ ɲasec,” têɲ ndoc iɲ kêɲ undambê ti nom. Ma iɲ kêɲ ndê ɲawê pô yac neɲ ɲalôm tu bu taɲyalê iɲ ndê ɲawasi atu-ɲga. Ma ɲawasi atu dau, naɲ dalic yêc Kilisi, naɲ gêm Anötö aɲgô têɲ yac.

Anötö kêɲ ndê ɲawaê ɲayham têɲ lau licwalô mba bu sêhoc asê

⁷ Yac daurɲ mba licwalô gitôm dom bu akôm gwelenɲ ɲawaê ɲayham-ɲga, tigeɲ Anötö kêɲ gwelenɲ dau sip yac amaɲ. Iɲ ndê lêɲ dinaɲ gitôm iɲ kêɲ gêɲ ɲaôli atu daɲ sip gêɲ ɲambwa-ɲga gitôm lôɲ-si. Iɲ kôm bocdinaɲ dec tôc asê bu ɲaclai puc gwelenɲ dau dôɲ-ɲga, naɲ hôc gêlêc ɲaclai hoɲ su, naɲ meɲ akêɲ iɲ ndê. ⁸ ɲawapac daêsam sêyêc, magoc

* 3:7: Yom dau ɲahu bocdec bu. Yac bu gauc nem bu danem akiɲ Anötö taɲkuc lêɲ pwac yomsu-ɲga, dec oc tôm dom bu dati lau gitêɲ ma datap seɲ dandôc taɲli-ɲga sa. Bu ɲamalac daɲ oc tôm dom bu êɲkuc yomsu hoɲ ɲapep, ma bocdinaɲ lêɲ yomsu-ɲga oc tôm dom bu kêɲ yac dandôc taɲli. Alic yom ɲatô yêc Rom 3:20; Gal 2:16; ma Jem 2:10.

kêgwiniñ yac dom. Yac aňsalê lêñ bu aňlêc ñawapac daêsam dinañ ñapañ, magoc kôm yac atac tec mba gwelenñ dom. ⁹ Daêsam sêkêñ kisa yac, magoc yac aňyalê bu Anötö mbo whiñ yac ma tôm dom bu hu yac siñ. Sêpu ti sêkôm yac ñayom, magoc sêseñ yac su dom. ¹⁰⁻¹¹ Yac akôm gwelenñ tu Yisu-ñga, ma tu dinañ-ñga dec lau sêkôm bu sêndic yac ndu, magoc mba, yac ambo tañli. Yac ahôc ñandê ti ñawapac ñapañ, nañ tôc asê bu yac aňkuc Yisu ndê lêñ mbac ndu-ñga. Magoc gêñ dau ku yac dulu dom, tu bu tôc asê bu Yisu mbo tali tiyham ma kêñ ñaclai têtñ yac bu akôm gwelenñ. ¹² Bocdinañ, tu gwelenñ ñawawê ñayham-ñga dec yac ahôc ñawapac atu ñapañ, tôm bu ndic yac ndu, magoc mac atap Anötö ndê ñaclai kêñ mac andöc tamli-ñga sa.

¹³ Sêto yom dañ yêc bocdec bu:

Aö gakêñ whiñ Pômdau, dec gahoc iñ ndê waê asê.

[BW 116:10]

Ma yac aňkuc gauc tigerñ dinañ. Yac akêñ whiñ Pômdau, dec ahoc iñ ndê waê asê. ¹⁴ Ma yac aňyalê bu Anötö, nañ uñ Pômdau Yisu Kilisi sa akêñ lau batê-ñga, nañ oc uñ yac sa awhiñ Yisu bocdinañ, ma kêñ yac alhac iñ aňgô-ñga awhiñ mac. ¹⁵ Yac alic ñayham bu ahôc ñawapac tu bu anem mac sa-ñga. Ma tu yac mba gwelenñ-ñga, dec Anötö ndê mwasinñ oc êñsalê mac nem lau daêsam ahuc, ma mac oc anem dañge Anötö êñlêc e iñ ndê waê tiatu ma tiapa.

¹⁶ Tu dinañ-ñga yac atôm dom bu ahu gwelenñ dau siñ têtñ ndoc ñawapac tap yac sa. Yomandô. Yêc awê-ñga yac neñ ñamlic tiakwa ma tisac, magoc yêc ñalôm-ñga Anötö kôm yac atiwakuc tôm bêc hoñ. ¹⁷ Bu ñawapac nañ yac ahôc, nañ yac alic gitôm gêñ ñambwa têtñ apê-ñga. Ma tu yac ahôc ñawapac dinañ-ñga, dec oc atap Anötö ndê ñawasi atu sa. Ma ñawasi dau oc pacndê dom, magoc oc yêc titêm-titêm, ma iñ gêñ ñandô hóc gêlêc ñawapac hoñ dinañ su. ¹⁸ Bocdinañ yac tañkwê gêñ nom-ñga nañ tanônñ alic su, nañ dom, ñahu bu gêñ dau oc niñga. Magoc yac akêñ batañ gêñ nañ yac tanônñ alic su dom, bu gêñ dau oc yêc ñapañ ma pacndê dom.

5

Yac neñ ñamlic nom-ñga oc pô dau su tiwakuc

¹ Yac neñ ñamlic nom-ñga gitôm bac batac, ma iñ bu tisac, dec yac taňyalê bu Anötö kêmasañ yac neñ ñamlic wakuc undambê-ñga, nañ gitôm andu ñandô nañ oc lhac ñapañ. Andu ñandô dau gitôm andu me bac têtñ apê-ñga nañ ñamalac sêkwê, nañ dom. ² Ma yac neñ ñamlic nom-ñga gitôm yac neñ ñakwê têtñ dindec-ñga. Magoc tu gêñ wapac nom dindec-ñga, dec yac atac whiñ ndu andô bu dasôc neñ ñamlic wakuc undambê-ñga ti ñakwê, dec yac tam awhañ su bu datap gêñ dau sa. ³ Ma yac bu dasôc ñakwê undambê-ñga dau sa, dec oc ti yac neñ ñakwê ñandô, ma oc dambo ñamlic ñambwa dom. ⁴ Têtñ ndoc ñamlic nom-ñga ti yac neñ bac, nañ dahôc ñawapac ñapañ, ma bocdinañ tam awhañ su bu datap neñ ñamlic wakuc undambê-ñga sa. Yac atac tec ñamlic dindec dom, magoc yac atac whiñ ndu andô bu ñamlic têtñ dindec-ñga nañ gitôm dom bu yêc ñapañ, nañ pô dau su ti gêñ wakuc nañ oc yêc ñapañ. ⁵ Anötö kêmasañ yac tac waê gêñ dau solop. Ma iñ kêñ ñalau Dabuñ têtñ yac gitôm gêñ ñandô mbêc, nañ tôc asê bu gêñ ñandô nañ iñ gic bata bu kêñ têtñ yac tiñambu, nañ oc ñandô sa bocdinañ.

⁶ Tu dinañ-ñga dec yac ambo ti atac pa su eñ. Yac aňyalê bu têtñ hoñ nañ yac ambo nom ma ñamlic nom-ñga ti yac mba ñakwê, nañ yac ambo awhiñ Pômdau yêc undambê dom. ⁷ Bu gêñ nañ Anötö gic bata bu kêñ têtñ yac tiñambu, nañ yac alic ña-ñandô su dom, magoc akêñ whiñ bu oc ñandô sa. ⁸ Yac atac pa su ma alic ñayham bu ambo ti ñamlic nom dindec-ñga, tigerñ oc ñayham hóc gêlêc bu ahu ñamlic dau siñ, ma andi ambo awhiñ Pômdau. ⁹ Bocdinañ yac bu ambo nom dindec me ahu siñ, nañ yac tañkwê ñandô tigerñ, nañ bu asa mba lêñ ndic Pômdau tandô ñayham eñ. ¹⁰ Ñahu bu tiñambu yac hoñ oc dalhac Kilisi aňgô-ñga bu êmatôc yac. Iñ oc kêñ ñagêyô têtñ yac êñkuc gêñ ñayham me sac bocke nañ dakôm têtñ ndoc dambo nom dindec.

Pol whê ndê gwelenñ ñahu sa

¹¹ Yac anyalê gêñ dau su, dec atoc Pômdau sa ti asôc inj ñapu, ma tu dinañ-nga dec yac am mêtê lau ma akac ñac bu sênem dau kwi. Yac mba lêtj ti sakiñ ñahu yêc awê têtj Anötö, ma aö gakêñ batañ bu mac oc anyalê yac mba lêtj ti sakiñ ñahu bocdinañ. ¹² Yac ato yom dindéc tiyham tu bu atoc dauñ sa têtj mac-nga dom. Mba. Yac atac whiñ bu mac anyalê yac mba gauc ti ñalôm tidôn, ma bocdinañ mac oc alic yac ñayham. Ma oc tòm bu mac apo yac mba waên sa têtj lau nañ sêpu yac. Bu lau dau sêkôc gauc nom-nga ñambwa ma sêtoc gêtj awê-nga sa hôc gêlêc gêtj ñalôm-nga. ¹³ Magoc yac ahêgo dauñ tu lau nañ sêsôm bu yac mba gauc kêñsôn, nañ dom. Bu gêtj nañ yac akôm, nañ akôm tu Anötö-nga. Ma yac akôm ti mba gauc ñawa, tu bu anem mac sa-nga. ¹⁴ Kilisi ndê atac whiñ kêgilí yac bu ahoc ñawaê ñayham asê têtj lau. Bu yac akêñ whiñ bu ñgac tigeñ mbac ndu ô lau hoñ, dec gitôm lau hoñ sêmbac ndu. ¹⁵ Aêc! Kilisi mbac ndu tu lau hoñ-nga, tu bu lau nañ sêmbo tali nañ sêñkuc dau si atac whiñ dom, magoc sêñkuc inj nañ mbac ndu tu ñac-nga ma tisa ma mbo tali tiyham, nañ ndê atac whiñ.

Kilisi hê wamba yac têtj Anötö

¹⁶ Muñ-nga yac alic Kilisi gitôm ñamalac nom-nga ñambwa, magoc kwahic dec yac akôc gauc kaiñ dinañ tiyham dom. Ma ñalêtj tigeñ kwahic dec yac ahêgo dauñ pi gêtj awê-nga dom têtj ndoc yac akôc gauc pi lau nom-nga. ¹⁷ Bu ñamalac bocke nañ kêñ whiñ Kilisi, nañ yac anyalê bu Anötö kôm inj tiwakuc su. Inj hu lêtj akwa siñ, ma sa ndê lêtj tiwakuc. ¹⁸ Anötö dau kôm gêtj hoñ dinañ ñandô sa. Yac neñ sac kac yac su yêc Anötö, magoc inj kêkiñ Kilisi sip nom meñ ma mbac ndu tu yac neñ sac-nga, dec hê wamba yac têtj Anötö, ma kêmasañ lêtj bu datigasuc inj tiyham. Ma inj kêñ ñawaê ñayham pi inj ndê lêtj dinañ sip yac aman, bu ahoc asê têtj lau. ¹⁹ Ma ñawaê ñayham dau bocdec. Anötö kêkiñ Kilisi sip nom meñ, ma tu Kilisi-nga dec suc lau nom-nga si sac kwi, ma kêmasañ lêtj bu sêmbu sêtêtj inj sêndi. Ma inj kêñ gwelêñ têtj yac bu ahoc ñawaê dau asê têtj lau nom-nga.

²⁰ Tu dinañ-nga dec yac akôm gwelêñ dau am Kilisi añgô, gitôm Anötö dau sôm ndê yom têtj mac sa yac whañsun. Ma yac atêñ mac am Kilisi añgô, bu gauc nem yom pi gwelêñ atu nañ Kilisi kôm tu bu suc mac nem sac kwi ma hê wamba mac têtj Anötö-nga, ma akôc yom dau sa. ²¹ Alic su nañ. Kilisi ndê sac mbasi, magoc Anötö kêñ yac neñ sac ñagêyô hoñ pi inj, tu bu nem yac sa-nga. Ma tu dinañ-nga asa nañ kêñ whiñ Kilisi, nañ Anötö gêlic inj bu ñamalac gitêtj.

6

¹⁻² Anötö sôm yom bocdec bu:

Têm nañ aö galic ñayham bu wamwasin mac-nga, dec gañgô mac nem yom. Ma têtj bêc nañ kamatiñ tidôn bu wanem mac si, nañ gam mac sa. [Ais 49:8]

Aö wasôm têtj mac bu têm kwahic dec-nga inj Anötö ndê têm êmwasiñ ti nem yac si-nga. Tu dinañ-nga yac lau nañ akôm gwelêñ awhiñ Anötö, nañ atêñ mac bu akôc Anötö ndê mwasiñ ñambwa dom.

Pol hôc ñawapac tu gwelêñ ñawaê ñayham-nga

³ Yac atec bu lau dañ sêpu yac mba gwelêñ ñawaê ñayham-nga e sêtec Anötö ndê yom. Tu dinañ-nga dec yac ayob mba lêtj bu akôm giso dañ dom. ⁴ Gêtj nañ yac akôm, nañ whê sa bu yac Anötö ndê lau akiñ. Yac ahôc ñawapac ti arñahê ñandê tidau-tidau kêgwiniñ yac, tigeñ ahu mba gwelêñ siñ dom, akôm ti atac pa su eñ. ⁵ Lau sic yac, sêkêñ yac andôc gapocwalô, ma sêli dau sa tu yac-nga. Yac akôm gwelêñ atu, ma têm daêsam gêtj yô yac, ma yac ayêc bêc tanôn dom. ⁶ Magoc gwelêñ atu nañ yac akôm, nañ akôm ti mba ñalôm ñawasi, ma ti gauc ñawa, akôc mba ñalôm dôñ ma akôm mêtê ñayham têtj lau hoñ. Ñalau Dabuñ gêm gôliñ yac, ma yac asap mêtê atac whiñ lau-nga dôñ ñapan. ⁷ Yac akôm gwelêñ dau ña Anötö ndê ñaclai, ma asôm yom ñandô eñ. Ma yac asap lêtj gitêtj dôñ, gitôm yac akôc wapa siñ-nga yêc aman dañga lu-lu bu andic siñ. ⁸ Lau ñatô sêñyalê bu yac aposel ñandô, ma sêmpin yac ma sem ñawaê sa pi gwelêñ nañ yac akôm. Ma ñatô

sêpu ma sêngôlin yom pi yac ti mba gwelen, ma sêsôm bu yac lau tasan. ⁹ Njatô sênyalê yac, ma njatô sem gauc yac. Yac ahôc njawapac njapanj tôm bu ambac ndu, magoc mba, yac ambo tanli. Lau sic yac, magoc sic yac ndu dom. ¹⁰ Gêñ honj dinañ gitôm bu kôm yac njalôm njawapac, magoc ambo ti atac njayham njapanj. Yac atôm lau njalôm sawa, tigeñ yac am lau daêsam sa sêti lau ti lêlôm tu sêtap Anötö ndê mwasiñ sa-nga. Yac awêkaiñ gêñ nom-nga dañ dom, magoc tu Kilisi-nga dec yac awêkaiñ gêñ honj tu puc yac gatunj dôñ-nga.

Pol tej lau Korin-nga bu sêtôc si atac whiñ asê

¹¹ Yac asôm mba yom honj tiawê têt mac lau Korin-nga, ma akêñ mba njalôm sambuc têt mac. ¹² Yac atôc têt mac bu yac atac whiñ mac, tigeñ mac atôc nem atac whiñ yac-nga asê su dom. ¹³ Aö galic mac atôm aneñ balêkoc, dec wateñ mac bu akêñ nem njalôm sambuc têt yac, tôm yac akôm têt mac.

Pol kêñ puc lau Korin-nga pi lau nañ sêkêñ whiñ dom

¹⁴ Anjô su nañ. Lau gitêñ ti lau njawê-nga oc sêwêkaiñ gêñ dañ sêwhiñ lau njasec-nga ti lau sac-nga dom. Tu dinañ-nga yac lau nañ dakêñ whiñ Yisu, nañ dayob bu dandic sônj dauñ dawhiñ lau nañ sêkêñ whiñ dom, nañ dom. ¹⁵ Yomandô! Kilisi lu Belial* oc tôm dom bu sêkêñ si njalôm pitigeñ tu gêñ dañ-nga. Ma njac nañ kêñ whiñ ma njac nañ kêñ whiñ dom, injlu si gauc kaiñ tigeñ dom. ¹⁶ Ma lau nañ sem akiñ Anötö bu sêndic sônj dau sêwhiñ lau nañ sem akiñ anötöi gwam, nañ inj gêñ so sambuc. Bu yac lau dakêñ whiñ-nga datôm Anötö Tali Njatau ndê lôm dabuñ. Anötö dau sôm yom pi ndê lau bocdec bu:

Aö oc wariñsêlêñ ti wambo wawhiñ njac. Aö wati njac si Anötö, ma njac oc sêti aneñ lau.

[Lev 26:12]

¹⁷ Tu dinañ-nga dec andic ahê lau nañ sêsap mêtê sac dôñ njapanj, tôm Pômdau ndê yom nañ sêto yêc bocdec bu:

Ahu njac siñ ma andic ahê njac. Amasec gêñ njadômbwi dañ dom, ma aö oc wakôc mac sa. [Ais 52:11]

¹⁸ Ma Pômdau, Njaci Njatau kêmatiñ yom tidônj bocdec bu:

Aö oc wati mac Damam, ma mac ati aneñ balêkoc njac ti awhê. [2 Sam 7:14]

7

¹ O aneñ lau atac whiñ-nga. Anötö kêmatiñ yom tidônj bu kôc yac sa njalêñ dinañ, ma tu dinañ-nga dec danem dabuñ dauñ, ma dandic ahê gêñ honj nañ oc kôm yac neñ njamlic ma gatunj njadômbwi sa yêc inj anjô-nga. Yomandô! Yac bu datöc Anötö ti datoc inj sa njapep, dec dandic dabiñ dauñ e dasa neñ lêt dabuñ eñ.

Lau Korin-nga si njawaê kôm Pol tac njayham

² Yac atêñ mac bu gauc nem yac yêc mac nem njalôm ti atac njayham eñ. Anjô su nañ. Yac akôm mêtê sac têt lau dom, yac anjônj lau si gauc dom, ma yac ambac-ambac yom lau tu bu akôc njac si gêñ-nga dom. Mba. ³ Gauc nem bu aö gato yom dinañ tu bu wamatôc mac-nga dom. Tôm aö gasôm têt mac muñ su, bu yac akêñ mba njalôm ti atac whiñ têt mac. Yac atac whiñ mac kêlêc, dec yac bu ambo tanli me ambac ndu awhiñ mac, oc njayham. ⁴ Aö gasôm aneñ yom honj hañ têt mac, njahu bu aö gakêñ whiñ bu mac oc akôc sa. Ma aö gatoc mac nem waêm sa yêc lau njatô anjô-nga. Mac nem njawaê kôm aö lic pi ma njalôm tigahô. Njawapac daêsam kêsalê yac ahuc, magoc yac gauc gêm mac, dec kôm yac atac njayham atu andô.

⁵ Têt ndoc yac ahôc asê gameñ Masedonia-nga, nañ njawapac daêsam tap yac sa. Lau sêkêñ kisa yac njandô, ma yêc yac mba njalôm atôc dauñ atu. Tu dinañ-nga dec njasawa mba bu yac anjwhañ dauñ. ⁶ Magoc Anötö, nañ gêm malô lau ti njalôm njawapac, nañ kêkiñ Taitus mbu têt yac, dec kôm yac mba njalôm tigahô. ⁷ Ma Taitus gic miñ pi mac, ma whê sa bu mac nem lêt gêm malô inj ndê njalôm. Inj sôm bu mac anjyalê nem giso ma apu daôm, ma whê sa bu mac gauc gêm aö njapanj, ma tamkwê bu alic aö tiyham. Bocdinañ yac mba

* 6:15: Belial - Sadañ ndê njâe dañ.

ñalôm tighô tu alic inj-nga, ma tu anğô inj ndê yom pi mac-nga. Yom honj dinañ kôm aö atac ñayham atu andô.

⁸⁻⁹ Têñ ndoc aö ganğô bu bapia nañ gato têt mac, nañ kôm mac nem ñalôm ñawapac, dec kasahê yham dom tu gakêñ bapia dau têt mac-nga. Magoc anej bapia kêt wapac mac ñapañ dom, ma boc-dinañ kwahic dec aö atac ñayham pi gêt dau. Aö atac ñayham tu gakêñ ñawapac têt mac-nga dom, magoc tu ñawapac dau whê nem gauc sa pi nem giso e am daôm kwi. Ñalêt dinañ dec ñawapac nañ aö gakêñ têt mac, nañ kêtuc Anötö ndê atac whiñ. Ma yom nañ yac ato têt mac, nañ kôm mac atisac dom, magoc gêm mac sa. ¹⁰ Têm ñatô Anötö gêlic ñayham bu yac dahôc ñawapac tu bu yac tanjalê yac neñ sac ma danem dauñ kwi-nga. Ñawapac kaiñ dinañ oc dalic sac dom, ñahu bu inj gêm yac sa tu datap Anötö ndê mwasiñ nem yac si-nga sa. Yac bu dahôc ñawapac nom-nga ñambwa ma danem dauñ kwi dom, dec yac oc gacgeñ dambo lêt dandinañ-nga.

¹¹ Mac anjalê su bu ñalôm ñawapac nañ mac anjahê, nañ kêtuc Anötö ndê atac whiñ, ma gêm ñandô bocdec. Têt ndoc anej bapia whê mac nem gauc sa pi nem giso, dec kôm mac asö ma atöc daôm. Ma bocdinañ mac akôc gauc ñanğa pi lêt bu amatöc giso dinañ, ma amasañ tisolop. Mac akêt daôm sambuc tu akôm bocdinañ, tu bu atöc asê bu mac atec lêt sac. Gêt honj nañ mac akôm tu amatöc gêt dau-nga, nañ töt asê bu giso dañ yêc mac-nga dom. ¹² Yêc anej bapia aö gato yom pi ñamalac nañ kôm giso, ma gato pi ñamalac nañ giso dau kêt wapac inj. Magoc bapia dau inj ñahu andô dinañ dom. Aö gato tu bu watöc asê yêc awê, bu mac akêt daôm sambuc tu asöc yac mba yom ñapu yêc Anötö anğô-nga.

¹³ Yac anğô ñawaê bu mac am daôm kwi ma akôm gêt honj dinañ, dec kôm yac mba ñalôm tighô. Ma gêt dañ whiñ kôm yac atac ñayham, nañ Taitus gic miñ bu têt ndoc inj hôt asê mac, nañ mac akôc inj sa ti atac ñayham, dec kôm inj ndê ñalôm timalô. ¹⁴ Muñ-nga aö gatoc mac nem waêm sa têt Taitus. Ma kwahic dec inj kêyalê bu yom nañ aö gasôm pi mac inj yomandô, dec kôm aö mayañ dauñ dom. Mac anjalê bu yom honj nañ yac asôm têt mac, inj yomandô ej, ma ñalêt tigeñ yom nañ yac asôm tu ampiñ mac-nga, nañ Taitus tap sa bu yomandô bocdinañ. ¹⁵ Têt ndoc inj hôt asê mac, nañ mac akôc inj sa ñalêt ñayham, ma inj gêlic bu mac apu daôm ti atöc Anötö, dec asöc yac mba yom ñapu. Bocdinañ ndoc bocke inj gauc gêm mac nem lêt dinañ, dec kôm inj atac whiñ mac kêtêc su. ¹⁶ Ma aö Pol ganğô su bu mac anğuc lêt solop, dec gakêñ whiñ bu mac oc asap lêt dinañ dôt ñapañ. Ma tu dinañ-nga aö atac ñayham atu.

8

Lau Korin-nga sic awa sa tu sênem lau sêkêt whiñ-nga ñatô sa

¹ O asidôwai. Yac bu awhê mac nem gauc sa pi lêt nañ Anötö ndê mwasiñ gêm ñandô yêc lau sêkêt whiñ-nga nañ sêmbo gameñ Masedonia-nga. ² Ñac lau ñalôm sawa, ma ñawapac atu-tu daêsam kêtwinij ñac, magoc sêmbo ti atac ñayham ma sic awa daêsam sa tu sênem lau sêkêt whiñ-nga ñatô sa-nga. ³ Aö wasôm yomandô têt mac, bu awa honj nañ sêtap sa, nañ sêkêt. Magoc awa tigeñ dinañ dom. Inj nañ bu yob ñac-nga, nañ sêkêt ñatô gi whiñ. Yac akac ñac bu sêkôm bocdinañ dom. Mba. ⁴ Ñac dau sêlic gweleñ dinañ bu gêt ñayham kêtêc, dec sêtet yac ñapañ bu sênem gweleñ dau sêwhiñ gôlôwac dabuñ ñatô, tu bu sênem Anötö ndê lau dabuñ Jerusalem-nga nañ sêpônnda dau, nañ sa. ⁵ Gêt ñamata-nga ñac sêkêt si ñalôm sambuc têt Pômdau, ma têt yac bocdinañ. Lêt dau kêtuc Anötö ndê atac whiñ. Yac gauc gêm bu Anötö ndê mwasiñ oc nem ñandô yêc ñac, magoc tanjkwê ñandô atu kaiñ dinañ dom.

⁶ Têt têt Taitus mbo whiñ mac, nañ inj gic hu gweleñ dinañ ma mac ac awa ñatô sa su. Tu dinañ-nga yac akac inj bu mbu têt mac loc, ma kôm gweleñ dau whiñ mac e pacndê. ⁷ Yac anjalê su bu mac akôm nem gêt honj ñalêt ñayham. Mac akêt whiñ ñanğa, asôm yom ñayham, ma anjalê ñawaê ñayham ñapep. Mac akêt daôm sambuc tu anem akiñ Anötö-nga, ma mac atac whiñ yac kêtêc. Bocdinañ akôm gweleñ andic awa sa-nga dinañ anğuc nem lêt ñayham dinañ. ⁸ Aö bu wakac mac bu akôm gêt dinañ dom. Mba. Aö bu

walic bu mac nem mêtê atac whiŋ-ŋga iŋ mêtê ŋandô naŋ tap lau sêkêŋ whiŋ-ŋga ŋatô si sa, me mba.

⁹ Bu mac aŋyalê Pômdau Yisu Kilisi ndê lêŋ êmwasiŋ yac-ŋga. Iŋ gêŋ hoŋ ŋadau, magoc iŋ hu iŋ ndê ŋaclai ti ŋawasi atu hoŋ siŋ, ma sip nom meŋ gitôm ŋamalac ŋambwa. Iŋ kôm dau gitôm ŋgac ŋalôm sawa, tu bu mac atap Anötö ndê mwasiŋ nem mac si-ŋga sa, dec ati lau ti lêlôm.

¹⁰ Têŋ yala akwa mac lau ŋamata-ŋga bu atôc asê bu mac atac whiŋ ndu andô bu anem lau Jerusalem-ŋga sa, ma mac ac awa ŋatô sa. Kwahic dec aö bu watôc aneŋ gauc têŋ mac pi lêŋ ŋayham bu andic bata gweleŋ dau-ŋga. ¹¹ Mac ac hu gweleŋ dau ti atac ŋayham atu, ma bocdinaŋ kwahic dec andic bata gweleŋ dau ŋalêŋ tigeŋ, ma ti nem ŋalôm sambuc eŋ. Mac bu atôm bu akêŋ awa atu, dec akêŋ. Ma bu mba, naŋ akêŋ tôm Anötö kêmwasiŋ mac. ¹² Bu lau ŋalôm sawa oc tôm dom bu sêkêŋ atu. Bocdinaŋ gêŋ bocke naŋ mac atôm bu akêŋ, naŋ akêŋ ti atac whiŋ ma ti nem ŋalôm sambuc, dec Anötö oc lic ŋayham.

¹³ Yac bu akac mac bu akêŋ gêŋ daêsam bu anem lau ŋatô sa, e mac daôm ati lau ŋalôm sawa lec dom. Mba. Yac atac whiŋ bu Anötö ndê mwasiŋ nem yac hoŋ sa tôm ndi. ¹⁴ Kwahic dec mac atap gêŋ daêsam sa, ma bocdinaŋ mac atôm bu anem lau naŋ sêpônnda dau, naŋ sa. Ma mboe tiŋambu ŋac oc sêtap daêsam sa, ma sênem mac sa têŋ ndoc mac apônnda daôm. ŋalêŋ dinaŋ dec Anötö ndê mwasiŋ oc nem yac hoŋ sa tôm ndi.

¹⁵ Gauc nem lau Israel-ŋga naŋ sic tmana sa yêc gameŋ sawa, tôm sêto yêc bocdec bu:

Lau naŋ sic gêŋ ŋagec sa, naŋ sêpônnda dau dom, ma lau naŋ sic gêŋ daêsam sa, naŋ si gêŋ hôc gêlêc dom. [Eks 16:18]

Taitus ti lau ŋatô oc sêtêŋ malac Korin sêndi

¹⁶ Aö gam daŋge Anötö bu iŋ kêŋ gauc sip Taitus ndê ŋalôm bu nem mac sa, gitôm iŋ kêŋ gauc kaiŋ tigeŋ têŋ aö. ¹⁷ Bu yac andac Taitus bu mbu têŋ mac loc, ma iŋ gêlic ŋayham. Magoc iŋ oc loc tu yac andac iŋ-ŋga lec dom. Iŋ dau atac whiŋ ŋandô bu lic mac tiyham. ¹⁸ Ma yac neŋ asidôwa daŋ, naŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga hoŋ yêc gameŋ dindêc sêmpin iŋ tu iŋ ndê gweleŋ ŋawaê ŋayham-ŋga, naŋ yac bu aŋkiŋ iŋ whiŋ Taitus loc. ¹⁹ Iŋ ŋgac dinaŋ, gôlôwac dabuŋ sêŋyaliŋ iŋ sa bu êŋsêlêŋ whiŋ yac, ma yac akôc awa naŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga sic sa, ma akêŋ têŋ lau Jerusalem-ŋga. Gweleŋ dau, yac akôm tu bu atoc Pômdau sa-ŋga, ma bu atôc asê bu yac atac whiŋ bu anem lau ŋalôm sawa sa. ²⁰ Magoc yac atec bu lau daŋ sêŋgôliŋ yom pi yac tu awa dinaŋ-ŋga. ²¹ Bocdinaŋ dec yac ayob dauŋ ŋapep bu akôm giso daŋ yêc Pômdau me yêc ŋamalac aŋgô-ŋga dom. ²² Ma yac bu aŋkiŋ yac neŋ asidôwa daŋ tiyham têŋ mac loc, whiŋ ŋgac lu dinaŋ. Gêŋ hoŋ naŋ yac akêŋ sip iŋ amba, naŋ kôm ŋapep eŋ, dec tôc asê bu iŋ kêŋ ndê ŋalôm sambuc tu nem akiŋ Anötö-ŋga. Iŋ ŋgô ŋawaê pi mac su, dec kôm iŋ ndê atac pa su, ma iŋ atac whiŋ bu têŋ mac loc.

²³ Lau ŋatô bu sêndac bata lau tö dinaŋ, dec awhê sa têŋ ŋac bu Taitus kôm gweleŋ ŋawaê ŋayham-ŋga whiŋ aö, dec galic ŋayham bu waŋkiŋ iŋ têŋ mac loc bu nem akiŋ mac. Ma awhê sa bu asidôwai lu dinaŋ sem gôlôwac dabuŋ hoŋ aŋgô, ma sêkôm gweleŋ ŋaŋga bu sêkôm Kilisi ndê waê tiapa. ²⁴ Bocdinaŋ têŋ ndoc yac neŋ asidôwai tö dinaŋ sêhôt asê mac, naŋ akôc ŋac sa ŋapep, tu bu atôc nem mêtê atac whiŋ-ŋga yêc awê têŋ ŋac. Ma lau sêkêŋ whiŋ-ŋga hoŋ oc sêŋyalê bu yac apo mac waêm sa ŋambwa dom.

9

Yom ŋatô pi gweleŋ sêndic awa sa-ŋga

¹ Oc tôm dom bu wato yom daêsam pi mac nem gweleŋ andic awa sa tu anem Anötö ndê lau dabuŋ sa-ŋga. ² ŋahu bu aö kayalê su bu mac atac whiŋ ndu andô bu akôm gêŋ dau, ma tu dinaŋ-ŋga dec gapo mac nem waêm sa têŋ lau Masedonia-ŋga. Aö gasôm têŋ ŋac bocdec bu, “ŋac lau gameŋ Akaya-ŋga dinaŋ, ŋac atac whiŋ ŋandô bu sênem yac neŋ asidôwai sa, ma sic hu gweleŋ sêndic awa sa-ŋga têŋ yala akwa.” Lau Masedonia-ŋga sêŋgô mac nem ŋawaê dec kêgilí ŋac si daêsam bu sêndic awa ŋatô sa sêwhiŋ. ³ Magoc aö bu waŋkiŋ yac neŋ asidôwai tö dinaŋ sêtêŋ mac sêloc, bu sênem mac sa bu andic bata

gwelen awa-nga dinaŋ gwananŋ. Ŋahu bu yac apo mac waêm sa ma asôm bu mac atac whiŋ gwelen dau, ma mac bu akôm yac mba yom ŋandô sa dom, dec oc yham dom. ⁴ Lau Masedonia-nga ŋatô bu sêwhiŋ aô sêloc, ma sêlic bu mac akôm gêŋ dau ŋandô sa dom, dec oc kêŋ maya mac. Ma oc kêŋ maya aô bocdinaŋ, bu aô gakêŋ whiŋ bu mac oc akôm, magoc akôm dom. ⁵ Tu dinaŋ-nga aô galic ŋayham bu waŋkiŋ asidôwai tō dinaŋ sêmuŋ aô, bu sêndic bata gwelen dau sêwhiŋ mac. Mac asôm tidôŋ bu andic awa sa tu amwasinŋ lau ŋalôm sawa, bocdinaŋ akôm. Aô gatec bu wahôc asê ma wakac mac bu andic dabiŋ gêŋ dau. Bu bocdinaŋ, mac oc akêŋ ti nem ŋalôm sambuc dom. Andic sa gwananŋ, ma ti nem ŋalôm sambuc.

Dakêŋ gêŋ ti ŋalôm sambuc eŋ

⁶ Gauc nem yom bocdec bu. Asa naŋ sô gêŋ ŋawhê daêsam, naŋ oc tap ŋandô daêsam sa. Ma asa naŋ sô gêŋ ŋandôlu, naŋ oc tap ŋandô daêsam sa dom. Yom dau hêganôŋ lêŋ dakêŋ gêŋ-nga. ⁷ Anötö tac whiŋ lau naŋ sêkêŋ gêŋ ti si ŋalôm sambuc. Yac bu dakêŋ ti atac lu-lu, me tu sêkac yac-nga, dec oc tap Anötö ndê atac whiŋ sa dom. Bocdinaŋ iŋ lêŋ solop bu yac tigeŋ-tigeŋ dakêŋ gêŋ tôm yac neŋ ŋalôm kac yac. ⁸ Ma Anötö dau gitôm bu êmwasiŋ mac ŋa gêŋ daêsam. Ma bocdinaŋ bêc hoŋ mac oc apônda daôm tu gêŋ daŋ-nga dom, ma oc atôm bu akôm gêŋ daêsam tu anem lau ŋatô sa-nga. ⁹ Gauc nem yom pi ŋgac mwasinŋ, naŋ sêto yêc bocdec bu:

Iŋ gic sam iŋ ndê gêŋ bu êmwasiŋ lau ŋalôm sawa. Ma iŋ ndê lêŋ gitêŋ ŋa-ŋandô oc yêc ŋapaŋ. [BW 112:9]

¹⁰ Gauc nem bu Anötö, naŋ kêŋ gêŋ ŋawhê têŋ lau sêsô gêŋ-nga, ma kêŋ gö têŋ lau tu sêneŋ-nga, naŋ gitôm bu kêŋ gêŋ daêsam têŋ mac tu amwasinŋ lau ŋalôm sawa-nga. Ma iŋ oc kôm mac nem lêŋ gitêŋ anem lau sa-nga nem ŋandô daêsam. ¹¹ Anötö oc êmwasiŋ mac ŋa gêŋ daêsam, ma mac oc atôm bu anem lau sa êŋlêc. Ma lau daêsam oc sênem danŋe Anötö tu awa naŋ mac ac sa bu yac akêŋ têŋ lau Jerusalem-nga naŋ sêpônda dau.

¹² Yomandô. Awa naŋ mac bu andic sa, naŋ oc nem Anötö ndê lau dabuŋ naŋ sêpônda dau, naŋ sa. Ma gêŋ atu daŋ whiŋ. Lau daêsam oc atac ŋayham atu ma sênem danŋe Anötö êŋlêc tu mac-nga. ¹³ Mac ahoc yom asê ma asôm bu mac akêŋ whiŋ ŋawaê ŋayham pi Kilisi, ma bu daŋam wambu iŋ. Ma gêŋ naŋ mac akêŋ bu anem lau Jerusalem-nga dinaŋ ma lau ŋatô sa-nga, naŋ tōc asê bu mac nem yom iŋ yomandô. Ma lau dau oc sêmpinŋ Anötö tu mac nem lêŋ ti sakiŋ dinaŋ-nga. ¹⁴ Ŋac oc sêŋyalê bu Anötö ndê mwasinŋ kôm gwelen yêc mac nem ŋalôm. Ma ŋac oc atac whiŋ mac ŋandô ma gauc nem mac ŋapaŋ yêc ŋac si mbec ŋalôm. ¹⁵ Oyaê. Mwasinŋ naŋ Anötö kêŋ têŋ yac ŋambwa iŋ gêŋ atu andô, hôc gêlêc gêŋ hoŋ su. Tu dinaŋ-nga danem danŋe iŋ ŋapaŋ.

10

Pol whê ndê lêŋ sa

¹ Lau ŋatô sêsec aô ma sêsôm yom bocdec bu, “Pol, iŋ ŋgac kaiŋ daŋ. Têŋ ndoc iŋ mbo whiŋ mac, naŋ iŋ tōc dau bu sôm yom ti ŋanŋa têŋ mac, magoc têŋ ndoc iŋ hu mac siŋ, naŋ iŋ ndê ŋalôm pêŋ dôŋ ma to yom ŋanŋa sip iŋ ndê bapia têŋ mac.” Aô Pol bu waŋkuc Kilisi ndê lêŋ malô kêgwiniŋ dau-nga, ma wandac mac bu mac akôc gauc kaiŋ tigeŋ pi aô, me mba? ² Aô waterŋ mac bu akôc gauc pi yom dau, ma amasaŋ nem ŋalôm tisolop muŋ su naŋ. Ma bocdinaŋ têŋ ndoc aô watêŋ mac waloc, naŋ gêŋ daŋ oc yêc bu wasôm yom ŋanŋa pi-nga dom. Tigeŋ aô bu waloc ma watap sa bu lau ŋatô gauc gêm bu yac aŋkuc lau nom-nga si mêtê, dec aô oc wakêŋ gêli ŋac dom. ³ Yomandô yac ambo nom, magoc yac ac siŋ tôm lau nom-nga sic dom. ⁴ Ma yac mba wapa siŋ-nga iŋ gitôm lau nom-nga si wapa sêndic siŋ-nga dom. Mba. Yac akôc Anötö dau ndê ŋaclai bu andic siŋ, ma bu aseŋ ŋacyo si tuŋbôm ŋanŋa hoŋ su. ⁵ Gauc ti yom tasaŋ hoŋ, ma lau hoŋ naŋ sêtoc dau sa ma sêkêŋ kisa Anötö, ma sêlhac lau ahuc tu bu sêŋyalê Anötö ti ndê yom dom, naŋ yac akôc Anötö ndê ŋaclai bu aseŋ ŋac su. Gauc sac-sac hoŋ, naŋ yac akwê dôŋ yêc-nga, tu bu akêŋ gauc hoŋ sôc Kilisi ŋapu-nga. ⁶ Têŋ ndoc yac aloc, naŋ yac oc akêŋ ŋagêyô têŋ

lau dan gapêc-nga horj. Bocdinaŋ kwahic dec yac asôm têtj mac bu amasaŋ nem ŋalôm, ma asôc Kilisi ndê yom ti yac mba yom horj ŋapu.

⁷ Mac nem lau ŋatô sêtoc dau sa, ma gauc gêm bu ŋac tawasê sêti Kilisi ndê. Am bu ŋamalac kaiŋ dinaŋ, dec wasôm têtj am bu kôc gauc ŋapep pi gêtj naŋ yêc awê, ma am oc êmyalê bu yac ati Kilisi ndê, atôm am. ⁸ Ma mboe mac gauc gêm bu têtj daêsam yac apo dauŋ mba waêtj sa tu ŋaclai naŋ Kilisi kêtj têtj yac, dec kêyalij yac sa ati aposel. Aô oc mayaj dauŋ tu yom dinaŋ-nga dom. ŋahu bu Kilisi kêtj ŋaclai dau têtj yac tu bu aŋgwiniŋ mac-nga dom, magoc tu bu apuc mac dôŋ-nga. ⁹ Aneŋ bapia ŋatô, naŋ gato têtj mac muŋ su, naŋ ŋahu dau dinaŋ. Aô gato tu wakôm mac atôc daôm-nga dom. ¹⁰ Bu lau ŋatô sêsôm yom pi aô bocdec bu, “Pol to yom ŋaŋga daêsam sip iŋ ndê bapia, tu kêtj wapac yac-nga. Tigeŋ têtj têtj iŋ dau meŋ kalhac yac aŋôŋ-nga, naŋ dalic iŋ gitôm ŋgac ti ŋaclai atu dom, ma iŋ sôm yom ŋaŋga dom.” ¹¹ Mac lau naŋ asôm yom kaiŋ dinaŋ pi yac, naŋ ayob daôm. Bu têtj ndoc yac bu ahôc asê mac, naŋ mac oc alic bu gêtj naŋ yac oc akôm, naŋ oc êŋkuc yom naŋ ato sip bapia.

Pol ndê ŋahu po dau waê sa-nga

¹² Yac atec bu atoc dauŋ sa tôm aposel tasaŋ sêkôm, me anem dôhônj mba lêtj ma ŋac si lêtj. Bu aposel tasaŋ dinaŋ sêtoc dau sa, ma gauc gêm bu lau dan si lêtj gi tap ŋac si sa dom. Ma bocdinaŋ ŋac sem dôhônj dau si lêtj whiŋ ŋac dau si lêtj. ŋac si gauc dinaŋ solop dom. ¹³ Yac atôm dom bu apo dauŋ mba waêtj sa tôm ŋac lau dau sêkôm, magoc apo dauŋ sa tu gwelêŋ naŋ Anötö kêtj têtj yac-nga. Bu Anötö dau kêyalij gameŋ sa bu yac akôm gwelêŋ ŋawaê ŋayham-nga ambo, ma yac akôm gwelêŋ dau e akôm yêc mac nem gameŋ whiŋ. ¹⁴ Yomandô. Yac akôm gwelêŋ ma ahoc ŋawaê ŋayham pi Kilisi asê e meŋ têtj mac nem gameŋ. Yac bu akôm bocdinaŋ dom, dec oc tôm dom bu yac apo dauŋ sa tu mba gwelêŋ-nga. ¹⁵ Ma yac atec bu apo dauŋ sa tu gwelêŋ naŋ lau ŋatô sêkôm-nga. Yac akêtj bataŋ bu mac nem akêtj whiŋ oc êŋsôwec tiatu, ma tu dinaŋ-nga gwelêŋ naŋ yac akôm awhiŋ mac, naŋ ŋa-ŋandô oc êŋsôwec tiatu bocdinaŋ. ¹⁶ ŋalêtj dinaŋ yac oc atôm bu anem mêtê lau ŋatô, naŋ si gameŋ yêc mac nem ŋa-ŋambu-nga. Yac bu anem mêtê lau wakuc, ŋahu bu yac atec bu apo dauŋ sa pi lau ŋatô si gwelêŋ ŋa-ŋandô.

¹⁷ Aneŋ lêtj wapo dauŋ sa-nga kêkuc Anötö ndê yom naŋ sêto yêc bocdec bu:

Asa naŋ bu po dau sa, naŋ po dau sa tu Pômdau-nga eŋ.

[Jer 9:24]

¹⁸ Bu ŋamalac naŋ po dau sa tu dau ndê lêtj-nga, naŋ Anötö gêlic bu yham dom. Magoc ŋamalac naŋ Pômdau po iŋ sa, naŋ Anötö oc lic iŋ ŋayham.

11

Pol ndê puc pi aposel tasaŋ

¹ Mboe lau ŋatô sêlic aneŋ yom gitôm yom gauc mbasi-nga. Magoc aô bu wasôm yom ŋatô tiyham, ma gakêtj whiŋ bu mac oc alic aô sac dom. ² Bu Anötö kac aneŋ ŋalôm bu wanem lêmuŋ mac, ma wayob mac ati Kilisi ndê lau solop. Aô galic mac atôm aô atuŋwê ŋayham dan, naŋ kamatiŋ yom whiŋ ŋgac dan bu nem. Tu dinaŋ-nga dec gakôc gauc ŋaŋga pi iŋ bu wayob iŋ ŋapep bu sa ndê lêtj ŋawasi ma mbo whiŋ ŋgac dan dom e nem ndê ŋgac solop. Ma ŋgac dau iŋ Kilisi. ³ Kwahic dec mac asap Kilisi dôŋ ti nem ŋalôm ŋawasi. Tigeŋ aô gatôc dauŋ bu mboe lau tasaŋ ŋatô oc sêmeŋ ma sêtim yom mac bu ahu mac nem lêtj dinaŋ siŋ, tôm mboc tasaŋ ŋadau meŋ ma tim yom Ewa. ⁴ Bocke? Lau ŋatô bu sêhôt asê mac ma sênem mêtê pi Yisu, magoc ŋac si yom pi iŋ so yom ŋandô naŋ yac ahoc asê pi iŋ, dec mac oc akôm sake? Aô gatôc dauŋ bu mboe mac oc gauc nem yom daêsam dom, oc akôc ŋac si yom sa ŋagahô eŋ. Mac akôc ŋalau Dabuŋ su, magoc lau ŋatô bu sêmeŋ ma sêkac mac bu akôc ŋalau dan dau-nga, me sêhoc ŋawaê ŋayham asê naŋ so yac mba, dec aô gatôc dauŋ bu mboe mac oc akôc sa eŋ. ⁵ Mac alic lau tasaŋ dinaŋ bu aposel ŋandô, a? ŋac si asa hôc gêlêc aô su? ⁶ Aô ŋgac ŋayham tu wasôm yom ti gauc atu-tu-nga dom, magoc aô kayalê Anötö ti ndê yom. Ma gêtj horj naŋ aô gakôm, naŋ tu bu wawhê Anötö ti ndê yom sa tiawê têtj mac.

⁷ Têñ ndoc aö gahoc Anötö ndê ñawaê ñayham asê têt mac, nañ aö tañkwê mac dom, magoc kagwiniñ dauñ ma gakôm gwelenñ tu wakôm kwanñ dauñ-ña. Aö kakuc lêtñ dau, tu bu watoc mac sa ma wanem mac sa-ña. Bocke? Aneñ lêtñ dinañ inñ so, a? ⁸ Gôlôwac dabuñ gameñ ñatô-ña sêkêñ gêtñ tu sêpuc aö dôñ-ña. Ñalêtñ dinañ gitôm aö gam kanñ ñac si gêtñ tu wanem akiñ mac-ña. ⁹ Ma têtñ ndoc aö gambo gawhiñ mac ma gapônda gêtñ dañ, nañ gateñ mac nem ñamalac dañ bu nem aö sa dom. Magoc asidôwai nañ sêmeñ akêtñ Masedonia sem aö sa. Aö gayob neñ lêtñ hoñ tu bu wakêtñ ñawapac têtñ mac dom, ma oc wañkuc lêtñ tigerñ dinañ. ¹⁰⁻¹¹ Mac gauc gêm bocke? Aö kakuc lêtñ dinañ ñahu bu aö tac whiñ mac dom, a? Mba! Anötö dau kêyalê bu aö atac whiñ mac ndu andô. Aö gapo dauñ sa tu aneñ lêtñ gakôm gwelenñ ñaôli mbasi-ña, ma gwelenñ bocke nañ aö bu wakôm wawhiñ mac lau gameñ Akaya-ña, nañ wañkuc lêtñ tigerñ dinañ ñapañ. Kilisi dau ndê yom ñandô yêc aneñ ñalôm, dec gasôm yom dau.

¹² Aö tañkwê mac bu anemlhi aö tu gwelenñ ñawaê ñayham-ña dom, ma oc wakôm bocdinañ ñapañ. Aö gatec bu wakêtñ ñasawa têtñ lau nañ sêkôm gwelenñ tu sêkôc awa-ña, bu sêtoc dau sa ma sêsôm bu ñac si lêtñ gwelenñ-ña gi tap yac mba sa. ¹³ Lau kainñ dinañ, ñac aposel tasanñ. Ñac si gwelenñ ñandô bu sêtim yom lau. Bu ñac sêsiniñ si mêtê tasanñ kwi, ma sem Kilisi ndê aposel ñandô añgô. ¹⁴ Asö tu aneñ yom dinañ-ña dom, bu Sadañ dau muñ apu lêtñ tasanñ dinañ ma gêm añela ñawê-ña añgô. ¹⁵ Bocdinañ inñ ndê lau akiñ bu sênem lau gitêtñ nañ sem akiñ Anötö, nañ añgô, dec oc kôm yac dasô dom. Magoc tiñambu ñac oc sêtap ñagêyô sa tu si lêtñ sac dinañ-ña.

Pol hôt ñawapac daêsam

¹⁶ Aö waterñ mac tiyham bu alic aö tôm ñgac gauc mba-ña dom. Magoc aö bu wapo dauñ sa pi ahic tiyham tôm ñac lau tasanñ dinañ sêkôm. Ma mac bu alic aneñ yom gitôm ñgac gauc mba-ña ndê, nañ akôc aö sa tôm mac akôc lau gauc mba dinañ sa. ¹⁷ Aö kayalê bu yom nañ aö bu wasôm tu wapo dauñ sa-ña, nañ kêkuc Pômdau ndê lêtñ dom, magoc aö gasôm kakuc lau gauc mbasi si lêtñ. ¹⁸ Aêc. Lau tasanñ dinañ sênkuc lêtñ nom-ña ma sêpo dau waê sa, dec aö bu wapo dauñ sa bocdinañ. ¹⁹ Mac lau ti gauc atu, a? Bocke dec mac alic ñayham bu akôc lau gauc mbasi-ña sa sêmbo sêwhiñ mac? ²⁰ Yomandô. Ñac lau tasanñ dinañ sênkwiniñ mac e ati lau akiñ ñambwa, sêmbac yom mac bu sênghaho mac nem gêtñ su, sênşônñ mac nem gauc e asôc ñac ñapu, sêtoc dau sa têtñ mac, ma sêhôt mac mayam su, tigerñ mac akôc ñac sa. ²¹ Mac gauc gêm bocke? Yac mayañ dauñ bu yac lau licwalô mba dec añkuc lau dau si lêtñ dom, a? Lau gauc mbasi-ña dinañ sêpo dau sa tu ñac si lêtñ-ña ti atac pa su. Bocdinañ kwahic dec aö bu wañkuc ñac si lêtñ dinañ wawhiñ. ²² Ñac sêpo dau sa bu ñac lau †Hibru, a? Aö Hibru bocdinañ. Ñac lau Israel-ña, a? Aö bocdinañ. Ñac Abraham ndê wakuc ñac? Aö bocdinañ. ²³ Ñac sêsôm bu ñac sem akiñ Kilisi, a? Aö kayalê bu mac oc alic aneñ yom tôm ñgac ñagulu kêñşônñ dañ ndê, magoc aö wasôm têtñ mac bu aö gam akiñ Kilisi ma gakôm gwelenñ ñawaê ñayham-ña gahôt gêlêc ñac su. Lau sêkêñ aö gandôc gapocwalô, sic aö basô, ma têtñ daêsam kêpiñ bu wambac ndu tu gam akiñ Kilisi-ña. Ma ñac lau dau? Mba. ²⁴ Lau bata Israel-ña sêmatôc aö tidim 5, ma têtñ têtñ matôc-ña 5 dinañ sêhi aö tidim 39* ña po nañ sem bocbiñ. ²⁵ Ñac sic aö ña sö tidim tö. Sêtuc aö ña-hoc tidim tigerñ. Aö gapac wañ tidim tö, ma gapoc gwêc sawa têtñ ôbwêc dañ ma acsalô dañ. ²⁶ Aö ga gameñ ga gameñ ñapañ ma gandôc sic teñ dom. Ma ñawapac ñatô nañ gahôt whiñ, nañ bocdec. Aö galom bu hêc ñasambac atu, ma gambo gwêc têtñ têtñ sac. Lau kanñ sêkôm aö ñayom, ma aö gatap kisa sa yêc aö dauñ neñ lau Israel-ña ma yêc †lau gameñ apa-ña, ma yêc lau malac atu-tu-ña ma lau malac sauñ-sauñ-ña, ma yêc asidôwai tasanñ bocdinañ. Gêtñ hoñ dinañ gitôm bu señ aö su, magoc mba. ²⁷ Aö gakôm gwelenñ ti gahôt ñawapac atu ñapañ. Têtñ daêsam aö gayêc bêc ñapep dom, gêtñ yô a ö, bu yô aö, gambo ñamlic ñalhuc, ma gapônda ñakwê. ²⁸ Wapac hoñ dinañ kêsalê aö ahuc. Ma gêtñ dañ tiyham kêtñ wapac aö tôm bêc hoñ, nañ

* 11:24: Lau Israel-ña si yomsu dañ (Diut 25:3) sôm bu sêhi ñamalac giso ña-po sêhôt gêlêc tidim 40 dom. Bocdinañ lau bata Israel-ña bu sêmatôc ñamalac dañ, nañ sêhi inñ tidim 39 bu sênghilil yomsu dau ñadôhônñ dom.

bocdec bu. Aö gitôm dom bu wanlhiñ lau sêkên whiñ Kilisi-nga dañ siñ, tigeñ gauc gêm ñac ñapan. ²⁹ Ñamalac dañ bu ndê kên whiñ ñannga dom, dec oc wahêgo dauñ tu iñ-nga e aneñ licwalô pacndê. Ma gên lêtôm-nga bu kôm ñamalac dañ peñ sip sac ñalôm, dec aö oc atac ñandê pi gên dinañ.

³⁰ Aö gatec bu wapo dauñ sa, magoc aö bu wakôm, dec wasôm yom pi gên nañ tôc asê bu aö ñgac licwalô mba-nga. ³¹ Anötö kêyalê bu aö kasau dom. Iñ Pômdau Yisu Damba, ma yac tac waê bu tampiñ iñ tôm bêc hoñ.

³² Têñ ndoc aö gambo malac Damaskas, nañ gôliñwaga nañ yob malac dau mbo Kiñ Aretus ñapu, nañ gic atu iñ ndê lau siñ-nga bu sêyob gatam malac-nga hoñ tu sêkôc aö dôn-nga. ³³ Magoc mba. Asidôwai sêkên aö gasip sambec sö dañ, ma sêñwhañ aö gasip yêc gatam atu dañ yêc malac dau ñatunbôm ñadômbwê-nga ma galhö ga.

12

Pol gêlic undambê ñagatu

¹ Mêtê dapo dauñ waên sa-nga oc kên ñayham dañ têtñ yac dom. Magoc aneñ ñalôm kac aö, dec oc wapo dauñ sa ma wandic têku yom, ma wasôm yom pi gên ñagatu, ma pi gên ñatô nañ Pômdau hoc asê têtñ aö. ²⁻³ Aö kayalê ñgac kên whiñ Kilisi-nga dañ. Yala 14 gi su, Anötö kôc iñ sa pi lôlôc solop têtñ iñ yêc undambê gi. Anötö kôc iñ ti ñamlic sambuc me kôc iñ gatu ñambwa, aö gam gauc. Anötö tawasê kêyalê. ⁴ Ma Anötö tôc gameñ †Paradis-nga têtñ iñ. Iñ ñgô yom pi gên atu-tu ñatô nañ iñ gitôm dom bu w hê sa, ma Anötö gic yao iñ bu sôm asê dom. ⁵ Aö oc wapo ñamalac kaiñ dinañ waê sa, magoc aö bu wapo dauñ sa, dec wasôm yom pi gên tigeñ, nañ bu watôc asê bu aö ñgac licwalô mba. ⁶ Gên ñatô yêc bu wapo dauñ sa pi-nga, ma aö bu wakôm, dec oc watôm ñgac gauc mbasi-nga dom. Ñahu bu aneñ yom iñ yomandô. Magoc aö watoc dauñ sa pi gên dinañ dom. Lau bu sêmpin aö tu lêtñ nañ sêlic aö gasa-nga, ma tu yom ñandô nañ gahoc asê-nga, dec oc solop.

Anötö kêmwasin lau licwalô mba, bu tôc iñ ndê ñaclai asê

⁷ Yomandô Anötö tôc gên atu têtñ aö. Magoc iñ tec bu aö wapo dauñ sa pi gên dau. Tu dinañ-nga iñ kên ñasawa têtñ Sadañ bu êñkiñ iñ ndê añela dañ bu êñgwiniñ aö ña gên wapac ñamlic-nga dañ. Gên dau kên ñandê têtñ aö gitôm gên ñakwa kuñ aö. ⁸ Aö gateñ mbec ñannga têtñ Pômdau ma gandac iñ tidim tö bu kôc gên wapac dau su yêc aö. ⁹ Magoc iñ sôm têtñ aö bu, “Mba. Aneñ mwasin gitôm bu puc am dôn ma hôc ñawapac dinañ. Bu aö oc wamwasin lau licwalô mba, bu watôc aneñ ñaclai asê.” Tu dinañ-nga aö Pol oc wapo dauñ sa tu ñawapac bocke nañ kêtgwiniñ aö e kôm aö licwalô mba. Ñalên dinañ aö oc tañkwê Kilisi bu kên iñ ndê ñaclai tu nem aö sa-nga. ¹⁰ Tu dinañ-nga aö bu wambo licwalô mba, me lau bu sêpu aö ma sêkên kisa aö, aö bu wapônda dauñ, me aö bu wahôc ñawapac tidau-tidau tu Kilisi-nga, dec wahôc ti atac ñayham. Bu têtñ ndoc aö kasahê licwalô tôm dom, nañ tañkwê Kilisi ndê ñaclai bu puc aö dôn ma walhac ñannga.

Pol tac whiñ lau Korin-nga

¹¹ Aö galic dauñ gitôm ñgac ñambwa-nga dañ, magoc aposel tasan nañ mac atoc ñac sa, nañ si asa hôc gêlêc aö su? Oc tôm bu mac apo aö waên sa, magoc mba. Mac akôm dom, ma tu dinañ-nga dec aö kakuc lau gauc mbasi-nga si lêtñ ma gapo dauñ sa têtñ mac. ¹² Têtñ têtñ aö gambo gawhiñ mac, nañ aö gakôm gên nañ aposel ñandô sic waê bu sêkôm. Aö gakôm gên dalô, gên atu-tu ma gên ti ñaclai atu daêsam. ¹³ Bocdinañ mac gauc gêm bu aö gakôm gên sake têtñ gôlôwac dabuñ ñatô, nañ gakôm têtñ mac dom? Mboe mac alic aö sac bu gandac mac bu akên gên tu anem aö sa-nga dom, a? Bu bocdinañ, dec wateñ mac bu asuc aneñ sac kwi.

¹⁴ Kwahic dec aö kamasañ dauñ bu wandic mac kêsi tidim tö-nga. Magoc aö waloc tu bu wakôc mac nem gên dañ-nga dom. Bu gên nañ aö tac whiñ, nañ mac nem wapa ti mone dom, magoc mac daôm. Y omandô. Aö bu wakên wapac mac dom, bu aö gatôm mac damam, ma solop dom bu balêkoc sêkên gên tu sêlôm damba ti dindai-nga. Damba ti

dindai bu sêkên gêñ tu sêlôm si balêkoc-nga, dec oc solop. ¹⁵ Boc-dinañ aö galic ñayham bu wakên neñ gêñ hoñ tu wanem mac sa-nga, e wakên dauñ sambuc tu mac-nga whiñ. Ñalên dinañ aö bu watôc asê bu aö atac whiñ mac ndu andô, ma mac bu atac whiñ aö gwalec, oc ñayham me mba? ¹⁶ Mac bu atac whiñ aö me atac whiñ aö dom, magoc mac aňyalê su bu aö gakên ñawapac dañ têtñ mac dom. Magoc mboe lau nañ sêkên kisa aö, nañ oc sêsôm bu aö kasalê lêtñ bu wañsau mac ma malô wakôc mac nem gêñ ñatô-nga. ¹⁷ Mac gauc gêm bu aö kakiñ aneñ lau ñatô sêtêtñ mac sêloc, bu sêñgaho mac nem gêñ ñatô su tu aö-nga, a? ¹⁸ Aö gandac Taitus bu têtñ mac loc, ma kakiñ yac neñ asidôwa dañ whiñ iñ. Ma Taitus kôc mac nem gêñ bocke, a? Mba andô. Alu akôc gauc tigerñ ma asa lêtñ tigerñ, nañ akôm gweleñ ñaôli mbasi-nga.

Pol gêm la lau Korin-nga

¹⁹ Mac gauc gêm bu yac asôm yom hoñ dinañ tu bu alhac dauñ ahuc, a? Mba. Yac akên whiñ Kilisi, ma asôm mba yom hoñ yêc awê têtñ mac yêc Anötö aňgô-nga. Ma gêñ hoñ nañ yac akôm, nañ akôm tu bu apuc yac mba lau atac whiñ-nga mac dôñ alhac ñaňga-nga. ²⁰ Aö gatôc dauñ bu mboe aö waloc ma watap sa bu mac nem la u ñatô sêsap mêtê sac dôñ sêmbo. Bocke? Mac nem lau ñatô sêsôm dau, me sem lêmuiñ dau, a? Lau ñatô atac ñandê têtñ dau, sêwhê dau kôc-kôc, sêpu si asidôwai ma sêsec gameñ, sêtoc dau sa, me sêli dau sa, a? Aö bu waloc ma walic bu mac nem lau ñatô sêñkuc lêtñ nañ aö atac whiñ dom, dec aö oc wañkuc lêtñ matôc-nga nañ mac oc atac whiñ dom. ²¹ Muñ-nga, mac nem lau daêsam sêkôm mêtê mockaiñ-nga ti atac ñagalac-nga tidau-tidau. Aö gasôm têtñ ñac bu sênem dau kwi ma sêhu lêtñ sac dinañ siñ. Kwahic dec aö gatôc dauñ bu mboe aö wambu waloc, ma walic bu ñac sêsap lêtñ dinañ dôñ ñapañ sêmbo. Bu bocdinañ, dec mêtê sac dau oc kêtñ wapac aö, ma aneñ Anötö oc kêtñ aö mayañ dauñ atu tu mac-nga.

13

Pol oc kêtñ gêli lau nañ sêkôm sac, nañ dom

¹ Ñasawa sauñ aö oc wandic mac kêsi tidim tö-nga. Ma aö bu wamatôc mac nem lau ñatô, dec aö oc wañkuc ñagôliñ solop tamatôc lau giso-nga, nañ sêto yêc bocdec bu:

Ñamalac tigerñ bu êñgôliñ yom pi ñgac dañ, dec oc tôm dom bu dakôc iñ ndê yom sa.

Ñamalac lu me tö bu sêpuc yom dau dôñ, dec dalic bu yomandô. *[Diut 19:15]*

² Têtñ ndoc aö gac mac kêsi tidim lu-nga, nañ gasôm têtñ lau nañ sêkôm mêtê sac bu sêhu siñ. Ma aö gakên puc mac bu têtñ ndoc aö bu wambu waloc, ma watap sa bu lau dau sêsap si lêtñ dinañ dôñ ñapañ sêmbo, dec oc wakên matôc ñaňga têtñ ñac, ma têtñ lau ñatô nañ sêkôm sac, nañ bocdinañ. Kwahic dec aö gambo ahê, magoc ndoc kêpiñ bu wambu waloc, dec wakên puc mac pi gêñ tigerñ dinañ tiyham. ³ Mac nem lau ñatô sêndac aö bu w atôc gêñ dañ têtñ mac, nañ oc whê sa bu aö gasôm yom gam Kilisi aňgô. Bocdinañ ayob daôm ñapep, bu aö oc wamatôc lau sêkôm mêtê sac-nga hoñ ti ñaňga. Kilisi dau bu mbo whiñ mac, dec oc kêtñ gêli mac dom, iñ oc kôm mêtê ñaňga kaiñ tigerñ. ⁴ Yomandô. Lau sic Kilisi pi a gicso dau gitôm ñgac licwalô mba. Magoc Anötö ndê ñaclai uñ iñ sa ma kêtñ iñ mbo tali ñapañ. Ma yac lau nañ mba akên whiñ piñ yac dôñ am damiñ Kilisi, nañ lau licwalô mbasi bocdinañ. Magoc Anötö ndê ñaclai kêtñ yac ambo tañli awhiñ iñ, tu bu anem akiñ mac-nga.

Pol gêm la lau Korin-nga tiyham

⁵⁻⁶ Mac bu andac batam yac bu aposel ñandô me mba, dec atôc gwaniñ daôm nem lêtñ. Mac aňyalê su bu ñamalac nañ kêtñ whiñ dom, nañ Kilisi mbo iñ ndê ñalôm dom. Bocdinañ mac bu alic bu mac akên whiñ ambo, ma Yisu Kilisi mbo nem ñalôm, dec aňyalê bu yac mba gweleñ ña-ñandô dinañ, ma whê yac sa bu aposel ñandô. ⁷ Yac ateñ mbec têtñ Anötö bu puc mac dôñ ma akôm sac dañ dom. Yac atac whiñ bu mac asa lêtñ gitêtñ, tu bu mac nem lêtñ tôc asê bu yac aposel ñandô lec dom. Mba. Lau ñatô bu gauc nem bu yac aposel tasan, nañ iñ gêñ ñambwa. Yac mba mbec dinañ ña-ñahu andô, nañ yac atac whiñ bu Anötö puc mac dôñ bu aňkuc lêtñ gitêtñ eñ. ⁸ Lau bu sêsap lêtñ yom ñandô-nga dôñ,

dec oc tòm dom bu yac akôm gêñ ti ñaclair tu amatôc ñac-ñga. Magoc lau nañ sêñkuc lêñ yom ñandô-ñga dom, nañ yac akôm gêñ ti ñaclair tu bu amatôc ñac-ñga e sêhu si giso siñ. ⁹ Bocdinañ mac bu alhac ñañga ma asap yom ñandô dôñ, dec oc tòm dom bu yac atôc mba ñaclair têñ mac, magoc yac oc atac ñayham atu tu mac nem lêñ ñayham-ñga. Ma yac aterñ mbec bu mac lau akêñ whiñ-ñga asa nem lêñ hoñ ñapep eñ.

¹⁰ Aô gato yom hoñ dinañ bu wakêñ puc mac bu ahu nem mêtê s ac hoñ siñ muñ, bu têñ ndoc aô bu wahôc asê, nañ gatec bu wamatôc mac ña ñaclair nañ Pômdau kêñ têñ aô. Bu iñ kêyalin aô sa ma kêñ ñaclair têñ aô bu wapuc mac dôñ, ma tu bu wanñwiniñ mac-ñga dom.

Pol ndê yom ñambu-ñga

¹¹ O asidôwai, aô bu wandic bata bapia dindec, dec bu wakôm neñ acsalô têñ mac hoñ. Añsahê ñañga bu andic dabiñ nem lêñ akêñ whiñ-ñga hoñ tisolop. Aneñ yom hoñ dindec puc mac dôñ. Akêñ nem gauc ti ñalôm pitigeñ, ma ambo awhiñ daôm ti yom malô. Akôm bocdinañ, ma Anötö, nañ Atac Whiñ ti Yom Malô ñadau, nañ oc mbo whiñ mac.

¹² Akam daôm añkuc gôlôwac dabuñ si lêñ. ¹³ Anötö ndê lau dabuñ hoñ nañ sêmbo gameñ Masedonia-ñga dindec, nañ sêkôm si acsalô ñayham têñ mac. ¹⁴ Pômdau Yisu Kilisi ndê mwasiñ ti Anötö ndê atac whiñ puc mac dôñ, ma ñalau Dabuñ piñ mac hoñ dôñ ñapañ.

Pol ndê bapia têtj lau Galasia-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Aposel Pol to bapia dindéc têtj lau sêkêj whiŋ-nga naŋ sêmbo gameŋ Galesia-nga. Muŋ-nga iŋ dau kêsêlêj tòm malac ma hoc ŋawaê ŋayham asê têtj lau Galesia-nga, dec lau sic hu sêkêj whiŋ Yisu (Apo 13:14-14:23).

Tiŋambu lau Israel-nga ŋatô sêhóc asê gôlôwac dabuŋ Galesia-nga, ma sêŋsôn lau sêkêj whiŋ Yisu-nga si gauc pi lêtj sêti lau gitêj yêc Anötö aŋgô-nga. Ŋac lau naŋ sêsap lau Israel-nga si sakiŋ akwa dôj, ma sêkac lau Galesia-nga bu sêŋkuc pwac sêsê laungac si ŋamlic ŋatô su-nga, ma sêsôc Moses ndê yomsu hoŋ ŋapu. Ŋac sêsôm bu lau sêkêj whiŋ Yisu-nga naŋ lau Israel dom, naŋ bu sêkôm bocdinaŋ dom, dec oc tòm dom bu Anötö kôc ŋac sa me lic ŋac bu lau gitêj. Ma lau dau sêpu Pol ma sêsôm bu iŋ aposel ŋandô dom, ŋahu bu iŋ kac lau gameŋ apa-nga bu sêŋkuc Israel si sakiŋ akwa dom.

Tu dinaŋ-nga Pol to bapia dindéc tu bu whê dau sa bu iŋ aposel ŋandô, naŋ Yisu Kilisi lu Anötö sêŋyaliŋ iŋ sa (1:1), ma gêm mêtê tòm Yisu dau hoc asê têtj iŋ (1:12). Ma iŋ bu puc lau sêkêj whiŋ-nga dôj bu sêsôc lau tasaŋ dinaŋ si yom ŋapu dom. Iŋ sôm bu ŋawaê ŋayham tigeŋ iŋ yom ŋandô, ma ŋawaê dau tôle asê tiawê bu lau sêti lau gitêj tu ŋac si sêkêj whiŋ-nga, ma tu sêŋkuc yomsu-nga lec dom. Yêc lôcwha 5 - 6 iŋ to yom ŋatô tu bu puc lau dôj bu sêkêj whiŋ ŋanga, sêsap mêtê atac whiŋ-nga dôj, ma sêpiŋ dau dôj ŋapep. Lau naŋ Ŋalau Dabuŋ gêm gôliŋ ŋac, naŋ oc sêhu mêtê sac siŋ, ma sêkôm mêtê ŋayham eŋ (5:16-26).

Pol ndê yom ŋamata-nga

¹⁻² Aô Pol, ma asidôwai naŋ sêmbo sêwhiŋ aô, ato bapia dindéc têtj Kilisi ndê gôlôwac dabuŋ hoŋ yêc gameŋ Galesia-nga. Aô gati ŋaposel magoc ŋamalac daŋ kêyaliŋ aô sa, me lau toŋ daŋ sêŋkiŋ aô bu wati aposel dom. Mba. Yisu Kilisi lu iŋ Damba Anötö naŋ uŋ iŋ sa akêj lau batê-nga, naŋ dec sêŋyaliŋ aô sa ti sêŋkiŋ aô. ³ Mwasij ti yom malô têtj mac akêj yac neŋ Damaŋ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi. ⁴ Yisu kêj dau mbac ndu tu yac neŋ sac-nga, bu êŋgaho yac su yêc mêtê sac naŋ gêm nom dindéc ahuc. Lêtj dau Damaŋ Anötö gauc gêm tidôj ma tac whiŋ bu Yisu kôm ŋandô sa. ⁵ Bocdinaŋ datoc Anötö ndê waê sa tòm têm sambob dandic ŋawaê. Yomandô!

Pol kêj puc lau bu sêŋkuc ŋawaê ŋayham tigeŋ

⁶ Tu Kilisi-nga dec Anötö kêmwasiŋ mac, ma kêgalêm mac sa ati iŋ ndê lau. Magoc ŋagahô eŋ, mac ahu iŋ ti ŋawaê ŋayham naŋ aposel sem, naŋ siŋ, ma aŋkuc yom wakuc. Mac nem lêtj dinaŋ kôm aô gahêdaên. ⁷ Yom naŋ mac aŋkuc, naŋ yom ŋandô dom. Mboe lau ŋatô sêŋsôn mac nem gauc ma sêŋsahê bu sêŋsôn ŋawaê ŋayham pi Kilisi whiŋ. ⁸ Aŋgô su naŋ! Yac dauŋ me aŋela undambê-nga daŋ, me asa bu têtj mac meŋ ma nem mêtê wakuc, naŋ so mêtê naŋ muŋ-nga yac ahoc asê têtj mac, naŋ oc tap Anötö ndê atac ŋandê sa. ⁹ Aêc! Yac asôm su, ma aô wasôm tiyham. Asa naŋ bu hoc mêtê asê têtj mac naŋ so yac lau aposel mba mêtê naŋ mac akôc sa su, naŋ oc tap Anötö ndê atac ŋandê sa.

¹⁰ Mac gauc gêm sake? Aô gato yom dindéc tu bu lau sêlic aô ŋayham ma sêmpiŋ aô-nga, me tu bu Anötö lic aô ŋayham-nga? Aŋgô! Aô bu wakôm tu ŋamalac-nga, dec aô Kilisi ndê ŋgac akiŋ dom.

Pol whê sa bu iŋ Anötö ndê aposel ŋandô

¹¹ O asidôwai, aô bu wawhê sa têtj mac bu mêtê naŋ gahoc asê têtj mac, naŋ ŋamalac si yom dom. ¹² Bu ŋamalac daŋ kêj têtj aô me kêdôhôn aô dom, magoc Yisu Kilisi hoc asê têtj aô. ¹³⁻¹⁴ Mac aŋgô aô ŋawaê su, dec aŋyalê bu muŋ-nga lê aô gam akiŋ Anötö kakuc lau Israel-nga si sakiŋ akwa. Aô gasa ŋac si lêtj dau gahôc gêlêc ŋac si daêsam naŋ si yala

gitôm aö neñ. Ma gayêm dauñ su tu wañkuc abarji Israel-nga si ñagôliñ. Ma mac añgô bu aö gakêñ kisa ñaŋga têtñ Anötö ndê gôlôwac dabuñ ñaŋ sêkêñ whiñ Yisu, ma gakôm bu wasen ñac su. ¹⁵ Magoc Anötö kêyalin aö sa gwanan su, têtñ têtñ aö gambo dinan atac ñalôm en, ma tu in ndê lêtñ êmwasiñ lau-nga dec kêgalêm aö sa bu wanem akiñ in. Ma tiñambu in gêlic ñayham ¹⁶ bu hoc in ndê Atu Yisu asê têtñ aö, tu bu wasôm in ndê ñawaê ñayham asê têtñ lau ñaŋ lau Israel dom. Têtñ dinan aö gasôm yom gawhiñ lau ñatô dom. ¹⁷ Ma aö gapi Jerusalem bu walic lau ñaŋ sêti aposel sêmuñ aö, ñaŋ dom. Mba. Aö gatêtñ gameñ Arabia-nga ga, ma tiñambu gambu gatêtñ malac Damaskas. ¹⁸ Aö gambo malac dinan yala tö su, goc gapi Jerusalem ga bu walic Pita, ma gambo gawhiñ in têtñ bêt 15. ¹⁹ Aö galic Pômdau asi Jems, magoc galic aposel ñatô dom. ²⁰ Aö wasôm yêc Anötö añgô-nga bu yom ñaŋ kwahic dec gato, ñaŋ yom tasan dom. ²¹ Tiñambu aö gatêtñ gameñ Siria ma Silisia-nga ga. ²² Gôlôwac dabuñ gameñ Judia-nga ñaŋ sêkêñ whiñ Kilisi, ñaŋ sêlic aö añôn andô dom. ²³ Magoc sêngô ñawaê pi aö bocdec bu, “Ñgac ñaŋ muñ-nga kêtñ kisa têtñ yac, kwahic dec kôm gwelen ma gêm mêtê pi lêtñ dakêtñ whiñ-nga ñaŋ muñ-nga in kôm bu sen su.” ²⁴ Bocdinan sêmpin Anötö tu in gêm aö kwi-nga.

2

Lau aposel Jerusalem-nga sêkôc Pol sa

¹ Yala 14 giñga su goc gapi Jerusalem ga tiyham, ma gakôc Banabas lu Taitus sêwhiñ aö. ² Anötö dau hoc yom dan asê têtñ aö ma kac aö, dec gapi Jerusalem ga têtñ ndoc dinan. Ma ñawaê ñayham ñaŋ gahoc asê têtñ flau gameñ apa-nga, ñaŋ aö gawhê sa yêc Jerusalem. Aö gawhê sa têtñ lau hoñ dom, magoc gawhê sa têtñ lau sêkêñ whiñ-nga si lau bata. Aö gatec bu lau sêpu gwelen ñaŋ gakôm, me sêsôm bu aö gakôm ñambwa, ma tu dinan-nga dec gawhê dauñ sa têtñ ñac lau dau. ³ Ñac sênyalê bu Taitus ñaŋ whiñ aö têtñ têtñ dinan, in ñgac Grik-nga. Magoc sêkac yac bu asê in ndê ñamlic ñatô êñkuc lau Israel-nga si pwac ñaŋ dom.

⁴ Yom hoñ dinan hôt asê, ñahu bu lau ñatô sêñsau bu sêti yac mba asidôwai ma sêmen sêmbô sêwhiñ yac bu sêtip lêtñ ti sakiñ ñaŋ yac andôhôn têtñ lau gameñ apa-nga. Yisu Kilisi kêgapwêc yac su yêc sakiñ yomsu-nga, magoc ñac lau tasan dinan sêkôm bu sêkac yac kwi ma añkuc lêtñ yomsu-nga tiyham atôm lau akiñ ñambwa. ⁵ Tigeñ yac alhac ñaŋga ma asôt ñac ñapu dan dom, ñahu bu yac atac whiñ bu mac lau Galesia-nga añyalê yom ñandô pi ñawaê ñayham, ma asap dôñ ñapan.

⁶ Aö kayalê bu Anötö toc ñamalac dan sa hôt gêlêc dan su dom. Tu dinan-nga dec gahêgo dauñ dom têtñ ndoc ñaŋ gawhê dauñ sa têtñ lau ñaŋ gôlôwac dabuñ Jerusalem-nga sêtoc sa sêti ñac si lau bata. Ma ñac sêsôm yom dan bu sêmatôt ñawaê ñayham ñaŋ gam yêc lau apa si gameñ, ñaŋ dom. ⁷ Mba! Ñac sêlic bu Anötö kêtñ ñawaê ñayham sip aö aman bu wahoc asê têtñ lau ñaŋ lau Israel dom, têtñ in kêtñ sip Pita amba bu hoc asê têtñ lau Israel-nga. ⁸ Bu Anötö kêtñ ñaclai têtñ Pita ma kêyalin in sa ti lau Israel-nga si aposel, ma kêtñ ñaclai têtñ aö bocdinan, ma kêyalin aö sa gati lau gameñ apa-nga si aposel. ⁹ Lau sêkêñ whiñ-nga yêc Jerusalem sêtoc Jems, Pita ma Jon sa sêti ñac si ñagôlôn. Ma têtñ ndoc lau tö dinan sêlic bu aö gatap Anötö ndê mwasiñ sa su, dec sêkam alu Banabas tu bu sêtôt asê bu ñac sêkôc alu ti alu mba yom sa. Ma ñac si ñalôm pitigeñ bu yac akôm gwelen ñawaê ñayham-nga awhiñ lau gameñ apa-nga, ma ñac sêkôm sêwhiñ lau Israel-nga. ¹⁰ Ñac sêndac gêtñ tigeñ, ñaŋ bu yac gauc nem ñac si lau ñaŋ sêpônnda dau. Ma gêtñ dau aö gauc gêm tidôn su bu wakôm.

Pol sôm Pita yêc malac Antiok

¹¹ Tiñambu aö gambo malac Antiok, ma Pita meñ mbo malac dau whiñ. Magoc malô aö galic yêc awê bu in kôm gêtñ dan, ñaŋ so yom ñandô ñawaê ñayham-nga. Ma tu dinan-nga dec aö gasôm yom sêmbalan-nga solop têtñ in. ¹² Bu têtñ ndoc in hôt asê Antiok tiwakuc, ñaŋ in kôm mêtê solop. In ndôc ti gêtñ gêtñ whiñ lau sêkêñ whiñ-nga ñaŋ lau Israel dom,

dec t c as  bu iŋ h go dau tu Moses nd  yomsu-ŋga dom. Magoc tiŋambu lau Israel-ŋga  t  naŋ sem gwelen s whiŋ Jems, naŋ s h c as  malac Antiok. Pita k yal  bu  c s sap Moses nd  yomsu d ŋ ma  c bu s kac lau gameŋ apa-ŋga bu sêŋkuc lau Israel-ŋga si  pwas s s  laun ac  malic  t  su-ŋga. Tu dinaŋ-ŋga dec iŋ t c dau ma k dahiŋ dau su y c lau naŋ lau Israel dom. Iŋ nd  l ŋ dau iŋ l ŋ giso. ¹³ Ma lau s k ŋ whiŋ-ŋga Israel-ŋga  t  naŋ s mbo malac Antiok, naŋ sêŋkuc iŋ ma s sa l ŋ tasan  dinaŋ sêwhiŋ, e l ŋ dau h  Banabas kwi whiŋ. ¹⁴ T ŋ ndoc a  galic bu  c si m t  dau so yom  and   awa   ayham-ŋga, dec gas m yom t ŋ Pita y c  c hoŋ aŋg -ŋga bocdec bu, “Am  c Israel-ŋga, magoc t ŋ ndoc am mwen  h c as  malac Antiok, naŋ am mbo whiŋ lau naŋ lau Israel dom, ma h go da m tu Israel-ŋga si yomsu-ŋga dom. Magoc mal  am kac nem  al m kwi ma k m git m am g lic Moses nd  yomsu git m g ŋ atu, ma hu lau dau siŋ ma mbo ah   c. Bocke? Kwahic dec am bu kac lau gameŋ apa-ŋga bu s s c lau Israel-ŋga si  ag liŋ  apu, a?”

L ŋ tigeŋ y c bu dati lau git ŋ, naŋ dak ŋ whiŋ

¹⁵ Ma a  gas m t ŋ Pita, “Yac lau Israel-ŋga  l m  dasam lau gameŋ apa-ŋga bu lau sac, bu  c s ŋkuc Moses nd  yomsu dom. Magoc h clu neŋ  ahu y c lau gameŋ apa-ŋga dom. Mba. Dinaŋi s k c h clu dambo lau Israel-ŋga naŋ dak c Moses nd  yomsu, naŋ  al m. ¹⁶ Magoc yac taŋyalê su bu  amalac daŋ oc ti  amalac git ŋ y c An t  aŋg -ŋga tu iŋ k kuc l ŋ yomsu-ŋga dom. Mba, oc t m dom. Magoc tu  amalac daŋ k ŋ whiŋ Yisu Kilisi-ŋga, dec An t  g lic iŋ bu  amalac git ŋ. Seŋ tigeŋ dinaŋ gic lau hoŋ  awa , yac lau Israel-ŋga, ma lau gameŋ apa-ŋga boc-dinaŋ. Taŋkuc l ŋ dak ŋ whiŋ Yisu Kilisi-ŋga tu bu dati lau git ŋ tu l ŋ dinaŋ-ŋga, ma tu taŋkuc l ŋ yomsu-ŋga lec dom.”

¹⁷ Kwahic dec yac taŋkuc l ŋ dak ŋ whiŋ Kilisi-ŋga tu bu dati lau git ŋ-ŋga. Mboe lau  t  oc s sam yac bu lau sac tu yac taŋkuc l ŋ yomsu-ŋga tiyham dom. Magoc yac oc das m sake? L ŋ dak ŋ whiŋ Kilisi-ŋga k ŋ  asawa t ŋ yac tu dak m sac-ŋga, a? A  was m, mba and ! ¹⁸ Muŋ-ŋga a  kasahê bu wati  c git ŋ tu kakuc yomsu-ŋga, magoc kwahic dec gahu l ŋ dau siŋ su. A  bu wambu wandi was c yomsu  apu tiyham, dec oc t c g ŋ tigeŋ as  t ŋ a , naŋ bu a   c kagili yomsu-ŋga. ¹⁹ Bu sakiŋ yomsu-ŋga t c as  t ŋ a  bu gaw kaiŋ seŋ wambac ndu-ŋga, ma bocdinaŋ dec a  taŋkw  l ŋ yomsu-ŋga bu nem a  sa tiyham lec dom. Yomand . A  gahu l ŋ yomsu-ŋga siŋ, tu bu wanem akiŋ An t  t m aneŋ b c hoŋ wambo taŋli-ŋga. An t  dau piŋ a  d ŋ gam damiŋ Kilisi git m gambac ndu pi a gicso dau gawhiŋ iŋ. ²⁰ Ma kwahic dec aneŋ  ahu gambo taŋli-ŋga sip a  dauŋ dom, magoc gambo taŋli tu Kilisi naŋ tisa mbo tali tiyham ma mbo aneŋ  al m naŋ-ŋga. Ma t m b c hoŋ naŋ wambo taŋli wambo nom lec, naŋ wasa l ŋ tigeŋ bocdec bu, wak ŋ whiŋ An t  Atu naŋ tac whiŋ a  ma k ŋ dau tu a -ŋga. ²¹ A  galic An t  nd  mwasiŋ git m g ŋ  ambwa dom. Mba.  ahu bu  amalac daŋ git m dom bu ti  amalac git ŋ tu iŋ k kuc yomsu-ŋga. Bu bocdinaŋ, dec Kilisi nd  mbac ndu naŋ oc  ahu mbasi.

3

L ŋ yomsu-ŋga ma l ŋ dak ŋ whiŋ-ŋga

¹ O mac lau Galesia-ŋga, mac lau gauc mba. Yac awh  yom hoŋ pi Yisu Kilisi sa y c aw  t ŋ mac, e t m mac da m tan m alic iŋ mbac ndu pi a gicso dau. Magoc asa dec meŋ ma k ŋs ŋ mac nem gauc? ² A  bu wak ŋ gêndac t ŋ mac pi yom tigeŋ bocdec bu, mac aŋkuc yomsu dec An t  k ŋ  alau Dabuŋ t ŋ mac, me mac ak ŋ whiŋ  awa   ayham pi Kilisi, naŋ mac aŋg  su, dec iŋ k ŋ  alau t ŋ mac? ³⁻⁴ Bocke ma kwahic dec mac nem gauc tisac? T ŋ ndoc mac ak ŋ whiŋ tiwakuc, naŋ mac asa nem l ŋ ti  alau Dabuŋ nd   aclai, ma ahu l ŋ yomsu-ŋga siŋ. Tu dinaŋ-ŋga lau naŋ s sap yomsu d ŋ, naŋ s k ŋ kisa mac. Tu sake-ŋga kwahic dec mac bu ambu as c yomsu  apu tiyham, ma gauc g m bu An t  oc k c mac sa tu g ŋ naŋ mac da m ak m tu aŋkuc yomsu-ŋga. Mac bu ak m bocdinaŋ, dec kisa atu naŋ mac ah c t ŋ  amata-ŋga, naŋ  ahu mbasi. ⁵ Aŋg ! An t 

kêñ ndê ñalau Dabuñ têt mac ma kôm gêñ dalô daêsam yêc mac añôm-nga. In kôm gêñ dau tu mac añkuc yomsu-nga, me tu mac akêñ whiñ yom pi Kilisi, nañ mac añgô su-nga?

⁶ Gauc nem Abraham. In kêñ whiñ Anötö, ma tu dinañ-nga Anötö gêlic in bu ñgac gitêñ. ⁷ Bocdinañ añyalê bu lau hoñ nañ sêñkuc lêñ sêkêñ whiñ-nga, nañ Anötö gêlic ñac sêtôm Abraham ndê lau wakuc. ⁸ Yom nañ sêto yêc, nañ tôc asê gwanañ bu Anötö oc lic lau nañ lau Israel dom, nañ bu lau gitêñ, tu ñac si sêkêñ whiñ-nga. Anötö sôm ñawaê ñayham dau asê têt Abraham gwanañ su bocdec bu:

Lau nom-nga hoñ oc sêtap aneñ mbec ñamwasin sa yêc am. [Gen 12:3]

⁹ Abraham kêñ whiñ, dec tap Anötö ndê mbec ñamwasin sa. Ma bocdinañ lau hoñ nañ sêkêñ whiñ, nañ oc sêtap mbec dau ñamwasin sa sêwhiñ Abraham. ¹⁰ Magoc lau hoñ nañ gauc gêm bu ñac oc sêti lau gitêñ tu sêñkuc yomsu-nga, nañ oc sêtap Anötö ndê tac ñandê sa, tôm yom dañ nañ sêto yêc, nañ sôm bocdec bu:

Asa nañ kêkuc yomsu hoñ nañ sêto sip buku yomsu-nga, nañ ñapep ma timala dom, nañ oc tap Anötö ndê tac ñandê sa. [Diut 27:26]

¹¹ Ma yom dañ tiyham sêto yêc bocdec bu:

Lau gitêñ oc sêndöc tali tu ñac si sêkêñ whiñ-nga. [Hab 2:4]

Yom dau tôc asê tiawê bu ñamalac dañ oc ti ñamalac gitêñ yêc Anötö añgô-nga tu in kêkuc yomsu-nga dom. ¹² Lêñ yomsu-nga sôm bu ñamalac nañ tôm bu sa ndê lêñ êñkuc yomsu hoñ ñapep eñ, nañ oc ndöc tali. Magoc lêñ yomsu-nga dinañ so lêñ dakêñ whiñ-nga. ¹³ Asa nañ takwê lêñ yomsu-nga bu nem in sa, nañ gic waê bu tap Anötö ndê atac ñandê sa. Magoc Kilisi kêgaho yac su yêc lêñ datap atac ñandê dinañ sa-nga. In dau hóc Anötö ndê atac ñandê tu yac-nga, tôm yom nañ sêto pi lau sac, nañ yêc bocdec bu:

Lau hoñ nañ sêkêñ ñac sêñgalêñ a, nañ dalic ñac gitôm lau nañ sêtap Anötö ndê tac ñandê sa. [Diut 21:23]

¹⁴ Yisu Kilisi hóc ñandê dinañ tu bu lau nañ lau Israel dom, nañ dec oc sêtap Abraham ndê mbec ñamwasin sa sêwhiñ lau Israel-nga. Ma yac hoñ oc dakôc ñalau Dabuñ, nañ Anötö gic bata su, nañ sa tu yac neñ dakêñ whiñ Yisu-nga.

Pwac yomsu-nga, ma pwac mwasin-nga

¹⁵ O asidôwai, wanem dôhôn pi ñamalac si lêñ bu wawhê gêñ dau sa. Pwac nañ ñamalac lu sêmatin tidôn su, nañ oc tôm dom bu ñgac dañ ndic têku, me señ su. Ma Anötö ndê pwac bocdinañ. ¹⁶ In gic bata yom têt Abraham ma sôm bocdec bu, “Aö oc wanem mbec am ti nem wakuc.” Yom nañ in sôm pi Abraham ndê wakuc, nañ hêganôn lau daêsam dom, magoc hêganôn Abraham ndê ñgac wakuc tigeñ, nañ Kilisi dau. ¹⁷ Aö wasôm têt mac bu Anötö gic bata yom dau têt Abraham muñ su, ma tinambu yala 430 giñga su, dec in kêñ ndê yomsu têt lau Israel-nga. Magoc yomsu dau señ pwac mwasin-nga nañ Anötö kêmatin whiñ Abraham, nañ su dom. ¹⁸ Lau bu sêtap Anötö ndê mwasin sa tu sêñkuc yomsu-nga, nañ dec lêñ dau kêkuc yom nañ Anötö gic bata têt Abraham, nañ dom. Magoc bocdinañ dom. Bu Anötö gic bata yom têt Abraham ma sôm bu êmwasin in ñambwa.

¹⁹ Bocdinañ Anötö kêñ yomsu ñahu bocke? In kêñ tu bu tôc ñamalac si sac asê-nga, bu lhac e Abraham ndê wakuc nañ Anötö gic bata yom pi in, nañ hoc asê. Ma gêñ dañ tiyham. Añela sêkôc Anötö ndê yomsu ma sêkêñ têt ñgac ñalhu-nga dañ, nañ Moses. ²⁰ ñgac ñalhu-nga dau kôm gwelen mbo Anötö ma lau Israel-nga ñalhu ma kôc yomsu. Magoc pwac mwasin-nga nañ Anötö kêmatin whiñ Abraham, nañ in dau kêñ solop têt in, ma ñgac ñalhu-nga mbasi.

Yomsu oc tôc yac neñ sac asê, ma wê yac datêñ Kilisi dandi

²¹ Bocdinañ wandac mac bocdec bu, yomsu señ mwasin nañ Anötö gic bata tidôn bu kêñ têt Abraham nañ su, me? Wasôm têt mac bu mba andô. Yac bu datôm bu datap señ dandöc tanli-nga sa yêc yomsu, dec yomsu dau oc ti yac neñ señ dati lau gitêñ-nga.

²² Magoc oc tôm dom. Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ whê sa bu lau nom-nga hoñ

sêndöc gapocwalô sac-nga. Ñalêñ dinañ mwasiñ nañ Anötö gic bata, nañ hêganônñ lêñ dakêñ whiñ-nga, ma datap mwasiñ dau sa tu dakêñ whiñ Yisu Kilisi-nga.

²³ Muñ-nga, lêñ dakêñ whiñ-nga dinañ meñ sa tiawê su dom. Têñ têm dinañ yac dambo datôm lau gapocwalô-nga nañ yomsu sô yac dôn, bu dambo bocdinañ e Anötö tôte lêñ dakêñ whiñ-nga asê tiawê. ²⁴ Anötö kêñ yomsu bu nem gôliñ yac ma tôte yac neñ sac asê, goc wê yac datêñ Kilisi dandi, bu datap lêñ dati lau gitêñ-nga sa tu yac neñ dakêñ whiñ iñ-nga. ²⁵ Ma kwahic dec lêñ dakêñ whiñ-nga meñ sa su, dec dambo yomsu ñapu tiyham dom.

Dati Anötö atuwêi ti ngac

²⁶ Mac hoñ ati Anötö ndê balêkoc tu mac nem akêñ whiñ Yisu Kilisi-nga. ²⁷ Bu mac hoñ nañ aliñ busañgu, nañ gêñ dau piñ mac dôn am damiñ Kilisi, tôm mac asôte iñ ti nem ñakwê. ²⁸ Ma Anötö kôte mac sa kêkuc mac nem ñahu nom-nga dom. Mba. Mac bu lau Israel-nga, me lau apa, lau akiñ ñambwa me lau nañ dau sêmbo si gêñ, lauwê me laungac, tigenñ anyalê bu Anötö kôte yac hoñ sa tu yac neñ dakêñ whiñ Yisu Kilisi-nga, nañ piñ yac hoñ dôn dapitigen. ²⁹ Ma mac lau asa nañ ati Kilisi ndê, nañ ati Abraham ndê lau wakuc bocdinañ, ma awêkaiñ mwasiñ nañ Anötö gic bata têtñ Abraham.

4

¹ Aö wawê gêñ dau sa têtñ mac bocdec bu. Balê nañ damba gic bata bu kêñ ndê wapa lêtñsêm têtñ iñ, nañ oc wêkaiñ gêñ dau yomandô. Magoc damba bu mbac ndu têtñ ndoc iñ mbo balê, dec iñ oc kôte wapa dau sep dom, ma iñ oc mbo gitôm damba ndê ngac akiñ ñambwa dañ. ² Ma lau ñatô oc sêyob iñ ti ndê wapa lêtñsêm e iñ ndê yala gitôm nañ damba sôm tidôn gwanañ su. ³ Ma yac bocdinañ. Muñ-nga yac dakêñ whiñ su dom, nañ dambo datôm balêkoc saur, ma datôm lau akiñ ñambwa nañ dambo yomsu ti ñagôliñ nom-nga ñapu. ⁴ Magoc têtñ ndoc nañ Anötö sôm gwanañ su, nañ meñ sa, goc iñ kêñ ndê Atungac meñ mbo nom. Iñ dinda kôte iñ ti ñamalac nom-nga nañ mbo yomsu ñapu, ⁵ bu êngapwêc yac lau nañ dambo yomsu ñapu, nañ su, ma yac dati Anötö ndê balêkoc. ⁶ Ma Anötö kêñ ndê Atu ndê Ñalau sip yac hoñ neñ ñalôm, dec tôte asê bu mac lau gameñ apa-nga ati Anötö ndê balêkoc awhiñ yac lau Israel-nga. Ma Ñalau dau gêm yac sa dec data Anötö ti atac pa su, ma dasam iñ bu, “Damañ, Damañ.” ⁷ Bocdinañ kwahic dec yac lau akiñ tiyham dom, magoc yac Anötö ndê balêkoc solop. Ma yac dati Anötö ndê balêkoc, dec dawêkaiñ gêñ lêtñsêm nañ gic waê iñ ndê balêkoc.

Pol ñalôm ñawapac tu lau Galesia-nga

⁸ Muñ-nga mac am gauc Anötö, ma am akiñ gêñ nom-nga ñambwa nañ Anötö ñandô dom. ⁹ Magoc kwahic dec mac anyalê Anötö, ma gêñ atu dañ whiñ bocdec bu, Anötö dau kêyalê mac su. Ma bocke dec mac bu akac daôm kwi, ma ambu andi asôte yomsu ñapu, dec ambo atôm lau akiñ tiyham? Bu yomsu hoñ, nañ ñagôliñ nom-nga ñambwa nañ ña-ñaclai ti ñandô mbasi. ¹⁰ Tu sake-nga mac bu añkuc ñagôliñ ñambwa nañ hêganônñ bêt ti ayô, ma yala ti têm ñatô? ¹¹ Aö gatôc dauñ tu mac-nga bu mboe gwelen nañ aö gakôm têtñ mac, nañ oc ñandô mbasi. ¹² O asidôwai. Muñ-nga mac lau apa ambo yomsu ñapu dom, ma aö gahu lêñ yomsu-nga siñ tu bu wambo watôm mac. Magoc kwahic dec lau ñatô sêtñsau mac, dec mac ambo atôm lau akiñ tiyham tu yomsu-nga. Bocdinañ dec waterñ mac bu ahu lêñ dinañ siñ ma ambo atôm aö. Ma alic aö ñayham tôm muñ-nga nañ aö gambo gawhiñ mac, nañ mac akôm aö sac dom. ¹³ Têtñ têm dinañ gêm bac kôm aö, dec gambo teñ gawhiñ mac, ma gahoc ñawaê ñayham asê têtñ mac. Mac anyalê gêñ dau su. ¹⁴ Aneñ gêm bac dau kêñ ñawapac têtñ mac bu ayob aö, magoc mac apu aö me alic aö sac dom. Mba. Mac akôte aö sa gitôm Anötö ndê añjela dañ, me tôm mac akôte Yisu Kilisi dau sa. ¹⁵ Têtñ ndoc dinañ mac atac whiñ bu anem aö sa êñlêc, e tôm mac bu akip nem tanôm ñakôp sa ma akêñ têtñ aö. Yomandô. Magoc kwahic dec mac nem atac ñayham tu aö-nga giñga su. ¹⁶ Bocke? Tu aö gasôm yom ñandô asê têtñ mac-nga, dec kwahic mac alic aö tôm nem ñacyo, a?

¹⁷ Ɔac lau tasanɗɗaɗɗa sêkôm Ɔaɗga bu sêkac mac kwi asôc yomsu Ɔapu tiyham. Magoc sêkôm tu mac atap Ɔandô Ɔayham daɗ sa-Ɔga dom. Ɔac atac whiɗ bu mac ahu aô siɗ ma akêɗ daôm sambuc tu aɗkuc Ɔac-Ɔga. ¹⁸ Iɗ lêtɗ Ɔayham bu mac akêɗ daôm sambuc tu bu akôm gêtɗ naɗ Ɔahu Ɔayham yêc. Ma aô bu wambo wawhiɗ mac, me aô bu wambo dom, magoc akôm bocdinaɗ Ɔapaɗ.

¹⁹ O aneɗ balêkoc awhê ma Ɔgac. Kwahic dec aô kasahê Ɔandê atu tiyham tu mac-Ɔga, gitôm awhê naɗ balêkoc tuɗ iɗ. Ɔahu bu aô tac whiɗ ndu andô bu Kilisi ndê yom tidôɗ yêc mac nem Ɔalôm, e andi atôm iɗ dau. ²⁰ Aô neɗ Ɔalôm Ɔawapac atu tu mac-Ɔga, ma seɗ daɗ bu hôc pi aô, dec aô atac whiɗ kêlêc bu wambo wawhiɗ mac, ma wasôm yom Ɔayham-Ɔayham têtɗ mac, ô yom Ɔaɗga naɗ kwahic dec gato têtɗ mac.

Sara lu Haga sêti Ɔadôhônɗ

²¹ Mac lau naɗ atac whiɗ bu ambo yomsu Ɔapu, aô bu wandac mac bocdec bu. Mac aɗyalê seɗ naɗ yomsu bu wê mac atêtɗ andi, me mba? ²² Gauc nem yom naɗ sêto yêc pi balêkoc Ɔgac lu naɗ Abraham kwê asê. Balê daɗ dinda Haga iɗ awhê akiɗ Ɔambwa, ma balê daɗ dinda Sara iɗ awhê akiɗ dom, iɗ Abraham nawhê solop. ²³ Haga kôc balêkoc kêkuc Ɔamalac nom-Ɔga si lêtɗ Ɔambwa. Magoc Sara kôc balêkoc kêkuc yom naɗ Anôtô gic bata têtɗ Abraham. ²⁴⁻²⁵ Gêtɗ dau iɗ gitôm yom gôliɗ daɗ, bu awhê lu dinaɗ sêti pwac lu Ɔadôhônɗ. Haga ti dôhônɗ pwac akwa yomsu-Ɔga naɗ Anôtô kêmatiɗ yêc Lôc †Sainai yêc gameɗ Arabia-Ɔga. Ma balêkoc pwac dinaɗ-Ɔga sêti lau akiɗ Ɔambwa tôm Haga. Ma Haga ti dôhônɗ malac Jerusalem têtɗ dindac-Ɔga, bu malac dau ti ndê lau sêmbo sêtôm lau akiɗ Ɔambwa bocdinaɗ. ²⁶ Magoc Sara ti dôhônɗ malac Jerusalem wakuc naɗ yêc undambê, ma iɗ gitôm yac neɗ dinaɗ Ɔandô naɗ awhê akiɗ Ɔambwa dom. ²⁷ Bu sêto yom daɗ yêc bocdec bu:

Am awhê gapoc naɗ kôc balêkoc dom, atac Ɔayham sa. Am naɗ kêsahê balêkoc tuɗ am dom, naɗ mbwêc ti atac Ɔayham. Bu kwahic dec am mbo gitôm awhê naɗ balêkoc mba, magoc tiɗambu am oc tap nem balêkoc sa hôc gêtêc awhê naɗ gêm Ɔgac sa, naɗ su.* [Ais 54:1]

²⁸ Aneɗ asidôwai. Tu Kilisi-Ɔga dec mac ati balêkoc pwac mwasiɗ-Ɔga gitôm Aisak, balêkoc naɗ hôc asê kêkuc yom naɗ Anôtô gic bata têtɗ Abraham. ²⁹ Muɗ-Ɔga Ismael, balêkoc naɗ hôc asê kêkuc Ɔamalac si lêtɗ, naɗ kêɗ kisa Aisak, naɗ hôc asê Ɔa Ɔalau Dabuɗ ndê Ɔalci. Ma kwahic dec mac aɗsahê kisa Ɔalêtɗ kaiɗ tigeɗ yêc lau naɗ sêsap lêtɗ yomsu-Ɔga dôɗ. ³⁰ Magoc gauc nem yom naɗ sêto yêc bocdec bu:

Kêɗ awhê akiɗ lu iɗ atuɗgac sêlhô sêndi, bu awhê akiɗ ndê balê dau oc wêkaiɗ wapa lêtɗsêm Ɔatô whiɗ Ɔadawê ndê atuɗgac dom. [Gen 21:10]

³¹ Bocdinaɗ asidôwai, akôc gauc Ɔaɗga bocdec bu. Yac awhê akiɗ Haga ndê balêkoc dom, magoc yac Ɔadawê Sara ndê balêkoc solop.

5

Dasap lêtɗ dakêtɗ whiɗ-Ɔga dôɗ, bu Kilisi kêgapwêc yac su yêc lêtɗ yomsu-Ɔga

¹ Kilisi kêgapwêc yac su dec dambo datôm lau akiɗ Ɔambwa tiyham dom. Bocdinaɗ alhac Ɔaɗga, ma ayob daôm bu wapac lêtɗ yomsu-Ɔga êɗgwiɗiɗ mac e ati lau akiɗ tiyham dom. ² Aô Pol wasôm têtɗ mac bu asa naɗ gauc gêm bu ti Ɔgac gitêtɗ tu iɗ kêkuc yomsu sêse laɗgac Ɔamlic Ɔatô su-Ɔga, naɗ Kilisi gitôm dom bu oc nem iɗ sa. ³ Aô wasôm tiyham têtɗ mac, bu asa naɗ sôc yomsu tigeɗ dinaɗ Ɔapu, naɗ êɗkuc yomsu hoɗ bocdinaɗ ndic Ɔawaê. ⁴ Mac lau naɗ gauc gêm bu ati lau gitêtɗ tu aɗkuc yomsu-Ɔga, naɗ akac daôm su yêc Kilisi ma yêc Anôtô ndê mwasiɗ. ⁵ Ɔahu bu Anôtô gêtêc yac tôm lau gitêtɗ tu yac

* 4:27: Aisaya to yom dau pi malac Jerusalem têtɗ ndoc Ɔacyo sêɗgaho lau Israel-Ɔga su ma sêkôc Ɔac sa si sêndôc gameɗ Babilon-Ɔga gitôm lau gapocwalô-Ɔga. Aisaya gêtêc bu malac dau tigasanaɗ, dec gêm dôhônɗ pi awhê gapoc. Pol kôc Aisaya ndê yom ma to sip iɗ ndê bapia têtɗ lau Galesia-Ɔga bu whê yom naɗ iɗ to pi malac Jerusalem lu, naɗ sa. Yom pi awhê naɗ gêm Ɔgac sa su, naɗ hêganônɗ lau Israel-Ɔga ma malac Jerusalem akwa. Ma yom pi awhê gapoc naɗ oc tap balêkoc daêsam sa, naɗ hêganônɗ lau sêkêtɗ whiɗ Yisu-Ɔga naɗ oc sêndôc malac Jerusalem wakuc.

neñ dakêñ whiñ-nga. Ma ñalau Dabuñ puc yac dôn bu dahôn ti dakêñ batan gêñ dau ñandô. ⁶ Bu yac lau nañ dati Yisu Kilisi ndê, nañ tanyalê bu lêt yomsu-nga dan oc nem yac sa ñandô dom. Ñac bu sêsê yac ñamlic ñatô su, me sêsê yac dom, nañ dalic tòm gêñ ñambwa. Gêñ tigeñ yac dalic bu gêñ atu, nañ dakêñ whiñ Kilisi. Ma yac neñ mêtê atac whiñ neñ asidôwai-nga tõe yac neñ dakêñ whiñ asê.

⁷ Muñ-nga lê, mac asa nem lêt akêñ whiñ-nga ñapep eñ, atôm lau nañ sênti ñanga. Tigeñ asa kalhac mac ahuc e ahu yom ñandô siñ? ⁸ Lau nañ sêlhac mac ahuc, nañ sêmeñ akêñ Anötö nañ kêgalêm mac sa, nañ ndê dom. ⁹ Ayob daôm ñapep têt lau kaiñ dinañ, bu yom nañ ñac sêndôhôn, nañ gitôm yist nañ sêkêñ sip bolom ñalôm ma kôm gwelêñ malô-malô e gêm bolom sambuc ahuc. ¹⁰ Tu Kilisi piñ yac hoñ dôn-nga, dec gakêñ whiñ bu mac oc akõe aneñ yom dindec sa, ma atec yom bambaliñ hoñ. Ma asa nañ bu lhac mac ahuc ma êñsôn mac nem gauc, nañ oc tap iñ ndê gwelêñ dau ñagêyô sa.

¹¹ O asidôwai, lau ñatô sêñgôliñ yom pi aö ma sêsôm bu aö gam mêtê ma gapuc yomsu sêsê ñamlic ñatô su-nga dôn. Angô su nañ. Aö bu wapuc yomsu dau dôn, dec tu sake-nga lau Israel-nga nañ sêsap yomsu dôn, nañ sêkêñ kisa aö? Ma aö bu wapuc yomsu dau dôn, dec yom nañ yac ahoc asê pi Yisu ndê mbac ndu pi a gicso dau, nañ dec oc wakôm nditôm yom ñambwa. Yom pi Yisu ndê mbac ndu, nañ gitôm hoc nañ lau Israel-nga daêsam sêtiñ gahi pi-nga. ¹² Oc ñayham bu lau nañ sêñgilí mac bu ankcuc yomsu sêsê ñamlic ñatô su-nga, nañ sêtim dandi ñamlic sambuc kic-kic.

¹³ O aneñ asidôwai. Anötö kêgalêm mac sa bu ambo atôm lau akiñ yomsu-nga dom. Tigeñ iñ ndê galem dinañ kêt ñasawa têt mac bu akôm sac tòm ñalôm akwa kêgilí mac dom. Mba! Anem akiñ asidôwai ti ankcuc mêtê atac whiñ-nga. ¹⁴ Bu yomsu hoñ sõe yomsu tigeñ ñapu, nañ yêc bocdec bu, “*Am atac whiñ lau meñpan am, gitôm am atac whiñ daôm.*” ¹⁵ Magoc mac bu alic daôm sac-sac me awhê daôm kõe-kõe, dec lêt dinañ gitôm bu oc señ mac su andiñam.

Lêt nom-nga, ma ñalau Dabuñ ndê lêt

¹⁶ Bocdinañ wasôm têt mac bu asa nem lêt tòm ñalau Dabuñ gêm gôliñ mac, dec oc tòm dom bu akôm mêtê ñalôm akwa-nga ñandô sa. ¹⁷ Bu mêtê nañ mac nem ñalôm akwa bu êñgilí mac bu akôm, ma mêtê nañ ñalau tac whiñ bu mac akôm, nañ sêtôm dau dom. Ñahu bu mac nem ñalôm akwa ma ñalau Dabuñ sic siñ têt dandi, tu bu sênem gôliñ mac-nga. Tu dinañ-nga dec mac atôm dom bu akôm tòm mac daôm atac whiñ. Mac oc ankcuc ñalôm akwa ndê ñagôliñ, me ñalau Dabuñ oc nem gôliñ mac. ¹⁸ Magoc ñalau bu nem gôliñ mac, dec mac ambo yomsu ñapu tiyham dom.

¹⁹ Lau nañ ñalôm akwa gêm gôliñ ñac, nañ si mêtê sac-sac tõe dau yêc awê. Ñac sêkôm mêtê mockaiñ-nga, mêtê ñadômbwi, ma mêtê atac ñagalac-nga. ²⁰ Ñac sem akiñ anötö tasan, sêpec balö, sêkêñ kisa lau, sêñgilí siñ, tagatu gêt, ñac lau atac ñandê-nga, ma sêpo dau sa hõe gêlêc. Ñac si lêt kôm lau sêlic dau sac-sac e sêwhê dau kõe. ²¹ Ñac sem lêmuñ lau ñatô si gêt, ma êlêmê señ asam ti sênôm gêt êñiñ ñac-nga, ma sêkôm mêtê sac tidau-tidau bocdinañ. Aö wakêñ puc mac, tòm gakêñ puc mac su, bu lau nañ sêsa lêt kaiñ dinañ, nañ oc sêwêkaiñ si mala yêc Anötö ndê gameñ undambê-nga dom andô.

²² Magoc lau nañ ñalau Dabuñ gêm gôliñ ñac, nañ sêsa lêt bocdec bu. Ñac atac whiñ lau, sêmbo ti atac ñayham, ma sêsa si lêt ti yom malô, sêkõe si ñalôm dôn pi lêt agwa-agwa hoñ, ñac tawalô lau, sêkôm mêtê ñayham eñ, ma gwelêñ bocke nañ sêsôm bu sêkôm, nañ sêkôm ñandô sa. ²³ Ñac sêtoc dau sa dom, ma sêtimêtê dau ñapep. Mêtê kaiñ dinañ so yomsu dan dom. ²⁴ Ma yac lau nañ dati Yisu Kilisi ndê, nañ dahu mêtê atac ñagalac-nga ti mêtê sac hoñ nañ meñ akêñ ñalôm akwa, nañ siñ, tòm yac tac ñalôm akwa ndu pi a gicso dau gi. ²⁵ Yac oc dandöc tanli tu ñalau Dabuñ ndê gwelêñ-nga, dec dakêñ ñalau ti gôliñ yac neñ lêt hoñ. ²⁶ Datoc dauñ sa dom, ma danem lêmuñ asidôwai ti dali ñac ñalôm sa dom.

6

Lêḡ ḡayham ḡatô

¹ O asidôwai, mac bu aḡyalê bu mac nem daḡ kôm sac, dec mac lau naḡ ḡalau Dabuḡ gêm gwelêḡ ḡaḡga yêc nem ḡalôm, naḡ aḡsahê bu anem iḡ sa. Akôm lêḡ malô eḡ têḡ iḡ, e iḡ nem dau kwi ma sa Pômduu ndê lêḡ tiyham. Magoc ayob daôm bu lêḡtôm tap mac sa whiḡ dom. ² Dahôc asidôwai si ḡawapac dawhiḡ ḡac, ma ḡalêḡ dinaḡ yac oc dakôm Kilisi ndê yomsu atac whiḡ asidôwai-ḡga ḡandô sa. ³ Bu asa naḡ toc dau sa bu iḡ ḡamalac tiwaê hôc gêlêc ndê asidôwai su, naḡ kêsau dau. Iḡ ḡamalac waêm̄ba. ⁴ Anem dôḡhôn daôm nem lêḡ pi asidôwai ḡatô si lêḡ tu bu apo daôm sa-ḡga dom. Mba. Mac tigeḡ-tigeḡ akôm gwelêḡ bocke naḡ Anötô kêḡ sip mac amam, naḡ ḡapep eḡ, dec oc ti mac nem ḡahu apo daôm sa-ḡga. ⁵ Bu Anötô gic sam gwelêḡ ti sakiḡ tidau-tidau têḡ yac tigeḡ-tigeḡ bu dawêkaiḡ, ma bocdinaḡ dakôc sa tôm ndi, ma dakôm ḡapep.

⁶ Asa naḡ bu ndôc ḡamalac daḡ ḡapu tu êndôḡhôn Anötô ndê yom-ḡga, naḡ goc êmwasiḡ iḡ ndê kêdôḡhônḡaga dau ḡa gêḡ ḡayham-ḡayham ḡatô ndic ḡawaê.

Anötô oc kêḡ ḡagêyô têḡ lau êḡkuc ḡac si mêḡ têtêḡ

⁷ Akôc gauc ḡapep pi yom dindec. Mac atôm dom bu aḡsau Anötô ma asiḡ gêḡ daḡ têḡ iḡ. Mba! Bu gêḡ ḡandô naḡ datap sa yêc yac neḡ ôḡ, naḡ kêkuc gêḡ ḡawhê naḡ dasô muḡ. ⁸ Am bu kôm mêḡ êḡkuc lêḡ ḡalôm akwa-ḡga, naḡ gitôm am sô gêḡ ḡawhê sac yêc ôḡ, ma am oc tap ḡandô sac sa. Am oc niḡam tu ḡalôm akwa-ḡga. Magoc am bu kôm mêḡ êḡkuc ḡalau Dabuḡ ndê atac whiḡ, naḡ gitôm am sô gêḡ ḡawhê ḡayham. Ma am oc tap ḡandô ḡayham sa bocdec bu, ḡalau dau oc kêḡ am ndôc tamli ḡapaḡ.

⁹ Yac dakôm mêḡ ḡayham dasiḡ su, ma lic ḡakam dom. Yac bu dahu siḡ dom, dec oc datap ḡandô ḡayham sa tôm ḡandoc. ¹⁰ Tu dinaḡ-ḡga têm hoḡ naḡ Anötô kêḡ têḡ yac, naḡ dakôm mêḡ ḡayham têḡ lau hoḡ. Ma dakôm hôc gêlêc têḡ lau sêkêḡ whiḡ Kilisi-ḡga.

Yac datiwakuc iḡ gêḡ atu

¹¹ Alic yom ḡalhô atu-tu dindec naḡ aô dauḡ amaḡ gato têḡ mac.

¹² Lau naḡ sêkac mac bu asôc yomsu sêsê ḡamlic-ḡga ḡapu, naḡ sêkôm gêḡ dau ḡahu bu sêḡec bu sêḡap kisa sa tu Kilisi ndê a gicso-ḡga. ḡac atac whiḡ bu lau Israel-ḡga naḡ sêkêḡ whiḡ Kilisi dom, naḡ sêlic ḡac ḡayham. ¹³ Bu ḡac lau dau sêsôc yomsu sêsê ḡamlic-ḡga ḡapu su, magoc ḡac sêḡkuc Anötô ndê yomsu ḡatô hoḡ dom. ḡac sêkac mac bu aḡkuc yomsu sêsê ḡamlic-ḡga, tu bu sêḡoc dau sa pi gêḡ naḡ sêkôm têḡ mac nem ḡamlic-ḡga ḡambwa.

¹⁴ Magoc aô oc watoc dauḡ sa pi gêḡ tigeḡ, naḡ gêḡ atu naḡ Pômduu Yisu Kilisi kôm têḡ ndoc iḡ mbac ndu pi a gicso dau. Bu gêḡ dau gêm aô sa bu wahu mêḡ ti lêḡ nom-ḡga hoḡ siḡ, tôm aô gac pi a gicso gi. Ma ḡalêḡ dinaḡ tôm aô dauḡ gambac ndu pi a gicso dau gawhiḡ. ¹⁵ Mac lau naḡ sêsê mac nem ḡamlic ḡatô su, ma mac lau naḡ sêsê mac dom, aḡyalê bu gêḡ dau iḡ gêḡ ḡambwa. Gêḡ atu tigeḡ bocdec yêc, naḡ bu dati lau wakuc tu Yisu Kilisi-ḡga. ¹⁶ Pômduu ndê yom malô ti tawalô têḡ mac hoḡ naḡ aḡkuc ḡagôliḡ wakuc dindec. Mac atôm Anötô ndê lau Israel-ḡga wakuc.

¹⁷ Aô gatec bu ḡamalac daḡ kêḡ ḡawapac têḡ aô pi yom kaiḡ dindec tiyham. Lau sic aô ma sêkêḡ gôc daêsam têḡ aô tu kakuc Yisu-ḡga, naḡ whê aô sa bu iḡ ndê ḡgac akiḡ.

¹⁸ O aneḡ asidôwai. Mwasiḡ akêḡ yac neḡ Pômduu Yisu Kilisi puc mac gatôm dôḡ. Yomandô.

Pol ndê bapia têtj lau Epesas-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Epesas inj malac tiwaê danj yêc gamej Esia-nga, ma Luk to yom pi Pol ndê gwelêj yêc malac Epesas yêc Apo 18:18-21, ma 19:1-41. Lau daêsam gauc gêm bu Pol to bapia dindéc têtj gôlôwac dabuj malac Epesas-nga têtj ndoc inj ndöc gapocwalô ndöc malac Rom, ma gauc gêm bu inj to bapia dau têtj lau Epesas-nga tawasê dom, magoc gitôm bapia nanj gic waê lau sêkêj whinj-nga honj bu puc nac dönj.

Yêc lôcwha (sapta) 1-3 Pol to yom pi mwasinj ti ñaclai atu nanj Anötö gic bata têtj lau sêkêj whinj-nga, ma pi lêtj nanj inj gauc gêm tidônj muj su bu pinj gêtj undambê-nga ti gêtj nom-nga honj dönj pitigenj, ma kêtj Yisu ti ñagôlônj (1:10). Yisu ndê gwelêj gic lau Israel-nga ma lau gamej apa-nga, nanj ñawaê bocdinanj. Ñac honj sêtap Anötö ndê mwasinj nem nac si-nga sa tu nac si sêkêj whinj-nga, gitôm mwasinj ñambwa (2:8-10).

Yêc lôcwha 4-6 Pol to yom ma gêm la lau sêkêj whinj-nga pi lêtj ñayham tu sêsa-nga, ma tu sêmbo sêwhinj dandi-nga, ma tu sêlhac ñannga ma sêndic sinj têtj Sadanj-nga.

Pol gic hu ndê bapia têtj lau Epesas-nga

¹ Aô Pol, nanj gati Yisu Kilisi ndê ñapocel kêtjuc Anötö ndê atac whinj, gato bapia dindéc têtj lau dabuj malac Epesas-nga, mac lau nanj akêtj whinj Yisu Kilisi. ² Mwasinj ti yom malô têtj mac akêtj Damanj Anötö, lu Pômduu Yisu Kilisi.

Mwasinj ñalôm-nga nanj datap sa tu Kilisi-nga

³ Tampinj Anötö, yac nej Pômduu Yisu Kilisi Damba, nanj kêmwasinj yac lau nanj dakêtj whinj Kilisi, ña ñalau Dabuj ndê mwasinj ñalôm-nga tidau-tidau, nanj ñahu yêc undambê. ⁴ Bu têtj ndoc inj kêtj undambê ti nom su dom, nanj inj kêtjalinj yac sa gwananj su, bu pinj yac dönj danem daminj Kilisi, ma bu dati lau dabuj ma dambo inj anjgô-nga ti nej giso mbasi. Inj tac whinj yac ndu andô, ⁵ dec kêtjalinj yac sa gwananj su, ma kêmasanj lêtj bu kôc yac sa dati inj ndê balêkoc, tu Yisu Kilisi-nga. Lêtj dau kêtjuc inj ndê atac whinj, ma inj gêlic ñayham bu kôm ñandô sa, ⁶ tu bu yac dapo Anötö ndê waê sa tiatu, tu mwasinj atu nanj datap sa ñambwa, tu inj ndê Atungac nanj inj atac whinj kêtjêc-nga. ⁷ Yac lau nanj dakêtj whinj Yisu Kilisi, nanj Anötö suc yac nej sac kwi ma gêmlihi yac nej sac ñatôp, ña Kilisi ndê dac. Anötö inj mwasinj ti mwasinj ñadau, dec kôm gêtj dau ñandô sa. ⁸ Inj ndê mwasinj kêsâlê yac ahuc, ma kêtj gauc ñayham-ñayham têtj yac bu tanjalê inj ti ndê yom-nga. ⁹ Ma lêtj nanj Anötö gauc gêm tidônj muj su, ma gêlic ñayham bu Kilisi kôm ñandô sa, nanj yêc sinj dau têtj têm ñamata-nga andô e mej, magoc kwahic dec Anötö hoc asê têtj yac. ¹⁰ Lêtj dau bocdec. Anötö tac whinj bu pinj gêtj undambê-nga ti gêtj nom-nga honj dönj sêsôc ñagôlônj tigenj ñapu, ma ñagôlônj dau inj Kilisi. Ma gêtj dau oc ñandô sa têtj ndoc nanj Anötö kêmatinj tidônj.

¹¹ Lêtj honj nanj Anötö gauc gêm tidônj, nanj kôm ñandô sa kêtjuc inj dau ndê atac whinj. Ma têtj têm ñamata-nga andô, inj gauc gêm tidônj bu ênjyalinj yac lau nanj ambo Israel si tonj ñalôm nanj sa, bu pinj yac dönj anem daminj Kilisi. ¹² Anötö kôm gêtj dau, bu yac lau nanj ati lau ñamata-nga bu akêtj batanj bu atap Anötö ndê mwasinj nem yac si-nga sa tu Kilisi-nga, nanj oc ambo tu ampinj inj, ma tu apo inj ndê waê sa-nga. ¹³ Ma mac ñlau gamej apa-nga bocdinanj. Anötö pinj mac dönj am daminj Kilisi awhinj yac lau Israel-nga, têtj ndoc mac anjgô yom ñandô ñawaê ñayham-nga, nanj whê Anötö ndê lêtj nem mac si-nga sa. Ma têtj ndoc mac akêtj whinj, nanj Anötö kêtj ñalau Dabuj nanj inj gic bata muj su, bu ti mac nem ñadalô bu tôc asê bu mac ati Kilisi ndê lau. ¹⁴ ñalau dau, Anötö kêtj têtj yac gitôm gêtj ñandô mbêc, tu bu tôc asê bu mwasinj honj nanj inj gic bata bu dawêkainj tinjambu,

naŋ oc datap sa yomandô. Anötö gêmlihi yac su dati iŋ ndê, ma gêŋ dau ŋa-ŋandô yac oc datap sa têŋ bêc ŋambu-ŋga. Tu dinaŋ-ŋga tampiŋ Anötö ma dapo iŋ ndê waê sa.

Pol teŋ mbec tu lau Epesas-ŋga

¹⁵ Aö gaŋgô ŋawaê bu mac akêŋ whiŋ Pômdau Yisu Kilisi ŋaŋga, ma atac whiŋ lau dabuŋ hoŋ. Ma tu dinaŋ-ŋga dec, ¹⁶ aö gateŋ mbec ma gam daŋge Anötö tu mac-ŋga tôm bêc hoŋ. ¹⁷ Yêc aneŋ mbec hoŋ ŋalôm, aö gateŋ yac neŋ Pômdau Yisu Kilisi Damba, ŋawasi ŋadau Anötö, bu iŋ ndê ŋalau kêŋ gauc ŋayham têŋ mac, ma whê Anötö ndê yom sa têŋ mac e aŋyalê iŋ tidôŋ andô. ¹⁸ Ma aö gateŋ whiŋ bu Anötö whê mac nem gauc sa e aŋyalê sôc ŋalôm ndi, mwasiŋ ti ŋawasi atu naŋ iŋ kêgalêm mac sa bu awêkaiŋ awhiŋ iŋ ndê lau dabuŋ hoŋ, naŋ mac tamkwê ambo. ¹⁹ Ma aö gateŋ mbec bu mac aŋyalê Anötö ndê ŋaclai naŋ hôc gêlêc ŋaclai hoŋ su, naŋ iŋ kêŋ bu nem yac lau dakêŋ whiŋ-ŋga sa. Anötö ndê ŋaclai atu tigeŋ dinaŋ, ²⁰ uŋ Kilisi sa akêŋ lau batê-ŋga, ma kêŋ iŋ ndôc iŋ dau amba andô-ŋga yêc undambê. ²¹ Ma Kilisi ndôc Anötö ndê andô-ŋga, dec hôc gêlêc kiŋ ti gôliŋwaga ma ŋaclai ti ŋaŋga hoŋ naŋ sêmbo undambê me sêmbo nom, ma iŋ hôc gêlêc ŋaê ti waê hoŋ naŋ sêtoc sa têŋ têm kwahic dec-ŋga ma têŋ têm ŋambu-ŋga bocdinaŋ. ²² Ma Anötö kêŋ gêŋ hoŋ sêsôc Kilisi gahi ŋapu, ma kêyalŋ iŋ sa ti gôlôwac dabuŋ si ŋagôlôŋ bu nem gôliŋ gêŋ hoŋ. ²³ Gôlôwac dabuŋ dau ti Kilisi ndê ŋandô. Ma Kilisi ndê mwasiŋ ti ŋaclai naŋ gêm gameŋ hoŋ ahuc, naŋ kêsalê gôlôwac dabuŋ ahuc.

2

Kilisi ti yac neŋ dandöc taŋli ŋahu

¹ Muŋ-ŋga, mac akêŋ whiŋ Kilisi su dom, naŋ mac atôm lau batê yêc Anötö aŋgô-ŋga, bu mac asa lêŋ giso ma akôm sac ŋapaŋ. ² Mac asa nem lêŋ dinaŋ aŋkuc lau nom-ŋga si mêtê sac, ma Sadaŋ, naŋ gêm gôliŋ iŋ ndê gameŋ yêc umbonŋ ŋasawa, naŋ ti mac nem ŋadau. Ma kwahic dec iŋ kôm gwelenŋ ŋapaŋ, mbo lau naŋ daŋgapêc têŋ Anötö, naŋ ŋalôm. ³ Muŋ-ŋga, yac hoŋ dasa lêŋ daŋaŋpêc-ŋga dawhiŋ ŋac. Ma mêtê atac ŋagalac-ŋga ti gauc sac-sac hoŋ naŋ meŋ akêŋ ŋalôm akwa, naŋ yac dakôm su. Tu dinaŋ-ŋga yac tac waê bu datap Anötö ndê atac ŋandê sa tôm ŋac lau dinaŋ. ⁴ Magoc Anötö iŋ Tawalô ŋadau ma tac whiŋ yac ndu andô, ma tu dinaŋ-ŋga dec, ⁵ iŋ kêmwasiŋ yac ma gêm yac si. Mwasiŋ dau iŋ kêŋ têŋ yac ŋambwa eŋ. Têŋ ndoc dinaŋ yac gacgeŋ dambo datôm lau batê tu yac neŋ sac-ŋga, magoc iŋ kêmasaŋ lêŋ tu suc yac neŋ sac dau kwi-ŋga ma piŋ yac dôŋ danem damiŋ Kilisi, ma ŋalêŋ dinaŋ kwahic dec dambo taŋli ŋandô dawhiŋ Kilisi. ⁶ Anötö uŋ Yisu Kilisi sa ma kêŋ iŋ ndôc undambê, ma tu iŋ piŋ yac dôŋ tam damiŋ Kilisi-ŋga, dec tôm iŋ uŋ yac sa ma kêŋ yac dandöc undambê dawhiŋ Kilisi bocdinaŋ. ⁷ Iŋ kôm gêŋ hoŋ dinaŋ ŋahu bu iŋ tac whiŋ bu tôlec mwasiŋ atu naŋ iŋ kêŋ têŋ yac tu Yisu Kilisi-ŋga, naŋ asê tiawê têŋ lau hoŋ têŋ têm hoŋ naŋ oc meŋ sa. Mwasiŋ atu dau hôc gêlêc gêŋ hoŋ su. ⁸ Bu Anötö gêm yac si naŋ ŋahu andô iŋ ndê mwasiŋ naŋ kêŋ ŋambwa têŋ yac, ma datap sa tu yac neŋ dakêŋ whiŋ-ŋga. Ma yac neŋ dakêŋ whiŋ ŋahu yêc yac-ŋga dom, magoc ŋahu yêc Anötö ndê mwasiŋ. ⁹ Iŋ gêm yac si tu yac neŋ gwelenŋ ŋayham daŋ-ŋga dom. Tu dinaŋ-ŋga ŋalêŋ mba bu ŋamalac daŋ toc dau sa. ¹⁰ Bu Anötö dau ndê gwelenŋ piŋ yac dôŋ tam damiŋ Kilisi, ma kôm yac dati lau wakuc bu dakôm mêtê ŋayham tidau-tidau naŋ iŋ kêmasaŋ gwananŋ su tu bu dakôm-ŋga.

Kilisi piŋ lau hoŋ dôŋ

¹¹ Kwahic dec mac lau apa naŋ dinami sêkôc mac yêc Israel-ŋga si toŋ ŋalôm dom, naŋ atap Anötö ndê mwasiŋ atu sa su. Bocdinaŋ aö bu wandac mac bu gauc nem lêŋ naŋ mac ambo muŋ-ŋga lê. Lau Israel-ŋga naŋ sêŋkuc ŋpwac sêsê ŋamlic ŋatô su-ŋga, naŋ sêpu mac ma sêsam mac bu lau sambuc, ŋahu bu mac aŋkuc pwac dinaŋ dom. Pwac dau hêganôŋ ŋamlic ŋambwa, ma iŋ gêŋ naŋ ŋamalac amba ŋambwa kôm. ¹² Gauc nem bu têŋ ndoc dinaŋ mac awêkaiŋ gêŋ daŋ awhiŋ Anötö ndê lau Israel-ŋga dom. Pwac hoŋ naŋ Anötö kêmatiŋ whiŋ lau Israel-ŋga tu êmwasiŋ ŋac-ŋga, naŋ ŋadaŋ gic mac ŋawaê dom. Mac akêŋ batam ŋandô ŋayham naŋ Anötö gic bata têŋ lau Israel-ŋga, naŋ daŋ

dom, ma gacgeŋ ambo ahê A nôtö dau. Tu dinaŋ-ŋga mac ambo ahê Kilisi dau whiŋ.
¹³ Magoc mac lau naŋ muŋ-ŋga ambo ahê Anötö, kwahic dec mac ati Yisu Kilisi ndê lau. Anötö kêmasaŋ lêŋ bu mac atigasuc iŋ, tu dac naŋ Kilisi kêc siŋ-ŋga.

¹⁴ Bu kwahic dec yac lau hoŋ datap yom malô sa su tu Kilisi-ŋga. Muŋ-ŋga lau Israel-ŋga ma lau apa sêlic dandi sac-sac, gitôm tunbôm atu kalhac ŋac ŋalhu ma whê ŋac kôc. Magoc Kilisi seŋ tunbôm dau su giŋga, ma kêŋ lau toŋ lu dau sêpitigeŋ. ¹⁵ Tunbôm dau iŋ lau Israel-ŋga si yomsu, ma têtŋ ndoc Kilisi mbac ndu, naŋ iŋ kêmasaŋ seŋ wakuc tu lau sêtigasuc Anötö-ŋga, naŋ hóc gêlêc yomsu ti ŋa-ŋagôliŋ hoŋ su. Iŋ kôm gêŋ dau bu hê wamba toŋ lu dau e sêti toŋ wakuc ma toŋ tigeŋ tu ŋac si sêkêŋ whiŋ iŋ-ŋga. ¹⁶ Ma toŋ lu naŋ iŋ kêŋ pitigeŋ, naŋ iŋ mbac ndu pi a gicso dau, bu hê wamba toŋ tigeŋ dinaŋ têtŋ Anötö. Ma ŋac si mêtê sêkêŋ kisa dandi-ŋga, naŋ iŋ gic ndu pi a gicso dau whiŋ. ¹⁷ Bocdinaŋ Kilisi meŋ ma kêŋ ŋawaê ŋayham yom malô-ŋga têtŋ mac lau apa naŋ ambo ahê Anötö, ma têtŋ yac lau Israel-ŋga naŋ ambo ahê iŋ dom. ¹⁸ Ma ŋalau tigeŋ wê yac lau Israel-ŋga ti mac lau apa hoŋ datigasuc Damaŋ Anötö, tu gwelêŋ naŋ Kilisi kôm-ŋga.

¹⁹ Tu dinaŋ-ŋga dec Anötö gêlic mac atôm lau apa tiyham dom. Magoc mac ati iŋ ndê lau solop, ma lau dabuŋ, awhiŋ yac lau Israel-ŋga. Yac hoŋ datôm andu tigeŋ naŋ iŋ bu kwê sa. ²⁰ Yêc andu dau lau propet ti aposel sêtôm daŋ ti lêlôm, ma Yisu Kilisi dau gitôm andu ŋa-alhö. ²¹ Ma Anötö piŋ yac hoŋ dôŋ tam damaŋ Kilisi, datôm andu ŋa-gêŋ lêlôm hoŋ, naŋ iŋ gic dôŋ pi sac alhö ma daŋ ti lêlôm. Ma iŋ gêm gwelêŋ bu ndic têku andu dau tiatu ŋapaŋ e ti lôm dabuŋ atu tu Pômdau-ŋga. ²² Yom dau hêganôŋ mac lau apa awhiŋ. Anötö piŋ mac dôŋ awhiŋ yac lau Israel-ŋga tam damaŋ Kilisi, ma datôm andu naŋ Anötö ndê ŋalau ndöc ŋalôm.

3

Pol gêm akiŋ lau apa

¹ ŋalêŋ dinaŋ Anötö kêmwasiŋ mac lau apa, ma tu dinaŋ-ŋga dec aö Pol, gati Yisu Kilisi ndê ŋgac gapocwalô-ŋga tu wanem gwelêŋ ma wanem mac sa bu atap mwasiŋ dau sa. ² Mac aŋgô ŋawaê su, pi lêŋ naŋ Anötö kêmasaŋ tu bu êmwasiŋ mac lau gameŋ apa-ŋga, dec kêyalij aö sa bu wahoc yom dau asê têtŋ mac. ³ Bu yom pi Anötö ndê lêŋ nem lau si-ŋga, naŋ muŋ-ŋga yêc siŋ dau, naŋ iŋ hoc asê têtŋ aö. Aö gato bapia ŋalhô apê têtŋ mac pi gêŋ dau su. ⁴ Ma bapia naŋ kwahic dec gato, naŋ bu whê nem gauc sa pi Kilisi ndê gwelêŋ naŋ ŋahu yêc siŋ dau, naŋ Anötö hoc asê têtŋ aö. ⁵ Yom pi Kilisi dau iŋ tiawê têtŋ lau ŋamata-ŋga dom. Magoc kwahic dec ŋalau Dabuŋ hoc asê têtŋ Anötö ndê aposel dabuŋ ma têtŋ lau propet. ⁶ Ma yom naŋ muŋ-ŋga yêc siŋ dau naŋ bocdec bu, mwasiŋ ŋayham hoŋ naŋ Anötö gic bata bu kêŋ têtŋ yac, naŋ mac lau apa awêkaiŋ awhiŋ yac lau Israel-ŋga, ma yac hoŋ dati toŋ tigeŋ. Asa naŋ kêŋ whiŋ Yisu Kilisi, naŋ oc tap mwasiŋ dau sa, tôm ŋawaê ŋayham whê sa têtŋ yac.

⁷ Anötö kêmwasiŋ aö ma puc aö dôŋ ŋa iŋ ndê ŋaclai atu, ma bocdinaŋ dec gati iŋ ndê ŋgac akiŋ bu wahoc ŋawaê ŋayham dau asê. ⁸ Aö gati Anötö ndê lau dabuŋ hoŋ si ŋgac ŋambu-ŋga, tigeŋ iŋ kêmwasiŋ ma kêkiŋ aö bu wahoc ŋawaê ŋayham asê têtŋ mac lau apa, pi mwasiŋ atu naŋ datap sa yêc Kilisi. Mwasiŋ dau atu andô, ŋahu sip ŋalôm gi ma pi lôlôc gi, ma hóc gêlêc ŋamalac si gauc atu-tu hoŋ. ⁹ Ma iŋ kêkiŋ aö bu wawhê lau hoŋ si gauc sa pi Anötö ndê lêŋ nem lau si-ŋga, naŋ têtŋ hic baliŋ su yêc siŋ dau yêc Anötö naŋ kêŋ undambê ti nom ma gêŋ hoŋ. ¹⁰ Magoc kwahic dec Anötö tac whiŋ bu ŋaclai ti gôliŋ hoŋ naŋ sêmbo undambê ma sêmbo umbonŋ ŋasawa, naŋ oc sêŋyalê iŋ ndê gauc atu-tu. Iŋ piŋ lau apa ma lau Israel-ŋga dôŋ sêti gôlôwac dabuŋ tigeŋ, ma lêŋ dinaŋ tôc iŋ ndê gauc asê tiawê. ¹¹ Lêŋ dau iŋ gauc gêm tidôŋ muŋ su, ma kwahic dec yac neŋ Pômdau Yisu Kilisi kôm ŋandô sa.

¹² Tu dakêŋ whiŋ ti dasap Kilisi dôŋ-ŋga, dec gêŋ daŋ kalhac yac ahuc bu datêŋ Anötö dandi-ŋga dom, ma datigasuc iŋ ti atac pa su. ¹³ Bocdinaŋ aö waterŋ mac bu ahêgo daôm dom tu ŋawapac hoŋ naŋ gahôc tu mac-ŋga, bu gahôc tu bu mac ati lau tiwaê yêc Anötö aŋgô-ŋga.

Pol tej mbec tu lau Epesas-nga

¹⁴⁻¹⁵ Tu gêñ honɔɔ dinaŋ-nga, dec aö gapôñ hanɔɔduc têtɔɔ Damaŋ Anötö, naŋ gêlic ñayham bu hê ndê ñaê pi lau undambê ti nom-nga honɔɔ naŋ sêkêñ whiñ Kilisi, ma sam ñac bu iñ ndê balêkoc. ¹⁶ Ma aö gateñ Mwasinɔɔ ñadau Anötö, bu kêtɔɔ ndê ñalau sip nem ñalôm, bu puc mac dôñ ña iñ ndê ñaclai atu. ¹⁷ Ma gateñ iñ bu kêtɔɔ Kilisi ndöc nem ñalôm tu mac nem akêtɔɔ whiñ-nga. Ma mêtê atac whiñ-nga puc mac dôñ bu alhac ñaŋga, tôm a naŋ ñawakac gacgeñ sip nom ñalôm gi. ¹⁸⁻¹⁹ Kilisi ndê atac whiñ yac iñ gêtɔɔ atu andô, naŋ tôm dom bu danem dôhôn, ma ñahu hóc gêlêc gauc nom-nga honɔɔ su. Magoc aö gateñ Anötö bu kêtɔɔ ñaclai ti gauc têtɔɔ mac bu aŋyalê Kilisi ndê atac whiñ, awhiñ lau dabuñ honɔɔ. Aö gateñ mbec pi gêtɔɔ honɔɔ dinaŋ, tu bu mac ati lau gwalam akwa akêtɔɔ whiñ-nga naŋ Anötö ti ndê mwasinɔɔ ti ñawasi ma ñaclai atu nem mac honɔɔ ahuc.

²⁰ Anötö ndê ñaclai, naŋ gêm gwelêñ yêc yac neñ ñalôm, naŋ ñaclai atu andô. Yac datôm dom bu gauc nem me dateñ gêtɔɔ dañ, naŋ iñ ndê ñaclai oc tôm dom bu kôm ñandô sa ñagahô eñ. ²¹ Tu dinaŋ-nga yac lau naŋ dambo gôlôwac dabuñ ñalôm, ma yac neñ wakuc honɔɔ naŋ bu sêtɔɔkuc yac, naŋ dahoc Anötö ndê waê asê tu Yisu Kilisi-nga, tôm têm honɔɔ ndi. Yomandô.

4

Yac gôlôwac dabuñ dapiñ dauñ dôñ dati Kilisi ndê ñandô

¹ ñalêñ dinaŋ Anötö tac whiñ mac ma kêtɔɔgalêm mac sa bu ati iñ ndê lau dabuñ. Tu dinaŋ-nga dec aö, naŋ gati Pômdau ndê ñgac gapocwalô-nga, waŋgilî mac bu asa nem lêtɔɔ gitêtɔɔ ti dabuñ, aŋkuc iñ ndê galem dau. ² Akôm nem gêtɔɔ honɔɔ ti aŋgwiniñ daôm, ma ti lêtɔɔ malô. Akôc nem ñalôm dôñ, ma giso bocke naŋ asidôwai bu sêkôm têtɔɔ mac, naŋ asuc kwi ma akôc ñac sa bu atôc nem mêtê atac whiñ-nga asê. ³ Ayob bu gêtɔɔ dañ señ ñalau Dabuñ ndê gwelêñ piñ mac dôñ-nga su dom. Ma bocdinaŋ iñ ndê yom malô oc piñ mac honɔɔ dôñ bu ambo ti nem ñalôm tigeñ. ⁴ Yac dati Kilisi ndê ñandô tigeñ, ma ñalau tigeñ mbo yac tigeñ-tigeñ neñ ñalôm. Ma tu Anötö kêtɔɔgalêm mac sa awhiñ yac-nga, dec yac honɔɔ taŋkwê mwasinɔɔ atu tigeñ. ⁵ Tam akiñ Pômdau tigeñ, dakêtɔɔ whiñ yom ñandô tigeñ, ma busaŋgu tigeñ piñ yac honɔɔ dôñ tam damiñ Yisu Kilisi. ⁶ Anötö tigeñ ti yac lau dakêtɔɔ whiñ-nga honɔɔ Damaŋ, ma iñ gêm gôliñ yac. Iñ mbo yac honɔɔ ñalôm, ma puc yac dôñ bu dakôm iñ ndê gwelêñ.

Kilisi kêmwasinɔɔ yac tu bu dapo gôlôwac dabuñ sa-nga

⁷ Ma Anötö kêmwasinɔɔ yac tigeñ-tigeñ ña mwasinɔɔ ñalôm-nga tidau-tidau, tôm Kilisi gic sam têtɔɔ yac ñambwa. ⁸ Tôm Anötö ndê yom dañ, naŋ sêto yêc bocdec bu:

Iñ ku ndê ñacyo dulu ma wê ñac gitôm lau gapocwalô-nga, goc pi lôlôc gi ma kêmwasinɔɔ lau ña gêtɔɔ ñayham-ñayham, naŋ kêtɔɔ têtɔɔ ñac ñambwa. [BW 68:18]

⁹ Yom dau sôm bu iñ pi lôlôc gi, dec whê sa bu iñ sip nom meñ muñ. ¹⁰ Ma iñ ñgac tigeñ dinaŋ, naŋ sip nom meñ, naŋ mbu pi lôlôc gi mbo gameñ ñamata-nga andô yêc undambê, tu bu nem gôliñ gêtɔɔ honɔɔ ma êmwasiñ iñ ndê lau honɔɔ êñlêc.

¹¹ Ma bocdinaŋ iñ kêtɔɔyaliñ iñ ndê lau ñatô sa sêti aposel, ñatô sêti propet, ñatô sêti lau aheñ-nga, ñatô sêti ñacsakiñ, ma ñatô bu sêndôhôn Anötö ndê mêtê. ¹² Iñ kêmwasinɔɔ ti kêtɔɔyaliñ ñac sa bu sêndôhôn ma sêpuc Anötö ndê lau dabuñ dôñ e ñac honɔɔ sêkôm sakiñ tidau-tidau tu bu sêpo gôlôwac dabuñ, naŋ sêti Kilisi ndê ñandô, naŋ sa-nga. ¹³ Ma yac honɔɔ dakôm neñ sakiñ tidau-tidau e yac neñ dakêtɔɔ whiñ ti gauc taŋyalê Anötö ndê Atu-nga êñsôwec tiatu ma piñ yac honɔɔ dôñ pitigeñ. Ma ñalêñ dinaŋ yac oc dati lau gwalam akwa dakêtɔɔ whiñ-nga ma dasa neñ lêtɔɔ gitêtɔɔ eñ tôm Kilisi dau.

¹⁴ Ma bocdinaŋ yac oc dambo datôm balêkoc tiyham dom. Ma lau naŋ sêndôhôn yom tasaŋ ma sêtɔɔsalê lêtɔɔ bu sêtɔɔim yac ma sêkôm yac neñ dakêtɔɔ whiñ tisac, naŋ oc sêtɔɔim dom bu sêkôm yac atac lu-lu tôm gakoc naŋ mbu kêtɔɔyôc, me agatê naŋ gwêc ñamponj kêtɔɔiñ gi ma meñ. ¹⁵ Magoc yac oc dati lau naŋ dalhac ñaŋga ma dasap yom ñandô ti mêtê atac whiñ-nga dôñ eñ. Ma dakôm gêtɔɔ honɔɔ datôm lau gwalam akwa naŋ dasap yac

neñ ñagôlôn tigen, nañ Kilisi dôñ. ¹⁶ Bu inñ dau piñ yac hoñ dôñ dati inñ ndê ñandô, ma kêmwasin yac tigen-tigen tu bu danem akiñ asidôwai-ña ma dasap mêtê atac whin-ña dôñ. Ma ñalên dinañ gôlôwac dabuñ oc êñsôwec tiatu-tiatu ndi.

Dasa neñ lêt tiwakuc

¹⁷ Tu dinañ-ña dec aô bu wasôm yom têt mac wanem Pômdau aňgô, ma wakac mac bu ambu atêt lêt akwa tiyham dom. Ambo atôm lau nañ dangasuñ sambuc ñawaê ñayham ma sêsap gauc ti lêt ñandô mba-ña dôñ ñapañ, nañ dom. ¹⁸ Ñasec kôm ñac si gauc ahuc. Ma sêsa lêt gauc mbasi-ña tu ñac si ñalôm ñadandi-ña, dec kalhac ñac ahuc bu sêtap Anötö ndê lêt sêndöc tali-ña sa dom. ¹⁹ Ñac maya dau dañ dom, ma sêkêt dau sambuc têt lêt ñalôm ñagalac-ña. Ñac si ñalôm kac ñac bu sêkôm mêtê ñadômbwi tidau-tidau ñapañ, ma ñac atac whin awa ti wapa hôc gêlêc.

²⁰ Magoc têt ndoc mac aňgô ñawaê ñayham pi Kilisi, nañ sêndôhôn mac bu asa lêt kaiñ dinañ dom. ²¹ Mac aňgô yom pi Yisu ma akêt whin inñ, ma sêndôhôn mac sêñkuc yom ñandô nañ ñahu yêc inñ. ²² Sêndôhôn mac su bu ahu lêt ñalôm akwa-ña nañ muñ-ña asa ambo, nañ sin. Bu lêt dau kêgilí mac bu asa lêt tasan ñalôm ñagalac-ña, nañ kôm mac nem lêt ambo-ña tisac, ma ac waê bu andinam. ²³ Ma sêndôhôn mac bu aňkuc gauc wakuc nañ Anötö ndê ñalau kêt sip nem ñalôm, dec asa nem lêt tiwakuc. ²⁴ Asa lêt ñalôm wakuc-ña tôm mac asôc nem ñakwê wakuc sa. Anötö dau kêt ñalôm wakuc têt yac, nañ inñ kêmasan tu bu datôm inñ dau, ma tanjuc inñ ndê yom ñandô ti dasa neñ lêt dabuñ ma gitêt eñ.

²⁵ Tu dinañ-ña ahu yom tasan hoñ sin, ma asôm yom ñandô eñ awhin daôm. Bu yac hoñ dambo datôm Kilisi ndê ñandô tigen, ma yac bu tanjsau neñ asidôwai, dec oc señ yac neñ lêt dapiñ dauñ dôñ-ña popoc. ²⁶ Mac bu atac ñandê, nañ ayob daôm bu akôm sac dom. Yom atac ñandê-ña bu lhac mac ñasawa, nañ amasan têt acsalô dau dinañ, muñ su nañ ac ndi sip. ²⁷ Akêt ñasawa têt Sadan bu êntôm mac dom. ²⁸ Am asa nañ gêm kan gêt, nañ hu sin ma kôm gwelen ñayham ña amam bu nem daôm sa, ma nem lau nañ sêpônda dau, nañ sa sêwhin.

²⁹ Ayob nem whamsuñ têt yom sac-sac hoñ. Asôm yom ñayham eñ, nañ tôm bu nem asidôwai sa ma puc ñac dôñ, ma mac nem yom oc êmwasiñ lau nañ sêngô. ³⁰ Ayob daôm bu asa lêt gitêt ti dabuñ eñ, bu akêt ñawapac têt ñalau Dabuñ dom. Bu Anötö kêt ndê ñalau dau têt mac ti nem ñadalô, bu tôc asê bu mac ati inñ ndê, ma bu wê mac asa nem lêt gitêt ti dabuñ eñ, e inñ kôc mac sa têt bêt ñambu-ña, awhin lau hoñ nañ inñ gêmlihi ñac su sêti inñ ndê. ³¹ Yom dalic dauñ sac-ña, yom atac ñandê-ña, mêtê dali dauñ sa ti dasôm dauñ-ña, ma yom datigasec lau-ña, mêtê kaiñ dinañ hoñ nañ ahu sin sambuc. ³² Ma ambo ti atac whin nem asidôwai hoñ, ma tamwalô ñac ti anem ñac sa. Ma asuc sac nañ asidôwai bu sêkôm têt mac, nañ kwi, tôm Anötö suc mac nem sac kwi tu Kilisi-ña.

5

¹ Bocdinañ asa nem lêt aňkuc Anötö ndê, atôm inñ ndê balêkoc atac whin-ña. ² Ma asa nem lêt ti atac whin asidôwai hoñ, tôm Kilisi tac whin yac ma kêt dau sambuc ti da tu yac-ña, nañ Anötö gêlic gitôm da ñamalu ñayham.

³ Ayob daôm bu mêtê kaiñ bocdec dañ yêc mac ñasawa dom. Mêtê mockaiñ-ña, mêtê ñadômbwi tidau-tidau ma lau si mêtê sêpo awa ti wapa sa tu dau-ña. Bu lêt bocdinañ gic lau nañ sêti Anötö ndê lau dabuñ, nañ ñawaê dom. ⁴ Ma yom sac-sac ti yom gauc mbasi-ña ma yom mayañ-ña bocdinañ gic waê lau dabuñ dom. Magoc yom danem dange Anötö ti danem dange yac neñ asidôwai-ña dec gic yac ñawaê solop. ⁵ Bu mac aňyalê pi ñandô bu Anötö oc kôc lau kaiñ bocdec sa dom. Lau mockaiñ-ña, lau nañ sêsa lêt ñadômbwi, ma lau nañ sêkêt awa ti wapa nom-ña kalhac si gauc ñamata ñapañ, nañ gitôm ñac sem akiñ anötöi gwam. Lau nañ sêsa lêt kaiñ dinañ, nañ oc sêwêkaiñ si mala yêc Kilisi ma Anötö ndê gameñ undambê-ña dom andô. ⁶ Ayob daôm bu lau tasan si yom ñambwa-ñambwa êñsau mac pi lêt sac-sac dinañ dom. Aňyalê ñapep bu lau dangapêc

naŋ sêsa lêtj sac-nga, naŋ oc sêtap Anötö ndê atac ŋandê sa. ⁷ Tu dinaŋ-nga andic sôn daôm awhiŋ ŋac dom.

⁸ Bu muŋ-nga mac asa lêtj ŋasec-nga, magoc kwahic dec mac akêŋ whiŋ Pômdau dec ati balêkoc gameŋ ŋawê-nga. Bocdinaŋ asa lêtj ŋawê-nga eŋ andic ŋawaê. ⁹ Ma lêtj ŋawê-nga ŋa-ŋandô bocdec, dakôm mêtê ŋayham tidau-tidau, dasa lêtj gitêŋ, ma dasap yom ŋandô dôn. ¹⁰ Bocdinaŋ akôc gauc pi mêtê bocke naŋ gic Pômdau tandô ŋayham. ¹¹ Andic ahê lau naŋ sêsap mêtê ŋasec-nga, naŋ ŋandô ŋayham mbasi, naŋ dôn. Asa lêtj ŋawê-nga eŋ, tu bu atôc asê tiawê bu ŋac si mêtê dau iŋ sac sambuc. ¹² Bu mêtê naŋ lau sac sêkôm sêsij-sêsij sêmbo, naŋ bu dasôm yom pi, dec oc kêtj maya yac atu andô. ¹³ Magoc Anötö ndê ŋawê pô gêtj hoŋ dinaŋ, ma tôc gêtj naŋ yêc siŋ dau, naŋ ŋahu asê tiawê. ¹⁴ Tu dinaŋ-nga sêsôm yom gôliŋ daŋ pi ŋamalac naŋ sap mêtê sac dôn ŋapaŋ, naŋ yêc bocdec bu, “Am ŋgac naŋ yêc bêc yêc, tampo sa ma tisa! Tisa akêŋ lau batê-nga, ma Kilisi ndê ŋawê pô am.”

¹⁵ Bocdinaŋ dec ayob daôm bu asa lêtj gauc mbasi-nga dom, magoc asa nem lêtj ti gauc eŋ. ¹⁶ Akôc gauc bu akôm mêtê ŋayham eŋ, tôm nem têm ambo tamli-nga hoŋ, bu yac dambo têm sac-nga ŋalôm. ¹⁷ Tu dinaŋ-nga ambo ti nem gauc ŋawa ma aŋyalê lêtj naŋ Pômdau tac whiŋ bu dakôm-nga. ¹⁸ Anôm gêtj êŋiŋ mac-nga dom, bu lau naŋ sêsa lêtj dinaŋ sêŋyaiŋ dau ti si gêtj hoŋ. Magoc akêŋ nem ŋalôm sambuc têtj ŋalau Dabuŋ bu nem mac ahuc. ¹⁹ Ma bocdinaŋ asôm yom ŋayham-ŋayham têtj daôm tu apuc daôm dôn-nga, tôm mac atap sa yêc Buku Wê-nga ti Wê Dabuŋ ma wê naŋ ŋalau dau kêtj têtj mac. Anem wê, ma gauc nem wê tu ampriŋ Pômdau-nga yêc nem ŋalôm tôm bêc hoŋ. ²⁰ Ma gêtj hoŋ naŋ Damaŋ Anötö kêtj têtj mac, naŋ anem daŋge iŋ ŋapaŋ, tu yac neŋ Pômdau Yisu Kilisi ndê ŋaê-nga. ²¹ Asôc nem asidôwai ŋapu tu bu atôc asê bu mac atoc Kilisi sa-nga.

Pol to yom pi lauwhê ma ŋgac

²² Mac lauwhê tigeŋ-tigeŋ asôc nem ŋgaci ŋapu tôm asôc Pômdau dau ŋapu. ²³ ŋahu bu laungac sêti lauwhê si ŋagôlôn, ŋalêŋ tigeŋ tôm Kilisi ti gôlôwac dabuŋ naŋ iŋ gêm ŋac si ma sêti iŋ ndê ŋandô, naŋ si ŋagôlôn. ²⁴ Bocdinaŋ tôm gôlôwac dabuŋ sêsôc Kilisi ŋapu, dec mac lauwhê asôc nem ŋgaci ŋapu tu gêtj hoŋ-nga. ²⁵ Ma mac laungac, atac whiŋ nem awhêi, ŋalêŋ tigeŋ tôm Kilisi tac whiŋ gôlôwac dabuŋ dec kêc ndê dac siŋ ma mbac ndu tu ŋac-nga. ²⁶ Iŋ kôm gêtj dau tu bu êŋgwasiŋ ŋac si sac hoŋ su e sêti lau dabuŋ, ma busaŋgu ti Anötö ndê yom kôm gêtj dau ŋandô sa. ²⁷ Ma iŋ bu kêtj gôlôwac dabuŋ sêlhac iŋ aŋgô-nga tôm lau dabuŋ ti ŋawasi atu, naŋ giso me mêtê sac me yom daŋ yêc ŋac-nga dom. ²⁸ ŋalêŋ tigeŋ dinaŋ mac laungac atac whiŋ nem lauwhê andic ŋawaê. Atac whiŋ ŋac tôm mac atac whiŋ daôm nem ŋamlic. Asa naŋ tac whiŋ ndê awhê, naŋ gitôm iŋ atac whiŋ dau. ²⁹⁻³⁰ Bu ŋamalac daŋ oc tec iŋ dau ndê ŋamlic dom, magoc yob ti gêm yaom ŋapep tôm Kilisi kôm têtj yac lau naŋ dati iŋ ndê ŋandô, naŋ gôlôwac dabuŋ. ³¹ Anötö sôm yom pi lauwhê ma ŋgac, tôm sêto yêc bocdec bu:

Tu dinaŋ-nga dec ŋgac daŋ oc hu damba lu dinda siŋ, ma sap iŋ nawhê dôn, ma iŋlu sêti gêtj tigeŋ. [Gen 2:24]

³² Yom pi lauwhê ma ŋgac, aö gam dôhôn whiŋ yom pi Kilisi ma gôlôwac dabuŋ, ma yom dau ŋahu sip ŋalôm gi. ³³ Magoc aö wasôm têtj mac laungac tigeŋ-tigeŋ, bu atac whiŋ nem awhêi tôm mac atac whiŋ daôm. Ma mac lauwhê hoŋ atoc nem ŋgaci sa.

6

Damba ti dindai ma balêkoc si yom ŋatô

¹ Mac balêkoc, daŋam wambu dinam ti damami tu Pômdau-nga, bu lêtj dau iŋ lêtj gitêŋ. ² Bu Anötö ndê yomsu naŋ sôm bu, “Toc damam lu dinam sa,” naŋ yomsu ŋamata-nga naŋ Anötö gic bata yom daŋ whiŋ bocdec bu, ³ “Kôm bocdinaŋ, dec aö wanem mbec am nem lêtj hoŋ, ma wandic têtj nem têm mbo tamli yêc nom-nga.”

⁴ Mac dambai, ayob daôm bu akôm nem balêkoc atac ñandê dom. Magoc tòm tèm hoj nañ sêmbo sêwhiñ mac, nañ andôhôn ti anem la ñac ñalêñ solop nañ gic Pômdau ndê lau ñawaê, e sêtiatu.

Lau akiñ ma ñadaui si yom

⁵ Mac lau akiñ, dañam wambu nem ñadaui nom-ñga, ma atoc ñac sa ti asôc ñac ñapu ñapep. Akôm ti nem ñalôm sambuc, tòm mac am akiñ Kilisi dau. ⁶⁻⁷ Ma gauc nem bu akôm tu bu nem ñadaui sêlic mac ñayham-ñga ñambwa lec dom. Mba. Mac nem ñadaui bu sêmbo sêwhiñ mac, me sêmbo dom, magoc anem akiñ ñapep eñ. Anem akiñ ñac ti nem ñalôm sambuc, bu Anötö tac whiñ bu mac akôm bocdinañ. Akôm tòm mac am akiñ Kilisi dau, ma tòm mac am akiñ lau nom-ñga tawasê dom. ⁸ Bu mac añyalê su, bu lau hoj oc sêtap si ñagêyô sa yêc Pômdau, tu gêñ ñayham bocke nañ sêkôm-ñga. Lau nañ sem akiñ ñadaui, ma lau nañ sêkôm gweleñ tu dau-ñga, nañ sêwhiñ.

⁹ Ma mac ñadaui, ayob nem lau akiñ ñalêñ ñayham eñ. Asôm yom matôc-ñga tu bu akac nem lau akiñ tu sêkôm gweleñ-ñga, nañ dom. Bu mac añyalê su bu Pômdau, nañ ti mac nem ñadau ma ñac si ñadau whiñ, nañ mbo undambê, ma iñ oc toc ñamalac dañ sa hôc gêlêc dañ dom, iñ oc êñsahê yac hoj ña saê tigeñ.

Dandic siñ ti Anötö ndê ñaclai

¹⁰ Aneñ yom ñambu-ñga bocdec. Tamkwê Pômdau ti ndê ñaclai atu bu puc mac dôñ alhac ñaŋga. ¹¹ Asôc Anötö ndê wapa siñ-ñga hoj sa, dec oc tòm bu mac alhac ñaŋga ma aku Sadañ ndê lêñ tasan ti saê hoj dulu. ¹² Bu yac lau dakêñ whiñ-ñga neñ ñacyo dec ñamalac nom-ñga dom. Mba! Yac tac siñ têtñ gôliñ ti ñaclai hoj nañ sêmbo Sadañ ñapu. Yomandô! Yac tac siñ têtñ Sadañ ma têtñ iñ ndê ñalau sac nañ sêmbo umborñ ñasawa, ma sem gôliñ lau sac têtñ tèm ñasec-ñga dindec. ¹³ Tu dinañ-ñga asôc Anötö ndê wapa siñ-ñga hoj sa, bu alhac ñaŋga ma andic siñ têtñ ndoc mac nem ñacyo sac hôc asê mac. Ma ñalêñ dinañ ñacyo dau ndê lêñ dañ oc tòm dom bu kôm mac aku sa. ¹⁴ Bocdinañ alhac ñaŋga. Asap yom ñandô dôñ ñapañ bu puc mac dôñ, gitôm piñkap nañ lau siñ-ñga sêkic pi ñac si ñampêbalê. Ayob daôm bu asa lêñ gitêñ eñ, gitôm lau siñ-ñga sêyob si ñabapo ña wapa siñ-ñga. ¹⁵ Amasañ daôm ñapep tu ahoc ñawaê ñayham yom malô-ñga asê, tòm lau siñ-ñga sêsôc atapa sa bu sêmasañ dau tu sêñsêlêñ-ñga. ¹⁶ Ma asap nem akêñ whiñ dôñ ñaŋga tòm tèm hoj, bu yob mac têtñ Sadañ, gitôm lau siñ-ñga si lautuc nañ tiñ ñac, ma si ñacyo si sôp ti ya hoj ndu. ¹⁷ Gauc nem ñapañ bu Anötö gêm mac si su, ma yom dau oc yob mac nem gauc gitôm guluñ ain nañ lau siñ-ñga sêuñ tiñ ñagôlôn. Ma Anötö ndê yom tidôn yêc mac, bu yom dau ti ñalau Dabuñ ndê bieñ baliñ bu andic siñ-ñga. ¹⁸ Akôc wapa siñ-ñga hoj dinañ, ma atêñ mbec têtñ Anötö ti ñalau Dabuñ ndê ñaclai, ma andac iñ bu nem mac sa tòm tèm hoj. Anem ali, alhac ñaŋga, ma atêñ mbec tu lau dabuñ-ñga tòm bêc hoj.

¹⁹⁻²⁰ Ma atêñ mbec tu aô-ñga whiñ. Anötö kêyalin aô sa bu wahoc ñawaê ñayham asê pi iñ ndê lêñ nem lau si-ñga, nañ muñ-ñga yêc siñ dau. Ateñ mbec bu Anötö puc aô dôñ ma kêñ yom ti gauc têtñ aô bu wawhê ñawaê dau ñahu sa ñapep eñ, ma ti neñ atac pa su, tòm iñ ndê atac whiñ. Kwahic dec aô gandôc gapocwalô tu aô neñ gweleñ ñawaê ñayham-ñga dinañ.

Pol gic bata ndê yom

²¹ Tikikus, yac neñ asidôwa atac whiñ-ñga, ma Pômdau ndê ñgac akiñ ñandô, nañ oc têtñ mac loc, bu ndic miñ aneñ yom ti gweleñ ñawaê hoj têtñ mac. ²² Aô wanñiñ iñ têtñ mac loc, tu bu ndic miñ yac mba yom hoj têtñ mac, ma bu êñgilí mac bu alhac ñaŋga.

²³ Damañ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi sêpuc mac asidôwai hoj dôñ, bu asap mêtê atac whiñ ti akêñ whiñ-ñga dôñ ñaŋga, ma ambo ti yom malô. ²⁴ Anötö ndê mwasiñ nem mac lau hoj nañ atac whiñ yac neñ Pômdau Yisu Kilisi, nañ ahuc tòm tèm hoj ndi.

Pol ndê bapia têtj lau Pilipai-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pol gic lau nañ sêmbô malac Pilipai kêsi ma hoc ñawaê ñayham asê têtj ñac, tòm dasam yêc Aposel 16:12-40. Tiñambu inñ ndôc gapocwalô yêc malac Rom, ma têtj ndoc dinañ inñ to bapia dindéc têtj lau nañ sêkêtj whiñ Yisu yêc malac Pilipai.

Malac Pilipai inñ malac tiwaê, ma lau Rom-nga daêsam sêndôc dinañ tu sênem gôlinj gameñ Masedonia-nga. Luk whê sa yêc Apo 16:13 bu têtj ndoc Pol bu hoc ñawaê ñayham asê yêc malac Pilipai, nañ inñ gauc gêm bu tap lau nañ sêtoc Anötö sa yêc malac dau ñamakê. Tu dinañ-nga lau ñatô gauc gêm bu mboe lau Israel-nga si lôm wê-nga dañ kalhac malac Pilipai têtj têtj dinañ dom, bu Pol sôc lau Israel-nga si lôm wê-nga yêc malac hoñ tu bu nem mêtê-nga.

Pol to bapia dindéc tu bu têtj inñ ndê atac ñayham ñahu asê, ma bu nem danje lau Pilipai tu gêtj nañ sêkêtj têtj inñ tu sênem inñ sa-nga. Ma inñ whê inñ ndê lêtj nañ mbo-nga, nañ sa têtj ñac, ma gic miñ pi inñ ndê gweleñ. Inñ kac lau Pilipai bu sêlhac ñanğa, ma gêtj ñayham me sac bocke bu hôc asê ñac, nañ sêmbô ti atac ñayham ñapañ. Ma inñ kêtj puc ñac pi kêtj dônğwaga tasanğ.

Pol gic hu ndê bapia

¹ Pol lu Timoti, nañ am akiñ Yisu Kilisi, ato bapia dindéc têtj mac lau nañ akêtj whiñ Yisu Kilisi yêc malac atu Pilipai. Alu ato têtj gôlôwac dabuñ si ñagôlônğ, ma têtj lau nañ sem akiñ gôlôwac dabuñ, ma têtj Anötö ndê lau dabuñ hoñ. ² Mwasinğ ti yom malô akêtj yac neñ Damañ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi têtj mac.

Pol teñ mbec ti gêm danje Anötö

³ Têtj hoñ nañ aô gauc gêm mac, nañ gam danje aneñ Anötö tu mac-nga. ⁴ Tòm bêc hoñ aô gateñ mbec têtj Anötö tu mac hoñ-nga, ma gakôm ti atac ñayham atu. ⁵ Ñahu bu têtj têtj mac akêtj whiñ tiwakuc e meñ têtj kwahic dec, nañ mac apuc aneñ gweleñ ñawaê ñayham-nga dônğ ñapañ. ⁶ Ma aô gakêtj whiñ bu Anötö, nañ gic hu inñ ndê gweleñ ñayham yêc mac nem ñalôm, nañ oc ndic dabinğ gweleñ dau ma puc mac dônğ e Yisu Kilisi mbu meñ. ⁷ Aô gakôc gauc bocdinañ pi mac hoñ gac ñawaê, ñahu bu aô tac whiñ mac ma gauc gêm mac ñapañ. Mac awêkaiñ Anötö ndê mwasinğ awhiñ aô, ma alhac awhiñ aô ñapañ. Mac alhac awhiñ aô têtj têtj nañ aô gandôc gapocwalô, ma têtj têtj nañ galhac tu wapuc ñawaê ñayham dônğ ma wawhê sa bu yom ñandô-nga, nañ bocdinañ. ⁸ Ma aô wasôm yom ñandô yêc Anötö anğô-nga, bu aô atac whiñ mac ndu andô, tòm Yisu Kilisi dau tac whiñ ti tawalô mac.

⁹ Ma aô gateñ mbec bu Anötö kôm mac nem gauc anğyalê inñ-nga ti anğyalê lêtj ñayham ma sac-nga êñsôwec tiatu. Ma gauc dinañ oc puc mac nem mêtê atac whiñ-nga dônğ e êñsôwec tiatu bocdinañ. ¹⁰ Ma bocdinañ mac oc atôm bu anğsahê gêtj hoñ ma anğyalê sac ma ñayham. Asap ñayham dônğ ñapañ ma bocdinañ têtj Kilisi ndê bêc mbu meñ-nga, nañ mac oc atôm bu alhac inñ anğô-nga ti nem ñalôm ñawasi ma nem giso mbasi. ¹¹ Ma ñalêtj dinañ dec mêtê gitêtj oc ti mac nem akêtj whiñ Yisu Kilisi ña-ñandô. Ma mac nem lêtj gitêtj dinañ oc po Anötö ndê waê sa, ma lau daêsam oc sêmpinğ inñ tu mac-nga.

Pol ndê ñahu mbo tali-nga yêc Kilisi

¹² O asidôwai, aô atac whiñ bu mac anğyalê ñapep bu ñawapac nañ hôc asê aô, nañ kalhac ñawaê ñayham ahuc dom, magoc gêm gweleñ ñawaê ñayham-nga sa. ¹³ Bu lau hoñ nañ sêmbô Sisa ndê andu kiñ-nga, ma lau hoñ yêc malac atu dindéc, nañ sêñyalê bu aô gandôc gapocwalô tu Kilisi-nga. ¹⁴ Ma aô neñ gandôc gapocwalô puc asidôwai sêkêtj whiñ Pômdau-nga daêsam dônğ bu sêlhac ñanğa ma sêhoc Anötö ndê yom asê ti atac pa

su, hóc gélêc ñamata-nga lê su. ¹⁵ Asidôwai ñatô sêkôc gauc ñayham pi aö ma tu dinañ-nga dec sêhoc Kilisi ndê ñawaê asê. Ma ñatô sêhoc ñawaê ñayham asê bu ñac sem lêmun aö ma sêkôm tu bu sêhoc gélêc aö-nga. ¹⁶⁻¹⁷ Ñac si ñahu sem Kilisi ñawaê sa-nga solop dom, ma sêkôm tu sêpo dau sa-nga ma tu sêkên ñawapac atu têt aö, pi sac aneñ ñawapac gapocwalô-nga ñahô. Magoc asidôwai ñayham sêlhac sêwhiñ aö, ñahu bu ñac atac whiñ aö, ma sênjalê bu aö gandôc gapocwalô tu aneñ gwelenñ wapuc ñawaê ñayham dôñ-nga. ¹⁸ Aö wasôm sake? Ñac si ñahu sêkôm gwelenñ-nga bu ñayham me sac, nañ gêtñ atu dom. Tigeñ aö galic gêtñ atu dañ, nañ bocdec bu, Kilisi ndê ñawaê tiapa, ma gêtñ dau kôm aö atac ñayham atu. Ma aö wambo ti atac ñayham ñapañ, ¹⁹ ñahu bu aö kayalê tidônñ bu Yisu Kilisi ndê Ñalau, ma mbec nañ mac atañ, nañ lu-lu oc sênem aö sa yêc ñawapac gapocwalô-nga. ²⁰ Aö tac whiñ ma gakêtñ batañ bu aö oc mayañ tu gêtñ dañ-nga dom, magoc aö bu walhac ti neñ atac pa su, ma wapo Kilisi ndê waê sa, tôm aö gakôm ñapañ e meñ têtñ kwahic dec. Aö bu wambo tañli me aö bu wambac ndu, magoc gêtñ atu tigeñ yêc, nañ bu wapo Kilisi ndê waê sa. ²¹ Aö bu wambo tañli, dec wambo tu wapo Kilisi ndê waê sa-nga eñ, ma bu wambac ndu, dec wandi wambo wawhiñ inñ, nañ oc êmwasiñ aö êñlêc. ²² Magoc aö bu wambo tañli, dec oc nditôm bu gwelenñ nañ inñ kêtñ sip aö amañ, nañ oc ñandô sa. Aö galic señ lu dinañ, magoc kayalê lêtñ bu wasa-nga, nañ dom. ²³ Señ lu dinañ kôm aö neñ ñalôm gi lu. Aö tac whiñ bu wahu nom dindéc siñ, wandi wambo wawhiñ Kilisi. Señ dau ñayham kêlêc. ²⁴ Tigeñ aneñ ñalôm kac aö bu wanem mac sa, ma bocdinañ aö bu wambo tañli, nañ dec oc êmwasiñ mac êñlêc. ²⁵ Aö gakêtñ whiñ bu aö wambo nom wawhiñ mac hoñ tu bu wapuc mac nem akêtñ whiñ dôñ, e alhac ñañga ma ti atac ñayham atu tu nem akêtñ whiñ-nga. ²⁶ Ma tu gêtñ hoñ dinañ-nga, dec mac oc apo Yisu Kilisi ndê waê sa êñlêc, ma atac ñayham atu tu aö wambu wameñ ma wambo wawhiñ mac tiyham-nga.

²⁷ Yom atu dec wasôm têtñ mac. Ayob daôm bu asa nem lêtñ hoñ añkuc lêtñ gitêtñ, nañ gic lau nañ sêkênñ whiñ Kilisi ndê ñawaê ñayham, nañ ñawaê. Ma bocdinañ aö bu waloc ma walic mac tiyham, me bu wañgô ñawaê ñambwa pi mac, goc wañyalê bu mac hoñ apiñ daôm dôñ, ma ambo ti nem ñalôm tigeñ, ma alhac ñañga tu apuc ñawaê ñayham, nañ mac akêtñ whiñ, nañ dôñ. ²⁸ Ma aö oc wañyalê bu mac atôc daôm tu lau nañ sêkênñ kisa mac-nga dom. Gêtñ dau oc tôc asê bu mac atap Anötö ndê mwasiñ nem mac si-nga sa su, ma lau nañ sêkênñ kisa mac, nañ sic waê bu Anötö señ ñac su sêninñga. ²⁹ Añgô su nañ. Anötö kêmwasiñ mac tu Yisu Kilisi-nga. Tu dinañ-nga dec mac akêtñ whiñ Yisu, ma gêtñ dañ whiñ bocdec bu, mac ahôc ñawapac tu inñ-nga whiñ. ³⁰ Ñawapac kaiñ tigeñ mac alic aö gahôc muñ-nga, ma kwahic dec mac añgô bu gahôc ñapañ gambo, nañ kwahic dec tap mac sa su bocdinañ.

2

Lau sêkênñ whiñ-nga si lêtñ

¹ Mac ati Kilisi ndê lau, dec gêm mac sa, me mba? Inñ ndê atac whiñ mac-nga kêgilí mac bu atac whiñ nem asidôwai, me mba? Ñalau Dabuñ kêtñ mac nem ñalôm pitigeñ, me mba? Mac nem akêtñ whiñ Kilisi kêgilí mac bu tamwalô nem asidôwai ti anem ñac sa, me mba? ² Bu bocdinañ, dec wandac mac bu ambo ti nem gauc pitigeñ, ma ti nem ñalôm tigeñ, ma asap mêtê atac whiñ asidôwai-nga dôñ ñapañ. Ambo bocdinañ, dec mac oc akôm aö atac ñayham êñlêc. ³ Mac lau tigeñ-tigeñ gauc nem daôm êñlêc dom ma atoc daôm sa dom, magoc añgwininñ daôm ma atoc nem asidôwai sa hóc gélêc daôm. ⁴ Akôc gauc pi lêtñ anem daôm sa-nga ñapañ dom, magoc akôc gauc pi lêtñ anem asidôwai sa-nga.

Kilisi kêgwininñ dau, ma Anötö toc inñ sa

⁵ Akôc gauc kaiñ tigeñ dinañ bu inñ kêkuc Yisu Kilisi dau ndê lêtñ. ⁶ Bu Kilisi inñ Anötö ñandô. Tigeñ inñ gauc gêm bu kôc ñaclai ti ñawasi atu tôm Anötö dau ndê, nañ dôñ ma mbo gitôm Anötö dau ñapañ dom. ⁷ Inñ gêlic ñayham bu hu gêtñ undambê-nga hoñ dinañ siñ, ma ti ñgac akiñ ñambwa. Inñ meñ mbo nom, ma lau nom-nga sêlic inñ gitôm ñac dau

si danj. ⁸ Inj kêgwiniñ dau ma danja wambu têtj Damba e tòm inj mbac ndu. Yomandô. Inj mbac ndu pi a gicso dau gitôm ñgac sac danj. ⁹ Tu inj ndê lêtj hoñ dinañ-ñga dec Anötö toc inj sa kêlêc, ma kêñ ñaê ti waê têtj inj nañ hóc gêlêc ñaê ti waê hoñ su. ¹⁰ Ma tu dinañ-ñga añjela ma ñamalac ti gêtj hoñ nañ sêmbo undambê ma sêmbo nom me nom ñalôm, nañ oc sêtoc Yisu ndê ñaê sa ma sêpôn haduc têtj inj. ¹¹ Ma ñac hoñ oc sêhoc yom asê ma sêsôm asê bu yomandô, Yisu Kilisi inj Pômdau. Ma ñalêtj dinañ ñac oc sêtoc Damañ Anötö ndê waê sa.

Lau sêkêtj whiñ-ñga sêtôm ñawê nom-ñga

¹² O aneñ lau atac whiñ-ñga. Têtj têtj aö gambo gawhiñ mac, nañ aö galic bu mac danjam wambu Anötö ñapep. Ma kwahic dec aö g ambo gawhiñ mac dom, ma ganjô ñawaê bu mac akôm bocdinañ hóc gêlêc ñamata-ñga su. Asap nem lêtj dinañ dôñ ñapañ andic ñawaê. Atoc Anötö sa ma atóc inj, ma asa nem lêtj hoñ tòm inj atac whiñ. Ma ñalêtj dinañ inj ndê mwasinj nem mac si-ñga, nañ mac atap sa su, nañ oc ti gêtj ñandô mbasi-ñga dom. ¹³ Bu Anötö dau ndê ñaclai gêm gwelêñ yêc mac nem ñalôm, tu bu kôm mac atac tec lêtj bocke nañ so inj ndê atac whiñ. Ma ñaclai dau oc nem mac sa bu asa nem lêtj añkuc inj ndê atac whiñ. ¹⁴ Gêtj hoñ nañ mac bu akôm, nañ ayob daôm bu atucdiñ me aseñ daôm pi dom. ¹⁵ Ma ñalêtj dinañ mac oc ambo ti nem ñalôm ñawasi ma giso mbasi. Bu mac ati Anötö atui awhê ma ñgac, ma ambo nom ambo lau sac nañ si lêtj danj solop dom, nañ ñalôm. Magoc mac akôm mêtê solop eñ andic ñawaê, bu ambo lau dau ñalôm atôm ya ñawê nañ pô gameñ têtj ôbwêc. ¹⁶ Ma ñalêtj dinañ oc nem lau dau sa tu bu sêñyalê yom ñandô nañ tôc señ dandöc tanji-ñga asê, nañ mac asap dôñ ambo. Ma tu dinañ-ñga gwelêñ nañ gakôm yêc mac-ñga oc ñandô mbasi dom, ma têtj ndoc Kilisi mbu meñ, nañ mac oc ati aneñ ñahu wapo dauñ sa-ñga. ¹⁷⁻¹⁸ Gwelêñ ti sakiñ nañ ti mac nem akêtj whiñ ña-ñandô, nañ gitôm da ñayham nañ mac akêtj têtj Anötö. Ma lau Rom-ñga bu sêkic yom bu sêkêc aneñ dac siñ, dec oc tòm da danj tiyham nañ sêkêc sac mac nem da dau ñahô. Tigeñ aö neñ atac ñayham tu mac-ñga oc pacndê dom, aö oc wambo ti atac ñayham eñ. Ma mac bocdinañ, ambo ti nem atac ñayham awhiñ aö.

Pol bu êñkiñ Timoti têtj Pilipai ndi

¹⁹ Pômdau Yisu bu lic ñayham, dec gakêtj batañ bu ñasawa saun aö oc wañkiñ Timoti têtj mac loc. Aö atac whiñ bu wañgô ñawaê pi mac, oc kôm aneñ ñalôm tigahô. ²⁰ Aö bu wañkiñ inj, ñahu bu ñamalac danj tòm inj mbo dom, nañ kêñ ndê ñalôm sambuc tu nem yaom mac-ñga. ²¹ Bu lau daêsam gauc gêm Yisu Kilisi ndê gwelêñ hóc gêlêc dom, magoc gauc gêm dau si gêtj hóc gêlêc su. ²² Magoc Timoti ndê lêtj ti sakiñ ña-ñandô ñayham mac alic su, ma añyalê bu inj gêm akiñ aö gitôm inj dau damba, tu puc gwelêñ ñawaê ñayham-ñga dôñ. ²³ Bocdinañ têtj ndoc aö bu walic señ bocke ñac oc sêkôm têtj aö, nañ aö gauc gêm bu wañkiñ inj têtj mac loc ñagahô. ²⁴ Ma aö gakêtj whiñ bu Pômdau dau oc nem aö sa, ma ñasawa saun aö dauñ oc watêtj mac waloc bocdinañ.

Pol sôm bu êñkiñ Epaprodaitas têtj ñac ndi

²⁵ Muñ-ñga mac añgô bu aö gandöc ti ñawapac, dec añkiñ Epaprodaitas bu nem aö sa. Inj gêm gwelêñ whiñ aö gitôm aneñ asidôwa ñandô, ma kalhac gitôm ñgac siñ-ñga ñayham tu kôm gwelêñ ñawaê ñayham-ñga. Kwahic dec aö gauc gêm tidôn bu wañkiñ inj mbu têtj mac loc ñagahô. ²⁶ Inj tac whiñ ñandô bu lic mac hoñ tiyham, ma inj kêyalê bu mac añgô ñawaê pi inj ndê gêm bac, dec kôm inj ñalôm ñawapac tu mac-ñga. ²⁷ Bu gêm bac dau kôm inj yham dom, kêpiñ bu inj mbac ndu. Tigeñ Anötö tawalô inj ma kôm inj ñayham sa. Ma Anötö tawalô aö bocdinañ, bu Epaprodaitas bu mbac ndu ma hu aö siñ, dec oc kêñ ñawapac atu danj tiyham têtj aö. ²⁸ Tu dinañ-ñga dec aneñ ñalôm kac aö bu wañkiñ inj mbu têtj mac loc, ma mac oc atac ñayham bu alic inj tiyham, ma aneñ ñalôm ñawapac oc tigahô bocdinañ. ²⁹ Tu Pômdau-ñga dec akôc inj sa ti atac ñayham atu têtj ndoc inj hóc asê mac. Aö wasôm têtj mac bu atoc inj ma lau nañ sêtôm inj, nañ sa ñapep. ³⁰ Bu inj kêñ dau sambuc ma töc dau dom bu mbac ndu tu Kilisi ndê gwelêñ-ñga. Bu inj gêm akiñ aö gêm mac hoñ añôm, e kêpiñ bu inj mbac ndu.

3

Ŋahu andô dati lau gitêŋ yêc Anötö anġô-ŋga

¹ A neŋ asidôwai, aö bu wasôm yom ŋatô têŋ mac whiŋ bocdec bu. Ambo ti atac ŋayham ŋapaŋ tu mac ati Pômdau ndê lau-ŋga. Yom naŋ kwahic dec aö bu wato, naŋ gato kaiŋ tigeŋ têŋ mac muŋ su, magoc aö galic ŋayham bu wato tiyham, tu bu wapuc mac dôŋ bu yom tasaŋ kôm mac nem akêŋ whiŋ tisac dom. ² Ayob daôm ŋapep têŋ lau sac naŋ sêkac mac bu asôc †pwac sêsê launġac ŋamlic ŋatô su-ŋga ŋapu. Ŋac sêtôm giam pôm ma atac whiŋ bu sêkôm mac nem ŋamlic tisac ŋambwa. ³ Ŋac gauc gêm bu pwac sêsê ŋamlic-ŋga dinaŋ kôm ŋac sêti Anötö ndê lau solop. Magoc mba. Pwac dinaŋ ŋa-ŋahu andô hêganônŋ yac lau naŋ tam akiŋ Anötö tôm Ŋalau Dabuŋ gêm gôliŋ yac. Yac neŋ ŋahu dapo dauŋ sa-ŋga sip gêŋ naŋ ŋamalac ŋambwa sêkôm têŋ yac ŋamlic, naŋ dom, magoc sip gweleŋ naŋ Yisu Kilisi kôm yêc yac neŋ ŋalôm-ŋga.

Kilisi tigeŋ ti Pol ndê ŋahu po dau sa-ŋga

⁴ Lau ŋatô gauc gêm bu Anötö oc kôc ŋac sa tu gêŋ ŋamlic-ŋga. Oc tôm bu wapo dauŋ sa pi gêŋ kaiŋ dinaŋ whiŋ, ma aö bu wakôm dec aneŋ ŋahu wapo dauŋ sa-ŋga hôc gêlêc lau hoŋ si su. ⁵ Bu sêsê aneŋ ŋamlic ŋatô su têŋ aneŋ bêc ti-8-ŋga kêkuc lau Israel-ŋga si pwac. Aö Israel si daŋ, naŋ gasa akêŋ Benjamin ndê toŋ. Aö kayalê abanŋ si yom Hibru ti gêbôm hoŋ. Aö kakuc lau Palêsai si lêŋ sêsôc Moses ndê yomsu hoŋ ŋapu-ŋga. ⁶ Aö gakêŋ dauŋ sambuc tu gêŋ bocke naŋ gakôm, tôm naŋ muŋ-ŋga gakêŋ kisa lau sêkêŋ whiŋ Yisu-ŋga ti neŋ ŋalôm sambuc. Ma yêc ŋamalac anġô-ŋga aö gatôm ŋgac gitêŋ tu kakuc Moses ndê yomsu hoŋ ŋapep-ŋga.

⁷ Muŋ-ŋga aö gapo dauŋ sa ma gauc gêm bu Anötö oc kôc aö sa tu gêŋ dinaŋ-ŋga, tigeŋ kwahic dec aö kayalê Kilisi, dec taŋkwê gêŋ dinaŋ ŋadaŋ bu nem aö sa tiyham lec dom. ⁸ Yomandô. Kwahic dec aö gatap mwasiŋ atu andô sa, tu kayalê Yisu Kilisi-ŋga, ma tu aneŋ Pômdau iŋ-ŋga. Ma aö taŋkwê iŋ tigeŋ bu nem aö sa. Tu dinaŋ-ŋga dec galic gêŋ ŋatô hoŋ gitôm gêŋ ŋambwa ma gêŋ ŋagolop, ma gahu siŋ su tu bu Kilisi tigeŋ ti aneŋ ŋahu gapo dauŋ sa-ŋga. ⁹ Aö bu wasap Kilisi tawasê dôŋ ŋaŋga, ŋahu bu Anötö kôc aö sa ma gêlic aö gitôm ŋgac gitêŋ tu gakêŋ whiŋ Kilisi-ŋga, ma tu kakuc lêŋ yomsu-ŋga dom. Yomandô. Anötö kêmwasiŋ aö ŋambwa, dec sam aö bu ŋgac gitêŋ tu gakêŋ whiŋ Kilisi-ŋga. ¹⁰ Aö tac whiŋ bu waŋyalê Kilisi ti Anötö ndê ŋaclai atu, naŋ uŋ Kilisi sa akêŋ lau batê-ŋga. Ma waŋkuc iŋ ndê lêŋ hôc ŋandê ti mbac ndu-ŋga. ¹¹ Ma aö gakêŋ batanŋ bu oc waŋkuc iŋ ndê lêŋ tisa akêŋ lau batê-ŋga bocdinaŋ.

Pol yêm dau su ŋandô tu bu êŋkuc Kilisi-ŋga

¹² Ŋalêŋ dinaŋ aö tac whiŋ ndu andô bu waŋyalê Kilisi ti waŋkuc iŋ-ŋga, tigeŋ aö wasôm bu aö gac dabiŋ neŋ lêŋ hoŋ tu waŋkuc iŋ-ŋga su lec dom. Mba. Magoc Yisu Kilisi kôc aö dôŋ ma gêm aö k wi tu bu wati iŋ ndê, ma tu dinaŋ-ŋga dec aö gayêm dauŋ su tu bu waŋyalê ti waŋkuc iŋ ŋapep eŋ, gakôm gitôm ŋgac naŋ kêti ŋaŋga bu tap iŋ ndê ŋaôli sa. ¹³ Asidôwai, aö kayalê bu aö gac dabiŋ lêŋ dau su dom. Magoc aö gakôm gêŋ tigeŋ bocdec bu, aö waŋlhiŋ gêŋ naŋ yêc aö dômwêŋ-mbu naŋ siŋ, ma wakôm ŋaŋga bu wakôc gêŋ naŋ yêc aö aŋônŋ ndö-ŋga, ¹⁴ gitôm ŋgac naŋ kêti ŋaŋga ma gêm neneŋ bu hôc asê batiŋ pacndê-ŋga ma tap ndê ŋaôli sa. Ma ŋaôli naŋ aö gayêm dauŋ su bu wakôc, ma Anötö kêgalêm aö sa ma piŋ aö dôŋ gam damiŋ Yisu Kilisi tu bu watap sa-ŋga, naŋ mwasiŋ dandöc taŋli yêc undambê-ŋga.

Dasa neŋ lêŋ bambaliŋ dom

¹⁵ Yac lau naŋ dati gwalam akwa dakêŋ whiŋ-ŋga, naŋ taŋkuc gauc tigeŋ dinaŋ dandic ŋawaê. Ma mac bu gauc nem yom ŋatô so aneŋ, naŋ Anötö oc tôc tiawê têŋ mac. ¹⁶ Magoc lêŋ naŋ Anötö tôc têŋ yac lau dakêŋ whiŋ-ŋga su, naŋ dasa dandic ŋawaê. ¹⁷ O asidôwai. Aneŋ lêŋ ti mac hoŋ nem dôhônŋ aŋkuc-ŋga. Ma tamtiŋ lau naŋ sêŋkuc aö neŋ lêŋ, ma aŋkuc ŋac bocdinaŋ. ¹⁸ Aö gasôm yom dinaŋ, ŋahu bu lau daêsam sêsa si lêŋ bambaliŋ, dec tôc asê bu sêlic Yisu ndê mbac ndu pi a gicso dau gitôm gêŋ ŋambwa, ma sêtôm ŋacyo

yom ñandô-nga. Aö gasôm yom dau têt mac têt ñatô su, ma kwahic dec wasôm tiyham ti tarjulu eñ. ¹⁹ Lau kaiñ dinañ sic waê bu sêñinga. Ñac gauc gêm gêt nom-nga gitôm gêt daneñ ti danôm-nga kêlêc, ma bocdinañ dec gêt dau ti ñac si pômdu. Magoc gêt nañ sêlic bu ñayham ma sêtoc dau sa pi, nañ dalic bu gêt mayañ-nga. ²⁰ Yac neñ malañ ñandô yêc undambê. Ma yac dakêt batañ ti dahôn yac neñ †Ñgac Nem Yac Si-nga bu mbu akêt undambê meñ, nañ Pômdu Yisu Kilisi dau. ²¹ In kôc ñaclai atu gitôm bu kêt gêt hoñ sêsôc in ndê gôliñ ñapu, ma in oc nem yac neñ ñamlic waêmba kwi ti ñamlic wakuc ma ti ñawasi atu, ña ñaclai tigeñ dinañ.

4

Pol gêm la lau Pilipai

¹ Tu dinañ-nga dec aneñ asidôwai, aö wasôm têt mac bu alhac ñanga ti asap nem akêt whiñ Pômdu dôn. Aö atac whiñ mac ndu andô, ma gakêt batañ bu walic mac tiyham. Aneñ gwelêñ ña-ñaôli ñayham ti neñ atac ñayham ñahu, nañ mac daôm.

² Aö ganğô bu mac nem awê lu, nañ Yuodia lu Sintike sêseñ dau. Aö bu wasôm têt inlu bu sêmasañ yom nañ yêc inlu ñasawa, ma sêmbo ti si ñalôm tigeñ tu inlu sêkêt whiñ Pômdu-nga. ³ Ma aneñ silip ñayham Sisigus,* aö bu wandac am bu nem awê lu dinañ sa, ñahu bu muñ-nga inlu sem gwelêñ tu sêpuc ñawaê ñayham dôn-nga sêwhiñ aö ma Klemen ti aneñ asidôwai ñatô, nañ si ñaê hoñ yêc Anötö ndê Buku Tanli-nga.

⁴ Tu mac ati Pômdu ndê lau-nga dec wasôm têt mac bu ambo ti atac ñayham ñapañ. Aö wasôm tiyham bu ambo ti atac ñayham ñapañ. ⁵ Asap lêt malô dôn tu bu lau hoñ sêñyalê bu yac lau dakêt whiñ-nga neñ mêtê dau dinañ. Gauc nem bu ndoc kêpiñ bu Pômdu mbu meñ.

⁶ Ahêgo daôm tu gêt dañ-nga dom. Ñawapac bocke nañ tap mac sa, nañ atôc têt Anötö sip nem mbec ñalôm, ma andac in bu nem mac sa. Ma anem danğe in tu gêt hoñ-nga. ⁷ Ma Anötö ndê yom malô oc nem mac lau nañ in piñ mac dôn am damiñ Yisu Kilisi, nañ ahuc, ma nem gôliñ mac nem gauc ti ñalôm. Bu Anötö ndê yom malô in gêt atu andô, hóc gêlêc ñamalac hoñ si gauc.

⁸ O aneñ asidôwai. Aö wasôm yom dañ tiyham. Yom bocke nañ yomandô, ma gêt bocke nañ gêt tiwaê ma gêt solop ma ñawasi, gêt nañ gic lau hoñ tandô ñayham, ma gêt ñayham datoc sa-nga, ma mêtê ti yom ma gauc hoñ nañ gitêt eñ, nañ wasôm têt mac bu gauc nem lhac nem gauc ñapañ. ⁹ L êñ ti sakiñ bocke nañ aö kadôhôn ti gac dulu têt mac, me mac anğô y êc aö me alic aö gakôm, nañ akôm andic ñawaê. Ma Yom Malô Ñadau Anötö dau oc mbo whiñ mac.

Pol gêm danğe lau Pilipai

¹⁰ Muñ-nga mac am aö sa, magoc ñasawa lê e meñ têt kwahic dec, mac atap señ dañ sa tu anem aö sa tiyham-nga dom. Kwahic dec mac gauc gêm aö ma ankiñ gêt tu anem aö sa-nga, ma gêt dinañ kôm aö atac ñayham atu, ma kapiñ Pômdu tu mac am aö sa-nga. ¹¹⁻¹² Aö gato yom dinañ tu gapônnda dauñ-nga dom. Mba. Aö kayalê têt gapônnda dauñ-nga, ma kayalê têt gandôc mwasin ñalôm-nga. Aö bu neñ gêt mba ma gêt yô aö, me bu neñ gêt daêsam ma waneñ hóc aö dôn, tigeñ wahêgo dauñ dom. Ñahu bu aö kadôhôn dauñ su bu ñayham me sac bocke bu tap aö sa, nañ aö oc wambo ti atac ñayham eñ. ¹³ Kilisi kêt ñaclai têt aö bu wakôm gêt hoñ, ma tu dinañ-nga dec aö gatôm bu wambo ti atac ñayham eñ.

¹⁴ Bocdinañ, aö bu wapônnda dauñ, dec wambo ti atac ñayham eñ, magoc mac akôm mêtê ñayham ma gauc gêm aneñ ñawapac dec ankiñ gêt tu anem aö sa-nga. ¹⁵⁻¹⁶ Mac lau Pilipai-nga anjalê su bu têt ndoc mac anğô ñawaê ñayham tiwakuc, ma aö galom malac atu Tesalonika, nañ mac ankiñ gêt tu anem aö sa-nga têt ñatô. Ma têt têt nañ

* 4:3: Sisigus - yom dau yêc Yom Grik, ma danem kwi bu 'ñamalac nañ kôm gwelêñ whiñ ndê silip.' Lau ñatô gauc gêm bu yom dau in ñgac Pilipai-nga dañ ndê ñaê, ma lau ñatô gauc gêm bu in ñaê dom, magoc Pol to yom dau hêganôn ñamalac dañ nañ kôm gwelêñ whiñ in.

gahu mac nem gameŋ Masedonia-ŋga siŋ, naŋ gôlôwac dabuŋ malac ŋatô-ŋga sêkêŋ gêŋ daŋ tu sênem aô sa-ŋga dom. Mac tamwasêm. ¹⁷ Aô tac whiŋ bu mac asap nem mêtê akêŋ gêŋ-ŋga dinaŋ dôŋ ŋapaŋ. Aô gasôm yom dau tu bu wakac mac bu akêŋ gêŋ têtê aô-ŋga lec dom, magoc aô kayalê bu mac bu asap nem lêŋ amwasin aô ma lau ŋatô-ŋga dôŋ, dec lêŋ dau oc êmwasiŋ mac hôc gêlêc su ô. ¹⁸ Kwahic dec aô gapônda gêŋ daŋ dom. Gêŋ naŋ mac aŋkiŋ têtê aô ma Epaprodaitas kêtê têtê aô gêm mac aŋôm, naŋ daêsam ŋandô dec gêm aô sa kêtêc. Gêŋ dau gitôm da ŋamalu ŋayham naŋ Anötö tac whiŋ, ma gic iŋ tandô ŋayham. ¹⁹ Anötö, naŋ yob aô ŋapaŋ, iŋ Mwasin ti ŋawasi atu ŋadau, ma Yisu Kilisi ti ŋahu datap iŋ ndê mwasin atu sa-ŋga. Ma aô kayalê bu gêŋ bocke naŋ mac apônda, naŋ yêc iŋ ndê mwasin atu ŋalôm, ma iŋ oc kêtê têtê mac. ²⁰ Bocdinaŋ dapo Damaŋ Anötö ndê waê sa tôm têtê hoŋ ndi. Yomandô.

Pol gic bata iŋ ndê bapia

²¹ Akêŋ aneŋ acsalô têtê lau dabuŋ hoŋ naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu Kilisi yêc malac Pilipai. Asidôwai naŋ sêmbo sêwhiŋ aô, naŋ sêkêŋ si acsalô têtê mac bocdinaŋ. ²² Ma Anötö ndê lau dabuŋ hoŋ naŋ sêmbo malac dindec, naŋ boc-dinaŋ. Ma lau sêkêŋ whiŋ-ŋga naŋ sem gwelêŋ sêmbo Sisa ndê andu, naŋ gauc gêm mac hôc gêlêc.

²³ Mwasin akêŋ Pômdau Yisu Kilisi puc mac nem gatôm dôŋ.

Pol ndê bapia têtj lau Kolosi-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Malac Kolosi yêc gamej Esia-nga, magoc Pol dau inj gêm mêtê yêc malac Kolosi dom. Têtj ndoc inj gêm mêtê mbo malac Epesas, nanj ngac Kolosi-nga danj ñaê Epapras ngô ma kênj whinj, ma tinjambu Epapras mbu gi hoc ñawaê ñayham asê yêc ndê malachu Kolosi (1:7; 4:12), ma lau ñatô sic hu sêkênj whinj Yisu. Tinjambu Epapras ndöc gapocwalô whinj Pol (Pilemon 23), ma gic minj têtj Pol pi lau sêkênj whinj-nga yêc malac Kolosi.

Pol to bapia dindéc ma sôm têtj lau Kolosi-nga bu inj gêm danjge Anötö tu ñac si sêkênj whinj-nga, ma inj tôc lêtj ñayham daêsam têtj lau sêkênj whinj-nga tu sênkuc-nga. Ma inj to yom ñatô bu whê lau Kolosi si gauc sa pi yom ñandô. Ñahu bu lau ñatô sêñsônj ñac pi lau nom-nga si lêtj ñatô (2:4, 8, 16-23), ma ñac sêtoc Kilisi sa ñapep dom, ma bocdinanj inj tôc asê bu Anötö kênj gêtj honj sêsôc Kilisi ñapu (1:15-20; 2:9-15).

Pol gic hu ndê bapia

¹ Aô Pol, nanj gati Yisu Kilisi ndê aposel kêkuc Anötö ndê atac whinj, lu yac neñ asidôwa Timoti ato bapia dindéc. ² Ato têtj mac asidôwai nanj andöc malac atu Kolosi, mac lau dabuj nanj akênj whinj Kilisi. Mwasinj ti yom malô akênj Damanj Anötö têtj mac.

Pol teñ mbec tu lau Kolosi-nga

³ Tôm bêc honj yac aterj mbec têtj Anötö, yac neñ Pômdau Yisu Kilisi Damba, ma am danjge inj tu mac-nga. ⁴ Ñahu bu yac anjô ñawaê bu mac akênj whinj Yisu Kilisi ñanja, ma atac whinj Anötö ndê lau dabuj honj. ⁵ Mac nem akênj whinj ti atac whinj ñahu sip mwasinj atu nanj mac akênj Batam ambo, nanj Anötö po sa gwananj tu mac-nga yêc undambê. Yom pi gêtj dau mac anjô muñ su, têtj ndoc sêhoc yom ñandô ñawaê ñayham-nga asê têtj mac. ⁶ Ñawaê ñayham dau têtj mac meñ, ma mac anjô ti anjyalê yom ñandô pi Anötö ndê mwasinj atu. Têtj ndoc mac anjô tiwakuc e meñ têtj kwahic dec, nanj ñawaê ñayham dau gêm ñandô ma tiapa yêc mac nem gamej. Ma ñalêtj tigerj inj gêm ñandô ma tiapa ma gêm gamej nanj lau Rom-nga sem gôlinj, nanj ahuc. ⁷ Ñawaê dau Epapras kêdôhônj têtj mac. Inj yac neñ ngac atac whinj-nga nanj gêm gwelenj whinj yac, ma ngac akiñ ñandô nanj gêm akiñ Kilisi tu mac-nga. ⁸ Ma inj gic minj têtj yac pi mac nem lêtj atac whinj asidôwai-nga nanj Ñalau Dabuj kênj têtj mac.

⁹ Tu dinanj-nga têtj bêc ñamata-nga nanj yac anjô mac nem ñawaê e meñ têtj kwahic dec, nanj yac aterj mbec tu mac-nga ñapanj. Yac andac Anötö bu kênj gauc têtj mac e anjyalê Ñalau Dabuj ndê lêtj tidônj. Ma ñalêtj dinanj mac oc anjyalê lêtj nanj Anötö tac whinj bu yac dasa-nga, nanj ñapep enj. ¹⁰ Yac aterj mbec bu mac asa nem lêtj gitênj, bu tôc asê bu mac ati Pômdau ndê lau, ma inj oc lic mac nem lêtj honj ndic inj tandô ñayham. Yac aterj mbec bu mac nem akênj whinj oc nem ñandô ñayham yêc gwelenj honj nanj mac akôm, ma bu mac nem gauc anjyalê Anötö-nga êñsôwec tiatu. ¹¹ Anötö ndê ñaclai ti ñawasi atu kênj ñanja têtj mac bu akôm gêtj honj, ma ñawapac bu tap mac sa, dec mac atôm bu alhac ñanja ma ahôc ti atac pa su. Ma ambo ti atac ñayham, ¹² ma anem danjge Damanj Anötö, nanj gic dabinj mac e atôm bu awêkainj inj ndê gamej ñawê-nga awhinj inj ndê lau dabuj honj. ¹³ Inj kêgaho yac su yêc ñaclai ñasec-nga, ma kênj yac dambo inj ndê Atu nanj inj atac whinj ñandô, nanj ndê gôlinj ñapu. ¹⁴ Ma Anötö kêmwasinj yac, dec gêmlihi yac ti kêgapwêc yac su yêc sakinj mêtê sac-nga, ma suc yac neñ sac kwi. Ma datap mwasinj atu dau sa yêc inj ndê Atu dau.

Kilisi ti ndê gwelenj

¹⁵ Lau danj sêlic Anötö dom, magoc inj Atu Kilisi gêm inj anjô ma tôc inj asê têtj yac. Inj tinjamata gêtj honj nanj Anötö kênj. ¹⁶ Bu gêtj undambê-nga ti gêtj nom-nga honj nanj

Anötö kêñ, nañ kêñ ña Kilisi. Gêñ nañ dalic ña tanôn, ma gêñ nañ tòm dom bu dalic ña tanôn, gitôm añela me ñalau me gôlin ma ñaclai tidau-tidau, gêñ hoñ dinañ Anötö kêñ ña Kilisi ma kêñ tu Kilisi-ña. ¹⁷ Inñ tiñamata gêñ hoñ, ma gêñ hoñ si ñahu sêmbo-ña yêc inñ. ¹⁸ Ma inñ gêm gôlin gôlôwac dabuñ. Inñ ti ñagôlôn, ma gôlôwac dabuñ sêti inñ ndê ñandô. Ma inñ muñ gôlôwac dabuñ bu ti ñgac ñamata-ña bu tisa akên lau batê-ña. Ma bocdinañ gêñ dañ hóc gêlêc inñ su dom. ¹⁹ Bu Anötö gêlic ñayham bu kêñ dau sambuc sip Atuñgac ñalôm ma mbo whiñ inñ. ²⁰ Ma inñ kêkinñ Atu dau sip nom meñ bu hê wamba ñamalac ma gêñ nom-ña ti gêñ undambê-ña hoñ têtñ Anötö. Ma kwahic dec ñamalac sêtôm bu sêmbo Anötö añgô-ña ti yom malô, tu Atuñgac ndê dac nañ kêc siñ pi a gicso-ña.

²¹ Muñ-ña, mac ambo ahê têtñ Anötö. Mac ambo atôm inñ ndê ñacyo tu gauc ti mêtê sac-sac nañ yêc mac-ña. ²² Magoc inñ dau kêmasañ lêtñ bu Kilisi sip nom meñ ti ñamalac ma mbac ndu, tu bu hê wamba mac têtñ Anötö tiyham. Ma inñ tac whiñ bu kêñ mac alhac inñ añgô-ña atôm lau dabuñ nañ nem giso ti yom mbasi. ²³ Mac bu alhac ti akên whiñ ñaña ma akên Batam Anötö ndê mwasiñ nañ ñawaê ñayham têtñ asê têtñ mac, ma ahu siñ dom, dec mac oc atap mwasiñ dau sa. ñawaê ñayham dau mac añgô su, ma sêhoc asê yêc gameñ hoñ nañ yêc lau Rom si gôlin ñapu, nañ bocdinañ. Ma aô Pol gati ñgac akiñ ñawaê ñayham dau-ña.

Pol whê ndê gwelen ñawaê ñayham-ña sa

²⁴ ñandê bocke nañ aô gahóc tu wapuc mac nem akên whiñ dôn-ña, nañ gahóc ti atac ñayham eñ. Ma aô kayalê bu aô gac waê bu wahóc ñandê ñapañ, tu gwelen nañ aô gakôm tu bu wapo Kilisi ndê ñandô, nañ gôlôwac dabuñ sa-ña. M agoc aô oc wahóc e wandic dabiñ gêñ hoñ nañ Kilisi kêyalin sa bu wahóc. ²⁵ Aô gakôm gwelen gam akiñ gôlôwac dabuñ, kakuc lêtñ nañ Anötö dau kêmasañ dec kêyalin aô sa tu mac-ña, ma kêkinñ aô bu wahóc ñawaê ñayham asê e Anötö ndê yom tiapa yêc gameñ hoñ. ²⁶ Têtñ ñamata-ña e meñ, yom pi Anötö ndê lêtñ nem lau si-ña, nañ ñahu yêc siñ dau têtñ lau nom-ña. Magoc kwahic dec inñ têtñ asê tiawê têtñ inñ ndê lau dabuñ. ²⁷ Inñ tac whiñ bu lau dabuñ sênjalê yom nañ muñ-ña yêc siñ dau, nañ bocdec bu. Inñ bu êmwasiñ mac flau gameñ apa-ña bu atap inñ ndê ñawasi atu sa, dec kêñ Kilisi sip nem ñalôm. Ma gêñ dinañ ti mac nem ñahu akên Batam bu atap inñ ndê ñawasi sa-ña.

²⁸ Yac ahoc Kilisi ndê ñawaê ñayham asê, ma Anötö kêñ gauc ñayham têtñ yac bu akên puc ti andôhôn lau sêkên whiñ-ña hoñ. Ma yac akôm bocdinañ tu bu andic dabiñ ñac hoñ e akên ñac sêlhac Anötö añgô-ña sêtôm lau gwalam akwa sêkên whiñ Kilisi-ña. ²⁹ Ma aô gakôm gwelen ti gahóc ñandê atu, tu bu wakôm gêñ dau ñandô sa-ña, ña Kilisi dau ndê ñaclai nañ gêm gwelen ñaña yêc aô neñ ñalôm.

2

¹ Aô gawhê neñ gwelen sa têtñ mac, ñahu bu aô atac whiñ bu mac añyalê bu aô gayêm dauñ su ñandô tu mac-ña, ma tu lau Laodisia-ña, ma tu lau sêkên whiñ-ña hoñ nañ sêlic aô añôn dom-ña, nañ bocdinañ. ² Aô tac whiñ bu mêtê atac whiñ-ña piñ mac hoñ dôn, ma puc mac dôn bu alhac ñaña. Ma yom pi Anötö ndê lêtñ nem lau si-ña nañ muñ-ña yêc siñ dau, nañ aô tac whiñ bu mac añyalê tidôn andô, e kôm mac alhac ti akên whiñ ñaña eñ. Yom dau hêganôn Kilisi. ³ Bu yom ti gauc nañ atu andô ma tòm bu êmwasiñ yac-ña, nañ Anötö gêm ahuc yêc inñ-ña.

⁴ Aô gawhê yom hoñ dinañ sa têtñ mac, ñahu bu aô gatec bu lau ñatô sêmbac yom mac ma sêñsau mac. ⁵ Bu aô dauñ gambo gawhiñ mac dom, tigen yêc aneñ ñalôm aô gauc gêm mac ñapañ. Ma aô atac ñayham atu, bu kayalê bu mac akên whiñ Kilisi ñaña, ma asa nem lêtñ hoñ ñapep.

Dasa neñ lêtñ tiwakuc tu Kilisi-ña

⁶ Mac akôc Yisu Kilisi sa su ti mac nem Pômdau, dec akên inñ tiñamata nem lêtñ hoñ. ⁷ Akôc ñaña yêc inñ tòm a nañ ñawakac gacgeñ sip nom ñalôm gi. Ma inñ ndê ñaclai po

mac nem akêñ whiñ sa bu alhac ñanga, alhac yom ñandô nañ sêndôhôn têtñ mac, nañ ñahô. Ma yom anem danje Anötö-nga nem mac ahuc tòm bêc hoñ. ⁸ Ayob daôm ñapep bu lau tasan si yom ñambwa-ñambwa êñsôn mac nem gauc ma êñgaho mac su yêc yom ñandô e ati lau gapocwalô-nga lec dom. Ñac si yom dau ñahu kékuc abunğaci si lêtñ ti mêtê nom-nga ñambwa, ma meñ akêñ Kilisi ndê dom.

⁹ Bu Anötö kêtñ dau sambuc sip Kilisi ñalôm, ma meñ mbo nom gitôm ñamalac. ¹⁰ Kilisi dau iñ gôliñ ti ñaclai hoñ ñadau. Ma tu mac nem akêñ whiñ piñ mac dôn am damiñ iñ-nga, dec Anötö ndê mwasinğem mac ahuc. ¹¹ Kilisi kôm lau Israel-nga si ðpwac sêsê ñamlic ñatô su-nga ñandô sa pi mac lau nañ ati iñ ndê. Gêtñ dau hóc asê kékuc ñamalac si lêtñ sêsê ñamlic-nga dom, magoc Kilisi dau kôm gwelenğ yêc mac nem ñalôm gitôm iñ sê mac nem mêtê sac ñalôm akwa-nga su giñga. ¹² Busanğgu nañ mac aliñ, nañ piñ mac dôn am damiñ Kilisi, tòm sêñsuhunğ mac awhiñ iñ, ma Anötö uñ mac sa awhiñ iñ. Gêtñ dau ñandô sa tu mac akêñ whiñ Anötö, nañ uñ Kilisi dau sa akêñ lau batê-nga, nañ ndê ñaclai.

¹³ Muñ-nga, mac ambo atôm lau batê tu mac nem sac-nga, ma tu mac asap mêtê ñalôm akwa-nga dôn ñapanğ-nga. Tigenğ Anötö suc mac nem sac hoñ kwi, ma kôm mac ati lau ambo tamli tiyham-nga awhiñ Kilisi. ¹⁴ Tu yac tanğili Anötö ndê yomsu-nga, dec yac datôm lau nañ si bapia têt-nga yêc, ma datôm dom bu dandic têt dau, dec tac waê bu datap matôc sa. Magoc Anötö kôc bapia têt-nga dau su yêc yac, ma gic pi a gicso dau whiñ Kilisi. ¹⁵ Ma Kilisi ndê mbac ndu pi a gicso dau ti lêtñ bu Anötö ku Sadañ ti ndê ñalau ma ñaclai sac hoñ dulu, gitôm ngac bata siñ-nga nañ kôc ñacyo si wapa siñ-nga hoñ su, ma wê ñac gitôm lau gapocwalô-nga bu têt asê tiawê bu ñac si ñaclai pacndê sambuc.

Yom pi ñagôliñ nom-nga

¹⁶ Tu dinañ-nga dec lau ñatô bu sêñgôliñ yom pi mac tu gêtñ nañ añ ti anôm-nga, me tu om nañ lau sêlic tòm wake me ayô me yala-ng a, me tu bêc Sabat-nga, nañ anğô ñac si yom dom. ¹⁷ Bu gêtñ hoñ dinañ gitôm gêtñ ñagatu ñambwa nañ dalic muñ su, ma tiñambu ñandô meñ hóc asê. Ma ñandô dau, nañ Kilisi. ¹⁸ Lau ñatô sêñkuc lêtñ ñalôm akwa-nga ma sêtoc dau sa tu ñac si lêtñ sem akiñ Kilisi-nga. Ñac sêsôm bu sêpu dau ñandô, ma sem akiñ añela kékuc gêtñ ñatô nañ sêyêc mbê ma sêlic. Lau kaiñ dinañ bu sêpu mac ma sêsôm bu mac nem a kêtñ whiñ iñ gêtñ ñandô mbasi-nga, dec akôc ñac si yom sa dom. ¹⁹ Bu lau kaiñ dinañ sêsap Kilisi, nañ ti gôlôwac dabunğ hoñ si ñagôlônğ, nañ dônğ dom. Iñ tawasê piñ yac hoñ dônğ dapitigenğ, ma gôlôwac dabunğ kêsôwec ña ñaclai nañ Anötö dau kêtñ.

²⁰ Anğô su nañ. Têtñ ndoc ñamalac dabunğ mbac ndu, nañ ñagôliñ ti ñaclai nom-nga gêm gôliñ iñ tiyham dom. Ma tu Anötö piñ mac dônğ am damiñ Kilisi-nga, dec tòm mac ambac ndu awhiñ iñ. Bocdinañ tu sake-nga mac ambo atôm lau nañ sêhêgo dau pi ñagôliñ nom-nga? ²¹ Lau kaiñ dinañ sic yao gêtñ tidau-tidau ma sêsôm bocdec bu, “Akôc dom, aneñ ti anôm dom, ma amasec dom.” ²² Yom kaiñ dinañ kékuc gauc ti ñagôliñ nañ lau nom-nga sêndôhônğ, ma hêganônğ gêtñ têtñ kwahic dec-nga nañ tanğ ti danôm ma gêtñ dau meñ giñga. ²³ Lau nañ sêsôc ñagôliñ kaiñ dinañ ñapu, nañ sêñkuc gauc ñamalac-nga tu lêtñ sênem akiñ Anötö-nga ti sêñgwiniñ dau-nga ma lêtñ sêkêtñ wapac pi dau ñamlic-nga. Sêtoc lêtñ dau sa gitôm lêtñ ti gauc atu, ma gauc gêm bu oc ndic Pômdau tandô ñayham. Magoc mba. Lêtñ dau hêganônğ gêtñ awê-nga ñambwa, ma oc tòm dom bu nem ñac si ñalôm kwi e sêhu lêtñ ñalôm ñagalac-nga siñ.

3

Kilisi ti yac neñ dambo tanğli ñahu

¹ Anötö uñ mac sa awhiñ Kilisi, ma kwahic dec iñ ndôc Anötö ndê andô-nga yêc undambê. Tu dinañ-nga dec asa nem lêtñ ti tamkwê gêtñ undambê-nga eñ. ² Gauc nem gêtñ nom-nga êñlêc dom. Gauc nem gêtñ undambê-nga hóc gêlêc. ³ Bu mac ambac ndu su awhiñ Kilisi, ma mac nem ñahu ñ andô ambo tamli awhiñ Kilisi-nga, nañ yêc siñ dau

yêc Anötö-nga. ⁴ Têñ ndoc mac nem tamli njahu Kilisi dau meñ hóc asê, nañ Anötö oc tóc mac nem lêñ ambo tamli-nga asê tiawê, ma mac oc alhac awhiñ Kilisi ti njawasi atu.

Lêñ njalôm akwa-nga

⁵ Bocdinañ ahu mêtê sac hoñ nañ meñ akêñ njalôm akwa, nañ siñ. Mêtê dau gitôm mac nem njacyo dañ nañ kalhac señ andóc tamli-nga ahuc, bocdinañ andic iñ ndu. Mêtê kaiñ bocdec ahu hoñ siñ, mêtê mockaiñ-nga, mêtê njadômbwi, ma mêtê sac-sac njalôm njagalac-nga. Ma ayob daôm bu anjuc lau nañ sêkêñ awa ti wapa nom-nga kalhac si gauc njamata njapañ, nañ dom. Bu lêñ dau gitôm njac sem akiñ anötö gwam. ⁶ Lau hoñ nañ sêsa lêñ kaiñ dinañ, oc sêtap Anötö ndê atac njandê sa. ⁷ Muñ-nga, mac daôm akóc gauc tòm njac lau dinañ sêkóc, ma anjuc njac si mêtê sac. ⁸ Magoc kwahic dec ahu mêtê sac hoñ siñ. Atac njandê têñ lau me alic njac sac dom, njalôm li sa dom, ma ayob nem whamsuñ bu asôm yom sac-sac apu lau-nga ti yom mayañ-nga dom. ⁹ Ma asôm yom tasanj têñ nem asidôwai dom. Gauc nem bu mac ahu lêñ njalôm akwa-nga siñ su, dec akôm mêtê kaiñ dinañ tiyham dom. ¹⁰ Ma asa nem lêñ ti njalôm wakuc. Bu Anötö, nañ kêmasañ njamalac bu sênem iñ anjô sêmbô nom, nañ gêm gwelêñ pi mac mbo, tu bu mac atiwakuc, ma tu bu mac anjalê iñ ti ndê lêñ gitêñ tidôn. ¹¹ Ma yac lau nañ dasa lêñ wakuc dinañ, nañ dahêgo dauñ tu yac neñ njahu nom-nga tiyham dom. Yac bu lau Grik me lau Israel-nga, gai me lau anjô batac, lau nañ tanjuc pwac sêse njamlic-nga me tanjuc dom, lau akiñ njambwa me lau nañ dau sêmbô si gêñ, nañ Anötö gauc gêm lêñ hoñ dinañ njadañ hóc gêlêc su dom. Gêñ tigerêñ nañ gêñ atu têñ iñ, nañ Kilisi piñ yac hoñ dôñ dati iñ ndê.

Lêñ njalôm wakuc-nga

¹² Anötö tac whiñ mac ma kêyalij mac sa ati iñ ndê lau dabuñ. Tu dinañ-nga dec asap mêtê njayham bocdec dôñ gitôm mac asóc ti nem njakwê. Tamwalô lau ma atac apu njac ti nem njalôm sambuc, anjwiniñ daôm, asa lêñ malô, ma akóc nem njalôm dôñ. ¹³ Asa nañ ndê asidôwa kôm sac têñ iñ, nañ kóc ndê njalôm dôñ bu hóc njawapac dau, ma suc iñ ndê sac kwi. Asuc sac nañ asidôwai sêkôm têñ mac nañ kwi, tòm Pômdau dau suc mac nem kwi. ¹⁴ Ma asap mêtê atac whiñ-nga dôñ, bu mêtê dau piñ mêtê njayham-njayham hoñ dôñ sêpitigeñ. ¹⁵ Kilisi ndê yom malô nem gôlij mac nem njalôm. Bu Anötö kêgalêm mac sa bu ati gôlôwac dabuñ tigeñ, nañ yom malô dau piñ mac dôñ. Ma anem danje Anötö njapañ. ¹⁶ Kilisi ndê yom njandô nem mac nem njalôm ahuc sambuc, dec kêñ gauc njayham têñ mac bu anem la ti andôhôn têñ daôm. Anem wê yêc Buku Wê-nga, ti wê dabuñ ma wê njatô nañ njalau Dabuñ kêñ têñ mac, bu ampiñ Anötö ma anem danje iñ ti nem njalôm sambuc. ¹⁷ Gêñ hoñ nañ mac akôm ti yom hoñ nañ asôm, nañ akôm tu Pômdau Yisu ndê njê-nga. Ma anem danje Damañ Anötö tu Kilisi-nga.

Damba ti dindai ma balêkoc si njagôlij njatô

¹⁸ Mac lauwhê, asóc nem njgaci njapu, bu lêñ dinañ gic waê lauwhê nañ sêkêñ whiñ Kilisi. ¹⁹ Ma mac laungac, atac whiñ nem lauwhê ma atigasec njac dom. ²⁰ Balêkoc, mac danjam wambu yom hoñ nañ dinam ti damami sêsôm têñ mac. Bu lêñ dinañ gic Pômdau tandô njayham. ²¹ Mac dambai, ali nem balêkoc si njalôm sa dom. Ayob njac njapep tu bu njac lic njakam sa e sêtec lêñ njayham lec dom.

Lau akiñ ma njadaui si njagôlij

²² Mac lau akiñ, asóc nem njadaui nom-nga si yom hoñ njapu. Anem akiñ tu bu mac nem njadaui sêlic mac njayham-nga njambwa lec dom. Mba. Mac nem njadaui bu sêmbô sêwhiñ mac me sêmbô dom, magoc akôm nem gwelêñ hoñ njapep eñ. Anem akiñ ti nem njalôm sambuc, ma atóc asê bu mac atoc Pômdau sa. ²³ Akôm gêñ hoñ ti nem njalôm sambuc eñ, gitôm mac am akiñ Pômdau, ma tòm mac am akiñ lau nom-nga tawasê dom. ²⁴ Mac anjalê su bu mac am akiñ Kilisi mac nem Pômdau, ma iñ oc kêñ mac awêkaiñ nem gêñ lêñsêm yêc undambê ti mac nem njagêyô njayham. ²⁵ Magoc asa nañ kôm giso, nañ oc tap ndê njagêyô sa. Ma Anötö oc toc njamalac dañ sa hóc gêlêc dañ dom. Iñ oc êñsahê yac hoñ njasaê tigeñ.

4

¹ Mac ñadaui, aňyalê ñapep bu mac daôm nem ñadau mbo undambê, ma bocdinañ ayob nem lau akiñ ñapep, ma ñaôli bocke nañ gic ñac ñawaê, nañ akêñ têtñ ñac.

Pol gêm la lau Kolosi-nya

² Anem ali ma asap mêtê daterñ mbec-nya ti danem danje Anötö-nya dôtñ ñaŋga. ³ Ma aterñ mbec tu yac-nya whiñ, bu Anötö léc gatam su têtñ yac bu ahoc iñ ndê yom asê, ma bu awhê yom pi Kilisi nañ muñ-nya yêc siñ dau, nañ sa tiawê. Tu Kilisi ndê yom dinañ-nya dec aô gandöc gapocwalô. ⁴ Aterñ mbec bu Anötö puc aô dôtñ bu wakôm neñ gwelerñ ñapep, ma wawhê yom dau sa yêc awê eñ. ⁵ Asa nem lêtñ ambo lau sêkêñ whiñ dom-nya ñalôm ti gauc eñ. Ma aňsalê lêtñ tu bu atôc Kilisi têtñ ñac tôm bêc hoñ. ⁶ Akôc gauc ñapep pi yom asôm-nya bu asôm yom êmwasiñ lau ti nem ñac sa-nya, ma aô lau si yom ñalêtñ ñayham.

Pol sôm bu êñkiñ Tikikus lu Onesimus sêtêñ Kolosi sêndi

⁷⁻⁸ Kwahic dec aô bu wañkiñ yac neñ asidôwa ma ñgac atac whiñ-nya Tikikus têtñ mac loc. Iñ kalhac ñaŋga ma gêm akiñ Pômdau whiñ aô. Aô wañkiñ iñ loc bu ndic miñ aneñ yom, ma asidôwai gameñ dindéc-nya si yom hoñ têtñ mac. Ma iñ oc nem malô mac nem ñalôm. ⁹ Ma aô wañkiñ Onesimus, nañ mac nem dañ ma yac mba asidôwa atac whiñ-nya nañ kêtñ whiñ ñaŋga eñ, whiñ Tikikus têtñ mac loc. Iñlu oc sêndic miñ yom gameñ dindéc-nya hoñ têtñ mac.

Pol kêtñ ndê acsalô têtñ lau ñatô

¹⁰ A ristakus, nañ ndöc gapocwalô whiñ aô, nañ kêtñ ndê acsalô têtñ mac, ma Banabas ndê têtñgac Mak kôm acsalô têtñ mac bocdinañ. Mak bu hôc asê mac, dec akôm tôm aô gasôm têtñ mac muñ su, ma akôc iñ sa. ¹¹ Ma Jisas, ñgac nañ sêsam iñ ndê ñaê dañ bu Justus, nañ kêtñ ndê acsalô têtñ mac whiñ. ñac lau tö dinañ sêmbo sêwhiñ aô ma sem malô aneñ ñalôm. ñac lau Israel-nya nañ sêkêñ whiñ Kilisi, ma sem gwelerñ sêwhiñ aô ma yac ahoc ñawaê pi Anötö ndê gôlin asê. Lau Israel-nya daêsam sêmbo sêwhiñ aô dom, ñac lau tö dinañ solop. ¹² Ma Epapras, Kilisi ndê ñgac akiñ, nañ mac daôm nem dañ, nañ kêtñ ndê acsalô têtñ mac bocdinañ. Iñ tôm bêc hoñ teñ mbec tu mac-nya bu mac alhac ñaŋga atôm lau gwalam akwa akêñ whiñ-nya, ma asa nem lêtñ hoñ tôm Anötö tac whiñ. ¹³ Aô wasôm yom ñandô têtñ mac bu iñ yêm dau su ñandô tu mac-nya ñapañ, ma tu lau sêkêñ whiñ-nya nañ sêmbo malac Laodisia ma malac Hierapolis-nya bocdinañ.

¹⁴ Luk, dokta nañ yac atac whiñ, lu Demas sêkêñ si acsalô têtñ mac whiñ. ¹⁵ Akêñ yac mba acsalô têtñ asidôwai Laodisia-nya, ma têtñ lau sêkêñ whiñ-nya nañ sêkac sa yêc Nimpa ndê andu tu sêlic om-nya, ma têtñ Nimpa dau bocdinañ.

¹⁶ Têtñ ndoc sêsam bapia dindéc têtñ mac su, nañ akêñ têtñ gôlôwac dabuñ yêc Laodisia bu ñac sêsam whiñ. Ma bapia nañ aô gakêñ têtñ ñac, nañ sêkêñ têtñ mac asam bocdinañ.

¹⁷ Asôm têtñ Akipus bu sap sakiñ nañ Pômdau kêtñ sip iñ amba, nañ dôtñ, ma kôm ñapañ e ndic dabiñ.

¹⁸ Aneñ ñaê Pol dec, gato ña aô dauñ amañ. Aô gacgeñ gandöc gapocwalô, dec wandac mac bu gauc nem aô. Anötö ndê mwasiñ whiñ mac hoñ.

Pol ndê bapia ñamata-nga têt lau Tesalonika-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Tesalonika in malac atu dan nañ yêc gameñ Masedonia-nga. Pol in ñgac ñamata-nga bu hoc ñawaê ñayham asê yêc Tesalonika (Apo 17:1-9). In mbo whin ñac bêc daêsam dom, ma lau Israel-nga nañ sêkên whin Yisu dom yêc malac dau, nañ sem lêmur in ma sêkên kisa in, dec in kôlhô gi. Magoc lau Tesalonika-nga nañ sic hu sêkên whin Pômdau, nañ sêsap si sêkên whin dôn ñanga, e ñawaê ñayham gi tiapa yêc gameñ hoñ dinañ (1:8).

Tinambu Pol gauc gêm ñac ñapañ ma kêkin Timoti bu mbo whin ñac ma êndôhôn ñac, ma bu lic ñac sêmbo ñalên bocke (3:1-5). Ma Timoti mbu têt Pol gi tiyham, ma gic miñ pi ñac si lên ñayham (3:6-10). ñawaê dau kôm Pol tac ñayham sambuc, dec in to bapia dindéc têt ñac.

Pol to yom ñatô têt lau Tesalonika-nga, bu puc ñac dôn bu sêsap mêtê ñayham dôn ma sêtimêtê dau ñapep. In whê lau batê si sêtisa ñalên sa têt ñac, bu nem malô ñac ma sêtarj lau nañ sêmbac ndu su, nañ êñlêc dom. Ma in to yom pi mêtê ñayham-ñayham daêsam nañ gic lau sêkên whin-nga ñawaê.

Pol gic hu ndê bapia

¹ Aô Pol, ma Sailas lu Timoti, ato bapia dindéc têt gôlôwac daburj malac Tesalonika-nga, mac lau nañ akên whin Damanj Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi. Pômdau ndê mwasiñ ti yom malô têt mac hoñ.

Pol tac ñayham tu lau Tesalonika si mêtê-nga

² Tôm bêc hoñ yac aterj mbec, ma am danje Anötö tu mac hoñ-nga. ³ Têm hoñ yac aterj mbec têt Damanj Anötö, nañ yac gauc gêm mac nem mêtê ñayham. Mac akôm gwelenj ñayham tu mac nem akên whin-nga, ma akôm gên daêsam bu anem akinj asidôwai, tu mac nem mêtê atac whin lau-nga. Ma mac akên batam bu Pômdau Yisu Kilisi oc mbu meñ, dec mac alhac ñanga eñ. ⁴ O asidôwai nañ Anötö tac whin mac ndu andô. Yac anyalê su bu Anötö kêgalêm mac sa ati in ndê. ⁵ Ñahu bu têt ndoc yac ahoc ñawaê ñayham asê têt mac, nañ yom dau meñ ñambwa dom, magoc meñ ti Anötö ndê ñaclai. Ma ñalau Daburj purj ñawaê dau dôn sip nem ñalôm, e mac akên whin ñanga eñ. Ma mac daôm anyalê mêtê nañ yac akôm, bu anem mac sa têt ndoc yac ambo awhin mac.

⁶ Ñawapac daêsam tap mac sa, magoc ñalau Daburj puc mac dôn, dec akôc ñawaê ñayham sa ti atac ñayham atu. ñalên dinañ mac apuc yac mba wanañ, ma apuc Pômdau ndê wanga bocdinañ. ⁷ Mac nem lên dinañ ti dôhôn ñayham, bu lau sêkên whin-nga yêc gameñ Masedonia ti Akaya-nga hoñ sêlic ma sênkuc. ⁸ Ma mac nem lên ñayham kôm Pômdau ndê ñawaê ñayham tiapa yêc gameñ Masedonia-nga ma gameñ Akaya-nga tawasê dom. Lau yêc gameñ hoñ sênghô ñawaê bu mac akên whin Anötö. Bocdinañ gitôm dom bu yac asôm yom dan bu awhê mac nem lên sa têt lau. ⁹ Lau dau sic miñ yom hoñ pi mac nem lên ñayham. Sic miñ bu mac akôc yac sa ñalên ñayham, ma mac ahu anötöi gwam siñ, ma anem daôm kwi bu anem akinj Anötö nañ Anötö ñandô, ma mbo tali ñapañ. ¹⁰ Ma kwahic dec mac akên batam in ndê Atu Yisu bu mbu akên undambê meñ. In Yisu nañ Anötö urj in sa akên lau batê-nga. Yisu dau dinañ dec kêgaho yac su yêc Anötö ndê atac ñandê, nañ oc meñ sa tiawê têt bêc ñambu-nga.

2

Pol ndê gwelenj yêc Tesalonika

¹ O asidôwai, mac anyalê bu yac ac mac kêsi ñambwa dom, magoc gwelenj nañ akôm têt mac, nañ ñandô sa su. ² Mac anghô su bu têt ndoc yac ambo malac Pilipai, nañ lau

sêpu ti sêkôm yac ñayom daêsam. Ma têtj ndoc yac ahôc asê mac nem malac Tesalonika, nañ lau sêkêtj kisa yac ñaŋga bocdinañ. Magoc Anötö puc yac dôñ, dec alhac ñaŋga ma ahoc iñ ndê ñawaê ñayham asê têtj mac. ³ Yac alhac ñaŋga ma akac mac bu akêtj whiñ Yisu, ñahu bu yac aŋyalê bu yom nañ yac ahoc asê, nañ yom tasanj dom, ma yac amej ambo awhiñ mac tu bu akôm mêtê sac me aŋsau mac-ŋga dom. ⁴ Mba! Yac aŋyalê bu Anötö gêlic yac atôm solop, dec kêtj ñawaê ñayham sip yac amañ. Ma bocdinañ yac ahoc ñawaê ñayham asê tu bu lau sêlic yac ñayham-ŋga dom. Mba! Yac akôm tu bu Anötö, nañ kêyalê yac neñ ñalôm e pi sa, nañ lic ñayham. ⁵ Mac aŋyalê bu yac ambac yom mac dom. Ma Anötö dau kêyalê bu yom taŋgatu gêtj-ŋga dañ siñ dau yêc yac mba ñalôm dom. ⁶ Ma yac akôm tu bu mac me lau ñatô sêtoc yac mba waêtj sa-ŋga dom.

⁷ Kilisi dau kêyalij yac sa ati ñapospel, ma tu dinañ-ŋga dec gitôm bu yac oc tañkwê mac bu akêtj gêtj tu anem yac sa-ŋga. Tigeñ yac atec bu akêtj ñawapac têtj mac, dec andac mac bu akêtj gêtj dañ têtj yac dom. Yac ambo awhiñ mac ti akôm gêtj malô, gitôm dinda dañ job iñ ndê balêkoc. ⁸ Yac atac ñayham atu bu ahoc Anötö ndê ñawaê ñayham asê têtj mac. Magoc yac akêtj gêtj tigeñ dinañ dom. Yac alic ñayham bu akêtj dauñ sambuc tu mac-ŋga bocdinañ. Ñahu bu yac atac whiñ mac ndu andô. ⁹ O asidôwai, gauc nem gwelêñ nañ yac akôm yêc mac nem gameñ. Yac ambo awhiñ mac bu ahoc Anötö ndê ñawaê ñayham asê, magoc tôm ac ti ôbwêc yac akôm gwelêñ atu whiñ, bu akôm kwañ dauñ-ŋga. Yac atec bu akêtj ñawapac têtj mac, ma tu dinañ-ŋga dec yac akôm gwelêñ dinañ.

¹⁰ Mac lau nañ akêtj whiñ Yisu alic yac mba mêtê hoñ nañ akôm têtj ndoc yac ambo awhiñ mac, ma aŋyalê bu yac akôm gêtj so dañ dom. Yac akôm mêtê gitêtj ti dabuñ ej. Ma Anötö kêyalê yac mba mêtê hoñ whiñ. ¹¹ Mac aŋyalê bu yac akôm mêtê ñayham têtj mac hoñ, gitôm damba dañ kôm têtj iñ ndê balêkoc. ¹² Yac am malô mac, ma aŋgilí mac ti ac yomsu mac bu aŋsêlêtj ti asa nem lêtj atôm Anötö ndê lau dabuñ solop. Bu iñ kêgalêm mac sa bu asôc iñ ndê ñgôlij ñapu, ma bu atap iñ ndê ñawasi atu sa.

Lau Tesalonika-ŋga sêhóc ñawapac magoc sêlhac ñaŋga

¹³ Ma yac am danje Anötö tôm bêc hoñ, bu têtj ndoc mac aŋgô iñ ndê yom yêc yac, nañ mac akôc sa gitôm ñamalac si yom ñambwa dom. Mba! Mac aŋyalê ñapep bu Anötö ndê yom solop, ma bocdinañ dec mac akôc sa. Ma kwahic dec yac aŋyalê bu yom dau kôm gwelêñ yêc mac nem ñalôm. ¹⁴ Ñahu bu mac daôm nem lau nañ sêkêtj whiñ dom, nañ sêkêtj ñawapac daêsam têtj mac, magoc yac alic bu mac alhac ñaŋga. O asidôwai, ñalêtj dinañ mac aŋkuc Anötö ndê gôlôwac dabuñ nañ sêmbo gameñ Judia-ŋga, nañ si lêtj. Bu ñac dau si lau Israel-ŋga sêkêtj ñawapac têtj ñac tu sêkêtj whiñ Yisu Kilisi-ŋga. ¹⁵ Aŋgô su nañ! Muñ-ŋga lau Israel-ŋga dau sic Anötö ndê lau propet ndu, ma ñasawa lec ñac sic Pômdau Yisu ndu, ma sêsoc yac su yêc ñac si gameñ. Ñac si lêtj dinañ Anötö gêlic sac. Ma ñac sêkêtj kisa lau yêc gameñ hoñ, ¹⁶ bu ñac sêkôm bu sêlhac yac mba gwelêñ ñawaê ñayham-ŋga ahuc e yac atôm dom bu ahoc yom asê têtj ñlau gameñ apa-ŋga pi Anötö ndê lêtj nem ñac si-ŋga. Bocdinañ sac nañ ñac sêkôm, nañ kêsôwec tiatu ñapan, ma ñac sic waê bu sêtap Anötö ndê tac ñandê atu sa.

Pol tac whiñ bu lic lau Tesalonika-ŋga tiyham

¹⁷ O asidôwai, lau nañ sêkêtj kisa yac, nañ sêkac yac su ambo ahê mac ñasawa apê lec. Yac aŋôn mba, magoc yac gauc gêm mac ñapan, ma yac atac whiñ kêlêc bu alic mac tiyham. ¹⁸ Yac atac whiñ bu ambu aloc, ma aô Pol kasahê tidim daêsam bu waloc, tigeñ Sadan kalhac yac ahuc. ¹⁹ O lauhac! Têtj ndoc Pômdau Yisu bu mbu meñ, nañ yac lau aposel oc akêtj batan gêtj sake? Ma gêtj sake oc kôm yac atisambuc? Ma ñaôli ñayham bocke oc po yac sa yêc Yisu aŋgô-ŋga? Aô wasôm têtj mac! Mac lau daôm dinañ. ²⁰ Yomandô! Mac daôm ati yac mba waêtj ti atac ñayham ñahu.

¹ Yac mba ñalôm kac yac ñandô bu alic mac. Magoc atap seŋ daŋ sa dom. Bocdinaŋ yac alic ñayham bu ambo malac Atens, ² ma aŋkiŋ Timoti têt mac goloc. In yac neŋ asidôwa daŋ, naŋ kôm Anötö ndê gwelerŋ ma hoc Kilisi ndê ñawaê ñayham asê whiŋ yac. Yac aŋkiŋ in têt mac goloc, bu puc mac dôŋ ma êŋgilí mac bu asap nem akêt whiŋ dôŋ ñaŋga. ³ Yac ahêgo dauŋ bu mboe ñawapac naŋ tap mac sa, naŋ oc kôm mac nem lau ñatô sêhu si sêkêt whiŋ siŋ. Magoc mac aŋyalê su, bu ñawapac kaiŋ dinaŋ gic waê yac lau dakêt whiŋ-ŋga. ⁴ Gauc nem bu têt ndoc yac ambo awhiŋ mac, naŋ yac asôm asê têt mac tidim daêsam, bu kisa oc tap yac sa. Ma yac mba yom dinaŋ, kwahic dec ñandô sa su. ⁵ Aô gahêgo dauŋ bu mboe Sadaŋ êntôm mac e gwelerŋ naŋ yac akôm têt mac, naŋ oc ñandô mba. Gauc dinaŋ kôm aô ñalôm ñawapac ñapaŋ, dec kakiŋ Timoti bu lic mac ma kêt ñawaê têt aô bu mac asap nem lêt akêt whiŋ-ŋga dôŋ, me ahu siŋ su.

Pol tac ñayham têt ndoc in ñgô Timoti ndê yom

⁶ Ma kwahic dec Timoti mbu meŋ hôc asê aô, ma kêt puc ñayham pi mac nem lêt akêt whiŋ Pômdau ti atac whiŋ lau-ŋga. Ma in sôm bu mac gauc gêm yac ti atac ñayham ñapaŋ, ma atac whiŋ bu alic yac tiyham, tôm yac atac whiŋ bu alic mac tiyham bocdinaŋ. ⁷ O asidôwai. Yac dec ambo ti ahôc ñawapac daêsam, ma lau sêkêt kisa yac ñapaŋ. Tigeŋ kwahic dec yac aŋgô bu mac akêt whiŋ ñaŋga ambo, ma ñawaê dau puc yac dôŋ ma kôm yac ñalôm tigahô. ⁸ Kwahic dec yac aŋyalê bu mac asap Pômdau dôŋ ma ahu in siŋ dom, dec ambo ti atac ñayham sambuc.

Pol teŋ mbec tu lau Tesalonika-ŋga

⁹ Yac mba atac ñayham tu mac-ŋga gêm yac mba ñalôm ahuc têt ndoc yac aterŋ mbec yêc yac neŋ Anötö aŋgô-ŋga. Yac atac whiŋ ñandô bu anem danŋe in tu mac-ŋga, madec oc akôm andic ñawaê. ¹⁰ Tôm acsalô ti ôbwêc yac aterŋ mbec ñaŋga, ma andac Anötö bu tôc seŋ daŋ têt yac bu alic mac tiyham. Yac atac whiŋ bu atêt mac aloc, ma awhê mac nem gauc sa tiyham pi Anötö ndê yom ñatô, bu apuc mac nem akêt whiŋ dôŋ.

¹¹ Yac andac Damaŋ Anötö lu yac neŋ Pômdau Yisu bu sêmasaŋ seŋ bu yac atêt mac aloc. ¹² Ma yac aterŋ mbec tu mac-ŋga bocdec bu. Pômdau êmwasiŋ mac e mac nem mêtê atac whiŋ asidôwai sêkêt whiŋ-ŋga êŋsôwec tiatu. Ma mac atac whiŋ lau hoŋ bocdinaŋ, e mac nem mêtê atac whiŋ-ŋga êŋsalê mac ahuc, tôm yac atac whiŋ mac. ¹³ Ma in puc mac nem ñalôm dôŋ bu asa Anötö ndê lêt eŋ, e Pômdau Yisu mbu meŋ whiŋ in ndê aŋela ti lau dabuŋ hoŋ. Bocdinaŋ têt ndoc mac alhac Damaŋ Anötö aŋgô-ŋga, naŋ in oc lic mac bu lau dabuŋ ma mac nem giso mbasi.

4

Taŋkuc lêt naŋ Anötö tac whiŋ

¹ O asidôwai, yac mba yom ñambu-ŋga têt mac bocdec. Lêt gitêt naŋ Anötö gêlic ñayham, ma yac andôhôn têt mac su, naŋ mac akôm ambo. Ma kwahic dec yac bu aterŋ mac tu Pômdau Yisu ndê ñaê-ŋga, bu asap lêt dau dôŋ ñapaŋ, ma akôm tiatu-tiatu ndi. ² Bu yom hoŋ naŋ yac andôhôn têt mac am Pômdau Yisu aŋgô, naŋ mac aŋyalê su. ³ Ma lêt naŋ Anötö tac whiŋ, naŋ bocdec. Asa nem lêt solop e ati lau dabuŋ ñandô. Ma andic ahê mêtê mockaiŋ-ŋga tidau-tidau. ⁴ Anötö kêmasaŋ lêt ñayham ma dabuŋ bu awhê lu ŋgac sêmbo sêwhiŋ dau, dec mac lau tigeŋ-tigeŋ ayob daôm bu asa lêt dau ñapep eŋ. ⁵ Yomandô! Akôm mêtê ñalôm ñagalac-ŋga tôm lau sambuc dom, bu ñac sêŋyalê Anötö dom. ⁶ Ayob ñapep bu mac nem daŋ kôm mêtê mockaiŋ-ŋga whiŋ asidôwa daŋ ndê awhê dom. Yac asôm asê ti akêt puc mac muŋ su, bu Pômdau oc kêt ñagêyô têt lau pi sac kaiŋ dinaŋ hoŋ. ⁷ Aŋgô! Anötö kêgalêm yac sa bu dasa lêt ñadômbwi dom. Mba! In kêgalêm yac sa bu dasa lêt dabuŋ eŋ. ⁸ Yom dindec meŋ akêt Anötö, naŋ kêt ndê ñalau Dabuŋ sip mac nem ñalôm. Bocdinaŋ asa naŋ sôc yom dau ñapu dom, naŋ tec ñamalac si yom dom, in tec Anötö dau ndê yom bocdinaŋ.

⁹ Anötö dau kêdôhôn mac pi mêtê atac whiŋ asidôwai-ŋga, ma bocdinaŋ dec yac gauc gêm bu ato yom têt mac pi mêtê dau dom. ¹⁰ Bu yac aŋyalê su bu mac atac whiŋ asidôwai

sêkêñ whiñ-nga hoñ nañ sêndöc gameñ Masedonia-nga. Kwahic dec yac bu asôm têt mac bu asap mêtê dau dôñ ñapañ eñ, ma akôm tiatu-tiatu ndi. ¹¹ Akêñ nem gauc ti atac whiñ sambuc bu asa nem lêt malô. Gauc nem gêt nañ gic mac ñawaê solop, ma auñ lau ñatô si yom sa dom. Ma anem gwelen bu akôm kwam daôm-nga, tôm yac asôm têt mac su. ¹² Akôm bocdinañ bu akêñ ñawapac têt lau ñatô tu sênem mac sa-nga dom. Ma lau nañ sêkêñ whiñ Yisu dom, nañ oc sêlic mac nem mêtê dinañ, ma sêtoc mac nem lêt sa.

Lau batê oc sêtisa tiyham

¹³ O asidôwai, yac atac whiñ bu awhê mac nem gauc sa pi lau nañ sêmbac ndu su. Yac atec bu mac atañ dangibo atu tu ñac-nga, gitôm lau nañ sêkêñ whiñ Yisu dom, nañ sêtañ. Lau dau sêtañ dangibo atu, ñahu bu sêkêñ bata bu lau batê oc sêtisa tiyham dom. ¹⁴ Tigeñ yac dakêñ whiñ bu Yisu mbac ndu ma tisa tiyham, ma tu dinañ-nga dec yac dakêñ whiñ bu lau nañ sêkêñ whiñ iñ ma sêmbac ndu su, nañ Anötö oc uñ ñac sa têt ndoc Yisu mbu meñ. ¹⁵ Pômdau dau sôm têt yac, ma kwahic dec yac ahoc iñ ndê yom asê têt mac bocdec bu. Têt ndoc iñ mbu meñ, nañ iñ oc kôc yac lau nañ dambo tañli, nañ sa muñ dom. Iñ oc kôc lau nañ sêmbac ndu su, nañ sa muñ. ¹⁶ Anötö oc ndic atu yom ti ñaŋga, ma aŋela ñamata-nga oc mbwêc awha atu, ma Anötö ndê dahuc oc tañ, goc Pômdau oc sip akêñ undambê meñ. Ma lau nañ sêkêñ whiñ Kilisi ma sêmbac ndu su, nañ oc sêtisa sêmuñ. ¹⁷ Goc Anötö oc kôc yac lau nañ dambo tañli, nañ sa dapi lólôc dandi dawhiñ ñac, ma yac hoñ oc datap Pômdau sa yêc dao ñalôm. Ma yac oc dambo dawhiñ iñ ñapañ eñ. ¹⁸ Bocdinañ, asôm yom dindec têt daôm, bu puc mac dôñ ma ndic malô mac nem ñalôm.

5

Pômdau ndê bêc mbu meñ-nga

¹⁻² O asidôwai. Mac aŋyalê su, bu bêc Pômdau mbu meñ-nga nañ ñapuc mbasi, tôm ñgac kañ nañ sôc andu têt ôbwêc. Bocdinañ yac gauc gêm bu ato yom têt mac pi têt ti bêc dom. ³ Lau ñatô oc sêsôm yom bocdec bu, “Yac dambo têt ñayham ma ñawapac mba.” ñac oc sêsôm yom kaiñ dinañ sêmbo, ma ñagahô eñ bêc ñambu-nga dau oc meñ sa ma ñac oc sêñga. Lau dañ oc sêlhô su têt dinañ dom. Oc tôm awhê tidaê nañ kêlhiñ dau siñ, magoc ñandê tu kôc balêkoc-nga meñ sa iñ ñagahô ñambwa.

⁴ Magoc asidôwai, mac aŋyalê yom pi bêc ñambu-nga dau su. Mac atôm lau nañ sêmbo ñasec ñalôm, nañ dom. Ma bocdinañ oc tôm dom bu bêc dau hôc asê mac gitôm ñgac kañ e kôm mac asô. ⁵ Bu mac ati balêkoc ñasec ti ôbwêc-nga dom. Mac hoñ ati balêkoc ñawê ti acsalô-nga. ⁶ Bocdinañ dambo datôm lau nañ sêyêc bêc pu, nañ dom. Mba! Dambo ti neñ gauc ñawa ma danem ali. ⁷ Bu lau nañ sênôm bu ñaŋga e si gauc timboloc ma sêyêc bêc pu ñawahô, nañ lau ñasec ti ôbwêc-nga. ⁸ Magoc yac lau ñawê-nga, ma bocdinañ dambo ti neñ gauc ñawa. Mêtê dakêñ whiñ-nga ma atac whiñ lau-nga, nañ dasap dôñ ñaŋga, gitôm ñakwê siñ-nga nañ dasôc sac yac ñabapo. Ma yac neñ dakêñ batañ Anötö ndê mwasiñ nem yac si-nga ña-ñandô, nañ gitôm gulur ain nañ lau siñ-nga sêuñ. ⁹ Bu Anötö kêyalin yac sa bu dahôc iñ ndê tac ñandê dom. Iñ kêyalin yac sa bu datap iñ ndê mwasiñ nem yac si-nga sa tu Pômdau Yisu Kilisi-nga. ¹⁰ Yisu mbac ndu tu yac-nga, ma bocdinañ yac bu dambac ndu me dambo tañli têt ndoc iñ mbu meñ, nañ tañyalê bu yac oc dambo tañli dawhiñ iñ. ¹¹ Tu dinañ-nga asôm yom ñayham-ñayham têt daôm, ma apuc daôm dôñ bu alhac ñaŋga, tôm mac akôm ambo.

Yom ñambu-nga

¹² O asidôwai. Yac bu andac mac bu atoc lau bata nañ sêyob mac sem Pômdau aŋgô, nañ sa ñapep. ñac sêkôm gwelen atu tu sênem mac sa-nga, ma sem la mac tu bu mac asap lêt gitêt dôñ eñ. ¹³ Boc-dinañ atoc ñac sa ma atac whiñ ñac tu gwelen atu nañ sêkôm têt mac-nga. Ma mac hoñ ambo awhiñ daôm ti atac malô eñ.

¹⁴ Asidôwai. Yac bu anem la mac bocdec bu. Akêñ puc lau oyom bu sêndöc ñambwa dom. Lau nañ maya ti sêtöc dau, nañ aŋgilí ñac bu sêlhac ñaŋga. Ma anem lau gauc babalê ma lau licwalô mba, nañ sa. Akôc nem ñalôm dôñ ma akôm mêtê malô têt lau

hoj. ¹⁵ Lau bu sêkôm sac têtj mac, nañ dec mac hoj ayob daôm bu aô dom. Mac lau akêj whiñ-nga akôm mêtê ñayham eñ têtj daôm, ma têtj lau hoj bocdinañ.

¹⁶ Tôm bêc hoj ambo ti atac ñayham. ¹⁷ Ma atej mbec ñapañ. ¹⁸ Anem danje Anötö tu gêñ wapac me gêñ ñayham bocke nañ tap mac sa-nga. Bu iñ tac whiñ bu mac lau nañ akêj whiñ Yisu Kilisi, nañ añkuc lêñ dinañ. ¹⁹ Ma asi ñalau Dabuñ ndê ya ndu dom. ²⁰ Iñ bu kac lau ñatô bu sêhoc yom asê gitôm propet, nañ dec apu ñac si yom dom. ²¹ Añsahê gêñ hoj, ma asap ñayham dôñ. ²² Ma andic ahê mêtê sac-sac hoj.

²³ Yac atej mbec tu mac-nga bocdec bu. Anötö Yom Malô ñadau ndic dabiñ mac ati lau dabuñ solop. Ma bocdinañ têtj bêc nañ Pômdau Yisu Kilisi mbu meñ, nañ Anötö oc tap sa bu mac nem giso mbasi, ma lic mac nem gatôm ti nem ñalôm ma ñamlíc sambuc bu dabuñ. ²⁴ Yac akêj whiñ bu Anötö, nañ kêgalêm mac sa, nañ oc ñgô yac mba mbec ma kôm ñandô sa.

²⁵ O asidôwai, atej mbec tu yac-nga. ²⁶ Ma akam asidôwai hoj anem yac añôñ tu Pômdau Yisu-nga. ²⁷ Yêc Pômdau añgô-nga, aô wandac mac bu asam bapia dindec têtj asidôwai hoj nañ sêmbo mac nem gameñ. ²⁸ Pômdau Yisu Kilisi ndê mwasiñ têtj mac hoj.

Pol ndê bapia tilu-nga têt lau Tesalonika-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pol to bapia tilu-nga dindéc tu bu puc lau sêkêñ whiñ-nga nañ sêmbo malac Tesalonika, nañ dôñ-nga. Inj gêm danje Anötö bu ñac sêsap si sêkêñ whiñ dôñ ñanğa, ma tôc asê bu ñawapac nañ sêhóc, nañ oc nem ñac sa ma puc ñac dôñ bu sêlhac ñanğa.

Lau tasanj ñatô sêñsôñ lau Tesalonika-nga, ma sêsôm bu Kilisi mbu meñ su, ma bocdinañ lau ñatô sêhu si gwelêñ ti gêñ hoñ siñ ma sêhôn sêmbo. Bocdinañ Pol gêm la lau sêkêñ whiñ-nga bu sêkóc yom tasanj sa dom, ma sêhu lêt oyom-nga siñ, ma sêñkuc inj ti lau aposel si lêt sem gwelêñ amañ-nga. Inj whê sa bu Kilisi oc mbu meñ dom e ñgac sac sambuc nañ inj sam bu 'wachuc hoñ ñadamba,' nañ meñ sa tiawê, ma têt ndoc dinañ mêtê sac oc êñsôwec tiatu sambuc yêc nom.

Pol gic hu ndê bapia

¹ Aô Pol, ma Sailas lu Timoti, ato bapia dindéc têt gôlôwac dabuñ Tesalonika-nga, mac lau nañ akêñ whiñ Damañ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi. ² Mwasinj ti yom malô têt mac akêñ Damañ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi.

Lau Tesalonika-nga sêhóc ñawapac magoc sêlhac ñanğa

³ O asidôwai, tôc bêt hoñ yac mba ñalôm kac yac bu anem danje Anötö tu mac-nga. Yac alic ñayham bu akôm bocdinañ, ñahu bu mac nem akêñ whiñ ti mac lau tigen-tigen nem mêtê atac whiñ asidôwai-nga, kêsôwec tiatu ñapan. ⁴ Ma yac ampiñ mac yêc Anötö ndê gôlôwac dabuñ ñatô anğô-nga, ñahu bu yac anğô ñawaê bu mac ahóc ñawapac daêsam ma bu lau sêkêñ kisa mac, tigenj mac alhac ti akêñ whiñ ñanğa.

Anötö oc kêt ñagêyô têt lau nañ sêtec yom ñandô

⁵⁻⁶ Gêñ nañ hóc asê mac, nañ tôc asê bu Anötö ndê lêt êmatôc lau-nga inj lêt gitêt. Bu mac ahóc ñawapac, ñahu bu mac am akiñ Anötö ma atoc inj sa ti mac nem Kiñ. Magoc mac alhac ñanğa, ma tu dinañ-nga dec Anötö gêlic mac atôm solop bu ambo inj ndê †gôlinj ñapu. Ma inj oc kêt ñawapac têt lau nañ sêkêñ kisa mac, ô ñawapac nañ sêkêñ têt mac, nañ su. ⁷ Ma inj oc kêt mac asê awham su yêc ñawapac nañ mac ahóc, ma yac bocdinañ. Têt ndoc Pômdau Yisu ti inj ndê anjela ñanğa sêsip akêñ undambê sêmeñ, ma sêhoc dau asê ti ya ñawê atu, nañ goc Anötö oc kôm gêt hoñ dinañ ñandô sa. ⁸ Lau nañ sêtoc Anötö sa dom ma sêsóc Pômdau Yisu ndê ñawaê ñayham ñapu dom, nañ Anötö oc kêt ñagêyô têt ñac. ⁹ Inj oc êmasuc ñac su yêc Pômdau, nañ ndóc undambê ti ndê ñaclai ma ñawasi atu, nañ anğô-nga. Ma ñac oc sêkóc si ñagêyô nañ sêmbo sac ñapan ma ñapan. ¹⁰ Gêt dau oc ñandô sa têt ndoc Pômdau mbu meñ, ma lau dabuñ hoñ nañ sêkêñ whiñ inj, nañ oc sêtoc inj ndê waê sa ti sêmpinj inj. Ma mac awhiñ, oc ambo awhiñ lau dau, ñahu bu mac akêñ whiñ ñawaê ñayham nañ yac ahoc asê têt mac.

Mbec pi lau Tesalonika-nga

¹¹ Yac gauc gêm gêt hoñ dinañ dec atêñ mbec tu mac-nga ñapan. Yac neñ Anötö kêgalêm mac sa ati inj ndê lau, ma bocdinañ dec yac atêñ mbec bu inj puc mac dôñ, e andic dabiñ nem lêt ti sakiñ hoñ nditôm inj ndê atac whiñ. Ma yac atêñ mbec bu lêt ti sakiñ ñayham hoñ nañ mac bu akôm tu mac nem akêñ whiñ Pômdau-nga, nañ Anötö ndê ñaclai oc nem mac sa bu akôm ñandô sa. ¹² Ma bocdinañ mac oc apo Pômdau Yisu ndê waê sa, ma mac daôm oc atap nem waêm sa tu inj-nga. Mwasinj akêñ yac neñ Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi, nañ oc kôm gêt dau ñandô sa.

¹* O asidôwai. Yac ato yom têt mac su, pi Pômdau Yisu Kilisi ndê bêc mbu meŋ-ŋga, naŋ Anötö oc ndic yac hoŋ sa dapitigeŋ, ma dambo dawhiŋ Yisu. Yac gauc gêm yom dau, ma bu anem la mac bocdec bu. ² Lau ŋatô bu sêsôm têt mac bu Pômdau ndê bêc dau meŋ hôc asê su, naŋ goc ahêgo daôm dom me atac lu-lu dom. Lau dau bu sêsôm bu ŋalau Dabuŋ kêŋ ŋawaê dau têt ŋac, me yac dauŋ asôm me ato têt ŋac, dec akêŋ whiŋ dom. Yom dau yom tasan! ³ Ayob daôm bu lau daŋ sêŋsau mac dom, bu gêt ŋatô oc sêhôt asê muŋ su, naŋ goc Pômdau ndê bêc oc meŋ sa. Têm daŋ oc meŋ sa, naŋ lau daêsam oc sêhu Anötö ti ndê yom siŋ. Ma tiŋambu wachuc hoŋ ŋadamba dau oc meŋ sa tiawê. Iŋ ŋgac naŋ gic waê bu niŋga gacgeŋ. ⁴ Iŋ oc toc dau sa ma kêŋ kisa Anötö ŋandô ti gêt hoŋ naŋ lau sem akiŋ ti ŋac si anötöi yêc nom, naŋ bocdinaŋ. Ma iŋ oc sôt ndi ndôc Anötö ndê flôm dabuŋ, ma êŋsau lau bu iŋ Anötö dau. ⁵ Yom dindéc pi ŋgac wachuc, iŋ yom wakuc dom. Gauc nem bu têt ndoc aô gambo gawhiŋ mac, naŋ gasôm têt mac su. ⁶ Ma gêt naŋ kwahic dec kalhac iŋ ahuc dec iŋ meŋ sa tiawê su dom, naŋ mac aŋyalê su. Iŋ oc hôc asê tôm ŋandoc naŋ Anötö dau kêmatiŋ tidôŋ su. ⁷ Kwahic dec iŋ ndê ŋaclai naŋ kêgilí lau bu sêkôm mêtê sac, naŋ kôm gwelêŋ yêc siŋ dau. Ma ŋaclai dau oc kôm gwelêŋ bocdinaŋ, e Anötö kôc gêt naŋ kalhac ŋgac dau ahuc, naŋ su. ⁸ Têt dinaŋ wachuc hoŋ ŋadamba dau oc meŋ sa tiawê. Tigeŋ têt têm naŋ Pômdau Yisu mbu meŋ ti ndê ŋawasi ma ŋaclai atu, naŋ iŋ oc yu wayahô, ma seŋ iŋ su ŋagahô ŋambwa. ⁹ Têt ndoc ŋgac sac dau meŋ, naŋ Sadaŋ oc kêŋ ŋaclai têt iŋ bu kôm gêt dalô atu-tu, ma gêt ti ŋaclai, ma êŋsau bu Anötö ndê ŋaclai kôm gêt dau. ¹⁰ Iŋ oc kôm gêt sac daêsam ma êŋsau lau naŋ sêsa lêt sêniŋga-ŋga. ŋac lau dau sêtec Anötö ndê yom ŋandô, naŋ tôm bu têt seŋ dandôc taŋli-ŋga asê têt ŋac. ¹¹ Tu dinaŋ-ŋga dec Anötö oc hu ŋac siŋ bu Sadaŋ êŋsôn ŋac, e sêkêt whiŋ yom tasan. ¹² Ma lau hoŋ naŋ sêkêt whiŋ yom ŋandô dom, ma atac ŋayham atu tu lêt sac-ŋga, naŋ oc sêtap si ŋagêyô sac sa, têt Anötö ndê bêc êmatôc lau-ŋga.

Anötö kêyalij iŋ ndê lau sa gwanaj

¹³ O asidôwai naŋ Pômdau tac whiŋ mac ndu andô, yac mba ŋalôm kac yac bu anem dange Anötö tu mac-ŋga tôm bêc hoŋ. ŋahu bu têt têm ŋamata-ŋga andô iŋ kêyalij mac sa gwanaj, bu atap iŋ ndê mwasiŋ nem mac si-ŋga sa. Ma gêt dau ŋandô sa bocdec bu, kwahic dec mac akêŋ whiŋ yom ŋandô, ma ŋalau Dabuŋ kôm gwelêŋ yêc mac nem ŋalôm bu êmasaŋ mac ati lau dabuŋ. ¹⁴ Anötö kêgalêm mac sa bu awêkaiŋ mwasiŋ dinaŋ, ma bu atap yac neŋ Pômdau Yisu Kilisi ndê ŋawasi atu sa. Ma mac atap galem dau sa têt ndoc iŋ kêkiŋ yac bu ahoc ŋawaê ŋayham asê têt mac naŋ. ¹⁵ Bocdinaŋ asidôwai, alhac ŋaŋga. Yom ŋandô hoŋ naŋ yac ac dulu têt mac ŋa whaŋsuŋ me ato sip bapia, naŋ akôc dôŋ ma aŋkuc ŋapep.

Pol teŋ mbec pi ŋac

¹⁶⁻¹⁷ Yac atêŋ yac neŋ Pômdau Yisu Kilisi lu Damaŋ Anötö bu kôm mac nem ŋalôm tigahô, ma puc mac dôŋ bu akôm mêtê ti asôm yom ŋayham eŋ. Anötö dau iŋ tac whiŋ yac ndu andô ma iŋ gic bata mwasiŋ ŋayham naŋ ŋa-ŋandô dakêt bataŋ dambo, ma mwasiŋ dau oc puc yac neŋ ŋalôm dôŋ tôm bêc hoŋ.

3

Pol tac whiŋ bu sêteŋ mbec tu iŋ ti ndê lau-ŋga

¹ Asidôwai, aneŋ yom daŋ yêc bu wandac mac bocdec bu. Ateŋ mbec tu yac-ŋga, tu bu Pômdau ndê ŋawaê tiapa tôm gameŋ hoŋ-ŋga ma bu lau sêtoc yom dau sa, tôm mac atoc sa. ² Ma atêŋ mbec bu Anötö êŋgaho yac su yêc lau sac amba. Bu lau daêsam sêkêt whiŋ Pômdau dom, ma sêkêt kisa yac. ³ Tigeŋ Pômdau oc hu yac siŋ dom. Iŋ oc puc mac dôŋ ma yob mac tu ŋgac sac Sadaŋ-ŋga. ⁴ Ma iŋ kôm yac atac pa su pi mac, dec yac akêŋ whiŋ bu yatu hoŋ naŋ yac akêŋ têt mac, naŋ mac asôt ŋapu kwahic dec, ma oc aŋkuc

* 2:1: Wachuc hoŋ ŋadamba - yom naŋ Pol to yêc Yom Griki naŋ danem kwi bu 'ŋgac sôt yomsu ŋapu-ŋga dom,' me 'ŋgac naŋ yomsu mbasi yêc iŋ ndê ŋalôm.' (Yom Inglis: 'lawless one.') ŋgac dau oc tec Anötö ndê yomsu ma kôm gêt hoŋ bambaliŋ tôm iŋ dau atac whiŋ.

ɲapaɲ. ⁵ Yac atɛɲ mbec ma andac Pômdau bu whê mac nem gauc sa, e aɲyalê Anötö ndê mêtê atac whiɲ mac-ɲga tidôɲ. Ma yac atɛɲ iɲ bu nem mac sa, bu alhac ɲaɲga ma ahôc ɲawapac ti nem atac pa su, tôm Kilisi dau.

Pol kêɲ puc lau oyom dinda

⁶ Tu Pômdau Yisu Kilisi ndê ɲaê-ɲga, yac bu akêɲ yatu mac asidôwai bocdec bu. Andic ahê asidôwai oyom hoɲ naɲ sêsôc yom naɲ yac ac dulu têtɲ mac, naɲ ɲapu dom. ⁷ Têtɲ têtɲ yac ambo awhiɲ mac, naɲ yac ambo ɲambwa dom, magoc akôm gwelɛɲ tu anem dauɲ sa-ɲga. Ma mac aɲyalê bu iɲ lêtɲ solop bu mac aɲkuc yac mba mêtê dinaɲ andic ɲawaê. ⁸ Yac akôc gêtɲ danɛɲ-ɲga ɲambwa yêc mac dom. Mba! Yac amlhi dec aɲ. Yac am gwelɛɲ atu ôbwêc ma ac bu akôm kwaɲ dauɲ, ma bu akêɲ ɲawapac têtɲ mac nem lau tu sêyob yac-ɲga dom. ⁹ Pômdau ndê yom tôte asê bu yac atôm bu andac mac bu akêɲ gêtɲ puc yac dôɲ-ɲga, ô yac mba gwelɛɲ ɲawaê ɲayham-ɲga. Tigeɲ yac akôm kwaɲ dauɲ bu atôte lêtɲ ɲayham têtɲ mac bu aɲkuc. ¹⁰ Ma gauc nem ɲagôliɲ naɲ yac akêɲ têtɲ mac têtɲ têtɲ yac ambo awhiɲ mac, naɲ yêc bocdec bu, “Asa naɲ tec bu kôm gwelɛɲ, naɲ neɲ gêtɲ dom.”

¹¹ Yac aɲgô ɲawaê pi mac nem lau oyom ɲatô, dec ato yom dinaɲ. ɲac lau dau sem gwelɛɲ amaɲ-ɲga dom, magoc sem gwelɛɲ whaɲsuɲ-ɲga hôc gêlêc, ma sêuɲ lau ɲatô si yom sa sêtôm andu. ¹² Lau kaiɲ dinaɲ yac bu akêɲ yatu ti anem la ɲac tu Pômdau Yisu Kilisi ndê ɲaê-ɲga, bu sêhu lêtɲ oyom-ɲga dau siɲ, ma sênem gwelɛɲ tu sêkôm kwa dau-ɲga.

¹³ O asidôwai, alhac ɲaɲga ma lic kam sa tu akôm mêtê ɲayham-ɲga dom. ¹⁴ Asa naɲ bu sôc yom naɲ yac atô sip bapia dindec ɲapu dom, naɲ tamtiɲ iɲ ɲapep. Ambo ahê iɲ, e iɲ êɲyalê iɲ ndê giso ma maya dau. ¹⁵ Alic iɲ gitôm nem ɲacyo dom, magoc akêɲ puc iɲ tôm mac nem asidôwa dau.

Yom ndic bata-ɲga

¹⁶ Pômdau whiɲ mac hoɲ. Iɲ Yom Malô ɲadau dau kêɲ mac nem atac timalô pi gêtɲ hoɲ ma tôm bêc hoɲ.

¹⁷ Aô Pol dauɲ gato yom ɲambu-ɲga dindec, bu wakêɲ neɲ acsalô têtɲ mac. Aô gato yom bocdinaɲ ɲa aô dauɲ amaɲ, sip anɛɲ bapia hoɲ tôm anɛɲ ɲadôhôn.

¹⁸ Mwasɲ akêɲ Pômdau Yisu Kilisi têtɲ mac hoɲ.

Pol ndê bapia ñamata-nga têtj Timoti Yom whê bapia dindéc sa-nga

Timoti inj ñgac gamej Galesia-nga, nañ ndê malachu Listra. Timoti damba inj ñgac Grik-nga, ma dinda inj awhê Israel-nga nañ kêtj whiñ Yisu (2 Tim 1:5). Têm daêsam Timoti kêsêlênj whiñ Pol ma kôm gwelêj whiñ inj (Rom 16:21, Apo 16-20). Tiñambu Timoti yob lau sêkêtj whiñ-nga yêc malac Epesas, ma Pol to bapia dindéc têtj inj têtj ndoc dinañ. Inj kêtj bapia dau têtj Timoti, magoc to yom daêsam nañ gic lau sêkêtj whiñ-nga hoj ñawaê.

Pol kêtj puc Timoti tu kêdôhônwaga tasan-nga. Inj töc bu mboe ñac oc sêkôm lau si sêkêtj whiñ tisac. Inj gêm la Timoti bu yob ndê lêtj ti sakiñ ñapep bu lau sêkêtj whiñ-nga sêlic ma sêñkuc. Ma inj töc lêtj ñayham-ñayham nañ gic waê lau bata ti lau nañ sem akiñ ti sêyob gôlôwac dabuj.

Pol gic hu ndê bapia têtj Timoti

¹ Aô Pol, Yisu Kilisi ndê ñapospel, gato bapia dindéc. Anötö nañ gêm yac si, lu Yisu Kilisi sic atu yom ma sênyaliñ aô sa, dec gati aposel. Yisu dau, inj ti gêtj ñayham hoj nañ dakêtj batan, nañ ñadau. ² Aô gato yom dindéc têtj am Timoti, nañ aô galic am gitôm aô atungac ñandô, tu am nem kêtj whiñ-nga. Mwasinj ti tawalô ma yom malô têtj am, akêtj Daman Anötö lu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi.

Yom pi kêdôhônwaga tasan

³ Têtj ndoc aô gatêtj gamej Masedonia-nga ga, nañ aô gatej am bu gacgerj mbo malac Epesas, bu kêtj yao lau nañ sêndôhôn yom tasan bu sêhu siñ. ⁴ Ma bu sôm têtj ñac bu sêhu miñ akwa ñambwa-ñambwa siñ, ma yom daêsam nañ êlêmê sêsôm pi apai ti punçaci si ñaê, nañ sêhu siñ bocdinañ. Yom kaiñ dinañ kôm lau atac lu-lu, ma sêhu lêtj ñayham sem akiñ Anötö ti sêkêtj whiñ inj-nga siñ. ⁵ Aô gatej am bu ndic yao lau dau bu sêhu si yom tasan hoj siñ, tu bu lau sêkêtj whiñ-nga hoj sêsap mêtê atac whiñ-nga dôñ. Mêtê dau datap sa yêc lau ti ñalôm ñawasi, nañ sêmbo ti atac pa su tu ñac si lêtj gitêtj-nga, ma sêkêtj whiñ ñaŋga. ⁶ Lau ñatô sêhu lêtj dau siñ su ma sêsap yom ñambwa-ñambwa dôñ. ⁷ ñac atac whiñ bu sêndôhôn Anötö ndê yomsu têtj lau, ma sêkôm gêtj dau ti licwalô ej sêmbo. Tigeñ ñac sênyalê yom dau ñahu ñandô dom.

⁸ Yac bu neñ gauc sa pi Anötö ndê yomsu ña-gwelêj ti ñahu ñapep, dec oc dalic bu yomsu dau inj gêtj ñayham. ⁹ Ma tanjalê bu yomsu nañ Anötö kêtj têtj Moses, nañ gic waê lau gitêtj dom. Magoc inj ndê yomsu gic waê lau kaiñ bocdec. Lau wachuc dinda nañ sêtec bu sêsôc yomsu dau ñapu, lau nañ sêtec Anötö ti ndê gêtj dabuj hoj, ma sêsap mêtê sac ti mêtê ñadômbwi dôñ. Ma lau nañ sic dindai ti dambai me lau ñatô ndu-nga. ¹⁰ Ma yomsu dau gic waê lau nañ sêkôm mêtê mockaiñ-nga ti mêtê nañ so pwac nañ Anötö kêmatiñ tu awhê lu ñgac sênem dau-nga, ma lau nañ sêngaho lau ma sêkêtj têtj lau ñatô semlhi ñac sêti lau akiñ ñambwa, lau tasan, ma lau nañ sêsôm yom tasan yêc lau sêmatôc yom-nga aŋgô-nga. Aêc! Anötö ndê yomsu gic waê lau bocke nañ sêkôm mêtê sac, nañ so yom pi lêtj solop nañ yac tandôhôn. ¹¹ Ma lêtj solop dau kêtjuc ñawaê ñayham nañ Anötö kêtj sip aô aman bu wandôhôn têtj lau. Ma ñawaê dau töc inj ndê waê ti ñaclai ma ñawasi asê têtj yac.

Pol gêm dançe Pômdau tu tawalô inj-nga

¹² Aô wanem dançe yac neñ Pômdau Yisu Kilisi, nañ kêtj ñaŋga têtj aô, bu inj gêlic aô gitôm bu wakôm inj ndê gwelêj ñawaê ñayham-nga, dec kêyaliñ aô sa bu wanem akiñ inj. ¹³ Aô ñgac nañ muñ-nga gasôm yom sac sambuc pi Yisu ti ndê lau sêkêtj whiñ-nga, ma gakêtj kisa ñac ma gac lau ñatô. Magoc Yisu Kilisi gêlic bu aô neñ gauc sa dom, ma

gakêñ whiñ iñ su dom, dec gakôm gêñ dinañ, ma tu dinañ-nga dec iñ tawalô aö ma gêm aneñ ñalôm kwi. ¹⁴ Yac neñ Pômdau kêsâlê aö ahuc ña iñ ndê mwasiñ, dec mêtê dakêñ whiñ-nga ti mêtê atac whiñ-nga nañ gic lau nañ sêkêñ whiñ Yisu Kilisi ñawaê, nañ iñ kên têtñ aö.

¹⁵ Yom dec aö bu wasôm, iñ yom ñandô ma yom ñayham bu lau hoñ sêkôc sa ma sêkêñ whiñ. Ma yom dau bocdec, “Yisu Kilisi sip nom meñ bu nem lau nañ sêkôm mêtê sac, nañ si.” Yom dau gic waê aö dauñ solop, bu muñ-nga aö ñgac gakôm sac-nga gahôc gêlêc lau hoñ su. ¹⁶ Ma bocdinañ dec Yisu Kilisi tawalô aö ñgac sac dec, tu bu lau hoñ sêlic ñalêñ nañ iñ hê yom malô sa têtñ aö, ma kên ñasawa têtñ aö bu wanem neñ ñalôm kwi. Ma lau nañ bu sêkêñ whiñ iñ, ma sêtap señ sêndôc tali ñapañ-nga sa, nañ oc tôm bu sêtap iñ ndê tawalô sa, ñalêñ tigeñ tôm aö gatap sa.

¹⁷ Yac neñ Anötö iñ Kiñ atu nañ mbo titêm-titêm, ma oc pacndê dom. ñamalac dañ sêlic iñ aᅅgô su dom, magoc iñ tigeñ iñ Anötö ñandô. Tu yom hoñ dinañ-nga dec tampiñ iñ, ma dapo iñ ndê waê sa, kwahic dec ma nditôm bêc hoñ. Yomandô!

Pol puc Timoti dôn bu lhac ñaᅅga

¹⁸ Aneñ balê Timoti. Muñ-nga lau sêkêñ whiñ-nga ñatô sêlhac sêtôm propet ma sêhoc yom asê pi am. Kwahic dec aö bu wanem la am bu gauc nem lau dau si yom ñapañ, bu puc am dôn bu lhac ñaᅅga, ma ndic siñ ñaᅅga tu Anötö ndê yom ñandô-nga. ¹⁹ Kôc nem kên whiñ dôn, ma atac pa su tu am nem lêtñ nañ am sa mbo Anötö aᅅgô-nga. Lau ñatô sêtec yom ñandô, ma bocdinañ dec ñac si sêkêñ whiñ giñga su, gitôm wañ nañ gwêc gic popoc pi hoc gi. ²⁰ Gauc nem Himeneus lu Aleksanda, ñgac lu nañ sêtec yom ñandô dec kamasuc iñlu su sêsip Sadañ amba, tu bu sêñyalê si giso, ma sêsôm yom sac pi Anötö tiyham dom.

2

Ñagôliñ dateñ mbec-nga

¹ Gêñ ñamata-nga aö bu wateñ am bu êmgilí lau sêkêñ whiñ-nga pi lêtñ dateñ mbec-nga. Sôm têtñ ñac bu sêteñ mbec tu lau hoñ-nga, ma sênem danᅅe Anötö tu ñac-nga. Gêñ bocke nañ sêpônnda, nañ sêndac Anötö, ma sênem lau ñatô awha têtñ iñ. ² Aö atac whiñ bu sêteñ mbec tu kiñ ma lau hoñ nañ sem gôliñ yac-nga, bu sênem gôliñ yac ñapep e dambo ti yom malô, ma datoc Anötö sa ti dasa neñ lêtñ hoñ dabuñ eñ. ³ Mbec kaiñ dinañ iñ gêñ ñayham, ma yac neñ Anötö nañ gêm yac si, nañ gêlic ñayham. ⁴ Bu Anötö tac whiñ bu lau hoñ sêñyalê yom ñandô pi Yisu, e sêkêñ whiñ ma sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa. ⁵ Yac tañyalê bu Anötö tigeñ dê mbo, ma ñgac nem siliñ-nga tigeñ mbo Anötö ma lau nom-nga ñalhu, iñ Yisu Kilisi dau. ⁶ Iñ ñgac nañ kên dau ma mbac ndu bu nemlhi lau hoñ si sac ñatôp, ma êᅅgapwêc ñac su yêc sakiñ mêtê sac-nga. Gêñ dau meñ sa tôm ñandoc nañ Anötö kêmatiñ tidôn muñ su, ma têtñ Anötö ndê lêtñ nem lau si-nga asê. ⁷ Ma iñ kêyalin aö sa gati iñ ndê ñgac aheñ-nga ti iñ ndê aposel, bu wandôhôn yom ñandô nañ yac lau dakêñ whiñ-nga hoñ dasap dôn, nañ têtñ †lau gameñ apa-nga. Aö gasôm yomandô, aö kasau dom.

⁸ Aö tac whiñ bu lau sêhêc amba sa ma sêteñ mbec tôm gameñ sambob. Magoc ñac sêyob dau bu sêsa si lêtñ dabuñ eñ. Asa nañ atac ñandê têtñ lau me sôm lau ñatô, nañ hêc amba sa ma teñ mbec dom.

Lauwhê sêkêñ whiñ-nga si lêtñ

⁹ Aö tac whiñ bu lauwhê sêhêgo dau êᅅlêc tu ñakwê ñayham-ñayham bu sêsôc-nga dom. Whê ñac si gauc sa pi ñakwê ñaôli atu-tu ma gôlôn ñayham gitôm gol me kôm, ma pi mêtê sênem bocbiñ kêclauñ-nga, bu gêñ hoñ dinañ iñ gêñ ñambwa-nga yêc Anötö aᅅgô-nga. ¹⁰ Awhê asa nañ sôm bu nem akiñ Anötö, nañ bu kôm mêtê ñayham, dec mêtê dau gitôm iñ ndê ñakwê ti gôlôn ñayham.

¹¹ Têtñ ndoc lau sêkac sa tu sêlic om-nga, nañ aö tac whiñ bu lauwhê sênem dau dôn ma sêkêñ danᅅa Anötö ndê yom ñapep, ma sêsôc laungac ñapu. ¹² Aö atac whiñ bu lauwhê

sênem dau dôn, ma gakêñ yao bu ñac sêndôhôn me sênem gôliñ laungac dom. ¹³ Bu Anötö kêmasañ Adam mun, goc kêmasañ Ewa kêkuc inj. ¹⁴ Ma Sadañ kêsau Adam mun dom, inj kêsau Ewa e inj kêgili Anötö ndê yom ma kôm sac. ¹⁵ Magoc tinambu awhê dañ kôc Anötö ndê †ñgac Nem Lau Si-ñga, ma oc tòm bu lauwê sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-ñga sa tu ñgac dinañ-ñga, ma tu ñac sêsap mêtê dakêñ whiñ-ñga ti atac whiñ-ñga dôn, ma sem dabuñ dau ma sêsa si lêñ ti gauc ñayham eñ.

3

Yom pi gôlôwac dabuñ si ñagôlôn

¹ Yom dindec inj yom ñandô. Asa nañ tac whiñ bu ti gôlôwac dabuñ si ñagôlôn,* nañ atac whiñ gwelêñ ñayham dañ. ² Bocdinañ ñgac nañ bu yob gôlôwac dabuñ, nañ yob dau ñapep, ma sa ndê lêñ gitêñ e lau dañ gitôm dom bu sêpu inj. Inj nem awhê tigeñ, ma kôm gêñ hoñ ti gauc ñawa. Alic bu inj ñgac kaiñ bocdec. Inj ñgac kôc lau sa ti êmwasiñ ñac-ñga, ma ñgac ti gauc gitôm bu êndôhôn lau. ³ I ñ ñgac nôm gêñ êñiñ inj-ñga dom, ma ñgac tac ñandê-ñga me ñgac sôm lau-ñga dom. Inj ñgac malô ma inj atac whiñ mone kêlêc dom. ⁴ ñgac nañ bu yob gôlôwac dabuñ, nañ yob dau ndê balêkoc ñapep e sêsôc inj ñapu ma sêtoc inj sa. ⁵ ñamalac dañ nañ tòm dom bu nem gôliñ inj dau ndê gôlôwac, nañ oc tòm dom bu nem gôliñ Anötö ndê gôlôwac bocdinañ. ⁶ Ma ñgac nañ gêm dau kwi ma kêñ whiñ ñasawa apê eñ, nañ akêñ inj yob gôlôwac dabuñ dom. Bu mboe inj oc toc dau sa e Anötö kêñ ñagêyô têñ inj, gitôm inj kêñ têñ Sadañ. ⁷ Alic bu inj ñgac nañ gôlôwac dabuñ ti lau nañ sêmbo gôlôwac ñalôm dom, nañ hoñ sêlic inj ñayham. Ma bocdinañ gitôm dom bu lau dañ sêpu inj, ma Sadañ oc tòm dom bu ku inj dulu.

⁸ Ma lau nañ bu sênem akiñ gôlôwac dabuñ,† nañ bocdinañ. ñac lau nañ sêsa lêñ gitêñ eñ ma tu dinañ-ñga lau hoñ sêtoc ñac sa. ñac lau tasan dom, magoc sêsôm yom ñandô eñ. ñac lau sênôm gêñ êñiñ ñac-ñga dom, ma lau nañ sêñsalê lêñ daêsam tu sêtap awa sa-ñga dom. ⁹ Yom ñandô dakêñ whiñ-ñga nañ ñahu sip ñalôm gi, nañ sêsap dôn ñanğa, ma sêsa lêñ gitêñ eñ tu bu sêmbo Anötö anğô-ñga ti atac pa su eñ. ¹⁰ Bocdinañ lau nañ mac bu akêñ ñac tu sênem akiñ gôlôwac dabuñ-ñga, nañ anğahê ñac si lêñ ti sakiñ mun, ma lau nañ si giso mbasi, nañ goc sêkôc gwelêñ dau. ¹¹ Yom kaiñ tigeñ hêganôn lau dau si lauwê. ñac lauwê ti lêñ solop nañ lau hoñ sêtoc ñac sa. ñac sêyob si whasuñ bu sêsôm yom bambaliñ pi lau ñatô dom, lauwê gauc ñawa, ma lauwê nañ lau hoñ sêkêñ whiñ bu gêñ bocke nañ sêkêñ sip ñac amba, nañ ñac oc sêyob ñapep eñ. ¹² ñgac bocke nañ bu nem akiñ gôlôwac dabuñ, nañ nem awhê tigeñ ma nem gôliñ inj ndê awhê ti balêkoc ñapep. ¹³ Lau nañ sem akiñ ñapep, nañ oc sêtap waê ñayham sa, ma ñac oc sêlhac ñanğa ma atac l u-lu dom tu ñac si sêkêñ whiñ Yisu Kilisi-ñga.

Pol whê ndê bapia ñahu sa

¹⁴⁻¹⁵ Aö gakêñ batan bu ñasawa sauñ aö oc watêñ am waloc. Magoc aö gakôc gauc gi lu gi lu, bu mboe gwelêñ dañ oc hê aö dôn, ma boc-dinañ dec gato bapia dindec têñ am. Ma gato yom hoñ dindec bu wawhê am nem gauc sa pi lêñ solop tu yac gôlôwac dabuñ tanğuc-ñga. Bu yac dati Anötö Tali ñadau ndê gôlôwac dabuñ ma yac datôm alhö ñanğa bu tambalañ inj ndê yom ñandô.

Yom tampiñ Kilisi-ñga

¹⁶ Ma yac lau nañ tam akiñ Anötö, nañ dakêñ whiñ yom pi Kilisi, nañ ñahu atu ma sip ñalôm gi. Yomandô! Bu yac dakêñ whiñ yom bocdec bu:

Inj sip nom meñ ti ñamalac.

* 3:1: Yêc 3:1-7 Pol to yom pi gôlôwac dabuñ si ñagôlôn. Yêc Yom Grik inj to episkopos, nañ danem kwi bu 'ñgac ñamata-ñga' me 'hetman.' Lau ñatô sem kwi bu 'Bisop.' Bocdinañ Pol ndê yom hêganôn gôlôwac dabuñ si ñagôlôn hoñ gitôm Bisop me Siots Presiden me gêyobwaga. † 3:8: Yêc 3:8-13 Pol to yom pi lau bocke nañ bu sênem akiñ gôlôwac dabuñ. Yêc Yom Grik inj to diakonoi, nañ danem kwi bu 'lau akiñ.' Bocdinañ yom dau gic waê lau nañ bu sênem akiñ gôlôwac dabuñ, gitôm pasto (ñgacsakiñ), ma lau bata (ol elda), ma dabuñwaga.

Ŋalau Dabuŋ whê iŋ sa ma tôc asê bu iŋ ŋgac gitêŋ.
 Ma aŋela sêlic iŋ.
 Lau sêhoc ŋawaê ŋayham asê pi iŋ yêc nom ŋagameŋ hoŋ.
 Ma lau sêkêŋ whiŋ iŋ yêc gameŋ sambob.
 Ma Anötö kôc iŋ sa, mbu têt iŋ ndê gameŋ ŋawasi-ŋga gi.

4

Lau oc sêhu yom ŋandô siŋ

¹ Ŋalau Dabuŋ tôc asê yêc awê bu têt têt ŋambu-ŋga, lau ŋatô oc sêhu yom ŋandô dakêŋ whiŋ-ŋga siŋ. Ma ŋac oc sêŋkuc Sadaŋ ndê ŋalau sac ti ŋac si yom tasanŋ. ² Lau tasanŋ oc sêmeŋ ma sêndôhônŋ yom tasanŋ dau e sêtim lau ŋatô ma sêhu yom ŋandô siŋ. Lau tasanŋ dinaŋ sêkôm gêt dau ti atac pa su, ŋahu bu Sadaŋ pôc ŋac si gauc ahuc e sêŋyalê si giso dom. ³ Ŋac sêkêŋ yao bu lauwhê ma ŋgac sênem dau dom, ma sic yao ŋac bu sêneŋ gêt daneŋ-ŋga ŋatô dom. Magoc yac lau naŋ dakêŋ whiŋ ma taŋkuc yom ŋandô, naŋ taŋyalê bu Anötö kêt gêt daneŋ-ŋga dau bu yac daneŋ ti danem danŋe iŋ. ⁴ Bu gêt hoŋ naŋ Anötö kêt, naŋ gêt ŋayham ma bocdinaŋ datec dom. Dakôc sa ma danem danŋe iŋ. ⁵ Anötö ndê yom ma mbec naŋ dateŋ, naŋ gitôm bu kôm gêt hoŋ ti dabuŋ.

Pol gêm la Timoti

⁶ Am bu whê yom hoŋ dindéc sa têt am nem asidôwai sêkêŋ whiŋ-ŋga, dec am oc ti Yisu Kilisi ndê ŋgac akiŋ-ŋga ŋayham. Tôm am kôm e meŋ têt kwahic dec, sap yom ŋandô dakêŋ whiŋ-ŋga dôŋ, ma danam wambu yom ŋayham naŋ yac ac dulu têt am, bu gêt dau oc puc am dôŋ bu lhac ŋaŋga tôm bêc hoŋ. ⁷ Ma miŋ ŋambwa naŋ lau andô naŋ sem gauc Anötö, naŋ sic dulu têt lau wakuc, ma yom ŋasawa-ŋga hoŋ, naŋ am tec yêc-ŋga. Yob daôm nem lêŋ ŋapep, ma timêtê daôm tu bu ti Anötö ndê ŋgac gitêŋ-ŋga. ⁸ Lau naŋ sêtimêtê dau ŋamlic tu sêtap licwalô sa tu gêt nom-ŋga-ŋga, naŋ oc nem ŋac sa ŋandô dom. Magoc yac bu datimêtê dauŋ tu dasa Anötö ndê lêŋ gitêŋ-ŋga, oc nem yac sa ŋandô. Oc nem yac sa têt kwahic dec, ma têt têt ŋambu-ŋga bocdinaŋ.

⁹ Yom dec aô bu wasôm, iŋ yom ŋandô ma yom ŋayham tu lau hoŋ sêkôc sa ma sêkêŋ whiŋ-ŋga. ¹⁰ Anötö Tali Ŋadau kêmasaŋ lêŋ bu nem lau hoŋ si, ma lau naŋ sêkêŋ whiŋ iŋ, naŋ sêtap lêŋ dau sa su. Bocdinaŋ yac dakêŋ bataŋ bu oc datap yom dau ŋa-ŋandô sa, dec dalhac ŋaŋga ti dakôm gwelêŋ bu dapuc yom dau dôŋ.

¹¹ Êmdôhônŋ yom hoŋ dindéc ma ndic atu lau bu sêsôc ŋapu. ¹² Yob daôm bu kôm nem gêt hoŋ ŋapep, ma lau danŋ oc sêpu am bu am balê wakuc dom. Yob nem lêŋ mbo-ŋga, sôm yom ŋayham eŋ, sap mêtê atac whiŋ lau ti kêt whiŋ-ŋga dôŋ ŋaŋga, ma sa nem lêŋ gitêŋ bu tôc dôhônŋ ŋayham têt lau sêkêŋ whiŋ-ŋga bu sêlic ma sêŋkuc. ¹³ Kêt daôm sambuc bu nem akiŋ Anötö e tôm aô wahôc asê am. Sam iŋ ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ asê têt lau, nem mêtê ŋac, ma êmdôhônŋ ŋac.

¹⁴ Muŋ-ŋga, têt ndoc lau bata sêkêŋ amba sac am, naŋ ŋac si danŋ tisa gitôm propet, ma hoc yom asê pi mwasiŋ naŋ Ŋalau Dabuŋ oc kêt têt am, tu kôm Anötö ndê gwelêŋ-ŋga. Kwahic dec aô bu wapuc am dôŋ bu kôm nem gwelêŋ ŋapaŋ ŋa mwasiŋ dinaŋ ŋa-ŋaclai. ¹⁵ Kôc aneŋ yom dindéc sa ma kôm ŋandô sa. Kêt nem ŋalôm sambuc tu kôm Anötö ndê gwelêŋ-ŋga, ma lau hoŋ oc sêlic am nem gwelêŋ ŋa-ŋandô yêc awê. ¹⁶ Yob daôm nem lêŋ ti yom naŋ am kêdôhônŋ têt lau, naŋ ŋapep. Sap lêŋ ŋayham ti yom ŋandô dôŋ ma lhac ŋaŋga, ma am bu kôm bocdinaŋ, dec am oc tap Anötö ndê mwasiŋ nem am si-ŋga ŋa-ŋandô sa, ma lau naŋ sêkôc am nem yom sa, naŋ bocdinaŋ.

5

¹ Am bu nem la ŋamalac andô danŋ, naŋ goc sôm yom ŋaŋga têt iŋ dom. Sôm yom tôm am bu sôm têt am daôm damam. Ma nem la balê wakuc tôm am bu kôm têt am daôm nem asimi. ² Lic lauwhê atu-tu tôm am daôm dinam, ma bawhêi nditôm am lhômwêi, ma kôm mêtê ŋawasi eŋ têt ŋac.

Yom pi lauwê sawa

³ Lauwhê sawa nañ si lau mba tu sênem ñac sa-ñga, nañ toc ñac sa ñapep ma nem ñac sa. ⁴ Magoc awhê sawa dañ bu ndê balêkoc me pungaci ti puwêi sêmbô, goc gwelen sênem in sa-ñga yêc ñac amba. Ñalêñ dinañ ñac si lêt sênem akiñ Anötö-ñga oc nem ñandô, ma sêô sakiñ nañ dinda ti dambai ma pui sêkôm têt ñac muñ su. Ma lêt dinañ gic Anötö tandô ñayham. ⁵ Magoc awhê sawa dañ nañ mbo tawasê ma pônnda lau tu sênem in sa-ñga, nañ oc teñ mbec ôbwêc ma ac, ma takwê Anötö bu nem in sa. ⁶ Awhê sawa nañ êlêmê po dau sa ña gêt ñayham-ñayham nom-ñga, nañ gitôm awhê batê dañ yêc Anötö anğô-ñga.

⁷ Am whê yom dindec sa têt lau sêkêt whiñ-ñga hoñ, bu sêsa si lêt ñapep e lau dañ sêtôm dom bu sêngôliñ yom pi ñac. ⁸ Asa nañ sôm bu in kêt whiñ Yisu, magoc gêm dinda lu damba me in dau ndê lau sa dom, nañ tôc asê bu in ndê kêt whiñ in gêt tasan, ma kôm mêtê sac sambuc hóc gêlêc lau nañ sêkêt whiñ dom, nañ si mêtê sac su.

⁹ Mac bu akêt awhê sawa dañ ndê ñaê sip lauwê sawa si ñadênañ,* goc gauc nem gêt bocdec. In bu ndê yala hóc gêlêc 60 su, nañ goc gitôm bu mac akêt in ndê ñaê sip lauwê sawa si ñadênañ. Ma alic bu in awhê nañ sap in nakweñ dêt ñapep têt ndoc in mbo tali. ¹⁰ Ma in awhê nañ lau hoñ sêtoc in sa bu in awhê kôm mêtê ñayham-ñga. In yob ndê balêkoc ñapep, in awhê kôc lau sa ti êmwasiñ ñac-ñga, ma in gêm akiñ lau sêkêt whiñ-ñga, gitôm in kêtwinin dau ma kêtwasin ñac gahi. Ma in awhê nañ êlêmê gêm lau ti ñawapac sa, ma kôm gwelen ñayham daêsam whiñ bocdinañ. Awhê sawa nañ ndê lêt ñayham gitôm dinañ, nañ akêt in ndê ñaê sip lauwê sawa si ñadênañ.

¹¹ Magoc lauwê wakuc nañ sêti lauwê sawa, nañ akêt ñac si ñaê sip ñadênañ dom. Têt ñamata-ñga ñac oc sêkêt si atac whiñ ma sêmatiñ pwac bu sênem akiñ Kilisi, magoc mboe ñasawa sauñ ñac oc ñalôm pwê bu sênem ñgac tiyham. ¹² Ñac bu sêkôm bocdinañ, dec tôm ñac sic si pwac dinañ popoc ma sêkôm giso atu. ¹³ Ma gêt ñatô whiñ. Lauwhê sawa wakuc ñatô sêsa lêt oyom-ñga e tidêt ñac. Ñac atac whiñ bu sênsêlêt sêlom-sêlom andu, ma sêsec gameñ ti sêuñ lau ñatô si yom sa. Ñac sêsôm yom daêsam so yom ñayham dasôm-ñga. ¹⁴ Tu dinañ-ñga dec aô êlêmê gakêt ñagôliñ têt lauwê sawa wakuc bu sênem ñgac tiyham, sêkôc balêkoc, ma sêyob si andu ti si lau. Ma bocdinañ oc nditôm dom bu yac neñ ñacyo dañ sôm yom bu pu yac lau dakêt whiñ-ñga neñ lêt. ¹⁵ Aô gasôm yom dinañ, ñahu bu lauwê sawa ñatô sêhu Anötö sin su, ma sêsa Sadañ ndê lêt.

¹⁶ Mac lauwê nañ akêt whiñ Yisu, nañ anğô. Awhê sawa dañ bu mbo mac nem toñ, dec mac anem in sa andic ñawaê. Ma bocdinañ oc kêt ñawapac têt gôlôwac dabuñ dom, ma lauwê sawa nañ sêpônnda dau ñandô, nañ gôlôwac dau oc tôm bu sênem ñac sa.

Yom pi lau bata

¹⁷ Lau bata nañ sêkêt dau sambuc ma sem gôliñ gôlôwac dabuñ ñapep, nañ datoc ñac sa êñlêc. Ma ñac nañ sem mêtê ti sêndôhêt lau, nañ yom dindec hêganêt ñac solop. ¹⁸ Gauc nem Anötö ndê yom nañ sêto yêc bocdec bu:

Têt ndoc mac akêt makao sêkôm gwelen bolom-ñga, nañ asô ñac tôkwa ahuc dom. Sêneñ bolom ñatô ô ñac si gwelen. [Diut 25:4]

Ma yac neñ yom dañ tiyham yêc bocdec, “Asa nañ bu kôm gwelen, nañ akêt in ndê ñaôli têt in ñapep.” ¹⁹ Ñamalac tigeñ bu êngôliñ yom pi ñgac bata dañ, nañ am ngô in ndê yom dau dom. Magoc lu me töt bu sêpuc in ndê yom dau dêt, nañ goc êmatôc yom dau. ²⁰ Am bu tap sa bu yom ñandô, dec sôm ñgac bata dau yêc lau hoñ anğô-ñga, bu lau sêlic ma sêtoc dau.

Pol gêm la Timoti

* 5:9: Pol to yom pi lauwê sawa si ñadênañ, magoc in tôc ñadênañ dau ñahu tiawê dom. Lau ñatô gauc gêm bu ñadênañ dau gic waê lauwê sawa hoñ nañ gôlôwac dabuñ Epesas-ñga sêyob ti sem sa - alic ñabatiñ 16. Ma lau ñatô gauc gêm bu lauwê nañ si ñaê yêc ñadênañ, nañ sêkêt dau sambuc tu sênem akiñ Yisu ma gôlôwac dabuñ-ñga (ñabatiñ 5, 10 ma 11).

²¹ Yêc Anötö lu Yisu Kilisi ma aŋela naŋ Anötö kêyalij ɲac sa, naŋ si aŋgô-ɲga, naŋ wasôm têtj am bu êmkuc aneŋ yom hoŋ dindéc, ma kôm mêtê ɲayham eŋ têtj lau hoŋ. Lhac whiŋ lau toŋ daŋ, ma lic toŋ daŋ sac dom. ²² Am bu êmyaliŋ lau ɲatô sa tu sêkôm gwelêŋ-ɲga, dec êmsahê ɲac si lêtj muŋ, ma kêŋ amam sac ɲac sep dom. Ma job daôm bu sa nem lêtj ɲawasi eŋ. Ndic ahê lau naŋ sêkôm mêtê sac, bu wêkaiŋ ɲac si sac ɲagêyô dom.

²³ Nôm bu ɲambwa dom. Nôm wain ɲagec tu am ɲatac-ɲga. Ma oc nem am sa tu am nem gêmbac naŋ kôm am ɲapaŋ-ɲga.

Mêtê hoŋ naŋ lau sêkôm oc meŋ tiawê

²⁴ Lau ɲatô si mêtê sac yêc awê, ma bocdinaŋ ɲac si yom pi undambê gi su, ma Anötö kêmasaŋ ɲagêyô su bu kêŋ têtj ɲac têtj têtj ɲambu-ɲga. Ma lau ɲatô si sac yêc siŋ dau têtj kwahic dec, magoc oc meŋ sa tiawê têtj têtj ɲambu-ɲga, ma sêtap si ɲagêyô sa. ²⁵ Ma ɲalêŋ tigeŋ, lau gitêŋ ɲatô si mêtê ɲayham yêc awê. Ma mêtê ɲayham naŋ kwahic dec yêc awê dom, naŋ oc tôm dom bu yêc siŋ dau ɲapaŋ. Oc sa meŋ tiawê.

6

Yom pi lau akiŋ ɲambwa

¹ Sôm têtj lau akiŋ ɲambwa naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu, bu sêsôc si ɲadaui ɲapu, ma sêtoc ɲac sa ɲapep. ɲac bu sêkôm dom, goc lau naŋ sêlic, naŋ oc sêpu Anötö ndê ɲaê ti yom naŋ yac tandôhôn pi iŋ. ² Ma ɲgac akiŋ daŋ bu ndê ɲadau kêŋ whiŋ Yisu whiŋ, goc sôm têtj ɲgac akiŋ dau bu toc dau sa têtj iŋ ndê ɲadau bu iŋlu sêti asidôwa tu iŋlu si sêkêŋ whiŋ-ɲga lec dom. Magoc iŋ nem akiŋ iŋ ndê ɲadau ɲapep eŋ, ɲahu bu iŋ ndê gwelêŋ oc nem ndê asidôwa kêŋ whiŋ-ɲga naŋ Anötö tac whiŋ, naŋ sa.

Puc pi lau naŋ sêndôhôn yom tasaŋ

Êmdôhôn yom hoŋ dindéc têtj lau sêkêŋ whiŋ-ɲga, ma êmgilí ɲac bu sêŋkuc ɲapep. ³ ɲamalac daŋ bu êndôhôn yom naŋ so aneŋ yom naŋ gato sip bapia dindéc, me so yom ɲandô naŋ Pômdau Yisu Kilisi dau kêdôhôn, me so yom naŋ tandôhôn pi Anötö ndê lêtj, naŋ tôc asê bocdec bu. ⁴ Iŋ ɲgac toc dau sa-ɲga, ma kêyalê gêŋ daŋ ɲapep dom. Iŋ tac whiŋ yom agwa-agwa ɲambwa, ma yom naŋ kôm lau sêseŋ dau. Tu yom kaiŋ dinaŋ-ɲga dec lau sem lêtmuŋ dau, sic dau, sêsôm yom sac-sac pi dau, ma sêkôc gauc sac pi si asidôwai. ⁵ Lau kaiŋ dinaŋ si gauc kêŋsôn, ma sêseŋ dau ɲapaŋ. Yom ɲandô daŋ yêc ɲac si ɲalôm dom. ɲac gauc gêm bu lêtj danem akiŋ Anötö-ɲga ti lêtj sêtap awa sa-ɲga ɲambwa.

Yom pi lêtj atac whiŋ mone-ɲga

⁶ Magoc yac bu danem akiŋ Anötö ma atac ɲayham pi gêŋ bocke naŋ iŋ bu kêŋ têtj yac, naŋ gitôm datap awa ɲandô sa su. ⁷ Bu têtj têtj dinaŋi sêkôc yac, naŋ dahôc asê amañ sawa, ma dambac ndu ti amañ sawa bocdinaŋ. ⁸ Magoc gêŋ daner-ɲga ti ɲakwê bu yêc yac-ɲga, dec yac atac ɲayham pi gêŋ dau. ⁹ Lau naŋ atac whiŋ bu sêti lau ti lêtjôm, naŋ si atac whiŋ dinaŋ oc ti lêtj Sadaŋ êntôm ɲac-ɲga, ma ɲac oc sêpeŋ ma sêsip iŋ ndê akô sêndi. ɲac oc tagatu gêŋ daêsam, ma sêsa lêtj gauc mbasi-ɲga tu sêtap gêŋ dau sa-ɲga, e kôm ɲac sêtisac ma sêniŋga. ¹⁰ Sac daêsam ɲahu yêc lêtj atac whiŋ mone-ɲga. Lau ɲatô sêhu si sêkêŋ whiŋ siŋ su, ɲahu bu mêtê atac whiŋ mone-ɲga gêm ɲac ahuc sambuc. Ma tu dinaŋ-ɲga dec ɲawapac daêsam tap ɲac sa.

Pol gic yomsu Timoti

¹¹ O Anötö ndê ɲgac, am ɲgô su naŋ. Ndic ahê mêtê sac hoŋ dinaŋ. Êmsahê ɲaŋga bu kôm mêtê gitêŋ ma sa Anötö ndê lêtj eŋ. Sap nem kêŋ whiŋ ti mêtê atac whiŋ lau-ɲga dôŋ, puc daôm dôŋ bu kôm Anötö ndê gwelêŋ ma lic ɲakam sa dom, ma mbo ti nem lêtj malô eŋ. ¹² Lhac ɲaŋga ma ndic siŋ têtj lêtôm hoŋ naŋ bu ku am nem kêŋ whiŋ dulu. Muŋ-ɲga lê am hoc yom asê yêc lau daêsam aŋgô-ɲga bu am kêŋ whiŋ Yisu Kilisi. Gêŋ dau tôc asê bu am tap Anötö ndê galem ndôc tamli ɲapaŋ-ɲga sa su. Bocdinaŋ sap galem

dau ña-ñandô dôñ ñaŋga eñ. ¹³ Yêc Yisu Kilisi, nañ sôm ndê yom asê solop têt Pontias Pailot, ma yêc Anötö nañ kêt gêt hoñ sêmbo tali, nañ aŋgô-ŋga, aö wandic atu am bocdec bu. ¹⁴ Yom hoñ nañ aö gac atu am, nañ êmkuc ñapep, ma sa nem lêt solop ti dabuñ eñ, e yac neñ Pômdau Yisu Kilisi mbu meñ hôt asê, ¹⁵ têt ndoc nañ Anötö kêyalij sa su.

Tampij Anötö dandic ñawaê. Iñ tigen ij gêt hoñ ñadau. Iñ kij hoñ si Kij, ma pômdau hoñ si Pômdau. ¹⁶ Iñ mbo titêm-titêm ma oc pacndê dom. Iñ ndöc ndê ñawê atu ñalôm, tôm dom bu ñamalac dañ tigasuc ñawê dau me lic ij. Iñ ndê waê ñayham ti ij ndê ñaclai atu oc yêc ñapañ. Yomandô!

¹⁷ Sôm têt lau ti lêtôm bu sêtoc dau sa dom ma takwê ñac si awa nom-ŋga bu nem ñac sa lec dom. Bu awa ij gêt yêc ñapañ-ŋga dom, oc niŋga. Ndic atu ñac bu takwê Anötö nañ kêmwasiñ yac ña gêt daêsam tu kôm yac atac ñayham-ŋga. ¹⁸ Ma ndic atu ñac bu sêkôm mêtê ñayham eñ têt lau hoñ, ma bu sêkêt si awa ti wapa tu bu sênem lau ñatô sa, ma sêmwasiñ ñac-ŋga. ¹⁹ Sêkôm bocdinañ dec ñac oc sêpo si awa ñandô sa yêc undambê tu têt ñambu-ŋga-ŋga, nañ ñac oc sêtap lêt ñandô dandöc tañli-ŋga sa.

²⁰ O Timoti. Gwelej ti yom ñandô hoñ nañ Anötö kêt sip am amam, nañ job ñapep eñ. Ndic ahê lau nañ sêsap yom ñambwa-ñambwa dôñ, ma sêndôhôn yom nañ so yom ñandô. Lau dau gauc gêm bu ñac sêtap gauc ñandô sa, magoc mba. ²¹ Lau nañ sêkêt whij yom tasañ dinañ, nañ sêhu si sêkêt whij Yisu siñ su.

Anötö ndê mwasiñ têt mac.

Pol ndê bapia tilu-nga têt Timoti Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pol ndöc gapocwalô ndöc Rom, ma kêsahê bu ñasawa sauñ oc sêndic inj ndu, dec to ndê bapia tilu-nga dindéc têt Timoti. Pol tac whiñ Timoti ndu andô, ma to bapia dindéc bu puc inj dôn bu lhac ñaŋga, ma maya dau me töc dau dom bu hoc ñawaê ñayham asê. Inj tac whiñ bu Timoti lhac gitôm Yisu ndê ñgac siñ-nga ñayham dañ. Ma Pol gêm la Timoti bu yob dau tu mêtê sac tidau-tidau nañ oc êñsôwec tiatu têt têt ñambu-nga, ma kêt puc inj pi kêdôhônwaga tasan.

Pol gic hu ndê bapia

¹ Aö Pol, nañ gati Yisu Kilisi ndê ñapocel kêtuc Anötö ndê atac whiñ. Inj gic bata bu lau nañ sêkêt whiñ Yisu Kilisi oc sêtap señ sêndöc tali-nga sa, dec kêtaliñ aö sa gati aposel, bu wahoc yom dau asê têt lau. ² Gato bapia dindéc têt aneñ atungac tac whiñ-nga, am Timoti. Mwasin ti tawalô ma yom malô akêt Damañ Anötö lu yac neñ Pômdau Yisu Kilisi têt am.

Pol puc Timoti dôn

³ Aö gam akiñ Anötö têt damañi sêkôm, ma galhac inj aŋgô-nga ti atac pa su tu aneñ lêt-nga. Ma têt ôbwêc ti acsalô, aö gauc gêm am yêc aneñ mbec ñalôm, ma aö gam danje Anötö tu am-nga. ⁴ Aö gauc gêm ndoc nañ hêclu dahu dauñ siñ, ma am tañ. Tu dinañ-nga aö tac whiñ bu walic am tiyham, oc kôm aö atac ñayham sa. ⁵ Ma aö gauc gêm am nem lêt kêt whiñ ñaŋga-nga. Aö kayalê bu am nem pômwê Lois lu dinam Yunis sêkêt whiñ ñaŋga, ma gakêt whiñ bu am kêtuc injlu si lêt. ⁶ Tu dinañ-nga dec aö bu water am bu gauc nem Anötö ndê mwasin nañ am kôt têt ndoc aö gakêt amañ sac am. Lhac ñaŋga ma kôm gwelêñ ña mwasin dau ña-ñaclai, gitôm am kôm ya golom tiatu. ⁷ Anötö kêt ndê ñalau têt yac, ma bocdinañ dec datöc dauñ tu sake-nga? Inj kêt ndê ñalau tu kêt ñaclai têt yac, ma tu dambo ti mêtê atac whiñ lau-nga, ma dayob dauñ neñ lêt-nga.

⁸ Bocdinañ mayam daôm tu hoc yom asê pi yac neñ Pômdau-nga dom. Ma mayam tu aö gandöc gapocwalô tu inj-nga dom. Mba! Lhac ñaŋga whiñ aö ma hêclu dahôc ñawapac tu Yisu ndê ñawaê ñayham-nga, têt Anötö dau kêt ndê ñaclai bu puc hêclu dôn. ⁹ Inj gêm yac si ma kêtalê yac sa bu dasa inj ndê lêt dabuñ. Inj kôm gêt dau tu yac neñ ñayham dañ-nga dom. Magoc inj kôm tu inj dau ndê mêtê atac whiñ ti êmwasiñ yac-nga. Têt têt inj kêt undambê ti nom su dom, nañ inj kêtatiñ yom tidôn bu êmwasiñ yac tu Yisu Kilisi-nga. ¹⁰ Ma yac neñ ñgac Nem Yac Si-nga Yisu Kilisi meñ hôt asê nom su, dec Anötö ndê mwasin dau meñ tiawê. Ma ñawaê ñayham têt asê bu Yisu Kilisi ku ñaclai dambac ndu-nga dulu, ma inj ti yac neñ señ dandöc tañli napan-nga. ¹¹ Ma tu ñawaê ñayham dau-nga, dec Anötö kêtaliñ aö sa gati ñgac aheñ-nga ma aposel, ma kêtaliñ aö bu wandôhôn lau. ¹² Tu dinañ-nga dec gahôc ñawapac dindéc. Magoc aö mayañ dauñ dom, galhac ti atac pa su. ñahu bu aö gakêt whiñ Yisu Kilisi, ma aö kayalê inj tidôn. Ma gakêt dauñ ti neñ gêt hoñ sip inj amba, ma gakêt whiñ bu inj gitôm bu yob ñapep e bêt ñambu-nga.

¹³ Yom ñandô nañ aö kadôhôn têt am, nañ kôt dôn gitôm dôhôn ñayham bu êndôhôn têt lau. Ma lêt dakêt whiñ-nga ti atac whiñ asidôwai-nga, nañ gic lau sêkêt whiñ Yisu Kilisi-nga ñawaê, nañ am sap dôn ñaŋga. ¹⁴ ñalau Dabuñ nañ mbo yac lau dakêt whiñ-nga neñ ñalôm, nañ puc am dôn bu yob yom ñandô dakêt whiñ-nga nañ aö gakêt sip am amam su.

¹⁵ Am kêtaliñ bu Pigelas lu Hemogene ma lau Esia-nga hoñ nañ sêmbo malac Rom, nañ sêhu aö siñ su. ¹⁶ Magoc aö water Pômdau bu tawalô Onesiporas ti ndê gôlôwac hoñ, ñahu bu inj gêm aö sa tidim daêsam. Ma inj maya tu aö gandöc gapocwalô-nga dom.

¹⁷ Têñ ndoc inj hóc asê malac Rom, nañ kêsâlê aö ñannga e tap aö sa. ¹⁸ Ma am kêyalê su bu têñ ndoc aö gambo malac Epesas, nañ inj gêm aö sa daêsam. Tu dinañ-nga aö waterj Pômdau bu tawalô inj, ma nem inj sa têñ bêc ñambu-nga.

2

¹ Bocdinañ aneñ balê, lhac ñannga tòm Yisu Kilisi ndê mwasinj puc am dôn. ² Yom nañ aö gahoc asê yêc lau daêsam anğô-nga, nañ am ngô su ma kêyalê. Kwahic dec aö bu wasôm têñ am bu êmyalinj lau ñatô sa, nañ sêsap Kilisi ma yom ñandô dôn ñannga, ma êmdôhôn yom dau têñ ñac e sênjalê tidôn, goc sêkôm gwelenj sêwhinj am ma sêndôhôn lau ñatô. ³ Lhac ñannga ma hóc ñawapac whinj yac, tòm Yisu Kilisi ndê ngac siñ-nga ñayham dañ. ⁴ Ngac siñ-nga ñayham kôc gauc pi inj ndê gwelenj ndic siñ-nga ñapanj, ma hêgo dau tu gênj ñatô-nga dom. Ñahu bu inj bu kôm gênj hoñ tòm inj ndê ñadau tac whinj. ⁵ Ma ñalênj tigenj, asa nañ kêtî whinj lau nañ sênti tu sêhóc gêgêlêc dandi-nga, nañ kêtî kêkuc ñagôlinj solop. Inj bu êñkuc ñagôlinj dom, dec oc tòm dom bu inj kôc ñaôli nañ gic waê ngac ñamata-nga. ⁶ Ma ñalênj solop bu ngac gwelenj andô kôc gênj ñandô tu neñ-nga yêc ndê ôm tiñamata. ⁷ Kôc gauc pi aneñ yom hoñ dindec, bu Pômdau oc whê am nem gauc sa pi yom dau ñahu.

⁸ Am bu hóc ñawapac, dec gauc nem Yisu Kilisi nañ sa akênj Dawid ndê toñ, nañ Anötö uñ inj sa akênj lau batê-nga. Ñawaê ñayham nañ aö gahoc asê, nañ ñahu inj dau. ⁹ Tu ñawaê ñayham dau-nga, dec gahóc ñawapac ma sêsô aö dôn ña sen gitôm ngac sac dañ. Ñac sêsô aö dôn, magoc oc tòm dom bu sêsô Anötö ndê yom dôn. ¹⁰ Aö galic ñayham bu wahóc ñawapac, tu bu wanem lau nañ Anötö kêyalinj ñac sa muñ su, nañ sa. Aö bu watôc señj têñ ñac bu sêtap Anötö ndê mwasinj nem ñac si-nga sa tu Yisu Kilisi-nga, ma sêndôc tali ñapanj yêc Anötö ndê gameñ ñawê-nga.

¹¹ Yom dindec inj yom ñandô solop:

Yac bu dambac ndu dawhinj Yisu, oc dambo tanli dawhinj inj bocdinañ.

¹² Yac bu dalhac ñannga têñ ndoc ñawapac tap yac sa, dec yac oc danem gôlinj dawhinj inj.

Yac bu dasôm bu dati inj ndê dom ma dasêc inj ahuc, dec inj oc sêc yac ahuc bocdinañ.

¹³ Yac bu dakênj whinj gwalec, tigenj Yisu inj Yom ñandô ñadau, ma yom bocke nañ inj gic bata tu yac-nga, nañ oc kôm ñandô sa. Ñahu bu inj gitôm dom bu sêc dau ndê yom ahuc.

Anötö ndê lau gwelenj-nga si lênj

¹⁴ Yom hoñ dindec, am kênj lhac gôlôwac dabunj si gauc ñapanj e tidôn ñac. Yêc Anötö anğô-nga kênj puc ñac bu sêseñ dandi tu yom ñambwa-ñambwa-nga dom. Ñac bu sêseñ dau, dec oc ñandô mba, ma oc kôm lau ñatô si sêkênj whinj tisac. ¹⁵ Êmsahê ñannga bu kôm nem gwelenj hoñ bu ndic Anötö tandô ñayham. Ma inj oc lic am gitôm ngac gwelenj-nga ñayham nañ whê inj ndê yom ñandô sa ñapep, ma gênj dañ oc kôm am mayam daôm dom. ¹⁶ Ndic ahê lau nañ sênjlinj Anötö siñ ma sem yomgalôm pi gênj ñambwa-ñambwa nom-nga ñapanj. Bu lau nañ sêsap yom kaiñ dinañ dôn, nañ si mêtê sac oc êñsôwec tiatu ñapanj e sêhu Anötö siñ gacgeñ. ¹⁷ Ma yom dau oc tiapa ma kôm lau sêtisac, nditôm gambochôm sac nañ gênj lau tidac-tidac. Himeneus lu Piletus sêmbo lau dinañ si toñ ñalôm. ¹⁸ Injlu sêhu yom ñandô siñ su. Sêsôm têñ lau bu ndoc lau sêtisa akênj lau batê-nga meñ hóc asê su. Ma bocdinañ sêkôm lau ñatô si sêkênj whinj tisac.

¹⁹ Magoc Anötö ndê yom ñandô inj gitôm alhó ñannga, nañ inj po inj ndê gôlôwac dabunj sa sêlhac ñahô. Ma inj kênj yom ñalhô dinda lu têñ yac bocdec bu, “Lau nañ sêti Pômdau ndê lau, nañ inj kêyalê ñac hoñ tidôn,” ma “Lau hoñ nañ sêsôm bu sêkênj whinj Pômdau, nañ sêhu mêtê sac hoñ siñ mañ.”

²⁰ Wapa gwelenj-nga tidau-tidau yêc ngac ti lêlôm ndê andu ñalôm. Ñatô gic waê gwelenj tiwaê, ma ñatô gic waê gwelenj bambalinj. Gênj tiwaê sêmasañ ña gol ma silba, ma gênj waêmbe sêmasañ ña a me nom. ²¹ Ma yêc yac ñamalac bocdinañ. Mêtê daêsam yêc tu tanjuc-nga. Asa nañ timêtê dau ñapep ma hu mêtê sac hoñ siñ, nañ gitôm gênj

nañ sêmasañ ña gol ma silba. Inj oc ti ñgac akiñ ñayham ma dabuñ bu nem akiñ yac neñ ñadau, ma inj oc tòm bu kôm gwelen ñayham-ñayham daêsam.

²² Mêtê ñalôm ñagalac-nga nañ balêi sêkôm, nañ hu siñ gacgeñ. Ma êmkuc lêt gitên ti mêtê dakên whiñ-nga ti atac whiñ lau-nga ma lêt yom malô-nga, tòm lau nañ sêkên whiñ Pômdau sêkôm ti ñalôm ñawasi eñ. ²³ Lau nañ sêseñ dau tu yom gauc mbasi-nga, nañ ndic sôn daôm whiñ ñac dom. Bu yom kaiñ dinañ oc li lau sa ma sêkên kisa dandi.

²⁴ Asa nañ bu ti Pômdau ndê ñgac akiñ ñayham, nañ ndic ahê yom nañ kôm lau sêseñ dau-nga mañ. Ma inj kôc ndê ñalôm dôn ma tac ñandê ñagahô tu gêt nañ lau sêkôm têt inj-nga, nañ dom. ñayham bu inj ñgac tiguañ nañ gitôm bu êndôhôn lau ñatô, ma inj kôm mêtê malô ti ñayham têt lau hoñ. ²⁵ Lau nañ bu sêseñ Anötö ndê yom ñandô, nañ goc inj oc êndôhôn ñac ti ndê ñalôm malô, bu mboe Anötö oc kêt ñac sênem si ñalôm kwi, ma whê ñac si gauc sa e sênjalê yom ñandô. ²⁶ ñac oc sênjalê bu muñ-nga sêpeñ sêsip Sadañ ndê akô si, ma sêti inj ndê lau akiñ ñambwa nañ sêkôm tòm inj atac whiñ. Magoc ñac bu si gauc sa ma sênem dau kwi, dec oc tòm bu sêhu Sadañ siñ ma sêsa Anötö ndê lêt.

3

Mêtê sac têt ñambu-nga-nga

¹ Aô wasôm têt am bu têt têt ñambu-nga mêtê sac daêsam oc meñ sa. ² Lau oc atac whiñ dau ma atac whiñ mone hôc gêlêc, ñac oc sêpo dau sa ma sêsôm yom sêtoc dau sa-nga daêsam, sêsôm yom sac-sac daêsam, dançapêc têt damba ti dindai, sênem dançe lau nañ sêkên gêt têt ñac-nga dom, ma sêtec mêtê dabuñ ti mêtê gitên. ³ ñac oc atac whiñ lau dom ma sêsôm yom sac pi ñac, ma ñac oc sêsuc lau ñatô si yom kwi dom. ñac oc sênem gôlinj dau si lêt ñapep dom, sêkôm gêt hoñ bambalinj tòm si atac whiñ, sêndic lau ti sêkôm ñac ñayom, ma sêtec mêtê ñayham ti gêt ñayham hoñ. ⁴ ñac lau sêpêt biakinj-nga, lau nañ si lêt sañsalañ, ma lau sêtoc dau sa-nga. ñac atac whiñ Anötö dom, tiger ñac atac whiñ gêt ñayham-ñayham nom-nga hôc gêlêc su. ⁵ ñac sêsa si lêt gitôm sem akiñ Anötö, tiger sêsêc inj ndê ñaclai ahuc. Am mbo ahê lau kaiñ dinañ hoñ. ⁶ Bu ñac si lau ñatô sêmbac yom lau e lau dau sêkôc ñac sa. Ma sêndôhôn ñac si yom tasanj têt lauwhê gauc babalê, e lauwhê dau sêsôc ñac si yom ñapu. Lauwhê kaiñ dinañ mêtê sac ti mêtê ñalôm ñagalac-nga gêm ñac si ñalôm ahuc. ⁷ ñac atac whiñ bu sênçô yom daêsam, ma tac whiñ bu lau sêndôhôn ñac, magoc ñac si gauc sa dom pi yom bocke inj yom ñandô. ⁸ Kêdôhônwaga tasanj dinañ sêkên kisa yom ñandô tòm Yanis lu Yambres sêkên kisa Moses.* ñac si gauc tisac su, ma ñac si sêkên whiñ Anötö mbasi sambuc. ⁹ Magoc ñac si gwelen oc nem ñandô dom, ñahu bu lau tiguañ hoñ oc sênjalê bu ñac si lêt inj lêt gauc mbasi-nga, tòm Yanis lu Yambres si lêt.

Pol gêm la Timoti

¹⁰ Am daôm kêyalê aô tidôn. Am kêyalê yom hoñ nañ aô kadôhôn, ti aneñ lêt gambo-nga, ma ñahu bocke dec gakôm gwelen, aneñ lêt gakên whiñ-nga ti atac whiñ lau-nga, ma lêt galhac ñançga ma gahôc ñawapac ti atac malô-nga. ¹¹ Am kêyalê gêt hoñ nañ hôc asê aô yêc malac Antiok, malac Aikoniam ma malac Listra, ma ñawapac ti ñandê hoñ nañ aô gahôc. Magoc Pômdau kêgaho aô su yêc gêt hoñ dinañ. ¹² Yomandô wasôm têt am. Lau hoñ nañ sêkên whiñ Yisu Kilisi, ma atac whiñ bu sêsa lêt gitên, nañ lau oc sêkên kisa ñac bocdinañ. ¹³ Ma lau sac ti lau tasanj si lêt sac oc tisac sambuc. ñac oc sênçsau lau ma lau oc sênçsau ñac.

¹⁴ Ma am daôm, yom nañ am kêdôhôn ma kêt whiñ su, nañ sap dôn. ñahu bu lau nañ sêndôhôn am, nañ am kêyalê ñac ti ñac si lêt gitên su. ¹⁵ Têt ndoc am mbo balê, nañ am kêyalê Anötö ndê yom dabuñ nañ sêto yêc nañ. Yom dau gitôm bu kêt gauc têt yac e dakên whiñ Yisu Kilisi ma datap Anötö ndê mwasiñ nem lau si-nga sa. ¹⁶ Ma Anötö ndê

* 3:8: Yanis lu Yambres - ñgac lu dinañ si ñaê yac oc datap sa yêc Yom Lênsêm Akwa dom. Magoc lau ñatô gauc gêm bu injlu ñgac mbectoma lu nañ sêkôm gêt dalô bu sêhôn gêlêc gêt dalô nañ Moses kôm. Alic Eks 7:11, 22; ma 9:11.

yom hoj nañ sêto yêc nañ, inj ndê ñalau gêm gôliñ lau dec sêto. Bocdinañ yom dau inj ñayham bu tandôhôn têtñ lau, tu datôc lau si giso asê ma tamatôc ñac-ñga, ma tu dawhê Anötö ndê lêtñ gitêtñ sa-ñga. ¹⁷ Yac dakôm bocdinañ tu bu Anötö ndê lau sênjalê inj ndê yom hoj tidôn, ma yom dau nem ñac sa e sêkôm si gêtñ sambob ñapep eñ.

4

¹ Am kêyalê bu Yisu Kilisi oc mbu meñ ti ñaclai atu bu nem gôliñ gêtñ hoj, ma inj oc êñsahê lau tali ma lau batê pi ñac si mêtê. Yêc inj aᅅgô-ñga, ma yêc Anötö aᅅgô-ñga, aö bu wandic yomso am bocdec bu. ² Nem mêtê lau, ma whê Anötö ndê yom sa têtñ ñac tôm têtñ hoj. Kêtñ puc lau bu sêkôm sac dom, ma ñac nañ sêkôm giso, nañ têtñ ñac si giso asê e sêkac si ñalôm kwi. Êmgilí lau hoj bu sêlhac ñaᅅga. Puc daôm dôn ma lhac ñaᅅga ti atac pa su. Ma whê gêtñ hoj sa yêc awê têtñ lau. ³ Bu têtñ oc meñ sa, nañ lau oc sêtec bu sênᅅgô yom ñandô pi Anötö ndê lêtñ. Magoc ñac oc atac whiñ bu sênᅅgô yom nañ puc ñac dôn bu sêkôm mêtê sac-sac tôm ñac dau si atac whiñ. Tu dinañ-ñga dec ñac oc sêsap kêdôhônwaga tasan dôn, ma sêhê daᅅga ñac si yom ñapep eñ. ⁴ ñac oc sêpôc daᅅgasuñ ahuc têtñ yom ñandô, ma tac whiñ bu sênᅅgô lau andô si miñ ñambwa-ñambwa.

⁵ Magoc am ñgac daôm ñgô. Yob daôm bu kôm gêtñ hoj ti gauc eñ. Hôc ñawapac ti atac pa su, hoc ñawaê ñayham asê têtñ lau, ma kôm am nem gweleñ nem akiñ Anötö-ñga hoj ñapep ma ti atac whiñ.

⁶ Ma aö dauñ dec, kasahê bu têtñ meñ kêpiñ bu wahu nom dindec siñ. Aneñ têtñ wambo nom-ñga gitôm laclhu wain-ñga nañ sêkêc pi alta ti da têtñ Anötö, ma kêpiñ bu pacndê. ⁷ Aö galhac ñaᅅga ma gac siñ tu Anötö ndê yom ñayham-ñga, aö kati e gahôc asê ñabatij su, ma gakôc aneñ gakêtñ whiñ dôn. ⁸ Pômdau, yac neñ ñgac gitêtñ êmatôc yac-ñga kêmasañ ñaôli ñayham bu kêtñ têtñ lau gitêtñ têtñ bêc ñambu-ñga. Ma malô aö watap ñaôli ñayham dau sa. Magoc aö taᅅwasên dom. Lau hoj nañ sêkêtñ bata Yisu bu mbu meñ, nañ oc sêtap si ñaôli ñayham sa bocdinañ.

Pol tac whiñ bu Timoti têtñ inj ndi

⁹ Aö tac whiñ bu am êmasañ daôm ñgahô ma têtñ aö mweñ. ¹⁰ Bu aö kakiñ Kresens têtñ gameñ Galesia-ñga gi, ma Taitus têtñ gameñ Dalnesia-ñga gi. Ma Demas hu aö siñ ma kôlhô têtñ malac Tesalonika gi, ñahu bu inj tac whiñ gêtñ nom-ñga hôc gêlêc su. ¹¹⁻¹² Aö kakiñ Tikikus têtñ malac Epesas gi su, ma Luk tawasê dec mbo whiñ aö. Têtñ ndoc am mweñ, goc kôc Mak whiñ am, bu inj ñgac ñayham bu nem aö sa tu aneñ gweleñ-ñga. ¹³ Ma kôc aneñ ñakwê baliñ nañ gahu siñ whiñ Kapus yêc malac Troas, ma kôc aneñ bapia tilhuñ. Ma aö tac whiñ ñandô bu am kôc aneñ bôc ñamlic ñatô, nañ sêto Anötö ndê yom pi, nañ whiñ.

¹⁴ Aleksanda, ñgac pec ain-ñga dinañ, inj kêtñ kisa aö ma kôm mêtê sac daêsam têtñ aö. Pômdau oc kêtñ ñagêyô têtñ inj, êñkuc inj ndê mêtê sac. ¹⁵ Yob daôm tu inj-ñga, bu inj kêtñ kisa yac tu gweleñ ñawaê ñayham-ñga, ma kalhac lau ahuc bu sênᅅgô dom.

¹⁶ Têtñ ndoc ñamata-ñga nañ lau Rom-ñga sêmatôc aneñ yom, nañ lau dañ sêpuc aö dôn dom, hoj sêhu aö siñ. Magoc aö wateñ Anötö bu suc ñac si giso kwi. ¹⁷ Têtñ ndoc dinañ Pômdau dau kalhac whiñ aö ma puc aö dôn, dec gam mêtê hoj timala ma flau gameñ apa-ñga hoj nañ sêmbo andu sêmatôc yom-ñga, nañ sênᅅgô. Ma inj kêgaho aö su yêc layon whasuñ.* ¹⁸ Ma aö gakêtñ whiñ bu inj oc nem aö si yêc gêtñ hoj nañ lau sac bu sêkôm têtñ aö, ma kêtñ aö wandôc ñayham yêc inj ndê gameñ undambê-ñga. Dahoc inj ndê waê asê kwahic dec ma tôm bêc hoj ndi. Yomandô!

Yom ñambu-ñga

* 4:17: Pol sôm bu Pômdau gêm inj sa bu layon señ inj dom. Têtñ têtñ dinañ lau nañ sêkêtñ kisa lau sêkêtñ whiñ-ñga nañ sêkêtñ daêsam têtñ layon señ ñac. Tigeñ ñac sic yao bu sêkêtñ lau Rom-ñga têtñ layon dom. Pol inj ñgac Rom-ñga (Apo 16:37) ma tu dinañ-ñga lau atu-tu gauc gêm bu Pol ndê yom dinañ inj gitôm yom gôliñ, ma lau sac nañ sêkêtñ kisa inj, nañ inj gêm dôhôn ñac pi layon.

¹⁹ Kôm aneŋ acsalô ŋayham têŋ Prisila lu iŋ nakweŋ Akwila ma têŋ lau hoŋ naŋ sêmbô Onesiporas ndê andu. ²⁰ Erastas gacgeŋ mbo malac Korin, ma gahu Tropimus siŋ mbo malac Miletus, bu iŋ gêm̄bac. ²¹ Aô tac whiŋ bu am mweŋ ŋagahô, ma hôc asê dindêc muŋ su, naŋ goc ndoc uhô-ŋga. Yubelas lu Pudens, ma Lainas lu Klaudia ma asidôwai gameŋ dindêc-ŋga hoŋ sêkêŋ si acsalô têŋ am. ²² Pômdau whiŋ am ma iŋ ndê mwasiŋ puc mac hoŋ dôŋ.

Pol ndê bapia têtj Taitus Yom whê bapia dindéc sa-nga

Taitus inj ngac Israel-nga dom, magoc inj ngô ñawaê ñayham nañ Pol hoc asê, dec kêñ whiñ Yisu Kilisi. Tiñambu inj kêsêlêñ whiñ Pol, ma kôm gweleñ ñawaê ñayham-nga whiñ inj. Inj pi malac Jerusalem whiñ Pol lu Banabas têtj têtj nañ injlu si sêlic lau aposel yêc dinañ (Gal 2:1; Apo 15:2). Pol kêkiñ Taitus têtj malac Korin tidim lu (2 Kor 7:6-7; 8:6, 16), ma tiñambu injlu sêkôm gweleñ sêmbo nduc Krit. Pol hu Taitus siñ mbo nduc Krit tu yob lau sêkêñ whiñ-nga nañ sêmbo dinañ (Taitus 1:5), ma tiñambu inj to bapia dindéc têtj Taitus.

Yêc bapia dindéc Pol to yom pi lêtj bu Taitus êñyaliñ lau bata sa tu sênem gôliñ lau sêkêñ whiñ-nga. Inj kêñ puc Taitus pi kêdôhônwaga tasan, ma whê inj ndê gauc sa pi yom tu êndôhôn têtj lau sêkêñ whiñ-nga, ma pi mêtê ñayham ma lêtj gitêtj tu sêñkuc-nga. Yom atu nañ Pol tac whiñ bu lau sêkêñ whiñ-nga gauc nem ñapan, nañ bu ñac sêti lau wakuc ña ñalau Dabuñ ndê ñaclai (2:14; 3:1-8).

Pol gic hu ndê bapia têtj Taitus

¹ Aô Pol, Anötö ndê ngac akiñ ma Yisu Kilisi ndê †aposel, gato bapia dindéc. Aô gati aposel bu wapuc lau nañ Anötö kêyaliñ ñac sa, nañ dôn, tu bu sêkêñ whiñ Yisu ñanga, ma sêñyalê yom ñandô nañ tôc Anötö ndê lêtj gitêtj têtj ñac tu sêñkuc-nga. ² Ma lau nañ sêkêñ whiñ ma dañga wambu yom ñandô dau, nañ sêkêñ bata mwasiñ dandôc tanji ñapan-nga. Anötö gic bata mwasiñ dau têtj yac muñ su, têtj ndoc inj kêñ undambê ti nom su dom. Ma yac tanjalê bu Anötö gitôm dom bu êñsau yac, ma boc-dinañ yom bocke nañ inj kêmatiñ tidôn, nañ oc ñandô sa. ³ Yac neñ Anötö Nem Yac Si-nga kêyaliñ ndoc sa bu yom pi mwasiñ dau meñ sa tiawê, dec kwahic dec gic atu aô ma kêñ yom dau sip aô aman bu wahoc asê têtj lau.

⁴ Bapia dindéc gato têtj am Taitus, nañ aô galic am gitôm aô atuñ ñandô tu hêclu neñ dakêñ whiñ-nga. Mwasin ti yom malô têtj am, akêñ Daman Anötö lu yac neñ †ñgac Nem Yac Si-nga Yisu Kilisi.

Taitus ndê gweleñ

⁵ Aô gahu am siñ mbo nduc Krit, ñahu bu aô tac whiñ bu am mbo whiñ lau sêkêñ whiñ-nga ma ndic dabiñ gweleñ ñatô. Ma êmyaliñ lau bata sa tôm malac ndi, tôm nañ gasôm têtj am muñ su. ⁶ Lic bu ñamalac bocke nañ am bu kêñ ti ngac bata, nañ ndê lêtj bocdec. Inj ngac nañ ndê giso mbasi, ma inj gêm awhê tigen. Inj ndê balêkoc sêkêñ whiñ Yisu, sêngô yom, ma sêsa si lêtj malô. Ma bocdinañ lau dañ oc tôm dom bu sêngôliñ yom pi ñac. ⁷ Bu ngac nañ ti gôlôwac dabuñ si ñagôlôn, nañ yob Anötö dau ndê gên, ma bocdinañ lic bu inj ngac nañ kôm giso dañ dom. Lau sêtoc dau sa-nga, lau atac ñandê-nga, lau sêndic lau bambaliñ-nga, lau sênôm gên êñiñ ñac-nga, ma ñac nañ atac whiñ mone kêlêc, nañ si dañ oc tôm dom bu ti ngac bata. ⁸ ñgac ñayham bu am kêñ ti ngac bata, nañ ñamalac kôc lau sa ma êmwasiñ ñac-nga, inj atac whiñ mêtê ñayham ti gên ñayham hon, inj ñamalac gauc ñawa, ma inj sa ndê lêtj gitêtj ti dabuñ ma timêtê dau ñapep. ⁹ Inj sap yom ñandô dakêñ whiñ-nga tôm aposel sêndôhôn, nañ dôn. Ma bocdinañ dec inj gitôm bu whê yom sa ñapep bu puc lau dôn, ma tôc lau nañ sêseñ yom ñandô, nañ si giso asê.

¹⁰ Bu lau sêseñ yom ñandô-nga daêsam dec sêmbo. ñac lau whapan ñambwa nañ sêndôhôn yom tasan tu sêñsau lau-nga. Ma mêtê kaiñ dinañ, lau nañ sêsap lau Israel-nga si †pwc sêse ñamlic ñatô su-nga dôn, nañ sêkôm hêc gêlêc su. ¹¹ Sôm têtj lau dinañ bu sênem dau dôn. Bu yom nañ sêndôhôn, nañ yom so, ma kêñsôn lau daêsam si sêkêñ whiñ. Ma sêndôhôn yom dau tu sêkôc awa-nga ñambwa. ¹² ñac dau si propet dañ hoc yom asê pi ñac ma sôm, “Lau Krit ñac lau tasan ma lau siñsêlêc. ñac lau oyom dinda,

ma êlêmê seŋ gêŋ ŋawahô.” ¹³ Yom dau iŋ yom ŋandô. Bocdinaŋ sôm yom sêmbalaŋ-ŋga solop têt lau Krit naŋ sêndôhôn yom tasan, bu sênem dau kwi ma sêkêŋ whiŋ yom ŋandô. ¹⁴ Ma sêhu l au andô Israel-ŋga si miŋ ŋambwa-ŋambwa hoŋ siŋ, ma sêsôc lau naŋ sêhu yom ŋandô siŋ, naŋ si ŋagôliŋ ŋambwa ŋapu tiyham dom.

¹⁵ Lau naŋ si ŋalôm ŋawasi, naŋ si gêŋ hoŋ oc ŋawasi bocdinaŋ. Magoc lau ti ŋalôm ŋadômbwi naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu dom, naŋ si gêŋ daŋ oc ŋawasi yêc Anötö aŋgô-ŋga dom. Ŋac si gauc ti ŋalôm ŋadômbwi sa ma tisac su. ¹⁶ Lau kaiŋ dinaŋ sêsôm bu sêŋyalê Anötö, magoc ŋac si mêtê tôc asê bu sêŋyalê iŋ daŋ dom. Ŋac lau sac sambuc, ma lau daŋgapêc-ŋga. Oc tôm bu ŋac sêkôm gêŋ ŋayham daŋ dom.

2

Pol kêŋ yom têt Taitus bu êndôhôn têt lau

¹ Taitus, êmdôhôn lau êmkuc yom ŋandô naŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga hoŋ sêŋkuc. ² Êmdôhôn laungac akwa-kwa bu sênôm gêŋ êŋiŋ ŋac-ŋga dom ma sêmbô gauc ŋawa eŋ, sêtimêtê dau ŋapep, ma sêsa si lêt solop eŋ. Puc ŋac dôŋ bu sêsap yom ŋandô dakêŋ whiŋ-ŋga ma mêtê atac whiŋ lau-ŋga dôŋ, ma sêlhac ŋaŋga. ³ Ma ŋalêt tigeŋ dinaŋ, êmdôhôn lauwhê akwa-kwa bu sêsa si lêt gitôm lauwhê dabuŋ andô, sêsôm yom bambaliŋ pi lau dom, sênôm wain êŋlêc dom, ma sêti kêdôhônwaga mêtê ŋayham-ŋga. ⁴ Bocdinaŋ ŋac oc sêtôm bu sêndôhôn lauwhê wakuc bu atac whiŋ si laungaci ti balêkoc, ⁵ sêtimêtê dau ŋapep, sêsa lêt ŋayham ma ŋawasi, sêkôm si gwelen andu-ŋga ŋapep eŋ ma ti atac whiŋ, ma sêsôc si laungaci ŋapu. Ŋac bu sêkôm bocdinaŋ, dec oc tôm dom bu lau naŋ sêkêŋ whiŋ dom, naŋ sêsu Anötö ndê yom susu.

⁶ Ma êmgilí balêi wakuc bu sênem gôliŋ si lêt ŋapep. ⁷ Am daôm yob nem lêt hoŋ bu ti dôhôn ŋayham bu balêi sêlic ma sêŋkuc. Gêŋ bocke naŋ am bu êmdôhôn têt ŋac, naŋ am daôm kôm muŋ, goc ŋac sêlic ma sêŋkuc. Kôm ti ŋandô ma ti nem ŋalôm sambuc eŋ. ⁸ Yob nem whamsuŋ bu sôm yom ŋayham eŋ têt ndoc am bu êmdôhôn ŋac, ma bocdinaŋ lau daŋ oc sêtôm dom bu sêpu am nem yom. Ma bocdinaŋ lau naŋ sêkêŋ kisa am, naŋ oc tôm dom bu sêtap yom daŋ sa bu sêŋgôliŋ pi yac lau dakêŋ whiŋ-ŋga, ma tu dinaŋ-ŋga ŋac oc maya dau.

⁹ Sôm têt lau akiŋ ŋambwa naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu, bu sêsôc si ŋadaui si yom hoŋ ŋapu, ma sêsôm yom sac daŋ pi ŋac dom. Sênem akiŋ ŋapep, tu bu si ŋadaui sêlic ŋac ŋayham-ŋga. ¹⁰ Ŋac sênem kaŋ si ŋadaui si gêŋ dom, dec ŋadaui oc atac lu-lu dom bu sêkêŋ gêŋ sip ŋac amba bu sêyob. Ŋac bu sêkôm si mêtê hoŋ ŋapep, dec lau daêsam oc tac whiŋ bu sêŋgô yom naŋ tandôhôn pi yac neŋ Anötö, naŋ gêm yac si.

Anötö ndê mwasiŋ nem yac si-ŋga ŋa-ŋandô

¹¹ Bu Anötö kêkiŋ Kilisi sip nom meŋ ma mbac ndu tu lau hoŋ-ŋga, ma bocdinaŋ iŋ ndê mwasiŋ atu nem lau si-ŋga meŋ sa tiawê. ¹² Ma mwasiŋ dau gêm yac sa tu lêt dambo nom-ŋga, ma kêdôhôn yac bu dapuc dômwêŋ mêtê sac nom-ŋga hoŋ, ma datimêtê dauŋ bu dasa lêt gitêt ti dabuŋ eŋ. ¹³ Dasap lêt dau dôŋ, ma dahôn bêc ŋayham naŋ dakêŋ bataŋ dambo, naŋ yac neŋ Anötö tiwaê ma Ŋgac Nem Yac Si-ŋga Yisu Kilisi, oc mbu meŋ ti ŋawasi atu. ¹⁴ Yisu Kilisi kêŋ dau tu yac-ŋga, bu nemlhi yac ma êŋgapwêc yac su yêc sakiŋ mêtê sac-ŋga, ma bu kôm yac dati iŋ dau ndê lau wakuc. Ma iŋ atac whiŋ bu yac dambo ti lêt ŋawasi ma dakêŋ neŋ ŋalôm sambuc tu dakôm mêtê ŋayham-ŋga.

¹⁵ Taitus, êmdôhôn yom hoŋ dindec têt lau sêkêŋ whiŋ-ŋga. Êmgilí ŋac ti ŋaŋga bu sêsôc yom dau ŋapu, ma lau naŋ sêkôm giso, naŋ êmatôc ŋac ti ŋaclai bocdinaŋ. Ma yob daôm ŋapep bu lau daŋ sêpu am dom.

3

Lau sêkêŋ whiŋ-ŋga si lêt wakuc

¹ Whê sa tiyham têt lau sêkêŋ whiŋ-ŋga, bu mêtê ŋayham bocdec gic ŋac ŋawaê. Sêsôc gôliŋwaga ti lau bata ŋapu, ma daŋga wambu yom ŋapep. Ma ŋac sêhê gauc pi mêtê

ņayham e sêkôm ņapaņ. ² ņac sêsôm yom sac-sac pi lau dom, sêseņ dau dom, ma sêkôm mêtê malô têt lau hoņ. Ma sêmbo ti sêņgwiniņ dau ma sêtoc lau hoņ sa ņapep. ³ Bu kwahic dec yac dasa neņ lêt tiwakuc. Magoc muņ-ņga, yac dakêt whiņ su dom, ma dasa lêt gauc mbasi-ņga. Yac lau daņaņpêc-ņga, ma mêtê ņalôm ņagalac-ņga ti mêtê nom-ņga kôm yac neņ gauc kêtsoņ e tam akiņ mêtê sac dau tac ņawaê. Dambo ti dalic lau ņatô sac ma tam lêmuņ ņac, ma mêtê atac tec asidôwai-ņga gêm yac hoņ ahuc. ⁴ Tigeņ tiņambu yac neņ Anötö Nem Yac Si-ņga ndê lêt tawalô ti atac whiņ yac-ņga meņ tiawê. ⁵ Iņ gêm yac si, tu yac neņ lêt ņayham daņ-ņga dom, magoc tu iņ dau ndê mêtê tawalô yac-ņga. Iņ gêm yac si ņalêt bocdec. Iņ kêtwasiņ yac neņ mêtê sac hoņ su dec yac dati lau wakuc, ma ņalau Dabuņ wê yac dasa neņ lêt tiwakuc. ⁶ Yomandô. Tu Yisu Kilisi yac neņ ņgac Nem Yac Si-ņga, dec Anötö kêmwasiņ yac kêtêc ma kêt ņalau Dabuņ dau sip yac neņ ņalôm. ⁷ Iņ kôm boc-dinaņ dec sam yac bu lau gitêt, kêtuc iņ ndê lêt êmwasiņ yac-ņga. Ma kwahic dec yac dawêkaiņ gameņ dandöc taņli ņapaņ-ņga, naņ dakêt batan dambo. ⁸ Yom hoņ dinaņ iņ yom ņandô ma ņayham tu dakêt whiņ-ņga.

Aö tac whiņ bu am puc aneņ yom hoņ dôn têt gôlôwac dabuņ, bu lau hoņ naņ sêkêt whiņ Anötö, naņ sêyob dau ņapep bu sêkôm mêtê ņayham ņapaņ. Lêt dinaņ iņ lêt ņayham ma oc êmwasiņ lau hoņ.

⁹ Am ndic ahê lau naņ êlêmê sêseņ dau tu yom gauc mbasi-ņga, ma tu yom pi abaņi si ņaê-ņga. Ma ndic ahê lau naņ sêwhê dau kôc ma sêseņ dau pi lau Israel-ņga si yomsu. ņahu bu ņac si yom hoņ dinaņ ņandô mba, ma oc nem lau sa dom. ¹⁰ Asa naņ bu kôm mêtê whê lau kôc-ņga, naņ sôm iņ. Iņ bu kôm tiyham, goc sôm iņ tidim lu-ņga. Ma iņ bu sôc ņapu dom, dec am ti lau sêkêt whiņ-ņga hoņ apuc dômwêm iņ. ¹¹ Am kêtalê su, bu ņamalac kaiņ dinaņ ndê lêt kêtsoņ, ma iņ kôm sac. Iņ kic dau ndê yom tu tap Anötö ndê matôc sa-ņga, ņahu bu iņ sap lêt naņ iņ kêtalê bu lêt so, naņ dôn.

Yom ņambu-ņga

¹² Malô waņkiņ Atemas me Tikikus têt am loc, ma têt ndoc iņlu si daņ hóc asê am, naņ êmsalê seņ bu têt malac Nikopolis mweņ ņagahô ma lic aö. ņahu bu aö gauc gêm bu wambo malac dindê têt ndoc uhô-ņga. ¹³ Têt ndoc Senas, ņgac êmatôc yom-ņga, lu Apolos bu sêhu nduc Krit siņ, naņ goc kôm gêt hoņ bu êmasaņ iņlu si seņ gwanaņ. Ma bocdinaņ iņlu oc sêpônda gêt daņ dom. ¹⁴ Êmdôhôn yac neņ lau sêkêt whiņ-ņga bu sêkôm gwelêņ ņayham tu bu sêkôm kwa dau ma sênem lau naņ sêpônda dau, naņ sa-ņga. Ma bocdinaņ ņac si sêkêt whiņ oc nem ņandô. ¹⁵ Lau hoņ naņ sêmbo sêwhiņ aö, naņ sêkêt si acsalô têt am. Ma aö wandac am bu kêt aneņ acsalô têt lau sêkêt whiņ-ņga hoņ naņ atac whiņ yac. Pômdau ndê mwasiņ whiņ mac hoņ.

Pol ndê bapia têtj Pilemon Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pilemon dau inj ngac kêtj whinj Pômdau-nga nanj ndöc malac Kolosi, ma inj ngac ti lêlôm. Muñ-nga Pilemon gêmli ngac danj ñaê Onesimus bu ti inj ndê ngac akiñ ñambwa, magoc malô inj sinj Pilemon ma kôlhô gi mbo malac danj. Tinjambu Onesimus ngô ñawaê ñayham nanj Pol hoc asê e inj gêm dau kwi ma kêtj whinj Yisu. Inju sêmbo sêwhinj dau e Pol bu êñkinj Onesimus mbu têtj Pilemon ndi, dec to bapia dindéc têtj inj. Lau Rom-nga si yomsu danj yêc bocdec bu, ngac akiñ bocke nanj sinj ndê ñadau ma kôlhô su yêc inj, nanj tôm bu ñadau ndic inj ndu. Tu dinanj-nga dec Pol to bapia ma ndac Pilemon bu kôc Onesimus sa ti atac ñayham, ma lic inj tôm ngac akiñ dom, magoc tôm asidôwa kêtj whinj-nga danj. Bu kwahic dec ngac dau kêtj whinj Yisu Kilisi.

Pol whê bapia dindéc ñahu sa

¹ Aô Pol, nanj gandöc gapocwalô tu Yisu Kilisi-nga, alu Timoti yac neñ asidôwa, ato bapia dindéc têtj Pilemon, alu mba silip ñayham nanj kôm Anötö ndê gweleñ whinj alu. ² Ma yac ato têtj lau sêkêtj whinj-nga nanj êlêmê sêkac sa bu sêlic om sêmbo am nem andu, ma têtj yac neñ lhuñwê Apia, ma têtj Akipus yac neñ asidôwa nanj kôm gweleñ whinj yac tôm Anötö ndê ngac sinj-nga ñayham. ³ Mwasinj ti yom malô akêtj Damanj Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi, têtj mac hoñ.

Pol gêm danje Anötö tu Pilemon-nga

⁴ Yêc aneñ mbec hoñ ñalôm, aô gauc gêm am, ma gam danje aneñ Anötö tu am-nga. ⁵ Ñahu bu aô ganjô bu am kêtj whinj Pômdau Yisu ñanja, ma am atac whinj Anötö ndê lau dabuñ hoñ. ⁶ Aô gateñ mbec bu mwasinj ñayham hoñ nanj yac datap sa yêc Kilisi, nanj oc lhac am nem gauc ñamata tôm bêc hoñ. Ma bocdinanj am nem kêtj whinj oc nem ñandô daêsam ma nem lau daêsam sa. ⁷ O aneñ asidôwa, ñawaê pi am nem mêtê atac whinj lau sêkêtj whinj-nga ti gêm ñac sa-nga, dec kôm aô atac ñayham atu ma puc aô dôñ.

Pol gêm malô Pilemon ndê ñalôm tu Onesimus-nga

⁸ Aô bu wandac am tu gêtj danj-nga. Gitôm bu wandic atu am bu kôm gêtj dau tu Kilisi ndê ñaê-nga. ⁹ Magoc tu mêtê atac whinj danj-nga, dec wasôm ñambwa têtj am. Am kêyalê aô su, aô ngac andô Pol nanj gandöc gapocwalô tu Yisu Kilisi-nga. ¹⁰ Aô bu wanem aô neñ balê Onesimus awha têtj am. Inj ngô mêtê nanj aô gahoc asê yêc gapocwalô, ma kêtj whinj dec aô gasam inj bu aô atunjac. ¹¹ Muñ-nga inj gêm akiñ am, tigerj inj hu am sinj dec am gêlic inj bu ngac akiñ sac. Magoc kwahic dec inj ti ngac akiñ ñayham tôm bu oc nem alu lu-lu sa. ¹² Aô tac whinj inj ñandô, magoc kwahic dec wanjkinj inj mbu têtj am loc. ¹³ Aô gandöc gapocwalô tu gweleñ ñawaê ñayham-nga, ma aô tac whinj bu wakôc Onesimus dôñ gacgeñ mbo whinj aô bu nem aô sa. Am bu lic ñayham bu hu inj sinj bu mbo whinj aô, dec am oc nem aô sa ñandô. ¹⁴ Magoc aô gatec bu wakac am bu hu inj sinj têtj aô. Aô atac whinj bu am kôm tu am daôm nem atac whinj-nga. Tu dinanj-nga dec aô oc wakôc inj dôñ bu mbo whinj aô lec dom, bu aô ganjô yom gatô yêc am su dom.

¹⁵ Mboe Anötö gêlic ñayham bu Onesimus hu am sinj ñasawa apê, tu bu inj tap señ ndöc tali ñapanj-nga sa, ma bocdinanj inj oc mbu loc ma mbo whinj am ñapanj enj. ¹⁶ Ma inj oc mbo whinj am gitôm ngac akiñ ñambwa dom. Kwahic dec inj hôc gêlêc ngac akiñ, inj ti am nem asidôwa tac whinj-nga solop. Aô atac whinj inj ndu andô, magoc aô kayalê bu am oc atac whinj inj hôc gêlêc. Ñahu bu inj am nem ngac akiñ, ma inj am nem asidôwa kêtj whinj Pômdau-nga whinj.

¹⁷ Bocdinanj am bu lic aô tôm nem asidôwa danj, dec kôc inj sa tôm am kôc aô danj sa. ¹⁸ Giso me tôp bocke nanj inj kôm têtj am, nanj hu sinj sip aô amanj. ¹⁹ Aô Pol gato yom

dindec ña aö dauñ aman, ma aö wasôm têtñ am bu aö oc waô inñ ndê tôp têtñ am. Magoc gauc nem bu am ðaôm nem tôp yêc aö bocdinañ, ñahu bu tu aö-ñga dec am tap señ mbo tamli-ñga sa. ²⁰ O aneñ asidôwa, aö wandac am bu kôc Onesimus sa tu Pômdau Yisu Kilisi ndê ñaê-ñga, dec oc kôm aneñ ñalôm tighô. ²¹ Aö gato bapia dindec têtñ am, ma gakêñ whiñ bu am oc sôc aneñ yom ñapu, ma kôc Onesimus sa ti atac whiñ, hóc gêlêc gêñ nañ aö gandac, nañ su.

Yom ñambu-ñga

²² Ma gêñ ðañ tiyham. Aö wandac am bu êmasañ am nem andu ñalôm ðañ gwanañ, tu aö waloc wambo-ñga. ñahu bu aö gakêñ whiñ bu Anötö oc ñgô mac nem mbec, dec gakêñ batañ bu wahu gapocwalô siñ ma wati ñacleñ mac. ²³ Epapas nañ ndôc gapocwalô whiñ aö tu Yisu Kilisi-ñga, nañ kêñ ndê acsalô têtñ am. ²⁴ Ma Mak lu Aristakus, ma Demas lu Luk nañ sêkôm gwelen sêwhiñ aö, nañ bocdinañ.

²⁵ Pômdau Yisu Kilisi ndê mwasinñ puc mac hoñ nem ñalôm dôñ.

Hibru Yom whê bapia dindec sa-nga

Ŋamalac naŋ to bapia dindec, naŋ to ndê ɲaê dom, magoc iŋ kêyalê lau Israel-nga si lêt ti sakiŋ akwa, ma yom naŋ sêto yêc Yom Lêŋsêm Akwa, naŋ tidôn. Lau ɲatô gauc gêm bu mboe Banabas to, ma ɲatô gauc gêm bu ɲgac daŋ ɲaê Apolos to, tigeŋ yac taŋyalê dom bu asa solop to bapia dau.

Bapia dindec hêganônŋ lau Israel-nga naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu Kilisi. Lau dau sêtap kisa daêsam sa tu ɲac si sêkêŋ whiŋ-nga, dec ɲatô gauc gêm bu sêmbu sêtêŋ si lêt akwa sem akiŋ Anötö-nga sêndi. Tu dinaŋ-nga, ɲamalac naŋ to bapia dindec, naŋ bu puc ɲac si sêkêŋ whiŋ Kilisi dôŋ. Iŋ tôc asê tiawê bu Yisu ndê waê hôc gêlêc Anötö ndê aŋela si, ma hôc gêlêc Moses ndê bocdinaŋ. Ma Yisu iŋ ti dabuŋsiga atu pwac wakuc-nga, naŋ hôc gêlêc lau Israel-nga si lau dabuŋsiga pwac akwa-nga su. Ma Yisu ndê sakiŋ pwac wakuc-nga dau, hôc gêlêc dabuŋsiga pwac akwa-nga si sakiŋ su bocdinaŋ.

Bapia dindec whê sa bu lêt tigeŋ yêc bu lau sêti lau gitêŋ yêc Anötö aŋgô-nga, naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu Kilisi dau. Tu dinaŋ-nga dec ɲamalac naŋ to bapia dindec, naŋ bu êŋgilí lau bu sêsap si sêkêŋ whiŋ Yisu dôŋ ɲaŋga. Iŋ to yom pi lau hoŋ naŋ sêkêŋ whiŋ Anötö têt Abraham ndê têt ma meŋ, ma toc ɲac sa ti dôhôn ɲayham bu lau têt kwahic dec-nga sêŋkuc. Ma iŋ tôc lêt ɲayham têt lau sêkêŋ whiŋ-nga bu sêlhac ɲaŋga têt ndoc ɲawapac me kisa tap ɲac sa, ma sêsap mêtê atac whiŋ asidôwai-nga dôŋ.

Yisu tôc Anötö ndê ɲawasi asê

¹ Muŋ-nga Anötö hoc iŋ ndê yom asê têt abani Israel-nga tidim daêsam ma ɲalêt daêsam, ɲa iŋ ndê lau propet. ² Magoc tiŋambu iŋ kêkiŋ iŋ dau Atuŋgac sip nom meŋ, ma Atu dau hoc Anötö ndê yom asê têt yac. Anötö kêŋ undambê ti nom ma gêt hoŋ ɲa Atu dau, ma kêŋ iŋ ti ɲadau bu wêkaiŋ gêt hoŋ. ³ Atu dau ndê yom ɲa-ɲaclai yob gêt hoŋ, ma ti ɲac si ɲahu sêmbô-nga. Iŋ kôc Damba Anötö aŋgô solop, ma dalic Anötö ndê ɲawasi atu yêc iŋ. Iŋ sip nom meŋ ma kêmasaŋ lêt bu êŋgwasiŋ yac neŋ mêtê sac ɲ adômbwi su, goc mbu pi undambê gi ndôc Anötö ɲaclai ti ɲawasi ɲadau ndê andô-nga.

Anötö toc Atu sa hôc gêlêc aŋela su

⁴ ɲalêt dinaŋ Anötö toc iŋ ndê Atu sa hôc gêlêc aŋela hoŋ su, ma ɲaê ti waê naŋ Anötö kêŋ têt iŋ, naŋ hôc gêlêc aŋela hoŋ si su bocdinaŋ. ⁵ Gauc nem yom naŋ Anötö gic bata pi kiŋ naŋ oc wêkaiŋ Dawid ndê pôn kiŋ-nga, naŋ sêto yêc bocdec bu:

Acsalô lec am ti aô neŋ atuŋgac solop, ma aô gati am Damam. [BW 2:7]

Ma sêto yom kaiŋ tigeŋ pi iŋ bocdec bu:

Aô wati iŋ Damba, ma iŋ oc ti aô Atuŋgac. [2 Sam 7:14]

Yom lu dinaŋ gic waê Anötö Atu solop, magoc Anötö sôm yom kaiŋ dinaŋ pi aŋela daŋ dom.

⁶ Ma têt ndoc Anötö kêkiŋ Atu mbêc dau sip nom meŋ, naŋ iŋ sôm yom pi iŋ têt sêto yêc bocdec bu:

Anötö ndê aŋela hoŋ sêpôn haduc têt iŋ ma sêtoc iŋ sa sêndic ɲawaê. [Diut 32:43]

[LXX]*

⁷ Aŋela dau sem akiŋ Anötö, têt yom naŋ iŋ sôm pi ɲac bocdec bu:

Iŋ kêkiŋ iŋ ndê aŋela bu sênem akiŋ iŋ gitôm mbu ma gitôm ya ɲawahô. [BW 104:4]

⁸ Magoc iŋ toc iŋ Atuŋgac sa kêlêc, ma sôm yom pi iŋ bocdec bu:

O Anötö, am nem gôliŋ oc yêc titêt-titêt, ma am oc nem gôliŋ am nem lau ti lêt gitêŋ eŋ.

* 1:6: Yom naŋ sêto yêc Yom Lêŋsêm Akwa, naŋ sêto ɲa Yom Hibru, ma tiŋambu lau Israel-nga sem kwi sip Yom Grik, ma sêsam trenslesen dau bu 'Septuagint.' Mac bu alic 'LXX' yêc whiŋ ɲabatiŋ daŋ ɲanamba, naŋ tôc asê bu yom dau meŋ akêŋ Septuagint. Têt ɲatô yom naŋ yêc Septuagint ma yom naŋ yêc Hibru Baibel sêso dau.

⁹ Am tac whiñ lêtj gitêj ma tec lêtj sac, ma tu dinañ-nga dec Anötö, am nem Anötö, toc am sa hôc gêlêc nem asidôwai hoj su, ma kêj atac ñayham kêsalê am ahuc, gitôm iñ kêc ndip kwi pi am e gêm am ahuc. [BW 45:6-7]

¹⁰ Ma sêto yom dañ tiyham pi Atungac, nañ yêc bocdec bu:

O Pômdau, têtj têtj ñamata-nga andô, am kêmasañ nom ti gêtj hoj, ma undambê iñ am amam ña-gwelenj. ¹¹ Nom ti undambê oc sêninga, magoc am oc mbo. Gamej lu dinañ oc sêtisac gitôm ñakwê akwa. ¹² Am oc kôc undambê ti nom su, tôm ñamalac dañ kôc ndê ñakwê akwa su ma kêlhuñ sa. Tigej am oc nem daôm kwi dom, ma am nem têtj mbo-nga oc pacndê dom bocdinañ. [BW 102:25-27]

¹³ Ma yom dañ tiyham Anötö sôm gic waê iñ Atungac bocdec bu:

Am ndöc aô amañ andô-nga e nditôm aô wakêj nem ñacyo sêsôc am gahim ñapu. [BW 110:1]

Iñ sôm yom kaij bocdinañ pi añela si dañ dom. Mba! ¹⁴ Anötö ndê añela ñac ñalau nañ sem akiñ iñ, ma iñ kêkiñ ñac bu sênem akiñ lau nañ sêwêkaij mwasinj sêndöc tali-nga.

2

Dayob dañ bu daso mwasinj dandöc tañli-nga dom

¹ Tu dinañ-nga dec yom nañ Anötö ndê Atuhoc asê, ma yac dañgô ñawaê su, nañ dakôc tidôj lhac neñ gauc ñapañ, bu daso Anötö ndê mwasinj dom. ² Gauc nem abañi Israel-nga nañ añela sêhoc Anötö ndê yomsu asê têtj ñac. Yom dau iñ yom ñambwa dom. Bu ñac si asa nañ kêgili yomsu dau ñadañ, me dañgapêc têtj Anötö, nañ tap ñagêyô sa tu gêtj dinañ-nga. ³ Bocdinañ yac lau têtj kwahic dec-nga bu dapuc dômwêj Anötö ndê mwasinj atu nañ kôm tu nem yac si-nga, dec ñalêj mba bu dalhö su yêc iñ ndê matôc. Pômdau Yisu hoc yom asê pi mwasinj dau su, ma lau nañ sêngô sa iñ whasuñ solop, nañ sic dulu têtj yac ma sêpuc dôj bu yomandô. ⁴ Ma Anötö dau puc yom dau dôj bocdec bu. Iñ kêj ñaclai têtj lau nañ sêhoc yom dau asê bu sêkôm gêtj dalô ti gêtj atu-tu tidau-tidau, ma iñ puc ñac dôj ña ñalau Dabuñ ndê mwasinj tidau-tidau, nañ gic sam têtj ñac tôm iñ ndê atac whiñ.

Yisu meñ ti ñamalac bu kôm Anötö ndê lêtj nem yac si-nga ñandô sa

⁵ Yom pi têtj wakuc, nañ yac asôm asê su. Ma têtj ndoc dau meñ sa, nañ goc añela dañ oc sênem gôlij dom. ⁶ Magoc gauc nem yom nañ ñamalac dañ sôm têtj Anötö, nañ sêto yêc bocdec bu:

Yac ñamalac yac sake dec am gauc gêm yac ñapañ?

Ma tu sake-nga am yob Adam ndê wakuc yac?

⁷ Ñawasi ti waê nañ am kêj têtj yac, nañ kêpiñ bu tap añela dau si sa.

⁸ Ma am kêj gêtj hoj sêsôc yac ñapu. [BW 8:4-6]

Yom nañ sôm bu Anötö kêj gêtj hoj sêsôc yac ñamalac ñapu, nañ hêganôj gêtj hoj nañ Anötö kêj. Tigej kwahic dec dalic gitôm gêtj hoj sêsôc yac ñapu su dom. ⁹ Magoc yac dalic Yisu, nañ Anötö kêkiñ sip nom meñ, dec hu ndê waê nañ hôc gêlêc añela si su, nañ siñ, ma meñ ti ñamalac. Ma iñ mbac ndu tu lau hoj si sac-nga, kêkuc Anötö ndê lêtj êmwasiñ lau-nga, dec Anötö uñ iñ sa tiyham, ma kêj waê ti ñawasi atu têtj iñ. ¹⁰ Bu Anötö tac whiñ bu êmasañ lêtj bu lau daêsam sêti iñ atungaci ti atuwêi, ma sêtap iñ ndê ñawasi sa. Ma lêtj dau ñandô sa bocdec bu, Yisu ti ñamalac ma hôc ñandê atu e mbac ndu. Ma ñalêj dinañ Anötö gêlic iñ gitôm solop bu ti ñadau nem lau si-nga. Anötö kêmasañ gêtj hoj, ma gêtj hoj sêmbo tu iñ-nga, ma bocdinañ lêtj kaij dinañ gic iñ ñawaê solop.

¹¹ Yisu kêkuc lêtj dinañ bu kôm lau sêti dabuñ, ma lau nañ sêti dabuñ kwahic dec sêsam Anötö bu ñac si Damba sêwhiñ iñ. Tu dinañ-nga Yisu maya dau dom bu sam ñac bu iñ ndê asii ti lhuwêi. ¹² Tôm yom nañ sêto yêc, nañ sôm bocdec bu:

Aô oc wahoc am nem waêm asê têtj aô neñ asidôwai ti lhuñwêi, ma wanem wê wampiñ am-nga yêc gôlôwac dabuñ añgô-nga.

[BW 22:22]

¹³ Ma yom dañ tiyham sôm:

Aö oc wakêñ whiñ Anötö.

[Ais 8:17]

Ma dañ tiyham yêc bocdec bu:

Alic aö dec galhac gawhiñ balêkoc nañ Anötö kêñ têtñ aö.

[Ais 8:18]

¹⁴ Balêkoc nañ Yisu sôm yom dinañ hêganônñ ñac, nañ ñamalac ti dac ma ñamsôm. Tu dinañ-ña dec iñ ti ñamalac gitôm ñac, ma mbac ndu gitôm ñamalac. Ma iñ ndê mbac ndu ma tisa akêñ lau batê-ña ña-ñahu andô, nañ bu ku Sadañ, nañ ti ñaclai dambac ndu-ña ñadau, nañ dulu. ¹⁵ Ma lau nañ sêtöc dambac ndu e gêñ dau kôm ñac sêmböc sêtôm lau nañ sêndöc gapocwalô ñapañ, nañ Yisu ndê gweleñ dinañ kêgapwêc ñac su.

¹⁶ Gêñ dau tôc dau yêc awê bu iñ kôm tu bu nem añela sa-ña dom, magoc iñ kôm bu nem Abraham ndê wakuc sa. ¹⁷ ñalêñ tigeñ yêc bu Yisu nem iñ ndê asii ti lhuwêi nom-ña sa ñapep, ma nem akiñ ñac yêc Anötö añgô-ña gitôm dabuñsiga ñayham nañ tôm bu tawalô ñac, ma tôm bu êmasañ lêtñ bu Anötö suc ñac si sac kwi-ña. Ma ñalêñ dau bocdec, têtñ ndoc iñ mbo nom, nañ iñ ti ñamalac ma mbo gitôm ñac, ma kêsahê gêñ hoñ gitôm ñac sêñsahê. ¹⁸ Bu iñ dau kêsahê ñawapac lêtôm-ña su, ma tu dinañ-ña iñ gitôm bu nem yac lau nom-ña sa têtñ ndoc lêtôm tap yac sa.

3

Yisu ndê waê hôc gêlêc Moses ndê su

¹ Bocdinañ aneñ asidôwai dabuñ, nañ datap Anötö ndê galem undambê-ña sa dawhiñ dauñ, akôc gauc pi Yisu. Iñ têtñ yac meñ gitôm aposel gêm Anötö añgô, ma ti yac neñ ñdabuñsiga atu nañ kalhac Anötö añgô-ña tu yac-ña, tôm yom nañ yac dakêñ whiñ ti dahoc asê. Kwahic dec aö bu wasôm têtñ mac bu akêñ iñ lhac nem gauc ñamata. ² Anötö kêyalinñ Yisu sa ma iñ gêm ndê gweleñ ñapep e gic dabiñ, tôm Moses gêm iñ ndê gweleñ ma gêm akiñ Anötö ndê lau Israel-ña ñapep eñ. ³ Magoc Anötö po Yisu ndê waê sa hôc gêlêc Moses ndê su, ma tu dinañ-ña dec akêñ Yisu lhac nem gauc ñamata. ñalêñ tigeñ, yac datoc ñamalac nañ kwê andu, nañ sa hôc gêlêc andu nañ iñ kwê, nañ su. ⁴ Bu andu dañ dau kwê dau dom, ñamalac kwê-ña mbo. Magoc gêñ hoñ ñahu, nañ Anötö dau.

⁵ Moses kôm iñ ndê gweleñ hoñ ñapep mbo Anötö ndê lau Israel-ña ñalôm, ma hoc yom asê gwanañ pi gêñ nañ tiñambu Anötö oc tôc tiawê. Iñ kôm gweleñ dau gitôm Anötö ndê ñgac akiñ ñambwa. ⁶ Magoc Kilisi iñ Anötö ndê Atungac solop, ma kôm ndê gweleñ ñapep ma yob Anötö ndê lau gitôm ñac si ñagôlônñ. Ma yac bu dasap neñ dakêñ whiñ dôñ ñañga ti neñ ñalôm pêñ dôñ, ma mayañ dauñ dom pi mwasiñ nañ tanjkwê bu datap sa tu Yisu-ña, dec yac oc dati Anötö ndê lau solop.

Puc dasap neñ dakêñ whiñ dôñ-ña

⁷ Tu dinañ-ña dec akôc gauc ñapep pi yom nañ ñalau Dabuñ sôm, nañ sêto yêc bocdec bu:

Acsalô lec mac bu añgô Anötö awa, ⁸ nañ ayob bu asônñ dañamsuñ ahuc têtñ iñ dom, tôm lau Israel-ña sêkôm têtñ ndoc sêtap lêtôm sa, ma sêli dau sa têtñ iñ yêc gameñ sawa. ⁹ Yêc dinañ mac apami sêlic gêñ dalô nañ aö gakôm têtñ ñac gitôm yala 40, tigeñ sêtec aö ma sêñsahê aö ñapañ ña ñac si mêtê sac.

¹⁰ Tu dinañ-ña dec aö atac ñandê têtñ lau têtñ dinañ-ña, ma gasôm têtñ dauñ, “Ñac si ñalôm ñadandi ñapañ, ma sêsap aö dôñ dom. Ma sêsa aneñ lêtñ dom.”

¹¹ Ma tu aneñ atac ñandê-ña dec kamatiñ yom tidônñ bocdec bu, “Ñac oc sêtap têtñ nañ aö kayalinñ sa tu sêñwhañ dau-ña, nañ sa dom.” [BW 95:7b-11]

¹² Bocdinañ aneñ asidôwai, mac tigeñ-tigeñ ayob daôm bu mêtê sac êñgalôm nem ñalôm e akêñ whiñ gwalec, ma akac daôm su yêc Anötö Tali ñadau dom. ¹³ Añgilí nem asidôwai hoñ bu sêsap lêtñ gitêñ dôñ ma sêyob dau têtñ mêtê sac, bu kôm ñac si dañ ndê ñalôm ñadandi sa e iñ hu Anötö ti ndê lêtñ siñ dom. Akôm bocdinañ tôm bêc hoñ, bu Anötö kêñ ñasawa têtñ yac bu dasôc iñ ndê yom ñapu têtñ têtñ kwahic dec-ña. ¹⁴ Bu têtñ têtñ yac dakêñ whiñ tiwakuc, nañ dalhac ñañga ma tanjkwê Yisu ti dakêñ whiñ iñ ti neñ ñalôm sambuc. Magoc yac bu dakôm bocdinañ dom e dahu nom dindec siñ, dec oc

tôm dom bu dawêkair Anötö ndê mwasinj atu, nañ gic lau nañ sêti Kilisi ndê, nañ ñawaê.
¹⁵ Gauc nem yom nañ Anötö sôm bocdec bu:

Acsalô lec mac bu aṅgô Anötö awha, nañ ayob bu asôñ dañamsuñ ahuc têtñ inj dom,
 tôm lau Israel-ṅga sêkôm têtñ ndoc sêli dau sa têtñ inj. [BW 95:7b-8]

¹⁶ Aṅgô su nañ! Lau nañ sêṅgô Anötö awha magoc sêli dau sa têtñ inj, ñac asa? Ñac lau nañ Moses wê ñac sêsa akêtñ gameñ Isip-ṅga sêmeñ. ¹⁷ Ma lau nañ Anötö tac ñandê têtñ ñac gitôm yala 40, ñac asa? Ñac lau nañ sêkôm sac ñapañ, ma sêmbac ndu sêyêc gameñ sawa. ¹⁸ Ma lau bocke dec Anötö kêmatinj yom tidôn pi ñac, ma sôm bu ñac oc sêtap têtñ nañ inj kêyalinj sa tu sêñwhañ dau-ṅga, nañ sa dom? Inj sôm yom dinañ hêganônñ lau nañ dañgapêc têtñ inj. ¹⁹ Yom dau tôc tiawê têtñ yac bu ñac sêtôm dom bu sêtap inj ndê têtñ sêñwhañ dau-ṅga sa, ñahu bu ñac sêkêtñ whinj dom.

4

Anötö oc kêñ lau sêkêtñ whinj-ṅga sêñwhañ dau

¹ Yom nañ Anötö gic bata pi têtñ tu inj ndê lau sêñwhañ dau-ṅga, nañ gacgeñ yêc. Tu dinañ-ṅga dayob dauñ ñapep bu Anötö lic yac hoñ datôm bu datap mwasinj dau sa, ma yac neñ dañ so gêtñ dau dom. ² Bu ñawaê ñayham pi gêtñ nañ Anötö gic bata, nañ yac daṅgô su, gitôm abañi Israel-ṅga sêṅgô yom nañ inj gic bata têtñ ñac. Ñac sêṅgô, magoc sêkêtñ whinj dom, ma bocdinañ yom dau gêm ñac sa dom. ³ Bu yac lau nañ dakêtñ whinj, nañ datôm bu datap Anötö ndê mwasinj tañwhañ dauñ-ṅga sa, magoc lau nañ sêkêtñ whinj dom, nañ oc sêso, têtñ Anötö ndê yom nañ sêto yêc bocdec bu:

Tu aneñ atac ñandê-ṅga dec kamatinj yom tidôn bocdec bu, “Ñac oc sêtap têtñ nañ aô kayalinj sa tu sêñwhañ dau-ṅga, nañ sa dom.” [BW 95:11]

Têtñ dau Anötö kêmatinj tidôn têtñ ndoc inj kêñ undambê ti nom, ma gic dabinj gêtñ hoñ.

⁴ Bu yêc Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ sêto yom dañ pi bêc ti-7-ṅga bocdec bu:

Têtñ bêc ti-7-ṅga Anötö ndê gwelêñ hoñ pacndê, ma inj kêwhañ dau. [Gen 2:2]

⁵ Ma inj sôm yom pi lau dañgapêc, têtñ yom nañ gato yêc ñahô-ṅga su, nañ yêc bocdec bu:

Ñac oc sêtap têtñ nañ aô kayalinj sa tu sêñwhañ dau-ṅga, nañ sa dom. [BW 95:11]

⁶ Bocdinañ Anötö ndê mwasinj tañwhañ dauñ-ṅga gacgeñ yêc tu bu lau têtñ kwahic dec-ṅga sêtap sa-ṅga. Anötö gic bata mwasinj dau têtñ abañi Israel-ṅga, ma sêṅgô ñawaê ñayham pi gêtñ dau, magoc sêtap sa dom, ñahu bu ñac dañgapêc têtñ inj. ⁷ Ma tiñambu yala daêsam giñga su, goc Anötö sôm ndê yom sa Kinj Dawid whasuñ, têtñ gato su bocdec bu:

Acsalô lec mac bu aṅgô Anötö awha, nañ ayob bu asôñ dañamsuñ ahuc têtñ inj dom. [BW 95:7b-8]

Gêtñ dau tôc asê bu Anötö kêmatinj têtñ wakuc bu lau sêṅgô inj awha ma sêsôc ñapu, dec sêtap inj ndê mwasinj sêñwhañ dau-ṅga sa. Ma têtñ dau, inj bêc dau dindec.

⁸ Yom hoñ dinañ hêganônñ têtñ nañ Josua wê abañi Israel-ṅga sêsôc gameñ Kanan-ṅga si dom. Bu bocdinañ, dec Anötö oc sôm yom tiñambu, pi têtñ dañ tiyham tu dakêtñ dañañ inj ndê awha-ṅga lec dom. ⁹ Tu dinañ-ṅga tañyalê bu Anötö ndê lau si têtñ sêñwhañ dau-ṅga gacgeñ yêc, têtñ bêc ti-7-ṅga nañ Anötö dau kêwhañ dau. Ma yac lau têtñ kwahic dec-ṅga datôm bu datap têtñ dau sa. ¹⁰ Bu asa nañ tap Anötö ndê mwasinj êñwhañ dauñ-ṅga sa, nañ kêwhañ dau yêc inj dau ndê gwelêñ,* têtñ Anötö dau kêwhañ dau têtñ ndoc inj ndê gwelêñ kêñ undambê ti nom-ṅga pacndê. ¹¹ Tu dinañ-ṅga dec tañsahê ñaṅga bu datap mwasinj dinañ sa, ma dayob dauñ ñapep bu yac neñ dañ dañgapêc têtñ Anötö ndê yom, ma peñ têtñ abañi Israel-ṅga dom.

* 4:10: Lau daêsam gauc gêm bu yom dau hêganônñ lau sêmbac ndu ma sêñwhañ dau yêc gwelêñ nom-ṅga lec dom. Inj hêganônñ lau nañ sêtap Anötö ndê mwasinj nem ñac si-ṅga sa, ma sêñyalê bu inj gêlic ñac têtñ lau gitêtñ tu ñac si sêkêtñ whinj-ṅga. Bocdinañ sêñwhañ dau yêc gwelêñ nañ ñac dau sêkôm muñ-ṅga, nañ sêñsahê bu sêti lau gitêtñ ña ñac dau si licwalô, ma ña lêtñ yomsu-ṅga.

¹² Yac datôm dom bu tansau Anötö. Bu in ndê yom in gitôm gêñ tali, ma kôm gwelenj ti ñaclai mbo. Yom dau in ñamata hôc gëlêc bienj ñamata danja lu-lu su, nañ gitôm bu kuj yac ma sê yac neñ ñalôm ñagênj hoñ kic-kic. Ma ñalênj tigenj Anötö ndê yom gitôm bu êñsahê yac neñ gauc ti gêñ hoñ nañ yêc yac neñ ñalôm ma kôm gwelenj pi yac neñ gatuj. ¹³ Gêñ nom-ñga me undambê-ñga danj oc tôm bu siñ dau tênj Anötö dom. Kwahic dec in gêlic gêñ hoñ yêc awê eñ, ma tênj têm ñambu-ñga yac tigenj-tigenj oc dalhac in anjô-ñga bu dawhê gêñ hoñ nañ dakôm, nañ sa tênj in.

Yisu ti yac neñ dabuñsiga atu

¹⁴ Yac neñ dabuñsiga atu mbo, nañ Yisu, Anötö Atu dau. In pi undambê gi su ma kalhac Anötö anjô-ñga. Bocdinañ in ñayham bu yac gauc nem in ñapañ tu bu puc yac dôñ ma dasap yom ñandô nañ lau sêkênj whiñ-ñga sêhoc asê pi Kilisi, nañ dôñ ñanja. ¹⁵ Bu yac neñ dabuñsiga dau kêsahê lêtôm ti saê hoñ tôm yac tansahê, magoc in kôm sac danj dom. Bocdinañ dec in gitôm andô bu tawalô yac ma nem yac sa. ¹⁶ Tu dinañ-ñga datigasuc yac neñ mwasiñ ñadau Anötö ti neñ atac pa su, tu bu datap in ndê tawalô sa-ñga, ma tu datap in ndê mwasiñ sa bu puc yac dôñ tênj têm bocke nañ lêtôm me saê tap yac sa.

5

Yom pi dabuñsiga nom-ñga

¹ Lau Israel-ñga sênjaliñ lau sa sêti si dabuñsiga atu-tu bu sênem akiñ Anötö sênem ñac anjô, ma bu sêkênj da tidau-tidau ma da ya ô lau si sac ñagêyô-ñga. Ma ñgac bocke nañ sênjaliñ in sa ti dabuñsiga atu, nañ ñamalac gitôm in ndê asidôwai Israel-ñga. ² In ndê gauc ti licwalô gitôm ñac si, ma bocdinañ in gitôm bu tawalô ti kôm mêtê malô tênj lau gauc pôc ma lau nañ sênjuk Anötö ndê lênj ñapep dom. ³ Ma tu in gitôm in ndê asidôwai nom-ñga, dec in gic waê bu kênj da ya ô dau ndê sac ñagêyô, ma tu lau si-ñga bocdinañ. ⁴ Gwelenj dabuñsiga-ñga in gwelenj tiwaê, ma oc tôm dom bu ñamalac danj kôc gwelenj dau sa tôm in dau ndê atac whiñ. Anötö bu êñjaliñ in sa tôm in kêgalêm ti kêjaliñ Aron sa, dec oc tôm bu in ti dabuñsiga atu.

Kilisi ndê gwelenj dabuñsiga-ñga

⁵ ñalênj tigenj Kilisi po dau sa bu ti dabuñsiga atu dom. Magoc Anötö dau kêjaliñ in sa, ma sôm yom tênj in, tôm sêto yêc bocdec bu:

Acsalô lec am ti aö neñ atungac solop, ma aö gati am Damam. [BW 2:7]

⁶ Ma Anötö ndê yom danj tiyham nañ sôm tênj Kilisi bocdec bu:

Am dabuñsiga mbo ñapañ-ñga, nañ kêkuc dabuñsiga atu Melkisedek.* [BW 110:4]

⁷ Tênj ndoc Yisu meñ mbo nom tôm ñamalac, nañ in teñ mbec daêsam ti tasulu, ma mbwêc awha atu tênj Anötö, nañ ndê ñaclai yêc tôm bu êñgaho in su yêc ñandê dambac ndu-ñga. Ma tu in toc Anötö sa ma sôc in ndê yom hoñ ñapu-ñga, dec Anötö kôc in ndê mbec sa. ⁸ Yisu in Anötö ndê Atu yomandô, tigenj in meñ ti ñamalac, ma ñandê nañ in hôc dec kêdôhôn in pi lênj danjañ wambu Anötö-ñga. ⁹ Lênj dinañ gic dabiñ in bu ti lau nañ danja wambu in, nañ si ñahu sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si, ti sêndôc tali ñapañ-ñga sa. ¹⁰ Ma bocdinañ dec Anötö kêjaliñ in sa ti lau si dabuñsiga atu, nañ kêkuc Melkisedek.

Dayob dauñ bu dakênj whiñ tôm balêkoc dedec ñapañ dom

¹¹ Yom daêsam yêc tu yac asôm pi Melkisedek lu Kilisi-ñga, magoc yac alic bu mac nem danjamsuj kwa ñanja, ma oc tôm dom bu mac anjalê yom dau ñapep. ¹² Bu mac akênj whiñ ñasawa baliñ su, ma oc tôm bu mac andôhôn yom ñandô pi Kilisi tênj lau ñatô. Magoc mbasi. Mac nem gauc sa dom pi Anötö ndê yom nañ sêndôhôn tênj lau sêkênj whiñ-ñga wakuc, ma tu dinañ-ñga mac apônda lau bu sêndôhôn mac tiyham. Mac atôm

* 5:6: Aron ti lau Israel-ñga si dabuñsiga hoñ sêsa akênj Liwai ndê toñ, magoc Yisu sa akênj Juda ndê toñ kêkuc in apangac Kiñ Dawid. Melkisedek bocdinañ in sa akênj Liwai ndê toñ dom. In Kiñ Salem-ñga (alic Gen 14:18), magoc Anötö sam in bu Anötö ñaclai ti ñawasi ñadau ndê dabuñsiga. Tu dinañ-ñga dec ñgac nañ to Hibru sam Yisu bu dabuñsiga kêkuc Melkisedek.

balêkoc dedec nañ sênôm su napan, ma sêtôm dom bu sêney gö me bockoc. ¹³ Ma lau nañ sêtôm balêkoc dedec nañ sênôm su nambwa, nañ sêtôm dom bu sênjalê mêtê bocke in mêtê gitên me mêtê sac. ¹⁴ Magoc lau nañ sêsap Anötö ndê yom dôn ma sêndôhôn napan, nañ sêtôm bu sênjalê nayham ma sac, ma sêtôm lau atu-tu nañ sêney gên daneñ-nga nanga.

6

¹⁻² Gauc nem yom pi Kilisi nañ tandôhôn têt lau nañ sêkên whiñ tiwakuc. Tandôhôn nac bu sênem si nalôm kwi, ma sêhu mêtê sac nañ gic waê bu sêninga, nañ siñ, ma sêkên whiñ Anötö. Tandôhôn nac pi busangu ma pi mêtê dakên aman sac lau-nga, yom datisa akên lau batê-nga, ma yom pi Anötö ndê béc êmatôc lau-nga, nañ in oc kic nac si yom pi gameñ bocke bu sêndôc napan-nga. Magoc yom hoñ dinañ gic lau sêkên whiñ-nga wakuc nawae, ma aö tac whiñ bu dasôm yom kaiñ dinañ napan dom. Aö tac whiñ bu dalam yom nañ gic lau sêkên whiñ nanga-nga nawae. ³ Ma Anötö bu lic nayham, dec yac oc dakôm bocdinañ.

Puc dahu neñ dakên whiñ siñ dom-nga

⁴ Jamalac nañ bu kên whiñ Yisu, magoc tiñambu puc dômbwê in, nañ dec oc nalên nawapac bu danem in kwi tiyham. Yomandô. Asa nañ kêyalê Kilisi ndê nawae nayham tidôn su, ma tap mwasin undambê-nga sa, ma kôc Nalau Dabuñ su, ⁵ ma ngô Anötö ndê yom ma kêsahê bu yom nayham, ma gêlic Anötö ndê naclai atu nañ in oc tôc tiawê têt têt nambu-nga, ⁶ magoc tiñambu tec gên hoñ dinañ ma hu ndê kên whiñ siñ, dec oc nalên nawapac bu danem in kwi tiyham. Bu in kêsahê mwasin hoñ dinañ su, magoc tiñambu puc dômbwê, nañ têt in dau bu ndic Anötö ndê Atu pi a gicso tidim tilu-nga, ma su in susu yêc lau hoñ angô-nga. Ma tu dinañ-nga dec in gic waê bu ninga.

⁷ Jamalac nañ kêsahê Anötö ndê mwasin tidau-tidau, ma sa ndê lêt kêkuc Anötö ndê atac whiñ, nañ gitôm ôm nañ u gic sip napan e gêm nandô nayham tu nadau-nga. Anötö oc nem mbec jamalac kaiñ dinañ. ⁸ Ma ôm nañ u gic sip napan, magoc kwan nakanwa nambwa hóc ahuc, nañ ôm nadau oc lic bu nom sac, ma pucbo in bu tisac, ma kên ya neñ su.

⁹ Yac mba lau atac whiñ-nga, yac asôm yom dinañ bu akên puc mac, magoc yac akên whiñ bu mac oc asa nem lêt napep, ma akôm mêtê nañ gic lau nañ sêtap Anötö ndê mwasin nem nac si-nga sa su, nañ nawae. ¹⁰ Bu Anötö kôm mêtê gitên eñ, ma gweleñ nañ mac akôm napan am in angô, tu bu anem akiñ lau dabuñ, ma atôc nem atac whiñ nac-nga asê, nañ in oc têt dom bu êñlhiñ siñ. ¹¹ Yac atac whiñ bu mac lau tiger-tiger asap nem lêt nayham dinañ dôn napan. Akôm bocdinañ e mac nem têt ambo nom-nga pacndê, dec mac oc atap mwasin atu nañ mac akên batam ambo, nañ sa. ¹² Yac atec bu mac lic nakam sa e mac nem akên whiñ nandô mba. Akôc gauc pi lau nañ sêlhac ti atac lu-lu dom, ma sêsap si sêkên whiñ dôn e sêtap mwasin atu nañ Anötö gic bata têt nac, nañ sa. Anguc lau kaiñ dinañ si lêt, bu in dôhôn nayham.

Yom nañ Anötö gic bata, nañ tidôn su

¹³ Gauc nem yom nañ Anötö gic bata têt Abraham. Anötö puc yom dau dôn na in dau ndê naê, nahu bu naê dan nañ hóc gêlêc in ndê naê su, nañ yêc dom. In gic bata yom têt Abraham, têt sêto yêc bocdec bu:

¹⁴ Yomandô aö wanem mbec am, ma wakôm am nem wakuc sênşowec sêti daêsam nandô. [Gen 22:17]

¹⁵ Ma tiñambu Abraham kalhac ti atac lu-lu dom, ma hoñ yom dau na-nandô e in tap sa.

¹⁶ Mac anjalê lau nom-nga si lêt sêmatiñ yom tidôn-nga. Nac oc sêta jamalac nañ ndê naclai hóc gêlêc nac dau si su, nañ ndê naê asê tu bu sêpuc si yom dôn-nga. Ma nalên dinañ oc têt dom bu jamalac dan sêo nac si yom me sêseñ su. ¹⁷ Ma nalên tiger Anötö puc yom nañ in gic bata têt Abraham, nañ dôn na in dau ndê naê. Nahu bu in bu tôc asê têt yac lau nañ dawekaiñ yom nañ in gic bata têt Abraham, nañ na-nandô, bu in gitôm

dom bu kac ndê awha kwi-kwi pi lêñ nañ in gic bata tu êmwasiñ yac-nga. ¹⁸ Ñalên dinañ Anötö gic bata yom, ma puc yom dau dôn. In gitôm dom bu señ gên lu dinañ su, me êñsau yac. Ma bocdinañ yom dau gitôm bu puc yac lau nañ datên Anötö ta, ma tankwê in bu nem yac sa, nañ dôn. Dalhac ñanga, ma dahôn ñandô ñayham nañ dakên batan dambo, nañ ti atac pa su.

¹⁹⁻²⁰ Ñandô ñayham nañ dakên batan dambo, nañ ñahu Yisu Kilisi. Ma yac neñ dakên batan in gitôm anga ñadehe nañ ndöc teñ, ma teñ yac dôn dalhac teñ. Ma po anga-nga sô yac dôn tam damiñ Yisu. Ma tòm lau Israel-nga si dabuñsiga ñamata-nga sip po baliñ ñambu-nga yêc Anötö ndê lôm dabuñ bu sôc Ñalôm Dabuñ Andô ndi, dec Yisu muñ yac pi undambê gi su, ma kalhac Anötö anğô-nga gitôm yac neñ dabuñsiga atu. Bu in ti yac neñ dabuñsiga nañ kêkuc Melkisedek, ma in oc mbo ñapañ.

7

Yom pi dabuñsiga atu Melkisedek

¹ Melkisedek in Kiñ Salem-nga, ma Anötö, Ñaclai ti Ñawasi Ñadau ndê dabuñsiga atu. In tap Abraham sa ma gêm mbec in têt ndoc Abraham ku kiñ nañ sêngho in nêsip Lot su, nañ dulu, ma kêsêlên bu mbu têt in ndê gameñ ndi. ² Ma Abraham whê wapa nañ in kêgaho su yêc kiñ dinañ amba, nañ kôc gi toñ amanlu, dec kêñ toñ dañ têt Melkisedek, ma in dau kôc toñ 9. Ñaê Melkisedek ñahu bu Kiñ Lêñ Gitên-nga, ma ñaê Kiñ Salem-nga ñahu bu Kiñ Yom Malô-nga. ³ Yêc Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ datap yom dañ sa pi Melkisedek dinda me damba me apai si ñadênañ dom. Ma datap yom dañ sa pi in ndê bêc dinda kôc in-nga me bêc mbac ndu-nga dom. Magoc tòm Anötö ndê Atu nañ mbo ñapañ, ma in ndê têt oc pacndê dom, nañ dalic Melkisedek gitôm dabuñsiga mbo ñapañ-nga.

Melkisedek hôc gêlêc lau dabuñsiga akên Liwai ndê toñ, nañ su

⁴ Alic gên nañ tôc asê bu Melkisedek in dabuñsiga ti waê atu. Abraham in lau Israel-nga hoñ si damba, magoc in toc Melkisedek sa têt ndoc in whê wapa nañ in kêgaho su yêc ñacyo amba, nañ kôc gi ti toñ amanlu, ma kêñ toñ dañ têt in. ⁵ Ma gauc nem lau akên Liwai ndê toñ, nañ sêti dabuñsiga. Lau Liwai dau, ti lau Israel-nga hoñ sêsa akên Abraham, magoc ñac si yomsu dañ sôm tidôn bu lau Liwai si asidôwai sêwhê si gên kôc ndi toñ amanlu, ma sêkên toñ dañ têt lau Liwai. ⁶ Magoc Melkisedek, nañ sa akên Liwai ndê toñ dom, nañ kôc wapa toñ dañ yêc ñac hoñ apañgac Abraham, ñgac nañ Anötö kêmatin pwac whin in. Ma tinambu Melkisedek gêm mbec Abraham. ⁷ Ma yac hoñ tanjalê bu ñamalac nañ gêm mbec lau ñatô, nañ ndê waê hôc gêlêc lau nañ in gêm mbec, nañ si su. ⁸ Ma alic su nañ. Lau dabuñsiga akên Liwai ndê toñ sêkôc wapa toñ dañ yêc ñac si asidôwai Israel-nga, magoc ñac sêmbac ndu. Magoc Melkisedek kôc wapa toñ dañ yêc ñac hoñ si apañgac Abraham, ma datap yom dañ sa pi Melkisedek ndê bêc mbac ndu-nga yêc Anötö ndê yom nañ sêto yêc, nañ dom. ⁹ Ma gên dañ whin. Liwai ndê lau wakuc nañ sêti dabuñsiga ma sêkôc wapa toñ dañ yêc lau Israel-nga, nañ oc tòm bu dasôm bu ñac dau sêtoc Melkisedek sa, ma sêkên wapa toñ dañ têt in. Ñahu bu lau Liwai si apañgac Abraham kêñ wapa toñ dañ têt Melkisedek gêm ñac hoñ anğô. ¹⁰ Bu têt têt Melkisedek tap Abraham sa, nañ Liwai dau yêc Abraham ndê dac dôn yêc.

Yisu ndê gwelej dabuñsiga-nga hôc gêlêc lau Liwai si su

¹¹ Aron ma lau hoñ akên Liwai ndê toñ nañ sêti dabuñsiga Israel-nga, nañ si sakin ñahu yêc pwac akwa yomsu-nga. Magoc sakin dau gitôm dom bu ndic dabin Anötö ndê lau. Tu dinañ-nga dec Anötö kêñ Yisu ti dabuñsiga nañ ndê sakin kêkuc lau Liwai si dom, magoc kêkuc Melkisedek ndê. ¹² Anötö kêñ sakin wakuc ô lau Liwai si, ma bocdinañ dec in gic waê bu kêñ yomsu wakuc bu puc sakin wakuc dau dôn. ¹³ Bu Yisu, nañ yom dindec hêganôn, nañ sa akên Liwai ndê toñ dom. In sa akên lau Israel-nga si toñ dañ dau-nga, nañ si dañ ti dabuñsiga dom. ¹⁴ Mba. Yac tanjalê su bu yac neñ Pômdau sa akên Juda ndê toñ. Ma Moses to yom dañ nañ hêganôn lau akên Juda ndê toñ bu sêti dabuñsiga-nga lec dom. ¹⁵ Magoc Yisu ti dabuñ-siga kêkuc Melkisedek, dec tôc asê tiawê bu in dabuñsiga

pwac wakuc-nga. ¹⁶ Yisu ti dabuŋsiga kékuc yomsu naŋ kên gwelen dau têt Liwai ndê wakuc tawasê, naŋ dom. Magoc in ti dabuŋsiga tu ŋaclai mbo tali ŋapaŋ-nga naŋ Anötö kên têt in-nga. ¹⁷ Bu Anötö ndê yom whê gêt dau sa, tòm sêto yêc bocdec bu:

Am dabuŋsiga mbo ŋapaŋ-nga, kékuc dabuŋsiga atu Melkisedek. [BW 110:4]

¹⁸ Bocdinaŋ yomsu akwa naŋ hêganônŋ lau Liwai si gwelen dabuŋsiga-nga, naŋ Anötö seŋ su. Ŋahu bu yomsu dau ndê ŋaŋga mba, ma tòm dom bu nem lau daŋ sa. ¹⁹ Yomandô. Sakiŋ pwac akwa-nga dinaŋ gic dabiŋ gêt daŋ me kôm tisolop su dom. Magoc Kilisi ndê sakiŋ dabuŋsiga-nga hóc gêlêc sakiŋ akwa dinaŋ su, ma gêm ŋandô ŋayham tu dakênŋ batan-nga, ma ti lêtŋ datigasuc Anötö-nga.

²⁰ Ma Anötö sôm tidônŋ bu Yisu oc ti dabuŋsiga bu mbo ŋapaŋ. In kêmatiŋ yom bocdinaŋ pi lau dabuŋsiga naŋ sêsa akênŋ Liwai ndê toŋ, naŋ dom. ²¹ Magoc in kêmatiŋ yom têtŋ Yisu, tòm sêto yêc bocdec bu:

Pômdau sôm yom tidônŋ su, ma in oc seŋ yom dau su dom. Yom dau bocdec bu, “Am dabuŋsiga mbo ŋapaŋ-nga.” [BW 110:4]

²² Bocdinaŋ Anötö kêmatiŋ pwac wakuc naŋ hóc gêlêc pwac akwa su. Ma in sôm yom tidônŋ pi Yisu, dec kêyalin in sa ti pwac wakuc dau ŋadau.

²³ Dabuŋsiga daêsam sem gwelen sêmbo pwac akwa ŋapu, ŋahu bu daŋ bu mbac ndu, naŋ daŋ oc kôc in ndê mala. ²⁴ Magoc Yisu ndê gwelen dabuŋsiga-nga oc yêc ŋapaŋ, ŋahu bu in mbo tali ŋapaŋ. ²⁵ Ma bocdinaŋ lau naŋ sêtigasuc Anötö tu in-nga, naŋ Yisu gitôm andô bu nem ŋac si. Ŋahu bu in mbo tali ŋapaŋ, ma tòm bu nem ŋac awha têtŋ Anötö.

²⁶ Gauc nem yac neŋ dabuŋsiga atu Yisu. In dabuŋ, in ndê giso mbasi, in ndê lêtŋ ŋawasi eŋ, ma Anötö toc in sa hóc gêlêc lau sac nom-nga ma kôc in sa pi undambê gi. Tu dinaŋ-nga dec in ŋdabuŋsiga ŋayham solop, ma gitôm andô bu nem yac sa. ²⁷ Dabuŋsiga nom-nga h oŋ sêkênŋ da ya tu sac-nga tòm bêc hoŋ. Sêkênŋ tu ŋac dau si sac-nga muŋ, goc sêkênŋ tu lau ŋatô si-nga kékuc. Magoc Yisu in bocdinaŋ dom, bu in dau ndê sac mbasi, ma in kênŋ dau ti da tu lau si sac-nga dim tigeŋ eŋ. ²⁸ Bu Moses ndê yomsu kêyalin lau sa sêti lau Israel-nga si dabuŋsiga atu-tu, naŋ sêpônŋda gauc ti licwalô, tòm ŋac si asidôwai nom-nga. Magoc Yisu, naŋ tiŋambu Anötö sôm yom tidônŋ dec kêyalin in sa ti yac neŋ dabuŋ-siga, naŋ Anötö dau ndê Atu. Ma i ŋ gic dabiŋ Anötö ndê lêtŋ nem yac si-nga, dec ti dabuŋsiga ŋayham andô, naŋ oc mbo ŋapaŋ.

8

Yisu in dabuŋsiga pwac wakuc-nga

¹ Yom hoŋ naŋ yac asôm, naŋ ŋahu bocdec. Yac neŋ ŋdabuŋsiga atu mbo, naŋ ndöc Anötö Ŋawasi ti ŋaclai ŋadau ndê andô-nga yêc undambê. ² Ma in gêm ndê sakiŋ mbo lôm dabuŋ naŋ ŋamalac sêkwê, naŋ dom, magoc mbo lôm dabuŋ ŋandô naŋ Pômdau dau kwê kalhac undambê. ³ Dabuŋsiga atu-tu hoŋ naŋ lau Israel-nga sêŋyalin ŋac sa, naŋ si gwelen bu sêkênŋ da daŋge ti da ya ô sac-nga. Tu dinaŋ-nga dec Yisu, naŋ ti yac neŋ dabuŋsiga atu, naŋ gic waê bu kênŋ da bocdinaŋ. ⁴ In bu mbo nom, dec oc ti dabuŋsiga dom, bu dabuŋsiga nom-nga naŋ sêkôm gwelen sêkênŋ da-nga tòm yomsu sôm, naŋ dec sêmbo. ⁵ Ma lôm dabuŋ naŋ dabuŋsiga nom-nga sêkôm gwelen sêmbo, naŋ gitôm ŋagatu ŋambwa, naŋ gêm dôhônŋ lôm dabuŋ undambê-nga. Bu têtŋ ndoc Moses bu kwê bac dabuŋ sa, naŋ Anötö gic atu ma whê sa têtŋ in bocdec bu:

Yob daôm bu êmasanŋ gêtŋ hoŋ êŋkuc ŋagatu naŋ gatôc têtŋ am yêc Lôc Sainai. [Eks 25:40]

⁶ Magoc sakiŋ naŋ Anötö kênŋ têtŋ Yisu, naŋ hóc gêlêc dabuŋsiga pwac akwa-nga si sakiŋ. Bu pwac wakuc naŋ Yisu ti ŋa-ŋgac ŋalhu-nga, naŋ hóc gêlêc pwac akwa su. Ma gêtŋ naŋ pwac wakuc gic bata bu datap sa, naŋ hóc gêlêc pwac akwa ndê su.

⁷ Anŋô su naŋ. Pwac ŋamata-nga bu ŋa-giso mbasi, dec Anötö oc gauc nem bu êmatiŋ pwac wakuc dom. ⁸ Magoc Anötö gêlic ŋagôlinŋ pwac akwa-nga bu gitôm dom, dec sôm yom pi pwac wakuc, tòm sêto yêc bocdec bu:

Pômdau sôm, “Alic su nanj. Bêc oc mej sa, nanj aö oc wamatiñ pwac wakuc wawhiñ lau Israel-nga ma lau †Juda-nga.* ⁹ Oc tòm pwac nanj kamatiñ gawhiñ ñac si apai têtj ndoc aö amanj wê ñac sêsa akêtj gameñ Isip-nga sêmeñ, nanj dom.

Ñac sêsôc aö neñ yom pwac dinañ-nga ñapu dom, ma tu dinañ-nga dec aö Pômdau gasôm bu wapuc dômwêñ ñac.

¹⁰ Magoc têtj têtj pwac akwa-nga pacndê, nanj aö Pômdau, oc wamatiñ pwac wakuc wawhiñ lau Israel-nga, nanj bocdec bu. Aö oc wakêtj neñ yomsu sip ñac si ñagulu, ma wato sip ñac si ñalôm. Aö oc wati ñac si Anötö, ma ñac oc sêti aö neñ lau.

¹¹ Têtj dinañ, oc tòm dom bu ñamalac dañ êndôhôn in ndê asidôwai me lau meñpañ in-nga, ma sôm têtj ñac, ‘Anjalê Anötö ma akôc in sa ti mac nem Pômdau.’ Ñahu bu aö neñ lau hoñ oc sêñyalê aö, lau tiwaê, ma lau waêmbe sêwhiñ.

¹² Ma aö oc tarwalô ñac, ma wasuc ñac si giso kwi, ma gauc nem ñac si sac tiyham dom.”

[Jer 31:31-34]

¹³ Anötö sam gêtj dau bu pwac wakuc, ma ñalêtj dinañ in têtj asê bu pwac ñamata-nga tiakwa su. Ma gêtj nanj tiakwa su, nanj kêtj bu hê su ñinga.

9

Israel si lôm dabuñ ñasakiñ

¹ Têtj têtj Anötö kêtjatiñ pwac ñamata-nga whiñ lau Israel-nga, nanj in kêtj yomsu pi lêtj sênem akiñ in-nga, ma pi †bac dabuñ nanj sêkwê yêc nom. ² Ñalôm lu sêyêc bac dabuñ ñalôm. Ñalôm ñamata-nga sêsam bu Ñalôm Dabuñ, ma yakaiñ ti deñ da-nga ma bolom da-nga sêyêc ñalôm dinañ. ³ Ma sêkêtj po baliñ d anj kêtjgalêtj bu whê ñalôm ñamata-nga ma tilu-nga kôc. Ma ñalôm tilu-nga sêsam bu Ñalôm Dabuñ Andô. ⁴ Yêc ñalôm tilu-nga, alta gol nanj sêkêtj da ñamalu ñayham pi, ma apa pwac yomsu-nga sêyêc. Apa dau sêmasañ ña a, ma sêmpañ ahuc ña gol. Sêkêtj lôñ gol dañ ti bolom mana, ma Aron ndê têtj nanj muñ-nga ñasili puc pi mej, ma hoc lu nanj Anötö to yomsu amanlu pi, nanj sêyêc apa pwac-nga dau ñalôm. ⁵ Sêmasañ anjela ñagatu lu nanj sêsam bu anjela Anötö ndê ñawasi-nga, nanj sêlhac apa dau ñahô. Sêmasañ inlu ñamakê galam kêtjatôc apa dau ñampêlhu nanj sêsam bu Anötö ndê pôn suc sac kwi-nga, nanj ahuc. Ma gêtj daêsam yêc, magoc tòm dom bu yac awhê sa yêc bapia dindec.

⁶ Têtj ndoc sêmasañ gêtj hoñ dinañ su, nanj dabuñsiga sem si gwelenj sêsôc sêsa sêmbô ñalôm ñamata-nga tòm bêc hoñ. ⁷ Magoc †dabuñsiga ñamata-nga tawasê sôc ñalôm tilu-nga, ma sôc tidim tigenj yêc yala tigenj ñalôm. Ma têtj bêc tigenj dinañ, in sôc gi ma kôc dac tôhôn, bu kêtj ti da tu sac-nga. In kêtj tu dau-nga, ma tu sac nanj Anötö ndê lau sêñyalê dom ma sêkôm-nga. In bu kôc dac dom, dec oc tòm dom bu in sôc ndi. ⁸ Ñalêtj dinañ Ñalau Dabuñ bu whê yom sa têtj yac pi pwac akwa bocdec bu. In têtj asê bu ñalêtj mba bu lau sêsôc Ñalôm Dabuñ Andô sêndi, têtj têtj dabuñsiga sêñkuc sakiñ pwac akwa-nga, ma lôm dabuñ pwac akwa-nga kalhac dôñ kalhac.

⁹ Sakiñ pwac akwa-nga dinañ in ti dôhôn têtj yac lau têtj kwahic dec-nga. Ma têtj asê têtj yac bu da danje ti da ya nanj dabuñsiga sêkêtj tu lau-nga, nanj gitôm dom bu kôm lau dau si ñalôm timalô tu ñac si sac-nga. ¹⁰ Bu sakiñ dinañ ti ña-yomsu hoñ hêganôn gêtj danenj ti danôm-nga, ma lau Israel-nga si lêtj sêñgwasin dau ñawasi sa yêc Anötö anjô-nga. Ma gêtj hoñ dinañ in gêtj ñamlic-nga ñambwa, bu yêc e pwac wakuc nanj Anötö kêtj tu nem gôlinj yac-nga, nanj mej sa su nanj.

Dac Pwac Akwa ma Pwac Wakuc-nga

¹¹ Magoc Kilisi mej ti dabuñsiga atu, nanj ndê sakiñ ña-ñandô ñayham mej sa su. Ma lôm dabuñ nanj in sôc gi, nanj ñayham kêtjêc ma hôt gêtjêc lôm dabuñ nanj ñamalac amba sêkwê kalhac nom dindec, nanj su. ¹² In gacgeñ sôc lôm dau Ñalôm Dabuñ Andô gi, magoc

* 8:8: Lau hoñ nanj Anötö kêtjalinj ñac sa sêti in ndê, nanj dasam ñac bu lau Israel-nga. Magoc muñ-nga sêwhê dau kôt gi toñ lu, nanj sêsam bu Israel ma Juda, ma toñ tigenj-tigenj sêñyalinj dau si kinj sa tu nem gôlinj ñac-nga. Alic 1 Kinj 11:9-13, 31-39; 12:20-24; Ais 11:12; ma Jer 3:18.

in kôc makao natu me naniñ gapoc si dac bu kêñ ti da ô sac-nga dom. In sôc gi tidim tigen, ma kêñ dau ndê dac tu bu nemlhi yac neñ sac natôp, dec kêmasañ lêt dambo tanli napan-nga.

¹³ Pwac akwa yomsu-nga sôm bu lau Israel-nga si dabuñsiga sêkôc naniñ gapoc ti makao gapoc ñadac, ma sênjalun whin makao natu dinda nan sêpec ti da ya nan ñagasi, goc sêmbalip pi lau bu kôm ñac sêti dabun ma ñamlic ñawasi sa yêc Anötö anğô-nga.*

¹⁴ Magoc Kilisi, nan ndê giso mbasi andô, ma kêñ dau ti da têt Anötö tôm ñalau mbo napan-nga puc in dôn, nan ndê dac hóc gêlêc dac pwac akwa-nga, ma gêm yac sa ñandô. ñahu bu in ndê dac kêmasañ yac neñ ñalôm ñawasi sa, ma kêgwasin m êtê sac nan gic waê lêt dandinan-nga, nan su. Ma bocdinan datôm bu danem akiñ Anötö Tali ñadau ti atac pa su en. ¹⁵ Kilisi kêmasañ lêt dinan, ma bocdinan kwahic dec in kalhac Anötö ma lau nom-nga ñalhu bu ti pwac wakuc ñadau. In ndê mbac ndu gêmlihi lau nan sêmba pwac akwa ñapu, nan si sac natôp, ma kêgapwêc ñac su yêc sakin mêtê sac-nga. Ma tu dinan-nga ñac oc sêtap gameñ sêndôc t ali-nga nan Anötö gic bata têt ñac, ma kêgalêm ñac sa bu sêwêkain, nan sa.

¹⁶⁻¹⁷ Gauc nem lau nom-nga si lêt sêmatin pwac pi wapa lêtñsêm-nga. Lau nan bu sêwêkain ñamalac dan ndê wapa lêtñsêm, nan oc sêtap gêt dan sa dom e sênjalê pi ñandô bu ñamalac dau mbac ndu su. In bu mbo tali, nan pwac dinan ñayom oc gacgeñ lhac. ¹⁸ Tu dinan-nga dec pwac akwa yomsu-nga sôm bu lau Israel-nga sêndic domba ti makao ndu, ma ñadac ti pwac dau ñahu. ¹⁹ Bu Moses to Anötö ndê yomsu pwac-nga hoñ sip bapia, ma sam asê têt lau Israel-nga. Goc in kôc makao natu [ma naniñ] ñadac ma kêgalun whin bu, sô domba ñamliclu kokoc pi a ñasangac dan, goc kêñ sip dac ti bu ma kêbalip pi bapia dau ma pi lau hoñ. ²⁰ Ma sôm, “Pwac nan Anötö kêmatin whin mac ma gic atu mac bu asôc ñapu, nan ñadac dau dindec.” ²¹ Ma ñalêt tigen in kêbalip dac pi lau Israel si bac sênem akiñ Anötö-nga, ma pi dabuñsiga si lêt ti laclu sakin dabun-nga hoñ. ²² Yomandô! Moses ndê yomsu pi lau Israel-nga si lêt sêmasañ dau ñawasi sa-nga, gic atu ñac bu sêmbalip dac pi gêt hoñ bocdinan. ñac bu sêndic makao ti domba ndu ma sêkêc dac sin dom, dec Anötö oc suc ñac si sac kwi dom.

Kilisi kêñ dau ti da dec gêm yac si

²³ Lau Israel-nga si bac ti gêt sênem akiñ Anötö-nga, nan gitôm ñagatu ñambwa bu têt gêt ñandô undambê-nga asê têt yac. Ma lau Israel-nga sem dabun gêt nom-nga dinan ma sêkôm gêt dau ñawasi sa yêc Anötö anğô-nga ña domba ti makao si dac. Magoc Kilisi ndê dac hóc gêlêc dac dinan su, dec kêñ ñawasi atu têt gêt ñandô undambê-nga. ²⁴ Bu Kilisi sôc lôm dabun nan ñamalac sêkwê, nan dom. Ma lôm nan in sôc, nan gitôm gêt ñandô undambê-nga ñagatu ñambwa dom. Mba. In sôc undambê dau gi, ma kalhac Anötö anğô-nga gêm yac hoñ anğôn.

²⁵ Ma Israel si dabuñsiga atu nan sôc ñalôm Dabun Andô ti yala ti yala, nan kôc dau ndê dac dom. Magoc Kilisi sôc undambê tidim tigen en, ma kôc dau ndê dac solop. ²⁶ In kêñ dau ti da gitôm dabuñsiga nom-nga sêkêt da napan ma napan, nan dom. Bu bocdinan, dec têt ndoc Anötö kêñ undambê ti nom ma meñ, nan in oc hóc ñandê tidim daêsam bocdinan. Magoc Kilisi gitôm dabuñsiga nom-nga dom. In meñ ma kêñ dau ti da tidim tigen, tu bu êngaho lau nom-nga si sac ñagêyô su pi dau. ²⁷ Yac lau tigen-tigen tac waê bu dambac ndu tidim tigen, ma tinambu yac oc dalhac Anötö anğô-nga bu ênsahê yac. ²⁸ Ma ñalêt tigen Kilisi mbac ndu tidim tigen en, bu êngaho lau daêsam si sac ñagêyô su. Ma in oc mbu meñ tiyham bu hóc ñandê tu sac-nga tiyham dom, magoc tu bu kêñ Anötö ndê mwasiñ gêm lau si-nga ña-ñandô têt lau nan sêkêt whin ti sêkêt bata in bu mbu meñ.

* 9:13: ñac si mêtê dinan hêganôn ñamalac nan kêmasac awhê me ñac batê, dec kôm in ñadômbwi sa yêc Anötö anğô-nga. Alic Nam 19:1-22 yêc Yom Lêtñsêm Akwa.

10

Kilisi gic da lau nom-nga tidim tigej ej

¹ Pwac akwa yomsu-nga inj gitôm ñagatu ñambwa bu tôc gêñ ñayham nañ oc meñ sa, nañ asê têtj yac. Magoc inj gêñ ñandô dau dom. Yomsu dau sôm bu lau Israel-nga sêkêñ da tôm yala hoñ, dec tôc asê bu da kaiñ dinañ gitôm dom bu señ lau si sac su, me ndic dabiñ ñac bu sêtigasuc Anötö. ² Da kaiñ dinañ bu nditôm bu ndic dabiñ lau, dec oc sêkêñ ñapañ dom. Ma inj bu nditôm bu kôm ñac si ñalôm ñawasi sa yêc Anötö aŋgô-nga, dec ñac oc ñalôm ñawapac tu ñac si giso-nga tiyham dom. ³ Magoc sêkêñ da dau tôm yala hoñ, dec kêtj gauc ñac bu ñac si sac yêc ñac dôñ yêc. ⁴ Ñahu bu makao gapoc ti naniñ si dac gitôm dom bu señ sac su.

⁵ Tu dinañ-nga dec têtj ndoc Kilisi meñ mbo nom, nañ sôm yom asê têtj Anötö, tôm sêto yêc muñ su bocdec bu:

Am atac whiñ bu sêndic makao ti domba ma sêkêñ ti da têtj am lec dom. Magoc am kêmasañ aô dauñ neñ ñamlic ti ñandô.

⁶ Da ya ti da bocke nañ sêkêñ tu sac-nga, nañ gic am tanôm dom bocdinañ.

⁷ Ma aô gasôm bu, “O Anötö, lic aô dec gameñ bu wakôm am nem atac whiñ ñandô sa, tôm yom nañ sêto pi aô muñ su, yêc bapia tilhuñ.” [BW 40:6-8]

⁸ Moses ndê buku yomsu-nga tôc bocdec bu. Sêkêñ makao ti domba ti da, ma sêkêñ da ya ti da tidau-tidau tu sac-nga. Magoc Kilisi dau sôm bu Anötö atac whiñ bu sêkêñ da hoñ dinañ dom, ma gic inj tandô dom bocdinañ. ⁹ Ma tiñambu Kilisi sôm têtj Anötö bu inj dau meñ su, bu kôm Anötö ndê atac whiñ ñandô sa. Bocdinañ dec inj señ lêtj akwa da-nga su, ma kêmasañ lêtj wakuc. ¹⁰ Ma Anötö ndê atac whiñ, nañ Kilisi kôm ñandô sa, nañ bocdec bu. Yisu Kilisi kêtj dau ti da tidim tigej, dec kêmasañ lêtj bu dati lau dabuñ.

¹¹ Dabuñsiga pwac akwa-nga sêlhac ti sem gwelêñ tôm bêc hoñ, ma sêkêñ da kaiñ tigej ñapañ, nañ tôm dom bu señ sac su. ¹² Magoc Yisu, nañ ti yac neñ dabuñsiga atu, kêtj dau ti da dim tigej ej, tu sac têtj hoñ-nga, goc gi ndôc Anötö ndê andô-nga. ¹³⁻¹⁴ Ñahu bu da tigej dinañ kêmasañ lêtj bu señ lau nañ inj bu kôm ñac sêti lau dabuñ, nañ si sac su, ma gic dabiñ ñac bu sêmbo tali ñapañ. Ma kwahic dec inj hôñ bu Anötö kêtj inj ndê ñacyo hoñ sêsôc inj gahi ñapu.

¹⁵ Ma ñalau Dabuñ hoc yom ñandô asê pi gêñ dau whiñ, tôm yom dañ nañ sêto yêc bocdec bu:

¹⁶ Magoc têtj têtj pwac akwa-nga pacndê, nañ aô Pômdau, oc wamatij pwac wakuc wawhiñ lau Israel-nga, nañ bocdec bu. Aô oc wakêtj aô neñ yomsu sip ñac si ñagulu, ma wato sip ñac si ñalôm. [Jer 31:33]

¹⁷ Ma tiñambu inj gic têtj yom ma sôm yom bocdec:

Aô wasuc ñac si giso kwi, ma gauc nem ñac si sac tiyham dom. [Jer 31:34]

¹⁸ Bocdinañ, Pômdau sôm bu suc yac neñ sac kwi, ma tu dinañ-nga dec dapônda dabuñsiga dañ bu kêtj da tu sac-nga tiyham dom.

Kilisi kêmasañ señ datigasuc Anötö-nga

¹⁹ Tu dinañ-nga asidôwai, datigasuc Anötö ti neñ atac pa su, gitôm dasôc ñalôm Dabuñ Andô dandi, tu dac nañ Yisu kêc siñ-nga. ²⁰ Muñ-nga, po baliñ dañ kêgalêtj nañ kalhac lau ahuc bu sêsôc ñalôm Dabuñ Andô sêndi dom. Magoc Yisu ndê ñamlic ô po dau su, ma inj mbo tali ñapañ, dec inj ti señ wakuc datigasuc Anötö-nga. ²¹ Ma inj yac neñ dabuñsiga tiwaê, nañ gêm gôliñ Anötö ndê lau hoñ. ²² Inj ndê dac kêgwasiñ yac neñ sac hoñ su, dec dambo ti ñalôm ñawapac tu yac neñ sac-nga tiyham dom. Ma bu ñawa kêgwasiñ yac neñ ñamlic ñawasi sa su. Tu dinañ-nga dec datigasuc Anötö ti neñ ñalôm ñawasi, ma dakêtj whiñ ti neñ ñalôm pêñ dôñ.

Puc dalhac ñannga-nga

²³ Yac lau dakêtj whiñ-nga dahoc yom asê ma dasôm bu dakêtj batañ ñandô ñayham nañ Anötö gic bata têtj yac. Inj gitôm dom bu kac ndê awa kwi-kwi, ma tu dinañ-nga tañkwê ñandô dau ti atac lu-lu dom. ²⁴ Ma dakôc gauc pi lêtj bu dapuc dauñ dôñ bu atac

whiñ asidôwai, ma dakôm mêtê ñayham eñ. ²⁵ Dahu mêtê dapitiger-ñga siñ tôm lau ñatô sêkôm, nañ dom. Mba. Dakac sa dapitiger, ma tangilí dauñ bu dalhac ñaŋga. Mac aňyalê bu Yisu ndê bêc mbu meñ-ñga meñ kêpiñ su, ma bocdinañ dec akôm asiñ su eñ.

²⁶ Aňgô ñapep! Yac bu taňyalê Anötö ndê yom ñandô tidôn su, magoc tiñambu dalic sac gitôm gêñ ñambwa ma dakôm, dec da dañ yêc nañ tôm bu señ yac neñ sac dinañ ñagêyô su-ñga, yêc dom. ²⁷ Ñamalac nañ sa lêñ kaiñ dinañ, nañ bu ndê gauc sa, dec oc töt dau ñalêñ sac pi gêñ nañ gic iñ ñawaê bocdec bu, iñ oc tap Anötö ndê matôc sa, ma sip ya atu nañ Anötö kêmasañ tu iñ ndê ñacyo-ñga ndi. ²⁸ Gauc nem ñamalac nañ kêgili Moses ndê yomsu. Ñamalac lu me tö bu sêpuc si yom dôn ma sêtôc asê bu yomandô bu ñamalac dau kôm giso, dec yomsu dau sôm bu tawalô iñ dom, sêndic iñ ndu eñ. ²⁹ Bocdinañ mac gauc gêm bocke pi ñamalac nañ kêyalê su bu Kilisi ndê dac pwac wakuc-ñga kôm iñ ti dabuñ, magoc tiñambu iñ pu gêñ dau ma gêlic gitôm gêñ ñambwa? Ñalêñ dinañ iñ pu Anötö ndê Atu, gitôm iñ kwê iñ dôn yêc iñ gahi ñapu gitôm gêñ ñapopoc, ma iñ pu Anötö ndê Ñalau êmwasiñ yac-ñga whiñ. Ñamalac nañ kôm bocdinañ oc tôm dom andô bu êñlêc Anötö ndê matôc. Iñ oc tap matôc sac sambuc sa. ³⁰ Bu yac taňyalê Pômdau, nañ sôm yom bocdec bu:

Gweleñ sac ñagêyô-ñga yêc aö amañ, ma aö dauñ oc wakêñ. [Diut 32:35]

Ma sêto yom dañ whiñ, nañ yêc bocdec bu:

Pômdau oc êñsahê ti êmatôc iñ ndê lau. [Diut 32:36]

³¹ Oyaê, ñamalac nañ sip Anötö Tali Ñadau amba bu tap iñ ndê matôc sa, nañ töt dau mañ.

³² Gauc nem têm nañ mac akêñ whiñ tiwakuc, ma akôc ñawaê ñayham sa gitôm ñawê bu pô nem ñalôm. Têñ ndoc dinañ, ñawapac daêsam tap mac sa tu akêñ whiñ Kilisi-ñga, magoc mac alhac ñaŋga. ³³ Têm ñatô lau sêkêñ kisa mac, ma sêsu mac susu yêc lau hoñ aňgô-ñga. Ma têm ñatô mac alhac awhiñ lau nañ sêhóc wapac kaiñ dinañ ma apuc ñac dôn. ³⁴ Ma lau sêkêñ whiñ-ñga nañ sêkêñ ñac sêndöc gapocwalô, nañ mac tamwalô ñac, ma am ñac sa bocdinañ. Ma têñ ndoc lau sêñgaho mac nem wapa ti gêñ hoñ su, nañ mac ambo ti atac ñayham eñ. Ñahu bu mac aňyalê bu mac nem awa ñandô yêc ñapañ-ñga yêc undambê.

³⁵ Bocdinañ asap nem akêñ whiñ Pômdau dôn, ma atac lu-lu dom, dec mac oc atap mwasiñ atu sa. ³⁶ Alhac ñaŋga ti ñalôm pêñ dôn, ma akôm gêñ hoñ ñapep tôm Anötö ndê atac whiñ. Ma bocdinañ mac oc atap ñandô ñayham nañ iñ gic bata, nañ sa. ³⁷ Bu ñasawa sauñ eñ, tôm yom nañ sêto yêc nañ sôm bocdec bu:

Iñ nañ dakêñ batañ bu meñ, nañ oc meñ. Ma iñ oc meñ ñagahô eñ. ³⁸ Ma aneñ lau gitêñ oc sêndöc tali tu si sêkêñ whiñ-ñga. Magoc ñac nañ sêhu siñ, nañ aö oc walic ñac sac sambuc. [Hab 2:3-4]

³⁹ Magoc yac datôm lau nañ sêhu si sêkêñ whiñ siñ ma sêmbo señ sêñinga-ñga dom. Mba. Yac dalhac ñaŋga ma dakêñ whiñ dandic ñawaê, e datap mwasiñ dandöc tañli ñapañ-ñga ña-ñandô sa.

11

Abañi Israel-ñga si lêñ sêkêñ whiñ-ñga ti dôhôn têt yac

¹ Yac bu dakêñ whiñ ñaŋga, dec yac oc atac lu-lu dom tu gêñ nañ dakêñ batañ dambo, me tu gêñ nañ tanôn dalic dom-ñga. ² Abañi Israel-ñga sêkêñ whiñ ñalêñ dinañ, ma tu dinañ-ñga dec Anötö toc ñac sa. ³ Yac dakêñ whiñ, dec taňyalê bu muñ-ñga, gêñ nañ kwahic dec tanôn dalic, nañ ñadañ yêc dom, magoc meñ hóc asê ña Anötö ndê yom.

⁴ Tu Abel ndê kêñ whiñ-ñga dec Anötö gêlic da nañ iñ kêñ bu ñayham, hóc gêlêc Kein ndê su. Ma tu Anötö kôc Abel ndê da sa-ñga, dec töt asê bu iñ gêlic Abel bu ñgac gitêñ. Ma iñ mbac ndu su, magoc iñ ndê lêñ kêñ whiñ-ñga dinañ gacgeñ kalhac tôm dôhôn ñayham.

⁵ Ma Inok kêñ whiñ, dec sêto yom pi iñ ma sêsôm bu Anötö gêlic iñ ñayham. Ma tu iñ ndê kêñ whiñ-ñga, dec Anötö kôc iñ su yêc nom ti tali, ma sêlic iñ tiyham dom. ⁶ Ñamalac

dañ bu kên whiñ dom, dec gêñ hoñ nañ iñ kôm, nañ ñadañ oc tòm dom bu ndic Anötö tandô ñayham. Bu asa nañ bu tigasuc Anötö, nañ kên whiñ bu iñ mbo yomandô, ma kên whiñ bu iñ oc êmwasiñ lau nañ sêkên dau sambuc tu sêñsalê iñ-ñga.

⁷ Ma têtñ ndoc Anötö kên puc Noa pi gêtñ nañ iñ tandô gêlic su dom, magoc tiñambu oc meñ hóc asê, nañ Noa kên whiñ Anötö, ma toc iñ sa ti sôc iñ ndê yom ñapu. Iñ sô wañ atu dañ bu nem iñ ti ndê b alêkoc sa. Tu iñ ndê lêtñ kên whiñ-ñga dec iñ tóc lau nañ sêmbo nom têtñ têtñ dinañ, nañ si giso asê tiawê, ma Anötö kên iñ wêkaiñ lêtñ dati lau gitêtñ tu dakên whiñ-ñga.

⁸ Abraham kên whiñ Anötö têtñ ndoc Anötö kêgalêm iñ sa ma kêkiñ iñ têtñ gameñ nañ iñ gic bata têtñ iñ, nañ gi. Iñ gêm gauc gameñ dau, magoc dañga wambu Anötö ma gi.

⁹ Ma yom tigeñ nañ Anötö gic bata têtñ Abraham, nañ gic Aisak lu Jakob ñawaê bocdinañ. Magoc Abraham, ma Aisak lu Jakob nañ sêñkuc iñ, nañ sêti nom ñadaui dom, sêndöc bac po gitôm lau apa. Magoc Abraham kên whiñ yom nañ Anötö gic bata têtñ iñ. ¹⁰ Ñahu bu iñ kên bata bu ndöc malac atu nañ oc yêc ñapan, nañ Anötö dau kwê sa kêkuc ñagatu nañ iñ dau gauc gêm tidôn.

¹¹ Abraham ti ñamalac andô su, ma iñ nawhê Sara dau iñ awhê gapoc, magoc iñ kên whiñ yom nañ Anötö gic bata têtñ iñ, dec Anötö kên ñaclai têtñ iñ bu kwê balêkoc asê.

¹² A braham ndê têtñ pacndê su, tigeñ tu iñ kên whiñ-ñga, dec lau toñ atu sêsa akên ñgac tigeñ dinañ. Iñ ndê lau wakuc dinañ sêtôm tata umborñ-ñga, ma gañgac gwêc-ñga, nañ gitôm dom bu dasê sa.

¹³ Têtñ têtñ abañi Israel-ñga sêmbo tali, nañ ñac si dañ tap ñandô nañ Anötö gic bata têtñ ñac, nañ sa dom. Ñalêtñ dinañ dec sêsa si lêtñ sêkên whiñ-ñga e sêmbac ndu. Tu ñac si sêkên whiñ-ñga dec tòm sêlic gêtñ ñandô dau gatuc-gatuc ma sêkên bata bu sêtap ñandô sa. Ma ñac sêlic dandi sêtôm lau nañ sem apa nom. ¹⁴ Ma lau nañ gauc gêm bu ñac lau kaiñ dinañ, nañ sêtóc asê bu ñac sêñsalê si malac ñandô sêndöc-ñga. ¹⁵ Abañi Israel-ñga bu sêlic gameñ nañ sêhu siñ su tòm si malac ñandô, dec oc tòm bu sêmbu sêndi sêndöc dinañ. ¹⁶ Magoc mba. Ñac atac whiñ malac dañ, nañ hóc gêlêc iñ dindec su. Malac dau yêc undambê, ma Anötö kwê malac dau sa su tu ñac-ñga. Tu dinañ-ñga dec iñ maya dau dom bu ñac sêsam iñ bu ñac si Anötö.

¹⁷⁻¹⁸ Abraham kên whiñ Anötö têtñ ndoc iñ kêsahê iñ, ma sôm têtñ iñ bu kên Aisak ti da têtñ iñ. Anötö gic bata yom têtñ Abraham muñ su, ma sôm bu lau oc sêsam lau wakuc nañ sêsa akên Aisak, bu Abraham ndê gôlôwac ñandô. Magoc iñ sap ndê kên whiñ dôn dec bu kên ndê atu tigeñ dinañ ti da. ¹⁹ Iñ gauc gêm bu Anötö gitôm bu oc uñ lau batê sa. Ma gêtñ nañ hóc asê, nañ gitôm iñ kôc Aisak mbu akên lau batê-ñga meñ tiyham.

²⁰ Ma tiñambu, têtñ ndoc nañ Aisak gêm mbec Jakob lu Iso, nañ dec kên whiñ bu Anötö gitôm bu kôm iñ ndê mbec ñandô sa. ²¹ Ma Jakob bocdinañ kên whiñ Anötö. Têtñ ndoc iñ kêsahê bu iñ ndê têtñ kêpiñ bu pacndê, nañ iñ gêm mbec Josep atu lu. Ma iñ gic sejeñ dau ña ndê tóc ma kêpiñ Anötö. ²² Josep kên whiñ bu Anötö oc êñgaho lau Israel-ñga su yêc gameñ Isip-ñga, dec têtñ ndoc iñ ndê têtñ kêpiñ bu pacndê, nañ sôm yom asê pi gêtñ dau, ma gic atu ñac bu sêkôc iñ ndê ñakwa whiñ ñac, têtñ ndoc ñac bu sêlhô sêndi.

²³ Ma Moses damba lu dinda sêkên whiñ Anötö, dec sêsiñ iñ gitôm ayô tö têtñ ndoc dinda kôc iñ. Ñahu bu iñlu sêlic bu iñ balêkoc ti añgô, ma sêtóc dau tu yom nañ kiñ Isip-ñga gic atu nañ-ñga dom. ²⁴ Ma têtñ ndoc Moses tiatu, nañ iñ kên whiñ Anötö dec tec bu sêsam iñ bu Parao atuwê ndê balê. ²⁵ Iñ tec bu mbo ti atac ñayham tòm ñasawa apê tu mêtê sac-ñga whiñ Parao ndê lau, ma gêlic ñayham bu hóc ñandê ti ñawapac whiñ Anötö ndê lau. ²⁶ Iñ gêlic lêtñ mayañ-ñga nañ gic waê Anötö ndê Mesaya bu ñayham hóc gêlêc lau Isip si awa ti gêtñ ñayham-ñayham hoñ su. Ñahu bu iñ takwê ndê ñaôli ñayham, nañ iñ oc tap sa tiñambu. ²⁷ Iñ kên whiñ, dec hu gameñ Isip-ñga siñ, ma tóc dau tu kiñ Isip-ñga ndê atac ñandê-ñga dom. Iñ puc dau dôn ma kalhac ñañga, ñahu bu iñ gêlic Anötö, nañ lau dañ sêlic su dom. ²⁸ Iñ kên whiñ Anötö dec sôm têtñ lau Israel-ñga bu sêmasañ Pasowa tòm Anötö sôm, ma sêsê domba ñadac pi gatam ñac si andu-ñga. Ma ñalêtñ dinañ añela nañ gic balêkoc ñgac mbêc Isip-ñga hoñ ndu, nañ kêlêc lau Israel-ñga si andu hoñ.

²⁹ Lau dau sêkên whiñ Anötö nañ gêlêc Gwêc Koc sa, dec sêlom gitôm sêñsêlêñ sêmbô gameñ basô si. Magoc têtñ ndoc lau Isip-nga bu sêlom sêñkuc ñac, nañ gwêc kêgatôc ñac ahuc e sênôm gwêc su ma siñga.

³⁰ Tiñambu lau Israel-nga sêkên whiñ Anötö, dec sêñsêlêñ sêñgihi malac Jeriko tôm bêc 7 e malac dau ñaturbôm ku sa. ³¹ Magoc Anötö señ awhê mockaiñ-nga Rahab su whiñ lau dangapêc malac dinañ-nga dom. Ñahu bu muñ-nga Rahab dau têt asê bu iñ kêtñ whiñ Anötö, têtñ têtñ iñ kêtñ lau Israel-nga si lau sêtíp gameñ Kanan-nga sa ti yom malô.

³² Ma lau sêkên whiñ ñañga-nga daêsam sêmbô, tôm Gideon, Barak, Samson, Jepta, Dawid, ma Samuel ti Anötö ndê lau propet ñatô. Magoc ñasawa mba bu wasôm yom pi ñac tigeñ-tigeñ. ³³ Ñatô sêkên whiñ ñañga, dec sêku kiñ gameñ ñatô-ñ ga dulu. Ñatô sem gôliñ lau Israel-nga ti sêñgilí ñac bu sêsa si lêtñ gitêñ. Ma Anötö gic bata yom têtñ ñac bu yob ñac. Tu lau ñatô si sêkên whiñ-nga dec Anötö kêgapic layon si whasuñ ahuc, ³⁴ ma kêgaho ya ña-ñandê su yêc ñatô, ma yob ñatô bu sêlhô su yêc ñacyo si bieñ. Lau ñatô ñac lau licwalô mba, magoc tu ñac si sêkên whiñ-nga, dec Anötö kêtñ ñañga têtñ ñac. Ñac sêti lau siñ-nga ti ñaclai atu, ma sêku lau apa si lau siñ-nga dulu. ³⁵ Lauwhê ñatô sêkên whiñ Anötö, dec iñ uñ ñac si balêkoc ñgac nañ sêmbac ndu su, nañ sa sêmeñ sêmbô sêwhiñ ñac tiyham. Ma lau sêkên whiñ-nga ñatô, nañ sic ñac ña sô e sêmbac ndu. Magoc lau dau sêtec bu sêsec si sêkên whiñ ahuc tu bu sênem dau si yêc ñandê dinañ, ñahu bu sêkên bata bu Anötö gitôm bu oc uñ ñac sa, ma kêtñ ñac sêmbô ñayham eñ. ³⁶ Ñatô, lau sêsu ñac susu, ma sêhi ñac ña sô, ma ñatô sêso ñac dôtñ ma sêkên ñac sêndôc gapocwalô. ³⁷ Sêtuc ñatô ña hoc ndu, sêhê ñatô ña sege kic gi lu, ma ñatô nañ lau siñ sêkuñ ñac ndu ña bieñ baliñ. Ñac sêsoç ñakwê sac-sac nañ sêmasañ ña domba ti naniñ ñamlic, sêpônnda dau ñandô, ma lau sêkên kisa ñac ti sêkôm ñac ñayom. ³⁸ Ñac sêñgihi sêmbô gameñ sawa ti gameñ lôc-nga gitôm lau waêmbe, ma sêndôc hoc ñasuñ ti suñ nañ yêc nom. Magoc tu ñac si sêkên whiñ-nga dec Anötö gêlic ñac ñayham kêlêc, hôt gêlêc lau nom-nga hoñ su.

³⁹ Ñawaê pi lau hoñ dinañ si sêkên whiñ yêc tu bu whê ñac sa têtñ yac-nga. Magoc ñac si dañ gêlic ñandô nañ Anötö gic bata têtñ ñac, nañ dom. ⁴⁰ Ñahu bu lêtñ ñayham andô nañ Anötö kêmasañ bu êmwasiñ yac lau têtñ kwahic dec-nga, nañ gic waê ñac lau dau sêwhiñ. Ma yac hoñ oc datap sa dawhiñ dauñ.

12

Tañtiñ Yisu ma dalhac ñañga

¹ Lau hoñ dinañ sêmuñ yac su, ñac lau toñ atu andô, ma sêtoç lêtñ dakêtñ whiñ-nga ñayham têtñ yac tu tañkuc-nga. Tu dinañ-nga dec dakac dauñ su yêc gêtñ hoñ nañ kalhac yac ahuc tu tañkuc Yisu-nga, ma yêc mêtê sac nañ bu êntôm yac ma kôm yac dapeñ. Ma tanti ñañga dapêñ lêtñ nañ Anötö gic bata tu tanti daho-nga ma dahu siñ dom. ² Tanti ma tañtiñ Yisu, bu iñ ti yac neñ dakêtñ whiñ ñahu, ma iñ oc ndic dabiñ yac neñ dakêtñ whiñ. Iñ kêyalê bu iñ ndê mbac ndu oc ti lêtñ atac ñayham-nga tiñambu, ma tu dinañ-nga iñ puc dau dôtñ tu hôt ñandê a gicso-nga, ma hêgo dau tu maya atu nañ gic lêtñ dinañ ñawaê, nañ dom. Ma kwahic dec iñ pi undambê g i ndôc Anötö ndê pôtñ atu ña-andô-nga. ³ Akôt gauc pi Yisu, ma pi lêtñ kisa-nga nañ lau sac sêkôm têtñ iñ. Iñ hôt kisa dau magoc kalhac ñañga, dec têtñ dôhôn ñayham têtñ mac bu añkuc, ma bu nem mac sa bu kwampac sa ma ahu nem akêtñ whiñ siñ dom.

Anötö kêmatôc lau nañ iñ atac whiñ

⁴ Mac ahôt ñawapac tu saê ti kisa nañ lau sac sêkên têtñ mac-nga, magoc sêkôm e sêkêc mac nem dañ ndê dac siñ su dom. ⁵ Bocke? Mac añliñ Anötö ndê yom, nañ kêgilí mac bu alhac ñañga, nañ siñ, a? Yom dau sam mac bu Anötö atui awhê ma ñgac, ma sêto yêc bocdec bu:

Aneñ balêkoc awhê ma ñgac, Pômdau bu êmatôc mac, me bu kêtñ ñawapac têtñ mac bu whê nem gauc sa pi nem giso, nañ alic tôm gêtñ ñambwa dom, ma lic ñakam sa

tu anjukuc in-nga dom. ⁶ Nahu bu Pômdau kêmâtôc lau nan in atac whin nac, ma lau nan in koc nac sa sêti in ndê balêkoc, nan in kên nandê tên nac. *[Prov 3:11-12]*

⁷ Mac anjalê bu dambai nom-nga hon sêmatôc si balêkoc tu bu sêndôhôn nac bu sênjukuc lên nayham-nga. Ma bocdina Anötö bu êmatôc mac, nan alhac nanga. Bu gên dau tôc asê bu in gêlic mac bu in ndê balêkoc solop. ⁸ Ma Anötö kên nawapac tên in ndê balêkoc hon tu bu êndôhôn nac-nga. In bu kên tên mac dom, dec oc tôc asê bu mac atôm balêkoc nasawa-nga, ma Anötö ndê balêkoc solop dom. ⁹ Ma tên ndoc damañi nom-nga sêmatôc yac, nan dalic nac sac dom, magoc datoc nac sa. Bocdinañ dasôc Damañi undambê-nga napu hóc gêlêc damañi nom-nga su dandic nawaê. Nahu bu in ti natau yac neñ gatuñ, ma in kêmâtôc yac tu bu daso mwasin dandoc tanli-nga dom. ¹⁰ Damañi nom-nga gauc gêm bu sêndôhôn yac tu bu dasa lên nayham-nga, ma nac si matôc in gên nasawa apê-nga en. Magoc A nötö kêyalê gên bocke nan oc nem yac sa nandô, dec kêmâtôc yac tu bu dati lau dabun-nga, datôm in dau. ¹¹ Tên ndoc yac bu dahóc nawapac tu êmatôc yac-nga, nan oc kôm yac atac nayham dom, magoc oc kên nandê tên yac. Magoc tinambu yac tanjalê bu nawapac dau gêm yac sa bu dambo ti yom malô, ma kêdôhôn yac bu dasa neñ lên gitên en.

¹² Tu dinañ-nga dec mac nem lau nan si amba tibalê, me gahiduc tigolon tu wapac nan sêhóc-nga, nan apuc nac don bu sêlhac nanga tiyham. ¹³ Amasañ señ gahim-nga tisolop, bu lau gahi sac nan sênjukuc mac, nan sêpeñ ma sêtisac dom, magoc nayham sa tiyham.

Dayob daun bu daso Anötö ndê mwasin dom

¹⁴ Anjahê nanga bu ambo awhin lau hon ti yom malô, ma bu asa nem lên dabun en. Bu asa nan sa lên dabun dom, nan oc tôm dom bu lic Pômdau ma mbo whin in. ¹⁵ Ayob daôm napep bu mac nem dan so Anötö ndê mwasin dom, ma bu nasili mêtê sac-nga léc tiyham yêc mac-nga dom. Bu mêtê sac dau gitôm gên namakic ma oc kên nawapac tên lau daêsam, ma kôm nac nadômbwi sa yêc Anötö angô-nga. ¹⁶ Ayob bu mac nem dan sa lên mockain-nga dom, me gauc nem gên nom-nga ênlêc dom, ma ênlhin Anötö sin gitôm Iso, nan hu ndê wapa lênsêm ngac mbêc-nga sin, tu neñ gên dim tiger-nga. ¹⁷ Mac anjalê su, bu tinambu in tac whin bu wêkain ndê gên lênsêm dau tiyham, dec ndac damba Jakob bu nem mbec in. Magoc damba tec in dec kôm dom. In tan dau ndu, ma kêsahê nanga bu kac damba ndê nalôm kwi, magoc tôm dom.

Lôc Sainai ma Lôc Sayon sêti dôhôn pwac lu-nga

¹⁸ Lau Israel-nga sêtigasuc Lôc Sainai tu sêtap pwac akwa sa-nga. Magoc lôc nan mac atigasuc tu akôc pwac wakuc-nga, nan lôc kain dan dau-nga. Lôc Sainai dau kalhac nom, ma lau Israel-nga sêlic ya atu, ma nasac ti sômôm ma mbu lalahi atu gêm, yêc lôc dinañ. ¹⁹ Ma nac sêngô Anötö ndê dahuc ma in dau ndê awha, e sêtôc dau ma sêteñ bu sêngô tiyham dom. ²⁰ Bu Anötö gic yomsu nac ma sôm bu namalac me bôc bocke bu meñ êmpin lôc dau, nan sêtuc in na hoc ndu. Lau Israel-nga sêlic bu yomsu dau kên nawapac atu tên nac. ²¹ Ma Moses gêlic gên hon dinañ ma kôm in tôc dau ma kêtitec nandô.

²² M agoc tu mac nem akên whin-nga dec tôm mac ahôc asê Lôc †Sayon, nan malac Jerusalem wakuc nan yêc undambê, ma Anötö Tanli Natau ndê malac. Mac ahôc asê anjela tausen ma tausen nan sêkac sa sêmbo gameñ dinañ ti atac nayham atu. ²³ Ma mac asôc Anötö ndê gôlôwac dabun nalôm, ma ambo awhin yac lau nan in gêlic yac datôm in ndê balêkoc mbêc, ma to yac neñ naê sa yêc undambê. Mac atigasuc Anötö dau, nan oc ênsahê lau hon pi nac si mêtê. Ma mac ahôc asê gameñ nan lau gitên nan Anötö gic dabin nac, nan si gatu sêmbo. ²⁴ Ma mac atigasuc Yisu, nan ti pwac wakuc na-ngac nalhu-nga. Ma mac atap mwasin atu sa, tu dac nan in kêc sin tu êngwasin mac nem sac su-nga. Mun-nga, Abel ndê dac ta yom pi tên Anötö bu kên ngagêyô ô in ndê dac. Magoc Yisu ndê dac ti nahu datap mwasin sa yêc Anötö-nga, dec hóc gêlêc Abel ndê su.

Dalic Anötö ndê puc gitôm gên nambwa dom

²⁵ B oc dinañ apôc danamsun ahuc tên yom nan Anötö sôm tên mac, nan dom. Lau Israel-nga sêngô Anötö awha kên puc nac yêc nom, ma nac nan sêtec bu sêngô in ndê y

om, nañ sêlhö su yêc in ndê matôc dom. Bocdinañ yac lau nañ Anötö kênj puc yac akênj undambê, nañ bu dapuc dômwênj in, dec oc tòm dom andô bu dalhö su in ndê matôc.

²⁶ Têñ ndoc Anötö sôm yom yêc Lôc Sainai, nañ in awha kôm nom wiwic sa. Ma tiñambu, têtñ ndoc dañ tiyham in gic bata yom, tòm sêto yêc bocdec bu:

Têm dañ tiyham aö oc wañwic gameñ tiyham, magoc wañwic gameñ nom-nga tawasê dom, undambê whiñ. [Hag 2:6]

²⁷ In sôm bu kôm gênj dau dim dañ tiyham, ma yom dau hêganônj têtñ nañ in oc êñwic gênj undambê ti nom-nga honj nañ in kênj. Ma gênj nañ bu yêc ñapañ-nga dom, nañ oc wiwic sa e niñga. Ma ñalênj dinañ, gênj nañ wiwic dom oc gacgenj sêlhac.

²⁸ Anötö gic bata têtñ yac bu yac oc dawêkainj gameñ nañ oc wiwic ma niñga dom. Tu dinañ-nga dec danem danje in, ma danem akiñ in ñalênj ñayham nañ tòm bu ndic in tandô ñayham. Dakôm ti datoc in sa ma datöc in, ²⁹ ñahu bu yac neñ Anötö ndê ñaclai gitôm ya atu, nañ gitôm bu neñ gênj sambob su.

13

Sakiñ nañ gic Anötö tandô ñayham

¹ Ambo ti atac whiñ asidôwai ñapañ. ² Anñhiñ daôm siñ dom bu akôc lau añgô batac sa ma andic ya ñac. Ñahu bu lau ñatô nañ sêkôm bocdinañ, dec sic ya añela magoc sem gauc. ³ Ma gauc nem lau sêkênj whiñ-nga nañ sêndöc gapocwalô, ti ñac nañ lau sêkênj kisa ñac, ma anem ñac sa gitôm mac daôm ahôc ñawapac dinañ awhiñ.

⁴ Mac honj atoc lêtñ lauwhê ti ñgac sênem dau-nga sa ñapep andic ñawaê. Awhê ma ñgac bocke nañ sem dau sa su, nañ sêmbo sêwhiñ dau ti sêsa lêtñ ñawasi eñ. Ñahu bu lau honj nañ sêkôm mêtê mockainj-nga, me sêndic sêmbôc-walô kic, nañ oc sêtap Anötö ndê matôc sa.

⁵ Ayob daôm bu mêtê atac whiñ mone-nga nem mac nem ñalôm ahuc dom. Ambo ti atac ñayham pi gênj bocke nañ Anötö kênj têtñ mac. Bu Anötö dau sôm bu yob mac, tòm yom nañ sêto yêc, nañ bocdec bu:

Aö wahu am siñ me wapuc dômwênj am dañ dom. [Diut 31:6, 8]

⁶ Tu dinañ-nga dec ñalôm pênj dôñ ma dasôm yom asê tòm sêto yêc Buku Wê-nga bocdec bu:

Pômdau oc nem aö sa, ma bocdinañ aö oc watöc dauñ dom. Asa oc tòm bu kac aö su yêc Pômdau ndê atac whiñ? [BW 118:6-7]

⁷ Gauc nem mac nem lau bata nañ sêndôhônj Anötö ndê yom têtñ mac. Akôc gauc pi ñac si lêtñ ñayham nañ sêsap dôñ e si têtñ pacndê, ma anñkuc ñac si lêtñ sêkênj whiñ-nga.

⁸ Yisu Kilisi oc kac dau kwi-kwi dom. Ñalênj nañ in mbo muñ-nga, nañ in mbo kwahic dec, ma oc mbo bocdinañ ñapañ.

⁹ Ayob daôm bu yom ti mêtê wakuc nañ so yom ñandô, nañ êñsônj mac nem gauc e hê mac su yêc Kilisi dom. Tamkwê Anötö ndê mwasin bu puc nem gatôm dôñ, ma gauc nem gênj daneñ-nga me ñagôlinj pi gênj daneñ-nga êñlêc dom. Bu lau nañ sêmbo pwac akwa ñapu ma gauc gêm gênj kaiñ dinañ kêlêc, nañ gêm ñac sa bu sêti lau gitênj yêc Anötö añgô-nga dom.

¹⁰ Yac tam akiñ Anötö dambo pwac wakuc ñapu, ma lau nañ sem akiñ Anötö sêmbo pwac akwa ñapu, nañ sêtôm dom bu sêwêkainj pwac wakuc dindêc ñamwasin. ¹¹ Domba ti makao nañ dabuñsiga ñamata-nga Israel-nga kôc ñadac ma sôc lôm dabuñ Ñalôm Dabuñ Andô gi bu kênj ti da ô lau si sac ñagêyô, nañ lau sêkôc ñamsôm su yêc malac ma sêpec su giñga yêc gameñ ñamakê-nga.* ¹² Ma ñalênj tigerj Yisu hóc ñandê ma mbac ndu yêc malac Jerusalem ñamakê, tu bu kôm lau sêti dabuñ tu in dau ndê dac nañ kêc siñ-nga. ¹³ Bocdinañ dahu lau Israel-nga si sakiñ pwac akwa-nga siñ gacgenj, gitôm yac dasa yêc

* 13:11: - alic Lev 16:27. Yom pi lau Israel-nga si Om Atu Sêkênj Da ô Sac Ñagêyô-nga (Day of Atonement), nañ sêto yêc Lev 16:1-34. Hib 13:12 bu tôc asê tiawê bu Yisu ndê mbac ndu hóc gêlêc da nañ dabuñsiga Israel-nga sêkênj ti yala ti yala (Hib 7:11-9:18), ma bu êñgilí lau sêkênj whiñ-nga bu sêñkuc Yisu ti atac pa su eñ.

malac Jerusalem, ma datêñ Yisu dandi, ma dahôc yom mayañ-nga nañ ñacyo sêmbaliñ pi yac tu dakêñ whiñ Yisu-nga, nañ dawhiñ. ¹⁴ Ñahu bu gameñ nom-nga nañ kwahic dec ti yac neñ malac dambo-nga, nañ malac yêc ñapañ-nga dom. Ma yac tañkwê malac ñandô nañ oc meñ sa tiñambu.

¹⁵ Tu Yisu-nga dec tampiñ Anötö tòm bêc hoñ. Yac lau hoñ nañ dasôm bu dakêñ whiñ Yisu, nañ tac waê bu tampiñ Anötö, ma yac neñ yom tampiñ iñ-nga gitôm da ñange ñayham. ¹⁶ Añlhiñ daôm siñ dom bu akôm mêtê ñayham eñ, ma bu akêñ nem gêñ tu anem lau ñatô sa-nga. Mêtê dau iñ gitôm da nañ Anötö gêlic ñayham whiñ. ¹⁷ Dañam wambu lau bata nañ sêyob mac lau akêñ whiñ-nga, ma asôc ñac ñapu, tu bu sêkôm si gwelen ti atac ñayham-nga. Bu ñac sem gwelen pi Anötö ndê yom bu sêpuc mac nem gatôm dôn, ma tiñambu Anötö oc kip ñac sa ñapep pi gwelen dau. Mac bu dañam wambu ñac ñapep dom, dec oc kôm ñac ñalôm ñawapac, ma oc tòm dom bu sênem mac sa ñapep.

¹⁸ Ateñ mbec tu yac-nga, bu yac añsahê ñaŋga bu asa mba lêñ gitêñ eñ, ma yac ambo ti atac pa su pi yac mba lêñ. ¹⁹ Ma ateñ mbec ñaŋga bu Pômdau nem aö sa bu watap señ watêñ mac waloc-nga sa ñagahô.

Yom ñambu-nga

²⁰ Yac neñ Pômdau Yisu ma ñgac ñayham yob domba-nga kêc ndê dac siñ tu êmatin pwac yêc ñapañ-nga, dec Anötö uñ iñ sa akêñ lau batê-nga. Ma aö bu waterñ Yom Malô Ñadau, Anötö dau, ²¹ bu ndic dabiñ mac bu akôm mêtê ñayham eñ ma asa nem lêñ hoñ tòm iñ ndê atac whiñ. Ma tu Yisu Kilisi ndê ñaê-nga, dec aö waterñ iñ bu puc yac hoñ dôn tu bu gêñ hoñ nañ dakôm, nañ ndic iñ tandô ñayham. Datoc Yisu ndê waê sa tòm bêc sambob. Yomandô.

²² O asidôwai. Aö gato bapia apê dindéc bu wangilí mac bu asap lêñ ñayham dôn ñapañ. Ma kwahic dec aö bu waterñ mac bu akôc aneñ yom hoñ sa ma asôc ñapu. ²³ Aö wakêñ ñawaê têñ mac bu sêhu yac neñ asidôwa Timoti siñ su yêc gapocwalô. Iñ bu hôc asê aö ñagahô, dec alu oc aloc ma alic mac. ²⁴ Akêñ aneñ acsalô ñayham têñ mac nem lau bata hoñ, ma têñ A nötö ndê lau dabuñ hoñ bocdinañ. Ma lau gameñ Itali-nga sêkêñ si acsalô têñ mac whiñ.

²⁵ Anötö ndê mwasiñ whiñ mac hoñ.

Jems ndê bapia Yom whê bapia dindéc sa-nga

Ŋamalac naŋ to bapia dindéc, naŋ ndê ŋaê Jems. In ŋgac bata naŋ yob lau sêkêŋ whin Yisu-nga naŋ sêndöc malac Jerusalem (Apo 15:13). Lau tiguauc daêsam gauc gêm bu Jems in Pômdau Yisu asi (Mak 6:3).

Jems to bapia dindéc têtŋ lau sêkêŋ whin Yisu Kilisi-nga naŋ sêndöc babalip yêc lau naŋ lau Israel dom, naŋ si gameŋ. In sam ŋac bu lau naŋ sêsa akêŋ gôlôwac Israel-nga si toŋ 12 (1:1), ma bocdinaŋ lau ŋatô gauc gêm bu mboe in to bapia dindéc têtŋ lau Israel-nga naŋ sêlhö su yêc malac Jerusalem têtŋ ndoc lau sêkêŋ kisa ŋac (Apo 8:1; 11:19). Ma lau ŋatô gauc gêm bu bapia dindéc gic waê lau sêkêŋ whin-nga hoŋ, lau Israel-nga, ma lau gameŋ apa-nga sêwhin.

In ndê bapia dau hêganôŋ lêtŋ ti sakin ŋayham naŋ gic lau sêkêŋ whin-nga ŋawaê. In bu kêtŋ puc ŋac bu sêtôc si sêkêŋ whin ŋandô tiawê, ma bu sêhu mêtê sac-sac hoŋ sin. Jems bu tôc asê bu lau si sêkêŋ whin in gêtŋ naŋ sêsôm ŋa whasuŋ ŋambwa dom, magoc lau naŋ sêkêŋ whin ŋandô, naŋ si lêtŋ ti sakin oc tôc gêtŋ dau asê tiawê.

Jems gic hu ndê bapia

¹ Aô Jems naŋ gam akin Anötö lu Pômdau Yisu Kilisi, gato yom dindéc têtŋ mac lau akêŋ whin Yisu-nga, naŋ asa akêŋ gôlôwac Israel-nga toŋ 12, mac lau naŋ andöc babalip yêc lau apa si gameŋ. Acsalô têtŋ mac hoŋ.

Dahôc ŋawapac ti atac lu-lu dom

² O aneŋ asidôwai. Gêtŋ wapac me lêtôm bu tap mac sa, naŋ alic nditôm gêtŋ atac ŋayham-nga. ³ Mac anyalê bu gêtŋ bocke naŋ kêsahê mac nem akêŋ whin, naŋ gêm mac sa bu alhac ŋaŋga. ⁴ Ma mac bu ati lau alhac ŋaŋga-nga, dec oc ndic dabiŋ mac atôm gwalam akwa akêŋ whin-nga, ma mac oc apônda gêtŋ daŋ dom. ⁵ Magoc mac nem asa bu pônda gauc, naŋ teŋ Anötö bu kêtŋ gauc têtŋ am, ma in oc kêtŋ. Bu Anötö in mwasin ŋadau, ma oc lic ŋamalac naŋ teŋ gêtŋ têtŋ in, naŋ sac dom, in oc kêtŋ gêtŋ têtŋ in ti atac whin. ⁶ Magoc têtŋ ndoc am teŋ gêtŋ dau, naŋ teŋ ti atac lu-lu dom. Teŋ ti kêtŋ whin bu am oc tap ŋandô sa. Asa naŋ teŋ gêtŋ ti atac lu-lu, naŋ gitôm gwêc naŋ mbu gêli sa ma pi sip ŋapaŋ. ⁷ In ŋamalac kaiŋ dinaŋ, gauc nem bu in oc kôc gêtŋ daŋ yêc Pômdau dom. ⁸ In ŋamalac gauc lu-lu-nga, ma kôm ndê gêtŋ hoŋ bambalin.

Dahê gauc pi mone ti wapa ŋapaŋ dom

⁹ Mac asidôwai naŋ lau waêm mba ma lau ŋalôm sawa, aô wasôm têtŋ mac bu atac ŋayham sa, bu Pômdau gêlic mac atôm lau tiwaê tu mac nem akêŋ whin-nga. ¹⁰ Ma mac lau ti lêtôm, Anötö bu êŋgwiniŋ mac, goc atac ŋayham sa. Ahê gauc pi mac nem mone ti wapa dom. Bu gêtŋ dau oc niŋga gitôm a ŋamlha ŋayham, naŋ ¹¹ ac pi ti ŋandê atu, ma pec e ŋamlha kêsôlô, dec ŋamlha ŋayham dau pacndê. Ma ŋalêŋ tigeŋ, lau ti lêtôm naŋ sem gweleŋ ŋapaŋ tu sêtap mone sa-nga, naŋ oc sêniŋga bocdinaŋ.

Lêtôm ti saê

¹² Asa naŋ bu lhac ŋaŋga têtŋ ndoc in kêsahê lêtôm ti saê, naŋ oc tap Anötö ndê mwasin sa, bu ŋawapac dau kôm in hu ndê kêtŋ whin sin dom, ma Anötö oc kêtŋ in ndöc tali ŋapaŋ. Ŋaôli dau dinaŋ Anötö gic bata su bu kêtŋ têtŋ lau naŋ atac whin in naŋ.

¹³ Ŋamalac daŋ bu lêtôm tap in sa, naŋ hê gauc bu Anötö kêtŋ lêtôm têtŋ in lec dom. Bu gêtŋ daŋ gitôm dom bu êntôm Anötö, ma Anötö dau kêtôm ŋamalac daŋ dom. ¹⁴ Mba! Lêtôm ŋahu sip ŋamalac dau ndê atac galac, naŋ kêtŋ gauc têtŋ in ma kêtôm in bu kôm sac. ¹⁵ Ma ŋamalac naŋ sôc atac galac ŋapu, naŋ kôm mêtê sac. Ma ŋamalac naŋ kôm mêtê sac, naŋ wêkaiŋ seŋ mbac ndu-nga.

¹⁶ Bocdinaŋ aneŋ asidôwai atac whiŋ-ŋga, ayob daôm bu lau daŋ sêŋsau mac dom. Lêtôm meŋ akêŋ Anötö dom. Mba! ¹⁷ Damaŋ undambê-ŋga, naŋ kêŋ ŋawê hoŋ sêl hac umbon, naŋ mwasiŋ ŋayham hoŋ ŋadau, ma gêŋ ŋayham hoŋ naŋ datap sa, naŋ meŋ akêŋ iŋ ndê. Tôm bêc hoŋ ac pi ma sip tiyham, ma ac ŋa-ayun yêc teŋ dom. Magoc Anötö gitôm ac ŋa-ayun dom. Iŋ kôm gêŋ ŋayham eŋ tu êmwasiŋ yac-ŋga, ma kac ndê awha kwi-kwi dom. ¹⁸ Ma iŋ kêŋ iŋ ndê yom ŋandô sip yac neŋ ŋalôm tu bu kôm yac dati lau wakuc, datôm gêŋ hoŋ naŋ iŋ kêŋ, naŋ si ŋandô mbêc.

Daŋgô mêtê ti dakôm ŋandô sa

¹⁹ O aneŋ asidôwai atac whiŋ-ŋga, aŋgô su naŋ. Atisa ŋagahô tu asôm daôm nem yom-ŋga dom, magoc akêŋ daŋam lau ŋatô si yom ŋapep muŋ. Ma ayob daôm bu atac ŋandê ŋagahô dom. ²⁰ Bu ŋamalac si atac ŋandê kalhac ŋac ahuc e sêso lêŋ gitêŋ naŋ Anötö tac whiŋ. ²¹ Tu dinaŋ-ŋga dec aô wasôm têŋ mac bu mêtê ŋadômbwi ma mêtê sac hoŋ naŋ kêsôwec tiatu yêc gameŋ nom-ŋga, naŋ ahu siŋ! Aŋgwiniŋ daôm ma akôc Anötö ndê mêtê naŋ sic dulu têŋ mac su, naŋ sa sip nem ŋalôm e tidôŋ, bu yom dau gitôm bu nem mac si.

²² Mac bu aŋgô Anötö ndê yom ŋambwa, dec oc aŋsau daôm. Aŋgô ma akôm ŋandô sa! ²³ Asa naŋ ŋgô mêtê magoc kôm ŋandô sa dom, naŋ gitôm ŋamalac naŋ tôc gwaniŋ sip busunôm bu lic dau aŋgô andô. ²⁴ Iŋ gêlic su, goc sa gi ma ŋagahô kêlhiŋ aŋgô andô siŋ. ²⁵ Magoc asa naŋ tôc gwaniŋ Anötö ndê yomsu ŋandô* naŋ kêgapwêc yac su yêc mêtê sac, ma sôc ŋapu ti gauc gêm ŋapaŋ, naŋ Anötö oc nem mbec gêŋ hoŋ naŋ iŋ kôm.

²⁶ Asa naŋ gauc gêm bu iŋ gêm akiŋ Anötö ŋapep, magoc gêm gôliŋ dau ndê êmbala dom, naŋ kêsau dau. Ma gêŋ hoŋ naŋ iŋ kôm bu nem akiŋ Anötö, naŋ gitôm gêŋ ŋambwa ma gic Anötö tandô ŋayham dom. ²⁷ Mac bu anem akiŋ Anötö ŋalêŋ gitêŋ naŋ iŋ oc lic ŋayham, goc akôm gêŋ bocdec. Anem mosibu ti lauwhê sawa naŋ sêhóc ŋawapac, naŋ sa. Ma ambo ahê têŋ mêtê ŋadômbwi nom-ŋga hoŋ.

2

Datoc lau hoŋ sa

¹ O aneŋ asidôwai, mac naŋ akêŋ whiŋ yac neŋ ŋawasi ŋadau Pômdau Yisu Kilisi. Atoc lau tiwaê ma lau waêmba hoŋ sa ŋalêŋ tigeŋ. ² Mboe mac akac daôm sa tu alic om-ŋga, ma ŋamalac lu sêsôc sêmeŋ. ŋgac daŋ sôc ŋakwê ŋawasi ti gôlôn gol, magoc ŋgac daŋ iŋ ŋgac ŋalôm sawa naŋ sôc ŋakwê akwa gweler-ŋga. ³ Mac oc akôm sake? Mboe mac oc atoc ŋgac ti ŋakwê ŋawasi sa, ma asôm têŋ iŋ bu, “Am ndôc pôn ŋayham dindec,” a? Ma asôm têŋ ŋgac ŋalôm sawa, “Am lhac ŋambu-ŋga dê,” me “Ndôc nom dindec yêc yac gahiŋ-ŋga,” a? ⁴ Mac bu akôm bocdinaŋ ma atoc mac nem lau ŋatô sa hóc gêlêc lau ŋatô su, dec mac atôm lau sêmatôc yom-ŋga naŋ si gauc tisac.

⁵ O aneŋ asidôwai atac whiŋ-ŋga, aŋgô su naŋ. Lau naŋ lau nom-ŋga sêlic bu lau ŋalôm sawa, naŋ Anötö tac whiŋ bu êŋyaliŋ ŋac sa bu sêkêŋ whiŋ ŋaŋga, dec sêti lau ti lêlôm yêc iŋ aŋgô-ŋga. Ma iŋ oc kêŋ ŋac sêwêkaiŋ gameŋ undambê-ŋga naŋ iŋ gic bata bu kêŋ têŋ lau naŋ atac whiŋ iŋ. Yom dau iŋ yom ŋandô. ⁶ Magoc mac apu lau ŋalôm sawa. Ma lau ti lêlôm naŋ mac atoc ŋac sa, naŋ sêtoc mac sa ô dom. ŋac sêlic ŋayham bu sêŋgwiniŋ mac, ma ŋac bu sêtap yom daŋ sa pi mac, dec ŋac oc sêwê mac atêŋ lau sêmatôc yom-ŋga andi. ⁷ Yomandô! Ma têŋ ndoc lau dau sêŋgwiniŋ mac, naŋ sêpu mac nem ŋadau ndê ŋaê ŋayham whiŋ.

⁸ Anötö ndê yomsu naŋ sêto yêc bocdec bu, “Atac whiŋ lau meŋpaŋ am-ŋga gitôm mac atac whiŋ daôm,” naŋ tinamata yomsu hoŋ naŋ sêhêganônŋ ŋamalac si lêŋ sêmbô sêwhiŋ dandi-ŋga ma piŋ ŋac hoŋ dôŋ sêpitigeŋ. Mac bu daŋam wambu yomsu dau, dec mac oc

* 1:25: ŋgac naŋ to Hibru tôc asê bu yomsu amanlu gitôm dom bu ndic dabiŋ lau bu sêti lau gitêŋ (7:19; 10:1). Bocdinaŋ lau daêsam gauc gêm bu yom naŋ Jems to pi Anötö ndê yomsu ŋandô, naŋ hêganônŋ yomsu amanlu dom, magoc hêganônŋ ŋawaê ŋayham. Bu ŋawaê ŋayham whê sa bu Yisu gic dabiŋ yomsu pwac akwa-ŋga hoŋ (Mat 5:17) ô yac, ma ŋalau Dabuŋ gêm gôliŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga ma gêm ŋac sa bu sêsa lêŋ gitêŋ tôm yomsu sôm (Rom 8:2-4).

atoc nem asidôwai sa napep. ⁹ Magoc mac bu atoc lau tiwaê sa ma apu lau waêmbe, dec mac akôm sac, ma yomsu dau kêmatôc mac, ma tôc asê bu mac lau aŋgili yomsu-nga. ¹⁰ Aö wasôm têtj mac, bu asa naŋ danja wambu yomsu hoŋ napep, magoc kêgili yomsu ŋalhô atêc dan, naŋ gitôm ŋamalac naŋ kêgili yomsu hoŋ. ¹¹ Anötö dau kêŋ yomsu dan bocdec, 'I' "Kôm gêtj mockaiŋ-nga dom," ma kêŋ dan tiyham bocdec, 'I' "Ndic ŋamalac ndu dom." Am bu kôm mêtê mockaiŋ-nga dom, tigeŋ am bu ndic ŋamalac dan ndu, naŋ dec am gitôm ŋamalac kêgili yomsu hoŋ-nga.

¹² Mac aŋyalê su bu ŋasawa sauŋ Anötö oc êŋsahê mac, êŋkuc yomsu naŋ iŋ kêŋ bu êŋgapwêc yac su. Bocdinaŋ dec asôm yom ti akôm nem mêtê hoŋ napep eŋ. ¹³ Mac bu tamwalô lau dom, dec Anötö oc tawalô mac dom têtj iŋ ndê bêc matôc-nga. Tamwalô lau, ma mac oc atap iŋ ndê matôc sa dom.

Dakôm mêtê ŋayham tôc yac neŋ dakêŋ whiŋ asê

¹⁴ O aneŋ asidôwai. ŋamalac dan bu sôm, "Aö gakêŋ whiŋ Yisu Kilisi," magoc kôm mêtê ŋayham dom, dec iŋ ndê kêŋ whiŋ ŋandô mba, ma oc nem iŋ si dom. ¹⁵ Mac bu alic awhê me ŋgac kêŋ whiŋ-nga dan naŋ pônâ ŋakwê ti gêtj daneŋ-nga, dec mac oc akôm sake? ¹⁶ Mac bu asôm têtj iŋ bu, "Am ndi ti yom malô, ma oc ŋayham bu am tap nem gêtj daneŋ-nga ti ŋakwê sa," magoc akêŋ gêtj dan bu anem iŋ sa dom, dec mac nem akêŋ whiŋ oc ŋandô mbasi. ¹⁷ Bocdinaŋ, asa naŋ sôm bu iŋ kêŋ whiŋ, magoc kôm ŋa-sakiŋ dom, naŋ ndê kêŋ whiŋ gitôm gêtj batê.

¹⁸ Mboe ŋamalac dan oc sôm, "Aö gakêŋ whiŋ, dec gitôm," ma dan oc sôm bu, "Aö gakôm mêtê ŋayham, dec gitôm." Oyaê! Am bu ŋamalac naŋ mêtê ŋayham mbasi, dec ŋalêŋ bocke aö oc waŋyalê bu am kêŋ whiŋ ŋandô? Magoc lic mêtê ŋayham dec aö gakôm gambo, oc tôc aneŋ gakêŋ whiŋ asê têtj am. ¹⁹ Bocke? Am toc daôm sa bu am kêŋ whiŋ bu Anötö tigeŋ dê mbo, a? Aluê! ŋalau sac sêkêŋ whiŋ bocdinaŋ sêwhiŋ, ma sêtöc dau ŋandô!

²⁰ Am ŋamalac gauc mbasi-nga! Am nem kêŋ whiŋ naŋ mêtê ŋayham mbasi, naŋ ti gêtj ŋambwa. Gauc nem yom bocdec. ²¹ Aŋaŋ Abraham iŋ bu kêŋ iŋ ndê atu Aisak ti da pi alta, ma tu dinaŋ-nga dec Anötö gêlic iŋ bu ŋgac gitêŋ. ²² Mac hoŋ alic su naŋ. Abraham ndê kêŋ whiŋ ti iŋ ndê gwelêŋ sêpuc dau dôŋ. Ma iŋ ndê gwelêŋ ti sakiŋ gic dabiŋ iŋ ndê kêŋ whiŋ. ²³ Yom naŋ sêto yêc naŋ sôm bu, "Abraham kêŋ whiŋ Anötö dec Anötö gêlic iŋ ti ŋgac gitêŋ." Yom dau ŋandô sa pi gêtj naŋ iŋ kôm, ma Anötö dau sam Abraham bu iŋ ndê silip.

²⁴ Bocdinaŋ mac hoŋ alic! Dakêŋ whiŋ ŋambwa kôm yac dati lau gitêŋ yêc Anötö aŋgô-nga dom. Gêtj naŋ dakôm tu danaŋ wambu Anötö-nga, ma yac neŋ dakêŋ whiŋ, naŋ lu-lu sêkôm yac dati lau gitêŋ. ²⁵ Ma gêtj dan tiyham. Gauc nem awhê seŋ-nga Rahab. Iŋ gêm yaom lau Israel-nga naŋ sêtjip gameŋ Kanan-nga, ma kêmasaŋ ŋac si lêtj bu sêlhô sêndi. Ma tu dinaŋ-nga Anötö gêlic iŋ bu awhê gitêŋ.

²⁶ ŋamalac naŋ wayahô mbasi, naŋ iŋ gêtj batê. Ma yac bu dakêŋ whiŋ magoc dakôm mêtê ŋayham dom, dec yac neŋ dakêŋ whiŋ gitôm gêtj batê bocdinaŋ.

3

Dayob êmbalaŋ

¹ Aneŋ asidôwai, aŋgô su naŋ! Têtj Anötö ndê bêc êmatôc lau-nga, naŋ iŋ oc kip yac lau naŋ andôhôn iŋ ndê mêtê têtj lau, naŋ sa napep pi yac mba gwelêŋ dau. Tu dinaŋ-nga mac nem asa bu ti kêdôhônwaga mêtê-nga, naŋ kôc gauc pi yom dau muŋ su naŋ. ² Mêtê sac kôm yac hoŋ dapeŋ ŋalêŋ daêsam. ŋamalac naŋ gitôm bu yob ndê êmbala e sôm yom so dan dom, naŋ ŋamalac gitêŋ, ma gitôm bu nem gôliŋ iŋ ndê ŋamlic ŋagêŋ hoŋ napep.

³ Lau naŋ sêndöc hosi ŋahô, naŋ sêkêŋ ain sôc hosi whasuŋ, bu sênem gôliŋ hosi ma sêkac iŋ kwi êŋkuc ŋac si atac whiŋ. ⁴ Ma akôc gauc pi waŋ atu-tu. Mbu ŋadinda peŋ lac sac andô, magoc gôliŋ atêc dinaŋ kêŋ iŋ kêtj kêkuc ŋgac gôliŋ-nga ndê atac whiŋ. ⁵ ŋalêŋ tigeŋ, yac êmbalaŋ iŋ gêtj sauŋ andô dan yêc ŋamlic ŋagêŋ hoŋ, magoc iŋ yom

datoc daun sa-nga daêsam nahu. Mac anyalê bu ya namsi saun daŋ gitôm bu ti ya atu ma neŋ pwa atu daŋ su. ⁶ Ma yac êmbalaŋ dau gitôm ya. Yêc yac neŋ namlîc ŋagêŋ hoŋ, sac nahu yêc êmbalaŋ, ma yac bu dayob ŋapep dom, dec sac oc êŋsôwec e nem namlîc sambuc ahuc ma kôm yac neŋ têm dambo taŋli-nga hoŋ tisac. Ma sac naŋ nahu yêc êmbalaŋ, naŋ meŋ akêŋ ya lambwam-nga.

⁷ Lau ŋatô sêkôc bôc ti mbac ma sêyob e gêŋ dau timalô. Ma gitôm bu sêkôm mboc ma gêŋ gwêc-nga timalô bocdinaŋ. ⁸ Magoc lau daŋ sêtôm dom bu oc sênem malô êmbala. Bu ŋamalac êmbala iŋ gêŋ sac naŋ yêc teŋ dom, ma ŋamalîc sac gêm iŋ ahuc. ⁹ Yac tam daŋge yac neŋ Pômduu ti Damaŋ undambê-nga ŋa êmbalaŋ, magoc ŋamalac naŋ Anötö kêmasaŋ bu sênem iŋ aŋgô sêmbo nom, naŋ yac dapucbo ŋac ŋa gêŋ tigeŋ dinaŋ. ¹⁰ Aŋgô su naŋ. Mbec ti yom sac, lu-lu sêsa akêŋ whaŋsuŋ tigeŋ. O aneŋ asidôwai, mêtê dau iŋ sac sambuc! ¹¹ Mac gauc gêm bocke? Oc tôm bu gwêc ma bu ŋayham tu danôm-nga lu-lu sêsa akêŋ bubata tigeŋ? Mba! ¹² O aneŋ asidôwai. Gitôm dom bu datap bu danôm-nga sa yêc gwêc ŋalôm. Ma gêŋ daŋ tiyham. Oc datap wa ŋandô sa yêc a kiŋ, me a kiŋ ŋandô yêc wa? Mba.

Lau tigauc sêkôm mêtê ŋayham

¹³ Mac nem asa iŋ ŋamalac tigauc, naŋ toc dau sa pi ndê gauc dom, magoc kôm mêtê ŋayham ma sa lêŋ gitêŋ eŋ, tu bu tôc gêŋ dau asê. ¹⁴ Tigeŋ mac lau naŋ asa lêŋ atoc daôm sa tu ahôc gêlêc asidôwai-nga, me mêtê lêmuŋ-nga bu yêc mac nem ŋalôm, naŋ atoc daôm sa me aŋsau daôm bu mac lau tigauc lec dom. ¹⁵ Bu lau naŋ sêkôm mêtê lêmuŋ-nga ti mêtê sêhêc gêlêc dau-nga, naŋ si gauc meŋ akêŋ Anötö ndê dom. Mêtê dau nahu yêc nom, kêkuc ŋamalac nom-nga si gauc ŋambwa, ma meŋ akêŋ Sadaŋ ndê. ¹⁶ Mêtê lêmuŋ-nga ti ahôc gêgêlêc daôm-nga bu yêc mac nem ŋalôm, dec mac oc apiŋ daôm dôŋ ŋapep dom, ma mêtê sac tidau-tidau oc nem mac ahuc. ¹⁷ Asa naŋ kôc gauc ŋayham yêc Anötö ndê, naŋ gêŋ ŋamata-nga iŋ oc kôm mêtê ŋawasi eŋ. Iŋ oc yob dau bu tac ŋandê ŋagahô dom, ma iŋ oc ti ŋamalac atac whiŋ lau ti sôc yom ŋapu-nga. Iŋ ŋamalac tawalô lau-nga ma ndê gwelêŋ oc nem ŋandô daêsam. Iŋ oc kôm mêtê ŋayham têŋ lau tiwaê ma têŋ lau waêmbe sêwhiŋ, ma oc êŋsau lau daŋ dom. ¹⁸ Lau naŋ sêkôm gêŋ malô ma sêhê wamba lau, naŋ sêtôm lau naŋ sêso gêŋ ŋawhê ŋayham sip si ôm. Ma ŋac si gwelêŋ dau oc nem ŋandô bu ŋac ma lau daêsam sêtap lêŋ gitêŋ sa.

4

Lêŋ atac whiŋ gêŋ nom-nga-nga

¹ Akôc gauc pi gêŋ naŋ kôm mac atac ŋandê ti asôm daôm. Aô wasôm têŋ mac, bu mêtê dau meŋ akêŋ mac nem ŋalôm akwa, naŋ kac mac tu asa lêŋ atac whiŋ gêŋ nom-nga-nga. ² Gêŋ naŋ mac atac whiŋ, naŋ mac atap sa dom, nahu bu mac aterê têŋ Anötö dom. Mac tamgatu gêŋ dau ŋapaŋ e mac atac ŋandê sa ti asôm daôm, ma mac oc akôm mwasac e nditôm bu andic ŋamalac ndu. Magoc mac atôm dom bu akôc gêŋ naŋ mac atac whiŋ. ³ Ma têm ŋatô mac aterê gêŋ têŋ Anötö, magoc iŋ kêŋ têŋ mac dom. Mac atap sa dom, nahu bu mac aterê gêŋ dau tu bu amwasîŋ daôm-nga ŋambwa, ma gauc dinaŋ iŋ solop dom.

⁴ Mac atôm lau mockaiŋ-nga, bu mac ahu Anötö siŋ ma asap gêŋ nom-nga dôŋ. Mac aŋgô! Asa naŋ tac whiŋ gêŋ nom-nga hêc gêlêc, naŋ Anötö ndê silip dom, iŋ Anötö ndê ŋacyo. ⁵ Anötö ndê yom naŋ sêto yêc, naŋ whê sa bu ŋalau naŋ Anötö kêŋ mbo yac neŋ ŋalôm, naŋ gêm lêmuŋ yac neŋ gatuŋ ma tac whiŋ ŋandô bu dasap iŋ dôŋ ŋapaŋ. Gauc nem yom dau ŋapep, bu iŋ yom ŋambwa dom. ⁶ Anötö kêŋ ndê mwasîŋ têŋ yac tu bu puc yac dôŋ pi lêŋ sac-nga. Tu dinaŋ-nga sêto yom yêc bocdec bu:

Anötö kêgwiniŋ lau naŋ sêtoc dau sa, magoc kêmwasiŋ lau naŋ sêŋgwiniŋ dau. [*Prov* 3:34]

⁷ Bocdinaŋ asôc Anötö ŋapu. Apuc daôm dôŋ têŋ Sadaŋ bu êntôm mac dom. Amasuc iŋ su ma iŋ oc lhô su yêc mac. ⁸ Atigasuc Anötö dec iŋ oc tigasuc mac. Mac lau naŋ akôm mêtê sac, naŋ aŋgwasîŋ amam ma ahu mêtê dau siŋ. Ma mac lau naŋ aŋkuc Anötö ti

gauc lu-lu, naŋ amasaŋ nem ŋalôm ŋawasi sa. ⁹ Anem daôm kwi ma ataŋ tu mac nem sac-ŋga. Mac nem mbwac nem dau kwi ti daŋgibo, ma mac nem atac ŋayham nem dau kwi ti atac ŋawapac. ¹⁰ Anŋwiniŋ daôm yêc Pômdau anŋô-ŋga, goc iŋ oc toc mac sa.

Anŋôliŋ yom pi nem asidôwai dom

¹¹ O asidôwai, anŋôliŋ yom pi daôm dom. Asa naŋ gêm dôhônŋ dau pi ndê asidôwa daŋ, naŋ gêlic asidôwa dau sac ma sôm yom pu iŋ-ŋga, naŋ pu yomsu ma gêlic yomsu dau sac whiŋ.* Ma am bu pu yomsu, dec am sôc yomsu dau ŋapu dom. ¹² Anötö naŋ kêŋ yomsu, naŋ ndê ŋaclai yêc bu nem lau si, me seŋ ŋac su. Ma iŋ tawasê oc êŋsahê lau hoŋ pi ŋac si mêtê. Bocdinaŋ am asa dec gauc gêm bu êmsahê nem asidôwai?

Datoc dauŋ sa dom

¹³ Aô wasôm yom pi lau naŋ gauc gêm bu sêti ŋadau dau. Mboe ŋamalac daŋ oc sôm yom bu, “Kwahic dec me laŋsê, aô watêŋ malac atu daŋ wandi, wanem gwelenŋ nditôm yala daŋ sambuc, ma watap mone daêsam sa.” ¹⁴ Mac atôm dom bu anŋyalê gêŋ naŋ oc hôc asê têŋ laŋsê. Mac alic nem têm ambo tamli-ŋga bu iŋ gêŋ atu, a? Mba! Iŋ gitôm yawalec naŋ puc pi meŋ magoc ŋasawa sauŋ eŋ hê su. ¹⁵ Gauc nem bu ati ŋadau tu amasaŋ daôm nem lêŋ asa-ŋga dom, magoc asôm yom bocdec bu, “Pômdau bu lic ŋayham, dec yac oc ambo taŋli ma akôm gêŋ bocdec me gêŋ bocdê.” ¹⁶ Magoc mac lau wachuc naŋ êlêmê atoc daôm sa, ma mac nem mêtê dau iŋ mêtê sac. ¹⁷ Bocdinaŋ asa naŋ kêyalê lêŋ ŋayham magoc kôm dom, naŋ kôm sac.

5

Jems kêŋ puc lau ti lêlôm

¹ Mac lau ti lêlôm naŋ ac mone ti wapa daêsam sa, naŋ anŋô! Apuc daŋgibo sa ma ataŋ pi ŋawapac naŋ gic waê bu tap mac sa têŋ bêc ŋambu-ŋga. ² Awa ti wapa ma ŋakwê naŋ mac ac sa tu daôm-ŋga, naŋ hôc gêlêc su ma yêc ŋambwa e da nôm ma sop seŋ su. ³ Oyaê! Bêc ŋambu-ŋga meŋ kêpiŋ su, magoc mac akôm bu andic nem awa silba ma gol sa ŋapaŋ. Mac oc atap matôc sa tu mac nem awa naŋ hêko wêmbwa e da nôm su. Ma tu gêŋ dinaŋ-ŋga dec mac nem ŋamsôm oc tisac whiŋ, gitôm ya gêŋ mac. ⁴ Anŋô! Mac anŋgamiŋ ŋaôli ŋayham têŋ lau naŋ sêkôm gwelenŋ têŋ mac. Ma Pômdau ŋaclai ŋadau ŋgô ŋawaê ma oc êmatôc mac pi gêŋ dau. ⁵ Mac ambo nom ti amwasiaŋ daôm kêlêc, atôm bôc naŋ seŋ gêŋ ŋawahô e sêtôp atu, ma sêŋyalê dom bu ŋasawa sauŋ ŋac si ŋadaui oc sêndic ŋac ndu ma sêneŋ. ⁶ Mac êlêmê amatôc lau gitêŋ ma akic yom bu andic ŋac ndu, magoc lau dau sêkêŋ kisa mac dom.

Dahôc ŋawapac ti atac pa su

⁷ Bocdinaŋ asidôwai, ahônŋ Pômdau ndê bêc mbu meŋ-ŋga ti nem atac pa su. Lau naŋ sêsô gêŋ sip ôm, naŋ sêhônŋ gêŋ dau bu nem ŋandô. Sêmbo ti atac pa su ma sêhônŋ u bu ndic ma ac bu pi tôm ŋandoc. ⁸ Ma mac bocdinaŋ. Ndoc meŋ kêpiŋ bu Pômdau oc mbu meŋ, dec apuc daôm dôŋ bu alhac ŋanŋa, ma ahônŋ iŋ ti nem atac pa su.

⁹ O asidôwai, asec daôm dom. Mac bu asec daôm, dec oc atap Anötö ndê matôc sa, bu iŋ ndê bêc êmatôc lau-ŋga meŋ kêpiŋ, gitôm iŋ dau meŋ kalhac mac nem andu ŋagatam.

¹⁰ Asidôwai, akôc gauc pi propet akwa-kwa. ŋac sêhônŋ ŋawapac daêsam, magoc sêhoc yom asê sem Pômdau anŋô ti atac pa su. Gauc nem ŋac si lêŋ dinaŋ ma anŋkuc. ¹¹ Lau naŋ sêhônŋ ŋawapac ti atac pa su, naŋ yac tampiŋ ŋac. Mac anŋô miŋ pi Job, naŋ hôc ŋawapac daêsam, magoc gêŋ dau ku iŋ dulu dom, iŋ kalhac ŋanŋa. Ma mac anŋyalê bu tiŋambu Pômdau gêm iŋ sa tiyham. Yomandô! Pômdau iŋ tawalô yac ma atac apu yac ŋandô.

¹² O aneŋ asidôwai, ayob daôm tu gêŋ atu dindêc-ŋga. Mac bu akôm gêŋ daŋ, dec asôm, “Aêc,” ma yom dau gitôm. Mac bu akôm dom, dec asôm, “Mba,” ma mac nem yom dau

* 4:11: Lau atu-tu gauc gêm bu Jems kôc gauc pi yomsu tigenŋ bu ‘Atac whiŋ nem asidôwai tôm am tac whiŋ daôm,’ dec to yom dinaŋ. Yomsu dau yêc Lev 19:18; ma Jem 2:8.

gitôm. Atôc amam pi undambê me pi nom me pi gêñ dañ tu bu andic seņeņ nem yom-ņga dom. Mac bu akôm bocdinaņ, dec oc atap Anötö ndê matôc sa.

Yom daten mbec-ņga

¹³ Mac nem asa bu tap ñawapac sa, naņ teņ mbec. Ma mac nem asa naņ atac ñayham sa, naņ nem wê ma êmpin Pômdau. ¹⁴ Mac nem asa bu gêmbac, naņ kêñ yom têtñ gôlôwac dabuñ si lau bata sêmeņ, ma sêteņ mbec tu in-ņga ma sêmbac ndip kwi pi in ñagôlôn sênem Pômdau aņgô. ¹⁵ Mbec naņ mac aten ti akêñ whin, naņ oc nem ñamalac gêmbac dau sa. Pômdau oc nem in sa ma kôm in ñayham sa tiyham. Ma in ndê sac bu yêc, goc teņ mbec tu gêtñ dau-ņga whin, ma Pômdau oc suc kwi. ¹⁶ Bocdinaņ asa naņ kôm sac, naņ hoc ñayom asê têtñ asidôwa dañ, ma asidôwa dau teņ mbec tu in-ņga. Akôm bocdinaņ, ma aten mbec pi mac nem asidôwai naņ gêmbac, bu akôm ñac ñayham sa tiyham. Mbec naņ ñamalac gitêtñ dañ teņ, naņ mbec ti ñaclai, ma oc nem ñandô. ¹⁷ Gauc nem propet Elaija. In ñamalac gitôm yac. In teņ mbec bu u ndic dom, dec u gic dom gitôm yala tö ma ayô 6. ¹⁸ Goc in teņ mbec tiyham, dec Anötö kêñ u gic ma gêtñ ôm-ņga sem ñandô tiyham.

Danem lau naņ sêhu Anötö ndê lêtñ siñ, naņ sa

¹⁹ Aneņ asidôwai. Mac nem dañ bu hu Anötö ndê lêtñ ti yom ñandô siñ, ma dañ bu nem in ndê ñalôm kwi ma kôc in mbu meņ tiyham, ²⁰ dec aņyalê gêtñ bocdec. Asa naņ gêm ñamalac sac kwi bu hu mêtê sac siñ, naņ kêgaho in su yêc seņ mbac ndu-ņga, ma gêm in sa bu tap ñagêtñ sa tu in ndê sac daêsam-ņga dom.

Pita ndê bapia ñamata-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Ñgac nañ to bapia dindéc inj Pita, Yisu ndê aposel dañ. Inj to têtj lau sêkêñ whinj-nga nañ sêmbô babalip tòm gameñ hoñ nañ lau Rom-nga sem gôliñ. Lau dau sêhóc ñawapac daêsam, ma lau sêkêñ kisa ñac tu sêkêñ whinj Yisu-nga.

Pita tac whinj bu puc ñac dôñ, bu sêlhac ñaŋga ma ti atac ñayham tu mwasiñ atu ti ñawasi atu nañ Anötö gic bata tu ñac-nga yêc undambê. Tòm Anötö uñ Yisu sa akêñ lau batê-nga, nañ oc kôm têtj ñac bocdinañ. Inj to yom pi ñandê ti ñawapac daêsam nañ Yisu hóc têtj ndoc inj mbo nom, ma sôm bu lau nañ sêñkuc Yisu, nañ sêwêkainj inj ndê lêtj dinañ. Inj whê sa bu ñawapac tidau-tidau gitôm bu puc ñac dôñ, ma tiñambu têtj ndoc Pômdau mbu meñ, nañ ñac oc sêtap waê atu sa. Ma Pita to yom pi lêtj ñayham ma dabuñ bu lau sêkêñ whinj-nga sêñkuc.

Pita gic hu ndê bapia ñamata-nga

¹ Aô Pita, Yisu Kilisi ndê aposel, gato bapia dindéc têtj mac lau nañ Anötö kêyalinj mac sa, mac lau nañ ambo nom atôm lau apa, ma andóc babalip yêc gameñ Pontus, Galesia, Kapadosia, Esia ma Bitinia-nga. ² Damañ Anötö kêyalê gêtj hoñ muñ su, dec kêyalinj mac sa bu Yisu Kilisi ndê dac êñgwasiñ mac nem sac hoñ su, ma bu ñalau Dabuñ kôm mac ati lau dabuñ, nañ dañam wambu Kilisi ñapep. Mwasinj ti yom malô akêñ Anötö êñsalê mac ahuc.

Yom pi Anötö ndê mwasiñ atu nem yac si-nga

³ Tampiñ Anötö, yac neñ Pômdau Yisu Kilisi ndê Damba. Ñahu bu inj tawalô yac ndu andô, dec kôm yac datiwakuc. Gêtj dau ñandô sa bocdec bu, inj uñ Yisu sa akêñ lau batê-nga, ma piñ yac dôñ tam daminj inj, ma bocdinañ dec yac dakêñ batañ ñandô ñayham kêlêc, nañ bu oc dandóc tarli ñapañ. ⁴ Ma dawêkainj gêtj lêtjsêm ñayham, nañ ndê ñawasi oc niñga dom, ma tòm dom bu tisac me hê su. Anötö po gêtj dau sa gwanañ tu mac-nga yêc undambê. ⁵ Mac atap Anötö ndê mwasiñ nem mac si-nga sa su, ma inj kêmasañ mwasiñ dau ña-ñandô su ma hôñ têtj bu têtj ñandô dau asê tiawê têtj bêc ñambu-nga. Ma tu mac nem akêñ whinj-nga, dec Anötö ndê ñaclai oc yob mac e atap ñandô dau sa.

⁶ Aô kayalê bu mac ambo ti atac ñayham atu ñapañ tu Anötö ndê mwasiñ hoñ dinañ-nga. Magoc aô kayalê bu ñawapac daêsam tap mac sa têtj ñasawa dindéc, dec kôm mac nem ñalôm ñawapac whinj. Mac ac waê bu atap gêtj dau sa, magoc inj gêtj ñasawa apê-nga eñ. ⁷ Mac añyalê bu lau sêpec gol tu bu ñadômbwi niñga ma gol ñawasi solop gacgeñ yêc. Ma ñalêtj tigeñ, ñawapac nañ tap mac sa, nañ meñ bu êñsahê mac nem akêñ whinj. Anötö gêlic mac nem akêñ whinj bu gêtj ñandô, gitôm gêtj ñaôli atu, nañ hóc gêlêc gol nañ oc niñga whinj nom dindéc, nañ su. Ma mac bu ahóc ñawapac ma asap nem akêñ whinj dôñ ñaŋga, dec têtj ndoc Yisu Kilisi mbu meñ têtj bêc ñambu-nga, nañ inj oc toc mac sa ma kêtj waê ti ñawasi ñayham têtj mac. ⁸ Mac nem dañ gêlic Yisu pi tandô dom, têtj ñamata-nga e meñ têtj kwahic dec, magoc mac atac whinj inj ma akêñ whinj inj ambo. Ma mac nem atac ñayham tu inj-nga inj gêtj atu andô, ma hóc gêlêc ñamalac si gauc me yom tu awê sa-nga. ⁹ Ma ndoc meñ kêpiñ bu mac atap Anötö ndê mwasiñ nem mac si-nga ña-ñandô sa, nañ ti mac nem akêñ whinj ñahu.

Propet sêhoc Anötö ndê lêtj nem yac si-nga asê

¹⁰⁻¹¹ Lau propet sêhoc yom asê muñ su, pi mwasiñ nañ mac atap sa su. Kilisi ndê ñalau mbo ñac si ñalôm, ma kêgilí ñac bu sêhoc yom asê pi Anötö ndê lêtj nem lau si-nga. ñalau dau hoc asê têtj ñac gwanañ su, bu Anötö ndê Mesaya oc hóc ñandê, ma tiñambu tap ñawasi atu sa. Magoc ñac sêñyalê têtj ti ndoc ma ñalêtj su dom, ma tu dinañ-nga dec sêkôm ñaŋga bu sêkip ñahu sa. ¹² ñalau têtj asê têtj lau propet bu yom nañ sêhoc asê, nañ

tu ñac dau-nga dom, magoc sêhoc asê gwanaj tu sênem mac sa-nga. Ma lau ñaj sêhoc ñawaê ñayham asê têt mac, ñaj sêwhê yom dau sa ña ñalau Dabuñ ñaj Anötö kêt sip akêt undambê meñ, ñaj ndê ñaclai. Gêt hoñ ñaj propet sêhoc asê, ñaj Anötö ndê aña bocdinañ tac whiñ ndu andô bu sênyalê ma sêlic ñandô.

Dasa lêt dabuñ dandic ñawaê

¹³ Tu dinañ-nga dec akôc gauc ñapep pi lêt bocke iñ lêt solop tu asa-nga, ma ambo ti nem gauc ñawa. Akêt Batam ñapañ ti tamkwê mwasiñ atu ñaj mac oc atap sa têt bêc ñaj Yisu oc hoc dau asê. ¹⁴ Mac ati Anötö ndê balêkoc solop, dec dañam wambu iñ ñapep, ma ahu mêtê sac hoñ ñaj mac akôm têt ndoc mac am gauc Anötö, ñaj siñ. ¹⁵ Anötö ñaj kêtgalêm mac sa ati iñ ndê, ñaj iñ dabuñ andô. Tu dinañ-nga dec ayob daôm nem lêt hoñ bu akôm mêtê dabuñ eñ, atôm iñ dau. ¹⁶ Bu sêto Anötö ndê yom yêc bocdec bu:

Aö Anötö dabuñ, bocdinañ asa nem lêt dabuñ eñ. [Lev 11:44-45]

¹⁷ Ambo nom atôm lau apa, ma atöc Anötö ma atoc iñ sa ñapep. ñahu bu Anötö, ñaj mac ata bu Damañ, ñaj oc toc ñamalac dañ sa hóc gêtêc dañ dom, têt ndoc iñ êñsahê lau hoñ pi ñac si lêt. Iñ oc êñsahê lau hoñ ña dôhôn tigeñ. ¹⁸ Muñ-nga mac atôm lau akiñ mêtê sac-nga, tu lêt gauc mbasi-nga ñaj apami sic dulu têt mac. Magoc Anötö gêtlihi ti kêtgapwêc mac su yêc sakiñ mêtê sac-nga dinañ. Iñ gêtlihi mac su, ña gêt ñaj oc niñga whiñ nom dindêc gitôm gol me silba, ñaj dom. Mba. Mac añañalê su bu ¹⁹ iñ gêtlihi mac su ña Kilisi ndê dac, ñaj hóc gêtêc gêt ñaôli atu-tu nom-nga hoñ su. Kilisi kêt dau ti da gitôm domba ñawasi ñayham ñaj ñasac mbasi. ²⁰ Anötö kêtaliñ iñ sa têt ndoc iñ kêt undambê ti nom su dom, ma têt iñ asê tiawê têt têt ñambu-nga dindêc, tu mac-nga. ²¹ Ma tu gêt ñaj Kilisi dau kôm tu mac-nga, dec mac akêt whiñ Anötö, ñaj uñ iñ sa akêt lau batê-nga, ma kêt ñawasi atu têt iñ. Bocdinañ kwahic dec Anötö ti mac nem akêt whiñ ñahu, ma mac akêt Batam bu atap mwasiñ atu ñaj iñ gic bata têt mac, ñaj sa.

²² Mac asôc yom ñandô ñapu su, dec ahu lêt ti mêtê ñadômbwi hoñ siñ su, tu bu añkuc mêtê ñandô atac whiñ asidôwai-nga. Bocdinañ kwahic dec aö wateñ mac bu akêt nem ñalôm sambuc bu akôm mêtê dau ñandô sa-nga. ²³ Bu mac atiwakuc su. Mac atiwakuc ñahu sip gêt nom-nga ñaj gic waê bu niñga, ñaj dañ dom. Mba. Mac atiwakuc ñahu sip Anötö ndê Yom ñaj gitôm gêt tali, ma oc yêc ñapañ eñ. ²⁴ Tôm yom ñaj sêto yêc bocdec bu:

Ñamalac nom-nga hoñ sêtôm kwan, ma ñac si waê gitôm ñaola ôm-nga.

Kwan yêc ñasawa apê ma tibasô, ma ñaola bocdinañ kêsôlô.

²⁵ Magoc Pômdau ndê yom yêc ñapañ.

[Ais 40:6-8]

Ma Pômdau ndê yom dau, iñ ñawaê ñayham ñaj sêhoc asê têt mac su.

2

¹ Tu dinañ-nga dec ahu mêtê sac-sac hoñ siñ. Mêtê alic lau sac-nga hoñ, mêtê añañau lau-nga, mêtê dasôm yom ñayham magoc dakôm ñandô sa dom-nga, mêtê lêtmuñ-nga ti lêt dapu lau-nga tidau-tidau, ñaj ahu hoñ siñ. ² Akôm ñañga bu akôc Anötö ndê yom sa sip nem ñalôm e tidôn, ñalêt tigeñ têt balêkoc dedec tac whiñ bu sênôm su. Ma têt dinda ndê su gêt balêkoc dedec sa bu sêtiatu, dec Anötö ndê yom oc kôm mac nem akêt whiñ êñsôwec tiatu ma alhac ñañga e atap Anötö ndê mwasiñ nem mac si-nga ña-ñandô sa. ³ Mac añañalê Pômdau su ma añañahê su bu iñ ndê mwasiñ iñ ñayham, bocdinañ dec ahu mêtê sac hoñ siñ, ma añañalê gêt tu puc gatôm dôñ-nga.

Yisu ti hoc ñamata-nga andu-nga

⁴ Atigasuc Pômdau Yisu ñaj gitôm hoc tali ñaj Anötö kêtaliñ sa ti hoc ñamata-nga bu kwê ndê andu lhac ñahô-nga. ñamalac sêtec iñ, magoc Anötö dau kêtaliñ iñ sa, ma gêtêc iñ ñayham kêtêc. ⁵ Mac bocdinañ atôm hoc tali ñaj Anötö bu kwê sa ti ñalau Dabuñ ndê andu. Ma iñ kêtaliñ mac sa ati lau dabuñ, bu anem akiñ iñ atôm iñ ndê lau dabuñsiga. Ma mac nem gwelêñ ñandô, ñaj bu akêt daôm sambuc atôm da ñaj iñ oc lic ñayham, ma kêt sa tu Yisu Kilisi-nga. ⁶ Tôm yom ñaj Anötö sôm pi Kilisi, ñaj sêto yêc bocdec bu:

Alic su naŋ! Aö gakêŋ hoc daŋ kalhac Lôc †Sayon, naŋ aö dauŋ kayaliŋ sa ma galic ŋayham kêlêc bu ti hoc ŋamata-ŋga andu-ŋga.

Asa naŋ kêŋ whiŋ iŋ, naŋ oc maya dau dom.

[Ais 28:16]

⁷ Mac akêŋ whiŋ dec alic hoc dau ŋayham kêlêc. Magoc lau naŋ sêkêŋ whiŋ dom, naŋ sêtec hoc dau tôm sêto yêc bocdec bu:

Hoc naŋ lau sêkwê andu-ŋga sêtec, naŋ kwahic ti hoc ŋamata-ŋga yêc andu dau. [BW 118:22]

⁸ Ma yom daŋ tiyham yêc bocdec:

Iŋ hoc naŋ lau daêsam oc sêtiŋ gahi pi ma sêpeŋ.

[Ais 8:14-15]

Ŋac sêpeŋ, ŋahu bu sêtec yom pi Kilisi, tôm yom naŋ Anötö hoc asê gwanaŋ su.

Anötö ndê lau si lêŋ

⁹ Magoc Anötö, naŋ kêgalêm mac sa bu ahu ŋasec siŋ ma ambo iŋ ndê ŋawê atu ŋalôm, naŋ kêyaliŋ mac sa muŋ su ati iŋ ndê, ma bu ati gôlôwac dabuŋ toŋ tigeŋ, ma anem akiŋ iŋ gitôm lau dabuŋsiga naŋ sem akiŋ ŋac si Kiŋ. Iŋ kôc mac sa ati iŋ dau ndê lau, tu bu ahoc yom asê pi gêŋ atu-tu hoŋ naŋ iŋ kôm tu mac-ŋga. ¹⁰ Muŋ-ŋga mac Anötö ndê lau dom, magoc kwahic dec ati Anötö ndê lau solop. Ma muŋ-ŋga mac atap iŋ ndê tawalô sa dom, magoc kwahic dec mac atap sa su.*

¹¹ Aneŋ lau atac whiŋ-ŋga. Nom dindec ti mac nem malam ŋandô dom, magoc mac ambo atôm lau apa. Aö bu wanem la mac bu akôm mêtê sac-sac ŋalôm akwa-ŋga ŋandô sa dom. Bu mêtê kaiŋ dinaŋ gitôm ŋacyo naŋ gic siŋ têt mac ŋapaŋ, ma gitôm bu seŋ mac nem gatôm su. ¹² Mboe lau naŋ sêkêŋ whiŋ dom, naŋ oc sêŋgôliŋ yom pi mac, ma sêsôm bu mac lau akôm sac-ŋga. Magoc ambo awhiŋ ŋac ma ayob bu akôm mêtê ŋayham eŋ, dec ŋac oc sêlic bu mac nem lêŋ ti sakiŋ hoŋ ŋayham, ma mboe oc ti lêŋ bu sênem dau kwi ma sêkôc Anötö sa ti ŋac si Pômdau, ma sêmpiriŋ iŋ têt ndoc iŋ mbu têt yac meŋ.

Dasôc gôliŋwaga ti ŋadaui ŋapu

¹³ Tu Pômdau-ŋga dec asôc lau hoŋ naŋ sem gôliŋ sêmbô nom, naŋ ŋapu. Asa naŋ ti mac nem kiŋ atu, naŋ asôc iŋ ŋapu. ¹⁴ Ma lau naŋ kiŋ dau kêkiŋ bu sênem gôliŋ gameŋ ŋatô, naŋ asôc ŋac ŋapu bocdinaŋ. Iŋ kêkiŋ ŋac bu sêkêŋ ŋagêyô têt lau naŋ sêkôm sac, ma bu sêtoc lau naŋ sêkôm ŋayham, naŋ sa. ¹⁵ Bu Anötö tac whiŋ bu mac akôm mêtê ŋayham eŋ, e lau gauc mbasi-ŋga naŋ sêŋyalê iŋ ti ndê yom dom, naŋ sêŋgapic whasuŋ ahuc, ma tôm dom bu sêŋgôliŋ yom pi mac. ¹⁶ Ambo atôm lau akiŋ ŋambwa dom, magoc ambo atôm lau naŋ sêti ŋadau dau. Magoc gauc nem bu yom dau kêŋ ŋasawa têt mac bu asa lêŋ sac-ŋga dom. Mba. Bu kwahic dec mac ati Anötö dau ndê lau akiŋ, dec asa nem lêŋ aŋkuc iŋ ndê atac whiŋ. ¹⁷ Atoc lau hoŋ sa ŋapep, ambo ti atac whiŋ asidôwai sêkêŋ whiŋ-ŋga hoŋ, atôc Anötö ti asôc iŋ ŋapu ŋapep, ma atoc nem kiŋ nom-ŋga sa.

¹⁸ Mac lau naŋ am akiŋ ŋadaui, asôc ŋac ŋapu ma atoc ŋac sa ŋapep. Akôm ŋalêŋ tigeŋ têt ŋadaui ŋayham naŋ sêyob mac ŋapep, ma têt ŋadaui sac naŋ si ŋalôm apê, naŋ bocdinaŋ. ¹⁹⁻²⁰ Mac bu akôm sac dom, magoc sêkêŋ ŋandê têt mac tu aŋyalê Anötö ma aŋkuc iŋ-ŋga, dec ahôc gêŋ dau, ma gauc nem bu Anötö gitôm bu êmwasiŋ mac ô ŋandê dinaŋ. Magoc mac bu akôm sac ma sêndic mac, naŋ tamkwê mwasiŋ daŋ ô ŋandê dau dom, bu iŋ lêŋ solop bu sêmatôc mac.

Taŋkuc Kilisi ndê dôhôn hóc ŋandê-ŋga

²¹ Bu lau naŋ Anötö kêgalêm ŋac sa, naŋ sic waê bu sêhóc ŋawapac kaiŋ dinaŋ. Ŋahu bu Kilisi hóc ŋandê tu mac-ŋga bocdinaŋ, dec tôc dôhôn têt mac bu aŋkuc-ŋga. ²² Tôm yom naŋ sêto yêc naŋ sôm bocdec bu:

Iŋ kôm sac daŋ dom, ma sôm yom sac daŋ sa whasuŋ dom.

[Ais 53:9]

* 2:10: Pita kôc gauc pi yom naŋ propet akwa Hosea to muŋ su. Anötö sôm têt Hosea bu sam iŋ ndê balêkoc daŋ bu 'Aneŋ lau dom' (Hos 1:9; 2:23b), ma daŋ bu 'Lau naŋ aö atac whiŋ ŋac dom' (Hos 1:6; 2:23a). Balêkoc lu dinaŋ sêti dôhôn lau Israel-ŋga naŋ daŋgapêc têt Anötö. Magoc tiŋambu iŋ tawalô lau Israel-ŋga, dec sam ŋac bu 'Aneŋ lau' (Hos 2:1, 23b) ma 'Lau atac whiŋ-ŋga' (Hos 2:1, 23a).

²³ Têñ ndoc lau sêsôm yom sac-sac pi iñ ti sêpu iñ, nañ iñ sôm yom sac dañ ô dom. Ma têtñ ndoc sêkên iñ hôc ñandê, nañ gic ndoc ñac bu kên ñagêyô-ñga dom. Mba. Iñ kên dau sambuc sip Anötö amba, nañ oc êmatôc gên hoñ ñalên gitên. ²⁴ Iñ hôc yac neñ sac ñagêyô pi dau ñamlic, têtñ ndoc iñ mbac ndu pi a gicso dau. Iñ kôm bocdinañ tu bu yac dahu mêtê sac siñ gitôm lau batê sêhu gên nom-ñga siñ, ma dambo tañli ti dasa lêtñ gitên eñ. Mêtê sac iñ gitôm gêmbac atu nañ kôm yac hoñ, magoc ñandê atu nañ Yisu hôc, nañ kôm yac ñayham sa tiyham. ²⁵ Bu muñ-ñga mac akôm mêtê sac tidau-tidau tôm domba nañ si ñadau mbasi, ma sêmbo babalip. Magoc kwahic dec mac ambu atên ñgac ñayham yob domba-ñga, nañ yob mac nem gatôm ñapep eñ.

3

Lauwhê ma laungac si lêtñ ñayham

¹ Aô bu wanem la mac lauwhê whiñ bocdec bu, asôc nem akwerji ñapu ñapep. Ma ñalên dinañ mac nañ nem akwerji sêkên whiñ yom ñandô dom, nañ mboe mac nem lêtñ ñayham oc nditôm bu nem ñac kwi ma sêkên whiñ. ñac oc sênem dau kwi ñahu sip yom daêsam nañ mac bu asôm tu bu anem ñac kwi-ñga dom. ² Mba. Sêkac dau kwi ñahu sip ñac sêlic bu mac atoc Pômdau sa ñandô, ma asa nem lêtñ ñawasi eñ.

³ Mac lauwhê añgô. Akôc gauc ñapep pi gên awê-ñga tôm anem bocbiñ kêclaun, me gôlôn ñamlic-ñga ti ñakwê ñaôli atu-tu. Bu gên dinañ ñadañ oc kôm mac ati lauwhê ti añôm yêc Anötö añgô-ñga dom, ma bocdinañ gauc nem êñlêc dom. ⁴ Gên nañ kôm mac ati lauwhê ti añôm yêc Anötö añgô-ñga, nañ lêtñ ñayham ti lêtñ malô nañ yêc siñ dau yêc nem ñalôm. Mêtê kaiñ dinañ Anötö tac whiñ hôc gêlêc, ma oc tôm dom bu ñinga. ⁵ Bu lauwhê dabuñ muñ-ñga-ñga nañ sêkên whiñ Anötö, nañ sênkuc lêtñ tigeñ dinañ. ñac sêsôc si ñgaci ñapu, dec sêti lauwhê ti añgô. ⁶ Gauc nem Sara, nañ sôc iñ nakwerji Abraham ñapu ma sam iñ bu ndê ñadau. Ma mac bu akôm mêtê ñayham eñ, ma atôc daôm tu gên dañ-ñga dom, nañ mac atôm Sara ndê atuwêi.

⁷ Ma aô bu wanem la mac lau-ñgac whiñ bocdec bu. Mac añyalê su bu mac nem lauwhê si licwalô gitôm mac nem dom. Bocdinañ ayob bu asa lêtñ ti gauc tu ambo awhiñ ñac-ñga, ma bu atoc ñac sa ñapep. Ma gauc nem bu mac hoñ oc atap Anötö ndê mwasiñ andôc tamli-ñga sa awhiñ daôm. Mac laungac añkuc lêtñ dinañ, dec gên dañ oc lhac mbec nañ aterj têtñ Anötö, nañ ahuc dom.

Lêtñ ñayham bu lau sêkên whiñ-ñga hoñ sênkuc

⁸ Aô bu wasôm yom ñatô tiyham nañ gic waê mac hoñ. Ambo awhiñ daôm ti ñalôm tigeñ. Tamwalô nem asidôwai nañ sêhêc ñawapac, ma anem ñac sa bu atôc nem atac whiñ ñac-ñga asê. Ma ahu gauc atoc daôm sa-ñga hoñ siñ. ⁹ Lau bu sêpu mac me sêkôm mêtê sac tidau-tidau têtñ mac, nañ ayob bu akôm ô dom. Magoc asôm yom ñayham ma anem mbec lau dau. ñahu bu Anötö kêgalêm mac sa bu atap iñ dau ndê mbec ñamwasiñ sa. ¹⁰ Gauc nem yom nañ sêto yêc bocdec:

Asa nañ tac whiñ bu mbo ñayham tôm iñ ndê têtñ mbo tali-ñga, nañ yob whasuñ têtñ yom sac-sac ma yom tasan hoñ. ¹¹ Iñ puc dômbwê mêtê sac hoñ ma kôm mêtê ñayham eñ, ma êñsahê ñañga bu sa ndê lêtñ hoñ malô eñ.

¹² ñahu bu Pômdau tatiñ lau gitên ma kên danja ñac si mbec. Magoc iñ atac tec ma añgô yaê lau sêkôm sac-ñga. [BW 34:12-16]

Lau nañ sêsa lêtñ gitên, nañ oc sêtap kisa sa

¹³ Mac bu akên nem ñalôm sambuc tu akôm mêtê ñayham-ñga, dec asa oc kên sac mac? ¹⁴ Magoc mac bu ahêc ñawapac ma atap kisa sa tu asa lêtñ gitên-ñga, nañ atôc daôm ti ahêgo daôm dom, bu mac atap Anötö ndê mwasiñ sa su. ¹⁵ Apo Kilisi sa ti Pômdau ndôc nem ñalôm. Akôc gauc ñapañ pi Anötö ndê mwasiñ ñayham nañ mac tamkwê ambo, dec têtñ bocke lau bu sêndac mac pi gên dau, nañ mac atôm bu awhê gên dau ñahu sa têtñ ñac. ¹⁶ Magoc akôm gên dau ti asap lêtñ malô dôñ, ma atoc lau hoñ sa. Ayob daôm bu asa nem lêtñ hoñ ñapep eñ, dec oc tôm bu ambo ti atac pa su bu mac nem giso mbasi. Ma

lau naŋ sêpu lêŋ ŋayham naŋ mac asa tu akêŋ whiŋ Kilisi-ŋga, naŋ oc maya dau tu ŋac si yom-ŋga. ¹⁷ Anötö bu kênŋ ŋasawa têŋ lau bu sêkêŋ ŋawapac têŋ mac tu akôm mêtê ŋayham-ŋga, naŋ ŋayham, hôc gêlêc sêkêŋ ŋawapac têŋ mac tu akôm mêtê sac-ŋga.

Kilisi ndê mbac ndu ŋa-ŋandô

¹⁸ Bu Kilisi dau mbac ndu tidim tigenŋ tu lau hoŋ si sac-ŋga. Kilisi iŋ ŋgac gitêŋ, tigenŋ iŋ hôc ŋawapac dau ô yac lau dakôm sac-ŋga, bu êmasaŋ lêŋ datigasuc Anötö-ŋga. Iŋ mbac ndu gitôm ŋamalac ti ŋamlic nom-ŋga, magoc Anötö uŋ iŋ sa ti ŋalau. ¹⁹ Ma ti ŋalau dec iŋ gi hoc ndê tisa ŋawaê asê, têŋ ŋalau naŋ sêndöc gapocwalô. ²⁰ ŋalau dinaŋ, * ŋac dangapêc têŋ Anötö têŋ Noa ndê têm. Têŋ têm dinaŋ Anötö kôc ndê ŋalôm dôŋ, ma hôŋ Noa bu ndic dabiŋ waŋ atu naŋ iŋ sô. Ma waŋ dau gêm lau 8 solop si têŋ ndoc bu suŋ atu. ²¹ Bu dau tôm d ôhôŋ tu busaŋgu naŋ gêm mac lau têm kwahic dec-ŋga si. Busaŋgu dau gêm mac sa bu kêgwasiaŋ ŋadômbwi ŋamlic-ŋga su ŋambwa dom. Magoc bu dau gêm mac si bu iŋ piŋ mac dôŋ am damiaŋ Yisu Kilisi tu iŋ ndê tisa akêŋ lau batê-ŋga, ma tôc asê bu mac amatiŋ pwac awhiŋ Anötö bu asa nem lêŋ ŋawasi eŋ ambo iŋ aŋgô-ŋga. ²² Ma Kilisi dau pi undambê gi su, ma ndöc Anötö ndê andô-ŋga, ma aŋela ma gôliŋ ti ŋaclai hoŋ sêsôc iŋ ŋapu.

4

Lau sêkêŋ whiŋ-ŋga si lêŋ

¹ Kilisi hôc ŋandê ma mbac ndu tôm ŋamalac, ma boc-dinaŋ dec akôc gauc pi iŋ ndê lêŋ dinaŋ, ma amasaŋ daôm bu aŋkuc iŋ. Bu asa naŋ töc dau dom bu hôc ŋandê tu Kilisi-ŋga, naŋ tôc asê bu iŋ tec lêŋ mêtê sac-ŋga. ² Ma boc-dinaŋ mêtê sac ŋalôm ŋagalac-ŋga oc tôm dom bu nem gôliŋ iŋ tiyham, ma iŋ oc sa ndê lêŋ hoŋ tôm Anötö ndê atac whiŋ, e iŋ ndê têm mbo tali-ŋga pacndê. ³ Bu têm baliŋ hic su mac akôm mêtê sac tidau-tidau, tôm lau naŋ sem gauc Anötö, naŋ sêkôm. Lau kaiŋ dinaŋ sêŋgamiŋ dau têŋ mêtê sac daŋ dom. Sêkôm mêtê ŋalôm ŋagalac-ŋga ti mockaiŋ-ŋga maya pac, seŋ asam ti sênom gêŋ êŋiŋ ŋac-ŋga ŋapaŋ, ma sêkôm mêtê sac tu sênem akiŋ gwam-ŋga. ⁴ Ma kwahic dec sêlic bu mac lau akêŋ whiŋ-ŋga ahu ŋac si mêtê wachuc ti lêŋ sêkôm mêtê sac bambaliŋ-ŋga siŋ su, dec ŋac gauc gêm yom daêsam ma sêmbaliŋ yom ŋamalac daêsam pi mac, tu sêpu mac-ŋga. ⁵ Magoc Anötö oc êŋsu lau dau pi ŋac si mêtê têŋ iŋ ndê bêc êmatôc lau-ŋga. Iŋ kêmasaŋ dau su bu êŋsahê lau naŋ sêmba tali ti ŋac naŋ sêmbac ndu su. ⁶ Tu yom dinaŋ-ŋga dec sêhoc ŋawaê ŋayham asê têŋ lau. Ma lau naŋ sêmbac ndu su, naŋ si sêmbac ndu kêkuc lêŋ matôc-ŋga naŋ lau nom-ŋga hoŋ sic waê bu sêtap sa tu sêkôm sac-ŋga. Magoc tu ŋac sêŋgô ŋawaê ŋayham su-ŋga, dec ŋac si gatu gitôm bu oc mbo tali whiŋ Anötö.

⁷ Têm meŋ kêpiŋ su bu gêŋ kwahic dec-ŋga hoŋ oc ŋiŋga. Bocdinaŋ atimêtê daôm ŋapap ma ambo ti gauc ŋawa tu atenŋ mbec-ŋga. ⁸ Asap mêtê atac whiŋ asidôwai-ŋga dôŋ hôc gêlêc mêtê ŋayham hoŋ su. Bu asa naŋ mêtê atac whiŋ-ŋga gêm iŋ ahuc, naŋ tôm bu suc sac bocke naŋ iŋ ndê asidôwai sêkôm têŋ iŋ ŋapaŋ, naŋ kwi. ⁹ Akôc lau sa ti andic ya ŋac, ma akôm ti atac ŋayham eŋ. ¹⁰ Anötö gic sam iŋ ndê mwasiŋ têŋ mac hoŋ bu akôm gwelêŋ tidau-tidau. Akôc mwasiŋ dau sa ŋambwa dom, magoc mac tigenŋ-tigenŋ anem akiŋ nem asidôwai ŋapap tôm mwasiŋ dau puc mac dôŋ. ¹¹ Am asa naŋ tap mwasiŋ hoc yom asê-ŋga sa, naŋ sôm yom tôm Anötö dau sôm yom sa am whamsuŋ. Am asa naŋ bu nem akiŋ gôlôwac dabuŋ, naŋ nem akiŋ tôm licwalô naŋ Anötö kênŋ têŋ am. Ma tu sakiŋ tidau-tidau naŋ mac hoŋ akôm-ŋga, naŋ dec lau oc sêmpiŋ Anötö tu Yisu Kilisi-ŋga. Datoc iŋ sa tu iŋ ndê ŋawasi ti ŋaclai-ŋga tôm têm hoŋ ndi. Yomandô.

Lau naŋ sêkêŋ whiŋ Kilisi oc sêtap kisa sa

* 3:20: Yom dau ŋahu yêc awê dom. Lau ŋatô gauc gêm bu ŋalau dinaŋ, ŋac aŋela sac naŋ dangapêc têŋ Anötö têŋ Noa ndê têm, dec iŋ kênŋ ŋac sêndöc gapocwalô ŋapaŋ (alic Gen 6:1-3; ma 2 Pit 2:4). Ma lau ŋatô gauc gêm bu ŋac lau nom-ŋga naŋ dangapêc têŋ Anötö têŋ Noa ndê têm, naŋ si ŋalau. Ma yom naŋ Yisu hoc asê têŋ ŋalau dinaŋ, naŋ bu tôc asê têŋ ŋac bu iŋ ku ŋac ti iŋ ndê ŋacyo hoŋ dulu, têŋ ndoc iŋ mbac ndu pi a gicso dau ma tisa tiyham.

¹² O aneñ lau atac whiñ-nga. Asö tu ñawapac ti kisa nañ kwahic dec mac ahôc, nañ-nga dom. Alic tôm gêñ wakuc nañ am gauc ñahu, nañ dom. ¹³ Magoc atac ñayham bu mac awêkainñ Kilisi ndê lêñ hóc ñandê-nga. Ma bocdinañ têtñ ndoc inñ mbu meñ, ma lau hoñ sêlic inñ ndê ñawasi atu, nañ mac oc atac ñayham atu bocdinañ. ¹⁴ Lau bu sêpu mac tu Kilisi ndê ñaê-nga, nañ gauc nem mwasiñ atu nañ mac atap sa su, bu Anötö ndê ñalau ti ñawasi atu mbo whiñ mac.

¹⁵ Aö gasôm yom dec hêganônñ ñandê ti ñagêyô nañ lau sêhóc tu sic yomso nom-nga popoc-nga dom. Mba. Bu mêtê dandic ñamalac ndu-nga, danem kañ gêñ-nga ma tanğalôm lau dañ si yom-nga, nañ gic waê lau sêkêñ whiñ-nga dom. ¹⁶ Magoc mac bu ahôc ñandê tu añkuc Kilisi-nga, nañ mayam daôm dom, magoc ampiñ Anötö bu inñ hê Kilisi ndê ñaê pi mac. ¹⁷ Bu ñawapac bocke nañ tap yac sa têtñ têtñ kwahic-nga, nañ meñ bu êñsahê Anötö ndê lau yac muñ. Bocdinañ oc ñalêñ mba bu lau nañ sêkêñ whiñ Anötö ndê ñawaê ñayham dom, nañ sêñlêc saê ti ñawapac têtñ têtñ ñambu-nga. ¹⁸ Tôm yom nañ sêto yêc nañ sôm bu:

Lau gitêñ nañ sêtap Anötö ndê mwasiñ nem ñac si-nga sa, nañ sêñlêc ñawapac dom.
Bocdinañ lau nañ dañgapêc têtñ Anötö ma sêkôm sac ñapañ, nañ oc sêlhö su dom
andô. [Prov 11:31]

¹⁹ Bocdinañ Anötö bu kêtñ ñasawa têtñ lau bu sêkêñ ñawapac têtñ mac lau nañ ati inñ ndê, nañ gauc nem yom daêsam e ahu mêtê ñayham siñ dom. Magoc akêñ daôm sambuc asôc inñ amba ñapu, bu inñ kêmasañ mac ti gêñ hoñ, ma oc hu mac siñ dom.

5

Pita gêm la lau bata ma lau wakuc ti lau hoñ

¹ Kwahic dec aö bu wanem la lau bata nañ sêyob mac. Aö dauñ ñgac bata dañ, ma aö dauñ galic Kilisi hóc ñandê ma mbac ndu. Ma aö oc wawêkainñ inñ ndê ñawasi nañ oc meñ sa tiawê têtñ bêc inñ mbu meñ-nga. ² Mac lau bata, ayob Anötö ndê domba nañ sêmbo mac nem gôliñ ñapu, nañ ñapep. Akôm tu lau sêñyaliñ mac sa ti sêkac mac-nga dom, me tu akôc ñaôli-nga dom, magoc ayob ñac ti atac ñayham ma ti nem ñalôm sambuc tu anem akiñ Anötö-nga. ³ Ma atôc dôhônñ ñayham têtñ Anötö ndê domba nañ sêmbo mac ñapu. Mac ñadau ñac, magoc atoc daôm sa me akôm gêñ ti ñaంగా têtñ ñac dom. ⁴ Ma têtñ ndoc Yisu, nañ ti lau sêyob domba-nga hoñ si ñgac atu, nañ mbu meñ, nañ inñ oc kôc mac sa ma kêtñ ñaôli ñayham ti ñawasi atu têtñ mac, nañ oc niంగా dom.

⁵ Mac lau wakuc, dañam wambu ti asôc nem lau bata ñapu. Ma mac lau hoñ akôc gauc daêsam pi daôm me apo daôm sa hóc gêlêc nem asidôwai dom, magoc ambo ti añgwiniñ daôm. Bu Anötö ndê yom dañ, sêto yêc bocdec bu:

Anötö kêtgwiniñ lau nañ sêtoc dau sa, magoc kêmwasiñ lau nañ sêñgwiniñ dau. [Prov 3:34]

⁶ Tu dinañ-nga dec ambo Anötö ndê ñaclai ñapu ma añgwiniñ daôm, ma bocdinañ têtñ ndoc nañ inñ gêlic ñayham, dec inñ oc po nem waêm sa. ⁷ Gêñ bocke nañ kêtñ wapac mac, nañ akêñ sip Anötö amba, ñahu bu inñ gauc gêm mac ñapañ, ma tac whiñ bu nem mac sa.

⁸ Atimêtê daôm ñapep ma anem ali, bu mac nem ñacyo Sadañ kêsâlê ñasawa tu bu êntôm mac-nga ñapañ. Inñ gitôm layon nañ tañ atu ma kêsêlêñ kêtgihi ñapañ ma kêsâlê gêñ tu neñ-nga. ⁹ Alhac ñaంగా ma asap nem akêñ whiñ dôñ bu akêñ ñasawa dañ têtñ Sadañ dom, ma amasuc inñ su. Ma gauc nem bu mac nem asidôwai sêkêñ whiñ-nga nañ sêmbo nom ñagameñ hoñ, nañ sêñsahê ñawapac kaiñ tigeñ tôm mac.

¹⁰ Anötö inñ mwasiñ hoñ ñadau nañ kêtgalêm mac sa bu piñ mac dôñ anem damiñ Kilisi, ma awêkainñ inñ ndê ñawasi nañ oc niంగా dom. ñasawa saur inñ oc êñgaho mac su yêc ñawapac nañ kwahic dec mac ahôc, ma inñ oc ndic señeñ mac ma puc mac dôñ ña inñ ndê ñaclai, bu alhac ñaంగా. ¹¹ Inñ ndê ñaclai atu oc yêc ñapañ. Yomandô.

Pita gic bata ndê yom

¹² Sailas naŋ galic gitôm aneŋ asidôwa ŋandô tu puc aö dôŋ-ŋga, naŋ gêm aö sa dec alu ato bapia apê dindec têt mac. Bapia dau bu puc yom pi Anötö ndê mwasiŋ dôŋ bu gêt ŋandô, ma êŋgilí mac bu tamkwê mwasiŋ dau ŋapaŋ.

¹³ Lau sêkêt whiŋ-ŋga naŋ sêndöc malac Babilon,* naŋ Anötö kêgalêm sa sêti iŋ ndê lau sêwhiŋ mac, naŋ sêkêt si acsalô têt mac. Ma Mak, naŋ galic gitôm aneŋ balê, naŋ bocdinaŋ. ¹⁴ Akam daôm aŋkuc lau sêkêt whiŋ-ŋga si lêŋ. Yom malô têt mac hoŋ naŋ akêt whiŋ Kilisi.

* 5:13: Pita to yom pi malac Babilon, magoc lau daêsam gauc gêm bu yom dau hêganôŋ malac Rom.

Pita ndê bapia tilu-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Pita to ndê bapia tilu-nga hêganôn lau sêkên whiŋ-nga naŋ sêmbô babalip yêc nom ŋagameŋ tidau-tidau. In to bu kên puc ŋac pi kêdôhônŋwaga tasan daêsam naŋ sêhôn asê. Lau dau sêndôhôn lau bu Yisu oc mbu meŋ dom, ma sêsôm bu mêtê sac in mêtê ŋayham.

Pita po lau sêkên whiŋ-nga sa tu ŋac si lôn ti sakiŋ-nga ma kêgilí ŋac bu sêlhac ŋanga tu Yisu-nga. In whê sa bu Yisu mbu meŋ ŋagahô dom, ŋahu bu Anötö atac whiŋ bu lau hoŋ sênem dau kwi, ma sêtap Anötö ndê mwasiŋ nem ŋac si-nga sa, dec tiŋambu Yisu oc mbu meŋ. Ma in kên puc lau pi ŋagêyô sac naŋ gic waê kêdôhônŋwaga tasan, ma pi lau hoŋ naŋ sêtec yom ŋandô ma sêsap mêtê sac dôn.

Pita gic hu ndê bapia tilu-nga

¹ Aö Saimon Pita, Yisu Kilisi ndê aposel ti ndê ŋgac akiŋ, gato bapia dindéc têt mac lau naŋ akên whiŋ in. Anötö kêmwasiŋ mac awhiŋ yac ŋa mwasiŋ ŋayham kêlêc, dec dati lau dakên whiŋ-nga. Ma yac dakên whiŋ bocdec bu, Anötö gêlic yac datôm lau gitên tu Yisu Kilisi, yac neŋ Anötö ma ŋgac Gêm Yac Si-nga, naŋ ndê lôn gitên-nga. ² Yac atep mbec bu Anötö kên gauc têt mac bu anyalê inŋu yac neŋ Pômdau Yisu Kilisi, e inŋu si mwasiŋ ti yom malô êŋsalê mac ahuc.

Anötö ndê kêyalin ti kêgalêm yac sa ŋa-ŋandô

³ Anötö kêgalêm yac sa, ŋahu sip in dau ndê ŋawasi atu ti ndê mêtê gitên. Ma in kêmwasiŋ yac ŋa in dau ndê ŋaclai atu, dec puc yac dôn bu dambo taŋli ti datoc in sa ŋapep ŋa yac neŋ lôn hoŋ. Ma yac datôm bu dakôm bocdinaŋ, ŋahu bu in ndê ŋaclai gêm yac sa bu taŋyalê in tidôn. ⁴ Ma tu in dau ndê ŋawasi ti mêtê gitên-nga, dec in gic bata bu kên mwasiŋ atu ma ŋayham kêlêc têt yac. Ma mwasiŋ dau oc kôm gwelen yêc yac neŋ ŋalôm, tu bu nem yac kwi-nga e dasa neŋ lôn gitên ti dabuŋ eŋ ma datôm in dau, ma dalhô su yêc lôn dandiŋaŋ-nga naŋ gic waê lau naŋ sêsap mêtê ŋalôm ŋagalac-nga dôn.

⁵ Tu yom hoŋ dinaŋ-nga dec ayob daôm ŋapep bu mac nem akên whiŋ ti gêt ŋandô mbasi-nga dom. Asa nem lôn akên whiŋ-nga ti nem ŋalôm sambuc, ma asap mêtê ŋayham dôn. Ma ati lau tigua tu lôn ŋayham bu asa-nga. ⁶ Atimêtê daôm ŋapep, ma alhac ŋanga eŋ. Asa nem lôn hoŋ ŋapep eŋ, tu bu atôc asê bu mac atoc Anötö sa. ⁷ Ma asap mêtê atac whiŋ nem asidôwai-nga dôn e andic dabiŋ nem lôn atac whiŋ lau hoŋ-nga. ŋalôn dinaŋ dec mac nem akên whiŋ oc ti gêt ŋandô mbasi-nga dom. ⁸ Mêtê hoŋ dinaŋ bu êŋsôwec tiatu-tiatu ŋapaŋ e tidôn mac ŋandô, dec mac nem gauc anyalê yac neŋ Pômdau Yisu Kilisi-nga oc ti gêt ŋambwa ma ŋandô mbasi-nga dom. ⁹ Bu asa naŋ sôm bu in kêyalê Pômdau, magoc kôm mêtê ŋayham-ŋayham dinaŋ dom, naŋ gitôm ŋamalac tandô pec naŋ gêlic gameŋ dom, ma in kêlhiŋ siŋ bu sac hoŋ naŋ in kôm muŋ-nga, naŋ Anötö suc kwi su ma kêgwasiŋ in ndê ŋalôm ŋawasi sa.

¹⁰ Tu dinaŋ-nga aneŋ asidôwai, aŋsahê ŋanga bu asap mêtê ŋayham hoŋ dinaŋ dôn, tu bu têt asê bu Anötö kêyalin ti kêgalêm mac sa ŋambwa lec dom. ŋahu bu mac bu asap mêtê dau dôn, dec oc têt dom bu mac aperiŋ. ¹¹ Ma bocdinaŋ Anötö oc kêt mac sa atôm lau ti waê atu, bu ambo gameŋ naŋ yac neŋ Pômdau ti ŋgac Gêm Yac Si-nga Yisu Kilisi gêm gôn, naŋ oc yêc ŋapaŋ.

Pita tec bu sêŋlhiŋ yom ŋandô siŋ

¹² Tu dinaŋ-nga dec aö bu wakên puc mac bu gauc nem yom hoŋ dinaŋ ŋapaŋ. Aö kayalê bu mac akêt yom ŋandô sa ma anyalê tidôn su. ¹³ Magoc aö galic ŋayham bu wakên puc mac têt aneŋ têt wambo taŋli-nga hoŋ bu aŋlhiŋ yom dau siŋ dom. ¹⁴ Bu Pômdau Yisu Kilisi hoc asê têt aö bu aneŋ têt wahu nom dindéc siŋ-nga meŋ kêpiŋ su.

¹⁵ Bocdinaŋ kwahic dec aö tac whiŋ ɲandô bu mac aŋyalê yom hoŋ dindec tidôŋ sambuc yêc nem ɲalôm, bu têtŋ ndoc aö bu wahu mac siŋ, naŋ mac oc gauc nem yom dindec ɲapaŋ, ma akôm ɲandô sa.

Pita puc lau aposel ti propet si yom dôŋ bu yom ɲandô

¹⁶ Yom naŋ yac lau aposel ahoc asê têtŋ mac pi Pômdau Yisu Kilisi ndê ɲaclai ti ndê bêc mbu meŋ-ɲga, naŋ ɲahu sip yom ɲambwa naŋ ɲamalac gauc kê dom. Mba. Yac dauŋ alic iŋ ndê ɲaclai ti ɲawasi atu su. ¹⁷⁻¹⁸ Bu yac ambo awhiŋ Kilisi yêc lôc dabuŋ, ma aŋgô iŋ Damba Anötö ɲawasi ɲadau ndê awaha naŋ sa akêŋ undambê. Anötö dau toc Kilisi sa, ma po iŋ ndê waê sa têtŋ ndoc iŋ sôm yom pi iŋ bocdec bu, “Aö neŋ atuŋgac dau dindec. Aö galic iŋ ɲayham, ma atac whiŋ iŋ ndu andô.”

¹⁹ Gêŋ hoŋ naŋ yac alic ti aŋgô, naŋ puŋ yom naŋ propet akwa-kwa sêhoc asê ti sêto muŋ su, naŋ dôŋ têtŋ yac. Bocdinaŋ atôc gwaniŋ yom dau ɲapep, bu whê nem gauc sa pi yom ɲandô, gitôm ya ɲawê naŋ pô gameŋ ɲasec. Ma asap yom dau dôŋ e Kilisi mbu meŋ, ma tôc gêŋ hoŋ tiawê têtŋ mac, gitôm Têtênda bêbêc-ɲga pi meŋ ma bêc wakuc meŋ sa. ²⁰ Ma aŋyalê gêŋ atu daŋ bocdec bu, yom hoŋ naŋ Anötö ndê propet sêto, naŋ ɲadaŋ ɲahu yêc ɲac dau-ɲga dom. ²¹ Bu yom naŋ propet sêhoc asê, naŋ ɲahu yêc ɲamalac dom, magoc sêhoc Anötö dau ndê gauc ti yom asê tôm ɲalau Dabuŋ kac ɲac.

2

Kêdôhônŋwaga tasanŋ oc sêmeŋ

¹ Magoc propet tasanŋ sêmbô lau Israel-ɲga ɲalôm, sêwhiŋ Anötö ndê propet ɲandô, ma ɲalêŋ tigenŋ kêdôhônŋwaga tasanŋ oc sêtisa yêc mac lau akêŋ whiŋ-ɲga nem toŋ ɲalôm bocdinaŋ. ɲac oc sêŋsau bu sêndôhônŋ yom ɲandô, magoc yom dau iŋ yom tasanŋ, ma gitôm bu tim lau e sêniŋga gacgeŋ. Yom ɲandô pi Pômdau naŋ gêmlihi ɲac su, naŋ ɲac oc sêsêc ahuc, ma bocdinaŋ dec têtŋ bêc ɲambu-ɲga, Anötö oc tiŋ ɲac su sêniŋga ɲagahô eŋ. ² ɲac oc sêtim lau daêsam naŋ sêkêŋ whiŋ gwalec, e sêŋkuc ɲac ma sêkôm mête mayanŋ-ɲga tidau-tidau tôm ɲac dau sêkôm. Ma tu ɲac si lêŋ dinaŋ-ɲga, dec lau ɲatô oc sêpu yac lau dakêŋ whiŋ-ɲga neŋ lêŋ yom ɲandô-ɲga. ³ ɲac lau atac whiŋ mone-ɲga, dec ɲac oc gauc kê miŋ tu sêndôhônŋ mac-ɲga, ma sêmbac-sêmbac yom mac bu anemlihi ɲac. Magoc yom matôc-ɲga naŋ Anötö kêmatiŋ tidôŋ muŋ su tu sêniŋga-ɲga, naŋ hôŋ ɲac gitôm ɲacyo naŋ yêc bêc dom, magoc gêm neneŋ ɲac mbo.

Lau sac oc sêwê Anötö ndê matôc sa dom

⁴ Akôc gauc pi yom dindec. Aŋela naŋ sêkôm sac, naŋ Anötö hu ɲac si yom siŋ dom, magoc kêŋ ɲac sêndôc gapocwalô lambwam-ɲga, bu sêndôc ɲasec ɲalôm e tôm bêc matôc-ɲga hôc asê. ⁵ Ma lau naŋ sêkôm sac têtŋ têm ɲamata-ɲga, naŋ Anötö hu ɲac si yom siŋ dom bocdinaŋ. Mba. Iŋ kêŋ bu suŋ atu ma seŋ lau sac hoŋ su siŋga, magoc Noa naŋ tôc lêŋ gitêŋ ti ndê gôlôwac 7, naŋ Anötö gêm ɲac sa. ⁶ Ma gauc nem malac atu Sodom ma Gomora ti lau hoŋ naŋ sêndôc dinaŋ, naŋ Anötö kêŋ ya gêŋ su e ɲadaê ɲambwa yêc. Gêŋ dau tôm dôhônŋ pi gêŋ naŋ lau naŋ sêsap mête sac dôŋ, naŋ oc sêtap sa têtŋ bêc ɲambu-ɲga. ⁷ Têtŋ ndoc dinaŋ Anötö kêgaho Lot su yêc malac Sodom, bu iŋ ɲgac gitêŋ naŋ ɲalôm ɲawapac ɲandô tu lau sac malac dinaŋ-ɲga si mête ɲadômbwi tidau-tidau-ɲga. ⁸ Yomandô. Lot iŋ ɲgac gitêŋ ma ndê ɲalôm ɲawasi. Ma mête sac naŋ iŋ ɲgô ti gêlic yêc malac dinaŋ tôm bêc hoŋ, naŋ kêŋ wapac iŋ ndê ɲalôm. ⁹ Yom hoŋ dinaŋ tôc asê bu lau naŋ sêsap Anötö ti ndê lêŋ dôŋ, naŋ Pômdau gitôm bu nem ɲac si yêc ɲawapac ti saê naŋ tap ɲac sa. Ma iŋ gitôm bu hê lau sac si yom dôŋ e iŋ kêŋ ɲagêyô têtŋ ɲac têtŋ bêc ɲambu-ɲga. ¹⁰ Ma iŋ oc kêŋ ɲagêyô sac sambuc têtŋ lau naŋ sêŋkuc mête ɲalôm akwa-ɲga naŋ kôm ɲac ɲadômbwi sa yêc iŋ aŋgô-ɲga, ma sêtec bu sêsôc Pômdau me lau daŋ ɲapu.

Kêdôhônŋwaga tasanŋ si lêŋ

Kêdôhônŋwaga tasanŋ naŋ sêmbô sêwhiŋ mac, naŋ sêtoc dau sa ma sêkôm gêŋ hoŋ yêc lau aŋgô-ɲga ti maya pac. ɲac sêtôc dau dom tu sêsôm yom sac-sac pi Anötö ndê lau

ti nawasi.* ¹¹ Anötö dau ndê aŋela naŋ si ŋaclai ti ŋaŋga hóc gêlêc ŋac lau dau si su, naŋ sêŋgôliŋ yom me sêsôm yom sac daŋ pi lau ti nawasi yêc Pômdau aŋgô-ŋga dom. ¹² Magoc kêdôhônŋwaga tasanŋ dinaŋ sêsôm yom sac-sac daêsam pi Anötö ndê gêŋ naŋ sêŋyalê ŋahu dom. Ŋac sêtôm bôclai naŋ sêŋyalê lêŋ malô ti gauc ŋayham daŋ dom, naŋ lau sêlô sip huc ma sic ndu. Ma tôm bôclai sic waê bu sêŋiŋga, dec kêdôhônŋwaga tasanŋ dinaŋ oc sêŋiŋga bocdinaŋ.

¹³ Anötö oc kêŋ ŋagêyô sac têtŋ ŋac ô sac naŋ sêkôm têtŋ lau. Ŋac atac whiŋ mêtê sênom ti sêneŋ asam-ŋga, ma maya mbasi dec sêkôm têtŋ acsalô eŋ. Têtŋ ndoc sêndöc ti seŋ gêŋ sêwhiŋ mac, naŋ sêhu si mêtê sac siŋ daŋ dom, ma bocdinaŋ sêkôm mac nem waêm ŋayham tisac. ¹⁴ Ŋac lau tagatu mockaiŋ-ŋga, naŋ si ŋalôm ti gauc sap mêtê sac dôŋ ŋapaŋ. Ŋac sêtîm lau naŋ si sêkêŋ whiŋ babalê, ma sêhê ŋac bu sêkôm sac sêwhiŋ ŋac. Ma ŋac lau gwalam akwa tu tagatu lau si gêŋ-ŋga. Bocdinaŋ dec sic waê bu sêtap Anötö ndê atac ŋandê sa. ¹⁵ Ŋac sêhu lêŋ solop siŋ gacgeŋ, ma sêŋkuc Beo atunŋac Balam ndê lêŋ. Ŋgac dau atac whiŋ mone hóc gêlêc, dec kôm sac tu tap awa sa-ŋga. ¹⁶ Ma tu iŋ ndê lêŋ dinaŋ-ŋga dec Anötö kêŋ doŋki daŋ sôm iŋ. Doŋki dau iŋ gêŋ sôm yom-ŋga dom, tigeŋ Anötö kôm iŋ sôm yom tôm ŋamalac, bu lhac propet dau ndê lêŋ gauc mbasi-ŋga ahuc.

¹⁷ Lau dinaŋ sêtôm bubata naŋ tibasô ma yawalec naŋ mbu oc soc su niŋga ŋagahô eŋ. Anötö kêmasaŋ gameŋ ŋasec atu daŋ tu ŋac sêndöc-ŋga. ¹⁸ Ŋac sêsôm yom ŋambwa-ŋambwa tu sêtoc dau sa-ŋga. Ma sêŋsahê bu sêtîm lau sêkêŋ whiŋ-ŋga wakuc bu sêmbu sêtêŋ lêŋ sac-ŋga naŋ ŋasawa apê eŋ sêhu siŋ su, naŋ sêndi. Ŋac sêŋgilí lau kaiŋ dinaŋ bu sêsa lêŋ ŋalôm ŋagalac-ŋga, naŋ meŋ akêŋ ŋalôm akwa. ¹⁹ Ŋac sêndôhônŋ lau dau bu yao daŋ yêc dom, dec sêtôm bu sêkôm gêŋ tôm si atac whiŋ. Magoc ŋac dau ŋac lau akiŋ ŋambwa ma mêtê sac ti ŋac si ŋadau. Tôm mac aŋyalê su, gêŋ sake naŋ ndê ŋaclai gêm gôliŋ yac, naŋ ti yac neŋ ŋadau ma tam akiŋ iŋ. Tu mêtê sac dinaŋ-ŋga, dec sic waê bu sêŋiŋga.

²⁰ Bu lau naŋ sêŋyalê yac neŋ Pômdau ma Ŋgac Gêm Yac Si-ŋga Yisu Kilisi, naŋ sêhu lêŋ sêŋiŋga-ŋga siŋ su. Magoc ŋac bu sêmbu sêtêŋ lêŋ sac-ŋga dau tiyham, goc mêtê sac ku ŋac dulu. Ŋac sêkôm dandi sêtisac sambuc, hóc gêlêc ŋamata-ŋga su. ²¹ Ŋac bu sêŋyalê lêŋ gitêŋ daŋ su dom, naŋ oc ŋayham hóc gêlêc sêŋyalê su ma sêhu siŋ, ma sêpuc dômbwê Pômdau ndê yomsu dabuŋ naŋ aposel sic dulu têtŋ ŋac. ²² Gauc nem yom gôliŋ lu naŋ lau sêsôm bocdec bu, “Giam daŋ guluc ma kac dau kwi gi gêŋ tiyham,” ma “Bôc naŋ sêŋgwasîŋ nawasi sa, naŋ mbu gi gic matob tiyham.” Yom gôliŋ lu dinaŋ hêganônŋ lau tasanŋ dinaŋ solop. Ŋahu bu sêŋyalê Pômdau su, magoc sêmbu sêtêŋ lêŋ sac-ŋga tiyham.

3

Pômdau ndê bêc mbu meŋ-ŋga

¹ O aneŋ lau atac whiŋ-ŋga, kwahic dec aô gato bapia tilu-ŋga têtŋ mac. Bapia lu-lu bu sêpuc yom ŋandô naŋ akôc sa su, naŋ dôŋ yêc nem gauc ŋapaŋ, ma bu êŋgilí mac bu akôc gauc ŋayham eŋ. ² Aô tac whiŋ bu mac akôc gauc tiyham pi yom naŋ propet dabuŋ sêhoc asê muŋ su, ma pi yom naŋ yac neŋ Pômdau ma Ŋgac Gêm Yac Si-ŋga gic atu ma kêŋ têtŋ lau aposel bu sêndic dulu têtŋ lau.

³ Gêŋ atu naŋ aô bu wakêŋ puc mac pi, naŋ bocdec bu. Gauc nem bu têtŋ têm ŋambu-ŋga lau oc sêmeŋ naŋ sêkôm gêŋ hoŋ tôm ŋac dau si atac whiŋ, ma sêsu mac susu ma sêpu Anötö ndê lêŋ. ⁴ Ŋac oc sêsôm, “Yisu sôm bu oc mbu meŋ ma kôm gêŋ hoŋ tiwakuc, a? Iŋ mbo nde? Têtŋ ndoc damaŋi sêmbac ndu ma meŋ têtŋ kwahic dec, naŋ dalic bu gêŋ daŋ tiwakuc dom, ma gêŋ hoŋ yêc tôm têm ŋamata-ŋga andô, têtŋ ndoc nom ti gêŋ hoŋ sêhóc asê ma kêsêlêŋ meŋ.” ⁵ Lau naŋ sêsôm yom kaiŋ dinaŋ, sêsêc Anötö ndê ŋaclai, naŋ sêŋyalê su, naŋ ahuc. Bu ŋac sêŋyalê su bu wandêc daŋ su Anötö sôm yom ŋa whaŋsuŋ

* 2:10: Lau ti nawasi - yêc ndê bapia, Pita to yom tigeŋ naŋ ‘nawasi.’ Lau ŋatô gauc gêm bu yom dau hêganônŋ aŋela, magoc lau ŋatô gauc gêm bu yom dau hêganônŋ lau sêkêŋ whiŋ-ŋga, me lau sêkêŋ whiŋ-ŋga si lau bata.

ɲambwa ma undambê hóc asê, ma iɲ sôm bu bu léc dau sa ndi poc dau-ɲga, e gameɲ tibasô yêc bu ɲasawa. ⁶ Ma tiɲambu iɲ kên bu dau dinaɲ suɲ e seɲ nom ti gêɲ hoɲ su siɲga. ⁷ Ma Anötö kêmatɲ yom tidôn whiɲ, bu ya oc neɲ undambê ti nom kwahic dec-ɲga su, têɲ bêc naɲ iɲ oc êmatôc lau hoɲ, ma seɲ lau sac su sêɲiɲga.

⁸ O aneɲ lau atac whiɲ-ɲga. Aɲlhiɲ siɲ dom bu Pômdau gêlic bêc tigeɲ gitôm yala 1,000, ma yala 1,000 gitôm bêc tigeɲ. ⁹ Lau ɲatô sêlic bu Pômdau mbu meɲ ɲagahô dom, dec sêkôc gauc so ma sêsôm bu yom ɲatô naɲ iɲ gic bata su, naɲ iɲ oc kôm ɲandô sa ɲagahô dom. Magoc mba. Iɲ kôc ndê ɲalôm dôɲ tu mac-ɲga, ɲahu bu iɲ tec bu lau daɲ sêɲiɲga, magoc tac whiɲ bu lau hoɲ sênem si ɲalôm kwi ma sêhu sac siɲ. Tu dinaɲ-ɲga dec iɲ mbu meɲ ɲagahô dom.

¹⁰ Magoc Pômdau ndê bêc mbu meɲ-ɲga oc hóc asê ɲapuc mbasi tôm lau kaɲ si ndoc sêmeɲ-ɲga. Undambê oc hê su ti ɲakêcsia atu, ma ya oc neɲ nom ti gêɲ hoɲ naɲ yêc nom ti umboɲ ɲapu, naɲ su sêɲiɲga. ¹¹ Akôc gauc ɲapep. Gêɲ hoɲ oc sêɲiɲga ɲalêɲ dinaɲ, ma bocdinaɲ dec mac gauc gêm bu lêɲ bocke solop gic waê yac lau dakêɲ whiɲ-ɲga bu taɲkuc? Solop bu mac asa lêɲ dabuɲ, ma akôm mêtê naɲ Anötö tac whiɲ eɲ. ¹² Ahôn Anötö ndê bêc ɲambu-ɲga ti aɲkuc lêɲ bocdinaɲ, ma akôm gêɲ hoɲ tu bu bêc dau hóc asê ɲagahô-ɲga.* Têɲ bêc dinaɲ ya oc neɲ gêɲ undambê-ɲga ti gêɲ nom-ɲga hoɲ su. ¹³ M agoc Pômdau gic bata nom ti undambê wakuc têɲ yac, naɲ oc ti lau gitêɲ si gameɲ sêmbo-ɲga. Kwahic dec yac taɲkwê bu dambo dinaɲ, ma dahôn bu gêɲ dau hóc asê.

¹⁴ Aneɲ lau atac whiɲ-ɲga, mac akêɲ batam gêɲ dau ambo, ma tu dinaɲ-ɲga dec akêɲ nem ɲalôm sambuc bu asa nem lêɲ hoɲ gitêɲ eɲ, e bêc ɲambu-ɲga hóc asê. Ma bocdinaɲ dec Pômdau oc tap giso daɲ sa yêc mac-ɲga dom. Iɲ oc lic bu mac nem lêɲ hoɲ ɲawasi, ma mac oc atôm bu ambo iɲ aɲgô-ɲga ti yom malô. ¹⁵ Aɲyalê bu Pômdau gic têku iɲ ndê têm mbu meɲ-ɲga ma kôc ndê ɲalôm dôɲ, tu bu kên ɲasawa têɲ lau daêsam bu sênem dau kwi ma sêtap iɲ ndê mwasiɲ nem ɲac si-ɲga sa. Anötö kên gauc ɲayham têɲ yac neɲ asidôwa atac whiɲ-ɲga Pol, dec iɲ to yom kaiɲ tigeɲ têɲ mac. ¹⁶ Yêc iɲ ndê bapia hoɲ iɲ to yom pi gêɲ hoɲ dindéc. Yom ɲatô naɲ iɲ to sip ndê bapia, naɲ ɲahu sip ɲalôm gi, ma lau gauc babalê naɲ sêkêɲ whiɲ gwalec, naɲ sêɲsôn Pol ndê yom ɲatô ma sêɲsôn Anötö ndê yom naɲ sêto yêc, naɲ ɲatô bocdinaɲ. Tu ɲac si lêɲ dinaɲ-ɲga dec ɲac oc sêɲiɲga.

¹⁷ O aneɲ lau atac whiɲ-ɲga naɲ asap Kilisi dôɲ ambo. Aô gakêɲ puc mac gwanaj su, ma bocdinaɲ dec ayob daôm ɲapep bu lau naɲ sêsôc Anötö ndê yom ɲapu dom, naɲ sêɲsôn mac, me sêkac mac su yêc Kilisi dom. ¹⁸ Asap yac neɲ Pômdau ma ɲgac Gêm Yac Si-ɲga Yisu Kilisi ndê mwasiɲ dôɲ, bu nem ɲandô daêsam yêc mac nem ɲalôm, ma mac nem gauc aɲyalê iɲ-ɲga êɲsôwec tiatu-tiatu ndi e ati gwalam akwa akêɲ whiɲ-ɲga. Datoc iɲ ndê waê sa kwahic dec ma tôm bêc sambob. Yomandô.

* 3:12: Yêc ɲabatɲ 9 Pita sôm bu Pômdau gic têku iɲ ndê têm tu mbu meɲ-ɲga bu kên ɲasawa têɲ lau bu sêkac si ɲalôm kwi. Ma yêc Mat 24:14 Yisu sôm bu bêc ɲambu-ɲga oc hóc asê dom e ɲawaê ɲayham nem nom ɲagameɲ hoɲ ahuc. Pita gêm la lau dau bu sêsa lêɲ gitêɲ eɲ, tu bu lau sêlic ma sêkêɲ whiɲ Yisu-ɲga. Yac dakôm bocdinaɲ, ma daten mbec ti dapuc gweleɲ ɲawaê ɲayham-ɲga dôɲ, dec bêc ɲambu-ɲga dau oc hóc asê ɲagahô.

Jon ndê bapia ñamata-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Ñgac nañ to bapia dindéc, nañ whê dau sa yêc bapia dau ñalôm dom, magoc lau tiguaç daêsam sêsôm bu Jon, Yisu ndê aposel nañ to Jon ndê ñawaê ñayham, nañ to bapia dindéc whiñ. Inñ to bapia dindéc gic lau sêkêñ whiñ-nga hoñ ñawaê. Lau ñatô gauc gêm bu Jon to bapia dindéc têtñ ndoc inñ ti ñamalac andô ma ndôc malac Epesas, ma bocdinañ inñ to bu lau gameñ Esia-nga sêsam muñ.

Jon kêtñ puc lau sêkêñ whiñ-nga pi kêdôhônwaga tasanñ nañ sêsôm bu ñamalac si ñamlic ma gêtñ nom-nga hoñ tisac su. Bocdinañ sêsôm yom pi Anötô ndê Atu (Mesaya) bocdec bu, oc tôm dom bu inñ sip nom ma mbo tôm ñamalac. Ma sêsôm bu Yisu inñ ñamalac ñambwa, ma sêkêñ whiñ dom bu inñ Anötô ndê Atu me Anötô ñandô. Ñac sêtoc lau si gauc sa kêlêc ma sêsôm bu datap gauc sa, dec tôm bu dambo dawhiñ Anötô. Ma sêlic ñamalac si lêtñ gitôm gêtñ ñambwa, dec sêhêgo dau pi mêtê atac whiñ-nga dom, ma gauc gêm bu oc tôm bu lau sêkêñ whiñ-nga sêkôm mêtê sac ñapanñ.

Jon kêtñ puc inñ ndê lau bu sêsôc yom tasanñ kaiñ dinañ ñapu dom, ma sêsap yom ñandô pi Yisu Kilisi ma mêtê atac whiñ-nga dôñ ñanğa.

Anötô ndê Atu meñ mbo nom ti ñamalac ñandô

¹⁻² Yac bu ahoc yom ñandô asê têtñ mac, pi Yisu nañ dasam bu ‘Yom Tanñli-nga.’ Inñ yac neñ dambo tanñli ñapanñ-nga ñahu, nañ mbo whiñ Damañ Anötô têtñ têtñ ñamata-nga andô, ma tiñambu hoc dau asê têtñ yac. Inñ meñ mbo nom whiñ yac, dec yac alic inñ pi tanônñ, amasec inñ ña amanñ, ma añgô inñ dau ndê yom. Ma bocdinañ dec yac bu apuc yom pi tanñli ñahu dau dôñ bu yom ñandô. ³ Aêc! Yac ahoc yom asê têtñ mac, pi inñ nañ yac alic ti añgô su. Yac atac whiñ bu mac akôc yom dau sa, dec yac hoñ oc dapiñ dauñ dôñ ti dasap yom ñandô pi Yisu dôñ. Ma yom ñandô dau oc piñ yac hoñ dôñ danem damiñ Damañ Anötô lu inñ ndê Atu, Yisu Kilisi. ⁴ Yac ato yom dindéc têtñ mac, ma akêñ batanñ bu mac oc akôc sa, dec oc kôm yac hoñ datisambuc.

Tañsêlêtñ dambo Anötô ndê ñawê ñalôm

⁵ Ñawaê nañ Yisu dau gic dulu têtñ yac, nañ yac ahoc asê têtñ mac bocdec bu, Anötô inñ Ñawê Ñadau, ma mêtê ñasec-nga dañ yêc inñ-nga dom. ⁶ Bocdinañ yac bu dasôm bu dati Anötô ndê lau, tigeñ dasa lêtñ ñasec-nga, goc yac lau tasanñ, ma tanñkuc yom ñandô dom. ⁷ Magoc yac bu dasa neñ lêtñ dambo ñawê ñalôm gitôm Anötô dau mbo ñawê ñalôm, dec ñawê dau piñ yac dôñ dawhiñ dauñ, ma inñ ndê Atunğac Yisu ndê dac oc êñgwasinñ yac neñ sac hoñ su. ⁸ Yac bu dasôm bu yac neñ sac mbasi, dec oc tanñsau dauñ, ma yom ñandô yêc yac neñ ñalôm dom. ⁹ Magoc yac bu dapu dauñ ma dahoc neñ sac asê têtñ Anötô, dec dakêñ whiñ bu inñ oc suc yac neñ sac kwi, ma êñgwasinñ yac neñ ñalôm ñawasi sa tiyham. Bu Anötô kôm gêtñ gitêtñ eñ, ma dakêñ whiñ bu gêtñ bocke nañ inñ kêmatiñ tidônñ bu kôm, nañ inñ oc kôm. ¹⁰ Yac bu dasôm bu yac neñ sac mbasi, nañ têtñ asê bu dalic Anötô ndê yom gitôm yom tasanñ, ma inñ ndê yom ñandô dañ yêc yac neñ ñalôm dom.

2

Yisu gêm yac awħañ têtñ Damañ

¹ O aneñ balêkoc, aô atac whiñ bu mac ahu mêtê sac siñ gacgeñ, ma tu dinañ-nga dec aô gato yom dindéc têtñ mac. Tigeñ yac neñ dañ bu kôm sac ma pu dau, goc yac neñ ñgac nem yac awħañ-nga mbo bu nem yac sa. Inñ ñgac gitêtñ Yisu Kilisi, ma inñ oc lhac ñalhu ma nem yac awħañ têtñ Damañ. ² Inñ kêtñ dau ti da ma mbac ndu ô yac, ma gêmlihi yac neñ sac ñatôp su. Magoc inñ kôm gêtñ dau tu yac tanñwasên-nga dom, inñ gêmlihi lau nom-nga hoñ si sac ñatôp bocdinañ.

³ Yac bu danjaŋ wambu iŋ ndê yomsu, dec oc tôc asê bu taŋyalê iŋ tidôŋ. ⁴ Asa naŋ sôm bu, “Aö kayalê iŋ tidôŋ,” tigeŋ danjaŋ wambu iŋ ndê yomsu dom, naŋ kôm tasan, ma yom ŋandô yêc iŋ ndê ŋalôm dan dom. ⁵ Magoc asa naŋ kôc Anötö ndê yom sa ma danjaŋ wambu, naŋ Anötö ndê mêtê atac whiŋ-ŋga gêm ŋandô su yêc iŋ ndê ŋalôm. Ma yac taŋyalê bu dati Anötö ndê lau ŋalêŋ bocdec. ⁶ Yac bu dasôm bu dati iŋ ndê lau, naŋ goc dasa lêŋ gitêŋ tôm Kilisi dau maŋ.

Yisu ndê yomsu pi mêtê atac whiŋ-ŋga

⁷ Aneŋ lau atac whiŋ-ŋga. Aö bu wapuc yomsu naŋ mac akôc su têŋ ndoc mac akêŋ whiŋ tiwakuc, naŋ dôŋ, magoc aö bu wato tôm yomsu wakuc dom. Iŋ yomsu akwa naŋ mac aŋgô têŋ ndoc lau sêhoc yom pi Yisu asê têŋ mac. ⁸ Magoc kwahic dec aö bu wato yomsu dau tiwakuc tiyham têŋ mac. Yisu ndê lêŋ hoŋ tôc yomsu ŋa-ŋandô asê, ma mac nem lêŋ wakuc kôm yomsu dau ŋandô sa bocdinaŋ. Bu têm ŋasec-ŋga kêpiŋ bu pacndê, ma ŋawê ŋandô dau po asê su.

⁹ Asa naŋ sôm bu iŋ mbo ŋawê ŋalôm, tigeŋ atac whiŋ iŋ ndê asidôwai dom, naŋ gacgeŋ mbo ŋasec ŋalôm. ¹⁰ Magoc asa naŋ tac whiŋ iŋ ndê asidôwai, naŋ mbo ŋawê ŋalôm, ma tu dinaŋ-ŋga gêŋ dan oc kôm iŋ peŋ dom. ¹¹ Aö wasôm tiyham, bu asa naŋ gêlic iŋ ndê asidôwa sac, naŋ mbo ŋasec ŋalôm. Iŋ kêsêlêŋ mbo ŋasec, ma ŋasec dau kôm iŋ tandô tipec e iŋ kêyalê gameŋ naŋ iŋ kêsêlêŋ mbo, naŋ dom.

¹² O aneŋ balêkoc, aö gato yom dindec têŋ mac, ŋahu bu Anötö suc mac nem sac kwi su tu Yisu ndê ŋaê-ŋga. ¹³ Ma aö gato yom têŋ mac lau andô, bu mac aŋyalê iŋ naŋ mbo têŋ têm ŋamata-ŋga ma mbo ŋapaŋ. Ma aö gato yom têŋ mac lau batac, bu mac aku Sadaŋ dulu su. O aneŋ balêkoc, mac aŋyalê Damaŋ tidôŋ su, dec aö gato yom têŋ mac. ¹⁴ Mac lau andô, mac aŋyalê iŋ naŋ mbo têŋ têm ŋamata-ŋga, ma mbo ŋapaŋ, ma bocdinaŋ dec aö gato yom têŋ mac. Ma mac lau batac, mac alhac ŋaŋga ma danjaŋ wambu Anötö ndê yom naŋ tidôŋ yêc nem ŋalôm, ma mac aku Sadaŋ dulu su. Tu dinaŋ-ŋga dec aö gato yom dindec têŋ mac.

Dasap gêŋ nom-ŋga dôŋ dom

¹⁵ Asa naŋ tac whiŋ gêŋ nom-ŋga, naŋ Damaŋ Anötö ndê atac whiŋ yêc iŋ ndê ŋalôm dom. Bocdinaŋ atac whiŋ nom ti gêŋ nom-ŋga dom. ¹⁶ ŋahu bu lau naŋ atac whiŋ gêŋ nom-ŋga kêlêc, naŋ sêsa lêŋ ŋalôm ŋagalac-ŋga, ŋac tagatu gêŋ, ma sêtoc dau sa tu ŋac si gêŋ nom-ŋga-ŋga. Mêtê kaiŋ dinaŋ iŋ mêtê nom dindec-ŋga ŋambwa, naŋ ŋadaŋ meŋ akêŋ Damaŋ Anötö dom. Mba! ¹⁷ Ma nom dindec ti mêtê nom dindec-ŋga gic waê bu niŋga, tigeŋ asa naŋ sap Anötö ti iŋ ndê lêŋ gitêŋ dôŋ, naŋ oc niŋga dom, iŋ oc mbo tali ŋapaŋ.

*Kilisi ndê ŋacyo**

¹⁸ O aneŋ balêkoc atac whiŋ-ŋga, têm kwahic dec-ŋga ti têm ŋambu-ŋga. Mac aŋgô su bu Kilisi ndê ŋacyo oc meŋ, ma kwahic dec Kilisi ndê ŋacyo daêsam sêhoc asê yac su. Ma bocdinaŋ dec taŋyalê bu têm ŋambu-ŋga dau dindec. ¹⁹ Lau dinaŋ muŋ-ŋga sêmbo sêwhiŋ yac lau dakêŋ whiŋ-ŋga, magoc sêhu yac siŋ, dec taŋyalê bu ŋac yac neŋ lau solop dom. ŋac bu yac neŋ lau solop, oc sêhu yac siŋ dom.

²⁰ Tigeŋ Yisu kêŋ ŋalau Dabuŋ sip mac nem ŋalôm su, ma mac hoŋ aŋyalê su bu yom bocke iŋ yom ŋandô. ²¹ Aö gato bapia dindec têŋ mac tu wawhê yom ŋandô sa têŋ mac-ŋga dom. Mba! Mac aŋyalê yom ŋandô su, ma yom tasan dan meŋ akêŋ Yom ŋandô ŋadau Anötö dom. ²² Aö bu watôc ŋgac tasan-nda asê têŋ mac. Asa naŋ sôm bu Yisu iŋ †Mesaya dom, naŋ Kilisi ndê ŋacyo, ma sêc yom ŋandô pi Damaŋ Anötö lu Atu ahuc. ²³ Bu asa naŋ sôm bu Yisu iŋ Anötö ndê Atu dom, naŋ ti Damba ndê gêŋ dom. Magoc asa naŋ kêŋ whiŋ bu Yisu iŋ Anötö Atu, naŋ ti Damba ndê gêŋ. ²⁴ Ayob daôm ŋapep bu yom ŋandô naŋ mac aŋgô têŋ ndoc mac akêŋ whiŋ tiwakuc, naŋ tidôŋ yêc nem ŋalôm

* 2:17: Kilisi ndê ŋacyo - yêc Yom Grik sêto ‘anti-kristos.’ Yom dau danem kwi bu ‘Iŋ naŋ bu kôc †Mesaya (Kilisi) ndê mala,’ ma yom dau hêganôŋ lau tasan naŋ sêŋsau lau bu ŋac Mesaya dau, ma sêsêc yom ŋandô pi Yisu ahuc. Jon to yom ŋatô pi ŋac yêc 1 Jon 4:1-6.

napaŋ. Yom dau bu yêc nem ŋalôm napaŋ, dec yom dau piŋ mac dôŋ am damiŋ Atuŋgac ma piŋ mac dôŋ am damiŋ Damba whiŋ. ²⁵ Ma bocdinaŋ mac oc atap mwasiŋ dandöc taŋli napaŋ-ŋga sa, tôm iŋ gic bata têtŋ yac su.

²⁶ Aö gato yom dindec bu wakêtŋ puc mac pi lau naŋ bu sêŋsau mac. ²⁷ Anġô su naŋ! Ŋalau naŋ gêm gôliŋ lau tasaŋ dinaŋ, iŋ Ŋalau Dabuŋ dom. Magoc Yisu kêtŋ Ŋalau Dabuŋ têtŋ mac su, ma iŋ Ŋalau Yom Ŋandô-ŋga. Ma iŋ mbo nem ŋalôm napaŋ bu êndôhôn mac pi gêtŋ hoŋ. Tu dinaŋ-ŋga mac apônnda lau tu sêndôhôn mac-ŋga dom. Bocdinaŋ aŋkuc yom naŋ Ŋalau Dabuŋ kêtŋ têtŋ mac, ma asap Yisu dôŋ napaŋ.

Anötö ndê Balêkoc

²⁸ Aneŋ balêkoc, aö wasôm têtŋ mac bu asap Kilisi dôŋ. Ma boc-dinaŋ têtŋ ndoc iŋ mbu meŋ ma hoc dau asê, naŋ yac oc dalhac iŋ anġô-ŋga ti atac pa su ma mayan dauŋ dom. ²⁹ Mac aŋyalê su bu iŋ ndê lêtŋ hoŋ iŋ lêtŋ gitêtŋ eŋ, ma bocdinaŋ aŋyalê bu lau hoŋ naŋ sêsa lêtŋ gitêtŋ, naŋ Anötö kôm ŋac sêtiwakuc sêti iŋ ndê balêkoc su.

3

¹ Alic su naŋ. Damaŋ Anötö tac whiŋ yac ndu andô, dec sam yac bu iŋ ndê balêkoc. Ma yac dati iŋ ndê balêkoc su yomandô. Magoc lau nom dindec-ŋga sêŋyalê yac bu Anötö ndê balêkoc dom, ŋahu bu ŋac sêŋyalê iŋ dom boc-dinaŋ. ² O aneŋ lau atac whiŋ-ŋga, kwahic dec yac taŋyalê su bu dati Anötö ndê balêkoc, magoc ŋalêtŋ bocke naŋ yac oc dambo têtŋ têtŋ nambu-ŋga, naŋ Anötö têtŋ asê têtŋ yac su dom. Tigeŋ têtŋ ndoc Yisu mbu meŋ, naŋ yac oc dalic iŋ ndê ŋawasi ti lêtŋ naŋ iŋ dau mbo, ma taŋyalê bu yac oc dambo ŋalêtŋ kairŋ tigeŋ. ³ Ma lau hoŋ naŋ sêkêtŋ bata gêtŋ dinaŋ, naŋ sêmasaŋ dau si ŋalôm ŋawasi sa, ma sêsa lêtŋ ŋawasi tôm iŋ dau.

⁴ Asa naŋ kôm sac, naŋ kêtŋgîli Anötö ndê yomsu. Bu sac ŋahu sip yac dakôm gêtŋ naŋ so Anötö ndê yomsu. ⁵ Magoc mac aŋyalê bu Yisu sip meŋ bu kôc yac neŋ sac su. Ma iŋ dau ndê sac mbasi. ⁶ Bocdinaŋ asa naŋ sap Yisu dôŋ, naŋ hu mêtê sac siŋ ndic ŋawaê. Magoc asa naŋ kôm sac napaŋ, naŋ ndê gauc sa pi Yisu dom, ma kêtŋyalê iŋ dom.

⁷ Aneŋ balêkoc, ayob daôm bu ŋamalac daŋ êŋsau mac pi mêtê sac dom. Asa naŋ kôm mêtê ŋayham, naŋ ti ŋamalac gitêtŋ kêtŋkuc Yisu dau ndê lêtŋ gitêtŋ. ⁸ Magoc asa naŋ kôm sac, naŋ ti Sadaŋ ndê. Bu Sadaŋ dau kôm sac têtŋ têtŋ ŋamata-ŋga andô ma kôm napaŋ e meŋ. Anötö ndê Atu sip nom meŋ naŋ ŋahu bocdec bu, tu bu seŋ Sadaŋ ndê gweleŋ su. ⁹ Ŋamalac bocke naŋ Anötö kôm iŋ tiwakuc, naŋ puc dômbwê mêtê sac. Ŋahu bu Anötö ndê yom yêc iŋ ndê ŋalôm gitôm gêtŋ ŋawhê ŋayham. Yomandô! Gitôm dom bu iŋ sap mêtê sac dôŋ, ŋahu bu Anötö kôm iŋ tiwakuc su. ¹⁰ Tu dinaŋ-ŋga dec taŋyalê yêc awê lau bocke naŋ sêti Anötö ndê balêkoc, ma ŋac naŋ sêti Sadaŋ ndê. Lau naŋ sêsap lêtŋ gitêtŋ dôŋ dom, ma ŋac naŋ sêtec si asidôwai, naŋ sêti Anötö ndê balêkoc dom.

Mêtê atac whiŋ asidôwai-ŋga

¹¹ Yom atu naŋ sêhoc asê têtŋ mac têtŋ ndoc mac akêtŋ whiŋ tiwakuc, naŋ bocdec bu, yac atac whiŋ neŋ asidôwai sêkêtŋ whiŋ-ŋga dandic ŋawaê. ¹² Aŋkuc Kein dom, bu iŋ kêtŋkuc lêtŋ atac whiŋ-ŋga dom. Iŋ Sadaŋ ndê atu, ma gic asi Abel ndu. Ŋahu bu iŋ dau ndê lêtŋ sac, ma iŋ gêm lêtŋmuŋ Abel ndê lêtŋ solop.

¹³ O asidôwai. Lau nom-ŋga bu sêtec mac, naŋ ahêgo daôm dom. ¹⁴ Yac taŋyalê bu dahu seŋ dambac ndu-ŋga siŋ, ma dambo seŋ dandöc taŋli-ŋga. Ŋahu bu yac atac whiŋ asidôwai. Lau naŋ atac whiŋ asidôwai dom, naŋ gacgeŋ sêmbo seŋ sêmbac ndu-ŋga. ¹⁵ Asa naŋ atac tec iŋ ndê asidôwa, naŋ Anötö gêtŋlic iŋ gitôm ŋgac ndic ŋamalac ndu-ŋga. Ma mac aŋyalê su bu asa naŋ gic ŋamalac ndu, naŋ wêkairŋ gameŋ dandöc taŋli napaŋ-ŋga dom.

¹⁶ Yac taŋyalê mêtê atac whiŋ-ŋga ŋahu bocdec bu. Yisu Kilisi dau mbac ndu tu yac-ŋga. Bocdinaŋ dakêtŋ dauŋ sambuc tu danem asidôwai sa-ŋga e tôm dambac ndu tu ŋac-ŋga. ¹⁷ Asa naŋ gêtŋlic asidôwa daŋ pônnda dau, ma ndê gêtŋ yêc tu nem iŋ sa-ŋga, magoc tawalô iŋ ma gêm iŋ sa dom, naŋ têtŋ asê bu Anötö ndê mêtê atac whiŋ-ŋga yêc iŋ ndê

ñalôm dom. ¹⁸ O aneñ balêkoc, yham dom bu dasôm bu yac atac whiñ asidôwai ña yom ti whañsuñ ñambwa. Danem ñac sa, goc tôc asê bu yac atac whiñ ñac yomandô.

Dalhac ti atac pa su yêc Anötö aṅgô-ṅga

¹⁹⁻²⁰ Bocdinañ, yac bu atac whiñ neñ asidôwai, goc tañyalê tidôn bu tañkuc lêt yom ñandô-ṅga. Magoc yac bu ñalôm ñawapac yêc Anötö aṅgô-ṅga tu mêtê ñatô nañ dakôm-ṅga, nañ goc gauc nem yom bocdec bu. Anötö kêyalê yac neñ ñalôm ti gêt hoñ, ma iñ ndê tawalô iñ gêt atu. Ma yom dau gitôm bu kôm yac ñalôm pêñ dôñ. ²¹ O aneñ lau atac whiñ-ṅga, yac bu ñalôm lu-lu tu neñ lêt-ṅga dom, dec oc tôm bu datigasuc Anötö ti atac pa su. ²² Ma tañyalê bu gêt nañ dateñ, nañ iñ oc kêt têt yac. Ñahu bu yac dasôc iñ ndê yomsu ñapu, ma dakôm mêtê nañ iñ gêlic ñayham. ²³ Ma iñ ndê yomsu dau bocdec bu. Dakêt whiñ iñ ndê Atu Yisu Kilisi, ma atac whiñ neñ asidôwai tôm iñ gic atu yac. ²⁴ Lau hoñ nañ dañga wambu Anötö ndê yomsu, nañ sêmbo iñ ñalôm, ma iñ mbo ñac ñalôm. Ma tañyalê bu iñ mbo yac ñalôm, tu Ñalau Dabuñ nañ iñ kêt têt yac-ṅga.

4

Tañsahê ñalau hoñ

¹ O aneñ lau atac whiñ-ṅga, akêt whiñ lau hoñ nañ sêsam dau bu Anötö ndê propet, nañ dom. Mba! Ayob daôm ñapep, bu propet tasan daêsam sêhóc asê su. Bocdinañ aṅsahê ñac si yom, tu bu alic bu Anötö ndê Ñalau gêm gôliñ ñac, me mba. ² Ma mac oc aṅyalê Anötö ndê Ñalau ñalêt bocdec. Asa nañ sôm bu Yisu Kilisi meñ ti ñamalac ñandô ma mbo nom, nañ Anötö ndê Ñalau gêm gôliñ iñ. ³ Tigeñ lau hoñ nañ sêsêc yom ñandô pi Yisu ahuc, nañ sêkôc Anötö ndê Ñalau dom. Ñalau nañ gêm gôliñ ñac, nañ Kilisi ndê ñacyo ndê. Mac aṅgô su bu Kilisi ndê ñacyo oc meñ, ma iñ meñ hóc asê nom su.

⁴ Aneñ balêkoc, mac ati Anötö ndê, ma mac aku ñac lau tasan dinañ dulu su. Ñahu bu Anötö ndê Ñalau nañ mbo mac nem ñalôm, nañ hóc gêlêc Sadañ, nañ mbo lau nom-ṅga si ñalôm, nañ su. ⁵ Lau tasan dinañ si ñahu yêc nom, ma sêsôm yom nom-ṅga ñambwa. Ma lau nom-ṅga sêkôc ñac si yom sa. ⁶ Magoc ñac sêkôc yac mba yom sa dom, ñahu bu ñac sêti Anötö ndê lau dom. Yac ati Anötö ndê, ma lau hoñ nañ sênjalê Anötö, nañ sêkôc yac mba yom sa. Ñalêt dinañ dec yac tañyalê lau asa nañ Anötö ndê Ñalau Yom Ñandô-ṅga gêm gôliñ ñac, ma lau asa nañ Sadañ ndê ñalau yom tasan-ṅga gêm gôliñ ñac.

Mêtê atac whiñ-ṅga ñahu Anötö dau

⁷ O aneñ lau atac whiñ-ṅga, yac atac whiñ neñ asidôwai dandic ñawaê, bu mêtê atac whiñ-ṅga meñ akêt Anötö dau. Lau hoñ nañ atac whiñ asidôwai, nañ Anötö kôm ñac sêtiwakuc, ma ñac sênjalê iñ tidôn. ⁸ Asa nañ tac whiñ ndê asidôwai dom, nañ kêyalê Anötö dom, bu Anötö iñ mêtê atac whiñ-ṅga ñahu. ⁹ Ma iñ tôc iñ ndê mêtê atac whiñ yac-ṅga yêc awê bocdec bu. Iñ kêt iñ ndê Atu tigeñ sip nom meñ, bu yac datap señ dandoc tañli-ṅga sa yêc iñ. ¹⁰ Yac neñ mêtê atac whiñ Anötö-ṅga nañ ti mêtê atac whiñ-ṅga ña-ñahu andô dom. Tigeñ Anötö ndê mêtê atac whiñ yac-ṅga, nañ mêtê atac whiñ-ṅga ña-ñahu andô. Bu iñ kêt ndê Atu sip nom meñ, ma kêt dau ti da bu nemlhi yac neñ sac ñatôp.

¹¹ O aneñ lau atac whiñ-ṅga, Anötö tac whiñ yac ndu andô, ma bocdinañ yac atac whiñ neñ asidôwai dandic ñawaê. ¹² Ñamalac dañ gêlic Anötö su dom, tigeñ yac bu atac whiñ neñ asidôwai ñandô, dec Anötö mbo yac neñ ñalôm, ma iñ ndê mêtê atac whiñ-ṅga gêm ñandô su yêc yac neñ ñalôm.

¹³ Yac tañyalê bu dambo iñ ñalôm ma iñ mbo yac ñalôm, tu Ñalau Dabuñ nañ iñ kêt têt yac-ṅga. ¹⁴ Damañ Anötö kêkiñ ndê Atu sip nom meñ bu nem lau nom-ṅga si. Yac alic su, dec ahoc asê têt lau bu yomandô. ¹⁵ Ma asa nañ kêt whiñ ma sôm asê bu Yisu iñ Anötö ndê Atu, nañ mbo Anötö ñalôm ma Anötö mbo iñ ñalôm. ¹⁶ Yac tañyalê ti dakêt whiñ su, bu Anötö atac whiñ yac ndu andô. Bu Anötö iñ mêtê atac whiñ-ṅga ñahu, ma asa nañ sap mêtê atac whiñ-ṅga dôñ, nañ mbo Anötö ñalôm, ma Anötö mbo iñ ñalôm. ¹⁷ Ma ñalêt dau dinañ iñ ndê mêtê atac whiñ-ṅga gic dabiñ dau yêc yac neñ ñalôm, ma yac dasa neñ

lêñ gitôm inj ndê, tòm yac neñ tèm dambo nom-nga hoñ. Tu dinañ-nga dec yac oc dalhac ti atac pa su têt bêt Anötö êmatôc yac-nga. ¹⁸ Têt ndoc Anötö ndê mêtê atac whiñ-nga gic dabiñ dau su yêc yac neñ ñalôm, nañ yac datôc dauñ tiyham dom. Magoc asa nañ têt dau tu Anötö ndê bêt matôc-nga, nañ têt asê bu Anötö ndê mêtê atac whiñ-nga gic dabiñ dau yêc inj ndê ñalôm su dom.

¹⁹ Yac tañkuc mêtê atac whiñ-nga, ñahu bu Anötö atac whiñ yac muñ su. ²⁰ Asa nañ sôm bu, “Aö atac whiñ Anötö,” tigeñ tec inj ndê asidôwa, nañ kôm tasan. Ñahu bu asa nañ tec asidôwa nañ inj gêlic su, nañ gitôm dom bu tac whiñ Anötö nañ inj gêlic su dom. ²¹ Ma Anötö gic yomsu yac bocdec bu, “Asa nañ atac whiñ aö, nañ atac whiñ inj ndê asidôwai mañ.”

5

Dakêñ whiñ Yisu Kilisi, Anötö Atu

¹ Lau hoñ nañ sêkêñ whiñ bu Yisu inj Mesaya dau, nañ Anötö kôm ñac sêtiwakuc sêti inj ndê balêkoc. Ma asa nañ tac whiñ Damba, nañ tac whiñ lau nañ sêti inj ndê balêkoc, nañ sêwhiñ. ² Ma yac datôc asê bu yac atac whiñ Anötö ndê balêkoc ñalêñ bocdec bu, yac atac whiñ Anötö dau, ma dasôc inj ndê yomsu ñapu. ³ Yomandô! Yac atac whiñ Anötö ñalêñ bocdec bu, dañañ wambu inj ndê yomsu. Ma inj ndê yomsu kên wapac yac dom. ⁴ Lau hoñ nañ Anötö kôm ñac sêtiwakuc, nañ sêku ñaclai sac nom-nga dulu. Ma gêñ nañ ku ñaclai sac nom-nga dulu, nañ yac neñ dakêñ whiñ. ⁵ Señ tigeñ yêc bu daku ñaclai sac nom-nga dulu, nañ dakêñ whiñ bu Yisu inj Anötö ndê Atu.

Gêñ nañ sêpuc yom ñandô pi Yisu dôn

⁶ Yisu Kilisi sip nom meñ, ma bu ti dac whê inj sa bu Anötö Atu. Bu ñambwa dom, magoc bu ma dac whiñ. Ma ñalau Dabuñ, nañ ñalau Yom ñandô-nga, nañ puñ yom ñandô pi inj dôn bocdinañ. ⁷ Boc-dinañ, gêñ têt sêwhê inj sa, ⁸ nañ ñalau, bu, ma dac. Ma gêñ têt dinañ sêpuc dau dôn. ⁹ Yac dakôc yom nañ lau sêhoc asê pi Yisu, nañ sa, ma bocdinañ yom bocke nañ meñ akêñ Anötö, nañ dakôc sa eñ, bu Anötö ndê yom hêt gêlêc ñamalac si yom. Ma Anötö kên gêñ têt dinañ tu bu whê inj ndê Atu sa têt yac. ¹⁰ Asa nañ kên whiñ Anötö ndê Atu, nañ kêt Anötö ndê yom pi inj ndê Atu sa sip inj ndê ñalôm. Magoc asa nañ kên whiñ Anötö dom, nañ têt asê bu inj gêlic Anötö ndê yom gitôm yom tasan. Ñahu bu inj kên whiñ gêñ nañ Anötö kên bu whê inj ndê Atu sa, nañ dom.

Mwasin dandöc tañli ñapañ-nga

¹¹ Ma yom nañ Anötö hoc asê têt yac nañ bocdec bu. Inj kêmwasin yac ña mwasin dandöc tañli ñapañ-nga, ma datap mwasin dau sa yêc inj ndê Atu. ¹² Asa nañ kên whiñ Anötö ndê Atu, nañ tap señ ndöc tali-nga sa. Tigeñ asa nañ kên whiñ inj ndê Atu dom, nañ tap señ ndöc tali-nga sa dom.

¹³ Mac lau nañ akêñ whiñ Anötö ndê Atu. Aö gato yom dindec, ñahu bu aö atac whiñ bu mac añyalê tidôn bu mac atap mwasin andöc tamli-nga sa su. ¹⁴ Bocdinañ têt ndoc nañ yac bu dateñ mbec têt Anötö, nañ dateñ ti atac pa su. Ma yac bu dateñ gêñ nañ gi tap inj ndê atac whiñ sa, nañ yac tañyalê bu inj oc ngô yac neñ mbec. ¹⁵ Ma yac bu tañyalê bu inj kên dañga yac neñ mbec su, goc tañyalê bu gêñ nañ dateñ, nañ inj oc kôm ñandô sa.

Dateñ mbec pi lau nañ sêkôm sac

¹⁶⁻¹⁷ Mac bu alic nem asidôwa dañ kôm sac, goc aterñ mbec têt Anötö bu nem inj kwi e inj mbu meñ mbo señ dandöc tañli-nga tiyham. Mêtê hoñ nañ so Anötö ndê lêt, nañ mêtê sac, ma inj gêlic bu gêñ ñambwa dom. Magoc sac hoñ gic waê lambwam dom. Aterñ

mbec tu lau naŋ sêkôm sac kaiŋ dinaŋ-ŋga. Mêtê sac daŋ yêc, naŋ gic waê lambwam solop.* Ateŋ mbec tu lau naŋ sêkôm sac kaiŋ dinaŋ-ŋga dom, bu oc nem ŋac sa dom.

Yom ŋambu-ŋga

¹⁸ Taŋyalê bu lau hoŋ naŋ Anötö kôm ŋac sêtiwakuc su, naŋ sêhu mêtê sac siŋ. Anötö ndê Atu yob ŋac ŋapep ma Sadaŋ gitôm dom bu êmasec ŋac. ¹⁹ Ma yac taŋyalê bu yac dati Anötö ndê balêkoc su, magoc lau hoŋ naŋ sêkêŋ whiŋ dom, naŋ sêmbô Sadaŋ ndê gôliŋ ŋapu. ²⁰ Ma yac taŋyalê bu Anötö ndê Atu sip nom meŋ ma whê yac neŋ gauc sa bu taŋyalê Anötö Yom ŋandô ŋadau. Ma yac dambo iŋ ŋalôm, ma dambo iŋ ndê Atu, Yisu Kilisi ndê ŋalôm bocdinaŋ. Iŋ dau Anötö ŋandô, ma ti yac neŋ dandöc taŋli ŋahu.

²¹ Aneŋ balêkoc, ayob daôm ŋapep bu anem akiŋ anötöi gwam dom.

* 5:16-17: Lau ti gauc mêtê-ŋga gauc gêm bu Jon ndê yom pi sac naŋ gic waê lambwam solop, naŋ ŋahu bocdec bu. Lau naŋ sêkôm mêtê sac ŋapaŋ ma sêlic bu gêŋ ŋambwa, naŋ gitôm sêpuc dômbwê Anötö ti iŋ ndê yom, ma sêpu Yisu ndê mbac ndu tu ŋac si sac-ŋga (Hib 6:4-6; 10:29-31). Tu ŋac si sac dinaŋ-ŋga dec ŋac sic waê bu sêsip lambwam sêndi. ŋac si ŋalôm ŋadandi sa su, ma yac bu dateŋ mbec tu ŋac-ŋga, dec oc nem ŋac sa dom. Alic yom naŋ Yisu sôm pi sac naŋ Anötö oc suc kwi dom (Mat 12:31; ma Mak 3:29).

Jon ndê bapia tilu-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Lau tiguaç daêsam sêsôm bu Jon, nañ Yisu ndê aposel dañ, nañ to bapia dindéc, magoc iñ sam dau bu 'ngac bata' dañ, ma to dau ndê ñaê dom. Iñ to bapia dindéc têt awê dañ ti ndê balêkoc (1, 4-5), ma yêc bapia dau ñambu-nga, Jon kêt acsalô têt awê dau akêt iñ dôwawê dañ ndê balêkoc (13). Lau daêsam gauc gêm bu yom pi awê lu dinañ hêganôn gôlôwac dabuñ toñ lu, ma yom pi iñlu si balêkoc, nañ hêganôn lau sêkêt whiñ-nga nañ sêmbo gôlôwac dau ñalôm.

Jon to bapia dindéc tu puc ñac dôn bu sêsap yom ñandô ma mêtê atac whiñ-nga dôn. Iñ kêt puc ñac pi lau nañ sêndôhôn yom tasan, nañ sêsêc yom ñandô pi Yisu ahuc, ma sêsôm bu Yisu iñ Anötö ndê Atu dom. Jon sôm têt lau sêkêt whiñ-nga bu sêmbo ahê lau kaiñ dinañ hoñ.

Jon gêm mbec lau

¹ Aö ñgac bata dec, gato yom têt am awê nañ Anötö kêyalin am sa su, ma têt am nem balêkoc. Yac hoñ dasap yom ñandô dôn, ma tu dinañ-nga aö tac whiñ mac kêtêc. Aö tañwasêñ dom, lau hoñ nañ sêñyalê yom ñandô, nañ atac whiñ mac sêwhiñ. ² Ñahu bu yom ñandô yêc yac neñ ñalôm, ma oc yêc yac ñalôm ñapañ. ³ Damañ Anötö lu iñ ndê Atu Yisu Kilisi si mwasin ti tawalô ma yom malô whiñ yac lau nañ dasap yom ñandô ti mêtê atac whiñ-nga dôn.

Yom ñandô ma mêtê atac whiñ-nga

⁴ Aö gatap mac nem balêkoc ñatô sa, ma aö galic bu ñac sêsa lêt yom ñandô-nga sêñkuc yomsu nañ Damañ Anötö kêt têt yac. Tu dinañ-nga aö atac ñayham atu. ⁵ O awê ñayham, kwahic dec aö bu wateñ mac bu asap yomsu dau dôn ñapañ. Yac hoñ dakôc yomsu dau sa, têt ndoc yac dakêt whiñ tiwakuc. Ma bocdinañ dec aö gato tôm yomsu wakuc dom. Ma yomsu dau bocdec bu, yac atac whiñ neñ asidôwai dandic ñawaê. ⁶ Ma mêtê atac whiñ-nga ñahu bocdec bu, yac dasa neñ lêt ti dañañ wambu Anötö ndê yomsu. Yomsu dau mac añgô têt ndoc mac akêt whiñ tiwakuc, ma yêc bocdec bu, asa nem lêt ti asap mêtê atac whiñ-nga dôn.

⁷ Lau tasan daêsam sêmbo nom, nañ sêsôm bu Anötö ndê Mesaya meñ mbo nom ti ñamalac ñandô dom, ma bocdinañ sêsêc yom ñandô pi Yisu ahuc. Asa nañ sôm yom dinañ, iñ tasan dinda ma Kilisi ndê ñacyo. ⁸ Bocdinañ ayob daôm ñapep bu sêñsau mac e aso ñandô ñayham nañ mac am gwelêñ atu bu atap sa-nga, nañ dom. Alhac ñainga, tu bu atap ñandô dau sa. ⁹ Bu asa nañ kêtôhôn yom nañ so yom ñandô pi Yisu Kilisi, nañ meñ akêt Anötö ndê dom. Magoc asa nañ sap yom ñandô pi Yisu dôn ñapañ, nañ ti Damba ndê, ma ti Atu ndê gêt whiñ. ¹⁰ Asa nañ bu têt mac meñ, magoc êndôhôn yom ñandô pi Yisu dom, nañ akôc iñ sa pi nem andu dom, ma akam iñ dom. ¹¹ Bu asa nañ kôc ñamalac kaiñ dinañ sa, nañ wêkaiñ iñ ndê gwelêñ sac dinañ whiñ.

Yom ñambu-nga

¹² Yom daêsam yêc bu wakêt têt mac, tigeñ aö bu wato sip bapia dindéc dom. Aö gakêt batañ bu wandic mac kêtê, goc danem yom-galôm añôn andô pitigeñ. Ma bocdinañ yac oc datisambuc. ¹³ Am dôwamwê nañ Anötö kêyalin sa yêc gameñ dindéc, nañ ndê balêkoc sêkôm acsalô ñayham têt mac.

Jon ndê bapia titö-nga Yom whê bapia dindéc sa-nga

Ñamalac nañ to bapia dindéc, nañ sam dau bu 'ngac bata' dan, tòm ñamalac nañ to 2 Jon. In to bapia dindéc têt ngac kêt whiñ-nga dan ñaê Gaius.

Jon kêkiñ lau aheñ-nga ñatô sêsa si bu sêkôm gwelêñ sêwhiñ lau sêkêt whiñ-nga toñ dan yêc gameñ Esia-nga. Magoc ngac dan ñaê Diotrepe kêt kisa Jon ndê lau, ma kêmasuc lau nañ sêkôc lau dau sa, nañ su yêc gôlôwac dabuñ dinañ. Jon to bapia dindéc tu puc Gaius dôñ ma kêpiñ in bu in puc lau aheñ-nga dau dôñ.

Jon to yom têt in ndê silip Gaius

¹ Aô ngac bata dec, gato yom dindéc têt Gaius, aneñ silip. Hêclu dasap yom ñandô dôñ, ma tu dinañ-nga dec aô atac whiñ am kêlêc. ² Aneñ ngac atac whiñ-nga, aô gateñ mbec têt Anötö bu yob am bu mbo ñayham eñ, ma bu nem mbec am nem gwelêñ hoñ, tòm in yob am gatôm ñapep. ³ Asidôwai ñatô sêhóc asê aô, ma sêsôm asê bu am sa nem lêñ kêkuc yom ñandô ñapañ, ma gêt hoñ nañ am kôm, nañ puc yom ñandô dôñ. Ñac si yom dinañ kôm aô tac ñayham atu. ⁴ Têt ndoc aô ganğô ñawaê bu aneñ balêkoc ñatô sêñsêlêñ ti sêsap yom ñandô dôñ, goc aô atac ñayham kêlêc.

Jon kêpiñ Gaius ndê mêtê nem lau sa-nga

⁵ O aneñ ngac atac whiñ-nga, am gêm asidôwai nañ sem gwelêñ ñawaê ñayham-nga, nañ sa ñalêñ ñayham eñ. Am kêyalê lau dau muñ su dom, magoc têt ndoc ñac sic am kêsi, nañ am yob ñac ñapep. ⁶ Ñac sic miñ têt gôlôwac dabuñ yêc gameñ dindéc, pi am nem mêtê atac whiñ-nga. Ñayham kêlêc bu am toc lau kaiñ dinañ sa gitôm Anötö ndê lau akiñ, ma gêm ñac sa ña gêt tu puc ñac dôñ têt ndoc sêñsêlêñ-nga. ⁷ Lau dau sêsa tu Yisu ndê ñaê-nga bu sênem mêtê, ma ñac takwê lau sambuc bu sênem ñac sa dom. ⁸ Ma tu dinañ-nga yac lau dakêt whiñ-nga danem lau mêtê-nga kaiñ dinañ sa dandic ñawaê. Dakôm bocdinañ dec tòm yac dakôm gwelêñ yom ñandô-nga dawhiñ ñac.

Diotrepe ndê mêtê sac

⁹ Aô gato yom pi lau aheñ-nga dinañ têt am nem gôlôwac dabuñ su, tigeñ Diotrepe, ngac nañ toc dau sa bu ngac ñamata-nga, nañ kôc aneñ yom sa dom. ¹⁰ Bocdinañ aô bu watêt mac waloc, goc wasôm in ndê mêtê sac asê yêc lau sêkêt whiñ-nga hoñ anğô-nga. In kêgôliñ yom sac pi yac, ma tec bu kôc asidôwai sa. Ma lau nañ atac whiñ bu sêkôc asidôwai sa, nañ in kalhac ñac ahuc, ma kêmasuc ñac su yêc gôlôwac dabuñ.

Anötö ndê lau sêkôm mêtê ñayham

¹¹ O aneñ ngac atac whiñ-nga, kôm mêtê ñayham eñ, ma êmkuc lau nañ sêkôm mêtê sac, nañ dom. Asa nañ kôm mêtê ñayham, nañ meñ akêt Anötö ndê, magoc asa nañ kôm mêtê sac, nañ kêyalê Anötö dom. ¹² Lau hoñ sêsôm yom ñayham pi Dimitrias, ma in ndê mêtê gitêt têt asê bu in kêkuc yom ñandô. Ma yac bocdinañ bu apuc in dôñ têt am bu ngac ñayham, ma am kêyalê bu yac mba yom in yom ñandô.

Yom nambu-nga

¹³ Aneñ yom daêsam yêc bu wakêt têt am, tigeñ aô gatec bu wato têt am. ¹⁴ Aô gakêt batañ bu ñasawa sauñ aô oc walic am, ma hêclu dasôm yom anğon pitigeñ. ¹⁵ Yom malô whiñ am. Am nem asidôwai nañ sêmbo dec, nañ sêkôm acsalô ñayham têt am. Ma ñac sêndac am bu sam yac mba asidôwai nañ sêmbo dinañ, nañ si ñaê, ma kôm acsalô têt ñac bocdinañ.

Jud ndê bapia Yom whê Jud ndê bapia sa-nga

Jud sam dau bu 'Jems asi.' Lau daêsam gauc gêm bu Jems dau inj Yisu asi (Mat 13:55; Mak 6:3), nan ti lau sêkên whin-nga Jerusalem-nga si ngagôlôn (Apo 15:13; Gal 1:19). Jud to bapia dindec têt lau sêkên whin-nga, magoc gamej ti malac bocke nan nac sêmbo, nan inj tôc asê yêc bapia dindec dom.

Inj to bapia dindec tu bu kên puc lau sêkên whin-nga pi kêdôhônwaga tasan nan sêjsôn yom pi Anötö ndê mwasi, ma sêndôhôn lau bu gitôm bu sêkôm mêtê sac daêsam, ma Anötö oc suc kwi. Inj bu puc lau sêkên whin-nga dôn bu sêlhac nanga ma sêkôc yom tasan dinaj sa dom.

Jud ndê yom namata-nga

¹ Aô Jud, Yisu Kilisi ndê ngac aki nan ma Jems asi. Aô gato bapia dindec têt mac lau nan Daman Anötö tac whin mac ndu andô, ma kêgalêm mac sa ati inj ndê, ma pin mac dôn am daminj Yisu Kilisi tu yob mac-nga. ² Anötö ndê tawalô, ti yom malô ma inj ndê atac whin nem mac hon ahuc ênlêc.

Jud kên puc nac pi lau nan sêndôhôn mêtê tasan

³ O anej lau nayham, anej nalôm kac aô bu wato yom têt mac pi Anötö ndê lêt nem yac si-nga, nan tap yac sa su. Magoc kwahic dec aô galic bu nawapac dan hôc asê, ma tu dinaj-nga dec gato yom dindec hêganôn nawapac dau. Aô bu wapuc mac dôn bu alhac nanga ma asap Anötö ndê yom nandô dakên whin-nga dôn. Inj kên yom dau têt inj ndê lau dabun bu sêyob napep. ⁴ Nawapac dau hêganôn lau sac natô nan sêtec Anötö ndê lêt, nan sêsôc mac nem gôlôwac dabun nalôm sêmej sêsin sêmbo, ma sêndôhôn mêtê tasan. Nac sêsôm gitôm bu dakôm mêtê sac napan, ma Anötö oc suc kwi. Bocdinaj sêjsôn yom pi Anötö ndê tawalô, ma sêsêc yac ne nan Nadau tiger, Pômdau Yisu Kilisi ahuc. Lau kain dinaj, nac Anötö ndê lau dom, ma mun-nga inj ndê propet sêto yom pi ngagêyô nan inj oc kên têt nac.

Ngagêyô nan Anötö kên têt lau sac

⁵ Yom pi ngagêyô dinaj mac anjalê su, tiger aô wasôm tiyham bu mac gauc nem napep. Mun-nga Pômdau kêgaho lau Israel-nga su yêc gamej Isip-nga. Magoc tinambu nac si lau natô sêkên whin inj dom ma sêli dau sa têt inj, dec inj se nan nac su. ⁶ Ma gauc nem anjela nan danja wambu Anötö dom, ma sêhu gamej nan Anötö kên tu nac-nga yêc undambê, nan sin. Bocdinaj inj sô nac dôn na sen nanga bu sêmbo gamej nasec-nga napan, e sêtap matôc sa têt bêc atu nan oc me nan sa tinambu. ⁷ Ma gauc nem lau nan mun-nga sêndôc malac Sodom ti Gomora ma malac natô nan sêyêc malac lu dinaj namakê. Nac sêkôm mêtê nalôm ngalac-nga ma mêtê mockain-nga tidau-tidau, ma tu dinaj-nga Anötö se nan nac su. Gê nan dinaj ti dôhôn ma kên puc yac pi ngagêyô nan lau sac oc sêtap sa yêc ya nan sa napan.

⁸ Ma lau tasan nan sêmbo mac nem gôlôwac dabun nalôm, nan sêsa lêt sac-nga gitôm lau namata-nga dinaj. Lêt sêkôm sac-nga kalhac nac si gauc napan, ma nac si mêtê sac kôm nac nadômbwi sa yêc Anötö angô-nga. Sêtoc dau sa ma sêsôc Anötö ma lau bata napan dom, ma sêsôm yom sac bu sêngwininj Anötö ndê lau ti nawasi.* ⁹ Magoc gauc nem Anötö ndê anjela namata-nga Maikel. Têt ndoc injlu Sada nan sêse nan dau pi Moses ndê

* 1:8: Lau ti nawasi - yêc ndê bapia, Jud to yom tiger nan 'nawasi.' Lau natô gauc gêm bu yom dau hêganôn anjela, magoc lau natô gauc gêm bu yom dau hêganôn lau sêkên whin-nga, me lau sêkên whin-nga si lau bata. Pita to yom kain tiger yêc 2 Pit 2:10.

namlan, nan in yob dau ndê whasun bu sôm yom sac pi Sadan dom. Magoc in sôm yom tên in bocdec bu, “Pômdau dau goc sôm am.”†

Lau tasan si mêtê

¹⁰ Magoc lau tasan nan sêmbo sêwhin mac, nan sêsôm yom sac-sac pi gên dabun nan sênjalê dom. Tigen mêtê sac nom-nga, nan tidôn nac su, nan sênkuc gitôm bôc gapun nan gauc mbasi. Ma tu mêtê sac dinan-nga dec nac oc sêninnga.

¹¹ Oyaê! Lau dinan oc sêtisac. Nac sênkuc Kein ndê lên. Ma nac sêkôm gên tu sêkôm awa-nga nambwa, ma bocdinan sênkuc Balam ndê giso. Ma nac sêli dau sa tên Anötö ti in ndê lau bata, ma bocdinan nac oc sêninnga gitôm Kora.

¹² Tên ndoc mac lau akên whin-nga akac sa bu anen gên ma aten mbec, nan ngahô lau sac dinan sêsôc sêmej ma sen gên sêwhin mac. Magoc nac maya dau tu nac si mêtê sac-nga dom, ma bocdinan nac sêkôm gôlôwac dabun si naê nayham tisac. Nac sêmwasin dau ma gauc gêm lau natô dom. Nac lau sêhôn-sêhôn nambwa sêtôm yawalec nan puc pi men ma mbu soc su ginnga. Ma nac sêtôm a nan gêm nandô tôm nandoc dom dec lau sêlên su, ma bocdinan a dau gitôm a nan mbac tidim lu. ¹³ Nac si lên gitôm gwêc nadinda, ma nac si mêtê mayan-nga gitôm napwic nan gwêc nampo nan hu pi baö. Magoc nac maya dau dom. Ma nac sêtôm tata nan sêlhac si mala solop dom, ma bocdinan Anötö kêyalin nac si mala sa yêc gamej nasec-nga bu nac sêmbo napan.

¹⁴ Ngac namata-nga Adam ndê apangac ti-7-nga nan sêsam bu Inok,‡ nan hoc yom asê mun su pi lau sac dinan bocdec bu, “Alic su nan. Pômdau oc men whin in ndê anela dabun tausen ma tausen. ¹⁵ In oc ênsahê lau hon pi nac si mêtê, ma lau hon nan sêtec Anötö ndê lên, nan in oc kên ngagêyô atu tên nac tu nac si mêtê sac-nga, ma tu yom sac nan sêsôm pi in-nga.”

¹⁶ Lau tasan dinan êlêmê sêtuclin tu gên hon-nga, ma sêpu lau natô. Ma sêkôm mêtê sac tidau-tidau gitôm nac dau si atac whin. Sêsôm yom sêtoc dau sa-nga, ma sêmbac-sêmbac yom lau bu sêkên gên tên nac.

Jud to yom puc nac dôn-nga

¹⁷ O anen lau, gauc nem yom nan Pômdau Yisu Kilisi ndê lau †apotel sêhoc asê gwanan su. ¹⁸ Nac sêsôm tên mac bocdec bu, “Tên têm nambu-nga, lau oc sêtisa, nan sêtan b ôlê lau sêkên whin-nga, ma sêkôm mêtê sac sênkuc nac dau si nalôm nan tec Anötö ndê lên.”

¹⁹ Yom dau hêganôn lau dinan, nan sêwhê mac n em gôlôwac dabun kôc, ma sênkuc mêtê nom-nga napan sêtôm lau gauc mbasi-nga. Bu Nalau Dabun mbo nac si nalôm dom.

²⁰ Tigen mac lau nayham. Akôm bocdinan dom. Asap yom dabun dakên whin-nga dôn, bu puc mac dôn ma alhac nannga. Ma aten mbec na Nalau Dabun ndê naclai. ²¹ Ambo ti Anötö ndê mêtê atac whin-nga nem mac ahuc, ma akên batam Pômdau Yisu Kilisi ndê tawalô nan yac oc datap sa tên ndoc in kôc yac sa dandöc tanli napan yêc undambê.

²² Tamwalô lau nan atac lu-lu, ma anem nac sa. ²³ Mac nem lau natô sêsip mêtê sac nalôm su, dec sic waê bu sêsip ya lambwam-nga sêndi. Akôm bu anem nac si nalôm kwi, dec oc nditôm mac angho nac su yêc ya dau. Tamwalô lau nan sêkôm sac ma akôm bu anem nac sa, magoc atöc nac si sac ma ayob daôm napep bu sac dau kôm mac apen dom.

Jud gic bata in ndê yom

²⁴⁻²⁵ Tu yac nen Pômdau Yisu Kilisi-nga, tampin yac nen Anötö nandô tigen nan gêm yac si. In gitôm bu yob mac ma nem mac sa bu apen dom. In kêgwasin mac nem sac hon su, dec mac atôm bu alhac anôm sawa ma atac nayham atu yêc in anghô-nga ti in ndê nawasi atu. Dapo in ndê waê sa, bu in ndê nawasi ti naclai ma nannga atu andô. Ma in mbo bocdinan tên têm namata-nga, kwahic dec, ma oc mbo napan. Yomandô.

† 1:9: Yom nan Maikel sôm tên Sadan nan sêto yêc Sek 3:2. Tigen yom pi Moses dinan yêc Yom Lênsêm Akwa dom, magoc yêc lau Israel-nga si buku akwa dan. ‡ 1:14: Inok ndê min sêto yêc Gen 5:18-24. Yom nan in sôm nan sêto yêc Yom Lênsêm Akwa dom, magoc yêc lau Israel-nga si bapia akwa dan.

Revelesen (Gêñ nan Yisu hoc asê têtñ Jon) Yom whê bapia dindéc sa-nga

Lau tiguaç sêsôm bu Jon, nan to bapia dindéc (1:1-2, 4), nan inj ngac tiger nan to Jon ndê ñawaê ñayham ma Jon ndê bapia tö. Têtñ ndoc inj to bapia dindéc, nan lau sêkêñ whiñ-nga sêtap kisa atu ti ñawapac daêsam sa. Ñacyo sêkêñ Jon dau ndöc nduc Patmos tu inj ndê gwelêñ ñawaê ñayham-nga. Jon to bapia dindéc, tu bu puc lau sêkêñ whiñ-nga dôñ bu sêlhac ñannga ma sêhu si sêkêñ whiñ siñ dom.

Gêñ daêsam nan Jon to sip bapia dindéc, nan inj sôm bu ñalau Dabuñ kôm inj ndê gatu kaiñ dañ sa, ma Anötö hoc asê têtñ inj gitôm gêñ ñagatu. Mac oc alic bu Jon to namba 7 ma namba 12 tidim daêsam yêc bapia dindéc ñalôm. Lau Israel-nga sêlic namba 12 bu gêñ atu, ma hêganôn lau Israel-nga si toñ 12. Ma namba 7 hêganôn gêñ nan ñayham sambuc, ma ñac sêsôm bu Anötö ndê namba.

Yom daêsam hêganôn gêñ nan oc meñ sa têtñ têtñ ñambu-nga. Sadañ oc kôm gwelêñ ñannga bu êntôm lau nom-nga, magoc tiñambu Anötö oc êñgwiniñ inj ti lau hoñ nan sêñkuc inj, ma señ ñac su. Ma lau sêkêñ whiñ-nga nan sêlhac ñannga ma sêhu si sêkêñ whiñ siñ dom, nan oc sêtap mwasiñ atu sa, ma Anötö oc kôc ñac sa sêndöc malac Jerusalem wakuc.

Yom ñamata-nga

¹ Yom dindéc ñahu Yisu Kilisi, nan hoc asê têtñ Jon. Yom dau hêganôn gêñ hoñ nan kêpiñ bu hóc asê. Anötö kêñ yom dau têtñ Yisu Kilisi bu tôc asê têtñ lau nan sem akiñ inj. Ma Yisu kêkiñ inj ndê añela dañ bu hoc yom dau asê têtñ inj ndê ngac akiñ Jon. ² Ma Jon to yom dindéc pi gêñ hoñ nan inj gêlic, ma puc yom dau dôñ bu yom ñandô nan meñ akêñ Anötö lu Yisu Kilisi dau.

³ Yom nan yêc bapia dindéc, nan bu tôc gêñ nan oc hóc asê têtñ têtñ ñambu-nga, nan asê, gitôm yom nan propet akwa-kwa sêhoc asê muñ su. Ma ndoc meñ kêpiñ bu gêñ hoñ dau ñandô sa. Bocdinañ lau nan sêsam yom dindéc asê, ma lau nan sêngô ma sêkôc sa tidôn sip ñac si ñalôm, nan hoñ oc sêtap Anötö ndê mwasiñ sa.

Jon kêkiñ yom têtñ gôlôwac dabuñ toñ 7

⁴ Aô Jon, gato yom dindéc têtñ Kilisi ndê gôlôwac dabuñ toñ 7 nan sêmbo gameñ Esia-nga. Mwasin ti atac malô têtñ mac akêñ Damañ Anötö nan mbo têtñ ñamata-nga, kwahic dec mbo, ma oc meñ tiñambu-nga, ma akêñ ñalau 7 nan sêlhac inj ndê pôn kin-nga ñandô-nga, ⁵ ma akêñ Yisu Kilisi. Yisu inj ngac ñamata-nga bu tisa akêñ lau batê-nga, ma inj gêm gôliñ kin nom-nga hoñ. Inj kalhac ñannga bu hoc yom ñandô asê pi Anötö. Ma inj tac whiñ yac, dec kêc ndê dac siñ bu êñgapwêc yac su yêc yac neñ sac. ⁶ Ma inj kôc yac sa datôm lau toñ tiger nan dambo inj ndê ñgôliñ ñapu, ma datôm lau dabuñ-siga bu danem akiñ inj ndê Damba Anötö. Inj ñaclai ti ñawasi ñadau, dec dahoc inj ndê waê asê têtñ bêt hoñ. Yomandô! ⁷ Alic su nan. Inj oc sip whiñ dao meñ, ma lau hoñ oc sêlic inj. Aêc, ma lau nan sic inj ndu, nan oc sêlic inj sêwhiñ. Lau nom-nga hoñ oc sêtañ atu tu inj-nga. Yomandô andô!

⁸ Pômdau Anötö sôm, “Aô ñaclai ñadau. Têtñ ñamata-nga aô gambo, kwahic dec aô gambo, ma aô oc wambu wameñ tiyham. Aêc, aô gac hu gêñ hoñ, ma wandic dabiñ gêñ hoñ.”

Yisu hoc dau asê têtñ Jon

⁹ Aô Jon, mac nem asidôwa gato yom dindéc. Yac dati Yisu ndê lau, ma dambo inj ndê gôliñ ñapu. Tu dinañ-nga lau sêkêñ kisa yac, magoc tamasañ dauñ bu dalhac ñannga. Muñ-nga lau sêmasuc aô ma sêkêñ aô gandöc nduc nan sêsam bu Patmos. Ñahu bu aô galhac ñannga ma gapuc Anötö ndê yom dôñ, ma gahoc yom ñandô asê pi Yisu. ¹⁰ Aô

gandöc Patmos, ma têtj lau sêkêj whirj-nga si bêc sênem akiñ Pômdau-nga dañ, ñalau Dabuñ kôm aö gatuñ kaiñ dañ sa. Ma aö gangô awha atu dañ gitôm dahuc tañ yêc aö ñambu-nga. ¹¹ Ma awha dau sôm, “Gêñ nañ am oc lic, nañ to sip bapia, ma êmkiñ têtj gôlôwac dabuñ toñ 7 nañ sêndöc malac 7, nañ Epesas, Smena, Pegamam, Tayatira, Sadis, Piladelpia ma Laodisia.”

¹² Aö gangô yom dau, goc gakac dauñ kwi bu walic bu asa sôm yom dau. Ma aö galic yakaiñ 7 nañ sêmasañ ña gol. ¹³ Ma yêc yakaiñ 7 dau ñalhu aö galic ñgac dañ gitôm ñamalac ndê Atu. Inj sôc ñakwê baliñ nañ sip têtj inj gahi, ma kic po nañ ñawasi gitôm gol kêgihi inj ñabapo. ¹⁴ Inj kêclauñ sêp sambuc, ma inj tandô ñawê gitôm ya. ¹⁵ Inj gahiapa ñawasi gitôm ain yanñanñ ñaê brons nañ sêpec sa ya ma ñamsic. Ma inj awha ñakêcsia gitôm bu nañ hêc atu. ¹⁶ Inj anğô andô ñawasi atu gitôm ac ñawê. Yêc inj amba andô-nga inj kôc tata 7, ma bieñ baliñ ti ñamata yêc dañga-dañga sa akêj inj whasuñ.

¹⁷ Têtj ndoc aö galic inj aö gahu dauñ gasip nom gayêc inj gahi-nga gitôm ñgac batê dañ. Magoc inj kêj amba andô-nga sac aö, ma sôm, “Töc daôm dom. Aö gati ñamata gêñ hoñ, ma aö gati ñambu gêñ hoñ. ¹⁸ Aö Anötö nañ gambo tañli. Muñ-nga aö gambac ndu, tigerj lic! Kwahic dec aö gambo tañli, ma wambo tañli ñapanñ. Ma aö gakôc ki gatam-nga bu wanğapwêc lau su yêc lambwam ma yêc lau batê si gameñ.

¹⁹ “Bocdinañ to yom pi gêñ nañ am gêlic su, pi gêñ nañ kwahic dec ñandô sa, ma pi gêñ nañ oc ñandô sa tiñambu. ²⁰ Tata 7 nañ yêc amañ andô-nga, ma yakaiñ gol 7 nañ aö wawhê ñahu sa têtj am. Tata 7 dinañ sêti dôhônñ añela 7 nañ sêyob gôlôwac dabuñ toñ 7, ma yakaiñ 7 sêti dôhônñ gôlôwac dabuñ toñ 7 dinañ-nga.”

2

Jon to yom têtj gôlôwac dabuñ yêc malac Epesas

¹ Ma inj sôm têtj aö, “To yom têtj añela nañ yob gôlôwac dabuñ Epesas-nga bocdec bu: Yom dindec meñ akêj inj nañ kôc tata 7 yêc amba andô-nga, ma kêsêlêj mbo yakaiñ gol 7 ñalhu. ² Mac lau Epesas-nga. Aö kayalê mac nem mêtê hoñ su, ma mac akôm gwelêj atu ayêm daôm su, ma mac alhac ñanğa tu ahôc ñawapac-nga. Ma aö kayalê bu mac atac tec lau sac ma amasuc ñac su. Ma lau nañ sêñsau ma sêsam dau bu aposel, nañ mac añsahê ñac, ma añyalê ñac bu lau tasañ. ³ Mac alhac ñanğa ma ahôc ñawapac ti kisa tu aneñ ñaê-nga, magoc mac kwampac sa dom. Gêñ hoñ dinañ mac akôm ñayham.

⁴ Tigerj mac nem mêtê so dañ yêc nañ aö galic yham dom. ñamata-nga mac atac whirj aö ñandô. Tigerj kwahic dec mba! ⁵ Bocdinañ gauc nem mac nem mêtê ñamata-nga dinañ, nañ kwahic dec mac ahu siñ su. Ma anem nem ñalôm kwi ma akôm mêtê ñayham gitôm ñamata-nga. Bu mba, dec aö watêj mac wameñ, ma wakôc mac nem yakaiñ su.

⁶ Magoc aö galic ñayham bu mac atac tec Nikolai* ndê lau si lêtj sac, gitôm aö dauñ gatec.

⁷ Asa ndê dangasuñ yêc, nañ ngô yom dindec nañ ñalau Dabuñ sôm têtj Anötö ndê gôlôwac dabuñ. Lau hoñ nañ sêlhac ñanğa ma sêku sac dulu, nañ wakêj ñac sêmbo Anötö ndê †Paradais ma sêneñ ñandô yêc A Tañli-nga.

Jon to yom têtj gôlôwac dabuñ yêc malac Smena

⁸ “Ma to yom têtj añela nañ yob gôlôwac dabuñ Smena-nga bocdec bu: Yom dindec meñ akêj inj nañ tiñamata gêñ hoñ ma tiñambu gêñ hoñ, inj nañ mbac ndu ma tisa ma mbo tali tiyham. ⁹ Aö kayalê bu mac lau Smena-nga ahôc ñawapac atu, ma mac andöc nom atôm lau ñalôm sawa. Tigerj yêc Anötö anğô-nga mac ati lau ti lêlôm. Aö kayalê yom hoñ nañ lau nañ sêsap lau Israel-nga si sakiñ akwa dôñ, nañ sêsôm pi mac. ñac lau dau sêtoc dau sa bu ñac lau Israel-nga nañ Anötö kêyalinj

* 2:6: Nikolai kêdôhônñ lau bu sêlic mêtê sac gitôm gêñ ñambwa. Inj sôm bu Kilisi ndê lau gitôm bu sênem akiñ anötöi gwam, ma sêkôm mêtê mockaiñ-nga.

ņac sa sêti iņ ndê lau. Tigerņ mba! Ņac Sadarņ ndê lau solop. ¹⁰ Atöc daôm dom pi űawapac narņ oc meņ. Anğô! Sadarņ tac whiņ bu êņsahê mac, ma iņ ndê lau oc sêkêņ mac nem lau űatô sêndöc gapocwalô. Tigerņ mac oc ahöc űawapac tôm bêc 10 ma pacndê. Mac bu ahöc űawapac e tôm lau sêndic mac ndu, magoc alhac űarņga ma ahu aö siņ dom. Ma bocdinarņ aö wakêņ mac andöc tamli űapan, narņ ti mac nem űaöli.

- ¹¹ Asa ndê danğasurņ yêc, narņ űğô yom dindec narņ űalau Dabuņ sôm têņ Anötö ndê gôlôwac dabuņ. Lau hoņ narņ sêlhac űarņga ma sêku sac dulu, narņ oc sêtap űandê sa têņ bêc narņ lau sêmbac ndu tidim tilu-ņga,† narņ dom.

Jon to yom têņ gôlôwac dabuņ yêc malac Pegamam

- ¹² “Ma to yom têņ aņela narņ yob gôlôwac dabuņ Pegamam-ņga bocdec bu: Yom dindec meņ akêņ iņ narņ hóc bien baliņ narņ űamata yêc danğa-danğa. ¹³ Aö kayalê mac lau Pegamam-ņga nem gameņ, narņ lau daêsam sêmbö Sadarņ ndê gôliņ űapu. Tigerņ mac asap aö döņ űapan, ma ahu nem akêņ whiņ aö-ņga siņ su dom. Yêc Sadarņ ndê malac dinarņ, lau sic aneņ űgac akiņ Antipas ndu. űahu bu iņ hoc yom űandô asê pi aö, ma sêc aö ahuc dom. Ma mac bocdinarņ, têņ ndoc dinarņ aö galic bu mac ahu aö siņ dom.

- ¹⁴ Tigerņ mac akôm gêņ űatô narņ aö galic bu solop dom. Mac nem lau űatô sêņkuc Balam ndê yom. Têņ têm űamata-ņga Balam kêdôhôn lau Israel si űgac bata Balak bu êntôm lau Israel-ņga bu sêkôm mêtê sac. űac seņ gêņ daneņ-ņga narņ lau sêkêņ ti da têņ anötö gwam. Ma sêkôm mêtê sac mockaiņ-ņga whiņ. Ma kwahic dec mac nem lau űatô sêņkuc mêtê kaiņ dinarņ. ¹⁵ Ma gêņ dan tiyham. Mac nem lau űatô sêņkuc yom narņ Nikolai kêdôhôn têņ lau. ¹⁶ Bocdinarņ anem daôm kwi. Bu mba, dec űasawa sauņ aö watêņ mac waloc, ma wandic lau narņ sêsa lêņ kaiņ dinarņ űa bien baliņ narņ sa yêc aö whaņsurņ.

- ¹⁷ Asa ndê danğasurņ yêc, narņ űğô yom dindec narņ űalau Dabuņ sôm têņ Anötö ndê gôlôwac dabuņ. Lau hoņ narņ sêlhac űarņga ma sêku sac dulu, narņ wakêņ űac sêneņ gêņ daneņ-ņga narņ kwahic dec yêc siņ dau yêc undambê, gitôm gakêņ †mana têņ lau Israel-ņga seņ yêc gameņ sawa. Ma aö wakêņ hoc sêsêp tigerņ-tigerņ têņ űac tôm ndi. Yêc hoc tigerņ-tigerņ aö wato űaê wakuc pi, narņ lau dan sêņyalê dom. Asa narņ kóc hoc dau űadarņ, narņ oc êņyalê.

Jon to yom têņ gôlôwac dabuņ yêc malac Tayatira

- ¹⁸ “Ma to yom têņ aņela narņ yob gôlôwac dabuņ Tayatira-ņga bocdec bu: Yom dindec meņ akêņ Anötö ndê Atu, iņ narņ ndê tandô űawê gitôm ya űawahô, ma gahi gitôm brons narņ űawasi atu. ¹⁹ Aö kayalê mac lau Tayatira-ņga nem mêtê hoņ su, bu mac akêņ whiņ aö űarņga, ma asap mêtê atac whiņ-ņga döņ. Aö kayalê bu mac alhac űarņga ma am akiņ aneņ lau. Ma kwahic dec mac akôm gêņ dinarņ hóc gêlêc űamata-ņga su.

- ²⁰ Tigerņ mac nem mêtê dan aö galic yham dom. Awhê sac dan mbo mac nem gôlôwac dabuņ űalôm, narņ gitôm kwin sac Jesebel. Iņ sam dau bu aneņ propet awhê dan, magoc iņ kêdôhôn aneņ lau bu sêkôm mêtê mockaiņ-ņga, ma bu sêneņ gêņ daneņ-ņga narņ lau sêkêņ ti da têņ anötöi gwam. Iņ kôm mêtê sac bocdinarņ, magoc mac asoc iņ su yêc mac nem gôlôwac dabuņ dom. ²¹ Aö gakêņ űasawa têņ iņ bu nem dau kwi, tigerņ iņ sap iņ ndê mêtê sac döņ űapan. ²² Alic su narņ! Kwahic dec aö wakêņ űandê atu têņ iņ, ma têņ lau narņ sêkôm mêtê mockaiņ-ņga sêwhiņ iņ, narņ bocdinarņ. űac bu sênem dau kwi dom, dec űac oc sêhóc űawapac atu. ²³ Ma aö oc wandic iņ ndê balêkoc ndu sêwhiņ. Tu dinarņ-ņga dec Kilisi ndê lau hoņ oc sêņyalê bu aö kayalê űamalac si gauc ti űalôm hoņ. Ma aö wakêņ űagêyô têņ mac hoņ tôm ndi, êņkuc mêtê narņ mac lau tigerņ-tigerņ akôm.

† 2:11: Bêc narņ lau sêmbac ndu tidim tilu-ņga - bêc narņ Anötö oc êmatôc lau hoņ, ma lau sac oc sêsip ya atu narņ sa űapan sêndi bu sêhóc űandê űapan. Alic yom űatô yêc Rev 20:14; ma 21:8.

- ²⁴ Mac lau Tayatira-nga ñatô asôc awhê sac dinañ ndê yom ñapu dom. Ma yom nañ sêsam bu Sadañ ndê yom nañ yêc siñ dau, nañ mac akip sa dom. Bocdinañ aö oc wakêñ ñawapac wakuc têtñ mac ahôc dom. ²⁵ Gêñ tigeñ aö atac whiñ, nañ asap mêtê ñayham nañ mac akôm ambo, nañ dôn e wambu wameñ.
- ²⁶ Asa nañ bu lhac ñaŋga ma ku sac dulu, ma sôc aneñ yom ñapu e bêc ñambu-nga, nañ wakêñ ñaclai têtñ iñ bu nem gôliñ lau sambuc, ²⁷ gitôm Damañ kêtñ ñaclai têtñ aö dauñ. Tôm yom nañ sêto yêc nañ sôm bocdec bu:
- Iñ kôc tôc kiñ-nga bu nem gôliñ lau sambuc ti ñaclai atu, ma iñ oc ku ñac dulu gitôm ñgac dañ tuc lôn andô dañ popoc. [BW 2:9]
- ²⁸ Ma asa nañ bu lhac ñaŋga, nañ aö dauñ oc wambo wawhiñ iñ ti ñawasi atu gitôm tata bêbêc-nga. ²⁹ Asa ndê danğasun yêc, nañ ñgô yom dindec nañ ñalau Dabuñ sôm têtñ Anötö ndê gôlôwac dabuñ.

3

Jon to yom têtñ gôlôwac dabuñ yêc malac Sadis

- ¹ “Ma to yom têtñ aŋela nañ yob gôlôwac dabuñ Sadis-nga bocdec bu:
Yom dindec meñ akêtñ iñ nañ mbo whiñ Anötö ndê ñalau 7 ma kôc tata 7. Aö kayalê mac lau Sadis-nga nem mêtê hoñ. Lau ñatô gauc gêm bu mac alhac ñaŋga ma akôm Anötö ndê gwelen. Tigeñ mba! Mac atôm lau batê! ² Yêc aneñ Anötö anğô-nga aö galic bu mac ac dabiñ mac nem gwelen ñapep dom. Bocdinañ tampo sa ma atisa! Mac nem akêtñ whiñ kêtñ bu oc pacndê. Bocdinañ apuc nem akêtñ whiñ dôn mañ. ³ Gauc nem yom hoñ nañ mac anğô ti akôc sa su. Ma anem nem ñalôm kwi ma danğam wambu yom dau. Mac bu anem ali dom, dec wambu wameñ gitôm ñgac kañ, ma mac oc aŋyalê ndoc wameñ-nga dom.
- ⁴ Magoc aö kayalê lau Sadis-nga ñatô nañ sêkôm mêtê sac dom, dec galic ñac tôm lau ti ñakwê ñawasi. Aö oc wakêñ ñakwê sêsêp têtñ lau dinañ sêsôc, bu aö galic ñac ñayham, ma ñac oc sêmbo sêwhiñ aö ñapañ. ⁵ Ma lau ñatô nañ sêlhac ñaŋga ma sêku sac dulu, nañ wakêñ ñakwê sêsêp têtñ bocdinañ. Ma yêc Damañ ti iñ ndê aŋela anğô-nga, aö wasam ñac si ñaê asê, ma watôc asê bu sêti aneñ lau solop. Ma ñac si ñaê oc yêc Buku Tañli-nga* ñapañ.
- ⁶ Asa ndê danğasun yêc, nañ ñgô yom dindec nañ ñalau Dabuñ sôm têtñ Anötö ndê gôlôwac dabuñ.

Jon to yom têtñ gôlôwac dabuñ yêc malac Piladelpia

- ⁷ “Ma to yom têtñ aŋela nañ yob gôlôwac dabuñ Piladelpia-nga bocdec bu:
Yom dindec meñ akêtñ ñgac dabuñ nañ sôm yom ñandô eñ. Iñ kôc Kiñ Dawid ndê ki gatam-nga, ma gatam bocke nañ iñ gêlêc su, nañ lau dañ sêtôm bu sêndic ahuc dom. Ma gatam nañ iñ gic ahuc, nañ lau dañ sêtôm bu sêkac sa dom. ⁸ Mac lau Piladelpia-nga. Aö kayalê mac nem mêtê hoñ su. Mac lau ti licwalô atu dom, tigeñ aö kayalê bu mac danğam wambu aneñ yom, ma asêc aneñ ñaê ahuc dom. Bocdinañ alic su nañ! Kwahic dec aö walêc gatam dañ su bu wanem mac sa-nga, ma lau dañ oc sêtôm dom bu sêndic ahuc. ⁹ Lau nañ sêsap lau Israel-nga si sakiñ akwa dôn, nañ sêtoc dau sa bu ñac lau Israel-nga nañ Anötö kêtñ ñac sa. Magoc mba. ñac lau tasan, ma Sadañ ndê lau ñac. Aö wanğwiniñ ñac e sêtêtñ mac sêmeñ ma sêhu dau sêyêc mac gahim-nga. Ma têtñ ndoc dinañ ñac hoñ oc sêñyalê tidôn bu mac lau nañ aö atac whiñ mac ndu andô.
- ¹⁰ Mac apuc daôm dôn ma alhac ñaŋga têtñ ndoc ñawapac ti kisa tap mac sa, tôm aö gac atu mac muñ su. Bocdinañ aö wayob mac têtñ ndoc ñawapac-nga nañ oc hêc asê bu êñsahê lau nom-nga hoñ. ¹¹ Ndoc meñ kêtñ bu aö wambu wameñ. Bocdinañ akôc

* 3:5: Buku Tañli-nga - lau hoñ nañ sêkêtñ whiñ Yisu ma sêtap Anötö ndê mwasiñ dandôc tañli ñapañ-nga sa, nañ si ñaê yêc Buku Tañli-nga dau. Buku ñatô sêyêc undambê, nañ sêto yom yêc ñalôm pi gêtñ ñayham ma sac hoñ nañ yac tigeñ-tigeñ dakôm (Rev 20:12-13). Sêto yom pi Buku Tañli-nga dau yêc Pil 4:3; Rev 13:18; 17:8; 20:12, 15; ma 21:27.

yom ñandô dôñ ma ayob ñapep, bu lau ñañ sênem kañ nem ñaôli ñayham dom.
¹² Lau ñañ sêlhac ñaŋga ma sêku sac dulu, ñañ aô wakêñ ñac sêndôc aneñ Anötö aŋgô-ña ñapañ tòm alhö ñaŋga ñañ sêlhac iñ ndê lôm dabuñ. Lau dinañ oc sêmbô sêwhiñ Anötö yêc malac Jerusalem wakuc, ñañ iñ oc kêñ sip akêñ undambê meñ, dec aô oc wato aneñ Anötö ndê ñaê ma iñ ndê malac wakuc dau ñaê pi ñac. Ma aô wato aô dauñ neñ ñaê wakuc pi ñac whiñ.

¹³ Asa ndê ñaŋgasuñ yêc, ñañ ñgô yom dindec ñañ ñalau Dabuñ sôm têtñ Anötö ndê gôlôwac dabuñ.

Jon to yom têtñ gôlôwac dabuñ yêc malac Laodisia

¹⁴ “Ma to yom têtñ aŋela ñañ yob gôlôwac dabuñ Laodisia-ña bocdec bu:

Yom dindec meñ akêñ Yom ñandô ñadau. Iñ sôm yom ñandô eñ, ma bocdinañ yac dakêñ whiñ iñ ndê yom ma atac lu-lu dom. Ma iñ gêm gôliñ gêtñ hoñ ñañ Anötö kêñ. ¹⁵ Aô kayalê mac lau Laodisia-ña nem mêtê hoñ. Mac asôm bu akêñ whiñ aô, tigeñ mac akêñ whiñ aô ti nem ñalôm sambuc dom. Mac lau tasan! Mac bu ahu aô siñ gacgeñ, me akêñ whiñ aô ti nem ñalôm sambuc, dec oc ñayham. ¹⁶ Tigeñ mba! Mac aŋsau bu aŋkuc aô. Bocdinañ oc waseñ mac su tòm ñgac ñañ kêsahê gêtñ sac yêc iñ whasuñ dec kêlôwê sa. ¹⁷ Mac asôm bu mac ati lau ti lêlôm ma lau tiwaê ñañ apônda gêtñ ñañ dom. Tigeñ mac aŋyalê dom bu yêc Anötö aŋgô-ña mac atôm lau ñalôm sawa, ma lau tandô pec, ma lau ñakwê mbasi. ¹⁸ Bocdinañ aŋgô aneñ yom dindec. Mac bu ati lau ti lêlôm, dec atêtñ aô ameñ, ma aô wakêñ gol ñandô ñayham têtñ mac anemlhi. Ma anemlhi ñakwê sêsêp asôc-ña bu ambo ñamlic ñambwa dom ma mayam pac. Ma anemlhi malasin bu aŋgwasuñ tanôm e tanôm ñawa sa.

¹⁹ Lau ñañ aô atac whiñ, ñañ bu sêkôm gêtñ giso, dec aô wasôm ñac ma wamatôc ñac tu bu sêhu mêtê sac dau siñ. Boc-dinañ aŋgô aneñ yom. Anem ñaôm kwi ma akôm ñaŋga bu aŋkuc aô. ²⁰ Alic! Aô gatôm mac nem silip ñañ meñ kalhac am nem andu ñagatam ma kêmati gatam mbo. Ma bocdinañ asa ñañ ñgô aô awhañ ma gêlêc gatam dau su têtñ aô, ñañ aô oc wasôc watêtñ iñ wandi, ma alu aneñ gêtñ awhiñ dauñ.

²¹ Aô gaku ñaclai sac-ña hoñ dulu, dec Damañ kôc aô sa gandôc gawhiñ iñ yêc iñ ndê pônñ kiñ-ña. Ma ñalêtñ tigeñ lau hoñ ñañ sêlhac ñaŋga ma sêku sac dulu, ñañ wakôc ñac sa bu sênem gôliñ sêwhiñ aô yêc aneñ pônñ kiñ-ña.

²² Asa ndê ñaŋgasuñ yêc, ñañ ñgô yom dindec ñañ ñalau Dabuñ sôm têtñ Anötö ndê gôlôwac dabuñ.”

4

Jon gêlic gêtñ atu undambê-ña

¹ Dinañ su, goc aô galic gatam ñañ ñac sa su yêc undambê. Ma awha ñañ aô gaŋgô muñ su gitôm dahuc tañ, ñañ sôm têtñ aô bu, “Pwi mweñ, ma gêtñ ñañ oc hôc asê tiñambu-ña, ñañ watôc têtñ am.” ² Têtñ dinañ ñalau Dabuñ kôm aô gatuñ kaiñ ñañ sa, ma aô galic pônñ kiñ-ña ñañ kalhac undambê, ma pônñ ñadau ndôc ñahô. ³ Ma iñ ñañ ndôc, ñañ ndê ñawasi atu, gitôm ñhoc ñayham lu ñañ sêsam bu jaspâ ma kanelian. Ma gasuñ bu êp ñañ ñadalô ñayham ma ñawasi gitôm hoc ñayham emerel, ñañ kêgihi pônñ atu dau ahuc. ⁴ Ma aô galic pônñ 24 sêlhac sêŋgihi pônñ atu, ma lau bata 24 sêndôc ñahô. ñac sêsôc ñakwê sêsêp, ma sanem gol yêc ñac si ñagôlônñ tòm gi.

⁵ Ma aô galic sickac, ma gaŋgô wapap gic ti ñakêcsia atu sa akêñ pônñ atu. Ma lam ti ñawê atu 7 sêlhac pônñ ña-ndô-ña. Lam 7 dinañ Anötö ndê ñalau 7. ⁶ Ma yêc pônñ dau ña-ndô-ña aô galic gêtñ ñawasi atu poc gitôm bugictoñ, ma ñawa gitôm glas.

Ma aô galic aŋela atu hale sêlhac sêŋgihi pônñ atu. ñac sem gêtñ tali ñatô aŋgô, ma tandô ñaêsam sêyêc ñac ñabapo ti ñadômbwê. ⁷ Aŋela hale dinañ aŋgô andô bocdec. Aŋela ñamata-ña ndê aŋgô gitôm layon, tilu-ña gitôm makao, titô-ña gitôm ñamalac, ma aŋela tihale-ña ndê aŋgô gitôm macmpoñ ñañ hu mbo lôlôc. ⁸ ñac tigeñ-tigeñ si ñamakê 6, ma tandô ñaêsam sem ñac ahuc, yêc ñamakê ñapu-ña whiñ. Ma ñac sêmpiñ Anötö

ma sêsôm, “O Pômdau Anötö, Ñanga Ñadau, am dabuñ, dabuñ, ma dabuñ eñ. Am mbo têtñ ñamata-ñga, kwahic dec am mbo, ma tiñambu am oc mbu mwerñ.” Ñalêtñ dinañ ñac sêmpinñ inñ acsalô ma ôbwêc hoñ, sêñwhañ dau dom.

⁹ Têm bocke nañ añela hale dinañ sêsôm yom dinañ sêmpinñ inñ nañ ndöc pônñ atu ma mbo tali ñapañ, ma sem dançe inñ ti sêtoc inñ ndê waê sa, goc ¹⁰ lau bata 24 sêhu dau sêsip nom ma sêpônñ haduc têtñ inñ. Ma sêkêtñ ñac si sanem sêyêc pônñ atu ndö-ñga, ma sêsôm yom bocdec bu, ¹¹ “O Pômdau yac mba Anötö. Am gêtñ hoñ ñadau. Am kêmasañ gêtñ hoñ ma kêtñ gêtñ hoñ sêmbo tali, tôm am daôm tac whinñ. Tu dinañ-ñga dec am ñayham kêtñ, ma gic waê bu yac ampinñ am ti apo nem waêm sa, ma atoc am sa tu am nem ñawasi ti ñaclai atu-ñga.”

5

†Anötö ndê Domba ma bapia tilhuñ

¹ Aö tarhê inñ nañ ndöc pônñ atu, ma galic bapia tilhuñ danñ yêc inñ amba andö-ñga, ma yom yêc bapia dau dança lu-lu. Bapia dau sêñlhuñ sa, ma sêkêtñ gêtñ ñabalêp 7 pi ñadali bu kôc dôñ.* ² Ma aö galic añela ñanga danñ, nañ mbwêc awa atu bocdec bu, “Asa inñ ñamalac gitêtñ, gitôm bu kôc gêtñ ñabalêp su ma kac bapia dau sa?” ³⁻⁴ Inñ mbwêc yom dinañ asê, tigenñ yêc undambê, ma yêc nom ma nom ñapu-ñga, sêtap ñamalac gitêtñ danñ sa dom, nañ gitôm bu kac bapia dau sa ma sam. Têtñ ndoc aö galic bu sêtap ñamalac gitêtñ danñ sa dom, nañ aö gatañ atu andö. ⁵ Magoc lau bata 24 si danñ sôm têtñ aö, “Am tarñ dom! Lic su nañ. Ñamalac gitêtñ danñ mbo, nañ ku ñaclai sac-ñga ti ñaclai dambac ndu-ñga dulu su, ma inñ gitôm bu kôc gêtñ ñabalêp 7 su, ma kac bapia dau sa. Inñ nañ sêsam bu ‘Layon nañ sa akêtñ Juda ndê toñ,’ ma ‘Dawid ndê Wakuc,’ nañ gitôm.”

⁶ Têtñ dinañ aö galic Domba danñ nañ ña-angô gitôm sic inñ ndu su, magoc mbo tali tiyham. Inñ kalhac ñalhu kêpinñ pônñ atu, ma añela hale ti lau bata 24 sêñgihi inñ ahuc. Inñ ndê ñapo 7, ma tandô 7, nañ sem dôhônñ Anötö ndê ñalau 7 nañ inñ kêtñ ñac sêsa sêtêtñ nom ñabatinñ hoñ. ⁷ Ma Domba dau gi kôc bapia dau su yêc inñ nañ ndöc pônñ atu ndê amba andö-ñga. ⁸ Inñ kôc sa su goc añela hale ti lau bata 24 sêpônñ haduc têtñ inñ. Yêc ñac hoñ si amba sêkôc gêtñ wê-ñga nañ sêsam bu hap,† ma sùc nañ sêmasañ ña gol, nañ sêkêtñ gêtñ ñamalu ñayham sip e meñhu. Gêtñ ñamalu dinañ, nañ mbec hoñ nañ Anötö ndê lau dabuñ sêteñ têtñ inñ. ⁹ Ma ñac sem wê wakuc danñ bocdec, “Am gitêtñ andö, gitôm bu kôc bapia ma kac gêtñ ñabalêp su. Ñahu bu lau sic am ndu, ma am nem dac gêmlihi lau su sêti Anötö ndê lau. Am gêmlihi lau yêc nom ñagameñ hoñ, ma yêc lau titoñ-titoñ ma awa têtñtêtñ hoñ nañ sêmbo nom. ¹⁰ Ma am kôm ñac sêti lau toñ tigenñ, bu sênem akiñ yac neñ Anötö sêtôm lau †dabuñsiga, ma ñac oc sênem gôlinñ sêmbo nom.”

¹¹ Têtñ dinañ aö galic ti gangô añela daêsam ma daêsam ma daêsam, oc tôm dom bu dasê sa. Ñac sêñgihi pônñ atu ma añela hale ti lau bata ahuc. ¹² Ma ñac sem wê ña awa atu bocdec bu, “O Domba ñayham kêtñ, am nañ lau sic am ndu. Yac ampinñ am, bu am gêtñ hoñ ñadau, ma am nem ñaclai, ti gauc, ma licwalô, ma waêm ti ñawê ma ñawasi atu hôc gêtñ su.”

¹³ Têtñ dinañ aö gangô gêtñ tali hoñ nañ sêmbo undambê ti nom ma nom ñapu-ñga, ma nañ sêmbo gwêc. Ñac hoñ sem wê bocdec bu, “Kwahic dec, ma tôm bêc hoñ, yac ampinñ inñ nañ ndöc pônñ atu, ma yac ampinñ Domba. Bu inñlu si waê, ti ñawê ma ñawasi, ma ñaclai atu andö!” ¹⁴ Ma añela hale sêsôm, “Yomandö!” Ma lau bata hoñ sêhu dau sêyêc nom ma sêmpinñ inñlu.

6

Anötö ndê Domba kac bapia tilhuñ sa

* 5:1: Têtñ têtñ Jon to bapia dindec, nañ lau nañ bu sêkêtñ bapia danñ têtñ lau ñatô, nañ sêkêtñ gêtñ ñabalêp gitôm lêtñ me nomdac pi bapia dau bu sêsap dôñ. Ma bocdinañ lau bambalinñ gitôm dom bu sêkac bapia dau sa ma sêsam e hôc asê ñamalac nañ bapia dau gic inñ ñawaê. † 5:8: Hap - gêtñ gitôm gita ti wac daêsam, nañ lau sêndic têtñ ndoc sênem wê-ñga. Alic Rev 14:2; ma 15:2.

¹ Dinaŋ su, goc aö galic Anötö ndê Domba dau kôc gêŋ ŋabalêp ŋamata-ŋga su yêc bapia tilhuŋ. Ma aŋela hale si daŋ ta yom ŋa awha atu gitôm wapap, ma sôm, “Mweŋ!”
² Dec aö taŋhê gameŋ, ma galic hosi sêsêp daŋ. Ma aö galic ŋgac naŋ ndöc hosi ŋahô, naŋ kôc bakôc sôp-ŋga daŋ. Anötö kêŋ sanem daŋ têtŋ iŋ, goc iŋ sa ti ŋaclai atu bu ku ŋacyo dulu.

³ Goc Anötö ndê Domba kôc gêŋ ŋabalêp tilu-ŋga su, ma aö gaŋgô aŋela tilu-ŋga sôm, “Mweŋ!”
⁴ Ma hosi kokoc daŋ sa meŋ. Anötö kêŋ bieŋ baliŋ daŋ têtŋ ŋgac naŋ ndöc hosi ŋahô, ma kêŋ ŋaclai têtŋ iŋ bu kôc yom malô su yêc lau nom-ŋga, bu kôm ŋac sêndic dandi ndu.

⁵ Goc Anötö ndê Domba kôc gêŋ ŋabalêp titö-ŋga su, ma aŋela titö-ŋga sôm, “Mweŋ!”
 Dec aö taŋhê gameŋ ma galic hosi yeyec daŋ. Ma ŋgac naŋ ndöc hosi ŋahô kôc gêŋ danem dôhôn gêŋ-ŋga yêc iŋ amba. Gêŋ kaiŋ dinaŋ dakôc bu danem dôhôn gêŋ bu ŋadehe me lolo.
⁶ Ma awha daŋ sa akêŋ pônŋ atu naŋ kalhac aŋela hale ŋalhu, naŋ sôm, “Kêŋ tôbôm sa bu lau nom-ŋga sêpônnda gêŋ sêneŋ-ŋga, ma ŋac oc sênem dôhôn gêŋ bu lau sênemlhi gêŋ daneŋ-ŋga ŋagec-ŋagec ŋa ŋaôli atu. Tigeŋ kôm ôm a folib-ŋga ti ôm wain-ŋga tisac dom.”

⁷ Têtŋ dinaŋ Anötö ndê Domba kôc gêŋ ŋabalêp tihale-ŋga su, ma aŋela tihale-ŋga sôm, “Mweŋ!”
⁸ Goc aö taŋhê gameŋ, ma galic hosi yanŋaŋ daŋ. Ma ŋgac naŋ ndöc ŋahô, naŋ sêsam iŋ ndê ŋaê bu ‘Mbac Ndu,’ ma daŋ tiyham, naŋ ndê ŋaê ‘Lambwam’ kékuc iŋ. Ma Anötö kêkiŋ iŋlu bu sêwhê lau nom-ŋga hoŋ kôc ndi toŋ hale, ma sêndic toŋ daŋ ndu. Iŋlu oc sêŋgilí siŋ, ma sêkêŋ tôbôm ma gêmbac atu ma bôclai bu sêseŋ lau toŋ tihale-ŋga dinaŋ su.

⁹ Têtŋ ndoc Anötö ndê Domba kôc gêŋ ŋabalêp ti-5-ŋga su, naŋ galic lau ŋatô si gatu sêmbo Anötö ndê alta ŋapu. Lau dinaŋ, muŋ-ŋga lau nom-ŋga sic ŋac ndu, ŋahu bu sêkêŋ whiŋ Anötö ndê yom, ma sêhoc iŋ ndê yom asê.
¹⁰ Ma ŋac sêta awha atu têtŋ iŋ, “O Pômdau Dabuŋ ma Yom ŋandô ŋadau. Têtŋ bêc bocke am oc êmatôc lau sac nom-ŋga, ma kêŋ ŋagêyô têtŋ ŋac ô yac mba dac naŋ ŋac sêkêc siŋ su?”
¹¹ Sêsôm yom dinaŋ su, ma Anötö kêŋ ŋakwê sêsêp baliŋ têtŋ ŋac tôm gi. Ma iŋ sôm têtŋ ŋac bu, “Mac nem asidôwai ŋatô sem akiŋ aö sêmbo, naŋ lau nom-ŋga oc sêndic ŋac ndu gitôm ŋac sic mac ndu. Bocdinaŋ ahônŋ malô e gêŋ dinaŋ pacndê su.”

¹² Aö taŋhê Anötö ndê Domba ma iŋ kôc gêŋ ŋabalêp ti-6-ŋga su, goc tiyhô atu gêm, ma aö galic ac tiyec gitôm sêcyaê, ma ayô tikoc gitôm dac.
¹³ Ma tata umbonŋ-ŋga sêpeŋ sêsip nom gitôm mbu puc atu ma kêwic ahi goc ŋalôwê sêpeŋ sêsip nom si.
¹⁴ Ma umbonŋ giŋga tôm mbu soc po daŋ su, ma lôc ti nduc hoŋ siŋga bocdinaŋ.
¹⁵ Tu dinaŋ-ŋga lau hoŋ naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu dom, naŋ sêtöc dau ŋandô, ma sêŋsalê gameŋ bu sêsij dau. Kiŋ ma lau bata, ma lau siŋ-ŋga, ma lau ti lêlôm ma lau ti licwalô atu, ma lau naŋ sem akiŋ ŋadaui ti lau naŋ sêmbo ŋambwa, naŋ hoŋ sêlhô bambaliŋ. Ma sêŋsalê mala sêsij dau kwi-ŋga sêsôc hocsuŋ ti hoc naŋ sêyêc gameŋ lôc-ŋga, naŋ ŋapu.
¹⁶ Ma ŋac sêta yom têtŋ lôc ti hoc bu êŋgatöc ŋac si e iŋ naŋ ndöc pônŋ atu, naŋ oc tôm dom bu lic ŋac, ma bocdinaŋ ŋac oc sêtap Anötö ndê Domba ndê atac ŋandê sa dom.
¹⁷ Sêkôm gêŋ dinaŋ, ŋahu bu bêc dinaŋ ti bêc sêtap ŋandê sa tu ŋac si sac-ŋga, ma lau sac daŋ oc sêtôm dom bu sêŋlêc Anötö ndê matôc.

7

Sêpuc ŋadalô pi lau Israel-ŋga 144,000

¹ Dinaŋ su, goc aö galic aŋela hale naŋ sêyob mbu. ŋac sêlhac nom ŋabatij hale ma sêkôc ŋaclai bu sêlhac mbu nom-ŋga hale ahuc, tu bu sêpuc ŋadinda e sêkôm nom me gwêc me a tisac dom.
² Anötö kêŋ ŋaclai têtŋ ŋac bu sêyob mbu e tiŋambu sêhu mbu nom-ŋga siŋ bu kôm nom ma gwêc tisac. Ma aö galic aŋela daŋ tiyham naŋ sa akêŋ gameŋ ac

pi-nga meŋ, ma yêc iŋ amba iŋ kôc Anötö Tanli Ŋadau ndê gêŋ dapuc ŋadalô-nga.* Iŋ mbwêc ŋa awha atu têtŋ aŋela hale dinaŋ ma sôm, ³ “Akôm nom ti gwêc ma a tisac dom, e yac apuc yac neŋ Anötö ndê ŋadalô pi iŋ ndê lau akiŋ si sêcbala su.”

⁴ Iŋ sôm yom dinaŋ su, goc aô gangô lau naŋ sêpuc ŋadalô pi ŋac si sêcbala, naŋ si namba, naŋ gitôm 144,000. Ma lau dinaŋ sêmeŋ akêŋ lau Israel-nga si gôlôwac toŋ 12. ⁵ Yêc Juda ndê toŋ, sêkeŋ ŋadalô pi lau 12,000, ma pi lau 12,000 yêc Ruben ndê, 12,000 yêc Gad ndê, ⁶ 12,000 yêc Aser ndê, 12,000 yêc Naptali ndê, 12,000 yêc Manase ndê, ⁷ 12,000 yêc Simeon ndê, 12,000 yêc Liwai ndê, 12,000 yêc Isaka ndê, ⁸ 12,000 yêc Sebulun ndê, 12,000 yêc Josep ndê, ma pi lau 12,000 yêc Benjamin ndê toŋ.

Lau daêsam sêmpiy Anötö

⁹ Tiŋambu aô taŋhê gameŋ ma galic lau daêsam andô, gitôm dom bu lau daŋ sêsê ŋac sa. Sêmeŋ akêŋ nom ŋagameŋ hoŋ, ma akêŋ lau titoŋ-titoŋ hoŋ, ma akêŋ lau awha têtŋtêtŋ. Ma sêlhac pônŋ atu ti Anötö ndê Domba aŋgô andô-nga. Ŋac hoŋ sêsôc ŋakwê sêsêp, ma sêhôtôm tômtoŋ ŋalaŋ. ¹⁰ Ma sêmbwêc ŋaŋga bu, “Yac tampiŋ yac neŋ Anötö naŋ ndôc pônŋ atu, ma iŋ ndê Domba, bu mwasiŋ nem lau si-nga yêc iŋlu.”

¹¹ Ma aŋela hoŋ naŋ sêlhac sêŋgihi pônŋ atu ti aŋela hale ma lau bata ahuc, naŋ sêhu dau aŋgô sip nom sêyêc pônŋ atu ndô-nga. Ma sêmpiy Anötö, ¹² ma sêsôm, “Yomandô! Yac neŋ Anötö ndê ŋawasi ti gauc ma waê ti ŋaclai ma licwalô hôc gêlêc gêŋ hoŋ su. Bocdinaŋ tampiŋ iŋ, ma danem daŋge iŋ kwahic dec ma tôm bêc hoŋ. Yomandô!”

¹³ Têtŋ dinaŋ lau bata si daŋ meŋ ma ndac aô bocdec bu, “Lau ti ŋakwê sêsêp dindê, ŋac lau asa, ma sêmeŋ akêŋ nde?” ¹⁴ Ma aô gaô iŋ ndê awha ma gasôm, “O ŋgac atu, am daôm kêyalê.” Dec iŋ sôm têtŋ aô, “Lau dinaŋ sêmbo nom têtŋ ndoc ŋawapac atu hôc asê, ma kwahic dec sêmeŋ sêmbo lec. Sêŋgwasiy si ŋakwê sip Anötö ndê Domba ŋadac, ma ŋakwê dau sêp sambuc. ¹⁵ Tu dinaŋ-nga sêlhac Anötö ndê pônŋ atu ndô-nga yêc iŋ ndê lôm dabuŋ, ma sem akiŋ iŋ acsalô ma ôbwêc. Ma iŋ naŋ ndôc pônŋ atu, naŋ oc mbo whiy ŋac ma yob ŋac. ¹⁶ Tôm dom bu sêpônnda gêŋ sêneŋ-nga ti sênôm-nga tiyham. Ma ac oc pec ŋac dom, ma gêŋ ŋandê daŋ oc tap ŋac sa dom. ¹⁷ Ŋahu bu Anötö ndê Domba naŋ mbo pônŋ atu ŋalhu, naŋ oc ti ŋac si ŋgac yob ŋac-nga, ma wê ŋac sêsa bu sênôm bu yêc bubata taŋli-nga. Ma Anötö dau oc puŋ ŋac tasulu su yêc ŋac tandô.”

8

Anötö ndê Domba kôc gêŋ ŋabalêp ti-7-nga su

¹ Têtŋ dinaŋ Anötö ndê Domba kôc gêŋ ŋabalêp ti-7-nga su yêc bapia, ma gameŋ undambê-nga ŋaŋeŋ sa gitôm acgatu ŋasawa daŋga. ² Ma aô galic aŋela 7 naŋ sêlhac Anötö aŋgô-nga, ma iŋ kêtŋ dahuc têtŋ ŋac hoŋ tôm gi. ³ Ma aŋela daŋ tiyham meŋ kalhac alta gol kêpiŋ pônŋ atu. Iŋ kôc lôŋ gol daŋ, ma sêkêŋ gêŋ ŋamalu ŋayham daêsam têtŋ iŋ. Goc iŋ kêgaluŋ whiy Anötö ndê lau dabuŋ si mbec yêc lôŋ dau, ma kêc pi alta ti da têtŋ Anötö. ⁴ Ma ŋawasu akêŋ gêŋ ŋamalu ti lau dabuŋ si mbec, sa akêŋ lôŋ naŋ yêc aŋela amba, ma pi têtŋ Anötö aŋgô-nga. ⁵ Pacndê, goc iŋ kôc ya ŋanda akêŋ alta, ma kêtŋ sip lôŋ gêŋ ŋamalu-nga e meŋhu, ma tuc sip gameŋ nom-nga gi. Ma aô gangô ŋakêcsia atu, ma sickac ti wapap gic ma tiyhô gêm.

Aŋela hale sêyu dahuc

⁶ Têtŋ dinaŋ aŋela 7 naŋ sêkôc dahuc, naŋ sêmasaŋ dau bu sêyu. ⁷ Aŋela ŋamata-nga yu iŋ ndê, ma sêmbaliŋ u ŋalhuc gitôm ais, ma ya naŋ sêŋgaluŋ whiy dac naŋ sip nom gi. Ma ya dau gêŋ gameŋ nom-nga ti a daêsam su. Aô galic gitôm sêwhê gameŋ nom-nga ti a hoŋ kôc gi ŋatoŋ tö, ma toŋ daŋ ya gêŋ su, ma lu sêyêc ŋayham. Ma kwaŋ batac-batac, naŋ ya gêŋ hoŋ su.

* 7:2: Têtŋ têtŋ dinaŋ lau sêkêŋ gêŋ ŋabalêp gitôm lêlêp me nomdac pi bapia bu sêsap dôŋ, ma sêpuc ŋadalô daŋ pi lêlêp dau bu tôc asê bu ŋac sêti bapia dau ŋadau. Sêmasaŋ gôlôŋ amaŋatu-nga (ring) me gêŋ daŋ naŋ sênôŋ ti kôm bu sêpuc ŋadalô dau.

⁸ Goc anjela tilu-nga yu dahuc, ma sêmbaliŋ gêŋ daŋ gitôm lôc atu ti ya sip gwêc gi. Ma tiyham aô galic gitôm sêwhê gwêc kôc gi toŋ tö, ma toŋ daŋ gêm dau kwi ti dac, ma toŋ lu sêyêc ŋayham. ⁹ Ma i ti gêŋ tali hoŋ naŋ sêmbo gwêc ti dac, naŋ sêmbac ndu. Ma waŋ naŋ sêpoc gwêc bocdinaŋ, toŋ daŋ singa su, toŋ lu sêpoc ŋayham.

¹⁰ Têŋ ndoc anjela titö-nga yu ndê dahuc, naŋ tata atu daŋ peŋ sip akêŋ umboŋ. Tata dau ŋawê atu, ma peŋ sip nom ma kôm bu ti bubata daêsam sêtisac. Aô galic gitôm sêwhê bu ti bubata hoŋ kôc gi toŋ tö, ma toŋ daŋ tisac. ¹¹ Sêsam tata dau ŋaê bu 'Ŋamakic.' Ma yêc bu nom-nga hoŋ, toŋ daŋ ŋamakic sa ma toŋ lu sêyêc ŋayham. Ma lau hoŋ naŋ sênôm bu ŋamakic dinaŋ, naŋ sêmbac ndu.

¹² Goc anjela tihale-nga yu ndê dahuc, ma ac ti ayô ma tata ŋatô sêtisac. Tu dinaŋ-nga têtŋ acsalô, ac pô gameŋ gitôm acgatu ŋasawa 8, ma ŋasec sa gitôm acgatu ŋasawa hale. Ma têtŋ ôbwêc bocdinaŋ, ayô ti tata ŋawê mba gitôm acgatu ŋasawa hale.

¹³ Aô galic gêŋ hoŋ dinaŋ su, ma aô gaŋgô macmpoŋ daŋ naŋ hu mbo umboŋ, ma taŋ ŋa awha atu bocdec bu, "Oyaê! Oyaê! Oyaê! Anjela hale sêyu dahuc su, ma anjela tö sêmbo dôŋ sêmbo. Bocdinaŋ mac lau nom-nga oc atap ŋawapac sa tiyham."

9

Anjela ti-5-nga yu dahuc

¹ Goc anjela ti-5-nga yu ndê dahuc, ma aô galic tata daŋ peŋ yêc umboŋ sip nom gi. Ma Anötö kên ki têtŋ iŋ bu yob suŋ baliŋ sac naŋ sêsam bu Abis,* naŋ ŋagatam. ² Goc iŋ gêlêc gatam dau su, ma yawasu pi akêŋ suŋ baliŋ dinaŋ meŋ. Yawasu dau atu andô, gitôm yawasu têtŋ ndoc lau sêkêc pwa atu daŋ. Yawasu dau gêm ac ahuc ma kôm umboŋ ŋasec sa. ³ Ma aô galic wakô sêsip akêŋ yawasu sêmeŋ. Ŋac si ŋaclai gitôm gapiŋgap bu sêkêŋ ŋandê atu têtŋ lau nom-nga. ⁴ Magoc Anötö gic yao ŋac bu sêkôm kwan ma gêŋ batac-batac ma a tisac dom, ma sêkôm lau naŋ anjela sêpuc Anötö ndê ŋadalô pi ŋac sêcbala su, naŋ sêtisac dom. Magoc lau ŋatô, naŋ wakô dinaŋ oc sêkôm ŋac sêtisac. ⁵ Ŋac sêkôc ŋaclai bu sêkêŋ ŋandê atu têtŋ lau dinaŋ gitôm ayô 5, magoc ŋac oc sêndic ŋac ndu dom. Ma ŋandê dau gitôm gapiŋgap seŋ lau. ⁶ Têtŋ ndoc dinaŋ lau oc sêtec bu sêmbo tali. Ŋac oc tac whiŋ bu sêmbac ndu, tigeŋ ŋac oc sêmbo tali ma sêhêc ŋandê ŋapaŋ.

⁷ Aô galic wakô dinaŋ sêtôm hosi naŋ sêmasaŋ tu sêndic siŋ-nga. Gêŋ gitôm guluŋ gol sac ŋac si ŋagôlôŋ, ma ŋac si aŋgô gitôm ŋamalac. ⁸ Ŋac si kêclauŋ baliŋ gitôm lauwhê si, ma ŋac si ŋalhô atu gitôm layon si. ⁹ Ma yêc ŋac si ŋabapo aô galic gêŋ ŋaŋga gitôm lautuc ain. Ma têtŋ ndoc ŋac sêhu sêmbo lôlôc, ŋac si ŋamakê ŋakêcsia atu gitôm hosi daêsam sêhê kaleta ma sênti bu sêndic siŋ. ¹⁰ Ŋac si ŋaŋguc gitôm gapiŋgap si ŋaŋguc bu sêtinŋ ŋamalac. Ŋaclai atu yêc ŋac si ŋaŋguc, bu sêkêŋ ŋandê têtŋ lau gitôm ayô amaŋdaŋ. ¹¹ Ŋac si kiŋ iŋ anjela sac suŋ baliŋ-nga. Yêc Yom †Hibru sêsam iŋ ndê ŋaê bu Abadon, ma yêc Yom Grik sêsam iŋ bu Apolion.† ¹² Ŋawapac dinaŋ ti ŋawapac ŋamata-nga. Ma ŋawapac lu sêyêc dôŋ sêyêc.

Anjela ti-6-nga yu dahuc

¹³ Têtŋ dinaŋ anjela ti-6-nga yu ndê dahuc. Ma aô gaŋgô awha daŋ sa akêŋ alta gol naŋ kalhac Anötö aŋgô-nga. Ŋapo hale sêyêc alta dau ŋakêcsu hale, ma awha dau sa akêŋ ŋapo dau ŋalhu, ¹⁴ ma ta yom têtŋ anjela naŋ yu dahuc bocdec bu, "Sa têtŋ anjela hale naŋ sêsô ŋac dôŋ sêmbo bu atu Yupretes, naŋ ndi, ma êmgapwêc ŋac su." ¹⁵ Muŋ-nga Anötö kêyalinŋ ndoc daŋ sa bu anjela hale dinaŋ sêndic lau sac ndu, ma ŋac sêhônŋ ndoc dau sêmbo Bu Yupretes. Goc anjela dau sa gi ma kêgapwêc anjela hale dinaŋ su, bu sêwhê lau nom-nga kôc ndi toŋ tö. Ma toŋ daŋ ŋac oc sêndic ŋac ndu, ma toŋ lu sêhu ŋac siŋ.

¹⁶⁻¹⁷ Têtŋ dinaŋ aô galic gêŋ ŋagatu daŋ, lau siŋ-nga daêsam kêlêc sêndöc hosi ŋahô. Ma awha daŋ sam ŋac si namba asê têtŋ aô, naŋ gitôm 200 milien. Ma aô galic lautuc ŋaŋga sêyêc ŋac ŋabapo. Lautuc dinaŋ ŋadalô kokoc gitôm ya, ma ŋamayaŋ gitôm umboŋ, ma

* 9:1: Ŋaê 'Abis' (Abyss) kêkuc Yom Grik. Suŋ baliŋ dinaŋ ti ŋalau sac si gapocwalô. † 9:11: Abadon ma Apolion - ŋaê lu dinaŋ ŋahu tigeŋ. Danem kwi bu 'Ndic Ndu' me 'Seŋ su.'

yanyan gitôm gêñ ñandê ñaê †solpa. Ma aö galic hosi si ñagôlôn gitôm layon si, ma ya ti yawasu ma solpa sa akêñ ñac si whasuñ. ¹⁸ Gêñ tö dinañ, ya ti yawahô ma solpa, nañ sêsa hosi whasuñ nañ tòm ñawapac atu bu señ lau nom-ñga ñatô su. Lau toñ dañ oc sêmbac ndu, magoc toñ lu oc sêmbô tali. ¹⁹ Hosi dinañ sêkôc ñaclai atu yêc ñac si whasuñ, ma yêc ñac si ñanguc whiñ. Bu ñac si ñanguc gitôm mboc ñagôlôn bu señ lau ma kôm ñac sêtisac.

²⁰ Ñawapac tö dinañ kôm lau toñ dañ sêmbac ndu. Ma lau ñatô nañ sêmbac ndu dom, nañ sêlic su, magoc sem si ñalôm kwi dom. Mba! Ñac sêsap ñac si mêtê sac dôñ ñapañ. Ñac sem akiñ ñalau sac ma anötöi gwam nañ sêmasañ ña gol ti silba ma brons ti hoc ma ña a. Gwam hoñ dinañ gitôm dom bu sêlic gameñ me sêngô yom, ma sêñsêlêñ dom, tigeñ lau nom-ñga sem akiñ ñac ñapañ. ²¹ Ma ñac sêkôm mêtê sac daêsam tòm sic ñamalac ndu, sêpec balô, sêkôm mêtê mockaiñ-ñga, ma sem kañ gêñ. Ñac sêlic ñawapac dau, magoc sem dau kwi dom, ñac sêsap si mêtê sac dinañ dôñ ñapañ.

10

Añela kênj bapia sauñ dañ têtñ Jon

¹ Têtñ dinañ aö galic añela ñanga dañ sip akêñ undambê meñ. In ndê ñakwê gitôm dao, ma gasuñ bu êp dañ yêc in ñagôlôn ñahô-ñga. In ndê aᅅgô andô ñawasi gitôm ac, ma in gahi gitôm alhö ti ya. ² Ma in kôc bapia sauñ dañ nañ kac sa su, yêc in amba. In sip gi ma kênj gahi gasê-ñga kalhac nom, ma gahi andô-ñga kalhac gwêc. ³ Ma in mbwêc ñanga, gitôm layon dañ tañ. Têtñ ndoc in mbwêc, nañ aö gaᅅgô awha 7 sêta yom, nañ ñakêcsia gitôm wapap gic. ⁴ Aö gaᅅgô awha 7 dinañ su, ma bu wato ñac si yom sip bapia, tigeñ awha dañ akêñ undambê sôm têtñ aö bu, “To yom nañ am ᅅgô akêñ awha wapap-ñga 7, nañ dom. Mba! Kôc dôñ ma sêc ahuc yêc am-ñga.”

⁵ Goc añela nañ kalhac nom ti gwêc, nañ tôc in amba andô-ñga pi undambê. ⁶ In bu sôm yom ma puc dôñ ña Anötö ndê ñaê, dec sôm, “Aö wasôm yom ñandô yêc in nañ mbo tali ñapañ, nañ aᅅgô-ñga, in nañ kênj undambê ma nom ti gwêc, ma gêñ hoñ nañ sêmbô gameñ dinañ. Dahônj têtñ dañ tiyham dom, ⁷ bu gêñ hoñ nañ Anötö kêmatinñ tidônj muñ su, ma yêc siñ dau e meñ têtñ kwahic dec, nañ oc meñ sa tiawê. Têtñ bêc nañ añela ti-7-ñga yu dahuc, nañ gêñ hoñ dinañ oc ñandô sa tòm in hoc asê gwanaj su têtñ lau propet nañ sem akiñ in.”

⁸ Dinañ su, goc awha akêñ undambê nañ aö gaᅅgô su, nañ sôm yom têtñ aö tiyham bocdec bu, “Am sa têtñ añela nañ kalhac nom ma gwêc, nañ ndi, ma kôc bapia nañ kac sa yêc in amba, nañ su.” ⁹ Bocdinañ aö gatêñ añela dau ga, ma gandac bapia sauñ dinañ. Ma in sôm têtñ aö, “Am kôc su, ma neñ. Yêc whamsuñ am oc êmsahê ñaganda gitôm lêp. Tigeñ bapia dau oc kôm am nem ñatac yham dom.” ¹⁰ Aö gakôc bapia sauñ dau su yêc in amba, ma gañ. Yêc whaᅅsuñ aö kasahê bu ñaganda gitôm lêp, tigeñ tiᅅambu sip aö ñatac gi ma kôm aö ñatac yham dom. ¹¹ Goc Anötö sôm têtñ aö, “Am oc hoc yom asê tiyham gitôm propet, ma sôm yom pi lau daêsam, pi lau titorñ-titorñ ma lau awha têtñtêtñ, ma pi kiñ sêwhiñ.”

11

Anötö ndê propet lu

¹ Dinañ su, goc Anötö kênj gakoc baliñ dañ têtñ aö bu wanem dôhônj gêñ. Ma in sôm têtñ aö, “Am ndi, ma nem dôhônj aneñ lôm dabuñ, ma alta nañ kalhac dê. Ma lau nañ sêtoc aö sa ma sêteñ mbec têtñ aö sêmbô dindê, nañ sê ñac sa. ² Tigeñ nem dôhônj gameñ yêc lôm dabuñ ñabatêmndô dom, bu aö gakêñ gameñ dinañ têtñ lau sambuc ti ñac si gameñ. Ma ñac oc sênem gôliñ aneñ malac dabuñ, ma sêngwiniñ aneñ lau gitôm ayô 42. ³ Magoc aö wakêñ ñaclai têtñ aneñ propet lu, dec inlu oc sêsôc ñakwê yeyec ma sêsôm aneñ yom asê gitôm bêc 1,260.”

⁴ Propet lu dau sêlhac Pômdau, nañ gêm gôliñ nom sambuc, nañ aᅅgô-ñga, sêtôm a olib lu, ma sêtôm yakaiñ lu. ⁵ Lau nañ bu sêkôm inlu ña yom, nañ oc sêmbac ndu ñalêñ

bocdec. Ya oc sa yêc injlu whasuj ma neŋ ɲac su. ⁶ Ma têtj ndoc sêhoc Anötö ndê yom asê, naŋ sêkôc ɲaclai bu sêsôm u ndic dom yêc umboŋ. Ma sêkôc ɲaclai bu sênem bu kwi ti dac, ma bu sêkêtj ɲawapac tidau-tidau têtj lau nom-ɲga têtj ndoc bocke naŋ injlu atac whiŋ naŋ.

⁷ Têtj injlu si têtj sêhoc Anötö ndê yom asê-ɲga pacndê su, naŋ aö galic bu gêtj sac daŋ pi akêtj suŋ baliŋ sac dinaŋ meŋ, ma gic siŋ têtj injlu. Ma iŋ ku injlu dulu ma gic injlu ndu. ⁸ Ma injlu si ɲamlaŋ sêyêc ɲambwa sêyêc malac atu dau ɲa-malac lôm. Yêc malac atu dau lau sic injlu si Pômdau ndu pi a gicso dau, ma bocdinaŋ lau ɲatô sem malac dau ɲaê kwi ma sêsam bu Sodom ma Isip. ⁹ Têtj dinaŋ, lau akêtj nom ɲagameŋ hoŋ, ma akêtj lau titoŋ-titoŋ ma awha têtjtêtj hoŋ tahê injlu si ɲamlaŋ gitôm bêc tö ma ɲadaŋga. Ma ɲac sêkêtj yao bu lau daŋ sêŋsuhuj injlu dom. ¹⁰ Lau sac nom-ɲga sêtisambuc bu injlu sêmbac ndu, ma ɲac sêkêtj gêtj ɲayham-ɲayham têtj dandi ti atac ɲayham atu. ɲahu bu muŋ-ɲga propet lu dinaŋ sêkêtj ɲawapac têtj ɲac.

¹¹ Aö galic bu injlu sêyêc boc-dinaŋ tôm bêc tö ma ɲadaŋga, goc Anötö kêtj iŋ ndê wayahô tali-ɲga têtj injlu dec sêtisa tiyham ma sêlhac. Ma lau hoŋ naŋ sêlic, naŋ sêtöc dau ɲandô. ¹² Ma aö gaŋgô Anötö ta yom awha atu têtj injlu ma sôm bu sêpi sa sêtêtj iŋ sêmeŋ. Goc dao daŋ kôc injlu sa sêpi undambê si, ma injlu si ɲacyo sêlic. ¹³ Têtj têtj dinaŋ tiyhô atu gêm, ma malac atu dau ɲagameŋ ɲatô sêtisac. Gitôm sêwhê malac dau kôc ti gameŋ 10, ma gameŋ 9 sêyêc ɲayham, ma gameŋ ti-10-ɲga tisac. Ma lau 7,000 sêmbac ndu. Gêtj dau kôm lau naŋ sêmbô tali, naŋ sêtöc dau atu, ma sêtoc Anötö undambê-ɲga ndê waê ti ɲaclai atu sa.

¹⁴ Dinaŋ ti ɲawapac tilu-ɲga, ma titö-ɲga kêpiŋ bu hôc asê.

Dahuc ti-7-ɲga taŋ

¹⁵ Têtj dinaŋ aŋela ti-7-ɲga yu dahuc, ma aö gaŋgô awha daêsam sêta yom ɲaŋga yêc undambê bocdec bu, “Kwahic dec yac neŋ Pômdau lu iŋ ndê Mesaya sem gôliŋ nom ɲagameŋ sambuc. Ma gôliŋ dau oc pacndê dom.”

¹⁶ Ma lau bata 24 naŋ sêndöc ɲac si pônj yêc Anötö aŋgô-ɲga, naŋ sêhu dau aŋgô sip nom, ma sêmpiŋ iŋ, ¹⁷ ma sêsôm, “O Pômdau Anötö ɲaclai ɲadau, am naŋ mbo têtj ɲamata-ɲga, ma kwahic dec mbo. Yac bu anem daŋge am bu am gêm gôliŋ nom ti am nem ɲaclai atu. ¹⁸ Lau nom-ɲga atac ɲandê sa, magoc kwahic dec ɲac oc sêŋsahê am nem atac ɲandê. Ndoc meŋ su, bu am êmsahê lau naŋ sêmbac ndu su. Ma am oc kêtj ɲagêyô ɲayham têtj lau hoŋ naŋ sem akiŋ am, lau propet ti am nem lau dabuŋ, ma têtj lau hoŋ naŋ sêtoc nem ɲaê sa, lau tiwaê, ma lau waêmbe sêwhiŋ. Tigerŋ lau naŋ sêkôm nom tisac, naŋ am oc seŋ ɲac su.”

¹⁹ ɲac sêmpiŋ Anötö su, goc gatam yêc Anötö ndê lôm dabuŋ undambê-ɲga kac sa, ma aö galic apa Anötö ndê pwac dabuŋ-ɲga yêc lôm dabuŋ ɲalôm. Ma sickac ti wapap gic, ma aö gaŋgô ɲantiŋ atu, ma tiyhô gêm ma u gic ɲalhuc atu ma ɲaŋga gitôm ais.

12

Awhê daŋ, ma Akô

¹ Têtj dinaŋ gêtj dalô atu daŋ hôc asê yêc undambê, ma kôm aö gasö. Aö galic awhê daŋ, ma ac kêgihi iŋ ahuc gitôm ɲakwê. Ayô yêc iŋ gahi ɲapu, ma tata 12 sac iŋ ɲagôlônj gitôm kiŋ si sanem. ² Awhê dau daê, ma iŋ ndê ndoc kôc balêkoc-ɲga meŋ sa. Tu dinaŋ-ɲga dec iŋ kêsahê ɲandê atu, ma taŋ asê. ³ Ma gêtj dalô daŋ tiyham hôc asê yêc undambê. Aö galic gêtj kokoc atu gitôm akô daŋ. Iŋ ndê ɲagôlônj 7, ma ɲapo 10. Ma sanem kiŋ-ɲga 7 sac iŋ ndê ɲagôlônj 7. ⁴ Ma iŋ ndê ɲaŋguc gic tata umboŋ-ɲga daêsam sa, ma kêbalip ɲac sêsip nom si. Tata toŋ lu gacgeŋ sêlhac umboŋ, ma toŋ daŋ iŋ kêbalip sip nom gi. Goc iŋ gi kalhac awhê dau aŋgô-ɲga, ma hôŋ bu iŋ kôc balêkoc su, goc iŋ neŋ.

⁵ Ma awhê dau kôc balêkoc ngac* danj. Inj ngac nanj oc nem gôlinj lau nom-nga honj ti njaclai atu, gitôm inj kôc tôc kinj-nga ain tu êmatôc nac-nga. Akô tac whinj bu nejn balêkoc dau, tigenj gitôm dom. Njahu bu sêngaho balêkoc dau su pi undambê gi, bu mbo whinj Anötö nanj ndöc pônj atu. ⁶ Ma balê dinda kölhö kêtî gi mbo gamejn sawa. Anötö kêyalinj gamejn sa gwananj yêc dindê, bu yob awhê dau gitôm bêc 1,260.

⁷ Tênj dinanj aö galic sinj atu yêc undambê. Anötö ndê aņela njamata-nga Maikel ti inj ndê aņela sic sinj tênj akô, ma akô ti ndê aņela sac sic sinj ô. ⁸ Magoc akô ndê njaclai gitôm dom, dec inj ti ndê aņela sac si mala sêmbô undambê-nga mba. ⁹ Anötö ndê aņela sêsoc nac su ma sêmbalinj nac sêsip nom si. Inj akô akwa dinanj, nanj dasam inj ndê njaê bu Sadanj me ngac yeyec. Inj êlê mê kêsau lau nom-nga ma kêtôm nac bu sêkôm mêtê sac.

¹⁰ Tênj ndoc dinanj aö gangô awha atu danj yêc undambê, nanj sôm, “Kwahic dec Anötö ndê ndoc bu nem gôlinj nom sambuc-nga, nanj hóc asê su, ma inj tôc inj ndê njaclai asê yêc awê. Inj ndê gwelejn nem lau si-nga kwahic dec nandô sa, ma lau honj oc sêlic †Mesaya ndê njaclai. Tênj njamata-nga Sadanj kalhac Anötö angô-nga tênj acsalô ma ôbwêc honj, ma kêgôlinj yom pi yac nejn asidôwai. Magoc kwahic dec Anötö kêmasuc inj su yêc undambê. ¹¹ Dac nanj Anötö ndê Domba kêc sinj, nanj puc yac nejn asidôwai dônj, ma sêhoc Anötö ndê yom nandô asê. Ma tu dinanj-nga nac sêku Sadanj dulu. Sêlhac nanjga ma sêtöc dau dom bu lau sêndic nac ndu. ¹² Bocdinanj mac lau undambê-nga, atac njanham ma atisambuc. Tigenj njawapac atu gic mac lau nom ti gwêc-nga njawaê. Oyaê. Sadanj sip tênj mac mejn, ma inj tac nandê atu andô. Njahu bu inj kêyalê bu inj ndê têtî tiapê su.”

¹³ Tênj ndoc akô gêlic bu sêsoc inj su sip nom gi, nanj inj gic hu kêbulu awhê nanj kôc balêkoc ngac nanj. ¹⁴ Tigenj Anötö kênj njamakê lu tênj awhê dau gitôm macmpoj atu danj ndê, bu hu sa ndi mbo inj ndê mala nanj Anötö kêyalinj sa su yêc gamejn sawa. Yêc dinanj Anötö oc yob inj tôm yala tö ma ayô 6, bu akô dau kôm inj tisac dom. ¹⁵ Tênj dinanj akô kac whasuj sa ma guluc bu atu sa bu hêc awhê dau su. ¹⁶ Magoc Anötö gêm awhê dau sa ma kôm nom hóc kôc, e bu nanj sa akênj akô whasuj nanj sip nom njalôm gi. ¹⁷ Tênj dinanj akô tac nandê tênj awhê dau, ma hu inj sinj sa gi, bu ndic sinj tênj inj ndê lau wakuc njatô. Njac lau nanj danjga wambu Anötö ndê yomsu ti sêsap Yisu ndê yom nandô dônj. ¹⁸ M a akô dau gi kalhac kêpinj gwêc njadali.

13

Gênj sac atu danj pi akênj gwêc njalôm mejn

¹ Ma aö galic gênj sac atu danj pi akênj gwêc njalôm mejn. Inj ndê njagôlônj 7, ma njapo 10, ma sanem 10 sac njapo njahô tôm gi. Ma aö galic njaê sac sambuc 7 sêyêc inj ndê njagôlônj 7 dinanj. ² Gênj sac dau nj-angô gitôm pôsip pôm atu njaê lepat, ma gahi gitôm bea ndê, ma whasuj atu gitôm layon ndê. Ma akô nanj kalhac gwêc njadali, nanj kênj ndê njaclai ti licwalô tênj gênj sac dinanj, bu nem gôlinj lau sac nem inj angô. ³ Aö galic gamboc atu yêc gênj sac ndê njagôlônj danj, nanj gitôm sic inj ndu su, magoc gênj dau tisa ma njayham sa tiyham. Lau sac nom-nga honj nanj sêlic gênj dau, nanj sêhêdaê ma sênjuc gênj sac dau. ⁴ Ma sêlic bu akô kênj inj ndê njaclai tênj gênj sac, dec nac sêtoc akô sa ma sem akiñ inj, ma sem akiñ gênj sac dau whinj. Ma sêsôm tênj dandi, “Aluê! Gênj sac dinanj hóc gêlêc gênj honj su. Njamalac danj gitôm dom bu ndic sinj tênj inj!”

⁵ Gênj sac dau kôc njaclai bu sôm yom toc dau sa-nga ma yom sac-sac gitôm ayô 42. ⁶ Dec gênj sac dau kac whasuj sa bu sôm yom sac s ambuc pi Anötö, ma pi inj ndê njaê, ma pi undambê, ma pi lau nanj sêndöc undambê whinj. ⁷ Ma inj kôc njaclai bu ndic sinj tênj Anötö ndê lau dabuj ma ku nac dulu. Inj kôc njaclai atu bu nem gôlinj lau honj, lau akênj nom njagamejn honj, ma akênj lau titonj-titonj, ma awha têtî têtî. ⁸ Ma lau nom-nga honj nanj si njaê yêc Buku Tanjli-nga dom, nanj oc sêtoc gênj sac sa ma sênem akiñ inj. Anötö ndê

* 12:5: Awhê dinanj inj ti dôhônj Anötö ndê lau. Ma balê dau Yisu. Ma akô dinanj inj ti dôhônj Sadanj. Inj kêsahê bu nejn Yisu su magoc gitôm dom. Dec tinjambu inj kênj kisa Yisu ndê lau, magoc Anötö yob nac.

Domba yob Buku Tarli-nga dau. Inj Domba nanj nom dindec mbasi enj, ma Anötö kêyalinj inj sa ma kêyalê bu tinjambu, lau oc sêndic inj ndu.

⁹ Asa ndê dangasuj bu yêc, nanj ngô yom dindec. ¹⁰ Yomandô! Njawapac daêsam oc sêhoc asê. Lau njatô sic njawaê bu sêndoc gapocwalô, ma njatô oc sêndic njac ndu nj bienj baliinj. Bocdinainj mac lau dabuj, alhac njanja ma ahu nem akêinj whiinj siinj dom.

Gêinj sac tilu-nga pi sa akêinj nom njalôm

¹¹ Têinj dinainj aô galic gêinj sac danj tiyham pi sa akêinj nom njalôm meinj. Inj ndê njapo sauinj lu, gitôm domba njatu danj ndê. Magoc inj ndê awha atu gitôm layon ndê. ¹² Gêinj sac njamata-nga nanj sic inj pi njagôlônj magoc njayham sa tiyham, nanj kêinj ndê njac lai atu têinj gêinj sac tilu-nga dinainj, dec inj gêm gôlinj gêm inj anjgô, ma kêgilí lau nom-nga honj bu sênem akiinj gêinj sac njamata-nga dinainj. ¹³ Ma gêinj sac tilu-nga kôm gêinj dalô atu-tu. Inj sôm, ma ya sip akêinj undambê meinj, ma lau honj sêlic. ¹⁴ Inj kôc njac lai bu kôm gêinj dalô nem gêinj sac njamata-nga anjgô, gêinj sac nanj sic inj njac bienj baliinj, magoc mbo tali. Bocdinainj inj kôm gêinj dalô ma kêsau lau nom-nga nanj sêkêinj whiinj Yisu dom, ma kêinj yatu têinj njac bu sêmasainj gêinj sac njamata-nga ndê njagatu. ¹⁵ Ma inj kôc njac lai bu yu wayahô sôc gêinj njagatu, dec gêinj dau sôm yom asê. Ma lau nanj sem akiinj gêinj njagatu dom, dec inj gic njac ndu. ¹⁶ Inj kac lau honj ma sôm njanja bu sêkôc njadalô danj pi njac si amba andô-nga me pi njac si sêcbala. Lau tiwaê ma lau waêmbe, lau ti lêlôm ma lau njalôm sawa, lau nanj sem akiinj njadaui ti lau nanj sêmbo njambwa, lau honj inj kac njac bu sêkôc njadalô dinainj. ¹⁷ Ma inj gic yao bu asa nanj kôc njadalô dom, nanj gitôm dom bu nemlhi gêinj, ma gitôm dom bu kêinj gêinj têinj lau bu sênemlhi. Ma njadalô dau dinainj, inj gêinj sac njamata-nga ndê njac me njac njanamba.

¹⁸ Gêinj sac njanamba dau njahu yêc siinj dau. Asa nanj njamalac ti gauc atu, nanj ênjahê bu kip namba dau njahu sa. Namba dau inj njamalac danj ndê namba, ma inj ndê namba 666.

14

Jon gêlic Anötö ndê Domba ti inj ndê lau

¹ Tinjambu aô galic Anötö ndê Domba kalhac Lôc †Sayon. Ma lau 144,000 nanj injlu damba si njac kalhac njac si sêcbala, nanj sêlhac sêwhiinj inj. ² Ma aô ganjgô awha danj sa akêinj undambê. Awha dau gitôm bu hêc njakêcsia, ma gitôm wapap nanj gic atu, ma gitôm hap nanj lau wê-nga sic. ³ Lau 144,000 dinainj sêlhac pônj atu, ti anjela atu hale ma lau bata 24 si anjgô-nga, ma sem wê wakuc danj. Anötö gêm lau dinainj si yêc njamalac nom-nga honj njalôm, ma njac tawasê sênyalê wê dau. ⁴ Njac lau dinainj sem dabuj dau njapep, ma mêtê sac nanj kôm njamalac njadômbwi sa yêc Anötö anjgô-nga,* nanj sêkôm danj dom. Gameinj bocke nanj Anötö ndê Domba bu ndi, nanj njac sênjuc inj. Domba dau gêm lhi njac su yêc njamalac nom-nga, ma kêinj njac sêlhac injlu Anötö anjgô-nga gitôm gêinj njandô mbêc. ⁵ Njac sêsôm yom tasainj danj dom, ma njac si giso mbasi.

Anjela tö si yom

⁶ Aô tanjê gameinj tiyham ma galic anjela danj hu mbo umbonj, nanj kôc njawaê njayham bu hoc asê têinj lau yêc nom njagameinj honj, ma têinj lau titonj-titonj ma awha têntêinj honj. Njawaê njayham dau oc yêc njapanj, ma oc pacndê dom. ⁷ Inj sôm njac awha atu, “Atoc Anötö sa ma anem akiinj inj, bu inj kêinj undambê ti nom, ma gwêc ti bubata honj. Ma kwahic dec inj ndê ndoc êmatôc lau-nga meinj sa su. Bocdinainj atôc inj, ma apo inj ndê waê sa.”

⁸ Dinainj su, ma anjela tilu-nga meinj ma sôm, “Malac atu Babilon† tisac su. Anjgô su nanj! Babilon tisac sambuc. Inj hu Anötö siinj ma kôm mêtê sac, ma hê lau daêsam sêsa inj ndê lêinj sac sênjuc inj, e njac si gauc timboloc tôm lau nanj sênom wain ma kêinj njac.”

* 14:4: Jon to yom ma sôm bu lau dau sêyêc sêwhiinj lauwhê dom, dec sêmbo njawasi yêc Anötö anjgô-nga. Magoc lau tigauc daêsam gauc gêm bu yom dau hêganônj mêtê sac tidau-tidau nanj kôm njamalac njadômbwi sa yêc Anötö anjgô-nga. Aw hê lu njac nanj sem dau su, nanj bu sêyêc sêwhiinj dau, dec Anötö oc lic sac dom. † 14:8: Tinjambu Jon to yom pi malac atu Babilon, ma gêm dôhônj inj pi aw hê mockaij-nga danj. Asam yêc Rev 17-19, ma alic footnote yêc Rev 17:1.

⁹ Ma aö galic aņela titö-ņga meņ kêkuc aņela lu dinaņ, ma iņ sôm ņa awha atu, “Mac lau hoņ naņ atoc gêņ sac ma iņ ndê ņagatu sa, ma akôc iņ ndê ņadalô pi nem sêmbalam me amam, naņ aņgô. ¹⁰ Mac oc aņsahê Anötö ndê atac ņandê. Yomandô! Iņ ndê atac ņandê atu gitôm wain ņaņga naņ iņ kêc sip laclhu bu mac anôm. Mac oc alhac Anötö ndê Domba ma aņela dabuņ aņgô-ņga, ma atap nem ņagêyô sac sa. Gêņ ņandê solpa ma ya oc kêņ ņandê atu têņ mac. ¹¹ Y omandô! Lau hoņ naņ sem akiņ gêņ sac me iņ ndê ņagatu, ma sêkôc iņ ndê ņaê ņanamba pi ņac si ņamlic, naņ oc sêtap ņawapac atu dinaņ sa. Gameņ naņ ņac sêmbô, naņ yawasu oc pi ņapaņ, ma oc pacndê dom. Ȳac oc sêņsahê ņandê atu dau tôm acsalô ti ôbwêc hoņ, ma ņac oc sêņwhaņ dau dom.”

¹² Yom dec kêņ puc mac lau naņ daņam wambu Anötö ndê yomsu ma akêņ whiņ Yisu. Alhac ņaņga, ma ahu nem akêņ whiņ siņ dom!

¹³ Dinaņ su, goc aö gaņgô awha daņ sa akêņ undambê, naņ sôm têņ aö bu, “To yom bocdindêc. Têņ kwahic dec ma ndi, lau hoņ naņ sêsap si sêkêņ whiņ Pômdau dôņ e sêmbac ndu, naņ oc sêtap Anötö ndê mwasiņ atu sa.” Ma Ȳalau Dabuņ sôm, “Yomandô! Ȳac oc sêņwhaņ dau yêc gwelen ņaņ sêlhac ņaņga ma sêkôm. Ma ņac si gwelen ņa-ņandô oc êņkuc ņac pi undambê ndi.”

Anötö ndê aņela sic gêņ ņandô nom-ņga sa

¹⁴ Têņ dinaņ aö galic dao sêsêp daņ, ma ņamalac daņ gitôm Ȳamalac ndê Atu ndöc dao ņahô. Sanem gol daņ sac iņ ņagôlôn, ma iņ kôc bieņ mbwê-alô ma ņamata sac andô. ¹⁵ Ma aņela daņ sa akêņ Anötö ndê lôm dabuņ, ma ta yom awha atu têņ iņ naņ ndöc dao ņahô bocdec bu, “Kwahic dec ôm nom-ņga ņandô sa, ma gêņ hoņ tilôwê su. Bocdinaņ dec kôc nem bieņ sa ndi, ma ndic gêņ ņandô sa pitigeņ.” ¹⁶ Dec iņ naņ ndöc dao ņahô, naņ sip têņ nom gi, ma tim gêņ ņandô nom-ņga ņa iņ ndê bieņ dinaņ, goc gic hoņ sa sêpitigeņ.

¹⁷ Ma aņela daņ tiyham sa akêņ lôm dabuņ undambê-ņga meņ, naņ kôc bieņ mbwê-alô daņ ņamata sac andô. ¹⁸ Ma aņela daņ tiyham naņ job ya yêc Anötö ndê alta, naņ sa meņ, ma mbwêc awha atu têņ aņela naņ hêc bieņ ņamata bu, “Kôc nem bieņ, ma sôc ôm wain-ņga naņ yêc nom, naņ ndi, ma ndic wain ņandô sa. Bu wain ņandô kwahic dec ņalôwê sa su.” ¹⁹ Dec aņela dau sip nom gi ma tim wain ņandô nom-ņga ņa iņ ndê bieņ. Ma iņ gic sa pi gameņ sênem kiņ wain ņakwi-ņga. Gêņ dinaņ ti dôhôn Anötö ndê atac ņandê pi lau sac nom-ņga. ²⁰ Ma aö galic bu sem kiņ wain ņandô nom-ņga dinaņ yêc malac atu ņamakê. Ma dac atu sa meņ, ma hêc sa ņasawa baliņ gitôm 300 kilometa, ma suņ ņagapoņ atu. Ȳagapoņ dau, hosi daņ bu lom, dec oc meņ têņ iņ tókwa.

15

Aņela 7 ma ņawapac 7

¹ Dinaņ su, ma aö galic gêņ dalô atu daņ tiyham yêc undambê, dec gasö ņandô. Aņela 7 sêkôc ņawapac atu 7 bu sêkêņ pi lau sac nom-ņga, naņ ti ņawapac ņambu-ņga naņ Anötö oc kêņ. Bu ņawapac 7 dinaņ oc ndic dabiņ iņ ndê atac ņandê pi lau nom-ņga e nom ņatêm pacndê. ² Ma aö galic gêņ daņ gitôm gwêc naņ ņawa gitôm glas, ma ya yêc ņalôm. Ma lau naņ sêku gêņ sac atu d ulu, naņ sêlhac gwêc dau ņamakê. Ȳac lau naņ sêtec bu sênem akiņ gêņ sac dau me sêtoc iņ ndê ņagatu sa, ma sêkôc iņ ndê ņaê ņanamba dom, ma ņalêņ dau dec sêku iņ dulu. Ȳac sêkôc gêņ wê-ņga ņaê hap naņ Anötö dau kêņ têņ ņac. ³ Ma ņac sem Anötö ndê ņgac akiņ Moses ndê wê ma Anötö ndê Domba ndê wê. Ȳac sem bocdec, “O Pômdau Anötö Ȳaņga. Am kôm gêņ atu-tu ti gêņ ņayham daêsam. O Kiņ atu, naņ gêm gôliņ nem lau tôm têm hoņ, am nem lêņ iņ lêņ ņandô ma gitêņ eņ. ⁴ O Pômdau, am tigeņ dabuņ. Bocdinaņ solop bu lau hoņ sêtoc am, ma sêtoc am nem waêm sa. Lau akêņ gameņ hoņ oc sêmeņ ma sênem akiņ am, bu kwahic dec sêlic yêc awê bu am kôm gêņ hoņ ņalêņ gitêņ eņ.”

⁵ Dinaņ su, ma aö galic lau Israel-ņga si Ȳbac dabuņ ņagatam kac sa yêc undambê. Bac dau ti lau Israel-ņga si lôm dabuņ yêc gameņ sawa, naņ sêkêņ Anötö ndê yomsu yêc

nalôm. ⁶ Ma aņela 7 sêsa akêj lôm dabuņ dau sêmen, ma sêkôc űawapac atu 7. űac sêsoc űakwê űawasi sêsep, ma sêkic po gol kêgihi űac űabapo. ⁷ Ma aņela atu hale si daņ kôc sùc 7 naņ sêmasaņ űa gol, ma kêj têj aņela 7 dinaņ. Anötö naņ mbo tali űapaņ, naņ kêj űawapac tidau-tidau naņ tôc iņ ndê atac űandê asê, naņ sip sùc 7 dinaņ e meņhu. ⁸ Têj dinaņ yawasu atu naņ meņ akêj Anötö ndê űawasi ti licwalô, naņ gêm lôm dabuņ űalôm ahuc. Ma tu dinaņ-ņga gitôm dom bu lau daņ sêsoc lôm dabuņ sêndi e aņela 7 sêndic dabiņ si gwelen sêkêj űawapac 7-ņga dinaņ pacndê.

16

Sùc űawapac-ņga 7

¹ Têj dinaņ aö gaņgô awha atu daņ yêc lôm dabuņ ta yom têj aņela 7 dinaņ bocdec bu, “Andi, ma űawapac tôc Anötö ndê atac űandê asê-ņga naņ yêc mac nem sùc, naņ atac sa sip nom ndi.”

² Dec aņela űamata-ņga tisa ma pô iņ ndê sùc tuc, ma kêj űawapac daņ sip nom gi. Ma lau naņ sêkôc gêj sac ndê űadalô ma sêpôn haduc têj iņ ndê űagatu, naņ gamboc andô gêm űac ahuc ma sênsahê űandê atu.

³ Goc aņela tilu-ņga pô iņ ndê sùc tuc sip gwêc, ma gwêc gêm dau kwi ti dac yeyec gitôm űgac batê daņ ndê dac. Ma gêj tali gwêc-ņga hoj sêmbac ndu.

⁴ Aņela titö-ņga pô iņ ndê sùc tuc sip bu ti bubata, dec sêti dac. ⁵ Ma aö gaņgô aņela naņ job bu, naņ sôm, “O Pômdau dabuņ űandô, am naņ mbo têj űamata-ņga, ma kwahic dec mbo. Am kêmatôc lau, ma kêj űagêyô têj űac űalêj gitêj. ⁶ űahu bu lau dinaņ sêkêc am nem lau propet ti lau dabuņ si dac siņ. Ma kwahic dec am kêj dac têj űac sênôm. űagêyô dau gic űac űawaê solop.” ⁷ Iņ sôm yom dinaņ su, goc aö gaņgô awha daņ sa akêj alta, naņ ô yom ma sôm, “Aêc, Pômdau Anötö űaclai űadau. Am kêkuc yom űandô ma kêmatôc lau, ma kêj űagêyô solop têj űac.”

⁸ Têj dinaņ aņela tihale-ņga pô iņ ndê sùc tuc pi ac, dec ac pec lau nom-ņga gitôm ya gêj űac. ⁹ űac sênsahê űandê atu ma sêtisac űandô. Magoc űac si űalôm űadandi ma űac sem dau kwi dom, ma sêtoc Anötö naņ kêj űawapac dau têj űac, naņ sa dom. Mba! űac sêsôm yom sac sambuc pi iņ ndê űaê.

¹⁰⁻¹¹ Goc aņela ti-5-ņga pô iņ ndê sùc tuc pi gêj sac ndê pôn atu, ma gamej hoj naņ gêj sac gêm gôliņ, naņ űasec sa. Gamboc sac daêsam sem lau sac nom-ņga ahuc, ma sênsahê űandê atu e kôm űac sêsej êmbala. Magoc űac sem dau kwi ma sêhu si mête sac siņ dom. Sêsôm yom sac-sac pi Anötö undambê-ņga bu iņ kêj űawapac dinaņ têj űac.

¹² Ma aņela ti-6-ņga pô iņ ndê sùc tuc sip bu atu Yupretes, dec bu dau pa. Bocdinaņ kiņ naņ sêmen akêj gamej ac pi-ņga, naņ si seņ yêc bu sêlom bu dau. ¹³ Ma aö galic űalau sac tö, naņ sêtôm pocwê. Daņ sa akêj akô whasuņ, ma daņ sa akêj gêj sac whasuņ. Ma űalau sac titö-ņga sa akêj propet tasan* whasuņ. ¹⁴ Sadaņ ndê űalau sac tö dinaņ sêkôm gêj dalô atu-tu. Ma sêsa si bu sêndic kiņ nom-ņga hoj sa, bu sêndic siņ têj têm Anötö űaclai űadau ndê bêc atu hôc asê. ¹⁵⁻¹⁶ Ma űac sic kiņ hoj sa sêmbo gamej naņ yêc Yom Hibu sêsam bu Amagedon.

Pômdau sôm yom bocdec, “Ayob daôm űapep! Aö wakêj puc pi ndoc wamej-ņga dom, aö wamej gitôm űgac kaņ. Mac lau naņ anem ali ma amasaņ daôm űapep ambo, mac oc atac űayham tu atap Anötö ndê mwasij sa-ņga. Tigej lau naņ sêmasaņ dau dom têj bêc aö wambu wamej, naņ űac oc maya dau atu, gitôm lau naņ sêmbo űamlic űambwa.”

¹⁷ Têj dinaņ aņela ti-7-ņga pô iņ ndê sùc tuc pi umboj. Ma awha atu daņ akêj pôn atu yêc lôm dabuņ ta yom ma sôm, “Gêj hoj pacndê su!” ¹⁸ Ma sickac ti wapap gic ti űakêcsia atu, ma tihô gêm. Tihô dau atu andô. Têj lau űamata-ņga si têm e meņ têj kwahic dec, tihô daņ gêm atu gitôm iņ dinaņ dom. ¹⁹ Anötö gauc gêm malac atu Babilon ndê lau si mête sac, dec kêmatôc űac gitôm iņ kêj iņ ndê tac űandê atu sip lacihu daņ ma

* 16:13: Jon sam gêj sac tilu-ņga naņ sa akêj nom űalôm (Rev 13:11-18) bu propet tasan. űahu bu iņ kôm gêj dalô atu-tu bu êņsau lau nom-ņga. Alic Rev 19:20.

kêñ têtj ñac bu sênôm. Ma tu dinañ-nga tiyhô atu dau gêm e gic malac atu Babilon kôc gi toñ tö. Ma lau nom-nga si malac hoñ sêtisac bocdinañ. ²⁰ Ma nduc ti lôc hoñ singa. ²¹ Ma u ñalhuc ñaŋga gitôm hoc ais sip meñ tuc lau. Ais dinañ atu sac ma ñadehe gitôm 40 kilogram tôm gi. Gêñ dau kêñ ñawapac atu têtj lau nom-nga, ma sêsôm yom sac sambuc pi Anötö.

17

Awhê mockaiñ-nga ma gêñ sac

¹ Ma aŋela nañ sêkôc sùc 7, nañ si dañ têtj aö meñ ma sôm, “Mweñ ma lic! ñagêyô nañ Anötö oc kêñ têtj lauwhê mockaiñ-nga hoñ ñadinda,* nañ ndöc gameñ nañ bu daêsam sêpoc, n añ aö bu watôc têtj am. ² Kiñ nom-nga daêsam sêtêtj awhê mockaiñ-nga dinañ si, ma sêkôm mêtê mockaiñ-nga sêwhiñ iñ. Ma lau nom-nga sêñkuc iñ ndê mêtê sac sêwhiñ, e ñac si gauc timboloc gitôm lau nañ sênôm wain ñaŋga ma kêñiñ ñac.”

³ Têtj dinañ ñalau Dabuñ kôm aö gatuñ kaiñ dañ sa, ma aŋela dau kôc aö gasa gameñ sawa ga. Ma yêc dindê aö galic awhê dañ ndöc gêñ sac kokoc ñahô. Gêñ sac dinañ ndê ñagôlôn 7, ma ñapo 10, ma aö galic ñaê sac-sac gêm iñ ñamlic sambuc ahuc. ⁴ Awhê dau sôc ñakwê ñayham dadalô kokoc ma ñamayan. Ma iñ kêgôlôn dau ña gol, ma hoc ñayham, ma ña gêñ ñawasi gwêc-nga nañ sêsam bu pearl. Sùc gol dañ yêc iñ amba, ma iñ ndê mêtê sac ti mêtê ñadômbwi atu nañ iñ kôm, nañ sip sùc dau ñalôm e meñhu. ⁵ Ma iñ ndê ñaê nañ ñahu yêc siñ dau, nañ sêto pi iñ sêcbala bocdec bu:

Malac atu Babilon.

Lauwhê mockaiñ-nga ma mêtê ñadômbwi nom-nga hoñ
Ñadinda.

⁶ Iñ awhê nañ kêgilí lau nom-nga bu sêndic Anötö ndê lau dabuñ nañ sêhoc yom asê pi Yisu, nañ ndu. Ma aö galic bu dac nañ sêkêc siñ, nañ kôm awhê dinañ ndê gauc tisac, gitôm iñ nôm wain ñaŋga. Aö galic iñ ma gasö ñandô.

⁷ Goc aŋela ndac aö bocdec bu, “Bocke dec am sö? Kêñ dañam aö, dec oc wawhê gêñ sac ti ñagôlôn 7 ma ñapo 10, ma awhê nañ ndöc gêñ sac dau ñahô, nañ ñahu sa têtj am. ⁸ Gêñ sac dinañ iñ mbo muñ-nga, magoc kwahic dec iñ aŋgô mba. Ma tiñambu iñ oc pi sa akêñ suñ baliñ sac ma Anötö oc señ iñ su niñga gacgerj. Ma lau nom-nga oc sêhêdaê ñandô têtj têm sêlic gêñ sac dau. ñahu bu ñamata-nga gêñ sac dau mbo, ma kwahic dec aŋgô mba, tigenj tiñambu oc mbu meñ tiyham. Anötö kêyalê lau sac nom-nga dinañ gwanaj su, têtj ndoc iñ kêñ undambê ti nom, dec iñ to ñac si ñaê sip Buku Tanli-nga dom.

⁹ “Lau nañ sêkôc gauc ñapep, nañ oc sêñyalê gêñ dau ñahu. Gêñ sac ndê ñagôlôn 7 sem dôhôn lôc 7 nañ awhê dau ndöc. ¹⁰ Ma sem dôhôn kiñ 7 whiñ. Kiñ amañdañ si ndoc pacndê su, ma kwahic dec kiñ ti-6-nga gêm gôliñ mbo, ma kiñ ti-7-nga ndê ndoc yêc dôñ yêc. Tiñambu kiñ dau oc meñ, magoc iñ oc nem gôliñ ñasawa baliñ dom. ¹¹ Ma gêñ sac nañ muñ-nga mbo, ma kwahic dec aŋgô mba, nañ oc ti kiñ ti-8-nga. Iñ oc mbo whiñ kiñ 7 si toñ, magoc iñ gic waê bu Pômdau oc señ iñ su niñga. ¹² Ma ñapo 10 nañ am gêlic, nañ sêti dôhôn kiñ 10 nañ si ndoc sênem gôliñ-nga yêc dôñ yêc. Tigenj têtj ndoc gêñ sac mbu meñ bu nem gôliñ, nañ kiñ 10 dinañ oc sênem gôliñ sêwhiñ iñ. Magoc ñac si ndoc dau oc apê eñ. ¹³ ñac hoñ oc sêpiñ dau dôñ, ma sêkêñ ñac si ñaclai têtj gêñ sac ma sêsôc iñ ñapu. ¹⁴ Ma ñac oc sêndic siñ têtj Anötö ndê Domba ti iñ ndê lau. Tigenj Domba dau oc ku ñac dulu. ñahu bu Anötö ndê Domba iñ kiñ hoñ si Kiñ, ma iñ pômdau hoñ si Pômdau. Ma iñ ndê lau oc sêlhac sêwhiñ iñ. ñac lau nañ iñ kêyalin ñac sa sêti iñ ndê, ma kêgalêm ñac sa, ma sêsap si sêkêñ whiñ iñ dôñ ñapañ.”

* 17:1: Yêc 17:5 Jon whê sa bu yom nañ iñ to pi lauwhê mockaiñ-nga ñadinda, nañ hêganôn malac Babilon, ma Rev 18:1-24 tóç ñalêñ nañ Anötö oc kêñ ñagêyô têtj iñ, nañ asê. Lau ñatô gauc gêm bu iñ to yom dau pi malac Rom. Ma lau ñatô sêñyalê bu yom dau gitôm yom gôliñ dañ, ma hêganôn lau hoñ nañ sêtec bu sêsôc Anötö ñapu ma sêkêñ kisa iñ ndê lau, tôm lau Babilon-nga sêkôm têtj lau Israel-nga muñ su. Mêtê mockaiñ-nga ti dôhôn pi mêtê sac nañ lau kaiñ dinañ sêkôm (alic Ais 23:16-17; ma Nah 3:4). Jon sôm bu awhê mockaiñ-nga ndöc kêpiñ bu daêsam, tôm malac Babilon dau (Jer 51:13).

¹⁵ Ma aŋela dau gic tēku yom ma sôm tēŋ aō, “Am gēlic bu daēsam naŋ awhê mockaiŋ-ŋga ndöc. Bu dinaŋ sem dôhônŋ lau titoŋ-titoŋ ma lau awha tēŋtēŋ, ma lau akēŋ nom ŋagameŋ hoŋ. ¹⁶ Ma am gēlic gēŋ sac ti iŋ ndê ŋapo 10 naŋ sêti dôhônŋ kiŋ sac 10 dinaŋ. Ŋac oc sêkēŋ kisa awhê mockaiŋ-ŋga dau, ma sêkôm iŋ tisac. Ŋac oc sêkôc iŋ ndê ŋakwê su, sēneŋ iŋ ndê ŋamsôm, ma sêkēŋ ya neŋ iŋ su. ¹⁷ Ŋac oc sêkôm bocdinaŋ, ŋahu bu Anötö dau kēŋ gauc sip ŋac si ŋalôm bu sêkēŋ si ŋaclai tēŋ gēŋ sac ma sêsôc iŋ ŋapu, ma sêkēŋ kisa awhê mockaiŋ-ŋga. Anötö k êyaliŋ ŋagêyô dinaŋ sa gwananŋ su, ma kiŋ sac dinaŋ oc sêkôm iŋ ndê yom ŋandô sa. ¹⁸ Awhê mockaiŋ-ŋga naŋ am gēlic su, iŋ ti dôhônŋ malac atu naŋ kiŋ nom-ŋga hoŋ s êsôc iŋ ndê ŋagôliŋ sac-ŋga ŋapu.”

18

Babilon tisac

¹ Dinaŋ su, ma aō galic aŋela daŋ tiyham sip akēŋ undambê meŋ. Iŋ ndê ŋaclai atu, ma iŋ ndê ŋawê ti ŋawasi atu pô nom. ² Ma iŋ mbwêc awha atu, “Malac atu Babilon tisac su. Aêc, tisac su ma tigasanaŋ. Kwahic dec lau daŋ oc sêndöc malac dau tiyham dom, ma oc ti ŋalau sac si gameŋ, ma mbac naŋ seŋ gēŋ ŋasu, naŋ si gameŋ. ³ Malac dau tisac, ŋahu bu iŋ wê lau nom-ŋga sêsa seŋ sac-ŋga gitôm awhê mockaiŋ-ŋga daŋ. Kiŋ nom-ŋga sêkôm mêtê sac sêwhiŋ iŋ, ma lau nom-ŋga bocdinaŋ. Ŋac sêŋkuc iŋ ndê mêtê sac e ŋac si gauc timboloc tôm lau naŋ sênôm wain ma kēŋiŋ ŋac. Ma lau sêtidulu gēŋ-ŋga sêtap awa atu sa tu iŋ ndê mêtê êmwasiŋ dau ŋa gēŋ ŋayham-ŋayham-ŋga.”

⁴ Ma aō gaŋgô awha daŋ tiyham akēŋ undambê naŋ sôm yom bocdec, “O aneŋ lau. Anŋô! Alhö su yêc malac dinaŋ ma ambo awê, mboe mac anŋkuc iŋ ndê mêtê sac ma atap ŋawapac atu sa tôm iŋ dau. ⁵ Alhö su, ŋahu bu iŋ ndê sac pi e gi suŋ undambê sa, ma Anötö gauc gêm mêtê sac hoŋ dinaŋ. ⁶ Kwahic dec sac naŋ malac dau kôm tēŋ lau, naŋ oc sêd tidim lu mbu tēŋ iŋ. Iŋ oc êŋsahê ŋawapac atu, naŋ hóc gêlêc ŋawapac naŋ iŋ kēŋ tēŋ lau, naŋ su. Oc nditôm iŋ nôm gēŋ yêc dau ndê laclhu ŋawapac-ŋga naŋ iŋ kēŋ tēŋ lau sênôm. ⁷ Tēŋ ŋamata-ŋga iŋ toc dau sa, ma kêmwasiŋ dau ŋa gēŋ ŋayham-ŋayham. Tigeŋ kwahic dec iŋ oc êŋsahê ŋawapac ti ŋandê atu ô gēŋ ŋayham dinaŋ su. Tôm ŋasawa baliŋ lec iŋ sôm yom pi dau bocdec bu, ‘Aö gambo gatôm kwin, ma oc wambo ŋayham en. Watanŋ daŋgibo gitôm awhê sawa daŋ dom.’ ⁸ Tu dinaŋ-ŋga, yêc bêc tigeŋ ŋalôm, ŋawapac daēsam oc nem iŋ ahuc. Iŋ ndê lau oc sêpônnda gēŋ daneŋ-ŋga, daēsam oc sêmbac ndu ma daēsam oc sêtanŋ daŋgibo, ma Pômdau Anötö oc kēŋ ya neŋ iŋ su. Anötö iŋ Ŋaclai Ŋadau, ma iŋ oc êmatôc iŋ, ma kēŋ ŋawapac hoŋ dinaŋ tēŋ iŋ.

⁹ “Ma kiŋ nom-ŋga naŋ sêkôm mêtê sac sêwhiŋ iŋ, ma sêpo dau sa ŋa iŋ ndê gēŋ ŋayham-ŋayham, naŋ oc sêlic yawasu atu naŋ sa akēŋ iŋ. Ma ŋac oc sêtanŋ atu pi iŋ. ¹⁰ Ŋandê naŋ iŋ hóc, naŋ oc kôm ŋac sêtöc dau atu, ma ŋac oc sêlhac ahê ma sêtanŋ bocdec bu, ‘Oyaê, Oyaê! O malac atu Babilon. Muŋ-ŋga am malac ti ŋaclai atu! Tigeŋ acgatu ŋasawa tigeŋ lec am tisac, ma gacgeŋ giŋam su!’

¹¹ “Ma lau sêtidulu gēŋ-ŋga bocdinaŋ. Ŋac hoŋ oc sêtanŋ atu tu iŋ-ŋga. Ŋahu bu iŋ giŋga su, ma lau mba bu sênemlhi ŋac si wapa tiyham. ¹² Muŋ-ŋga lau Babilon-ŋga semlhi ŋac si gēŋ kaiŋ gitôm gol, silba, ma fhoc ŋayham-ŋayham, pearl, ma po ŋawasi ti ŋadalô ŋayham-ŋayham. Ma semlhi a ŋayham tidau-tidau, ma gēŋ daēsam naŋ lau sêmasanŋ ŋa a ŋayham-ŋayham, ma ŋa elepan ŋapo ti ain, brons, ma hoc ŋawasi. ¹³ M a semlhi gēŋ naŋ dakēŋ sip gēŋ daneŋ-ŋga gitôm msê, ma semlhi a ŋakwi ti gēŋ ŋamalu ŋayham ŋaôli atu-tu, wain, olib ŋakwi, bolom ma plawa. Ma semlhi makao, domba, hosi, ma kaleta. Ma semlhi lau ŋatô tu bu sêti ŋac si lau akiŋ ŋambwa-ŋga.

¹⁴ “B oc dinaŋ lau wapa-ŋga dinaŋ oc sêsôm, ‘Gēŋ ŋayham-ŋayham hoŋ naŋ am tac whiŋ, naŋ kwahic dec giŋga su. Am nem mone ti ŋawasi hoŋ pacndê sambuc.’ ¹⁵ Lau naŋ sêtidulu gēŋ dau ma sêtap mone daēsam sa yêc Babilon, naŋ oc sêlhac ahê ti sêtöc dau atu, ma sêhu daŋgibo atu asê ti sêtanŋ. ¹⁶ M a ŋac oc sêmbwêc, ‘Oyaê, Oyaê, malac atu! Ŋamata-ŋga am nem lau sêsôc ŋakwê ŋayham gitôm kiŋ si. Ma g ol ti pearl ma hoc

ņayham-ņayham daêsam ti nem gôlôn atu. ¹⁷ Tigeņ acgatu ñasawa tigeņ ma gêņ ñayham hoņ dinaņ siņga su.’

“Ma lau naņ sem gôliņ waņ atu gwêc-ņga, ma lau naņ sêkôm gwelen sêmbo waņ, ma lau naņ sêpi waņ sêsôc sêsa tu sêtap awa sa-ņga, naņ hoņ oc sêlhac ahê ma tahê. ¹⁸ Têņ ndoc sêlic yawasu atu naņ pi akêņ malac dau, naņ ñac oc sêsôm, ‘Malac daņ hóc gêlêc malac atu dinaņ su dom. Yomandô!’ ¹⁹ Ñac si ñalôm oc ñawapac atu e sêkêņ kop pi ñac ñagôlôn. Ma ñac oc sêtaņ atu ti sêmbwêc bocdec bu, ‘Oyaê, Oyaê, malac atu! Ñamata-ņga iņ malac ti lêlôm. Ma waņ ñadau hoņ naņ sêkôc wapa sêsôc sêsa ñapaņ, naņ sêtap mone atu sa yêc iņ. Magoc acgatu ñasawa tigeņ lec ma iņ giņga su.’”

²⁰ Ma aô gaņgô awha daņ sôm yom bocdec bu, “Mac lau undambê-ņga hoņ atac ñayham atu! Anötö ndê lau ñapasel, ti lau propet, ma lau dabuņ ñatô, mac hoņ atisambuc! Kwahic dec Anötö kêņ ñagêyô têņ malac atu Babilon, ô mêtê sac naņ Babilon kôm têņ mac.”

²¹ Têņ dinaņ aņela ñaņga daņ hóc hoc atu daņ sa, goc tuc sip gwêc gi, ma sôm, “Ñalêņ tigeņ Anötö oc tóc iņ ndê ñaclai asê ma seņ malac atu Babilon su. ²² Lau daņ oc sêmbo malac dau ñalôm tiyham dom. Oc tôm dom bu daņgô lau wê-ņga sêyu gasuc me dahuc ma sêndic hap tiyham. Ma lau naņ sêkôm gwelen tidau-tidau me lau naņ sêmasaņ bolom, naņ si daņ oc sêmbo tiyham dom. ²³ Lam daņ oc ñawê sa dom, ma lauwê ti ñgac oc sênem dau tiyham dom. Muņ-ņga lau Babilon-ņga naņ sêtidulu gêņ, naņ sêti lau tiwaê nom-ņga. Ma Babilon ndê mêtê sac gic wasu lau hoņ e ñac si gauc kêņsôn ma wê ñac sêsa seņ sac-ņga. ²⁴ Ma yêc malac dau, lau sêkêc Anötö ndê lau propet ti ndê lau dabuņ si dac siņ, tôm ñac sic Anötö ndê lau ñatô ndu yêc nom ñagameņ hoņ.”

19

Lau undambê-ņga sêmpij Anötö

¹ Têņ dinaņ aô gaņgô ñ akêcsia atu yêc undambê g itôm lau daêsam sêmbwêc bocdec, “Haleluya! Tampiņ yac neņ Anötö, bu iņ ndê ñaclai ti waê ma ñawasi atu, ma mwasiņ nem lau si-ņga yêc iņ tawasê. ² Tampiņ iņ, bu iņ kêmatôc lau ñalêņ gitêņ ma ti yom ñandô. Bu malac atu Babilon iņ gitôm awhê mockaiņ-ņga daņ, ma iņ ndê mêtê sac tidau-tidau kôm gameņ nom-ņga hoņ sêtisac. Ma kwahic dec Anötö kêmatôc malac dau ma kêņ ñagêyô atu ô iņ ndê lau akiņ si dac.” ³ Ma ñac hoņ sêmbwêc tiyham ma sêsôm, “Haleluya! Yawasu atu oc pi akêņ Babilon ñapaņ.” ⁴ Ma lau bata 24 ti aņela atu hale sêpôn haduc ma sêmpij Anötö naņ ndôc ndê pôn atu. Ma sêmbwêc bocdec, “Yomandô! Haleluya!”

⁵ Têņ dinaņ aô gaņgô awha daņ sa akêņ pôn atu, naņ sôm, “O Anötö ndê lau akiņ! Mac lau hoņ naņ atoc iņ sa ma asôc iņ ñapu, mac lau tiwaê ma lau waêmbe hoņ ampiņ yac neņ Anötö!” ⁶ Ma aô gaņgô awha daêsam sêmbwêc yom tiyham. Ñakêcsia dau gitôm bu hêc atu, ma gitôm wapap gic. Ma sêsôm, “Haleluya! Yac neņ Pômdau, Anötö Ñaclai ñadau, gêm gôliņ gêņ hoņ. ⁷ Datoc iņ ndê waê sa ti atac ñayham atu! Bu ndoc meņ sa bu Anötö ndê Domba nem iņ ndê awhê.* Awhê dau kêmasaņ dau su, ⁸ ma Anötö kêņ ñakwê ñayham ma ti ñawasi atu têņ iņ bu sôc.” Ñakwê ñayham dinaņ gêm dôhôn mêtê gitêņ hoņ naņ Anötö ndê lau dabuņ sêkôm.

⁹ Goc aņela dinaņ sôm têņ aô, “To yom dindec, ‘Atac ñayham mac lau hoņ naņ Anötö kêgalêm mac sa bu aneņ Domba ndê mwasiņ nem awhê-ņga.’” Ma iņ gic têku yom ma sôm, “Yom dindec iņ Anötö ndê yom ñandô.” ¹⁰ Aô gaņgô yom dinaņ su, goc gahu dauņ gayêc iņ gahi-ņga bu wampiņ iņ. Magoc iņ kalhac aô ahuc ma sôm, “Mba! Kôm bocdinaņ dom! Bu aô ñgac akiņ ñambwa, gitôm am, ma gitôm am nem asidôwai hoņ naņ sêsap yom ñandô pi Yisu dôņ. Pôn hamduc têņ Anötö ma nem akiņ iņ tigeņ! Bu yom ñandô naņ lau sêhoc asê pi Yisu, naņ ti lau propet si yom, naņ ñahu andô.”

Siņ atu têņ bêc ñambu-ņga

* 19:7: Awhê naņ Domba oc nem, naņ gêm dôhôn lau hoņ naņ sêkêņ whiņ Yisu, naņ sêti iņ ndê gôlôwac dabuņ.

¹¹ Têñ dinañ aö galic undambê kac sa, ma hosi sêsêp dañ kalhac aö aňôñ-nga. Ma ngac nañ ndöc hosi dau ñahô, nañ sêsam iñ ndê ñaê bu “Ñgac sôm yom ñandô ti kôm ndê yom ñandô sa-nga.” Iñ kêmatôc yom ma gic siñ têtñ lau ñalêñ gitêñ. ¹² Iñ tandô gitôm ya ñawê, ma sanem kiñ-nga daêsam sac iñ ñagôlôn. Ma ñaê nañ Anötö to pi iñ, nañ ñamalac dañ sênjalê dom. Iñ tigeñ kêyalê. ¹³ Aö galic ñakwê baliñ nañ iñ sôc, nañ dac hi ahuc.† Sêsam iñ ndê ñaê bu, “Anötö ndê Yom.” ¹⁴ Ma lau siñ-nga undambê-nga sêndöc hosi sêsêp, sêsôc ñakwê sêsêp ñawasi ñayham, ma sênkuc iñ. ¹⁵ Aö galic bien ñamata sa yêc iñ ndê whasuñ bu ndic lau sac nom-nga, ma iñ kôc tôc kiñ-nga ti ñaclai atu bu êñgwinij ñac ma ku ñac dulu. Anötö ñaclai ñadau iñ tac ñandê atu pi lau nom-nga, ma ngac dinañ oc kwê ñac dôn, gitôm lau sêkwê wain ñandô dôn e ñakwi sa. ¹⁶ Ma aö galic bu sêto ñaê dañ pi iñ ndê ñakwê, ma pi iñ apuhu bocdec bu, “Kiñ hoñ si Kiñ, ma pômdu hoñ si Pômdu.”

¹⁷ Têñ dinañ aö galic añela dañ kalhac ac ñahô. Ma iñ mbwêc awha atu têtñ mbac hoñ nañ sêhu sêmbo lôlôc bocdec bu, “Akac daôm sa amej, bu anej mwasiñ atu nañ Anötö kêmasañ. ¹⁸ Amej ma anej lau sac nom-nga si ñamsôm. Kiñ ti lau bata siñ-nga ma lau atu-tu, ma lau siñ-nga ti ñac si hosi, lau akiñ ti lau nañ sêmbo ñambwa, ma lau tiwaê ma lau waêmba, lau hoñ dinañ mac amej anej ñac si ñamsôm.”

¹⁹ Ma aö galic gêtñ sac ñamata-nga, ma kiñ nom-nga, ma ñac si lau siñ-nga hoñ sêkac dau sa bu sêndic siñ têtñ iñ nañ ndöc hosi sêsêp ñahô ti iñ ndê lau. ²⁰ Magoc sêkôc gêtñ sac dau dôn, ma propet tasanñ whiñ. Propet tasanñ dinañ, iñ gêtñ sac tilu-nga nañ kôm gêtñ dalô atu-tu gêm gêtñ sac ñamata-nga aňgô. Iñ kôm gêtñ dalô dinañ ma kêsau lau nañ gêtñ sac ndê ñadalô kalhac ñac si sêcbala ma sêpôn haduc têtñ iñ ndê ñagatu. Têtñ ndoc sêlô gêtñ sac lu dinañ dôn, nañ ñac sic iñlu ndu dom. Sêmbo tali, ma sêmbaliñ iñlu sêsip sê atu ya-nga, nañ gêtñ ñandê solpa golom ñapan. ²¹ Ma bien ñamata sa akêtñ ngac nañ ndöc hosi ñahô whasuñ, ma gic iñlu si lau hoñ ndu. Ma mbac hoñ sêhu sêsip ma señ ñac si ñamsôm. Señ ma señ ma señ, e sêlic ña tandô.

20

Yala 1,000

¹ Ma aö galic añela dañ sip akêtñ undambê meñ. Iñ añela nañ kôc ki bu yob suñ baliñ sac ñagatam. Ma iñ kôc sen gapocwalô-nga atu dañ yêc iñ amba. ²⁻³ Iñ sip nom gi ma kôc akô dôn, mboc akwa nañ dasam bu ngac yeyec me Sadañ. Iñ kôc iñ ma sô iñ dôn ña sen dinañ, goc kêbaliñ iñ sip suñ baliñ gi. Ma iñ kêlahi gatam ahuc ma sap dôn. Sadañ oc ndöc gapocwalô dinañ gitôm yala 1,000. Bocdinañ oc tôm dom bu iñ sa ndi bu êñsau lau nom-nga tiyham e yala 1,000 dinañ pacndê su. Ma tiñambu Anötö oc êñgapwêc iñ su ma iñ oc sa awê meñ ma mbo ñasawa apê.

⁴ Aö tañhê undambê tiyham, ma galic lau nañ Anötö kêtñ ñaclai têtñ ñac bu sêmatôc lau, nañ sêndöc si pôn atu. Ma aö galic lau ñatô. Muñ-nga lau dinañ sêlhac ñañga ma sêpuc Anötö ndê yom dôn, ma sêhoc yom asê pi Yisu. ñac sêpôn haduc têtñ gêtñ sac ma têtñ iñ ndê ñagatu dom, ma sêkôc iñ ndê ñadalô pi ñac si sêcbala me amba dom. Ma tu dinañ-nga lau ñatô sêkêtñ kisa ñac ma sêtim ñac si ñagôlôn kic. Magoc kwahic dec Anötö uñ ñac sa sêmbo tali tiyham, bu sênem g ôliñ sêwhiñ Yisu gitôm yala 1,000. ⁵ Dinañ ti têtñ lau ñamata-nga sêtisa-nga. Lau ñatô nañ sêmbac ndu su, nañ oc sêtisa dom e yala 1,000 dinañ pacndê. ⁶ Lau nañ sêtisa têtñ têtñ ñamata-nga dinañ, ñac lau dabuñ ma sêtap Anötö ndê mwasiñ atu sa. ñac oc sêti lau dabuñsiga bu sêlhac Anötö lu Yisu aňgô-nga, ma ñac oc sênem gôliñ sêwhiñ iñ gitôm yala 1,000. Ma ñac oc sêmbo ñayham têtñ bêtñ Anötö êmatôc lau, bêtñ nañ lau sêmbac ndu tidim tilu-nga.

Sadañ ndê têtñ pacndê

† 19:13: Lau ñatô gauc gêm bu dac dinañ iñ ndê ñacyo si dac - alic Rev 14:14-20; ma Ais 63:1-3. Ma ñatô gauc gêm bu Yisu dau ndê dac, nañ iñ ndê ñacyo sêkêc siñ.

⁷ Tiŋambu, têtŋ yala 1,000 dinaŋ pacndê su goc Anötö oc êngapwêc Sadaŋ su yêc gapocwalô. ⁸ Ma iŋ oc sa ndi bu êŋsau lau naŋ sêmbô nom ŋagameŋ hoŋ, ma ndic ŋac sa bu sêndic siŋ têtŋ Anötö ndê lau. Sadaŋ oc ndic lau daêsam andô sa, nditôm gangac gwêc-ŋga, oc dasê sa nditôm dom. Anötö ndê ŋacyo dinaŋ sêtôm Gog ma Magog.* ⁹ Aö galic ŋac sêti akêŋ gameŋ hoŋ ma sêŋsêlêŋ tawahô sa e sêhôt asê gameŋ naŋ Anötö ndê lau sêndöc. Gameŋ dinaŋ malac atu naŋ Anötö tac whiŋ. Ma sêŋgihi Anötö ndê lau ahuc bu sêndic ŋac, magoc Anötö kêŋ ya sip akêŋ undambê meŋ gêŋ ŋac hoŋ su. ¹⁰ Ma têtŋ dinaŋ iŋ kêŋ ŋagêyô atu têtŋ Sadaŋ naŋ kêsau ŋac. Iŋ kêbaliŋ iŋ sip sê atu ya ti gêŋ ŋandê solpa-ŋga, naŋ muŋ-ŋga sêmbaliŋ gêŋ sac lu propet tasaŋ sêsip si su. Yêc gameŋ dindê ŋac oc sêŋsahê ŋandê atu andô ŋapaŋ têtŋ acsalô ma têtŋ ôbwêc, oc pacndê dom.

Anötö oc êmatôc lau batê

¹¹ Dinaŋ su, goc aö galic pôtŋ sêsêp atu, ma Pômdau dau ndöc ŋahô. Ma umboŋ ma nom giŋga su yêc iŋ aŋgô-ŋga, ma pacndê sambuc. ¹² Goc aö galic lau batê hoŋ naŋ sêtisa tiyham. Lau tiwaê, ma lau waêmbe sêwhiŋ, hoŋ sêtisa s êmbo tali tiyham, ma sêlhac Anötö ndê pôtŋ atu ŋa-ndö-ŋga. Muŋ-ŋga, têtŋ ndoc lau dinaŋ sêmbô tali, naŋ yom pi ŋac si mêtê, ma gêŋ hoŋ naŋ sêkôm, naŋ sêto sip buku yêc undambê. Ma kwahic dec Anötö kac buku hoŋ dinaŋ sa, ma Buku Taŋli-ŋga whiŋ, bu êmatôc ŋac hoŋ êŋkuc mêtê bocke naŋ sêkôm têtŋ têtŋ sêmbô tali. ¹³ Lau hoŋ naŋ sêmbac ndu sêsip gwêc si, naŋ sêtisa yêc gwêc ŋalôm. Ma lau batê sêsa akêŋ gameŋ bocke naŋ sêmbac ndu sêyêc naŋ. Ma Anötö kêmatôc ŋac hoŋ tôm gi, kêkuc gêŋ bocke naŋ ŋac sêkôm su. ¹⁴ Pacndê su, goc iŋ kêbaliŋ iŋ ndê ŋacyo lu naŋ sêsam bu, “Ŋaclai Dambac Ndu-ŋga” ma “Ŋaclai Lambwam-ŋga,” naŋ sêsip sê atu ya-ŋga ŋalôm si. Ya atu dinaŋ ti gameŋ bu lau sac sêmbac ndu tidim tilu-ŋga. ¹⁵ Ma lau hoŋ naŋ si ŋaê yêc Buku Taŋli-ŋga dom, naŋ Anötö kêbaliŋ ŋac sêsip ya atu sêwhiŋ.

21

Malac Jerusalem Wakuc

¹ Têtŋ ndoc dinaŋ aö galic undambê wakuc, ma nom w akuc, bu nom ti gwêc ŋamata-ŋga ma undambê ŋamata-ŋga siŋga su. ² Ma aö galic malac dabuŋ Jerusalem wakuc, naŋ Anötö kêŋ sip akêŋ undambê meŋ. Iŋ kêgôlôn malac wakuc dau ŋa gôlôn ŋayham kêlêc, gitôm sêŋgôlôn awhê daŋ tu bu nem ŋgac-ŋga. ³ Ma aö gangô awha atu daŋ sa akêŋ pôtŋ atu meŋ, naŋ sôm, “Kwahic dec Anötö ma iŋ ndê lau oc sêmbô sêwhiŋ dau. Iŋ dau oc ndöc whiŋ ŋac ti ŋac si Anötö, ma ŋac sêti iŋ ndê lau. ⁴ Ŋawapac têtŋ akwa-ŋga hoŋ pacndê su. Anötö oc puŋ tasulu su yêc iŋ ndê lau tandô. Ma ŋac oc sêmbac ndu me sêhôt ŋandê tiyham dom, ma ŋac oc tasulu sa me sêtaŋ daŋgibo tiyham dom.”

⁵ Ma iŋ naŋ ndöc pôtŋ atu, naŋ sôm têtŋ aö, “Kwahic dec aö oc wamasan gêŋ hoŋ tiwakuc. Am to yom naŋ aö wasôm têtŋ am, bu aneŋ yom iŋ yom ŋandô, ma am to sip bapia bu lau sêsam ma sêkêŋ whiŋ.” ⁶ Goc iŋ sôm têtŋ aö, “Aö gac hu gêŋ hoŋ, ma wandic dabiŋ gêŋ hoŋ. Aêc, aö gati ŋamata gêŋ hoŋ, ma aö gati ŋambu gêŋ hoŋ. Ma kwahic dec gêŋ hoŋ ŋandô sa su. Lau hoŋ naŋ bu yô ŋac, naŋ wakêŋ bu têtŋ ŋac sênôm yêc Bubata Taŋli-ŋga. Aö wakêŋ bu dau têtŋ ŋac ŋambwa. ⁷ Lau hoŋ naŋ sêlhac ŋaŋga ma sêku sac dulu, naŋ oc sêwêkaiŋ gêŋ wakuc hoŋ dindêc. Aö wati ŋac si Anötö, ma ŋac oc sêti aneŋ balêkoc awhê ma ŋgac. ⁸ Tigeŋ lau naŋ sêtöc dau ma sêsêc si sêkeŋ whiŋ Yisu ahuc, ma lau naŋ sêkeŋ whiŋ dom, lau naŋ sêkôm mêtê sac ti mêtê mockaiŋ-ŋga, ŋac naŋ sic ŋamalac ndu, lau m bectoma, lau naŋ sem akiŋ gwam, ma lau naŋ sêkôm tasaŋ, lau kaiŋ dinaŋ hoŋ oc sêwêkaiŋ gameŋ ya-ŋga, naŋ ya sa ŋapaŋ, ma gêŋ ŋandê solpa oc tuŋ ŋac. Gêŋ dinaŋ ti ŋac si sêmbac ndu tilu-ŋga.”

⁹ Aö gangô yom dinaŋ su, goc aŋela daŋ têtŋ aö meŋ. Iŋ aŋela 7 naŋ sêkôc sùc ŋawapac ŋambu-ŋga-ŋga, naŋ si daŋ. Ma iŋ sôm têtŋ aö bu, “Mweŋ, ma lic! Aö watôc têtŋ am, awhê

* 20:8: Gog ma Magog - ŋaê lu dinaŋ hêganôn lau hoŋ naŋ daŋgapêc têtŋ Anötö ma sêkêŋ kisa têtŋ iŋ ndê lau. Alic yom ŋatô yêc Ese 38-39.

nañ Anötö ndê Domba oc nem.”¹⁰ Goc ñalau kôm aö gatuñ kaiñ dañ sa, ma añela dau kôc aö sa ma kêñ aö galhac lôc atu dañ ñahô. Ma malac dabuñ Jerusalem, nañ Anötö kêñ sip akêñ undambê meñ, nañ iñ tôc têtñ aö.¹¹ Anötö ndê ñawasi gêm malac dau ahuc. Ma malac dau ñawasi sa gitôm hoc ñayham jaspera ma ñawa gitôm glas.¹² Aö galic tuñ baliñ dañ kêgihi malac dau, ma gatam 12, ma añela 12 nañ sêyob gatam. Ma yêc gatam 12 aö galic ñaê 12. Lau Israel-nga si gôlôwac toñ 12 si ñaê dinañ.¹³ G atam tö sêyêc tuñ têtñ ac pi-nga, gatam tö têtñ ac sip-nga, gatam tö yêc ñamakê dañga, ma gatam tö yêc dañga.¹⁴ Tuñ dau sêkwê sac hoc atu 12 ñahô. Ma aö galic Anötö ndê Domba ndê lau aposel 12 si ñaê sêyêc hoc 12 dinañ.

¹⁵ Añela nañ sôm yom dau têtñ aö, nañ kôc gêñ danem dôhôn gêñ-nga dañ nañ sêmasañ ña gol, bu nem dôhôn malac, ma tuñ ti gatam.¹⁶ Iñ gêm dôhôn malac, ma tap sa bu malac ña-baliñ-nga gitôm dôñ 12,000, ma gic pôc-nga gitôm dôñ 12,000, ma pi lôlôc-nga gitôm dôñ 12,000.*¹⁷ Ma iñ gêm dôhôn tuñ dau ñadandi, nañ gitôm dôñ 144.† Iñ kêkuc dôhôn nañ ñamalac sênem dôhôn gêñ-nga, ma gêm dôhôn malac dau.¹⁸ Tuñ dinañ, sêmasañ ña hoc ñawasi jaspera. Ma malac dau sêmasañ ña gol ñawasi atu ma ñawa gitôm glas.¹⁹⁻²⁰ Ma hoc atu-tu 12 nañ tuñ sac ñahô, nañ sêñgôlôn ña ðhoc ñayham-ñayham. Sêñgôlôn hoc ñamata-nga ña hoc ñayham nañ sêsam bu jaspera, ma hoc tilu-nga sêñgôlôn ña sapaya, ma hoc titô-nga e têtñ hoc a tu ti-12-nga, nañ sêñgôlôn ña aget, emerel, oniks, kanelian, krisolait, beril, topas, krisopras, yasint, ma ametis.²¹ Ma gatam 12 dinañ sêmasañ ña gêñ ñawasi gwêc-nga 12 nañ sêsam bu pearl. Ma señ atu nañ gic malac dau kôc, nañ sêmasañ ña gol ñawasi atu, ma ñawa gitôm glas.

²² Aö tañhê malac, ma galic bu Anötö ndê lôm dabuñ dañ kalhac dom. ñahu bu Pômdau Anötö ñaclai ñadau, lu iñ ndê Domba sêndôc malac dau ñalôm, ma lau malac-nga sêpônnda lôm dabuñ dañ tu bu sênem akiñ Anötö-nga dom.²³ Ma ac ti ayô mba, ñahu bu Anötö dau ndê ñawasi pô malac, ma iñ ndê Domba ndê ñawê ti lam malac-nga.²⁴ Lau akêñ gameñ hoñ oc sêñsêlêñ sêmbo ñawê atu nañ sa akêñ malac dau. Ma kiñ nom-nga oc sêsôc malac dau sêndi ti ñac si waê ti ñawasi tôhôn.²⁵ Ôbwêc ti ñ asec pacndê sambuc, ma tu dinañ-nga oc sêsêc gatam ahuc dom.²⁶ Gêñ ñawasi ma gêñ tiwaê akêñ nom ñagameñ sambob, nañ Anötö oc kôc sa sôc malac dau ndi.²⁷ Magoc gêñ ñadômbwi dañ oc sôc ndi dom. Lau nañ sêkôm mêtê sac ma lau tasañ dañ oc sêsôc sêndi dom. Lau nañ si ñaê yêc Anötö ndê Domba ndê Buku Tañli-nga, nañ tawasê oc sêsôc sêndi.

22

Bu Tañli-nga

¹ Goc añela dinañ tôc Bu Tañli-nga têtñ aö, nañ ñawa gitôm glas. Bu dau hêc sa yêc Anötö ma Domba si pônñ atu,² ma k eseleñ kêkuc señ atu nañ gic malac dau kôc. Ma A Tañli-nga kalhac bu dau ñamakê dañga lu-lu, ma gêm ñandô tôm ayô hoñ. Ma lau nom-nga hoñ nañ sêndôc malac Jerusalem wakuc, nañ oc gêm bac kôm ñac dom, bu A Tañli-nga dau ñalauñ oc kôm ñac ñamlic ñayham ñapañ.³ Têtñ têm ñamata-nga Anötö pucbo nom tu ñamalac si sac-nga, tiger têtñ têm ñambu-nga ñawapac dau oc pacndê sambuc. Anötö lu Domba si pônñ kiñ-nga oc lhac malac lôm, ma iñ ndê lau oc sênem akiñ iñ yêc dindê.⁴ ñac oc sêlic iñ añgô andô, ma iñ ndê ñaê oc yêc ñac si sêcbala.⁵ Gameñ oc ñasec sa tiyham dom, bu ôbwêc pacndê, ma lau oc sêpônnda lam ñawê ti ac ñawê dom. ñahu bu Pômdau Anötö ndê ñawê oc pô ñac. Ma lau dinañ oc sêmbo ti sênem gôliñ sêtôm kiñ ñapañ.

Pômdau Yisu oc mbu meñ

⁶ Aö galic gêñ hoñ dinañ su, goc añela dau sôm têtñ aö, “Yom hoñ dindêc iñ yom ñandô, ma yom ñayham tu lau hoñ sêkêñ whiñ-nga. Pômdau Anötö nañ kêñ iñ ndê ñalau puc

* 21:16: Dôñ dinañ sêsam bu ‘Stedia,’ ma stedia 12,000 dinañ gitôm 2,200 kilometa. † 21:17: Dôñ dinañ sêsam bu ‘Kyubit,’ ma kyubit 144 gitôm 65 mita.

lau propet dôn, nañ kwahic dec kêriñ iñ ndê añela bu tôc gêñ hoñ dindéc asê têtñ iñ ndê lau akiñ. Ma gêñ dau kêpiñ bu oc ñandô sa.”

⁷ Ma Yisu sôm, “Añgô! Kêpiñ su oc wambu wameñ. Asa nañ kôc yom nañ Anötö hoc asê gwanañ yêc buku dindéc, nañ sa ma ñangga wambu, nañ oc tap Anötö ndê mwasiñ atu sa.”

⁸ Aö Jon gangô ma galic gêñ hoñ nañ gato sip bapia dindéc. Ma têtñ ndoc añela tôc gêñ hoñ dau asê têtñ aö su, nañ aö gahu dauñ gayêc iñ gahi-ñga bu wampiñ iñ. ⁹ Tigeñ iñ sôm têtñ aö, “Kôm bocdinañ dom! Pôn hamduc têtñ Anötö ma êmpiñ iñ tigeñ! Aö ñgac akiñ ñambwa, gatôm am, ma gatôm am nem asidôwai lau propet, ma gatôm lau nañ ñangga wambu yom hoñ nañ yêc buku dindéc.”

¹⁰ Goc iñ sôm têtñ aö, “Ndoc meñ kêpiñ. Bocdinañ yom nañ Anötö hoc asê yêc buku dindéc nañ, siñ kwi dom, magoc kêñ yêc lhu bu lau sêsam. ¹¹ Lau nañ sêsap mêtê sac ma mêtê ñadômbwi dôn, nañ oc sêkôm sêmbo e Yisu mbu meñ. Magoc lau nañ sêsa lêtñ lêtñ ma lêtñ dabuñ, nañ sêsap si lêtñ ñayham dau dôn mañ e Yisu mbu meñ.”

¹² Ma Yisu sôm, “Am ñgô! Kêpiñ su oc wambu wameñ, ma wakêñ ñagêyô ñayham me sac têtñ lau hoñ êñkuc mêtê nañ ñac sêkôm. ¹³ Ñamata-ñga têtñ gêñ hoñ, ma têtñ gêñ hoñ ñambu-ñga, aö dec gambo. Aêc, aö gati ñamata gêñ hoñ, ma gati ñambu gêñ hoñ. Aö gac hu gêñ hoñ, ma wandic bata gêñ hoñ. ¹⁴ Mac lau nañ ambo ahê mêtê sac hoñ, dec tôc mac anğwasin nem ñakwê ñawasi sa, nañ oc atap Anötö ndê mwasiñ atu sa. Iñ oc kêñ mac aneñ ñandô yêc A Tanli-ñga, ma mac oc asôc malac Jerusalem wakuc ñagatam andi. ¹⁵ Magoc lau sac oc sêsôc sêndi dom. Lau mbectoma, lau nañ sêkôm mêtê mockaiñ-ñga, ñac nañ sic ñamalac ndu, ma lau nañ sem akiñ anötöi gwam, ti lau nañ sêkôm tasan ma ñac nañ atac whiñ mêtê tasan, lau hoñ dinañ oc gacgeñ sêmbo awê gitôm giam pôm.

¹⁶ “Aö Yisu dec, kakiñ aneñ añela bu hoc yom hoñ dindéc asê têtñ mac, bu andic dulu têtñ Anötö ndê lau dabuñ hoñ. Aö Dawid ndê ñahu, nañ gambo gamuñ iñ, ma Dawid ndê Wakuc bocdinañ. Ma aö gatôm Têtênda, tata bêbêc-ñga nañ ñawasi atu.”

¹⁷ Ñalau Dabuñ, lu awhê nañ oc nem Anötö ndê Domba, nañ sêsôm bu, “Mweñ!” Ma am asa nañ ñgô yom dindéc, nañ sôm, “Mweñ!” Am asa nañ bu yô am, nañ mweñ, ma nôc Bu Tanli-ñga nañ am oc kôc sa ñambwa, ñaôli mba. ¹⁸ Tigeñ aö wapuc yom hoñ nañ Anötö hoc asê gwanañ yêc buku dindéc, nañ dôn. Ñamalac ñang bu ndic têtñ yom dindéc ña iñ dau ndê yom, dec Anötö oc kêñ ñawapac hoñ nañ gato ñayom sip buku dindéc, nañ têtñ iñ. ¹⁹ Ma ñamalac ñang bu kôc yom ñalhô ñang su yêc yom nañ Anötö hoc asê gwanañ yêc buku dindéc, dec Anötö oc señ iñ su bocdinañ, ma iñ oc so gêñ ñayham-ñayham nañ buku dindéc tôc asê. Iñ oc wêkaiñ ndê mala yêc malac dabuñ dom, ma neñ ñandô yêc A Tanli-ñga dom.

²⁰ Iñ nañ hoc yom ñandô asê pi gêñ hoñ dindéc, nañ sôm, “Yomandô! Kêpiñ su aö oc wambu waloc.”

Yomandô! Mweñ Pômdau Yisu!

²¹ Pômdau Yisu ndê mwasiñ ndi têtñ Anötö ndê lau hoñ. Yomandô!

Read the New Testament daily

January

date	Scripture
1	Matyu 1:1-2:12
2	Matyu 2:13-3:6
3	Matyu 3:7-4:11
4	Matyu 4:12-25
5	Matyu 5:1-26
6	Matyu 5:27-48
7	Matyu 6:1-24
8	Matyu 6:25-7:14
9	Matyu 7:15-29
10	Matyu 8:1-17
11	Matyu 8:18-34
12	Matyu 9:1-17
13	Matyu 9:18-38
14	Matyu 10:1-23
15	Matyu 10:24-11:6
16	Matyu 11:7-30
17	Matyu 12:1-21
18	Matyu 12:22-45
19	Matyu 12:46-13:23
20	Matyu 13:24-46
21	Matyu 13:47-14:12
22	Matyu 14:13-36
23	Matyu 15:1-28
24	Matyu 15:29-16:12
25	Matyu 16:13-17:9
26	Matyu 17:10-27
27	Matyu 18:1-22
28	Matyu 18:23-19:12
29	Matyu 19:13-30
30	Matyu 20:1-28
31	Matyu 20:29-21:22

February

date	Scripture
1	Matyu 21:23-46
2	Matyu 22:1-33
3	Matyu 22:34-23:12
4	Matyu 23:13-39
5	Matyu 24:1-28
6	Matyu 24:29-51
7	Matyu 25:1-30
8	Matyu 25:31-26:13
9	Matyu 26:14-46
10	Matyu 26:47-68
11	Matyu 26:69-27:14
12	Matyu 27:15-31
13	Matyu 27:32-66
14	Matyu 28:1-20
15	Mak 1:1-28
16	Mak 1:29-2:12
17	Mak 2:13-3:6
18	Mak 3:7-30
19	Mak 3:31-4:25
20	Mak 4:26-5:20
21	Mak 5:21-43
22	Mak 6:1-29
23	Mak 6:30-56
24	Mak 7:1-23
25	Mak 7:24-8:10
26	Mak 8:11-9:1
27	Mak 9:2-29
28	Mak 9:30-10:12

date	Scripture
1	Mak 10:13-31
2	Mak 10:32-52
3	Mak 11:1-26
4	Mak 11:27-12:17
5	Mak 12:18-37
6	Mak 12:38-13:13
7	Mak 13:14-37
8	Mak 14:1-21
9	Mak 14:22-52
10	Mak 14:53-72
11	Mak 15:1-47
12	Mak 16:1-20
13	Luk 1:1-25
14	Luk 1:26-56
15	Luk 1:57-80
16	Luk 2:1-35
17	Luk 2:36-52
18	Luk 3:1-22
19	Luk 3:23-38
20	Luk 4:1-30
21	Luk 4:31-5:11
22	Luk 5:12-28
23	Luk 5:29-6:11
24	Luk 6:12-38
25	Luk 6:39-7:10
26	Luk 7:11-35
27	Luk 7:36-8:3
28	Luk 8:4-21
29	Luk 8:22-39
30	Luk 8:40-9:6
31	Luk 9:7-27

date	Scripture
1	Luk 9:28-50
2	Luk 9:51-10:12
3	Luk 10:13-37
4	Luk 10:38-11:13
5	Luk 11:14-36
6	Luk 11:37-12:7
7	Luk 12:8-34
8	Luk 12:35-59
9	Luk 13:1-21
10	Luk 13:22-14:6
11	Luk 14:7-35
12	Luk 15:1-32
13	Luk 16:1-18
14	Luk 16:19-17:10
15	Luk 17:11-37
16	Luk 18:1-17
17	Luk 18:18-43
18	Luk 19:1-27
19	Luk 19:28-48
20	Luk 20:1-26
21	Luk 20:27-47
22	Luk 21:1-28
23	Luk 21:29-22:13
24	Luk 22:14-34
25	Luk 22:35-53
26	Luk 22:54-23:12
27	Luk 23:13-43
28	Luk 23:44-24:12
29	Luk 24:13-53
30	Jon 1:1-28

date	Scripture
1	Jon 1:29-51
2	Jon 2:1-25
3	Jon 3:1-21
4	Jon 3:22-4:3
5	Jon 4:4-42
6	Jon 4:43-54
7	Jon 5:1-23
8	Jon 5:24-47
9	Jon 6:1-21
10	Jon 6:22-40
11	Jon 6:41-71
12	Jon 7:1-29
13	Jon 7:30-52
14	Jon 7:53-8:20
15	Jon 8:21-30
16	Jon 8:31-59
17	Jon 9:1-41
18	Jon 10:1-21
19	Jon 10:22-42
20	Jon 11:1-53
21	Jon 11:54-12:19
22	Jon 12:20-50
23	Jon 13:1-30
24	Jon 13:31-14:14
25	Jon 14:15-31
26	Jon 15:1-27
27	Jon 16:1-33
28	Jon 17:1-26
29	Jon 18:1-24
30	Jon 18:25-19:22
31	Jon 19:23-42

date	Scripture
1	Jon 20:1-31
2	Jon 21:1-25
3	Aposel 1:1-26
4	Aposel 2:1-47
5	Aposel 3:1-26
6	Aposel 4:1-37
7	Aposel 5:1-42
8	Aposel 6:1-15
9	Aposel 7:1-29
10	Aposel 7:30-50
11	Aposel 7:51-8:13
12	Aposel 8:14-40
13	Aposel 9:1-25
14	Aposel 9:26-43
15	Aposel 10:1-33
16	Aposel 10:34-48
17	Aposel 11:1-30
18	Aposel 12:1-23
19	Aposel 12:24-13:12
20	Aposel 13:13-41
21	Aposel 13:42-14:7
22	Aposel 14:8-28
23	Aposel 15:1-35
24	Aposel 15:36-16:15
25	Aposel 16:16-40
26	Aposel 17:1-34
27	Aposel 18:1-21
28	Aposel 18:22-19:12
29	Aposel 19:13-41
30	Aposel 20:1-38

date	Scripture
1	Aposel 21:1-16
2	Aposel 21:17-36
3	Aposel 21:37-22:16
4	Aposel 22:17-23:10
5	Aposel 23:11-35
6	Aposel 24:1-27
7	Aposel 25:1-27
8	Aposel 26:1-32
9	Aposel 27:1-20
10	Aposel 27:21-44
11	Aposel 28:1-31
12	Rom 1:1-17
13	Rom 1:18-32
14	Rom 2:1-24
15	Rom 2:25-3:8
16	Rom 3:9-31
17	Rom 4:1-12
18	Rom 4:13-5:5
19	Rom 5:6-21
20	Rom 6:1-23
21	Rom 7:1-14
22	Rom 7:15-8:6
23	Rom 8:7-21
24	Rom 8:22-39
25	Rom 9:1-21
26	Rom 9:22-10:13
27	Rom 10:14-11:12
28	Rom 11:13-36
29	Rom 12:1-21
30	Rom 13:1-14
31	Rom 14:1-23

date	Scripture
1	Rom 15:1-21
2	Rom 15:22-16:7
3	Rom 16:8-27
4	1 Korin 1:1-17
5	1 Korin 1:18-2:5
6	1 Korin 2:6-3:4
7	1 Korin 3:5-23
8	1 Korin 4:1-21
9	1 Korin 5:1-13
10	1 Korin 6:1-20
11	1 Korin 7:1-24
12	1 Korin 7:25-40
13	1 Korin 8:1-13
14	1 Korin 9:1-18
15	1 Korin 9:19-10:13
16	1 Korin 10:14-11:1
17	1 Korin 11:2-16
18	1 Korin 11:17-34
19	1 Korin 12:1-26
20	1 Korin 12:27-13:13
21	1 Korin 14:1-17
22	1 Korin 14:18-40
23	1 Korin 15:1-28
24	1 Korin 15:29-58
25	1 Korin 16:1-24
26	2 Korin 1:1-11
27	2 Korin 1:12-2:11
28	2 Korin 2:12-17
29	2 Korin 3:1-18
30	2 Korin 4:1-12
31	2 Korin 4:13-5:10

date	Scripture
1	2 Korin 5:11-21
2	2 Korin 6:1-13
3	2 Korin 6:14-7:7
4	2 Korin 7:8-16
5	2 Korin 8:1-15
6	2 Korin 8:16-24
7	2 Korin 9:1-15
8	2 Korin 10:1-18
9	2 Korin 11:1-15
10	2 Korin 11:16-33
11	2 Korin 12:1-10
12	2 Korin 12:11-21
13	2 Korin 13:1-14
14	Galasia 1:1-24
15	Galasia 2:1-16
16	Galasia 2:17-3:9
17	Galasia 3:10-22
18	Galasia 3:23-4:20
19	Galasia 4:21-5:12
20	Galasia 5:13-26
21	Galasia 6:1-18
22	Epesas 1:1-23
23	Epesas 2:1-22
24	Epesas 3:1-21
25	Epesas 4:1-16
26	Epesas 4:17-5:2
27	Epesas 5:3-33
28	Epesas 6:1-24
29	Pilipai 1:1-26
30	Pilipai 1:27-2:18

date	Scripture
1	Pilipai 2:19-3:6
2	Pilipai 3:7-4:1
3	Pilipai 4:2-23
4	Kolosi 1:1-20
5	Kolosi 1:21-2:7
6	Kolosi 2:8-23
7	Kolosi 3:1-17
8	Kolosi 3:18-4:18
9	1 Tesalonika 1:1-2:9
10	1 Tesalonika 2:10-3:13
11	1 Tesalonika 4:1-5:3
12	1 Tesalonika 5:4-28
13	2 Tesalonika 1:1-12
14	2 Tesalonika 2:1-17
15	2 Tesalonika 3:1-18
16	1 Timoti 1:1-20
17	1 Timoti 2:1-15
18	1 Timoti 3:1-16
19	1 Timoti 4:1-16
20	1 Timoti 5:1-25
21	1 Timoti 6:1-21
22	2 Timoti 1:1-18
23	2 Timoti 2:1-21
24	2 Timoti 2:22-3:17
25	2 Timoti 4:1-22
26	Taitus 1:1-16
27	Taitus 2:1-14
28	Taitus 2:15-3:15
29	Pilemon 1:1-25
30	Hibru 1:1-14
31	Hibru 2:1-18

date	Scripture
1	Hibru 3:1-19
2	Hibru 4:1-13
3	Hibru 4:14-5:14
4	Hibru 6:1-20
5	Hibru 7:1-19
6	Hibru 7:20-28
7	Hibru 8:1-13
8	Hibru 9:1-10
9	Hibru 9:11-28
10	Hibru 10:1-18
11	Hibru 10:19-39
12	Hibru 11:1-16
13	Hibru 11:17-31
14	Hibru 11:32-12:13
15	Hibru 12:14-29
16	Hibru 13:1-25
17	Jems 1:1-18
18	Jems 1:19-2:17
19	Jems 2:18-3:18
20	Jems 4:1-17
21	Jems 5:1-20
22	1 Pita 1:1-12
23	1 Pita 1:13-2:10
24	1 Pita 2:11-3:7
25	1 Pita 3:8-4:6
26	1 Pita 4:7-5:14
27	2 Pita 1:1-21
28	2 Pita 2:1-22
29	2 Pita 3:1-18
30	1 Jon 1:1-10

date	Scripture
1	1 Jon 2:1-17
2	1 Jon 2:18-3:2
3	1 Jon 3:3-24
4	1 Jon 4:1-21
5	1 Jon 5:1-21
6	2 Jon 1:1-13
7	3 Jon 1:1-14
8	Jud 1:1-25
9	Revelesen 1:1-20
10	Revelesen 2:1-17
11	Revelesen 2:18-3:6
12	Revelesen 3:7-22
13	Revelesen 4:1-11
14	Revelesen 5:1-14
15	Revelesen 6:1-17
16	Revelesen 7:1-17
17	Revelesen 8:1-13
18	Revelesen 9:1-21
19	Revelesen 10:1-11
20	Revelesen 11:1-19
21	Revelesen 12:1-18
22	Revelesen 13:1-18
23	Revelesen 14:1-20
24	Revelesen 15:1-8
25	Revelesen 16:1-21
26	Revelesen 17:1-18
27	Revelesen 18:1-24
28	Revelesen 19:1-21
29	Revelesen 20:1-15
30	Revelesen 21:1-27
31	Revelesen 22:1-21

YOM NJATÔ NJAHU (Glossary)

Mac bu alic nãdalô gitôm: † kalhac whiŃ yom daŃ yêc buku dindec njalôm, naŃ tôc asê bu mac atôm bu atap yom dau njahu sa yêc buku njatêku dindec.

ANÖTÖ NDÊ DOMBA (Lamb of God)

Jon, Njagac Kêku Lau-nnga, sam Yisu bu 'Anötö ndê Domba' (Jon 1:29, 36). Yêc pwac akwa njapu, lau Israel-nnga sic domba daêsam ndu ma sêkêŃ ti da ya ô lau si sac njagêyô. Yisu iŃ Anötö ndê Domba pwac wakuc-nnga naŃ kêŃ dau ti da dim tigeŃ, dec kêmasaŃ lêŃ bu Anötö suc lau si sac kwi-nnga. TiŃambu Jon to yom daêsam pi Anötö ndê Domba yêc Revelesen (Rev 5:6; 7:10, 17; 14:4, 10; 15:3; 19:9; 21:22-23; 22:1, 3).

ANÖTÖ NDÊ GÔLIŃ / GAMEŃ UNDAMBÊ-NNGA (Kingdom of God)

Yêc Yom LêŃsêm Wakuc, Yom Inglis 'Kingdom of God' naŃ njahu tigeŃ dom.

1. Têm njatô 'Kingdom of God' hêganônŃ undambê - gameŃ naŃ Anötö dau mbo, ma gameŃ naŃ Anötö ndê lau gitêŃ oc sêndöc têŃ têm njambu-nnga. (Alic Mat 7:21; Luk 13:28-29; 1 Kor 6:9-10; 15:50; Gal 5:21; Epe 5:5; 2 Tim 4:18; ma 2 Pit 1:11.) BocdinaŃ yac am kwi bu GameŃ undambê-nnga me Anötö ndê gameŃ undambê-nnga.
2. Têm njatô 'Kingdom of God' hêganônŃ bêc naŃ Pômdau Yisu oc mbu meŃ ma êŃsahê lau hoŃ. (Mat 13:24-30, 41; 13:47-49; 20:1-16; 22:1-14; 25:1-13, 14-30.)
3. Têm daêsam 'Kingdom of God' hêganônŃ gameŃ daŃ me têm daŃ dom. Yom dau hêganônŃ Anötö ndê njac lai tu nem gôliŃ-nnga. IŃ ndê gôliŃ dinaŃ iŃ gêŃ têm kwahic dec-nnga ma hêganônŃ gwelêŃ naŃ iŃ kôm yêc njamalac si njalôm. Asa naŃ kêŃ whiŃ ma sôc Anötö njapu, naŃ mbo Anötö ndê gôliŃ njapu su. Yom kaiŃ dinaŃ danem kwi bu Anötö ndê gôliŃ. (Alic yom njatô yêc Mat 3:2; 6:33; 12:28; 13:44-46; Luk 16:16; 17:20-21; Rom 14:17; 1 Kor 4:20; ma Kol 1:13.)

APA PWAC YOMSUNNGA (Ark of the Covenant)

TêŃ ndoc lau Israel-nnga sêmbo gameŃ sawa, naŃ Anötö sôm têŃ njac bu sêmasaŃ apa daŃ njac a, ma sêmpanŃ ahuc njac gol (Eks 25:11-22). Apa dau sêkêŃ yêc †bac dabuŃ njalôm dabuŃ andô. Hoc lu naŃ Anötö to yomsu amaŃlu (pwac akwa) pi, naŃ sêkêŃ yêc apa dau njalôm. Ma sêkêŃ Aron ndê tôc ti †mana njatô yêc njalôm whiŃ (Hib 9:4-5).

TêŃ ndoc lau Israel-nnga sêkwê lôm dabuŃ kalhac Jerusalem, naŃ sêkêŃ apa dau yêc njalôm dabuŃ andô (1 KiŃ 8:1-13; ma 2 Kr 35:3). Magoc tiŃambu lau Israel-nnga si njacyo sêseŃ gameŃ ma apa dau giŃga. Jon to yom pi apa dau yêc Rev 11:19.

APOSEL (Apostle)

Njê dau njahu bu 'Lau naŃ sêŃkiŃ njac sêsa si.' Yom 'misineri' yêc Yom Inglis naŃ njahu kaiŃ tigeŃ.

Têm njatô njê aposel hêganônŃ †ngacsêŃjomi 12 (Mat 10:1-4; Mak 3:13-19; 6:30; ma Luk 6:12-16; 24:10). Njac sêti lau sêkêŃ whiŃ-nnga si lau bata, ma sêkôm gêŃ dalô ma gêŃ ti njac lai daêsam (Apo 2:42-43). Ma têm njatô yom dau hêganônŃ lau naŃ sêmbo ngacsêŃjomi 12 si toŃ dom, gitôm Matias (Apo 1:26), Pol lu Banabas (Apo 14:4, 14; Rom 1:1), ma lau njatô (Rom 16:7).

BAC DABUŃ (Tabernacle)

TêŃ têm Moses wê lau Israel-nnga sa akêŃ gameŃ Isip-nnga, ma sêmbo gameŃ sawa, naŃ Anötö sôm têŃ Moses bu êmasaŃ bac po tu sênem akiŃ iŃ-nnga (Eks 25:8-9; 26:1-37). Alic bac dau njagatu daŃ yêc p 250.

BELSEBAL - Alic SadaŃ.

BUKU TANLI-NNGA (Book of Life)

Lau hoŃ naŃ sêkêŃ whiŃ Yisu ma sêtap Anötö ndê mwasinŃ dandöc tanli njapan-nnga sa, naŃ si njê yêc Buku Tanli-nnga yêc undambê. Alic yom njapu-nnga (footnote) yêc Rev 3:5.

DABUŃSIGA (Priest)

Anötö dau kêyalij Aron ti ndê lau wakuc naŋ sêsa akêŋ †Liwai ndê ton, naŋ sa bu sêti lau Israel-ŋga si dabuŋsiga (Eks 28:1). Ńac si gwelen bu sênem akiŋ Anötö, sêyob lau Israel-ŋga si gêŋ dabuŋ, ma bu sêkêŋ da tidau-tidau ma da ô lau Israel-ŋga si sac ŋagêyô-ŋga.

Sênyaliŋ dabuŋsiga atu-tu ŋatô sa bocdec bu:

DABUŃSIGA ŃAMATA-ŃGA (High Priest / Chief Priest)

Tôm yala tigeŋ-tigeŋ, lau Israel-ŋga sênyaliŋ dabuŋsiga daŋ sa bu ti dabuŋsiga ŋamata-ŋga. Iŋ tawasê gitôm bu sôc ŋalôm dabuŋ andô yêc lôm dabuŋ bu kêŋ da dim tigeŋ yêc yala tigeŋ ŋalôm. Têm ŋatô dasam iŋ bu Dabuŋsiga Atu.

DABUŃSIGA ATU-TU (Chief Priests)

Lau Israel-ŋga sêsam ŋac si dabuŋsiga ŋatô bu dabuŋsiga atu-tu. Ńac lau naŋ muŋ-ŋga sênyaliŋ ŋac sa sêti dabuŋsiga ŋamata-ŋga, ma dabuŋsiga tiwaê ŋatô.

DAWID NDÊ ATU (Son of David)

Lau Israel-ŋga sêkêŋ bata bu †Mesaya oc sa akêŋ Dawid ndê wakuc, ma tu dinaŋ-ŋga sêsam Mesaya bu Dawid ndê Atu.

DENARIAS

Lau Rom-ŋga si mone silba daŋ. Lau semlhi gêŋ ŋa mone dinaŋ yêc gameŋ naŋ lau Rom sem gôliŋ. Têŋ Yisu ndê têm, lau naŋ bu sêkôm ŋgac daŋ ndê gwelen ôm-ŋga me domba-ŋga têŋ bêc tigeŋ naŋ oc nemlhi ŋac ŋa denarias tigeŋ-tigeŋ. Ńaê denarias hêganôŋ mone tigeŋ. Mone lu me daêsam sêsam bu 'denarii.'

GAMEŃ APA-ŃGA - Alic Lau Gameŋ Apa-ŋga.

GAMEŃ UNDAMBÊ-ŃGA - Alic Anötö ndê gameŋ.

HEROD

Yêc Yom Lêŋsêm Wakuc dasam yom pi kiŋ hale naŋ si ŋaê Herod. Ńac hon sem gôliŋ gameŋ ŋatô sêmbo †Sisa ndê gôliŋ ŋapu.

1. Kiŋ Herod (Herod the Great) - alic Mat 2:1-22; ma Luk 1:5.

Iŋ kiŋ ti waê atu naŋ gêm gôliŋ gameŋ Judia ma Galili-ŋga têŋ ndoc Yisu dinda kôc iŋ. Iŋ ŋgac dau dinaŋ naŋ kôm bu ndic Yisu ndu têŋ ndoc iŋ balêkoc dedec. Iŋ mbac ndu têŋ yala 4BC.

2. Herod Antipas - alic Mak 6:14-29; ma Luk 23:6-12.

Iŋ Kiŋ Herod ndê atu naŋ gêm gôliŋ gameŋ Galili ma Perea-ŋga têŋ ndoc Yisu gêm mêtê ti kôm gêŋ dalô mbo gameŋ dinaŋ. Iŋ ŋgac dau dinaŋ nawhê Herodias naŋ sôm bu sêtim Jon (ŋgac Kêku Lau-ŋga) kachu kic.

3. Herod Agripa 1 - alic Apo 12:1-23.

Iŋ Herod Antipas nêsip naŋ gêm gôliŋ gameŋ Galili-ŋga, ma tiŋambu gameŋ Samaria ti Judia-ŋga whiŋ. Iŋ kêŋ kisa ti kêmatôc lau ŋamata-ŋga naŋ sêkêŋ whiŋ Yisu. Iŋ ŋgac naŋ gic Jon ndê asidôwa Jems ndu.

4. Herod Agripa 2 - alic Apo 25:13-26:2; ma 26:19.

Iŋ Herod Agripa 1 ndê atu. Iŋ gêm gôliŋ ndöc Sisaria Pilipai, ma kêmatôc Pol ma kêkiŋ iŋ têŋ Rom gi bu Sisa êmatôc iŋ ndê yom.

HIBRU (Hebrew)

Têm ŋatô sêsam lau Israel-ŋga bu 'Lau Hibru,' ma ŋac si awha naŋ sêsam bu 'Yom Hibru' whiŋ. Ńaê dau meŋ akêŋ ŋac si apanŋac daŋ ŋaê Eber (Gen 10:21).

Yom naŋ sêto yêc Yom Lêŋsêm Akwa naŋ sêto ŋa Yom Hibru ŋandô. Yom Hibru naŋ lau Israel-ŋga sêsom têŋ Yisu ndê têm, naŋ sêsam yêc Inglis translesen ŋatô bu 'Yom Aramaik.' Yom dau kêpiŋ bu tap Yom Hibru ŋandô sa, magoc iŋ yom ŋasaê daŋ dau-ŋga.

HOC ŃAYHAM-ŃAYHAM (Jewel)

Yêc Rev 21:19-20 Jon to yom pi hoc ŋayham-ŋayham ma ŋaôli atu naŋ gêlic yêc malac Jerusalem wakuc. Hoc tigeŋ-tigeŋ dinaŋ bocdec bu:

HOC JASPA (Jasper) - hoc ŋadalô batac-batac me ŋawa (green or clear).

HOC SAPAYA (Sapphire) - hoc ŋadalô ŋamayaŋ (blue).

HOC AGET (Agate) - hoc n̄adalô tidau-tidau.

HOC EMEREL (Emerald) - hoc n̄adalô batac-batac (bright green).

HOC ONIKS (Onyx) - hoc n̄adalô yeyec (black).

HOC KANELIAN (Carnelian) - hoc n̄adalô kokoc (bright red).

HOC KRISOLAIT (Chrysolite) - hoc n̄adalô yan̄yan̄.

HOC BERIL (Beryl) - hoc n̄adalô batac-batac me n̄amayan̄ (green/blue-green).

HOC TOPAS (Topaz) - hoc n̄adalô yan̄yan̄.

HOC KRISOPRAS (Chrysoprase) - hoc n̄adalô n̄amayan̄ (milky or grey).

HOC YASINT (Jasinth) - hoc n̄adalô n̄amayan̄ me batac-batac (blue/green-ish-blue).

HOC AMETIS (Amethyst) - hoc n̄adalô kokoc (purple-blue).

ISRAEL

N̄jaê Israel hêganôn̄ Jakob, nan̄ Aisak lu nawhê Rebeka si balêkoc lu dinañ n̄adañ. Anötö dau kên̄ n̄jaê wakuc Israel tên̄ in̄ (Gen 32:28). N̄jaê dau sêhê pi lau toñ atu nan̄ sêsa akên̄ Jakob, nan̄ sêsam n̄ac bu †lau Israel-n̄ga.

Ma n̄jaê dau hêganôn̄ gameñ nan̄ lau Israel-n̄ga sêndöc, nan̄ sêsam bu 'Israel' me 'Palestine.' Muñ-n̄ga sêsam gameñ dau bu 'Gameñ Kanan-n̄ga.'

JAKOB (Jacob) - Alic Israel.

JUDA (Judah)

Jakob ndê atui 12 si dañ in̄ Juda, ma sêsam lau Israel si toñ 12 n̄adañ kêkuc in̄ ndê n̄jaê. Tên̄ ndoc lau Israel sêmbu akên̄ gameñ Isip-n̄ga ma sêndöc gameñ Kanan-n̄ga, nan̄ Juda ndê toñ sêwêkaiñ gameñ nan̄ sêsam bu Judia. Malac Betlehem yêc gameñ dinañ (Mat 2:6).

Yisu sa akên̄ Juda ndê toñ, ma Jon sam in̄ bu 'Layon nan̄ sa akên̄ Juda ndê toñ' yêc Rev 5:5.

Muñ-n̄ga lau Israel-n̄ga sêwhê dau kôc gi toñ lu, nan̄ sêsam bu 'Lau Israel-n̄ga' ma 'Lau Juda-n̄ga.' Toñ lu dinañ sên̄yaliñ dau si kiñ sa tu nem gôliñ n̄ac-n̄ga. Alic yom n̄apu-n̄ga (footnote) yêc Hib 8:8.

KÊDÔHÔN̄WAGA YOMSU-N̄GA - Alic Skraib.

KILISI (Christ)

Alic Mesaya.

Yom n̄alhô 'Kilisi' meñ akên̄ Yom Grik *kreistos*, ma yom n̄alhô 'Mesaya' meñ akên̄ Yom Hibu. N̄jaê lu dinañ n̄ahu tigen̄, ma danem kwi bu 'n̄amalac nan̄ sêkêc gên̄ n̄akwi pi in̄.' Muñ-n̄ga lau nan̄ Anötö kên̄yaliñ n̄ac sa bu sêti lau Israel-n̄ga si kiñ, nan̄ sêkêc olib n̄akwi pi n̄ac, bu tôc asê bu n̄ac kiñ. Alic 1 Sam 16:12; ma 2 Kiñ 9:6.

Yom Grik *kreistos* yêc Yom Lêñsêm Wakuc, nan̄ n̄ahu lu. Têm n̄jatô yom dau hêganôn̄ Yisu ndê gwelêñ nem lau si-n̄ga, ma bocdinañ yac am kwi bu †Mesaya, ma têm n̄jatô yom dau in̄ Yisu ndê n̄jaê dañ, ma bocdinañ yac am kwi bu Kilisi.

LAU GAMEÑ APA-N̄GA (Gentiles)

Yom Inglis 'Gentile' heganôn̄ lau hoñ nan̄ lau Israel dom. Lau Israel-n̄ga n̄jatô sêtoc dau sa bu Anötö kên̄yaliñ n̄ac sa sêti in̄ ndê lau, ma bocdinañ sêpu lau gameñ apa-n̄ga hoñ nan̄ lau Israel dom, ma sêsam n̄ac bu 'lau sac,' n̄ahu bu n̄ac sên̄kuc Moses ndê yomsu dom (Gal 2:15). Magoc lau gameñ apa-n̄ga daêsam sêkên̄ whiñ Yisu sêhêc gêlêc lau Israel-n̄ga su.

Lau gameñ apa-n̄ga nan̄ dangasuñ sambuc n̄awaê n̄ayham ma sêsap lên̄ sac-sac nom-n̄ga dôñ n̄apan̄, nan̄ têm n̄jatô dasam n̄ac bu 'lau sambuc.'

LAU ISRAEL-N̄GA (Jew / Hebrew / Israelite)

Lau Israel-n̄ga nan̄ sêsa akên̄ †Jakob, nan̄ sêsam n̄ac yêc Yom Inglis bu 'Jew' ma 'Hebrew' ma 'Israelite.'

LAU SÊTIM YOM LAU-N̄GA (Hypocrite)

Yom Inglis 'hypocrite' kêkuc Yom Grik *hypocriteis* ma hêganôn̄ lau nan̄ sêsom yom n̄ayham-n̄ayham tu bu lau n̄jatô sêlic n̄ac n̄ayham-n̄ga, magoc n̄ac dau sên̄kuc yom dau dom, ma sêkôm n̄andô sa dom. Têm daêsam Yisu pu lau †Palêsai ma lau †Skraib, n̄ahu bu n̄ac si mêtê dau dinañ.

LEPRASI (Leprosy)

Ńaê leprasi hêganônġ gêmbac Ńamlic-Ńga. Lau njatô gauc gêm bu gêmbac naŃ sêsam bu leprasi têtġ Yisu ndê têm, naŃ gitôm gêmbac naŃ dasam bu leprasi têtġ têm kwahic dec-Ńga dom.

Lau Israel-Ńga sêmbo ahê lau ti gêmbac leprasi ma sêyob bu sêmasec Ńac dom, bu oc kôm lau njadômbwi sa yêc Anötö aŃġô-Ńga. Anötö kêtġ gwelêġ têtġ lau dabuŃsiga bu sêŃsahê lau si gêmbac Ńamlic-Ńga (Lev 13:1-46; 14:1-32).

LIWAI (Levi)

Liwai iŃ †Jakob ndê atui 12 si daŃ, ma sêsam lau Israel si toġ 12 njadaŃ kêkuc iŃ ndê Ńaê.

Ma Ńgac daŃ Ńaê Liwai, iŃ Yisu ndê Ńgacsêġom daŃ naŃ sêsam iŃ ndê Ńaê daŃ bu Matyu (Mat 9:9-13).

LAU LIWAI (Levites)

Anötö kêyalij Liwai ndê lau wakuc sa bu sênem akiŃ iŃ yêc †bac dabuŃ ma †lôm dabuŃ, ma bu sênem lau †dabuŃsiga sa (Nam 1:47-53; 18:2-6; ma Diut 10:8-9). Anötö sôm bu lau Liwai sêwêkaiŃ nom yêc gameŃ Kanan-Ńga dom. Lau naŃ sêmbo lau Israel si toġ 11, naŃ sêwhê si gêtġ hoŃ kôc gi toġ 10, ma sêkêtġ toġ daŃ têtġ lau Liwai tu yob Ńac ti Ńac si gôlôwac-Ńga (Nam 18:21-24). Lau naŃ sêti lau Israel-Ńga si dabuŃsiga, naŃ sêġyalij Ńac sa yêc Aron ndê wakuc naŃ sêsa akêtġ Liwai ndê toġ (Hib 7:5-10).

LÔM DABUŃ (Temple)

Têm njatô sêsam lôm dabuŃ Jerusalem-Ńga bu Anötö me Pômdau ndê Andu. Lau Israel-Ńga sêteŃ mbec ti sêlic om tôm Ńac si malac yêc Ńac si †lôm wê-Ńga. Magoc Ńac bu sêkêtġ da ya me da njatô, naŃ sêtêtġ lôm dabuŃ Jerusalem-Ńga si, ma lau dabuŃsiga sêmbo tu sêkêtġ lau dau si da. Ma Ńac sêlic om atu-tu yêc lôm dabuŃ dau.

LÔM WÊ-ŃGA (Synagogue)

Yom Inglis ‘Synagogue’ meŃ akêtġ Yom Grik daŃ, naŃ njahu bu ‘gameŃ sêkac sa-Ńga.’ Yom dau hêganônġ andu naŃ lau Israel-Ńga sêkac sa sêmbo têtġ ndoc Sabat-Ńga bu sêsam ti sêġġô Pômdau ndê yom, ma sênem wê ti sêteŃ mbec têtġ iŃ. Lau Israel-Ńga sêkwê lôm wê-Ńga sêlhac tôm Ńac si malac atu-tu ti sauŃ-sauŃ hoŃ gi. Ma yêc lau apa si gameŃ naŃ lau Israel-Ńga daêsam sêmbo, naŃ sêkwê si lôm wê-Ńga tu sêlic om-Ńga bocdinaŃ. Têtġ ndoc Pol kôm gwelêġ yêc lau apa si gameŃ, naŃ êlêmê gêm mêtê yêc lôm wê-Ńga naŃ sêlhac gameŃ dinaŃ.

MANA (Manna)

Têtġ ndoc Moses wê lau Israel-Ńga ma sêmbo gameŃ sawa gitôm yala 40, naŃ Anötö gôlôm Ńac Ńa bolom kaiŃ daŃ naŃ sêsam bu ‘Mana.’ Yom dau iŃ Yom Hibru daŃ, ma danem kwi bu ‘iŃ dinaŃ gêtġ sake?’ Bu lau Israel sêsôm yom dau têtġ ndoc Ńamata-Ńga naŃ sêlic bolom dau (Eks 16:15).

MESAYA (Messiah/Christ)

Anötö gic bata têtġ lau Israel-Ńga bu êġkiŃ Mesaya naŃ oc nem Ńac si ma puc †Anötö ndê gôliŃ dôġ. Yom Grik *kreistos* bu hêganônġ Yisu ndê gwelêġ dinaŃ, dec yac am kwi bu Mesaya.

Alic Kilisi whiŃ.

MWASIŃ / OM ATU (Festivals / Feasts)

Lau Israel sêlic om atu-tu njatô tôm yala hoŃ, bu gauc nem Anötö ti gêtġ atu-tu naŃ iŃ kôm tu nem Ńac sa-Ńga.

MWASIŃ BOLOM YIST MBA-ŃGA (Unleavened Bread)

Alic Mat 26:17; Mak 14:1; Luk 22:7; Apo 12:3; ma 20:6. Pômdau gic hu Mwasij Bolom Yist Mba-Ńga têtġ ndoc lau Israel-Ńga sêmbo gameŃ Isip-Ńga - alic Eks 12:15-20. Mwasij dau yêc tôm bêc 8, ma Pômdau gic yomsu Ńac bu sêkôc yist hoŃ su yêc Ńac si andu, ma sêneŃ gêtġ ti yist dom e mwasij njatêm dau pacndê. Têtġ mwasij dau njabêc Ńamata-Ńga Ńa-ôbwêc, naŃ Ńac seŃ Mwasij Pasowa-Ńga.

MWASIŃ LÔM BAC-ŃGA (Tabernacles)

Alic Jon 7:2-52. Lau Israel-nga sêndê Mwasin Lôm Bac-nga têt ndoc sic bata si gweleŃ sêndic bolom ñandô sa-nga tôm yala hoŃ. Njac sêkwê bac, ma sêkac dau sa gitôm bêc 7, ma gauc gêm têt naŃ ñac si apai sêndôc andu bac yêc gameŃ sawa. Ma ñac sem mbec gêt ñandô ôm-nga yêc wake dinaŃ ñalôm (Lev 23:33-43; Diut 16:13-15; ma Sek 14:16-19).

MWASIŃ PASOWA-ŃGA (Passover)

Lau Israel-nga seŃ Mwasin Pasowa-nga tu bu gauc nem ndoc naŃ Anötö kêgaho ñac su yêc lau Isip-nga amba (Eks 12). Yom Inglis 'Passover' naŃ danem kwi bu 'êŃlêc têt ñahô-nga,' ma hêganôn têt naŃ Anötö ndê aŃela naŃ gic balêkoc ñgac mbêc Isip-nga hoŃ ndu, naŃ kêlêc lau Israel-nga si andu.

MWASIŃ PENTIKOS-ŃGA (Pentecost)

Alic Apo 2:1; 20:16; ma 1 Kor 16:8. Njê 'Pentikos' ñahu bu 'bêc 50.' Lau Israel-nga seŃ Mwasin Pasowa, ma tiŃambu bêc 50 pacndê su goc sêlic om atu daŃ naŃ sêsam bu Pentikos. Têt ndoc dinaŃ ñac sem daŃge Anötö tu bolom wit naŃ sic sa-nga, ma gauc gêm têt naŃ Anötö kêŃ yomsu amanlu têt Moses yêc Lôm Sainai. Alic yom pi Om Pentikos yêc Lev 23:15-16; Diut 16:10; ma Nam 28:26-30.

Kwahic dec, lau sêkêt whiŃ Yisu-nga gauc gêm Om Pentikos naŃ Njalau DabuŃ gêm lau aposel ahuc (Apo 2:1).

MWASIŃ SIC GAWI LÔM-ŃGA (Temple Dedication)

Têt yala 167BC lau Siria-nga sic siŃ têt lau Israel-nga ma sêŃgaho malac Jerusalem ti ñac si lôm dabuŃ su, ma sêkêt si anötö gwam daŃ kalhac alta. Magoc tiŃambu, têt yala 165BC, Judas Makabias kôc gêt sac dau su, ma lau Israel-nga sic gawi lôm bu ñawasi sa tiyham. BocdinaŃ tôm yala hoŃ lau Israel-nga sêndê Mwasin Sic Gawi Lôm-nga bu gauc nem gêt dau (Jon 10:22).

NJAMALAC NDÊ ATU (Son of Man)

Têt têt ñamata-nga, propet Daniel sôm yom pi ñamalac naŃ Pômdau kêkiŃ bu nem lau sa yêc si sac hoŃ, ma sam iŃ bu Njamalac ndê Atu. Njê dau iŃ ñahu tigerŃ gitôm †Mesaya.

Yisu sam dau bu Njamalac ndê Atu, bu whê sa bu iŃ ñamalac naŃ Pômdau kêkiŃ, ma iŃ kôc ñaclai ti ñawasi atu meŃ akêt Anötö dau. IŃ meŃ mbo nom gitôm ñamalac, tigerŃ iŃ Anötö dau.

Yêc Yom Hibu, njê 'Adam' ñahu bu 'ñamalac.' BocdinaŃ oc tôm bu danem njê 'Njamalac ndê Atu' kwi bu 'Adam ndê wakuc.' Tu dinaŃ-nga lau ñatô gauc gêm bu njê dau ñahu bu Yisu dau iŃ ñamalac ñandô gi tap Adam sa têt ndoc Pômdau kêmasaŃ iŃ, ma iŃ kôm sac su dom. Têt ñatô Pol to yom pi Yisu ma sam iŃ bu 'Adam wakuc' (1 Kor 15:45).

NJGAC NEM LAU SI-ŃGA (Saviour)

Dasam Yisu bu 'Njac Nem Lau Si-nga,' ñahu bu iŃ gêm lau si bu sêtap ñagêyô naŃ gic ñac ñawaê tu sêkôm sac-nga, naŃ dom. Bu Yisu dau hêc lau hoŃ si sac ñagêyô pi dau. Asa naŃ kêŃ whiŃ Yisu, naŃ Anötö suc iŃ ndê sac kwi, ma gêlic iŃ bu ñamalac gitêt tu iŃ ndê kêŃ whiŃ Yisu-nga.

NJGACSÊŃOM (Disciple)

Njê dindec meŃ akêt Yom Grik *mathetes*, naŃ sem kwi yêc Yom Inglis bu 'disciple.' Yom Grik dau ñahu hêganôn lau kwapuc, me lau naŃ sêndôhôn gêt. njê dau hêganôn lau naŃ sêŃkuc Yisu ma sêŃsêlêŃ sêwhiŃ iŃ ti sêkêt whiŃ iŃ.

Yêc Yom LêŃsêm Wakuc, njê ñgacsêŃom hêganôn launjac 12 naŃ Yisu kêyaliŃ ñac sa bu sêŃkuc iŃ. Magoc lau toŃ atu naŃ sêŃkuc Yisu, naŃ launjac hoŃ dom, lauwhê sêwhiŃ sêŃkuc iŃ (Luk 8:1-3). BocdinaŃ yac asam ñac bu 'sêŃomi.' Njê sêŃomi dau sêsôm pi lau naŃ sêŃkuc Yisu, ma lau naŃ sêŃkuc Jon, Njac Kêku Lau-nga (Mat 8:25), ma lau Palêsai si sêŃomi (Mak 2:18).

OLIB (Olive)

A olib inŋ a kainŋ daŋ naŋ sêpo njapep yêc lau Israel-nŋga si gameŋ. U bu ndic dom tôm njasawa baliŋ, magoc a olib oc sêlhac njayham.

Lau Israel-nŋga seŋ a olib dau njandô, ma sêkôc njandô tu sêmasaŋ olib njakwi-nŋga. Sêkôm gwelenŋ daêsam ŋa olib njakwi, sêkêŋ sip gêŋ daneŋ-nŋga, sem oso lau ŋa olib njakwi, ma sêkêŋ sip njac si lam gitôm buya.

Lôc daŋ njâ Lôc Olib kalhac kêpiŋ malac Jerusalem. Malac Betani ma Betpagi sêyêc dinaŋ.

PALÊSAI (Pharisee)

Lau Israel-nŋga si toŋ daŋ. Njaci ti lau †Skraib si gwelenŋ njandô naŋ bu sênyalê Moses ndê yomsu njapep eŋ, ma sêndôhônŋ ti sêwhê sa têtŋ lau. Magoc Lau Palêsai sêndôhônŋ yomsu ti njagôliŋ daêsam whiŋ, naŋ kêkuc njamalac njambwa si gauc. Njaci sêŋsahê njanŋa bu sênem dabuŋ dau, sêhu gêŋ daneŋ-nŋga siŋ tu sêteŋ mbec ma sêtoc Anötö sa-nŋga, ma sêwhê si gêŋ hoŋ kôc gi toŋ 10 ma sêkêŋ toŋ daŋ ti da (Mat 23:23; Luk 18:12). Magoc têtŋ daêsam njaci sêtoc dau sa bu njaci gauc gêm bu njaci lau gitêŋ sêhoc gêlêc lau Israel-nŋga njatô su. Ma sêmbo ahê lau naŋ sêŋkuc Moses ndê yomsu njapep dom.

Yisu pu Lau Palêsai ma sam njaci bu †lau sêtim yom lau-nŋga (hypocrites), njahu bu ndoc daêsam njaci sêsôm ti sêndôhônŋ yom njayham, magoc njaci dau sêŋkuc yom dau me sêkôm njandô sa dom. Tu Yisu ndê yom dinaŋ-nŋga, dec lau Palêsai daêsam sêkêŋ kisa Yisu ma sêŋsalê lêtŋ tu sêndic inŋ ndu-nŋga.

PARADAIS (Paradise)

Paradais njahu bu 'ôm njayham.' Têtŋ njatô sêsam gameŋ undambê-nŋga bu 'Paradais' (Luk 23:43; Rev 2:7).

PASOWA - alic Mwasin/Om Atu Pasowa-nŋga.

PWAC SÊSÊ LAUŃGAC ŃAMLIC-ŃGA (Circumcision)

Lau Israel-nŋga sêsê njaci si balêkoc njaci hoŋ si njamlic njatô su têtŋ njaci si bêc ti-8-nŋga, sêŋkuc pwac naŋ Anötö kêmatinŋ whiŋ Abraham (Gen 17:9-14).

Têtŋ ndoc lau aposel sêhoc njawaê njayham asê tiwakuc, naŋ lau Israel-nŋga njatô gauc gêm bu †lau gameŋ apa-nŋga naŋ sic hu sêkêŋ whiŋ Yisu, naŋ bu sêŋkuc lau Israel-nŋga si pwac akwa dinaŋ dom, dec Anötö oc nem lau apa dau si dom. Tigerŋ Pol ma aposel njatô sêlhac njanŋa ma sêwhê sa bu Anötö gêm lau si tu njaci si sêkêŋ whiŋ-nŋga, ma tu sêŋkuc pwac akwa yomsu-nŋga dom.

RABAI (Rabbi)

Lau Israel-nŋga sêsam njaci si lau bata ti kêdôhônŋwaga bu 'Rabai.' Lau bocke naŋ si gauc atu ma njayham naŋ sêkêŋ njâ Rabai pi njaci. (Njâ Raboni naŋ Maria sam Yisu (Jon 20:16), naŋ njahu tigerŋ.)

ROM (Rome)

Malac njamata-nŋga yêc gameŋ naŋ sêsam bu Itali. Lau Rom-nŋga sic siŋ ma sêkêŋ gameŋ daêsam sêsôc njaci si gôliŋ njapu. Njaci sem gôliŋ lau Israel-nŋga si gameŋ whiŋ, têtŋ têtŋ Yisu meŋ mbo nom.

Lau Rom-nŋga hoŋ si kiŋ atu naŋ sêsam inŋ bu †Sisa. Inŋ gêm gôliŋ gameŋ Rom-nŋga sambob têtŋ têtŋ dinaŋ, ma kêyalinŋ lau njatô sa gitôm Herod ma Pailot, bu sênem gôliŋ gameŋ tidau-tidau sêmbo inŋ njapu.

SABAT (Sabbath)

Lau Israel-nŋga si bêc sêlic om-nŋga, kêkuc bêc naŋ Anötö gic bata ndê gwelenŋ kêŋ undambê ti nom-nŋga, ma kêwhaŋ dau. Anötö sôm bu lau hoŋ sêkôm gwelenŋ tôm bêc 6 yêc wake daŋ njalôm, ma bêc ti-7-nŋga naŋ njaci sêŋwhaŋ dau ma sêtoc inŋ sa.

Lau Israel-nŋga si yomsu ti njagôliŋ daêsam hêganônŋ bêc Sabat-nŋga. Njaci sêsôm bu lau sêkôm gwelenŋ tidau-tidau têtŋ bêc dinaŋ dom. Lau bata Israel-nŋga tac njandê têtŋ Yisu tidim daêsam, njahu bu inŋ kôm lau gêmbac njayham sa têtŋ bêc Sabat-nŋga.

SADAŃ (Satan)

Sadaŋ inŋ njalau sac si njadau. Inŋ kêŋ kisa Anötö, ma bu êŋgilí lau bu sêkôm mêtê sac.

Sêsam Sadarj ndê ñaê njatô bu ‘Belsebal,’ ‘Belial,’ ma ‘nom dindéc ñadau’ (Jon 12:31; 14:30; ma Epe 2:2). Yêc Yom Inglis sêsam inj bu ‘Devil.’

SADIUSI (Sadducee)

Lau Israel-nga toj danj nanj sêmbo têtj Yisu ndê têtj. Ñaê dau kêtuc dabunjsiga têtj ñamata-nga-nga danj ndê ñaê ‘Sadok’ (1 Kr 16:39). Lau Sadiusi daêsam ñac lau dabunjsiga, ma njatô ñac lau tiwaê. Ñac sêndôhônj ti sêkac lau honj bu sêñkuc yomsu amanju nanj Anötö kêtj têtj Moses, ma yomsu nanj Moses dau to sip inj ndê buku. Ñac lau kainj tigej gitôm lau †Palêsai, tigej lau Sadiusi ma lau Palêsai sêsej dau pi yom njatô. Lau Palêsai sêkêtj whinj bu lau nanj sêmbac ndu su, nanj oc sêtisa têtj bêc ñambu-nga, magoc Sadiusi sêkêtj whinj inj dinanj dom. Ma sêkêtj whinj bu anjela ti ñalau danj sêmbo dom (Apo 23:8).

SAINAI

Lôc danj ñaê. Yomsu amanju nanj Anötö kêtj têtj inj ndê lau Israel-nga, nanj kêtj têtj Moses yêc Lôc Sainai.

SAMARIA

Gamej danj ñaê. Gamej dau yêc gamej Galili ma Judia-nga ñasawa, ma yêc Bu Jordan ñadali têtj gamej ac sip-nga.

Lau Samaria-nga sêsa akêtj apai Israel-nga, magoc ñac sem lauwê apa, ma tu dinanj-nga lau Israel-nga sêlic ñac gitôm lau Israel-nga ñandô dom. Sêlic ñac gitôm lau ñambwa me lau apa.

SANEDRIN (Sanhedrin)

Lau bata nanj sem gôlinj lau Israel-nga, nanj sêsam ñac si toj bu ‘Sanedrin’ (yêc Yom Inglis sêsam toj dinanj bu ‘Council’). Lau dabunjsiga ti lau bata ma kêdôhônjwaga yomsu-nga gitôm 71 sêmbo toj dau ñalôm. Lau Rom-nga sêkêtj ñasawa têtj ñac bu sênem gôlinj ti sêmatôc lau Israel-nga si gêtj njatô, magoc ñac sêtôm dom bu sêkic ñamalac danj ndê yom bu sêndic inj ndu. Tu dinanj-nga dec sêkêtj Yisu sip lau Rom-nga amba (Jon 18:31-32).

SAYON (Zion)

Sêkwê malac Jerusalem kalhac lôc njatô ñahô, ma lôc dau ñadanj sêsam bu ‘Lôc Sayon.’ Inj gamej nanj lau Israel-nga si lôm dabuj kalhac têtj Yisu ndê têtj. Têtj njatô ñaê ‘Sayon’ hêganônj malac Jerusalem ma têtj njatô ñaê dau hêganônj lau Jerusalem-nga (Mat 21:5; Rom 9:33; 11:26; ma 1 Pit 2:6).

SELOT (Zealot)

Ñaê ‘Selot’ njahu ‘lau nanj sêyêm dau su tu sêkôm gêtj-nga.’ Lau Israel-nga si toj danj sêsam bu ‘Lau Selot’ - ñac lau nanj sêtec bu lau Rom-nga sênem gôlinj gamej Israel-nga, ma sêtec bu sênemlhi takis têtj kinj Rom-nga. Têtj njatô lau Selot sêli dau sa, ma sic sinj têtj lau Rom-nga. Ñgac Galili-nga Judas (Apo 5:37) inj lau Selot si ñgac bata danj.

Yisu ndê †ngacsênom danj ñaê Saimon sêsam bu ‘Ñgac Selot’ (Mat 10:4; Mak 3:18; Luk 6:15; ma Apo 1:13). Lau njatô gauc gêm bu muj-nga inj mbo Lau Selot si toj, ma njatô gauc gêm bu inj ñgac nanj yêm dau su tu kôm ndê gwelenj, ma tu dinanj-nga dec lau sêsam inj bu ‘Ñgac Selot.’

SÊÑJOMI (Disciples) - Alic Ñgacsênom.

SISA (Caesar)

Ñaê Sisa dau hêganônj kinj atu nanj gêm gôlinj gamej †Rom-nga honj.

SKRAIB (Scribe)

Yom ñalhô ‘skraib’ mej akêtj Yom Inglis ‘scribe,’ nanj danem kwi bu ‘ñamalac to yom-nga.’ Bapia honj nanj Pol to, nanj inj kôc ñamalac danj (scribe) bu nem inj sa tu to ndê yom-nga, ma inj dau to yom apê tu bu ndic bata bapia tigej-tigej-nga (Rom 16:22; 1 Kor 16:21; ma Gal 6:11). Esra inj skraib ñamata-nga danj (Esra 7:6-10).

LAU SKRAIB (Scribes / Teachers of the Law)

Lau Skraib ñac lau Israel-nga si toj danj nanj lau ti gauc tu sêsam ma sêto yom-nga. Ñac si gwelenj atu nanj bu sêwhê Moses ndê yomsu sa ti sêndôhônj têtj lau. Lau Skraib

daêsam sêmbo lau Palêsai ti lau Sadiusi si toŋ. Têm Ɔatô dasam Ɔac bu lau naŋ sêndôhôn yomsu me kêdôhônwaga yomsu-Ɔga.

SOLPA (Sulphur)

Têm Ɔatô sêsam solpa bu 'hoc ti ya' (Yom Inglis: brimstone). In Ɔên yanƷan naŋ Ɔamalac ƆanƷa. Yêc Revelesen Jon to yom daêsam pi solpa naŋ hêƷanôn Ɔawapac ti Ɔandê naŋ oc tap lau sac sa (Rev 9:17-18; 14:10) ma sê atu ya-Ɔga naŋ lau sac oc sêsip têtŋ ndoc sêtap matôc sa têtŋ bêc Ɔambu-Ɔga (Rev 19:20; 20:10; ma 21:8).

YISU (Jesus)

Yêc Yom Hibru sêsam Ɔaê dec bu 'Josua' ma Ɔaê dau Ɔahu bu 'Anötö Ʒêm lau si' (Mat 1:21). Ɔaê Ɔatô naŋ hêƷanôn Yisu, naŋ bocdec: 'Yisu Kilisi,' 'Anötö Atu,' 'Ɔamalac ndê Atu,' ma 'Dawid ndê Atu.'